Kitaaba Woyyuu

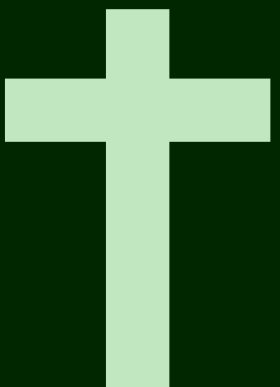

Oromo, Borana-Arsi-Guji: Kitaaba Woyyuu (Bible)

Kitaaba Woyyuu

Oromo, Borana-Arsi-Guji: Kitaaba Woyyuu (Bible)

copyright © 2025 The Word for the World International

Language: gujii

Contributor: Bible Society of Ethiopia

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.
You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

- You include the above copyright and source information.
- If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.
- If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.
Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-05-02

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 2 May 2025 from source files dated 2 May 2025
61e71359-af4b-50d9-8600-a11d0dea133e

Contents

Wongeela Maatewoosii 1
Wongeela Maarqoosii 77
Wongeela Luqaasii 126
Wongeela Yohaannisii 205
Hujii Ergantootaa 263
Worra Rooma'aa 338
1 Worra Qorontoosii 370
2 Worra Qorontoosii 401
Worra Galaatiya'aa 421
Worra Efesoonii 432
Worra Filiphisiiyuusii 443
Worra Qolosaayisii 452
1 Worra Tasalonqe'ee 460
2 Worra Tasalonqe'ee 467
1 Ximootewoos 471
2 Ximootewoos 480
Tiitoos 487
Filemoon 491
Ibroota 493
Ergaa Yaaqoobii 517
1 Ergaa Pheexroosii 525
2 Ergaa Pheexroosii 534
1 Ergaa Yohaannisii 540
2 Ergaa Yohaannisii 548
3 Ergaa Yohaannisii 550
Ergaa Yihuda'aa 552
Mudhii Yohaannisii 555

Wongeela Goottaa Keenna Yesuus Kiristoosii Ka Maatewoos Barreesse Seensa

Wongeelli Maatewoosii: Yesuus fayyisaa dhufiis isaa duraanuu waadaan galame akka te'ee fi Waaqi Gondo-oroo Qaraa keessatti kolbaa ifiitiif gale karaa isaatiin akka muummesse Oduu Gammadaa odeessa. Oduun Gammadaa tun worra Yesuus odduu isaaniititti dhalatee guddate, Yihudoota qofaaf adoo hin te'in, biyya lafaa duudi'iif teeti.

Wongeelli Maatewoosii ifi eegganna'aan kitaaba qophoweeru. Dhaloota Yesuusiitiin jalqabee, cuuphama isaatii fi ataabama isaa, achiin duuba Galiilaa keessatti tajaajila lallaba isaa, barsiisiisaa fi fayyisiisa isaa issa. Kanaan duuba deemmaa Yesuus Galiilaa irraa gara Yerusaalemii deemee fi torbaan Yesuusii ta dhumarraa keessatti waan te'e galmeessee, fannifamiisaa fi ka'iisa isaatiin fixa.

Wongeelli kun akka barsiisaa gudda'aa, ka Seera Waaqaa hiikiisaaf baallii qabuu, ka marroo mootummaa Waaqaalle barsiisuutitti Yesuus dhikeessa. Barsiisi isaa bacaan ka marroo waan adda addaa, addee shanitti wolitti qabama:

1. Lallaba gaara irraa, ka amala, hujii, haqaa fi hiree muumme'ee ta worra mootummaa ol-gubba'aa ilaalu (foora 5-7).
2. Barattooti kudhanii lama Wongeela lallabiisaaf yennaa wolitti qabamane qajeelfama kenname (foora 10).
3. Mammaassa adda addaa ka marroo mootummaa Waaqaatiif dhikaate (foora 13).
4. Barnoota hiikkaa barattumma'aa himu (foora 18).
5. Marroo muummee bara ammaatii fi dhufiisa mootummaa ol-gubba'aa barsiisa kenname (foora 24-25).

Haadhoo Dubbi'ii

Hiddaa Fi Dhaloota Yesuus Kiristoosii*1:1—2:23*
Tajaajila Yohaannisii Cuupha'aa*3:1-12*
Cuuphamaa fi ataabama Yesuusii*3:13—4:11*
Tajaajila Yesuus Galiilaa keessatti ifatti tajaajile*4:12—18:35*
Galiilaa irraa gara Yerusaalemii*19:1—20:34*
Torbaan dhumaa irratti Yerusaalem keessaa fi adaalatti*21:1—27:66*
Du'aa ka'iisaa fi mudhatiisa Gootta'aa*28:1-20*

Hidda Dhaloota Yesuus Kiristoosii
(Luq. 3:23-38)

1 Hiddi dhaloota Yesuus Kiristoosii sanyii Abrahaamiitii fi sanyii Daawitii kana.

2 Abrahaam Yisihaq uumate; Yisihaq Yaaqoob uumate;
Yaaqoob Yihuda'aa fi obboleeyyan Yihuda'aa uumate;
3 Yihudaan Taamaar irraa Faaresii fi Zaaraa uumate;
Faares Hesrom uumate; Hesrom Aaram uumate;
4 Aaram Aminaadaab uumate; Aminaadaab Nahasoon uumate; Nahasoon Salmoon uumate;
5 Salmoon Rahaab irraa Bo'az uumate; Bo'az Ruuti irraa
Yoobeed uumate; Yoobeed Isey uumate;
6 Isey Daawitii mooticha uumate; Daawiti haadha manaa
Uriiyaa irraa Solomoon uumate;
7 Solomoon Rehobiyaam uumate; Rehobiyaam Abiiyaa uumate; Abiiyaan Asaafi uumate;
8 Asaafi Yoshaafaax uumate; Yoshaafaax Yoraam uumate;
Yoraam Oziyaas uumate;
9 Oziyaas Yo'ataam uumate; Yo'ataam Akaaz uumate;
Akaaz Hisqiyaas uumate;
10 Hisqiyaas Minaasee uumate; Minaaseen Amos uumate;
Amos Yosiyaas uumate;
11 Yosiyaas bara kolbaan Israa'elii gara biyya Baabilonii booji'ante Yekoniyaasii fi obboleeyyan Yekoniyaasii uumate.
12 Kolbaan Israa'elii gara biyya Baabilon booji'anteen duuba Yekoniyaas Salaati'el uumate; Salaati'el Zarubaabel uumate;
13 Zarubaabel Abiyuudin uumate; Abiyuudin Eliyaaqim
uumate; Eliyaaqim Azor uumate;
14 Azor Zaadoq uumate; Zaadoq Akiim uumate; Akiim
Eliyud uumate;
15 Eliyud Ele'azaar uumate; Ele'azaar Maattaan uumate;
Maattaan Yaaqoob uumate;
16 Yaaqoob Yoseef uumate; Yoseefiin kun ka Maariyaam
fuudhe; isiin, ka, «Masiihii» jedhamee moggaafame, ta Yesuus
deette.
17 Tanaaf Abrahaam irraa kaasee haga Daawitiititti
dhaloota kudhanii afuritti jira; Daawiti irraa kaasee haga
bara kolbaan Israa'elii gara biyya Baabilonii booji'antetti
dhaloota kudhanii afuritti jira; booji'ama gara Baabiloniitii
haga dhaloota Masiihiille'etti dhaloota kudhanii afuritti jira.

Dhaloota Yesuus Kiristoosii
(Luq. 2:1-7)

18 Dhalooti Yesuus Kiristoosii akkana. Haati isaa
Maariyaamiin Yoseefiif kadhatanteertu adoo isaan wol bira
hin geyin dura, Ayyaana Woyyichaan ulfoottee dhaggante.
19 Yoseefiin isii kadhateeru sun nama balchaa waan te'eef,
kolbaa duratti Maariyaamii qaanessuu hin barbaanne;
maarre dhokaataan isii lakkisiisaaf yaade.

20 Adoo inni tana yaadiisatti jiruu, ergamaan Waaqaa
oojju'uun isatti mudhatee, «Yoseefii sanyii Daawitii!
Maariyaamiin ati kadhatteertu, Ayyaana Woyyichaan
waan ulfootteertuuf, akka niitii teeti teetu gara mana keetii
fudhatiisaaf hin sodaatin.
21 Isiin ilma hin deetti; inni waan kolbaa ifii cubbuu irraa
fayyisuuf, maqaa isaa, ‹Yesuus› jettaan» jedheen.
22 Kun martinuu wonni Goottaan karaa raagichaatiin dub-
bateeru akka muummottuuf teete.
23 Wonni dubbatameerulle, «Durri duudduun hin ulfootti;
ilmalle hin deetti; maqaa isaalle, ‹Amaanu'el› jedhamee waa-
mama;» «Amaanu'el» jechuun, «Waaqi nu woliin jira» jechu'u.
24 Maarre Yoseef yennaa dammaqe, akkuma ergamaan
Gootta'aa itti hime, Maariyaamii kadhateeru akka niiti'iititti
gara mana ifii fudhate.
25 Te'uu malee haga isiin ilma deettutti akka niiti'iititti isii
bira hin geenne. Yoseef maqaa isaa Yesuus jedheen.

2

Dhufa Beekkolee Urjii Qorqortuu

1 Bara Heroodis mooticha te'eeru, qachaa Beeteelemii, ka
Yihudaa keessaatitti Yesuus dhalate. Achiin duuba adoo hin
turin beekkoleen urjii qorqortu karaa baya adu'uutii gara
Yerusaalemii dhufanee,
2 «Mucaan mootii Yihudootaa te'iisaaf dhalate, eessa jira?
Nuuti urjii isaa karaa aduun baatutti dhagginee, isatti sagadi-
isaaf dhunneerra» jedhanee iyyaafatane.
3 Mootichi Heroodis yennaa waan kana dhage'e rifate;
worri Yerusaalemii martille isa woliin rifate.
4 Inni sooreyyii hayyootaatii fi barsiisota Seeraa wolitti
qabee, «Masiihiin eessatti dhalata?» jedhee isaan gaafate.
5 Isaan, «Beeteelemii Yihudaa keessaatitti dhalata; raagichi:
6 «‹Ati Beeteelemiin Yihudaa keessaa!
Qachoota gugurdaa Yihudaa keessaa mara caalaa
ijjumaayyuu hin diqqaattu;
sababille ka kolbaa tiyya Israa'el bulchu
bulchaan si keessaa baya› jedhee barreesseera» jedha-
neen.
7 Heroodis dhossa'aan worra urjii qorqoru san waamee
yennaa urjiin itti mudhatte isaan irraa gaafatee hubate.
8 Achiin duuba, «Dhaqa'aatii, marroo muca'aa miidhassa'aa
qorqora'a; yennaa isa dhaggitane, anille dhaqee akka
sagaduuf natti hima'a» jedhee, gara Beeteelemii isaan erge.
9 Isaan yennaa waan mootichi jedhe dhage'ane, ka'anee
yaa'ane; karaa irralle'etti urjiin isaan karaa aduun baatutti
dhaggane tuun, addee mucaan jiru san gubba'atti haga
dhaabbattutti isaaniin dura ideente.

10 Isaan yennaa urjii dhaggane, akka malee gammadane.
11 Mana seenanee, mucaa haadha isaa Maariyaam woliin
dhagganee, gad jiganee isaaf sagadane. Achiin duuba subba
ifii bananee worqii, hixaanaa fi qumbii isaaf kennane.
12 Achiin duuba isaan gara Heroodisii akka hin deebineef,
Waaqi oojju'uun waan isaan if eeggachiiseef, karaa dhibi'iin
gara biyya ifii deebi'ane.

Gara Biyya Gibxi'ii Baqatane

13 Eega beekkoleen sun gara biyya ifii deebi'ane, ergamaan
Gootta'aa oojju'uun Yoseefitti mudhatee, «Heroodis mucaa
ijjeesiisaaf waan barbaaduuf, ka'iitii, muca'aa fi haadha isaa
fudhadhuu gara biyya Gibxi'ii baqadhu; haga ani sitti himutti
achi turi» jedheen.
14 Maarre Yoseef ka'ee, muca'aa fi haadhaa muca'aa fuud-
hee, gara biyya Gibxi'ii halkanuma san deeme.
15 Haga Heroodis du'u achi ture; Goottaan afaan
raaga'aatiin, «Ani biyya Gibxi'iitii mucaa kiyya waame»
jedhee wonni dubbateeru akka muummottuuf tun teete.

Ijjeechaa Ijoolle'ee

16 Worri urjii qorqoru akka isa sobe yennaa hubate,
Heroodis akka malee aare. Yennaa urjiin itti mudhatte
worra urjii qorqoru irraa akka gaafatee hubatetti, ijoollee
Beeteelem keessaatii fi adaala isi'ii maraa, ta woggaa lamaa
yookiin achii gadii loltoota ifii ergee ijjeesisiise.
17 Akka kanaan wonni raagichi Ermiyaas jedhe muum-
motte;
18 wonni inni raagelle:
«Qoonqoon Raama'atti dhage'ante,
qoonqoo wiiccifataa fi bowaa ti.
Raahel ijoollee ifiitiif bootte;
ijoolleen isi'ii waan dhumatteef,
jajjabaachuu didde» ka jedhu.

Biyya Gibxi'iitii Gara Naaziretii Deebi'ane

19 Heroodis du'een duuba, ergamaan Gootta'aa biyya
Gibxi'ii keessatti oojju'uun Yoseefitti mudhatee,
20 «Worri mucaa ijjeesiisaaf barbaadu waan du'eef, ka'iitii,
muca'aa fi haadha isaa fudhadhuutii, gara biyya Israa'elii
deebi'i» jedheen.
21 Maarre Yoseef ka'ee, muca'aa fi haadha muca'aa fudha-
tee, gara biyya Israa'elii deebi'e.
22 Arkelaawoos addee abbaa ifii Heroodisii biyya Yihuda'aa
akka bulchiisatti jiru yennaa dhage'e ammoo, Yoseef achi
deemiisa sodaate. Oojju'uun gorfamee, gara lafa Galiila'aa
dhaqee,

23 raagoti marroo Yesuusiitiif, «Inni Naazireticha hin jedhama» wonni jette akka muummottu qachaa Naaziret jedhamu dhaqee le'e.

3

Lallaba Yohaannisii Cuupha'aa
(Mar. 1:1-8; Luq. 3:1-18; Yoh. 1:19-28)

1 Bara san Yohaannisiin cuuphaan goomolee biyya Yihuda'aa keessa lallabaa dhufee,
2 «Mootummaan ol-gubba'aa waan dhikaatteef cubbuu irraa deebi'a'a!» jedhe.
3 Isaayaasiin raagichi,
«Nami tokko goomolee keessaa iyyaa,
‹Karaa Gootta'aaf qopheessa'a;
daandii inni irra deemu qajeelcha'a!› »
yennaa jedhe inni marroo Yohaannisii dubbate.
4 Uffanni Yohaannisii rifeensa gaalaa irraa dhowameeraayyu; inni hidha ifii teephaan hidhate; sagaleen isaalle awwaannisaa fi damma hollaa ti.
5 Yerusaalem irraa, Yihudaa irraa, biyya cinaa laga Yordaanosii mara irraa kolbaan gara isaa dhutte.
6 Isaan cubbuu ifii dhugaa baasanee*, laga Yordaanosiititti harka Yohaannisiititti cuuphamane.
7 Yohaannis Fariisaayotaa fi Saduqoota hedduu cuuphamiisaaf gara isaa dhufiisatti jiranu yennaa dhagge, «Isin ilmaan buuti'ii! Akka isin mufii Waaqaa ta isinitti dhufaartu jalaa baqattanu eennutti isinitti hime?
8 Cubbuu teessan irraa akka deebitane waan mudhisu tolcha'a.
9 ‹Abbaan keenna Abrahaam› jedhiis isin hin baasa hin seyina'a. Waaqi dhakoota kana fuudhee Abrahaamiif ilmaan tolchiisa akka dande'u ani isinitti hima.
10 Agaraan mukoota hiddatti muriisaaf qophoweera; muki midhaan dansaa hin buunne muramee ibiddatti hin gatama.
11 Akka isin cubbuu irraa deebitane mudhisiisaaf ani bisaaniin isin cuupha, ka ana duubaan dhufaaru ammoo Ayyaana Woyyichaa fi ibiddaan isin cuupha. Inni guddoo na caala; ani kophee isaatuu ba'atiisaafille nama te'uu moti.
12 Inni eeddummee† ifii keessatti midhaan qulleessiisaaf horooroo harkatti qabateera; midhaan qulleessee gootara'atti hin galcha; hicaacee‡ ammoo ibidda hin dhaanneen guba» isaaniin jedhe.

---

* **3:6** *Dhugaa baasanee:* Faaci'atanee, waakanee, himatanee **3:7** Mat. 12:34; 23:33 † **3:12** *Eeddummee:* Ooddii ‡ **3:12** *Hicaacee:* Huura

Cuuphamiisa Yesuusii
(Mar. 1:9-11; Luq. 3:21-22)

13 Yesuus yennaa san Yohaannisiin cuuphaan akka isa cuuphuuf gara laga Yordaanosii dhufe.
14 Yohaannis ammoo, «Ani si'iin cuuphamu'uu male, ati maaf gara kiyya dhutta?» jedhee isa dhoogge.
15 Yesuus ammoo deebisee, «Karaa kanaan balchummaa mara muummessu'uu waan malleef, amma na dhoogguu lakkisi» jedheen; achiin duuba Yohaannis lakkise.
16 Yesuus cuuphamee bisaan keessaa akkuma bayeen, olgubbaan banantee Ayyaanni Waaqaa saphaliisa fakkaatee gad dhufee isa irra bu'uun dhagge.
17 Ol-gubbaa irraa qoonqoon, «Kun Ilma kiyya jaalatama'a, ka ani guddoo isatti gammadeeru» jette.

4

Ataabamuu Yesuusii
(Mar. 1:12-13; Luq. 4:1-13)

1 Achiin duuba akka Yesuus Seexanaan ataabamu Ayyaanni Woyyichi gara goomole'ee geesse.
2 Yesuus guyyaa afurtamaa fi halkan afurtama laameen duuba beelote.
3 Achiin duuba Seexanni gara isaa dhufee, «Ati Ilma Waaqaa yoo teete, dhakaan kun daabboo akka te'u ajaji» jedhe.
4 Yesuus ammoo, «Barreeffam Woyyichi, ‹Jecha afaan Waaqaa keessaa bawu maraan malee, nami sagalee calla'aan hin le'u› jedha» jedhee deebise.
5 Achiin duuba Seexanni gara Qachaa Woyyichaa gara Yerusaalemii Yesuus geessee, qaccee guutuu Galma Waaqaa gubbaa isa dhaabbachiisee,
6 «Barreeffam Woyyichi,
«‹Miilli keeti dhaka'aan akka hin gufanne,
akka isaan harka ifiitiin si kiphanuuf,
ergantoota ifii hin erga› waan jedhuuf,
Ilma Waaqaa yoo teete asi irraa gad if darbi» jedheen.
7 Yesuus deebisee, Barreeffam Woyyichi, « ‹Goottaa Waaqa keeti haga hin ilaalin› jedha» jedheen.
8 Achiin duuba Seexanni gaara dheeraa tokko gubba'atti isa baasee, mootummoota biyya lafaa mara, ulfinna isaanii mara woliin itti mudhisee,
9 «Gad jiddee yoo naaf sagadde, waan kana maraa si'iif hin kenna» jedheen.

3:17 Dad. 22:2; Far. 2:7; Isa. 42:1; Mat. 12:18; 17:5; Mar. 1:11; Luq. 9:35 **4:1** Ibr. 2:18; 4:15 **4:2** Bay. 34:2; 1 Mot. 19:8

10 Yesuus deebisee, «Seexana, bayyadhu! Barreeffam
Woyyichi, ‹Goottaa Waaqa keetiif sagadi, isa callaa tajaajili›
jedha» jedheen.
11 Achiin duuba Seexanni Yesuus lakkisee deeme; ergan-
tooti Waaqaalle dhufanee isa tajaajilane.

Yesuus Galiila'atti Hujii jalqabe
(Mar. 1:14-15; Luq. 4:14-15)

12 Yesuus hidhama Yohaannisii yennaa dhage'e, gara Gali-
ila'aa deebi'e.
13 Qachaa Naaziretii lakkisee, lafa Zabilooniitii fi Niftaalem
keessa, cinaa abbaayaa Galiila'aa, qachaa Qifirnaahoom
keessa le'e.
14 Wonni Isaayaasiin raagichi raagee,
15 «Lafa Zabilooniitii fi lafa Niftaalemii,
Yordaanosiin gama, karaa gara abbaaya'aa geessu gub-
baa jirtu,
Galiilaa, lafa worra Yihudootaa hin te'inii!
16 Kolbaan dukkana keessa leete,
ifa guddaa dhaggite.
Worra lafa gaaddisa du'aa keessa le'uuf,
ifi ife» jedhe akka muummottuuf tun teete.
17 Yennaa sanii jalqabee Yesuus, «Mootummaan Waaqaa
waan dhikaatteef, cubbuu teessan irraa deebi'a'a!» jedhee
lallabiisa jalqabe.

Yesuus Barattoota Jalqabaa Arfan Waame
(Mar. 1:16-20; Luq. 5:1-11)

18 Yesuus abbaayaa Galiila'aa qarqaraan adoo dabaruu, gu-
urtuu qurxummi'ii ka te'ane obboleeyyan lamaan: Simoon
ka Pheexroos jedhamee fi Indiryaasiin obboleessi Simoonii
caccoo* abbaaya'atti afanuun dhagge.
19 Yesuus isaaniin, «Na hordofa'a! Ani guurtuu namaa isin
tolcha» jedhe.
20 Isaan yennuma san caccoota ifii lakkisanee isa hordo-
fane.
21 Inni akkuma achii deemeen, obboleeyyan lamaan
Yaaqoobii fi Yohaannis, ilmaan Zabdewoosii dhagge. Isaan
hoboloo ifii keessatti abbaa ifii Zabdewoos woliin caccoota
ifii subbiisatti† jiraniiyyu. Yesuus isaan waame;
22 isaanille yennuma san hobolo'oo fi abbaa ifii lakkisanee,
isa hordofane.

Barsiisiisa, Lallabiisaa Fi Fayyisiisa Yesuusii
(Luq. 6:17-19)

4:12 Mat. 14:3; Mar. 6:17; Luq. 3:19-20 **4:13** Yoh. 2:12 **4:16** Isa. 9:1-2 **4:17** Mat. 3:2 * **4:18** *Caccoo:* Waan qurxummi'iin guuranu † **4:21** *Subbiisatti:* Midhaaffatiisatti, qopheeffatiisatti

23 Yesuus manoota waaqonfannaa Yihudootaa keessatti
barsiisaa, Oduu Gammadaa ta marroo mootummaa Waaqaa
lallabaa, dhibe'ee fi dhukkuba adda addaa mara irraa kolbaa
fayyisaa Galiilaa duudii keessa deddeeme.
24 Gurri isaa biyya Sooriya'aa maratti dhage'ame; waan
kanaaf worra dhibameeru, dhukkuba adda addaatii fi
dhibe'een farru, worra ayyaanni hamaan qabeeru, worra
gaggaadduu qabuu fi worra laashoweeru mara kolbaan gara
isaa fidde. Yesuusille isaan fayyise.
25 Achiin duuba gumiin hedduun Galiilaa irraa, Qachaa
qachoota Kudhan jedhamu irraa, Yerusaalem irraa, Yihudaa
irraa, Yordaanosiin gamalle'ee isa hordofane.

5

Barumsa Yesuus Gaara Irratti Barsiise
(Mat. 5—7)

1 Yesuus yennaa gumii hedduu dhagge, gaaratti ol bayee
tee'e; barattooti isaalle gara isaa dhufane.
2 Achiin duuba inni isaan barsiisiisa jalqabee:

Gammada Dhuga'aa
(Luq. 6:20-23)

3 «Worri le'ii Ayyaanaatiin hiyyeeyyii akka te'ane itti
dhage'antu gammaduu;
mootummaan Waaqaa ta isaanii ti!
4 Worri gadde gammaduu;
Waaqi isaan hin jajjabeessa!
5 Worri ifi gad qabu gammaduu;
isaan lafa hin dhaalan*!
6 Worri balchummaa beelotuu fi dheebotu gammaduu;
Waaqi isaan hin quussa.
7 Worri namaaf mararfatu gammaduu;
Waaqi isaaniif hin mararfata!
8 Worri gadhaa qullu'uu gammaduu;
isaan Waaqa hin dhaggan!
9 Worri nageya buusu gammaduu;
isaan ijoollee Waaqaa hin jedhaman!
10 Worri balchumma'aaf miidhamu gammaduu;
mootummaan Waaqaa ta isaanii ti!
11 «Sababa kiyyaaf jettee yennaa kolbaan isin arrassitee, isin
miitee, dharaan gurra isin balleessite gammmada'a.
12 Isaan raagota worra isiniin duraatuu akkasuma miid-
hane. Gatiin teessan ol-gubba'atti guddoo waan teeteef, gam-
mada'aatii ililisa'a» isaaniin jedhe.

4:23 Mat. 9:35; Mar. 1:39 * **5:5** *Hin dhaalan:* Addii Waaqi kenne hin fudhatan
5:10 1 Phex. 3:14

Sooddaa Fi Ifa
(Mar. 9:50; Luq. 14:34-35)

13 Yesuus itti dabalee, «Isin soodda lafaa ti; ammoo sooddi
yoo kuraa ifii dhabe, attam deebi'ee kuraawuu dande'a?
Alatti gatamee miilaan dhiitama† malee, womaa bu'aa hin
qabu.
14 «Isin ifa biyya lafaa ti. Qachaan gaara gubba'atti ijaarame
dhokatiisa hin dande'u.
15 Eennulle ifa issee, akka nama mana keessa jiru maraaf
ifa kennu, waan ifi irra keyamu irra keya malee, gonbisoo
jala hin keyu.
16 Akkasuma akka kolbaan hujii dansaa teessan dhaggitee
Abbaa keessan ka ol-gubbaa jiru ulfeessitu, ifi keessan nama
duudii duratti ifuu ti» jedheen.

Seeraa Fi Barsiisa Raagotaa

17 Yesuus, «Ani Seeraa fi barsiisa raagotaa diigiisa dhufe hin
seyina'a. Ani barsiisa isaanii muummessiisaaf dhufe malee,
diigiisaaf hin dhunne.
18 Ani dhugumaan isinitti hima, haga ol-gubba'aa fi latti
dabartutti Seera keessaa qubeen takkaan, bixxilleen‡ adoo
hin muummowin hin baddu.
19 Tanaaf nami ajajoota kana keessaa ka irra diqqa'aa tokko
diigee, akka diiganu namoota barsiisu, mootummaa Waaqaa
keessatti ka irra diqqaatu hin jedhama; nami ajajoota kana
eegee akka eeganu barsiisu ammoo, mootummaa Waaqaa
keessatti guddaa hin jedhama.
20 Ani isinitti hima, balchummaan teessan balchummaa
worra barsiisota Seeraatii fi Fariisaayotaa yoo caalte malee,
mootummaa Waaqaatitti ijjumaa hin galtanu» isaaniin
jedhe.

Lubbuu Ijjeesuu Hin Barbaachisu

21 Yesuus itti dabalee, «‹Hin ijjeesin; nami nama ij-
jeese mura'aaf dhikaata› jedhamee worra duriititti akka hi-
mameeru dhageettaneertan.
22 Ani ammoo isinitti hima, eennulle sababa malee ob-
boleessa yookiin obboleettii ifiititti yoo mufate mura'aaf
dhikaata; obboleessa ifiitiin, ‹Gowwa'a!› yoo jedhe, kora
mura'aa dura dhikaata; obboleessa ifiitiin, ‹Daallee!› yoo
jedhe gara muraa qilee ibiddaa dhikaata.
23 Maarre kennansa keeti Waaqaa dhikeessiisaaf addee
ciincaa itti ciincessanutti fiddee, waan obboleessi keeti sitti
quuqameeru yoo qaabatte,

† **5:13** *Dhiitama:* Irra sirbama **5:13** Luq. 14:34-35 **5:16** 1 Phex. 2:12 ‡ **5:18** *Bixxilleen:* Boqqoorri qubee takka'aa **5:18** Luq. 16:17

24 kennansa keeti achuma addee ciinca'aa duratti lakkisiitii, dhaqii obboleessa keeti woliin araaramii, achiin duuba deebi'iitii kennansa keeti dhikeessi.
25 «Nama si himate tokko woliin gara mura'aa adoo ideentuu dafii karaa irratti isa woliin wolii gali. Achi geettee jennaan, abbaan mura'aa ka si hidhutti dabarsee si kennee, ka si hidhu mana hidha'aatitti si galcha.
26 Ani dhugumaan sitti hima, waan sitti murame keessaa saantimiin cadduulle adoo hin hafin haga kaffaltutti ijjumaa hin baatu» jedhe.

Marroo Gaarayyeeffataa

27 Yesuus, « ‹Hin gaarayyeeffatin› akka jedhame dhageettaneertan.
28 Ani ammoo isinitti hima: nami ila halcha'aatiin dubartii ilaale, gadhaa ifii keessatti isii gaarayyeeffateera.
29 Ilti teeti ta middaa yoo cubbuu si hujisiitte, ifi keessaa baasiitii gati; nafi keeti duudiin gara qile'ee gatamu'uu mannaa, nafa keeti keessaa tokko fafoottu si'iif woyya.
30 Harki keeti ka middaa yoo cubbuu si hujisiise, ifi irraa kutiitii gati; nafi keeti duudiin gara qile'ee deemu'uu mannaa, nafa keeti keessaa tokko dhabuu si'iif woyya» jedhe.

Marroo Wol Lakkisiisa Dhirsaa Fi Niiti'ii
(Mat. 19:9; Mar. 10:11-12; Luq. 16:18)

31 Ammalle Yesuus, « ‹Nami niitii lakkisu mara woraqata lakkeessaa barreessee isi'iif kennuu ti› jedhameeraayyu.
32 Ani ammoo isiniin jedha, yoo isiin gaarayyeeffatte malee, nami niitii ifii lakkisu, akka isiin gaarayyeeffattu hin godha; nami isii fuudhelle hin gaarayyeeffata» jedhe.

Marroo Kaku'uu

33 Yesuus, «Ammalle, ‹Dharaan hin kakatina'a; waan Gootta'aaf kakattane ammoo godha'a› akka worra duriitiin jedhame isin dhageettaneertan.
34 Ani ammoo isinitti hima, ijjumaa hin kakatina'a. Olgubbaan barcumaa mootummaa Waaqaa waan teeteef, olgubba'aan yookiin,
35 lattille waan ijjata miila isaa teeteef lafaan hin kakatina'a; qachaa mootii gudda'aa waan teeteef Yerusaalemille'een hin kakatina'a.
36 Rifeensa tokkocha adii yookiin gurraacha godhiisa waan hin dandeenneef, mataa keetille'een hin kakatin.
37 Dubbiin teessan ‹Ee› yoo teete ‹Ee›, yookiin ‹Waawwoo› yoo teete ‹Waawwoo› teetuu ti; wonni kana irra caale seexana irraa dhutte» jedhe.

5:30 Mat. 18:8; Mar. 9:43

Marroo Haluu Bayiisaa
(Luq. 6:29-30)

38 Yesuus itti dabalee, «‹Ilti, ilaaf; ilkaan, ilkaaniif› akka
jedhame isin dhageettaneertan.
39 Ani ammoo isinitti hima: nama si yakke haluu hin bayin.
Nami tokko yoo boqoo middaa si dhabanaase, taanille itti
garagalchi;
40 nami tokko shaamisii§ teeti fudhatiisaaf barbaadee yoo
si himate, kootii teetille kenniif.
41 Nami tokko hunnaan kiiloo meetira tokko akka ati woliin
deentu yoo si tolche, kiiloo meetira lama woliin deemi.
42 Nama si kadhatuuf kenni; nama si irraa liqeeffatiisaaf
barbaadu hin dhooggatin» jedhe.

Diinota Jaalachuu
(Luq. 6:27-28,32-36)

43 Yesuus, « ‹Ollaa keeti jaaladhu, diinota keeti jibbi› akka
jedhame dhageettaneertan.
44 Ani ammoo isinitti hima: diinota keessan jaaladha'a;
worra isin miidhuufille daadimadha'a.
45 Tana yoo gootane ijoollee Abbaa keessan ka ol-gubba'aa
hin teetan; inni aduu ifii worra hama'aa fi dansa'aafille
hin baasa; worra balchootaa fi balchoota hin te'iniifille hin
roobisiisa.
46 Worra isin jaalatu callaa yoo jaalattane, gatii maan qad-
dan ree? Cubbaaleyyiinuu sanuma godhan!
47 Obboleeyyan* teessan callaa nageya o'aa yoo fuutane,
worra dhibii caalaa isin maan gootane? Worri Yihudoota hin
te'inille sanuma godhan!
48 Abbaan keessan ka ol-gubba'aa mijuu† akka te'e, isinille
mijuu te'a'a» jedhe.

6

Arjummaa

1 Yesuus, «Nami akka isin dhagguuf jettanee hujii dansaa
isaan duratti akka hin hunye ifi eeggadha'a! Akkas yoo
gootane, Abbaa keessan ka ol-gubbaa jiru biraa gatii hin
qaddanu.
2 «Hiyyeeyyi'iif yennaa arjoontanu, akka worri kijibu kol-
baan akka isaan galateeffattuuf, Mana Waaqonfannaa Yi-
hudootaa keessaa fi karaa irratti godhanu, ifi mudhisiisaaf
hin godhina'a. Ani dhugumaan isinitti hima, isaan gatii ifii
dhaggataneeran.

---

§ **5:40** *Shaamisii:* Qoloo * **5:47** *Obboleeyyan:* jaallan † **5:48** *Mijuu:* Ka dhidhuu hin qanne **6:1** Mat. 23:5

3 Ati yennaa arjoontu ammoo, waan harki keeti middichi
godhiisatti jiru harki keeti bitaachinuu hin beekin.
4 Maarre arjoom keeti dhossa'aan te'uu ti; Abbaan keeti ka
waan ati dhossa'aan tolchitu dhaggu, gatii si'iif hin kenna.

Marroo Daadimatiisaa
(Luq. 11:2-4)

5 «Isin yennaa daadimattanu, akka worra kijibuu hin
te'ina'a! Isaan worri dhibiin akka isaan dhagguuf, Galma
Waaqaa keessaa fi woldeennaa karaa gugurda'aatitti dhaab-
batanee daadimatiisa jaalatan. Ani dhugumaan isinitti hima,
isaan gatii ifii dhaggataneeran.
6 Ati ammoo yennaa daadimattu, gara kolloo teetii seen,
balbala cufadhuu, gara Abbaa keeti ka addee dhokatte jiruu
daadimadhu. Abbaan keetille, ka waan ati dhossa'aan huju
dhaggu, gatii teeti si'iif hin kenna.
7 «Yennaa daadimattanu akka worra Yihudoota hin te'inii,
jecha bu'aa hin qanne itti hin deddeebi'ina'a; isaan heddum-
maa jechoota isaaniitiif, waaqi waan isaaniif dhage'u seyan.
8 Isin ammoo akka isaanii hin te'ina'a. Abbaan keessan
waan isin barbaachisu isin adoo isa hin gaafatinuu hin
beeka.
9 «Tanaaf, yennaa daadimattanu,
«‹Abbaa keenna ka ol-gubbaa jirtu,
Maqaan keeti woyyoomu;
10 mootummaan teeti dhuttu;
fedhiin teeti akkuma ol-gubba'atti teete,
lafalle'etti teetu.
11 Sagalee guyyuma guyya'aan nuu barbaachittu adha nuu
kenni.
12 Akkuma nuuti worra nu yakkuuf araarannu,
yakkaa teenna nuu araarami.
13 Hamaalessa irraa nu eegi malee,
ataabe'etti nu hin galchin.
[Mootummaan, hunni, ulfinnille
baruma baraan keetuma. Ameen]› jedha'a.
14 «Yoo isin yakkaa namootaaf araarantane, Abbaan
keessan ka ol-gubbaa jiru isiniif hin araarama.
15 Yoo isin yakkaa namootaaf hin araaramin ammoo, Ab-
baan keessan ka ol-gubbaa jiru yakkaa teessan isiniif hin
araaramu» jedhe.

Marroo Laamiisaa
16 Yesuus, «Yennaa laantanu, akka worri kijibu tolchu fuula
keessan hin addeessina'a*. Laamuu isaanii namooti akka

6:15 Mat. 11:25-26 * **6:16** *Hin addeessina'a:* Hin shankalleessina'a, hin daalacheessina'a

dhagganuuf isaan ifi addeessan. Ani dhugumaan isinitti hima, isaan gatii ifii fudhataneeran.
17 Ati ammoo yennaa laantu, fuula keeti dhiqadhu, mataa
keetille iffadhu!
18 Tanaaf laamiisa keeti, Abbaa keeti ka addee dhokatte
jiru qofatti beeka malee, worri dhibiin beekuu hin dande'u.
Abbaan keetille, ka waan ati dhossa'aan hujju dhaggu, gatii
teeti si'iif hin kenna» jedhe.

Karra Ol-gubba'aa
(Luq. 12:33-34)

19 Yesuus dabalee, «Addee qooqqanna'aa† fi ciillayiisi
balleessutti, hattuulle cassitee seentee hattutti, as lafa tana
irratti karra teessan hin kuufatina'a.
20 Ammoo addee qooqqanna'aa fi ciillayiisi dande'ee hin
balleessine, hattuulle cassitee seentee hatuu hin dandeenne,
ol-gubba'atti karra teessan kuufadha'a.
21 Yennaa mara addee karri teessan jirtu gadhaan
keessanille jira» jedhe.

Ifa Nafaa
(Luq. 11:34-36)

22 Yesuus, «Ilti ifa nafaa ti; ilti teeti fayyaa yoo teete, nafi
keeti duudiin ifaalessa hin te'a;
23 ilti teeti fayyaa yoo dhadde ammoo, nafi keeti duudiin
dukkana te'a; ifi sitti jiru dukkana yoo te'e, dukkanti attam
attam guddattu ree!» jedhe.

Waaqaa Fi Qabeenna Namaa
(Luq. 16:13; 12:22-31)

24 Yesuus itti dabalee, «Nami tokko garbicha goottolee lamaa
te'iisaaf hin dande'u; tokkocha hin jibba, kaan hin jaalata;
yookiin tokkocha ulfeessee kaan tuffata. Akkasuma Waaqaa
fi beese'eef tajaajiluu hin dande'u» jedhe.
25 «Tanaaf ani isinitti hima, jiruu teessaniif maan nyaanna,
yookiin maan unna, yookiin marroo nafa keessanii, maan
uffanna jettanee hin yaadina'a. Jiruun sagalee, nafi woyaa
hin caaluu?
26 Sinbirroota ilaala'a; isaan midhaan hin facaasanu
yookiin haamanee gootara'atti hin galchanu; Abbaan
keessan ka ol-gubbaa jiru isaan nyaachisa. Isin guddoo
sinbirroota hin caaltanuu ree?
27 Isin keessaa nami yaadiisaan, bara jiruu ifii irratti
guyyuma tokkolle‡ ka dande'ee dabalatu jiraa?

† **6:19** *Qooqqanna'aa:* Bili'ii **6:19** Yaq. 5:2-3 ‡ **6:27** *Guyyuma tokkolle:* Saatuma tokkolle

28 «Marroo woya'aa maaf yaaddan ree? Daraaroti attam
akka guddatanu ilaala'a; isaan hin hujatanu yookiin woyaa
ifiif hin dhowatanu.
29 Te'uu malee, Solomooniin mootichinuu ulfinna ifii
maraan daraarota san keessaa akka tokkochaa woyaa akka
hin uffatin isinitti hima.
30 Waaqi marra adha mudhatee, boru ibiddatti gatamu yoo
akkas uffise, isin fa'a attam caalchisee uffisuu dhaba ree? Isin
worra dhugeeffannaa diqqo'oo!
31 «Maarre, ‹Maan nyaanna?› yookiin ‹Maan unna?› yookiin
‹Maan uffanna?› jedhaa hin yaaddayina'a;
32 worri Yihudoota hin te'in yennaa mara yaada waan
kanaatiin qabamaneeran. Tun marti akka isinii barbaachittu
Abbaan keessan ka ol-gubba'aa hin beeka.
33 Dursa'aatii mootummaa Waaqaatii fi balchummaa isaa
barbaada'a; tun martinuu isiniif hin kennanti.
34 Maarre marroo boruutiif hin yaadayina'a; guyyaan
boruu ifiifuu yaaddoo isa gewu qaba. Rakkinni adhaa adhaaf
hin geya» jedhe.

7

Namatti Muriisa
(Luq. 6:37-38,41-42)

1 Yesuus, «Waaqi akka isinitti hin murre, isin namatti hin
murina'a.
2 Muruma isin namatti murtanuun Waaqille isinitti mura;
safaraa isin ittiin namaaf safartanutti isinille'eef safarama.
3 «Huura ila obboleessa keetii keessa jiru maaf ilaalta!
Jigeessa ila teeti keessaa maaf hin hubanne?
4 Jigeessi ila teeti keessa adoo jiruu, obboleessa keetiin,
‹Huura ila teeti keessaa sii fuudha› attam jedhuu dandeetta?
5 Ati nama kijiba'a! Dursiitii jigeessa ila teeti keessa jiru
fudhadhu; achiin duuba huura ila obboleessa keetii keessa
jiru fuudhiisaaf miidhassitee dhagguu hin dandeetta.
6 «Waan Waaqaaf male sarootaaf hin kennina'a; isinitti
garagalanee isin ciniinan. Dooqa keessan ka gatii guddoo
qabulle booyyota dura hin buusina'a; isaan miilaan irra
sirban» jedhe.

Gaafadha'a, Barbaada'a, Dhodhowa'a
(Luq. 11:9-13)

7 Yesuus itti dabalee, «Gaafadha'a, isiniif hin kennanti; bar-
baada'a, hin dhaggattanille'e; balbala dhodhowa'a isiniif hin
bananti.
8 Ka gaafatu hin fudhata, ka barbaadulle hin dhaggata, ka
balbala dhodhowuufille hin bananti.

7:2 Mar. 4:24

9 Isin keessa ilmi isaa daabboo yoo gaafate, ka dhakaa
kennuuf eennu?
10 Yookiin qurxummii yoo gaafate, dhudhuufaa hin ken-
naafii?
11 Isin adoo worra hamaa teetanuu, ijoollee teessaniif
waan dansaa kennuu eega beettanee, Abbaan keessan ka
ol-gubbaa jiru, attam caalchisee, worra isa gaafatuuf waan
dansaa kennuu dhaba ree!
12 «Waan namooti akka isiniif godhanuuf barbaaddanu
isinille akkasuma isaaniif godha'a: Seerri Muuse'eetii fi
raagoti kanuma barsiisan.

Karra Dhiphoo
(Luq. 13:24)

13 «Karra dhipho'oon seena'a! Karaan gara badi'ii geessu
badha'a; karrille badhoo waan teeteef, worri karra san seenu
heddu'u.
14 Karaan gara jiru'uu geessu ammoo qadha'aa; karrille
dhiphoo waan teeteef, worri karaa jiru'uu san dhaggatu
diqqa'a» jedhe.

Mukaa Fi Midhaan Isaa
(Luq. 6:43-44)

15 Yesuus itti dabalee, «Raagota dharaa irraa ifi eeggadha'a;
isaan gubbaa irra hoolota fakkaatanee, gara keessan dhufan;
keessi isaanii ammoo yayyii isin butattu.
16 Midhaan* isaaniitiin isaan beettan. Midhaan woyni'ii
kom'olcha irraa, midhaan harru'uu waaccuu irraa hin guu-
ranu.
17 Akkasuma, muki dansaan midhaan dansaa, muki
hamaan midhaan hamaa buusa.
18 Muki dansaan midhaan hamaa buusuu hin dande'u;
yookiin muki hamaalle midhaan dansaa buusuu hin
dande'u.
19 Muki midhaan dansaa hin buunne martinuu muramee
ibiddatti gatama.
20 Tanaaf midhaan isaaniitiin raagota dharaa beettan»
jedhe.

Ani Ijjumaa Isin Hin Beeku
(Luq. 13:25-27)

21 Yesuus, «Fedhii Abbaa kiyya ka ol-gubbaa jiruu ka hu-
jutti mootummaa ol-gubba'aatitti gala malee, ka, ‹Gootta'a,
Gootta'a› jedhee na waamu marti hin galu.
22 Guyyaa mura'aa san, namooti hedduun, ‹Gootta'a,
Gootta'a! Maqaa keetiin raaga hin dubbannee? Maqaa

* **7:16** *Midhaan:* Waan isaan hujanuun

7:12 Luq. 6:31 **7:19** Mat. 3:10; Luq. 3:9 **7:20** Mat. 12:33

keetiin durriisota hin baannee? Maqaa keetiin baasota hedduu hin hunyee?› anaan hin jedhan.
23 Ani ammoo, ‹Ijjumaa isin hin beeku. Isin worra dabaaleyyi'i; ila tiyya duraa deema'a!› jedhee ifatti isaanitti hima» jedhe.

Jara Lamaan Mana Ijaartu
(Luq. 6:47-49)

24 Yesuus, «Nami jecha kiyya dhage'ee hujii irra oolchu namicha qaroo mana ifii rassaa irratti ijaarrate tokko fakkaatta.
25 Bokkeenni roobee, lolaan lola'ee, bubbeen bubbittee mana san dhiidde. Manni sun ammoo rassaa irratti waan ijaarameeruuf hin jinne.
26 «Nami jecha kiyya dhage'ee hujii irra hin oolchine namicha gowwaa mana ifii maansa irratti ijaarrate tokko fakkaata.
27 Bokkeenni roobee, lolaan lola'ee, bubbeen bubbittee mana san dhiidde. Manni sunille jigee akka malee bututе» jedhe.

Baallii Yesuusii
28 Yesuus yennaa dubbii tana dubbatee fixe, gumiin barsiisa isaatitti baaseffatte.
29 Inni akka barsiisota isaanii ta Seera Muuse'ee adoo hin te'in, akka nama baallii qabuu tokko isaan barsiise.

8

Yesuus Namicha Tokko Fayyise
(Mar. 1:40-45; Luq. 5:12-16)

1 Yesuus yennaa gaara irraa gad bu'e, gumiin hedduun isa hordotte.
2 Namichi dhukkuba goga'aa farrisiisa'aan qabameeru tokkolle gara isaa dhufee, isa duratti jilbiiffatee, «Gootta'a, yoo fedha keeti te'e na fayyisuu dandeetta» jedhe.
3 Yesuus harka ifii diriirsee isa qabee, «Hin fedha, fayyi!» jedheen; yennuma san namichi dhukkuba ifii irraa fayye.
4 Achiin duuba Yesuus, «Beekkadhu! Waan kana nama tokkolle'etti hin himin; ammoo dhaqiitii, hayyichatti ifi mudhisi; fayyuun keeti nama maraaf akka dhugaa baya te'u, fayyuu keetiif qodha Muuseen ajaje dhikeessi!» isaan jedhe.

Yesuus Tajaajilaa Ajajaa Dhibbaa Fayyise
(Luq. 7:1-10)

5 Yesuus yennaa qachaa Qifirnaahoomii seene, ajajaan dhibba tokko dhufee isa kadhatee,

7:29 Mar. 1:22; Luq. 4:32

6 «Gootta'a, tajaajilaan kiyya nafa laashowee, dhibamee
mana ciisee, rakkataa farriisatti jira» jedhe.
7 Yesuus, «Ani dhufee isa hin fayyisa» jedhe.
8 Ajajaan dhibbaa ammoo, «Gootta'a, ati mana kiyya seeni-
isaaf ani nama malee moti; afaanuma calla'aan ajaji, mucaan
kiyya hin fayya.
9 Aninuu worra baalli qabu jala jira, loltoota ifiin jalatti aja-
julle qaba. Isaan keessaa tokkochaan, ‹Deemi!› yoo jedheen,
innille hin deema; kaanille'een, ‹Koy!› yoo jedheen, innille
hin dhufa; tajaajilaa kiyyaan, ‹Kana huji!› yoo jedheen,
innille hin huja» jedhe.
10 Yesuus yennaa tana dhage'e, baaseffatee worra isa hord-
ofuun, «Ani isinitti hima, Israa'el keessatti dhugeeffannaa
guddoo akkasii nama qabu tokkochalle hin dhaggine.
11 Ani isinitti hima, biyya lafa duudii irraa karaa aduun
baatuu fi seentuu dhufanee, mootummaa Waaqaa keessatti
Abrahaam, Yaaqoobii fi Yisihaq woliin hin nyaatan;
12 worri mootummaa Waaqaa keessa te'uu male ammoo
addee itti bowanuu fi ilkaan itti qaranu gara alaa dukkanatti
hin gataman» jedhe.
13 Achiin duuba Yesuus ajajaa dhibbaatiin, «Deemi; akkuma
dhugeeffanna teetii si'iif teetuu» jedhe.
Tajaajilaan ajajaa dhibbaalle saatuma san fayye.

Yesuus Kolbaa Hedduu Fayyise
(Mar. 1:29-34; Luq. 4:38-41)

14 Yesuus yennaa mana Pheexroosii dhaqe, haati sodda'aa
ta Pheexroosii dhukkuba nafa o'isuun dhibantee taqee irra
irkatiisatti jirtuun dhagge.
15 Inni harka isi'ii qabee, o'i nafaa isii lakkinnaan, isiille ol
kaatee isaaf areerte.
16 Aduun seenteen duuba, worra durriisotaan qabamane
hedduu gara Yesuusii fidane. Innille jecha ifiitiin durriisota
baasee, worra dhibame maralle fayyise.
17 Wonni Isaayaasiin raagichi,
«Inni dhibee teenna fudhate,
dhukkuba keennalle ba'ate» jedhe akka muummottuuf
inni tana godhe.

Worra Yesuus Hordofiisaaf Barbaade
(Luq. 9:57-62)

18 Yesuus adaala ifiititti gumii hedduu yennaa dhagge, gara
abbaaya'aan gamaa akka bu'anu barattoota ifii ajaje.
19 Barsiisaan Seera Muuse'ee tokko gara isaa dhufee, «Bar-
siisa'a! Addee ati dhaxxu mara si hordofa» jedheen.

8:11 Luq. 13:29

20 Yesuus deebisee, «Jeedalti boolla qaddi; sinbirreelle mana
qaddi; Ilmi namaa ammoo addee mataa ifii itti irkifatu hin
qabu» jedheen.
21 Baratoota isaa keessaa ka dhibiin, Yesuusiin, «Gootta'a,
dursee dhaqee abbaa kiyya akka awwaaladhu naa eeyyam»
jedheen.
22 Yesuus ammoo, «Ati na hordofi! Du'aan du'aa ifii
awwaalatuu ti» isaan jedhe.

Yesuus Bubbee Cadhisiise
(Mar. 4:35-41; Luq. 8:22-25)

23 Yennaa Yesuus hoboloo takka yaabe, barattooti isaalle
isa woliin deemane.
24 Dedhuma bubbeen hantuun abbaayaa gubbaa kaatee,
hoboloolle danbali'iin lixiisa geette; Yesuus ammoo rafeer-
aayyu.
25 Barattooti gara Yesuusii dhaqanee dammassanee,
«Gootta'a, nu fayyisi! Dhumataarraa!» jedhaneen.
26 Yesuus deebisee, «Isin worra dhugeeffannaa diqqo'oo,
maaf sodaattan?» jedheen. Achiin duuba inni ol ka'ee
bubbe'ee fi danbalii ajajee, achitti cadheessi guddaan te'e.
27 Isaan baaseffatanee, «Kun nama attamii ti? Bubbe'ee fi
danbaliille hin ajajamaniif!» jedhane.

Yesuus Worra Durriisaan Qabame Fayyise
(Mar. 5:1-20; Luq. 8:26-39)

28 Yesuus abbaaya'aan gamatti bu'ee biyya Gadara'aa*
yennaa dhufe, namooti durriisi keessa jiru lamaan goda
awwaalaatii gad itti dhufane; namooti kun haga nami karaa
san dabariisa dadhabutti akka malee sodaachisane.
29 Isaan dedhuma, «Yesuus, Ilma Waaqaa, maan nu irraa
qadda? Yennaan adoo hin geyin nu farrisiisiisa dhuttee?»
jedhaa iyyane.
30 Diqquma isaan irraa fago'otti booyyoti hedduun bobbaa-
tee dheediisatti jirtiiyyu.
31 Maarre durriisoti, «Ati yoo gad nu baache, booyyota
sanitti nu ergi» jedhanee Yesuus kadhatane.
32 Yesuus, «Dhaqa'a!» isaaniin jennaan, jara keessaa baya-
nee booyyotatti galane. Booyyoti sun martinuu roga qile'ee
irraa gad gara abbaaya'aa oriitee liqinfante.
33 Worri booyyota tissanu baqatanee qachaa seenanee,
waan te'e maraa fi waan namoota durriisi qabeeru irratti te'e
achitti odeessane.

---

* **8:28** *Biyya Gadara'aa:* Barreeffam durii durii gariin «Gergeesa'aa», kuun «Ger-
aasa'aa» jedha

34 Achiin duuba namooti qachaa keessaa marti Yesuus
dhaggiisaaf gad bayane; isaan yennaa isa dhaggane, biyya
isaanii lakkisee akka deemuuf isa kadhatane.

9

Yesuus Namicha Nafa Laashowe Fayyise
(Mar. 2:1-12; Luq. 5:17-26)

1 Yesuus hoboloo yaabee abbaaya'aan gamatti bu'ee gara
qachaa ifii* dhufe.
2 Jarri tokko achitti namicha nafi isaa laashowee itillee irra
irkateeru tokko gara isaa fidde. Yesuus yennaa dhugeeffan-
naa isaanii dhagge, namicha nafa laashoween, «Ilma kiyya,
jabaadhu! Cubbuu teetiif araarri kennameera» jedhe.
3 Achiin duuba barsiisoti Seera Muuse'ee gariin, «Namichi
kun Waaqa faanshessiisatti jira» jedhanee gadhaa ifii
keessatti yaadatane.
4 Yesuus yaada isaanii beekee, «Isin maaf waan hantuu
akkasii gadhaa keessan keessatti yaadattan?
5 ‹Cubbuu teetiif araarri kennameera› jechu'u moo yookiin,
‹Ol ka'ii deem› jechuu irra kamittuu kaso'o?
6 Ammoo Ilmi namaa cubbuu araaramiisaaf lafa
irratti baallii akka qabu akka beettanu» jedhee, namicha
laashoweeruun, «Ol ka'i! Itillee teeti fudhadhuutii gara mana
keetii deem!» jedhe.
7 Namichille ol ka'ee gara mana ifii deeme.
8 Kolbaan yennaa tana dhaggite baaseffattee, Waaqa baallii
akkasii kolba'aaf kenne galateeffatte.

Yesuus Maatewoos Waame
(Mar. 2:13-17; Luq. 5:27-32)

9 Yesuus karaa san dabaruun, namicha qaraxa guuru
tokko, ka Maatewoos jedhamu, addee gosee qaraxaa
tee'eeruun dhaggee, «Na hordofi» jedheen.
Innille ol ka'ee isa hordofe.
10 Yesuus mana Maatewoosiititti nyaata irra jiruun, worri
qaraxa guuruu fi cubbaaleyyiin hedduun isaa fi barattoota
isaa woliin nyaatiisaaf tee'ane.
11 Fariisaayoti gariin kana dhagganee, barattoota isaatiin,
«Barsiisaan keessan worra qaraxa guuruu fi cubbaaleyyii
woliin maaf nyaata?» jedhane.
12 Yesuus yennaa kana dhage'e, «Worra dhibameef malee,
worra fayyaaleyyi'iif cidheessa hin barbaachisu.
13 Dhaqa'aatii Barreeffama, ‹Ani marartii barbaada malee
ciinca'aa moti› jedhu hiikkaan maan akka te'e qorqora'aatii

* **9:1** *Qachaa ifii:* Qifirnaahoom (4:13 ilaali)

hubadha'a. Ani cubbaaleyyii waamiisaaf dhufe malee, balchoota waamiisaaf moti» jedhe.

Gaaffii Marroo Laamiisaa
(Mar. 2:18-22; Luq. 5:33-39)

14 Achiin duuba barattooti Yohaannisii cuupha'aa gara
Yesuusii dhufanee, «Nuutii fi Fariisaayoti yennaa mara maaf
laamaa, barattooti teeti ammoo ijjumaa maaf laamuu dha-
ban?» jedhanee gaafatane.
15 Yesuus deebisee, «Waajibichi isaan woliin adoo jiruu
jaaloti hin gaddanii? Waawwo'o! Guyyaan waajibichi isaan
biraa fudhatamu hin dhufa; achiin duuba isaan hin laaman.
16 «Eennulle woyaa haareya woyaa dullatti'itti hin erbu;
sababille woyaan haaretti shuntuurachiittee qowa duriituu
ka caalu gooti.
17 Akkasuma daadhii woyni'ii ta hin bayiin qalqalluu dul-
loometti eennulle hin naqu; sababille qalqalluun hin dho'a,
daadhiin hin jiddi, qalqalluulle hin bada; daadhiin hin bayin
qalqalluu haareyatti naqamuu malte; daadhiille, qalqallu-
ulle hin badanu» isaaniin jedhe.

Intala Yaayiroosiitii Fi Dubartii Woyaa Yesuusii Tuxxe
(Mar. 5:21-43; Luq. 8:40-56)

18 Yesuus adoo tana isaanitti dubbatiisatti jiruu, bulchaan
Mana Waaqonfannaa Yihudootaa gara isaa dhufee, isa du-
ratti jilbiiffatee, «Intalti tiyya ammuma na duraa duute; ati
ammoo koyiitii harka keeti isii irra keyi; isiille deebitee hin
jiraatti» jedhe.
19 Yesuus ka'ee barattoota ifii woliin isa faana dhaqe.
20 Dubartiin woggaa kudhanii lamaaf dhiigi isi'ii dhaab-
batuu didee rakkataa turte takka isa duubaan dhuttee han-
daara woyaa Yesuusii tuxxe.
21 Isiin gadhaa ifiititti, «Yoo woyaa isaa callaa tuqe, ani hin
fayya» jettee yaadatte.
22 Yesuus garagalee isii dhaggee, «Intala tiyya, jabaadhu!
Dhugeeffannaan teeti si fayyitteerti» jedheen; dubartittiille
yoosuma fayyite.
23 Achiin Yesuus gara mana bulchaa Mana Waaqonfannaa
Yihudootaa yennaa dhaqe, worra suusullee† gaddaa afuufuu
fi gumii caakkittee boottu dhaggee,
24 «Asii gad baya'a! Intalti rafiisatti jirti malee hin duune»
jedhe. Isaan ammoo itti kollane.
25 Gumiin gad baateen duuba, Yesuus gara addee intalti
jirtuu seenee harka isi'ii qabe; intaltille ol kaate.
26 Oduun marroo waan kanaa adaala san mara geette.

† **9:23** *Suusullee:* Ulullee

Yesuus Namoota Ballaa Lama Fayyise

27 Yesuus achii ka'ee adoo dabariisatti jiruu, namooti ballaan lamaan isa hordofanee, «Ilma Daawitii, nu marari!» jedhaa iyyane.

28 Inni yennaa mana seene, namooti ballooti sun gara isaa dhikaatane; Yesuusille, «Akka ani kana godhuu dande'u hin dhugeeffattanii?» jedhee isaan gaafate.

Isaanille, «Ee, Gootta'a!» jedhaneen.

29 Achiin duuba Yesuus ila isaanii qaqqabee, «Akkuma dhugeeffannaa teessanii isinii teetuu ti!» jedhe;

30 ilti isaaniille banante. Achiin duuba Yesuus, «Beekkadha'a, waan kana nama tokkolle'etti hin himina'a» jedhee jabeessee isaan ajaje.

31 Isaan ammoo achii bayanee oduu marroo Yesuusii adaala lafa sanii maraan geyane.

Yesuus Namicha Afaan Duuda'aa Fayyise

32 Namooti ilti babbananteef akkuma achii bayaneen, jarri takka namicha afaan duudeeru ka durriisi qabeeru tokko gara Yesuusii fadane.

33 Durriisi yennaa keessaa baafame, namichi afaan duudee ture dubbate; kolbaalle baaseffattee, «Waan akkasii kana Israa'el keessatti nuuti ijjumaa dhagginee hin beennu!» jette.

34 Fariisaayoti ammoo, «Inni hunna mooticha durriisotaatiin durriisota baasa» jedhane.

Yesuus Kolba'aaf Naye

35 Yesuus Mana Waaqonfannaa Yihudootaa keessatti barsiisaa, Oduu Gammadaa ta mootummaa Waaqaa lallabaa, kolbaa dhukkubaa fi dhibee mara irraa fayyisaa qachootaa fi olloota mara keessa deddeeme.

36 Inni akka hoolota tissee hin qannee kolbaa rakkattee fi qarqaarsa hin qanne yennaa dhagge nayeef.

37 Yennaa san inni barattoota ifiitiin, «Midhaan haamamu gudda'a; worri haamu ammoo diqqa'a.

38 Tanaaf abbaan midhaanii worra miidaan haamu gara midhaan haamamuu akka ergu daadimadha'a» jedhe.

10

Yesuus Ergantoota Kudhanii Lama Filate
(Mar. 3:13-19; Luq. 6:12-16)

1 Yesuus barattoota ifii kudhanii lamaan gara ifii waamee ayyaanota hamoota akka baasanu, dhukkubaa fi dhibee mara akka fayyisanu baallii isaaniif kenne.

9:34 Mat. 10:25; 12:34; Mar. 3:22; Luq. 11:15 **9:38** Luq. 10:2

2 Maqaan ergantoota kudhanii lamaanii asii gad jira: ka
matoomaa, Simoon ka «Pheexroos» jedhamee fi obboleessa
isaa Indiryaas; ilmaan Zabdewoosii, Yaaqoobii fi obboleessa
isaa Yohaannis;
3 Filiphoos, Bartolomewoos, Toomaas, Maatewoosii qaraxa
guuru, Yaaqoobii ilma Alfewoosii, Taadewoos;
4 Simoonii hinaatticha, Yihudaa nama biyya keriyootii, ka
dabarsee Yesuus kenne.

Hujii Ergantoota Kudhanii Lamaa
(Mar. 6:7-13; Luq. 9:1-6)

5 Yesuus worra kudhanii lamaan kana erge; qajeelfama asii
gad jirulle itti kennee, «Gara worra Yihudoota hin te'inii hin
dhaqina'a, yookiin qachoota Samaariyya'aa hin seenina'a.
6 Addee akkasii, Worra akka hoolotaa bade gara kolbaa
Israa'elii dhaqa'a.
7 Akkuma dhaxxaneen, ‹Mootummaan Waaqaa dhikaat-
teerti› jedhaa lallaba'a.
8 Dhibamaa fayyisa'a, du'aa kaasa'a, worra dhukkuba
goga'aa farrisiisa'aan qabameeru fayyisa'a, durriisota
baasa'a. Gatii malee fudhattaneertan, gatii malee kenna'a.
9 Marxoo* keessatti worqii, meetii yookiin sibiila diimaa
hin qabatina'a.
10 Ideemiisa kara'aatiif korojoo, qoloo lama, yookiin
kophee lama, ulee lama hin qabatina'a. Hojjattootaaf wonni
isaan barbaachisu kennamuufii malte.
11 Isin gara qachaa yookiin ollaa tokkoo yennaa seentane,
nama isin fudhatiisaa te'u tokko barbaada'a, haga addee san
lakkittanutti isa bira tura'a.
12 Yennaa mana tokko seentanu, ‹Nageenni isinii te'u›
jedha'a.
13 Worri mana sanii yoo isin fudhate, nageenni keessan
isaanii te'u; yoo isaan isin hin fudhatin ammoo, nageenni
keessan isinii deebi'u.
14 Eennulle yoo isin fudhatuu dhabe yookiin dubbii teessan
dhage'uu dhabe, mana san yookiin qachaa san lakkittanee
yennaa baatanu bukuu miila keessanii dhodhowadha'a.
15 Ani dhugaa isinitti hima, guyyaa mura'aa worra qachaa
sanii irra worra Sodoomii fi Gomora'aatiif irra kasoo hin
teeti» jedhe.

Miidhaa Dhufu
(Mar. 13:9-13; Luq. 21:12-17)

10:7 Luq. 10:4-12 * **10:9** *Marxoo:* Hiituu hidhaa **10:10** 1 Qor. 9:14; 1 Xim. 5:18 **10:14** HuE. 13:51 **10:15** Mat. 11:24; Dad. 19:24-28

16 Yesuus itti dabalee, «Ani akka hoolotaa odduu yayyi'ii isin
erga; maarre akka bofaa qaroolee, akka saphaliisaa gadhi-
laafeyyii te'a'a.
17 Namoota irraa ifi eeggadha'a; isaan gara kora mura'aa
dabarsanee isin hin kennan, mana itti wolitti qabamanu
keessatti isin hin dhaanan.
18 Sababa kiyyaaf akka isinitti muranu gara bulchitootaa fi
moototaa waan geeffantanuuf, isaanii fi worra Yihudoota hin
te'in duratti dhugaa baatota tiyya hin teetan.
19 Yennaa isaan dabarsanee isin kennanu ammoo, maan
akka jettanu yookiin attam akka dubbattanu hin yaadina'a;
yennuma san wonni dubbattanu isiniif hin kennanti.
20 Ayyaana Abbaa keessan ka ol-gubba'aatitti isin keessa
jiraatee dubbata malee, isinii moti.
21 «Obboleessi obboleessa ifii, abbaalle ilma ifii du'atti
dabarsee hin kenna; ijoolleelle worra ifii irratti hin kaati; hin
ijjeesisiittille'e.
22 Sababa kiyyaaf nami marti isin jibba. Nami haga
muumme'eetitti ossu ammoo hin fayya.
23 Yennaa isaan qachaa tokko keessatti isin miidhane, gara
ka dhibi'ii baqadha'a. Ani dhugumaan isinitti hima, Ilmi
Namaa adoo hin dhufiniin dura qachoota Israa'elii mara
keessa deentanee hin fixxanu.
24 «Barataan barsiisaa ifii hin caalu, hojjataan hojjachiisaa
ifii hin caalu.
25 Barataan akka barsiisaa ifii te'uun, hojjataan akka hoj-
jachiisaa ifii te'uun hin geya. Isaan yoo abbaa manaa, ‹Bi'el
Zebul†› jedhanee waamane worra mana isaa maqaa irra
caalaa badaa attamiitiin waamu'uu jiran ree!
26 Maarre nama hin sodaatina'a. Wonni gollame mudhatuu
hin ooltu; wonni dhoffame beekkamuu hin ooltu.
27 Waan ani dukkana keessatti isinitti himu, isin ifa
guyya'aatiin dubbadha'a. Waan hasaasa'aan dhageettane
guutuu manaa irraa lallaba'a.
28 Worra foon namaa ijjeesu, ammoo ka lubbuu ijjeesuu
hin dandeenne hin sodaatina'a; irraa caalaa, qilee keessatti
lamaanuu foonii fi lubbuulle ka balleessuu dande'u Waaqa
sodaadha'a.
29 Sinbirrooti didiqqoon lamaan saantimii tokkotti hin gur-
guramanii motii? Fedhii Abbaa keessan ka ol-gubbaa jiruu-
tiin malee sinbirroota san keessaa takkaalle lafa hin buutu.
30 Isin rifeensi mataa keessaniituu marti laakkowameera.
31 Maarre hin sodaatina'a; isin sinbirroota didiqqoo hed-
duu caalaa gatii qaddan» jedhe.

10:20 Mar. 13:12; Luq. 21:16 **10:22** Mat. 24:9; 13; Mar. 13:13; Luq. 21:17
10:24 Luq. 6:40; Yoh. 13:16; 15:20 † **10:25** *Bi'el Zebul:* Mooticha ayyaanota hamootaa **10:25** Mat. 9:34; 12:24; Mar. 3:2; Luq. 11:15

Marroo Kiristoosii Dhugaa Bayiisa
(Luq. 12:8-9)

32 Yesuus itti dabalee, «Nama duratti ka dhugaa naa bayu
duudi'iif, anille Abbaa kiyya ka ol-gubba'aa duratti dhugaa
isaaf baya.
33 Ka nama duratti na mormatu duudii ammoo, anille
Abbaa kiyya ka ol-gubba'aa duratti isa hin mormadha» jedhe.

Namooti Sababa Yesuusiitiif Gargar Bayane
(Luq. 12:51-53; 14:26-27)

34 Yesuus itti dabalee, «Ani gara biyya lafaa nageya fidiisaaf
waan dhufe isinitti hin fakkaatin. Ani shallaagaa malee,
nageya fidiisaaf hin dhunne.
35 Ani ilma abba'aan, intala haadha ifiitiin, niitii ilmaa
haadha dhirsa isi'iitiin‡ gargar baasiisaaf dhufeera.
36 Diinoti keessan maatuma teessan keessaa hin te'a.
37 «Nami abbaa ifii yookiin haadha ifii na caalaa jaalatu naaf
ka malee moti; nami ilma ifii yookiin intala ifii na caalaa
jaalatu naaf ka malee moti.
38 Nami fannoo ifii ba'atee na hin hordonne naaf ka malee
moti.
39 Nami jiruu ifii fayyifatuu barbaadu hin dhaba, nami naaf
jedhee jiruu ifii dhabu hin fayyifata.

Gatii Namooti Dhaggatanu
(Mar. 9:41)

40 «Ka isin fudhatu na fudhata; ka ana fudhatu ka ana erge
fudhata.
41 Ka raagaa tokko waan inni raagaa te'eef fudhatu, gatii
raagichaa hin dhaggata. Ka nama balchaa waan inni nama
balchaa te'eef fudhatu, gatii balcha'aa hin dhaggata.
42 Dhugaa isiniin jedha, eennulle worra didiqqaa na hord-
ofu kana keessaa tokkoof, waan inni barataa kiyya te'eef,
bisaan unto'oo qabbanawaa xuuxxoo tokkolle yoo kenne,
gatii hin fudhata» jedhe.

11

Worra Yohaannisiin Cuuphaan Erge
(Luq. 7:18-35)

1 Yesuus barattoota ifii kudhanii lamaan ajaja itti kennee
hobbaaseen duuba, addee san lakkisee qachaa adaala sanii
keessa lallabiisaa fi barsiisiisaaf dhaqe.
2 Yohaannisiin cuuphaan adoo mana hidha'aa keessa jiruu,
waan Kiristoos hujiisatti jiru dhage'ee, barattoota ifii keessaa
garii ergee,

10:33 2 Xim. 2:12 ‡ **10:35** *Haadha dhirsa isi'iitiin:* Haadha sodda'aatiin **10:40** Mar. 9:37; Luq. 9:48; 10:16; Yoh. 13:20

3 «Ka hin dhufa jedhame sun si'iiyyu moo ka dhibii ee-
ganna?» jedheen.

4 Yesuus deebisee, «Deebi'a'aatii waan dhageettanee fi waan
dhaggitane Yohaannisitti hima'a:
5 Ballaan hin dhagga, naafi hin ideema, ka dhukkuba
goga'aa farrisiisa'aan qabameeru hin fayya, duudaan hin
dhage'a, du'aan hin ka'a, Oduun Gammadaalle hiyyeeyyi'iif
hin lallabanti.
6 Nami marroo tiyya mama hin qabaanne attam attam
gammada» jedheen.

7 Barattooti Yohaannisii akkuma ideemaneen, Yesuus
marroo Yohaannisii kolba'atti akkana dubbatee, «Goomolee
keessatti yennaa gara Yohaannisii dhaxxane, isin maan
ilaaliisaaf baatane? Shonbooqqoo* qilleensi daassuu?
8 Maan ilaaliisaaf baatane? Nama uffana dansaa uffatee?
Worri uffana dadansaa uffatu mana mootota keessa jiran!
9 Maan ilaaliisaaf baatane ree? Raagaa tokko ilaaliisaafii?
Ee, ani isinitti hima, isin ammoo ka guddoo raagaa caalu
dhaggitane.
10 Inniin kun, ka Barreeffam Woyyichi,

«‹Karaa keeti akka si'iin duratti qopheessu,
ani ergamaa kiyya si'iin dura erga› jedhee dubbateeru.

11 «Ani dhugaa isinitti hima, nama lafa irratti dhalate
keessaa, ka Yohaannisii cuuphaa caaleeru eennulle hin jiru;
Mootummaa ol-gubba'aa keessatti ammoo, ka mara caalaa
diqqaatu isa hin caala.
12 Bara Yohaannisiin cuuphaan barsiisuu jalqabe irraa
ka'ee haga ammaa mootummaan ol-gubba'aa hunnaan dhi-
ibatiisatti jirti; worri itti galiisaaf dhiibatu hin fudhatan.
13 Raagoti duudi'ii fi seerri Muuse'ee haga bara Yohaannisii
cuupha'aatitti raaganeeran.
14 Yoo dubbii isaanii fudhatiisa feetane, Yohaannisiin kun,
Eliyaasii hin dhufa jedhame san.
15 Nami gurra qabu dhage'uuti.

16 «Dhaloota kana maaniin wol fakkeessina? Isaan akka
ijoollee lafa dikko'oo keessa teteettee woliin,
17 ‹Suusullee† isinii afuunne, isin hin sirbine; faaruu
awwaalaa isinii faarsine, isin hin gaddine› jedhanu fakkaat-
tan.
18 Yohaannis adoo sagalee hin nyaatinii fi daadhii woyni'ii
hin unin yennaa dhufe, ‹Inni durriisa qaba› jedhane.

---

* **11:7** *Shonbooqqoo:* Yookiin gaaguroo, obbaa **11:14** Mat. 17:10-13; Mar. 9:11-13 † **11:17** *Suusullee:* Ulullee

19 Ilmi Namaa nyaataa unaa yennaa dhufe, isaan ‹Ilaa, gadhito'oo fi machowaa, lansa worra qaraxa guuruutii fi cubbaaleyyi'ii ti› jedhaneen. Te'uu malee, qarummaan Waaqaa, hujii ifiitiin mirkanootteerti» jedhe.

Qachoota Hin Dhugeeffanne
(Luq. 10:13-15)

20 Achiin duuba Yesuus worra qachoota bilbaasota ifii inni irra caalaa keessatti huje keessa le'anu, waan isaan cubbuu irraa deebi'uu didaneef komate.
21 «Aanne'e si'iif, Koraaziin! Aanne'e si'iif, Betsayida'a! Bilbaasoti isin keessatti tolfame, adoo Xiiroosii fi Sidoon keessatti godhamee jiraatee, silaa kolbaan achii yoosuu uffana gaddaa uffattee, daadhaa ifi irratti firfiffattee bara dheera'aan durattuu cubbuu irraa deebiteertiiyyu.
22 Ani ammoo isinitti hima, guyyaa mura'aa isin caalaa Xiiroosii fi Sidooniif irra kasoo teeti.
23 Atille Qifirnaahoom, haga gubba'aa ol ifi fuudhuu barbaaddee? Gara qile'ee gad buuta. Bilbaasoti si keessatti godhame, adoo Sodoom keessatti godhamee jiraatee, isiin haga guyyaa adhaa hin turtiiyyu.
24 Maarre ani sitti hima, guyyaa mura'aa san si caalaa worra Sodoomiitiif irra kasoo teeti» jedhe.

Gara Kiyya Kowa'aa Foorfadha'a
(Luq. 10:21-22)

25 Yennaa san Yesuus, «Abba'a, Goottaa ol-gubba'aa fi lafaa! Waan kana mara beekkole'ee fi qaroolee dhossitee, ijoollota didiqqo'otti‡ waan mudhitteef ani si galateeffadha.
26 Ee, Abba'a, waan kanatti gammaddeerta.
27 Abbaan kiyya waan mara dabarse natti kenneera; Abbaa qofattuu beeka malee, Ilma ka beeku tokkolle hin jiru, akkasuma Ilma isaatii fi worra Ilmi isaa itti mudhisutti Abbaa beeka malee, Abbaa ka beeku tokkolle hin jiru» jedhe.
28 «Isin worri ba'aa ulfaattuu ba'atee dadhabe marti, gara kiyya kowa'a, ani isin foorfachiisa.
29 Waanjoo§ kiyya fuudha'aatii ba'adha'a, ana irralle'ee baradha'a; ani nageellichaa fi ka ifi gad qabu; lubbuu teessaniif foora hin dhaggattan.
30 Waanjoon kiyya kaso'o, ba'aan tiyya sallo'o» jedhe.

12

Gaaffii Marroo Guyyaa Sanbataa
(Mar. 2:23-28; Luq. 6:1-5)

11:24 Mat. 10:15; Luq. 10:12 ‡ **11:25** *Ijoollee didiqqo'otti:* Worra beekkumsa yookiin qarummaa hin qannetti **11:27** Yoh. 3:35; 1:18; 10:5 § **11:29** *Waanjoo:* Qambaraa

1 Yennaa san guyyaa Sanbataatiin Yesuus fichaa qamadi'ii
keessa dabare; barattooti isaalle waan beelotaneeranuuf,
shawwee qamadi'ii kukkutanee nyaatiisa jalqabane.
2 Worri Fariisaayotaa yennaa tana dhagge, «Ilaa, barattooti
teeti Guyyaa Sanbataatiin waan seerri hin eeyyanne godhi-
isatti jirti» Yesuusiin jedhane.
3 Yesuus deebisee, «Daawitii fi worri isa woliin jiru yennaa
beelowane waan inni godhe isin hin dubbinnee?
4 Inni gara mana Waaqaa seenee, daabboo Waaqa dura
dhikaattu, hayyoota qofa malee, inni yookiin worri isa woliin
jiru nyaatiisaaf ta Seerri dhooggu nyaate.
5 Yookiin hayyooti Guyyaa Sanbataatiin Galma Waaqaa
keessatti hujii yoo hujane, yakkaa te'ee akka itti hin
laakkowanne, Seera Muuse'ee keessatti isin hin dubbinnee?
6 Ani isinitti hima, ka Galma Waaqaa caalu as jira.
7 Isin ammoo, ‹Ani marartii barbaada malee, ciinca'aa
moti› jechuun maan akka te'e adoo beettanee jiraattanee,
worra yakkaa hin qannetti yakkaa itti hin murtanuuyyu.
8 Ilmi Namaa Sanbata irralle'etti Gootta'a» isaaniin jedhe.

Namicha Harka Laashoweeru Tokko
(Mar. 3:1-6; Luq. 6:6-11)

9 Yesuus addee san lakkisee Mana Waaqonfannaa Yihu-
dootaa seene;
10 namichi harka laashoweeru tokko achi jiraayyu; jarri
Yesuus himatiisaaf barbaadde takka, «Guyyaa Sanbataatiin
fayyisiis seerumaa?» jettee isa gaafatte.
11 Yesuus deebisee, «Isin keessaa nami hoolee takkaa qabu,
guyyaa Sanbataatiin yoo isiin boolla buute, achi keessaa
fuudhee alatti hin baasuu?
12 Nami hoolee caalaa gatii guddoo hin qabaatuu ree!
Tanaaf guyyaa Sanbataatiin dansaa hujuun Seeruma» jedhe.
13 Achiin duuba Yesuus namicha harka laashoween, «Harka
keeti diriirsi» jedheen. Namichille yennaa harka diriirfate,
harki fayyee, akkuma harka fayyaalessa kaanii te'e.
14 Fariisaayoti ammoo gad bayanee, attamiin akka isa ij-
jeesanu mala isatti dhowane.

Tajaajilaa Waaqi Filate

15 Yesuus yennaa tana beeke, addee san lakkisee deeme.
Gumiin hedduulle isa hordotte, innille worra dhibame mara
fayyisee,
16 marroo isaa eennulle'etti akka hin dubbanne isaan ajaje.
17 Kunille ka raagicha Isaayaasiin raagame akka muum-
mowuuf te'e.
18 Wonni raagamelle, «Kunoo, tajaajilaan kiyya, ka ani filadhe,

12:7 Mat. 9:13 **12:11** Luq. 14:5

jaalatamaa kiyya, ka lubbuun tiyya guddoo itti gammadde.
Ayyaana kiyya isa gubbaa hin keya,
innille worra Yihudoota hin te'iniif muraa dhuga'aa hin lassa.
19 Inni hin moromu yookiin hin iyyu,
yookiin eennulle karaa keessatti qoonqoo isaa hin dhage'u.
20 Inni haga muraa dhuga'aa injifachiisutti
leemmee caddee haanxottelle hin cassu;
yookiin ifa kululu* hin dhaanfu.
21 Worri Yihudoota hin te'inille addii isatti hin godhatan» jedhe.

Yesuusii Fi Bi'el Zebul
(Mar. 3:20-30; Luq. 11:14-23)

22 Achiin duuba namicha ballaa dubbatee hin dandeenne ka ayyaanni hamaan qabeeru tokko gara Yesuusii fidane; Yesuus isa fayyise, maarre namichi dubbatiisaa fi dhaggiisa dande'e.
23 Gumiin marti baaseffattee, «Inni Ilma Daawitii te'innaa?» jette.
24 Worri Fariisaayotaa ammoo yennaa tana dhage'ane, «Inni hunna Bi'el Zebulii mooticha durriisotaa calla'aan durriisota baasa» jedhane.
25 Yesuus yaada isaanii beekee, «Mootummaan takka gargar ifi qoqooddee ta wol loltu yoo teete hin jiddi, qachaan yookiin maatiin takka gargar ifi qoqooddee ta wol loltu yoo teete hin dhaabbatu.
26 Seexannille Seexana yoo baase, inni ifi qoqooda; mootummaan isaa attamiin dhaabbatti ree?
27 Ani hunna Bi'el Zebuliitiin yoo durriisa baase, hordofattooti teessan hunna eennuutiin durriisota baasan? Tanaaf hordofattooti teessanuu isinitti hin muran.
28 Ani ammoo Ayyaana Waaqaatiin yoo durriisa baase, mootummaan Waaqaa gara keessan dhutteerti.
29 «Yookiin namicha jabaa dursee hidhu malee, attamiin nami tokko mana namicha jaba'aa san seenee karra isaa saamuu dande'a? Eega isa hidhe mana isaa saamuu dande'a.
30 Eennulle ka golii tiyya hin te'in na moroma, nami na woliin wolitti hin qanne hin bittinneessa.
31 Tanaaf ani isinitti hima, Waaqa faanshessiisaa fi cubbuu maraaf nami araara hin dhaggata, nami Ayyaana Woyyicha faanshessu ammoo araara hin dhaggatu.

---

* **12:20** *Ifa kululu:* Ifa dhaamiisa geyee liphi liphi jedhu. Ifi kun ifa shimalli yookiin liilanni gabbatu kennu **12:24** Mat. 9:34; 10:25 **12:30** Mar. 9:40

32 Nami Ilma Namaatiin moromee wo jedhu araara hin
dhaggata, nami Ayyaana Woyyichaan moromee wo jedhu
ammoo, bara kanalle'etti te'ee bara dhufu'uu jirulle'etti
araara hin dhaggatu.

Mukaa Fi Midhaan Isaa
(Luq. 6:43-45)

33 «Muki midhaan isaatiin waan beekkamuuf, midhaan
dansaa akka qabaattanuuf, muka dansaa qabaadha'a; muka
badaa yoo qabaattane midhaan badaa hin qabaattan.
34 Isin ilmaan buuti'ii! Isin hamoolee adoo teetanuu, at-
tamiin waan dansaa dubbatiisa dandeettan? Waan gadhaa
guute afaan dubbata.
35 Nami dansaan waan dansaa gadhaa ifii keessaa waan
dansaa baasa; nami hamaalle waan hantuu gadhaa ifii
keessaa waan hantuu baasa.
36 Ani isinitti hima, guyyaa mura'aa dubbii gadhee afaan
keessanii baate maraaf deebii kennitan;
37 Dubbuma teessaniin isiniif muranti, dubbuma
teessaniin isinitti muranti» jedhe.

Barsiisoti Beessisa Gaafatte
(Mar. 8:11,12; Luq. 11:29-32)

38 Achiin duuba barsiisoti Seera Muuse'eetii fi Fariisaayoti
gariin, «Barsiisa'a, nuuti akka ati beessisa nu dhaggisiittu
barbaanna» jedhaneen.
39 Yesuus ammoo deebisee, «Dhalooti hama'aa fi gaarayyeef-
fataan beessisa gaafata, ammoo beessisa Yoonaasii raagichaa
malee beessisi dhibiin hin kennamuuf.
40 Akkuma Yoonaasiin raagichi halkan sadii fi guyyaa
sadiin gadhaa qurxummii guddichaa keessa ture; maarre
Ilmi Namaalle halkan sadii fi guyyaa sadiin awwaala keessa
hin tura.
41 Kolbaan qachaa Nanawwe'ee guyyaa mura'aa dhaloota
kana woliin kaatee itti murti, sababille lallaba Yoonaasiitiin
cubbuu irraa deebiteerti; kunoo, ka Yoonaas caalu as jira!
42 Mootittiin kibbaa qaccee biyya lafaatii qarummaa solo-
moonii caqasiisaaf waan dhutteef, guyyaa mura'aa dhaloota
kana woliin kaatee itti murti, kunoo ka Solomoon caalu as
jira!» jedhe.

Bayee Deebi'iisa Ayyaana Hama'aa
(Luq. 11:24-26)

43 Yesuus, «Ayyaanni hamaan nama keessaa yennaa bayu,
addee itti foorfatu barbaadatiisaaf lafa bisaan hin jirre
keessa deddeebi'a, ammoo hin dhaggatu.

12:32 Luq. 12:10 **12:33** Mat. 7:20; Luq. 6:44 **12:34** Mat. 3:7; 23:33; 15:18; Luq. 3:7; 6:45

44 Achiin duuba, ‹Ani mana kiyya ka keessaa bayetti
deebi'a› jedha. Yennaa deebi'u, manni duwwaa te'ee, hax-
owamee, qophoweeruun dhagga.
45 Achiin duuba Ayyaanni hamaan sun Ayyaanota hamoota
torba ka isa caalaa hamoota te'ane dhaqee fida; isaanille
itti galanee achi le'an; haalli nama sanii ka durii caalaa ka
duubarraa kun itti hammaata. Maarre dhaloota hamaa kana
irralle'etti akkanuma hin te'a» jedhe.

Haadhaa Fi Obboleeyyan Yesuusii
(Mar. 3:31-35; Luq. 8:19-21)

46 Adoo Yesuus gumi'itti dubbatiisatti jiruu, haadhaa fi
obboleeyyan isaa, isa dubbisiisaaf barbaadanee ala dhaab-
bataneeraniiyyu. [
47 Yennaa san nami tokko Yesuusiin, «Kunoo, haati teetii
fi obboleeyyan teeti si dubbisiisaaf barbaadanee ala dhaab-
batiisatti jiran» jedheen.]†
48 Yesuus deebisee, «Haati tiyyaa eennu, obboleeyyan
tiyyalle eennu fa'a?» jedheen.
49 Achiin duuba gara barattoota ifii harkaan akeekee,
«Kunoo ti! Haati tiyyaa fi obboleeyyan tiyya!
50 Nami fedhii Abbaa kiyya ka ol-gubba'aa godhu marti
obboleessaa fi obboleettii tiyya, haadha tiyyalle'e» jedhe.

13

Mammaassa Namicha Sanyii Facaasuu
(Mar. 4:1-9; Luq. 8:4-8)

1 Guyyuma san Yesuus manaa bayee dhaqee abbaayaa
Galiila'aa bira tee'e.
2 Gumiin hedduun isa biratti wolitti qabannaan, inni
hoboloo takka keessa seenee barsiisiisaaf tee'e; kolbaan hed-
duulle qarqara abbaaya'aa dhaabbatteertiiyyu.
3 Inni mammaassaan waan hedduu isaanitti himiisaaf
ka'ee, «Caqasa'a! Nami tokko sanyii facaasiisaaf baye.
4 Inni adoo facaasuu, sanyiin gariin karaa keessa harcaate,
sinbirreelle dhuttee qocattee nyaatte.
5 Sanyiin dhibiin lafa dhakittii, addee biyyee guddoo hin
qanne irra buute; biyyee gad fago'oo waan hin qanneef
ariifattee muute.
6 Yennaa aduun itti baate ammoo qoorte; hidda gad fagaate
waan hin qanneef godde.
7 Sanyiin gariin qoree keessa buute, qoreelle guddattee isii
huute.

† **12:47** Woraabbiin durii gariin laakkossa 47 hin qabanu **13:2** Luq. 5:1-3

8 Sanyiin dhibiin biyyee dansaa irra buute, gariin midhaan
dhibba, gariin midhaan jaatama, gariin midhaan soddoma
buutte.
9 Nami gurra qabu dhage'uu ti!» jedhe.

Mammaassi Maaf Akka Barbaachise
(Mar. 4:10-12; Luq. 8:9-10)

10 Achiin duuba barattooti gara Yesuusii dhufanee, «Ati
maaf mammaassaan kolba'atti dubbatta?» jedhane gaafa-
tane.
11 Yesuus deebisee, «Dhossaa mootummaa Waaqaa akka
beettanu isiniif kennanteerti, isaaniif ammoo hin kennanne.
12 Ka qabuuf, itti dabalantee hin kennantiif, bacaalle hin
qabaata; ka wo hin qanne ammoo, wonni inni qabuuyyuu isa
irraa hin fudhatanti.
13 Wonni ani mammaassaan isaanitti dubbadhuuf,
isaan adoo ilaalanuu hin dhagganu, adoo caqasanuu hin
dhage'anu, yookiin hin hubatanu.
14 Maarre raagi Isaayaas dubbatte isaan irratti muum-
moweera; wonni raagamelle,
«‹Isin caqasiisa hinuma caqattan, ammoo hin hubattanu,
ilaaliisa hinuma ilaaltan, ammoo ijjumaa hin dhaggi-
tanu,
15 qalbiin isaanii waan sigiddeef,
gurri isaanii hin dhage'u,
ilti isaanii dunuunfatteerti,
maarre isaan ila isaaniitiin hin ilaalanu,
gurra isaaniille'een hin caqasanu,
qalbii isaaniitille'een hin hubatanu, hin deebi'anulle'e,
anille silaa isaan hin fayyisaayyu› jedhe.
16 «Ammoo ilti teessan waan dhaggituuf, gurri keessanille
waan dhage'uuf isin ka badhaatane.
17 Ani dhugaa isinitti hima, raagoti heddu'uu fi kol-
baan balchooti hedduun waan isin dhaggitane dhaggiisaaf
halchanee, ammoo hin dhaggine, waan isin dhageettane
dhage'iisaaf halchanee, ammoo hin dhageenne» jedheen.

Hiikkaa Mammaassa Namicha Sanyii Facaasuu
(Mar. 4:13-20; Luq. 8:11-15)

18 Yesuus itti dabalee, «Hiikkaa namicha sanyii facaasuu
maan akka te'e dhage'a'a.
19 Nami jecha mootummaa Waaqaa dhage'ee hin hubatin,
akka sanyii karaa keessatti facaafantee ti. Hamaalessi dhufee
waan gadhaa isaa keessatti facaafame butata.
20 Sanyiin lafa dhakittii irratti facaafante, nama jecha
dhage'ee yoosuma gammadaan fudhatu;

13:12 Mat. 25:29; Mar. 4:25; Luq. 8:18; 19:26

21 Te'uu malee inni hidda hin qabu, yennaa qofaaf jabaata
malee, sababa jechaatiif yennaa rakkoon yookiin miidhaan
kaatu, inni yoosuma gufata.
22 Sanyiin qoreelee odduu buute sun nama jecha dhage'u,
ammoo yaaddoon lafa tanaatii fi jaalalli durumma'aa jecha
hudha, midhaanille hin buusu.
23 Sanyiin biyyee dansaa irra buute ammoo, sun nama
jecha dhage'ee hubatu, ka dhugumaan midhaan buusu,
tokkochi midhaan dhibba, ka dhibiin midhaan jaatama, ka
dhibiille midhaan soddoma buusan» jedhe.

Mammaassa Jigida'aa

24 Yesuus mammaassa dhibii isaanitti mammaakee, «Moo-
tummaan ol-gubba'aa nama fichaa ifii keessatti sanyii dansaa
facaase tokkoon wol fakkaatti.
25 Yennaa nami marti rafe ammoo, diinni dhufee odduu
qamadi'iititti jigidaa facaasee deeme.
26 Yennaa qamadiin lattee midhaan buutte, jigidaalle mud-
hate.
27 Tajaajiltooti abbaa ficha'aalle dhufanee, ‹Gootta'a, fichaa
keeti keessatti sanyii dansaa hin facaannee? Jigidaan kun
eessaa dhufe ree?› jedhaneen.
28 Inni deebisee, ‹Kana ka godhe diina› jedhe. Tajaajiltooti
deebisanee, ‹Nuuti dhandhee akka bubuqqinnu barbaaddaa
ree?› jedhaneen.
29 Inni ammoo deebisee, ‹Waawwo'o; jigidaa buqqisiisa
irratti qamadii woliin buqqittan.
30 Haga yennaa haamma'aatitti jigida'aa fi qamadiille
wolumaan guddatanuu ti; yennaa haamma'aa, ani worra
haamuun, akka gubamuuf dursa'aatii jigidaa buqqisa'aa
laddee ladde'een hidha'a, qamadii ammoo gootaraa kiyyatti
galcha'a› jedhaan» jedhe.

Mammaassa Midhaan Sanaafici'ii
(Mar. 4:30-32; Luq. 13:18-19)

31 Yesuus mammaassa dhibii isaanitti mammaakee, «Moo-
tummaan Waaqaa midhaan sanaafici'ii ka nami tokko fuud-
hee fichaa ifii keessatti facaase fakkaatti;
32 midhaan isi'ii midhaan mara caalaa diqqaata, yennaa
guddatte ammoo waan ficha'atti facaafame mara caaltee
muka teetee, sinbirreen dhuttee dameelee isi'ii keessatti
mana ifii ijaarratti» jedhe.

Mammaassa Uuko'oo
(Luq. 13:20-21)

33 Yesuus ammalle mammaassa dhibii isaanitti mammaa-
kee, «Mootummaan Waaqaa uukoo dubartiin takka fuutee

bullaa safartuu sadiin wolitti mattee, bullaa san mara bukeessitu fakkaatti» jedhe.

Mammaassi Maaf Akka Mammaakame
(Mar. 4:33-34)

34 Yesuus mammaassaan waan kana mara gumi'itti dubbate; mammaassaan male waan tokkolle isaanitti hin dubbanne.
35 Wonni raagaan,
«Mammaassaan afaan saaqadha;
dadama biyya lafaatii jalqabee waan dhokate dubbadha» jedhe tanaan muummotte.

Yesuus Mammaassa Marroo Jigida'aa Hiike

36 Achiin duuba Yesuus gumii lakkisee mana seene. Barattooti isaalle gara isaa dhikaatanee, «Mammaassa jigidaa fichaa qamadi'ii keessaa nuu hiiki» jedhaneen.
37 Yesuus deebisee, «Ka sanyii dansaa facaasu Ilma Namaa ti;
38 fichaan biyya lafaa ti; sanyiin dansaan ijoollee mootummaa Waaqaa ti; jigidaan ijoollee hamaalessaa ti;
39 diinichi jigidaa facaase Seexana; haammaan muummee biyya lafaa ti; worri haamu ergantoota Waaqaa ti.
40 Akkuma jigidaan wolitti qabamee ibiddaan gubamu, muummee biyya lafaalle'etti akkasuma hin teeti.
41 Ilmi Namaa ergantoota ifii hin erga; isaanille worra sababa cubbu'uu te'ee fi worra hantuu huju mara mootummaa isaa keessaa wolitti qabanee,
42 addee isaan bowaa ilkaan itti qaranu, qilee ibiddaatitti isaan gatan.
43 Balchooti ammoo mootummaa Abbaa isaanii keessatti akka adu'uu hin ifan. Nami gurra qabu dhage'uu ti!» jedheen.

Mammaassa Karra Dhokatteertuu

44 Yesuus, «Mootummaan ol-gubba'aa karra fichaa keessatti dhoffante, ta nami tokko dhaggee deebisee dhosse fakkaatti; achiin duuba gammadaan deemee waan qabu mara gurguree fichaa san bitate.
45 «Ammalle, mootummaan ol-gubba'aa daldalticha dooqa dansaa bitatiisaaf barbaadu fakkaatti;
46 daldaltichi dooqa gatii gudda'aa tokko yennaa dhagge, dhaqee waan qabu mara gurguree dooqa san bitate.
47 «Ammalle, mootummaan ol-gubba'aa caccoo* qurxummi'ii ta abbaaya'atti afanee qurxummii adda addaa duudii qadde fakkaatti;

* **13:47** *Caccoo:* Tiyyoo qurxummi'iin qabanu

48 caccoon yennaa guutte, isaan gara cina'aa harkisanee,
gad tee'anee, qurxummii dadansaa saaxaraa keessa keyata-
nee, babadduu ammoo gatane.
49 Yennaa muummee biyya lafaalle akkasuma hin teeti.
Ergantooti Waaqaa dhuttee worra hamoota worra balchoota
irraa gargar baattee,
50 addee isaan bowaa ilkaan itti qaranu, qilee ibiddaatitti
hin qolaansan» jedhe.
51 Yesuus, «Kana mara hubattaneertanii?» jedhee isaan
gaafate.
Isaan deebisanee, «Ee» jedhane.
52 Innille isaaniin, «Tanaaf barsiisaan Seeraa ka mootum-
maa ol-gubba'aatiif leenji'e, abbaa manaa ka meya mana ifii
keessaa waan haareyaa fi waan dullattii gad baasu fakkaata»
jedhe.

Yesuus Naaziretitti Tuffatame
(Mar. 6:1-6; Luq. 4:16-30)

53 Yesuus yennaa mammaassa kana fixate, addee san
lakkisee deeme.
54 Inni gara biyya ifii dhufee Mana Waaqonfannaa Yihu-
dootaa keessatti barsiise. Worri isa dhage'elle baaseffatanee,
«Namichi kun qarummaa tana eessaa dhaggate, bilbaasi ku-
nille maan?» jedhane.
55 Kun ilma namicha muka bocuutii motii? Haati isaa
Maariyaam jedhantii motii? Obboleeyyan isaalle Yaaqoobii
fi Yoseef, Simoonii fi Yihuda'aa motii?
56 Obboleettoti isaalle martinuu nu woliin jiranii motii?
Inni waan kana mara eessaa dhaggate?
57 Tanaaf isaan isa tuffatane. Yesuus ammoo isaaniin,
«Raagaan tokko addee dhibi'itti malee, biyya ifiitii fi mana ifii
keessatti ulfinna hin dhaggattu» jedhe.
58 Sababa dhugeeffatiisa dhaba isaaniitiif, inni bilbaasota
hedduu achitti hin hunye.

14

Du'a Yohaannisii Cuupha'aa
(Mar. 6:14-29; Luq. 9:7-9)

1 Yennaa san Heroodisiin bulchaan biyya Galiila'aa, gurra
Yesuusii dhage'ee,
2 tajaajiltoota ifiitiin, «Kun Yohaannisii cuupha'a; isatti du'a
keessaa ka'eera, kanaaf hujiin bilbaasaa tun isaan hujami-
isatti jirti» jedhe.

13:57 Yoh. 4:44

3 Heroodis sababa Heroodiyaasii niitii obboleessa ifii ta
Filiphoosiitiif jedhee, Yohaannis qassiisee mana hidha'aatitti
hiisiseeraayyu.
4 Yohaannis Heroodisiin, «Niitii obboleessa keetii fuudhuun
sii seeraa moti» jedheeraayyu.
5 Heroodis, Yohaannis ijjeesiisaaf barbaade, ammoo kol-
baan akka raaga'aatitti waan ilaalteertuuf sodaate.
6 Guyyaan dhaloota Heroodisii ulfeeffamuu yennaa geye
ammoo, intalti Heroodiyaasii keessummoota duratti sirbitee,
Heroodis guddoo gammachiitte.
7 Tanaaf Heroodis isi'iin, «Waan ati na gaafattu mara si'iif
hin kenna» jedhee waadaa galeef.
8 Isiin Haadha ifiitiin gorfantee, «Ammuma mataa Yohaan-
nisii cuupha'aa qori'itti naa kenni» jette.
9 Mootichi gadde; te'uu malee kakuu ifiitii fi keessummaa
ifii duratti waadaa galeef jedhee, mataan Yohaannisii akka
isi'iif kennamu ajaje;
10 Ittille ergee, mana hidha'aa keessatti mataa Yohaannisii
irraa kuchisiise.
11 Mataan sun qori'itti fidamee intalaaf kenname; isiin gara
haadha ifii fidde.
12 Barattooti Yohaannisii dhufanee reeffa isaa fuudhanee
awwaalane; achiin duuba dhaqanee Yesuusitti himane.

Yesuus Nama Kuma Shanii Areere
(Mar. 6:30-44; Luq. 9:10-17; Yoh. 6:1-14)

13 Yesuus du'a Yohaannisii yennaa dhage'e, addee san
lakkisee qofuu hobolo'oon addee qoommi'ii dhaqe. Kolbaan
deemuu isaa yennaa dhageette ammoo, qachaa keessaa baa-
tee miilaan isa hordotte.
14 Yesuus qarqara abbaaya'aatitti hoboloo irraa bayee, yen-
naa gumii guddoo dhagge, isaaniif nayee dhibamoota isaani-
ille fayyise.
15 Yennaa latti galgalootte, barattooti dhufanee, «Addeen
tun urma, lattille dhiiteerti; gumiin tun gara ollootaa
dhaxxee sagalee akka bitattu gumii tana gad lakkisi!» jedha-
neen.
16 Yesuus ammoo, «Dhaquu isaan hin barbaachisu; isinuu
waan nyaatanu kenna'aaf!» jedhe.
17 Isaan deebisanee, «Nuuti xaltaa shanii fi qurxummii lama
qofa asii qanna» jedhane.
18 Yesuus, «Sanuma gara kiyya as fida'a!» jedhe.
19 Achiin duuba inni gumiin marra irra akka teettu ajaje.
Xaltaa shanii fi qurxumii lama fuudhee, gara ol-gubba'aa
ilaalee, galateeffatee xaltaa caccassee, barattootatti kennee,
barattootille gumi'iif kennane.

20 Isaan martinuu nyaatanee quufane; hambaa irraa hatte,
kollonjoo kudhanii lama guutuu fuudhane.
21 Worri nyaate dubarti'ii fi ijoolleen adoo hin
laakkowamin, dhiirti gara kuma shanii ti.

Yesuus Bisaan Gubbaa Ideeme
(Mar. 6:45-52; Yoh. 6:15-21)

22 Yennuma san inni adoo gumii geegessuu barattooti
hoboloo yaabbatanee abbaayaa gamatti isaan dura akka
bu'anu godhe.
23 Yesuus gumii geegesseen duuba, daadimatiisaaf qofuu
gara gaaraa ol baye. Yennaa galgalootte, inni qofuu achi
jiraayyu;
24 yennaa san hoboloon ammoo, qilleensi waan itti
dhowuuf, qarqara irraa fagaattee, danbali'iin asii fi achi
dadarbante.
25 Halkan gara iyya lukku'uu ta lammeesso'ootitti Yesuus
bisaan gubbaa ideemaa gara barattoota ifii dhufe.
26 Barattooti yennaa bisaan gubbaa ideemuun isa dhaggite
ammoo, bararaxxee, «Kun ekera'a» jettee soda'aan iyyite.
27 Yennuma san ammoo Yesuus, «Jabaadha'a! Wonni anaa,
hin sodaatina'a!» jedhee dubbate.
28 Pheexroos deebisee, «Gootta'a, yoo si teete, bisaan gubbaa
gara keeti akka dhufu na ajaji» jedheen.
29 Yesuus deebisee, «Koy!» jedhe. Maarre Pheexroos
hoboloo keessaa bayee, gara Yesuusii, bisaan gubbaa ideemi-
isa jalqabe.
30 Qilleensa jabaa yennaa dhagge ammoo, sodaatee, lixi-
isaafille jalqabee jennaan, «Gootta'a, na fayyisi!» jedhee iyye.
31 Yesuus yennuma san harka ifii diriirsee, isa qabee, «Ati
nama dhugeeffannaa diqqo'oo! Maaf mante?» jedheen.
32 Yennaa Yesuusii fi Pheexroos hoboloo yaabane, qilleensi
cadhise.
33 Worri hoboloo keessaa, «Dhugumaan ati Ilma Waaqaa ti»
jedhee Yesuusiif sagade.

Yesuus Genesaarexitti Worra Dhibame Fayyise
(Mar. 6:53-56)

34 Yesuusii fi barattooti isaa yennaa gamatti bu'ane, lafa
Genesaarex jedhantu geyane.
35 Kolbaan lafa sanii Yesuus beetteen duuba, adaala san
mara keessa ergaa ergitee worra dhibameeru mara gara isaa
fichisiittee,
36 handaaruma woyaa isaalle akka isaan tuqanu kadhatte;
worri tuqe martinuu fayye.

15

Seera Waaqaatii Fi Aadaa Maanguddo'oo
(Mar. 7:1-13)

1 Achiin duuba Fariisaayotaa fi barsiisoti Seera Muuse'ee
Yerusaalemii gara Yesuusii dhufanee,
2 «Barattooti teeti maaf aadaa maanguddo'oo ulfeessuu dha-
ban? Isaan nyaatiisaan dura harka ifii hin dhiqatanu!»
jedhaneen.
3 Yesuus deebisee, «Isin aadaa teessaniif jettanee maaf
Seera Waaqaa ulfeessuu dhaddan?
4 Waaqi, ‹Abbaa keetii fi haadha teeti ulfeessi›, ‹Nami Ab-
baa yookiin haadhaa abaaru dhugumaan du'uu qaba› jedhee
ajajeera.
5 Isin ammoo nami tokko abba'aan yookiin haadhaan, ‹Qar-
qaarsi isin na biraa dhaggataa turtane Waaqaaf kennameera›
yoo jedheen,
6 inni ‹Abba'aa fi [haadha ifii] ulfeessuu hin barbaachisu›
jettan, aadaa teessaniif jettanee, Seera Waaqaa balleessitan.
7 Isin kijiboole'e! Isaayaas marroo teessaniif raagee,

8 ««‹Kolbaan tun afaaniin na ulfeessiti,
gadhaan isi'ii narraa fago'o.
9 Kolbaan tun ajaja namaa akka seera Waaqaatitti barsiisaa,
akkasumaan na waaqonsiti› ta jedhe dhuga'a» jedhe.

Waan Nama Batteessu
(Mar. 7:14-23)

10 Achiin duuba Yesuus gumii gara ifii waamee, «Caqasa'aatii
hubadha'a:
11 wonni nama batteessu waan afaan namaa keessaa bawu
malee, waan gara afaan namaa seenuu moti» jedheen.
12 Achiin duuba barattooti itti dhikaattee, «Worri Fariisaay-
otaa waan ati jette yennaa dhage'ane akka gufatane beet-
taa?» jedhaneen.
13 Yesuus deebisee, «Wonni Abbaan kiyya ka ol-gubba'aa hin
dhaabin marti hin buqqaati.
14 Waan isaanii lakkisa'a; isaan ballaa ballaa sooressu.
Ballaan yoo ballaa sooresse, lamaanuu boolla keessa bu'an»
jedhe.
15 Pheexroos ammoo deebisee, «Mammaassa kana nuuf hi-
iki» jedheen.
16 Achiin duuba inni, «Isinille haga ammaa hin hubatin
jirtanii?
17 Wonni afaaniin seenu martinuu, gadha'atti dabaree,
nafa namaa keessaa akka bawu isin hin hubattanuu?

15:14 Luq. 6:39

18 Wonni afaan namaatii bawu ammoo gadhaa irraa dhufa,
wonni nama batteessulle kana.
19 Sababille Yaadi hamaan, ijjeesuun, gaarayyeeffatuun,
sagaagaluun, hatuun, dharaan dhugaa bawuun, maqaa na-
maa balleessuun gadhaa namaa keessaa baya.
20 Wonni nama batteessu kana malee, harka hin dhiqa-
tiniin nyaatiis nama hin batteessu» jedheen.

Dhugeeffannaa Dubartii Takkaa
(Mar. 7:24-30)

21 Yesuus addee san lakkisee gara qachoota Xiiroosiitii fi
Sidoonii dhaqe.
22 Achiin duuba dubartiin biyya Kana'aanii takka adaala
sanii dhuttee, «Ilma Daawitii, Gootta'a! Intalti tiyya durri-
isaan qabantee farriisatti jirtii, naa marari» jedhaa iyyite.
23 Inni ammoo womaa isi'iif hin deebinne. Barattooti
isaalle dhufanee, «Isiin iyyaa nu gula waan deentuuf, isii ifi
irraa geegessi!» jedhaa isa kadhatane.
24 Yesuus deebisee, «Ani worra akka hoole'ee bade kolbaa
Israa'elii qofaaf ergame» jedheen.
25 Dubartittiin ammoo dhuttee isa duratti jilbiiffattee,
«Gootta'a, na gargaar» jetteen.
26 Yesuus deebisee, «Sagalee ijoolle'ee fuudhanee sare'eef
qolaansuun sirri'ii moti» jedheen.
27 Isiin deebittee, «Ee, Gootta'a, te'uu malee sareelle woma
qorii goottaa isaanii irraa harca'u nyaatti» jette.
28 Achiin duuba Yesuus deebisee, «Dubartii tana, dhugeef-
fannaan teeti guddo'o! Akkuma halchaa teetii sii teetuu»
jedheen. Intalti isi'iille yoosuma fayyite.

Yesuus Kolbaa Hedduu Fayyise

29 Yesuus achii deemeen duuba, cinaa abbaayaa Gali-
ila'aatiin dabaree, gaaratti ol bayee achi tee'e.
30 Gumiin guddoon worra fafowe, worra ballaa, worra
naafa, worra dubbatuu hin dandeennee fi worra dhibii hed-
duu fiddee gara isaa dhuttee, miila Yesuusii jala keette. In-
nille isaan fayyise.
31 Maarre gumiin worri dubbatee hin dandeenne
dubbatuun, fafooti fayyanuun, naafoti ideemanuun,
ballooti dhagganuun yennaa dhaggite baaseffatte. Waaqa
Israa'eliille galateeffatte.

Yesuus Nama Kuma Afur Areere
(Mar. 8:1-10)

32 Achiin duuba Yesuus barattoota ifii gara ifii waamee,
«Kolbaan tun guyyaa sadiin waan na woliin turteef, waan
nyaattulle waan hin qanneef nayeeraaf; karaa irratti waan

15:18 Mat. 12:34

gaggadduuf, beelaan jiranuun isaan geegessuu hin barbaadu» jedheen.

33 Barattooti, «Lafa goomole'ee tana keessatti sagalee gumii guddoo tana areeriisaaf geettu eessaa fuuna?» jedhaneen.

34 Yesuus, «Xaltaa meeqa qaddan?» jedhee gaafate. Isaan, «Xaltaa torbaa fi qurxummii didiqqoo diqqoo takka qanna» jedhaneen.

35 Maarre Yesuus akka gumiin lafa irra gad teteettu ajaje.

36 Achiin duuba xaltaa torbaa fi qurxummii fuudhee, Waaqa galateeffateen duuba, caccassee barattootatti kenne; barattootille kolba'aaf kennane.

37 Isaan martinuu nyaatanee quufane; barattooti hambaa hatte kollonjoo torba guutuu fuudhane.

38 Worri sagalee san nyaate, dubartootaa fi ijoolleen adoo hin laakkowamin dhiira kuma afur.

39 Yesuus gumii san geegesseen duuba, hoboloo yaabee gara lafa Magadaan jedhantu dhaqe.

16

Worri Fariisaayotaa Beessisa Gaafatane
(Mar. 8:11-13; Luq. 12:54-56)

1 Worri Fariisaayotaatii fi worri Saduqootaa dhufanee, Yesuus haga ilaaliisaaf beessisa tokko ol-gubbaa irraa akka itti mudhisu isa gaafatane.

2 Inni deebisee, «Yennaa galgalaa, ‹Gubbaan waan diimatteertuuf, haalli qilleensaa dansa'a› jettan;

3 bariille, ‹Gubbaan waan diimattee dukkudhootteertuuf, adha hin rooba› jettan. Bifa gubba'aa ilaaltanee attam akka te'u himuu hin beettan, beessisa baraa ammoo attam akka te'u himuu hin dandeettanu.

4 Dhalooti hama'aa fi Waaqaaf hin addatanne beessisa barbaada; ammoo beessisa Yoonaasii malee, beessisi hin kennamuuf» isaaniin jedhe. Achiin duuba Yesuus isaan lakkisee deeme.

Uukoo Fariisaayotaatii Fi Saduqootaa
(Mar. 8:14-21)

5 Barattooti yennaa abbaaya'aan gamatti bu'ane, daabboo tokkolle fidatiisa dedhaneeran.

6 Yesuus, «Ilaalladha'a! Uukoo worra Fariisaayotaatii fi Saduqootaa irraa ifi eegadha'a» isaaniin jedhe.

7 Isaan wol woliin, «Waan nuuti daabboo fidatiisa dhanneef akkas jedha» jedhane.

16:1 Mat. 12:38; Luq. 11:16 **16:4** Mat. 12:39; Luq. 11:29

8 Yesuus yaada isaanii beekee, «Isin worra dhugeeffannaa
diqqo'oo, marroo daabboo fidatiisa dhabiisaa maaf dudub-
battan?
9 Isin ammalle hin hubattanuu? Xaltaa shanan namoota
kuma shaniif geyee, hambaa kollonjoo meeqa akka fuutane
hin qaabattanuu?
10 Yookiin xaltaa torba namoota kuma afuriif geyee kollon-
joo meeqa akka fuutane hin qaabattanuu?
11 Marroo daabbo'oo akka ani hin dubbatin attam hubatuu
dhaddan? Uukoo worra Fariisaayotaatii fi Saduqootaa irraa
ifi eegadha'a!» isaaniin jedhe.
12 Achiin duuba barattooti akka Yesuus uukoo daabbo'oo
irraa adoo hin te'in, barsiisa Fariisaayotaatii fi Saduqootaa
irraa ifi eeggachiise hubatane.

Pheexroos Ebeluu Yesuusii Hime
(Mar. 8:27-30; Luq. 9:18-21)

13 Yesuus gara lafa qachaa Qiisaariyaa Filiphoosii bira yen-
naa dhaqe, barattoota ifiitiin, «Kolbaan Ilma Namaatiin eennu
jetti?» jedhee gaafate.
14 Isaan deebisanee, «Gariin, ‹Yohaannisii cuupha'a› si'iin
jedhan, worri dhibiin ammoo, ‹Eliyaas› si'iin jedhan, worri
dhibiille, ‹Ermiyaas yookiin raagota keessaa tokko› si'iin jed-
han» jedhaneen.
15 Inni deebisee, «Isin hoo eennu anaan jettan?» isaaniin
jedhe.
16 Simoon Pheexroos deebisee, «Ati Masiihii, Ilma Waaqa
jiraata'aa ti» jedhe.
17 Yesuusille deebisee, «Ilma Yoona'aa Simoon, ati ka bad-
haate! Kana Abbaa kiyya ka ol-gubbaa jirutti sitti mudhise
malee, namaa moti.
18 Maarre Pheexroos*, ani sitti hima, ati rassa'a; rassaa
kana irratti wolde'a kiristaanaa kiyya hin ijaara; hunna
du'aalle wolde'a kiristaanaa kana hin injifattu.
19 Ani furtuu mootummaa ol-gubba'aa si'iif hin kenna,
wonni ati lafa irratti hiite, ol-gubbaalle'etti ka hidhame te'a,
wonni ati lafa irratti hiittelle ol-gubbaalle'etti ka hiikame
te'a» jedhe.
20 Achiin duuba Yesuus Masiihii akka te'e eennulle'etti akka
hin hinne jabeessee barattoota ifii ajaje.

Yesuus Marroo Rakko'oo Fi Du'a Ifii Dubbate
(Mar. 8:31—9:1; Luq. 9:22-27)

21 Yennaa sanii jalqabee Yesuus barattoota ifiitiin, «Ani
gara Yerusaalemii dhaquu qaba; achitti harka jaarsole'eetitti,

16:10 Mat. 15:34-38 **16:14** Mat. 14:1-2; Mar. 6:14-15; Luq. 9:7-8 **16:16** Yoh. 6:66-69 * **16:18** *Pheexroos:* jechuun «Rassaa» jechu'u **16:19** Mat. 18:18; Yoh. 20:23

harka sooreyyii hayyootaatii fi barsiisota Seera Muuse'eetitti guddoo hin rakkadha, hin ijjeefamalle'e; guyyaa sadeesso'oo ammoo hin ka'a» jedhu'utti ka'e.

22 Pheexroos cina'atti isa baasee, «Gootta'a, Waaqi si hanqisu! Wonni kun ijjumaa si hin dhaqqabin» jedhaa isa xixuu jalqabe.

23 Inni ifi irra garagalee, Pheexroosiin, «Seexana, ana irraa bayyadhu! Qalbiin teeti waan namaa malee, waan Waaqaa waan hin yaadaneef, ati naaf gufu'u» jedheen.

24 Achiin duuba Yesuus barattoota ifiitiin, «Nami yoo na hordofuu barbaade ifi mormatee, fannoo ifii ba'atee na hordofuu ti.

25 Nami jiruu ifii fayyifatuu barbaadu hin dhaba; nami naaf jedhee jiruu ifii dhabu, hin dhaggata.

26 Nami waan lafa tanaa mara qabaatee lubbuu ifii ammoo yoo dhabe maan isaa baati? Yookiin nami wodoo lubbuu ifiitiif gatii maan kaffalu'uu dande'a ree?

27 Ilmi Namaa ulfinna Abbaa ifiitiin ergantoota ifii woliin hin dhufa; achiin duuba tokko tokkoofuu akka hujii isaatitti gatii hin kennaaf.

28 Ani dhugumaan isinitti hima, worra as dhaabbatanu keessaa, Ilmi Namaa mootummaa ifiitiin dhufuun haga dhagganutti, namooti hin duune jiran» jedhe.

17

Jijjiramiisa Bifa Yesuusii
(Mar. 9:2-13; Luq. 9:28-36)

1 Guyyaa jaan duuba, Yesuus Pheexroosii fi Yaaqoob, Yohaannisii obboleessa Yaaqoobille fudhatee, gara gaara dheeraa tokkoo qofitti ol isaan baase.

2 Innille isaan duratti bifa jijjiiramee, fuulli isaalle akka adu'uu ifee, woyaan isaalle adii calalaxxuu teete.

3 Dedhuma Muuse'ee fi Eliyaas Yesuus woliin dubbatanuun dhaggane.

4 Achiin duuba Pheexroos Yesuusiin, «Gootta'a, asitti dhaggamuun keenna nu'uuf dansa'a! Yoo fedhii keeti te'e, gosee sadiin, takkattii si'iif, takkattii Muuse'eef, takkattii Eliyaasiif ijaarraa» jedhe.

5 Adoo inni tana dubbatiisatti jiruu, dedhuma duumensi ifaalessi isaan golle; duumensa san keessalle'ee qoonqoon takka, «Kun Ilma kiyya ka ani jaaladhu, isa dhage'a'a!» jette.

6 Barattooti yennaa tana dhage'ane, rifatanee lafa irratti fuulaan gad jigane.

16:24 Mat. 10:38; Luq. 14:27 **16:25** Mat. 10:39; Luq. 17:33; Yoh. 12:25 **16:27** Mat. 25:31; Far. 62:12; Rom. 2:6 **17:1** 2 Phex. 1:17-18

7 Yesuus ammoo isaanitti dhikaatee harkaan isaan
qaqqabee, «Ka'aa, hin sodaatina'a!» jedheen.
8 Isaan yennaa ol jedhanee ilaalane, Yesuus malee nama
tokkolle hin dhaggine.
9 Isaan gaara irraa adoo gad bu'iisatti jiranuu, Yesuus,
«Ilmi Namaa du'aa haga ka'utti waan dhaggittane kana nama
tokkolle'etti hin himina'a» jedhee barattoota ifii ajaje.
10 Barattooti isaalle, «Barsiisoti seera Muuse'ee, ‹Eliyaasitti
dursee dhufuu qaba› maaf jedhan ree?» jedhanee isa gaafa-
tane.
11 Inni deebisee, «Eliyaas waan mara adde'etti deebisiisaaf
dhugumaan hin dhufa;
12 Ani ammoo isinitti hima Eliyaas duruu dhufeera, kol-
baan isa hin hubanne, akkuma fedhane isa godhane. Maarre
Ilmi Namaalle harka isaaniititti hin rakkata» jedheen.
13 Achiin duuba barattooti akka inni marroo Yohaannisii
cuupha'aa isaanitti dubbatiisatti jiru hubatane.

Yesuus Mucaa Ayyaana Hama'aan Qabame Fayyise
(Mar. 9:14-29; Luq. 9:37-43)

14 Yennaa Yesuusii fi barattooti isaa sadiin gara gumi'ii
deebi'ane, namichi tokko dhufee, Yesuus duratti jilbiiffatee,
15 «Gootta'a, mucaa kiyya mararfadhu, inni dhukkuba gag-
gaddu'uu* waan qabuuf guddoo rakkatiisatti jira; inni yen-
naa hedduu ibiddaa fi bisaan keessatti jiga.
16 Ani gara barattoota teetii isa fidee, isaan ammoo isa
fayyisuu hin dandeenne» jedhe.
17 Yesuus deebisee, «Isin dhaloota hin dhugeeffannee fi
dabaalessa! Haga yoomii isin woliin jiraadha? Haga yoomii
isin ossadha? Mucaa gara kiyya fida'a!» jedhe.
18 Yesuus ayyaana hamaa san xixee, mucaa keessaa baase;
mucaalle yoosuma fayye.
19 Achiin duuba barattooti qofuu gara Yesuusii dhufanee,
«Nuuti maaf ayyaana hamaa san baasuu dadhanne?» jedha-
nee isa gaafatane.
20 Yesuus deebisee, «Waan dhugeeffannaan teessan
diqqaatteef re! Ani dhugumaan isinitti hima, dhugeeffannaa
haga midhaan sanaafici'ii adoo qabaattanee, gaara kanaan,
‹Asii ka'ii achi deemi!› yoo jettane, innille hin deema; wonni
isiniif hin dande'anne hin jirtu. [
21 Ka akkanaa kun daadimataa fi laamaan malee hin
bawu» isaaniin jedhe.]†

Yesuus Ammalle Marroo Du'aa Fi Du'aa Ka'a Ifii Dubbate
(Mar. 9:30-32; Luq. 9:43-45)

---

* **17:15** *Gaggaddu'uu:* Gaggaddo'oo

† **17:21** Woraabbiin durii durii gariin laakkossa kana hin qabu

22 Yennaa barattooti isaa Galiilaa keessatti wolitti qabamane, Yesuus isaaniin, «Ilmi Namaa harka namootaatitti dabarfamee hin kennama,
23 isaanille isa hin ijjeesan, inni ammoo guyyaa sadeesso'ootitti du'aa hin ka'a» isaaniin jedhe. Isaanille guddoo gaddane.

Kaffala Gibira Galma Waaqaa

24 Yesuusii fi barattooti isaa yennaa Qifirnaahoom geyane, worri gibira Galma Waaqaa guuru gara pheexroosii dhufanee, «Barsiisaan keessan gibira Galma Waaqaa hin kaffaluu?» jedhaneen.
25 Pheexroos, «Ee, hin kaffala» jedheen. Pheexroos gara manaa dhufee adoo isatti hin dubbatinuu, Yesuus dursee, «Simoon, maan sitti fakkaata? Moototi biyya lafaa qaraxa yookiin gibira eennu irraa guuran? Nama biyya ifii irraa moo nama biyya dhibi'ii irraa guuran?» jedhee isa gaafate.
26 Pheexroos deebisee, «Nama biyya dhibi'ii irraa guuran» jedheen.
Yesuus deebisee, «Nami biyya isaanii bilisa ree!
27 Te'uu malee, nuuti gufuu akka isaanitti hin teene, gara abbaaya'aa dhaqiitii malxaqqoo bisaanitti darbadhu; qurxummii qara baatu fuutee, afaan isi'ii yoo bante, beesee keessatti hin dhaggita; beesee san fuudhiitii naaf, ifille'eef kaffali!» jedheen.

18

Ka Caalu Eennu
(Mar. 9:33-37; Luq. 9:46-48)

1 Yennaa san barattooti gara Yesuusii dhufanee, «Mootummaa Waaqaa keessatti ka caalu eennu?» jedhaneen.
2 Inni daa'ima tokko waamee, isaan dura dhaabbachiisee,
3 «Ani dhugumaan isinitti hima, yoo hin jijjiiraminii fi deebitanee akka daa'immaanii hin te'in, isin ijjumaa mootummaa ol-gubba'aatitti hin galtanu.
4 Eennulle ka akka daa'ima kanaa ifi gad qabu mootummaa ol-gubba'aa keessatti mara ka caalu te'a.
5 Eennulle daa'ima akkasii maqaa kiyyaan ka fudhatu na fudhata.

Gara Cubbu'uu Ataabuu
(Mar. 9:42-48; Luq. 17:1-2)

6 «Isin keessaa nami tokko worra didiqqaa natti dhugeeffatu kana keessaa tokkotti gufuu yoo te'e, dhakaan daaku'uu guddaan morma isaatitti hidhamee qilee abbaaya'aatitti adoo gatamee liqinfamee isaa woyya.

7 Sababa waan kolbaa gufachiisuutiif biyya lafaatiif
aanne'e! Wonni gufachiisu dhufuu hin oolu; ammoo ka
nama gufachiisuuf aanne'e!
8 Harki keeti yookiin miilli keeti akka cubbuu tolchitu
yoo si gufachiise, kutii gati; harka lamaan yookiin miila
lamaan qabaattee ibidda bara baraatitti gatamiisaa mannaa,
fafoottee yookiin naafattee gara jiruu bara baraa galiisa si'iif
woyya.
9 Ilti teetille yoo si gufachiitte, ifi keessaa baasii gati; ila
lamaan qabaattee qilee ibiddaatitti gatamiisaa mannaa, ila
takkaa qabaattee gara jiruu bara baraa galiisa si'iif woyya»
jedhe.

Mammaassa Hoolee Baddee
(Luq. 15:3-7)

10 Yesuus, «Ani isinitti hima, ergantooti Waaqaa ta ol-
gubbaa jirtu, ta isaan eeddu yennaa mara fuula Abbaa kiyya
ka ol-gubbaa jiruu waan ilaaltuuf, worra didiqqaa kana
keessaa tokkocha akka hin tuffanne ifi eegadha'a. [
11 Ilmi Namaa worra bade fayyisiisaaf dhufe.]*
12 Maan isinitti fakkaatti? Nami tokko hoolota dhibba
qabaatee, isaan keessaa takkattiin yoo badde, sagaltamii
sagal gaara irratti lakkisee ta badde san hin barbaaduu?
13 Ani dhugumaan isinitti hima, inni yoo isii dhagge, ta hin
badin sagaltamii sagal caalaa itti gammada.
14 Akkasuma worra didiqqaa kana keessaa tokkolle akka
badu fedhii Abbaa keessan ka ol-gubba'aatii moti.

Nama Yakkeef Maan Godhuu Akka Barbaachisu
(Luq. 17:3)

15 «Obboleessi keeti yoo si yakke, dhaqii lafa isin lamaan
qofi jirtanutti yakkaa isaa itti himi. Inni yoo si dhage'e, ati
deebittee obboleessa keeti isa godhatta.
16 Inni yoo si hin dhage'in ammoo, dubbiin marti dhugaa
baya nama lamaatiin yookiin sadiitiin waan mirkanoottuuf,
nama dhibii tokko yookiin lama fudhadhuu dhaqi.
17 Inni yoo isaan dhage'uu dide, wolde'a kiristaanaatitti
himi; wolde'a kiristaanaalle yoo dhage'uu dide, akka worra
Yihudoota hin te'iniitii fi guurtuu qaraxaatitti laakkow.
18 «Ani dhuguma isinitti hima, wonni isin lafa irratti hiitane
ol-gubbaalle'etti ka hidhame te'a; wonni isin lafa irratti hiit-
tanelle ol-gubbaalle'etti ka hiikame te'a.
19 Ammalle, ani isinitti hima, isin keessa nami lama, biyya
lafaa irratti marroo waan tokkoo wolii galee yoo daadimate,

* **18:11** Woraabbiin durii gariin laakkossa 11 hin qabanu

Abbaan kiyya ka ol-gubbaa jiru waan isaan daadimatane san isaaniif hin godha.
20 Addee namooti lama yookiin sad maqaa kiyyaan wolitti qabamanutti, ani isaan woliin jira» jedhe.

Woliif Araaramuu

21 Achiin duuba Pheexroos gara Yesuusii dhikaatee, «Gootta'a, obboleessi kiyya yoo na yakke, yennaa meeqa araaramaaf? Yennaa torbaa?» jedheen.
22 Yesuus deebisee, «Ani haga yennaa torbaatamii torbaa† ti malee, haga yennaa torbaati si'iin hin jedhu.
23 «Waan kanaaf mootummaan ol-gubba'aa mootii herrega hojjattoota isaa irra jiru herregatiisaaf barbaade tokko fakkaatti.
24 Inni yennaa herreguu jalqabe, nama inni beenyaa beesee irraa qabu tokko itti fidane.
25 Innille kaffaluu dadhabee jennaan, goottaan isaa akka inni niitii ifii, ijoollee ifiitii fi waan qabu mara woliin gurguramee beenyaan kaffalamu ajaje.
26 Maarre hojjataan sun miila isaatitti jigee, ‹Naa ossadhu, anille waan maraa sii hin kaffala› jedhee kadhate.
27 Goottaalle isaaf nayee, beenyaa isaalle lakkiseefii, akka deemuuf gad lakkise.
28 Hojjataan sun ammoo, akkuma gad bayeen, hojjatuma akka isaa meetii dhibba tokko beenyaa irraa qabutti bayee, hudheelle isa qabee, ‹Beenyaa kiyya naaf deebis› jedheen.
29 Achiin duuba hojjataan akka isaa sun gad jigee, ‹Naa ossadhu, ani sii kaffala› jedhee isa magannifate.
30 Inni ammoo dide; achiin duuba qabee dhaqee haga inni beenyaa isaa kaffalutti mana hidha'aatitti galchisiise.
31 Hojjattooti akka isaa worri dhibiin yennaa waan te'e kana dhaggane, guddoo gaddanee, waan te'e san mara goottaa isaaniititti himane.
32 Achiin duuba goottaan isa waansisee, ‹Ati hojjataa hamaalessa! Waan na magannifatteef ani beenyaa san mara sii lakkise.
33 Akkuma ani si mararfadhe, atille hojjataa akka keetii mararfatu'uu hin mallee ree?› jedheen.
34 Aari'iin goottaan isaa haga inni beenyaa isa irra jiru mara kaffalutti worra isa rakkisutti dabarsee kenne.
35 «Maarre isinille gadhaa tokkoon obboleessa keessaniif yoo hin araaramin, tokkoo tokkoo keessan Abbaan kiyya ka ol-gubbaa jirulle akkasuma hin godha» jedhe.

† **18:22** Woraabbiin gariin «Yennaa torbaatama yennaa torba» jedha

19

Yesuus Dhirsaa Fi Niitiin Akka Wol Hin Lakkinne Barsiise
(Mar. 10:1-12)

1 Yesuus yennaa dubbii tana dubbatee fixe, Galiilaa
lakkisee laga Yordaanosiitiin gama gara lafa Yihuda'aa
dhaqe.
2 Gumiin guddoon isa hordottee, innille achitti isaan
fayyise.
3 Worri Fariisaayotaa gariin gara Yesuusii dhufanee, haga
isa ilaaliisaaf barbaadanee, «Nami tokko Sababuma fedhee-
fuu haadha manaa ifii lakkisuun seeraa?» jedhanee isa
gaafatane.
4 Yesuus deebisee, «Waaqi jalqaba, ‹dhiiraa fi dubartii›
tolchee akka isaan dade hin dubbinnee?» jedhe.
5 Itti dabaleelle, «Waan kanaaf nami haadhaa fi abbaa
ifii hin lakkisa, haadha manaa ifiitiin wolitti maxxana;
lamaanuu foon tokko hin te'an.
6 Maarre isaan haganaa achi foon tokko malee, lamaa moti.
Tanaaf waan Waaqi wolitti qassiise nami gargar hin baasin»
jedhe.
7 Fariisaayoti, «Abbaan manaa woraqata lakkeessaa ken-
neefii akka isii lakkisu, Muuseen maaf ajaje ree?» jedhaneen.
8 Yesuus deebisee, «Sababa mataa-jabeenna keessaniitiif
Muuseen akka isin haadhotii manaa teessan lakkittanu isinii
eeyyame malee, jalqaba irratti akkasii moti.
9 Anille isiniin jedha, yoo isiin gaarayyeeffatte malee, nami
haadha manaa ifii lakkisee ta dhibii fuudhu, hin gaarayyeef-
fata* » isaaniin jedhe.
10 Barattooti isaa deebisanee, «Wonni abbaa manaatii fi
haadha manaa yoo akkas teete, fuudhuu dhabuu woyya»
jedhaneen.
11 Yesuus deebisee, «Worra kennanteef malee, barsiisa kana
nami marti dande'ee hin fudhatu.
12 Worri guneessa te'anee dhalatane jiran, worri harka
namaatiin guneessa te'anelle jiran, worri mootummaa
Waaqaatiif jedhanee guneessa ifi godhaneelle jiran. Nami
kana fudhatiisa dande'u fudhatuu ti» isaaniin jedhe.

Yesuus Ijoollee Didiqqoo Eebbise
(Mar. 10:13-16; Luq. 18:15-17)

13 Achiin duuba akka Yesuus harka ifiitiin qaqqabee daadi-
matuuf ijoollee didiqqoo gara isaa fidane. Barattooti isaa
ammoo worra ijoollee fide xixane;

---

* **19:9** Woraabbiin durii durii gariin, «Dubartii lakkifante ka fuudhelle hin gaarayyeeffata» ka jedhulle itti dabala **19:9** Mat. 5:32; 1 Qor. 7:10-11

14 Yesuus ammoo, «Mootummaan Waaqaa ta worra akkasii
waan teeteef, ijoollee lakkisa'a, gara kiyya dhuttuutii hin
dhooggina'a» jedhe.
15 Innille harka ifiitiin ijoollee qaqqabee achii ka'ee deeme.

Namicha Dargaggeessa Dureessa
(Mar. 10:17-31; Luq. 18:18-30)

16 Achiin duuba namichi tokko gara Yesuusii dhufee, «Barsi-
isa'a, jiruu bara baraa dhaggatiisaaf, hujii dansaa maan hujuu
qaba?» jedheen.
17 Yesuus deebisee, «Marroo hujii dansa'aa maaf na
gaafatta? Dansaan Waaqa tokkocha qofa. Jiru'utti galiisaaf
yoo feete, ajajoota Waaqaa eegadhu» jedheen.
18 Namichi dargaggeessi, «Ajajooti kam inni?» jedheen.
Yesuus deebise, « ‹Hin ijjeesin; hin gaarayyeeffatin; hin hatin;
dharaan dhugaa hin bayin;
19 haadhaa fi abbaa keetiif ulfinna kenni; ammalle, ollaa
keeti akka mataa keetii jaaladhu› ka jedhu» jedheen.
20 Dargageessille deebisee, «Ani ajajoota kana eegadheera;
ammaa wonni narraa dhidhateeru maan?» jedhe.
21 Yesuus deebisee, «Ka dhidhuu hin qanne te'uu yoo
feete, dhaqii, waan qaddu mara gurgurii beesee hiyyeeyyi'iif
kenni; ol-gubba'atti karra hin qabaatta; achiin duuba koyiitii,
na hordofi» jedheen.
22 Dargaggeessi sun tana yennaa dhage'e, karra guddoo
waan qabuuf, gaddaa achii deeme.
23 Achiin duuba Yesuus barattoota ifiitiin, «Ani dhuguma
isinitti hima, nami dureessi mootummaa ol-gubba'aatitti
galiisi guddoo rakkisa'a.
24 Ammalle ani isinitti hima, nami dureessi tokko mootum-
maa Waaqaatitti galiisa irra gaalli qowa limmo'oo† keessa
hulluuqiisatti irra kaso'o» jedhe.
25 Barattooti isaa yennaa tana dhage'ane, guddoo maalala-
nee, «Eentu fayyuu dande'a ree?» jedhane.
26 Yesuus ammoo gara isaanii ilaalee, «Wonni kun na-
maaf hin dande'antu, Waaqaaf ammoo wonni marti hin
dande'anti» jedhe.
27 Achiin duuba Pheexroos deebisee, «Ilaa, nuuti waan
mara lakkinnee si hordonneerra. Nuuti maan dhaggatu'uu
jirra ree?» jedhe.
28 Yesuus deebisee, «Ani dhuguma isinitti hima, biyya
lafaa haareya dhuttutti, Ilmi Namaa barcumaa mootummaa
ulfinna ifii gubbaa yennaa tee'u, isin worri na hordottanelle
barcumaa mootumma'aa kudhanii lama gubbaa teettanee,
gosa Israa'elii kudhanii lamatti murtan.

† **19:24** *Limmo'oo:* Limmee, marfee

29 Nami naaf jedhee mana yookiin obboleessa yookiin
obboleettii yookiin abbaa yookiin haadha yookiin ijoollee
yookiin fichaa lakkise, dachaa dhibba hin fudhata; jiruu bara
baraalle hin dhaggata.
30 Ammoo worri hedduun amma dura jiru worra duuba
jiru hin te'a; worri duuba jirulle worra dura jiru hin te'a»
isaaniin jedhe.

20

Mammaassa Hojjattoota Fichaa Woyni'ii

1 «Mootummaan ol-gubba'aa nama fichaa woyni'ii qabu, ka
barii halkaniin addee woynii ifiitiif hojjattoota qaxaru'uuf
baye tokko fakkaatti.
2 Beesee mindaa guyyaa tokkootiin hojjattootaan wolii
galeen duuba, gara fichaa woynii ifiititti isaan erge.
3 Gara saatii sadiititti inni yennaa gad bawu, worra dhibii
addee dikko'oo hujii malee dhaabbatiisatti jiranu dhagge;
4 innille isaaniin, ‹Isinille gara fichaa woyni'ii dhaqa'aa
huja'a; anille kaffaltii malte isinii kaffala› jedheen.
5 Maarre isaanille dhaqane. Gara saatii jaatii fi gara saatii
sagaliille'etti inni bayee akkasuma godhe.
6 Gara saatii kudhanii tokkoolle'etti inni bayee worra dhibii
adaala san dhaabbateeruun dhaggee, ‹Guyyaa guutuu hujii
malee maaf as dhaabbattan?› jedheen.
7 Isaanille, ‹Nama nu qaxaru waan dhanneef as dhaab-
banna› jedhaneen. Inni, ‹Isinille gara fichaa woyni'ii
dhaqa'aa huja'a› jedheen.
8 Yennaa galgalootte, abbaan fichaa woyni'ii toowataa
hojjattootaatiin, ‹Hojjattoota waamiitii, worra duubarra
qaxarameen jalqabii haga worra dursee qaxarameetitti, kaf-
faltii isaanii kenniif› jedheen.
9 Worri gara saatii kudhanii tokkootitti qaxaramane dhu-
fanee, tokko tokkoon isaaniituu mindaa guyyaa tokkoo fud-
hatane.
10 Worri dursee qaxarame yennaa dhufe, isaan caalaa
waan fudhatanu seyane; isaanille ammoo minduma guyyaa
tokkoo fudhatane.
11 Isaan yennaa beesee fudhatanelle, abbaa fichaa woyni'ii
irratti gungumanee,
12 ‹Hojjattooti duubarra qaxaramane saatii tokko qofa hu-
jane, ati ammoo nu worra adu'utti woxalamaa guyyaa guu-
tuu dadhabaa oolle isaan woliin nu qixxeessite› jedhane.

19:30 Mat. 20:16; Luq. 13:30

13 Inni deebisee isaan keessaa tokkochaan, ‹Jaali, ani
womaa si hin balleessine; ati guyya'atti mindaa guyyaa
tokkootiin motii ka anaan wolii galte?
14 Kaffaltii teeti fudhadhuu deemi; haguma si'iif kenne
namicha duubarra qaxarame kanaafille kenniisa fedha.
15 Beesee tiyyaan waan fedhe godhuu hin dande'uu?
Yookiin ati waan ani arjoomeef hinaattaa?› jedhe» jedhe.
16 Achiin duuba Yesuus, «Worri duubaa dura, worri duraa
duuba hin te'an*» jedhe.

Yesuus Marroo Du'aa Fi Du'aa Ka'a Ifii Sadeessoo Dubbate
(Mar. 10:32-34; Luq. 18:31-34)

17 Yesuus gara Yerusaalemii ol deemiisatti jiruun, barat-
toota kudhanii lamaa qofitti fuudhee,
18 «Kunoo, nuuti gara Yerusaalemii ol bayiisatti jirra, Ilmi
Namaa sooreyyii hayyootaatii fi barsiisota Seeraatitti dabar-
famee hin kennama; isaanille yakkaa du'aa isatti muran.
19 Achiin duuba akka isaan itti taphatanee, dhaananee
fannisanu worra Yihudoota hin te'initti dabarsanee isa hin
kennan. Guyyaa sadeesso'ootitti du'aa hin ka'a» isaaniin
jedhe.

Gaaffii Haadha Ilmaan Zabdewoosii
(Mar. 10:35-45)

20 Achiin duuba haati ilmaan Zabdewoosii ilmaan ifii
woliin gara Yesuusii dhuttee, isa duratti jilbiiffattee, waan
tokko akka godhuuf isa gaafatte.
21 Innille isi'iin, «Ati maan barbaadda?» jedhe.
Isiille isaan, «Ilmaan tiyya lamaan tun mootummaa teeti
keessatti tokkochi midda keetitti, tokkochi bitaa keetitti, akka
tee'anu naa godhi» jetteen.
22 Yesuus ammoo deebisee, «Isin waan gaafatanu hin beet-
tanu. Isin muduunuu rakko'oo ta ani uniisa geyeeru unuu
hin dandeettanii?†» isaaniin jedhe.
Isaanille, «Nuuti hin dandeenna» isaan jedhane.
23 Innille, «Isin dhugumaan muduunuu rakko'oo ta ani unu
hin untan, ammoo ka namoota midda kiyyaa fi bitaa kiyyatti
teessisu anaa moti; addeen tun worra Abbaan kiyya isaaniif
qopheesseeruuf kennanti» isaaniin jedhe.
24 Barattooti kudhan marroo waan kanaa yennaa
dhage'ane, obboleeyyan lamaan sanitti aarane.

---

* **20:16** Woraabbiin durii durii gariin, «Worra heddu'utti waamame, ammoo worra diqqa'atti filame» ka jedhu itti dabala. **20:16** Mat. 19:30; Mar. 10:31; Luq. 13:30 † **20:22** Woraabbiin durii durii gariin, «Cuuphama ani cuuphamaaru isin cuuphamuu hin dandeettanii?» ka jedhu itti dabalan

25 Yesuus ammoo gara ifii isaan waamee, «Bulchitooti worra
Yihudoota hin te'inii kolbaa ifii irratti akka goottomanu, qon-
daaltoti isaaniille isaan irratti baallii guutuu akka qabanu
isin hin beettan.
26 Odduu teessanitti akkas hin teetu; eennulle isin keessaa
nami guddaa te'uu fedhu tajaajilaa keessan te'uu ti;
27 akkasuma eennulle isin keessaa nami nama namaan
duraa te'uu fedhu garbicha keessan te'uu ti;
28 Ilmi Namaalle tajaajiliisaa fi kolbaa heddu'uuf jiruu ifii
wodoo godhee kenniisaaf dhufe malee, akka isa tajaajilanuuf
hin dhunne» jedhe.

Yesuus Ballaa Lamaan Fayyise
(Mar. 10:46-52; Luq. 18:35-43)

29 Yesuusii fi barattooti isaa Yeriko'oo bayanee deemanuun,
gumiin guddoon Yesuus hordotte.
30 Namooti ballaan lamaan achi karaa cinaa tetee'anee
jiraniiyyu. Akka Yesuus karaa san dabariisatti jiru yennaa
dhage'ane, iyyanee, «Gootta'a, Ilma Daawitii, nuu marari!»
jedhaa iyyane.
31 Gumiin akka isaan cadhisanu xixxe; isaan ammoo it-
tuma caalchisanee qoonqoo guddo'oon, «Gootta'a, Ilma Daaw-
itii, nuu marari!» jedhaa iyyane.
32 Yesuus dhaabbatee isaan waamee, «Maan akka ani isiniif
godhu barbaaddan?» jedheen.
33 Isaan deebisanee, «Gootta'a, ilti teenna akka banantu
barbaanna» jedhaneen.
34 Yesuus isaanii nayee ila isaanii qaqqabe; yoosuma ilti
isaanii banantee, isaan isa hordofane.

21

Yesuus Ulfinna Gudda'aan Yerusaalem Seene
(Mar. 11:1-11; Luq. 19:28-40; Yoh. 12:12-19)

1 Yesuusii fi barattooti isaa yennaa Yerusaalemitti
dhikaataneeranu, gaara Ejersaatitti, addee Betfaagee
jedhantu geyaneeranuun, Yesuus barattoota lamaan ergee,
2 «Gara ollaa isiniin dura jiruu dhaqa'a, yoosuma harree
hidhanteertu takka, ta ilmayyoo woliin jirtu hin dhaggitan;
hiika'aatii naa fida'a.
3 Eennulle yoo waan tokko isiniin jedhe, ‹Gootta'atti isaan
barbaada, inni adoo hin turin hin deebisa› jedha'aan»
isaaniin jedhe.
4 Wonni raagaan raage akka muummottuuf tun teete;
5 wonni raagaan raagelle,
«Qachaa Xiyooniitiin,
‹Kunoo, mootiin keeti gad ifi qabee,
harre'ee fi ilmayyoo harre'ee irra tee'ee,

gara keeti dhufaara› jedha'aan» ka jedhu.
6 Barattooti dhaqanee akkuma Yesuus isaan ajaje godhane;
7 Isaan harree sanii fi ilmayyoo harre'ee san fidane, woyaa
ifii irra keyanee, innille irra tee'e.
8 Gumiin guddoon woyaa ifii karaa irratti atte; worri dhibi-
ille dameelee baalaa muka irraa caccassanee karaa irratti
firfirsane.
9 Gumiin isa dura deentuu fi isa faana deentu iyyitee,
«Hosaa'inaa* Ilma Daawitiitiif!
Maqaa Gootta'aatiin ka dhufu ka eebbifame!
Hosaa'inaa olii ol-gubba'aatitti!» jette.
10 Yesuus yennaa Yerusaalem seene, qachaan duudiin
raafamee, «Inni kun eennu?» jedhane.
11 Gumiin isa woliin ideentu, «Kun Yesuusii raagicha
qachaa Naaziretii ka lafa Galiila'aa keessatti dhaggamuu
dhufe» jette.

Yesuus Galma Waaqaa Dhaqe
(Mar. 11:15-19; Luq. 19:45-48; Yoh. 2:13-22)

12 Achiin Yesuus Galma Waaqaa seenee, worra Galma
Waaqaa keessatti bitatuu fi gurguratu mara gad yaase; inni
xarapheessaa worra beesee jijjiiratuutii fi barcumaa worra
saphaliisa gurguratuu garagaggalchee,
13 «‹Manni kiyya mana daadimataa jedhamee hin
waamama› jedhantee barreeffanteerti; isin ammoo goda
saantu'uu gootane» isaaniin jedhe.
14 Naafii fi ballaan Galma Waaqaa keessatti gara Yesuusii
dhufane; innille isaan fayyise.
15 Sooreyyiin hayyootaatii fi barsiisoti Seeraa waan baasaa
ka inni godhe yennaa dhagganee fi ijoollee Galma Waaqaa
keessatti, «Hosaa'inaa Ilma Daawitiitiif» jedhaa iyyitu yennaa
dhaggane aarane.
16 Tanaaf Yesuusiin, «Ati waan ijoolleen tun jettu dhageet-
taa?» jedhane.
Yesuus, «Ee hin dhage'a; isin ijjumaa, ‹Afaan ijoolle'eetii fi
daa'immaan hootuutiin galata ifiif qopheeffatte› ka jedhu hin
dubbinnee?» isaaniin jedhe.
17 Achiin duuba Yesuus isaan lakkisee, qachaa keessaa
bayee, ollaa Bitaaniyaa jedhamuu dhaqee achi bule.

Yesuus Muka Harru'uu Tokko Abaare
(Mar. 11:12-14,20-24)

18 Yesuus barii ganama, yennaa gara qacha'aa deebi'u
beelote.

---

* **21:9** *Hosaa'inaa:* Hosaa'inaa jechuun, afaan Ibrootaatiin, «Maganne'ee nu fayyis» jechu'u; te'uu malee addee heddu'utti hiikkaa Waaqa galateeffatiisaalle qaba

19 Muka harru'uu tokko karaa cina'atti dhaggee, yennaa
itti gore baala malee womaa irratti hin dhaggine. Achiin
duuba inni harru'uun, «Ijjumaa deebi'ee midhaan si irraa hin
dhaggamin» jedheen. Yoosuma muki harru'uu sun goge.
20 Barattooti yennaa muka harru'uu san dhaggane, baaseff-
fatanee, «Yoosuma muki harru'uu attam goge?» jedhane.
21 Yesuus deebisee, «Ani dhuguma isinitti hima, isin yoo
dhugeeffannaa qabaattane, mamuulle yoo dhaddane, waan
muka harru'uu irratti te'e qofaa hin gootanu; isin gaara
kanalle'een, ‹Asii ka'ii abbaaya'atti darbami› yoo jettan-
neeyyuu, hin teeti.
22 Dhugeeffanna'aan daadimattanee waan gaafattanu
mara, hin fudhattan» isaaniin jedhe.

Gaaffii Marroo Baallii Yesuusii
(Mar. 11:27-33; Luq. 20:1-8)

23 Yesuus yennaa Galma Waaqaa seenee adoo barsiisiisatti
jiruu, sooreyyiin hayyootaatii fi jaarsoleen kolba'aa gara isaa
dhufanee, «Ati baallii maaniitiin waan kana goota? Baallii
tana eentu sii kenne?» jedhaneen.
24 Yesuus deebisee, «Anille gaaffii tokko isin gaafadha; isin
yoo deebii naa deebittane, achiin duuba anille baallii maani-
itiin waan kana akka godhu isinitti hima.
25 Cuuphaan Yohaannis cuuphe Waaqa irraa dhutte moo,
yookiin nama irraa dhutte?» isaaniin jedhe.
Isaanille wol mormanee, « ‹Waaqa irraa dhutte› yoo jenne,
inni, ‹Isin maaf isa hin dhugeeffatinaa ree?› nuun jedha;
26 Ammoo yoo nuuti, ‹Nama irraa› jenne, martinuu
akka raaga'aatitti waan Yohaannis fudhatanuuf, kolbaa
sodaanna» jedhane.
27 Maarre isaan deebisanee, «Nuuti hin beennu» Yesuusiin
jedhane.
Yesuusille, «Baallii maaniitiin waan kana akka godhu anille
isinitti hin himu» isaaniin jedhe.

Mammaassa Ilmaan Lamaa

28 Yesuus isaaniin, «Maan isinitti fakkaata? Nami tokko
ijoollee lama qabaayyu; inni gara angafichaa dhaqee, ‹Ilma
kiyya, adha addee woyni'ii dhaqii huji› jedheen.
29 Inni deebisee, ‹Ani hin dhaqu› jedhe; eegas ammoo
yaada jijjiiratee dhaqe.
30 Abbaan gara ilma lammeesso'oolle dhaqee akkasuma
jedhe; ilmi, ‹Hin dhaqa, abbayyoo!› jedhe; ammoo hin
dhandhe.
31 Isaan lamaan kana keessaa kamitti waan abbaan bar-
baade tolche?» jedheen.
Isaan, «Angaficha» jedhane.

Yesuus, «Ani dhugumaan isinitti hima, worri dabaan qaraxa guuruu fi sagaagaltooti mootummaa Waaqaatitti galiisa isin dursan.
32 Yohaannisiin cuuphaan karaa balchumma'aa isinitti dhufee jennaan isin isa hin dhugeeffanne; worri dabaan qaraxa guuruu fi sagaagaltooti ammoo isa dhugeeffatane; isin eeguma kana dhaggitanelle, yaada keessan jijjiirattanee isa hin dhugeeffanne» isaaniin jedhe.

Mammaassa Qonnaan Bultoota Fichaa Woyni'ii
(Mar. 12:1-12; Luq. 20:9-19)

33 Yesuus ammalle, «Mammaassa dhibii dhage'a'a! Namichi tokko muka woyni'ii dhaabee, dalleya itti marsee ijaaree, boolla midhaan isi'ii itti cunfu qotee, xelleephoo irra tee'anee eeganu ijaare. Achiin duuba inni qonnaan bultootaaf kireessee, gara biyya dhibi'ii deeme.
34 Yennaan midhaan woyni'ii guuranu geennaan, inni qooda midhaan ifii fudhatiisaaf tajaajiltoota ifii gara qonnaan bultoota sanii erge.
35 Qonnaan bultooti sun ammoo tajaajiltoota isaa qabanee, tokko dhaananee, kaan ijjeesanee, kaanille dhaka'aan tumane.
36 Inni ammalle tajaajiltoota worra qaraa laakkossaan caalanu ka dhibii itti erge; isaan akkuma worra duraa kaan isaan godhane.
37 Dhuma irratti inni, ‹Isaan ilma kiyya hin ulfeessan› jedhaa ilma ifii gara isaanii erge.
38 Qonnaan bultooti ammoo yennaa ilma san dhaggane, ‹Ka dhaalu kana; kowa'a, isa ijjeennee dhaala isaa fudhannaa› woliin jedhane.
39 Maarre isaan isa qabanee, addee woyni'iitii alatti darbanee baasanee ijjeesane.
40 Amma abbaan addee woyni'ii yennaa dhufe, qonnaan bultoota san maan godhinna laati?» isaaniin jedhe.
41 Isaan deebisanee, «Inni worra hamaaleyyii san du'a farraamettii hin ijjeesa. Addee woyni'iille qonnaan bultoota worra yennaa midhaan woyni'ii guuramu qooda isaaf kennuuf kireessa» jedhane.
42 Yesuus, «Isin Barreeffama Woyyicha keessatti,

«‹Dhakaan worri mana ijaaru tuffate,
dhakaa dhakaa maraa caalaa barbaadamu te'e;
tana Gootta'atti godhe,
ila teennalle'etti waan baasaa ti!› ka jedhu ijjumaa hin dubbinnee?

21:32 Luq. 3:12; 7:29-30

43 «Tanaaf, ani isinitti hima, mootummaan Waaqaa isin
irraa fuudhantee kolbaa midhaan buuttuuf hin kennanti. [
44 Nami dhakaa kana irratti jigu hin caccaba; Nami
dhakaan kun irratti jigu ammoo hin bututa» isaaniin jedhe.]†
45 Sooreyyii hayyootaatii fi Fariisaayoti yennaa mam-
maassa isaa dhage'ane, akka inni marroo isaanii dubbati-
isatti jiru beekane.
46 Isaan isa qabiisaaf barbaadane, ammoo waan gumiin
akka raaga'aatitti Yesuus fudhatteef, isaan sodaatane.

22

Mammaassa Jila Fuudhaa Fi Heerumaa
(Luq. 14:15-24)

1 Yesuus ammalle mammaassaan isaanitti dubbatee,
2 «Mootummaan Waaqaa mooticha tokko ka ilma ifiitiif jila
fuudhaa fi heerumaa jilise fakkaatti.
3 Worri gara jila fuudhaa fi heerumaa waamame akka
dhufu itti himiisaaf, Mootichi tajaajiltoota ifii erge; isaan
ammoo hin dhunne.
4 Inni ammalle tajaajiltoota dhibii ergee, ‹Worra waa-
mameeruun: Kunoo, jila tiyya ta fuudhaa fi heerumaa
qopheesseera, sangootaa fi dardarooti cocooma qalama-
neeran, wonni martille qophootteerti; gara jila fuudhaa fi
heerumaa kowa'a jedha'aatii itti hima'a› jedhe.
5 Worri waamame ammoo tuffatee, tokko gara fichaa ifii,
kuun gara daldala ifii deeme;
6 worri kuun tajaajiltoota isaa qabee, akka malee tolchee,
ijjeese.
7 Mootichi guddoo aaree, loltoota ifii ergee, worra tajaajil-
toota isaa ijjeese san balleessee, qachaa isaaniille gube.
8 Achiin duuba inni tajaajiltoota ifiitiin, ‹Jilti fuudhaa fi
heerumaa qophootteerti, worri waamame ammoo ka jila
tanaaf male hin teene.
9 Tanaaf gara woldeennaa karaa gugurda'aa dhaqa'aatii,
namuma dhaggitane mara gara jila fuudhaa fi heeruma
tanaa waama'a!› jedhe.
10 Tajaajiltooti sun gara karaa gugurda'aa bayanee nama
dhaggane mara bada'aa fi dansaalle guurane; maarre manni
jila fuudhaa fi heerumaa sun keessummootaan guutame.
11 «Mootichi keessumoota ilaaliisaaf yennaa ol seene am-
moo, nama woyaa jila fuudhaa fi heerumaa hin uffatin tokko
dhagge.

† **21:44** Woraabbiin durii durii gariin laakkossa 44 hin qabanu

12 Namichaan, ‹Jaali, woyaa jila fuudhaa fi heerumaa
malee attamiin mana seente?› jedheen. Namichi waan
dubbatu dhabe.
13 Achiin duuba mootichi worra achi keessa ergamuun,
‹Harkaa fi miila isaa hidha'aatii, dukkana alaatitti gata'a.
Achitti ilkaan qariisaa fi bowiis hin te'a› jedhe.
14 Worri waamame heddu'u, worri filame ammoo diqqa'a»
jedhe.

Gaaffii Marroo Kaffaliisa Gibiraa
(Mar. 12:13-17; Luq. 20:20-26)

15 Achiin duuba worri Fariisaayotaa dhaqanee waanuma
inni dubbateen Yesuus xaqaru'uuf mari'atane.
16 Maarre isaan barattoota ifii golii Heroodisii woliin gara
isaa erganee, «Barsiisa'a, akka ati dhugaamessaa nuuti hin
beenna; karaa Waaqaa dhugumaan barsiitta, ati nama hin
sodaattu, nama tokkolle wol hin caalchittu.
17 Maan sitti fakkaata? Mootii mootota biyya Rooma'aatiif
gibira kaffaluun seera moo seeraa moti? Nutti himi ree!»
jedhaneen.
18 Yesuus ammoo, hammeenna isaanii beekee, «Isin kiji-
boole'e! Maaf haga na ilaaltan?
19 Beesee ittiin gabbartanu me natti mudhisa'a?» jedhe.
Isaanille beesee* san takka itti fidane.
20 Achiin duuba inni, «Fakki'ii fi maqaan kun ka eennuu ti?»
jedhee isaan gaafate.
21 Isaan deebisanee, «Ka mootii mootota biyya Rooma'aa ti»
jedhaneen.
Achiin duuba inni, «Tanaaf, waan mootii mootota mootii
moototaatiif, waan Waaqaalle Waaqaaf kenna'a» isaaniin
jedhe.
22 Isaan yennaa waan kana dhage'ane baaseffatanee, isa
lakkisanee deemane.

Gaaffii Marroo Du'aa Ka'iisaa
(Mar. 12:18-27; Luq. 20:27-40)

23 Gaafasuma Saduqooti, worri du'aa ka'iis hin jiru jedhu,
gara Yesuusii dhufanee,
24 «Barsiisa'a, Muuseen, ‹Nami tokko adoo hin uumatin yoo
du'e, obboleessi isaa niitii obboleessa du'ee san dhaalee,
sanyii obboleessa ifiitiif dabarsuu ti› jedheera.
25 Amma obboleeyyan torba tokkotti odduu teenna ji-
raayyu; angafichi fuudhee, ijoollee adoo hin uumatin irraa
du'e; tanaaf obboleessi isaa haadha hiyyeessaa san dhaale.

---

* **22:19** *Beesee:* Kitaab Giriikii dinaara jedha **22:22** HuE. 23:8

26 Ka lammeesso'oolle, ka sadeesso'oolle, haga
torbeesso'ootitti isuma dhaalanee ijoollee adoo hin uumatin
irraa du'ane.
27 Mara isaaniitiin duuba, isiille duute.
28 Gaafa worri du'ane ka'anu, marti isaaniituu waan isii fu-
udhaneeranuuf, isaan torba keessaa isiin kamiif niitii teeti?»
jedhanee isa gaafatane.
29 Yesuus deebisee, «Barreeffama Woyyichaa fi hunna
Waaqaa waan hin beenneef, isin hin dokonkortan.
30 Yennaa worri du'ane ka'anu, isaan ol-gubba'atti akka
ergantoota Waaqaa te'an malee, hin fuudhanu, hin heeru-
manu.
31 Marroo worra du'aa ka'iisa worra du'ee, waan Waaqi
isiniin jedhe isin hin dubbinnee?
32 Inni, ‹Ani Waaqa Abrahaamii, Waaqa Yisihaqii, Waaqa
Yaaqoobii ti› jedheera. Inni Waaqa worra jiraata'aa ti malee,
Waaqa worra du'a'aatii moti» isaaniin jedhe.
33 Gumiin yennaa tana dhageette, barsiisa isaa baaseffatte.

Ajaja Guddicha
(Mar. 12:28-34; Luq. 10:25-28)

34 Yesuus worra Saduqootaa akka cadhisiise yennaa
dhage'ane, worri Fariisaayotaa wolitti dacha'ane.
35 Isaan keessaalle'ee, barsiisaan Seeraa tokko, Yesuus haga
ilaaliisaaf,
36 «Barsiisa'a, Seera keessaa ajaji guddichi kam?» jedhee isa
gaafate.
37 Yesuus deebisee, « ‹Waaqa Goottaa keeti, gadhaa keeti
tokkochaan, lubbuu teeti takkatti'iin, qalbii teeti takkatti'iin
jaaladhu›.
38 Ajaji guddichi duraa isaa kana.
39 Lammeessoolle isuma fakkaata: ‹Ollaa keeti akka mataa
keetii jaaladhu›.
40 Ajaja lamaan kana irratti Seerri Muuse'eetii fi barsiisi
raagotaa marti hundeeffamaneeran» jedhe.

Gaaffii Marroo Masiihii
(Mar. 12:35-37; Luq. 20:41-44)

41 Fariisaayoti wolitti dacha'aneeranuun, Yesuus,
42 «Marroo Masiihii maan isinitti fakkaata? Inni ilma een-
nuu ti?» jedhee isaan gaafate.
Isaan, «Ilma Daawitii ti» jedhaneen.
43 Yesuus, «Attamiin Daawiti hunna Ayyaana Woyyichaatiin
sooreffamee ‹Goottaa› jedhaa isa waamaa,
44 «‹Waaqi Goottaa kiyyaan,
haga ani diinota keeti miila keeti jala si'iif galchutti,
Midda kiyyatti tee'i› jedheen ree?

45 Daawiti yoo, ‹Goottaa› jedhee isa waame, Masiihiin attamiin ilma isaa te'uu dande'a?» isaaniin jedhe.
46 Nami tokkolle deebii isaaf deebisuu hin dandeenne. Guyyaa sanii jalqabee nami tokkolle gaaffii tokkolle isa gaafatiisaaf itti hin gamne.

23

Hammeenna Barsiisota Seera Muuse'eetii Fi Fariisaayotaa (Mar. 12:38-39; Luq. 11:43-46; 20:45-46)

1 Achiin duuba Yesuus gumi'ii fi barattoota ifiititti dubbatee,
2 «Barsiisoti Seera Muuse'eetii fi Fariisaayoti barcumaa Muuse'ee irra te'aneeran.
3 Maarre waan isaan isin barsiisanu godha'a, hordofa'alle'e; te'uu male, isaan waan barsiisanu waan hujii irra hin oolchineef, akka isaan hujanu hin hujina'a.
4 Isaan ba'aa ulfaattuu, ba'atiisaaf hin dande'ane hidhanee gurmuu worra dhibi'ii irra keyan; ifiif ammoo quballe'een tuquu hin fedhanu.
5 Isaan hujii ifii mara worri dhibiin akka isaan dhaggu hujan; qudhaama Jechooti Barreeffama Woyyicha keessa jiru, ka addaa fi irree ifii irratti hidhatanu babadhisanee qudhaammatan; handaara woyaa uffatanee daadimatanuu dheereffatan.
6 Lafa jilaatitti addee ulfinnaa, Mana Waaqonfannaa Yihudootaa keessatti barcumaa duraa,
7 addee dikko'oolle'etti nageya ulfinnaa akka isaan fuudhanuu fi kolbaan ‹Barsiisa'a› jettee akka isaan waantu jaalatan.
8 Isin barsiisaa tokko waan qaddanuu fi isin martinuu obboleeyyan waan teetaneef ‹Barsiisa'a› jedhantanee hin waamamina'a.
9 Isin Abbaa tokkocha ol-gubba'atti waan qaddanuuf, biyya lafaa irratti eennulle'een ‹Abbaa› jettanee hin waamina'a.
10 Sooressi keessan Kiristoos tokkocha waan te'eef, ‹Sooressa› jedhantanee hin waamamina'a.
11 Odduu teessanitti isin mara ka caalu tajaajilaa keessan te'uu ti.
12 Nami ol ifi qabu gad hin qabama, nami gad ifi qabu ol hin qabama» jedhe.

Yesuus Kijiba Isaaniitiif Yakkaa Itti Mure (Mar. 12:40; Luq. 11:39-42,44,52; 20:47)

13 Yesuus, «Barsiisota Seera Muuse'eetii fi Fariisaayota kijiboole'e! Isin balbala mootummaa ol-gubba'aa kolbaa duratti cuttanuuf, isiniif aanne'e! Isin ifiif hin galtanu, worra galiisaaf barbaadulle, hin dhooggitan. [

14 Barsiisota Seeraatii fi Fariisaayota kijiboole'e! Isiniif aanne'e! Isin mana haadhotii hiyyeessaa sossiisaaf jettanee itti aalatiisaaf dheeressitanee daadimattan; tanaaf yakkaa guddo'otti isinitti murama.]*

15 «Barsiisota Seera Muuse'eetii fi Fariisaayota kijiboole'e! Isiniif aanne'e! Nama tokko dhugeeffannaa Yihudootaa fudhachiisiisaaf abbaaya'aa fi lafa irra asii fi achi deddeentan, isin nama fudhate san dachaa lama isin caalaa ilma qile'ee isa gootan.

16 «Sooreyyii balloota, isiniif aanne'e! Isin, ‹Nami tokko yoo Galma Waaqaatiin kakate, kakuun sun isa hin geettu, nami tokko yoo worqii Galma Waaqaatiin kakate, kakuun sun isa geetti› jettan.

17 Isin gowwoota balla'a! Worqi'i moo Galma Waaqaa ka worqii woyyoonsutti caala?

18 Isin, ‹Nami yoo addee ciinca'aatiin kakate, kakuun sun isa hin geettu; ammoo yoo nami kennansa addee ciinca'aa irra jiruun kakate, kakuun sun isa geetti› jettan.

19 Isin ballaa attamiiti! Kennansa moo addee ciinca'aa ta kennansa woyyoonsitutti caala?

20 Maarre nami addee ciinca'aatiin kakatu marti, addee ciinca'aatii fi waan isii irra jiru maraan kakata;

21 nami Galma Waaqaatiin kakatulle, Galma Waaqaatii fi Waaqa achi keessa jiruun kakata;

22 nami ol-gubba'aan kakatulle, barcumaa Waaqaatii fi ka barcumaa san irra tee'eruun kakata.

23 «Barsiisota Seeraatii fi Fariisaayota kijiboole'e! Isinii aanne'e! Isin baala uddowaa adda addaa, waan akka bassobila'aa, dinbilaalaatii fi onkooshe'e†, kudhan keessaa tokko Waaqaaf hin kennitan, ammoo barsiisa Seeraa ka irra caalaa barbaachisu, waan akka muraa dhuga'aa, mararti'ii fi addatamaa lakkittaneertan. Isin waan saniille adoo hin lakkisin, wonni kun waan isin godhu'uuf maltane.

24 Isin sooreyyii balloota! Isin bookee waan untanu keessaa dhimbiiddanee baachan, gaala ammoo hin liqinsitan.

25 «Barsiisota Seeraatii fi Fariisaayotaa kijiboole'e! Isiniif aanne'e! Muduunu'uu fi qorii dudda gubbaa qulqulleessitan, keessi ammoo joljolumma'aa fi ifi-jaallatiisaan guutameera.

26 Fariisaayicha balla'a! Dursiitii muduunuu keessa qulqulleessi‡, yennaa san duddi gubbaalle qulqulluu te'a.

27 «Barsiisota Seeraatii fi Fariisaayota kijiboole'e! Isin gubba'aan dansa'a, keessaan ammoo akka irreensa biyyee

---

* **23:14** Barreeffam durii durii gariin laakkossa 14 hin qabanu † **23:23** *Onkooshe'e:* Okoshee ‡ **23:26** Woraabbiin durii durii gariin qoriille itti dabala

adi'iin hallamee, lafeelee nama du'eetii fi waan battii maraan guutamee ti.

28 Akkasuma isinille gubba'aan worra dhibi'itti balchoota fakkaattan, ammoo keessi keessan kijibaa fi cubbu'uun guutameera.

Yesuus Marroo Adabama Isaanii Dubbate
(Luq. 11:47-51)

29 «Barsiisota Seeraatii fi Fariisaayota kijiboole'e! Isiniif aanne'e! Isin irreensa raagotaa ijaartan; soodduu balchootaalle hin seettan.

30 Isin, ‹Bara abbootii teennaa adoo jiraannee, nuuti dhiiga raagotaa jissiisa isaaniille hin qarqaarruuyyu› jettan.

31 Akkasiin isin ilmaan worra raagota ijjeesee akka teetane ifi irratti dhugaa baatan.

32 Waan abbootiin teessan jalqadde, ittuma guuta'aa fixaa ree!

33 Isin dhudhuufa'a, isin ijoollee buuti'ii ti! Muraa qile'ee jalaa attamiin baatan ree?

34 Tanaaf ani raagota, qaroole'ee fi barsiisota isinii erga; isin isaan keessaa garii hin ijjeettan, kaan hin fannittan, worra dhibii mana Yihudooti itti wolitti qabamanu keessatti dhaantanee qachaa irraa gara qacha'aa ariitan.

35 Maarre tanaaf isin dhiiga balchootaa ka lafa irratti jissitane, dhiiga Abeelii balchichaa irraa jalqabee, haga dhiiga Zakaariyaasii ilma Baaraakiya'aa, ka addee ciinca'aatii fi Galma Waaqaa oddu'utti ijjeettaneetitti itti gaafatantan.

36 Ani dhugumaan isinitti hima, adabam waan kana maraa dhaloota kanatti hin dhufa» isaaniin jedhe.

Yesuus Yerusaalemiif Gadde
(Luq. 13:34-35)

37 Yesuus ammalle, «E! Yerusaalem, Yerusaalem, qachaa raagota ijjeettuu fi worra gara keeti ergame dhaka'aan tuntu! Akka lukkuun cuucotii ifii koola ifii jalatti wolitti qabattu, anille ijoollee teeti wolitti qabiisaaf yennaa meeqa barbaade; isin ammoo diddane.

38 Kunoo, manni keessan ona te'ee hafe.

39 Ani isinitti hima, ‹Ka maqaa Gootta'aatiin dhufu, ka eebbifame› haga jettanutti deebitanee na hin dhaggitanu» jedhe.

24

Yesuus Diigamiisa Galma Waaqaa Dubbate
(Mar. 13:1-2; Luq. 21:5-6)

1 Yesuus Galma Waaqaatii bayee adoo deemiisatti jiruu,
barattooti isaa ijaarsa Galma Waaqaa isatti mudhisiisaaf dh-
ufane.
2 Achiin duuba inni, «Isin waan kana mara hin dhaggitanii
motii? Ani dhugaa isinitti hima, dhakaan tokkochi wol irratti
hin hafu; isaan maraa hin diigaman» jedhe.

Rakkinnaa Fi Miidhaa Dhufa Gootta'aatiin Duratti Te'u
(Mar. 13:3-13; Luq. 21:7-19)

3 Yesuus gaara ejersaa gubbaa tee'iisatti jiruun, barattooti
isaa qofuu gara isaa dhufanee, «Nutti himi, kun yoom te'a, dh-
ufa teetii fi dhuma biyyaa lafaatiif beessisi maan?» jedhane.
4 Yesuus deebisee, «Eennulle akka isin hin dokonkorsine ifi
eeggadha'a!
5 Worri hedduun, ‹Ani Masiihii› jedhaa maqaa kiyyaan hin
dhufan. Worra hedduulle hin dokonkorsan.
6 Woraanaa fi oduu woraanaa hin dhageettan; akka hin
rifanne ilaalladha'a; wonni akkasii kun te'uu qaban, ammoo
ammalle muummeen hin geenne.
7 Gosi gosatti, mootummaalle mootumma'atti hin kaati;
beellii fi tacho'i lafaa addee adde'etti hin te'an.
8 Kun marti ammoo ciniinsuu jalqabaa ti.
9 «Achiin duuba isaan akka rakkattanuu fi ijjeefantanu
dabarsanee isin hin kennan, sababa maqaa kiyyaatiif gosa
maraan hin jibbatantan.
10 Yennaa san namooti hedduun dhugeeffannaa irraa hin
jigan, isaan wol dabarsanee hin kennan, wolille hin jibban.
11 Raagoti dharaa hedduulle hin ka'an, worra hedduulle
hin dokonkorsan.
12 Waan hammeenni fakkanuuf, jaalalli nama heddu'uu
qabbanowaa deema.
13 Nami haga muumme'ee ciniinnatee ossatu ammoo hin
fayya.
14 Gosa maraaf dhugaa baya akka teetu, Oduun Gammadaa
ta mootummaa Waaqaa, biyya lafaa maratti hin lallabanti.
Achiin duuballe muummeen hin dhutti» jedhe.

Farra Badi'ii
(Mar. 13:14-23; Luq. 21:20-24)

15 Yesuus itti dabalee, «Akkuma raagaan Daani'el dubbate,
‹Farra badi'ii› addee woyyittii dhaabbattuun yennaa dhaggi-
tanu, ka kana dubbisu hubatuu ti!
16 Yennaa san worri biyyaa Yihuda'aa keessa jiru gara
gaarotaa baqatuu ti.
17 Nami heellichoo manaa gubbaa jiru waan mana keessaa
fudhatiisaaf gad hin bu'in.

18 Nami fichaa keessa jiru woyaa fudhatiisaaf gara manaa
hin deebi'in.
19 Guyyoota san dubartoota ulfaatii fi hoosisaatiif aanne'e!
20 Baqi keessan ganna yookiin guyyaa Sanbataa akka hin
teene daadimadha'a!
21 Yennaa san rakkinni guddaan hin te'a, rakkinni akkasii
haga biyyi lafaa dadanteen jalqabee haga ammaatitti te'ee
hin beeku, ijjumaa deebi'eelle hin te'u.
22 Guyyooti sun adoo gabaabbatuu dhabaatee, nami
tokkooyyuu silaa hin fayyuuyyu; sababa worra filameetiif
ammoo guyyooti sun hin gabaabbatan.
23 «Eennuulle isiniin ‹Kunoo! Masiihiin as jira!› yookiin,
‹Inni achi jira!› yoo jedhe itti hin dhugeeffatina'a.
24 Masiihooti dharaatii fi raagoti dharaa hin ka'an; isaan
yoo dande'ane, kolbaa Waaqi filateeyyuu, dokonkorsiisaaf
baasaa fi bilbaasa hin hujan.
25 Kunoo ani duraan dursee tana isinitti himeera.
26 Maarre isaan, ‹Kunoo! Inni lafa goomole'ee keessa jira›
yoo isiniin jedhane gad hin bayina'a; yookiin, ‹Kunoo! Inni
kolloo keessa jira› yoo isiniin jedhane hin dhugeeffatina'a.
27 Akkuma balaqqeettiin gara baya-adu'uutitti balaqqittee
haga gara seensa-adu'uutitti issitu, dhufiis Ilma Namaalle
akkasuma hin te'a.
28 Addee reeffi jirutti allaattiin yaati» jedhe.

Dhufiisa Ilma Namaa
(Mar. 13:24-27; Luq. 21:25-28)

29 Yesuus itti dabalee, «Guyyoota rakkinnaa saniin duuba
yoosuma aduun hin dukkanootti, jiinille ifa ifii hin kennu;
urjooti ol-gubbaa irraa harcaati, hunni ol-gubba'aalle hin
raafanti.
30 Achiin duuba beessisi Ilma Namaa ol-gubba'atti hin
mudhata, yennaa san gosi biyya lafaa marti hin bootti; Ilmi
Namaa duumensa gubba'aatiin hunnaa fi ulfinna gudda'aan
dhufuun hin dhaggan.
31 Inni ergantoota ifii qoonqoo tultullaa gudda'aa woliin
hin erga. Isaanille maddii arfan lafaa dhaqanee, worra
Waaqaaf filame ka qaccee ol-gubba'aatii haga qaccee taanii
jiru wolitti qaban» jedhe.

Barumsa Muka Harru'uu
(Mar. 13:28-31; Luq. 21:29-33)

32 Yesuus ammalle, «Muka harru'uu irraa barumsa
baradha'a! Yennaa dameeleen isi'ii quunxituu fi baala
baattu, bonni akka dhikaate beettan.
33 Maarre akkasuma, waan kana mara yennaa dhaggitane
akka Ilmi Namaa balbalatti dhikaate beeka'a.

34 Ani dhugumaan isinitti hima, wonni kun marti haga
teetutti dhalooti kun hin dabaru.
35 Lafaa fi ol-gubbaan hin dabaran, jechi kiyya ammoo hin
dabaru» jedhe.

Guyyaa Sanii Fi Yennaa San Eennulle Hin Beeku
(Mar. 13:32-37; Luq. 17:26-30,34-36)

36 Yesuus itti dabalee, «Marroo guyyaa saniitii fi saatii sanii
Abbaa malee, ergantooti Waaqaa ta ol-gubba'aalle, Ilmille,
eennulle hin beeku.
37 Akkuma bara Nohiititti te'e, dhufi Ilma Namaalle akka-
suma hin te'a.
38 Bara san bisaan badi'iitiin dura, haga Nohi hoboloo gud-
dittii seenetti, namooti nyaataa, unaa, fuudhaa, heerumaalle
turane;
39 haga bisaan badi'ii dhufee mara isaanii haree deemetti
isaan womaa hin beenne. Maarre dhufiis Ilma Namaalle
akkasuma hin te'a.
40 Yennaa san nami lamaan fichaa keessa hin hujata;
tokkochi hin fudhatama, tokkochi hin hafa.
41 Dubartooti lamaan woliin daakuu daakan; takkattiin hin
fudhatanti, takkattiin hin hatti.
42 Tanaaf, guyyaa Goottaan keessan dhufu waan hin been-
neef, dammaqa'aa eegadha'a.
43 Waan kana ammoo hubadha'a: abbaan manaa halkan
keessa yennaa hattuun itti dhuttu adoo beekee, inni silaa
dammaqee hin eegataayyu, manni isaa akka cabu itti hin
lakkisuuyyu.
44 Tanaaf Ilmi Namaalle yennaa isin itti hin yaadanetti
waan dhufuuf, maarre isinille qophowa'aa le'a'a» jedhe.

Tajaajilaa Addatama'aa Fi Hin Addatanne
(Luq. 12:41-48)

45 Yesuus itti dabalee, «Tajaajilaan addatama'aa fi qaroon,
ka goottaan isaa akka inni tajaajiltoota isaatiif sagalee
yenna'aan kennuuf, maatii ifii irratti itti gaafatamaa godhu
kam ree?
46 Tajaajilaan goottaan isaa yennaa deebi'u hujiisumatti
jiruun dhaggu sun ka badhaadhe.
47 Ani dhugumaan isinitti hima, goottaan isaa qabeenna ifii
mara irratti itti gaafatamaa isa godha.
48 Tajaajilaan hamaan sun ammoo yaada ifii keessatti,
‹Goottaan kiyya hin tura› yoo jedhee,
49 tajaajiltoota dhibii dhaaniisa, worra machowanu woliin
nyaatiisaa fi uniisa yoo jalqabe,
50 goottaan tajaajilaa sanii guyyaa inni isa itti hin yaadanee
fi yennaa inni hin beennetti hin dhufa.

51 Inni tajaajilaa san hin ciccira qooda isaalle worra kiji-
boolee woliin godha, achitti bowaa ilkaan qara» jedhe.

25

Mammaassa Durroota Kudhanii

1 Yesuus itti aansee, «Yennaa san mootummaan ol-gubba'aa
durroota kudhan ta issaa ifii qabatanee waajibicha fudhati-
isaaf bayane fakkaatti.
2 Durroota san keessaa shanan gowwoole'e, shanan qa-
roole'e.
3 Worri gowwooleen issaa ifii qabatane malee zayitii
issa'atti naqatanu hin qabanne.
4 Worri qarooleen ammoo issaa ifii woliin zayitii okkote'etti
qabatane.
5 Waajibichi adoo hin dhufin turraan, marti isaaniituu
muganee rafane.
6 «Halkan wodhakkaa ammoo qoonqoo guddo'oon, ‹Waa-
jibichi Kunoo ti! Isa fudhatiisaaf baya'a!› waamichi jedhu
dhage'ame.
7 Yennaa san durrooti sun marti dammaxxee issaa ifii
mimmidhaaffatte.
8 Durri gowwooleen sun worra qaroole'een, ‹Issaan
keenna waan dhaamaaruuf, zayitii teessan irraa diqqoo
nuu kenna'a› jedhaneen.
9 Durri qarooleen deebisanee, ‹Waawwo'o! Nu'uu fi isiniif
ta geettu hin jirtu. Worra gurguru bira dhaqa'aatii bitadha'a›
jedhaneen.
10 Adoo isaan bitatiisaaf dhaqaneeranuu, waajibichi dhufe;
durri qophootteertu sun isa woliin gara mana jila fuudhaa fi
heerumaa san ol seenanee, balbalti cufante.
11 «Durrooti worri hafanelle turanee dhufanee, ‹Gootta'a,
Gootta'a! Nuu bani!› jedhaneen.
12 Inni ammoo deebisee, ‹Ani dhugumaan isinitti hima, ani
isin hin beeku› jedheen.
13 Tanaaf, guyyaa san yookiin saatii waan hin beenneef
dammaqa'aa eegadha'a!» jedhe.

Mammaassa Worra Beeseen Worqi'ii Itti Kennantee
(Luq. 19:11-27)

14 Yesuus itti dabalee, «Mootummaan ol-gubba'aa akka nama
biyya fago'oo dhaqiisaaf ka'ee, tajaajiltoota ifii waamee,
karra qabu magannee isaanitti kennate tokko fakkaatti;
15 Inni akkuma dandeettii isaaniititti tokkoof beesee saan-
timii worqi'ii kuma shan, kaaniif kuma lama, kaanille'eef
kuma tokko kennee gara biyya fago'oo deeme.

16 Namichi beesee saantimii worqi'ii kuma shan fudhate
yoosuma ittiin daddallee, beesee saantimii worqi'ii kuma
shan keessaa buufate.
17 Akkuma san, namichi beesee saantimii worqi'ii kuma
lama fudhatelle kuma lama keessaa baafate.
18 Namichi beesee saantimii worqi'ii kuma tokko fudhate
ammoo, dhaqee boolla qotee beesee gootta'aa san awwaale.
19 «Yennaa dheertu'uun duuba goottaan tajaajiltoota sanii
dhufee isaan woliin herregate.
20 Namichi beesee saantimii worqi'ii kuma shan fudhate, ta
dhibii kuma shan fidee dhufee, ‹Gootta'a, ati beesee saantimii
worqi'ii kuma shan natti kenniteeyyu; kunoo, ani ta dhibii
kuma shan keessaa buuseera› jedhe.
21 Goottaan isaa, ‹Dansaa goote, ati tajaajilaa addatamaa
dansa'a; waan diqqo'oon addatanteerta, ani waan guddo'otti
itti gaafatamaa si godha; koy gara gammada goottaa keetii
gali!› jedheen.
22 Namichi beesee saantimii worqi'ii kuma lama fudhatelle
dhufee, ‹Gootta'a› jedhee, ‹Ati beesee saantimii worqi'ii kuma
lama natti kenniteeyyu; kunoo, ani ta dhibii kuma lama
keessaa buuseera› jedheen.
23 Goottaan isaa, ‹Dansaa goote, ati tajaajilaa addatamaa
dansa'a; waan diqqo'oon addatanteerta, ani waan guddo'otti
itti gaafatamaa si godha; koy gara gammada goottaa keetii
gali!› jedheen.
24 Achiin duuba namichi beesee saantimii worqi'ii kuma
tokko fudhatelle dhufee, ‹Gootta'a, ati nama hamaa addee
hin dhaabinii galfattu, addee hin facaasinii haammattu akka
teete si beeka;
25 tanaaf ani sodaadhee, dhaqee beesee teeti boollatti
awwaale. Beeseen teeti kunoo ti› jedheen.
26 «Goottaan isaa ammoo, ‹Ati tajaajilaa hama'aa fi
booseya*! Addee hin dhaabinii akka galfadhu, addee hin
facaasinii akka haammadhu beetteertaa motii?
27 Ati beesee tiyya worra dhalaan fudhatu bira naaf
kewu'uu malte; ani yennaa deebi'e silaa beesee tiyya dhala
woliin fudhadhaayyu.
28 Maarre beesee san isa irraa fuudha'aatii, namicha
beesee saantimii worqi'ii kuma kudhan qabuuf kenna'a.
29 Nama qabu maraaf itti dabalantee hin kennantiif, hin
bacattiifille'e; nama womaa hin qanne ammoo, wonni inni
qabuuyyuu irraa hin fudhatanti.
30 Tajaajilaa gatii hin qanne kana, dukkana alaatitti gad
gata'a, achitti bowaa ilkaan qara› jedhe» isaaniin jedhe.

* **25:26** *Booseya:* Afachaala.

Muraa Muumme'ee

31 Yesuus ammalle, «Ilmi Namaa ulfinna ifiitii fi ergantoota
Waaqaa mara woliin yennaa dhufu, barcumaa ulfinna ifii
gubbaa hin tee'a.
32 Gosi marti isa duratti wolitti hin qabanti; akkuma tisseen
hoolota re'ee irraa gargar fowu, innille kolbaa san gargar
fowee,
33 hoolota midda ifiititti, re'oota bitaa ifiititti dhaabbachi-
isa.
34 Achiin duuba mootichi worra midda ifiitiin, ‹Isin worra
Abbaa kiyyaan eebbifantane, kowa'a! Mootummaa dadama
biyyi lafaatii jalqaddee isiniif qophootte dhaala'a;
35 sababille ani beelowee na nyaachittaneertan; dheebod-
hee na obaattaneertan; keessummaa te'ee na fudhattaneer-
tan;
36 daaree na uffittaneertan; dhibamee na gaafattaneertan;
hidhameelle na gaafattaneertan› jedhe.
37 Yennaa san balchooleen, ‹Gootta'a, nuuti yoom beelot-
teertuun dhagginee si nyaachinne? Yookiin dheebuu teeti
dhagginee yoom si obaanne?
38 « ‹Nuuti keessummaa teeteertuun dhagginee yoom
si fudhanne, yookiin daarteertuun dhagginee yoom sitti
uffinne?
39 Nuuti yoom dhibanteertuun yookiin hidhanteertuun
dhagginee si gaafanne?› jedhaneen.
40 Mootichi deebisee, ‹Ani dhugumaan isinitti hima, ob-
boleeyyan tiyya worra mara caalaa didiqqa'aa kana keessaa
tokkoof ka gootane, naaf gootane!› isaaniin jedhe.
41 «Achiin duuba inni worra bitaa ifiitiin, ‹Isin worra
abaarame na biraa fagaadha'a; gara ibidda bara baraa ka
Seexanaa fi ergantoota Seexanaatiif qophowee deema'a;
42 ani beelowee na hin nyaachinne; dheebodhee na hin
obaanne;
43 keessummaa te'eelle na hin fudhanne; daareelle na hin
uffinne; dhibameelle, hidhameelle isin na hin gaafanne› hin
jedha.
44 «Achiin duuba isaanille deebisanee, ‹Gootta'a,
beelotteertuun, yookiin dheebotteertuun, yookiin
keessummaa teeteertuun, yookiin daarteertuun, yookiin
dhibanteertuun, yookiin hidhanteertuun dhagginee yoom si
qarqaaruu dhanne?› hin jedhaniin.
45 Mootichi deebisee, ‹Ani dhugumaan isinitti hima, worra
mara caalaa didiqqa'aa kana keessaa tokkoof waan hin god-
hiniif, analle'eef hin goone› isaaniin hin jedha.
46 Worri kun gara muraa bara baraa, worri balchooleen
ammoo gara jiruu bara baraa hin deeman» jedhe.

26

Yesuus Ijjeesiisaaf Mari'atane
(Mar. 14:1-2; Luq. 22:1-2; Yoh. 11:45-53)

1 Yesuus dubbii tana mara dubbatee fixeen duuba, barattoota ifiitiin,
2 «Guyyaa lamaan duuba Jilti Irra Dabaramaa akka dhuttu isin hin beettan, Ilmi Namaalle fannifamiisaaf dabarfamee hin kennama» jedhe.

3 Achiin duuba sooreyyiin hayyootaatii fi jaarsoti kolba'aa mana hayyicha gudda'aa ka Qayyaaffaa jedhamuutitti wolitti qabamanee,
4 dhossa'aan Yesuus qabiisaa fi ijjeesisiisaaf mari'atane.
5 Isaan ammoo, «Kolbaa oddu'utti raafam hin ka'a fa'aa, yennaa jilaa hin tolchinu» jedhane.

Dubartiin Takka Bitaaniya'atti Yesuus Fiqiree Issite
(Mar. 14:3-9; Yoh. 12:1-8)

6 Yesuus Bitaaniya'atti mana Simoonii dur dhukkuba goga'aa farrisiisa'aan qabameeruu adoo jiruu,
7 dubartiin takka fiqiree gatii guddo'oo, duloo dhakaa albaasaaxarii jedhamu irraa hojjatame tokkoon fiddee gara isaa dhuttee, isaa qorii bira tee'eeru, fiqiree san mataa isaatitti naxxe.
8 Barattooti isaa yennaa dhaggane ammoo, aaranee, «Tun maaf lafatti baddi?
9 Fiqireen tun karra guddo'otti gurgurantee, beeseen sun worra hiyyeeyyi'iif silaa hin kennamaayyu» jedhane.

10 Yesuus ammoo waan kana beekee, «Dubartii tana maaf rakkittan? Isiin waan dansaa naaf goote.
11 Hiyyeeyyiin yennaa mara isin woliin jiran, ani ammoo yennaa mara isin woliin hin jiraadhu.
12 Isiin fiqiree tana nafa kiyyatti naqiisaan awwaalaaf na qopheessite.
13 Ani dhugumaan isinitti hima, biyya lafaa duudii keessatti, addee wongeelli kun itti lallabame maratti, wonni isiin goote qaabbii isi'iitiif hin dubbatama» isaaniin jedhe.

Yihudaan Yesuus Dabarsee Kenniisaaf Jaraan Wolii Gale
(Mar. 14:10-11; Luq. 22:3-6)

14 Yennaa san Yihudaan nami biyya keriyootii, barattoota kudhanii lamaan keessaa tokko ka te'e, gara sooreyyii hayyootaa dhaqee,

15 «Ani yoo isa dabarsee isinitti kenne, isin maan naaf
kennitan?» isaaniin jedhe; isaan meetii* soddoma isaaf
kaffalane.
16 Yihudaalle yennaa sanii jalqabee isa dabarsee kenniisaaf
daguu barbaadate.

Yesuus Sagalee Jila Irra Dabaramaa Barattoota Woliin Nyaate
(Mar. 14:12-21; Luq. 22:7-13,21-23; Yoh. 13:21-30)

17 Guyyaa jalqaba Jila Daabboo Uukoo hin qanneetitti,
barattooti gara Yesuusii dhufanee, «Sagalee Jila Irra Dabara-
maa akka nyaattuuf eessatti akka si'iif qopheessinu bar-
baadda?» jedhanee isa gaafatane.
18 Inni deebisee, «Qachaa keessa gara mana nama tokkoo
dhaqa'aatii, namicha saniin, ‹Yennaan tiyya dhikaatteerti;
ani Jila Irra Dabaramaa barattoota tiyya woliin mana keetitti
jilifadha, jedha barsiisaan› jedha'aan» isaaniin jedhe.
19 Barattooti akkuma Yesuus isaan ajaje, sagalee Jila Irra
Dabaramaa qopheessane.
20 Yennaa galgalootte, Yesuus barattoota ifii kudhanii
lamaan woliin nyaatiisaaf tee'e.
21 Adoo nyaatiisatti jiranuu, Yesuus, «Ani dhugumaan
isinitti hima, isin keessaa nami tokko dabarsee na hin
keenna» jedhe.
22 Barattooti akka malee gaddanee, badoo bado'oon,
«Gootta'a, dhugumaan ana te'innaa?» isaan jedhiisa
jalqabane.
23 Yesuus deebisee, «Ka na woliin harka qorii keyetti
dabarsee na kenna.
24 Ilmi Namaa akkuma marroo isaatiif barreeffante hin
du'a, ammoo nama Ilma Namaa dabarsee kennuuf aanne'e!
Nami sun silaa adoo dhalatuu dhabee isaaf woyya» jedhe.
25 Yihudaan, ka isa dabarsee kennaaru, «Barsiisa'a, dhugu-
maan ana te'innaa?» jedhe.
Yesuus deebisee, «Atuu jette» jedheen.

Irbaata Gootta'aa
(Mar. 14:22-26; Luq. 22:14-20; 1 Qor. 11:23-25)

26 Isaan adoo nyaatiisatti jiranuu, Yesuus xaltaa daabbo'oo
fuudhee, Waaqaaf galata galchee, barattootaaf kennee, «Fud-
hadha'aa, nyaadha'a; kun foon kiyya» jedhe.
27 Inni muduunuulle fuudhee, Waaqaaf galata galcheen
duuba, isaaniif kennee, «Isin martinuu, itti una'a;
28 kun dhiiga kiyya, ka Gondooroo haareyaa, ka araara
cubbuu kolbaa heddu'uutiif dhangala'e.

* **26:15** *Meetii:* Meetiin beesee sibiilaa ti; Kitaab Amaariffaa birrii jedha; akkas jechuun birrii woraqataa adoo hin te'in ka sibiilaa ti

29 Ani isinitti hima, mootummaa Abbaa kiyyaa keessatti
isin woliin haga guyyaa daadhii woyni'ii haareya unutti,
ijjumaa deebi'ee daadhii woyni'ii hin unu» isaaniin jedhe.
30 Achiin duuba isaan faaruu faarsanee, gara gaara ejersaa
ol bayane.

Yesuus Mormatiisa Pheexroosii Dursee Hime
(Mar. 14:27-31; Luq. 22:31-34; Yoh. 13:36-38)

31 Achiin duuba Yesuus, «Isin martinuu edana na lakkitta-
nee hin baqattan; sababille,
«‹Ani tissee hin ijjeesa,
hoolotille hin xexeeraman› jedhantee barreeffanteerti.
32 Du'aa ka'een duuba ammoo, isiniin dura gara Galiila'aa
deema» isaaniin jedhe.
33 Pheexroos, isaan, «Isaan martinuu si lakkisanee baqatan-
ulle, ani ijjumaa si lakkisee hin baqadhu» jedheen.
34 Yesuus, isaan, «Ani dhugumaan sitti hima, edanuma, iyya
lukku'uutiin dura, ati yennaa sad na mormatta» jedheen.
35 Pheexroos, isaan, «Si woliin du'uun yoo na barbaachis-
elle, ani ijjumaa si hin mormadhu» jedheen. Barattooti
martinuu akkasuma jedhane.

Yesuus Getesemaane'etti Daadimate
(Mar. 14:32-42; Luq. 22:39-46)

36 Achiin duuba Yesuus barattoota ifii woliin gara addee
Getesemaanee jedhantuu dhaqe; inni barattoota ifiitiin,
«Haga ani achi dhaqee daadimadhu, isin as tee'a'a!» jedheen.
37 Inni Pheexroosii fi ilmaan Zabdewoosii lamaan fudhatee
dhaqee, gaddaa fi laaleffata jalqabe.
38 Achiin duuba inni, isaaniin, «Ani qixxee du'aatitti, gud-
doo gadde; isin as tura'aa, na woliin dammaqa'aa tee'a'a!»
jedheen.
39 Haga diqqaa irraa hiiqee, lafatti jigee, «Abbaa kiyya, yoo
dande'ame, muduunuun rakkinnaa tun narra dabartuuti;
te'uu male akka fedha keetii malee, akka fedha kiyyaa hin
te'in» jedhe.
40 Achiin duuba inni gara barattoota sadii deebi'ee dhufee,
rafiisatti jiranuun dhagge; inni Pheexroosiin, «Maarre, isin
saatii tokkolle na woliin dammaxxanee turuu hin dandeen-
nee?
41 Akka ataabe'etti hin gallelle daadimadha'a; ayyaanni
dhugumaan fedha qaba, foon ammoo dadhaba'a» jedheen.
42 Yesuus ammalle yennaa lammeesso'oo isaan irraa hi-
iqee, «Abbaa kiyya, muduunuun rakko'oo tun adoo hin unin
narra dabariisa ka hin dande'anne yoo teete, fedhiin teeti
muummottuu ti» jedhee daadimate.

43 Yesuus ammalle dhufee ilti isaanii waan dunquuqotteef,
rafiisatti jiranuun dhagge.
44 Maarre ammalle isaan lakkisee, irraa hiiqee yennaa
sadeesso'oo, jechootuma duraan jedhe kaan jedhaa daadi-
mate.
45 Achiin duuba inni gara barattootaa deebi'ee dhufee, «Isin
haga ammaa rafaa, foorfatiisatti jirtanii? Kunoo, saatiin
Ilmi Namaa harka cubbaaleyyi'iititti dabarfamee kennamu
geetteerti.
46 Ka'aa deennaa! Kunoo, ka dabarsee na kennu dhikaa-
teera» isaaniin jedhe.

Yesuus Qabame
(Mar. 14:43-50; Luq. 22:47-53; Yoh. 18:3-12)

47 Adoo Yesuus dubbatiisatti jiruu, barattoota kudhanii
lama keessaa tokko ka te'e Yihudaan dhufe; gumiin guddoon
ulee-jirmaa fi shallaagaa qabatteertu, sooreyyii hayyootaatii
fi jaarsolee kolba'aa biraa ta erganteertu isa woliin jirtiiyyu.
48 Yihudaan Yesuus dabarsee kennu, «Nama ani sunqadhu,
isa qaba'a» jedhee duraanuu beessisa isaaniif kenneera.
49 Yihudaan akkuma gara Yesuusii dhufeen, «Barsiisa'a, at-
tam nageyaa!» jedhee sunqate.
50 Yesuus deebisee, «Jaali, waan hujiisaaf dhutte huji» jed-
heen.
Achiin duuba isaan dhufanee Yesuus jabeessanee qabane.
51 Dedhuma, worra Yesuus woliin jiru keessaa tokkochi
shallaagaa buqqifatee, garbicha hayyicha gudda'aa dhowee,
gurra isaa irraa kute.
52 Achiin duuba Yesuus, «Shallaagaa keeti gonofa'atti deeb-
ifadhu; worri shallaagaa buqqifatu martinuu shallaaga'aan
bada.
53 Ani Abbaa kiyya yoo gaafadhe, Inni yoosuma ergan-
toota duula kudhanii lama caalu naa erguu hin dande'u sitti
fakkaataa?
54 Ammoo Barreeffam Woyyichi karaa kanaan te'uu qaddi
ka jedhu, silaa attamiin muummowa ree?» jedheen.
55 Yennuma san Yesuus gumi'iin, «Akka ani yakkaamessaa,
shallaaga'aa fi ulee-jirma qabattanee na qabiisaaf dhutta-
nee? Ani guyyuma guyya'aan Galma Waaqaa keessa tee'ee
barsiisaa ture, isinille na hin qanne.
56 Ammoo wonni raagoti Barreeffama Woyyicha keessatti
barreessite akka muummottuuf, tun marti teete» jedhe. Yen-
naa san barattooti isaa martinuu isa lakkisanee baqatane.

Yesuus Kora Mura'aa Duratti Dhikaate
(Mar. 14:53-65; Luq. 22:54-55,63-71; Yoh. 18:13-14,19-24)

57 Worri Yesuus qabane sun, mana barsiisoti Seera
Muuse'eetii fi jaarsoti kolba'aa itti wolitti qabamaneeranutti,
gara Qayyaaffaa hayyicha gudda'aa isa geessane.
58 Pheexroos ammoo irraa fagaatee haga badhinna dalleya
hayyicha gudda'aa Yesuus hordofe; keessalle seenee, wonni
kun attam akka teetu ilaaliisaaf, eeddota woliin tee'e.
59 Sooreyyiin hayyootaatii fi korri mura'aa duudiin Yesuus
ijjeesisiisaaf dhugaa baatota dharaa itti barbaadane.
60 Dhugaa baatoti dharaa hedduun itti dhikaattulle, am-
moo dhugaa baya du'a itti mursiisu tokkolle hin dhaggine;
dhuma irratti namooti lamaan dhufanee,
61 «Namichi kun, ‹Ani Galma Waaqaa diigee guyyaa saditti
ijaaruu dande'a› jedheera» jedhane.
62 Hayyichi guddaan ol ka'ee, «Waan isaan si irratti dhugaa
bayanu kanaaf ati deebii tokkolle hin qadduu?» jedhe.
63 Yesuus ammoo cadhise. Achiin duuba hayyichi guddaan,
«Magannee Waaqa jiraata'aa, ati Masiihii, Ilma Waaqaa yoo
teete nutti himi» jedheen.
64 Yesuus deebisee, «Maarre atinuu jette. Ani ammoo
isinitti hima, ammaa jalqabee Ilmi Namaa midda Waaqa
hunnaamessaa tee'uun, duumensa ol-gubba'aatilleen dhu-
fuun hin dhaggitan» isaan jedhe.
65 Yennaa san hayyichi guddaan woyaa ifii tarsaasee, «Inni
Waaqa faanshesseera! Dhugaa dhibii maaf barbaanna?
Waaqa faanshessuun isinuu dhageettane.
66 Maan isinitti fakkaata?» jedhe.
Isaan deebisanee, «Inni du'uu qaba» jedhane.
67 Yennaa san isaan fuula isaatitti tufanee tuntumane;
worri gariin kabalanee,
68 «Masiihii! Eentu si dhowe? Nuu raagi» jedhaneen.

Pheexroos Yesuus Mormate
(Mar. 14:66-72; Luq. 22:56-62; Yoh. 18:15-18,25-27)

69 Adoo Pheexroos ala badhinna dalleyaa keessa tee'iisatti
jiruu, durrittiin tajaajiltuun takka gara isaa dhuttee, «Atille
Yesuusii worra Galiila'aa woliin jirtaayyu!» jetteen.
70 Inni ammoo, «Waan ati dubbatiisatti jirtuuyyuu ani hin
beeku» jedhee isaan mara duratti mormate.
71 Yennaa inni gara seensuma karraa dhaqe, durrittiin ta-
jaajiltuun dhibiin isa dhaggitee, worra achi dhaabbateeruun,
«Namichi kun Yesuusii nama Naaziretii woliin jiraayyu» jette.
72 Pheexroos ammalle, «Ani namicha hin beeku» jedhee
kakatee mormate.
73 Yennaa diqqo'oon duuba worri achi dhaabbataneer-
anu dhufanee, Pheexroosiin, «Akki ati dubbattuuyyuu hin

beessisa, dhugumaan atille isaan keessaa nama tokko» jedhaneen.
74 Yennaa san inni, «Ani namicha hin beeku» jedhee ifi abaaraa kakatiisatti ka'e. Yennuma san lukkuun iyyite.
75 Achiin duuba Pheexroos waan Yesuus, «Iyya lukku'uutiin dura, ati yennaa sad na mormatta» jedhe qaabatee, gad bayee laaleffatee bowe.

27

Yesuus Philaaxoos Duratti Dhikeeffame
(Mar. 15:1; Luq. 23:1-2; Yoh. 18:28-32)

1 Barii halkaniin sooreyyii hayyootaatii fi jaarsoleen kolba'aa marti Yesuus ijjeesisiisaaf mari'atane.
2 Isaan Yesuus hidhanee, geessanee, Philaaxoosii bulchaa biyyaatitti dabarsanee kennane.

Du'a Yihuda'aa
(HuE. 1:18-19)

3 Yihudaan isa dabarsee kenne, akka Yesuusitti murame yennaa dhagge, gaabbee meetii* soddoma san sooreyyii hayyootaatii fi jaarsolee kolba'aatiif deebisee fidee,
4 «Nama yakkaa hin qanne dabarsee kenniisaan yakkeera» isaaniin jedhe.
Isaan ammoo, «Maanti nu dhibe ree? Haajaa keeti!» jedhane.
5 Yihudaan beesee san Galma Waaqaa keessatti qolaansee gatee, isaan biraa deemee, dhaqee ifi fannise.
6 Sooreyyiin hayyootaa ammoo, beesee san fuudhanee, «Beeseen tun gatii dhiiga namaa waan teeteef, karra Galma Waaqaatitti makuun seeraa moti» jedhane.
7 Mari'ataneen duuba, addee awwaala worra ormaa akka teetu, namicha faara dhowu irraa lafa ittiin bitane.
8 Sababa kanaaf latti sun haga adhaa, «Lafa dhiigaa» jedhantee waamanti.
9 Wonni Ermiyaasiin raagichi, «Isaan meetii soddoma akka gatii isaa teetuuf, ijoolleen Israa'elii herreddee fudhatte;
10 akkuma Goottaalle na ajajetti gatii lafaa namicha faara dhowuu kennane» jedhee dubbate muummotte.

Yesuus Philaaxoos Duratti Dhikeeffame
(Mar. 15:2-5; Luq. 23:3-5; Yoh. 18:33-38)

11 Yesuus Philaaxoosii bulcha biyyaa dura dhaabbate; Philaaxoosille, «Ati mootii Yihudootaatii?» jedhee isa gaafate.
Yesuus, «Maarre atuu jette» jedheen.
12 Inni ammoo yennaa sooreyyii hayyootaatii fi jaarsolee kolba'aatiin himatame, deebii hin kennine.

---

* **27:3** *Meetii:* Yaadannoo 26:15 irratti kenname ilaali **27:8** HuE. 1:18-19

13 Achiin duuba Philaaxoos, «Waan hedduu isaan si hi-
matanu ati hin dhageettuu?» jedheen.
14 Inni ammoo jechuma tokkolle hin deebinne; tanaaf
bulchaan biyyaa Philaaxoos guddoo baaseffate.

Yesuusitti Du'a Murane
(Mar. 15:6-15; Luq. 23:13-25; Yoh. 18:39—19:16)

15 Yennaa Jila Irra Dabaramaa, bulchaan biyyaa Philaax-
oos worra hidhamane keessaa nama tokkocha, ka kolbaan
gaafatte aadaa hiiku qaba.
16 Yennaa san namichi hantuu hujiisaan beekkame tokko,
ka Barabbaa jedhamu, hidhaa keessa jiraayyu.
17 Maarre isaan wolitti qabamaneen duuba, Philaaxoos,
«Eennu akka ani isiniif hiiku barbaaddan? Barabbaa moo
yookiin Yesuus ka Masiihii jedhame» isaaniin jedhe.
18 Philaaxoos akka isaan waan hinaattolee te'aneef
dabarsanee isa kennane beekeera.
19 Philaaxoos barcumaa mura'aa gubbaa tee'eruun, haati
manaa isaa, «Namicha balchaa san waan tokkolle hin godhin!
Ani eda halkan marroo isaa oojju'uun guddoo rakkadhe»
jettee ergaa itti ergite.
20 Sooreyyiin hayyootaatii fi jaarsoleen Barabbaan akka
isaanii hiikamuu fi Yesuus akka ijjeefamu gumiin akka
gaafattuuf yaada fudhachiisane.
21 Bulchaan biyyaa Philaaxoos ammalle, «Isaan lamaan
keessaa eennu akka ani isiniif hiiku barbaaddan?» jedhee
isaan gaafate.
Isaanille, «Barabbaa nuuf hiiki!» jedhane.
22 Philaaxoos, «Yesuus ka Masiihii jedhame maan godhu
ree?» isaaniin jedhe.
Isaan martinuu, «Inni fannifamuu ti!» jedhane.
23 Achiin duuba inni, «Maaf? Inni yakkaa maan hujeera?»
jedhee isaan gaafate.
Isaan ammoo, «Inni fannifamuu ti!» jedhanee iyyanee
hogisane.
24 Maarre Philaaxoos irra caalaa nageya booressiisa malee,
waan tokkolle godhuu akka hin dandeenne yennaa dhagge,
bisaan fuudhee, gumii duratti harka ifii dhiqatee, «Ani dhiiga
nama kanaa irratti yakkaa hin qabu; isinitti itti gaafatama!»
jedhe.
25 Achiin duuba kolbaan duudiinuu, «Dhiiga isaatiif, nuutii
fi ijoollee teenna itti gaafattannuu ti» jedhanee deebisane.
26 Maarre inni Barabbaa isaaniif hiike; liche'een Yesuus
dhaansiseen duuba, akka fannifamuuf dabarsee kenne.

Loltooti Yesuusitti Taphatane
(Mar. 15:16-20; Yoh. 19:2-3)

27 Achiin duuba loltooti bulchaa biyyaa Yesuus gara
mana mootumma'aatitti fuudhanee geessane; loltoota du-
udii adaala Yesuusiititti wolitti qabane.
28 Isaan woyaa isaa irraa baasanee woyaa diintuu itti uff-
isanee,
29 dameelee qore'eetiin kallacha hujanee mataa isaatitti
keyane. Ulee harka isaa middichatti qabachiisanee, isa du-
ratti jilbiiffatanee, «Mootii Yihudootaa, jiraadhu!» jedhaa itti
taphatane.
30 Isaan itti tufanee, uleelle irraa fuudhanee mataa isaa
dhowane.
31 Itti taphataneen duuba, isaan woyaa san irraa baasanee
woyaa isaa deebisanee itti uffisane. Achiin duuba fannisi-
isaaf isa geessane.

Yesuus Fannifame
(Mar. 15:21-32; Luq. 23:26-43; Yoh. 19:17-27)

32 Isaan yennaa gad bayane, namicha biyya Qareena'aa
tokko, ka Simoon jedhamu dhagganee, fannoo Yesuusii akka
ba'atu hunnaan tolchane.
33 Isaan addee Golgootaa jedhantu dhufane; «Golgootaa»
jechuun «Addee buqqii mata'aa» jechu'u.
34 Isaan daadhii woyni'ii hadhoottu'uun makanee, akka
unuuf Yesuusiif kennane. Inni afaaniin qabe malee, hin
unne.
35 Yesuus fannisaneen duuba hixaa buufatiisaan woyaa
isaa qoqoodamane.
36 Achiin duuba isaan achi tee'anee isa eegane.
37 Isaan barreeffama isa ittiin himatane, «Kun mooticha
Yihudootaa, Yesuus» ka jedhu, mataa isaatiin gubbaa keyane.
38 Yennaa san isaan alagaltoota lamaan, tokko midda
isaatitti tokko bitaa isaatitti, isa woliin fannisane.
39 Worri achiin dabaranu mataa ifii raasaa,
40 «Ati ka Galma Waaqaa diiddee guyyaa saditti deebittee
ijaartu, ifi fayyisi me! Ati yoo Ilma Waaqaa teete, fannoo irraa
gad bu'i!» jedhaa isa arrassane.
41 Akkasuma sooreyyii hayyootaa, barsiisoti Seeraatii fi
jaarsolee woliin itti taphatanee,
42 «Inni worra dhibii fayyiseera; mataa ifii fayyisuu hin
dande'u. Inni mootii Israa'elii yoo te'e, me amma fannoo
irraa gad bu'uu ti; nuutille isatti hin dhugeeffanna.
43 Inni Waaqatti addatee, ‹Ani Ilma Waaqaa ti› waan jed-
heef, Waaqi yoo barbaade, me amma isa fayyisuu ti» jedhane.
44 Akkasuma alagaltooti isa woliin fannifamanelle isa ar-
rassane.

Du'a Yesuusii
(Mar. 15:33-41; Luq. 23:44-49; Yoh. 19:28-30)

45 Orraa saatii jaan jalqabee haga saatii sagalii latti duudiin
dukkanootte.
46 Gara saatii sagaliititti Yesuus, «Elo'ii, Elo'ii, lamaa sabak-
tanii?» jedhee qoonqoo guddo'oon iyye; akkas jechuun,
«Waaqa kiyya, Waaqa kiyya, maaf na lakkitte?» jechu'u.
47 Worra achi dhaabbatanu keessaa gariin yennaa tana
dhage'ane, «Namichi kun Eliyaas waamiisatti jira» jedhane.
48 Yoosuma isaan keessaa tokkochi fiigee, ispoonjii† fuud-
hee, daadhii woyni'ii dhangaggoottu'utti cuuphee, qaccee
ule'eetitti keyee, akka inni unuuf isaaf kenne.
49 Worri dhibiin ammoo, «Eegi me! Eliyaas dhufee akka isa
fayyisu hin ilaalla!» jedhane.
50 Achiin duuba Yesuus ammalle qoonqoo guddo'oon iyyee
du'e.
51 Yennuma san gollaan Galma Waaqaa keessaa gubba'aa
haga gadii addee lamatti tarsa'e. Latti tachoote, rassaalle
dadayya'e.
52 Irreensotille banamanee, kolbaan Waaqaa ta duute
keessaa worri hedduun ka'ane.
53 Isaan irreensa keessaa bayanee, Yesuus du'aa ka'een
duuba, gara qachaa woyyichaa gara Yerusaalemii galanee,
worra heddu'utti mudhatane.
54 Ajajaan dhibbaatii fi worri isa woliin Yesuus eegaa tu-
rane, tacho'a lafaatii fi waan te'e yennaa dhaggane, guddoo
sodaatanee, «Dhugumaan nami kun Ilma Waaqaa ti» jedhane.
55 Dubartooti hedduun, irraa fagaatanee ilaalaa, Galiilaa
irraa jalqabanee Yesuus hordofaa isa tajaajilane achi jirani-
iyyu.
56 Isaan keessa Maariyaamii qachaa Magdala'aa,
Maariyaamii haadha Yaaqoobiitii fi Yoseefii, haadha ijoollee
Zabdewoosii fa'atti jira.

Yesuus Awwaalame
(Mar. 15:42-47; Luq. 23:50-56; Yoh. 19:38-42)

57 Yennaa galgalootte, namichi dureessi qachaa
Armaatiya'aa, ka Yoseef jedhamu tokko, achi dhufe; innille
barataa Yesuusiitiiyyu.
58 Inni gara Philaaxoosii dhaqee reeffa Yesuusii gaafate;
achiin duuba Philaaxoos reeffi akka kennamuuf ajaje.
59 Maarre Yoseef reeffa fudhatee, woyaa qoolaa
qulqullu'uun maree,
60 goda awwaalaa haareya ta ifiif rassaa keessatti bocate
keessa keye. Achiin duuba dhakaa guddaa balbala goda
awwaalaatitti gangalchee, achii deeme.

† **27:48** *Ispoonjii:* Waan bisaan nafaan xuuxu

61 Maariyaamiin qachaa Magdala'aatii fi Maariyaamiin
tuun goda awwaalaa fuula dura tee'iisatti jiraniiyyu.

Worra Goda Awwaalaa Eegu

62 Boruyyaa, guyyaa qophi'iitiin duuba, guyyaa Sanbataa
sooreyyii hayyootaatii fi Fariisaayoti Philaaxoos duratti
wolitti qabamanee,
63 «Gootta'a, sobaalessi sun adoo jiruu, ‹Guyyaa sadiin du-
uba deebi'ee ka'a› waan inni jedhe nuuti hin qaabanna.
64 Tanaaf haga guyyaa sadiititti godi awwaalaa akka
eegamu ajaji; kun te'uu dhabaannaan, barattooti isaa
dhaqqanee reeffa hatanee fa'a, kolba'aan, ‹Inni du'a keessaa
ka'eera› hin jedhan; sobi duuba irraa ka duraa caalaa hamaa
te'a» jedhaneen.
65 Philaaxoos, «Worra eegu fudhadha'aa dhaqa'aatii, akka
beettanutti eegachiifadha'a» isaaniin jedhe.
66 Maarre isaan worra eegu woliin dhaqanee dhaka'atti
chaappaa dhowanee, goda awwaalaa san eegisiisane.

28

Yesuus Du'aa Ka'e
(Mar. 6:1-10; Luq. 24:1-12; Yoh. 20:1-10)

1 Sanbati dabareen duuba, Dilbata* barii halkaniin,
Maariyaamiin qachaa magdala'aatii fi Maariyaamiin tuun
boolla awwaalaa ilaaliisaaf dhaqane.
2 Ergamaan Gootta'aa ol-gubbaa irraa gad bu'ee, dhufee
dhakaa boolla awwaalaa irraa gangalchee waan irra tee'eef,
dedhuma tacho'i lafaa guddaan te'e.
3 Bifi isaa akka balaqqeetti'ii, woyaan isaa adii akka dhakaa
roobaa ti.
4 Worri eegu ergamaa Gootta'aa waan sodaateef hollata-
nee† akka nama du'ee te'ane.
5 Ergamaan Gootta'aa ammoo dubartootaan, «Hin so-
daatina'a; isin ka fannifame Yesuus akka barbaaddanu ani
hin beeka.
6 Inni as hin jiru; akkuma duraan dubbate du'aa ka'eera.
Addee reeffi isaa keyame kowa'aa ilaala'a.
7 Amma ariifadha'aatii deema'aatii, ‹Inni du'aa ka'eera,
amma isiniin dura gara Galiila'aa dhaqa; isin achitti isa hin
dhaggitan› jedha'aatii barattoota isaatitti hima'a. Kunoo, ani
isinitti himeera» jedhe.
8 Maarre dubartooti soda'aa fi gammada gudda'aan ariifa-
tanee boolla awwaalaa keessaa bayanee, barattoota isaatitti
himiisaaf rukkisane.

---

* **28:1** *Dilbata:* Guyyaa jalqaba torbaanii † **28:4** *Hollatanee:* Rommanee

9 Dedhuma Yesuus isaaniin wolde'ee, «Nageenni isiniif te'u!»
isaaniin jedhe. Isaanille itti hiiqanee, miila isaa qabatanee,
isaaf sagadane.
10 Achiin duuba Yesuus, «Hin sodaatina'a; gara Galiila'aa
akka dhaqanu obboleeyyan tiyyatti dhaqa'aa hima'a; isaan
achitti na dhaggan» isaaniin jedhe.
11 Dubartooti adoo karaa irra jiranuu, worra boolla
awwaalaa eegu keessaa gariin gara qacha'aa dhaqanee
waan te'e mara sooreyyii hayyootaatitti himane.
12 Sooreyyiin hayyootaa jaarsolee kolba'aa woliin wolitti
dacha'anee mari'atanee, beesee guddoo loltootaaf kennanee,
13 «Isin, ‹Barattooti isaa adoo nuuti rafiisatti jirruu halkan
dhufanee reeffa isaa hatanee deemane› jedha'aa kolba'atti
hima'a.
14 Bulchaan biyyaa yoo dubbii tana dhage'e, nuuti itti hin-
nee dubbii nyaachinnee, akka isin hin rakkannelle goona»
jedhaneen.
15 Maarre isaan beesee fudhatanee akkuma isaan jedhane
godhane. Dubbiin tun haga guyyaa adhaatitti Yihudoota
oddu'utti odeeffanti.

Yesuus Barattoota Ifiititti Mudhate
(Mar. 16:14-18; Luq. 24:36-49; Yoh. 20:19-23; HuE. 1:6-8)

16 Barattooti kudhanii tokko gara gaara Yesuus isaanitti
akeekee, ka Galiilaa keessa jiruu dhaqane.
17 Isaan yennaa isa dhaggane, isaaf sagadane; worri gariin
mamane.
18 Yesuus gara isaanii dhufee, «Baalliin duudiin ol-gubba'aa
fi lafa irratti naaf kennanteerti.
19 Tanaaf gara gosa biyya adda addaa deema'aatii maqaa
Abba'aa, maqaa Ilmaatii fi maqaa Ayyaana Woyyichaatiin
isaan cuuphaa, barattoota tiyya godha'a.
20 Waan ani isin ajaje maralle akka eegatanu barsiisa'a.
Anille yennaa mara haga muummee biyya lafaa isin woliin
jira» isaaniin jedhe.

28:16 Mat. 26:32; Mar. 14:28 **28:19** HuE. 1:8

Wongeela Goottaa Keenna Yesuus Kiristoosii
Ka Maarqoos Barreesse
Seensa

Wongeelli Maarqoosii, «Jalqabi Oduu Gammadaa ka Yesuus Kiristoosii Ilma Waaqaa kana» jedhiisaan jalqaba. Oduu Gammadaa tana keessatti Yesuus nama huji'iitii fi nama baallii qabu te'ee dhikaateera. Baalliin isaalle: Barsiisa isaatiin, durriisota irratti hunna qabuu fi cubbuu namaatiif araara kenniisaan mudhatteerti. Yesuus, «Kolbaa garbooma cubbu'uu jalaa bilisa baasiisaaf jiruu tiyya wodoo godhee kenniisaaf ka dhufe ani Ilma Namaa ti» jedhee ifumaafuu dubbateera.

Maarqoos dabarsii Yesuusii dubbi'ii fi barsiisa isaa irratti adoo hin te'in irra caalaa hujii bilbaasaa ka inni huje irratti xiyyeeffatee, karaa qajeela'aa fi jaba'aan dhikeesse. Marroo dabarsii Yohaannisii cuupha'aa, marroo cuuphamiisaa fi ataabamiisa Yesuusii, seensa gabaabaa kenneen duuba, marroo barsiisiisaa fi dhibee irraa fayyisiisa Yesuusii badhinnaan barreesseera. Yenna'aan duuba hordofattooti Yesuusii akkuma irraa caalaa Yesuus beekaa deemaneen, worri Yesuus falmulle irra caalaa isa jibbaa deeme. Fooroti dhumaa, torbaan dhumaa keessatti, jiruu Yesuusiititti waan muummowe, keessattuu marroo fannifamiisaa fi du'aa ka'iisa isaa dubbata.

Dhuma Wongeelaa irratti dalleya keessatti ka dhikaate yaadi lamaan barreeffama durii garii keessa calla'atti dhaggama.

Haadhoo Dubbi'ii

Jalqaba Wongeelaa*1:1-13*
Huji Yesuus Galiilaa keessatti huje*1:14—9:50*
Yesuus Galiila'aa gara Yerusaalemii dhaqe*10:1-52*
Yesuus torbaan dhumaa Yerusaalemii fi adaala isi'iititti*11:1—15:47*
Du'aa ka'iisa Yesuusii*16:1-8*
Mudhatiisaa fi ol bayiisa Goottaa du'aa ka'ee*16:9-20*

Lallaba Yohaannisii Cuupha'aa
(Mat. 3:1-12; Luq. 3:1-18; Yoh. 1:19-28)

1 Jalqabi Oduu Gammadaa ka Yesuus Kiristoosii Ilma Waaqaa kana.

2 Kitaaba Isaayaasii raagichaa keessatti,
«Kunoo, Ani ergamaa kiyya ka karaa si'iif qopheessu
si'iin dura erga.

3 Lafa goomole'ee* keessatti nami tokko†,
‹Karaa Gootta'aa qopheessa'a;
daandii inni irra ideemu qajeelcha'a!› jedhaa iyya» jedhantee akkuma barreeffante.
4 Yohaannisiin cuuphaan lafa goomole'ee keessatti, «Cubbuu teessan irraa deebi'aatii, cuuphama'a! Waaqille cubbuu teessan isiniif hin araarama» jedhaa lallabaa dhufe.
5 Kolbaan biyya Yihuda'aatii fi qachaa Yerusaalemii martinuu gara Yohaannisii dhaqanee, cubbuu ifii dhugaa baasanee‡, laga Yordaanosiititti harka isaatitti cuuphamane.
6 Yohaannis uffana rifeensa gaalaatiin dhowame uffatee, hidha ifiille teephaan hidhatee, awwaannisaa fi damma hollaa nyaataa ture.
7 Inni, «Ka na caalu na duubaan dhufaara; ani gad jedhee hidhaa kophee isaalle hiiku'uuf nama te'uu moti.
8 Ani bisaaniin isin cuupha; inni ammoo Ayyaana Woyyichaan§ isin cuupha» jedhee lasse.

Cuuphamuu Yesuusii
(Mat. 3:13-17; Luq. 3:21-23; Yoh. 1:31-34)

9 Eegi san adoo hin turin Yesuus, qachaa Naaziretii ka Galiilaa keessatti dhaggamuu dhufee, laga Yordaanosiititti harka Yohaannisiititti cuuphame.
10 Akkuma Yesuus bisaan keessaa bayeen, ol-gubbaan saaqantee, Ayyaanni Woyyichi saphaliisa fakkaatee dhufee isa irra bu'uun dhagge.
11 Ol-gubbaa irraa, «Ati Ilma kiyya ka ani jaaladhu; ani si'itti gammadeera» qoonqoon jettu dhage'ante.

Ataabamuu Yesuusii
(Mat. 4:1-11; Luq. 4:1-13)

12 Yennuma san Ayyaanni Waaqaa akka Yesuus gara lafa goomole'ee dhaqu tolche.
13 Yesuus lafa goomole'ee keessa guyyaa afurtama Seexanaan ataabamaa* ture. Achitti bineensota woliin ture; ergantooti Waaqaalle isa tajaajilane†.

Yesuus Galiila'atti Hujii Jalqabe
(Mat. 4:12-17; Luq. 4:14-15)

14 Yohaannisiin cuuphaan gara mana hidha'aa‡ dabarfamee kennameen duuba, Yesuus gara Galiila'aa dhufee, Oduu Gammadaa ta Waaqa irraa dhutte lallabe.

---

* **1:3** *Goomole'ee:* Gammoojji'ii † **1:3** *Nami tokko:* Hiikkaan gariin, «qoonqoon nama iyyuu» jedha. ‡ **1:5** *Dhugaa baasanee:* Faaci'atanee, cubbuu ifitti beekane. § **1:8** *Ayyaana Woyyichaan:* Ayyaana Qulqullu'uun * **1:13** *Ataabamaa:* Nunnuffamaa † **1:13** *Tajaajilane:* Ergamane ‡ **1:14** *Hidha'aa:* Hidhaanaa **1:14** Mat. 3:2

15 Inni, «Barri muummaweera, mootummaan waaqaa
dhikaatteerti, cubbuu irraa deebi'aatii Oduu Gammadaatitti
dhugeeffadha'a!» jedhe.

Yesuus Barattoota Jalqabaa Arfan Waame
(Mat. 4:18-22; Luq. 5:1-11)

16 Yesuus Abbaayaa Galiila'aa qarqaraan adoo dabaruu,
guurtuu qurxummi'ii ka te'ane Simoonii fi Indiryaasiin
obboleessi Simoonii caccoo§ tiyyoo Abbaaya'atti afanuun
dhagge.
17 Inni isaaniin, «Ana faana kowa'a! Ani guurtuu namaa isin
tolcha» jedhe.
18 Isaanille yennuma san caccoota ifii achitti dhiisanee, isa
faana deemane.
19 Yesuus haga diqqoo ideemee, ilmaan Zabdewoosii
Yaaqoobii fi Yohaannis, hoboloo ifii keessatti caccoota ifii
mimmidhaffatanuun dhagge.
20 Inni akkuma dhaggeen isaan waame; isaanille abbaa ifii
Zabdewoos hojjattoota woliin hoboloo keessatti lakkisanee
Yesuus faana deemane.

Yesuus Namicha Ayyaana Hama'aan Qabame Fayyise
(Luq. 4:31-37)

21 Yesuusii fi barattooti isaa gara qachaa Qifirnaahoomii
dhaqane; guyyaa Sanbata* itti aanuu Yesuus Mana Waaqon-
fannaa Yihudootaa seenee barsiise.
22 Yesuus akka barsiisota Seera Muuse'ee adoo hin te'in,
akka nama baallii qabuu waan isaan barsiiseef worri barsi-
isiisa isaa dhage'ane maraa akka inni itti barsiise jajane.
23 Yennuma san namichi ayyaana hama'aan qabameeru
tokko Mana Waaqonfannaa Yihudootaa seenee,
24 «Yesuusii nama Naaziretii, haajaa maan nu woliin qadda?
Nu balleessiisaaf dhuttee? Ani ebeluu teeti hin beeka; ati
Woyyicha Waaqaa ti!» jedhe iyye.
25 Yesuus ayyaana hama'aan «Cadhisi! Keessalle'ee bayi»
jedhee xixe.
26 Ayyaanni hamaan sun namicha gajassiisee, qoonqoo
guddo'oon iyyee keessaa baye.
27 Kolbaan martinuu guddoo maadeffattee, «Wonni akkasii
kun maan? Kun barnoota haareya! Inni ayyaanota hamoota
ajajiisaafille baallii qaba; isaanille isaaf hin ajajaman» jettee
wol woliin dudubbatte.
28 Gurri isaa adoo hin turin lafa Galiila'aa duudii keessatti
addee maratti dhage'ame.

§ **1:16** *Caccoo:* Tiyyoo * **1:21** *Sanbata:* Guyyaa foora Yihudootaa

Yesuus Kolbaa Hedduu Fayyise
(Mat. 8:14-17; Luq. 4:38-41)

29 Yesuus Mana Waaqonfannaa Yihudootaatii akkuma bayeen, Yaaqoobii fi Yohaannis woliin mana Simooniitii fi Indiryaasii dhaqe.
30 Yennaa inni achi gewu haat-sodda'aa ta Simoonii dhukkuba nafa o'isuun dhibantee irkatteerti; yoosuma dhibee isi'ii tana isatti himane.
31 Yesuus itti dhikaatee, harka isi'ii qabee ol isii kaase; dhukkubi nafa o'isu sun isii lakkise; isiille isaanii areerte.
32 Galgala san aduun seenteen duuba, worra dhibamanee fi worra durriisotaan qabamane maraa gara isaa fidane.
33 Kolbaan qachaa sanii martinuu balbala duratti wolitti qabante.
34 Yesuus kolbaa hedduu ka dhukkuba adda addaatiin dhibante fayyise. Inni durriisota hedduulle baase; ammoo durriisoti ebeluu isaa waan beekaneef, akka isaan waan tokkolle hin dubbanne dhoogge.

Yesuus Galiila'atti Oduu Gammadaa Lallabe
(Luq. 4:42-44)

35 Barii halkaniin, boruun adoo hin diimatin Yesuus ka'ee, manaa gad bayee addee nami hin jirre dhaqee, achitti daadimate.
36 Simoonii fi worri isa woliin turane ammoo Yesuus barbaassa bayane.
37 Isaan yennaa isa dhaggane, «Namooti martinuu si barbaadiisatti jiran» jedhaneen.
38 Yesuus ammoo, «Wonni Ani dhufeef lallabiisaaf waan te'eef, ka'aa gara olloota nu'utti aananuu dhandha, ani achille'etti lallabu'uu male» isaaniin jedhe.
39 Maarre, Yesuus lafa Galiila'aa maraa keessa deddeemee, manoota waaqonfannaa Yihudootaa keessatti lallabee, durriisotalle baase.

Yesuus Namicha Tokko Fayyise
(Mat. 8:1-4; Luq. 5:12-16)

40 Namichi dhukkuba goga'aa farrisiisa'aan qabameeru tokko gara Yesuusii dhufee, miilatti jigee, «Yoo fedha keeti te'e na fayyisuu† hin dandeetta» jedhee isa gaafate.
41 Yesuus isaaf gaddee harka diriirfatee isa qabee, «Hin fedha, fayyi!» isaan jedhe.
42 Yennuma san dhukkubi goga'aa farrisiisaan namicha lakkisee, namichi fayye.
43 Achiin duuba Yesuus namichaan,

1:38 Mat. 4:23; 9:35 † **1:40** *Fayyisuu:* Qulleessuu

44 «Beekkadhu! Waan kana nama tokkolle'etti hin himin;
ammoo dhaqiitii hayyichatti‡ ifi mudhisi; akka ati fayyite,
nami mara akka beekuuf, fayyuu keetiif, qodha Muuseen
ajaje kenni!» jedhee, jabeessee, seeree, isa erge.
45 Namichi ammoo achii deemee, akkuma dhagge
haasowee oduu biyyaan geye. Kanaaf Yesuus addee
qoommi'iititti§ ture malee, qaaleyaan gara qacha'aa
seenu'uuf hin dandeenne. Kolbaan ammoo addee maraa
gara isaa dhutte.

2

Yesuus Namicha Nafa Laashowe Fayyise
(Mat. 9:1-8; Luq. 5:17-26)

1 Guyyaa diqqa'aan duuba Yesuus Qifirnaahoomitti
deebi'ee gale; kolbaan akka inni galee mana jiru dhageette.
2 Kolbaan hedduun haga manni dhiphatee, balbala duraan
woliin addee dhabanutti wolitti qabante. Adoo Yesuus jecha
Waaqaa isaan barsiisiisatti jiruu,
3 jarri takka nama afur te'anee, namicha nafa laashoweeru
tokko ba'atanee gara Yesuusii fidanee dhufane.
4 Kolbaan waan heddatteef gara Yesuusii dhiyeessuu dad-
habanee, addee inni jiru gubba'aan heellichoo* manaa xara-
nee qowa baasanee, itillee woliinuu gad buusane.
5 Yesuus dhugeeffannaa isaanii dhaggee, namicha nafa
laashoween, «Ilma kiyya, cubbuu teeti maraaf araarri ken-
nameera» jedhe.
6 Barsiisoti Seera Muuse'ee ka achi tetee'aneeranu tokko
tokko,
7 «Namichi kun attam akkana dubbata? Kun Waaqa faan-
shessiisa! Waaqa tokkocha malee eennutti cubbuu namaaf
araaramuu dande'a?» jedhanee gadhaa ifii keessatti yaa-
datane.
8 Yesuus yennuma san waan isaan yaadatane nyaba'aan
beekee, «Isin maaf waan akkanaa kana yaadattan?
9 Namicha nafa laashoween, ‹Cubbuu teetiif araarri ken-
nameera› jechu'u moo yookiin, ‹Ol ka'ii, itillee teeti fudhad-
huutii deemi› jechu'utti kaso'o?
10 Ani Ilmi namaa lafa irratti baallii cubbuu namaaf
araaramu akka qabu akka beettanu» jedhee, namicha nafa
laashoween,
11 «Ani si'iin jedha, ol ka'i! Itillee teeti fudhadhuutii gara
mana keetii deemi» jedhe.

‡ **1:44** *Hayyichatti:* Qeesichatti § **1:45** *Qoommi'iititti:* Qoonni'iititti * **2:4** *Heellichoo:* Heellichoon mana biyya Filisxeemii hin baxxatti malee, akka mana keennaa ol hin luuxxottu

12 Adoo isaan maraa dhagganuu, yennuma san namichi ol
ka'ee itillee ifii fudhatee gad bayee deeme. Isaan martinuu
guddoo baaseffatanee, «Waan akkanaa kana ijjumaa dhaggi-
nee hin beennu» jedhaa Waaqa leellisane.

Yesuus Lewwii Waame
(Mat. 9:9-13; Luq. 5:27-32)

13 Ammalle Yesuus gara qarqara abbaayaa Galiila'aa
dhaqe. Gumiin guddoon gara isaa dhuttee, inni isaan
barsiise.
14 Inni karaa saniin adoo dabaruu, Lewwii ilma Alfewoosii
addee gosee qaraxaa tee'eeruun dhaggee, «Na hordofi» jed-
heen. Innille ka'ee isa hordofe.
15 Eega san Yesuus mana Lewwi'iititti sagalee areerrati-
isatti jiraayyu. Namooti hedduun waan isa hordofaneer-
anuuf, worri qaraxa guuruu fi cubbaaleyyiin hedduun Yesu-
usii fi barattoota isaa woliin sagalee areerratiisaaf qori'itti
hiiqanee tetee'aneeraniiyyu.
16 Worra Fariisaayota keessaa barsiisota Seera Muuse'ee ka
te'ane, Yesuus worra qaraxa guuruu fi cubbaaleyyii woliin
areerratuun dhagganee, «Maaf inni worra qaraxa guuruu fi
cubbaaleyyii woliin areerrata?» jedhanee barattoota isaa
gaafatane.
17 Yesuus waan kana dhage'ee, «Namoottaan fayyaa hin
qanneef malee, fayyaaleyyi'iif ogeessi hin barbaachisu. Ani
cubbaaleyyii waamiisaaf malee, balchoota waamiisaaf hin
dhunne» isaaniin jedhe.

Gaaffii Marroo Laamiisaa
(Mat. 9:14-17; Luq. 5:33-39)

18 Guyyaa tokko barattooti Yohaannisiitii fi Fariisaayoti
yennaa laamanu, jarri tokko gara Yesuusii dhufanee, «Barat-
tooti Yohaannisiitii fi barattooti Fariisaayotaa hin laaman.
Barattooti teeti ammoo maaf laamuu dhaban?» jedhanee isa
gaafatane.
19 Yesuus ammoo deebisee, «Jaaloti waajibaa, adoo inni
isaan woliin jiruu hin laamanii? Haga inni isaan woliin jiru
hin laamanu.
20 Ammoo guyyaan waajibichi isaan biraa fudhatamu hin
dhufa; isaan guyyaa san laaman.
21 «Woyaa dullatti'itti erbee haareya eennulle hin erbu; yoo
erbe, erbeen haaretti sun woyaa dullattii san shuntuurachi-
ittee† hin tarsaatti; tarsa'iisi isi'iille ka qaraa ka caalu te'a.
22 Akkasuma daadhii Woyni'ii ta hin bayin‡ qalqalluu dul-
loometti eennulle hin naqu; yoo naqe daadhiin sun qalqalluu

† **2:21** *Shuntuurachiittee:* Shuntuurrachiittee ‡ **2:22** *Daadhiin Woyni'ii ta hin bayin:* Daadhiin Woyni'ii o'ituun

san hin dhoochi; daadhi'ii fi qalqalluulle hin badan. Tanaa mannaa daadhiin hin bayin qalqalluu haareyatti naqamuu qaddi» isaaniin jedhe.

Gaaffii Marroo Guyyaa Sanbataa
(Mat. 12:1-8; Luq. 6:1-5)

23 Guyyaa Sanbataa tokko Yesuus fichaa qamadi'ii keessa dabaruun, barattooti isaa adoo isa woliin ideemanuu qamadii bubuqqifatiisa jalqabane.
24 Fariisaayoti Yesuusiin «Ilaali, barattooti teeti guyyaa Sanbataatiin akka hin tolchine Seeraan waan dhooggame maaf tolchan?» jedhane.
25 Yesuus deebisee, «Daawiti waan nyaatu dhabee, yennaa innii fi worri isaa woliin jiranu beelowane, waan inni tolche isin ijjumaa hin dubbinnee?
26 Bara Abiyaataar Hayyicha Guddaa te'eerutti, mana Waaqaa seenee daabboo Waaqa dura dhikaattu, hayyoota qofaaf ka Seerri kennu nyaatee, worra isa woliin jiranuufille kenne» isaaniin jedhe.
27 Achiin duuba Yesuus «Sanbatattuu namaaf dadame malee, nami Sanbataaf hin dadanne.
28 Maarre Ani Ilmi Namaa Sanbataafille Gootta'a» isaaniin jedhe.

3

Yesuus Namicha Harka Naafaa Fayyise
(Mat. 12:9-14; Luq. 6:6-11)

1 Achiin duuba Yesuus deebi'ee gara Mana Waaqonfannaa Yihudootaa dhaqe; namichi harki isaa naafateeru tokko achi jiraayyu.
2 Jarri Yesuus himachuu fedhanee, guyyaa Sanbataatiin akka inni isa fayyisu gaadanu tokkolle achi jiraniiyyu.
3 Yesuus namicha harka naafateeruun, «Ka'iitii nama dura dhaabbadhu!» jedhe.
4 Achiin duuba jaralle'een, «Seerri keenna guyyaa Sanbataatiin dansaa moo hantuu tolchuu, yookiin lubbuu fayyisuu moo ijjeesuu nu ajaja?» jedhe. Isaan ammoo cadhisane.
5 Yesuus worra cinaa isaa marseeru ila aari'iitiin ilaale; ammoo mataa jabeenna isaaniitiifille gadde. Achiin duuba namichaan, «Harka keeti diriirfadhu!» jedhe. Yennaa namichi harka ifii diriirfate, harkille deebi'ee fayye.
6 Maarre worri Fariisaayotaa gad bayanee, yennuma san golii Heroodisii woliin attamiin akka isa ijjeesanu mari'atane.

Gumiin Guddoon Gara Yesuus Dhutte
(Mat. 12:15-21; Luq. 6:17-19)

7 Yesuus barattoota ifii woliin gara cinaa abbaayaa Galiila'aa deeme. Gumiin guddoon Galiila'aa, biyya Yihuda'aatii,
8 qachaa Yerusaalemiitii, biyya Edoomiya'aatii, biyya Yordaanosiin gamaa ta gara aduun baatuutii, adaala qachoota Xiiroosiitii fi Sidooniitii, waan Yesuus hujaa ture mara dhageettee gara isaa dhutte.
9 Gumiin guddoon sun akka isa hin cifanneef, akka hoboloo isaa qopheessanu barattoota ifiititti hime.
10 Inni kolbaa hedduu waan fayyiseeruuf, worri dhukkuba gara garaa qabanu maraa isa harkaan qabatiisaaf gara isaa wol dadarbane.
11 Ayyaanoti hamooti namoota keessa jiranu yennuma isa dhaggane maraa, fuula isaa duratti jiganee, «Ati Ilma Waaqaa ti» jedhanee iyyane.
12 Yesuus ammoo ayyaanoti hamooti akka ebeluu isaa eennulle'etti hin hinne jabeessee ajaje.

Yesuus Ergantoota Kudhanii Lamaan Filate
(Mat. 10:1-4; Luq. 6:12-17)

13 Yesuus gara gaaraa ol bayee, worra barbaade gara ifii waame; isaanille gara isaa dhufane.
14 Achiin duuba Inni akka isaan Isa woliin te'anu, Oduu Gammadaa lallabiisaaf akka ergamanu,
15 durriisota baasiisaafille baallii akka qabaatanu namoota kudhanii lamaan filatee, «Ergantoota» jedhee moggaase.
16 Worri kudhanii lamaan Inni filatelle, Simoonii Inni «Pheexroos» jedhee moggaase,
17 Yaaqoobii fi Yohaannisii ilmaan Zabdewoosii, worra Inni «Bo'anerges» jedhee moggaase; akkas jechuulle, «Ilmaan Mandiisu'uu» jechu'u.
18 Indiryaas, Filiphoos, Bartolomewoos, Maatewoos, Toomaas, Yaaqoobii ilma Alfewoosii, Taadewoos, Simoonii «Hinaatticha» jedhamee beekkamee fi
19 Yihudaa nama qachaa keriyootii, ka isa dabarsee kenne.

Yesuusii fi Bi'el Zebul
(Mat. 12:22-32; Luq. 11:14-23; 12:10)

20 Achiin duuba Yesuus gara manaa yennaa gale, haga innii fi barattooti isaa sagaleelle nyaachuu dadhabanutti gumiin ammalle wolitti qabante.
21 Kolbaan, «Inni maraateera» waan jetteef, firoottan isaa kana dhage'anee isa qabiisaaf dhufane.
22 Barsiisoti Seeraa worri Yerusaalemii dhufane ammoo, «Bi'el Zebul* isa keessa jira! Inni hunna mooticha durriisotaatiin durriisota baasa» Yesuusiin jedhane.

---

* **3:22** *Bi'el Zebul:* Mooticha ayyaanota hamootaa

23 Jennaan Yesuus gara ifii isaan waamee, «Attamiin Seexanni Seexana baasuu dande'a?
24 Mootummaan takka yoo ifi falmitee gargar ifi qoodde, mootummaan sun hin diiganti.
25 Maatiin takka yoo ifi falmitee gargar ifi qoodde, maatiin sun hin xexeeranti.
26 Maarre Seexannille ifi falmee, yoo ifi gargar qoode, sun badii isaa ti malee dhaabbachu'uuf hin dande'u.
27 «Eennulle duraan dursee namicha jabaa yoo hidhe malee, mana nama jabaa tokkoo seenee meya isaa saamu'uuf hin dande'u; hidheen duuba ammoo mana isaa saamu'uuf hin dande'a.
28 «Ani dhugumaan isinitti hima, cubbuun maraa fi dubbiin arrabaa marti afaan namaa keessaa yoo baate, ilmaan namaatiif araarri hin kennama.
29 Eennulle Ayyaana Woyyichaan mormee dubbii arrabaa yoo dubbate ammoo, yakkaamessa cubbuu bara baraa te'a malee, ijjumaa araara hin dhaggatu» jedhee isaanitti mammaake.
30 Yesuus sababa kolbaan, «Inni ayyaana hamaa qaba» jetteertuuf akkana jedhe.

Haadhaa fi Obboleeyyan Yesuusii
(Mat. 12:46-50; Luq. 8:19-21)

31 Achiin duuba haati Yesuusiitii fi obboleeyyan isaa dhufanee ala dhaabbatanee, itti erganee isa waansisane.
32 Gumiin cinaa isaa marsitee teetteertu Yesuusiin, «Kunoo, haati teetii fi obboleeyyan teeti ta dhiiraatii fi ta durraa alaa si barbaadiisatti jiran» jedhane.
33 Yesuus deebisee, «Haati tiyyaa fi obboleeyyan tiyya eennu fa'a?» isaaniin jedhe.
34 Inni gara worra isa marsee te'eeru midhatee, «Kunoo, haati tiyyaa fi obboleeyyan tiyya worra as jiranu kana!
35 Fedhii Waaqaa ka muummessu eennuuyyuu obboleessa kiyya, obboleettii tiyya, haadha tiyyalle'e» jedhe.

4

Mammaassa Namicha Midhaan Facaasuu
(Mat. 13:1-9; Luq. 8:4-8)

1 Yesuus cinaa abbaayaa Galiila'aatitti ammalle barsiisuu jalqabe. Gumiin sonaan guddo'oo isa biratti wolitti qabantee jennaan, Yesuus hoboloo yaabee Abbaayaa gubba'atti keessa tee'e. Gumiin sun maraa ammoo lafa irra qarqara abbaayaa sanii dhaabbatteertiiyyu.
2 Yesuus waan hedduu isaan barsiisiisaaf itti mammaakee:
3 «Caqasa'a! Namichi tokko midhaan facaasu'uuf baye.

3:29 Luq. 12:10

4 Adoo inni facaasuu, midhaan gariin karaa qarqara
harca'e; sinbirreelle dhuttee qocattee nyaatte.
5 Gariin ammoo lafa dhakittii, lafa biyyee guddoo hin
qanne irra harca'e; lafi inni irra harca'e biyyee gad fageenna
waan hin qanneef ariifatee mudhe.
6 Yennaa aduun itti baate ammoo qoore; hidda gad fago'oo
waan hin qanneef goge.
7 Gariin qoree keessa harca'e; qoreelle guddattee isa huute;
innille midhaan hin buune.
8 Gariin ammoo biyyee dansaa keessa harca'e; innille mud-
hee, guddatee, midhaan buuse: gariin midhaan soddoma,
gariin midhaan jaatama, gariin midhaan dhibba buuse![*]»
jedhe.
9 Achiin duuba Yesuus, «Gurra dhage'u ka qabu dhage'uu ti»
jedhe.

Mammaassi Maaf Akka Barbaachise
(Mat. 13:10-17; Luq. 8:9-10)

10 Yennaa Yesuus qofi jiru, worri adaala isaa jiranu fi
barattooti kudhanii lamaan waan mammaassa kanaa isa
gaafatane.
11 Yesuus deebisee, «Dhossaan[†] mootummaa Waaqaa isiniif
kennanteerti[‡]; worra ala jiruuf ammoo wonni maraa mam-
maassaan himama.
12 Wonni himamuufille,
«‹Isaan ilaalanee ilaalaneelle,
ijjumaa akka hin dhaggine;
dhage'anee dhage'aneelle,
ijjumaa akka hin hubanne;
gara Waaqaa deebi'anee
innille isaaniif akka hin araaranneefii› » isaaniin jedhe.

Hiikkaa Mammaassa Namicha Midhaan Facaasuu
(Mat. 13:18-23; Luq. 8:11-15)

13 Achiin duuba Yesuus isaaniin, «Mammaassi kun isiniif hin
galuu? Eegasuu attamiin mammaassa dhibii hubattan ree?
14 Namichi facaasu jecha Waaqaa facaasa.
15 Midhaan karaa qarqara harca'e, fakkeenna worra
jecha Waaqaa akkuma dhage'aneen, Seexanni dhufee jecha
dhage'ane san isaan keessaa fudhatuu ti.
16 Midhaan lafa dhakiti'itti harca'e, fakkeenna worra jecha
Waaqaa akkuma dhage'aneen gammadaan fudhatanuu ti.

---

[*] **4:8** Kitaab gariin, gariin dachaa soddoma, gariin dachaa jaatama, gariin dachaa dhibba buuse jedha; akkas jechuun midhaan soddoma, yookiin jaatama yookiin dhibba buuse jechu'u. [†] **4:11** *Dhossaan:* Iccitiin, misxiriin, fojoon, gonci [‡] **4:11** *Kennanteerti:* Himanteerti

17 «Ammoo isaan hidda gad fago'oo hin qabanu; yenna'aaf
hin dhaabbatan; sababa jecha Waaqaatiif rakkinni yookiin
miidhaan§ yennaa ka'u yoosuma jigan.
18 Midhaan daggala qore'ee keessatti harca'e, fakkeenna
worra jecha Waaqaa caqasuu ti.
19 Ammoo yaaddoon waan lafa tanaa, badhaadhi du-
rumma'aa, halchaan waan adda addaa itti seentee, jecha
Waaqaa huutee midhaan adoo hin buusin hafan.
20 Midhaan lafa dansaa keessatti harca'e ammoo, fak-
keenna worra jecha Waaqaa dhage'ane fudhatanee, gariin
midhaan soddoma, gariin midhaan jaatama, gariin midhaan
dhibba buusanuu ti» jedhe.

Mammaassa Ifa Gombisoo Jalaa
(Luq. 8:16-18)

21 Yesuus itti aansee, «Nami ifa fidee qorii jala yookiin taqee
jala hin keyaa? Addee mudhatutti fannisaa motii?
22 Wonni dhokatteertu yoo jiraatte, gara mudhattutti hin
baati; wonni dhossa'aa yoo jiraatte, gara ifaatitti hin baati.
23 Nami gurra dhage'u qabu dhage'uu ti» isaaniin jedhe.
24 Yesuus itti dabalee, «Waan dhageettanu qalbeeffadha'a!
Waan namaaf ittiin safartanutti isinille'eef hin safarama;
caalchifameelle isiniif hin kennama.
25 Nama wo qabuuf, itti dabalamee hin kennamaaf; nama
womaa hin qanne ammoo, ka inni qabuuyyuu isa irraa hin
fudhatama» isaaniin jedhe.

Mammaassa Midhaan Ifumaan Mudhee Guddatuu

26 Yesuus itti aansee, «Mootummaan Waaqaa nama ficha'atti
midhaan facaasee fakkaatti.
27 Namichi galee halkan hin rafa, guyyaa hin ka'a; midhaan
sun ammoo adoo inni hin beekin mudhee guddata.
28 Biyyeen ifumaan akka midhaan latee guddatu gooti;
dursee mudhee obba, itti aansee daraara, achiin duuba mid-
haan buusa.
29 Yennaa midhaan sun bilchaate, haammaan waan geet-
teef, yennuma san inni haantu'uun haama» jedhe.

Mammaassa Midhaan Sanaafici'ii
(Mat. 13:31-32; Luq. 13:18-19)

30 Yesuus ammalle, «Mootummaa Waaqaa maaniin wol fak-
keessina? Yookiin mammaassa kamiin isii hinna?
31 Isiin akka midhaan Sanaafici'ii* ti. Midhaan isi'ii yen-
naa lafatti facaafamu midhaan biyya lafaa maraa irra hin
diqqaata.

§ **4:17** *Miidhaan:* Ari'amuun **4:22** Mat. 10:26; Luq. 12:2 * **4:31** *Sanaaficii:* Sanaaficiin waan ficha'atti dhaabbanuu fi nyaatantu teetee, midhaan isi'ii imiimii akka midhaan muka danbi'iiti

32 Inni yennaa facaafame, latee hin guddata; waan
ficha'atti facaafame maraa irra ka caalu te'a; dameelee
gugurdoo hin baasa. Sinbirreen dhuttee gaaddisa damee
isaa jalatti mana ijaarratti» jedhe.
33 Yesuus mammaassa hedduu ka kana fakkaatuun haga
hubantii isaaniititti jecha isaanitti hime.
34 Inni mammaassaan malee isaanitti hin dubbanne; am-
moo yennaa barattoota ifii woliin qofi jiru, waan maraa
isaanii hiike.

Yesuus Bubbee Cadhisiise
(Mat. 8:23-27; Luq. 8:22-25)

35 Yesuus gaafuma san galgala barattoota ifiitiin, «Ka'aa,
gara abbaaya'aan gamaa buunaa» jedhe.
36 Barattooti isaa gumii achi jirtu lakkisanee, akkuma inni
duraanuu hoboloo keessa tee'eruun Yesuus fuudhanee dee-
mane; hobolooti dhibiille woliin deemane.
37 Dedhuma bubbeen bubbittee, danbaliin† bisaanii
hobolo'otti dhangalaatee guutiisa geette.
38 Yesuus hoboloo san keessa gara duubaatiin boraafatee
rafeeraayyu. Barattooti isaa isa dammassanee, «Barsiisa'a!
Yoo nu dhumannu womaa si hin dhibuu!» jedhane.
39 Yesuus dammaqee bubbee saniin, «Cadhisi!» jedhee xixe.
Danbalii bisaaniitille'een, «Sarmi!» jedhe. Bubbeen cadhin-
naan, cadheessi guddaan te'e.
40 Achiin duuba barattoota ifiitiin, «Maaf guddoo sodaat-
tane? Haga ammaa dhugeeffannaa hin qaddanuu?» jedhe.
41 Isaan ammoo guddoo sodaatanee, «Ka bubbe'ee fi dan-
baliille isaaf ajajamanu kun eennu inni?» woliin jedhane.

5

Yesuus Ayyaana Hamaa Namicha Tokko Keessaa Baase
(Mat. 8:28-34; Luq. 8:26-39)

1 Yesuusii fi barattooti isaa Abbaayaa Galiila'aatiin gama,
gara biyya Gergeesa'aa dhufane.
2 Akkuma Yesuus hoboloo irraa bu'een, namichi ayyaanni
hamaan qabeeru tokko addee goda awwaalaa keessaa bayee
gara isaa dhufe.
3 Namichi kun irreensota odduu le'eera; eennulle wodaroo
sibiilaatiille'een isa hidhuu hin dandeenne.
4 Inni yennaa hedduu wodaroo sibiilaatii fi sibiila mi-
ilaatiin hidhamaa ture; ammoo wodaroo sibiilaa ifi irraa
kukkutaa, sibiila miilaalle butuchaa ture. Kanaaf nami
tokkolle gad isa qabuu hin dandeenne.

† **4:37** *Danbaliin:* Danbalaan

5 Namichi yennaa maraa halkanii fi guyyaa odduu irreensotaatitti yookiin gaara gubbaa dhaqee iyyaa, dhakaalle'een ifi duguugaa ture.

6 Inni fago'otti Yesuus dhaggee, gara isaa fiigee, duratti jilbiiffatee,

7 iyyee lallabee, «E! Yesuus Ilma Waaqa Ol Aana'aa! Maan na irraa qadda? Ani si kadhadhaa, magannee Waaqaa na hin rakkisin!» jedhe.

8 Yesuus isaan, «Ati ayyaana hama'a, namicha kana keessaa bayi!» waan jedheeruuf, inni akkana jedhe.

9 Yesuus, «Maqaan keeti eennu?» jedhee isa gaafate.

Innille, «Maqaan kiyya duula; nuuti baca'a» jedhee deebise.

10 Ammalle inni ayyaana hamaa bacaa san adaala godina saniitii akka hin baanneef, jabeessee Yesuus kadhate.

11 Yennaa san, adaala san roga gaaraa irra, booyyeen hedduun bobbaatee dheediisatti jirtiiyyu.

12 Maarre ayyaanoti hamooti sun, «Booyyota sanitti akka galluuf itti nu ergi!» jedhanee Yesuus kadhatane.

13 Innille akka isaan itti galanuuf eeyyame. Ayyaanoti hamooti namicha keessaa bayanee booyyota sanitti galane. Booyyoti hedduun ta haga kuma lamaaniititti laakkowantu sun, roga qile'ee irraa gad gara abbaaya'aa oriitee liqinfante.

14 Worri booyyee tissanu baqatanee, oduu tana worra qachaa keessaatii fi worra adaala saniititti odeessane. Namooti waan te'e kana ilaalu'uuf dhufane.

15 Yesuus bira yennaa geyane, namichi duula ayyaana hama'aatiin qabamee ture sun woyaa uffatee, qalbiin deebitee achi te'eeruun dhagganee sodaatane.

16 Worri dhaggane sun, waan namichi ayyaanni hamaan keessa ture sunii fi booyyoti maan akka te'ane kolba'atti odeessane.

17 Achiin duuba isaan akka Yesuus adaala biyya isaaniitii deemuuf gaafatane.

18 Yesuus achii deemiisaaf adoo hoboloo yaabiisatti jiruu, namichi ayyaana hama'aan qabameeru sun, «Ani si woliin deema» jedhee isa kadhate.

19 Yesuus ammoo didee, «Gara manaa keetii deebi'ii gali; waan guddoo attamii Goottaan akka si'iif godhe, attam akka inni si'iif arjoome worra keetiif himi!» isaan jedhe.

20 Maarre namichi deemee, biyya qachoota kudhan jedhantu keessatti, waan guddoo Yesuus isaaf godhe maraa odeesse. Worri dhage'ane martinuu jajane.

Intala Yaayiroosiitii Fi Dubartittii Woyaa Yesuusii Tuxxe (Mat. 9:18-26; Luq. 8:40-56)

21 Yesuus deebi'ee hobolo'oon gara abbaaya'aan gamaa
qaxxaamure. Yennaa inni qarqara abbaaya'aa jiru, gumiin
guddoon isa biratti wolitti qabante.
22 Bulchitoota Mana Waaqonfannaa Yihudootaa keessaa
namichi tokko, ka maqaan isaa Yaayiroos jedhamu dhufee,
yennaa Yesuus dhagge, miila isaatitti gad jigee,
23 «Intalti tiyya diqqayyittiin dhukkuffattee du'iisa geet-
teerti. Akka isiin fayyituuf maganne'ee koyiitii harka keeti
isii irra keyi!» jedhee jabeessee kadhate.
24 Achiin duuba Yesuus Yaayiroos woliin deeme. Namooti
hedduun isa gula deemanee gara maraanuu isa dhiphisane.
25 Dubartiin woggaa kudhanii lamaa dhiigi isi'ii jigaa
rakkattu takkalle achi jirtiiyyu.
26 Ogeessaan adoo cidhoommattuu guddoo rakkattee,
waan qaddu maraa kanuma irratti fixxe. Dhibeen ammoo
ittuma hammaatte malee hin goonne.
27 Gurra Yesuusii yennaa dhageette, gumii san odduu,
dudda isaa duubaan dhuttee woyaa isaa tuxxe.
28 Isiin, «Woyuma isaalle yoo tuqe ani hin fayya» jedhaa
gadhaa ifiititti yaadataa turte.
29 Yennuma san dhiigi isi'ii lola'uu lakkisee, dhibee ifii
irralle'ee akka fayyite itti dhage'ame.
30 Yesuus yennuma san hunni fayyittu isa keessaa akka
baate beekee, gumii oddu'utti ifi irra garagalee, «Eentu woyaa
tiyya tuqe?» jedhee gaafate.
31 Barattooti isaa, «Akka gumiin si dhiibiisatti jirtu adoo
dhaggituu, ‹Eentu na tuqe?› jettee gaafattaa?» isaan jedhane.
32 Yesuus ammoo nama isa tuqe dhaggiisaaf cinaa ifii ilaale.
33 Dubartittiin waan isi'iif godhame hubattee, sodaataa hol-
lataa dhuttee miila Yesuusiititti jiddee, dhugaa jirtu maraa
isatti hinte.
34 Yesuus isi'iin, «Ee intala tiyya, dhugeeffannaan teeti si
fayyitteerti; nageyaan deemi; dhibee teeti irralle'ee fayyi»
jedhe.
35 Adoo Yesuus kana dubbatiisatti jiruu, namooti
gariin mana Yaayiroosii bulchaa Mana Waaqonfannaa
Yihudootaatii dhufanee, «Intalti teeti duuteerti. Yoona maaf
barsiisaa rakkitta?» isaan jedhane.
36 Yesuus ammoo, waan dubbatame san tuffatee, bulchaa
Mana Waaqonfannaa Yihudootaa saniin, «Hin sodaatin,
dhugeeffadhu malee!» jedhe.
37 Yesuus: Pheexroos, Yaaqoobii fi Yohaannisii obboleessa
Yaaqoobii malee, nami tokkolle isa gula mana namichaa akka
dhaquuf hin barbaanne.

38 Gara mana bulchaa sanii yennaa geyane, Yesuus
namoota caancanuu fi bowaa wiiccifatanu dhagge.
39 Inni mana seenee, «Maaf caancitanee boottan? Intalti
rafiisatti jirti malee, hin duune» isaaniin jedhe.
40 Isaan ammoo itti kollane. Achiin duuba inni isaan maraa
gara alaa yaasee, abbaa, haadha intalaatii fi barattoota ifii
sadiin fudhatee, addee intalti jirtu seene.
41 Harka isi'ii qabee, «Xaliitaa quumii!» jedheen; akkas
jechuun «Intala diqqayyoo! Ol ka'i!» jechu'u.
42 Intaltille yoosuma kaatee asii fi achi deente. Isiin intala
woggaa kudhanii lamaa ti. Yennaa san isaan akka malee
baaseffatane.
43 Yesuus ammoo, akka isaan eennulle'etti hin hinne
jabeessee seere. Achiin duuba «Waan nyaattu isi'iif kenna'a!»
jedhe.

6

Yesuus Naaziretitti Tuffatame
(Mat. 13:53-58; Luq. 4:16-30)

1 Yesuus addee san lakkisee, gara qachaa ifii itti guddatee
barattoota ifii woliin dhaqe.
2 Guyyaa Sanbataa, Mana Waaqonfannaa Yihudootaatitti
barsiisuu jalqabe. Namooti hedduun achi jiranu, yennaa isa
dhage'ane jajanee, «Wonna kana mara inni attam dande'ee
huja? Baasota kana huju'uuf qarumma'aa fi hunna akkasii
inni eessaa dhaggate?
3 Inni ilma Maariyaami'ii ka muka bocuu motii? Ob-
boleeyyan isaalle Yaaqoob, Yoseef, Yihuda'aa fi Simoon fa'aa
motii? Qachaa keenna keessa ammaa tanalle le'anii motii?»
jedhanee isa tuffatanee, isa fudhatiisa didane.
4 Yesuus ammoo, «Raagaan tokko, addee dhibi'itti malee,
biyya ifii, firoottan ifiitii fi maatii ifii keessatti ulfinna hin
qabu» isaaniin jedhe.
5 Yesuus worra dhibameeru diqqaa tokko irra harka ifii
keyee fayyise malee, baasota dhibii achitti hujiisaaf hin
dadeenne.
6 Dhugeeffannaa dhabuun kolba'aa isa maadeffachiitte.

Yesuus Ergantoota Kudhanii Lamaan Erge
(Mat. 10:5-15; Luq. 9:1-6)

Yesuus olloota adaala sanii mara keessa dhaqee barsiise.
7 Achiin duuba inni ergantoota kudhanii lamaan gara ifii
waamee ayyaanota hamoota irratti baallii isaaniif kennee,
lamaan lamaaniin isaan erge.
8 Inni isaaniin, «Ideemiisa kara'aatiif ulee malee, galaa,
subba, beesee marxo'otti, waan tokkolle hin qabatina'a.

9 Kophee keyadha'a; woyaa uffatane malee ta dhibii hin
qabatina'a.
10 Yennaa keessummummaa manatti isin fudhatane, haga
qachaa sanii deentanutti manuma san keessa tura'a.
11 Yoo qachaa kolbaan isin hin fudhanne yookiin isin
hin dhageenne dhaxxane, akka beessisa isaanitti teetu yen-
naa achii deentanu bukuu miila keessanii dhodhowadha'a»
jedhe.
12 Maarre ergantooti deemanee, kolbaan cubbuu irraa
akka deebitu himiisa jalqabane.
13 Isaan ayyaanota hamoota hedduu baasanee, worra
dhibamaa hedduulle zayitii* issanee fayyisane.

Du'a Yohaannisii Cuupha'aa
(Mar. 14:1-12; Luq. 9:1-6)

14 Gurri Yesuusii addee maratti waan beekkameeruuf,
Heroodisiin mootichi waan isaa dhage'e. Worri gariin,
«Yohaannisii cuupha'atti ka'eera; hujiin baasaa tun isaan hu-
janti» jedhane.
15 Worri kuun, «Inni Eliyaas» jedhane; kuun ammoo, «Inni
raagichuma akka raagota durii ti» jedhane.
16 Heroodis gurra Yesuusii yennaa dhage'e ammoo,
«Yohaannisii ani morma isaa mursiisettuu du'aa ka'e» jedhe.
17-18 Heroodis wosoo ifii Heroodiyaas niitii Filiphoosii fu-
udheeraayyu. Yohaannis ammoo isaan, «Wosoo teeti fuud-
huun seeraa moti!» waan jedheeruuf, inni isii gammachi-
isu'uuf, Yohaannis qassiisee mana hidha'aatitti hiisise.
19-20 Heroodiyaas Yohaannisitti haloonfattee, isa ijjeesisi-
isaaf barbaadde. Yohaannis nama balcha'aa fi woyyuu akka
te'e beekee, Heroodis isa sodaatee waan eessisaa tureef, isiin
ammoo isa ijjeesiisu'uuf hin dandeenne. Heroodis yennaa
dubbii Yohaannisii dhage'e gadhaa lama te'e. Te'ulle inni
yennaa hedduu gammadaan isa caqasaa ture.
21 Heroodis guyyaa jila qaabbii dhaloota ifiitiif jedhee qon-
daaltota gugurdoo biyya ifii, dura aantota worra woraanaatii
fi Galiilaa keessatti worra beekkamaneef waamicha godhe
irratti, Heroodiyaas karaa dhaggatte.
22 Intalti Heroodiyaasii ol seentee yennaa sirbite, Heroo-
disii fi keessummoota isaa gammachiitte. Heroodisille in-
talaan, «Waan barbaadde mara na gaafadhu; ani si'iif hin
kennaa!» jedhe.
23 Ammalle, «Wol qixxee mootummaa tiyyaalle, waan ati na
gaafatte mara si'iif hin kenna» jedhee kakate.

---

* **6:13** *Zayitii:* Akkuma Gujiin dhadhaa muudatu yookiin iffatu, worri Yihudootaalle zayitii muka ejersaa irraa hujante muudatan yookiin iffatan **6:17-18** Luq. 3:9-20

24 Maarre intalti gad baatee, «Maan gaafadha?» jettee
haadha ifii gaafatte. Haati ammoo, «Mataa Yohaannisii cu-
upha'aa» jettee deebiteef.
25 Yennuma san intalti gara Heroodisii ariifattee deebitee,
«Ammuma tana mataa Yohaannisii cuupha'aa qori'itti akka ati
naaf kennitu barbaada» jetteen.
26 Waan kanaaf Heroodis akka malee gadde; ammoo
keessumoota ifii duratti kakuu waan galeef jedhee, dubbii
isi'ii diduu hin barbaanne.
27 Yennuma san Heroodis eedduu keessaa lolticha tokko
ergee, mataa Yohaannisii akka fiduuf ajaje. Loltichi sun
dhaqee mana hidha'aa keessatti mataa Yohaannisii irraa
kute.
28 Achiin duuba mataa isaa san qorii keessa keyee fidee
intalatti kenne; intaltille haadha ifiititti kennite.
29 Barattooti isaa waan kana yennaa dhage'ane reeffa isaa
fuudhanee awwaalane.

Yesuus Nama Kuma Shanii Areere
(Mat. 14:13-21; Luq. 9:10-17; Yoh. 6:1-14)

30 Ergantooti gara Yesuusii yennaa deebi'ane, waan huja-
nee fi waan barsiisane mara isatti himane.
31 Namooti hedduun kuun dhufaa kuun deemaa waan
jiranuuf, Yesuusii fi barattooti isaa yennaa areeratanulle
dhabane. Tanaaf inni isaaniin, «Ka'aa me takkaa addee
qoommi'iititti baaneen foorfattanii» jedhe.
32 Maarre isaan hobolo'oon qofuu addee qoommi'ii
dhaqane.
33 Namooti hedduun ammoo isaan deemaaranuun dhag-
ganee hubatane; worri qachoota mara keessaa dhufane mi-
ilaan fiiganee isaaniin dura achi geyane.
34 Yesuus qarqara bisaaniititti hoboloo keessaa yennaa
baye, gumii guddoo ta akka hoolota tissee hin qannee
fakkaattu dhaggee isi'ii gadde. Maarre inni waan hedduu
isaan barsiisiisa jalqabe.
35 Yennaa latti galgalootte barattooti isaa gara isaa dhufa-
nee, «Addeen tun urma†, lattille dhiitteerti.
36 Gumiin tun gara olla'aa fi oorruu as aananuu kana
dhaqanee, waan nyaatanu akka bitatanuuf gad lakkisi!» jed-
hane.
37 Yesuus deebisee, «Isin waan nyaatanu isaaniif kenna'a!»
jedhe. Isaan ammoo, «Dhandhee mindaa gara woggaa
tokkootitti dhikaatuun‡ daabboo binnee isaanii kenninaa
ree?» jedhanee gaafatane.

† **6:35** *Urma:* Ulma dinaaraa dhibbaan ‡ **6:37** *Mindaa gara woggaa tokkootitti dhikaatuun:* Beesee

38 Jennaan inni, «Daabboo meeqa qaddan? Dhaqa'aatii
ilaala'a!» isaaniin jedhe. Isaan meeqa akka teete beekaneen
duuba, «Daabboo xaltaa lama» jedhaneen.
39 Yesuus akka isaan namoota maraa cinna cinnaan marra
bisilee irra teessisanu barattoota ifiititti hime.
40 Isaanille cinna dhibba dhibbaan, shantama shantamaan
tee'ane.
41 Yesuus xaltaa shanii fi qurxummii lamaan fuudhee gara
ol-gubba'aa ilaalee eebbise. Achiin duuba xaltaa daabbo'oo
san caccassee, kolba'aaf akka qoodanu barattoota ifiititti
kekenne. Inni qurxummii lamaan sanille akka nama mara
geettuuf kukkute.
42 Nami maraayyuu nyaatee quufe.
43 Barattooti isaa hambaa daabbo'ootii fi qurxummi'ii kol-
lonjoo kudhanii lama mijuu fuudhane.
44 Kolbaan sagalee san nyaatte dhiirti callaanuu kuma
shan.

Yesuus Bisaan Gubbaa Ideeme
(Mat. 14:22-33; Yoh. 6:16-21)

45 Yennuma san, Yesuus adoo kolbaa ifi irraa geegessi-
isatti jiruu, barattooti isaa hoboloo yaabanee isaan dura
abbaaya'aan gama gara Betsayida'aa akka deebi'anee bu'anu
tolche.
46 Inni kolbaa saniin nageyatti jedheen duuba daadimati-
isaaf gara gaaraa ol baye.
47 Yennaa galgalaalle inni qofuu achi jiraayyu; hoboloon
ammoo odduu abbaaya'aa jirti.
48 Bubbeen gara isaanii waan bubbitteef, shaffisa'aan
bisaan gurduummataa§ rakkataa akka turane dhagge.
Halkan gara iyya lukku'uu ta lammeesso'ootitti Yesuus
bisaan gubbaa ideemaa gara isaanii dhufee, cinaa isaanii
akka dabaruu te'e.
49 Yesuus bisaan gubbaa ideemuun barattooti yennaa
dhaggane, ekeraa seyanee iyyane.
50 Isaan maraa yennaa isa dhaggane bararaqane. Yesuus
ammoo yennuma san, «Jabaadha'a! Wonni Ana; hin so-
daatina'a!» isaaniin jedhe.
51 Inni hoboloo isaanii yaabee jennaan, bubbeen cadhitte.
Barattooti akka malee baaseffatane.
52 Qalbiin isaanii waan duuddeertuuf, isaan baasa inni
daabbo'oon hojjateeyyuu hubatuu hin dandeenne.

Yesuus Genesaarexitti Worra Dhibame Fayyise
(Mat. 14:34-36)

§ **6:48** *Gurduummataa:* Laaqataa

53 Yesuusii fi barattooti yennaa hobolo'oon abbaaya'aan
gamatti qaxxaamuranee, Genesaarexitti lafatti bayane, qar-
qara bisaaniititti hoboloo hidhatane.
54 Akkuma isaan hoboloo keessaa bayaneen, kolbaan
Yesuus akka te'e beette.
55 Maarre isaan adaala godina sanii duudii keessa fiiganee,
addee inni achi jira jechuu dhage'ane maratti, worra dhiba-
mane rare'een gara isaa fidane.
56 Addee Yesuus dhaqe, olloota, qachoota, oorruu yookiin
lafa dikko'oo maratti, worra dhibamaa gara lafa qaaleyaa
yaasanee, handaaruma woyaa isaalle tuqiisaaf isa kad-
hatane. Worri handaara woyaa isaa tuqane maraayyuu
fayyane.

7

Seera Waaqaatii Fi Aadaa Maanguddo'oo
(Mat. 15:1-9)

1 Fariisaayotaa fi barsiisoti seera Muuse'ee ka Yerusaalemii
dhufane gariin, Yesuus biratti wolitti qabamane.
2 Barattooti Yesuusii gariin, akka seera isaaniititti, harka
dhiqachu'uun adoo ifi hin qulleessin harka xuri'iitiin sagalee
nyaatanuun dhaggane.
3 Worri Fariisaayotaa fi Yihudoota te'ane maraayyuu,
aadaa maanguddoota isaanii waan ulfeessanuuf, harka ifii
miidhassanee adoo hin dhiqatin hin nyaatanu.
4 Yennaa dikko'oo galanu adoo dhiqatanee ifi hin qulleessin
hin nyaatanu.* Seerri abbootii isaanii ka isaan ulfeessanu
ka dhibiille heddu'utti jira; meya itti unanu, meya bisaanii,
meya sibiila diimaa irraa hojjatame, [taqeelle] hin dhiqan.
5 Tanaaf Fariisaayotii fi barsiisoti Seera Muuse'ee, «Barat-
tooti teeti aadaa maanguddoota teennaa ulfeessuu didanee
harka xuri'iitiin maaf sagalee nyaatan?» jedhanee Yesuus
gaafatane.
6 Yesuus deebisee, «Isin kijiboole'e! Isaayaas marroo
teessaniif: ‹Kolbaan tun afaaniin na ulfeessiti; gadhaan isi'ii
ammoo na irraa fago'oo.
7 Aadaa namaa akka seera Waaqaatitti barsiisaa, na
waaqonfatuun isaanii gatii hin qabu› jedhee ka raage
dhuga'a.
8 «Isin ajaja Waaqaa ulfeessuu diddanee, aadaa namaa
ulfeessitan» isaaniin jedhe.
9 Yesuus itti aansee, «Aadaa teessan hordofiisaaf jettanee
ajaja Waaqaa didu'uuf mala dansaa qaddan.

* **7:4** Hiikkaan gariin waan dikko'oo bitane mara adoo hin dhiqin hin nyaatanu

10 Muuseen, ‹Haadhaa fi abbaa keeti ulfeessi!›, ‹Abbaa ifiitii
fi haadha ifii ka abaaru ijjeefamuu ti› jedhee ajajeera.
11 Isin ammoo nami abba'aa fi haadha ifii gargaaru'uuf
male tokko, isaaniin, wonni silaa isiniif kennu, ‹Qurbaana
te'eera› akkas jechuun Waaqaaf kennameera yoo jedhe,
12 duuba inni deebi'ee abbaa ifiitii fi haadha ifiitiif waan
tokkolle akka godhuuf hin eeyyantanu.
13 Aadaa teessan ta wol wolitti daddabarsitane hordofu'uuf
jecha Waaqaa lakkittane. Isin waan hedduulle ta tana
fakkaattu tolchitan» isaaniin jedhe.

Waan Nama Batteessu
(Mat. 15:10-20)

14 Ammaalle Yesuus gumii gara ifii waamee, «Isin martinuu
waan ani jedhu caqasa'aatii hubadha'a!
15 Wonni alaa gara afaan namaa seenu tokkolle nama hin
batteessu; wonni afaan namaa keessaa bawu ammoo nama
batteessa. [
16 Gurra dhage'u nami qabu dhage'uu ti]» isaaniin jedhe.
17 Yennaa Yesuus gumii dhiisee gara manaa seene, barat-
tooti isaa akka inni mammaassa kana hiiku isa gaafatane.
18 Inni ammoo, «Isinille akkuma worra kaanii adoo hin
hubatin jirtanii? Wonni alaa gara gadhaa namaa galu maraa
nama batteessiisa akka hin dandeenne isin hin hubattanuu?
19 Sagaleen gara qalbii namaa hin seentu; gara gadhaa
namaa seentee nafa keessaa baati» isaaniin jedhe. Tana
jechu'uun sagaleen martinuu nyaataaf qullittii akka teete
beessise.
20 Yesuus itti aansee, «Waan qalbii namaa keessaa bawutti
nama batteessa.
21 Wonni qalbii namaa keessaa bawu: yaada hamaa, sagaa-
galuu, hatuu, ijjeesuu,
22 gaarayyeeffatuu, joljoluu, hammeenna, sobuu, fariisaa,
hinaaffaa, maqaa balleessuu, kooru'uu fi gowwu'u.
23 Wonni hantuun tun mara qalbii namaa keessaa baatee
nama batteessiti» jedhe.

Dhugeeffannaa Dubartii Takkaa
(Mat. 15:21-28)

24 Yesuus achii deemee gara biyya Xiiroosiitii fi Sidoonii
dhaqee, mana tokko seene. Akka inni achi jiru eennulle
akka beekuuf hin barbaanne; ammoo dhokatiisaaf hin dan-
deenne.
25 Dubartiin takka, ta intalti isi'ii ayyaana hama'aan qa-
banteertu, gurra Yesuusii dhageettee, dhuttee miila isaatitti
jidde.

26 Dubartittiin tun nama Giriikii ti; isiin lafa Finiqee jedhantu ta biyya Sooriya'aa keessatti dhalatte. Isiin akka durriisa intala isi'ii keessaa baasuuf Yesuus kadhatte.
27 Yesuus ammoo, «Me qara ijoolleen nyaattee quuttuu ti; sagalee ijoolle'ee fuudhanee sare'eef qolaansuun dansa'aa moti» isi'iin jedhe.
28 Isiin ammoo deebittee, «Goottaa kiyya, sareelle harcaa qorii ijoolle'ee keessaa harcaate nyaatti» jetteen.
29 Yesuus deebisee, «Waan akkas dubbatteef, durriisi intala teeti keessaa bayeera; gara mana keetii deemi» isi'iin jedhe.
30 Dubartittiin gara manaa deebitee galtee, intala isi'ii keessaa durriisi bayee, taqee irra irkatteertuun dhaggite.

Yesuus Namicha Gurra Duuda'aa Fayyise
(Mat. 15:32-39)

31 Achiin duuba Yesuus biyya adaala qachaa Xiiroosiitii ka'ee, karaa Sidooniitiin dabaree, biyya qachoota kudhan jedhantu keessa bayee, gara abbaayaa Galiila'aa dhaqe.
32 Jarri takka, namicha gurra duuda'aa ka gikkisu tokko, gara Yesuusii fiddee, akka inni harka ifii isa irra kewuuf kadhatte.
33 Yesuus namicha san gumii keessaa qofitti baasee, quba ifii gurra isaa keessa keyee, tufee arraba namichaa tuqe;
34 gara ol-gubba'aa ol ilaalee hafuura gabbaa baafatee, «Efaataa» isaan jedhe. Akkas jechuun, «Banami!» jechu'u.
35 Yennuma san, gurri namichaa banamee, arrabi isaalle hiikamee akka dansaa dubbate.
36 Yesuus waan kana nama tokkolle'etti akka hin hinne isaan seere; isaan ammoo adoo inni isaan seeruu, ittuma caalchisanee odeessane.
37 Worri dhage'ane mara waan kana akka malee jajanee, «Wonni inni tolchu marti dansa'a! Worri gurra duude akka dhage'u, worri afaan duude akka dubbatu hin tolcha» jedhane.

8

Yesuus Nama Kuma Afur Areere
(Mat. 15:32-39)

1 Gaafa tokko gumiin guddoon dhibiin Yesuus biratti wolitti qabante. Isaan waan nyaatanu dhabanee jennaan Yesuus barattoota ifii waamee,
2 «Kolbaan tun guyyaa sadiin na woliin turteerti; sagaleelle waan hin qanneef, ani isaaniif hin naya.
3 Isaan keessaa lafa fago'ootii worri dhufane waan jiranuuf, adoo isaanii womaa hin areerin gara manaa gala'aa yoo jedhe, kara'atti hin gaggaban» jedhe.

4 Barattooti isaa deebisanee, «Lafa goomole'ee tana
keessatti sagalee kolbaa haganaa areeriisaaf geettu eessaa
fuuna?» jedhaneen.
5 Yesuus, «Daabboo xaltaa meeqa qaddan?» jedhee gaafan-
naan, isaan, «Xaltaa torba» jedhaneen.
6 Inni gumiin sun lafa irra akka teettu ajajee, xaltaa torba
san fuudhee, Waaqaaf galata galchee, caccassee, gumii saniif
akka qoodanu barattoota ifiititti kenne; isaanille gumii saniif
qoodane.
7 Isaan qurxummii* diqqoo tokkolle qaban. Yesuus qurx-
ummii saniifille Waaqaaf galata galchee, akka qoodanu
barattoota ifiititti hime.
8-9 Gumiin haga namoota kuma afurii sun martinuu nyaat-
tee quuttee, hambaa hatte kollonjoo gugurdoo torba guutuu
fuudhane. Yesuus akkuma kolbaa ifi irraa galcheen,
10 barattoota woliin hoboloo yaabbatee gara aanaa Dal-
maanuta'aa dhaqe.

Worri Fariisaayotaa Beessisa Gaafate
(Mat. 16:1-4)

11 Fariisaayoti gara Yesuusii dhufanee, isa woliin mormiisa
jalqabane. Isaan isa haga ilaaluu fedhanee, beessisa ol-
gubba'aa akka isaanitti mudhisuuf gaafatane.
12 Inni ammoo hafuura gabbaa baafatee, «Dhalooti kun
maaf beessisa gaafata? Ani dhugumaan isiniin jedha,
dhaloota kanaaf beessisi hin kennamu!» jedhe.
13 Achiin duuba inni isaan lakkisee, ammalle hoboloo yaab-
batee, gara abbaayaan gamaa bu'e.

Uukoo Fariisaayotaatii Fi Heroodisii
(Mat. 16:5-12)

14 Barattooti sagalee fidatiisa dedhanee, hoboloo keessatti
xaltaa tokko callaa qaban.
15 Yesuus isaaniin, «Ilaalladha'a! Uukoo worra Fariisaay-
otaatii fi Heroodisii irraa ifi eegadha'a!» jedhee ifi eeggachi-
ise.
16 Isaan wol woliin, «Inni waan nuuti sagalee hin qanneef
akkana jedha» jedhanee dudubbatane.
17 Yesuus yaada isaanii beekee, «Maaf waan dhaba sagalee
teessanii dudubbattan? Isin haga ammaa hin beennee? Qal-
bii hin qaddanuu?
18 Adoo ila qaddanuu hin dhaggitanuu? Adoo gurra qad-
danuu hin dhageettanuu? Isin hin qalbeeffattanuu?

---

* **8:7** *Qurxummii:* Qulxummii **8:15** Luq. 12:1

19 Yennaa ani daabboo xaltaa shanan namoota kuma
shaniif caccasse, hambaa hatte kollonjoo guutuu meeqa fu-
utane?» jedhee gaafate. Isaanille, «Kudhanii lama» jedhanee
deebisane.
20 Yesuus itti aansee, «Yennaa xaltaa torba nama kuma
afuriif caccasse, hambaa hatte kollonjoo guutuu meeqa fuu-
tane?» jedhee gaafate. Isaanille, «Torba» jedhaneen.
21 «Isin ammalle hin hubattanuu?» jedhee gaafate.

Yesuus Beetisayida'atti Nama Ballaa Tokko Fayyise

22 Yesuusii fi barattooti isaa gara Betsayida'aa dhufane.
Jarri takka achitti namicha ballaa tokko gara Yesuusii fiddee,
akka inni namicha harkaan tuquuf kadhatte.
23 Yesuus namicha ballaa san harkaan qabee, ollaa keessaa
diidatti baasee, ila namichaatitti tufee, harka ifii irra keyee,
«Wo dhaggitaa?» jedhee gaafate.
24 Namichi midhatee ilaalee, «Ee, namoota dhaggaara; am-
moo akka muka ideemuu natti fakkaatan» jedhe.
25 Yesuus ammalle harka ifii ila namichaa irra keye. Yen-
naa tana namichi hubatee ilaale. Ilti isaa fayyitee waan
maraa miidhassee dhagge.
26 Kanaan duuba Yesuus, «Olla'atti hin deebi'in» jedhee
namicha gara mana isaa galche.

Pheexroos Ebeluu Yesuusii Hime
(Mat. 16:13-20; Luq. 9:18-21; Yoh. 6:66-71)

27 Yesuusii fi barattooti isaa gara olloota adaala Qiisaariyaa
Filiphoosii dhaqane. Inni adoo ideemanuu kara'atti, «Namooti
eennu anaan jedhan?» jedhee isaan gaafate.
28 Isaanille, «Gariin Yohaannisii cuupha'a si'iin jedhan;
gariin Eliyaas si'iin jedhan; kuun ammoo raagota keessaa
tokko si'iin jedhan» jedhanee deebisaneef.
29 Yesuus, «Isin hoo, eennu anaan jettan?» jedhee isaan
gaafate. Pheexroos deebisee, «Ati Kiristoos» jedheen.
30 Yesuus waan isaa eennulle'etti akka hin hinne jabeessee
isaan seere.

Yesuus Marroo Rakko'oo fi Du'a Ifii Dubbate
(Mat. 16:21-28; Luq. 9:22-27)

31 Yesuus, «Ilmi namaa jaarsolee biyyaa, sooreyyii hayy-
ootaatii fi barsiisota Seera Muuse'eetiin guddoo hin rakkata.
Inni jibbamee hin ijjeefama; guyyaa sadiin duuba ammoo
hin ka'a» jedhee barattoota ifii barsiise.
32 Inni dubbii tana isaaniif ifa tolchee dubbate. Pheexroos
ammoo Yesuus cina'atti fuudhee, waan akka sanii san akka
hin dubbanne dhoogge.

8:29 Yoh. 6:68-69

33 Inni ammoo garagalee barattoota ifii ilaalee, Pheexroosiin, «Seexana, na irraa bayyadhu! Ati akka namaa malee, akka Waaqaa hin yaadattu» jedhee xixe.
34 Achiin duuba Yesuus gumi'ii fi barattoota gara ifii waamee, «Eennulle na hordofiisaaf yoo barbaade, waan ifii lakkisee, fannoo ifiille ba'atee, na hordofuu ti.
35 Nami jiruu ifii fayyifatiisa fedhu hin dhaba; nami anaa fi Oduu Gammadaatiif† jedhee jiruu ifii dhabu ammoo, jiruu ifii hin fayyifata.
36 Nami yoo waan lafa tanaa duudii qabaatee, jiruu ifii yoo dhabe ammoo maan isaa baati?
37 Nami wodoo lubbuu ifiitiif maan kennuu dande'a?
38 Nama dhaloota gaarayyeeffata'aa‡ fi cubbamaa kana keessatti, anaa fi dubbii tiyyatti fokkifatutti, Ilmi namaa ulfinna Abbaa ifiitiin, ergantoota Waaqaa woyyoota woliin yennaa dhufu itti hin fokkifata» jedhe.

9

1 Yesuus itti dabalee, «Dhugumaan isinitti hima; namoota as dhaabbataneeranu kana keessaa, adoo hin du'in mootummaan Waaqaa, hunnaan dhutteertuun worri dhaggu jira» jedhe.

Bifa Jijjiiramuu Yesuusii
(Mat. 17:1-13; Luq. 9:28-36)

2 Yesuus guyyaa jaan duuba, Pheexroos, Yaaqoobii fi Yohaannis fudhatee, ol gara gaara tokkoo qofitti baase. Achitti inni isaan duratti jijjiiramee,
3 woyaan isaa eennulle nami lafa irraa ka woyaa borcu tokko dande'ee haga addeessuun caalaa adii calkii* teete.
4 Achiin duuba barattooti sadiin Eliyaasii fi Muuseen Yesuus woliin haasowanuun dhaggane.
5 Pheexroos Yesuusiin, «Barsiisa'a! Asitti dhaggamuun keenna nu'uuf dansa'a! Kowa'a gosee sadiin, takkattii si'iif, takkattii Muuse'eef, takkattii Eliyaasiif ijaarraa» jedheen.
6 Isaan akka malee waan sodaataneeranuuf, Pheexroos waan dubbateeyyuu hin beenne.
7 Achiin duuba duumensi dhufee gaaddisa ifiitiin isaan golle. Duumensa keessaa qoonqoon, «Kun Ilma kiyya ka an jaaladhu, isa dhage'aa!» jette.
8 Yennuma san yennaa isaan adaala ifii ilaalanu Yesuus qofa ifi biratti dhaggane malee, nama dhibii eennulle hin dhaggine.

† **8:35** *Oduu Gammadaatiif:* Wongeelaaf ‡ **8:38** *Dhaloota gaarayyeeffataa:* Dhaloota hin addatane, dhaloota gara gaggalaa * **9:3** *Addii calkii:* Adii dhaatii

9 Yesuusii fi barattooti isaa gaara irraa adoo gad bu'iisatti
jiranuu, «Ilmi namaa haga du'aa ka'utti waan dhaggitane,
nama tokkolle'etti hin himina'a» jedhee barattoota ifii seere.
10 Isaan dubbii isaa fudhatane; ammoo, «Du'aa ka'iis kun
maan inni?» jedhanee wol gagaafatane.
11 Barattooti isaa, «Maaf barsiisoti seeraa, ‹Eliyaasitti dursee
dhufa› jedhan?» jedhanee Yesuus gaafatane.
12 Yesuus deebisee, «Akka waan mara miidhassuuf dhugu-
maan Eliyaas hin dhufa; ammoo Ilmi Namaa akka guddoo
rakkatuu fi jibbamuu ta barreeffante ho ree?
13 Ani ammoo isinitti hima; Eliyaas dhufeera; akkuma
waan isaatiif barreeffantetti, namooti waanuma fedhane isa
tolchane» jedhe.

Yesuus Mucaa Ayyaana Hama'aan Qabame Fayyise
(Mat. 17:14-21; Luq. 9:37-43)

14 Yesuusii fi barattooti sadiin, gara barattoota taanii yen-
naa deebi'anee dhufane, gumiin guddoon isaan marsitee,
barsiisoti Seera Muuse'ee isaan woliin moromanuun dhag-
gane.
15 Gumiin sun yennaa Yesuus dhaggite, akka malee maad-
effattee, gara isaa rukkittee nageya fuute.
16 Yesuus, «Wonni isin irratti wol morontanu maan inni?»
jedhee isaan gaafate.
17 Gumii san keessaa namichi tokko deebisee, «Barsiisa'a!
Mucaan kiyya durriisa afaan duuchuun qabameeruun gara
keeti fideera.
18 Yennaa durriisi itti ka'u mara lafatti isa dhowa; afaan
hoomacheessa, ilkaan qarsiisa, nafi isaalle sooree goga. Ani
akka barattooti teeti durriisa kana baasanuuf gaafannaan,
isaan ammoo hin dandeenne» jedhe.
19 Yesuus deebisee, «E! Isin dhaloota hin dhugeeffanne!
Haga yoomii isin bira jiraadha? Haga yoomii isin ossadha?
Mucaa gara kiyya fida'a!» isaaniin jedhe.
20 Isaanille mucaa san gara Yesuusii fidane. Durriisi
akkuma Yesuus dhaggeen, mucaa gajassiisee, lafatti dhowee,
gangalachiisee, hoomacha afaanii yaasisiise.
21 Yesuus, «Haga yoomiitii as akkana te'a?» jedhee abbaa
muca'aa gaafate. Abbaan muca'aa deebisee, «Ijoolluma'aan
jalqabee ti.
22 Yennaa hedduu ibiddaa fi bisaan keessa buusaa isa ij-
jeesiisaaf wodhaaneera. Ati ammoo yoo dandeette, maga-
nne'ee nu'uuf nayiitii nu gargaar» jedhe.
23 Yesuus, «Maaf ‹Yoo dandeette› jetta? Nama dhugeeffan-
naa qabuuf wonni marti hin dande'anti» jedhee deebise.

24 Yennuma san abbaan muca'aa, «Ani dhugeeffannaa hin qaba. Ammoo ta caalte akka qabaadhuuf na gargaar!» jedheen.
25 Yesuus gumiin ariifattee itti dachaatuun yennaa dhagge, ayyaana hama'aan, «Ati ayyaana afaanii fi gurra duuda'aa! Ani si ajajaa isa keessaa bayi; deebiteelle itti hin deebi'in» jedhee isa xixe.
26 Ayyaanni mucaa iyyisiisee, gajassiisee keessaa baye. Mucaan akka reeffaa teenaan, namooti hedduun, «Du'eera» jedhane.
27 Yesuus ammoo mucaa harka qabee lafaa ol kaase; innille ol ka'ee dhaabbate.
28 Yesuus gara manaa seeneen duuba, barattooti isaa, «Nuuti ayyaana hamaa san maaf baasuu dadhanne?» jedhanee qofitti isa gaafatane.
29 Inni ammoo deebisee, «Ka akkanaa kun daadimataa fi laamaan† malee hin bawu» isaaniin jedhe.

Yesuus Ammalle Marroo Du'aa Fi Du'aa Ka'a Ifii Dubbate
(Mat. 17:22-23; Luq. 9:43-45)

30-31 Yesuusii fi barattooti isaa addee san lakkisanee Galilaa keessa dabarane. Yesuus, «Ilmi Namaa harka worra isa ijjeesuutitti dabarfamee hin kennama; isaanille isa hin ijjeesan; guyyaa sadiin duuba ammoo hin ka'a» jedhaa barattoota ifii waan barsiisiisatti jiruuf, eennulle addee inni jiru akka beekuuf hin barbaanne.
32 Isaan ammoo wonna inni barsiise kana hin hubanne; isa gaafachu'uufille sodaatane.

Ka Caalu Eennu Laati?
(Mat. 18:1-5; Luq. 9:46-48)

33 Yesuusii fi barattooti isaa Qifirnaahoom dhaqanee, mana geyaneeranuun duubatti Yesuus, «Kara'atti wonni isin irratti wol morontane maan inni?» jedhee isaan gaafate.
34 Isaan ammoo, «Nu keessaa ka caalu eennu laati?» jedhanee waan wol moromaneeranuuf cadhisane.
35 Yesuus tee'een duuba barattoota kudhanii lamaan gara ifii waamee, «Nami caalaa namaa te'iisaaf barbaadu, gadee namaa te'ee, tajaajilaa nama maraa te'uu ti» jedhe.
36 Achiin duuba Yesuus daa'ima tokko fuudhee isaan dura dhaabbachiise. Inni isa habbaarratee,
37 «Eennulle ka daa'ima diqqaa akkanaa kana maqaa kiyyaan fudhatu, na fudhata; eennulle ka ana fudhatu, ka na ergelle fudhata malee na calla'aa moti» isaan jedhe.

Nami Nu'uun hin Mormine Golii Teenna
(Luq. 9:49-50)

† **9:29** *Laamaan:* Woraabbiin gariin laamaan ka jedhu hin dabalanu **9:34** Luq. 22:24

38 Yohaannis Yesuusiin, «Barsiisa'a, namicha tokko, ka
maqaa keetiin durriisota baasu dhagginee, waan inni golii
teenna te'uu dhabeef, nuuti ammoo isa dhooggine» jedheen.
39 Yesuus ammoo, «Nami maqaa kiyyaan baasa hojjatee
deebi'ee ammoo, dafee hantuu tiyya dubbatu waan hin jir-
reef, isa hin dhooggina'a.
40 Nami nu'uun hin mormine golii teenna.
41 Ani dhugumaan isiniin jedha, isin kiyya waan teetaneef,
maqaa kiyyaan nami bisaan unto'oo xuuxxoo tokko isinii
kennu gatii qaba.

Ataabiisa
(Mat. 18:6-8; Luq. 17:1,2)

42 «Eennulle worra didiqqaa na hordofu kana keessaa
tokkochi akka cubbuu tolchanuuf ataabiisaa‡ mannaa,
dhakaan daaku'uu guddaan morma isaatitti hidhamee
abbaayaa guddo'otti adoo gatamee isaa woyya.
43 Harki keeti akka cubbuu tolchituuf, yoo si ataabe ifi irraa
kuti; harka lamaan qabaattee gara qilee ibidda hin dhaannee
galiisaa mannaa, fafoottee gara jiru'uu galiisa si'iif woyya. [
44 Qilee san keessaa corroxxi nama nyaattu hin duutu;
ibiddille hin dhaamu.]§
45 Miilli keeti akka cubbuu tolchituuf, yoo si ataabe ifi irraa
kuti; miila lamaan qabaattee gara qile'ee gatamu'uu mannaa,
fafoottee gara jiru'uu galiisa si'iif woyya. [
46 Qilee san keessaa corroxxi nama nyaattu hin duutu;
ibiddille hin dhaamu.]
47 Ilti teeti akka cubbuu tolchituuf yoo si ataadde ifi keessaa
baasi; ila lamaan qabaattee gara qile'ee gatamu'uu mannaa,
ila takkattii callaa qabaattee mootummaa Waaqaa galuu si'iif
woyya.
48 Qilee san keessaa corroxxi nama nyaattu hin duutu;
ibiddille hin dhaamu.
49 Nami martinuu ibiddaan kurowa.*
50 «Sooddi waan dansa'a; ammoo yoo inni kuraa ifi keessaa
dhabe, maaniin isa deebittanee kureessitan ree?
«Soodda ifi keessatti qabaadha'a; wolii keessaniifille nageya
qabaadha'a!» jedhe.

10

Yesuus Dhirsaa Fi Niitiin Akka Wol Hin Lakkinne Barsiise
(Mat. 19:1-12; Luq. 16:18)

---

‡ **9:42** *Ataabiisaa: Sababa te'iisaa, nunnusiisaa* **9:43** Mat. 5:30 § **9:44** Woraabbiin gariin laakkossa 44 fi 46 hin qabanu **9:47** Mat. 5:29 * **9:49** Hi-ikkaan gariin akkuma ciincaan sooddaan qullowu, namille ibiddaan hin qullowa jedha **9:50** Mat. 5:13; Luq. 14:34-35

1 Yesuus addee sanii ka'ee gara biyya Yihuda'aatii fi laga
Yordaanosiitiin gama dhaqe. Ammalle gumiin guddoon gara
isaa dachaanaan, inni akkuma aadaa ifii isaan barsiise.
2 Worri Fariisaayotaa tokko tokko Yesuus dubbi'iin xaqari-
isaaf* fedhanee, gara isaa dhufanee, «Nami tokko ibidda ifii
baasuun seeraa?» jedhanee gaafatane.
3 Yesuus deebisee, «Seerri Muuse'ee maan jedha?» isaaniin
jedhe.
4 Isaan deebisanee, «Muuseen ‹Nami tokko woraqata lak-
keessaa† barreessee akka lakkisuuf eeyyameera› » jedhane.
5 Yesuus deebisee, «Muuseen sababa mataa jabeenna
keessaniitiif seera kana isinii barreesse.
6 Jalqabatti yennaa dadi dadantu, ‹Waaqi dhiiraa fi dubartii
dade;›
7 ‹Waan kanaaf nami tokko abba'aa fi haadha ifii lakkisee
ibidda ifii woliin wol qabatan.
8 Isaan lachuu tokko te'an.› Maarre yoona isaan foon tokko
malee lamaanii moti.
9 Waan Waaqi wolitti qassiise nami gargar hin baasin!»
isaaniin jedhe.
10 Yennaa deebi'anee galane, manatti barattooti isaa dubbii
tana isa gaafatane.
11 Inni deebisee, «Eennulle ka ibidda ifii lakkisee dubartii
dhibii fuudhu, ibidda ifii dassee gaarayyeeffata.
12 Akkasuma dubartiin abbaa manaa ifii jalaa baatee,
nama dhibii heerumtu takka hin gaarayyeeffatti» isaaniin
jedhe.

Yesuus Ijoollee Didiqqoo Eebbise
(Mat. 19:13-15; Luq. 18:15-17)

13 Namooti gariin akka Yesuus harka ifiitiin qaqqabee eeb-
bisuuf, ijoollee didiqqoo gara isaa fidane. Barattooti ammoo
isaan dheekkamane.
14 Yesuus yennaa waan kana dhagge aaree, «Mootummaan
Waaqaa waan ta worra akka ijoollee tanaa teeteef, ijoolleen
gara kiyya dhuttuutii, hin dhooggina'aa lakkisa'a!
15 Ani dhugumaan isinitti hima; eennulle mootummaa
Waaqaa akka ijoolleen takka fudhattutti ka hin fudhanne, itti
hin galu» jedhe.
16 Achiin duuba ijoollee habbaarratee harka ifiitiin
qaqqabee, isaan eebbise.

Namicha Dureessa Tokko
(Mat. 19:16-30; Luq. 18:18-30)

---

* **10:2** *Xaqariisaaf:* Qaxafiisaaf † **10:4** *Woraqata lakkeessaa:* Akkuma Gujiin dibee ibidda ifii galchu, bara san woraqata lakkeessaa barreessanee ibidda ifii lakkisan yookiin galchan **10:4** Mat. 5:31 **10:15** Mat. 18:3

17 Yesuus ideemiisaaf ka'ee kara'atti bayeeruun, namichi
tokko gara isaa fiigee, isa duratti jilbiiffatee, «Barsiisaa
dansa'a! Jiruu bara baraatitti galiisaaf ani maan tolchu'uu
male?» jedhee gaafate.
18 Yesuus deebisee, «Maaf barsiisaa dansa'a naan jetta?
Waaqa tokkocha malee, nami dansaan tokkolle hin jiru.
19 Ati seera ‹Hin ijjeesin, hin gaarayyeeffatin, hin hatin,
dharaan nama irratti dhugaa hin bayin, hin sobin, abbaa
keetii fi haadha teetiif ulfinna kenni› jedhu hin beetta» jed-
heen.
20 Namichi deebisee, «Barsiisa'a! Ani seera kana mara ijool-
lumma'aanuu jalqabee eegadheera» jedheen.
21 Yesuus isa hubatee ilaalee jaalatee, «Waan tokko calla'atti
si irraa dhidhate. Dhaqii, waan qaddu gurguriitii, worra
hiyyeeyyi'iif kenni, ol-gubba'atti hin duroontaa; achiin du-
uba koyiitii na hordofi!» jedheen.
22 Namichi yennaa dubbii tana dhage'ee karra guddoo
waan qabuuf, fuula ifii gurraachessee, gaddee achii deeme.
23 Yesuus adaala ifii ilaalee barattoota ifiitiin, «Worra
dureeyyi'iif mootummaa Waaqaatitti galuun attam
rakkisa'a!» jedhe.
24 Barattooti dubbii tana rifatane. Yesuus ammoo ammalle,
«Ijoollee tiyya mootummaa Waaqaatitti galiisi attam attam
rakko'o!
25 Nami dureessi tokko mootummaa Waaqaatitti galiisaan
irra gaalli qowa limmo'oo‡ keessa hulluuqiisatti kaso'oo»
isaaniin jedhe.
26 Barattooti Yesuusii akka malee dubbii tana baaseffata-
nee, «Yoona eennutti fayyuu dande'a ree?» jedhanee wol
gagaafatane.
27 Yesuus gara isaanii ilaalee, «Tun Waaqaaf malee na-
maaf hin dande'antu; Waaqaaf wonni maraa hin dande'anti»
jedhe.
28 Jennaan Pheexroos, «Kunoo, nuuti waan maraa lakkin-
nee si hordonneerra» jedheen.
29 Yesuus deebisee, «Dhugumaan isinitti hima; eennulle
mana yookiin obboleeyyan yookiin obboleettota yookiin
haadha yookiin abbaa yookiin ijoollee yookiin fichaa anaa fi
Oduu Gammadaatiif jedhee ka lakkise,
30 lafuma tanatti manoota, obboleeyyan, obboleettota,
haadhotii, ijoolle'ee fi fichoota harka dhibbaan caalaa miid-
haa woliin hin fudhata; lafa dhuttulle'etti jiruu bara baraa
hin qabaata.

‡ **10:25** *Limmo'oo:* Marfe'ee

31 Ammoo worri hedduun amma dura jiranu, worra duubaa hin te'an; worri hedduun amma duuba jiranu worra duraa hin te'an» jedhe.

Yesuus Marroo Du'aa Fi Du'aa Ka'a Ifii Sadeessoo Dubbate
(Mat. 20:17-19; Luq. 18:31-34)

32 Yesuusii fi barattooti isaa Yerusaalem dhaqiisaaf kara'atti bayanee ol qabatanuun, Yesuus isaaniin dura ideemuun, barattooti maadeffatanee, worri duubaan hordofiisatti jirulle sodaatane. Inni ammoo worra kudhanii lamaan ammalle maddi'itti baasee, waan isatti dhufu'uuf jiru isaanitti hime.

33 Inni isaaniin «Kunoo, gara Yerusaalemii ol bayaarra; Ilmi Namaa harka sooreyyii hayyootaatii fi barsiisota Seera Muuse'eetitti dabarfamee hin kennama. Isaan du'a itti muranee, worra Yihudoota hin te'initti§ dabarsanee isa hin kennan;

34 isaan isa hin ceeggatan, itti hin tufan, dhaananee hin ijjeesan; ammoo guyyaa sadiin duuba du'aa hin ka'a» jedhe.

Gaaffii Ilmaan Zabdewoosii
(Mat. 20:20-28)

35 Ilmaan Zabdewoosii Yaaqoobii fi Yohaannis gara Yesuusii dhufanee, «Barsiisa'a! Nuuti akka ati nuuf tolchituuf waan barbaannutti jira» jedhaneen.

36 Yesuus, «Akka ani isinii tolchuuf wonni isin barbaaddanu maan isiin?» isaaniin jedhe.

37 Isaan deebisanee, «Yennaa barcumaa keeti ka mootummaa ulfinnaa irra teette, tokko midda keetitti, tokko bitaa keetitti akka teennu barbaanna» jedhaneen.

38 Yesuus ammoo, «Isin waan gaafattanu hin beettanu! Muduunuu* rakko'oo ta ani itti unutti unuu hin dandeettanii? Akka ani cuuphamu cuuphamuu hin dandeettanii?» isaaniin jedhe.

39 Isaan, «Hin dandeenna» jedhaneen.

Yesuus, «Isin dhugumaan muduunuu ani itti unutti unuu hin dandeettan, akka ani cuuphamu cuuphamuu hin dandeettan.

40 Middaa fi bitaa kiyyatti filee ka teessisu ammoo anaa moti; addee tana worra qophootteertuuf ka kennu Waaqa» isaaniin jedhe.

41 Barattooti kudhan hafane kuun yennaa waan kana dhage'ane, Yaaqoobii fi Yohaannisitti aarane.

42 Yesuus ammoo gara ifii isaan waamee, «Mootoleen worra Yihudoota hin te'inii, worra mowanu hunnaan

10:31 Mat. 20:16 § **10:33** *Worra Yihudoota hin te'initti:* Ormatti * **10:38** Muduunuu: Buduunuu, kobolaa **10:38** Luq. 12:50

akka mowanu, bulchooti isaaniille baallii guutu'uun akka bulchanu isinuu hin beettan.
43 Isin oddu'utti ammoo akkas hin te'u; eennulle isin keessaa nama guddaa te'iisaaf ka barbaadu, tajaajilaa keessan te'uu ti.
44 Eennulle isin keessaa nama namaan duraa te'iisaaf ka barbaadu, garbicha nama maraa te'uu ti.
45 Ilmi namaa tajaajiliisaaf, namoota hedduulle wodi-isaaf lubbuu ifii kenniisaaf dhufe malee, tajaajilamiisaaf hin dhunne» jedhe.

Yesuus Barxiimewoosii Ila Balla'aa Fayyise
(Mat. 20:29-34; Luq. 18:35-43)

46 Yesuusii fi barattooti isaa Yerikoo dhaqane. Isaan gumii guddo'oon woliin yennaa Yerikoo lakkisanee bayane, namichi ila balla'aa kadhatichi tokko ka Barxiimewoos jedhamu, ilmi Ximeewoosii karaa qarqara tee'eera.
47 Inni Yesuus nama biyya Naaziretii akka te'e yennaa dhage'e, «Yesuus! Ilma Daawitii naaf nayi!» jedhee iyye.
48 Namooti hedduun isa cadhisiisiisaaf xixane; inni ammoo ittuma caalchisee qoonqoo guddo'oon, «Ilma Daawitii, naaf nayi» jedhee iyye.
49 Yesuus dhaabbatee, «Isa as waama'a!» jedhe. Jennaan isaan namicha waamanee, «Inni si waamiisatti jira, jabaadhu! Ka'i!» jedhaneen.
50 Maarre inni geelaa† ifi irraa gatee, utaalee ka'ee, gara Yesuusii dhufe.
51 Yesuus, «Maan akka ani si'iif godhu barbaadda?» jedhee isa gaafate. Namichi ballaan deebisee, «Barsiisa'a! Ani dhaggi-isaaf barbaada» jedheen.
52 Yesuusille isaan, «Dhugeeffannaan teeti si fayyicheerti deemi!» jedhe.

11

Yesuus Ulfinna Gudda'aan Yerusaalem Seene
(Mat. 21:1-11; Luq. 19:28-40; Yoh. 12:12-19)

1 Isaan akkuma Yerusaalemitti dhikaataneen, Betfaage'ee fi Bitaaniya'atti, gaara Ejersaa bira geyane. Yesuus barattoota ifii keessaa nama lamaaniin,
2 «Gara ollaa isiniin dura jiruu dhaqa'a; akkuma achi geettaneen ilmayyoo harre'ee mandiida* hidhameeruun hin dhaggitan; hiika'aatii as fida'a.
3 Eennulle ‹Maaf hiittan?› jedhee yoo isin gaafate, ‹Gootta'atti barbaada; inni adoo hin turin hin deebisa› jedha'aan» jedhee erge.

† **10:50** *Geelaa:* Kaabbaa kadhaa
* **11:2** *Mandiida:* Ijjumaa ka irra tee'anee hin beenne

4 Maarre isaan dhaqanee, ilmayyoo harre'ee balbala takka
duratti, karaa qarqaratti hidhameeruun dhaggane. Adoo
isaan hiikiisatti jiranuu,
5 worra achi dhaabbataneeranu keessaa namooti gariin,
«Maaf ilmayyoo harre'ee hiittan?» jedhanee isaan gaafatane.
6 Barattootille waan Yesuus jedhe isaanitti himane;
isaanille lakkisane.
7 Barattooti ilmayyoo harre'ee gara Yesuusii fidanee,
woyaa ifii harree irra buusane; innille irra tee'e.
8 Nami hedduun uffana ifii, worri dhibiin dameelee baalaa
raaqaa caccassanee karaa irratti afane.
9 Worri dura ideemanuu fi worri duubaan hordofanu,
«Hosaa'inaa![†] maqaa Gootta'aatiin ka dhufu ka eebbifame!
10 Mootummaan abbaa keenna Daawitii ta dhuttu ta eebb-
ifante! Ol-gubba'atti Hosaa'inaa!» qoonqoo guddo'oon jed-
hane.
11 Yesuus Yerusaalem geyee, Galma Waaqaa dhaqee, waan
adaala sanii mara ilaale. Ammoo waan dhiiteertuuf barat-
toota ifii kudhanii lamaan wolii gara Bitaaniya'aa dhaqe.

Yesuus Muka Harru'uu Tokko Abaare
(Mat. 21:18-19)

12 Guyyaa lammeesso'oo yennaa isaan Bitaaniya'aa
deebi'anu Yesuus beelaye.
13 Inni harruu urruuba takka fago'otti dhaggee, midhaan
irraa dhaggadhaa laati jedhee, ilaaliisaaf dhaqe. Ammoo inni
yennaa isii bira geye, yennaan sun yennaa harruun midhaan
buuttu waan te'uu dhabeef, baala malee waan tokkolle irraa
dhabe.
14 Maarre Yesuus harruu saniin, «Eennulle ijjumaa deebi'ee
midhaan si irraa hin nyaatin!» jedhe. Barattooti isaalle waan
inni jedhe kana dhage'ane.

Yesuus Gara Galma Waaqaa Dhaqe
(Mat. 21:12-17; Luq. 19:45-48; Yoh. 2:12-22)

15 Yennaa isaan Yerusaalem geyane, Yesuus gara Galma
Waaqaa dhaqee, worra Galma Waaqaa keessatti wo bituu fi
gurguratu mara gad yaase. Inni Xarapheessaa worra birrii
jijjiiratuutii fi barcumaa worra saphaliisa gurguratuu garag-
gaggalchee,
16 eennulle dalleya Galma Waaqaa keessa meya tokkolle
ba'atee akka hin qaxxaamurre dhoogge.
17 Achiin duuba inni, « ‹Manni kiyya gosa maraafuu mana
daadimataa te'a› jedhamee barreeffameera. Isin ammoo
goda hattuun itti dhokattu tolchitane» jedhee kolbaa barsiise.

[†] **11:9** *Hosaa'inaa:* Hosaa'inaa jedhuun fayyisi jechuu yennaa te'u, asitti ammoo Waaqi galatoomu yookiin hashuu yaada jedhulle qaba

18 Sooreyyiin hayyootaatii fi barsiisoti Seera Muuse'ee,
waan Yesuus jedhe dhage'anee, mala isa ittiin ijjeesanu bar-
baadiisatti ka'ane. Waan gumiin barsiisa isaa akka malee
baaseffatteertuuf, isaan isa sodaatane.
19 Galgala san, Yesuusii fi barattooti isaa qacha'aa bayane.

Gogiisa Muka Harru'uu
(Mat. 21:20-22)

20 Guyyaa lammeesso'oo ganama, adoo karaa san
dabaranuu, harruun hidda isi'ii mara woliin goddeertuun
dhaggane.
21 Pheexroos waan Yesuus harru'uun jedheeru qaabatee,
«Barsiisa'a, ilaali! Harruun ati abaarte goddeerti» Yesuusiin
jedhe.
22 Yesuusille deebisee, «Waaqatti dhugeeffadha'a.
23 Dhugumaan isiniin jedha; eennulle gadhaa ifiititti adoo
hin mamin gaara kanaan, ‹Asii ka'iitii, gara abbaaya'aa ifi
darbi!› yoo jedhe, wonni inni jedhulle akka teetuuf yoo
dhugeeffate, wonni sun isaaf hin teeti.
24 Tanaaf ani isinitti hima; yennaa daadimattanuu fi waan
tokko gaafattanu, akka fudhattaneetitti dhugeeffadha'a;
wonni gaafattanu mara isiniif hin kennama.
25 «Yennaa daadimatiisaaf kaatanee dhaabbattanu,
abbaan keessan ka ol-gubbaa jiru yakkaa keessan akka
isinii araaramu, eennulle irratti quuqaa yoo qabaattane
araarama'a. [
26 Ammoo yoo isin namaa araaramuu diddane, abbaan
keessan ka ol-gubbaa jiru yakkaa keessan isinii hin
araaramu]‡» jedhe.

Gaaffii Marroo Baallii Yesuusii
(Mat. 21:23-27; Luq. 20:1-8)

27 Isaan ammalle Yerusaalemitti deebi'ane. Yesuus Galma
Waaqaa keessa adoo deddeemuu, sooreyyii hayyootaa, bar-
siisoti Seera Muuse'eetii fi jaarsoleen gara isaa dhufanee,
28 «Waan kana mara tolchiisaaf baallii maanii qadda? Waan
kana mara akka tolchituuf eennutti baallii tana si'iif kenne?»
jedhane.
29 Yesuus deebisee, «Ani waan tokko isin gaafadha; yoo naaf
deebittane, anille baallii maaniitiin waan kana mara akka
tolchu isinitti hima.
30 Yohaannis akka cuuphuuf baallii eennutti kenneef?
Waaqa mo'o nama? Me naaf deebisa'a!» isaaniin jedhe.
31 Isaan wol mormanee, «Waaqa yoo jenne, ‹Maaf dubbii
Yohaannisii dhugeeffata diddane ree?› nu'uun jedha;

11:23 Mat. 17:23; 1 Qor. 13:2 **11:25** Mat. 6:14-15 ‡ **11:26** Woraabbiin gariin laakkossa 26 hin qabanu

32 ‹Nama jennuu ree?› » jedhane. Nami mara Yohaannis
akka dhugumaan raagichaatitti waan fudhateeruuf, kolbaa
sodaatane.
33 Tanaaf isaan Yesuusiin, «Nuuti hin beennu» jedhane.
Yesuus deebisee, «Maarre anille baallii maaniitiin waan kana
mara akka tolchu isinitti hin himu» isaaniin jedhe.

12

Mammaassa Qonnaan Bultoota Fichaa Woyni'ii
(Mat. 21:33-46; Luq. 20:9-19)

1 Achiin duuba Yesuus isaanitti mammaakee, «Namichi
tokko muka woyni'ii fichaa ifiititti dhaabee, dalleya itti
marsee ijaaree, boolla midhaan isi'ii itti cunfu qotee, xelleep-
hoo irra tee'anee eeganu ijaare. Achiin duuba qonnaan
bultootatti kireessee, biyya san lakkisee deeme.
2 Yennaan midhaan muka woyni'ii guuranu geennaan,
midhaan fudhatiisaaf hojjataa tokko gara qonnaan bultoota
ifii erge.
3 Qonnaan bultooti sun isa qabanee, dhaananee harka
duwwaa ari'ane.
4 Abbaan muka woyni'ii ammalle hojjataa dhibii gara
isaanii erge; qonnaan bultooti mataa isaa dachaanee*
qaanessane.
5 Abbaan muka woyni'ii ammalle hojjataa dhibii gara
isaanii erge; isalle ijjeesane; worra dhibiille akkuma kana
kaan dhaananee, kaan ijjeesane.
6 Abbaan muka woyni'ii ilma guddoo jaalatu tokko qaba.
Muummee irratti, ‹Ilma kiyya hin ulfeessan› jedhee, isa gara
isaanii erge.
7 Qonnaan bultooti sun ammoo, ‹Ka abbaa fichaa muka
woyni'ii dhaalu isaa kana; kowa'a isa ijjeennaa, dhaalli
nu'uuf hin te'a› woliin jedhane.
8 Maarre isaan ilma abbaa fichaa muka woyni'ii qabanee
ijjeesanee, fichaa woyni'ii keessaa alatti qolaansane.
9 «Yoona abbaan fichaa muka woyni'ii maan godha ree?
Inni hin dhufa; qonnaan bultoota san hin ijjeesa; fichaa
muka woyni'ii san, worra dhibi'itti hin kennata.
10 Isin Barreeffama Woyyicha keessatti ‹Dhakaan worri
mana ijaaru tuffate, dhakaa dhakaa mara caalaa bar-
baadamu te'e.
11 Wonni kun waan Goottaan tolche; ila teennalle'etti waan
baasaa ti;› ta jettu hin dubbinnee?» jedhee gaafate.
12 Bulchitooti Yihudootaa mammaassa kana akka Yesuus
isaaniif mammaake beekanee, isa qabiisaaf barbaadane; am-
moo gumii waan sodaataneef isa lakkisanee deemane.

* **12:4** *Dachaanee:* Fadhaansanee

Gaaffii Marroo Kaffaliisa Gibiraa
(Mat. 22:15-22; Luq. 20:20-26)

13 Isaan waan inni dubbatuun isa xaqaru'uuf jedhanee,
worra Fariisaayotaatii fi golii Heroodisii keessaa jara tokko
Yesuusitti ergane.
14 Worri ergamane dhufanee, «Barsiisa'a! Akka ati dhugaa
dubbattu nuuti hin beenna; nama tokkolle hin sodaattu;
karaa Waaqaa dhuga'aan barsiitta malee, nama wol hin
caalchittu. Mooticha mootota worra Rooma'aatiif gibira
kaffaluun seera moo seeraa moti? Hin kaffalla moo hin
kaffallu?» jedhaneen.
15 Inni ammoo kijiba isaanii beekee, «Isin maaf na xaqari-
isaaf wodhaantan? Me hin ilaalaa, beesee san fida'a!» jed-
heen.
16 Isaan beesee itti finnaan, «Fakki'ii fi maqaan irra jiru
kun ka eennuuti?» jedhee gaafate. Isaanille, «Ka mooticha
mootota worra Rooma'aa ti» jedhaneen.
17 Maarre Yesuus isaaniin, «Ka mootichaa mootichaaf, ka
Waaqaa Waaqaaf kenna'a!» jedhe; isaanille isa baaseffatane.

Gaaffii Marroo Du'aa Ka'iisaa
(Mat. 22:23-33; Luq. 20:27-40)

18 Saduqooti gariin, worri du'aa ka'iis hin jiru jedhanu gara
Yesuusii dhufanee,
19 «Barsiisa'a! Muuseen, ‹Nami tokko niitii fuudhee adoo
hin uumatin yoo isii irraa du'e, obboleessi isaa dubartii san
dhaalee sanyii obboleessa ifiitiif dabarsuu ti!› jedhee Seera
keessatti nu'uuf barreesseera.
20 Obboleeyyan torbaan tokko jiran; angafichi isaanii niitii
fuudhee ijoollee adoo hin uumatin du'e.
21 Obboleessi isatti aanulle dubartuma san dhaalee, ijoollee
adoo hin uumatin du'e; obboleessi sadeesso'oolle akkasuma
isii dhaalee irraa du'e.
22 Isaan torbaanuu dubartuma san fuudhanee, ammoo
ijoollee adoo hin uumatin irraa du'ane. Muummee irratti
dubartiin sunille duute.
23 Isaan torbaanuu niitumma'aan isii fuudhaneeranii,
guyyaa worri du'ane ka'anu isaan keessaa kamiif niitii teeti?»
jedhanee isa gaafatane.
24 Yesuus isaaniin, «Isin akka malee dokonkortane! Maaf
akka teete beettanii? Wonni akkana teeteef, isin Barreeffama
Woyyicha yookiin hunna Waaqaa hin beettanu.
25 Yennaa worri du'ane ka'anu, isaan akka ergantoota ol-
gubba'aa te'an malee, hin fuudhanu, hin heerumanulle'e.
26 Marroo ka'iisa worra du'anee: Kitaaba Muuse'ee
keessatti addee waan tusee gubattuu dubbattu hin
dubbinnee? Achitti ta barreeffante, Waaqi Muuse'een, ‹Ani

Waaqa Abraamii, Waaqa Yisihaqiitii fi Waaqa Yaaqoobii ti›
jedhe.
27 Inni Waaqa worra jira'aa ti malee, Waaqa worra
du'a'aatii moti. Isin akka malee dokonkortane» jedhe.

Ajaja Guddicha
(Mat. 22:34-40; Luq. 10:25-28)

28 Barsiisota Seera Muuse'ee keessaa tokko yennaa isaan
wol mormanu achi jira. Yesuus deebii dansaa akka deebiseef
dhaggee, gara isaa dhufee, «Ajaja mara keessaa guddichi
kam?» jedhee Yesuus gaafate.
29 Yesuus, «Ajaji guddichi, ‹Israa'el, dhage'i! Goottaan Waaqi
keenna Goottaa tokkocha.
30 Goottaa Waaqa keeti gadhaa keeti tokkochaan, lub-
buu teeti takkatti'iin, qalbii teeti takkatti'iin, hunna teeti
takkatti'iin› jaaladhu.
31 Ajaji guddichi lammeesso'oo, ‹Nama mara akka mataa
keetii jaaladhu› ka jedhu kana. Ajaji guddichi isaan lamaan
kana caalu ka dhibiin hin jiru» jedhe.
32 Barsiisaan Seera Muuse'ee Yesuusiin, «Barsiisa'a! Dansaa
dubbatte; ‹Goottaa Waaqa tokkocha malee, Waaqi dhibiin
hin jiru› jettee ka dubbate dhuga'a.
33 Waaqa gadhaa tokkochaan, qalbii takkatti'iin, hunna
takkatti'iin jaalatiisii fi ollaa ifii akka mataa ifii jaalatiis,
woreega ciinca'aatii fi woreega dhibii Waaqaaf dhiyeessuu
caala» jedhe.
34 Yesuus akka inni qarumma'aan deebise dhaggee, «Ati
mootummaa Waaqaa irraa fagoo hin jirtu» jedheen. Eegii
san nami tokkolle gaaffii dhibii isa gaafatiisaaf itti hin gamne.

Gaaffii Marroo Masiihii
(Mat. 22:24-46; Luq. 20:41-44)

35 Adoo Galma waaqaa keessatti barsiisiisatti jiruu, «At-
tamiin barsiisoti Seera Muuse'ee, ‹Mesiihiin ilma Daawitii ti›
jechuu dande'an?
36 Ayyaanni Woyyichi akka Daawiti, ‹Waaqi Goottaa
kiyyaan, diinota keeti miila keeti jalatti, haga Ani si'iif
kewutti, midda kiyyatti tee'i› jedhu'uuf akeekeera.
37 Daawiti ifiifuu, ‹Goottaa kiyya› jedhee yoo isa waame,
attamiin Mesiihiin ilma Daawitii te'uu dande'a?» jedhee
gaafate.
Gumiin guddoon gammadaan isaa dhageette.

Yesuus Barsiisota Seera Muuse'ee Irraa Ifii Eeggachiise
(Mat. 23:1-36; Luq. 20:45-47)

12:28 Luq. 10:25-28

38 Yesuus adoo isaan barsiisuu, «Barsiisota Seera Muuse'ee,
ka woyaa dheertuu uffatanee asii fi achi deemaa, addee
dikko'ootitti akka nageya ulfinnaa isaan fuudhanu jaalatanu,
39 Mana Waaqonfannaa Yihudootaa keessatti barcumaa
duraa, lafa jilaatitti addee ulfinnaa, worra filatu irraa ifi
eeggadha'a!
40 Isaan daadimata dheertuu daadimatanu mudhisiisaan,
mana haadhotii hiyyeessaa† sossanee itti aalatiisaaf dheeres-
sanee daadimatan» jedhe.

Kennaa Haadha Hiyyeessaa
(Luq. 21:1-4)

41 Yesuus Galma Waaqaa keessatti cinaa subba kennansa
keessa buusanuu tee'ee, akka kolbaan beesee ifii keessa
buuttu ilaale. Dureeyyiin hedduun beesee guddoo keessa
buutte;
42 achiin duuba haati hiyyeessaa hiyyeettiin takka dhuttee
beesee sibiila diima'aa didiqqoo lamaan, ta gatiin isi'ii akka
malee diqqo'oo keessa buutte.
43 Yesuus barattoota ifii waamee, «Ani dhugumaan isinitti
hima! Haati hiyyeessaa hiyyeettiin tun worra dhibii mara
caalaa subba kennansaa keessa buutte jedhe.
44 Worri dhibiin qabeenna guddaa qabanu irraa ka hafe
subba keessa buusane; isiin ammoo adoo hiyyeetti'iituu,
waan qaddu mara ka ittiin bultu subba san keessa buutte»
jedhe.

13

Yesuus Diigamiisa Galma Waaqaa Dubbate
(Mat. 24:1-2; Luq. 21:5-6)

1 Adoo Yesuus Galma Waaqaatii bayiisatti jiruu, barattoota
isaa keessaa tokkochi isaan, «Barsiisa'a, ilaali! Dhakooti gugur-
daan kunii fi ijaarsi gugurdaan kun attam dansa'a!» jedhe.
2 Yesuus, «Ati ijaarsa gugurdaa kana dhaggitaa? Isaan
maraa hin diigaman; tokkochi isaaniille wol irratti hin
hafanu» jedheen.

Beessisa Bara Muumme'ee

3 Yesuus gaara Ejersaa gubba'aa gara Galma Waaqaa
gamatti garagalee tee'uun Pheexroos, Yaaqoob, Yohaannisii
fi Indiryaas qofitti gara isaa dhufanee,
4 «Nutti himi, wonni kun yoom teeti? Wonni kun mara
te'iisaaf beessisi te'uuf jiru maan?» jedhanee gaafatane.
5 Yesuus isaaniin, «Eennulle akka isin hin dokonkorsine ifi
eeggadha'a!

† **12:40** *Haadhotii hiyyeessaa:* Dubartoota abbootiin worra irraa du'ane

6 Namooti hedduun, ‹Ani Kiristoos› jedhaa maqaa kiyyaan
hin dhufan; namoota hedduulle hin dokonkorsan.
7 Woraanaa fi oduu woraanaa yennaa dhageettane, hin
sodaatina'a. Wonni akkasii kun te'uu qaddi; kun ammoo
muumme'ee moti.
8 Gosi gosatti, mootummaan mootumma'atti hin kaati; latti
addee heddu'uun hin tachooti; beeltille hin teeti. Ammoo
kun akka ciniinsuu jalqabaa ti.
9 «Isin ifi eeggachuu qaddan. Qabanee gara mura'aa isin
hin geessan; Mana Waaqonfannaa Yihudootaa keessatti isin
hin dhaanan. Akka naaf dhugaa teetanu*, naaf jettanee
bulchitootaa fi mootota dura hin dhaabbattan.
10 Ammoo muummeen dhufiisaan dura, Oduun Gam-
madaa kolbaa maraaf lallabamuu qaddi.
11 «Yennaa qabanee gara mura'aa isin geessane, ‹Maan dub-
banna laati?› jedhaa dursitanee hin yaadina'a. Ammoo
waanuma yennaa san isinii kenname dubbadha'a; dubbii
isin dubbattanu ka dubbatu Ayyaana Woyyicha malee isinii
moti.
12 Obboleessi obboleessa, abbaalle ilma gara du'aa
dabarsee hin kenna. Ijoolleen worra ifiititti kaatee hin
ijjeesisiitti.
13 Nami martinuu sababa kiyyaaf isin jibba. Haga
muumme'ee ka ossatu ammoo hin fayya.

Farra Badi'ii
(Mat. 24:15-28; Luq. 21:20-24)

14 «Isin, ‹Farra badi'ii› addee dhaabbatu'uu hin malle
dhaabbatuun hin dhaggittan; kana ka dubbisu hubatuu ti.
Worri Yihudaa keessa jiru gara gaarotaa baqatuu ti.
15 Nami mana gubbaa jiru, gad bu'ee mana seenee, wo
fudhatiisaaf yennaa hin dabarsin.
16 Nami fichaa keessa jiru, woya'aaf gara manaa hin
deebi'in.
17 Guyyooti sun dubartoota ulfaatii fi hoosisaatiif attam
sodaachisa'a!
18 Wonni kun ganna keessa akka hin teene daadimadha'a!
19 Guyyooti sun guyyoota rakkinni hamaan itti te'u.
Rakkinni akkasii yennaa Waaqi biyyaa lafaa dadeen jalqabee
haga ammaatitti ijjumaa te'ee hin beeku. Deebi'eelle hin te'u.
20 Adoo Goottaan guyyaa san gabaassuu dhabaatee, nami
tokkolle hin hafu. Kolbaa ifii filateef jedhee, inni guyyaa san
gabaasse.
21 «Yennaa san eennulle isiniin, ‹Ilaala'a! Kiristoos as jira!›
yookiin ‹Ilaala'a! Achi jira!› yoo jedhe itti hin dhugeeffatina'a.

* **13:9** *Akka naaf dhugaa teetanu:* Akka Oduu Gammadaa yookiin marroo dhugeeffannaa teessanii itti hintanu **13:13** Mat. 10:22

22 Masiihooti dharaatii fi raagoti dharaa hin ka'an. Isaan
yoo dande'ane kolbaa Waaqi filatelle dokonkoriisaaf baasaa
fi bilbaasa hujan.
23 If eeggadha'a! Ani dursee waan maraa isinii himeera.

Dhufiisa Ilma Namaa
(Mat. 24:29-31; Luq. 21:25-28)

24 «Guyyootuma san keessa, yennaa rakko'oo saniin duuba,
aduun hin dukkanti; jiinille deebi'ee hin ifu.
25 Urjooti ol-gubbaa irraa hin harcaati; hunni ol-gubba'aa
hin raafanti.
26 Achiin duuba Ilmi Namaa, hunna guddo'oo fi ulfinnaan
duumensa keessa dhufuun dhaggitan.
27 Inni ergantoota Waaqaa maddii arfan lafaatitti ergee,
kolbaa Waaqi filate qaccee biyya lafaa mara irraa wolitti
qaban.

Barumsa Muka Harru'uu
(Mat. 24:32-35; Luq. 21:29-33)

28 «Muka harru'uu irraa barumsa baradha'a. Yennaa
dameeleen isi'ii quunxituu fi baala baattu, bonni akka
dhiyaate beettan.
29 Akkasuma isinille wonni kun teetuun yoo dhaggitane,
akka inni balbalatti dhiyaate hin beettan.
30 Ani dhugumaan isinitti hima; wonni kun maraa haga
teetutti dhalooti amma jiru kun hin taru.
31 Ol-gubba'aa fi latti hin taran; jechi kiyya ammoo ijjumaa
hin taru.

Guyyaa Yookiin Yennaa San Eennulle Hin Beeku
(Mat. 24:36-44)

32 «Guyyaa san yookiin yennaa san eennulle hin beeku.
Abbaa malee, ergantooti ol-gubba'aalle hin beekanu; Ilmille
hin beeku.
33 Yennaan yoom akka teete isin waan hin beenneef ifi
eeggadha'a! Dammaqa'a.
34 Wonni kun akka nami mana ifii lakkisee bayyatee
deemu tokko, itti gaafatamummaa hojjatoota ifiitiif kennuu
fakkaatti. Inni tokko tokkoofuu waan hujanu kennee, eed-
doon balbala eegu dammaqee akka eeguuf ajaja.
35 Maarre, abbaan manaa galgala yookiin halkan
hoxxeessa, yookiin iyya lukku'uu, yookiin barii dhufuu
isin waan hin beenneef dammaqa'a!
36 Dedhuma yoo dhufe rattaneertanuun me isin dhagguu ti.
37 Ani waan isiniin jedhu nama maraanuu jedha.
Dammaqa'a!» jedhe.

14

Yesuus Ijjeesiisaaf Mari'atane
(Mat. 26:1-5; Luq. 22:1-2; Yoh. 11:45-53)

1 Amma, Jila Irra Dabaramaatii fi Jila Daabboo Uukoo Hin
Qanneetiif guyyaa lamatti hafeera. Sooreyyiin hayyootaatii
fi barsiisoti Seera Muuse'ee Yesuus attamiin akka qabanee
ijjeesanu dhokaataan mari'atane.
2 Isaan, «Kolbaan waan raafantuuf yennaa jilaa tana hin
tolchinu» jedhane.

Dubartiin Takka Bitaaniya'atti Yesuusitti Fiqiree Naxxe
(Mat. 26:6-13; Yoh. 12:1-8)

3 Yesuus Bitaaniya'atti mana Simoonii dhukkuba goga'aa
farrisiisa'aan dur qabameeruutitti adoo areerratiisatti jiruu,
dubartiin takka fiqiree makaa hin qanne ta hidda muka
naardoosii irraa hujante, ta gatii guddo'oo, duloo dhakaa
albaasaaxarii irraa hujame guutuu fidde; duloo san cassitee
fiqiree san mataa Yesuusiititti naxxe.
4 Nami gariin ammoo aaree, «Fiqireen tun maaf akkanaan
baddi?
5 Fiqireen tun silaa mindaa woggaa tokkoo* caala'atti
gurgurantee, beeseen sun hiyyeeyyi'iif hin kennamaayyu»
woliin jedhanee, hincinnayanee isii malchane.
6 Yesuus ammoo, «Isii lakkisa'a! Isin maaf isii rakkittan?
Isiin waan dansaa naaf gooteerti.
7 Hiyyeeyyiin yennaa maraa isiniin woliin jiran; yennuma
feetane isin isaan qarqaaruu hin dandeettan. Ani ammoo
yennaa mara isin woliin hin jiraadhu.
8 Isiin waan dandeette goote; duraan dursitee nafa kiyyatti
fiqiree naxxee awwaalaaf qopheessite.
9 Ani dhugumaan isinitti hima, biyyaa lafaa irratti Oduun
Gammadaa addee lallabantu maratti wonni isiin goote kun
qaabbii isi'ii te'ee himama» jedhe.

Yihudaan Yesuus Dabarsee Kenniisaaf Jaraan Wolii Gale
(Mat. 26:14-16; Luq. 22:3-6)

10 Achiin duuba Yihudaan nami biyya Keriyootii barattoota
kudhanii lamaan keessaa tokko ka te'e, Yesuus dabarsee
kenniisaaf gara sooreyyii hayyootaa dhaqe.
11 Isaan waan kana yennaa dhage'ane, gammadanee,
beesee isaa kenniisaaf addachiisane. Maarre Yihudaan
Yesuus dabarsee kenniisaaf yennaa dagu'uu barbaadate.

Yesuus Sagalee Jila Irra Dabaramaa Barattoota Woliin Nyaate
(Mat. 26:17-25; Luq. 22:7-14,21-23; Yoh. 13:21-30)

---

* **14:5** *Mindaa woggaa tokkoo:* Dinaara dhibba sad

12 Guyyaa jalqaba Jila Daabboo Uukoo Hin Qanneetitti,
yennaa hooleen Jila Irra Dabaramaa qalame, barattooti,
«Sagalee Jila Irra Dabaramaa eessatti akka si'iif qopheessinu
barbaadda?» jedhanee Yesuus gaafatane.
13 Yesuus barattoota ifii lamaaniin, «Gara qacha'aa deema'a!
Nama tokko ka okkotee bisaanii kaafateeru dhaggitan. Isa
faana deema'aatii,
14 abbaa mana inni seenuutiin, ‹Kolloon keessumma'aa
ta ani barattoota tiyya woliin sagalee Jila Irra Dabaramaa
keessatti nyaadhu eessa jirti? Si'iin jedha barsiisaan› jedha'a.
15 Achiin duuba inni kolloo mana irraa badhoo, ta meya
manaatiin guutantee afante takka isinitti hin mudhisa.
Achitti nu'uuf qopheessa'a» jedhee erge.
16 Barattooti sun ka'anee gara qachaa gudda'aa dhaqanee,
waan maraa akkuma inni isaanitti hime dhaggane; sagalee
Jila Irra Dabaramaalle qopheessane.
17 Yennaa latti galgalootte Yesuus barattoota ifii kudhanii
lamaan woliin dhufe.
18 Adoo isaan qori'itti hiiqanee nyaatiisatti jiranuu, Yesuus,
«Ani dhugumaan isinitti hima; isin keessaa nami tokko, ka na
woliin nyaatiisatti jiru dabarsee ana hin kenna» jedhe.
19 Barattooti laaleffatanee, «Dhugumaan anaan jechuu keetii
moti! Jechuu keetii?» jedhanee badoo bado'oon isa gaafa-
tane.
20 Yesuus isaaniin, «Inni isin nama kudhanii lamaan
keessaa tokko, ka na woliin qorii tanatti cuuphataa
nyaataaru.
21 Ilmi namaa akkuma marroo isaatiif barreeffante hin
du'a; ammoo nama Ilma Namaa dabarsee kennuuf aanne'e!
Inni adoo ijjumaa dhalatiisa dhabee jiraatee isaa woyya!»
jedhe.

Irbaata Gootta'aa
(Mat. 26:26-30; Luq. 22:14-20; 1 Qor. 11:23-25)

22 Adoo nyaatiisatti jiranuu, Yesuus xaltaa daabbo'oo fu-
udhee, eebbisee, caccassee, barattoota ifiitiif kennee, «Fud-
hadha'a; kun foon† kiyya!» jedhe.
23 Achiin duuba Inni muduunuu fuudhee, Waaqaaf galata
galchee, isaaniif kenne; isaan maraa muduunuu keessaa
unane.
24 Yesuus «Kun dhiiga kiyya, ka kolbaa heddu'uuf
dhangala'e, ka Waaqi ittiin gondoore.
25 Ani dhugumaan isinitti hima; mootummaa Waaqaa
keessaatitti haga guyyaa daadhii Woyni'ii haareya unutti
ijjumaa deebi'ee daadhii Woyni'ii hin unu» isaaniin jedhe.

† **14:22** *Foon:* Kitaab Giriikii nafa jedha

26 Achiin duuba isaan faaruu faarsanee, gara gaara ejersaa
ol bayane.

Yesuus Mormatiisa Pheexroosii Duraan Dursee Hime
(Mat. 26:31-35; Luq. 22:31-34; Yoh. 13:36-38)

27 Yesuus isaaniin, «Barreeffam Woyyichi, ‹Ani tissee hin
dhowa; hoolotille hin xexeeraman›, waan jedhuuf isin mar-
tinuu na lakkittanee hin baqattan.
28 Ani ammoo du'aa ka'een duuba isiniin dura gara Gali-
ila'aa dhaqa» jedhe.
29 Pheexroos Yesuusiin, «Isaan martinuu si lakkisanee yoo
baqatanelle ani ijjumaa si lakkisee hin baqadhu!» jedhe.
30 Yesuus Pheexroosiin, «Ani dhugumaan si'iin jedha;
halkanuma kana adoo lukkuun yennaa lamaan hin iyyin ati
yennaa sadiin na mormatta» jedhe.
31 Pheexroos ammoo afaan guutatee «Ani si woliin du'uuf
yoo barbaachiselle, ijjumaa si hin mormadhu» jedhe.
Isaan martinuu akkasuma jedhane.

Yesuus Getesemaane'etti Daadimate
(Mat. 26:36-46; Luq. 22:39-46)

32 Yesuusii fi barattooti isaa addee Getesemaanee jedhantu
takka dhaqanee, inni isaaniin «Haga Ani daadimadhu asi
tee'a'a» jedhe.
33 Inni Pheexroos, Yaaqoobii fi Yohaannis ifi biratti fuud-
hee, gaddee laaleffatee,
34 isaaniin, «Ani qixxee du'aatitti guddoo gadde. Isin as
tura'a; dammaqa'a» jedhe.
35-36 Yesuus haga diqqoo irraa hiiqee lafatti jigee, yoo
dande'ame yennaan rakkinnaa sun akka isa irra dabartu,
«Abbaa kiyya wonni mara si'iif hin dande'ama; muduunuu
rakkinnaa kana na irraa dabarsi! Ammoo akka fedha keetii
teetuu malee, akka fedha kiyyaa hin te'in» jedhee daadimate.
37 Achiin duuba inni deebi'ee dhufee, barattooti sadiin sun
rafaneeranuun dhaggee, Pheexroosiin, «Simoon rateertaa?
Saatuma takkaalle dammaxxee tee'iisaaf hin dandeennee?
38 Akka hin ataabanne, dammaqa'aatii daadimadha'a!
Ayyaanni namaa hin halcha; foon ammoo dadhaba'a» jedhe.
39 Inni ammalle achi dhaqee, akkuma angafa jedhe jedhaa
daadimate.
40 Yesuus gara barattootaa yennaa deebi'ee dhufe, ilti
isaanii waan dunquuqotteertuuf rafaneeranuun dhagge;
isaan waan deeffatanulle wollaalane.
41 Inni sadeessoo, yennaa deebi'ee gara isaanii dhufe, «Isin
ammalle rattanee foorfatiisatti jirtanii? Yoona geette! Saatiin

14:28 Mat. 28:16

geetteerti! Kunoo, Ilmi namaa harka cubbaaleyyi'iititti dabarfamee kennamaara.
42 Ka'aa, deemnaa! Kunoo ka ana dabarsee kennu dhikaateera» isaaniin jedhe.

Yesuus Qabame
(Mat. 26:47-56; Luq. 22:47-53; Yoh. 18:3-12)

43 Adoo Yesuus tana dubbatiisatti jiruu, barattoota isaa kudhanii lamaan keessaa tokko ka te'e Yihudaan dhufee biraan baye. Gumiin shallaaga'aa fi ulee-jirma qabatteertu, sooreyyii hayyootaa, barsiisota Seera Muuse'eetii fi maanguddootaan ta ergante isa woliin dhutte.
44 Yihudaan, «Nami ani sunqadhu ka isin barbaaddanu. Isa qaba'aatii eegaa fuudha'aa deema'a» jedhee isaaniif beessisa kenneera.
45 Yihudaan akkuma achi geyeen, gara Yesuusii dhaqee, «Barsiisa'a!» jedhee isa sunqate.
46 Maarre isaan Yesuus qabanee hidhane.
47 Worra achi dhaabbataneeranu keessaa tokkochi shallaagaa buqqifatee, garbicha hayyicha gudda'aa dhowee, gurra irraa kute.
48 Achiin duuba Yesuus isaaniin, «Akka ani yakkaamessaa shallaaga'aa fi ulee-jirma qabattanee na qabiisaaf dhuttanee?
49 Guyyuma guyya'aan Galma Waaqaa keessatti barsiisaa isinuma woliin ture; isin na hin qanne. Ammoo Barreeffam Woyyichi wonni jedhu mummowiisaa malte» jedhe.
50 Achiin duuba barattooti martinuu Yesuus lakkisanee baqatane.
51 Dargaggeessi tokko, ka woyaa qoola quncee talba'aa irraa hujante callaa uffateeru isa hordofe. Yennaa isaan isa qabane,
52 inni woyaa itti mulqatee, muxuqatee qullaa dheete.

Yesuus Kora Murti'ii Duratti Dhikaate
(Mat. 26:57-68; Luq. 22:54,55,63-71; Yoh. 18:13,14,19-24)

53 Achiin duuba gara mana hayyicha gudda'aa, addee sooreyyiin hayyootaa, maanguddootii fi barsiisoti Seera Muuse'ee wolitti qabamanu Yesuus geessane.
54 Pheexroos Yesuus irraa fagaatee, haga badhinna dalleya hayyicha gudda'aa seenutti hordofee, gula deeme. Achitti inni eeddota woliin tee'ee, ibidda qanqaammate.
55 Sooreyyiin hayyootaatii fi korri murti'ii duudiinuu, Yesuus ijjeesisiisaaf, nama yakkaa isaa himatu barbaadane. Ammoo nama isa himatu tokkolle hin dhaggine.
56 Nami hedduun dharaan Yesuus himate; ammoo afaan isaanii tokko hin teene.

57-58 Achiin duuba nami gariin ol ka'anee, « ‹Ani Galma Waaqaa ka harka namaatiin ijaarame kana diigee, guyyaa saditti ka dhibii ka harka namaatiin hin ijaaranne ijaara›, jedhuun dhageenneerra» jedhanee dharaan itti dhugaa bayane.
59 Ammoo teetuu malee wonni isaan jedhane afaan tokko hin teene.
60 Hayyichi guddaan kora murti'ii duratti ol ka'ee, Yesuusiin, «Waan isaan si himatane kanaaf ati deebii hin qadduu?» jedhee gaafate.
61 Inni cadhise malee womaa hin dubbanne. Ammalle hayyichi guddaan isaan, «Masiihiin, Ilmi Waaqa ulfaata'aa si'ii?» jedhee gaafate.
62 Yesuus, «Ee ana; Ilmi namaa midda Waaqaa waan mara godhuu dande'u tee'ee ol-gubba'aa duumensaan dhufuun hin dhaggitan» jedhe.
63 Hayyichi guddaan woyaa ifii tarsaasee, «Dhugaa dhibii maaf barbaanna?
64 Inni Waaqa faanshessuun isinuu dhageettane. Murtiin teessan maan ree?» jedhe. Isaan martinuu afaan tokko te'anee, ijjeefamu'uu male jedhanee itti murane.
65 Namooti gariin Yesuusitti tufanee, ila isaalle hidhanee, «Eentu si dhowe? Me raagii himi» jedhaa tuntummu'uun isa dhowane. Worri eegulle fuudhee isa kakkabale.

Pheexroos Yesuus Mormate
(Mat. 26:69-75; Luq. 22:56-62; Yoh. 18:15-18,25-27)

66 Pheexroos ammalle badhinna dalleyaa keessa adoo jiruu, durroota hayyicha gudda'aaf tajaajiltu keessaa takkaan dhuttee biraan baate.
67 Isiin Pheexroos ibidda qanqaammatuun yennaa dhaggite, isa hubattee ilaaltee, «Atille Yesuusii biyya Naaziretii woliin jirtaayyu» jetteen.
68 Inni ammoo, «Waawwo'o! Wonni ati dubbatiisatti jirtu kun naaf hin galu» jedhee mormate. Achiin duuba akkuma inni gara hulaa karraa bayeen lukkuun iyyite.
69 Ammalle durrittiin tajaajiltittiin tuun isa dhaggitee worra achi dhaabbateeruun, «Namichi kun nama isaanii ti!» jette.
70 Pheexroos ammoo ammalle mormate.
Yennaa diqqo'oon duuba worri achi dhaabbateeru Pheexroosiin, «Ati nama Galiila'aa waan teeteef, dhugumaan ati nama isaanii ti» jedhane.
71 Inni ammoo, «Namicha isin jettanu kana ani hin beeku» jedhee ifi abaaraa kakatiisatti ka'e.
72 Yennuma san lukkuun lammeessoo iyyite. Achiin duuba Pheexroos dubbii Yesuus, «Adoo lukkuun yennaa lamaan hin

iyyin ati yennaa sadiin na mormatta» isaan jedhe qaabatee, laallefatee bowe.

15

Yesuus Philaaxoos Duratti Dhikeeffame
(Mat. 27:1,2,11-14; Luq. 23:1-5; Yoh. 18:28-38)

1 Barii halkaniin sooreyyiin hayyootaa: maanguddoota, barsiisota Seera Muuse'eetii fi kora mura'aa duudii woliin mari'atane. Achiin duuba isaan Yesuus hidhanee, geessanee, Philaaxoositti dabarsanee kennane.
2 Philaaxoos, «Ati mootii Yihudootaa tii?» jedhee isa gaafate.

Yesuus, «Maarre atuu jette» jedhee deebise.

3 Sooreyyiin hayyootaa waan heddu'uun isa himatane.
4 Philaaxoos ammalle, «Me waan hedduu si himatane kana ilaali! Ati womaa hin deebittuu?» jedhee Yesuus gaafate.
5 Yesuus ammoo, ammalle womaa hin deebinne; Philaaxoos waan kana baaseffate.

Yesuusitti Du'a Murane
(Mat. 27:15-26; Luq. 23:13-25; Yoh. 18:39; 19:16)

6 Yennaa Jila Irra Dabaramaa, Philaaxoos worra hidhamane keessaa nama tokkocha, ka kolbaan gaafatte aadaa hiiku qaba.
7 Yennaa san worra alagalaa nageya booressiisaan nama ijjeesanee hidhamane keessaa namichi Barabbaa jedhamu tokko jira.
8 Gumiin wolitti qabantee, Philaaxoos akkuma qara tolchu akka tolchuuf yennaa gaafatte,
9 inni, «Isin akka ani mootii Yihudootaa isinii hiikuuf barbaaddanii?» jedhee isaan gaafate.
10 Inni sooreyyiin hayyootaa akka Yesuus hinaaffa'aan dabarsanee isatti kennane beekeera.
11 Sooreyyiin hayyootaa ammoo, Philaaxoos addee isaa Barabbaa akka isaanii lakkisu gumiin akka gaafattuuf tirtirsane.
12 Philaaxoos ammalle, «Namicha isin Mootii Yihudootaa jettanu maan tolcha ree?» jedhee gumii gaafate.
13 Isaan, «Isa fannisi!» jedhanee hogisane.
14 Philaaxoos, «Maaf akkana jettan? Maan yakke?» jedhee gaafate.

Isaan ammoo, «Isa fannisi!» jedhanee guddisanee hogisane.
15 Philaaxoos gumii gammachiisu'uuf barbaadee, Barabbaa isaaniif hiike. Achiin duuba inni Yesuus liche'een dhaansisee akka fannifamuuf dabarsee kenne.

Loltooti Yesuusitti Taphatane
(Mat. 27:27-31; Yoh. 19:2,3)

16 Loltooti Yesuus gara moonaa galma mooti'ii keessa
geessanee, loltoota san keessaa worra hafanelle waamanee
wolitti qabane.
17 Isaan woyaa dhiillee itti uffisane, dameelee qore'eetiin
kallacha hujanee mataa isaatitti keyane.
18 Achiin duuba isaan, «Mootii Yihudootaa jiraadhu!» jed-
haa isa nageya fuudhane.
19 Isaan mataa Yesuusii ule'een dhaananee, hancufa itti
tufanee, akka waan isa ulfeessanuu sobanee duratti jilbiiffa-
tanee, isaa sagadane.
20 Isaan itti taphataneen duuba woyaa dhiillee san irraa
baasanee, woyaa isaa deebisanee itti uffisane. Achiin duuba
gad baasanee fannisiisaaf isa geessane.

Yesuus Fannifame
(Mat. 27:32-44; Luq. 23:26-43; Yoh. 19:17-27)

21 Isaan namicha biyya Qareena'aa tokko, ka Simoon
jedhamu, abbaan Iskindrosiitii fi Ruufoosii, ficha'aa gara
qacha'aa adoo dhufuu qabanee fannoo Yesuusii akka ba'atu
hunnaan tolchane.
22 Isaan Yesuus gara Golgootaa, addee «Buqqii mata'aa»
jedhantu geessane.
23 Achitti daadhii woyni'ii qumbi'iin makanee Yesuusiif
kennane; inni ammoo unuu didate.
24 Achiin duuba isaan Yesuus fannisanee, woyaa
isaa eennu fa'a akka geettu beekiisaaf hixaa buufataa
qoqoodamane.
25 Yennaan isaan Yesuus fannisane sun barii saatii sad.
26 Beessisi yakkaa inni itti himatamee, «Mooticha Yihu-
dootaa» jedha.
27 Isaan alagaltoota* lamaan, tokkocha middaan, tokkocha
bita'aan Yesuus woliin fannisane. [
28 Akka kanaan Barreeffam Woyyichi, «Inni yakkaameyyii
woliin laakkowame» jedhu muummowe.]
29 Worri achiin dabaranu, mataa ifi raasaa, «Hay! Ati Galma
Waaqaa diiddee guyyaa saditti deebittee ka ijaartu!
30 Me ifi fayyisiitii fannoo irraa gad bu'i!» jedhaa Yesuus
arrassane.
31 Akkasuma sooreyyiin hayyootaatii fi barsiisoti Seera
Muuse'ee Yesuusitti taphatane. Isaan wol woliin, «Inni worra
dhibii fayyiseera, mataa ifii ammoo fayyisiisa hin dande'u!

* **15:27** *Alagaltoota:* Shittoota

32 Inni Masiihii, Mootii Israa'el yoo te'e, fannoo irraa ifi
buusuu ti! Achiin duuba nuutille dhagginee isatti dhugeeffanna!» jedhane.

Jarri lamaan Yesuus woliin fannifamanelle isa arrassane.

Du'a Yesuusii
(Mat. 27:45-56; Luq. 23:44-49; Yoh. 19:28-30)

33 Orraa saatii jaan jalqabee, haga saatii sagalii latti duudiin dukkanootte.
34 Saatii sagalitti Yesuus, «Elo'ii, Elo'ii, lamaa sabaktanii?» jedhee qoonqoo guddo'oon iyye; akkas jechuun, «Waaqa Kiyya, Waaqa Kiyya, maaf na lakkittee?» jechu'u.
35 Worra achi dhaabbataneeranu keessaa gariin kana dhage'anee, «Dhage'aa, inni Eliyaas waamiisatti jira» jedhane.
36 Isaan keessaa tokkochi fiigee, ispoonjii† daadhii woyni'ii dhangaggoottu'utti cuuphee, qaccee ule'eetitti keyee, akka unuuf ol Yesuusitti qabee, «Eegi me! Eliyaas dhufee fannoo irraa akka isa buusu ilaallaa!» jedhe.
37 Yesuus qoonqoo guddo'oon iyyee du'e.
38 Gollaan Galma Waaqaa keessatti gollaneeranu gubbaa haga gadii addee lamatti tarsa'e.
39 Ajajaan dhibbaa, ka achi fannoo Yesuusii dura dhaabbateeru, akka inni itti du'e dhage'ee, «Dhugumaan, nami kun Ilma Waaqaa ti» jedhe.
40 Dubartooti gariin fagaatanee ilaaliisatti jiraniiyyu. Isaan keessaa Maaryamii Magdalaa, Maaryamii haadha Yaaqoobii maandhichaatii fi Yoose'ee, Saloomeelle achi jiran.
41 Isaan yennaa inni Galiilaa jiru isa hordofanee, isa tajaajilane. Dubartooti dhibiin ta isa woliin gara Yerusaalemii dhufanelle achi jiran.

Yesuus Awwaalame
(Mat. 27:57-61; Luq. 23:50-56; Yoh. 19:38-42)

42 Guyyaa, guyyaa Sanbataatiin duraa, gaafa qopheeffata Yihudootaa gara galgalaa,
43 Yoseefiin qachaa Armaatiya'aa ka miseensa kora murtii Yihudootaa keessatti ulfaata'aa fi dhufa mootummaa Waaqaa eegatiisatti jiru dhufee, gadhaa jabeennaan Philaaxoos dura dhikaatee reeffa Yesuusii akka isaa kennuuf gaafate.
44 Philaaxoos akka Yesuus qaata du'e yennaa dhage'ee maadeffate. Inni ajajaa dhibbaa waamee akka Yesuus du'eeru isa gaafate.
45 Philaaxoos ajajaa dhibbaa irraa oduu fuudheen duuba, reeffa Yoseefiif kenne.
46 Yoseef woyaa qoola bitee reeffa Yesuusii fannoo irraa buusee, itti maree, boolla awwaalaa ka dhakaa keessatti

† **15:36** *Ispoonjii:* Waan nafaan bisaan xuuxu

bocamee qophoweerutti awwaale. Achiin duuba dhakaa guddaa gangalchee afaan boollaa duuche.
47 Maariyaamiin qachaa Magdala'aatii fi Maariyaamiin haati Yoseefii addee reeffi Yesuusii itti awwaalame hubatanee dhaggane.

16

Yesuus Du'aa Ka'e
(Mat. 28:1-8; Luq. 24:1-12; Yoh. 20:1-10)

1 Guyyaan Sanbataa dabareeruun duuba, Maariyaamiin qachaa Magdala'aa, Maariyaamiin haati Yaaqoobii, Saloomeelle dhaqanee nafa Yesuusii issiisaaf fiqiree bitane.
2 Isaan guyyaa Dilbataa barii halkaniin, yennaa aduun baatu, gara boolla awwaalaa dhaqane.
3 Isaan kara'atti, «Eennutti afaan boolla awwaalaa irraa dhakaa nu'uuf gangalchaa?» woliin jedhane.
4 Ammoo yennaa itti hiiqanee ilaalanee dhakaan guddaan bineensi sun duruu irraa garagalfameeruun dhaggane.
5 Isaan boolla awwaalaa keessa yennaa seenane dargaggeessi tokko, woyaa adii uffatee gara middaatitti tee'eeruun dhagganee rifatane.
6 Inni ammoo, «Hin rifatina'a! Isin Yesuusii Naaziretii ka fannifame barbaaddan. Inni ka'eera; as hin jiru. Addee isa keyane kunoo ilaala'a!
7 Amma deema'aatii, barattoota isaatii fi Pheexroositti, ‹Inni isiniin dura Galiilaa dhaqa; akkuma isinitti hime achitti isa hin dhaggitan› jedha'aa hima'a» isaaniin jedhe.
8 Maarre dubartooti naasu'uun bararaqanee, boolla awwaalaa keessaa bayanee baqatane. Isaan waan sodaataneeranuuf eennulle'etti womaa hin dubbanne.

*Yesuus Maariyaamii Qachaa Magdala'aatitti Mudhate**
(Mat. 28:9-10; Yoh. 20:11-18)

[
9 Yesuus Dilbata ganama du'aa ka'een duuba, dursee Maariyaamii qachaa Magdala'aa, ta inni ayyaanota hamoota torba keessaa baaseerutti mudhate.
10 Isiin gara worra duri isa woliin jiranuu, ka guddoo bowiisatti jiranuu dhaxxee hinte.
11 Isaan Yesuus hin jira jechuu isi'iitii fi akka isa dhaggitelle yennaa dhage'ane hin dhugeeffanne.

---

* **16:8** Woraabbi'ii fi hiikkaan durii gariin laakkossa 9-10 irratti, «Dubartooti gara Pheexroosiitii fi jaalota isaa dhaqanee, waan dhage'ane gabaassanee isaanitti himane. Kanaan duuba Yesuus ifumaafuu karaa barattoota ifiitiin ergaa fayyinna bara baraa woyyitti'ii fi ta haga bara baraa jiraattu karaa aduun baatuu haga aduun seentuutitti erge» jedhu qaban.

Yesuus Barattoota Lamaanitti Mudhate
(Luq. 24:13-35)

12 Eegii san Yesuus, barattooti lamaan qachaa keessaa
bayanee adoo ideemiisatti jiranuu akka dhibi'iin itti mud-
hate.
13 Isaan deebi'anee worra kaanitti waan kana yennaa hi-
mane, isaan ammoo hin dhugeeffanne.

Yesuus Barattoota Kudhanii Tokkotti Mudhate
(Mat. 28:16-20; Luq. 24:36-49; Yoh. 20:19-23; HuE. 1:6-8)

14 Eegii san Yesuus, barattooti kudhanii tokko adoo areer-
ratiisatti jiranuu itti mudhate. Sababa isaan dhugeeffannaa
dhabanee fi worra du'aa ka'iisa isaa dhaggane dhugeeffatiisa
dhabiisaan mataa jabaataneef, inni isaan dheekkame.
15 Achiin duuba inni, «Gara biyya lafaa duudii dhaqa'aatii,
kolbaa maratti Oduu Gammadaa lallaba'a.
16 Nami dhugeeffatee cuuphame mara hin fayya; ammoo
ka hin dhugeeffanne mara itti murama.
17 Worri natti dhugeeffatu baasota akka tolchuuf hunni hin
kennama. Isaan maqaa kiyyaan durriisota hin baasan; afaan
haareyaan hin dubbatan;
18 Yoo dhudhuufaa harkaan qabanee ol fuudhane, yookiin
yoo waan nama ijjeesu unanelle isaan hin miidhu; worra
fayyaa hin qanne irra harka ifii yoo keyane, worri sunille hin
fayya» isaaniin jedhe.

Yesuus Gara Ol-gubba'aa Deebi'e
(Luq. 24:50-53; HuE. 1:9-11)

19 Goottaan Yesuus isaan woliin dubbateen duuba, gara ol-
gubba'aa fudhatamee, mogguu midda Waaqaatitti tee'e.
20 Achiin duuba barattooti bayanee, addee duudii dhaqa-
nee Oduu Gammadaa lallabane; Goottaan isaan woliin hojja-
tee baasota hojjatanteen lallaba isaanii mirkaneesse.]†

16:19 HuE. 1:9-11 † **16:20** Woraabbiin gariin laakkossa 9-20 Wongeela Maar-
qoos barreesse keessatti hin qabanu

Wongeela Goottaa Keenna Yesuus Kiristoosii Ka Luqaas Barreesse

Seensa

Wongeelli Luqaasii, bara heddu'uun duratti hin dhufa jedhamee ka raagotaan himameef, worri addiin tun kennanteef kolbaan Israa'elii ka eegataa turte, «Masiihii», akkasuma, «Fayyisaa» sanyii nama maraa akka te'e mudhisiisaan Yesuus dhikeessa. Luqaas Yesuus, «Hiyyeeyyi'iif Oduu Gammadaa akka lallabuuf» Abbaa biraa akka ergamee fi Oduun Gammadaa tunille namoottaan rakkinna adda addaa qabanuuf ta fala qaddu akka teete odeessa. Wongeela Luqaasii keessatti marroo dhufiisa Yesuusii foorota dubbatanu ka jalqabaatii fi marroo gara ol-gubba'aa bayiisa Yesuusii, foorota dubbatanu ka dhumaa keessatti ifa tolfamee ka himame irra caalaa marroo gammadaa ti. Yesuus gara ol-gubba'aa bayeen duuba dhugeeffannaan kiristaanaa attam akka guddattee fi akka badhatte dabarsiin hintu kitaaba Hujii Ergantootaa keessatti barreessaa kanaanuu himanteerti.

Marroo faaruu ergantoota Waaqaa, yennaa Yesuus dhalate tissitooti akka dhaqanee ilaalane, Yesuus yennaa ijoollumma'aa gara Galma Waaqaa akka dhaqe, marroo namicha gosa Samaariya'aa naasaleessaatii fi ilma badee dhaggamee dabarsiin dubbattu kitaaba Luqaasii keessa calla'atti dhagganti. Wongeela kana keessatti jalqabaa haga dhumaatitti xiyyeeffannaan guddoon ka kennanteef, marroo daadimataa, marroo Ayyaana Woyyichaa, tajaajila Yesuusii keessatti marroo qooda dubartooti qabanuutii fi cubbuu araaramuu Waaqaa ti.

Haadhoo Dubbi'ii

Itti Seensa*1:1-4*
Dhaloota Yohaannisii Cuupha'aatii fi Yesuusii*1:5—2:52*
Tajaajila Yohaannisii Cuupha'aa*3:1-20*
Cuuphamiisaa fi ataabamiisa Yesuusii*3:21—4:13*
Yesuus Galiilaa keessatti tajaajila jalqabuu*4:14—9:50*
Galiila'aa gara Yerusaalemii*9:51—19:27*
Torbaan dhumaatitti Yerusaalemii fi adaala isi'iititti*19:28—23:56*
Du'aa ka'a, mudhatiisaa fi ol bayiisa Gootta'aa*24:1-53*

Itti Seensa

1 Ulfaataa Tewoofiloos!

Marroo waan odduu teennatti te'ee namooti hedduun barreessiisaaf wodhaananeeran.

2 Ergaa tana worri nu'uuf dabarsane worra jalqabaa jalqabanee ila ifiitiin dhagganee fi worra dubbii tana lallabane.
3 Maarre anille, waan mara jalqabaa jalqabee, akka dansaa waan qoradheeruuf, tarre'etti galchee si'iif barreessuun dansaa teetee natti mudhatte.
4 Wonni ati baratteertu dhugaa akka teete guutattee akka beettuuf, ani tana godhe.

Dhalooti Yohaannisii Cuupha'aa Duraanuu Himame

5 Bara Heroodis mooticha biyya Yihuda'aa te'eerutti, balbala hayyootaa, gooree Abiiya'aa keessaa hayyichi Zakaariyaas jedhamu tokko jira. Niitiin isaalle sanyii Aaronii ti; maqaan isi'ii Elsaabeex jedhama.
6 Isaan lamaanuu ajajaa fi seera Gootta'aa maraaf ajajamaa fuula Waaqaa duratti le'ii dansaa le'ane.
7 Elsaabeex maseena waan teeteef, isaan ijoollee hin qabanu. Isaan lamaanuu guddoo dulloomaneeran.
8 Gaafa tokko, badoon hujii hayyumma'aa ta hayyoota gooree Zakaariyaasii waan teeteef, Zakaariyaas fuula Waaqaa duratti hujii hayyummaa ifii hujiisaaf dhikaate.
9 Akka aadaa hayyootaatitti, gara Galma Waaqaa seenee hixaana akka aarsuuf carra'aan filame.
10 Yennaa hixaanni aarfamu san, gumiin alatti daadimatiisatti jirti.
11 Ergamaan Waaqaa addee hixaanni itti aarfamu gara middaatiin dhaabbatee Zakaariyaasitti mudhate.
12 Zakaariyaas yennaa isa dhagge rifatee sodaate.
13 Ergantichi Waaqaa ammoo, «Zakaariyaas hin sodaatin! Waaqi daadimata keeti dhage'eera; niitiin teeti Elsaabeex ilma si'iif hin deetti; maqaa isaalle Yohaannis jettee baatta.
14 Yennaa inni dhalate ati guddoo hin gammadda; kolbaan hedduulle guddoo gammaddi.
15 Inni fuula Gootta'aa duratti guddaa hin te'a; daadhii woyni'ii yookiin untoo macheessitu ijjumaa hin unu; gadaamessa haadha ifiitii jalqabee Ayyaana Woyyichaan hin guutama.
16 Kolbaa Israa'elii hedduu gara Waaqa Goottaa isaanii hin deebisa.
17 Akkuma Eliyaasii raagichaa Ayyaanaa fi hunna qabaatee, yaada abbooti'iitii fi ijoolle'ee tokko tolchiisaaf, kolbaa hin ajajanne gara yaada balchoole'eetitti deebisiisaaf, kolbaalle Gootta'aaf qopheessiisaaf Gootta'aan dura hin ideema» isaan jedhe.
18 Zakaariyaas Erganticha Waaqaatiin, «Wonni kun akka teetu attamiin beeka? Anii fi haati manaa tiyyalle dulloonneerra» jedhe.

19 Ergantichi Waaqaalle, «Ani Gabri'eel, ka fuula Waaqaa
dura dhaabbadhu, oduu gammadaa tana sitti himiisaaf
ergamee dhufe.
20 Ati ammoo ergaa tiyya ta yennaa te'uu maltetti, te'uu
jirtu hin dhugeeffanne. Waan dhugeeffatiisa dhaddeef haga
wonni kun teetutti, afaan hin duudda; dubbatiisalle hin
dandeettu» jedhee deebise.
21 Kolbaan yennaa san Zakaariyaas eegatiisatti jirtu, inni
Galma Waaqaa keessatti turee jennaan maadeffatte.
22 Inni yennaa gad baye, isaan woliin dubbatiisa dad-
habee jennaan, akka inni Galma Waaqaa keessatti mudhii
dhaggeeru beekane. Inni dubbatiisa dadhabee harka ifiitiin
isaaniif beessisa kenne.
23 Yennaan Zakaariyaas Galma Waaqaa keessatti tajaajilu
hobbaatee jennaan gara mana ifii deebi'ee gale.
24 Eega san adoo hin turin niitiin isaa Elsaabeex ulfoottee,
haga ji'a shanii mana ifii keessatti dhokatte.
25 Isiin, «Goottaan tana naaf godhee, amma gara duubaatitti
ana qaabatee salphinnaa kiyya ka kolbaa oddu'uu na irraa
dhoogge» jette.

Dhalooti Yesuusii Duraanuu Himame

26 Elsaabeex ulfoottee ji'a jayeesso'ootitti Waaqi erganticha
Gabri'eel gara qachaa Naaziretii ka Galiilaa keessatti dhagga-
muu,
27 gara durra duuddu'uu ta Maariyaam jedhantuu takka
erge. Isiin nama Yoseef jedhamu ka sanyii Mooticha Daawitii
keessaa dhalate tokkoof kadhatanteerti.
28 Ergantichi Waaqaa gara isi'ii dhufee, «Ati ta guddoo
badhaateertu; nageenni si'iif te'u; Goottaan si woliin jira!»
isi'iin jedhe.
29 Maariyaamiin dubbii erganticha Waaqaa mantee «Kun
nageya attamiiti?» jettee yaadatte.
30 Ergantichi Waaqaa isi'iin, «Maariyaam, hin sodaatin!
Waaqi si badhaaseera.
31 Ati ulfoottee ilma hin deetta; maqaa isaalle Yesuus jet-
taan.
32 Inni guddaa hin te'a, Ilma Waaqa Ol Aana'aalle hin
jedhama. Goottaan Waaqi akkuma abbaa isaa Daawitii isa
hin mootonsa.
33 Inni kolbaa Israa'eliitiif haga bara baraa mootii hin te'a,
mootummaan isaalle dhuma hin qaddu» jedhe.
34 Maariyaam erganticha Waaqaatiin, «Ani durra du-
uddu'u; tun attam te'iisaa dandeetti?» jette.
35 Ergantichi Waaqaalle deebisee, «Ayyaanni Woyyichi si'itti
hin dhufa, hunni Waaqa Ol Aana'aalle si irratti hin buuti.
Tanaaf daa'inni woyyichi dhalatu Ilma Waaqaa hin jedhama.

36 Firri teeti Elsaabeex ta maseente jedhante, guddoo dul-
loontulle, amma ammoo isiinuu ulfoottee kun ji'a jayeesso'oo
ti.
37 Waaqaaf wonni hin dande'anne hin jirtu» jedhe.
38 Maarre Maariyaam, «Ani tajaajiltuu Gootta'aa ti.
Akkuma ati jette naaf teetuutii!» jette. Achiin duuba
ergantichi Waaqaa isii biraa deeme.
39 Eega san adoo hin turin Maariyaam kaatee, gara qachaa
biyya Yihudaa koobitti'ii keessaa tokko ariifattee dhaxxe.
40 Isiin mana Zakaariyaasii seentee, Elsaabeex nageya
fuute.
41 Elsaabeex nageya Maariyaami'ii yennaa dhageette, an-
nuun gadaamessa isi'ii keessa utaale. Elsaabeex Ayyaana
Woyyichaan guutantee,
42 qoonqoo ol qabattee, «Ati dubartii mara caalaa ta eebbi-
fante, mucaan ati deettulle ka eebbifame!
43 Haati Goottaa kiyyaa gara kiyya dhuttee, akka na dubbit-
tuuf ulfinni akkanaa maaf naa te'e?
44 Akkuma qoonqoo nageya fuudhiisa keetii gurri kiyya
dhage'een, finni gadaamessa kiyya keessaa gammadee
utaale.
45 Dubbiin Goottaan isi'itti dubbate akka muummottu ta
dhugeeffatte ta badhaate» jette.

Faaruu Maariyaami'ii Ta Galataa

46 Maariyaam:
«Lubbuun tiyya Goottaa galateessiti;
47 ayyaanni kiyyalle Waaqa fayyisaa kiyyatti hin gam-
mada.
48 Inni garbittii ifii
gad aantuu qaabateera.
Ammaa jalqabee dhalooti duudiin ta badhaate anaan jedha.
49 Waaqi dande'aan waan guddoo naaf godhe.
Maqaan isaalle woyyicha.
50 Marartiin* isaa worra isa sodaatuuf
dhalootaa haga dhalootaa ti.
51 Inni dandeettuu irree† ifii mudhisee,
worra kooru yaada gadhaa isaanii woliin firfirse.
52 Mootota jajjaba barcumaa mootummaa isaanii irraa bu-
usee, worra gad aanaa ol kaase.
53 Worra beelowe waan dansa'aan quussee,
dureeyyii harka duwwaa gad lakkise.
54-55 Abbootii teenna Abrahaamii fi sanyii isaa maraaf addii
haga bara baraa kenne qaabatee,
marartii ifiitiin garbicha ifii Israa'el gargaareera» jette.

* **1:50** *Marartiin:* Naasuun † **1:51** *Irree:* Hirree

56 Maariyaam gara ji'a sadii Elsaabeex woliin turtee, achiin
duuba gara mana ifii deebite.

Dhaloota Yohaannisii Cuupha'aa

57 Elsaabeex yennaan deettu geennaan, ilma deette.
58 Ollootaa fi firoottan isi'ii akka Goottaan isi'iif guddoo
marare dhagganee, isii woliin gammadane.
59 Guyyaa saddeetesso'oo annuu haqanqabaa qabiisaaf
worri dhufane, annuu maqaa abba'aatiin, Zakaariyaas jed-
hanee baasiisaaf barbaadane.
60 Haati isaa ammoo, «Waawwoo! Maqaan isaa Yohaannis
jedhamuu qaba» jette.
61 Isaan isi'iin, «Worra keeti keessaa maqaa kanaan ka waa-
mameeru tokkolle hin jiru» jedhane.
62 Achiin duuba abbaan isaa eennu jedhee maqaa isaa
baasiisaaf akka barbaadu beessisaan gaafatane.
63 Zakaariyaas waan irratti barreessu gaafatee, «Maqaan
isaa Yohaannis» jedhee barreesse. Isaan martinuu waan
kana baaseffatane.
64 Yennuma san arrabi isaa hiikamee, dubbatiisa dande'ee,
Waaqa galateeffate.
65 Ollaan marti waan te'e kana sodaate. Oduun waan
kanaalle biyya Yihuda'aa goorittii keessatti addee maratti
odeeffante.
66 Dhugumaan hunni Gootta'aa waan isa woliin jirtuuf,
worri waan kana dhage'ane martinuu, «Mucaan kun maan
te'inna laati?» jedhanee yaadatane.

Raaga Zakaariyaas Dubbate

67 Achiin duuba abbaan isaa Ayyaana Woyyichaan guu-
tamee,
68 «Kolbaa ifii gargaaree, bilisa baasiisaaf waan dhufeef,
Goottaan Waaqi Israa'elii galatoomuu!
69 Sanyii Daawitii tajaajilaa ifii irraa,
fayyisaa jabaa nu'uuf kaaseera.
70 Bara durii, afaan raagota woyyootaatiin dubbatee,
71 diinotaa fi harka worra nu jibbuu mara jalaa akka nu
fayyisu addii nuuf kenneera.
72 Abbootii teennaaf akka mararu addii kennee fi
gondooroo woyyittii ifii qaabate.
73-75 Bara le'ii teennaa mara fuula isaa duratti woyyumma'aa
fi
balchumma'aan, sodaa malee akka isaaf tajaajillu, di-
inota keenna jalaa akka nu baasu, abbaa keenna Abra-
haamiif kakuu gale.
76 Mucaa kiyya, atille, raagicha Waaqa Ol Aana'aa hin jed-
hanta,
karaa Gootta'aa qopheessiisaaf isa dura hin ideenta.

77 Kolbaan Waaqaa araara cubbu'uu kennamuun,
beekkuma fayyinnaa akka dhaggattu hinta.
78 Waaqi keenna marara'aa fi gadhaa laafa'a.
Inni aduu fayyinnaa nu'uuf hin baasa.
79 Inni worra dukkanaa fi gaaddisa du'aa keessa jiru maraaf hin issa;
miila keennalle karaa nageyaatitti hin qajeelcha» jedhee raage.
80 Mucaan guddatee, Ayyaanalle'een jabaate; haga guyyaan inni kolbaa Israa'eliititti mudhate gewutti goomolee keessa le'e.

2

Dhaloota Yesuusii
(Mat. 1:18-25)

1 Yennaa san worri mootummaa worra Rooma'aa jala jiranu mara akka laakkowamanu, mootiin moototaa Awugusxoos ajaja baase.
2 Laakkossi kolba'aa ka matoomaa kun, bara Qereenewos bulchaa biyya Sooriya'aa te'eerutti te'e.
3 Maarre nami maraa laakkowamiisaaf gara qachaa ifii dhaqe.
4 Yoseefille dhalootaan sanyii Daawitii waan te'eef, qachaa Naaziretii ka Galiilaa keessatti dhaggamuu bayee, gara qachaa Daawitii, ka biyya Yihuda'aa keessatti dhaggamuu Beeteelem dhaqe.
5 Inni intala kadhateeru, ta ulfa qaddu, Maariyaam woliin laakkowamiisaaf achi dhaqe.
6 Adoo isaan Beeteelem keessa jiranuu, yennaan Maariyaamiin deettu geette.
7 Isiin ilma angaficha deettee, mana keessumma'aa keessaa addee buli'ii waan dhabaneef, annuu hoccu'uun martee goongaa* keessa irkitte.

Tissitootaa Fi Ergantoota Waaqaa

8 Dirree adaala biyya saniititti tissitooti halkaniin horii tissaa bulanu jiran†.
9 Ergamaan waaqaa dedhuma isaanitti mudhatee, ulfinni Gootta'aalle isaanitti ifee jennaan bararaqane.
10 Ergantichi Waaqaa ammoo, «Hin sodaatina'a! Ani oduu gammadaa ta kolbaa maraaf gammada guddaa teetu isinitti odeessiisaaf dhufe.
11 Adha qachaa Daawitiititti fayyisaan isiniif dhalateera; inni Goottaa Kiristoos.

* **2:7** *Goongaa:* Gonboo † **2:8** *Tissitooti horii halkaniin tissaa bulanu:* Tissitooti horii miree yookiin foora bulchanu

12 Beessisi isaalle kana: annuu hoccu'uun maramee, goon-
gaa keessa irkateeruun dhaggitan» isaaniin jedhe.
13 Ergantooti Waaqaa ta ol-gubba'aa hedduun erganticha
Waaqaa san woliin dedhuma mudhatanee,
14 «Ulfinni ol-gubba'atti Waaqaaf te'u, lafalle'etti worra inni
jaalatuuf nageenni te'u» jedhanee Waaqaa galateeffatane.
15 Ergantooti Waaqaa tissitoota lakkisanee gara ol-
gubba'aa deebi'aneen duuba, tissitooti, «Ka'aa me, gara
Beeteelemii dhandhee, waan te'e kana, ka Goottaan nu'utti
hime ilaallaa!» woliin jedhane.
16 Maarre isaan ariifatanee dhaqanee, Maariyaami'ii fi
Yoseef, daa'imalle goongaa keessa irkateeruun dhaggane.
17 Tissitooti yennaa isa dhaggane, waan ergamaan Waaqaa
marroo daa'ima kanaatiif dubbate isaanitti odeessane.
18 Worri waan kana dhage'ane maraa, waan tissitooti
isaanitti odeessane baaseffatane.
19 Maariyaamiin ammoo, waan kana mara gadhaa ifii
keessatti qabattee itti yaadatte.
20 Tissitooti akkuma ergamaan Waaqaa isaanitti hime tee-
teertuun waan dhage'anee fi dhagganne maraaf, Waaqa gala-
teessaa leellisaa deebi'ane.

Yesuus Maqaa Baasane

21 Guyyaan saddeetesso'oo dabareeruun, mucaa haqan-
qabaa qabiis yennaa geye, akkuma haati isaa adoo hin ul-
fooyin duratti ergamaan Waaqaa maqaa isaa baase «Yesuus»
jedhane.
22 Akka Seerri Muuse'ee ajajutti, yennaan qulqulloomiisaa
geennaan, Maariyaami'ii fi Yoseef daa'ima Goottaa duratti
dhiyeessiisaaf gara Yerusaalemii geessane.
23 Seera Gootta'aa keessatti, «Ilmi angafichi maraa
Gootta'aaf kennamee ka woyyoome te'a» jedhantee
barreeffanteerti.
24 Isaan akka seerri Gootta'aa jedhutti, saphaliisa lamaan
yookiin maddoo lamaan woreega dhiyeessiisaaf dhaqane.
25 Yennaa san namichi maqaan isaa Simoon jedhamu ka
Yerusaalem keessa le'u tokko jira. Inni nama balchaa, ka
jiruu ifii Waaqaaf kenneeru. Inni nama fayyinna Israa'elii
eeggatiisatti jiru; Ayyaanni Woyyichille isa irra jira.
26 Masiihii Gootta'aa adoo hin dhaggin akka inni hin duune
Ayyaanni Woyyichi itti mudhise.
27 Maariyaamii fi Yoseef akka Seera Muuse'eetitti waan
barbaachisu godhiisaaf daa'ima Yesuus gara Galma Waaqaa
yennaa fidane, Ayyaanni akka Simoon gara Galma Waaqaa
deemu itti hime.
28 Simoon daa'ima fuudhee habbaarratee,
29 «Amma, Goottaa, addii kennite guutteerta,

ana tajaajilaa keetille nageyaan addee dhuga'aa geessi‡.
30-31 Fayyisiisa keeti ka ati fuula kolbaa maraa duratti qopheessite,
ilti tiyya dhaggiteerti.
32 Ifi worra Yihudoota hin te'initti mudhisu kun,
kolbaa teeti Israa'eliifille ulfinna hin fida» jedhee Waaqa galateeffate.
33 Abbaa fi haati Yesuusii waan Simoon marroo daa'imaatii dubbate baaseffatane.
34 Achiin duuba Simoon isaan eebbisee, Maariyaami'iin, «Daa'inni kun Israa'el keessatti nama heddu'uuf sababa badi'ii, nama heddu'uufille sababa fayyinnaa akka te'uuf Waaqaan filatameera. Inni beessisa Waaqa biraa kenname, ka kolbaan hedduun mormitu te'ee,
35 yaada isaanii ka dhossa'aa ifatti hin baasa. Gaddi akka shallaagaa qaramee gadhaa keeti hin woraana» jedhe.
36 Raagittiin Haannaa jedhantu, ta guddoo dulloonteertu takka, intalti Faanu'elii, ta gosa Aseerii achi jirti. Isiin heerumtee woggaa torba teetteen duuba, dhirsi isi'ii du'e.
37 Kanaan duuba woggaan isi'ii saddeettamii afuri haga geettu, isiin Galma Waaqaa keessa laamaa fi daadimataan halkanii fi guyyaa Waaqa tajaajilte.
38 Haannaan yennuma san dhuttee Waaqa galateeffattee, marroo daa'imaa worra bilisa bayiisa Yerusaalemii eegatu maratti dubbatte.

Gara Naaziretii Deebi'ane

39 Yoseefii fi Maariyaam waan Seerri Gootta'aa ajaju mara hujanee fixaneen duuba, gara qachaa ifii Naaziret, ka Galilaa keessatti dhaggamuu deebi'ane.
40 Daa'inni guddatee jabaate; qarummaalle'een ka guutame te'e; badhaadhi Waaqaalle isa irra jira.

Yesuus Yennaa Ijoollichaa Galma Waaqaa Keessatti Hafe

41 Abba'aa fi haati Yesuusii wogguma wogga'aan guyyaa Jila Irra Dabaramaa gara Yerusaalemii dhaqan.
42 Yennaa Yesuus woggaa kudhanii lama guute, akkuma baratametti isaan gara jilaa dhaqane.
43 Yennaa jilti hobbaate, gara manaa deebi'iisaaf ka'ane; Yesuus ammoo Yerusaalemitti hafe. Abba'aa fi haati isaa waan kana hin beenne.
44 Waan inni worra woliin jiranu woliin jiru seyanee, guyyaa guutuu ideemaneen duuba firootaa fi jaalota ifii bira iyyaafatiisaaf ka'ane.
45 Isaan yennaa isa dhabane, barbaadiisaaf gara Yerusaalemii deebi'ane.

‡ **2:29** *Addee dhuga'aa geessi:* Na fudhadhu **2:39** Mat. 2:23

46 Guyyaa sadiin duuba Galma Waaqaa keessatti barsiisota woliin tee'ee, isaan caqasaa gaaffiille isaan gaafatiisatti jiruun dhaggane.
47 Worri isa dhage'ane maraa beekkuma isaatii fi deebii inni deebise baaseffatane.
48 Abba'aa fi haati isaa yennaa achitti isa dhaggane maalalane. Haati isaa, «Ilma kiyya maaf akkana nu tolchite? Anii fi abbaan keeti akka malee yaannee si barbaadiisatti jirra» isaan jette.
49 Yesuus deebisee, «Isin maaf na barbaaddan? Akka ani mana Abbaa kiyyaa keessa tee'uu male hin beennee?» isaaniin jedhe.
50 Isaan ammoo waan inni dubbate hin hubanne.
51 Achiin duuba Yesuus worra ifii woliin gara qachaa Naaziretii deebi'ee, worraafille ajajame. Haati isaa waan te'e san mara gadhaa ifiititti qabatte.
52 Yesuus Waaqaa fi nama duratti, nafaan, qarumma'aa fi gaaro'oon guddate.

3

Lallaba Yohaannisii Cuupha'aa
(Mat. 3:1-12; Mar. 1:1-8; Yoh. 1:19-28)

1 Xiberyoos mooticha te'ee woggaa kudhanii shaneesso'ootitti, Phonxoos Philaaxoos bulchaa biyya Yihuda'aa, Heroodis biyya Galiila'aatitti, obboleessi isaa Filiphoos biyya Ixuriya'aatii fi Xuraakonixiititti, Lisaaniyaasille biyya Abiliinya'aatitti bulchitoota biyyaa te'ane.
2 Yennaa Haannaasii fi Qayyaaffaan Yihudootaaf hayyoota gugurdoo te'aneeranutti, Yohaannisiin ilmi Zakaariyaasii goomolee keessa jiruun dubbiin Waaqaa itti dhutte.
3 Yohaannis adaala biyya Yordaanosii duudii keessa ideemee, «Cubbuu teessan irraa deebi'aatii cuuphama'a; Waaqille cubbuu teessan isiniif hin araarama» jedhee lallabe.
4 Isaayaasiin raagichi marroo Yohaannisiitiif, «Nami tokko goomolee keessatti, ‹Karaa Gootta'aa qopheessa'a; daandii inni irra ideemu qajeelcha'a!
5 «‹Baleen martinuu guutantuu ti, koobii fi gaarri martinuu diriiruu ti. Karaan daddabaan qajeelee, daandiin kattattaan wol qixxoottuu ti.
6 Nami duudiin fayyisiisa Waaqaa hin dhagga› » jedhee barreesseera.
7 Yohaannis gumii harka isaatitti cuuphamiisaaf gara isaa dhutteen, «Isin ilmaan buuti'ii! Akka isin mufii Waaqaa ta isinitti dhufaartu jalaa baqattanu eennutti isinitti hime?

8 Cubbuu teessan irraa akka deebitane waan mudhisu
tolcha'a. Abbaan keenna Abrahaam jedhiisatti hin ka'ina'a.
Waaqi dhakoota kana keessaa fuudhee Abrahaamiif ilmaan
tolchiisa akka dande'u ani isinitti hima.
9 Agaraan mukoota hiddatti muriisaaf qophoweera. Muki
midhaan dansaa hin buunne maraa muramee ibiddatti hin
gatama» jedhe.
10 Jennaan kolbaan, «Yoona nuuti maan tolchinu ree?» jet-
tee Yohaannis gaafatte
11 Inni deebisee, «Nami uffana lamaan qabu ka womaa
hin qanneef kennuu ti; ka sagalee qabulle worra hin qanne
woliin qoodamuu ti» jedhe.
12 Worri qaraxa guuranu cuuphamiisaaf dhufanee, «Barsi-
isa'a, nuuti maan tolchinu?» jedhanee isa gaafatane.
13 Yohaannis isaaniin, «Ka seeraan murame caalchittanee
hin guurina'a» jedhe
14 Loltooti gariin, «Nuuti hore? Maan goona?» jedhanee
isa gaafatane. Innille isaaniin, «Hunnaan namuu irraa beesee
hin guurina'a, eennulle dharaan hin himatina'a, mindaan
keessan isiniif gewuu ti» jedhe.
15 Kolbaan hedduun dhufa Kiristoosii eegiisatti waan jir-
tuuf, «Yohaannis Masiihii* te'innaa?» jettee mante.
16 Yohaannis, «Ani amma bisaaniin isin cuupha, ka na
caalu ammoo na duubaan dhufaara. Ani hidhaa kophee isaa
hiikiisaafille nama te'uu moti. Inni Ayyaana Woyyichaa fi
ibiddaan isin cuupha.
17 Inni eeddummee ifii keessatti midhaan qulleessiisaaf
wobanee† harkatti qabateera; midhaan qulleessee
gootara'atti hin galcha; huura ammoo ibidda hin dhaanneen
guba» jedhe.
18 Yohaannis karaa adda addaa heddu'uun gorsa isaaniif
kennaa, Oduu Gammadaa isaanitti lallabe.
19 Heroodisiin bulchaan, Heroodiyaas niitii obboleessa ifii
fuudhee, waan badduu hedduu dhibiille waan hujeeruuf
Yohaannis isa xixe.
20 Heroodis waan badduu ittuma dabalee, Yohaannis mana
hidha'aatitti galche.

Cuuphamiisa Yesuusii

21 Kolbaan mara cuuphanteen duuba Yesuusille
cuuphame. Adoo inni daadimatiisatti jiruu ol-gubbaan
banantee,
22 Ayyaanni Woyyichi saphaliisa fakkaatee dhufee isa irra
bu'e. Ol-gubbaa irraa, «Ati Ilma kiyya jaalatama'a. Ani si'itti
gammadeera» qoonqoon jettu dhage'ante.

---

* **3:15** *Masiihii:* Kiristoos † **3:17** *Wobanee:* Wobansaa yookiin horooroo ittiin hafarsu **3:19** Mat. 6:17-18

Hidda Dhaloota Yesuusii
(Mat. 1:1-17)

23 Yesuus yennaa hujii jalqabu, dhalatee gara woggaa sodomaa ti. Kolbaan, ilma Yoseefii Eli'ii isa seete.
24 Eliin ka Maataa'aa, Maataan ka Lewwi'ii, Lewwiin ka Malki'ii, Malkiin ka Yaanaayii, Yaanaayii ka Yoseefii,
25 Yoseef ka Maataatiyaasii, Maataatiyaas ka Amosii, Amos ka Naahomii, Naahom ka Eslii, Esliin ka Naagee,
26 Naageen ka Maa'aatii, Maa'aat ka Maataatiyaasii, Maataatiyaas ka Seeme'ii, Seeme'i ka Yoose'ee, Yooseen ka Yooda'aa,
27 Yoodaan ka Yo'anaanii, Yo'anaan ka Resaa, Resaan ka Zarubaabelii, Zarubaabel ka Salaati'elii, Salaati'el ka Neerii
28 Neeri ka Melkii, Melkiin ka Adii, Adiin ka Qosaamii, Qosaam ka Elmaadaamii, Elmaadaam ka Eerii,
29 Eer ka Yoshu'aa, Yoshu'aan ka Elii'ezaarii, Elii'ezaar ka Yoraamii, Yoraam ka Maataatii, Maataat ka Lewwii,
30 Lewwiin ka Simi'oonii, Simi'oon ka Yihuda'aa, Yihudaan ka Yoseefii, Yoseef ka Yoonaamii, Yoonaam ka Eliyaaqimii,
31 Eliyaaqim ka Meleyaa, Meleyaan ka Maayinaanii, Maayinaan ka Maaxaataa, Maaxaataan ka Naataanii, Naataan ka Daawitii,
32 Daawiti ka Iseyii, Isey ka Yoobeedii, Yoobeed ka Bo'azii, Bo'az ka Salmoonii, Salmoon ka Nahasoonii,
33 Nahasoon ka Aminaadaabii, Aminaadaab ka Aaramii, Aaram ka Arnii, Arni ka Hesromii, Hesrom ka Faaresii, Faares ka Yihuda'aa, Yihudaan ka Yaaqoobii,
34 Yaaqoob ka Yisihaqii, Yisihaq ka Abrahaamii, Abrahaam ka Taara'aa, Taaraan ka Naahorii, Naahor ka Seruugii,
35 Seruug ka Raagaawuu, Raagaawu ka Felegii, Feleg ka Ebeerii, Ebeer ka Shala'aa, Shalaan ka Qayinaanii,
36 Qayinaan ka Arfaaksaadii, Arfaaksaad ka Seemii, Seem ka Nohii, Nohi ka Laamekii, Laamek ka Matusaala'aa,
37 Matusaalaan ka Heenokii, Heenoki ka Yaaredii, Yaared ka Mahalalelii, Mahalalel ka Qayinaanii, Qayinaan ka Enoshii,
38 Enoshi ka Sheetii, Sheeti ka Addaamii, Addaam ka Waaqaa ti.

4

Ataabamuu Yesuusii
(Mat. 4:1-11; Mar. 1:12,13)

1 Yesuus Ayyaana Woyyichaan guutamee laga Yordaanositii yennaa deebi'e, Ayyaanni gara goomole'ee isa geesse.
2 Achitti guyyaa afurtama Seexanaan ataabame. Guyyoota san inni womaa hin nyaanne; tanaaf dhuma guyyoota sanititti inni beelowe.

3 Seexanni isaan, «Ati Ilma Waaqaa yoo teete, dhakaan kun
daabboo akka te'u ajaji» jedhe.
4 Yesuus deebisee, «Barreeffam woyyichi, ‹Nami sagalee
calla'aan hin le'u› jedha» jedhe.
5 Achiin duuba Seexanni gara addee ol aantuu gubbaa isa
geessee, yoosuma mootummaa biyya lafaa irra jirtu mara itti
mudhise.
6 Seexanni Yesuusiin, «Ani kana maraa irratti ulfinnaa fi
baallii si'iif hin kenna. Kun maraa waan naaf kennameeruuf,
ani ka jaaladheef kennuu hin dande'a.
7 Maarre yoo naaf sagadde, kun maraa keeti te'a» jedheen.
8 Yesuus deebisee, «Barreeffam Woyyichi, ‹Goottaa Waaqa
keetiif sagadi; isa calla'aafille tajaajili!› jedha» jedheen.
9-11 Achiin duuba Seexanni gara Yerusaalemii isa geessee,
guutuu Galma Waaqaa gubba'atti dhaabbachiisee, «Barreef-
fam Woyyichi, ‹Waaqi ergantoota ifii akka si eeganuuf hin
ajaja. Isaanille miila keeti dhakaan akka hin miine harka
ifiitiin ol si hin qaban› waan jedhuuf, ati Ilma Waaqaa yoo
teete, asi gubba'aa ifi gad darbi» isaan jedhe.
12 Yesuus deebisee, «Barreeffam Woyyichi, ‹Goottaa Waaqa
keeti haga hin ilaalin› jedha» jedheen.
13 Seexanni karaa maraan isa ataabeen duuba haga
yenna'aatiif isa biraa deeme.

Yesuus Galiila'atti Hujii Jalqabe
(Mat. 4:12-17; Mar. 1:14,15)

14 Achiin duuba Yesuus hunna Ayyaana Woyyichaatiin
gara Galiila'aa deebi'e. Gurri isaa adaala san maratti odeef-
fame.
15 Inni manoota waaqonfannaa Yihudootaa keessatti bar-
siisee, nami marti isa galateesse.

Yesuus Naaziretitti Tuffatame
(Mat. 13:53-58; Mar. 6:1-6)

16 Achiin duuba Yesuus gara lafa itti guddatee, Naaziret
dhaqee, guyyaa Sanbataa akkuma aadaa ifii Mana
Waaqonfannaa Yihudootaa dhaqe. Yennaa inni Barreeffama
Woyyicha dubbisiisaaf ka'e,
17 kitaaba Isaayaasii raagichaa itti kennane. Maraa kitaaba
sanii diigee,
18 «Ayyaanni Gootta'aa ana irra jira,
worra hiyyeeyyi'iif Oduu Gammadaa akka himuuf na
muudeera.
Worra booji'ameef bilisummaa akka lassuuf,
worra ballaa akka dhaggisiisuuf,
worra miicame akka baasuuf,
19 woggaa Goottaan kolbaa ifii fayyisulle

akka lassuuf na ergeera» dubbiin jettu addee itti barreeffanteertu dhagge.

20 Yesuus kitaaba san maree, namicha eegutti kennee tee'e. Kolbaan Mana Waaqonfannaa Yihudootaa san keessa jirtu marti adoo ila irraa hin caffatin isa ilaalte.
21 Achiin duuba Yesuus isaaniin, «Akkuma dubbifamuun dhageettane, Barreeffam Woyyichi kun adha muummowe» jedhe.
22 Isaan martinuu marroo isaa waan dansaa dubbatanee, dubbii maso'oo ta inni dubbate baaseffatanee, «Inni ilma Yoseefiitii motii?» jedhane.
23 Yesuus isaaniin, «Isin dhugumaan mammaassa, ‹Cidheessa, dursii ifi fayyis!› jedhu natti hin mammaattan. Waan qachaa Qifirnaahoomiititti tolchitelle, ta nuuti dhageenne as qachaa keeti keessattille tolchi hin jettan» jedhe.
24 Itti dabaleelle, «Ani dhugumaan isinitti hima, raagaan tokko biyya ifiititti fudhatama hin qabu.
25 Dhugumaan, bara Eliyaasii raagichaatitti woggaa sadii fi ji'a jaan bokkeenni dhabamee, lafa san duudii keessatti beelti hantuun yennaa galte, biyya Israa'elii keessatti haadhotiin hiyyeessaa hedduun jirti.
26 Eliyaas ammoo gara haadha hiyyeessaa ta biyya Sidoonii keessatti qachaa Saraaphta'aa keessa leetuu takka malee, gara dhibii gara nama tokkoolle hin erganne.
27 Akkasuma bara Elsaa'ii raagichaatitti kolbaan hedduun ta dhukkuba goga'aa farrisiisa'aan dhibanteertu jirti; ammoo, isaan keessaa Na'amaanii namicha biyya Sooriya'aa malee, nami tokkolle hin fayyine» jedhe.
28 Worri mana waaqonfannaa Yihudootaa keessa jiranu martinuu yennaa kana dhage'ane, akka malee aarane.
29 Isaan ol ka'anee, Yesuus qachaa keessaa harkisanee baasanee qile'etti gad qolaansiisaaf barbaadanee, gara ededa gooroo qachaan isaanii irratti ijaarameeruutitti isa geessane.
30 Inni ammoo isaanuma oddu'uun dabaree kara'atti bayee deeme.

Namicha Ayyaana Hama'aan Qabameeru Tokko
(Mar. 1:21-28)

31 Achiin duuba Yesuus gara qachaa Qifirnaahoomii, ka Galiilaa keessatti dhaggamuu tokko dhaqee, guyyaa Sanbataa kolbaa barsiise.
32 Waan inni baalli'iin barsiiseef, isaan martinuu barsiisisa isaa baaseffatane.
33 Namichi Ayyaana hama'aan qabameeru tokko mana waaqonfannaa Yihudoota keessa jiraayyu. Inni qoonqoo guddo'oon,

34 «Eeyyaa! Yesuusii nama Naaziretii, haajaa maan nu woliin qadda? Nu balleessiisaaf dhuttee? Ani ebeluu keeti hin beeka! Ati Woyyicha Waaqaa ti» jedhee iyye.
35 Yesuus ayyaana hama'aan, «Cadhisi! Keessalle'ee bayi!» jedhee xixe. Ayyaanni hamaan sun fuula isaanii duratti namicha gad jissee, womaa adoo isa hin miidhin keessaa baye.
36 Kolbaan martinuu baaseffatee, «Dubbiin akkasii tun maan? Ayyaanota hamootalle baalli'ii fi hunnaan xixa; isaanille isaaf hin ajajaman» wol woliin jette.
37 Gurri Yesuusii adaala biyya sanii maratti dhage'ame.

Yesuus Worra Dhibamaa Hedduu Fayyise
(Mat. 8:14-17; Mar. 1:29-34)

38 Yesuus Mana Waaqonfannaa Yihudootaatii bayee gara mana Simoonii dhaqe. Haati sodda'aa ta Simoonii dhukkuba nafa o'isu jaba'aan dhibanteertiiyyu; isaanille akka inni isii gargaaruuf itti himane.
39 Maarre Yesuus itti dhikaatee cinaa isi'ii dhaabbatee, dhukkuba nafa o'isu san xixee, dhibeen isii lakkitte. Yennuma san ol kaatee isaanii areerte*.
40 Yennaa aduun seente, worra dhukkuba adda addaatiin dhibamane maraa gara Yesuusii fidane. Inni isaan mara irra harka ifii keyee fayyise.
41 Durriisotille Yesuusiin, «Ati Ilma Waaqaa ti» jedhaa kolbaa hedduu keessaa iyyaa bayane. Ammoo waan isaan akka inni Kiristoos te'e beekaneef, xixee dubbatiisa isaan dhoogge.

Yesuus Manoota Waaqonfannaa Yihudootaa Keessatti Lallabe
(Mar. 1:35-39)

42 Yennaa latti bariite Yesuus achii bayee, gara addee qoommi'ii dhaqe. Kolbaan isa barbaadiisa kaatee, yennaa dhaggite, akka inni isaan lakkisee hin deemne dhooggiisaaf wodhaante.
43 Inni ammoo isaaniin, «Ani Oduu Gammadaa ta mootummaa Waaqaa qachoota dhibiille'etti lallabu'uu male; ani akka tana hujuuf ergame» jedhe.
44 Maarre inni manoota waaqonfannaa Yihudootaa ka biyya Yihuda'aa keessatti dhaggamuu keessatti lallabiisa itti fufe.

5

Yesuus Barattoota Jalqabaa Waame
(Mat. 4:18-22; Mar. 1:16-20)

1 Gaafa tokko Yesuus qarqara abbaayaa Genesaarexii*

* **4:39** *Areerte:* Yookiin keessummeessite
* **5:1** *Abbaayaa Genesaarexii:* Abbaayaa Galiila'aa

dhaabbateeruun, kolbaan dubbii Waaqaa dhage'iisaaf gara isaa wol dadarbite.
2 Inni hoboloota lamaan qarqara abbaaya'aatitti dhagge;
worri qurxummii guuru hoboloota achitti lakkisee caccoota
dhiqatiisatti jiraayyu.
3 Yesuus hoboloota san keessaa gara takkatti'ii, ta Simoonii
seenee, akka inni qarqara abbaayaa irraa diqqoo gara
keessaa hiissu isa gaafate. Achiin duuba Yesuus hoboloo
keessa tee'ee gumii barsiise.
4 Yennaa dubbii ifii fixate, Simooniin, «Gara ila bisaanii
hoboloo hiissiitii, qurxummii qabiisaaf caccoota teessan gad
buusa'a» jedhe.
5 Simoonille, «Barsiisa'a, eda halkan duudii guddoo itti dad-
habaa bulle, ammoo womaa hin qabanne. Amma ammoo,
yoo ati jette ani caccoota hin buusa» jedheen.
6 Isaan caccoota buusanee, haga caccooti isaanii tarsa'iisa
geettutti qurxummii hedduu qabatane.
7 Isaan lansooti isaanii ka hoboloo dhibii keessa jiranu
dhufanee akka isaan gargaaranuuf haatatane† . Isaanille
dhufanee hobolooti lamaanuu haga gad lixiisa geettutti qurx-
ummi'iin akka malee guutane.
8 Simoon Pheexroos waan te'e kana yennaa dhagge, fuula
Yesuusii duratti jilbiiffatee, «Goottaa kiyya ani cubbichaa,
natti hin dhikaatin!» jedhe.
9 Simoonii fi worri isa woliin jiranu maraa qurxummii
hedduu waan guurataneef akka malee baaseffatane.
10 Akkuma worra kaanii, lansoota Simoonii ka te'ane, il-
maan Zabdewoosii Yaaqoobii fi Yohaannisille baaseffatane.
Yesuus Simooniin, «Hin sodaatin! Haganaa achi kolbaa gu-
urta» jedhe.
11 Isaan hoboloota harkisanee qarqaratti baasanee, waan
mara lakkisanee Yesuus hordofane.

Yesuus Namicha Tokko Fayyise
(Mat. 8:1-4; Mar. 1:40-45)

12 Gaafa tokko Yesuus qachaa tokko keessa adoo jiruu,
namichi dhukkuba goga'aa farrisiisa'aan qabameeru ka achi
jiru tokko, yennaa isa dhagge, Yesuus duratti gad jigee, «Ee
Goottaa, yoo fedha keeti te'e na fayyisi‡» jedhee kadhate.
13 Yesuus harka ifii diriirfatee, isa qabee, «Hin fedha fayyi»
jedhe. Yennuma san dhukkubi goga'aa farrisiisaan namicha
lakkise.
14 Yesuus namichaan, «Waan kana nama tokkolle'etti hin
himin; ammoo dhaqiitii hayyichatti ifi mudhisi; akka ati

5:3 Mat. 13:1-2; Mar. 3:9-10; 4:1 **5:6** Yoh. 21:6 † **5:7** *Haatatane:* Harkaan, ilaan, mataa raasiisaan waamane ‡ **5:12** *Fayyisi:* Qulleessi

fayyite, nami mara akka beekuuf, fayyuu keetiif, qodha Muuseen ajaje kenni!» jedhee seere.

15 Gurri Yesuusii ammoo addee maratti dhage'amee, gumiin guddoon isa dhage'iisaa fi dhukkuba ifii irralle'ee fayyisaaf gara isaa dhutte.

16 Inni ammoo yennaa hedduu addee qoommi'ii dhaqaa daadimate.

Yesuus Namicha Laashoweeru Tokko Fayyise
(Mat. 9:1-8; Mar. 2:1-12)

17 Gaafa tokko Yennaa Yesuus barsiisu, Fariisaayotii fi barsiisoti Seera Muuse'ee, olloota Galiila'aa fi Yihudaa keessatti dhaggamanu mara keessaa, Yerusaalemille'ee dhufaneeranu achi tetee'aneeran. Yesuus worra dhibamane akka fayyisuuf, hunni Gootta'aa isa woliin jirtiiyyu.

18 Jarri tokko namicha laashoweeru tokko rare'een ba'atanee dhufanee, gara manaa seensisanee fuula Yesuusii dura keyiisaaf wodhaanane.

19 Ammoo waan kolbaan heddatteef, karaa seensisanu dhabanee, mana gubbaa yaabanee, heellichoo manaa saaqanee, rare'eenuu woliin kolbaa oddu'utti, fuula Yesuusii duratti gad buusane§.

20 Yesuus dhugeeffannaa isaanii yennaa dhagge, namichaan, «Abboo, cubbuu teeti maraaf araarri kennameera» jedhe.

21 Barsiisoti Seera Muuse'eetii fi Fariisaayoti, «Namichi Waaqa faanshessu kun eennu inni? Waaqa tokkocha malee eentu cubbuu namaaf araaramiisaaf dande'a?» jedhaa yaadatane.

22 Yesuus yaada isaanii beekee, «Isin maaf waan akkanaa kana gadhaa keessan keessatti yaadattan?

23 ‹Cubbuu teeti maraaf araarri kennameera› jechu'u moo yookiin, ‹Ol ka'ii ideem› jechu'utti kaso'o?

24 Amma ammoo ani Ilmi Namaa cubbuu araaramiisaaf lafa irratti baallii akka qabu akka beettanu» jedhee, namicha laashoweeruun, «Ol ka'i! Raree teeti fudhadhuutii gara mana keetii deemi!» jedhe.

25 Yennuma san namichi fuula isaanii duratti ol ka'ee, itillee irra irkataa ture fudhatee, Waaqa galateeffataa gara mana ifii deeme.

26 Isaan martinuu akka malee baaseffatanee, guddoo sodaatanee, «Adha baasa guddaa dhaggine!» jedhaa Waaqa galateeffatane.

Yesuus Lewwii Waame
(Mat. 9:9-13; Mar. 2:13-17)

§ **5:19** Ijaarsi mana Yihudootaa keenna irraa waan goruuf heellichoo manaa saaqanee deebisu'uuf hin dande'an

27 Kanaan duuba, Yesuus achii deemee, namicha qaraxa
guuru ka Lewwii jedhamu tokko, addee gosee qaraxaa
tee'eeruun dhaggee, «Na hordofi» jedheen.
28 Lewwiin ol ka'ee, waan mara lakkisee, isa hordofe.
29 Achiin duuba Lewwiin mana ifiititti, areertii guddoo
Yesuusiif qopheesse. Worri qaraxa guuru heddu'uu fi worri
dhibiille isaan woliin areeratiisaaf tetee'aneeran.
30 Fariisaayotii fi worri golii isaanii te'ane barsiisoti Seera
Muuse'ee gariin, «Isin worra qaraxa guuruu fi cubbaaleyyii
woliin maaf nyaattan? Maaf untan?» jedhanee barattoota
Yesuusiititti gungumane.
31 Yesuus deebisee, «Worra fayyaa hin qanneef malee,
worra fayyaaleyyi'iif cidheessa hin barbaachisu.
32 Ani cubbaaleyyii gara cubbuu irraa deebi'iisaa waami-
isaaf malee, balchootaaf hin dhunne» isaaniin jedhe.

Gaaffii Marroo Laamiisaa
(Mat. 9:14-17; Mar. 2:18-22)

33 Namooti gariin Yesuusiin, «Barattooti Yohaannisii yen-
naa hedduu laamaa daadimatan. Barattooti fariisaayotaalle
akkasuma tolchan, barattooti teeti ammoo hin nyaatanii, hin
unan» jedhane.
34 Yesuus deebisee, «Worri jila fuudhaa fi heerumaatii waa-
mame* adoo waajibichi isaan woliin jiruu, akka laamu isin
hin tolchitanii? Hin tolchitanu!
35 Yennaan waajibichi isaan biraa fudhatamu ammoo hin
dhutti. Isaan yennaa san laaman» isaaniin jedhe.
36 Yesuus itti aansee, mammaassalle itti mammaakee, «Een-
nulle woyaa haareya tarsaasee woyaa dullatti'itti hin erbu.
Yoo akkana tolche, woyaa haareya san hin tarsaasa. Erbeen
woyaa haareyaa woyaa dullatti'iin wol hin fuutu.
37 Akkasuma daadhii woyni'ii ta hin bayiin qalqalluu dul-
loometti eennulle hin naqu. Yoo akkana tolche, daadhiin sun
qalqalluu san hin dhoochi, daadhiin hin jiddi, qalqalluulle
hin bada.
38 Tanaaf daadhiin hin bayiin qalqalluu haareyatti
naqamu'uu malte!
39 Nami daadhii woyni'ii ta baate uneen duuba ta hin bayiin
uniisaaf barbaadu hin jiru. Inni, ‹Ta baate woyya› jedha»
jedhe.

6

Gaaffii Marroo Guyyaa Sanbataa
(Mat. 12:1-8; Mar. 2:23-28)

* **5:34** *Worri jila fuudhaa fi heerumaatii waamame:* Hiikkaan gariin jaaloti jedha

1 Guyyaa Sanbataa tokko Yesuus fichaa qamadi'ii keessa
dabaruun, barattooti isaa mataa qamadi'ii kukkutanee,
harkaan sukkuumatanee, nyaatane.
2 Fariisaayoti gariin, «Isin waan Seerri keenna guyyaa San-
bataatiin hin tolchina'a jedhu, maaf tolchitan?» jedhanee
gaafatane.
3 Yesuus deebisee, «Daawitii fi worri isa woliin jiranu yennaa
beelowane, waan inni tolche isin hin dubbinnee?
4 Inni gara mana Waaqaa seenee, daabboo Waaqa dura
dhikaattu, ta silaa hayyoota malee nami tokkolle akka hin
nyaanne Seerri dhooggu fuudhee nyaatee, worra isa woliin
jiranuufille kenne» jedheen.
5 Achiin duuba Yesuus isaaniin, «Ilmi Namaa Goottaa San-
bataa ti» jedhe.

Yesuus Namicha Harka Laashoweeru Tokko Fayyise
(Mat. 12:9-14; 3:1-6)

6 Guyyaa Sanbata dhibi'ii Yesuus gara Mana Waaqonfan-
naa Yihudootaa dhaqee barsiise. Namichi harka middicha
laashoweeru tokko achi jira.
7 Barsiisoti Seera Muuse'eetii* fi Fariisaayoti gariin sababa
Yesuus ittiin himatanu barbaadanee, akka inni guyyaa San-
bataatiin namicha fayyisu gaadane.
8 Yesuus ammoo yaada isaanii beekee namicha harka
laashoweeruun, «Ol ka'i, fuula nama maraa dura dhaab-
badhu!» jedhe. Jennaan namichi ol ka'ee achi dhaabbate.
9 Achiin duuba Yesuus isaaniin, «Ani isin gaafadha: Seerri
keenna guyyaa Sanbataatiin maan akka tolchinu nu ajaja?
Dansaa moo hamaa tolchuu? Lubbuu namaa fayyisuu moo
balleessuu?» jedhe.
10 Yesuus adaala isaanii mara ilaaleen duuba, «Namichaan
harka keeti diriirfadhu» jedhe. Jennaan, inni harka diriirfa-
tee, harki isaa deebi'ee fayye.
11 Isaan akka malee aaranee Yesuus maan akka tolchanu
mari'atane.

Yesuus Ergantoota Kudhanii Lamaan Filate
(Mat. 10:1-4; Mar. 3:13-19)

12 Gaafa tokko Yesuus gara gaaraa ol bayee halkan san
duudii Waaqa daadimataa bule.
13 Yennaa latti bariite barattoota ifii gara ifii waamee, isaan
keessaa worra kudhanii lamaan filatee, «Ergantoota» jedhee
moggaase.
14 Isaanille, Simoon ka inni Pheexroos jedhee moggaase,
Indiryaasii obboleessa Pheexroosii, Yaaqoob, Yohaannis, Fil-
iphoos, Bartolomewoos,

* **6:7** *Barsiisoti Seera Muuse'ee:* Hiikkaan gariin barreessitoota qofa jedha.

15 Maatewoos, Toomaas, Yaaqoobii ilma Alfewoosii,
Simoon ka, «Hinaatticha» jedhamee beekkame,
16 Yihudaa ilma Yaaqoobiitii fi Yihudaa nama biyya keriyootii, ka Yesuus dabarsee kenne fa'a.

Barsiisiisaa Fi Dhibamaa Fayyisiisa Yesuusii
(Mat. 4:23-25)

17 Yesuus ergantoota woliin gaara irraa yennaa gad bu'e,
barattoota ifii worra laakkossaan heddu'uu tokko woliin
addee dirree takka dhaabbate. Gumiin hedduun ta Yihudaa
keessaa mara, Yerusaalem keessaa, qachoota cinaa abbaayaa
Xiiroosiitii fi Sidoon keessalle'ee achi jirti;
18 isaan isa dhage'iisaa fi dhukkuba ifiille fayyiisaaf dhufane. Worri ayyaana hama'aan rakkatanelle fayyane.
19 Hunni fayyittu isa irraa bayaa isaan mara waan fayyisiisatti jirtuuf, kolbaan marti harka ifiitiin isa tuqiisaaf wodhaante.

Gammadaa Fi Gadda
(Mat. 5:1-12)

20 Ahiin duuba Yesuus barattoota ifii ilaalee,
«Isin worri amma hiyyeeyyiin gammada'a†;
mootummaan Waaqaa teessan!
21 Isin worri amma beelottanu gammada'a;
hin quuttan!
Isin worri amma boottanu gammada'a;
hin kollitan!
22 «Sababa Ilma Namaatiif, yennaa kolbaan isin jibbitee, isin
fojjee, isin arrassitee gurra isin balleessite, gammada'a!
23 Gatii guddoo ol-gubba'atti waan qaddanuuf yennaa
wonni kun teete gammadaan burraaqa'a. Abbootiin isaaniille raagota akkasuma tolchite.
24 «Isin worra amma dureeyyi'iif aanne'e;
ka isin gewu fudhattaneertan‡!
25 Isin worra amma quuttaneef aanne'e;
hin beelottan!
Isin worra amma kolluuf aanne'e;
gadditanee hin boottan!
26 «Yennaa kolbaan marti isin saadde isiniif aanne'e; abbootiin isaaniille raagota dharaa akkasuma tolchite.

Diinota Jaalachuu
(Mat. 5:38-48; 7:12)

27 «Ani ammoo isin worra na dhageettanuuf hima: Diina
keessan jaaladha'a, worra isin jibbuuf waan dansaa godha'a.

† **6:20** *Gammada'a:* Ka badhaatane, ka eebbifantane **6:22** 1 Phex. 4:14
‡ **6:24** *Ka isin gewu fudhattaneertan:* Biyya lafaatittuu gammaddaneertan, qananootaneertan

28 Worra isin abaaru eebbisa'a, worra isin yakkulle'eef
daadimadha'a!
29 Yoo nami boqoo takkaa si dhabanaase, taanille itti gara-
galchi; yoo nami kootii teeti fudhate, shaamisiille hin dhoog-
gatin!
30 Nama si kadhatu maraaf kenni, nami tokko yoo waan
keeti fudhate, akka inni si'iif deebisu hin gaafatin.
31 Waan namooti dhibiin akka isinii godhanuuf barbaad-
danu isinille isaaniif godha'a.
32 «Worra isin jaalatu callaa yoo jaalattane, eebba maan
dhaggattan ree? Cubbaaleyyiinuu worruma isaan jaalatu
jaalatan.
33 Worra waan dansaa isinii godhu calla'aaf yoo dansaa
gootane, eebba maan dhaggattan ree? Cubbaaleyyiinuu
akkuma san godhan.
34 Worra akka isinii deebisu addattanu calla'aaf yoo
liqeessitane, eebba maan dhaggatan ree? Waan liqeessane
san deebi'anee fudhatiisaaf, cubbaaleyyiinuu cubbaaleyyi'iif
hin liqeessan.
35 Isin ammoo diinota keessan jaaladha'a, waan dansaalle
isaaniif godha'a. Nu'uuf deebisan jettanee adoo hin yaadin
liqeessa'a. Tana yoo gootane gatii guddoo hin dhaggattan,
ijoollee Waaqa Ol Aana'aalle hin teetan. Inni worra galata hin
qannee fi dabaaleyyi'iifille arja'a.
36 Abbaan keessan ka ol-gubba'aa ka namaaf mararu akka
te'e, isinille namaaf marara'a.

Namatti Muriisa
(Mat. 7:1-5)

37 «Namatti hin murina'a, Waaqille isinitti hin muru; yakkaa
namatti hin murina'a, Waaqille yakkaa isinitti hin muru;
namaaf araarama'a, Waaqille isiniif hin araarama.
38 Namaaf kenna'a, Waaqille isiniif hin kenna. Sa-
faraa dansa'aan, gad miicamee, gingilfamee, irraan danbal-
aafamee isinii hin kennama. Safaraa isin worra dhibi'iif itti
safartanetti Waaqille isiniif safara» jedhe.
39 Yesuus ittille mammaakee, «Ballaan ballaa sooressiisaaf
hin dande'a? Yoo sooresse, isaan lamaanuu bowwaa bu'an.
40 Barataan tokko barsiisaa hin caalu; ammoo nami leenjii
guutuu fudhate maraa, akka barsiisaa ifii hin te'a.
41 «Huura ila obboleessa keetii keessa jiru maaf ilaalta?
Jigeessa ila teeti keessa jiru ammoo maaf hin hubanne?
42 Jigeessa ila teeti keessa jiruu adoo hin dhaggin, attamiin
obboleessa keetiin, ‹Obboleessa kiyya, huura ila teeti keessa
jiru san sii fuudha› jedhuu dandeetta? Ati nama kijiba'a!
Dursiitii jigeessa ila teeti keessa jiru fudhadhu, achiin duuba

huura ila obboleessa keetii keessa jiru fuudhiisaaf miidhassitee dhagguu hin dandeetta» jedhe.

Muki Midhaan Ifiitiin Beekkama
(Mat. 7:16-20; 12:33-35)

43 «Muki dansaan midhaan hamaa hin buusu, muki hamaalle midhaan dansaa hin buusu.
44 Muki martinuu midhaan buusuun beekkama; midhaan harru'uu waaccuu irraa yookiin midhaan woyni'ii kom'olcha irraa hin guuranu.
45 Nami dansaan dansummaa gadhaa ifii keessaa waan dansaa baasa; nami hamaalle hammeenna gadhaa ifii keessaa waan hamaa baasa. Waan gadhaa guute afaan dubbata.

Namoota Mana Ijaaranu Lamaan
(Mat. 7:24-27)

46 «Waan Ani isinitti himu adoo hin tolchin, maaf, ‹Goottaa, Goottaa› jedhaa na waantan.
47 Nami gara kiyya dhufu, ka dubbii tiyyalle dhage'ee hujii irra oolchu, eennu akka fakkaatu Ani isinitti mudhisa.
48 Inni nama mana ifii rassaa irratti gad fageessee qotee ijaarrate tokko fakkaata. Yennaa lolaan itti lola'ee mana san darbe ammoo rassaa irratti waan ijaarameeruuf, tachoosuu hin dandeenne.
49 Nami dubbii tiyya dhage'ee hujii irra hin oolchine ammoo, nama hundee mana ifii adoo gad fageessee hin dhaabin ijaarrate fakkaata. Lolaan dhufee mana san yennaa darbe, takkumaan jigee, akka malee butute» jedhe.

7

Yesuus Tajaajilaa Ajajaa Dhibbaa Fayyise
(Mat. 8:5-13)

1 Yesuus waan san mara kolba'aan jedheen duuba, gara Qifirnaahoomii deeme.
2 Ajajaan dhibbaa ka worra Rooma'aa tokko achi jiraayyu; tajaajilaan inni guddoo jaalatu akka malee dhibamee du'iisaaf dhikaateeraayyu.
3 Ajajaan dhibbaa gurra Yesuusii yennaa dhage'e, akka inni dhufee tajaajilaa isaa fayyisuuf maanguddooti Yihudootaa gariin akka isa gaafattu itti erge.
4 Isaan gara Yesuusii dhufanee, «Nami kun dhugumaan qarqaarsa keeti dhaggachuu qaba.
5 Inni kolbaa teenna jaalata, Mana Waaqonfannaa Yihudootaalle nu'uuf ijaareera» jedhaa jabeessanee kadhatane.
6 Maarre Yesuus isaan woliin dhaqee, Yennaa gara manaa dhikaate ajajaan dhibbaa jaalota ifii itti ergee, «Goottaa kiyya,

ati mana kiyya seeniisaaf ani nama malee moti! Ifi hin rakkisin;
7 maaf jennaan, ani nama gara keeti dhufiisaaf malee moti.
Ammoo afaanuma calla'aan ajaji, mucaan kiyya hin fayya.
8 Anille nama baallii ol aantuu qabu jala nama jiru, loltoota
ifiin jalatti ajajulle qaba. Isaan keessaa nama tokkoon,
‹Deemi› yoo jedhe, innille hin deema; ka dhibi'iin ‹Koy› yoo
jedhe, innille hin dhufa; tajaajilaa kiyyalle'een, ‹Kana huji›
yoo jedhe hin huja» jedhe.
9 Yesuus tana yennaa dhage'e baaseffatee gara worra
isa hordofuu midhatee, «Ani isinitti hima, dhugeeffannaa
guddoo akkasii Israa'el keessalle'etti ijjumaa hin dhaggine»
isaaniin jedhe.
10 Worri ergamanelle gara mana ajajaa dhibbaa deebi'anee
yennaa dhufane tajaajilaan isaa fayyeeruun dhaggane.

Yesuus Ilma Haadha Hiyyeessaa Tokko Du'aa Kaase

11 Eega san adoo hin turin, Yesuus gara qachaa Naayin
jedhamuu tokko dhaqe; barattooti isaatii fi gumiin guddoolle
isa woliin deemane.
12 Yennaa Yesuus seensuma karra qacha'aa bira geye,
namooti reeffa ba'ataneeranu itti dhufane. Nami du'eeru sun
haadha hiyyeessaa takkaaf ilma tokkocha. Gumiin guddoon
qachaa sanii isii woliin jirti.
13 Goottaan yennaa isii dhagge, nayeefii, «Hin bowin» jed-
heen.
14 Itti hiiqeelle raree reeffaan ba'ataneeranu harkaan tuqe.
Worri reeffa ba'ateerulle dhaabbate; Yesuus, «Dargaggeessa!
Ani si'iin jedha ka'i!» jedhe.
15 Dargaggeessi du'e sun ol ka'ee tee'ee dubbatiisa jalqabe.
Achiin duuba Yesuus deebisee haadhaaf isa kenne.
16 Isaan martinuu sodaatanee, «Raagaan guddaan nu'uma
keessaa ka'eera; Waaqi kolbaa ifii fayyisu'uuf dhufeera» jed-
hanee Waaqa galateeffatane.
17 Gurri Yesuusii biyya Yihuda'aa maraa fi adaala biyya
sanii maratti dhage'ame.

Worra Yohaannisiin Cuuphaan Erge
(Mat. 11:2-19)

18 Barattooti Yohaannisii waan kana mara yennaa isatti
himane, Yohaannis barattoota ifii keessaa lamaan waamee,
19 «Ka dhufu'uu male si'iiyyu moo ka dhibii eeganna?»
jedhee, akka Goottaa gaafatanuuf erge.
20 Worri ergamane yennaa gara Yesuusii dhufane, «Yohaan-
nisiin cuuphaan, ‹Ka dhufu'uu male si'iiyyu moo ka dhibii
eeganna?› jedhee gara keeti nu ergeera» jedhaneen.

21 Yennuma san Yesuus kolbaa hedduu dhibee irraa,
dhukkuba adda addaa irraa, ayyaanota hamoota irraa
fayyisee, worra ila balla'aa hedduulle ila bane.
22 Ergantoota Yohaannisiitille'een, «Deebi'aatii, waan dhag-
gitanee fi waan dhageettane Yohaannisitti hima'a! Ballaan
hin dhagga, naafi hin ideema, ka dhukkuba goga'aa farrisi-
isa'aan qabameeru hin fayya, duudaan hin dhage'a, du'aan
hin ka'a, Oduun Gammadaa hiyyeeyyi'iif hin lallabanti.
23 Nami mamee anaan hin gufanne* ka badhaadhe!» jedhe.
24 Ergantooti Yohaannisii deemaneeranuun duuba, Yesuus
marroo Yohaannisii gumi'itti dubbatiisa jalqabee: «Maan
ilaaliisaaf gara goomole'ee dhaxxane? Shonbooqqoo
qilleensi daassuu?
25 Maan ilaaliisaaf baatane? Nama uffana dansaa uffatee?
Worri uffata dansaa uffatee fi qananiin mana mootota atitti
dhaggaman.
26 Natti hima'a, maan ilaaliisaaf baatane? Raaga'a moo?
Eeti, ka Raagaa caalu dhaggitane.
27 Barreeffam Woyyichi marroo Yohaannisiitiif, ‹Ani erga-
maa kiyya ka karaa keeti qopheessu si'iin dura erga› jed-
heera.
28 Ani isinitti hima, nama lafa irratti dhalate keessaa, ka
Yohaannis caalu hin jiru. Ammoo mootummaa Waaqaa
keessatti ka mara caalaa diqqaatu isa caala» jedhe.
29 Kolbaan martinuu, worri qaraxa guurulle adoo hin
hafin, yennaa dubbii Yesuusii dhage'ane, waan harka
Yohaannisiititti cuuphamaneeranuuf, Waaqaaf dhugaa
galchane.
30 Fariisaayotii fi barsiisoti Seeraa ammoo, waan Waaqi
isaanii yaadate tuffatanee, harka Yohaannisii cuupha'aatitti
cuuphamuu didatane.
31 Yesuus itti dabalee, «Kolbaa bara kanaa tana maaniin wol
fakkeessa? Isaan maan fakkaatan?
32 Isaan akka ijoollee dikkoo keessa teteettee, ‹Suusullee†
isinii afuunne, isin ammoo hin sirbine; faaruu awwaalaa
isinii faarsine; isin ammoo hin boonne› jedhaa wolitti woccu
fakkaatan.
33 Yohaannisiin cuuphaan adoo sagalee hin nyaatin, daad-
hii woyni'iille hin unin dhufee jennaan, ‹Inni durriisa ifi
keessaa qaba› jettane.
34 Ilmi Namaa ammoo, nyaataa unaa dhufee jennaan,
‹Nama kana ilaala'a! Inni gadhitoo, machowaa, jaala worra
qaraxa guuruutii fi cubbaaleyyi'ii ti› jettane.
35 Te'uu malee, qaruun Waaqaa worra isii fudhatu‡ maraan

---

* **7:23** *Anaan hin gufanne:* Anatti addii hin kutanne **7:29** Mat. 21:32; Luq. 3:12
† **7:32** *Suusullee:* Ulullee ‡ **7:35** *Worra isii fudhatu:* Ijoollee isi'ii

dhugaa akka teete mirkanootteerti» jedhe.

Dubartiin Takka Yesuus Fiqiree Issite

36 Fariisaayichi tokko Yesuus akka isa woliin nyaatuuf waamee, Yesuus mana isaa dhaqee nyaatiisaaf tee'e.

37 Qachaa san keessa dubartii cubbaalettii takkatti jira. Maarre isiin akka inni mana Fariisaayichaatitti nyaatiisatti jiru dhageettee, fiqiree duloo albaasaaxarii irraa hojjatante guutuu fiddee,

38 Yesuusiin duuba miila isaa bira dhaabbattee, bowaa imimmaaniin miila isaa jiitte. Achiin duuba rifeensa mataa ifiitiin miila isaa haxoottee, sunqataa fiqiree issite.

39 Fariisaayichi yennaa tana dhagge, «Nami kun dhugumaan raagaa adoo te'ee, dubartiin isa qaqqaddu tun dubartii attamii akka teete hin beekaayyu; akka isiin cubbaaletti'ii hin beekaayyu» jedhee gadhaa ifiititti yaadate.

40 Yesuus isaan, «Simoon, ani waan si'itti himu qaba» jedhee dubbate.

Innille «Barsiisa'a, Maan inni? Natti himi!» jedhe.

41 Namicha beesee liqeessu tokko irraa namooti lamaan ka beesee liqeeffataneeranu jiran. Tokkochi mindaa gara woggaa lamaa fi wodhakka'aa dhiyaatu§ liqeeffatee, kuun mindaa gara ji'a sadii dhiyaatu* liqeeffate.

42 Isaan lamaanuu waan deebisanee kaffalanu dhabanee jennaan, inni akkasumaan isaaniif lakkise. Jara lamaan tana keessaa kamitti irra isa jaalata?

43 Simoon deebisee, «Ka liqaan guddaan isaa lakkifametti irra jaalata natti fakkaata» jedhe.

Yesuus, «Dhugaa jette» jedheen.

44 Achiin duuba gara dubartitti'ii garagalee, Simooniin, «Dubartii tana dhaggitaa? Yennaa ani mana keeti dhufe ati bisaan miilaa naaf hin kennine. Isiin ammoo imimmaan ifiitiin miila kiyya dhixxee, rifeensa mataa ifiitiin haxxe.

45 Ati sunqattee na hin fudhanne, isiin ammoo haga ani dhufee jalqaddee miila kiyya sunqatiisa hin lakkinne.

46 Ati mataa kiyya zayitii† hin issine, isiin ammoo fiqiree gatii guddo'oo miila kiyya issite.

47 Maarre, ani si'iin jedha, jaalalli guddaan isiin mudhitte kun, cubbuu isi'ii heddu'uuf araarri akka kenname mirkaneessa. Nami araarri diqqaan kennameef ammoo, jaalala diqqaa callaa mudhisa» jedhe.

48 Achiin duuba Yesuus dubartitti'iin «Cubbuu teetiif araarri kennameera» jedhe.

---

§ **7:41** *Mindaa gara woggaa lamaa fi wodhakka'aa dhiyaatu:* Dinaara dhibba shan * **7:41** Mindaa gara ji'a sadii dhiyaatu: dinaara shantama † **7:46** *Zayitii:* Akkuma Gujiin dhadhaa iffatu isaan zayitii iffatan

49 Worri dhibiin ka isa woliin nyaatiisatti jiranu gariin, «Ka araara cubbu'uu kennu kun, eennu inni?» wol woliin jedhane.
50 Yesuus ammoo dubartitti'iin, «Dhugeeffannaan teeti si fayyitteerti; nageyaan deemi» jedhe.

8

Dubartoota Yesuus Hordofane

1 Kanaan duuba adoo hin turin, Yesuus Oduu Gammadaa ta mootummaa Waaqaa lassaa lallabaa qachootaa fi olloota keessa ideeme. Barattooti isaa kudhanii lamaanii,
2 fi dubartooti gariin ta ayyaana hama'aa fi dhukkuba irraa fayyanelle isa woliin jiraniiyyu. Isaan san keessalle'ee Maariyaamii Magdalaa ta jedhantu, ta durriisoti torba keessaa baafame,
3 Yo'anaa niitii Kuuzaa mana Heroodisii toowatuu, Susanaa fi dubartooti hedduun dhibiin ta karra ifiitiin Yesuusii fi barattoota isaa qarqaarane.

Mammaassa Namicha Sanyii Facaasuu
(Mat. 13:1-9; Mar. 4:1-9)

4 Yennaa gumiin hedduun qachaa adda addaatii Yesuus biratti wolitti qabante, inni itti mammaakee:
5 «Namichi tokko sanyii facaasiisaaf baye. Adoo inni facaasuu sanyiin gariin irga kara'aa buutee, irra ijjatante; sinbirrootille qocattee nyaate.
6 Sanyiin dhibiin lafa dhakittii irra buutee, yennaa mudhiisa jalqadde, biyyeen jiidha waan hin qanneef godde.
7 Sanyiin dhibiin qoree keessa buutee, qoreen woliin guddattee huute.
8 Sanyiin gariin biyyee dansaa keessa buute; lattee guddattee, tokkoon tokkoon isi'ii midhaan dachaa dhibba buutte» jedhe.

Yesuus yennaa dubbii tana dubbatee fixe, «Gurra dhage'u ka qabu dhage'uuti!» jedhe.

Mammaassi Maaf Akka Barbaachise
(Mat. 13:10-17; Mar. 4:10-12)

9 Barattooti Yesuusii hiikkaa mammaassa kanaa isa gaafatane.
10 Inni deebisee, «Dhossaa mootummaa Waaqaa akka beettanu isiniif kennanteerti; worra kaaniif ammoo adoo ilaalanuu akka hin dhaggine, adoo dhagganuu akka hin hubanne, mammaassaan kennanti.

Hiikkaa Mammaassa Namicha Sanyii Facaasuu

11 «Hiikkaan mammaassaa kunoo kana: Sanyiin dubbii Waaqaa ti.

12 Sanyiin karaa irga buute, worra dubbii Waaqaa
dhage'ee, durriisi ammoo dhufee akka isaan dhugeeffatanee
ittiin hin fayyine, dubbii san gadhaa isaanii keessaa fudhatu.
13 Sanyiin lafa dhakittii irra buute, worra dubbii Waaqaa
dhage'ee gammadaan fudhatu. Ammoo hidda waan hin qan-
neef, yennaa qofaaf dhugeeffatan; yennaan haga ilaalichaa
yoo dhutte ammoo hin jigan.
14 Sanyiin qoree keessa buute, worra dhage'u; akkuma
bulanee oolanuun ammoo yaaddoon, karraa fi gammachuun
jiruu lafa tanaa isaan huutee, midhaan isaanii ijjumaa hin
sibu.
15 Sanyiin biyyee dansaa keessa buute, worra dubbii
dhage'ee gadhaa qajeela'aa fi dansa'aan jabeessee qabatee,
ciniinnatee ossiisaan midhaan buusu.

Ifa Gonbisaa Jalaa
(Mar. 4:21-25)

16 «Eennulle ifa issee, gonbisaa jala yookiin taqee jala hin
keyu; worri gara manaa seenu akka ifa dhagguuf waan
issaan irra keyamu irra keya.
17 «Wonni dhokate ka hin mudhanne hin jiru, wonni
buqame ka hin beekkannee fi gara ifaa hin baane hin jiru.
18 Tanaaf akka itti dhageettanu ifi eeggadha'a! Ka qabuuf
ede'antee kennanti, ka hin qanne ammoo wonni inni hin
qaba jedhee yaadatu diqqoon sunuu irraa fudhatanti» jedhe.

Haadhaa Fi Obboleeyyan Yesuusii
(Mat. 12:46-50; Mar. 3:31-35)

19 Haatii fi obboleeyyan Yesuusii gara isaa dhufane; am-
moo sababa gumi'iitiif isa bira geyiisa hin dadeenne.
20 Nami tokko Yesuusiin, «Haati teetii fi obboleeyyan teeti si
dhaggiisaaf barbaadanee ala dhaabbatan» jedhe.
21 Yesuus ammoo deebisee, «Haati tiyyaa fi obboleeyyan
tiyya worra dubbii Waaqaa dhage'ee hujii irra oolchu»
isaaniin jedhe.

Yesuus Bubbee Cadhisiise
(Mat. 8:23-27; Mar. 4:35-41)

22 Gaafa tokko Yesuus barattoota ifii woliin hoboloo yaabee
isaaniin, «Ka'aa gara abbaaya'aan gamaa buunaa» jedhe.
Maarre isaan deemiisaaf ka'ane.
23 Adoo isaan hobolo'oon bu'iisatti jiranuu, Yesuus rafe.
Dedhuma bubbeen gara abbaaya'aa gad bubbittee, hoboloon
bisaaniin guutamiisa jalqaddee jennaan, buutoo hantuu
afaan bu'ane.
24 Barattooti gara Yesuusii dhaqanee dammassanee, «Barsi-
isaa, barsiisaa! Kunoo dhumataarra!» jedhaneen.

Inni dammaqee bubbe'ee fi danbalii xixe; bubbe'ee fi danbaliin bisaaniille cadhisanee, cadheessi guddaan te'e.

25 Achiin duuba inni barattootaan, «Dhugeeffannaan teessan meet?» jedheen.

Isaan ammoo sodaatanee baaseffatanee, wol woliin, «Nami kun eennu? Inni bubbe'ee fi danbalii hin ajaja, isaanille isaaf hin ajajaman!» jedhane.

Yesuus Namicha Durriisaan Qabameeru Tokko Fayyise (Mat. 8:28-34; Mar. 5:1-20)

26 Yesuusii fi barattooti isaa Abbaayaa Galiila'aatiin gama, gara biyya Gergeesa'aa hobolo'oon bu'ane.

27 Akkuma Yesuus qarqara bisaaniititti bu'een, namichi qachaa sanii, ka durriisaan qabameeru tokko itti dhufe. Namichi kun yennaa hedduu woyaa hin uffatu, manalle hin le'u, ammoo yennaa hedduu goda awwaalaa keessa le'a.

28 Inni yennaa Yesuus dhagge, miila isaa duratti jigee, guddisee iyyee, «Ee Yesuus, Ilma Waaqa Ol Aana'aa! Maan na irraa qadda? Ani si kadhadhaa, na hin rakkisin!» jedhe.

29 Waan Yesuus akka ayyaanni hamaan namicha keessaa bayu ajajeeruuf, inni akkana jedhe. Yennaa hedduu ayyaanni hamaan waan itti ka'uuf, wodaroo sibiilaatii fi sibiila miilaatiin hidhamaa eegamulle, hidhaa san kukkutaa, hunna ayyaana hama'aatiin gara goomole'ee oofamaa ture.

30 Yesuus, «Maqaan keeti eennu?» jedhee isa gaafannaan, durriisoti bacaan waan itti galaneeranuuf, inni deebisee, «Maqaan kiyya duula» jedhe.

31 Durriisoti gara bowwaa qile'ee akka isaan hin ergine Yesuus kadhatane.

32 Roga gooroo sanii gubbaa, booyyoti hedduun bobbaatee dheediisatti jirtiiyyu. Maarre durriisoti gara booyyotaa akka galanuuf, Yesuus akka eeyyamu kadhatane; innille isaaniif eeyyame.

33 Durriisoti namicha keessaa bayanee booyyotatti galane. Booyyoti sun martinuu roga qile'ee irraa gad gara abbaaya'aa oriitee liqinfante.

34 Worri booyyee tissanu yennaa waan te'e kana dhaggane, baqatanee worra qacha'aatii fi biyya saniititti odeessane.

35 Kolbaan waan te'e san dhaggiisaaf, yennaa gara Yesuusii dhutte, namichi durriisi keessaa baye woyaa uffatee qalbiin itti deebitee, miila Yesuusii bira tee'eeruun dhaggite martinuu sodaatte.

36 Namichi attam akka itti fayye worri dhaggane kolba'atti himane.

37 Achiin duuba kolbaan biyya Gergeesa'aa martinuu akka malee waan sodaatteef, Yesuus akka isaan lakkisee deemuuf gaafatte. Maarre Yesuus hoboloo yaabee achii deeme.

38 Namichi durriisoti keessaa bayane, «Si woliin deemuu?» jedhee Yesuus kadhate.

Yesuus ammoo,

39 «Gara mana keetii deebi'ii, waan Waaqi si'iif godhe himi» jedhee isa erge.

Namichi waan guddoo Yesuus isaaf godhe himaa, qachaa keessa deeme.

Intala Yaayiroosiitii Fi Dubartittii Woyaa Yesuusii Tuxxe (Mat. 9:18-26; Mar. 5:21-43)

40 Yennaa Yesuus gara abbaaya'aan gamaa deebi'e, isaan martinuu waan isa eegiisatti jiranuuf, kolbaan isa fudhatte.

41 Achiin duuba namichi Yaayiroos jedhamu, bulchaan mana Waaqonfannaa Yihudoota tokko dhufee, miila Yesuusii jalatti jigee akka inni gara mana isaa dhaquuf kadhate.

42 Sababille intalti isaa takkattiin inni qabu, ta woggaa kudhanii lamaa, du'iisa geetteertiiyyu.

Adoo Yesuus dhaqiisaaf karaa irra jiruu, kolbaan gara maraan isa dhiphitte.

43 Dubartittiin woggaa kudhanii lamaaf dhiigi dhaabbatuu didee rakkataa turte takka achi jirti; waan qaddu maraa cidheeyyi'itti fixxe; eennulle ammoo isii fayyisu'uuf hin dandeenne.

44 Isiin duuba Yesuusiitiin dhuttee handaara woyaa isaa tuxxee, dhiigi isi'ii ka jigu yoosuma dhaabbate.

45 Yesuus, «Ka ana tuqe eennu?» jedhee gaafate. Nami martinuu mormannaan, Pheexroos, «Barsiisa'a, kolbaan marti si dhiphittee, si dhiibiisatti jirti» jedhe.

46 Yesuus ammoo, «Hunni fayyittu na keessaa akka baate ani waan beekuuf, nami tokko na tuqeera» jedhe.

47 Dubartittiin akka dhokattee hafaa hin jirre dhaggitee, rorommaa dhuttee miila Yesuusiititti jidde. Achiin duuba maaf akka isa tuxxee fi yoosuma attam akka fayyite kolbaa duratti itti hinte.

48 Yesuus isi'iin, «Intala tiyya dhugeeffannaan teeti si fayyitteerti; nageyaan deemi» jedhe.

49 Adoo Yesuus tana dubbatiisatti jiruu, nami tokko mana Yaayiroosii bulchaa Mana Waaqonfannaa Yihudootaatii dhufee, «Intalti teeti duuteerti. Yoona barsiisaa hin rakkisin» jedhe.

50 Yesuus ammoo yennaa waan kana dhage'e Yaayiroosiin, «Hin sodaatin; dhugeeffadhu malee, intalti teeti hin fayyiti» jedhe.

51 Yesuus mana Yaayiroosii bira yennaa geye, Pheexroos, Yohaannis, Yaaqoob, abba'aa fi haadha intalaa malee eennulle isa woliin akka seenuuf hin eeyyanne.

52 Namooti achi jiranu martinuu intalaaf bowanee wiiccifatane. Yesuus ammoo, «Hin bowina'a; intalti rafiisatti jirti malee, hin duune» jedhe.
53 Isaan akka intalti duuteertu waan beekanuuf, marti isaaniituu itti kollane.
54 Yesuus ammoo harka isi'ii qabee, «Intala, ka'i!» jedhee waame.
55 Lubbuun isi'ii itti deebitee, yoosuma ol kaate; Yesuus ammoo waan nyaattu akka isi'iif kennanu isaan ajaje.
56 Worri isi'ii maalalfatane; Yesuus ammoo waan te'e kana eennulle'etti akka hin hinne isaan ajaje.

9

Yesuus Ergantoota Kudhanii Lamaan Erge
(Mar. 10:5-15; Mar. 6:7-13)

1 Yesuus ergantoota kudhanii lamaan wolitti waamee, akka dhukkuba fayyisanuu fi durriisota baasanu hunnaa fi baallii isaaniif kenne.
2 Achiin duuba mootummaa Waaqaa akka lallabanuu fi worra dhibamaa akka fayyisanu erge.
3 Inni isaaniin, «Ideemiisa kara'aatiif womaa hin qabatina'a: ulee yookiin korojoo, galaa yookiin beesee, woyaa uffattane malee ta dhibii hin qabatina'a.
4 Mana seentanu maratti, qachaa sanii baatanee haga deentanutti achuma tura'a.
5 Yoo kolbaan isin fudhatiisa dhadde, akka beessisa isaanitti teetu bukuu miila keessanii hargufadha'aatii qachaa sanii deema'a» jedhe.
6 Maarre ergantooti achii bayanee olloota maraa keessa Oduu Gammadaa lallabaa, kolbaa fayyisaa deemane.

Mamiisa Heroodisii
(Mat. 14:1-12; Mar. 6:14-29)

7 Kolbaan gariin Yohaannisiin Cuuphaan du'aa ka'eera jedhiisatti waan jirtuuf, bulchaan Galiila'aa Heroodis, waan te'iisatti jiru mara dhage'ee, guddoo mame.
8 Worri dhibiin Eliyaas mudhateera, worri dhibiille raagota durii keessaa tokkochatti du'aa ka'eera jedhane.
9 Heroodis, «Ani morma Yohaannisii mureeraayyu; nami ani waan isaa dhage'u kun ammoo eennu inni?» jedhe. Isa dhaggiisaafille barbaade.

Yesuus Nama Kuma Shan Areere
(Mat. 14:13-21; Mar. 6:30-44; Yoh. 6:1-14)

10 Ergantooti deebi'anee waan hujane mara Yesuusitti himane. Achiin duuba inni isaan qofa fudhatee, gara qachaa Betsayidaa jedhamuu tokko dhaqe.

11 Kolbaan marroo waan kanaa yennaa dhageette, isa hordotte. Innille isaan fudhatee, marroo mootummaa Waaqaa barsiisee, worra dhibee irraa fayyiisi barbaachiselle fayyise.
12 Yennaa latti galgalootte, barattooti kudhanii lamaan gara Yesuusii dhufanee, «Addeen nuuti jirru tun lafa qoommii waan teeteef, gara olla'aa fi oorruu adaala kanaa dhaqanee waan nyaatanuu fi addee buli'ii akka barbaadatanu kolbaa tana gad lakkisi» jedhane.
13 Yesuus ammoo, «Isinuu waan isaan nyaatanu kenna'aaf» isaaniin jedhe.

Isaan ammoo, «Yoo dhandhee sagalee kolbaa tana duudi'iif geettu binne malee, nuuti daabboo xaltaa shanii fi qurxummii lama qofa qanna» jedhane.
14 Dhiirti gara kuma shanii achi jirtiiyyu.

Yesuus barattoota ifiitiin, «Akka namooti cinna shantama shantamaan tee'anu tolcha'a» jedhe.
15 Barattooti akkuma inni jedhe nama maraa teessisane.
16 Yesuus daabboo xaltaa shanii fi qurxummii lama fuudhee, gara ol-gubba'aa ilaalee, Waaqaaf galata galchee, caccassee, kolba'aaf akka qoodanu barattootatti kekenne.
17 Isaan martinuu nyaatanee quufanee, hambaa irraa hatte barattooti kollonjoo kudhanii lama fuudhane.

Pheexroos Ebeluu Yesuusii Hime
(Mat. 16:13-19; Mar. 8:27-29)

18 Gaafa tokko yennaa Yesuus qofii ifii daadimatiisatti jiru, barattooti isaa gara isaa dhufane. Inni, «Namooti eennu anaan jedhan?» jedhee isaan gaafate.
19 Isaanille, «Gariin Yohaannisii cuupha'a si'iin jedhan; gariin Eliyaas si'iin jedhan; worri dhibiin raagota durii keessaa tokkochatti du'aa ka'eera si'iin jedhan» jedhanee deebisane.
20 Yesuus, «Isin hoo eennu anaan jettan?» jedhee isaan gaafate.

Pheexroos deebisee, «Ati Masiihii Waaqaa ti» jedheen.

Yesuus Marroo Rakko'oo Fi Du'a Ifii Dubbate
(Mat. 16:20-28; Mar. 8:30—9:1)

21 Achiin duuba Yesuus waan kana eennulle'etti akka hin hinne jabeessee isaan ajaje.
22 Inni itti dabalee, «Ilmi namaa jaarsolee biyyaa, sooreyyii hayyootaatii fi barsiisota seeraatiin tuffatamee guddoo rakkata, hin ijjeefama, guyyaa sadiin duuba ammoo hin ka'a» jedhee isaanitti hime.
23 Achiin duuba isaan maraan, «Nami na hordofiisaa barbaadu yoo jiraate, ifi mormatuu ti, guyyuma guyya'aan fannoo ifii ba'atee, na hordofuu ti.

24 Nami jiruu ifii fayyifatiisaaf barbaadu jiruu ifii hin
balleessa, ammoo yoo naaf jedhee jiruu ifii balleesse jiruu ifii
hin fayyifata.
25 Nami biyya lafaa duudii qabaatee jiruu ifii yoo balleesse
yookiin dhidhise maan isaa baati?
26 Nama anaa fi dubbii tiyyatti fokkifatu, Ilmi Namaa
ulfinna ifii, ulfinna abbaa ifiitii fi ergantoota woyyootaatiin
yennaa dhufu itti hin fokkifata.
27 Ani dhugumaan isinitti hima, namoota as dhaabbata-
neeranu kana keessaa adoo hin du'in, Mootummaa Waaqaa
ka dhagganu hin jiran» jedhe.

Jijjiiramiisa Bifa Yesuusii
(Mat. 17:1-8; Mar. 9:2-8)

28 Yesuus waan kana dubbatee, gara guyyaa saddeetiitiin
duuba Pheexroos, Yohaannisii fi Yaaqoob fudhatee daadi-
matiisaaf gara gaaraa ol baye.
29 Adoo inni daadimatiisatti jiruu bifi fuula isaa jijjiiramee
woyaan isaalle adii calalaxxu teete.
30 Dedhuma namooti lamaan Muuse'ee fi Eliyaas isa woliin
dubbatiisatti jiranuun dhaggane.
31 Isaan ulfinna ol-gubba'aatiin mudhatanee marroo waan
Yesuus du'iisaan Yerusaalemitti muummessu'uu jiruu dub-
batiisatti jiraniiyyu.
32 Pheexroosii fi worri isa woliin jiranu dunquuqquu hirri-
iba irra jiran; yennaa dammaqane ammoo ulfinna Yesuusiitii
fi namoota lamaan ka isa woliin dhaabbatiisatti jiranu dhag-
gane.
33 Akkuma namooti lamaan Yesuus lakkisanee deema-
neen, Pheexroos Yesuusiin, «Barsiisa'a! Asitti dhaggamuun
keenna waan dansa'a; gosee sadiin, takkattii si'iif, takkat-
tii Muuse'eef, takkattii Eliyaasiif ijaarra» jedhe; Pheexroos
waan dubbatiisatti jiruuyyuu hin beenne.
34 Adoo inni dubbatiisatti jiruu, duumensi dhufee gaaddisa
ifiitiin isaan golle; barattootille duumensa keessa yennaa
seenane sodaatane.
35 Duumensa keessaa, «Kun Ilma kiyya, ka ani filadhe; isa
dhage'aa!» qoonqoon jettu dhage'ante.
36 Qoonqoon dhage'anteen duuba, Yesuus qofi jiruun dhag-
gane. Barattootille cadhisane malee, waan yennaa san dhag-
gane mara nama tokkolle'etti hin hinne.

Yesuus Mucaa Ayyaana Hama'aan Qabame Fayyise
(Mat. 17:14-18; Mar. 9:14-27)

37 Guyyaa itti aanu Yesuusii fi barattooti isaa sadiin yennaa
gaara irraa gad bu'anu, gumiin guddoon Yesuusiin wol dhag-
gite.

38 Gumii keessaa nami tokko qoonqoo guddo'oon, «Barsiisa'a! Akka ati ilma tokkocha kiyya naa laaltuuf, si kadhadha.
39 Ayyaanni hamaan dedhuma itti ka'aa iyyisiisa, lafatti isa dhowee wixirachiisee, afaan isa hoomacheessa; miidhaa tureen duuba farra jaddu'uun gad lakkisa.
40 Ani akka barattooti teeti baasanuuf kadhadhe; isaan ammoo hin dandeenne» jedhe.
41 Yesuus deebisee, «Isin dhaloota dhugeeffannaa hin qannee fi jalliyyee kana! Haga yoomii isin woliin jiraadha? Haga yoomii isin ossadha? Me mucaa keeti as fidi» jedhe.
42 Adoo mucaan gara Yesuusii dhufiisatti jiruu, ayyaanni hamaan lafatti isa dhowee wixirachiise. Yesuus ammoo ayyaana hamaa san xixee, mucaa fayyisee, abbaa isaatiif deebisee kenne.
43 Kolbaan marti guddinna hunna Waaqaa baaseffatte.

Yesuus Ammalle Marroo Du'aa Fi Du'aa Ka'a Ifii Dubbate
(Mat. 17:22,23; Mar. 9:30-32)

Kolbaan martinuu waan Yesuus hojjate maraa adoo maalalfattuu, inni barattoota ifiitiin,
44 «Dubbii ani isinitti himu tana gurratti fudhadha'a! Ilmi namaa dabarfamee harka ilmaan namootaatitti hin kennama» jedhe.
45 Barattooti ammoo dubbii tana hin hubanne. Hiikkaan isaan duraa waan dhokatteertuuf hubatuu hin dandeenne; dubbii tana isa gaafatiisalle sodaatane.

Ka Caalu Eennu?
(Mat. 18:1-5; Mar. 9:33-37)

46 Barattoota oddu'utti isaan keessaa ka caalu eennu akka te'e wol mormiin kaate.
47 Yesuus yaada isaanii beekee, daa'ima tokko fuudhee, cinaa ifii dhaabbachiisee,
48 isaaniin, «Daa'ima kana maqaa kiyyaan ka fudhatu na fudhata; ka ana fudhatu, ka na ergelle fudhata. Nami isin maraa keessaa gade'ee isin maraa caala» jedhe.

Ka Isiniin Hin Mormine Golii Teessan
(Mar. 9:38-40)

49 Yohaannis deebisee, «Barsiisa'a, namichi tokko maqaa keetiin durriisota baasuun dhagginee, waan inni golii teenna te'uu dhabeef, isa dhooggine» Yesuusiin jedhe.
50 Yesuus ammoo, «Ka isiniin hin mormine mara golii teessan waan te'eef, isa hin dhooggina'a!» jedhe.

Ollaan Samaariya'aa Yesuus Fudhatuu Dide

51 Yennaan Yesuus gara ol-gubba'aa fudhatamu dhikaannaan, gara Yerusaalemii deemiisaaf muratee ka'e.

52 Gara ollaa Samaariya'aa dhaqanee waan mara akka isaaf
qopheessanuuf, inni ergantoota ifiin dura erge.
53 Kolbaan ollaa sanii ammoo akka inni gara Yerusaalemii
deemiisatti jiru waan beetteef, isa fudhatiisa didde.
54 Barattooti isaa Yaaqoobii fi Yohaannis waan kana yen-
naa dhaggane, «Gootta'a, ibiddi ol-gubbaa irraa bu'ee akka
isaan balleessu akka ajanyu hin eeyyantaa?» jedhane.
55 Yesuus ammoo garagalee isaan xixee, [«Isin ayyaana
attamii irraa akka teetane hin beettanu; Ilmi Namaa lubbuu
namaa fayyisiisaaf malee balleessiisaaf hin dhunne»]* jedhe.
56 Achiin duuba isaan gara ollaa dhibi'ii ka'anee deemane.

Jara Sadiin Yesuus Hordofiisaaf Barbaadde Takka
(Mar. 8:19-22)

57 Adoo isaan karaa ideemiisatti jiranuu, namichi tokko
Yesuusiin, «Addee ati dhaxxu mara ani si faana dhaqa» jedhe.
58 Yesuus deebisee, «Jeedalti boolla qaddi; sinbirreelle mana
qaddi; Ilmi namaa ammoo addee mataa ifii itti irkifatu hin
qabu» jedhe.
59 Nama dhibi'iin, «Na hordofi» jedhe.
Nami sun ammoo, «Goottaa, dursee dhaqee abbaa kiyya
awwaaladha naa eeyyam» jedhe.
60 Yesuus deebisee, «Du'aan du'aa ifii awwaalatuu ti. Ati
ammoo dhaqiitii mootummaa Waaqaa lallabi» jedhe.
61 Achiin duuba ammalle nami dhibiin, «Gootta'a, ani si
hordofa; ammoo dursee dhaqee maatii tiyyaatii nageya akka
dhaamuuf naa eeyyami» jedhe.
62 Yesuus isaan, «Nami qottoo† harkatti qabatee, ifiin duuba
ilaalu mootummaa Waaqaatiif hin te'u» jedhe.

10

Yesuus Nama Torbaatamii Lama Erge

1 Kanaan duuba Goottaan nama torbaatamii lamaan dhibii
filatee, gara qacha'aa fi addee ifii dhaqu'uuf jiruu mara
lamaan lamaaniin ifiin dura erge.
2 Inni isaaniin, «Midhaan haamamu gudda'aa, worri haamu
ammoo diqqa'a; abbaan midhaanii worra haamu gara
ficha'aa akka erguuf daadimadha'a.
3 Amma beena'a! Kunoo ani akka ilmoolee hoole'ee yayyii
odduu isin erga.
4 Korojoo yookiin subba yookiin kophee hin qabatina'a;
eennulle nageya fuudhiisaaf kara'atti hin dhaabbatina'a.
5 Mana tokko yennaa seentane duraan dursa'aatii,
‹Nageenni mana kanaaf te'uu!› jedha'a.

* **9:55** Woraabbiin gariin hima kana hin qabu † **9:62** *Qottoo:* Qottoon mee-shaalee adda addaa ka ittiin lafa qottanu ilaala

6 Yoo nami nageya jaalatu achi jiraate, nageenni keessan
nama saniif te'uu ti; yoo hin jiraanne, nageenni keessan isinii
deebi'a.
7 Manuma san keessa tura'a; hojjataa tokkoof mindaan
barbaachisaa waan te'eef, waan isaan isiniif kennanu maraa
nyaadha'aa una'a. Manaa gara manaa hin labina'a!
8 Yennaa gara qachaa tokkoo seentanee isin fudhatane
maraa, waan isiniif kennanu sooradha'a;
9 qachaa san keessatti dhibamaa fayyisa'a; kolbaa achi
jirtulle'een, ‹Mootummaan Waaqaa isinitti dhikaateerti›
jedha'a.
10 Ammoo yennaa gara qachaa tokkoo seentanee isin fud-
hatiisa dhabane mara, kara'atti baya'aatii,
11 isaaniin ‹Bukuu qachaa keessanii ka miila keennatti
qabattelle ifi irraa hin haxowanna; ammoo mootummaan
Waaqaa akka dhikaatte beeka'a!› jedha'a.
12 Ani isinitti hima, guyyaa mura'aa worra qachaa saniitiin
irra worra Sodoomiitiif kaso'o» jedhe.

Qachoota Hin Dhugeeffanne
(Mat. 11:20-24)

13 Yesuus ede'ee, «Aannee si'iif, Koraaziin! Aannee si'iif,
Betsayida'a! Bilbaasi Waaqaa ka si keessatti godhame, adoo
Xiiroosii fi Sidoonaa keessatti godhamee jiraatee, silaa kol-
baan uffana gaddaa uffattee, daadhaa keessa teetee duruu
araara galteertiiyyu.
14 Guyyaa mura'aa isin caalaa Xiiroosii fi Sidooniif kasoo
teeti.
15 Qifirnaahoom ati haga ol-gubba'aa ifi ol qabuu barbaad-
daa? Maarre gara boolla qile'ee gad gatanta.
16 «Ka isin dhage'u na dhage'a; ka isin didu na dida; ka ana
didu ka ana erge dida» jedhe.

Worri Torbaatamii Lamaan Addee Dhaqanee Deebi'ane

17 Worri torbaatamii lamaan gammada gudda'aan
deebi'anee dhufanee, «Goottaa, yennaa nuuti maqaa keetiin
ajajne durriisotille nu'uuf ajajamane» jedhaneen.
18 Yesuus deebisee, «Seexanni akka balaqqeetti'ii ol-
gubba'aa bu'uun dhagge.
19 Ani akka isin dhudhuufa'aa fi makka* irra ideentanu,
hunna diinotaa maralle akka injifattanu baallii isiniif ken-
neera; womaa isin hin miidhu.
20 Te'uu malee, maqaan keessan ol-gubba'atti waan
barreeffameef gammada'a malee, ayyaanni hamaan waan
isiniif ajajameef hin gammadina'a» isaaniin jedhe.

* **10:19** *Makka:* Gaadduu, qaajjibbuu

Yesuus Gammade
(Mat. 11:25-27; 13:16,17)

21 Yennuma sanitti, Yesuus gammada Ayyaana
Woyyichaatiin guutamee, «Abbaa kiyya, Goottaa ol-
gubba'aatii fi lafaa! Waan kana worra qaroole'ee fi beettota
dhossitee worra wo hin beenneef† waan mudhitteef si
galateeffadha. Ee, Abbaa, wonni sun akka teetuuf waan
ati itti gammadde.
22 «Abbaan kiyya waan mara dabarsee natti kenneera. Ab-
baa isaa qofattuu beeka malee, ilmi eennu akka te'e ka beeku
hin jiru; Ilma isaatii fi worra Ilmi isaa itti mudhisuu bar-
baadettuu abbaa beeka malee, abbaan eennu akka te'e ka
beeku hin jiru» jedhe.
23 Achiin duuba gara barattoota ifii garagalee qofii isaani-
ititti, «Ilti waan isin dhaggitanu dhaggitu ta eebbifante.
24 Raagotaa fi moototi hedduun waan isin dhaggitane dhag-
giisaaf, waan isin dhageettane dhage'iisaaf halchanee, am-
moo akka hin dhaggin yookiin hin dhage'in isinitti hima»
jedheen.

Mammaassa Namicha Samaariya'aa

25 Beekaan seera Muuse'ee tokko Yesuus waan jedhu ilaali-
isaaf ol ka'ee, «Barsiisa'a, jiruu bara baraa dhaggatiisaaf maan
godhuu na barbaachisa?» jedhe.
26 Yesuus deebisee, «Seera Muuse'ee keessatti maanti bar-
reeffameera? Attamitti dubbittee hiitta?» jedhe.
27 Namichille, «Goottaa Waaqa keeti gadhaa keeti
tokkochaan, lubbuu teeti takkatti'iin, hunna teeti takkatti'iin,
qalbii teeti takkatti'iin jaaladhu; akkuma ifi jaalattu ollaa
keetille jaaladhu» jedhe.
28 Yesuus, «Sirri'itti deebiteerta; yoo tana goote jiruu bara
baraa hin dhaggatta» jedhe.
29 Beekkichi Seera Muuse'ee ammoo akka waan nama
balchaa te'ee ifi mudhisiisa barbaadee, «Ollaan kiyya kam
inni?» jedhee gaafate.
30 Yesuus deebisee, «Nami tokko Yerusaalemii gara
Yeriko'oo adoo gad deemuu worri nama saamu isa lolee,
waan inni qabu mara irraa mulqee, dikee, lubbuu qofa
keessatti lakkisee biraa deeme.
31 Hayyuun tokko karaa san adoo dabaruu, yennaa
namicha dhagge ammoo, irraa goree dabare.
32 Nami gosa Lewwi'ii tokkolle karuma san achi dhufee,
yennaa namicha dhagge, irraa goree dabare.
33 Nami Samaariya'aa tokko ammoo, ka karaa san deemu
irra dhufee, yennaa isa dhagge nayeef.

† **10:21** *Worra wo hin beenneef:* Ijoolle'eef **10:22** Yoh. 3:35; 10:15 **10:25** Mat. 22:35-40; Mar. 12:28-34

34 Itti hiiqee, madaa isaatitti zayiti'ii fi daadhii woyni'ii
naqee hidheef; achiin duuba geejjiba ifii gubbaa teessisee,
gara mana keessummaan bultuu isa geessee, achitti qar-
qaare.
35 Guyyaa itti aanu dinaara lama fuudhee namicha mana
keessumma'aa eegutti kennee, ‹Ittiin qarqaar; yennaa karaa
kana deebi'u, kana caalaalle yoo baatteef, si'iif hin kenna›
jedheen» jedhe.
36 Achiin duuba Yesuus, «Jara sadiin kana keessaa, akka
ollaa tokkootitti namicha jara nama saantu afaan bu'e san ka
qarqaare kam sitti fakkaata?» jedheen.
37 Beekaan Seera Muuse'ee, «Ka marareef» jedhee deebise.
Yesuus isaan, «Atille dhaqii, akkasuma tolchi» jedhe.

Yesuus Mana Maarta'aatii Fi Maariyaamiititti

38 Yesuus barattoota ifii woliin ideemaatuma gara ollaa
tokkoo yennaa dhufe, dubartiin Maartaa jedhantu takka
mana ifiititti isa fudhate.
39 Isiin obboleettii Maariyaam jedhantu takka qaddi;
Maariyaamiin sun miila Yesuusii jala teettee dubbii isaa
caqasiisatti jirtiiyyu.
40 Maartaan ammoo hujiin mana keessaa waan itti hed-
datteef, gara isaa dhuttee, «Gootta'a, obboleettiin tiyya akka
ani callaan hujuuf yennaa isiin qofuu na lakkittu cadhittee
ilaalta? Akka isiin dhuttee na gargaartuuf itti himi» jette.
41 Goottaan deebisee «Maarta'a, Maarta'a! Ati waan hedduu
yaadaa rakkata,
42 ka barbaachisu ammoo waan tokkocha calla'a.
Maariyaamiin waan dansaa filatteerti, isii irralle'ee hin
fudhatamu» isi'iin jedhe.

11

Yesuus Marroo Daadimataa Barsiise
(Mat. 6:9-13; 7:7-11)

1 Gaafa tokko Yesuus addee takkatti daadimatiisatti ji-
raayyu; yennaa inni daadimatee ka'e, barattoota isaa keessaa
tokkochi isaan, «Gootta'a, Yohaannis barattoota ifii daadimati-
isa akkuma barsiise, atille daadimatiisa nu barsiisi» jedhe.
2 Yesuus isaaniin, «Yennaa daadimattanu tana jedha'a:
«‹Abbaa keenna, [ka ol-gubbaa jirtu]
Maqaan keeti woyyoomu;
Mootummaan teeti dhuttu.
[Fedhiin teeti akkuma ol-gubba'atti teete,
lafa irralle'etti teetuu.]
3 Sagalee nuu barbaachittu
guyyuma guyya'aan nuu kenni.
4 Akkuma nuuti worra nu yakkuuf araarannu,

cubbuu teenna nuu araarami;
[hantuu irraa nu eegi malee],
ataabe'etti nu hin galchin!› jedha'a» jedhe*.

5 Achiin duuba Yesuus ede'ee «Isin keessaa nami tokko lansa
yoo qabaate, halkan wodhakkaa gara lansa ifii dhaqee ‹Lansa
kiyya, daabboo xaltaa sad naa liqeessi.
6 Lansi kiyya karaa deemaa ammuma tana natti goree
waan itti kennu dhabeera› yoo jedheen,
7 lansi isaa sun mana keessa tee'ee, isaan ‹Ana hin rakkisin!
Balbalti cufantee, ijoolleen tiyyalle na woliin taqee irra rat-
teerti. Ani ka'ee womaa si'iif kenniisa hin dande'u› hin
jedhaa?
8 Ani isinitti hima, lansa isaa waan te'eef ka'ee womaa isaaf
kennuu dhabulle, adoo hin fokkifatin itti deddeebisee waan
isa kadhateef, ka'ee waan isaa barbaachisu mara hin kenna.
9 «Maarre ani isiniin jedha: gaafadha'a isiniif hin kennanti;
barbaada'a hin dhaggattani; dhodhowa'a balbalti isiniif hin
bananti.
10 Ka gaafatu maraa hin fudhata; ka barbaadu maraa hin
dhaggata; ka dhodhowu maraaf balbalti hin bananti.
11 Isin keessaa abbaa ka te'e, ilmi isaa [daabboo yoo gaafate
dhakaa ka kennuuf eennu?]† Qurxummii yoo gaafate dhud-
huufaa ka kennuuf eennu?
12 Yookiin yoo inni quuphaa gaafate qaajjibbuu hin ken-
naafii?
13 Isin adoo hamoota teetanuu, waan dansaa ijoollee
teessaniif kenniisa yoo beettane, Abbaan keessan ka ol-
gubbaa jiru, attam caalchisee worra isa gaafatuuf Ayyaana
Woyyicha kennuu dhaba!» jedhe.

Yesuusii Fi Bi'el Zebul
(Mat. 12:22-30; Mar. 3:20-27)

14 Yesuus durriisa duudaa tokko baase. Yennaa durriisi
baye, namichi dubbatiisa jalqabe; namootille baaseffatane.
15 Namooti gariin ammoo, «Inni hunna Bi'el Zebulii
mooticha durriisotaatiin durriisota baasa» jedhane.
16 Worri dhibiin Yesuus haga ilaaliisaaf barbaadanee,
beessisa tokko ol-gubbaa irraa akka isaanitti mudhisu gaafa-
tan.
17 Yesuus ammoo waan isaan yaadatane beekee, isaaniin,
«Mootummaan takka wol mormitee yoo gargar ifi qoodde,
mootummaan sun hin baddi; maatiin takka yoo gargar ifi
qoodde, manni sun hin diigama.
18 Maarre Seexanni wol mormee yoo gargar ifi qoode,
mootummaan isaa attamiin dhaabbatuu dandeetti? Waan

* **11:4** Woraabbiin durii gariin, hima yookiin yaada laakkossa 2-4 keessatti dalleya keessa jiru mara hin qabu † **11:11** Woraabbiin gariin yaada dalleya keessa jiru kana hin qabu **11:16** Mat. 12:38; 16:1; Mar. 8:11

isin anaan, ‹Inni hunna Bi'el Zebuliitiin durriisota baasa› jettaneef tana jedhe.
19 Yoo ani hunna Bi'el Zebuliitiin isaan baase, ijoolleen‡ teessan eennuun baasan? Tanaaf ijoolleen teessanuu isinitti murti.
20 Yoo ani hunna Waaqaatiin durriisota ka baasu te'ee, akka mootummaan Waaqaa gara keessan dhutteertu beeka'a.
21 «Nami jabaan tokko, meya woraanaa mara hidhatee, mana ifii yennaa eeggatu, qabeenni isaa marti hin eegamaaf.
22 Ammoo ka isa caalaa jabaatu yennaa isa lolee injifate, meya lolaa ka inni addatu maraayyuu irraa fudhata, karra dannabe sanille hin qooda.
23 Eennulle ka golii tiyya hin te'in na morma; eennulle ka na woliin wolitti hin qanne hin bittinneessa.

Bayee Deebi'iisa Ayyaana Hama'aa
(Mat. 12:43-45)

24 «Ayyaanni hamaan nama keessaa yennaa bawu, addee itti foorfatu barbaadatiisaaf, lafa bisaan hin jirre keessa deddeebi'a; addee barbaadatee yoo dhagguu dhabe, ‹Mana kiyya ka keessaa bayetti deebi'a› jedha.
25 Yennaa deebi'u, manni haxowamee qulqulloweeruun dhagga.
26 Achiin duuba ayyaanota hamoota torba ka isa caalaa hamaa te'ane dhaqee fida; isaanille dhufanee achi le'an. Jireenni namichaa ka duubaa ka duraa caalaa ka hammaate te'a» jedhe.

Eebba Dhuga'aa

27 Yesuus adoo tana dubbatiisatti jiruu, gumii keessaa dubartiin takka qoonqoo ol qabattee, «Gadaamessi si ba'atee fi harmi ati hoote§ ka badhaadhane» jette.
28 Inni ammoo deebisee, «Worri jecha Waaqaa dhage'ee ajajamuuf caalaa ka badhaadhe!» jedhe.

Kolbaan Beessisa Gaafatte
(Mat. 12:38-42; Mar. 8:12)

29 Kolbaan hedduun gara isaa dachaateertuun, Yesuus, «Dhalooti kun dhaloota hama'a; isaan beessisa gaafatan, ammoo beessisa Yoonaasii raagichaa malee ka dhibiin tokkolle hin kennamuuf.
30 Raagichi Yoonaas kolbaa Nanawwe'eetiif beessisa akka te'e ilmi namaalle dhaloota adhaa kanaaf beessisa hin te'a.
31 Mootittiin kibbaa guyyaa mura'aa dhaloota adhaa kana woliin kaatee, isaanitti hin murti. Isiin qaccee biyya lafaatii

‡ **11:19** *Ijoolleen:* Hordofattooti Haati si deettee hoositte § **11:27** *Gadaamessi si ba'atee fi harmi ati hoote:*

qaruu Solomoonii caqasiisaaf dhutte; amma kunoo ka Solomoon caalu as jira.
32 Kolbaan qachaa Nanawwe'ee guyyaa mura'aa dhaloota kana woliin kaatee isinitti hin murti; kolbaan Nanawwe'ee lallaba Yoonaasii dhageettee cubbuu irraa deebiteerti. Kunoo ka Yoonaas caalu as jira.

Ifa Nafaa
(Mat. 5:15; 6:22-23)
33 «Eennulle ifa issee, addee hin mudhannetti yookiin qorii jala ka keyu hin jiru; namooti yennaa mana seenanu akka dhagganu addee mudhatu keya.
34 Ilti teeti ifa nafa keetii ti; ilti teeti fayyaa yoo teete, nafi keeti duudiin ifaa te'a; ammoo ilti teeti dhukkudduu yoo teete nafi keeti duudiin dukkanowaa te'a.
35 Tanaaf ifi si keessa jiru akka hin dukkanoonne ifi eegadhu.
36 Nafi keeti duudiin ifa yoo qabaate, maddiin takkaalle dukkana keessa yoo hin jiraatin, akkuma yennaa ifi ifa ifii sitti issu te'u, nafi keeti duudiin ifaalessa te'a» jedhe.

Yesuus, Fariisaayotaa Fi Barsiisota Seera Muuse'ee Komate
37 Yesuus yennaa dubbatee ka'e, Fariisaayichi tokko sagalee nyaatiisaaf gara mana ifii isa waame; maarre inni nyaatiisaaf gara mana isaa dhaqee tee'e.
38 Fariisaayichi sun Yesuus adoo harka hin dhiqatin nyaataaf akka tee'e yennaa dhagge maalalfate.
39 Maarre Goottaan isaan, «Isin Fariisaayoti muduunuu itti untanuu fi qorii itti nyaattanu gubbaa qulleessitan, keessi keessan ammoo joljolumma'aa fi hammeennaan guutameera.
40 Gowwoole'e! Waaqi gubbaa dade keessa hin dannee?
41 Ammoo waan muduunu'uu fi qorii keessa jiru hiyyeeyyi'iif kenna'a, wonni duudiille isiniif hin qulqulloonti.
42 «Isin Fariisaayotaaf aanne'e! Isin ashuuda'aa fi sugattee* irraa, akkasuma waan ficha'atti dhaabattane duudii irraa kudhan keessaa tokko Waaqaaf kennitan, dhuga'aa fi jaalala waaqaa ammoo hin lakkittan. San adoo gootanuu tanalle worra dhibi'iif godhiisa lakkisuu hin malle.
43 Isin Fariisaayotaaf aanne'e! Isin Mana Waaqonfannaa Yihudootaa keessatti barcumaa ulfinnaa, addee dikko'ootille'etti nageya ulfinnaa akka isin fuudhanu jaalattan.
44 Isin irreensa† beessisa hin qanne ka namooti adoo hin beekin irra deemanu waan fakkaattanuuf isiniif aanne'e!» jedhe.

* **11:42** *Sugattee:* Sukuttee † **11:44** *Irreensa:* Irreensa

45 Beekaan Seera Muuse'ee tokko, «Barsiisaa, ati yennaa tana
dubbattu be nu'ulle arrassaarta» jedheen.
46 Yesuus deebisee, «Isin beekkolee Seera Muuse'eetiif
aanne'e! Isin ba'aa ulfaattuu dudda kolba'aatitti feetan, ifii
ammoo quballe'een hin tuxxanu.
47 Isin raagota abbootiin teessan ijjeetteef irreensa waan
ijaartanuuf, isiniif aanne'e!
48 Isin waan abbootiin teessan hujjetti wolii galtane; isaan
raagota ijjeesanee, isin irreensa isaanii ijaartanee mirka-
neessitane.
49 Marroo tanaaf beekkumsi Waaqaa, ‹Ani raagotaa fi er-
gantoota isaanitti erga; isaan garii hin ijjeesan kaan hin
ari'an› jedha.
50 Maarre haga latti dadanteen jalqabee dhiiga raagota
maraa ka jigeef dhalooti kun hin gaafatama.
51 Dhiiga Abeeliitiin jalqabee haga dhiiga Zakaariyaasii
wodhakkaa addee ciinca'aatii fi Galma Waaqaatitti ijjeesa-
nee, ani dhugumaan isinitti hima, dhiiga isaan maraatiif
dhalooti kun hin gaafatama.
52 Isin beekkoleen Seera Muuse'ee, furtuu balbala
beekkumsaa kolbaa duraa waan fuutaneertanuuf, isiniif
aanne'e! Isin ifiif hin seenne, worra seeniisaaf barbaadulle
hin dhooggitan» jedhe.
53 Yesuus yennaa achii deeme, barsiisoti Seera Muuse'eetii
fi Fariisaayoti guddoo moromanee, gaaffii marroo waan
heddu'uu isa gaafatanee,
54 dubbii inni dubbatuun isa qabiisaaf gaadane.

12

Kijiba Irraa If Eeggachiise
(Mat. 10:26-27)

1 Yennaa san gumiin kuma heddu'utti laakkowantu haga
wol irra i'ijjattutti yennaa wolitti qabante, Yesuus dursee
barattoota ifiitiin, «Uukoo worra Fariisaayotaa, jechuun kijiba
isaanii irraa ifi eegadha'a.
2 Wonni gollaa jiru maraa hin mudhata, wonni dhossaa jiru
maraa hin beekkama.
3 Tanaaf wonni isin dukkana keessatti dubbattane, ifa
guyya'aatitti bayee hin dhage'ama, wonni isin diinqa
cufamaa keessatti qofuu haasottane guutuu manaa irratti
hin lallabama» jedhe.

Ka Sodaatamu'uuf Male
(Mat. 10:28-31)

4 «Jaalota tiyya, ani isinitti hima; worra isin* ijjeesee ammoo
waan badduu dhibii tana caalaa hujuu hin dandeenne hin
sodaatina'a.
5 Ani ka sodaatiisaa maltane isinitti mudhisa: Ka ijjeeseen
duuba, ibidda bara baraatitti gatiisaaf baallii qabu, Waaqa
sodaadha'a. Ee, ani isinitti hima isa callaa sodaadha'a!
6 «Sinbirrooti didiqqoon shanan saantimii lamaanitti† gur-
gurantii motii? Te'uu malee isaan san keessaa takkattiin
Waaqa duratti dedhantee hin jirtu.
7 Rifeensi mataa keessaniituu maraa laakkowameera.
Maarre hin sodaatina'a; isin sinbirroota didiqqoo san caalaa
gatii guddoo qaddan.

Marroo Kiristoosii Dhugaa Bayiisa
(Mat. 10:32-33; 10:19-20)

8 «Ani isinitti hima, eennulle nama dhibii duratti ka naaf
dhugaa bayu, Ilmi Namaalle ergantoota Waaqaa duratti
akkasuma isaaf dhugaa baya.
9 Ammoo nama duratti ka na mormatu, ergantoota Waaqaa
duratti hin mormatama.
10 Eennulle Ilma Namaa mormee dubbii ka dubbatu araara
hin dhaggata; ammoo eennulle Ayyaana Woyyicha mormee
ka faanshessu araara hin dhaggatu.
11 «Yennaa isaan Mana Waaqonfannaa Yihudootaatitti, bul-
chitoota fi worra baallii qabu duratti, murti'iif isin geessane,
attam akka falmattanu yookiin maan akka dubbattanu hin
yaadina'a.
12 Yennuma san Ayyaanni Woyyichi waan isin dubbatu'uuf
maltane isin barsiisa» jedhe.

Gowwummaa Namicha Dureessaa Tokkoo

13 Gumii keessaa nami tokko, Yesuusiin, «Barsiisa'a, dhaala
abbaa keennaa, akka naaf qoodu obboleessa kiyyatti himi»
jedheen.
14 Yesuus deebisee, «Jaali, akka ani isin irratti abbaa
mura'aa yookiin qoodduu dhaalaa te'u eentu na fowe?»
jedhe.
15 Itti aansee inni isaan maraanuu, «Jireenni namaa
baceenna karraatiinii moti; tanaaf ilaalladha'a, joljolummaa
maraa irraa ifi eegadha'a» jedhe.
16 Achiin duuba Yesuus isaanitti mammaakee, «Namichi
dureessi ka fichaa midhaan hedduu baase qabu tokko jira.
17 Inni ‹Addee midhaan kiyya kana mara itti galchu hin
qabu. Maan godha?› jedhee yaadate.

---

* **12:4** *Isin:* Foon yookiin nafa † **12:6** *Saantimii lamatti:* Saantimii kudhanitti
12:10 Mat. 12:32; Mar. 3:29

18 ‹Akkana godha› ifiin jedhe; ‹Gootaraa kiyya maraa diigee
ka dhibii gugurdaa ijaara, achitti midhaan kiyyaa fi meya
kiyya ka dhibii maralle galfadha.
19 Achiin duuba ani ifiin, Waan dansaa woggaa heddu'uuf
sii barbaachisu mara hin qadda; foorfadhu, nyaadhu, uni, ifi
gammachiisi!› jedha.
20 Waaqi ammoo isaan, ‹Ati gowwa'a! Edanuma tana lub-
buun teeti fudhatanti; waan ati ifiif kuufatteertu kana mara
eentu fudhata?› jedhe.
21 «Nami lafa tana irratti ifiif karra kuufatu, Waaqa duratti
ammoo ka dureessa hin te'in akkasuma te'a» jedhe.

Waaqatti Addatiisa
(Mat. 6:25-34)

22 Yesuus barattoota ifiitiin, «Maarre ani isinitti hima,
jireenna keessaniif maan nyaanna yookiin nafa keessanitti
maan uffanna jettanee hin yaadina'a.
23 Jireenni nyaata caalaa, nafi woyaa caalaa guddoo bar-
baachisa'a.
24 Me harraaqessoota ilaala'a: isaan midhaan hin fa-
caasanu yookiin haamanee hin galchanu; addee midhaan
itti galchanu yookiin gootaraa hin qabanu; Waaqi isaan
nyaachisa. Isin guddoo sinbirroota caaltan!
25 Isin keessaa nami tokko haga fedhe itti yaadee le'ii ifii
diqqumalle ka dheereffatuu dande'u eennu?
26 Yoo waan diqqoo akkanaa kanaayyuu dandeettanee hin
goone, maaf marroo waan dhibi'iitiif yaaddan ree?
27 Daraaroti attam akka guddatanu ilaala'a: Isaan hin hu-
jatanu yookiin woyaa ifiif hin dhowatanu. Ammoo ani isinitti
hima, Solomooniin mootichinuu ulfinna ifii maraan woyaa
akka daraarota sanii dansittii hin uffanne.
28 Waaqi marra adha mudhatee, boru ibiddatti gatamu
yoo akkas seesee itti uffise, isin fa'a attam caalchisee uffisuu
dhaba. E, isin worra dhugeeffannaa diqqo'oo!
29 «Tanaaf ‹Maan nyaanna? Maan unna?› jedhaa yaadaan
hin rakkatina'a.
30 Kolbaan lafa tanaalle waan kana dhaggatiisaaf itti
yaadaa rakkatti. Tun marti akka isinii barbaachittu Abbaan
keessan ka ol-gubba'aa hin beeka.
31 Addee tanaa, mootummaa Waaqaa barbaada'a, tun
marti isiniif hin dabalanti.

Durummaa Ol-gubba'aa
(Mat. 6:19-21)

32 «Gumii diqqo'o, Abbaan keessan mootummaa ifii isinii
kenniisaaf waan jaalateeruuf, hin sodaatina'a.

33 Waan qaddanu mara gurgura'aatii beesee worra hiyy-
eeyyi'iif kenna'a. Subba beese'ee ka hin dulloonne qopheef-
fadha'aatii beesee teessan addee hattuun hin dhaqqannee fi
biliin hin balleessine ol-gubba'atti maffadha'a.
34 Addee beeseen teessan jirtu gadhaan keessanille hin
jiraata» jedhe.

Tajaajiltoota Dammaxxuu
(Mat. 24:45-51)

35 Yesuus itti aansee, «Huji'iif hidhadha'aatii qophowa'a, ifa
keessanille iffadha'a!
36 Tajaajiltoota goottaan isaanii jila fuudhaatii deebi'u ee-
gatanu fakkaadha'a. Yennaa inni dhufee balbala dhodhowe,
isaan yoosuma hin banan.
37 Tajaajiltooti goottaan isaanii yennaa deebi'u dammaqa-
neeranuun dhaggu, ka eebbifamane. Ani dhugumaan isiniin
jedha, inni woyaa ifii caccaffatee, addee nyaataa isaan
teessisee hin areera.
38 Halkan wodhakkaa yookiin fuullee bari'ii yoo dhufelle,
worri qophowaneeranuun inni dhaggu ka eebbifamane!
39 Ammoo tana beeka'a: abbaan manaa saatii hattuun
itti dhuttu adoo beekee, hattuun mana isaa cassitee akka
seentuuf hin lakkisu.
40 Ilmi Namaalle saatii isin isa hin eennetti waan dhufuuf,
isinille qophowa'aatii eegadha'a!» jedhe.

Tajaajilaa Addatamaa Yookiin Ka Hin Addatanne
(Mat. 24:45-51)

41 Pheexroos, «Gootta'a, mammaassa kana nu'uuf dubbatta
moo yookiin nama maraafuu?» jedhee gaafate.
42 Goottaan deebisee, «Tajaajilaan addatama'aa fi qaroon, ka
goottaan isaa akka inni maatii isaa sirri'itti bulchuu fi tajaa-
jiltoota isaatiif sagalee yenna'aan akka kennuuf itti gaafata-
mummaa kennu kam ree?
43 Tajaajilaan goottaan isaa yennaa deebi'ee dhufu
akkanuma hojjatiisatti jiruun dhaggu sun ka eebbifame!
44 Dhugumaan isiniin jedha, goottaan tajaajilaa san karra
ifii mara irratti itti gaafatamaa hin godha.
45 Ammoo tajaajilaan sun, ‹Goottaan kiyya dafee hin dhufu
hin tura› jedhee yaadatee, nyaataa unaa, machowaa tajaajil-
toota dhiiraatii fi dubarti'ii dhaaniisatti yoo ka'e,
46 goottaan isaa guyyaa inni hin eennee fi saatii inni hin
beennetti deebi'ee hin dhufa, isa hin ciccira, qooda isaalle
worra hin dhugeeffanne woliin godha.

12:35 Mat. 25:1-13 **12:36** Mar. 13:34-36

47 «Fedhii goottaa ifii adoo beekuu tajaajilaan hin qopheeffanne, yookiin ajaja goottaa ifii hin muummessine akka malee hin dhaanama.
48 Ammoo tajaajilaan fedhii goottaa ifii beekuu dhabiisaan, waan isa dhaansisu yoo huje, diqquma dhaanama. Nama wonni guddoon itti kennante irraa waan guddo'otti barbaadama; nama maganneen guddoon itti kennante irraa ka caalu hin barbaadama» jedhe.

Namooti Sababa Yesuusiitiif Gargar Bayane
(Mat. 10:34-36)

49 «Ani ibidda lafatti buusiisaaf dhufe, adoo duruu bobeeffamee jiraate ani attam halchaayyu!
50 Ani cuuphama cuuphamaaru tokko qaba, haga inni muummowutti ani attam rakkadha!
51 Biyya lafaatiif nageya buusiisaaf waan dhufe na seetanii? Waawwoo, gargar bayiisa malee nageyaa moti.
52 Ammaa jalqabanee maatiin mana tokkoo shanan, sadiin lamaaniin wol mormanee lamaan sadiiniin wol mormanee gargar hin bayan.
53 Abbootiin ijoollee ifii, ijoolleen abbootii ifii, haati intala ifii, intaltille haadha ifii, haati sodda'aa niitii ilma isi'ii, niitiin ilma isi'ii haadha sodda'aa woliin mormanee gargar bayan» jedhe.

Yennaa Beekiisa
(Mat. 16:2-3; 5:25-26)

54 Yesuus kolba'aan, «Isin yennaa duumensi karaa aduun seentuun dhufe, yennuma san bokkeenni roobaara jettan; hin rooballe'e.
55 Yennaa qilleensi gara gadii‡ dhowu dhaggitanu, o'i dhufaara jettan; akkasuma te'a.
56 Isin kijiboole'e! Waan lafaatii fi duumensaa ilaaltanee himuu hin dandeettan; maaf waan bara kanaa hin beekin ree?

Mormitoota Teessaniin Wolii Gala'a
(Mat. 5:25-26)

57 «Isin waan dhugaa te'e ifumaa maaf hin murre?
58 Nami tokko si himatee gara abbaa seeraa si geessiisaaf yoo ka'e, adoo abbaa seeraa dura hin geyin kara'attuu isa woliin wolii galiisaaf wodhaan. Yoo hin wodhaanin gara abbaa seeraa harkisee si geessa, abbaan seeraalle bulchaa mana hidha'aatitti dabarsee si hin kenna, innille gara mana hidha'aa si galcha.
59 Ani sitti hima, saantimiin cadduulle adoo hin hafin haga kaffaltutti ijjumaa hin baatu» jedhe.

‡ **12:55** *Gara gadii:* Kibbaa

13

Cubbuu Irraa Ka Hin Deebine Hin Bada

1 Yennaa san namooti gariin gara Yesuusii dhufanee, marroo worra Galiila'aa ka adoo Waaqaaf woreega woreegiisatti jiranuu, Philaaxoos ijjeesisee dhiiga isaanii woreega isaanii woliin makee itti himane.
2 Yesuus deebisee, «Worri Galiila'aa kun, worra Galiila'aa kaan mara caalaa cubbaaleyyii waan te'aneef akkas rakkatane isinitti fakkaataa?
3 Waawwoo! Ani isinitti hima, isin martinuu yoo cubbuu teessan irraa deebi'uu dhaddane, akkuma isaanii hin baddan.
4 Yookiin worri kudhanii saddeeti ka Siilo'amitti xelleephoon dhaka'aa dheertuun itti jiddee fixxe, worra Yerusaalem keessa le'u mara caalaa yakkaameyyii isinitti fakkaataa?
5 Waawwo'o! Ani isinitti hima; isinille cubbuu teessan irraa yoo deebitane malee, isin martinuu akkuma isaanii hin baddan» isaaniin jedhe.

Mammaassa Muka Harru'uu Ka Midhaan Hin Buunnee

6 Achiin duuba Yesuus mammaassa kana isaanitti mammaakee, «Namichi fichaa ifii keessatti muka harru'uu dhaabbateeru tokko jira. Inni midhaan isii irraa barbaadatiisaaf dhaqee womaa irraa dhabe.
7 Maarre inni namicha fichaa isaa hujuun, ‹Ilaa, ani muka harru'uu kana irraa midhaan barbaadatiisaaf woggaa sad dhufeera; ammoo haga ammaa womaa irraa hin dhagganne. Isii muri, maaf lafa balleessiti?› jedhe.
8 Namichi sun ammoo deebisee, ‹Gootta'a, me woggaa tanaaf lakkis; jala qotee kosii jalatti naqa.
9 Bara dhufu midhaan yoo buutte dansa'a! Ammoo yoo buusuu dhadde hin murta!› jedheen» jedhe.

Yesuus Guyyaa Sanbataa Dubartii Gugguutte Fayyise

10 Yesuus Guyyaa Sanbataa Mana Waaqonfannaa Yihudootaa keessatti barsiisiisatti jiraayyu.
11 Dubartiin woggaa kudhanii saddeeti ayyaanni hamaan gugguussiseeru takkalle achi jirtiiyyu. Isiin akka malee gugguuttee qajeeltee dhaabbatuu hin dandeenne.
12 Yesuus yennaa isii dhagge gara ifii isii waamee, «Dubarti'i, ati dhibee teeti irraa fayyiteerta» jedhe.
13 Harka ifiille isii irra keyee, isiin yennuma san qajeeltee dhaabbattee Waaqa galateeffatte.
14 Sooressi mana Waaqonfannaa Yihudootaa waan Yesuus guyyaa Sanbataatiin fayyiseef aaree, kolba'aan, «Guyyooti huji'ii jaan jiran. Maarre guyyoota san kowa'aatii fayyifama'a malee, guyyaa Sanbataatiinii moti» jedhe.

15 Goottaan deebisee, «Isin kijiboole'e, isin keessaa guyyaa
Sanbataatiin qotiyyoo yookiin harree addee hidha'aatii hi-
ikee geessee ka bisaan hin obaanne eennu?
16 Amma dubartiin sanyii Abrahaamii teetu tun, ta woggaa
kudhanii saddeeti Seexanaan hidhantee turte, guyyaa San-
bataatiin hiikamu'uu hin mallee ree?» jedheen.
17 Dubbii tana yennaa inni dubbate, worri isa mormu
mara qaanowe; kolbaan ammoo kancira inni huje maratti
gammadde.

Mammaassa Midhaan Sanaafici'ii
(Mat. 13:31-33; Mar. 4:30-32)

18 Achiin duuba Yesuus «‹Mootummaan Waaqaa maan
fakkaatti? Maaniin isii wol fakkeessina?› jedhee gaafate.
19 Isiin akka sanyii sanaafici'ii ta nami tokko fuudhee
fichaa ifii keessatti dhaabeen guddattee muka guddaa teetee,
sinbirreen dhuttee dameelee isi'ii irratti mana ijaarrattuu
fakkaatti» jedhe.

Mammaassa Uuko'oo
(Mat. 13:33)

20 Yesuus ammalle, «Mootummaa Waaqaa maaniin wol fak-
keessa?
21 Isiin akka uukoo dubartiin takka fuutee bullaa
guddo'oon* mattee, uukoon sun isii mara bukeessituu
fakkaatti» jedhe.

Balbala Dhiphoo
(Mat. 7:13-14,21-23)

22 Yesuus gara Yerusaalemii adoo dhaquu, qachootaa fi
olloota keessatti kolbaa barsiisaa dabare.
23 Nami tokko, «Gootta'a, ka fayyu kolbaa diqqo'oo?» jedhee
gaafate.
24 Yesuus deebisee, «Balbala dhipho'oon seeniisaaf mixi-
ixxadha'a; ani isinitti hima; namooti hedduun seeniisaaf
wodhaanan; ammoo hin dande'anu.
25 Abbaan manaa ka'ee balbala cufeen duuba, isin ala
dhaabbatanee balbala dhodhowaa, ‹Goottaa keenna balbala
nu'uuf bani!› jettanee hin waantan; inni ammoo deebisee,
‹Isin eessaa akka dhuttane ani hin beeku› isiniin jedha.
26 «Achiin duuba isin deebittanee, ‹Si woliin nyaannee un-
neerra; karaa keenna irralle'etti barsiitteerta› jettan.
27 Inni ammoo, ‹Eessaa akka isin dhuttane ani hin beeku;
isin dabaaleyyiin martinuu ila tiyya duraa deema'a!› jedha.

* **13:21** *Bullaa guddo'oon:* Kitaab Afaan Giriikii waan ittiin safaranu sadiin jedha

28 Mootummaa Waaqaa keessatti, Abrahaam, Yisihaq,
Yaaqoobii fi raagota mara dhaggitanee, isin alatti yennaa
gatantane, achitti bowaa ilkaan qartan.
29 Kolbaan gara aduun baatuu fi aduun seentuun, olii
fi gadiin dhuttee mootummaa Waaqaa keessa teettee hin
nyaatti.
30 Worri amma duuba jiru, worra duraa hin te'a; worri
amma dura jiru worra duubaa hin te'a» jedhe.

Heroodis Yesuus Ijjeesiisaaf Barbaade

31 Yennaa san worra Fariisaayotaa keessaa namooti gariin
gara Yesuusii dhufanee, «Heroodis waan si ijjeesiisaaf bar-
baaduuf asii deemi, addee dhibii dhaqi!» jedhaneen.
32 Yesuus deebisee, «Dhaqa'aatii jeedala† saniin, Ani adhaa
fi boru durriisota hin baasa, worra dhibamaalle hin fayyisa,
guyyaa sadeesso'ootitti hujii tiyya hin hobbaasa.
33 Te'uu malee, ani adhaa fi boru, ittaanille garuma duraa
deemuu male; sababille raagaan tokko Yerusaalem keessatti
malee, addee dhibi'itti ijjeefamuu hin malle» isaaniin jedhe.

Yesuus Yerusaalemiif Gadde
(Mat. 23:37-39)

34 «E! Yerusaalem, Yerusaalem! Ati raagota ka ijjeettu,
ergantoota gara keeti ergante ka dhaka'aan tuntu! Akka
lukkuun cuucotii ifii koola ifii jalatti wolitti qabattu, anille
ijoollee teeti wolitti qabiisaaf yennaa meeqa barbaade, isin
ammoo didattane.
35 Ilaa, manni keessan ona hin te'a. Ani isinitti hima, ‹Ka
maqaa Gootta'aatiin dhufu, ka eebbifame› haga jettanutti
deebitanee na hin dhaggitanu» jedhe.

14

Yesuus Namicha Dhibameeru Tokko Fayyise

1 Guyyaa Sanbataa tokko, Yesuus sagalee nyaatiisaaf, gara
mana sooreyyii Fariisaayota keessaa tokkochaa dhaqe; worri
achi jiranu isa gaadiisatti jiraniiyyu.
2 Namichi nafi isaa iitoweeru tokko fuula isaa dura ji-
raayyu.
3 Yesuus, «Guyyaa Sanbataatiin fayyisuun seeraa moo seera
moti?» jedhee barsiisota Seeraatii fi Fariisaayota gaafate.
4 Isaan ammoo cadhisane. Yesuus namicha qabee fayyisee
galche.
5 Achiin duuba Yesuus isaaniin, «Isin keessaa nami tokko,
ilmi isaa yookiin qotiyyoon isaa yoo boolla keessa bu'e, yen-
numa san guyyaa Sanbataatiin ka hin baanne eennu?» jedhe.

13:28 Mat. 22:13; 25:30 † **13:32** *Jeedala:* Ukkullo, geedala

6 Isaan ammoo tanaafille deebii kennuu hin dandeenne.

Ifi Diqqeessiisaa Fi Keessummaa Fudhatiisa

7 Yesuus keessumooti addee ulfinnaa filattuun yennaa dhagge, itti mammaakee,

8 «Yennaa nami tokko gara jila fuudhaa fi heerumaa si waame, addee ulfinnaa hin tee'in, nami si caalu waamameera fa te'a.

9 Abbaan isin lamaanuu waame sun dhufee, ‹Addee tana namicha kanaaf lakkisi› yoo si'iin jedhe, qaanowaa addee namichaaf lakkittee, addee gadee dhaxxee hin teetta.

10 Ati ammoo yennaa waamante, abbaan si waame sun dhufee, ‹Jaala kiyya, as addee tanatti ol dabar› akka si'iin jedhuuf, dhaqiitii addee gadee tee'i. Yennaa san worra waamame san mara duratti ulfinna hin dhaggatta.

11 Nami ifi guddisu maraa hin diqqaata, nami ifi diqqeessu maraa hin guddata» jedhe.

12 Achiin duuba Yesuus namicha isa keessummeessu'uuf waameen, «Sagalee guyya'aa yookiin sagalee galgalaa yennaa gootu, jaalolee teeti yookiin obboleeyyan teeti yookiin firoottan keeti yookiin dureeyyii ollaa keetii hin waamin; yoo waante, isaanille deebisanee si waamanee, deebittee hin kaffalta.

13 Ati ammoo yennaa jila gootu, worra hiyyeessa, worra naafa, worra hokkola'aa fi worra ballaa waami!

14 Ati hin eebbifanta; isaan waan si'iif deebisanu hin qabanu, Waaqi ammoo guyyaa du'aa ka'a balchoole'eetitti si'iif hin deebisa» jedhe.

Mammaassa Jila Guddo'oo
(Mat. 22:1-10)

15 Keessummoota qori'itti hiiqanee tee'ane keessaa tokkochi, kana yennaa dhage'e Yesuusiin, «Mootummaa Waaqaatitti jilaaf ka tee'u ka badhaadhe!» jedhe.

16 Yesuus isaan, «Namichi tokko jila guddoo godhee keessummoota hedduu waame.

17 Yennaan jilaa yennaa geette, ‹Wonni maraa qophoweera, kowa'a!› jedhee worra waamametti akka himuuf tajaajilaa ifii itti erge.

18 Isaan martinuu ammoo waan itti aalatanu himatiisatti ka'ane. Ka matoomaa, ‹Lafa bitadheera, dhaqee ilaalu'uu male; maganne'e na hin kajeelin!› jedheen.

19 Kuun, ‹Qotiyyoo ximmaadii shan bitadheera, qotiisaa fi qotiisa dhabuu isaanii ilaaliisaaf kunoo kara'atti bayeera; maganne'e na hin kajeelin!› jedheen.

20 Ka dhibiin, ‹Ani waajiba waan te'eef, dhaqqabee hin dhufu› jedheen.

14:11 Mat. 23:12; Luq. 18:14

21 Maarre tajaajilaan galee goottaa ifiititti waan kana hime.
Abbaan jilaa aaree tajaajilaa ifiitiin, ‹Ariifadhuu gara karaa
gugurda'aatii fi xurree qachaa keessaa dhaqiitii worra hiyy-
eessa, worra naafa, worra balla'aa fi worra hokkolaa fidi!›
jedhe.
22 Tajaajilaan, ‹Gootta'a, waan ati ajajje maraa
muummesseera, ammoo ammalle addeen hin jirti!› jedheen.
23 Maarre goottaan tajaajila'aan, ‹Gara kara'aatii fi xurre'ee
dhaqiitii, akka manni kiyya guutuuf kolbaan akka dhuttu
tolchi!
24 Ani isinitti hima, worra duraan waamame keessaa
tokkolle sagalee tiyya ta galgalaa afaaniin hin qabu!› jedhe»
jedheen.
25 Gumiin guddoon adoo isa woliin ideentuu, Yesuus itti
garagalee,
26 «Nami gara kiyya dhufu, abba'aa fi haadha ifii, haadha
manaatii fi ijoollee ifii, obboleeyyanii fi obboleettota ifii, jiruu
ifiille na caalaa ka jaalatu yoo te'e, barataa kiyya te'iisaaf hin
dande'u.
27 Fannoo ifii ba'atee ka na hin hordonne, barataa kiyya
te'iisaaf hin dande'u.
28 «Isin keessaa nami mana dhaka'aa ijaaruu barbaadu,
duraan dursee beesee ittiin ijaaree fixu akka qabu beekiisaaf,
tee'ee ka gatii hin herrenne eennu?
29 Yoo akkas hin te'in, hundee buusee* fixiisa ammoo yoo
dadhabe, worri kana dhaggu maraa itti kolla;
30 ‹Ilaa, namichi kun ijaarsa jalqabee fixiisa ammoo dad-
habe› jedha.
31 Yookiin mootiin loltoota kuma kudhan qabu, mootii
loltoota kuma diddama qabu woliin loliisaaf ka duulu tokko,
duraan dursee gad tee'ee ka hin mari'anne kam?
32 Yoo hin dandeenne te'e, mootichi isa loliisaaf ka'e sun
adoo fagoo jiruu ergantoota ifii itti ergee nageya buusiisaaf
hin gaafata.
33 Akkasuma, eennulle isin keessaa qabeenna ifii mara ka
hin lakkinne barataa kiyya te'iisaaf hin dande'u» jedhe.

Soodda Kuraa Hin Qanne
(Mat. 5:13; Mar. 9:50)

34 «Sooddi waan dansa'a, ammoo yoo kuraa ifi keessaa
dhabe, attamiin deebi'ee kurowa ree?
35 Lafaaf yookiin kosii tuulantuufille hin te'u; alatti hin
gatama. Gurra dhage'u ka qabu dhage'uuti!» jedhe.

* **14:29** *Hundee buusee:* Hundee kaasee, boroo dongoree

15

Mammaassa Hoolee Baddee
(Mat. 18:12-14)

1 Gaafa tokko worri qaraxa guuruu fi cubbaaleyyiin dubbii
Yesuusii dhage'iisaaf gara isaa dhufane.
2 Fariisaayotaa fi barsiisoti Seeraa ammoo, «Namichi kun
cubbaaleyyii hin fudhata, isaan wolille'een nyaata» jedhanee
itti gungumane.
3 Tanaaf Yesuus itti mammaakee,
4 «Isin keessaa hoolee dhibba ka qabu, dhibba san keessaa
hooleen takkattiin yoo duraa badde, sagaltamii sagali diidatti
lakkisee hoolee badde san haga dhaggutti barbaadiisaaf ka
hin baane eennu?
5 Yennaa dhagge gammadee gurmuu ifii irratti kaafatee,
6 gara mana ifii gala. Achiin duuba lansootaa fi olloota ifii
waamee, ‹Hoolee tiyya ta badde waan dhaggeef na woliin
gammada'a!› hin jedha.
7 Ani isinitti hima, akkuma kana, balchoota sagaltamii
sagali ka cubbuu irraa deebi'iisi hin barbaachinne caalaa,
cubbichi tokko cubbuu ifii irraa yoo deebi'e ol gubba'atti
gammadi guddaan hin te'a» jedhe.

Mammaassa Maallaqa Badee

8 Yesuus itti aansee, «Dubartiin saantii maallaqaa kudhan*
qaddu takka kudhan san keessaa takkaan yoo badde, ifa
issitee, mana ifii hartee haga dhaggitutti miidhassitee hin
barbaaddii motii?
9 Yennaa dhaggite lansootaa fi olloota ifii waantee, ‹Saantii
Maallaqaa tiyya, ta na duraa badde waan dhaggeef na woliin
gammada'a!› isaaniin hin jetti.
10 Ani isinitti hima; akkuma kana cubbichi tokko cubbuu
ifii irraa yennaa deebi'u ergantooti Waaqaa hin gammadan»
jedhe.

Mammaassa Ilma Badee

11 Yesuus itti aansee, «Namichi tokko ilmaan lamaan qaba.
12 Maandhich abba'aan ‹Abbaa kiyya, karra teeti keessaa
qooda na gewu naaf kenni!› jedhe. Maarre abbaan karra ifii
isaaniif qoode.
13 Guyyoota diqqa'aan duuba ilmi maandhich karra isa
geette mara wolitti qabatee gara biyya fago'oo deeme; achitti
le'ii badduu le'iisaan karra ifii mara bittinneesse.
14 Waan qabu maraa fixateen duuba, beelti jadduun biyya
sanitti gallaan rakkate.

15:2 Luq. 5:29-30 * **15:8** *Saantii maallaqaa kudhan:* Saantiin maallaqaa yookiin meeti'ii takkaan, hojjataa tokkoof mindaa guyyaa tokkoo ti

15 Maarre worra biyya sanii keessaa namicha tokkoof hujiisaaf itti gale; namichille akka inni booyyee isaa tissuuf gara fichaa ifii erge.
16 Inni qollofa booyyeen nyaattu nyaatee gadhaa guutatiisaaf kajeele, ammoo namuu wo itti hin kennine.
17 «Duuba inni gara yaada ifii deebi'ee, ‹Hojjattooti abbaa kiyyaa ta sagalee nyaattee hambaa hambittu meeqa? Ani ammoo asitti beelaan du'aara.
18 Ka'ee gara mana abbaa kiyyaa dhaqee, abbaa kiyyaan: Ani Waaqaa fi si yakkeera;
19 haganaa achi ani ilma keeti jedhamiisaaf hin malle; hojjattoota teeti keessaa akka hojjataa tokkoo na godhadhu jedhaan› jedhe.
20 «Maarre inni ka'ee gara abbaa ifii deebi'e. Abbaan isaa ammoo, adoo inni fagoo jiruu isa dhaggee, nayeefii itti fiigee hanqafatee sunqate.
21 «Ilmi isaa ammoo, ‹Abbaa kiyya, ani Waaqaa† fi si yakkeera. Haganaa achi ani ilma keeti jedhamiisaaf hin malle› jedheen.
22 «Abbaan isaa ammoo tajaajiltoota ifiitiin, ‹Ariifadha'aatii, woyaa, woyaa mara caaltu fida'aatii itti uffisa'a; qubee qubatti, kopheelle miilatti keya'a!
23 Achiin duuba dardara coomaa fida'aatii qala'a, nyaataa jilifanna.
24 Ilmi kiyya kun du'eeraayyu, amma ammoo jiraateera, badeeraayyu amma ammoo dhaggameera› jedhe. Maarre isaan jilifachuu jalqabane.
25 «Yennaa tana ilmi angafichi fichaa keessa jiraayyu. Yennaa deebi'ee manatti dhikaate weeddu'uu fi sirba dhage'e.
26 Maarre inni tajaajiltoota keessaa tokko gara ifii waamee, ‹Maanti maan te'e?› jedhee gaafate.
27 Tajaajilaan deebisee, ‹Obboleessa keetittuu deebi'ee gale; waan inni nageyaa fi fayya'aan galeef, abbaan keeti dardara coomaa qalchiise› jedheen.
28 Ilmi angafichi aaree mana seenuu dide; maarre abbaan gad itti bayee, akka inni mana seenuuf isa magannifate.
29 Inni ammoo deebisee abbaa ifiitiin, ‹Ilaa, ani woggoota kana duudii akka garbichaa si'iif hujaa ture, ajaja keetille ijjumaa didee hin beeku; ati ammoo akka ani lansoota tiyya woliin gammaduuf buruusoo re'e'eelle ijjumaa naaf kennitee hin beettu!
30 Amma ammoo ilmi keeti kun karra teeti sagaagaltoota woliin fixee, deebi'ee dhufee jennaan, dardara coomaa isaaf qalte!› jedhe.

† **15:21** *Waaqa:* Hiikkaan gariin ol-gubbaa jedha

31 Abbaan deebisee, ‹Ilma kiyya, ati yennaa mara na woliin
as jirta, wonni ani qabulle maraa teeti.
32 Obboleessi keeti kun ammoo du'eeraayyu, amma am-
moo jiraateera; badeeraayyu amma ammoo dhaggameera;
waan kanaaf nuuti jilifannee gammaduu qanna› jedheen»
jedhe.

16

Mammaassa Toowataa Qaro'oo

1 Yesuus barattoota ifiitiin, «Namichi dureessi tokko,
toowataa mana isaa toowatu qabaayyu. Toowataan kun
akka karra isaa balleessaaru dureessichatti himane.
2 Maarre namichi dureessichi toowataa san waamee, ‹Mar-
roo teeti wonni ani dhage'u kun maan? Ati haganaa
achi toowataa kiyyaa waan hin teeneef, herrega toowa-
tumma'aan itti hujje natti kenni› jedheen.
3 Toowataan sun gadhaa ifii keessatti, ‹Amma goottaan
kiyya toowatummaa tana na irraa fuudhaara, maan godhu
naa woyya? Hin qotadha'atti hin dande'u, hin kadhadha'atti
hin fokkifadha.
4 Yennaa toowatummaa irraa ari'ame akka namooti gara
mana ifii na fudhatanuuf, ani waan godhu hin beeka!› jedhe.
5 Achiin duuba worra liqaa goottaa isaa qabu tokko
tokkoon waamee, ka duraatiin, ‹Liqaa goottaa kiyyaa meeqa
ifi irraa qadda?› jennaan,
6 namichi deebisee, ‹Zayitii ejersaa okkotee dhibba› jedhe.
Maarre toowataan, ‹Galmee keeti hoo'o; ariifadhuu shan-
tama jedhii barreessi›.
7 Ammalle toowataan, nama liqaa goottaa isaa qabu
dhibi'iin, ‹Liqaa gootta'aa meeqa qadda?› jedhee gaafate.
Namichille deebisee, ‹Qamadii daawullaa shantama*› jedhe.
Toowataan, ‹Galmee keeti hoo'o; dhibba saddeeti jedhii bar-
reessi› jedheen.
8 Goottaan, toowataa hin addatanne san mala inni dhowa-
teef jaje. Kun ijoolleen lafa tanaa ijoollee ifaa caalaa
worra isaan fakkaatu woliin wolitti dhikeenna qabanuun†
malaameyyii akka te'ane mudhisa.
9 Ani isinitti hima, yennaa karri teessan hobbaate, akka
isaan gara mana bara baraan itti leetanuu isin fudhatanu,
karra dabaa ta lafa tanaatiin fira baafadha'a!
10 «Nami waan diqqo'oon addatamaa te'e waan
guddoolle'een addatamaa hin te'a. Nami waan diqqo'oon
hin addatanne, waan guddoolle'een hin addatamu.

* **16:7** *Daawullaa shantama:* Qamadii gaashaa tokko irraa gale te'uu dande'a
† **16:8** *Wolitti dhikeenna qabanuun:* Waan mataa ifiitiif, le'ii lafa tanaatiin

11 Yoo isin karra biyya lafaa tanaan hin addatamin, eentu
addatee karra dhuga'aa isinitti kenna ree?
12 Isin karra worra dhibi'iitiin yoo hin addatamin, karra
isiniif teetu eentu isiniif kenna ree?
13 «Nami tokko garba goottaa lamaa te'iisaaf hin dande'u,
tokkocha jibbee, kaan hin jaalata; yookiin tokkocha ulfeessee
kaan hin tuffata. Akkasuma Waaqaa fi beesee tajaajiliisaaf
hin dandeettanu» jedhe.

Seeraa Fi Mootummaa Waaqaa
(Mat. 11:12-13)

14 Fariisaayoti worri beesee jaalatanu yennaa waan Yesuus
dubbate kana dhage'ane isa ceeggatane.
15 Yesuus ammoo isaaniin, «Isin yennaa maraa balchoota
ifi gootanee ilaaltan, Waaqi ammoo waan gadhaa keessan
keessa jiru dhagga, wonni nama duratti ulfaataa fakkaatee
mudhatu, Waaqa duratti tuffatama'a.
16 Seerri Muuse'eetii fi kitaaboti raagotaa haga bara
Yohaannisii cuupha'aatitti hujaa turane. Haga mootummaan
Waaqaa odeeffanteen jalqabee nami martinuu itti galiisaaf
jabeennaan wodhaaneera.
17 Ammoo Seera keessaa bixxilleen‡ addee dhidhattu ol-
gubba'aa fi latti tartu irra kaso'o.
18 «Nami haadha manaa ifii lakkisee dubartii dhibii fu-
udhu maraa hin gaarayyeeffata. Akkasuma dubartii abbaan
manaa lakkise ka fuudhu hin gaarayyeeffata.

Namicha Dureessaa Fi Alaazar

19 «Namichi dureessi woyaa dhiillee dansittii, ta gatii
guddo'oo uffataa, guyyaa mara qananumma'aan le'u tokko
jira.
20 Namichi hiyyeessi tokko, ka Alaazar jedhamu, ka
nafi isaa duudiin mammadaayeeru balbala namicha
dureessichaa dura irkateeraayyu.
21 Inni waan qorii namicha dureessichaa irraa harca'e
nyaatiisaaf halcha. Sareelle dhuttee madaa isaa arraabbatti.
22 Namichi hiyyeessi duunaan, ergantooti Waaqaa fuud-
hanee cinaa Abrahaamii geessane. Namichi dureessichille
du'ee awwaalame.
23 Inni qilee§ keessatti rakkataa adoo jiruu, yennaa ol
ilaale, fago'otti Abrahaam dhagge; Alaazarille cinaa isaatitti
dhagge.
24 Maarre inni Abrahaamiin, ‹Abbaa kiyya Abrahaam naa
nayi! Ani bobe'a ibiddaa kana keessatti guddoo waan
rakkatiisatti jiruuf, Alaazar qaccee quba ifii bisaan keessa

16:13 Mat. 6:24 ‡ **16:17** *Bixxilleen:* Boqqoorri qubee takka'aa **16:18** Mat. 5:32; 1 Qor. 7:10-11 § **16:23** *Qilee:* Addee worri du'e wolitti qabamu

cuuphee akka arraba kiyya naaf qabbaneessu maganne'ee naa ergi› jedhee waammate.
25 «Abrahaam deebisee, ‹Lansa kiyya, ati bara jiruu teeti ta lafaa, waan dansaa dhaggattee akka gammadde qaabadhu; Alaazar ammoo rakkataa ture. Amma inni gammadiisatti jira, ati ammoo guddoo rakkatiisatti jirta.
26 Tana maraa irratti, akka worri asii gara keessan, worri achiille as gara keenna hin qaxxaamurre, bowwaan guddaan nu wodhakkaa jira› jedheen.
27 Namichi dureessichi ammoo, ‹Abrahaam, yoona akka Alaazar gara mana abbaa kiyyaa ergitu si kadhadha.
28 Ani obboleeyyan shan waan qabuuf, isaanille as addee rakkinnaa tana akka hin dhunne dhaqee ifi eeggachiisuu ti› jedhe.
29 «Abrahaam deebisee, ‹Isaan Muuse'ee fi raagota qaban, dubbii isaanii dhage'anuu ti› jedhe.
30 Achiin duuba namichi dureessichi, ‹Waawwoo, abbaa kiyya Abrahaam, nami tokko du'aa ka'ee adoo dhaqee isaanitti himee ammoo cubbuu ifii irraa hin deebi'an› jedhe.
31 Abrahaam ammoo, ‹Isaan Muuse'ee fi raagota dhage'uu yoo dhabane, yoo nami tokko du'aa ka'elle hin dhugeeffatanu› jedheen» jedhe.

17

Namoota Gufachiisuu Irraa Ifi Eeggachuu
(Mat. 18:6-7,21-22; Mar. 9:42)

1 Yesuus barattoota ifiitiin, «Wonni kolbaa gufachiisu dhufuu hin dhaddu; ammoo nama gufachiisu saniif aanne'e!
2 Worra didiqqaa kana keessaa tokkocha gufachiisu'uu mannaa, dhakaan daaku'uu morma isaatitti hidhamee abbaaya'atti adoo gatamee isaaf woyya.
3 Maarre isin ifi eeggadha'a; obboleessi keeti yoo si yakke, jabeessii gorsi*; yoo inni yakkaa ifii irraa deebi'e isaaf araaram.
4 Guyya'atti yennaa torba si yakkee, guyya'atti yennaa torba deebi'ee gara keeti dhufee, ‹Ani yakkaa irraa deebi'eera› yoo si'iin jedhe isaaf araaram» jedhe.

Dhugeeffannaa

5 Ergantooti Gootta'aan, «Dhugeeffannaa teenna ede'i» jedhane.
6 Goottaan deebisee, «Dhugeeffannaa haga midhaan sanaafici'ii geettu adoo qabaattanee, qilxaa kanaan, ‹Hiddaan buqqa'ii abbaayaa keessatti dhaabami!› yoo jettane, innille isiniif hin ajajama» jedheen.

* **17:3** *Jabeessii gorsi:* Xixi **17:3** Mat. 18:15

Waan Tajaajilaa Irraa Barbaadamu

7 Yesuus, «Isin keessaa nami tokko tajaajilaa qotii qotu
yookiin hoolee tissu yoo qabaate, tajaajilaan sun addee
huji'iitii yennaa galu, ‹Koy as tee'ii sagalee nyaadhu!› hin
jedhanii?
8 Addee tana jedhu, ‹Sagalee naaf qopheessii, haga ani
nyaadhee unutti woyaa teeti marxifadhuu naaf ergami!
Achiin duuba atille hin nyaata hin unta› hin jedhanii motii?
9 Inni, tajaajilaa kana waan inni isa ajaje waan
muummesseef hin galateeffataa?
10 Maarre isinille waan ajajantane maraa yennaa
muummessitane, ‹Nuuti tajaajiltoota woy hin baane; nuuti
waan tolchu'uu malle callaa tolchine› jedha'a!» isaaniin
jedhe.

Yesuus Nama Kudhan Fayyise

11 Yesuus adoo Yerusaalem dhaquu, meessaa
Samaariya'aatii fi Galiila'aatiin dabare.
12 Adoo inni gara ollaa tokkoo seeniisatti jiruu, namooti
kudhan ka dhukkuba goga'aa farrisiisa'aan dhibamaneer-
anu tokko itti dhufane. Isaan fagoo dhaabbatanee,
13 qoonqoo guddo'oon, «Yesuus! Gootta'a! Nuu nayi!»
jedhaneen.
14 Yesuus yennaa isaan dhagge, isaaniin, «Dhaqa'aatii hayy-
ootatti ifi mudhisa'a!» jedhe. Isaan adoo dhaqiisatti jiranuu
fayyane.
15 Isaan keessaa tokkochi akka fayye yennaa dhagge, qoon-
qoo guddo'oon Waaqa galateessaa, deebi'ee dhufe.
16 Miila Yesuusiititti jigee isa galateeffate; inni nama
Samaariya'aa ti.
17 Yesuus, «Namooti kudhanuu fayyanee motii? Nami sagali
meet ree?
18 Namicha orma kana malee, nami Waaqa galateeffati-
isaaf deebi'e hin jiruu?» jedhee gaafate.
19 Achiin duuba Yesuus namichaan, «Ol ka'ii deemi; dhuge-
effannaan teeti si fayyitteerti» jedhe.

Dhufiisa Mootummaa Waaqaa
(Mat. 24:23-28,37-41)

20 Worri Fariisaayotaa gariin mootummaan Waaqaa yoom
akka dhuttu Yesuus gaafatane. Inni deebisee, «Mootummaan
Waaqaa karaa nami eeguun hin dhuttu.
21 Eennulle, ‹Ilaa, as jirti!› yookiin, ‹Achi jirti!› hin jedhu;
sababille, mootummaan Waaqaa isin keessa† jirti» jedhe.

† **17:21** *Isin keessa:* Yookiin odduu teessan

22 Achiin duuba inni barattoota ifiitiin, «Yennaan isin guyyoota Ilma Namaa keessaa, guyyaa tokko dhaggiisaaf halchitanu hin dhutti, ammoo hin dhaggitanu.
23 Namooti isiniin, ‹Kuunnoo achi jirti!› yookiin ‹Kunoo asi jirti!› hin jedhan. Isin ammoo hin dhaqina'a; faanalle hin fiigina'a!
24 Akkuma balaqqeettiin gubba'aa balaqqittee gara tokkoo haga gara kaaniititti issitu, guyyaa Ilmi Namaa dhufu akkasuma hin te'a.
25 Ammoo kanaan dura, Ilmi Namaa dhaloota kanaan guddoo rakkatu'uu fi jibbamuu qaba.
26 «Bara Nohiititti akkuma te'ee, bara Ilma Namaatittille akkasuma hin te'a.
27 Haga guyyaa Nohi hoboloo guddo'otti galuutitti, kolbaan nyaataa unaa, fuudhaa heerumaa turte, bisaan badi'iille dhufee isaan maraa balleesse.
28 Bara Looxiille akkuma kana te'e; kolbaan nyaataa unaa, bitataa gurguratataa, midhaan dhaabaa, ijaarrataa turte.
29 Guyyaa Loox Sodoomii baye ammoo, ibiddii fi dhakaan bobe'u ol-gubba'aa roobee isaan maraa fixe.
30 Guyyaa Ilmi Namaa mudhatuttille akkasuma hin te'a.
31 «Guyyaa san nami mana gubbaa jiru, ka mey‡ isaa mana keessa jiru, fudhatiisaaf gad bu'ee gara manaa hin deebi'in.
32 Haadha manaa ta Looxii qaabadha'a!
33 Nami jiruu ifii fayyifatiisaaf barbaadu jiruu ifii hin dhaba; nami jiruu ifii dhabu ammoo jiruu ifii hin fayyifata.
34 Ani isinitti hima, halkan san nami lamaan taqee takkattii irra hin rafa, tokkochi hin fudhatama, kuun ammoo hin hafa.
35 Dubartiin lamaan woliin daakuu daatti, takkattiin hin fudhatanti, tuun ammoo hin hatti.
36 [Nami lamaan fichaa tokko keessa hin jiraata, tokkochi hin fudhatama, kuun ammoo hin hafa]§» jedhe.
37 Barattooti isaa, «Gootta'a, eessatti?» jedhanee gaafatane. Yesuus deebisee, «Addee reeffi jirutti allaatiin yaati» jedhe.

18

Mammaassa Haadha Hiyyeessaatii Fi Abbaa Mura'aa

1 Achiin duuba Yesuus barattooti isaa yennaa mara akka daadimatanuu fi daadimatiisa akka hin dadhanne barsiisiisaaf mammaassa itti mammaakee:
2 «Abbaan mura'aa ka Waaqa hin sodaanne, ka namalle hin ulfeessine tokko qachaa tokko keessa jira.

‡ **17:31** *Mey:* Miyyi **17:31** Mat. 24:17-18; Mar. 13:15-16 § **17:36** Barreeffam durii durii gariin laakkossa 36 hin qabu

3 Haati hiyyeessaa ta yennaa yenna'aan gara isaa ded-
deebi'aa, ‹Falmataa kiyya irratti muraa qajeelaa naaf muri›
jedhaa itti boottu takkalle qachaa san keessa jirti.
4 Abbaan mura'aa yennaa hedduu wo godhuu dide; duuba
ammoo, ‹Waaqa sodaa yookiin nama ulfeessuu yoo dhabelle,
5 haati hiyyeessaa tun ittuma waan na rakkittuuf, akka
isiin yennaa mara dhufaa na hin hifachiinne isi'iif hin mura›
jedhee ifiin dubbate» jedhe.
6 Goottaan, «Waan abbaan mura'aa jallaamessi sun jedhe
dhage'aa!
7 Waaqille worra isaaf filame ka halkanii fi guyyaa gara isaa
iyyuuf hin muruu ree? Isaan qarqaariisaaf hin hancaaraa?
8 Ani isinitti hima, dafee isaaniif hin mura. Te'uu malee,
Ilmi Namaa yennaa dhufu dhugeeffannaa lafa irratti hinuma
dhaggaa laati?» jedhe.

Mammaassa Fariisaayichaatii Fi Namicha Qaraxa Guuruu

9 Yesuus namoota garii ka balchoolee ifi seyanee, worra
kaan tuffatanutti, mammaakee:
10 «Nami lamaan daadimatiisaaf gara Galma Waaqaa
dhaqe: tokkochi Fariisaayicha, kuun namicha qaraxa guuru.
11 Fariisaayichi qofuu dhaabbatee, ‹Waaqa, ani akka worra
dhibi'ii: saantuu, jallaamessa, gaarayyeeffataa, yookiin
keessattuu akka namicha qaraxa guuru kanaa, waan te'uu
dhabeef si galateeffadha.
12 Torbaan keessatti yennaa lamaan laama; waan dhag-
gadhu mara keessalle'ee kudhan keessaa tokko si'iif kenna›
jedhee daadimate.
13 Namichi qaraxa guuru sun ammoo, fagaatee dhaabba-
tee, gara ol-gubba'aalle adoo hin ilaalin, qoma dhodhowataa,
‹Waaqa, na cubbicha marari!› jedhe.
14 Ani isinitti hima, Fariisaayicha saniin irra namichi
qaraxa guuru kun Waaqa duratti balchoomee gara mana ifii
deeme. Nami ifi guddisu hin diqqaata, nami ifi diqqeessu hin
guddata» jedhe.

Yesuus Daa'immaan Eebbise

15 Yesuus harka ifiitiin qaqqabee akka eebbisuuf namooti
gariin daa'immaan gara isaa fidane. Barattooti isaa yennaa
tana dhaggane, xixanee isaan dhooggane.
16 Yesuus ammoo ijoollee gara ifii waamee, «Mootum-
maan Waaqaa ta worra akka kanaa waan teeteef, lakkisa'a,
ijoolleen gara kiyya dhuttuu ti, hin dhooggina'a.
17 Ani dhugumaan isinitti hima, eennulle ka mootummaa
Waaqaa akka daa'imaa hin fudhanne, ijjumaa itti hin galu»
jedhe.

Namicha Dureessa Tokko
(Mat. 19:16-30; Mar. 10:17-31)

18 Bulchaan Yihudootaa tokko, «Barsiisaa dansaa, jiruu bara
baraa dhaggatiisaaf ani maan godhuu male?» jedhee Yesuus
gaafate.
19 Yesuus deebisee, «Maaf dansaa anaan jetta? Waaqa
tokkocha malee, nami dansaan tokkolle hin jiru.
20 Ati ajaja, ‹Hin gaarayyeeffatin, hin ijjeesin, hin hatin,
dharaan dhugaa hin bayin, abba'aa fi haadha teetiif ulfinna
kenni!› jedhu hin beetta» jedhe.
21 Namichi deebisee, «Kana maraa ijoollumma'aan jalqabee
eeggadheera» jedhe.
22 Yesuus yennaa kana dhage'e namichaan, «Ammalle wonni
godhuu malte tokkochi hafeera. Waan qaddu duudii gur-
guriitii hiyyeeyyi'iif qoodi, ol-gubba'atti hin duroonta; achiin
duuba koyiitii na hordof!» jedhe.
23 Namichi ammoo yennaa tana dhage'e, guddoo dureessa
waan te'eef, guddoo gadde.
24 Yesuus akka namichi gadde dhaggee, «Worra dureeyyi'iif
mootummaa Waaqaatitti galuun attam attam rakkisa'a!
25 Dhugumaan, nami dureessi tokko mootummaa
Waaqaatitti galiisaan irra, gaalli qowa limmo'oo keessa
hulluuqiisatti irra kaso'o» jedhe.
26 Worri kana dhage'e, «Yoona eentu fayyuu dande'a ree?»
jedhee gaafate.
27 Yesuus deebisee, «Wonni namaaf hin dande'ane Waaqaaf
hin dande'anti» jedhe.
28 Achiin duuba Pheexroos, «Kunoo, nuuti qe'ee teenna
lakkinnee si hordonneerra» jedhe.
29 Yesuus deebisee, «Ani dhugumaan isinitti hima, nami
mootummaa Waaqaatiif jedhee, mana yookiin obboleeyyan
yookiin haadhaa fi abbaa yookiin ijoollee ifii lakkise,
30 bara jiruu tanaatitti dachaa hedduu caalchisee hin fud-
hata; bara jiruu dhuttuutittille jiru bara baraa hin fudhata»
isaaniin jedhe.

Yesuus Marroo Du'a Ifii Sadeessoo Dubbate
(Mat. 20:17-19; Mar. 10:32-34)

31 Yesuus barattoota kudhanii lamaan maddi'itti fuudhee,
«Kunoo gara Yerusaalemii ol bayaarra, marroo Ilma Na-
maatiif ta raagotaan barreeffante maraa hin muummotti.
32 Inni harka worra Yihudoota hin te'iniititti dabarfamee
hin kennama. Isaan itti hin taphatan, hin arrassan, ittille hin
tufan.
33 Dhaananeen duuba hin ijjeesan, guyyaa sadiin duuba
ammoo du'aa hin ka'a» isaaniin jedhe.

34 Barattooti ammoo waan kana keessaa womaa hin hubanne. Hiikkaan dubbii sanii isaan duraa waan dhokatteertuuf waan Yesuus dubbate hubatiisaaf hin dandeenne.

Yesuus Kadhatticha Ballaa Tokko Fayyise
(Mat. 20:29-34; Mar. 10:46-52)

35 Yesuus Yeriko'otti yennaa dhikaate, namichi ballaan tokko karaa qarqara tee'ee kadhatiisatti jiraayyu.
36 Gumiin cinaa isaatiin dabartuun dhage'ee, waan te'iisatti jiru gaafate.
37 Isaan, «Yesuusii nama Naaziretiititti asiin dabariisatti jira» jedhane itti himane.
38 Maarre inni, «Yesuus, Ilma Daawitii na marari!» jedhee iyye.
39 Worri dura ideemu cadhisiisiisaaf isa xixe; inni ammoo ittuma caalchisee, «Ilma Daawitii, na marari!» jedhee iyye.
40 Yesuus dhaabbatee, namicha ballaa san gara isaa akka fidanuuf ajaje. Yennaa inni itti dhikaate,
41 Yesuus «Maan akka ani si'iif godhu barbaadda?» jedhee isa gaafate.
Inni deebisee, «Goottaa kiyya, ani akka dhaggu barbaada» jedhe.
42 Yesuus deebisee, «Dhaggi! Dhugeeffannaan teeti si fayyitteerti» jedheen.
43 Yennuma san dhaggee, Waaqa galateeffataa Yesuus hordofe. Gumiin sun martinuu yennaa tana dhaggite, Waaqa galateessite.

19

Yesuusii Fi Zakkewoos
1 Yesuus Yerikoo dhaqee keessa dabare.
2 Namichi Zakkewoos jedhamu tokko achi jiraayyu. Inni mootii worra qaraxa guuruutii fi nama dureessa.
3 Yesuus kam akka te'e beekiisaaf barbaadee, hojjaan isaa ammoo gabaadduu waan teeteef, gumiin waan heddatteef Yesuus dhaggiisaaf hin dandeenne.
4 Yesuus karaa saniin waan dabaraaruuf, isa dhaggiisaaf jedhee gumi'iin dura fiigee qilxaa tokko yaabe.
5 Yesuus addee san yennaa geye, ol ilaalee, «Zakkewoos, adha mana keeti ooluun waan naa maleef, dafii gad bu'i» jedheen.
6 Maarre inni dafee gad bu'ee gammadaan Yesuus fudhate.
7 Worri kana dhagge maraa, «Inni keessummumma'aaf mana cubbichaa dhaqe» jedhee gungume.
8 Zakkewoos ol ka'ee dhaabbatee Gootta'aan, «Gootta'a! Ani wol qixxee karra tiyyaa hiyyeeyyi'iif hin qooda, eennulle

irraa sobee yoo wo fudhadhee jiraadhe, harka afur hin deebisaaf» jedhe.

9 Yesuus isaan, «Namichi kunille ilma Abrahaamii waan te'eef, adha fayyinni mana kanaaf dhufeera.

10 Ilmi Namaa ka bade barbaadee fayyisiisaaf dhufeera» jedhe.

Mammaassa Worra Saantimiin Worqi'ii Itti Kennantee (Mat. 25:14-30)

11 Adoo isaan tana dhage'iisatti jiranuu, Yesuus Yerusaalemitti waan dhikaateeruuf, sababa kolbaan mootummaan Waaqaa yennuma san waan mudhattu seeteertuuf, itti mammaakee,

12 «Nami ulfinnaa* tokko mootii te'ee deebi'iisaaf, biyya fago'oo dhaqe.

13 Inni tajaajiltoota ifii keessaa kudhan waamee, saantimii worqi'ii kudhan itti kennee, ‹Haga ani deebi'utti daddala'aatii bu'aa buusa'a› jedhe.

14 Kolbaan biyya isaa ammoo isa jibbitee, ‹Namichi kun akka mootii keenna te'u nuuti hin barbaannu› jettee ergantoota isa faana ergite.

15 «Nami ulfinnaa sun mootii te'een duuba deebi'ee dhufe. Achiin duuba, beesee inni kenneen daddalanee, bu'aa isaan buufatane beekiisaaf tajaajiltoota ifii waansise.

16 Tajaajilaan duraa dhufee, ‹Gootta'a, saantimii worqi'ii ta ati natti kenniteen, saantimii worqi'ii harka kudhan buufadheera› jedheen.

17 Mootichi isaan, ‹Tajaajilaa kiyya dansa'a, dansaa goote! Waan akka malee diqqoo irratti waan addatanteef, ani qachoota gugurdoo kudhan irratti itti gaafatamummaa si'iif hin kenna› jedhe.

18 Tajaajilaan lammeesso'oolle dhufee, ‹Gootta'a, saantimii worqi'ii ta ati natti kenniteen harka shan buufadheera› jedhe.

19 Mootichi isaan, ‹Atille, qachoota gugurdaa shan irratti itti gaafatamaa hin teeta› jedhe.

20 Achiin duuba tajaajilaan dhibiin dhufee, ‹Gootta'a, saantimiin worqi'ii teeti kunoo ti; hoccu'uun maree dhosseera.

21 Ati nama hamaa waan teeteef ani si sodaadhe. Ati waan hin kuufatin fudhata, waan hin facaasinille haammatta› jedhe.

22 Goottaan isaa, isaan, ‹Tajaajilaa hama'a! Waanuma ati dubbatteen sitti mura. Ani nama hamaa akka te'e, waan hin kuufatin ka fudhadhu, waan hin facaasin ka haammadhu akka te'e eega beettee,

---

* **19:12** *Nami ulfinnaa:* Abbaan qoro'oo

23 beesee tiyya worra dhalaan liqeeffatutti† maaf hin kennine ree? Silaa yennaa deebi'e, dhala woliin hin fudhadhaayyu› jedhe.
24 Achiin duuba inni worra achi dhaabbateeruun, ‹Saantimii worqi'ii san isa irraa fuudha'aatii tajaajilaa saantimii worqi'ii kudhan qabuuf kenna'a!› jedhe.
25 Isaan ammoo, ‹Gootta'a, inni duruu kudhan qaba!› jedhaneen.
26 Mootichi deebisee, ‹Ani isinitti hima, nama qabuuf itti dabalamee hin kennama; nama hin qanne ammoo ka inni qabuuyyu irraa hin fudhatama.
27 Amma ammoo diinota kiyya ka akka ani isaan irratti mootii hin teene barbaadane, as fida'aatii ila tiyya duratti gorra'a'a!› jedheen» jedhe.

Yesuus Ulfinna Gudda'aan Yerusaalem Seene
(Mat. 21:1-11; Mar. 11:1-11; Yoh. 12:12-19)

28 Yesuus tana dubbateen duuba isaaniin dura garuma duraa gara Yerusaalemii ol deeme.
29 Yennaa addee gaara ejersaa jedhantutti, Betfaage'ee fi Bitaaniya'atti dhikaate, barattoota ifii keessaa lamaaniin,
30 «Gara olloota isiniin duraa dhaqa'a; akkuma achi geettaneen ilmayyoo harre'ee mandiida hidhameeruun hin dhaggitan. Hiika'aatii as fida'a.
31 Eennulle, ‹Maaf hiittan?› jedhee yoo isin gaafate, ‹Gootta'atti barbaada› jedha'aan» jedhe.
32 Maarre worri ergamane dhaqanee, akkuma Yesuus isaanitti hime teeteen dhaggane.
33 Adoo isaan ilmayyoo harre'ee san hiikiisatti jiranuu, worri harre'ee, «Maaf ilmayyoo harre'ee hiittan?» jedhee isaan gaafate.
34 Isaan deebisanee, «Gootta'atti barbaada» jedhane.
35 Achiin duuba isaan harree san gara Yesuusii fidanee, woyaa ifii irra buusanee Yesuus irra teessisane.
36 Adoo Yesuus yaabbatee ideemuu, kolbaan woyaa ifii kara'atti atte.
37 Yennaa inni karaa gaara ejersaa irraa gad buusutti dhikaate, gumiin barattoota isaa duudiin, hujii bilbaasaa dhaggite maraaf gammaddee, qoonqoo guddo'oon,
38 «Mootiin maqaa Gootta'aatiin dhufu ka eebbifame! Olgubba'atti nageenni, olii ol-gubba'aatille ulfinni te'u!» jedhaa Waaqa galateeffatte.
39 Gumii san keessaa Fariisaayoti gariin, «Barsiisa'a, barattooti teeti akka cadhisanuuf xixi!» Yesuusiin jedhane.

† **19:23** *Worra dhalaan liqeeffatutti:* Yookiin mana baanki'iititti maaf hin kuusin
19:26 Mat. 13:12; Mar. 4:25; Luq. 8:18

40 Yesuus ammoo deebisee, «Ani isinitti hima, yoo isaan
cadhisane, dhakooti hin iyyan» jedhe.

Yesuus Yerusaalemiif Bowe

41 Yesuus itti dhikaatee qachaa Yerusaalemii yennaa
dhagge, boweefii,
42 «Adhumalle waan nageya si'ii fidu adoo beettee jiraattaa!
Amma ammoo ila teeti duraa dhokateera!
43 Guyyooti diinoti keeti dalleya marsanee sitti ijaaranee, si
marsanee, karaa maraan sitti cufanu hin dhufa.
44 Bara Waaqi itti si fayyisiisaaf dhufe waan hin beenneef,
si'ii fi ijoollee‡ teeti ta dalleya keeti keessa jirtu ijjumaa
hin balleessan. Dhakaa tokkochalle wol irratti si'iif hin
lakkisanu» jedhe.

Yesuus Gara Galma Waaqaa Dhaqe
(Mat. 21:12-13; Mar. 11:15-19; Yoh. 2:13-22)

45 Achiin duuba Yesuus Galma Waaqaa seenee, worra
achitti wo gurguratu alatti yaase.
46 Inni isaaniin, « ‹Manni kiyya mana daadimataa te'a›
jedhantee barreeffanteerti; isin ammoo goda saantu'uu
gootane» jedhe.
47 Yesuus guyyaa mara Galma Waaqaa keessatti barsiise.
Sooreyyiin hayyootaa, barsiisoti Seeraatii fi sooressitooti
kolba'aa isa ijjeesiisaaf barbaadane.
48 Te'uu malee, kolbaan martinuu yaada guutu'uun dubbii
isaa dhage'iisatti waan jirtuuf isa wo godhiisaaf karaa hin
dhagganne.

20

Gaaffii Marroo Baallii Yesuusiitii Dhikaatte
(Mat. 21:23-27; Mar. 11:27-33)

1 Gaafa tokko Yesuus Galma Waaqaa keessatti kolbaa barsi-
isiisaa fi Oduu Gammadaa lallabiisatti adoo jiruu, sooreyyiin
hayyootaatii fi barsiisoti Seera Muuse'ee, maanguddoota
woliin gara isaa dhufanee,
2 «Baallii maaniitiin waan kana goota? Eentu baallii tana
si'iif kenne? Nutti himi!» jedhaneen.
3 Inni deebisee, «Anille gaaffii tokko isin gaafadha;
4 cuuphaan Yohaannis cuuphe Waaqa irraa moo, nama
irraa dhutte? Natti hima'a!» jedhe.
5 Isaan waan kana irratti mari'atanee, « ‹Waaqa irraa› yoo
jenne, ‹Maaf dubbii isaa hin dhugeeffatin ree?› nuun jedha.

‡ **19:44** *Ijoollee:* Kolbaa **19:47** Luq. 21:37

6 ‹Nama irraa› yoo jenne ammoo, kolbaan martinuu
akka raagaa tokkootitti Yohaannis waan dhugeeffatteertuuf,
dhaka'aan nu tunti» woliin jedhane.
7 Maarre isaan, «Eessaa akka dhutte nuuti hin beennu»
jedhanee deebisane.
8 Yesuus deebisee, «Anille baallii maaniitiin waan kana akka
godhu isinitti hin himu» isaaniin jedhe.

Mammaassa Qonnaan Bultoota Fichaa Woyni'ii
(Mat. 21:33-46; Mar. 12:1-12)

9 Yesuus itti aansee mammaassa kana kolba'atti mammaa-
kee, «Namichi tokko muka woyni'ii fichaa ifiititti dhaabee,
qonnaan bultootaaf kireessee, biyya fago'oo dhaqee achi
ture.
10 Yennaan guuranu geennaan, qooda midhaan woyni'ii
ka isa gewu akka itti kennanuuf garbicha ifii tokko gara
qonnaan bultootaa erge. Isaan ammoo isa dhaananee harka
duwwaa ari'ane.
11 Maarre inni garbicha dhibii itti erge; isaan isalle dhaana-
nee salphisanee harka duwwaa ari'ane.
12 Inni ammalle garbicha sadeesso'oo itti erge; isaan isaalle
madeessanee alatti darbane.
13 Achiin duuba abbaan muka woyni'ii, ‹Ani maan godhu?
Ilma kiyya jaalatamaa itti erga; isa hin ulfeessan fa te'a›
jedhe.
14 Qonnaan bultooti ammoo yennaa isa dhaggane, ‹Kun
ka dhaalu; akka dhaalli nu'uuf te'u, kowaa isa ijjeennaa!›
jedhanee mari'atane.
15 Maarre isaan fichaa muka woyni'ii keessaa alatti isa
darbanee ijjeesane.
«Yoona abbaan fichaa muka woyni'ii maan isaan godha
laati?
16 Inni hin dhufa, qonnaan bultoota san hin ijjeesa, fichaa
muka woyni'iille worra dhibi'itti hin kennata» jedhe.
Kolbaan tana yennaa dhageette, «Hanqisi!» jette.
17 Yesuus ammoo isaan laalee,
«‹Dhakaan worri mana ijaaru tuffate,
dhakaa dhakaa maraa caalaa barbaadamu te'e›
jedhante ta barreeffante maan jechu'u ree?
18 Nami dhakaa san irratti jigu maraa hin caccaba; nami
dhakaan sun irratti jigu ammoo hin bututa» jedhe.
19 Barsiisoti Seera Muuse'eetii fi sooreyyiin hayyootaa akka
Yesuus mammaassa kana marroo isaaniitiif mammaake
beekanee, yennuma san isa qabiisaaf barbaadane; ammoo
kolbaa sodaatane.

Gaaffii Marroo Kaffaliisa Gibiraa
(Mat. 22:15-22; Mar. 12:13-17)

20 Isaan Yesuus baalli'ii fi hunna bulchaa worra
Rooma'aatitti dabarsanee kenniisaaf, waan inni dubbatuun
qaxafiisaaf isa gaadane; maarre dootuu* nama balchaa ifi
fakkeessitu itti ergane.
21 Maarre dootuun, «Barsiisa'a, wonni ati dubbattuu fi barsi-
ittu dhugaa akka teete nuuti hin beenna; nama adoo wol hin
caalchisin karaa Waaqaa dhuga'aan hin barsiitta.
22 Mootii worra Rooma'aatiif gibira gabbaruun seera moo
seeraa moti?» jettee isa gaafatte.
23 Yesuus ammoo maltummaa isaanii dhaggee,
24 «Beesee† ittiin bitaa gurgurattanu takka natti mudhisa'a;
Fakki'ii fi barreeffama eennuutitti irra jira?» isaaniin jedhe.
Jennaan, «Ka mooticha worra Rooma'aati» jedhane.
25 Maarre Yesuus isaaniin, «Ka mootichaa mootichaaf, ka
Waaqaa Waaqaaf kenna'a!» jedhe.
26 Isaan kolbaa san duratti waan inni dubbatteen isa qax-
afiisaaf hin dandeenne. Deebii isaa baaseffatanee cadhisane.

Gaaffii Marroo Du'aa Ka'iisaa
(Mat. 22:23-33; Mar. 12:18-27)

27 Saduqooti gariin, worri du'aa ka'iis hin jiru jedhanu, gara
Yesuusii dhufanee,
28 «Barsiisa'a, Muuseen, ‹Nami tokko niitii fuudhee ijoollee
adoo hin uumatin isii irraa yoo du'e, obboleessi isaa haadha
hiyyeessaa san dhaalee sanyii obboleessa ifiitiif dabarsuuti›
jedhee nu'uuf barreesseera.
29 Obboleeyyan torba, tokko jiran. Angafichi isaanii niitii
fuudhee ijoollee adoo hin uumatin du'e.
30 Obboleessi isatti aanulle, haadhuma hiyyeessaa san
dhaalee ijoollee adoo hin uumatin du'e;
31 achiin duuba obboleessi sadeesso'oolle isii dhaale. Akka-
suma obboleeyyan torbaanuu adoo isii irraa ijoollee hin
uumatin duute.
32 Muummee irratti dubartittiille duute.
33 Amma, isaan torbaanuu niitumma'aan isii waan fuud-
haneeranuuf, guyyaa du'aa ka'iisaa isiin eennuuf haadha
manaa teeti ree?» jettee gaafatte.
34 Yesuus deebisee, «Worri biyya lafa tanaa hin fuudha, hin
heerumalle'e;
35 worri du'aa ka'iisaa fi biyya lafaa ta dhuttu keessatti
le'iisaaf malane ammoo, hin fuudhanu, hin heerumanulle'e.
36 Isaan akka ergantoota Waaqaa waan te'aneef,
deebi'anee hin du'anu; waan du'aa ka'aneeranuufille ijoollee
Waaqaa hin te'an.

---

* **20:20** *Dootuu:* Miillammee **20:27** HuE. 23:8

† **20:24** *Beesee:* Kitaab Giriikii dinaara jedha

37 Muuseenuu, dabarsii marroo tusee gubattuu keessatti,
Gootta'aan, ‹Waaqa Abrahaamii, Waaqa Yisihaqii, Waaqa
Yaaqoobii› jedhee waan waameef, worri du'ane akka du'aa
ka'anu mudhiseera.
38 Martinuu isaaf jiraataa waan te'aneef, inni Waaqa worra
jiraata'aa ti malee Waaqa du'ootaatii moti» isaaniin jedhe.
39 Barsiisoti Seera Muuse'ee gariin deebisanee, «Barsiisaa,
dansaa dubbatte» jedhane.
40 Achiin duuba isaan deebi'anee gaaffii dhibii isa gaafati-
isaaf itti hin gamne.

Gaaffii Marroo Masiihii
(Mat. 22:41-46; Mar. 12:35-37)

41 Achiin duuba Yesuus, «Attamiin isaan, ‹Masiihiin‡ Ilma
Daawitii ti› jechu'uu dande'an?» jedhee isaan gaafate.
42-43 Daawiti ifiifuu kitaaba faaru'uu keessatti,
«‹Goottaan Goottaa kiyyaan, «Haga ani diinota keeti ejjata
miila keetii jala kewutti,
midda kiyyatti tee'i» jedheera› jedhe.
44 Daawiti, ‹Goottaa kiyya› jedhee yoo isa waame, attamiin
Masiihiin ilma isaa te'a ree?» jedhe.

Yesuus Barsiisota Seera Muuse'ee Irraa Ifi Eeggachiise
(Mat. 23:1-36; Mar. 12:38-40; Luq. 11:37-54)

45 Kolbaan martinuu adoo dhage'iisatti jirtuu, Yesuus bara-
toota ifiitiin,
46 «Barsiisota Seera Muuse'ee, ka woyaa dhedheertuu uffata-
nee asii fi achi ideemuu jaalatanu, addee dikko'ootitti nageya
ulfinnaa akka isaan fuudhanu jaalatanu, Mana Waaqonfan-
naa Yihudootaa keessatti barcumaa dansaa, lafa jilaatittille
addee ulfinnaa filatanu irraa ifi eegadha'a!
47 Isaan mana haadhotii hiyyeessaa sossanee, itti aalati-
isaaf dheeressanee daadimatan. Muraa hantu'utti isaanitti
murama» jedhe.

21

Kennaa Haadha Hiyyeessaa
(Mar. 12:41-44)

1 Galma Waaqaa keessatti dureeyyiin subba kennansi itti
kuufamu keessa, kennansa ifii buuttuun, Yesuus midhatee
dhagge.
2 Haati hiyyeessaa hiyyeettiin takkalle saantimii sibiila
diima'aa didiqqoo lamaan keessa buuttuun dhagge.
3 Inni, «Ani dhugumaan isinitti hima, haati hiyyeessaa hiyy-
eettiin tun isaan mara caalaa keessa buutte.

‡ **20:41** *Masiihiin:* Kiristoos

4 Isaan martinuu qabeenna isaan geyee hafe irraa keessa
buusane; isiin ammoo adoo hiyyeetti'iituu, kama ittiin bultu
maraa keessa buutte» jedhe.

Yesuus Diigamiisa Galma Waaqaa Dursee Dubbate
(Mat. 24:3-14; Mar. 13:1-13)

5 Barattooti gariin Galmi Waaqaa dhakoota dadansa'aa fi
kennansa Waaqaaf kennameen attam akka seefame dub-
batane. Yesuus ammoo,
6 «Wonni isin dhaggitanu kun maraa, dhakaan tokkolle wol
irratti hin hafu; yennaan inni itti diigamu hin dhutti» jedhe.

Beessisa Bara Muumme'ee
(Mat. 24:3-14; Mar. 13:3-14)

7 Isaan, «Barsiisaa, kun yoom te'a? Wonni kun te'iisaaf akka
dhikaate beekiisaaf beessisi te'uuf jiru maan?» jedhanee
gaafatane.
8 Yesuus deebisee, «Akka hin sobanne ifi eeggadha'a!
Namooti hedduun, ‹Ani Kiristoos, Yennaalle dhikaateerti!›
jedhaa maqaa kiyyaan hin dhufan. Isin ammoo isaan hin
hordofina'a!
9 Woraanaa fi worraaqa kolba'aa yennaa dhageettane hin
sodaatina'a! Wonni akkasii kun dursee te'uu male; ammoo
muummeen yoosuma hin teetu» jedhe.
10 Inni itti aansee, «Gosi gosatti, mootummaan moo-
tumma'atti hin kaati;
11 tacho'i lafaa guddaan, beeltii fi dhukkubi hamaan addee
adde'etti hin te'an; wonni sodaachisuu fi beessisi gugurdaalle
ol-gubbaa irraa hin mudhatan.
12 Wonni kun maraa adoo hin te'in dura, isaan isin hin qa-
ban, hin miidhan*; gara mana waaqonfannaa Yihudootaatii
fi mana hidha'aa dabarsanee isin hin kennan; sababa kiyyaaf
fuula mootota atii fi bulchitootaa dura isin hin geessan.
13 Kunille karaa dhugaa naa ittiin baatanu isiniif hin te'a.
14 ‹Maan jennee falmanna› jettanee akka hin yaanneef
gadha'atti qabadha'a!
15 Worri isiniin falmu tokkolle, isin dura dhaabbatiisaaf,
yookiin isiniin mormiisaaf ka hin dandeenne, waan dubbat-
tanuu fi qarummaa, aninuu isiniif hin kenna.
16 Haadhoti'ii fi abbootiin, obboleeyyan, firoottanii fi lan-
sooti teessanuu dabarsanee isin hin kennan; isin keessaa
garii hin ijjeesan.
17 Nami martinuu sababa kiyyaaf isin hin jibba.
18 Ammoo rifeensi mataa keessanii tokkolle hin badu.
19 Isin ciniinnattanee ossatiisaan jiruu hin dhaggattan»
isaaniin jedhe.

---

* **21:12** *Miidhan:* Ari'an **21:14** Luq. 12:11-12

Yesuus Diigamiisaa Yerusaalemii Duraanuu Dubbate
(Mat. 24:15-21; Mar. 13:14-19)

20 Yesuus itti aansee, «Yerusaalem loltootaan marfanteertuun yennaa dhaggitane diigamuun isi'ii akka dhikaate hin beettan.
21 Yennaa san worri Yihudaa keessa jiranu gara gaarotaatitti baqatanuu ti; worri qachaa keessa jiranulle keessaa bayanuu ti, worri baadiyyaa jiranulle qacha'atti hin deebi'in.
22 Guyyooti kun, ta barreeffante maraa akka muummottuuf, guyyoota adabbi'ii† ti.
23 Guyyoota sanitti dubartoota ulfaatii fi hoosisaatiif aanne'e! Lafa tana irratti rakkinni hamaan, kolbaa tana irrattille mufiin hin dhutti.
24 Gariin shallaaga'aan hin du'an, kuun gara biyya maraa‡ hin booji'aman. Worri Yihudoota hin te'in haga yennaan isaanii muummottutti, Yerusaalem irra hin ejjatan» jedhe.

Deebi'ee Dhufiisa Ilma Namaa
(Mat. 24:29-31; Mar. 13:24-27)

25 Yesuus itti aansee, «Beessisi aduu, ji'aa fi urjoota irratti hin te'a. Bulpheessa abbaaya'aatii fi danbali'iitiin ka ka'e lafa irratti gosi duudiin sodaattee, waan gootu wollaalti.
26 Hunnooti§ ol-gubba'aa waan raafamanuuf, kolbaan waan biyya lafaa irratti dhufaaru sodaattee eegatiisaan hin gaggaddi.
27 Achiin duuba Ilmi Namaa hunnaa fi ulfinna gudda'aan duumensa keessa dhufuun hin dhaggan.
28 Kun maraa te'iisa yennaa jalqabu, fayyinni keessan waan dhikaateeruuf, ka'aa dhaabbadha'aatii mataa keessan ol qabadha'a» jedhe.

Barumsa Muka Harru'uu
(Mat. 24:32-35; Mar. 13:28-31)

29 Achiin duuba Yesuus isaanitti mammaakee, «Muka harru'uutii fi mukoota maraa ilaala'a.
30 Yennaa baalli isaanii quunxuun dhaggitane, bonni akka dhikaate beettan.
31 Maarre isinille, tun maraa teetuun yennaa dhaggitane, mootummaan Waaqaa akka dhikaatte beeka'a.
32 Ani dhugumaan isinitti hima, tun maraa haga muummottutti dhalooti kun hin taru.
33 Ol-gubba'aa fi latti hin taran, Jechi kiyya ammoo ijjumaa hin taru» jedhe.

Dammaqa'aa Ifi Eegadha'a

† **21:22** *Guyyoota adabbi'ii:* Guyyoota haluu baafataa ‡ **21:24** *Biyya maraa:* Worra Yihudoota hin te'inii § **21:26** *Hunnooti:* Urjoota fa'a ilaala; Raaga Isaayaasii 34:4

34 Yesuus itti aansee, «Akka malee nyaataa fi machi'iin yookiin jireenna lafa tanaatiif yaadaa, yennaa teessan balleessitanuun, guyyaan sun akka tiyyo'oo dedhuma akka isin hin qanne ifi eegadha'a!
35 Guyyaan sun kolbaa lafa duudii irra leetu maraa irratti hin dhufa.
36 Waan te'uuf jiru maraa jalaa bayiisaa fi Ilma Namaa dura dhaabbatiisaaf akka dandeettanu, ifi eegadha'aa, yennaa mara daadimadha'a!» jedhe.
37 Yesuus guyyaa guyyaa Galma Waaqaa keessatti barsiisee, halkan halkan gara gaara ejersaa jedhamu gubbaa dhaqee bule.
38 Kolbaan martinuu dubbii isaa caqasiisaaf barii halkaniin kaatee gara Galma Waaqaa dhaqaa turte.

22

Yesuus Ijjeesiisaaf Mari'atane
(Mat. 26:1-5,14-16; Mar. 14:1-2,10-11; Yoh. 11:45-53)

1 Jilti Daabboo Uukoo Hin Qannee, ta Jila Irra Dabarama jedhantu dhikaatteertiiyyu.
2 Sooreyyiin hayyootaatii fi barsiisoti Seera Muuse'ee kolbaa waan sodaataneeranuuf, karaa Yesuus ittiin ijjeesanu barbaadane.
3 Achiin duuba Seexanni, barattoota kudhanii lamaan keessaa tokko ka te'e, Yihudaa nama biyya Keriyootii seene.
4 Maarre Yihudaan dhaqee sooreyyii hayyootaatii fi qondaaltota* eedduu Galma Waaqaa woliin attamiin akka Yesuus dabarsee isaaniif kennu mari'ate.
5 Isaan guddoo gammadanee beesee isaaf kenniisaaf wolii galane.
6 Maarre Yihudaan wolii galee, addee gumiin hin jirretti Yesuus dabarsee isaaniif kenniisaaf, yennaa dagu'uu barbaadatiisatti ka'e.

Qophii Sagalee Jila Irra Dabaramaa
(Mat. 26:17-30; Mar. 14:12-21; Yoh. 13:21-30)

7 Achiin duuba guyyaan Jila Daabboo Uukoo Hin Qannee, ka hooleen Jila Irra Dabaramaa itti qalamuu qabu geye.
8 Yesuus Pheexroosii fi Yohaannisiin, «Sagalee Jila Irra Dabaramaa akka nyaannuuf, dhaqa'aatii nu'uuf qopheessa'a!» jedhee erge.
9 Isaan, «Eessatti akka qopheessinuuf barbaadda?» jedhanee isa gaafatane.

21:37 Luq. 19:47 * **22:4** *Qondaaltota:* Dura aantota

10 Inni deebisee, «Yennaa gara qacha'aa dhaxxanee seentane, nami tokko okkotee bisaanii ba'atee isin hin wolde'a; isa gula gara mana inni itti galuu dhaqa'a.
11 Abbaa manaatiin, ‹Kolloon keessumma'aa ta ani barattoota tiyya woliin sagalee Jila Irra Dabaramaa keessatti nyaadhu eessa jirti? Si'iin jedha barsiisaan› jedha'a.
12 Inni kolloo mana irraa badhoo, ta afantee meya manaatiin qophootte takka isinitti hin mudhisa. Achitti nu'uuf qopheessa'a!» jedheen.
13 Maarre isaan dhaqanee wonni maraa akkuma inni isaanitti hime teeteertuun dhagganee, sagalee Jila Irra Dabaramaa qopheessane.

Irbaata Gootta'aa
(Mat. 26:26-30; Mar. 14:22-26; 1 Qor. 11:23-25)
14 Saatiin geennaan, Yesuus ergantoota ifii woliin qori'itti hiiqee tee'e.
15 Inni isaaniin, «Ani adoo hin rakkatin dura sagalee Jila Irra Dabaramaa isin woliin nyaatiisaaf guddoo halcheera.
16 Ani isinitti hima, haga mootummaa Waaqaa keessatti muummottutti, ani deebi'ee sagalee Jila Irra Dabaramaa hin nyaadhu» jedhe.
17 Achiin duuba Yesuus muduunuu fuudhee, Waaqaaf galata galchee, «Hoo'aa, qoodama'a!
18 Ani isinitti hima, ammaan jalqabee haga mootummaan Waaqaa dhuttutti midhaan woyni'ii† irraa hin unu» jedhe.
19 Xaltaa daabbo'oolle fuudhee, Waaqaaf galata galchee, cassee, «Kun foon kiyya, ka isiniif kenname; kana qaabbii tiyyaaf godhadha'a!» jedhaa isaanitti kenne.
20 Akkasuma, sagalee galgalaatiin duuba muduunuu fuudhee, «Muduunuun tun dhiiga kiyya ka isinii dhangala'een, gondooroo haareya.
21 Ammoo kunoo, harki nama na dabarsee kennuu na woliin qorii keessa jira!
22 Ilmi Namaa akkuma murtoottetti hin du'a; ammoo nama isa dabarsee kennu saniif aanne'e!» jedhe.
23 Achiin duuba isaan, isaan keessaa waan kana ka godhu eennu akka te'e wol gagaafatane.

Mormii Marroo Eentu Caala'aa
(Mat. 18:1-5; 20:24-28; Mar. 9:33-37; 10:41-45; Luq. 9:46-50)
24 Isaan keessalle'ee eentu akka caalu odduu isaaniititti wol mormiin kaate.
25 Yesuus isaaniin, «Moototi worra Yihudoota hin te'inii kolbaa ifii hin mowan; bulchitooti isaaniille, ‹Bu'aa buuttuu kolba'aa› ifiin jedhan.

† **22:18** *Midhaan woyni'ii:* Yookiin daadhii midhaan woyni'ii irraa qophootte **22:25** Mat. 20:25-27; Mar. 10:42-44

26 Isin keessatti ammoo akkas hin te'in; isin keessaa
caalaan akka maandhichaa te'uu ti; sooressille akka tajaa-
jila'aa te'uu ti.
27 Ka caalu eennu? Ka sagalee areerratiisaaf tee'u moo,
ka areeru? Ka areerratiisaaf tee'uu motii? Ani ammoo isin
oddu'utti akka areertu'uu ti.
28 Isin worra rakkinna kiyya keessatti na woliin turtane.
29 Akkuma abbaan kiyya ana mootonse, anille isin hin
mootonsa.
30 Mootummaa tiyya keessatti qorii tiyya keessaa hin
nyaattan, hin untan, barcumaa mootumma'aa irra teettanee
gosa Israa'elii kudhanii lama irrattille hin murtan» jedhe.

Mormatiisa Pheexroosii Yesuus Duraan Dursee Hime
(Mat. 26:30-35; Mar. 14:26-31; Yoh. 13:36-38)

31 Yesuus, «Simoon, Simoon, dhage'i! Seexanni isin maraa
akka qamadi'ii wobansiisaaf gaafateera.
32 Ani ammoo dhugeeffannaan teeti akka hin banne si'iif
daadimadheera. Atille yennaa gara kiyya deebite, ob-
boleeyyan teeti jajjabeessi!» jedhe.
33 Pheexroos ammoo, «Gootta'a, ani si woliin gara mana
hidha'aa dhaqiisaa fi du'iisaafille qophoweera» jedhe.
34 Yesuus deebisee, «Pheexroos, ani sitti hima, edanuma
adoo lukkuun hin iyyin yennaa sadiin si hin beeku jettee na
hin mormatta» jedheen.

Korojoo, Subbaa Fi Shallaagaa

35 Achiin duuba Yesuus, «Korojoo, subba yookiin kophee
adoo hin qabatin yennaa ani isin erge, wonni isinii dhidhatte
jirti?» jedhee barattoota ifii gaafate.
Isaan deebisanee, «Womaa hin dhidhanne!» jedhane.
36 Yesuus isaaniin, «Amma ammoo, nami korojoo, yookiin
subba qabu qabatuu ti; nami shallaagaa hin qanne woyaa ifii
gurguree shallaagaa bitatuu ti.
37 Ani isinitti hima, Barreeffam Woyyichi, ‹Yakkaameyyii
woliin laakkowame› ka jedhu, na irratti muummowiisa qaba;
dhugumaan marroo tiyyaaf ta barreeffantelle muummowi-
isatti jirti» jedhe.
38 Barattooti, «Ilaa, Gootta'a, shallaagaan lamaan as jira»
jedhane.
Jennaan inni deebisee, «Hin geya!» jedhe.

Yesuus Gaara Ejersaa Irratti Daadimate
(Mat. 26:26-46; Mar. 14:32-42)

39 Yesuus qachaa keessaa bayee, akkuma aadaa ifii gara
Gaara Ejersaa dhaqe; barattooti isaalle isa woliin dhaqane.

22:27 Yoh. 13:12-15 **22:30** Mat. 19:28 **22:35** Mat. 10:9-10; Mar. 6:8-9; Luq. 9:3; 10:4

40 Addee san yennaa geye, isaaniin, «Ataabamiisatti akka hin galle daadimadha'a!» jedhe.
41 Achiin duuba haga qolaansaa dhaka'aa isaan irraa fagaatee jilbiiffatee,
42 «Abba'a, yoo fedha keeti te'e, muduunuu rakkinnaa tana na irraa fuudhi; ammoo akka fedha kiyyaa adoo hin te'in, akka fedha keetii te'uu ti!» jedhee daadimate.
43 Achiin duuba ergamaan ol-gubba'aa mudhatee isa jajjabeesse.
44 Muddama ifii guddaa keessatti ittuma jabeessee daadimate; danfi isaalle akka coccopha dhiigaa lafatti gad roobe.
45 Daadimata irraa ka'ee gara barattootaa yennaa deebi'ee dhaqe, gaddaan waan bututaneeranuuf rafaneeranuun dhagge.
46 Inni isaaniin, «Maaf rattan? Akka ataabe'etti hin galle ka'a'aatii daadimadha'a!» jedhe.

Yesuus Qabame
(Mat. 26:47; Mar. 14:43-50; Yoh. 18:3-11)
47 Adoo Yesuus tana dubbatiisatti jiruu, gumiin dhuttee biraan baate; barattoota kudhanii lama keessaa Yihudaa ka jedhamu isaan fidee, Yesuus sunqatiisaaf itti dhikaate.
48 Yesuus ammoo, «Yihuda'a, sunqatiisaan Ilma Namaa dabarsitee kennitaa?» jedheen.
49 Worri Yesuus woliin jiranu waan te'aaru yennaa dhaggane, «Gootta'a, shallaaga'aan dhoonnuu?» jedhane.
50 Isaan keessaa tokkochi, tajaajilaa hayyicha gudda'aa dhowee, gurra middaa irraa kute.
51 Yesuus ammoo, «Lakkisa'a! Tun hin dabalamin» jedhee gurra namichaa qaqqabee fayyise.
52 Achiin duuba Yesuus sooreyyii hayyootaa, qondaaltota eedduu Galma Waaqaatii fi maanguddoota worra isa qabiisaaf dhufaneen, «Akka ani alagala'aa shallaaga'aa fi uleejirma qabattanee na qabiisaaf dhuttanee?
53 Guyyuma guyya'aan isinuma woliin yennaa ani Galma Waaqaa keessa jiru, isin na hin qanne. Amma ammoo, saatiin tun teessanii fi ta hunni dukkanaa itti mootu» jedhe.

Pheexroos Yesuus Mormate
(Mat. 26:57-58,69-75; Mar. 14:53,54,66-72; Yoh. 18:12-18,25-27)
54 Achiin duuba Yesuus qabanee, fuudhanee deemanee gara mana hayyicha gudda'aa geessane. Pheexroos ammoo fagaatee isa hordofe.
55 Yennaa isaan badhinna dalleyaa wodhakka'atti ibidda gabbisanee wolitti dacha'anee tee'ane, Pheexroosille isaan woliin tee'e.

56 Intalti tajaajiltuun takka, ifa ibiddaa qarqara tee'eeruun
isa dhaggitee, hubattee, «Namichi kunille isa woliin jiraayyu»
jette.
57 Inni ammoo, «Intaa, ani isa hin beeku» jedhee mormate.
58 Yennaa diqqo'oon duuba nami dhibiin isa dhaggee, «Ati
isaan keessaa tokko» jedhe.
Pheexroos ammoo, «Namicha, anaa moti!» jedhe.
59 Gara saatii takka'aatiin duuba nami dhibiin, «Nama Gali-
ila'aa waan te'eef, dhugumaan namichi kunille isaan woliin
jiraayyu» jedhee itti jabeesse.
60 Pheexroos ammoo, «Namicha, waan ati dubbatiisatti jirtu
kana ani hin beeku!» jedhe. Adoo inni tana dubbatiisatti
jiruu, lukkuun iyyite.
61 Goottaan garagalee Pheexroos ilaale. Achiin duuba Phe-
exroos Jecha Gootta'aa, ka duri inni isaan, «Edanuma adoo
lukkuun hin iyyin yennaa sadiin na hin mormatta» jedhe
qaabatee,
62 gad bayee laaleffatee bowe.

Yesuusitti Taphatanee Dhaanane
(Mat. 26:67-68; Mar. 14:65)

63 Worri Yesuus qabanee eegiisatti jiranu itti taphatanee
dhaanane.
64 Ila isaa hidhanee, «Eentu si dhowe? Raagi me!» jedhaa isa
gaafatane.
65 Waan hedduu jedhaa isa arrassane.

Yesuus Kora Murti'ii Duratti Dhikaate
(Mat. 26:59-66; Mar. 14:55-64; Yoh. 18:19-26)

66 Yennaa latti bariite maanguddooti kolba'aa, sooreyyiin
hayyootaatii fi barsiisoti Seera Muuse'ee wolitti qabamanee,
Yesuus kora murti'ii duratti dhikeessane.
67 Isaan, «Masiihiin si'ii? Nutti himi!» jedhane. Inni ammoo,
«Yoo ani isinitti hime, hin dhugeeffattanu;
68 yoo ani isin gaafadhelle naaf hin deebittanu.
69 Ammoo Ilmi Namaa ammaa jalqabee, midda Waaqa
waan mara dande'uutitti hin tee'a» jedheen.
70 Isaan martinuu, «Ati Ilma Waaqaatii ree?» jedhane.
Inni deebisee, «Te'uu kiyya isinuu jettane» jedhe.
71 Jennaan isaan, «Nuutuu afaan isaa irraa dhageennee,
dhugaa dhibii maaf barbaanna?» jedhane.

23

Yesuus Philaaxoos Duratti Dhikeeffame
(Mat. 27:1-2,11-14; Mar. 15:1-5; Yoh. 18:28-38)

1 Achiin duuba worri kora murti'ii san keessa jiranu du-
udiin ol ka'anee, Yesuus Philaaxoos dura dhikeessane.

2 Isaan, «Namichi kun kolbaa teenna jallisiisee, mootii worra
Rooma'aatiif gibira gabbaruu dhooggee, ani Masiihii mooti'i
ifiin jedhuun qanneerra» jedhaa isa himatiisatti ka'ane.
3 Philaaxoos, «Mootiin Yihudootaa si'ii?» jedhee isa gaafate.
Yesuus deebisee, «Maarre atuu jette» jedhe.
4 Achiin duuba Philaaxoos sooreyyii hayyootaatii fi
gumi'iin, «Ani nama kana irratti yakkaa tokkolle hin
dhaggine» jedhe.
5 Isaan ammoo, «Inni biyya Yihuda'aa mara keessatti, Gali-
ila'aa jalqabee haga asiitittille barsiisaa kolbaa teenna raasi-
isatti jira» jedhanee itti jabeessane.

Yesuus Heroodis Duratti Dhikeeffame

6 Philaaxoos tana yennaa dhage'e, nama Galiila'aa te'uu
isaa gaafate.
7 Yesuus biyya Heroodis bulchu keessaa akka te'e yennaa
hubate, gara Heroodisii isa erge; yennaa san Heroodis biyya
Yerusaalemii keessa jira.
8 Heroodis yennaa hedduu dhaggiisaaf waan barbaadaa
tureeruuf, yennaa Yesuus dhagge guddoo gammade. Marroo
isaa waan dhage'eeruuf, bilbaasa garii inni hujuun dhaggi-
isaaf addateera.
9 Heroodis gaaffii hedduu isa gaafate, inni ammoo womaa
hin deebinne.
10 Sooreyyiin hayyootaatii fi barsiisoti Seera Muuse'ee achi
dhaabbatanee, jabeessanee isa himatane.
11 Heroodisii fi loltooti isaa Yesuus salphisanee itti
taphatane. Achiin duuba woyaa dansaa itti uffisanee gara
Philaaxoosii deebisanee ergane.
12 Heroodisii fi Philaaxoos ka duraan wolii diina te'anee
turane, gaafuma san wolii jaalomane.

Yesuusitti Du'a Murane
(Mat. 27:15-26; Mar. 15:6-15; Yoh. 18:39—19:16)

13 Philaaxoos sooreyyii hayyootaa, sooressitootaa fi kolbaa
waamee,
14 «Namichi kun kolbaa jallisiisa jettanee, qaddanee gara
kiyya fiddane; anille isinuma duratti isa qoree, waan isin isa
himattane keessaa yakkaa tokkolle isa irratti hin dhaggine.
15 Heroodisille waan yakkaa isa irraa dhabeef deebisee
nutti ergeera; akkuma dhaggitanu, waan muraa du'aatiin isa
gewu tokkolle hujee hin jiru.
16 Tanaaf dhaansisee isa gad lakkisa» jedhe.
17 [Philaaxoos wogguma wogga'aan yennaa Jila Irra
Dabaramaa worra hidhamane keessaa nama tokkocha
kolba'aaf hiiku'uu male.]*

* **23:17** Woraabbiin durii durii gariin laakkossa 17 hin qabu

18 Gumiin duudiin, «Namicha kana balleessi! Barabbaa
nu'uuf hiiki!» jettee itti hogitte.
19 Barabbaan qachaa keessatti waan nageya booresseeruu
fi nama ijjeeseeruuf mana hidha'aatitti hidhamee ture.
20 Philaaxoos Yesuus hiikiisaaf fedhee, ammalle gumi'iin
dubbate.
21 Isaan ammoo, «Isa fannisi! Isa fannisi!» jedhanee ittuma
hogisane.
22 Philaaxoos sadeessoo, «Maaf? Maan balleesse? Yakkaa
muraa du'aatiin isa geettu isa irratti ani hin dhaggine. Tanaaf
dhaansisee isa hiika» isaaniin jedhe.
23 Isaan ammoo, akka inni fannifamuuf qoonqoo
guddo'oon ittuma jabeessanee kadhatane; hogaan isaaniille
milkowe.
24 Maarre gaaffii isaaniitiif deebii kenniisaaf, Philaaxoos
muraa kenne.
25 Namicha nageya booressiisaa fi nama ijjeesiisaan hid-
hameeru, ka kolbaan gaafatte hiikee, akka fedha isaanii
Yesuus dabarsee isaanitti kenne.

Yesuus Fannifame
(Mat. 27:32-44; Mar. 15:21-32; Yoh. 19:16-27)

26 Adoo Yesuus geessanuu, nama biyya Qareena'aa ka
Simoon jedhamu tokko baadiyya'aa galuun qabanee, muka
fanno'oo ba'atee Yesuus faana akka deemuuf irra keyane.
27 Gumiin guddoon Yesuus hordotte; gumii san keessa
dubartooti qoma dhowataa isaaf boottulle jirti.
28 Yesuus ammoo gara isaanii garagalee, «Dubartii
Yerusaalemii, ifii fi ijoollee teessaniif bowa'a malee, naaf
hin bowina'a!
29 Sababille guyyooti isaan, ‹Maseenni, gadaamessi ijjumaa
hin deyinii fi harmi hin hoosisin ka badhaadhane› jedhanu
hin dhufan.
30 Yennaa san isaan gaarotaan, ‹Nu irratti jiga'a!› koobo-
talle'een, ‹Nu dhossa'a!› hin jedhan.
31 Adoo muki bisile'eetuu yoo akkasi godhane, yennaa
muki goge attam godhan ree?» jedhe.
32 Namoota yakkaameyyii lamaan dhibiille, ijjeesiisaaf
Yesuus woliin geessane.
33 Addee «Buqqii Mata'aa» jedhantu yennaa geyane, achitti
Yesuus fannisane; yakkaameyyiille tokkocha midda isaatitti,
kaan bitaa isaatitti fannisane.
34 Yesuus ammoo, «Abba'a, isaan waan godhiisatti jiranu
waan hin beenneef, isaaniif araarami!» jedhe†. Isaan carraa
buufatiisaan woyaa isaa qoodamane.

† **23:34** Woraabbiin durii durii gariin hima kana hin qabu

35 Kolbaan achi dhaabbattee ilaaliisatti jirtiiyyu; bulchitootille itti taphatanee, «Inni worra dhibii fayyiseera; Masiihii Waaqi filate yoo te'e ifi fayyisuu ti!» jedhane.
36 Loltootille itti taphatanee, daadhii woyni'ii dhangaggoottuu isaaf kennanee,
37 «Ati mootii Yihudootaa yoo teete, ifi fayyisi!» jedhane.
38 Barreeffam, «Kun Mootii Yihudootaa ti» jedhu mataa isaatiin gubbaa jiraayyu.
39 Yakkaameyyii achitti fannifamane keessaa tokkochi, «Ati Masiihii motii? Ifi fayyisi, nulle fayyisi!» jedhee isa arrasse.
40 Yakkaamessi kuun ammoo, «Atille akkuma namicha kanaa muraa fudhatteerta, Waaqumalle hin sodaattuu ree?» jedhee isa xixe.
41 Achiin duuba, «Nuuti waan hunyeef waan dhaggatiisaaf malle waan dhaggataarruuf, dhuguma nutti murame; inni ammoo womaa hin yakkine!» jedheen.
42 Achiin duuba Yesuusiin, «Yesuus, mootummaa teetiin yennaa dhuttu na qaabadhu!» jedhe.
43 Yesuus deebisee, «Dhugumaan ani sitti hima, adhuma na woliin addee gammadaa‡ keessa hin jiraatta» jedheen.

Du'a Yesuusii
(Mat. 27:45-56; Mar. 15:33-41; Yoh. 19:28-30)
44-45 Orraa gara saatii jaatitti aduun ifa waan dhaddeef, latti duudiin dukkanoottee, haga saatii sagalii turte. Gollaan Galma Waaqaalle addee lamatti tarsa'e.
46 Yesuus qoonqoo guddo'oon, «Abbaa kiyya, ani ayyaana kiyya harka keetitti kennadha!» jedhe. Inni kana jedhee du'e.
47 Ajajaan dhibbaa waan te'e kana yennaa dhagge, «Namichi kun dhugumaan nama balcha'a» jedhee Waaqa galateeffate.
48 Gumiin ilaaliisaaf achitti wolitti qabanteertu maraa waan te'e yennaa dhaggite, gaddaan qoma ifii dhodhowataa gara mana ifii galte.
49 Worri isa beekanu maraa fi dubartooti Galiilaa irraa isa hordofane ammoo fagoo dhaabbatanee, waan kana ilaaliisatti jiraniiyyu.

Yesuus Awwaalame
(Mat. 27:57-61; Mar. 15:42-47; Yoh. 19:38-42)
50-51 Namichi dansa'aa fi balchaan, ka mootummaa Waaqaa eeggatiisatti jiru, ka biyya Yihudootaa qachaa Armaatiya'aa keessaa dhufe, ka Yoseef jedhamu tokko jira. Inni miseensa kora murti'ii te'ulle mura'aa fi hujii isaaniititti wolii hin galin ture.
52 Inni gara Philaaxoosii dhaqee reeffa Yesuusii gaafate.

‡ **23:43** *Addee gammadaa:* Jannata **23:49** Luq. 8:2-3

53 Achiin duuba reeffa gad buusee woyaa qoolaan maree,
boolla awwaalaa ka dhakaa keessatti bocamee qophoweeru,
ka nami ijjumaa itti hin awwaalamin keessatti awwaale.
54 Guyyaan sun guyyaa Qophi'ii ti, Sanbatille seeniisaaf
dhikaateera.
55 Dubartooti Galiilaa irraa Yesuus woliin dhufane, Yoseef
faana deemanee addee awwaalaatii fi akka reeffi Yesuusii itti
awwaalame dhaggane.
56 Achiin duuba gara manaa deebi'anee uddowa'aa fi
fiqiree qopheessane. Guyyaa Sanbataa akka Seerri ajajutti
foorfatane.

24

Yesuus Du'aa Ka'e
(Mat. 28:1-10; Mar. 16:1-8; Yoh. 20:1-10)

1 Guyyaa Dilbataa* barii halkaniin dubartooti sun
uddowaa qopheessiteertu qabattee gara boolla awwaalaa
dhaxxe.
2 Dhakaan afaan boolla awwaalaa irraa gangalfameeruun
dhaggane.
3 Boolla awwaalaa keessa yennaa seenane ammoo, reeffa
Goottaa Yesuusii hin dhaggine.
4 Isaan waan kana mamiisatti jiranuun, nami lamaan
woyaa caccalaqqittu uffatee dedhuma cinaa isaanii dhaab-
bate.
5 Dubartooti guddoo sodaatanee gad lafa ilaalane; namooti
sun ammoo, «Maaf jiraataa worra du'eeru odduu barbaad-
dan?
6 Inni as hin jiru, ka'eera. Galiilaa adoo jiruu waan inni
isinitti hime qaabadha'a!
7 ‹Ilmi namaa harka cubbaalleyyi'iititti kennamee, fan-
nifamee, guyyaa sadeesso'ootitti du'aa ka'uu male› jedhe»
jedhaneen.
8 Achiin duuba waan Yesuus jedhe qaabatane.
9 Addee awwaalaatii yennaa deebi'ane, waan kana maraa
ergantoota kudhanii tokkoo fi worra kaan maratti himane.
10 Worri waan kana ergantootatti himane, Maariyaamii
qachaa Magdalaa, Yo'anaa, Maariyaamii haadha Yaaqoobiitii
fi dubartoota dhibi'i.
11 Ergantooti ammoo dubbii hin teene seyanee, dubbii
isaanii hin dhugeeffanne.
12 Pheexroos ammoo ka'ee gara boolla awwaalaa rukkise.
Gad jedhee boolla awwaalaa keessa ilaalee, woyaa itti

* **24:1** *Guyyaa Dilbataa:* Guyyaa jalqaba torbaanii **24:7** Mat. 16:21; 17:22-23; 20:18-19; Mar. 8:31; 9:31; 10:33-34; Luq. 9:22; 18:31-33

marane malee womaa hin dhaggine. Achiin duuba waan te'e kana baaseffataa gara manaa deebi'e.

Ideemiisa Gara Emahuusii
(Mar. 16:12-13)

13 Gaafuma san isaan keessaa nami lamaan gara ollaa Yerusaalemii irraa kiiloo meetira kudha tokko fagaatu, ka Emahuus jedhamuu dhaqiisatti jiraniiyyu.
14 Isaan marroo waan te'e kana maraa haasowiisatti jiraniiyyu.
15 Adoo isaan waan kana haasowaa mari'atanuu, Yesuus ifumaafuu dhufee biraan bayee, isaan woliin ideeme.
16 Ammoo akka isaan isa hin hubanne, ilti isaanii qabanteerti.
17 Yesuus isaaniin, «Wonni isin haasowaa ideentanu kun maan inni?» jedhe. Isaan fuula gaddaatiin achuma dhaabbatane.
18 Achiin duuba isaan keessaa Qileyophaa ka jedhamu tokko deebisee, «Yerusaalem keessatti nami keessummaan ka waan dhikoo tana achitti te'e hin beenne, si'uma calla'aa?» jedhe.
19 Inni, «Maan inni?» jedhee gaafate. Isaan deebisanee, «Marroo Yesuusii nama Naaziretii, ka waan godhee fi waan dubbateen Waaqaa fi kolbaa mara duratti raagaa jabaa,
20 ka sooreyyiin hayyootaatii fi bulchitooti teenna akka du'uu fi fannifamu itti muranee dabarsanee kennane.
21 Nuuti ammoo ka Israa'el wodu isa jennee addii itti godhanneerra. Kana maraa irratti, wonni kun mara haga teeteen adhi guyyaa sadeesso'oo ti.
22 Dabalamaan, dubartooti golii teennaa nu maalalchaneeran; isaan adha barii halkaniin gara boolla awwaalaa dhaqaneeran;
23 ammoo reeffa isaa hin dhaggine. Achii deebi'anee, ergantoota Waaqaa ta, ‹Inni hin jira› isaaniin jette akka mudhi'iin dhaggane nutti himane.
24 «Worra nu woliin jiranu keessaa gariin gara boolla awwaalaa dhaqanee, akkuma dubartooti sun jedhane teeteertuun dhaggane; isa ammoo hin dhaggine» jedhanee itti himane.
25 Achiin duuba Yesuus isaaniin, «Isin attam attam gowwoole'e, waan raagoti jedhane maraa dhugeeffatiisaafille yaadi gadhaa keessanii attam attam hancaara'a!
26 Masiihiin rakkinna kana maraa fudhatee ulfinna ifiititti galiisi, barbaachisa'aa motii ree?» jedhe.
27 Yesuus achiin duuba kitaaba Muuse'eetii jalqabee kitaabota raagotaa mara keessatti, marroo isaatiif waan Barreeffam Woyyichi dubbatu maraa isaaniif hiike.

28 Gara ollaa itti dhaqiisatti jiranuu yennaa dhikaatane,
Yesuus akka waan dabaree ideemuu te'e.
29 Isaan ammoo, «Latti galgaloottee, waan dhiyiisatti jir-
tuuf, nu woliin buli!» jedhanee jabeessanee isa kadhatane.
Maarre inni isaan woliin buliisaaf gara manaa seene.
30 Isaan woliin qori'itti hiiqee yennaa tee'e, daabboo fuud-
hee eebbisee, cassee isaaniif kenne.
31 Achiin duuba ilti isaanii banantee, isa hubatane; inni
ammoo ila isaanii duraa miliqe.
32 Isaan wol woliin, «Yennaa inni kara'atti nu woliin
haasowee fi Barreeffama Woyyicha nu'uuf hiike, gadhaan
keenna hin gubannee?» jedhane.
33 Isaan yennuma san ka'anee gara Yerusaalemii deebi'ane.
Achitti barattoota kudhanii tokkoo fi worra isaan woliin
jiranu wolitti qabamaneeranuun dhagganee,
34 «Goottaan dhugumaan du'aa ka'eera, Simoonille'etti mud-
hateera!» jedhane.
35 Achiin duuba jarri lamaan waan kara'atti te'e maraa
fi yennaa Goottaan daabboo casse attam akka isa beekane
himane.

Yesuus Barattoota Ifiititti Mudhate
(Mat. 28:16-20; Mar. 16:14-18; Yoh. 20:19-23; HuE. 1:6-8)

36 Adoo jarri lamaan sun waan kana himiisatti jiranuu,
Yesuus ifumaafuu isaan odduu dhaabbatee, «Nageenni isiniif
te'u!» isaaniin jedhe.
37 Isaan waan ekeraa dhaggane seyanee, sodaatanee
bararaqane.
38 Yesuus ammoo, «Maaf sodaattan? Gadhaa keessan
keessatti maaf mantan?
39 Harka kiyyaa fi miila kiyya ilaala'a, anumaayyuu
dhagga'a. Qaqqaba'aatii na ilaala'a; ekeraan foonii fi lafee
hin qaddu, akkuma dhaggitanu ani hin qaba» jedhe.
40 Yesuus tana jedhee harkaa fi miila ifii isaanitti mudhise.
41 Isaan gammadaa fi baaseffataan waan guutamaneer-
anuuf ammalle dhugeeffatiisa dhabanee jennaan, «Waan
nyaataa asii qaddanii?» jedhee isaan gaafate.
42 Isaan qurxummii woddante diqqoo takka itti kennane;
43 innille fuudhee fuula isaanii duratti nyaate.
44 Achiin duuba Yesuus isaaniin, «Yennaa isin woliin jiru,
Seera Muuse'ee, Kitaaba Raagotaatii fi Kitaaba Faaru'uu
keessatti marroo tiyyaaf ta barreeffante maraa muum-
mowu'uu malte, jedhee ta ani isinitti hime tana» jedhe.
45 Achiin duuba inni Barreeffama Woyyicha akka hu-
batanuuf qalbii isaanii bane.
46 Inni isaaniin, «Masiihiin akka rakkatuu fi guyyaa
sadeesso'oo du'aa akka ka'u,

47 cubbuu irraa deebi'iisaa fi araarri cubbu'uu maqaa
isaatiin Yerusaalemii jalqabee gosa maraaf akka lallabamu
barreeffameera.
48 Isin waan kanaaf dhugaa-baatota.
49 Kunoo, waan Abbaan kiyya addii isinii kenne ani isiniif
hin erga; ammoo haga hunna gubbaa irraa dhaggattanutti†
qachaa Yerusaalemii keessa tura'a» jedhe.

Yesuus Gara Ol-Gubba'aa Deebi'e
(Mar. 16:19,20; HuE. 1:9-11)

50 Achiin duuba Yesuus qachaa keessaa baasee, haga
Bitaaniya'aa isaan geesse; achitti harka ifii lamaanuu ol
kaasee isaan eebbise.
51 Adoo isaan eebbisiisatti jiruu, isaan irraa gargar bayee
gara ol-gubba'aa fudhatame.
52 Isaan isaaf sagadanee, gammachuu gudda'aan gara
Yerusaalemii deebi'anee,
53 yennaa mara Galma Waaqaa keessatti Waaqa galateeffa-
taa turane.

† **24:49** *Dhaggattanutti:* Yookiin uffattanutti **24:51** HuE. 1:9-11

Wongeela Goottaa Keenna Yesuus Kiristoosii Ka Yohaannis Barreesse Seensa

Wongeelli Yohaannisii Jechi Waaqaa jiraataan akka, «Nama te'ee wodhakkaa teenna le'eetitti» Yesuus dhiyeessa. Kitaabummaan kunuu akkuma jedhu, Wongeelli kun ka barreeffame, worri isa dubbisu, fayyisaa te'ee dhufa ka jedhame Yesuus Ilma Waaqaa akka te'e dhugeeffatiisaan jiruu akka qabaatanu (20:31).

Kutaan Wongeela kanaa ka qaraa Jechi Waaqaa jiraata'aa fi Yesuus tokko te'iisa isaanii akka seensaatitti dhikeesseen duuba, fayyisaan hin dhufa jedhame Yesuus, Ilma Waaqaa te'uu isaa ka mudhisu bilbaasota adda addaa dhikeessa; kanaan duuba bilbaasota kana irraa bu'aan dhaggame maan akka te'e dabarsiin hintu itti aanti. Kutuma Kitaabuma kanaa keessatti kolbaan gariin attam akka Yesuusitti dhugeeffattee worra isa hordofu teete, worri dhibiin isa mormee itti dhugeeffatiisa akka dide hinti. Fooroti 13-17 Yesuus halkan itti qabame barattoota ifii woliin lansummaa guddoo akka qabuu fi yennaa fannifamiisi isaa geette, dubbii isaan qopheessituu fi jajjabeessitu akka itti dubbate dubbatan. Fooroti dhumaa marroo qabamiisaa fi mura'aaf dhikaatiisa Yesuusii, marroo fannifamiisaa fi du'aa ka'iisa isaa, akkasuma du'aa ka'een duuba barattoota ifiititti marroo mudhatiisa isaa dubbatan.

Dabarsii dubartii gaarayyeeffattuun qabantee (8:1-11) barreeffam duriitii fi hiikkaan durii durii hedduun waan hambisaneeranuuf, worri dhibiin addee dhibi'itti waan galchaneeranuuf dalleya keessa keyante.

Yohaannis marroo jiruu bara baraa ta karaa Yesuus Kiristoosiitiin dhaggantuu ifa godhee mudhisa; jiruun bara baraa ta kennansaan dhaggantu tun jiruu ammaa tanaanuu ta jalqaddu yennaa teetu, worri jiruu tana fudhatu worra akka Yesuus karaa, dhuga'aa fi jiruu te'e mirkaneessu. Wongeela Yohaannisii wongeelota dhibii irraa ka adda godhu, dhugaa Ayyaantittii tana himiisaaf waan le'ii teenna ta guyyaa guyya'aa keessatti baratame waan akka bisaanii, waan akka daabbo'oo, waan akka ifaa, waan akka tisse'ee fi hoole'ee, waan akka muka woyni'iitii fi midhaan woyni'ii akka fakkeennaatitti itti gargaarama.

Haadhoo Dubbi'ii

Jalqaba*1:1-18*

Yohaannisii cuupha'aa fi barattoota Yesuusii ta qaraa*1:19-51*
Tajaajila Yesuusii*2:1—12:50*
Guyyoota dhumaa Yerusaalem keessaa fi adaalatti*13:1—19:42*
Du'aa ka'iisaa fi mudhatiisa Gootta'aa*20:1-31*
Muummee Irratti: Yennaa dhibii Galiilaa keessatti mudhate*21:1-25*

Jecha Jiru'uu

1 Biyyi lafaa dadamiisaan duraayyuu, Jechi jira; Jechille
Waaqa woliin jira; Jechinuu Waaqumaayyu.
2 Inni jalqabumaa Waaqa woliin jira.
3 Waaqi karaa isaatiin waan maraa dade; dada maraa
keessaa tokkolle isaan malee hin dadanne.
4 Isa keessa jiru'utti jira; jiruun sun ifa namootaa ti.
5 Ifi dukkanatti ifa; dukkanti ijjumaa ifa hin injifattu.
6 Nami Waaqa biraa ergame, ka Yohaannis jedhamu tokko
jiraayyu.
7 Inni nami martinuu dubbii isaa dhage'ee akka dhugeeffatu, marroo ifa sanii kolba'atti himiisaaf dhufe.
8 Inni marroo ifa sanii himiisaaf dhufe malee, ifiif ifaa moti.
9 Ifi gara biyya lafaa dhufee nama maraaf issu sun ifa
dhuga'aa ti.
10 Inni biyya lafaa keessa jiraayyu; Waaqi karaa isaatiin
biyya lafaa dade; biyyi lafaa ammoo isa hin beenne.
11 Inni gara biyya ifii dhufe; kolbaan isaa ammoo isa hin
fudhanne.
12 Te'uu malee, worra isa fudhatee itti dhugeeffate maraaf,
akka ijoollee Waaqaa te'anuuf midda* kenne.
13 Isaan Waaqa irraa dhalatane malee, fedha dhiiraa irraa
yookiin fedha foonii irraa yookiin fedha dhiigaa irraa hin
dhalanne.
14 Jechi nama te'ee, badhaadhaa fi dhuga'aan guutamee,
odduu teenna le'e. Nuuti ulfinna inni akka Ilma Abba'aaf
tokkochaatitti fudhate dhaggine.
15 Yohaannis, « ‹Ka ana duubaan dhufu, adoo ani hin
dhalatinuu waan jiruuf, inni guddoo na caala› jedhee ka ani
dubbadhe isa» jedhee iyyee dhugaa baye.
16 Guutummaa badhaadha ifii irraa inni nu maraa eebbisee, eebba irratti eebba dhibii dabalee nuu kenne.
17 Waaqi karaa Muuse'eetiin seera kenne; badhaadhaa fi
dhugaan ammoo karaa Yesuus Kiristoosiitiin dhutte.
18 Ka Waaqa dhaggeeru tokkolle ijjumaa hin jiru. Ilmi
tokkochi isaa Waaqi, ka cinaa Abba'aa jirutti isa mudhise.

1:6 Mat. 3:1; Mar. 1:4; Luq. 3:1-2 * **1:12** *Midda:* Haqa

Dhugaa Bayiisa Yohaannisii Cuupha'aa
(Mat. 3:1-12; Mar. 1:1-8; Luq. 3:1-18)

19 Yihudooti baallii qabanu hayyootaa fi Lewwoota garii, «Ati eennuu?» jedhanee akka isa gaafatanu Yerusaalem irraa gara Yohaannisii ergane.

20 Yohaannis, «Ani Masiihii moti» jedhee dubbatee dhugaa baase malee, deebisiisaaf hin didanne.

21 Isaan, «Ati eennu ree? Ati Eliyaasii» jedhanee isa gaafatane. Yohaannis, «Waawwoo ani isaa moti» jedhee deebise. Isaan, «Ati Raagichaa ree» jedhanee gaafatane. Inni, «Waawwoo» jedhee deebise.

22 Isaan, «Ati eennu ree? Worra nu ergeef deebii deebinnee himuu qanna. Ati eennu ifiin jetta?» jedhaneen.

23 Yohaannis deebisee, «Isaayaasiin raagichi akkuma dubbate, ani ‹Qoonqoo nama daandii Goottaan irra ideemu qajeelcha'a› jedhaa, lafa goomole'ee keessaa iyyuu ti» jedhe.

24 Ergantooti Fariisaayotaan ergamane,

25 «Ati Masiihii yookiin Eliyaas yookiin Raagicha yoo hin te'in maaf cuuxxa ree?» jedhanee Yohaannis gaafatane.

26 Yohaannis, «Ani bisaaniin isin cuupha, ka isin hin beenne ammoo odduu teessan dhaabbata.

27 Inni na duubaan dhufaara; ani hidhaa kophee isaa hiiku'uufille nama malee moti» jedhee deebise.

28 Wonni kun marti laga Yordaanosiitiin gama karaa aduun baatu Bittaaniya'atti, addee Yohaannis itti cuuphiisatti jirutti teete.

Hoolee Waaqaa

29 Boruyyaa Yohaannis, Yesuus gara isaa dhufuun dhaggee, «Kunoo! Hooleen Waaqaa, ka cubbuu biyya lafaa balleessu.

30 Ka ani, ‹Ka ana duubaan dhufu, adoo ani hin dhalatinuu waan jiruuf, inni na caala› ka ani jedhe isaa kana.

31 Aninuu inni eennu akka te'u hin beenne; ammoo akka inni kolbaa Israa'eliititti mudhatuuf, ani bisaaniin cuuphaa dhufe» jedhe.

32 Yohaannis dhugaa bayee, «Ayyaanni Woyyichi akka saphaliisaa ol-gubba'aa gad dhufee isa irra bu'ee hafuun dhaggeera.

33 Aninuu isa hin beenne, Waaqi akka ani bisaaniin cuuphuuf na erge ammoo, ‹Ka Ayyaana Woyyichaan cuuphu, Ka Ayyaanni Woyyichi isa irra bu'ee hafuun ati dhaggitu› anaan jedheera.

34 Anille waan kana dhaggeera, inni Ilma Waaqaa akka te'e isinitti hima» jedhe.

Barattoota Yesuusii Ta Jalqabaa

35 Guyyaa itti aanu Yohaannis ammalle barattoota ifii
lamaan woliin dhaabbatiisatti jiruun,
36 yennaa Yesuus achiin dabaru dhaggee, «Kunoo, hooleen
Waaqaa!» jedhe.
37 Barattooti Yohaannisii lamaan dubbii Yohaannisii tana
dhage'anee, Yesuus hordofane.
38 Yesuus garagalee, isaan isa hordofanuun dhaggee, «Maan
barbaaddan?» jedhee isaan gaafate.
Isaan ammoo, «Rabbii, eessa leeta?» jedhaneen; «Rabbii»
jechuun, «Barsiisaa» jechu'u.
39 Yesuus, «Kowa'aatii ilaala'a!» isaaniin jedhe. Maarre isaan
dhaqanee addee Yesuus le'u dhagganee, guyyaa san isa bira
oolane; yennaan sun saafowa gara saatii kudhanii ti.
40 Barattoota dubbii Yohaannis dubbate dhage'anee Yesuus
hordofane keessaa tokkochi, Indiryaasii obboleessa Simoon
Pheexroosii ti.
41 Indiryaas dursee obboleessa ifii Simoon dhaggee, «Masi-
ihii dhaggineerra» jedhee itti hime; «Masiihii» jechuun, «Kiris-
toos» jechu'u.
42 Achiin duuba Indiryaas Simoon gara Yesuusii geesse.
Yesuus isa ilaalee, «Ati Simoonii ilma Yohaannisii ti; am-
moo haganaa achi, ‹Keefaas› jedhantee waamanta» jedheen;
«Keefaas» jechuun afaan Giriikiitiin, «Pheexroos» jechu'u; Phe-
exroos jechuun, «Rassaa» jechu'u.

Yesuus Filiphoosii fi Naataanaa'el Waame

43 Guyyaa itti aanu Yesuus Galiilaa dhaqiisaaf murteeffate.
Inni Filiphoos dhaggee, «Ana hordofi!» jedheen.
44 Filiphoos akkuma Indiryaasiitii fi Pheexroosii, nama
qachaa Betsayda'aa ti.
45 Filiphoos Naataanaa'el dhaggee, «Nuuti ka Muuseen ki-
taaba seeraa keessatti marroo isaa barreesse, ka raagotille
marroo isaa barreessane dhaggineerra. Inni nama biyya
Naaziretii, Yesuusii ilma Yoseefii ti» jedheen.
46 Naataanaa'el, «Naaziret keessaa wonni dansaan dhagga-
muu dandeettii?» jedhee Filiphoos gaafate.
Filiphoos, «Koyiitii ilaali!» jedhee deebise.
47 Yesuus yennaa Naataanaa'el gara isaa dhufuun dhagge,
«Kunoo, nami dhugumaan Israa'elichi, ka dharti tokkolle isa
keessa hin jirre!» jedhee marroo isaa dubbate.
48 Naataanaa'el, «Eessatti na beetta?» jedhee gaafate.
Yesuus, «Filiphoos adoo si hin waaminuu, muka harru'uu
jala jirtuunuu si dhagge» jedheen.
49 Naataanaa'el, «Barsiisa'a, ati Ilma Waaqaa ti! Ati mootii
Israa'elii ti!» jedhee deebise.

50 Yesuus, «Yennaa ati muka harru'uu jala jirtuu si dhagge
waan ani jedheef dhugeeffataa? Ati waan guddoo kana
caaluu hin dhaggita» jedhe.
51 Yesuus itti dabalee, «Dhugaa isinitti hima: Ol-gubbaan
banantee, ergantooti Waaqaa Ilma Namaa irra ol bayaa gad
buutuun hin dhaggitan» jedheen.

2

Fuudhaa Fi Heeruma Qachaa Qaana'aa

1 Guyyaa sadeesso'oo qachaa Qaana'aa ka lafa Galiila'aa
keessa fuudhaa fi heerumatti jiraayyu. Haati Yesuusiille achi
jirtiiyyu.
2 Yesuusii fi barattooti isaalle gara fuudhaa fi heeruma sanii
waamamaneeran.
3 Yennaa daadhiin woyni'ii dhumatte, haati Yesuusii, «Daad-
hii woyni'ii isaan duraa dhumatte» Yesuusiin jette.
4 Yesuus, «Aayyaa, waan huju natti himu'uuf hin malle;
yennaan tiyya ammalle hin geenne» jedhee deebise.
5 Achiin duuba haati Yesuusii, «Waan inni isinitti himu
godha'a» jettee tajaajiltootatti hinte.
6 Yihudooti aadaa dhugeeffanna'aa ka ittiin ifi qulleessanu
waan qabanuuf, okkotooti gugurdoon dhakaa irraa hujante
jaan achi jirtiiyyu; tokko tokkoon isaanii gara litirii saddeet-
tamaa haga litirii dhibbaa fi diddamaa qabuu dande'an.
7 Yesuus tajaajiltootaan, «Okkotoota san bisaaniin guuta'a»
jedhe. Isaanille haga afaanii guutane.
8 Achiin duuba inni isaaniin, «Amma budduussa'aatii, itti
gaafatamaa jilaatitti geessa'a» jedhe. Isaanille isaaf geessane.
9 Itti gaafatamaan jilaalle bisaan daadhii woyni'ii te'e
san fiixxisee ilaale. Tajaajiltooti worri bisaan budduusse
beekanuu malee, inni daadhiin woyni'ii tun eessaa akka
dhutte hin beenne; maarre inni waajibicha waamee,
10 «Nami marti dursee daadhii dansaa namaa kennee,
keessummooti untee quutteen duuba daadhii calcala namaa
kenna. Ati ammoo daadhii dansittii haga ammaa tursite!»
jedheen.
11 Yesuus qachaa Qaana'aa ka lafa Galiila'aa keessatti bil-
baasa qaraa kana huje; achitti ulfinna ifii mudhisee, barat-
tooti isaalle isatti dhugeeffatane.
12 Kanaan duuba, Yesuus haadha ifii, obboleeyyanii fi
barattoota ifii woliin gara Qifirnaahoomii dhaqe; isaan guyy-
oota diqqaa achi turane.

Yesuus Gara Galma Waaqaa Dhaqe
(Mat. 21:12-13; Mar. 11:15-17; Luq. 19:45-46)

2:12 Mat. 4:13

13 Guyyaan Jila Irra Dabaramaa dhikaateeruun, Yesuus
gara Yerusaalemii dhaqe.
14 Achitti inni Galma Waaqaa keessatti kolbaa loon,
hoole'ee fi saphaliisa gurgurattu, worra beesee jijjiiratulle
xarapheessaa isaanii bira tee'iisatti jiranuun dhagge.
15 Maarre inni lichee wodaro'oo dhowatee, isaan maraa,
hoole'ee fi loon, horii maraayyuu Galma Waaqaa keessaa gad
oofe; inni xarapheessaa worra beesee jijjiiratuu garaggag-
galchee beesee isaaniille bittinneesse.
16 Worra saphaliisa gurguratu saniin, «Waan kana as
keessaa gad baasa'a! Mana Abbaa kiyyaa addee dikko'oo hin
godhina'a!» jedhee ajaje.
17 Barattooti isaa, «Hinaaffaan mana keetii, akka ibiddaa na
guddi» jedhantee ta barreeffante san qaabatane.
18 Yihudooti baallii qabanu, «Ati waan kana godhiisaaf
baallii akka qaddu nu'utti mudhisiisaaf bilbaasa maan god-
huu dandeetta?» jedhanee isa gaafatane.
19 Yesuus, «Galma Waaqaa kana diiga'a! Ani guyyaa sad
keessatti deebisee hin ijaaraa» jedhee deebise.
20 Yihudooti baallii qabanu, «Galma kana ijaariisaaf woggaa
afurtamii jaa fixeera, ati guyyaa sad keessatti deebittee ijaar-
taa?» jedhanee isa gaafatane.
21 Galmi Waaqaa ka Yesuus dubbate sun nafuma Yesuusii
ti.
22 Maarre inni du'aa ka'een duuba, barattooti isaa akka inni
tana dubbate qaabatanee, Barreeffama Woyyichaa fi waan
Yesuus dubbate dhugeeffatane.

Yesuus Yaada Namaa Mara Beeka

23 Yennaa Jila Irra Dabaramaa Yesuus Yerusaalem keessa
jiruun, namooti hedduun bilbaasa inni godhe dhagganee
isatti dhugeeffatane.
24 Yesuus ammoo namoota maraa waan beekuuf, isaan hin
addanne.
25 Inni ifiifuu waan gadhaa namaa keessa jiru waan
beekuuf, marroo namootaa akka isatti himu nami tokkolle
hin barbaachinne.

3

Yesuusii Fi Niqoodemoos

1 Gosa Fariisaayotaa keessaa sooressi Yihudootaa, ka
Niqoodemoos jedhamu tokko jiraayyu.
2 Inni halkan tokko gara Yesuusii dhaqee, «Barsiisa'a, akka
ati barsiisaa Waaqa biraa ergame teete beenneerra. Yoo

2:19 Mat. 26:61; 27:40; Mar. 14:58; 15:29

Waaqi isa woliin jiraate malee bilbaasa ati hujattu kana eennulle dande'ee hin huju» jedheen.

3 Yesuus, «Ani dhugaa sitti hima; eennulle yoo lammeessoo* hin dhalatin mootummaa Waaqaa dhagguu hin dande'u» jedhee deebise.

4 Niqoodemoos, «Nami guddateen duuba attam dhalatuu dande'a? Lammeessoo gadaamessa haadha ifii seenee dhalatuu hin dande'aa?» jedhee Yesuus gaafate.

5 Yesuus deebisee, «Ani dhugaa sitti hima, eennulle bisaanii fi Ayyaana Woyyichaan yoo hin dhalatin, mootummaa Waaqaatitti galuu hin dande'u.

6 Nama foonii irraa ka dhalate foon; ka Ayyaana irraa dhalate ammoo Ayyaana.

7 Waan ani, ‹Lammeessoo dhalatuu qaddan› si'iin jedheef hin masoonfatin.

8 Bubbeen gara feete bubbitti; ati bubbisiisa isi'ii hin dhageetta, ammoo eessaa akka dhuttu yookiin eessa akka deentu hin beettu. Ayyaana irraa ka dhalate maraayyuu akkasuma» jedhee deebise.

9 Niqoodemoos, «Kun attam te'uu dande'a?» jedhee Yesuus gaafate.

10 Yesuus, «Ati barsiisaa Israa'elii teetee waan kana hin beettuu?

11 Ani dhugaa si'itti hima: Nuuti waan beennu dubbanna; waan dhaggine dhugaa baana; isin ammoo dhugaa bayiisa keenna hin fudhattanu.

12 Yennaa ani marroo waan biyya lafa tanaa isinitti himu yoo hin dhugeeffatin, yennaa ani marroo waan ol-gubba'aa isinitti himu attamiin dhugeeffattan ree?

13 Ilma Namaa ka ol-gubba'aa gad dhufe malee, ka gara ol-gubba'aa ol baye eennulle hin jiru.

14 «Akkuma Muuseen lafa goomole'ee keessatti dhudhuufaa sageettu'uu dongoraa irratti ol fuudhe rarraase, akkasuma Ilmi Namaalle ol fuudhamee rarraafamuu qaba.

15 Kunille ka isatti dhugeeffatu maraa jiruu bara baraa akka qabaatuuf.

16 Nami isatti dhugeeffatu maraa jiruu bara baraa akka qabaatu malee akka hin banneef, Waaqi biyya lafaa guddoo waan jaalatuuf Ilma ifii tokkochuma san kenne.

17 Biyya lafaa karaa isaatiin akka fayyisuuf malee, akka itti muruuf Waaqi Ilma ifii gara biyya lafaa hin ergine.

18 «Ka Ilma isaatitti dhugeeffatutti hin murantu; ka isatti hin dhugeeffanne ammoo, waan inni Ilma Waaqaa

* **3:3** *Lammeessoo:* Oli irraa

tokkochatti hin dhugeeffatiniif, ammumaayyuu itti muranteerti.
19 Muraalleen kunoo tana: Ifi gara biyya lafaa dhufe, namooti ammoo hujiin isaanii hantuu waan teeteef, ifa caalaa dukkana jaalatane.
20 Ka waan hantuu godhu marti ifa jibba; hujiin isaa hantuun akka hin mudhanneef gara ifaa hin dhufu.
21 Ka waan dhuga'aa godhu marti ammoo hujiin inni Waaqaaf ajajamiisaan huje san akka ifi mudhisuuf gara ifaa dhufa» jedheen.

Yohaannisiin Cuuphaan Marroo Yesuusii Dhugaa Baye

22 Kanaan duuba Yesuusii fi barattooti isaa gara lafa Yihuda'aa dhaqane; inni isaan woliin diqqoo achi bubbulee, kolbaalle cuuphe.
23 Addee Enon jedhantu ta Saalemitti dhiko'oo, bisaan guddaan waan jiruuf Yohaannis achille'etti cuuphe. Kolbaalle gara isaa dhaqaa cuuphamaa turte.
24 Yennaa san Yohaannis hidhamee hin jiru.
25 Barattooti Yohaannisii gariin marroo aadaa qulqulloomiisaa Yihudicha tokko woliin wol mormiisatti ka'ane.
26 Maarre isaan gara Yohaannisii dhaqanee, «Barsiisa'a, namichi Yordaanosiin gamatti si woliin jiru, ka ati marroo isaa dhugaa baate, kunoo amma cuuphiisatti jira; nami marti gara isaa dhaqiisatti jira!» jedhanee itti himane.
27 Yohaannis deebisee, «Waaqi yoo kenneef malee, eennulle waan tokkolle hin qabaatu.
28 ‹Ani Kiristoosii moti; ammoo isaan dura ergameeraa› akka ani jedhe isinuu dhugaa tiyya.
29 Ka waajibittii qabu waajibicha; jaalli waajibichaa, ka isa bira dhaabbatee qoonqoo isaa caqasu ammoo, yennaa qoonqoo waajibichaa dhage'u hin gammada. Gammadi sun kiyya; inni amma muummowe.
30 Inni guddaa te'ee, ani diqqaa te'uu qaba.

Ka Ol-Gubba'aa Dhufu

31 «Ka ol-gubba'aa dhufu mara caala. Ka lafa tanaa kama lafa tanaa ti; waan lafaalle dubbata; ka ol-gubba'aa dhufu ammoo mara caala.
32 Inni waan dhaggee fi waan dhage'e dhugaa baya; ammoo dhugaa baya isaa ka fudhatu hin jiru.
33 Nami dhugaa baya isaa fudhate ammoo, Waaqi dhugaammessa akka te'e kanaan mirkaneesse.
34 Waaqi Ayyaana ifii safara male waan kennuuf, ka Waaqi erge dubbii Waaqaa dubbata.

3:24 Mat. 14:3; Mar. 6:17; Luq. 3:19-20 **3:28** Yoh. 1:20

35 Abbaan Ilma jaalata; waan maralle harka isaatitti kenneera.
36 Ka Ilmatti dhugeeffatu mara jiruu bara baraa qaba; ka Ilma Waaqaatiif hin ajajanne ammoo mufii Waaqaa jala jiraata malee, jiruu hin qabaatu» jedhe.

4

Yesuusii Fi Dubartii Samaariya'aa

1 Yesuus Yohaannis caalaa barattoota akka dabalatiisatti jiruu fi cuuphiisatti jiru worri Fariisaayotaa dhage'ane.
2 Te'uu malee, ka cuuphe barattoota isaa ti malee, Yesuusii moti.
3 Maarre Yesuus waan jedhamiisatti jiru yennaa dhage'e, biyya Yihuda'aa lakkisee deebi'ee gara Galiila'aa dhaqe.
4 Inni Yennaa achi dhaqu Samaariyaa keessa dabaruu qabaayyu.
5 Maarre Samaariyaa keessatti inni gara qachaa Siikaar jedhamuu, ka fichaa Yaaqoob ilma ifii Yoseefiif kennetti dhikaatuu tokko dhufe.
6 Boolli bisaanii ta Yaaqoobii achi jirtiiyyu; Yesuus ideemisaan dadhabee boolla bisaanii bira tee'e. Yennaan sun orraa gara saatii jaa ti.
7 Dubartiin Samaariya'aa takka bisaan woraabbatiisaaf yennaa dhutte, Yesuus isi'iin, «Bisaan uni'ii naa kenni!» jedheen.
8 Yennaa san barattooti isaa sagalee bitiisaaf gara qacha'aa dhaqaneeran.
9 Dubartiin sun, «Ati nama Yihudi'ii teetee ana dubartii samaariya'aa attam bisaan uni'ii gaafatta?» jetteen. Yihudooti muduunu'uu fi qorii samaariyooti itti sooratanutti hin sooratanu.
10 Yesuus deebisee, «Kennansa Waaqaatii fi ka bisaan uni'ii si gaafatiisatti jiru kun eennu akka te'e adoo beettee jiraattee, atinuu silaa isa gaafattee, inni bisaan jiru'uu si'iif kennaayyu» jedhe.
11 Dubartittiin, «Goottaa kiyya, ati waan ittiin woraabbattu hin qaddu; boollille qile'e; bisaan jiru'uu san eessaa fidda ree?
12 Ati abbaa keenna Yaaqoob ka boolla tana nu'uuf kenne, ka innii fi ijoolleen isaa, horiin isaa maraayyuu keessaa unane, hin caaltaa?» jetteen.
13 Yesuus deebisee, «Bisaan kana ka unu marti deebi'ee hin dheebota;
14 bisaan ani isaaf kennu ka unu ammoo ijjumaa deebi'ee hin dheebotu. Bisaan ani isaaf kennu sun isa keessatti madda jiruu bara baraa burqu te'a» jedhe.

3:35 Mat. 11:27; Luq. 10:22

15 Dubartittiin, «Goottaa kiyya, akka ani ijjumaa hin dheebonnee fi bisaan woraabiisaaf akka ani as hin deebine, bisaan kana naaf kenni» jetteen.
16 Yesuus, «Dhaqiitii, abbaa manaa keeti waamii koy» jedheen.
17 Dubartittiin, «Ani abbaa manaa hin qabu» jetteen. Yesuus, « ‹Abbaa manaa hin qabu› jedhiis keeti dhuga'a.
18 Ati nama shan heerumteerta; namichi ati amma woliin jirtu abbaa manaa keetii moti. Wonni ati jette dhuga'a» jedheen.
19 Dubartittiin, «Goottaa kiyya, akka ati raagaa teete dhagga.
20 Abbootiin teenna gaara kana irratti Waaqa waaqonfatane; isin ammoo Yihudooti addeen Waaqa itti waaqonfannu Yerusaalem te'uu qaba jettan» jetteen.
21 Yesuus, «Dubartii tana, gaara kana gubba'atti yookiin Yerusaalemitti yennaan kolbaan Abbaa hin waaqonfanne akka dhufaartu na dhugeeffadhu.
22 Isin worri Samaariya'aa waan waaqonfattanu hin beettanu; nuuti ammoo Yihudooti fayyinni Yihudoota keessaa waan dhufuuf, waan waaqonfannu beenna.
23 Yennaan worri dhuga'aan waaqonfatu, Ayyaanaa fi dhuga'aan Abbaa waaqonfattu ammoo hin dhutti; ammumaayyuu dhutteerti. Inni worra akkas dhuga'aan isa waaqonfatanu barbaada.
24 Waaqi Ayyaana; worri isa waaqonfatulle Ayyaanaa fi dhuga'aan isa waaqonfatuu qaba» jedheen.
25 Dubartittiin isaan, «Masiihiin Kiristoos jedhamu akka dhufu hin beeka; inni yennaa dhufe waan mara nu'utti hima» jetteen.
26 Yesuus deebisee, «Ani ka si woliin dubbatiisatti jiruuyyuu isa» jedheen.
27 Yennuma san barattooti Yesuusii deebi'anee dhufane; Yesuus dubartii woliin dubbatiisatti jiruun dhagganee masoonfatane; ammoo isaan keessaa nami tokkolle, «Maan barbaadde?» yookiin, «Maaf isii woliin dubbatta?» ka jedhe hin jiru.
28 Achiin duuba dubartittiin okkotee ifii ta bisaanii achitti lakkittee, gara qacha'aa deebitee dhaxxee, kolba'aan,
29 «Namicha waan ani godhe mara natti hime kowa'aatii ilaala'a. Inni Masiihii te'innaa?» jette.
30 Maarre isaan qachaa keessaa bayanee gara Yesuusii yaa'ane.
31 Yennuma san keessatti barattooti, «Barsiisa'a, woy nyaadhu!» jedhanee isa kadhatane.
32 Inni ammoo, «Ani sagalee nyaadhu ta isin hin beenne qaba» jedhe.

33 Maarre barattooti, «Nami woyii sagalee isaa fidee jiraatinaa?» jedhanee wol gagaafatane.

34 Yesuus isaaniin, «Sagaleen tiyya, fedhii ka na ergee godhu'uu fi hujii isaa muummessu'u.

35 Isin, ‹Ji'a afuritti hafeera; achiin duuba haammaan hin geetti› jettanii motii? Ani ammoo isinitti hima; me fichaa keessan miidhassa'aa ilaala'a; ammumaayyuu midhaan bilchaatee haamma'aaf geyeera!

36 Worri haamu ammumaayyuu gatii fudhatiisatti jira; midhaalle jiruu bara baraatiif wolitti qabiisatti jira; kunille ka facaasuu fi ka haamu akka woliin gammaduuf te'a.

37 Maarre mammaassi, ‹Tokko hin facaasa, kuun hin haama› jedhu dhuga'a.

38 Ani waan hin elowin akka haammattanu isin erge; worri dhibiin elowee, isin eloo isaanii irraa bu'aa dhaggattane» isaaniin jedhe.

39 Dubartittiin, «Waan ani godhe mara natti hime» jettee waan dhugaa baateef worri Samaariya'aa ka qachaa san keessaa hedduun isatti dhugeeffatane.

40 Maarre worri samaariya'aa yennaa gara isaa dhufane, isaan woliin akka turuuf isa gaafatanee, Yesuus guyyaa lamaan isaan woliin achi ture.

41 Sababa dubbii isaatiif namooti hedduun dhibiille dhugeeffatane;

42 isaan dubartitti'iin, «Yoona nuuti wonni dhugeeffannuuf, waan ati jette calla'aaf adoo hin te'in, nuutinuu isa dhageenneerra; inni dhugumaan fayyisaa biyya lafaa akka te'e beenneerra» jedhane.

Yesuus Ilma Qondaala Tokkoo Fayyise

43 Guyyaa lamaan duuba, Yesuus ka'ee gara Galiila'aa dhaqe.

44 Inninuu, «Raagaan tokko biyya ifiititti hin ulfaatu» jedheera.

45 Worri Galiila'aa Jila Irra Dabaramaatiif gara Yerusaalemii dhaqaneeranuun, yennaa jilaa sanitti waan inni godhe mara waan dhagganeeranuuf, yennaa inni Galiilaa geye isa fudhatane.

46 Achiin duuba Yesuus, addee bisaan gara daadhii woyni'ii itti jijjiire, gara qachaa Qaana'aa ka lafa Galiila'aa keessaa, deebi'ee dhaqe. Qondaalli mootumma'aa ka Qifirnaahoomitti ilmi isaa dhibameeru tokko achi jiraayyu.

47 Yesuus Yihudaa irraa gara Galiila'aa akka dhufeeru yennaa dhage'e, gara isaa dhaqee akka inni Qifirnaahoom

4:44 Mat. 13:57; Mar. 6:4; Luq. 4:24 **4:45** Yoh. 2:23 **4:46** Yoh. 2:1-11

deemee, ilma isaa ka dhibamee du'iisa geyeeru fayyisuuf isa gaafate.
48 Yesuus isaan, «Isin bilbaasaa fi baasa dhaggittanu malee
ijjumaa hin dhugeeffattanu» jedheen.
49 Qondaaltichi mootumma'aalle, «Goottaa kiyya, ilmi kiyya
adoo hin du'in maganne'ee koy!» jedheen.
50 Yesuus isaan, «Gali; ilmi keeti hin jiraata!» jedheen.
Namichille dubbii Yesuus dubbate dhugeeffatee deeme.
51 Adoo inni galiisatti jiruu, tajaajiltooti isaa karaa irratti
dhagganee, ilmi isaa akka jiru itti himane.
52 Inni saatii mucaan isaa itti goome isaan gaafatee jen-
naan, isaan, «Kalee saatii torbatti dhibeen nafa o'ittu sun isa
lakkitte» jedhanee deebisane.
53 Achiin duuba abbaan muca'aa saatii Yesuus, «Ilmi keeti
hin jiraata» jedhetti akka teete hubate. Tanaaf innii fi maatiin
isaa maraa dhugeeffatane.
54 Bilbaasi kun ka Yesuus Yihudaa irraa gara Galiila'aa
deebi'ee dhufee, lammeessoo huje.

5

Yesuus Namicha Tokko Fayyise

1 Kanaan duuba, Yesuus jila worra Yihudootaatiif gara
Yerusaalemii dhaqe.
2 Yerusaalem keessa karra hoolotaa bira haroon seen-
suma gaaddisa* qabu shan qaddu takka jirtiiyyu; afaan Hi-
brootaatiin «Betzataa» jedhanti†.
3 Kolbaan hedduun dhibanteertu, ballooleen, naafole'ee fi
worri nafa laashowe seensuma gaaddisa qabu san keessa
irkatanee [tacho'iisa bisaanii eegatiisatti jiraniiyyu.
4 Ergamaan Waaqaa yennaa tokko tokko haroo keessa gad
bu'ee bisaan tachoosa. Bisaan tacho'eeruun duuba nami
dhibamaan dursee haroo keessa gad bu'e, dhukkuba isa
qabeeru mara irraa hin fayyaayyu.]‡
5 Namichi woggaa soddomii saddeeti dhibamaa tureeru
tokko achi jiraayyu.
6 Yesuus isaa achi irkatiisatti jiru dhaggee, yennaa hedduu
akka inni akkas dhibamaa ture beekee, «Fayyuu barbaad-
daa?» jedhee isa gaafate.
7 Namichi dhibamaan sun, «Gootta'a, bisaan yennaa tacho'u
nama haroo keessa na buusu hin qabu; adoo ani seeniisaaf
wodhaanuu, nami dhibiin anaan dura seena» jedhee dee-
bise.
8 Yesuus, «Ka'i, itillee teeti fudhadhuu, deemi» jedheen.

---

* **5:2** *Seensuma gaaddisa qabu:* Soroo yookiin sissaabii † **5:2** Woraabbiin durii gariin, «Betsayidaa» jedha ‡ **5:4** Woraabbiin durii durii gariin yaada dalleya keessa jiru kana hin qabanu

9 Namichi yoosuma fayyee, itillee ifiille fudhatee deeme.
Guyyaan wonni sun teete sanbata.
10 Maarre Yihudooti, namicha fayye saniin, «Adhi sanbata;
itillee teeti ba'atiisa seerri keenna si dhoogga» jedhane.
11 Inni deebisee, «Namicha na fayyisetti, ‹Itillee teeti fudhadhuu deemi!› anaan jedhe» isaaniin jedhe.
12 Isaan, «Namichi, ‹Itillee teeti fudhadhuu deemi!› siin jedhe eennu inni?» jedhanee isa gaafatane.
13 Gumiin addee sanitti waan heddatteertuu fi Yesuusille achii waan deemeeruuf, namichi fayye sun Yesuus eennu akka te'e hin beenne.
14 Achiin duuba Yesuus Galma Waaqaa keessatti isa dhaggee, «Kunoo, amma fayyiteerta; maarre wonni kana caalu akka sitti hin dhunne, haganaa achi cubbuu hin hujin» jedheen.
15 Achiin duuba namichi deemee, ka isa fayyise Yesuus akka te'e, Yihudootatti hime.
16 Maarre sababa Yesuus sanbataan fayyiseef, Yihudooti isa miidhiisa jalqabane.
17 Yesuus, «Abbaan kiyya yennaa mara hujiisatti jira; anille hujuu qaba» isaaniin jedhe.
18 Yesuus seera sanbataa balleessuu qofaa adoo hin te'in, Waaqi abbaa kiyya jedhee Waaqaan waan ifi qixxeesseef, Yihudooti isa ijjeesiisaaf jabeessane barbaadane.

Baallii Ilmaa
19 Maarre Yesuus deebisee, «Ani dhugaa isinitti hima, Ilmi ifuma ifiitiin womaa godhuu hin dande'u; inni woma Abbaan isaa godhuun dhagge qofaa godha. Woma Abbaan godhu, Ilmille godha.
20 Abbaan Ilma waan jaalatuuf, waan ifii godhu mara isatti hin mudhisa. Akka isin masoonfattanuuf, waan kana caaluuyyuu isatti hin mudhisa.
21 Akkuma Abbaan worra du'ane kaasee jiruu isaanii kennu, akkasuma Ilmille ka ifii fedheef jiruu kenna.
22 Abbaan eennulle'etti hin muru, ammoo akka muruuf baallii guutuu Ilmaaf kenneera;
23 Nami martinuu akkuma abbaa ulfeessu Ilmalle akka ulfeessuuf inni tana godhe. Ka Ilma hin ulfeessine martinuu, Abbaa isa ergelle hin ulfeessu.
24 «Ani dhugaa isinitti hima; nami jecha kiyya dhage'u ka na ergelle'etti ka dhugeeffatu jiruu bara baraa qaba; inni du'a irraa gara jiru'uu tareera; isatti hin murantu.
25 Ani dhugaa isinitti hima, yennaan worri du'ane qoonqoo Ilma Waaqaa dhage'anu dhufaarti; ammumaayyuu dhutteerti; worri isii dhage'u jiru'uun le'a.

26 Akkuma Abbaan madda jiru'uu te'e, Ilma ifiille madda
jiru'uu akka te'u godheera.
27 Inni Ilma Namaa waan te'eef, muraa akka kennu, Ab-
baan baallii isaaf kenneera.
28 Waan kana hin masoonfatina'a; yennaan worri du'e
marti qoonqoo isaa dhage'u hin dhutti;
29 awwaala ifii keessaalle'ee hin bayan; worri dansaa hu-
jeeru jiruu dhaggatiisaaf ka'an; worri hantuu hujeeru akka
itti murantuuf ka'an.

Yesuusiif Dhugaa Bayane

30 «Ani baallii tiyyaan womaa godhuu hin dande'u. Akkuma
Abbaa kiyya irraa dhage'e mura; waan ka na erge fedhu
qofa malee, waan ifii fedhu waan hin gooneef, muraan tiyya
dhuga'a.
31 «Ani yoo waan kiyya dhugaa baye, dhugaa bayiisi kiyya
akka dhuga'aatitti hin fudhatamu.
32 Ammoo ka anaaf dhugaa bayu ka dhibiin hin jira, wonni
inni marroo tiyyaaf dhugaa baye sun dhugaa akka teete ani
hin beeka.
33 Isin ergantoota teessan gara Yohaannisii ergitane; inni
dhuga'aaf dhugaa baye.
34 Akka isin fayyitanu tana jedhe malee, ani dhugaa bayiisa
namaa hin fudhadhu.
35 Yohaannis akka xassaa bobe'ee ifuu ti; isin yenna'aaf ifa
isaatitti gammadu'uuf barbaaddane.
36 Ani ammoo dhugaa baya Yohaannisiituu caalaa dhugaa
baya qaba; hujiin akka ani muummessuuf Abbaan kiyya naa
kennee, hujiisatti jiru tun, akka Abbaan kiyya na erge dhugaa
baati.
37 Abbaan kiyya ka na ergeeyyuu dhugaa naaf bayeera. Isin
ijjumaa qoonqoo isaa hin dhageenne yookiin akka akki isaa
jiru ijjumaa hin dhaggine;
38 ka inni ergetti waan hin dhugeeffatiniif, jecha isaa gad-
haa keessanitti hin qabanne.
39 Isin Barreeffama Woyyootaan waan jiruu bara baraa
dhaggattanu seetanee, Barreeffama Woyyoota qorqortan.
Barreeffam Woyyooti kunuu marroo tiyya dhugaa bayan!
40 Isin ammoo jiruu dhaggatiisaaf gara kiyya dhufiisa hin
feetanu!
41 «Ani ulfinna nama irraa hin barbaadu.
42 Ammoo akka isin jaalala Waaqaa hin qanne ani hin
beeka.
43 Ani maqaa Abbaa kiyyaatiin dhufee, isin ammoo na hin
fudhanne; nami dhibiin yoo maqaa ifiitiin dhufe, isin ammoo
isa hin fudhattan.

5:37 Mat. 3:17; Mar. 1:11; Luq. 3:22

44 Isin ulfinna wolii irraa dhaggatuu ka barbaaddanu,
ulfinna Waaqa tokkocha irraa dhufu ammoo ka hin bar-
baanne, attam natti dhugeeffatiisa dandeettan ree?
45 Ani Abbaa kiyya duratti waan isin himadhu hin seyina'a.
Muusee isin addii itti godhattanettuu isin himata.
46 Adoo Muuse'etti dhugeeffattanee jiraattane, inni waan
marroo tiyyaaf barreesseef natti hin dhugeeffattaniiyyu.
47 Ammoo waan inni barreesse yoo hin dhugeeffatin, waan
ani jedhu attam dhugeeffatuu dandeettan?» jedhe.

6

Yesuus Nama Kuma Shan Areere
(Mat. 14:13-21; Mar. 6:30-44; Luq. 9:10-17)

1 Achiin duuba Yesuus gara Abbaayaa Galiila'aa ta
Xiberiyaas jedhantuun gamatti bu'e.
2 Gumiin hedduun baasa inni worra dhibamaa fayyisiisaan
tolche waan dhaggiteef isa hordotte.
3 Yesuus gara gaara tokkoo ol bayee, barattoota ifii woliin
tee'e.
4 Yennaa san Jilti Irra Dabaramaa ta Yihudootaa dhikaat-
teertiiyyu.
5 Yesuus adaala ifii ilaalee, gumiin hedduun gara isaa
dhufiisatti jirtuun dhaggee, Filiphoosiin, «Sagalee kolbaan tun
nyaattu eessaa binna?» jedhe.
6 Inni waan Filiphoos jedhu ilaaliisaaf tana jedhe malee,
maan akka godhu hin beekaayyu.
7 Filiphoos, «Daabboon mindaa ji'a saddeetiille* diqquma
diqqoolle'een isaan mara hin geettu» jedhe.
8 Barattoota isaa keessaa, Indiryaasiin obboleessi Simoon
Pheexroosii,
9 «Mucaan tokko ka daabboo garbu'uu xaltaa shanii fi qurx-
ummii lama qabu as jira. Tun ammoo kolbaa tana maraaf hin
geettu» jedheen.
10 Yesuus isaaniin, «Kolbaa teessisa'a» jedhe. Marra
gudda'atti achi jiraayyu; maarre dhiirti gara kuma shanii
gad teteette.
11 Yesuus xaltaa fuudhee, Waaqa galateeffatee, kolbaa achi
tee'iisatti jirtuuf haga isaan barbaadane qoode; qurxummi-
ille akkasuma tolche.
12 Isaan mara yennaa quufane, inni barattoota ifiitiin,
«Hambaa hatte irraa wonni tokkolle akka hin banne wolitti
qaba'a» jedhe.

* **6:7** *Mindaa ji'a saddeetii:* Dinaara dhibba lama

13 Maarre isaan xaltaa daabboo garbu'uu shanan kolbaan
nyaatteertuun, hambaa hatte wolitti qabanee kollonjoo kud-
hanii lama guutane.
14 Kolbaan yennaa bilbaasa Yesuus huje kana dhaggite,
«Kun dhugumaan raagicha gara biyya lafaa dhufu'uu jiru-
uyyu!» jette.
15 Yesuus akka isaan hunnaan isa qabanee, mootii isa god-
hachu'uuf dhufaaranu beekee, qofii ifii ammalle gara gaaraa
deeme.

Yesuus Bisaan Gubbaa Ideeme
(Mat. 14:22-33; Mar. 6:45-52)

16 Yennaa latti galgalootte, barattooti Yesuusii gara ab-
baaya'aa gad bu'anee,
17 hoboloo takka seenanee, abbaaya'aan gama gara
Qifrinaahomii bu'iisaaf ka'ane. Latti dukkanoottelle'een
Yesuus gara isaanii hin dhunne.
18 Bubbeen waan bubbisiisatti jirtuuf bisaan raafame.
19 Haga kiiloomeetira shanii yookiin jaa shaffisa'aan laaqa-
neeranuun, Yesuus bisaan gubbaa ideemaa, gara hobolo'oo
dhufee dhikaatiisatti jiruun dhagganee bararaqane.
20 Yesuus ammoo, «Wonni anaa, hin bararaqina'a!» isaaniin
jedhe.
21 Achiin duuba isaan gara hobolo'oo isa fudhatiisa bar-
baadane; hoboloon ammoo yoosuma lafa dhaqiisatti jiranu
geette.

Kolbaan Yesuus Barbaadde

22 Guyyaa lammeesso'oo kolbaan abbaaya'aan gamatti
hatte, hoboloon takkattiin callaan akka achi jirtu hubatte.
Yesuus barattoota ifii woliin hobolo'oon akka hin deemin,
barattooti ammoo qofuu akka deemaneeranu kolbaan sun
beette.
23 Hobolooti dhibiin, Xiberiyaas irraa, gara lafa addee
Goottaan galata galcheeruun, kolbaan daabboo itti nyaatteen
dhikaattuu dhufane.
24 Kolbaan, Yesuusii fi barattooti isaa akka achi hin jirre
yennaa dhaggite, hoboloota san seentee Yesuus barbaadi-
isaaf, gara Qifirnaahoomii dhaxxe.

Yesuus Sagalee Jiru'uu ti

25 Kolbaan abbaaya'aan gamatti yennaa Yesuus dhaggite,
«Barsiisa'a, yoom as dhutte?» jetteen.
26 Yesuus deebisee, «Ani dhuguma isinitti hima; isin
waan sagalee nyaattanee quuttaneef na barbaadiisatti jirtan
malee, bilbaasa kiyya waan dhaggitaneefii moti.

27 Sagalee badduuf hin hujina'a; sagalee jiruu bara
baraatiif jiraattuuf ammoo huja'a. Waaqi Abbaan, chaappaa†
ifii ka ittiin mirkaneessu waan isa irratti godheeruuf, Ilmi
Namaa sagalee san isiniif hin kenna» jedhe.
28 Maarre isaan, «Hujii Waaqi akka hunyuuf barbaadu huji-
isaaf maan goona?» jedhaneen.
29 Yesuus deebisee, «Wonni akka isin gootanu Waaqi bar-
baadu, ka inni ergetti dhugeeffatiisa» jedhe.
30 Isaan, «Akka dhagginee si'itti dhugeeffannu bilbaasa
maan goota? Maan hujja?
31 Akkuma Barreeffam Woyyichi, ‹Inni sagalee ol-gubbaa
irraa akka nyaatanu isaaniif kenne› jedhu, Abbootiin teenna
lafa goomole'ee keessatti sagalee mannaa‡ jedhantu nyaatte»
jedhaneen.
32 Yesuus, «Ani dhuguma isinitti hima; ka sagalee ol-gubbaa
irraa isiniif kenne Muuse'ee moti; ka sagalee dhuga'aa ol-
gubbaa irraa isiniif kennu Abbaa kiyya.
33 Sagaleen Waaqi kennu sun, ka ol-gubbaa irraa gad
dhufee, jiruu biyya lafaatiif kennu» jedheen.
34 Isaan, «Gootta'a, sagalee tana yennaa mara nu'uuf kenni»
jedhaneen.
35 Yesuus isaaniin, «Sagaleen jiru'uu ana; ka gara kiyya
dhufu ijjumaa hin beelotu; ka natti dhugeeffatu ijjumaa hin
dheebotu.
36 Akkuma ani isinitti hime, isin na dhaggitaneertan; am-
moo hin dhugeeffanne.
37 Ka Abbaan kiyya naaf kennu mara gara kiyya hin dhufa.
Ka gara kiyya dhufu ani ijjumaa ifi irraa hin ari'u.
38 Wonni ani ol-gubbaa irraa gad dhufeef, fedha ka na ergee
godhiisaaf malee, fedha kiyya godhiisaafii moti.
39 Fedhiin ka na ergee, worri inni naaf kenne mara guyyaa
muumme'ee akka jiru'uuf isaan kaasu malee, isaan keessaa
tokkolle akka ani balleessuufii moti.
40 Fedhiin Abbaa kiyyaa, nami Ilma isaa dhaggee itti dhuge-
effatu mara jiruu bara baraa akka qabaatu. Anille guyyaa
muumme'ee jiru'uuf isa kaasa» jedhe.
41 Worri Yihudootaa waan inni, «Sagaleen ol-gubbaa irraa
gad dhutte ana» jedheef itti gungumiisatti ka'ane.
42 Maarre isaan, «Namichi kun Yesuusii ilma Yoseefiitii
moti? Abba'aa fi haadha isaa hin beenna. Amma inni
attamiin, ‹Ol-gubba'aa gad bu'e› jedha ree?» jedhane.
43 Yesuus deebisee, «Wolitti gungumiisa lakkisa'a.

† **6:27** *Chaappaa:* Beessisa ‡ **6:31** *Mannaa:* Yennaa kolbaan Israa'elii lafa goomole'ee keessa marte, Goottaan sagalee sagalee dhibii irraa adda teete isaanii kenne. Sagaleen sun yoo afaaniin qabanu busukutii busukutii jetti

44 Abbaan na erge yoo isa harkise§ malee, eennulle gara
kiyya dhufiisa hin dande'u; anille guyyaa muumme'ee du'aa
isa hin kaasa.
45 Raagoleen, ‹Nami martinuu ka Waaqi barsiise hin te'a›
jedhanee barreessaneeran. Ka Abbaa dhage'uu fi ka isa irraa
baratu marti gara kiyya dhufa.
46 Ka Waaqa biraa dhufe qofattuu Abbaa dhaggeera male,
nami tokkolle Abbaa dhaggee hin jiru.
47 Ani dhugaa isinitti hima; nami dhugeeffatu jiruu bara
baraa qaba.
48 Sagaleen jiru'uu ana.
49 Abbootiin teessan lafa goomole'ee keessatti sagalee man-
naa jedhantu nyaatte; te'uu male duute.
50 Sagaleen nami akka hin duuneef akka nyaatu, ol-gubbaa
irraa gad buutu ammoo tana.
51 Sagaleen jiraattuun ol-gubbaa irraa gad buute ana. Een-
nulle yoo sagalee tana nyaate, haga bara baraa hin jiraata.
Sagaleen akka biyya lafaatiif jiruu teetuuf, ani kennu tun,
foon kiyya» isaaniin jedhe.
52 Yihudooti, «Namichi kun attam foon isaa akka nyaannu
nu'uu kenniisa dande'a?» jedhanee wol mormiisatti ka'ane.
53 Yesuus isaaniin, «Ani dhuguma isinitti hima: isin yoo
foon Ilma Namaa hin nyaatin, dhiiga isaalle yoo hin unin,
jiruu ifi keessaa hin qaddanu.
54 Nami foon kiyya nyaatuu fi dhiiga kiyya unu jiruu bara
baraa qaba; Ani guyyaa muumme'ee du'a keessaa isa hin
kaasa.
55 Foon kiyya sagalee dhuga'aa ti; dhiigi kiyyalle unii
dhuga'aa ti.
56 Ka foon kiyya nyaatuu fi dhiiga kiyya unu anaan jiraata;
Anille isaan jiraadha.
57 Abbaan jiraataan akkuma na erge, Anille sababa
Abba'aa akkuma jiraadhu, nami na nyaatulle sababa kiyya
hin jiraata.
58 Sagaleen ol-gubba'aa gad buute sun tana ree; isiin ta akka
abbootiin teessan nyaattee, ammoo achiin duuba duuteetii
moti. Sagalee tana ka nyaatu haga bara baraa hin jiraata»
jedhe.
59 Yesuus Qifirnaahoomitti Mana Waaqonfannaa Yihu-
dootaa keessatti yennaa barsiisiisatti jiru tana dubbate.

Jecha Jiruu Bara Baraa

60 Barattooti isaa hedduun kana dhage'anee, «Barsiisi kun
guddoo jabaata. Eennutti isa fudhatiisa dande'a?» jedhane.

§ **6:44** *Yoo isa harkise:* Akka gara kiyya dhufu yoo isa godhe

61 Yesuus akka barattooti marroo waan kanaa gungumi-
isatti jiranu beekee, «Wonni kun isin gufachiisaa?
62 Ilmi Namaa addee dur jirutti deebi'ee ol bayiisatti jiruun
yoo dhaggitane maan jettan ree?
63 Ayyaanni Waaqaa jiruu kenna; hunni namaa womaa
bu'aa hin qaddu. Jechi ani isinitti dubbadhe Ayyaana
Waaqaa ti; jiruulle'e.
64 Ammoo isin keessaa worri hin dhugeeffanne gariin ji-
ran» isaaniin jedhe. Yesuus ka isa hin dhugeeffannee fi ka isa
dabarsee kennu eennu akka te'e duruu beekeera.
65 Yesuus ede'ee, «Ani waan kanaaf ka Abbaan kiyya akka
gara kiyya dhufu godhe malee, eennulle gara kiyya dhufiisa
hin dande'u isiniin jedhe» jedhe.
66 Waan kanaaf, barattoota isaa keessaa hedduun gara
duubaa deebi'ane; eega san isa woliin hin deenne.
67 Maarre Yesuus barattoota kudhanii lamaaniin, «Isinille
deemuu barbaaddanii?» jedhee gaafate.
68 Simoon Pheexroos, «Gootta'a, gara eennuu deenna? Ati
Jecha jiruu bara baraa kennu qadda.
69 Ati Woyyicha Tokkocha Waaqaa akka teete dhugeeffan-
neerra; beenneerralle'e» jedhaneen.
70 Yesuus deebisee, «Isin kudhanii lamaan ka file anaa
motii? Te'uu malee isin keessaa tokko Seexana» jedhe.
71 Inni marroo Yihudaa ilma Simoonii nama biyya keriy-
ootii, ka barattoota kudhanii lamaan keessaa tokko te'ulle, isa
dabarsee kennaaruu dubbate.

7

Yesuusii Fi Obboleeyyan Isaa

1 Kanaan duuba, Yihudooti baallii qabanu lafa Yihuda'aa
keessa jiranu, isa ijjeesiisaaf waan barbaadaneef, Yesuus
Galiilaa keessa deddeebi'e malee, Yihudaa keessa ded-
deebi'uu hin barbaanne.
2 Jilti Yihudootaa ta jila Gose'ee jedhantu dhikaatteertuun,
3 obboleeyyan Yesuusii isaan, «Barattooti teeti hujii ati hu-
jiisatti jirtu akka dhagganu, addee tana lakkisii gara lafa
Yihuda'aa deemi.
4 Eennulle guddoo beekkamuu yoo barbaade, waan hu-
jatiisatti jiru hin dhossu. Ati hujii tana eega hujjee, biyya
lafaatitti ifi mudhisi» jedhaneen.
5 Obboleeyyan isaatuu isatti hin dhugeeffanne.
6 Yesuus isaaniin, «Yennaan tiyya ta anaaf teetu ammalle hin
geenne. Yennaan martinuu isiniif ta teetu.
7 Biyyi lafaa isin jibbiisa hin dandeettu; ani ammoo hujiin
isi'ii badduu akka teete waan himiisatti jiruuf na jibbiti.

6:69 Mat. 16:16; Mar. 8:29; Luq. 9:20

8 Isin gara jilaa dhaqa'a. Yennaan naaf teetu waan hin
geyiniif, ani gara jila tanaa hin dhaqu» jedhe.
9 Inni tana jedheen duuba lafa Galiila'aatitti hafe.

Yesuus Jila Gose'ee Irratti Dhaggame

10 Obboleeyyan isaa gara jilaa deemaneeranuun duuba,
Yesuusille mudhi'iin adoo hin te'in dhokaataan dhaqe.
11 Jila irratti Yihudooti baallii qabanu isa barbaadanee,
«Inni eessa jira?» jedhanee gaafatane.
12 Gumii keessatti marroo isaa guddoo hasaasane. Worri
gariin, «Inni nama dansa'a» jedhe. Worri dhibiin, «Waawwo'o,
inni kolbaa dokonkorsiisatti jira» jedhe.
13 Ammoo Yihudoota baallii qabanu waan sodaataneef,
eennulle marroo isaa mudhi'iin hin dubbanne.
14 Jilti wodhakkaa geetteertuun, Yesuus gara Galma
Waaqaa dhaqee barsiisuu jalqabe.
15 Yihudooti baallii qabanu guddoo maalalanee, «Namichi
kun adoo hin baratin attam akka malee wo beeka?» jedhane.
16 Yesuus deebisee, «Wonni ani barsiisu ka na erge biraa
dhutte malee, barsiisa kiyyaa moti.
17 Nami fedhii Waaqaa godhiisa barbaadu marti, wonni
ani barsiisu Waaqa irraa akka dhutte yookiin anummaan ifi
keessaa fuudhee akka dubbadhu hin beeka.
18 Nami ifi keessaa fuudhee dubbatu, ulfinna ifii waan
barbaaduuf tana godha. Nami ulfinna ka isa ergeetiif huju
ammoo dhugaamessa; dharti takkaalle isa keessa hin jirtu.
19 Muuseen seera isinii kenneeraa motii? Isin keessaa
tokkolle ammoo ka seera eegu hin jiru. Isin maaf na ijjeesi-
isaaf barbaaddan?» jedhe.
20 Gumiin deebittee, «Ati durriisa ifi keessaa qadda! Eentu
si ijjeesiisaaf barbaadiisatti jira?» jetteen.
21 Yesuus, «Ani baasa tokko hujee jennaan, isin maraayyuu
maalalfattane.
22 Muuseen akka isin ilmaan teessan haqanqabaa qad-
danu isin ajaje; haqanqabaa kana ka jalqabe Muusee adoo
hin te'in abbootii teessan teetulle, isin Sanbatalle'een ilma
haqanqabaa qaddan.
23 Seerri Muuse'ee akka hin banneef, guyyaa Sanbataatiin
ilma tokko haqanqabaa yoo ka qabanu te'e, maaf guyyaa San-
bataatiin ani nama tokko guutuma guutu'utti waan fayyiseef
natti aartan?
24 Muraa dhuga'aa mura'a malee, fuula ilaaltanee muruu
lakkisa'a» jedhe.

Yesuus Masiihii?

25 Kolbaan Yerusaalemii gariin, «Namichi kun ka isaan ij-
jeesiisaaf barbaadanuu motii?

26 Ilaala'a! Inni badhinumatti dubbatiisatti jira; isaan isa
mormanee womaa hin jenne! Worri baallii qabu akka inni
Masiihii te'e dhugumaan beekanee jiraatanuu?
27 Yennaa Masiihiin dhufu, inni eessaa akka dhufu een-
nulle hin beeku. Namichi kun ammoo eessaa akka dhufe hin
beenna» jedhane.
28 Yesuus adoo Galma Waaqaa keessatti barsiisuu qoonqoo
ol qabatee, «Isin ana hin beettan; eessaa akka dhufelle hin
beettan. Ani baalluma tiyyaan hin dhunne. Te'uu malee, ka
na erge dhugaamessa. Isin isa hin beettanu;
29 ani ammoo isa biraa waan dhufee fi inni waan na ergeef
isa hin beeka» jedhe.
30 Achiin duuba isaan isa qabiisaaf barbaadane; ammoo
yennaan isaa waan hin geyiniif eennulle harkaan isa hin
tundhe.
31 Gumii san keessaa hedduun isatti dhugeeffatanee, «Masi-
ihiin yennaa dhufu, bilbaasa namichi kun godhe caalaa inni
bilbaasa hin godhaa laati?» jedhane.

Yesuus Qabiisaaf Eedduu Itti Ergane

32 Fariisaayoti gumiin waan kana marroo Yesuusii
hasaasanuun dhageettee, sooreyyiin hayyootaatii fi
Fariisaayoti Yesuus qabiisaaf eedduu Galma Waaqaa itti
ergane.
33 Yesuus, «Ani yennaa gabaadduu calla'aaf isin woliin ji-
raadhee, achiin duuba gara ka na ergee hin deema.
34 Isin na hin barbaaddan; ammoo na hin dhaggittanu;
addee ani jirulle, isin dhufuu hin dandeettanu» jedhe.
35 Yihudooti baallii qabanu, «Addee nuuti isa hin dhaggine
inni eessa dhaqaara? Inni addee kolbaan teenna leetu gara
qachoota Giriiki'ii dhaqee, Giriikoota barsiisiisaafii?
36 ‹Isin na hin barbaaddan; ammoo na hin dhaggittanu;
addee ani jirulle, isin dhufuu hin dandeettanu› jechuun
maan jechuu isaa ti?» jedhane.

Madda Bisaan Jiru'uu

37 Guyyaa muummeffata jilaa, guyyaa guddaa Yesuus ol
ka'ee qoonqoo guddo'oon, «Nami dheebote yoo jiraate gara
kiyya dhufee unuu ti.
38 Akkuma barrreeffam Woyyichi jedhe, ‹Ka natti dhugeef-
fatu, maddi bisaan jiru'uu isa keessaa burqa› » jedhe.
39 Yesuus marroo Ayyaana Woyyicha worri isatti dhugeef-
fatu fudhatuutiif tana jedhe; Yesuus gara ulfinnaa ol waan
hin fudhataminiif, yennaa san Ayyaanni Woyyichi ken-
namee hin jiru.

Kolbaan Gargar Qoodante

40 Gumii san keessaa namooti gariin jecha isaa kana
dhage'anee, «Namichi kun dhugumaan raagicha» jedhane.
41 Worri dhibiin, «Inni Masiihii» jedhane. Worri dhibiin
ammoo, «Masiihiin Galiilaa irraa hin dhufaa?
42 Barreeffam Woyyichi, Masiihiin sanyii mooticha Daawitii keessaa, qachaa Daawiti le'e, Beeteelem keessatti dhalata jedhaa motii?» jedhane.
43 Maarre sababa Yesuusiitiif gumiin gargar qoodante.
44 Worri gariin isa qabiisaaf barbaade, ammoo eennulle isa harkaan hin tundhe.

Dhugeeffata Dhabiisa Yihudoota Baallii Qabanuu

45 Eedduun Galma Waaqaa gara sooreyyii hayyootaatii fi Fariisaayota yennaa deebi'anee dhaqane, «Isin maaf isa fidiisa dhaddane?» jedhanee eedduu Galma Waaqaa gaafatane.
46 Eedduun Galma Waaqaa, «Akka namichi kun dubbate eennulle ijjumaa dubbattee hin beeku» jedhanee deebisane.
47 Worri Fariisaayotaa, «Isinille sobantanee?
48 Worra baallii qabu yookiin Fariisaayota keessaa nami isatti dhugeeffateeru jiraa?
49 Gumiin seera Muuse'ee hin beenne tun, abaarsa Waaqaa jala jirti!» jedhaneen.
50 Namichi duraan gara Yesuusii dhaqeeru, ka Fariisaayota keessaa tokko te'e Niqoodemoos,
51 «Akka seera keennaatitti nama tokko dhage'anee waan inni godheeru adoo hin dhaggin itti muruun hin dande'amaa?» jedhee gaafate.
52 Isaan, «Atille nama Galiila'aatii? Barreeffama Woyyicha qorqorii ilaali; raagaan Galiilaa keessaa akka ijjumaa hin kaane hin dhaggita» jedhaneen. [
53 Achiin duuba marti isaaniituu gara mana ifii deemane.

8

Dubartii Gaarayyeeffata Irratti Qabante

1 Yesuus ammoo gara gaara Ejersaa deeme.
2 Boruyyaa ganama inni gara Galma Waaqaa deebi'e. Kolbaan marti isa biratti wolitti qabantee, inni gad tee'ee isaan barsiisuu jalqabe.
3 Barsiisoti Seeraatii fi Fariisaayoti dubartii gaarayyeeffata irratti qabante takka ol seensisanee, fuula isaan maraa dura dhaabbachiisanee,
4 Yesuusiin, «Barsiisa'a, dubartiin tun gaarayyeeffata irratti qabanteerti.
5 Muuseen Seera keessatti dubartiin akkasii tun dhaka'aan tumantee akka duutu ajajeera. Ati amma maan jetta?» jedhane.

6 Isaan sababa ittiin isa himatanu dhaggatiisaaf, Yesuus
xaqariisaaf* tana jedhane. Inni ammoo gad jedhee qubaan
lafa irratti barreessuu jalqabe.
7 Isaan ittuma deddeebi'anee gaafannaan, inni ol jedhee
isaaniin, «Isin keessaa ka cubbuu hin qanne, dursee dhakaa
isi'itti qolaansuu ti» jedhe.
8 Achiin duuba inni ammalle gad jedhee lafa irratti bar-
reesse.
9 Isaan yennaa tana dhage'ane, jaarsole'een jalqabanee,
tokko tokkoon, isaan martinuu bayanee deemane. Yesuus
dubartittii achi dhaabbatiisatti jirtu woliin qofuu hafe.
10 Inni ol jedhee isi'iin, «Dubartii tana, meet isaan? Nami sitti
mure tokkolle hin jiruu?» jedhe.
11 Isiin deebittee, «Gootta'a, nami tokkolle hin jiru» jette.
Yesuus, «Anille si'itti hin muru. Deemi; ammoo deebitee
cubbuu hin hujin» jedhe.]†

Yesuus Ifa Biyya Lafaa Ti

12 Yesuus ammalle isaaniin, «Ani ifa biyya lafaa ti; ka
na hordofu marti ifa jiru'uu hin qabaata malee, ijjumaa
dukkana keessa hin ideemu» jedhee dubbate.
13 Worri Fariisaayotaa, «Ati amma ifii keetiif dhugaa bayi-
isatti jirta; dhugaa bayiisi keeti fudhatama hin qabu» jedha-
neen.
14 Yesuus deebisee, «Ani ifii kiyyaaf yoo dhugaa bayelle,
ani eessaa akka dhufee fi eessa akka deemu waan beekuuf,
dhugaa bayi kiyya dhuga'a. Isin ammoo eessaa akka ani
dhufe yookiin eessa akka ani deemu hin beettanu.
15 Isin yaada namumma'aatiin murtan; ani nama tokko
irralle'etti hin muru.
16 Ani ammoo yoo murelle, ka na erge Abbaan na woliin
jira; qofii tiyya waan hin murreef, muraan tiyya dhuga'a.
17 Dhugaa bayi nama lamaa, fudhatama qaba jedhantee
Seera keessan keessatti barreeffanteerti.
18 Ani ifii kiyyaaf dhugaa baya; Abbaan na ergelle naaf
dhugaa baya» isaaniin jedhe.
19 Achiin duuba isaan, «Abbaan keeti eessa jira?» jedhanee
isa gaafatane. Yesuus deebisee, «Isin analle, Abbaa kiyyaalle
hin beettanu; adoo na beettanee Abbaa kiyyaalle hin beet-
taniiyyu» isaaniin jedhe.
20 Yesuus Galma Waaqaa keessatti, addee subbi kennansaa
keyamuun biratti adoo barsiisuu jecha kana mara dubbate.
Te'uu malee yennaan isaa waan hin geyiniif eennulle isa hin
qanne.

---

* **8:6** *Xaqariisaaf:* Qaxafiisaaf † **8:11** Woraabbiin durii hedduun kutaa (7:53-8:11) jiru hin qabanu; gariin Yoh. 21:24 n duubatti galchan; kuun Luq. 21:38 titti aansanee galchan; barreeffam goga'aa tokko Yoh. 7:36 tti aansee galcheera

Addee Ani Dhaqaaru Isin Dhaqiisa Hin Dandeettanu

21 Yesuus ede'eelle, «Ani hin deema; isin na hin barbaaddan;
ammoo cubbuu teessaniin hin duutan. Addee ani dhaqu isin
dhaqiisa hin dandeettanu» isaaniin jedhe.
22 Maarre Yihudooti, «Inni ‹Addee ani dhaqu isin dhaqiisa
hin dandeettanu› jedha. Wonni akkana jedhuuf inni ifi
ijjeesaaraa laati?» jedhane.
23 Yesuus deebisee, «Isin worra jalaa ti; ani ammoo ka
gubba'aa ti. Isin ka biyya lafa tanaa ti; ani ammoo ka biyya
lafaatii moti.
24 Ani ‹Ana›‡ akka te'e beettanee yoo hin dhugeeffatin,
cubbuu teessaniin waan duutanuuf, isin cubbuu teessaniin
hin duutan jedhe» jedheen.
25 Isaan, «Ati eennu?» jedhanee isa gaafatane. Yesuus
deebisee, «Kama ani jalqaba irraa kaasee isinitti hime.
26 Ani marroo teessan waan jedhuu fi waan isinitti muru
hedduu qaba. Teetuu malee, ka na erge dhugaamessa; anille
waan isa irraa dhage'e qofa biyya lafaatitti dubbadha» jedhe.
27 Isaan marroo Abba'aa akka Yesuus isaanitti dubbatiisatti
jiru hin hubanne.
28 Maarre inni isaaniin, «Isin yennaa Ilma Namaa muka
irratti ol fuutane, ani eennu akka te'e hin beettan; achiin
duuba baallii tiyyaan womaa akka ani hin goone hin beettan;
ammoo waan Abbaan akka ani jedhu na barsiise qofaa jedha.
29 Ka na erge na woliin jira; ani yennaa mara waan isa
gammachiisu waan hujuuf, inni qofii tiyya ana hin lakkinne»
jedhe.
30 Akkuma Yesuus tana dubbateen worri hedduun isatti
dhugeeffate.

Dhugaan Bilisa Isin Baatti

31 Maarre Yesuus Yihudoota worra isatti dhugeeffateen,
«Isin barsiisa kiyyaaf yoo ajajantane, dhugumaan barattoota
tiyya;
32 isin dhugaa hin beettan; dhugaalle bilisa isin hin baatti»
jedhe.
33 Isaan deebisanee, «Nuuti sanyii Abrahaamii ti; ijjumaa
eennulle'eef garboolee teenee hin beennu. Ati, ‹Bilisa baatan›
jechuun keeti maan jechu'u ree?» jedhane.
34 Yesuus deebisee, «Ani dhugaa isinitti hima; ka cubbuu
huju martinuu garbicha cubbu'uu ti.
35 Garbichi yennaa mara maatii goottaa ifii woliin hin le'u;
ilmi ammoo yennaa mara maatii san woliin le'a.

‡ **8:24** *Ana:* Kolbaa Israa'eliitiif maqaan Waaqaa woyyichi ka «Ana» jedhamee hiikkamuu dande'u «Yahiiweh». Wongeela Yohaannisii keessatti, Yesuus yennaa tokko tokko akka inninuu isuma san te'e mudhisiisaaf, «Ana» jedhee itti fayyadameera.

36 Ilmi yoo bilisa isin baase, isin dhugumaan bilisa hin
baatan.
37 Akka isin sanyii Abrahaamii teetane ani hin beeka. Te'uu
malee isin jecha kiyya waan hin fudhatiniif, na ijjeesiisaaf
barbaaddan.
38 Ani waan Abbaa kiyya biratti dhagge dubbadha; isin am-
moo waan abbaa keessan irraa dhageettane gootan» jedhe.
39 Isaan deebisanee, «Abbaan keenna Abrahaam» jedha-
neen. Yesuus deebisee, «Isin dhugumaan ijoollee Abrahaamii
adoo teetanee, hujii Abrahaam huje hin hujjaniiyyu.
40 Isin ana nama dhugaa Waaqa irraa dhage'ee isinitti
hime ijjeesiisaaf barbaaddan. Abrahaam waan akkanaa hin
goone.
41 Isin waan abbaan keessan huju hujatiisatti jirtan» jedhe.
Isaan deebisanee, «Nuuti ijoollee abbeera'aatii moti; Abbaan
nuuti qannu Waaqa tokkocha qofa» jedhane.
42 Yesuus isaaniin, «Waaqi dhugumaan Abbaa keessan adoo
te'e, ani waan Waaqa biraa dhufee amma as jiruuf, na hin
jaalattaniiyyu. Isatti na erge malee, ani baallii tiyyaan hin
dhunne.
43 Waan ani jedhu isin maaf hin hubanne? Wonni hubatiisa
dhaddanuuf, Jecha kiyya dhage'iisaaf hin dandeettanu.
44 Isin ka abbaa keessan Seexanaa ti; halchaa isaalle godhi-
isaaf barbaaddan. Inni jalqabumaa kaasee ka nama ijjeesu;
dhugaan isa keessa waan hin jirreef, dhugaa irra hin jiru.
Inni dharaamessaa fi abbaa dharaa waan te'eef, yennaa
dhara dubbatu, dharuma ifi keessaa dubbata.
45 Ani ammoo waan dhugaa dubbadhuuf, isin natti hin
dhugeeffattanu.
46 Isin keessaa nami yakkaa cubbu'uu natti muru eennu?
Ani dhugaa yoo dubbadhu, isin maaf ana hin dhugeeffanne
ree?
47 Ka Waaqaa ka te'e, jecha Waaqaa hin dhage'a. Te'uu
malee, isin ka Waaqaa waan hin te'iniif, hin dhageettanu»
jedhe.

Yesuusii Fi Abrahaam

48 Yihudooti deebisanee, «Ati nama samaariya'aa ti; dur-
riisalle ifi keessaa qadda jechuun keenna dhuga'aa motii?»
Yesuusiin jedhane.
49 Yesuus deebisee, «Ani durriisa ifi keessaa hin qabu. Ani
abbaa kiyya ulfeessa; isin ammoo na hin ulfeessitanu.
50 Ani ulfinna ifiif hin barbaadu. Ka ulfinna naaf barbaadu
ammoo hin jira; ka murulle isa.
51 Ani dhugumaan isinitti hima; nami jecha kiyya eegatu
marti ijjumaa hin du'u» jedhe.

52 Yihudooti isaan, «Nuuti amma dhugumaan akka ati durriisa ifi keessaa qaddu beenneerra! Abrahaam du'eera; raagotille du'aneeran; ati ammoo, ‹Nami jecha kiyya eegatu ijjumaa hin du'u› jetta.
53 Ati abbaa keenna Abrahaam hin caaltaa? Inni du'eera; raagotille du'aneeran. Ati eennu ifi seeta?» jedhane.
54 Yesuus deebisee, «Ani yoo ifi ulfeesse, ulfinni sun gatii hin qabu. Ka ana ulfeessu Abbaa kiyya, ka isin Waaqa keenna jettanu.
55 Te'uu malee isin isa hin beettanu; ani ammoo isa hin beeka. Ani yoo isa hin beeku jedhe, akkuma keessan dharaamessa te'a. Ani ammoo isa beeka, jecha isaalle hin eegadha.
56 Abbaan keessan Abrahaam guyyaa dhufa tiyyaa dhaggisaaf gammade; dhaggeelle gammade» jedhe.
57 Yihudooti isaan, «Ati woggaa shantamaayyuu adoo hin geyin, Abrahaam dhaggitee?» jedhane.
58 Yesuus deebisee, «Ani dhugaa isinitti hima; Abrahaam adoo hin dhalatinuu Ani ‹Ana›§» jedhe.
59 Maarre isaan isa tumiisaaf dhakaa fudhatane; Yesuus ammoo ifi dhossee Galma Waaqaatii bayee deeme.

9

Yesuus Namicha Ballaa Te'ee Dhalate Tokko Fayyise

1 Yesuus adoo ideemaa dabaruu, namicha ballaa te'ee dhalateeru tokko dhagge.
2 Barattooti isaa, «Barsiisa'a, akka namichi kun ballaa te'ee dhalatu ka cubbuu huje eennu? Isuma mo'o worra isaa ti?» jedhanee isa gaafatane.
3 Yesuus deebisee, «Inni yookiin worri isaa cubbuu hin hunye. Hujiin Waaqaa isa irratti akka mudhattuuf, inni ballaa te'e.
4 Adoo guyya'aatuu, hujii ka ana ergee hujuu qanna; halkan nami tokkolle itti hujiisa hin dandeenne hin dhufa.
5 Ani biyya lafaa keessa haga jiru, ifa biyya lafaa ti» isaaniin jedhe.
6 Yesuus tana jedheen duuba, lafatti tufee hancufaan dhoqqeesse; dhoqqee san ila namichaatitti dibee,
7 «Dhaqiitii haroo Siilo'aamiititti dhiqadhu» jedhe; «Siilo'aam» jechuun ka ergame jechu'u. Maarre namichi dhaqee, dhiqatee, dhaggaa deebi'ee dhufe.
8 Ollooti isaatii fi kolbaan tanaan dura isaa kadhatuun dhaggiteertu, «Namichi kun ka tee'ee kadhatuu motii?» jedhanee gaafatane.

---

§ **8:58** *Ana:* Ibsa 8:24 irratti kenname ilaali.

9 Gariin, «Isuma» jedhane; ka dhibiin ammoo, «Waawwo'o, isa fakkaata malee, isaa moti» jedhane.

Namichi ammoo, «Ani isuma» jedhe.

10 Isaan, «Ilti teeti attamiin banante ree?» jedhanee isa gaafatane.

11 Inni deebisee, «Namicha Yesuus jedhamutti biyyee dhoqqeessee, ila tiyyatti dibee, akka ani gara haroo Siilo'aamii dhaqee dhiqadhu natti hime. Maarre anille dhaqee dhiqadhee, dhagguu dande'e» jedhe.

12 Isaan, «Inni amma eessa jira?» jedhanee isa gaafatane. Inni deebisee, «Ani hin beeku» jedhe.

Fariisaayoti Akka Namichi Itti Fayye Qorqorane

13 Achiin duuba isaan namicha dur balla'aa kaan gara Fariisaayotaa geessane.

14 Guyyaan Yesuus biyyee dhoqqeessee ila namicha balla'aa fayyise sun guyyaa Sanbataa ti.

15 Fariisaayotille attam akka inni dhagguu dande'e namicha gaafatane. Namichi deebisee, «Yesuus dhoqqee ila tiyya dibe; ani dhiqadhee, amma dhagguu dande'e!» jedhe.

16 Fariisaayoti gariin, «Namichi kun Sanbataa waan hin ulfeessineef, Waaqa biraa ka dhufe te'iisa hin dande'u» jedhane. Worri kuun ammoo, «Nami cubbaalessi attamiin bilbaasota akkasii hujuu dande'a?» jedhanee odduu isaaniititti gargar qoqoodam te'e.

17 Maarre Fariisaayoti namicha dur balla'aa kaaniin, «Marroo namicha ila tiyya bane jettu kanaa, maan jetta?» jedhanee gaafatane.

Namichi deebisee, «Inni raaga'a» jedhe.

18 Yihudooti baallii qabanu, namichi kun akka dur ballaa te'eeruu fi amma dhagguu dande'e, haga worra isaa waamanutti hin dhugeeffanne.

19 Maarre isaan worraan, «Mucaan keessan, ka isin ballaa te'ee dhalate jettanu kanaa? Amma inni attam dhagguu dande'e ree?» jedhanee gaafatane.

20 Worri isaa deebisee, «Akka inni ilma keenna te'e, ballaa te'eelle akka dhalate hin beenna.

21 Amma ammoo attamiin akka inni dhagguu dande'e, yookiin eennu ila isaa akka bane nuuti hin beennu. Inni nama gudda'a, ifumaafuu dubbatuu hin dande'a; isa gaafadha'a!» jedhane.

22 Nami akka Yesuus Masiihii* te'e dhugaa baasee dubbatu,
Mana Waaqonfannaa Yihudootaa keessaa akka ari'amu Yihudooti baallii qabanu waan wolii galaneeranuuf, worri isaa
isaan sodaatee tana jedhe.
23 Waan kanaaf worri isaa, «Inni nama gudda'a; isa
gaafadha'a!» jedhane.
24 Isaan namicha dur ballaa te'ee dhalate lammeessoo waamanee, «Ati Waaqa ulfeessii dhugaa dubbadhu! Namichi kun
akka cubbaalessaa nuuti hin beenna» jedhaneen.
25 Namichi deebisee, «Inni cubbaalessa te'uu yookiin te'uu
dhabuu ani hin beeku; waan tokko qofaa beeka: Ani ballaa
te'ee ture, amma ammoo hin dhagga» jedhe.
26 Isaan, «Inni maan sii godhe? Inni attamiin ila teeti bane?»
jedhanee gaafatane.
27 Inni deebisee, «Ani duruu isinitti himeera, isin hin
caqanne. Maaf ammaalle dhage'uu barbaaddan? Isinille
barattoota isaa te'uu feetanii?» jedhe.
28 Isaan isa arrassanee, «Si'ittuu barataa isaa ti; nuuti ammoo barattoota Muuse'ee ti.
29 Nuuti akka Waaqi Muuse'etti dubbateeru hin beenna;
namichi kun ammoo, inni eessaa akka dhufeeyyuu hin
beennu!» jedhaneen.
30 Namichi deebisee, «Wonni kanciraa, inni eessaa akka
dhufe isin hin beettanu! Inni ammoo ila tiyya bane!
31 Waaqi cubbaaleyyi'iif akka hin dhageenne nuuti hin
beenna; inni worra isa ulfeessuu fi fedhii isaa muummessuuf
dhage'a.
32 Nama ballaa te'ee dhalate tokko ka ila bane jira jedhamuun, haga biyyi lafaa dadantee ijjumaa dhage'antee hin
beettu.
33 Nami kun Waaqa biraa adoo dhufuu dhabaatee, waan
tokkolle godhuu hin dande'uuyyu» isaaniin jedhe.
34 Isaan, «Ati cubbu'uun guutantee dhalattee nu barsiisi-
isaaf wodhaantaa?» jedhanee gussanee gad isa baasane.

Ballummaa Ayyaantumma'aa

35 Yesuus akka isaan namicha gussanee gad baasane
dhage'ee, yennaa isa dhagge, «Ilma Namaatitti hin dhugeeffattaa?» jedhee isa gaafate.
36 Namichi deebisee, «Goottaa kiyya, kam inni? natti himi,
itti dhugeeffadhaa!» jedheen.
37 Yesuus isaan, «Ati duruu isa dhaggiteerta, ka amma si
woliin dubbatiisatti jiruuyyu isa» jedhe.
38 Namichi, «Goottaa kiyya! Ani hin dhugeeffadha» jedhee
isaa sagade.

---

* **9:22** *Masiihii:* Kiristoos

39 Yesuus, «Worri ballaan akka dhagguu fi worri dhaggu
ballaa akka te'u, muriisaaf ani gara biyya lafaa tana dhufe»
jedhe.
40 Worra Fariisaayotaa ka isa woliin achi jiranu keessaa
gariin isaa tana jedhu dhage'anee, «Dhugumaan nuutilleen
balloota jechuu keetii ree?» jedhanee isa gaafatane.
41 Yesuus isaaniin, «Isin balloota adoo teetanee, silaa
yakkaa hin qaddanuuyyu; amma ammoo hin dhaggina waan
jettanuuf, isin yakkaameyyi'i» jedhe.

10

Mammaassa Tissee Hoolotaa
1 Yesuus, «Ani dhugaa isinitti hima, nami gara gooree
hoolotaa balbalaan adoo hin te'in, karaa dhibi'iin yaabee
seenu, hattu'uu fi saamtu'u.
2 Nami gara gooree hoolotaa balbalaan seenu ammoo, tis-
see hoolotaa ti.
3 Ka balbala eegu balbala isaaf hin bana. Hoolotille qoon-
qoo isaa hin dhage'an. Inni hoolota ifii maqa'aan waamaa,
dura deemaa gad baasa.
4 Inni hoolota ifii mara yennaa gad baase, isaaniin dura
deema; hoolotille qoonqoo isaa waan beekanuuf isa hordo-
fan.
5 Isaan qoonqoo ormaa waan hin beenneef, irraa baqatan
malee, isa hin hordofanu» jedhe.
6 Yesuus mammaassa kana isaanitti hime, isaan ammoo
waan inni jedhe hin hubanne.

Yesuus Tissee Dansa'a
7 Yesuus ammalle, «Ani dhugaa isinitti hima: balbalti
hoolotaa ana.
8 Worri dhibiin ka anaan dura dhufe marti hattu'uu fi
saantu'u, hooloti ammoo isaan hin dhageettu.
9 Balbalti ana. Ka anaan seenu hin fayya; ol hin seena, gad
hin baya, dheedalle hin dhaggata.
10 Hattuun hatiisaaf, ijjeesiisaa fi balleessiisa qofaaf dhutti.
Ani ammoo hooloti jiruu akka dhaggattuu fi jiruu firinxi-
ixxuu* akka qabaattuuf dhufeera» jedhe.
11 Yesuus, «Tisseen dansaan ana. Tisseen dansaan hoolota
ifiitiif lubbuu ifii dabarsee kenna.
12 Tissee adoo hin te'in, ka qaxaramee tissu, hooloti ta
isaa waan hin te'iniif, yayyiin dhuttuun yennaa dhagge, inni
hoolota lakkisee dheeta; maarre yayyiin buttee hoolota bit-
tinneessiti.
13 Namichi qaxaramee tissu, waan qaxaramee tissuuf,
hoolotaafille waan hin rakkaneef lakkisee dheeta.

* **10:10** *Firinxiixxuu:* Ta dhidhuu hin qanne

14-15 Tisseen dansaan ana. Akkuma Abbaan na beeku,
anilleen isa beeka; akkuma ani hoolota tiyya beeku, isaanille
na beekan. Anille isaaniif lubbuu tiyya dabarsee kenna.
16 Ani hoolota dhibii ta gooree tana keessa hin jirre qaba;
ani isaanille fiduu qaba. Isaan qoonqoo tiyya hin dhage'an,
gooree takkaa hin te'an, tisseelle tokkocha.
17 «Ani lubbuu tiyya deebisee fudhatu'uuf dabarsee waan
kennuuf, Abbaan na jaalata.
18 Ani lubbuu tiyya fedha kiyyaan dabarsee kenna malee
eennulle narraa hin fudhatu. Ani lubbuu tiyya dabarsee
kenniisaa fi deebisee fudhatiisaaf baallii qaba. Ani ajaja kana
Abbaa irraa fudhadhe» jedhe.
19 Sababa jecha kanaatiif ammalle Yihudooti yaadaan gar-
gar qoqoodante.
20 Isaan keessaa nami hedduun, «Inni durriisa ifi keessaa
qaba! Inni maraata'a! Isin maaf isa dhageettan?» jedhane.
21 Worri dhibiin ammoo, «Tun dubbii nama durriisa ifi
keessaa qabuutii moti! Durriisi ballaa ila banuu dande'aa?»
jedhane.

Yesuus Tuffatame

22 Yennaa san jilti eebba Galma Waaqaa ka haareffamee
Yerusaalem keessatti jilifamiisatti jirtiiyyu; yennaan sun
ganna.
23 Yesuus dalleya Galma Waaqaa keessatti sissaabii† Solo-
moon jala deddeebi'u keessa ideemiisatti jiruun,
24 Yihudooti isa marsitee, «Ati haga yoomii gadhaa keenna
rarraacha? Ifatti baasii nutti himi: Ati Masiihii?» jedhanee
gaafatane.
25 Yesuus deebisee, «Ani duruu isinitti himeera, isin ammoo
ana hin dhugeeffattanu. Hujiin ani maqaa Abbaa kiyyaatiin
huju naaf dhugaa baati;
26 isin ammoo hoolee tiyya waan hin te'iniif, hin dhugeef-
fattanu.
27 Hooloti tiyya qoonqoo tiyya dhageetti; ani isaan beeka,
isaanille na hordofan.
28 Ani jiruu bara baraa isaaniif kenna, isaanille ijjumaa
hin badanu, eennuulle harka kiyya keessaa isaan butuu hin
dande'u.
29 Abbaan kiyya, ka isaan naaf kenne waan mara caala,
eennulle dande'ee harka Abba'aatii isaan hin butu.
30 Abba'aa fi Ani tokko» isaaniin jedhe.
31 Achiin duuba Yihudooti dhaka'aan isa tumiisaaf am-
malle dhakaa fudhatte.

† **10:23** *Sissaabii:* Soroo manaa, gimoo manaa

32 Yesuus deebisee, «Ani hujii dansaa hedduu Abbaan natti
kenne hujee isinitti mudhiseera; isaan kana keessaa kamiif
dhaka'aan na tumiisaaf barbaaddan?» jedhe.
33 Yihudooti deebisanee, «Wonni nuuti dhaka'aan si tumi-
isaaf barbaannuuf, waan ati Waaqa faanshessiteef malee,
hujii dansaa keessaa takkaalle'eefii moti, ati adoo namuma
teeteertuu Waaqa ifi goota» jedhaneen.
34 Yesuus deebisee, «Seera keessan keessatti Waaqi isiniin
‹Isin waaqota› ka jedhe barreeffanteertii motii?
35 Worra jechi Waaqaa isaaniif dhufeen, ‹Isin waaqota› yoo
jedhe, Barreeffam Woyyichi ka hin diiganne yoo te'e,
36 ‹Ani Ilma Waaqaa ti› waan jedheef, ana ka Abbaan na
filatee gara biyya lafaa na ergeen, isin ‹Waaqa faanshessita›
attam jettan ree?
37 Yoo ani hujii Abbaa kiyyaa hin hunye te'e, natti hin
dhugeeffatina'a.
38 Yoo ani huju te'e ammoo, natti dhugeeffatuu dhaddan-
ulle, Abbaan na keessa, Anille Abbaa keessa akka jiru akka
beettanuu fi akka hubattanu, hujii tiyyatti dhugeeffadha'a»
isaaniin jedhe.
39 Isaan ammalle isa qabiisaaf barbaadane; inni ammoo
isaan harkaa miliqe.
40 Achiin duuba Yesuus ammalle Yordaanosiin gama addee
Yohaannis duraan itti cuuphaa ture deebi'ee dhaqee, achi
bubbule.
41 Namooti hedduun gara isaa dhufane. Isaan, «Yohaannis
bilbaasa tokkolle hin goone, ammoo marroo namicha kanaa
wonni inni dubbate marti dhuga'a» jedhane.
42 Namooti hedduun achi jiranu Yesuusitti dhugeeffatane.

11

Du'a Alaazarii
1 Namichi Alaazar jedhamu tokko, ka Bitaaniyaa keessa
le'u dhibame. Bitaaniyaan qachaa Maariyaamii fi obboleet-
tiin isi'ii Maartaan le'anu.
2 Maariyaamiin tun ta fiqiree miila Gootta'aatitti naxxee,
rifeensa mataa ifiitiin miila isaa haxxe; Alaazariin dhibame
sunille obboleessa isi'ii ti.
3 Obboleettoti Alaazarii: «Gootta'a, nami ati jaalattu
dhibameera» jedhanee Yesuusitti ergane.
4 Yesuus yennaa tana dhage'e, «Dhibeen tun, ulfinni Waaqaa
akka mudhatuuf, Ilmi Waaqaalle akka ittiin ulfaatuuf teete
malee, Alaazar du'ee akka hafuufii moti» jedhe.
5 Yesuus Maartaa, obboleettii isi'ii Maariyaamii fi Alaazar
hin jaalataayyu.

10:40 Yoh. 1:28

6 Akka Alaazar dhibame dhage'ulle, addee jiru san guyyaa
lama oole.
7 Achiin duuba inni barattoota ifiitiin, «Me gara biyya Yi-
huda'aa deebinee dhandha» jedhe.
8 Barattooti isaan, «Barsiisa'a, dhikoo tana Yihudooti
dhaka'aan si tumiisaaf barbaadaneeran; ati ammalle achi
dhaqiisaaf yaadattaa?» jedhaneen.
9 Yesuus deebisee, «Guyyaan tokko saatii kudhanii lama
qabaa motii? Maarre nami guyya'aan ideemu, ifa biyya lafaa
tana waan dhagguuf hin gufatu.
10 Nami halkaniin ideeme ammoo, sababa ifa hin qanneef
hin gufata» jedhe.
11 Yesuus tana jedheen duuba dabalee, «Alaazar jaalli
keenna rafeera, ani ammoo dhaqee isa hin dammassa» jedhe.
12 Barattooti isaa deebisanee, «Gootta'a, inni yoo rafee ji-
raate, hin fayya» jedhane.
13 Yesuus akka Alaazar du'eeru dubbatte; isaan ammoo
marroo hirriibaa dubbate seyane.
14 Maarre Yesuus ifa tolchee, «Alaazar du'eera;
15 ammoo akka isin dhugeeffattanuuf, ani achi waan hin ji-
raatiniif gammadeera. Amma ammoo ka'aa gara isaa dhand-
haa!» isaaniin jedhe.
16 Toomaasiin Didimoos* jedhamu barattoota dhibi'iin,
«Kowaa me nuutille dhandhee, barsiisaa woliin duunaa!»
jedhe.

Yesuus Du'aa Ka'iisaa Fi Jiru'u

17 Yesuus yennaa achi geye, Alaazar haga awwaalamee
guyyaa afur akka te'e dhagge.
18 Bitaaniyaan Yerusaalem irraa gara kiiloomeetira sadii
fagaatti;
19 Yihudooti hedduun Maarta'aa fi Maariyaam marroo du'a
obboleessa isaaniitiif isaan jajjabeessiisaaf dhufaneeran.
20 Maartaan dhufa Yesuusii yennaa dhageette, gad itti
baate; Maariyaam ammoo manumatti hatte.
21 Maartaan Yesuusiin, «Gootta'a, adoo ati as jiraattee, ob-
boleessi kiyya silaa hin du'uuyyu!
22 Ammoo, ammalle waan ati gaafatte mara Waaqi akka sii
kennu ani hin beeka» jette.
23 Yesuus, isi'iin, «Obboleessi keeti du'aa hin ka'a» jedhe.
24 Maartaan deebittee, «Guyyaa muumme'ee yennaa du'aa
ka'iisaa, akka inni du'aa ka'u ani hin beeka» jette.
25 Yesuus, «Du'aa ka'iisaa fi jiruun ana. Ka natti dhugeeffatu,
du'ulle jiru'uun hin le'a;

* **11:16** *Didimoos:* Didimoos jechuun lakkicha jechu'u

26 Ka jiru'uun le'uu fi natti dhugeeffatu marti hin du'u. Ati
kana hin dhugeeffattaa?» isi'iin jedhe.
27 Isiin, «Ee Gootta'a, ati Ilma Waaqaa, Masiihii gara biyya
lafaa dhufaaru akka teete ani hin dhugeeffadha» jetteen.

Yesuus Bowe

28 Maartaan kana jetteen duuba, dhaxxee obboleettii ifii
Maariyaam qofuu waantee, «Barsiisaan as jira, si'ille waami-
isatti jira» jetteen.
29 Maariyaamiin yennaa tana dhageette, ariifattee isa
dhaggiisaaf kaatee baatee gara isa dhaxxe.
30 Yesuus adduma Maartaan isa itti dhaggite jiraayyu
malee, yennaa san ollaa keessa hin seenneeyyu.
31 Yihudooti isii jajjabeessiisaaf isii woliin mana keessa ji-
ranu, yennaa Maariyaamiin ariifattee kaatee baatuun dhag-
gane, waan addee awwaalaa dhaxxee boottu seyanee, isii
gula ka'ane.
32 Maariyaam addee Yesuus jiru geettee, akkuma isa dhag-
giteen, miila isaatitti jiddee, «Gootta'a! Adoo ati as jiraattee,
obboleessi kiyya silaa hin du'u» jetteen.
33 Yesuus bowiisa isi'iitii fi kolbaan isii woliin jirtulle attam
akka bowiisatti jirtu yennaa dhagge, gadhaan isaalle gaddee,
guddisee laaleffatee,
34 «Eessatti awwaaltane?» jedhee isaan gaafate. Isaan,
«Gootta'a, koyii ilaali» jedhanee deebisane.
35 Yesuus bowe.
36 Yihudooti, «Attam akka inni isa jaalate ilaala'a!» jette.
37 Isaan keessaa gariin ammoo, «Inni nama ballaa
fayyiseera, silaa akka Alaazar hin duune dhoogguu hin
dande'uuyyuu?» jedhane.

Yesuus Alaazar Du'aa Kaase

38 Yesuus ammalle guddisee laaleffatee, gara boolla
awwaalaa dhaqe. Boolli awwaalaa sun goda dhakaan afaan
irra keyameeru.
39 Yesuus, «Dhakaa irraa kaasa'a!» jedhee ajaje. Maartaan,
obboleettiin nama du'ee, «Gootta'a, inni haga du'ee guyyaa
afur tureera. Amma ajoweera!» jetteen.
40 Yesuus isi'iin, «Yoo dhugeeffatte ulfinna Waaqaa akka
dhaggitu, ani sitti hin hinnee?» jedhe.
41 Maarre isaan dhakaa irraa kaasane. Achiin duuba
Yesuus ol ilaalee, «Ee Abba'a, waan na dhageetteef, si galate-
effadha.
42 Akka ati yennaa mara naa dhageettu ani hin beeka;
ammoo kolbaan as dhaabbattu tun akka ati ana ergite akka
dhugeeffattuuf tana jedhe» jedhe.

43 Tana jedheen duuba, Yesuus, «Alaazar, as bayi!» jedhee
qoonqoo guddo'oon waame.
44 Alaazarille harkii fi miilli isaa woyaa awwaalaatiin xax-
amee, fuulli isaalle woya'aan maramee, gad baye. Yesuus,
«Hiika'aatii lakkisa'a, deemuutii» isaaniin jedhe.

Yesuus Ijjeesiisaaf Itti Malane

45 Yihudoota gara Maariyaamii dhufaneeranu keessaa hed-
duun waan Yesuus huje dhagganee, isatti dhugeeffatane.
46 Isaan keessaa gariin ammoo gara Fariisaayotaa dhaqa-
nee waan Yesuus huje itti himane.
47 Maarre sooreyyiin hayyootaatii fi Fariisaayoti kora
murti'ii waamanee, «Bilbaasota namichi kun hujiisatti jiru
mara ilaala'a! Maan goona?
48 Akkanumaan yoo isa lakkinne, nami maraa isatti hin
dhugeeffata; worri Rooma'aalle dhufee Galma Waaqaa keen-
naa fi kolbaa teenna hin balleessa» jedhane.
49 Isaan keessaa nami tokko, ka Qayyaaffaa jedhamu, ka
woggaa san hayyuu guddaa te'eeru, «Isin ijjumaa wo hin
beettanu;
50 kolbaan duudiin badu'uu mannaa, nami tokko kolba'aaf
du'uun isiniif woyya; isin ijjumaa tana hin hubattanuu?»
isaaniin jedhe.
51 Inni ifi keessaa fuudhee tana hin jenne; woggaa san
hayyuu guddaa waan te'eef, Yesuus kolbaa Yihudi'iitiif akka
du'aaru raage.
52 Isaan qofaaf adoo hin te'in, kolbaa Waaqaa ta bittin-
nootte maralle wolitti rariisaaf du'a.
53 Guyyaa sanii jalqabanee Yihudooti baallii qabanu
Yesuus ijjeesiisaaf mala dhowane.
54 Tanaaf Yesuus Yihudaa keessa ifaataan deddeemuu hin
dandeenne; ammoo achi lakkisee gara qachaa Efreem jed-
hamuu, ka goomole'een dhikoo jiruu dhaqee, barattoota ifii
woliin achi bubbule.
55 Yennaan Jila Irra Dabarama Yihudootaa dhikaatteer-
tiiyyu; biyya keessaa namooti hedduun jilaan dura akka
aadaa dhugeeffannaa isaaniititti ifi qulqulleessu'uuf gara
Yerusaalemii ol bayane.
56 Isaan Yesuus barbaadiisatti waan jiranuuf, Galma
Waaqaa keessa dhaabbatanee, «Maan isinitti fakkaatti? Inni
gara jilaa hin dhufu, hin dhufaa?» jedhanee wol gaafatane.
57 Sooreyyiin hayyootaatii fi Fariisaayoti akka isa qabiisa
dande'anu, nami addee Yesuus jiru beeku yoo jiraate, akka
himu ajaja kennaneeran.

12

Maariyaam Yesuus Fiqiree Issite
(Mat. 26:6-13; Mar. 14:3-9)

1 Jila Irra Dabaramaatiif guyyaan jaan hafeeruun, Yesuus
addee Alaazariin inni du'aa kaase le'u, Bitaaniyaa dhaqe.
2 Isaan achitti irbaata isaaf qopheessanee, Maartaan
areerte; worra Yesuus woliin achi addee nyaataa
tetee'aneeranu keessaa tokkochi Alaazar.
3 Achiin duuba Maariyaam fiqiree gatii guddo'oo ta Naar-
doos* qofa irraa hujante ta litirii takkaa hidha geettu fuutee,
miila Yesuusii lamaanittuu naxxee, rifeensa mataa ifiitiin
haxxe. Fiqqeessi fiqire'ee mana duudii guute.
4 Barattoota Yesuusii keessaa tokko ka te'e, Yihudaan nami
biyya Keriyootii, ka isa dabarsee kennaaru,
5 «Fiqireen tun mindaa gara woggaa tokkootitti dhikaatu†
gurgurantee maaf hiyyeeyyi'iif hin kennamin?» jedhe.
6 Inni waan hattuu te'eef, tana jedhe malee, marroo hiyy-
eeyyi'iitiif jedheetii moti. Inni korojoo beese'ee ba'ata; beesee
korojoo keessaalle fudhataa ture.
7 Yesuus ammoo, «Isiin guyyaa awwaala kiyyaatiif qophii
goote waan te'eef, isii dhiisa'a.
8 Namooti Hiyyeeyyiin yennaa maraa isin woliin jiran, ani
ammoo yennaa maraa isin woliin hin jiraadhu» jedhe.

Alaazar Ijjeesiisaaf Itti Malane

9 Worra Yihudootaa keessaa Kolbaan hedduun Yesuus
Bitaaniyaa akka jiru beette; maarre Yesuus qofaaf adoo hin
te'in Alaazarii inni du'aa kaaselle dhaggiisaaf achi dhaxxe.
10 Sooreyyiin hayyootaa ammoo Alaazarille ijjeesiisaaf itti
malane;
11 sababille Yihudooti hedduun sababa Alaazariitiif isaan
lakkisanee Yesuusitti waan dhugeeffataneef.

Yesuus Ulfinnaan Yerusaalem Seene
(Mat. 21:1-11; Mar. 11:1-11; Luq. 19:28-40)

12 Boruyyaa Gumiin guddoon Jila Irra Dabaramaatiif
dhutteertu Yesuus gara Yerusaalemii akka dhufiisatti jiru
dhageette.
13 Maarre dameelee meexxi'ii qabattee, qoonqoo
guddo'oon, «Hosaa'inaa!‡ Mootiin Israa'elii ka maqaa
Gootta'aatiin dhufu ka eebbifame!» jedhaa isa fudhatiisaaf
baate.

---

* **12:3** *Naardoos:* Maqaa mukaa yookiin fiqiree muka Naardoos jedhamu irraa hujamee ti † **12:5** *Mindaa gara woggaa tokkootitti dhikaatu:* Dinaara dhibba saditti ‡ **12:13** *Hosaa'inaa:* Addee tanatti yaada Waaqi galatoomu jedhu qaba

14 Yesuus ilmayyoo harre'ee tokko dhaggee irra tee'e. Kunille akkuma Barreeffam Woyyichi,
15 «Kolbaa Yerusaalemii, hin sodaatina'a!
Mootiin keessan kunoo ilmayyoo harre'ee irra tee'ee dhufa» jedhu.
16 Barattooti isaa jalqaba irratti kana hin hubanne; Yesuus gara ulfinnaa ol fudhatameen duuba ammoo, isaan Barreeffam Woyyichi marroo isaatiif akka kana jedhee fi isaanille kanuma akka isaaf godhane qaabatane.
17 Kolbaan yennaa inni Alaazar awwaala keessaa waamee du'aa kaasu Yesuus woliin jirtu waan te'e dhugaa bayaa turte.
18 Bilbaasa kana akka inni tolche waan dhageetteertuuf gumiin isa fudhatiisaaf baate.
19 Kanaaf Fariisaayoti, «Ilaala'a, nuuti womaa godhuu hin dandeenne! Kunoo, biyyi lafaa duudiin isa hordofaarti!» woliin jedhane.

Giriikooti Gariin Yesuus Barbaadane

20 Worra yennaa jilaa waaqonfatiisaaf gara Yerusaalemii dhaqaneeranu keessaa gariin Giriikoota.
21 Isaan gara nama Betsayidaa Galiilaa keessa jirtuu, gara Filiphoosii dhaqanee, «Gootta'a, nuuti Yesuus dhaggiisaaf barbaanna» jedhaneen.
22 Filiphoos dhaqee Indiryaasitti hime; Filiphoosii fi Indiryaas lamaaniin dhaqanee Yesuusitti himane.
23 Yesuus deebisee, «Yennaan Ilmi Namaa ulfaatu amma geetteerti.
24 Ani dhugaa isinitti hima: Midhaan qamadi'ii yoo lafa bu'ee du'e malee, tokkochuma te'ee hafa. Yoo du'e ammoo, midhaan hedduu buusa.
25 Nami jiruu ifii jaalatu jiruu ifii hin dhaba; nami biyya lafaa tana keessatti jiruu ifii jibbu ammoo jiruu bara baraatiif isii eegata.
26 Nami na tajaajiluu barbaadu na hordofuu ti; tanaaf tajaajilaan kiyyalle na woliin addee ani jiru hin jiraata. Nama na tajaajilu Abbaan kiyyalle hin ulfeessa» jedhe.

Yesuus Marroo Du'a Ifii Dubbate

27 Yesuus itti dabalee, «Amma lubbuun tiyya rakkatteerti, ani maan jedha? ‹Abba'a, yennaan tun akka natti hin dhunne oolchi jedha moo?› Akkas akka hin jenne yennaa rakkinnaa tanaaf dhufe.
28 Abba'a, maqaa keeti ulfeessi!» jedhe.
Achiin duuba qoonqoon ol gubba'aa dhuttee, «Ulfeesseera, ammalle hin ulfeessa» jette.

12:25 Mat. 10:39; 16:25; Mar. 8:35; Luq. 9:24; 17:33

29 Gumiin achi dhaabbattee qoonqoo tana dhageette
keessaa gariin, «Wonni mandiisu'u» jette; worri kuun,
«Ergamaa Waaqaatitti isatti dubbate» jedhe.
30 Yesuus ammoo isaaniin, «Qoonqoon tun isiniif jettee dub-
batte malee, anaafii moti.
31 Yennaan biyya lafaa tanatti murantu amma; bulchaan
biyya lafa tanaa Seexanni amma hin gatama.
32 Ani Yennaa lafa tana irraa ol kaafame, nama maraa gara
kiyya harkisa» jedhe.
33 Yesuus du'a attamii akka du'uuf jiru mudhisiisaaf tana
jedhe.
34 Gumiin deebittee, «Masiihiin haga bara baraa akka jiraatu
seera keenna irraa dhageenneerra. Ati attamiin Masiihiin
ol kaafamuu qaba jetta ree? Ilmi namaa kun eennu inni?»
jetteen.
35 Yesuus deebisee, «Ifi yennaa gabaaddu'uuf isin woliin
hin jiraata. Dukkanti akka isin hin dhaqqanne, ifa adoo
qaddanuu ideema'a; nami dukkanaan deemu eessa akka
deemiisatti jiru hin beeku.
36 Ijoollee ifaa akka teetanuuf, adoo ifa qaddanuu, ifatti
dhugeeffadha'a» jedheen.

Yesuus tana dubbateen duuba, biraa ideemee isaan du-
ralle'ee ifi dhosse.

Dhugeeffannaa Dhabiisa Kolba'aa

37 Yesuus addee isaan jiranutti bilbaasota kana mara hu-
julle, isaan isatti hin dhugeeffanne.
38 Dubbiin raagichi Isaayaas, «Gootta'a, eennutti waan nuuti
itti hinne dhugeeffate? Hunni Gootta'aa eennutti mudhatte?»
ka jedhe akka muummottuuf tun teete.
39 Maarre isaan dhugeeffatiisa hin dandeenne, sababille
Isaayaas addee dhibiille'etti,
40 «Ilti isaanii akka hin dhaggine, gadhaan isaaniille akka
hin hubanne, gara isaalle deebi'anee akka hin fayyine, Waaqi
ila isaanii jaamseera; gadhaa isaaniille jabeesseera jedha»
jedheera.
41 Isaayaas ulfinna Yesuusii waan dhaggeef tana jedhee
marroo isaa dubbate.
42 Te'uu malee, Yihudooti worri baallii qabanu hedduun
Yesuusitti dhugeeffatane; ammoo Mana Waaqonfannaa Yi-
hudootaa keessaa nu baasan jedhanee, Fariisaayota waan
sodaataneef, isatti dhugeeffatuu isaanii ifa baasanee hin
dubbanne.
43 Isaan ulfinna Waaqa irraa dhaggachuu caalaa ulfinna
nama irraa dhaggachuu jaalatane.

44 Yesuus qoonqoo guddo'oon, «Nami natti dhugeeffatu ka
na ergelle'etti dhugeeffata malee na qofatti hin dhugeeffatu.
45 Nami na dhaggu ka na ergelle hin dhagga.
46 Ka natti dhugeeffatu marti dukkana keessatti akka hin
hanneef, ani ifa te'ee gara biyya lafaa dhufeera.
47 Nama jecha kiyya dhage'ee hin eeganetti ka muru anaa
moti; ani biyya lafaa fayyisiisaaf dhufe malee, itti muriisaaf
hin dhunne.
48 Nama na didee Jecha kiyya hin fudhannetti ka muru hin
jira. Jecha ani dubbadhettuu gaafa guyyaa dhumaa itti mura.
49 Ani baallii tiyyaan hin dubbanne; ammoo Abbaa na
ergetti waan ani jedhee dubbadhu na ajaje.
50 Ajaji isaa kun gara jiruu bara baraa akka geessu ani
hin beeka. Maarre wonni ani dubbadhu, waan akka ani
dubbadhuuf Abbaan natti hime» jedhe.

13

Yesuus Miila Barattoota Ifii Dhiqe

1 Guyyaa Jila Irra Dabaramaatiin dura, Yesuus biyya lafaa
tana lakkisee yennaan gara Abba'aa deemu akka geetteertu
beeke. Inni biyya lafaa tana keessatti worra ka isaa te'ane
yennaa mara jaalateeraayyu; haga muumme'eetittille isaan
jaalate.
2 Yesuusii fi barattooti isaa irbaata irra jiraniiyyu. Seexanni
duraanuu Yihudaan ilma Simoonii ka nama biyya Keriyootii,
akka Yesuus dabarsee kennuuf, yaada isa keessa keyeera.
3 Yesuus akka Abbaan baallii guutuu isaa kenneeru beeke;
akka Waaqa biraa dhufee fi gara Waaqaalle akka deemu
beeke.
4 Maarre inni irbaata irraa ka'ee, woyaa lafa keyatee,
fooxaa ittiin haxowanu hidha ifiititti marate.
5 Achiin duuba inni bisaan qorii itti dhiqatanutti cossee,
miila barattoota ifii dhiqee fooxaa hidha ifiititti marateeruun
haxowe.
6 Simoon Pheexroos bira geyee jennaan, Simoon Phe-
exroos, «Gootta'a, sitti miila kiyya dhiqaa?» jedheen.
7 Yesuus isaan, «Waan ani hujiisatti jiru ati amma hin beettu,
duubarra ammoo hin hubatta» jedhe.
8 Pheexroos deebisee, «Ati ijjumaa miila kiyya hin dhixxu!»
jedheen.
Yesuus deebisee, «Yoo ani miila keeti hin dhiqin, na biraa
qooda hin qaddu» jedheen.
9 Simoon Pheexroos deebisee, «Gootta'a, eegasuu, miila
kiyya qofaa motii, harkaa fi mataa kiyyalle dhiqi!» jedheen.
10 Yesuus deebisee, «Nami nafa dhiqate, nafi isaa duudiin
qulqulluu waan te'eef, miila ifii malee, nafa dhiqachuu

hin barbaachisu. Isin qulqullu'u; te'uu malee, isin marti qulqullu'uu moti» jedheen.
11 Yesuus duraanuu ka isa dabarsee kennu waan beekeeruuf, «Isin marti qulqullu'uu moti» jedhe.
12 Yesuus miila isaanii dhiqeen duuba, woyaa fudhatee uffatee, addee ifiititti deebi'ee tee'ee, «‹Waan ani isinii godhe hubattanee?› jedhee gaafate.
13 ‹Barsiisa'a, Goottaalle› jettanee na waantan; akkas jechuun keessan dhuguma; sababilleen aninuu akkuma san.
14 Ani, Goottaan keessanii fi barsiisaan keessan, miila keessan eega dhiqee, isinille miila wolii dhiquu qaddan.
15 Akkuma ani isiniif godhe isinille akka gootanu, fakkeenna isinii te'eera.
16 Ani dhugaa isinitti hima: Garbichi goottaa ifii hin caalu, ergantichille ka isa erge hin caalu.
17 Isin dhugaa tana beettanee, hujii irra yoo oolchitane ka badhaatane.
18 «Ani marroo isin maraatiif dubbatiisatti hin jiru; ani worra filadheeru hin beeka; ammoo Barreeffam Woyyichi, ‹Namichi sagalee tiyya nyaate garagalee natti ka'e!› jedhu muummowuu qaba.
19 Yennaa inni muummowe, isin akka Ani Isa te'e akka dhugeeffattanuuf, adoo inni hin te'in dura amma ani tana isinitti hima.
20 Ani dhugaa isinitti hima: Nami ka ani erge fudhatu na fudhata; nami na fudhatulle ka na erge fudhata» isaaniin jedhe.

Yesuus Marroo Dabarfamee Kennamiisa Ifii Dubbate
(Mat. 26:20-25; Mar. 14:17-21; Luq. 22:21-23)

21 Yesuus tana dubbateeruun duuba, yaada* ifiitiin rakkatee, «Ani dhugaa isinitti hima: Isin keessaa tokkochi dabarsee na hin kenna» jedhee ifa tolchee dubbate.
22 Barattooti marroo eennuutiif akka inni dubbate wollaalanee, wol ilaalane.
23 Barattoota keessaa tokko, ka Yesuus isa jaalatu, Yesusitti aanee tee'eeraayyu.
24 Simoon Pheexroos, barataa sanitti qiphifatee, «Marroo eennuutiif akka Yesuus dubbatiisatti jiru gaafadhu» jedheen.
25 Maarre tanaaf barataan sun ittuma Yesuusitti hiiqee, «Gootta'a, eennu inni?» jedhee gaafate.
26 Yesuus deebisee, «Ka ani cassaa daabbo'oo tana unata† keessa cuuphee tuuqachiisu isa» jedheen; maarre inni cassaa daabbo'oo fuudhee, ilma Simoonii, Yihudaa nama biyya keriyootii tuuqachiise.

---

* **13:21** *Yaada:* Ayyaana † **13:26** *Unata:* Ittoo

27 Yihudaan akkuma cassaa daabbo'oo fudhateen, Seexanni isatti gale; Yesuus isaan, «Waan hujaartu dafii huji!» jedheen.
28 Worra irbaata irra jiru san keessaa Yesuus maaf tana akka isaan jedhe nami tokkolle ka beeke hin jiru.
29 Yihudaan beesee waan qabatuuf, barattooti gariin jilaaf waan isaanii barbaachisu dhaqee akka bitu, yookiin hiyyeeyyi'iif waan tokko akka kennuuf, Yesuus itti hime seyane.
30 Yihudaan cassaa daabbo'oo fudhatee yoosuma gad baye. Yennaan sun halkan.

Ajaja Haareya

31 Yihudaan gad bayeen duuba, Yesuus, «Ilmi Namaa amma ulfaateera; Waaqille isaan ulfaateera.
32 Waaqi isaan yoo ulfaate, Waaqille isa hin ulfeessa; ariifateelle isa hin ulfeessa.
33 Ijoollee tiyya, ani yennaa guddoo isin woliin hin jiraadhu. Isin na barbaadu'uuf jirtan; ani ammoo, ‹Addee ani dhaqiisatti jiru isin dhaqiisa hin dandeettanu› jedhee waanuma Yihudoota baallii qabanutti hime amma isinitti hima.
34 Ani ajaja haareya isinii kenna: Wol jaaladha'a. Akka ani isin jaaladhe, isinille wol jaaladha'a.
35 Isin wol yoo jaalattane, namooti marti akka isin barattoota tiyya teetane hin beekan» jedhe.

Yesuus Akka Pheexroos Isa Mormatu Dubbate
(Mat. 26:31-35; Mar. 14:27-31; Luq. 22:31-34)

36 Simoon Pheexroos, «Gootta'a, eessa dhaqaarta?» jedhee isa gaafate.
Yesuus deebisee, «Addee ani dhaqaaru amma na hordottee hin dandeettu; duuba ammoo ana hin hordotta» jedheen.
37 Pheexroos, «Gootta'a, amma si hordofiisa maaf hin dandeenne? Ani lubbuu tiyyalle si'iif dabarsee hin kenna» jedheen.
38 Yesuus deebisee, «Ati dhugumaan lubbuu teeti naaf dabarsitee hin kennitaa? Ani dhugaa sitti hima: Adoo lukkuun hin iyyin ati yennaa sadiin na mormatta» jedheen.

14

Karaan Gara Abba'aa Geessu Yesuus

1 Yesuus barattoota ifiitiin, «Gadhaan keessan hin raafamin, Waaqatti dhugeeffadha'a; analle'etti dhugeeffadha'a!
2 Mana Abbaa kiyyaa keessa addeen leeto'oo heddu'utti jira; anille addee isiniif qopheessiisaaf deemaara. Adoo isiin hin jirre teetee ani silaa tana isinitti hin himuuyyu.
3 Dhaqee addee isiniif qopheesseeruun duuba, addee ani jiru akka leetanuuf, deebi'ee dhufee isin fudhadha.

4 Karaa addee ani dhaqaaru geessu san isin hin beettan» jedhe.

5 Toomaas isaan, «Gootta'a, addee ati dhaqaartu nuuti hin beennu; maarre nuuti attamiin karaa achi geessu beekuu dandeenna?» jedhe.

6 Yesuus deebisee, «Karaan, dhuga'aa fi jiruun ana; anaan malee, eennulle gara Abba'aa hin dhufu.

7 Adoo na beettanee jiraattanee Abbaa kiyyalle hin beettaniiyyu. Ammaan jalqaddanee isa hin beettan, isalle dhaggitaneertan» jedheen.

8 Filiphoos isaan, «Gootta'a, Abbaa nu'utti mudhisi; sun nu geetti» jedheen.

9 Yesuus deebisee, «Isin mara woliin ani yennaa dheertuu tee'eera; Filiphoos! Ati haga ammaa na hin beettuu? Ka ana dhagge Abbaa dhaggeera. Ati maaf, ‹Abbaa nu'utti mudhisi› jetta ree?

10 Filiphoos! Akka ani Abba'aan jiru, Abbaalle anaan jiru ati hin dhugeeffattuu? Ani Jecha isinitti dubbadhu, baallii tiyyaan hin dubbadhu. Abbaa, na keessa jiraatuttuu, hujii ifii huja.

11 Ani Abba'aan, Abbaalle anaan akka jiru yennaa ani dubbadhe na dhugeeffadha'a. Yookiin sababa waan Ani hujeetiif natti dhugeeffadha'a.

12 Ani dhugaa isinitti hima: Nami natti dhugeeffatu waan ani huju hin huja; ani gara Abba'aa waan deemuuf inni waan kana caaluuyyuu hin huja.

13 Abbaan karaa Ilmaatiin akka ulfaatuuf, waan isin maqaa kiyyaan gaafattane mara, ani hin godha.

14 Waan mara maqaa kiyyaan yoo na gaafattane, ani hin godha» jedhe.

Marroo Ayyaana Woyyichaatiif Addii Kennante

15 Yesuus deebisee, «Isin yoo na jaalattane, ajaja kiyya hin eeggattan.

16 Ani Abbaa hin gaafadha, innille Jajjabeessaa dhibii, ka haga bara baraa isin woliin jiraatu isiniif hin kenna.

17 Inni Ayyaana dhuga'aa ti. Biyyi lafaa waan isa hin dhaggineef yookiin isa hin beenneef, isa hin fudhattu. Isin ammoo waan inni isin keessaa fi isin woliin jiraatuuf, isa hin beettan.

18 «Akka ijoollee haadhaa fi abbaa hin qannee qofi isin hin lakkisu; ani deebi'ee gara keessan hin dhufa.

19 Yennaa diqqo'oon duuba biyyi lafaa deebitee na hin dhaggitu; isin ammoo na hin dhaggitan; ani jiraataa waan te'eef, isinille hin jiraattan.

20 Ani Abbaa kiyyaan, isin anaan, anille isiniin akka jiru,
guyyaa san hin beettan.
21 «Nami na jaalatu, nama ajaja kiyya fudhatee eegatu. Ab-
baan kiyya ka ana jaalatu hin jaalata; anille isa hin jaaladha,
ifille isatti hin mudhisa» jedhe.
22 Yihudaa nama biyya Keriyootii adoo hin te'in, Yihudaan
dhibiin, «Gootta'a, biyya lafaatitti adoo hin te'in, attamiin
nu'utti ifi mudhitta?» jedhe.
23 Yesuus deebisee, «Nami na jaalatu Jecha kiyya hin eegata.
Abbaan kiyya isa hin jaalata; anii fi Abbaa kiyya gara isaa
dhunnee woliin hin leena.
24 Nami na hin jaalanne Jecha kiyya hin eegatu. Jechi isin
dhageettanu kun, ka Abbaa na ergeeti malee, kiyyaa moti.
25 «Ani amma adoo isin woliin jiruu tana isinitti himeera.
26 Jajjabeessaan Ayyaanni Woyyichi, ka Abbaan maqaa
kiyyaan ergu, waan mara isin hin barsiisa; waan ani isinitti
hime maralle isin hin qaabachiisa.
27 «Nageya isin bira keya; nageya kiyyalle isiniif hin kenna.
Nageenni ani isinii kennu, nageya akka biyyi lafaa isinii
kennituutii moti. Gadhaan keessan hin raafamin; hin sodaa-
tinille'e.
28 ‹Ani deemaara, ammoo deebi'ee gara keessan hin dhufa›
akka isiniin jedhe dhageettaneertan; adoo na jaalattanu tee-
tee, Abbaan na waan caaluuf, gara Abba'aa deemuu kiyyatti
silaa hin gammaddaniiyyu.
29 Tun yennaa teete akka dhugeeffattanuuf, duraan dursee
adoo tun mara hin te'in, amma isinitti himeera.
30 Ka biyya lafaa tana bulchu Seexanni waan dhufiisatti
jiruuf, kanatti dabalee yoona guddoo isin woliin hin dub-
badhu. Inni na irratti hunna hin qabu;
31 ammoo akka ani Abbaa jaaladhu biyyi lafaa akka beet-
tuuf, waan Abbaan na ajaje mara huja; ka'aa me addee tanaa
deennaa» jedhe.

15

Yesuus Muka Woyni'ii Dhugicha

1 Yesuus, «Muki woyni'ii dhugichi Ana; ka dhaabee guddisu
Abbaa kiyya.
2 Damee natti jirtu ta midhaan hin buunne mara inni
muree hin gata; dameen midhaan buuttu ammoo caalchitte
akka midhaan buuttuuf, qaccee kutee qulqulleessa.
3 Jecha ani isinitti dubbadheen isin ammumaayyuu qulqul-
loontaneertan.
4 Anaan jiraadha'a, anille isiniin hin jiraadha. Dameeleen
ifumaan midhaan buuttee hin dandeettu; muka woyni'iititti

yoo jiraatte qofa midhaan buutti. Akkasuma isinille yoo anaan hin jiraatin midhaan buusuu hin dandeettanu.

5 «Ani muka woyni'ii ti, isin dameele'e. Ka anaan jiraatu, ka anille isaan jiraadhu, inni midhaan hedduu hin buusa; anaan malee womaa godhuu hin dandeettanu.

6 Ka anaan hin jiraanne mara akka dameele'ee gatamee goga; dameeleen akkasii wolitti qabantee ibiddatti gatantee gubanti.

7 Isin yoo anaan jiraattane, jechi kiyyalle isin keessa yoo jiraate, waan feetane mara yoo gaafattane hin dhaggattan.

8 Midhaan hedduu isin buuttanuun Abbaan kiyya ulfaata; barattoota tiyya te'uu keessanille mudhittan.

9 Akkuma Abbaan kiyya na jaalate anille isin jaaladhe; jaalala kiyyaan jiraadha'a.

10 Akkuma ani ajaja Abbaa kiyyaa eegadhe jaalala isaatiin jiraadhu, isinille ajaja kiyya yoo eegattane, jaalala kiyyaan hin jiraattan.

11 «Gammadi kiyya isin keessa akka jiraatuuf, gammadi keessanille guutuu akka te'uuf tana dubbadhe.

12 Ajaji kiyya kana: akkuma ani isin jaaladhe, isinille wol jaaladha'a.

13 Nami tokko jiruu ifii jaalota ifiitiif dabarsee kenniisa irra caalaa, jaalala caalu hin qabu.

14 Waan ani isin ajaje yoo gootane isin jaalota tiyya.

15 Haganaa achi garboota tiyya isiniin hin jedhu, sababille garbichi waan goottaan isaa godhu hin beeku. Ani waan Abbaa kiyya irraa dhage'e mara waan isinitti himeeruuf, jaalota tiyya isiniin jedheera.

16 Anatti isin filate malee, isin na hin filanne. Isin dhaxxanee midhaan jiraatu hedduu akka buuttanu, ani isin muudeera. Maarre waan maqaa kiyyaan gaafattane mara Abbaan kiyya isiniif hin kenna.

17 Eegasuu ani akka isin wol jaalattanuuf isin ajaja» jedhe.

Jibbansa Biyya Lafaa

18 «Biyyi lafaa yoo isin jibbite, isiniin duraa akka na jibbiteertu beeka'a.

19 Isin ka biyya lafaa adoo teetanee, biyyi lafaa ka isi'ii ka te'e silaa hin jaalattiiyyu. Isin ka biyya lafaa waan hin te'inii fi waan ani biyya lafaa tana keessaa isin filadheef biyyi lafaa isin jibbiti.

20 Jecha ani, ‹Garbichi goottaa ifii hin caalu› jedhee isinitti hime qaabadha'a. Na miidhanee yoo jiraatane, isinille hin miidhan; Jecha kiyyaaf ajajamanee yoo jiraatane, jecha keessanille'eef hin ajajaman.

21 Isaan ka na erge waan hin beenneef, isinille kiyya waan
teetaneef, kana mara isin irratti godhan.
22 Adoo ani dhufee isaanitti hin dubbatin te'ee, silaa cub-
buu isaanitti hin teetuuyyu. Amma ammoo cubbuu ifiitiif
sababa dhikeeffatanu hin qabanu.
23 Nami na jibbu Abbaa kiyyalle hin jibba.
24 Adoo hujii nami dhibiin ijjumaa hujee hin beenne odduu
isaaniititti hin hujatin te'ee, silaa cubbuu isaanitti hin teetu-
uyyu; amma ammoo isaan waan ani huje adoo dhagganeer-
anuu, anaa fi Abbaa kiyyalle jibbane.
25 Kunille, ‹Sababuma malee na jibbane› jedhamee jechi
Seera isaanii keessatti barreeffame akka muummowuuf te'e.
26 «Ani Ayyaana dhuga'aa Jajjabeessaa, ka Abbaa biraa
dhufu, isiniif hin erga. Inni naaf dhugaa hin baya.
27 Isinille jalqabaa jalqaddanee na woliin waan jirtanuuf,
dhugaa hin baatan» jedhe.

16

1 Yesuus, «Dhugeeffannaa teessan irraa akka isin hin gufan-
neef, ani tana maraa isinitti hime.
2 Mana Waaqonfannaa Yihudootaa keessaa isin baasan;
nami isin ijjeesu tokko, waan Waaqaaf tajaajilu yennaan itti
fakkaattu hin dhutti.
3 Isaan waan Abbaa yookiin na hin beenneef waan kana
mara isin irratti godhan.
4 Waan kana godhiisaaf yennaan isaanii yoo geette, waan
ani isinitti hime akka qaabattanuuf tana isinitti hime.
«Ani isin woliin waan jiruuf, jalqaba irratti dubbii tana
isinitti hin hinne» jedhe.

Hujii Ayyaana Woyyichaa

5 Yesuus, «Ani ammoo amma gara ka ana ergee deemaara;
isin keessaa nami tokkolle, ‹Eessa dhaqaarta?› jedhee na hin
gaafatu.
6 Ani waan tana isinitti himeef ammoo, gadhaan keessan
gaddaan guutameera.
7 Ani ammoo dhugaa isinitti hima: ani yoo deeme isinii
woyya; sababille ani yoo hin deemin, Jajjabeessaan gara
keessan hin dhufu. Ani yoo deeme ammoo, isa gara keessan
hin erga.
8 Inni yennaa dhufe, marroo cubbu'uu, marroo
balchumma'aatii fi marroo mura'aa kolbaa biyya lafaatitti
hin mudhisa*.
9 Isaan waan natti hin dhugeeffatiniif, marroo cubbu'uu
inni isaanitti hin mudhisa;

* **16:8** *Hin mudhisa:* Hin kokachiisa

10 Ani gara Abba'aa waan deemuuf, isinille deebitanee
waan na hin dhaggineef, inni marroo balchumma'aa hin
mudhisa.
11 Bulchaa lafa tanaatitti† waan duruu muranteertuuf, inni
marroo mura'aa mudhisa.
12 «Ani waan hedduu isinitti himu qaba, amma ammoo
qalbeeffatiisa hin dandeettanu.
13 Ayyaanni dhuga'aa yennaa dhufe, inni gara dhuga'aa
mara isin hin geessa. Inni ifirraa fuudhee hin dubbatu,
ammoo waan dhage'ee fi waan dhufu'uu jiru dubbata.
14 Inni waanuma ani jedhu fuudhee waan isinitti himuuf,
ulfinna naaf hin kenna.
15 Wonni Abbaan qabu martinuu tiyya; tanaaf ani,
‹Ayyaanni Woyyichi waanuma ani jedhe fuudhee isinitti
hima› jedhee isinitti dubbadhe.

Gaddaa Fi Gammada

16 «Yennaa diqqo'oon duuba na hin dhaggitanu, ammalle
yennaa diqqo'oon duuba deebitanee na hin dhaggitan»
jedhe.
17 Barattoota isaa keessaa gariin, « ‹Yennaa diqqo'oon
duuba na hin dhaggitanu, ammalle yennaa diqqo'oon du-
uba deebitanee na hin dhaggitan; akkasuma inni ani gara
Abba'aalle waan deemuuf› nu'uun jechuun isaa kun maan?»
jedhanee wol gagaafatane.
18 Ittuma deebi'anee, « ‹Yennaa diqqoo› jechuun kun
maan? Marroo maanii akka inni dubbatiisatti jiru nuuti hin
beennu» jedhane.
19 Yesuus akka isaan isa gaafatiisa barbaadane beekee, «
‹Yennaa diqqo'oon duuba na hin dhaggitanu, ammalle yen-
naa diqqo'oon duuba deebitanee na hin dhaggitan› waan ani
jedheef, isin wol gagaafattanii?
20 Ani dhugaa isinitti hima: isin waacittanee boottan, biyyi
lafaa ammoo hin gammaddi; isin hin gadditan, gaddi keessan
ammoo gara gammadaa hin jijjiirama.
21 Dubartiin takka yennaa deyiisa geettu, yennaan cini-
insu'uu waan geetteef hin gadditi; yennaa daa'imi dhalate
ammoo, daa'imi gara biyya lafaa waan dhufeef gammaddee,
rakkinna ifii deeti.
22 Isin amma gaddiisatti jirtan; ani ammoo deebi'ee isin hin
dhagga; gadhaan keessan hin gammada; gammada keessan
eennulle isin irraa hin fudhatu.
23 «Guyyaa san, isin womaa na hin gaafattanu. Ani dhugaa
isinitti hima: Waan isin maqaa kiyyaan Abbaa gaafattanu
mara Abbaan isiniif hin kenna.

† **16:11** *Bulchaa lafa tanaatitti:* Seexanaatitti

24 Haga ammaa maqaa kiyyaan waan tokkolle hin
gaafanne; gammadi keessan guutuu akka te'uuf, gaafadha'a
hin fudhattan» isaaniin jedhe.

Injifatamuu Biyya Lafaa

25 Yesuus, «Kana mara isinitti himiisaaf fakkeennaan dub-
badheera. Yennaan ani fakkeennaan hin dubbanne hin
dhutti; marroo Abba'aa ammoo ifa tolchee isinitti hima.
26 Guyyaa san, isin maqaa kiyyaan hin gaafattan; ani Abbaa
isiniif gaafadha isiniin hin jedhu.
27 Isin waan ana jaalattaneef, akka ani Waaqa biraa
dhufelle waan dhugeeffattaneef, Abbaanuu isin hin jaalata.
28 Ani Abbaa biraa bayee gara biyya lafaa dhufe; amma
biyya lafaa lakkisee deebi'ee gara Abba'aa deemaara» jedhe.
29 Achiin duuba barattooti isaa, «Ati amma fakkeenna
malee, ifa tolchitee dubbatiisatti jirta.
30 Amma akka ati waan mara beettu, gaaffii nami qabu
adoo inni si hin gaafatinille akka beettu nuuti beenneerra.
Tanaaf akka ati Waaqa biraa dhutte nuuti hin dhugeeffanna»
jedhaneen.
31 Yesuus deebisee, «Isin amma dhugeeffattaneertanii?
32 Yennaan isin qofi na lakkittanee namuu gara mana ifii
bittinnowu dhufiisatti jirti; ammaayyuu dhutteerti; ani qofii
tiyya hin hafa. Abbaan na woliin waan jiruuf, ani ammoo
qofi hin jiru.
33 Anaan nageenni akka isinii te'uuf ani tana isinitti
himeera. Biyyi lafaa isin hin rakkitti; ammoo jabaadha'a! Ani
biyya lafaa injifadheera» jedhe.

17

Yesuus Barattoota Ifiitiif Daadimate

1 Dubbii tana dubbateen duuba, Yesuus gara ol-gubba'aa ol
ilaalee, «Abba'a, yennaan geetteerti. Ilmi keeti ulfinna akka sii
kennuuf, Ilma keeti ulfeessi.
2 Sababille worra ati isaaf kennite maraaf, jiruu bara baraa
akka kennuuf, ati kolbaa mara irratti baallii isaaf kenni-
teerta.
3 Jiruu bara baraa jechuun si Waaqa tokkocha dhugaames-
saa fi Yesuus Kiristoosii ati ergite beekiisa.
4 Hujii ati akka ani hujuuf natti kennite muummessiisaan
lafa irratti ani si ulfeesseera.
5 Abba'a! Ulfinnuma adoo biyyi lafaa hin dadamin dura ani
si biratti qabu san, amma ifi biratti naaf kenni.
6 «Biyya lafaa keessaa worra ati naaf kenniteef maqaa keeti
beessiseera. Isaan keetiiyyu, ati ammoo naaf kennite. Isaan
jecha keeti eegataneeran;

7 amma isaan wonni ati naaf kennite maraa si biraa akka
dhutte beekaneeran.
8 Jecha ati naaf kennite ani isaaniif kenneera; isaanille
fudhataneeran; akka ani si biraa dhufe dhugumaan beeka-
neeran; akka ati na ergitelle dhugeeffataneeran.

9 «Ani isaaniif daadimadha; worri ati naaf kennite keeti
waan te'aneef, isaaniif daadimadha malee, biyya lafaatiif hin
daadimadhu.
10 Ka ani qabu maraa keeti, ka atille qaddu maraa kiyya;
ulfinni kiyya isaaniin mudhata.
11 Ani amma gara keeti dhufaara; haganaa achi biyya
lafaa keessa hin jiraadhu; isaan ammoo biyya lafaa keessa
jiran. Abbaa woyyu'u! Akkuma nuuti tokko teene, worri ati
naaf kennitelle tokko akka te'anuuf, maqaa keeti ka anaaf
kenniteen, isaan eegi.
12 Yennaa isaan woliin jiru, maqaa keeti ka ati naaf ken-
niteen ani isaan eegeera; ani isaan tisseera; Barreeffam
Woyyichi akka muummowuuf, isaan keessaa ilma badi'ii
malee, tokkolle ka bade hin jiru.
13 Ani amma gara keeti dhufaara; isaan gammada kiyya
guutuu akka qabaatanuuf, dubbii tana biyya lafaa keessatti
dubbadha.
14 Ani dubbii teeti isaanii kenneera; akkuma ani ka biyya
lafaa hin te'in, isaanille ka biyya lafaa waan hin te'iniif, biyyi
lafaalle isaan jibbite.
15 Ani akka ati hamaalessa irraa isaan eedduuf si gaafadha
malee, akka ati biyya lafaa keessaa isaan baattuuf si hin
gaafadhu.
16 Akkuma ani ka biyya lafaa hin te'in, isaanille ka biyya
lafaatii moti.
17 Jechi keeti dhuga'a; dhuga'aan isaan woyyoonsi.
18 Akkuma ati gara biyya lafaa ana ergite, anille gara biyya
lafaa isaan ergeera.
19 Isaan dhuga'aan ka woyyoomane akka te'anu, ani
isaaniif jedhee ifi woyyoonsa.

20 «Worra dubbii isaanii dhage'ee natti dhugeeffatuufille
gaafadha malee, isaan calla'aaf hin gaafadhu.
21 Ani akka isaan maraa tokko te'anu daadimadha. Abba'a!
Akkuma ati anaan jirtu anille akkuma si'iin jiru, isaanille
nu'uun akka jiraatanu, akka ati na ergitelle biyyi lafaa akka
dhugeeffattuuf daadimadha.
22 Akkuma atii fi ani tokko teene, isaanille tokko akka
te'anuuf, ulfinnuma ati naaf kennite, anille isaaniif kenne.
23 Ani isaaniin, atille anaan akkuma jirtu, isaanille ijju-
maa tokko akka te'anu, biyyi lafaalle akka ati na ergitee

fi akkuma na jaalatte, isaanille akka jaalatte akka beettuuf daadimadha.
24 «Abba'a! Ati isaan naaf kenniteerta; addee ani jiru na woliin akka isaan jiraatanu, biyyi lafaa adoo hin dadamin dura waan na jaalatteef, ulfinna ati naaf kennite, akka isaan dhagganuuf barbaada.
25 Abbaa balcha'a! Biyyi lafaa si hin beenne; ani ammoo si beeka; isaan kunille akka ati na ergite beekaneeran.
26 Ani akka isaan si beekanu godheera; jaalalli ati na jaalatte isaan keessa akka jiraatuuf, anille isaan keessa akka jiraadhu, ammalle ittuma akka beekanu hin godha» jedhe.

18

Yesuus Qabame
(Mat. 26:47-56; Mar. 14:43-50; Luq. 22:47-53)

1 Yesuus daadimata kana daadimateen duuba, barattoota ifii woliin dhooqa Qedirooniitiin gama dhaqe. Addee san oorru'utti jira. Yesuusii fi barattooti isaa oorruu san seenane.
2 Yesuusii fi barattooti isaa yennaa hedduu achitti waan wol dhagganuuf, Yihudaan dabarsee isa kenne addee san hin beekaayyu.
3 Maarre Yihudaan loltoota worra Rooma'aa, eeddota Galma Waaqaa ka sooreyyii hayyootaatiin ergamanee fi Fariisaayota guuratee gara addee oorru'uu san dhaqe; isaan meya woraanaa hidhatanee faanosi'ii fi xassaa qabataneeran.
4 Yesuus waan itti dhufaaru beekee, gara duraa itti deemee, «Eennu barbaaddan?» isaaniin jedhe.
5 Isaan deebisanee, «Yesuusii biyya Naaziretii ti» jedhane.
Inni, «Aninuu isa» isaaniin jedhe. Yihudaan isa dabarsee kennelle isaan woliin achi dhaabbateeraayyu.
6 Yennaa Yesuus, «Aninuu isa» jedhe gara duubaa sissiqanee lafatti jigane.
7 Ammalle Yesuus, «Eennu barbaaddan?» jedhee isaan gaafate.
Isaan, «Yesuusii Naaziretii ti» jedhane.
8 Yesuus deebisee, « ‹Aninuu isa› jedhee isinitti himeera. Isin, na yoo barbaadiisatti jiraattane, worra kana lakkisa'a deemanuu ti» jedhe.
9 Dubbiin inni tanaan dura, «Abba'a, worra ati naaf kennite keessaa tokkolle hin ganne» jedhe akka muummottuuf tana dubbate.
10 Simoon Pheexroos, shallaagaa qabateeru buqqifatee, garbicha hayyicha gudda'aa dhowee, gurra isaa middicha irraa kute. Maqaan garbicha saniille Maalkoos.

11 Yesuus Pheexroosiin, «Shallaagaa keeti gonofa'atti deebisi!
Muduunuu rakko'oo ta Abbaan kiyya akka ani unuuf naaf
kenne ani hin unuu?» jedhe.

Yesuus Hayyicha Guddaa Dura Dhiyaate

12 Achiin duuba loltooti worra Rooma'aa worra isaan ajajuu fi Yihudoota Galma Waaqaa eeganu woliin Yesuus qabanee, hidhanee,
13 matooma gara Haannaas isa geessane. Haannaas abbaasoddaa Qayyaaffa'aa ti; Qayyaaffaan bara san Hayyicha Guddaa te'eeraayyu.
14 Qayyaaffaan kunille, nami tokko kolbaa maraaf yoo du'e woyya jedhee Yihudoota baallii qabanu ka gorse.

Pheexroos Yesuus Mormate
(Mat. 26:69-70; Mar. 14:66-68; Luq. 22:55-57)

15 Simoon Pheexroosii fi barataan dhibiin Yesuus hordofane. Barataan dhibiin sun Hayyicha Guddaa biratti beekkamaa waan te'eef, Yesuus woliin gara dalleya mana hayyicha gudda'aa seene.
16 Pheexroos ammoo karra duratti hafe. Barataan dhibiin, Hayyicha Guddaa biratti beekkame sun gad bayee, durrittii karra eeddutti himee, Pheexroos ol seensise.
17 Durrittiin karra eeddu Pheexroosiin, «Ati barattoota namicha sanii keessaa tokkoo motii?» jette. Pheexroos deebisee, «Waawwo'o, anaa moti» jedhe.
18 Boojjiin waan jirtuuf, tajaajiltootaa fi worri eeddotaa ibidda cile'ee gabbisanee, naannoo isaa dhaabbatanee, o'ifatiisatti jiran. Pheexroosille isaan woliin dhaqee dhaabbatee o'ifate.

Hayyichi Guddaan Gaaffii Yesuus Gaafate
(Mat. 26:59-66; Mar. 14:55-64; Luq. 22:66-71)

19 Hayyichi guddaan marroo barattoota isaatii fi marroo barsiisa isaa Yesuus gaafate.
20 Yesuus deebisee, «Ani mudhinnatti nama maratti dubbadheera; yennaa mara mana Waaqonfannaa Yihudootaatii fi Galma Waaqaa keessatti addee kolbaan marti wolitti qabantutti barsiiseera. Ani dhossa'atti waan tokkolle hin dubbanne.
21 Ati maaf na gaafatta ree? Kolbaa na dhageette gaafadhu. Isaan waan ani jedhe hin beekan» jedheen.
22 Yennaa Yesuus tana jedhe, worra eeddotaa ka achi jiranu keessaa tokko, «Hayyicha gudda'atti attam akkas deebittee dubbatta?» jedhee isa kabale.
23 Yesuus deebisee, «Yoo ani dokonkora dubbadhee jiraadhe, dokonkora san nama as jirutti himi. Yoo ani sirrii

dubbadhee jiraadhe ammoo ati maaf na dhootta?» isaan jedhe.

24 Achiin duuba Haannaas, akkuma inni hidhamee jiruun, gara Qayyaaffaa hayyicha gudda'aa isa erge.

Pheexroos Ammalle Yesuus Mormate
(Mat. 26:71-75; Mar. 14:69-72; Luq. 22:58-62)

25 Simoon Pheexroos adoo achi dhaabbatee ibidda o'ifatiisatti jiruu, worri dhibiin isaan, «Atille barattoota isaa keessaa tokkoo motii?» isaan jedhane. Pheexroos ammoo, «Waawwo'o, anaa moti» jedhee mormate.

26 Garboota hayyicha gudda'aa keessaa tokko, firri namicha Pheexroos gurra irraa kutee, «Isa woliin oorruu keessatti ani si hin dhagginee?» jedhee isa gaafate.

27 Pheexroos ammalle mormate; yoosuma lukkuun iyyite.

Yesuus Philaaxoos Duratti Dhiyeeffame
(Mat. 27:1-2,11-14; Mar. 15:1-5; Luq. 23:1-5)

28 Barii halkaniin Yesuus mana Qayyaaffa'aatii gara galma bulchaa biyyaa geessane. Yihudooti baalli qabanu nyaata Jila Irra Dabaramaa nyaatiisaaf akka dande'anu, qulqullinna aadaa dhugeeffannaa isaanii eegatiisaaf waan barbaadaneef, galma bulchaa biyyaa hin seenne.

29 Tanaaf Philaaxoos gara isaanii gad bayee, «Wonni isin namicha kana ittiin himattanu maan?» jedheen.

30 Isaan deebisanee, «Adoo inni yakkaa tokko hin hujin nuuti gara keeti isa hin finnuuyyu» jedhaneen.

31 Philaaxoos isaaniin, «Isinunti isa fuudha'aatii, akka seera keessaniititti itti mura'a» jedhe.

Isaan, «Nuuti nama tokkolle ijjeesu'uuf seerri nuuf hin kennu» jedhanee deebisane.

32 Dubbiin Yesuus du'a attamii akka du'uuf jiru dubbate akka muummottuuf tun teete.

33 Philaaxoos gara galma ifii deebi'ee seenee, Yesuus waamee, «Ati mootii Yihudootaatii?» jedhee isa gaafate.

34 Yesuus deebisee, «Gaaffii tana si'umatti gaafata moo yookiin worra dhibi'itti marroo tiyya sitti hime?» jedhe.

35 Philaaxoos deebisee, «Ati nama Yihudi'ii na seetaa? Kolbuma teetii fi sooreyyii hayyootaatitti gara kiyya dabarsee si kenne. Ati maan gooteerta?» jedhe.

36 Yesuus deebisee, «Mootummaan tiyya ta biyya lafa tanaatii moti; adoo mootummaan tiyya ta biyya lafa tanaa teetee, akka ani worra Yihudoota baallii qabanutti dabarfamee hin kennanne, silaa hordofattooti tiyya naaf hin lolaniiyyu. Mootummaan tiyya ammoo ta biyya lafa tanaatii moti» jedhe.

37 Maarre Philaaxoos, «Ati mootii Yihudootaatii ree?» jedhee isa gaafannaan, Yesuus deebisee, «Akka ani mooti'ii atinuu jette. Ani marroo dhuga'aatiif dhugaa bayiisaaf dhaladhee, gara biyya lafaa dhufe. Ka dhuga'aa ka te'e na hin dhage'a» jedhe.

38 Philaaxoos, «Dhugaan maan inni?» jedhee gaafate.

Yesuusitti Duuti Murante
(Mat. 27:15-31; Mar. 15:6-20; Luq. 23:13-25)

Achiin duuba Philaaxoos gara kolba'aa deebi'ee gad bayee, «Ani yakkaa isa himachiittu tokkolle isa irratti hin dhaggu.

39 Ammoo ani yennaa Jila Irra Dabaramaa, yennaa mara nama hidhameeru tokko akka isinii hiiku barattaneertan. Mootii Yihudootaa akka ani isiniif hiiku barbaaddanii?» isaaniin jedhe.

40 Jennaan isaan, «Waawwo'o, isaa moti! Barabbaa nuu hiiki!» jedhane itti hogisane; Barabbaan nama nama saamaa ture.

19

1 Achiin duuba Philaaxoos Yesuus fuudhee dhaansise.

2 Worri loltootaa dameelee qore'ee irraa kallacha hujanee mataa isaatitti keyane; achiin duuba woyaa dhiillee itti uffisane.

3 Gara isaalle dhufaa, «Mootii Yihudootaa jiraadhu!» jedhaa isa kakkabalane.

4 Philaaxoos ammalle gad bayee gumi'iin, «Waan isa himachiisu tokkolle akka ani hin dhaggin akka ilaaltanu, kunoo, gara keessan gad isa hin baasa» jedhe.

5 Maarre Yesuus kallacha qore'ee keyatee, woyaa dhiilleelle uffatee gad baye. Philaaxoos, «Kunoo! Namichi!» isaaniin jedhe.

6 Sooreyyiin hayyootaatii fi eeddoti Galma Waaqaa yennaa isa dhaggane, «Fannis! Fannisi!» jedhanee hogisane. Philaaxoos isaaniin, «Isin fuudha'aatii, fannisa'a. Ani yakkaa tokkolle isa irratti hin dhaggine» jedhe.

7 Gumiin, «Nuuti seera tokko qanna; inni Ilma Waaqaa ifi godheera, akka seera keennaatitti du'uu qaba» jette.

8 Philaaxoos yennaa tana dhage'e, ittuma caalchisee sodaate.

9 Philaaxoos gara galma ifii deebi'ee, «Ati eessaa dhutte?» jedhee Yesuus gaafate.

Yesuus ammoo waan tokkolle hin deebinne.

10 Philaaxoos, «Ati natti hin hintuu? Akka ani si hiikiisaa fi si fannisiisaafille baallii qabu hin beettuu?» isaan jedhe.

11 Yesuus deebisee, «Waan Waaqaan baalliin sii kennanteef malee, ati silaa baallii na irratti hin qadduuyyu. Tanaaf

nami dabarsee sitti na kenne, yakkaamessa cubbuu cubbuu caaltee ti» jedhe.

12 Philaaxoos yennaa tana dhage'e, karaa Yesuus ittiin hiiku dhaggatiisaaf wodhaane. Gumiin ammoo, «Yoo isa hiitte, ati jaala mootii moototaa, ka biyya Rooma'aatii moti; nami mootii tokko ifi godhu marti, mootii moototaa, ka biyya Rooma'aatiin mormee isa lolu» jettee ittuma hogitte.

13 Philaaxoos yennaa dubbii tana dhage'e, Yesuus gad baasee, addee dhakaa baxxicha jedhantutti barcumaa mura'a irra tee'e; addeen sun afaan Ibrootaatiin, «Gabataa» jedhanti.

14 Guyyaan sun ka Jila Irra Dabaramaatiif qophowanu, gara saatii jaa ti. Philaaxoos kolba'aan, «Kunoo, mootiin keessan» jedhe.

15 Isaan, «Ijjeesi! Ijjeesi! Fannis!» jedhanee ittuma hogisane.

Philaaxoos, «Mootii keessan fannisuu?» jedhee isaan gaafate.

Sooreyyiin hayyootaalle, «Nuuti mootii moototaa ka biyya Rooma'aa malee, mootii hin qannu!» jedhanee deebisane.

16 Achiin duuba Philaaxoos akka Yesuus fannifamuuf dabarsee isaanitti isa kenne. Isaanille Yesuus fuudhanee deemane.

Yesuus Fannifame
(Mat. 27:32-44; Mar. 15:21-32; Luq. 23:26-43)

17 Achiin duuba Yesuus fannoo ifii ba'atee, gara addee, «Buqqii mata'aa» yookiin afaan Ibrootaatiin, «Golgootaa» jedhantu dhaqe.

18 Isaan achitti isa fannisane; namoota dhibiille lamaan, maddii maddi'itti, Yesuus wodhakkaa isaaniititti fannisane.

19 Philaaxoos waan ittiin beessisu tokko barreessee fannoo gubbaa keye. Wonni inni barreesse, «Yesuus nama biyya Naaziretii, mootii Yihudootaa» jetti.

20 Addeen Yesuus itti fannifame qachaa bira waan teeteef, barreeffama san kolbaa heddu'utti dubbise. Beessisi sun afaan Ibrootaatiin, afaan Rooma'aatii fi afaan Giriikiitiin barreeffame.

21 Sooreyyiin hayyootaa Philaaxoosiin, «Namichi kun, ‹Ani mootii Yihudootaa ti› jedheera jedhi malee, ‹Mootii Yihudootaa› jettee hin barreessin» jedhane.

22 Philaaxoos deebisee, «Ani waan barreesse barreesseera» jedhe.

23 Loltooti Yesuus fannisaneen duuba, woyaa isaa addee afuritti qoodanee, tokko tokkoon qooda ifii fudhatane. Isaan ruufalle fuudhane; ruufi isaa ammoo gubba'aa haga jalaatitti dhowameera malee, hodhaa hin qabu.

24 Loltooti, «Ruufa kana hin tarsaannu; hixaa itti buufannee,
akka eennu gewu ilaalluu ti!» woliin jedhane. Barreeffam
Woyyichi,
«Woyaa tiyya qoodamane,
ruufa kiyyatti hixaa buufatane» jedhu akka muum-
mowuuf kun te'e. Loltootille kanuma godhane.
25 Fannoo Yesuusii cinaa, haati isaa, obboleettiin haadha
isaa, Maariyaamiin niitiin Qilopha'aatii fi Maariyaamiin
Magdalaa dhaabbataneeraniiyyu.
26 Yesuus haadha ifiitii fi barataa ifii ka jaalattu achi dhaab-
batanuun yennaa dhagge, haadha ifiitiin, «Haadha tiyya, inni
ilma keeti» jedheen.
27 Achiin duuba barattichaan, «Isiin haadha teeti» jedheen.
Yennaa sanii jalqabee barattichi mana isaa akka leetuuf gara
mana ifii isii fudhate.

Du'a Yesuusii
(Mat. 27:45-56; Mar. 15:33-41; Luq. 23:44-49)

28 Yesuus amma wonni marti hobba'iisa beekee, akka Bar-
reeffam Woyyichi muummowuuf, «Ani dheebodhe» jedhe.
29 Qoriin daadhiin woyni'ii dhangaggoottu'uun guutan-
teertu takka achi jirtiiyyu; maarre isaan ispoonjii* daad-
hii woyni'ii dhangaggoottuu xuuxachiisanee, damee muka
hisoophi jedhamuu irra keyanee, gara afaan isaa ol qabane.
30 Yesuus daadhii dhangaggoottuu san unee, «Hobbaate!»
jedhe.
Achiin duuba mataa gad qabatee lubbuu ifii dabarsee
kenne.

Cinaachi Yesuusii Woraaname

31 Guyyaan sun guyyaa itti qophowanu guyyaa jimaata
waan te'eef, guyyaan itti aanulle guyyaa Sanbata jila
guddo'oo waan te'eef, Yihudooti baallii qabanu reeffi
namootaa guyyaa Sanbataatiin fannoo gubbaa akka hin
oolleef, miila worra fannifamaneeranuu cassanee, fannoo
irraa gad buusiisaaf, Philaaxoos gaafatane.
32 Maarre loltooti dhaqanee miila worra Yesuus woliin
fannifameeruu, dursanee miila namicha matoomaa, achiin
duuba miila namicha kaaniille cassane.
33 Isaan yennaa gara Yesuusii dhufane ammoo, inni du-
raanuu akka du'eeru dhagganee, miila isaa hin cassine.
34 Te'uu malee, loltoota keessaa tokkochi, woraana ifiitiin
cinaacha Yesuusii woraannaan yoosuma dhiigii fi bisaan
keessaa jige.

---

* **19:29** *Ispoonjii:* Waan nafaan bisaan xuuxu

35 Kana ka dhagge, akka isin dhugeeffattanuuf dhugaa bayeera; dhugaan inni bayelle dhuga'a; wonni inni dubbatulle dhugaa akka teete hin beeka.
36 Kun Barreeffam Woyyichi, «Lafeen isaa tokkolle hin caddu» ka jedhu akka muummowuuf te'e.
37 Barreeffam Woyyichi dhibiin, «Isaan kama woraanane san hin dhaggan» jedha.

Yesuus Awwaalame
(Mat. 27:57-61; Mar. 15:42-47; Luq. 23:50-56)

38 Kanaan duuba, Yoseefiin biyya Armaatiya'aa, ka Yihudoota baallii qaddu sodaatee, dhokaataan hordofataa Yesuusii te'eeru, reeffa Yesuusii fannoo irraa fuudhiisaaf Philaaxoos gaafate. Philaaxoos eeyyamee jennaan, Yoseef dhaqee reeffa Yesuusii fuudhe.
39 Niqoodemoos, ka duraanuu halkaniin gara Yesuusii dhufeeru, qumbi'ii fi hargiisa wolitti makame, gara kiiloogiraama soddomii afurii qabatee, Yoseef woliin addee san dhaqe.
40 Namooti lamaan reeffa Yesuusii fuudhanee akka aadaa Yihudooti reeffa maranutti, fiqiree woliin woyaa qoolaan marane.
41 Addee inni itti fannifame san oorru'utti jira; oorruu san keessa godi awwaalaa haarenni ka nami tokkolle itti hin awwaalaminitti jira.
42 Guyyaa worri Yihudootaa itti qophowanu waan te'eef, godi awwaalaalle dhikoo waan te'eef, reeffa Yesuusii achitti awwaalane.

20

Yesuus Du'aa Ka'e
(Mat. 28:1-8; Mar. 16:1-8; Luq. 24:1-12)

1 Guyyaa dilbataa ganama, barii halkan, Maariyaamiin qachaa Magdala'aa gara goda awwaalaa dhaxxee, dhakaan afaan goda awwaalaa irraa fuudhameeruun dhaggite.
2 Isiin gara Simoon Pheexroosiitii fi barataa kaanii, ka Yesuus isa jaalatee, rukkittee dhaxxee, «Goottaa goda awwaalaa keessaa fuudhaneeran; isaan eessa akka isa keyaneeranu nuuti hin beennu» jettee isaanitti hinte.
3 Achiin duuba Pheexroosii fi barataan kuun gara goda awwaalaa dhaqane.
4 Isaan lamaanuu woliin rukkisanee, barataan kuun ammoo Pheexroos caalaa ariifatee rukkisee, dursee goda awwaalaa bira geye.
5 Inni gad jedhee woyaa qoolaa ta ittiin marante achitti dhagge malee, keessa hin seenne.

19:39 Yoh. 3:1-2

6 Simoon Pheexroos isa duubaan dhufee, boolla awwaalaa
keessa seenee, woyaa qoolaatii
7 fi woyaa mataa Yesuusiititti maraneeranulle achitti
dhagge. Woyaan mataa Yesuusiititti maraneeranu, woyaa
qoolaa ta ittiin marane woliin adoo hin te'in qofuu marantee
achi jirti.
8 Achiin duuba barataan Pheexroos dursee goda awwaalaa
bira geye kuunille, keessa seenee, dhaggee dhugeeffate.
9 Isaan Barreeffama Woyyicha, «Inni du'aa ka'uu qaba»
jedhu haga ammaa hin hubanne.
10 Achiin duuba barattooti lamaan sun gara manaa
deebi'anee galane.

Yesuus, Maariyaamii Qachaa Magdala'aatitti Mudhate
(Mat. 28:9-10; Mar. 16:9-11)

11 Maariyaam goda awwaalaatiin ala dhaabbattee bowi-
isatti jirtiiyyu. Adoo bowiisatti jirtuu, gad jettee goda
awwaalaa keessa ilaaltee,
12 ergantooti Waaqaa lamaan uffana adii uffatanee, addee
reeffi Yesuusii dur jiru, tokkochi gara mata'aatiin, kuun gara
miilaatiin tee'aneeranuun dhaggite.
13 Isaan, «Dubartii tana, maaf bootta?» jedhanee isii gaafa-
tane.
Isiin deebittee, «Goottaa kiyya fuudhaneeran; eessa akka isa
keyaneeranu ani hin beeku!» jette.
14 Achiin duuba isiin garagaltee Yesuus achi dhaabba-
teeruun dhaggite; ammoo akka inni Yesuus te'e hin beenne.
15 Yesuus, «Dubartii tana, maaf bootta? Ati eennu bar-
baadda?» jedhee isii gaafate.
Isiin, nama oorruu eegu isa seetee, «Goottaa kiyya, ati yoo
isa asii fuutee jiraatte, eessa akka isa keette natti himi, ani
dhaqee isa fudhadhaa» jetteen.
16 Yesuus, «Maariyaam» isi'iin jedhe. Isiin gara isaa gara-
galtee afaan Ibrootaatiin, «Rabbunii» jetteen; akkas jechuun,
«Barsiisaa» jechu'u.
17 Yesuus, «Ana hin qabin! Sababille ani haga ammaa gara
Abba'aa ol hin baane. Ammoo gara obboleeyyan tiyyaa
dhaqiitii, ‹Ani gara Abbaa kiyyaatii fi Abbaa keessanii, gara
Waaqa kiyyaatii fi Waaqa keessanii ol bayaara› jedhiitii
isaanitti himi!» jedhee isi'itti hime.
18 Maarre Maariyaamiin gara qachaa Magdala'aa dhaxxee
akka Goottaa dhaggiteertuu fi waan inni isi'itti hime barat-
tootatti hinte.

Yesuus Barattoota Ifiititti Mudhate
(Mat. 28:16-20; Mar. 16:14-18; Luq. 24:36-49)

19 Dilbata san galgala, barattooti Yihudoota baallii qabanu
waan sodaataneef, wolitti dacha'anee balbala cufataneer-
anuun, Yesuus dhufee odduu isaanii dhaabbatee, «Nageenni
isiniif te'u!» jedhe.
20 Tana jedheen duuba, cinaacha ifiitii fi harka ifii lamaan
isaanitti mudhise. Barattooti Goottaa waan dhagganeef gud-
doo gammadane.
21 Yesuus ammalle, «Nageenni isiniif te'u. Akkuma Abbaan
na erge, anille isin erga» isaaniin jedhe.
22 Achiin duuba inni hafuura isaanitti baafatee, «Ayyaana
Woyyicha fudhadha'a!
23 Isin yoo cubbuu kolba'aa araarantane, isaan araara hin
dhaggatan; isin yoo hin araaramin, isaan araara hin dhag-
gatanu» jedhe.

Yesuusii Fi Toomaas

24 Barattoota kudhanii lamaan keessaa, Toomaas, «Lakkuu»
ka jedhame, yennaa Yesuus dhufe isaan woliin hin jiru.
25 Maarre barattooti dhibiin, «Nuuti Goottaa dhaggi-
neerra!» jedhanee itti himane.

Toomaas isaaniin, «Madaa misimaaraa harka isaa lamaani-
ituu dhaggee, quba kiyya yoo keye malee, madaa cinaacha
isaa keessalle harka kiyya yoo keye malee, ani hin dhugeef-
fadhu» jedhe.

26 Torbaan tokkoon duuba ammalle barattooti isaa wolitti
qabamanee mana keessa jiraniiyyu; Toomaasille isaan
woliin jira. Balbalti cufanteertuun, Yesuus ammoo dhufee
odduu isaanii dhaabbatee, «Nageenni isiniif te'u» jedhe.
27 Achiin duuba inni Toomaasiin, «Quba keeti as fidii irra
keyii, harka kiyya lamaan ilaali; harka keetille diriirsiitii
madaa cinaacha kiyyaa keessa keyi. Dhugeeffadhu malee,
hin mamin!» jedhe.
28 Toomaas deebisee, «Goottaa kiyya, Waaqa kiyya!» jedhe.
29 Yesuus isaan, «Waan na dhaggiteef dhugeeffattee? Worri
adoo ana hin dhaggin dhugeeffatu ka badhaadhe!» jedhe.

Kaayoo Kitaaba Kanaa

30 Yesuus bilbaasota hedduu, ka kitaaba kana keessatti hin
barreeffamin, barattoota ifii duratti hujeera.
31 Bilbaasoti kun ammoo akka Yesuus Masiihii te'ee fi Ilma
Waaqaalle te'e, itti dhugeeffatiisaan maqaa isaatiin jiruu
akka dhaggattanu barreeffamane.

21

Yesuus Barattoota Torbatti Mudhate

1 Kanaan duuba, Yesuus qarqara abbaayaa Xiberiyaasiititti
ammalle barattoota ifiititti mudhate. Akki inni itti mud-
hatelle akkas:
2 Simoon Pheexroos, Toomaas, «Lakkuu» ka jedhame,
Naataanaa'el nami qachaa Qaana'aa ka lafa Galiila'aa, il-
maan Zabdewoosiitii fi barattooti Yesuusii ta dhibiin lamaan
woliin jiraniiyyu.
3 Simoon Pheexroos, «Ani qurxummii guuriisa dhaqaara»
isaaniin jedhe.

Isaanille, «Nuutille si woliin dhandhaa» jedhaneen. Maarre
isaan gad bayanee hoboloo yaabane. Halkan san ammoo
waan tokko hin qabanne.
4 Yennaa aduun baatu, Yesuus qarqara bisaanii dhaabbate;
barattooti ammoo akka Yesuus te'e hin beenne.
5 Achiin duuba inni isaaniin, «Ijoolle! Qurxummii woyii
qaddanii?» jedhee isaan gaafate.

Isaan, «Waawwo'o» jedhanee deebisane.

6 Inni isaaniin, «Hobolo'oon gara middaatitti caccoo teessan
buusa'a, hin guurattan» jedhe. Isaanille caccoo buusanee
qurxummii hedduu waan qabaneef, harkisuu dadhabane.
7 Barataan Yesuus isa jaalate, Pheexroosiin, «Gootta'aa be!»
jedhe. Pheexroos akka inni Goottaa te'e yennaa dhage'e,
woyaa facaafatu ta ifi irraa baafateeru uffatee gara ab-
baaya'aa utaale.
8 Barattooti kuun gara ciqilee dhibba lamaa callaa lafa
irraa waan fagaataneeranuuf, caccoo qurxummiin guutte
harkisaa, hoboloo keessa tee'anee, gara qarqara abbaaya'aa
dhufane.
9 Isaan yennaa qarqaratti bayane, daabbo'oo fi qurxummii
kashila cile'ee irra jirtu achitti dhaggane.
10 Achiin duuba Yesuus isaaniin, «Qurxummuma amma qa-
battane irraa fida'a» jedhe.
11 Simoon Pheexroos hoboloo yaabee, caccoo qurxummiin
gugurdoon dhibbaa fi shantamii sadii keessa guutte, gara
lafaa harkise; adoo qurxummiin haga kana heddattuu, cac-
coon hin tarsaane.
12 Yesuus isaaniin, «Kowa'aa diiranteeffadha'a!» jedhe.
Isaan Goottaa te'uu isaa waan beekaneef, barattoota keessaa
tokkolle, «Ati eennu?» jedhee gaafatiisaaf ka itti game hin
jiru.
13 Maarre Yesuus dhufee, daabboo fuudhee, isaaniif kenne;
qurxummiille akkasuma godhe.
14 Yesuus eega du'aa ka'e, barattootatti mudhatuun isaa tun
yennaa sadeesso'oo ti.

Yesuusii Fi Pheexroos

15 Diiranteeffatanee ka'aneeranuun duuba, Yesuus Simoon
Pheexroosiin, «Simoonii ilma Yohaannisii*, worra kana caalaa
na jaalattaa?» jedhe.
Inni, «Ee, Goottaa, akka si jaaladhu atuu hin beetta» jedhee
deebise.
Yesuus isaan, «Ilmoolee tiyya dheedisiisi†» jedhe.
16 Yesuus lammeessoo, «Simoonii ilma Yohaannisii, na
jaalattaa?» jedheen.
Inni, «Ee, Gootta'a, akka si jaaladhu atuu hin beetta» jedhee
deebise.
Yesuus, «Buruusoo tiyya tissi» jedheen.
17 Yesuus yennaa sadeesso'oo, «Simoonii ilma Yohaannisii,
na jaalatta?» jedhe.
Pheexroos waan inni sadeessoo, «Ana jaalattaa?» jedhee
isa gaafateef gaddee, «Gootta'a, ati waan mara beetta; akka si
jaaladhu atuu hin beetta» jedheen;
Yesuus, «Hoolee tiyya bobbaasi.
18 Ani dhugaa si'iin jedha: Ati yennaa dargaggeessaa, hid-
hattee gara barbaadde deentaayyu; yennaa dulloonte am-
moo, harka keeti diriirfatteen, nami dhibiin sitti hidhee gara
ati hin jaalanne si geessa» jedheen.
19 Yesuus tana jedhiisaan, Pheexroos du'a attamii du'ee
Waaqa akka ulfeessu'uuf jiru mudhise. Achiin duuba Yesuus,
«Na hordofi!» isaan jedhe.

Yesuusii Fi Barataa Jaalatamaa

20 Pheexroos garagalee barataan Yesuus isa jaalatu kuun
Yesuus hordofuun dhagge; barataan kun ka irbaata irratti
gara Yesuusii ittuma hiiqee, «Gootta'a, ka dabarsee si ken-
naaru eennu inni?» jedhee gaafate.
21 Pheexroos yennaa isa dhagge, «Gootta'a, namichi kun
maan te'a ree?» jedhee Yesuus gaafate.
22 Yesuus, «Haga ani dhufutti akka inni le'u ani yoo fedhe
maanti si dhibe? Na hordofi» jedheen.
23 Maarre oduun, «Barataan kun hin du'u» jettu worra
Yesuus hordofu oddu'utti odeeffante. Yesuus ammoo, «Haga
ani dhufutti akka inni le'u ani yoo fedhe maanti si dhibe?»
jedhe malee, inni hin du'u hin jenne.
24 Ka waan kana dhugaa bayee fi ka waan kanalle barreesse
baratuma kana; nuutille wonni inni dhugaa baye dhugaa
akka teete hin beenna.
25 Wonni Yesuus huje dhibiin heddu'utti jira. Marti isi'iituu
tokko tokkoon adoo barreeffantee jiraattee, silaafuu biyyi
lafaa duudiin kitaabota barreeffamanu kana dandeettee hin
ba'attuuyyuu jedhee herrega.

---

* **21:15** Woraabbiin durii gariin «Yoonaa» jedhan † **21:15** *Dheedisiisi:* Kunuunsi

Hujii Ergantootaa Seensa

Kitaab Hujii Ergantootaa Wongeela Luqaasiititti ka aaneeru; yaad guddaan kitaaba kanaa, hordofattooti Yesuusii ta qaraa Ayyaana Woyyichaan sooreffamanee Oduu Gammadaa ta waan isaa dubbatu «Yerusaalemitti, lafa Yihuda'aa duudi'itti, Samaariya'atti, haga muummee lafaalle» (1:8) attam akka badhisane ka himu. Kitaab kun dhugeeffannaan Kiristaanaa odduu worra Yihudootaatitti jalqabantee, kolbaan biyya lafaa ta dhugeeffatte haga teetutti attam akka badhatte dabarsii hintu. Barreessaan kitaaba kanaa, Kiristaanoti mootummaa mootii mootota Rooma'aatiin bultu qoxxisiisaaf keessa keessa roorrisaa akka hin jirree fi dhugeeffannaan kiristaanaa, dhugeeffannaa worra Yihudootaa ta mijeessitu akka teete hubachiisiisaaf wodhaansa jabaa tolcheera.

Kitaab hujii Ergantootaa, ka marroo Oduu Gammadaa dubbatu, addee isiin dhaqqaddu yennuma yenna'aan badhataa akka deentee fi hundeeffamiisa wolde'a kiristaanaa ta mudhittu kutaa gugurdoo saditti qoodamuu dande'a:

1. Yesuus gara ol gubba'aa bayeen duuba, Yerusaalem keessatti marroo jalqabama dhugeeffannaa kiristaanaa.

2. Marroo dhugeeffannaan lafa Israa'elii duudii dhaqqabiisaa.

3. Biyyoota adaala abbaayaa Mediteraaniya'aa jirtu keessatti, biyya Rooma'aalle dabalatee, marroo babadhatiisa dhugeeffannaa kiristaanaa.

Hujii Ergantootaa keessatti wonni ifa te'ee mudhatu, hujii Ayyaana Woyyichaa yoo teetu, guyyaa Pheenxeqosxe'ee, kiristaana Yerusaalem keessa jiru irratti Ayyaanni Woyyichi hunnaan akka bu'e, akkasuma kitaabuma kana keessatti hujii tokko lama'aan barreeffanteen akkuma mudhate, Ayyaanni Woyyichi wolde'a kiristaanaatii fi sooreyyii wolde'a kiristaanaalle akka sooressee jajjabeesse hin dabalata. Ergaan kiristaanaa ta durii, lallaba adda addaa keessatti gabaabumatti dhikaatteerti. Hujiin kitaaba hujii ergantootaa keessatti galmeeffantelle, ergaan tun jiruu dhugeeffattootaatii fi tokkummaa wolde'a kiristaanaa keessatti hunna qaddu mudhitti.

Haadhoo Dubbi'ii

Dhugaa bayiisaaf qophowiisa*1:1-26*
Waada'aa fi ajaja Yesuusii ka muummee irraa*1:1-14*
Ka addee Yihuda'aa bu'e*1:15-26*
Dhugaa baya Yerusaalem keessaa*2:1—8:3*

Dhugaa baya Yihuda'aa fi Samaariyaa keessaa*8:4—12:25*
Tajaajila ergamummaa Phawuloosii*13:1—28:31*
Deemiisa ergamumma'aa ka qaraa*13:1—14:28*
Yaa'ii Yerusaalem keessaa*15:1-35*
Deemiisa ergamumma'aa ka lammeesso'oo*15:36—18:22*
Deemiisa ergamumma'aa ka sadeesso'oo*18:23—21:26*
Hidhama Phawuloos Yerusaalem, Qiisaariya'aa fi Roomaa keessatti hidhame*21:17—28:31*

1 Ulfaataa Tewoofiloos!
Kitaaba kiyya ka kanaan duraa keessatti marroo waan Yesuus hujeetii fi barsiise duudii barreesseera. Wonni ani barreesselle gaafa Yesuus hujii ifii jalqabeen kaasee,
2 haga guyyaa gara ol gubba'aa bayeetitti waan huje; inni ergantoota filateef, ajaja ifii karaa Ayyaana Woyyichaatiin kenneen duuba gara ol gubba'aa baye.
3 Yesuus du'a ifiitiin duuba akka jiraataa te'e, deddeebi'ee karaa hin mansiinneen mirkaneessaa haga guyyaa afurtamaa isaanitti mudhatee, marroo Mootummaa Waaqaalle isaanitti dubbate.
4 Inni isaan woliin adoo jiruu, «Addii Abbaan kiyya isiniif kenne, ta ani isinitti hime san eegadha'a malee, Yerusaalemii hin bayina'a» jedhee isaan ajajaje.
5 Ede'eelle Yesuus, «Yohaannis bisaaniin isin cuuphe; guyyaa diqqa'aan duuba ammoo Ayyaana Woyyichaan cuuphantan» jedhe.

Yesuus Gara Ol-gubba'aa Fudhatame

6 Yennaa wolitti qabamane ergantooti Yesuusiin, «Gootta'a, ati ammaa tana Israa'eliif Mootummaa deebittee kennaartaa?» jettee gaafatte.
7 Yesuus isaaniin, «Yenna'aa fi bara Abbaan kiyya baallii ifiitiin murteesse beekuu hin dandeettanu;
8 ammoo yennaa Ayyaanni Woyyichi isin irratti bu'u, hunna hin dhaggattan; yennaa san Yerusaalemitti, lafa Yihuda'aa duudi'itti, Samaariya'aa fi biyya lafaa duudi'itti dhugaa bayoota tiyya hin teetan» jedhe.
9 Yesuus kana jedheen duuba, adoo isaan isa ilaalanuu gara ol-gubba'aa fudhatame; duumensille isaan duraa isa golle.
10 Isa ol bayiisatti jiru, ila hin caffatin adoo ilaaliisatti jiranuu, namooti lamaan ka woyaa adii uffataneeranu cinaa isaanii dhaabbatanee,
11 «Isin namoota Galiila'aa, maaf asi dhaabbatanee gara gubba'aa ilaaltan? Yesuusiin isin duraa gara ol-gubba'aa

1:1 Luq. 1:1-4 **1:4** Luq. 24:29 **1:5** Mat. 3:11; Mar. 1:8; Luq. 3:16; Yoh. 1:33
1:8 Mat. 28:19; Mar. 16:15; Luq. 24:47-48 **1:9** Mar. 16:19; Luq. 24:50-51

fudhatame kun, gara ol-gubba'aa bayaaruun akkuma dhaggitane akkanuma deebi'ee hin dhufa» jedhane.

Nama Addee Yihuda'aa Filame

12 Achiin duuba ergantooti gaara Ejersaa jedhamu irraa
gara Yerusaalemii deebi'ane; gaarri Ejersaa Yerusaalem ir-
raa gara kiiloo meetira tokko* fagaata.
13 Isaan qachaa guddicha seenanee, gara kolloo mana
mana gubba'aa ol bayane. Isaanille Pheexroos, Yohaannis,
Yaaqoob, Indiryaas, Filiphoos, Toomaas, Bartolomewoos,
Maatewoos, Yaaqoobii ilma Alfewoosii, Simoonii hinaat-
tichaa fi Yihudaa ilma Yaaqoobii fa'a.
14 Isaan duudiinuu dubartoota, Maariyaamii haadha Yesu-
usiitii fi obboleeyyan isaa woliin wolitti qabamanee, yaada
tokkoon daadimataaraniiyyu.
15 Guyyaa diqqa'aan duuba, Pheexroos woli geyii dhugeef-
fattoota gara dhibbaa fi diddamaa geettu tokko keessa dhaab-
batee,
16 «Obboleeyyan tiyya, Barreeffama woyyicha keessatti, mar-
roo Yihudaa worra Yesuus qabeef sooressaa te'ee, dubbiin
Ayyaanni Woyyichi afaan Daawitiitiin dubbateeru muum-
mowuu qaddiiyyu.
17 Yihudaan qooda hujii teennaa nu woliin akka qabaatu
waan filameeruuf, golii teenna te'eeraayyu.
18 Namichi kun beesee hujii hammeenna ifiitiin dhaggate
saniin, fichaa bitate; inni mata'aan lafa dhowee nafi isaa
dho'ee, meen gadha'aa jige.
19 Worri Yerusaalem keessa le'anu duudiin waan kana
dhage'ane; maarre isaan lafa san afaan ifiitiin ‹Akeldaamaa›
jedhane; akkas jechuulle ‹Lafa dhiigaa› jechu'u.
20 «Kitaaba Faaru'uu keessatti,
« ‹Manni isaa ona te'uu ti;
eennulle keessa hin le'in›, akkasuma,
‹Nami dhibiille sooressummaa isaa fudhatuu ti›
jedhantee barreeffanteerti.
21 Tanaaf yennaa Goottaan Yesuus odduu teennatti ded-
deebi'e duudi'itti nama nu woliin jiru keessaa,
22 akkasuma cuuphaa Yohaannisiitiin jalqabee, haga guyyaa
Yesuus nu biraa ol fudhatameetitti, worra nu woliin jiru kana
keessaa tokkochi, du'aa ka'a Yesuusiitiif, nu woliin nama
dhugaa bawu te'uu barbaachisa» jedhe.
23 Maarre isaan nama lamaan Yoseef ka barsaabaas
yookiin Yosxos jedhamee waamamuu fi Maatiyaas dhi-
keessane.

---

* **1:12** *Kiiloo meetira tokko:* Deensa guyyaa Sanbataa **1:13** Mat. 10:2-4; Mar. 3:16-19; Luq. 6:14-16 **1:18** Mat. 27:3-8

24-25 Achiin duuba isaan, «Gootta'a, ati yaada nama duudi'ii beetta; nama lamaan kana keessaa, addee Yihudaan lakkisee gara addee ifii deemetti, ergamaa te'ee akka tajaajiluuf ka filatte nu'utti mudhisi» jedhaa daadimatane.
26 Achiin duuba isaan namoota lamaan keessaa tokko fil-iisaaf hixaa yennaa buusane, hixaan Maatiyaas dhaqqabe. Maarre inni ergantoota kudhanii tokkotti dabalame.

2

Bu'iisa Ayyaana Woyyicha

1 Jilti guyyaa shantameesso'oo ta «Phenxeqosxee» jedhantu yennaa geette, dhugeeffattooti duudiin addee tokkotti wolitti qabamaneeraniiyyu.
2 Dedhuma huuruun akka bubbee guddo'oo fakkaattu ol-gubbaa irraa dhuttee, mana isaan keessa jiranulle guutte.
3 Achiin duuba wonni bobe'a ibiddaa fakkaatu isaanitti mudhate; gargar cicciteelle tokko tokkoo isaanii gubba'atti bu'e.
4 Isaan duudiinuu Ayyaana Woyyichaan guutamanee, haga inni isaan dandeessisetti afaan adda addaatiin dubbatuu jalqabane.
5 Yihudooti Waaqa sodaatanu ka biyya biyya lafaa keessa jirtu mara irraa dhufane Yerusaalem keessa jiraniiyyu.
6 Yennaa huuruu tana dhage'ane, gumiin guddoon wolitti qabante. Dhugeeffattooti afaan adda addaatiin dubbatanuun yennaa dhage'ane, isaan maadeffatane.
7 Isaan baaseffataa maadeffataa, «Kunoo worri akkana dub-bataaranu duudiin worra Galiilla'aatii motii?
8 Attamiin ree isaan afaan keenna ka dhalootaatiin dub-batanuun, tokko tokkoon keenna dhageenna?
9 Nuuti worra biyya Phaarte'ee, Meediya'aa, Elaamii, Mesophotaamiya'aa, Yihuda'aa, Qaphadooqiya'aa, Phanx-oosii, Asiya'aa,
10 Firiigiya'aa, Phinfiliya'aa, Gibxiitii fi lafa Liibiya'aa ta adaala qachaa Qereena'aa jirtu keessa leenu; gariin keenna worra biyya Rooma'aatii dhunne,
11 worra Yihudi'iitii fi worra Yihudii hin te'in ka dhuge-effannaa Yihudi'iititti galle; akkasuma worri Qarxeesiitii fi Arabaa jiran; kunoo isaan martinuu hujii baasaa ta Waaqi huje afaan keennaan dubbataaranuun dhageenna» jedhane.
12 Isaan baaseffatanee, waan jedhanu dhabanee, «Wonni kun maan jechu'u?» jedhaa wol gagaafatane.
13 Worri dhibiin ammoo, «Kolbaan tun daadhii woyni'ii untee machootteerti!» jedhaa itti murge.

Dubbii Pheexroos Dubbate

14 Yennaa san Pheexroos worra kudha tokko woliin dhaabbatee qoonqoo ol qabatee, gumi'iin, «Worri Yihuda'aatii fi isin
worri Yerusaalem keessa leetanu duudiin, waan te'e kana
beekiisaaf waan ani isiniin jedhu dhage'a'a.
15 Amma ganama keessa saatii sad waan teeteef, kolbaan
tun akka isin heddane san machoottee hin jirtu.
16 Tun ammoo afaan raagicha Yo'eliitiin,
17 «‹Guyyaa muumme'ee ani akkana tolcha jedha Waaqi:
nama duudii irratti Ayyaana kiyya hin buusa.
Ijoolleen teessan ta dhiiraatii fi ta durraa hin raagan;
dargaggeeyyiin teessan mudhii hin dhaggiti,
Maanguddooti teessanille oojjuu hin oojjatan.
18 Guyyoota san keessatti, garboota dhugeeffatane*
ta dhiiraatii fi ta dubarti'ii irrattuu,
Ayyaana kiyya hin buusa;
isaanille raaga hin dubbatan.
19 Ani ol-gubba'atti baasa,
gad lafa irralle'etti bilbaasa hin mudhisa;
Dhiigaa fi ibiddi, hurrantaan aaraalle hin mudhata.
20 Guyyaan Gootta'aa guddichii fi
ulfaataan adoo hin dhufin dura,
aduun hin dukkanti;
jiinille diimaa akka dhiigaa te'a.
21 Nami maqaa Gootta'aa waamu duudiin hin fayya› jedhe.
22 «Worra Israa'elii dubbii tana dhage'a'a! Akkuma isin
beettanu, eennummaan Yesuusii Naaziretii, hujii gugurdoo
baasaa fi bilbaasota Waaqi karaa isaatiin odduu teessanitti
muummesseen mirkanootteerti.
23 Nami kun akka Waaqi dur murteessee fi beekeen, harka
keessanitti dabarfamee kenname; akka inni harka worra
cubbaleyyi'iitiin fannifamee du'u gootane.
24 Waaqi ammoo hunna du'aa jalaa bilisa baasee, du'aa isa
kaase; sababille duuti isa qaddee hamburuu hin dandeenne.
25 Daawiti marroo isaatiif,
«‹Ani yennaa mara Waaqa ifiin duratti dhagga;
Inni midda kiyya waan jiruuf ani hin daaqu.
26 Tanaaf gadhaan kiyyalle gammadeera;
arrabi kiyyalle gammadaan guutameera.
Akkasuma nafi kiyya du'aan
addi'iin jiraata.
27 Lubbuu tiyya addee worra du'aneetitti hin lakkittu;
ati garbicha addatamaa keeti,
addee awwaalaa keessatti akka tortoree hafu hin
lakkittu.

* **2:18** *Garboota dhugeeffatane:* Tajaajiltoota tiyya **2:23** Mat. 27:35; Mar. 15:24; Luq. 23:33; Yoh. 19:18 **2:24** Mat. 28:5-6; Mar. 16:6; Luq. 24:5

28 Ati karaa jiru'uu natti mudhitteerta;
Ana woliin jiraatuun keeti gammadaan na guutta› jedha.
29 «Obboleeyyan tiyya, abbootii teenna ta qaraa keessaa marroo mooticha Daawitii ifa godhee isinitti hima. Inni du'ee awwaalameera; awwaalli isaalle haga ammaa asi nu'u bira jira.
30 Daawiti raagicha waan te'eef, Waaqi sanyii isaa keessaa tokko hin moosisa jedhee kaku'uun waadaa akka galeeruuf beekeera.
31 Tanaaf Daawiti waan Waaqi gara duraa godhu dhaggee, marroo du'aa ka'iisa Masiihiitiif, ‹Inni addee awwaalaa keessatti isa hin lakkinne; foon isaalle awwaala keessatti hin tortorre› jedhee raageera.
32 Waaqi Yesuusii kana du'aa kaaseera; nuuti duudiille waan te'eeru kanaaf dhugaa baatota.
33 Inni gara midda Waaqaa Abba'aatitti ol fudhatamee, Ayyaana Woyyicha isaaf waadaa galame, Abbaa biraa fuudhee erge; ka isin amma dhaggitanuu fi dhageettanu kun isa.
34-35 Daawiti gara ol-gubba'aa hin baane; teetuu malee inninuu,
«‹Goottaan Goottaa kiyyaan,
haga ani diinota keeti ijjata miila keeti jala godhutti,
asi maddii midda kiyyaatitti tee'i› jedhee dubbateera.
36 «Tanaaf Yesuusii isin fannittane, Waaqi Gootta'aa fi Masiihii akka godhe kolbaan Israa'elii duudiin dhugumaan beettuu ti!» jedhe.
37 Kolbaan yennaa waan kana dhageette, wonni kun gadhaa isaan nyaatee, Pheexroosii fi ergantoota dhibi'iin, «Jarana maan goona?» jette.
38 Pheexroos isaaniin, «Cubbuu teessaniif akka araarri kennamu, tokkoon tokkoon keessan cubbuu teessan irraa deebitanee, maqaa Yesuus Kiristoosiitiin cuuphama'a; kennansa Waaqaa, Ayyaana Woyyicha hin fudhattan.
39 Waadaan Waaqi gale isiniif, ijoollee teessaniif, worra fagoo jiranuu fi worra Goottaan Waaqi keenna waameefille'eef» jedhee deebise.
40 Pheexroos jecha hedduu dhibi'iin dhugaa isaanitti bayee, «Dhaloota badaa kanatti waan dhufu'uu jiru jalaa ifi baasa'a» jedhe gorse.
41 Worri hedduun waan inni jedhu dhugeeffatee cuuphame; gaafas dhugeeffattooti gara kuma sadii dabalamane.
42 Isaan guyyaa mara barattoota irraa barataa, tokkumma'aan le'aa, sagalee woliin areerratiisaa fi daadimatiisaan jabaataa turane.

Jireenna Dhugeeffattootaa

43 Baasaa fi bilbaasi hedduun karaa barattootaatiin yennaa
san waan hujamiisatti jiruuf, martinuu soda'aan guutamane.
44 Dhugeeffattooti duudiin addee tokko woliin jiraniiyyu;
waan qabanu maralle woliin geyane.
45 Isaan karraa fi meya ifii gurguranee, tokko tokkoofuu
akka barbaachittetti beesee qoqoodane.
46 Guyyaa guyya'aan Galma Waaqaa keessatti addee
tokkotti wolitti qabamaa mana ifii keessalle'etti daabboo
caccaffataa, gammadaa fi gadhaa qullu'uun areerrataa,
47 Waaqalle leellifataa, nami duudiille isaan ulfeessaayyu.
Goottaalle guyyuma guyya'aan worra fayyanu isaanitti da-
bale.

3

Namichi Naafi Tokko Fayye

1 Gaafa tokko Pheexroosii fi Yohaannis yennaa daadimataa
saafowa saatii sagalitti, gara Galma Waaqaa deemane.
2 Achi «Karra miidhadduu» jedhantu dura, namichi haga
dhalatee jalqabee naafa te'e tokko jiraayyu; inni worra
Galma keessa seenanu irraa akka beesee kadhatuuf guyyaa
mara ba'atanee balbala dura isa keyan.
3 Inni Pheexroosii fi Yohaannis gara keessaa seenaaranuun
yennaa dhagge, akka woy isaa kennanuuf kadhate.
4 Pheexroosii fi Yohaannis isa hubatanee ilaalanee, Phe-
exroos «Ol jedhii nu ilaal» jedheen.
5 Maarre inni isaan irraa waan wo dhaggatu seyee, hubatee
isaan ilaale.
6 Pheexroos ammoo, «Ani beesee* hin qabu; waan qabu am-
moo si'iif hin kenna; maqaa Yesuus Kiristoosii Naaziretiitiin
ka'ii ideemi» jedhe.
7 Achiin duuba inni harka middicha isaa qabee ol kaase;
yoosuma miilaa fi gulubiin† isaa jabaatte.
8 Inni ol utaalee miilaa ifiitiin dhaabbatee, ideemiisa
jalqabe; Galma Waaqaa keessa isaan woliin seenee, asii fi
achi deemaa u'utaalaa Waaqa leellifate.
9 Nami duudiin inni ideemaa Waaqa leellifatuun dhag-
gane.
10 Isaan inni kadhaticha karra «Miidhadduu» jedhantu
dura tee'ee kadhatu kaan akka te'e yennaa beekane, waan
namicha irratti te'e kanatti maalalanee baaseffatane.

Waan Pheexroos Galma Waaqaa Keessatti Dubbate

2:44 HuE. 4:32-35 * **3:6** *Beesee:* Meeti'ii fi worqii † **3:7** *Gulubiin:* Komettuun

11 Yennaa namichi fayye sun Pheexroosii fi Yohaannis biraa
hafuu dide, gumiin duudiin jajjee gara addee «Soroo‡ Solo-
moonii» jedhantuu rukkitte.
12 Pheexroos gumii wolitti qabante san dhaggee, «Worra
Israa'elii maaf waan kana baaseffattan? Maaf nu hubatta-
nee ilaaltan? Nuuti hunna teennaan yookiin hujii teenna
dansa'aan nami kun akka ideemu waan goone seetanii?»
isaaniin jedhe.
13 Waaqi abbootii teennaa, ka Abrahaamii, ka Yisihaqiitii
fi ka Yaaqoobii, ilma ifii Yesuus ulfeesseera. Isin ammoo
harka Philaaxoosiititti dabarsitanee kennitane; Philaaxoos
isa lakkisiisaaf barbaadulle, isin isa diddane.
14 Isin ammoo Yesuusii Woyyichaa fi balchichaa diddanee,
ka nama ijjeese akka hiikamuuf gaafattane.
15 Isin ka jiruu kennu ijjeettane; Waaqi ammoo du'aa isa
kaase. Nuuti waan kanaaf dhugaa baatota.
16 Namicha naafa te'e kanaaf hunna jabeennaa ka kenne
hunna maqaa Yesuusii ti. Wonni isin dhaggitanuu fi beet-
tanu maqaa Yesuusiititti dhugeeffatiisaan teete; akkuma isin
duudiin dhaggitanu wonni isa fayyise, dhugeeffannaa inni
Yesuusitti qabu.
17 «Ammalle obboleeyyan tiyya, waan Yesuus irratti
gootane, isinille akkuma bulchitoota teessanii wollaalchaan
akka gootane hin beeka.
18 Waaqi bara heddu'uun dura Masiihiin akka rakkattu
afaan raagota maraatiin ka dubbate, karaa kanaan akka
muummottu godheera.
19 Maarre akka inni cubbuu teessan isiniif araaramu cub-
buu irraa deebi'aatii, gara Waaqaa dacha'a'a.
20 Waaqa irralle'ee barri isin itti haareffantanu hin dhufa;
Waaqi masiihii dursee isiniif file Yesuus isiniif hin erga.
21 Inni haga yennaan waan duuchi'ii hareffamiisaa geet-
tutti, akkuma Waaqi karaa raagota woyyootaatiin woggaa
heddu'uun dura lallabe ol-gubba'atti turuu qaba.
22 Muuseen, ‹Goottaan Waaqi keessan akkuma amma na
kaase, kolbaa teessan keessaa raagaa tokko isiniif hin kaasa;
waan inni isinitti himu mara dhage'a'a.
23 Nami raagicha san dhage'uu didu duudiin, kolbaa
Waaqaa irraa adda bayee hin bada› jedheera.
24 Raagoti Saamu'eliin jalqabanee ka'anee fi dubbatane
duudiinuu, waan bara kanaa dubbataneeran.
25 Isin sanyii raagotaati; akkasuma gondooroo Waaqi ab-
baa keessan Abrahaamiin, ‹Ani karaa sanyii teetiitiin kolbaa
lafaa duudii hin eebbisa› jedhee gondoore worra dhaalu.

‡ **3:11** *Soroo:* Barandaa manaa, gimoo, sissaabii, gaaddisa jala deddeebi'anu

26 Tanaaf Waaqi karaa hamaa keessan irraa deebisee isin
eebbisu'uuf, tajaajilaa ifii Yesuus filee dursee isiniif erge»
jedhe.

4

Pheexroos Fi Yohaannis Kora Mura'aa Dura Dhikaatane

1 Pheexroosii fi Yohaannis adoo kolba'atti dubbatiisatti
jiranuu hayyooti, dura buutoti eeddota Galma Waaqaatii fi
Saduqooti itti dhufane.
2 Ergantooti lamaan akka Yesuus du'aa ka'ee fi worri du'elle
akka du'aa ka'u waan kolbaa barsiisaneef, jarri tun isaanitti
aarte.
3 Maarre isaan Pheexroosii fi Yohaannis qabanee, latti
waan dhiiteertuuf haga bariitu mana hidha'aa galchane.
4 Ammoo worra jecha isaanii dhage'e keessaa worri hed-
duun dhugeeffate; laakkossi worra dhugeeffatee gara kuma
shanii guddate.
5 Boruyyaa sooressitooti Yihudootaa, jaarsole'ee fi barsi-
isoti Seera Muuse'ee Yerusaalem keessatti wolitti qabamane.
6 Worra wolitti qabame san keessa hayyichi guddaan
Haannaas, Qayyaaffaan, Yohaannis, Iskindrosii fi maatiin
Hayyicha gudda'aalle achi jiran.
7 Isaan Pheexroosii fi Yohaannis ifiin dura dhaabbachi-
isanee, «Hunna maaniitiin yookiin maqaa eennuutiin Kana
gootane?» jedhanee gaafatane.
8 Pheexroos Ayyaana Woyyichaan guutamee, «Isin bulchi-
tooti kolba'aatii fi jaarsoleen,
9 marroo waan dansaa namicha naafa kanaaf godhamee
nu gaafattanii? Ka isa fayyiselle eennu akka te'e nu gaafat-
tanii?
10 Namichi amma fayyee isin dura dhaabbatu kun, maqaa
Yesuus Kiristoosii nama Naaziretiitiin akka fayye, marti
keessanii fi kolbaan Israa'elii martinuu beeka'a! Isin Yesuus
fannittanee ijjeettane; Waaqi ammoo du'a keessaa isa kaase.
11 Inni dhakaa isin worri mana ijaaru tuffattane, ka ammoo
dhakaa dhakaa mara caalu ite'e.
12 Fayyinni karaa Yesuus Kiristoosii qofaan malee, karaa
dhibi'iin hin jiru; akka nuuti ittiin fayyinuuf, maqaan Waaqi
namootaaf kenne, isa qofa malee, biyya lafaa duudii irra ka
dhibiin hin jiru» jedhe.
13 Pheexroosii fi Yohaannis sodaa malee akka dubbatane
miseensoti koraa yennaa dhaggane, akka isaan barumsa
guddaa hin qanne waan beekanuuf, worri kora mura'aa
baaseffatane. Teetu malee akka isaan Yesuus woliin tura-
neeranu isaaniif gale.

14 Ammoo namichi fayye sun, Pheexroosii fi Yohaannis
woliin dhaabbateeruun waan dhagganeef waan jedhanu
dhabane.
15 Maarre isaan akka Pheexroosii fi Yohaannis mana
mura'aa keessaa gad bayanu ajajanee, achiin duuba woliin
mari'atiisa jalqabanee,
16 «Jara tana maan goona? Bilbaasi kun karaa isaaniitiin
akka hujame namooti Yerusaalem keessa jiranu duudiin hin
beekan, bilbaasi kun hin teene jennee hin dandeennu.
17 Ammoo wonni kun akka hin babadhanne, maqaa Yesu-
usiitiin ijjumaa deebi'anee nama tokkolle'etti akka hin dub-
banne, kowa'a isaan seerraa» jedhane.
18 Achiin duuba isaan Pheexroosii fi Yohaannis ammalle
gara keessaa deebisanee waamanee maqaa Yesuusiitiin ijju-
maa akka hin dubbanne yookiin hin barsiinne itti himane.
19 Pheexroosii fi Yohaannis ammoo deebisanee, «Waaqaaf
ajajamiisa irra isiniif ajajamiis Waaqa duratti sirri'ii? Me
isinuu mura'a.
20 Nuuti waan ifii dhagginee fi dhageenne himiisa hin
lakkinnu» jedhane.
21 Maarre Korri mura'aa jabeessee isaanitti seeree akkanu-
maan isaan gad lakkise; kolbaan duudiin sababa bilbaasa
te'eetiif waan Waaqa leellisiisatti jirtuuf, karaa dande'anee
isaan adabanu hin dhagganne.
22 Namichi bilbaasi kun irratti hujame woggaan isaa afur-
tama caala.

Dhugeeffattooti Akka Hin Sodaanne Daadimatte

23 Pheexroosii fi Yohaannis akkuma gad lakkifamaneen,
gara jara ifii deebi'anee waan sooreyyiin hayyootaatii fi jaar-
soleen Yihudootaa isaaniin jedhane itti himane.
24 Isaan tana yennaa dhage'ane, qoonqoo ifii addee
tokkotti ol qabatanee daadimataan gara Waaqaa, «Gootta'a,
ol-gubbaa, lafa, Abbaaya'aa fi waan isii keessa jiru duudii ka
dade si'i.
25 Ayyaana Woyyichaan, afaan garbicha keeti Abbaa ab-
bootii teennaa Daawitiitiin,
«‹Worri Yihudoota hin te'in maaf aarane?
Kolbaan mala bu'aa hin qanne maaf dhootte?
26 Moototi lafaa ifi qopheeffatanee,
bulchitootille wolitti qabamanee,
Gootta'aa fi Masiihii isaa irratti ka'ane› ka jette si'i.
27 «Dhugumaan qachaa kana keessatti Heroodisii fi Phonx-
oos Philaaxoos, worra Yihudoota hin te'inii fi kolbaa Israa'elii
woliin, tajaajilaa keeti Woyyicha, ka ati Masiihii goote Yesu-
usitti ka'ane.

4:27 Mat. 27:1-2; Mar. 15:1; Luq. 23:1; 7:11; Yoh. 18:28-29

28 Isaan waan ati hunna teetii fi fedhii teetiin akka teetuuf
murteertu muummessane.
29 Ammalle Gootta'a, sodaachisaa* isaanii tana ilaali, nuuti
tajaajiltooti teeti sodaa malee akka dubbannu nu godhi.
30 Karaa maqaa tajaajilaa keeti woyyicha Yesuusiitiin
dhibee irraa akka fayyanu, baasaa fi bilbaasi akka godhamu
harka keeti diriirsi» jedhane.
31 Isaan daadimataneen duuba, addeen isaan itti wolitti
qabamane tachoote. Isaan duudiin Ayyaana Woyyichaan
guutamanee sodaa malee jecha Waaqaa lallabane.
32 Dhugeeffattooti martinuu yaadaa fi gadhaa tokkoon ji-
raniiyyu. Isaan keessaa nami tokkolle, «Kun kiyya» waan
jedhu hin qabuuyyu; isaan waan qabanu mara wolumaan
qabaniiyyu.
33 Ergantooti hunna guddo'oon du'aa ka'iisa Goottaa Yesu-
usii dhugaa bayane. Waaqille isaan mara irratti eebba gud-
daa jisseeraayyu.
34 Isaan keessa rakkataan tokkolle hin jiru. Worri lafa
yookiin mana qabanu martinuu gurguranee beesee fidanee,
35 ergantootatti kennaniiyyu; ergantootille akka
barbaachisaa te'etti beesee tokko tokkoofuu qoqoodaniiyyu.
36 Lewwichi tokko, ka Yoseef jedhamu, Qophiroositti ka
dhalate, ka ergantooti «Baarnaabaas» jettee waantu tokko ji-
raayyu; akkas jechuun «Ka nama jajjabeessu» jechu'u;
37 inni lafa qabu gurguree, beesee fidee ergantootatti
kenne.

5

Anaaniyaasii Fi Saafiiraa

1 Namichi Anaaniyaa jedhamu tokko jiraayyu; inni haadha
manaa ifii Safiiraa woliin lafa qabanu takka gurgurate.
2 Ammoo haadha manaa ta ifii woliin wolii galiisaan beesee
irraa hamburatee, taan fidee ergantootatti kenne.
3 Pheexroos isaan, «Anaaniiyaas! Akka ati Ayyaana
Woyyicha sodduu fi beesee lafa itti gurguratte akka
hambifattu, seexanni yaada keeti akka toowatu maaf itti
lakkitte?
4 Adoo ati hin gurgurin dura, latti teetumaa motii? Eega
gurgurteen duuballe beeseen teetumaa motii? Maaf waan
akkasii tolchiisaaf yaadatte ree? Ati Waaqa sodde malee,
namaa moti» jedheen.
5 Anaaniiyaas akkuma jecha kana dhage'een, jigee du'e;
worri marroo waan kanaa dhage'ane duudiille bararaqane.
6 Dargaggooti dhufanee, reeffa isaa maranee, geessanee
awwaalane.

* **4:29** *Sodaachisaa:* Roorroo

7 Gara saatii sadiitiin duubatti, haati manaa isaa waan
te'eeru adoo hin beekin dhutte.
8 Pheexroos isi'iin, «Me natti himi, beeseen isin lafa teessan
itti gurgurattane haguma kanaayyuu?» jedhee gaafate;
Isiille deebittee, «Eeti, haguma kana» jetteen.
9 Maarre Pheexroos isi'iin, «Atii fi Abbaan manaa keeti
Ayyaana Gootta'aa haga ilaaliisaaf maaf wolii galtane?
Namooti Abbaa manaa keeti awwaalane kunoo ammaa bal-
bala dura jiran, isaan si'ille ba'atanee hin baasan» jedhe.
10 Isiin yoosuma miila Pheexroosii jalatti jiddee duute. Dar-
gaggooti yennaa dhufane duuteertuun dhagganee, ba'atanee
baasanee abbaa manaa isi'ii biratti awwaalane.
11 Wolde'ooti kiristaanaatii fi worri waan kana dhage'ane
duudiin bararaqane.

Baasaa Fi Bilbaasa

12 Baasaa fi bilbaasi hedduun kolbaa oddu'utti ergan-
tootaan hujamane. Dhugeeffattooti duudiin soroo* manaa
ka Solomoonii jalatti wolitti qabamaniiyyu.
13 Worra dhibii keessaa isaanitti makamiisaaf ka itti game
tokkolle hin jiru; te'ulle kolbaan isaan ulfeessitiiyyu.
14 Ammoo worri Gootta'atti dhugeeffatane gumiin hed-
duun dhiiraa fi dubartiin isaanitti ede'amane.
15 Yennaa Pheexroos karaa san dabaru gaaddiddummaan
isaalle isaan keessaa tokko tokko akka tuxxuuf, worra
dhibameeru taqe'ee fi itille'een fidanee karaa irra keyane.
16 Kolbaan qachoota adaala Yerusaalemii jiranu, worra
dhibameeruu fi worra ayyaana hama'aan qabameeru fi-
dane; isaan martinuu fayyane.

Ergantoota Irratti Miidhaan Kaate

17 Achiin duuba Hayyichi gudda'aa fi worri isa woliin jiru,
ka isa gargaaranu saduqoota duudii woliin hinaaffa'aan gu-
utamanee ergantoota irratti ka'ane.
18 Isaan ergantoota qabanee mana hidha'aatitti galchane.
19 Halkan san ammoo ergamaan Waaqaa balbala mana
hidha'aa banee, ergantootaan dura deemaa, gad baasee,
isaaniin,
20 «Dhaqa'aatii Galma Waaqaa keessa dhaabbadha'aa, mar-
roo jiruu haareya tanaa, kolba'atti hima'a» jedhe.
21 Isaan dubbii tana fudhatanee, akkuma latti bariiteen
Galma Waaqaa seenanee barsiisuu jalqabane.

Hayyichi guddaan worra isa gargaaranu woliin dhufee,
miseensota kora mura'aatii fi jaarsota Yihudootaa wolitti
waamee, ergantoota worra hidhamaneeranu san fichisi-
isu'uuf gara mana hidha'aa nama erge.

---

* **5:12** *Soroo:* Galoo

22 Worri ergamane ammoo, barattoota mana hidha'aa
keessaa dhabanee, gara Kora Mura'aa deebi'anee,
23 «Nuuti yennaa mana hidha'aa geenne, balbalti jabeeffan-
tee cufantee, eeddoti balbala dura jiranuun dhaggine; am-
moo yennaa balbala banne, namuu keessatti hin dhaggine»
jedhane.
24 Sooreyyiin hayyootaatii fi dura bu'aan eeddota Galma
Waaqaa yennaa waan kana dhage'ane, waan ergantoota ir-
ratti te'e baaseffatanee, waan godhanu wollaalane.
25 Achiin duuba nami tokko dhufee isaaniin, «Dhage'a'a!
Namooti isin mana hidha'aa galchitane Galma Waaqaa
keessatti, kolbaa barsiisiisatti jiran!» jedhe.
26 Maarre dura bu'aan Galma Waaqaa worra isa woliin
huju woliin dhaqee ergantoota fidee dhufe. Isaan kolbaan
dhaka'aan nu tunti jedhanee waan sodaataneef, hunnaan
hin finne.
27 Isaan ergantoota fidanee, Kora Mura'aa dura dhaab-
bachiisanee, hayyichi guddaan isaan qoree,
28 «Akka isin maqaa Yesuusiitiin hin barsiinne, jabeessinee
isin seerreerraayyu, ammoo waan hujjane ilaala'a! Barsiisa
keessan Yerusaalem duudii keessa babadhittaneertan; du'a
isaatille'eef worra itti gaafatamu nu godhiisa barbaaddan»
jedhe.
29 Pheexroosii fi ergantooti worri dhibiin deebisanee,
«Nuuti namaaf ajajamuu irra, Waaqaaf ajajamuu qanna.
30 Waaqi Abbootii teennaa, Yesuusii isin muka irratti fan-
nittanee ijjeettane du'aa kaaseera.
31 Akka Yesuus kolbaa Israa'elii cubbuu irraa deebisee
araara cubbu'uu kennuuf, Waaqi sooressaa fi fayyisaa god-
hee midda ifiititti ol isa fuudheera.
32 Nuuti waan kanaaf dhugaa baatota; Ayyaanni Woyyichi,
ka Waaqi worra isaaf ajajamuuf kennulle dhugaa baya'a»
jedhane.
33 Korri Mura'aa yennaa waan kana dhage'ane, guddoo
aaranee ergantoota ijjeesiisa barbaadane.
34 Isaan keessaa ammoo Fariisaayichi, barsiisaa Seera
Muuse'ee te'e, maqaan isaa Gamaali'el ka jedhamu, ka nami
duudiin guddoo ulfeessu tokko, Kora Mura'aa keessaa ol
ka'ee, ergantoota san yennaa diqqoo ala akka tursiisanu
ajaje.
35 Achiin duuba inni kora Mura'aatiin, «Kolbaa Israa'elii!
Waan jara tana gootanu irratti ifi eegadha'a.
36 Tanaan dura namichi Toyidaas jedhamu ka'ee, ani nama
jaba'a ifiin jedhe; namooti gara dhibba afurii te'anu isa
woliin hujane. Ammoo inni ijjeefamee, worri isa woliin huju
duudiin bittinnowanee, wonni sun achumatti dhumatte.

37 Akkasuma Yihudaan namichi Galiila'aa, bara kolbaan
laakkowante ka'ee, namooti hedduun akka isa hordofanu
godhe, ammoo innille ijjeefamee jennaan, hordofattooti isaa
duudiin bittinnootte.
38 Maarre ammalle, jara tana irratti waan hantuu tokkolle
akka hin goone ani isinitti hima. Isaan lakkisa'a! Wonni isaan
yaadanee hujane nama irraa yoo teete, hin baddi;
39 ammoo yoo ta Waaqa irraa dhutte teete, isaan balleessuu
hin dandeettanu; isin ifiifuu Waaqaan loltanuun ifi dhag-
gitan» jedheenii jennaan, isaanille gorsa Gamaali'elii fud-
hatane.
40 Isaan ergantoota ol waamanee deebisanee, dhaananee,
lammeessoo maqaa Yesuusiitiin akka hin dubbanne ajajane;
achiin duuba gad lakkisane.
41 Ergantooti Yesuusiif farriisaa fi salphatiisa akka waan
dansa'aatitti laakkowanee, gammadaan Kora Mura'aa biraa
gad bayane.
42 Isaan guyyuma guyya'aan Galma Waaqaa keessaa fi
mana kolba'aa keessatti, Oduu Gammadaa ta Yesuusii Masi-
ihiicha te'ee, barsiisiisaa fi lallabiisa hin lakkinne.

6

Namooti Ergantoota Gargaaranu Torba Filamane

1 Yennaa diqqo'oon duuba laakkossi barattootaa akkuma
heddataa deemeen, Yihudooti afaan Giriikii dubbatanu Yi-
hudoota biyya Yihuda'aatitti dhalatane irratti gungumane;
haadhotiin hiyyeessaa ta Yihudoota afaan Giriikii dub-
batanuu, qarqaarsa guyyaa guyya'atti dhaggataa turane
waan dagatamaneef gungumane*.
2 Maarre ergantooti kudhanii lama dhugeeffattoota duudii
wolitti waamanee, «Nuuti sagalee qoodiisaaf jennee Jecha
Waaqaa lallabiisa irraanfatuun nu'uuf hin malle.
3 Maarre obboleeyyan, namoota hujii tana itti kenninu,
worra maqaa dansaa qabu, ka Ayyaanni Woyyichii fi qarum-
maan keessa guutte, odduu teessanii namoota torba fila'a.
4 Nuuti ammoo daadimataa fi hujii Jecha Waaqaa lallabi-
isaatiif yennaa teenna mara kennina» jedhane.
5 Nami duudiin yaada ergantootaa jaalatee, Isxifaanos ka
jedhamu dhugeeffanna'aa fi Ayyaanni Woyyichi ka keessa
guute filane; akkasuma Filiphoosii fi Phirokoros, Niqaa-
roona'aa fi Ximoonaa, Pharmena'aa fi Niqolaawosii nama
biyya Anxokiya'aa ka dhugeeffannaa Yihudootaa dur fudha-
teerulle filane.

* **6:1** *Gungumane:* Himatane

6 Isaan worra kana duudii ergantoota dura dhaabbachi-
isane; ergantootille harka ifi isaan irra keyanee daadi-
matane.
7 Jechi Waaqaa badhataa deeme, laakkossi dhugeeffat-
tootaa Yerusaalem keessatti guddataa guddataatuma deeme;
hayyooti hedduulle dhugeeffatane.

Isxifaanos Qabame

8 Isxifaanos badhaadhaa fi hunna Waaqaatiin guutamee
baasotaa fi bilbaasota guddaa odduu kolba'aatitti huje.
9 Yennaa san Yihudooti miseensota, «Mana waaqonfan-
naa worra bilisa bayee» jedhamuu, worri Qareena'aatii fi
Iskindiriya'aa, worri biyya Qiliiqiya'aatii fi Asiya'aatii dhu-
fane tokko ka'anee Isxifaanositti falmane.
10 Te'uu malee, qarumma'aa fi Ayyaana Isxifaanos ittiin
dubbatu mormiisa hin dandeenne.
11 Maarre isaan, «Dubbii Muuse'ee fi Waaqa faanshes-
situ isaa dubbatu dhageenneerra» akka jedhanuuf namoota
dhoss'aan itti tirtirsane.
12 Akkuma kanaan isaan kolbaa, jaarsole'ee fi barsiisota
Seera Muuse'ee itti tirtisanee, Isxifaanos qabanee fuudhanee
kora mura'aa dura dhikeessane.
13 Achiin duuba isaan namoota garii ka dharaan dhugaa isa
irratti bayanu fidane. Dhugaa baatoti dharaa tuun, «Namichi
kun, Galma Waaqaa woyyicha keennaa fi Seera Muuse'ee
irratti yennaa mara morma.
14 ‹Yesuusiin nama Naaziretii Galma Waaqaa hin diiga,
aadaa Muusee irraa gad nu'uuf dhuttelle duudii hin jijjiira›
jedhuun dhageenneerra» jedhane.
15 Worri Kora mura'aa keessa tee'eeru duudiin hubatanee
Isxifaanos yennaa ilaalanu, fuulli isaa akka fuula ergamaa
Waaqaa te'ee dhaggane.

7

Dubbii Isxifaanos Dubbate

1 Hayyichi guddaan, «Wonni siin jedhanu kun dhuga'aa?»
jedhee Isxifaanos gaafate.
2 Isxifaanosille deebisee, «Obboleeyyanii fi abbootii tiyya, na
dhage'a'a! Abbaan keenna Abrahaam lafa Kaaraanii le'iisaaf
adoo hin deemin dura, ulfinni Waaqaa Mesophotaamiyaa
keessatti isatti mudhatee,
3 ‹Fira keetii fi biyya teeti lakkisiitii gara lafa ani si'itti
mudhisuu deemi› jedheen.
4 Achiin duuba inni biyya ifii Kaldiyaa lakkisee, Kaaraan
keessa le'iisaaf deeme. Abbaan isaa du'een duuba, Waaqi
gara lafa amma isin leetanu tanaa isa fide.

5 Teetuu malee Waaqi lafa haga faana miilalle isaaf hin kennine; ammoo yennaa san Abrahaam ilma qabaatuu dhabulle, Waaqi lafa san isaa fi sanyii isaatiif akka kennu, waadaa galeeraayyu.
6 Waaqi karaa kanaan Abrahaamiin, ‹Sanyiin teeti lafa ormaa keessa galtuu teetee hin leeti; achitti garboontee haga woggaa dhibba afurii hin cunqurfanti.
7 Ani ammoo kolbaa isaan garboonsite sanitti hin mura; achiin duuba sanyiin teeti lafa san keessaa baatee asitti na hin waaqonsiti› jedheera.
8 Achiin duuba Waaqi gondooroo haqanqaba'aa Abrahaamiif kenne; maarre Abrahaam ilmi isaa Yisihaq dhalateen duuba, guyyaa saddeetesso'oo haqanqabaa qabe; akkasuma Yisihaqille ilma ifii Yaaqoob haqanqabaa qabe; Yaaqoobille abbootii gosa Israa'elii ka te'ane, ilmaan ifii kudhanii lama haqanqabaa qabe.

9 «Ilmaan Yaaqoobii obboleessa ifii Yoseef hinaattee, garba akka te'uuf biyya Gibxiititti isa gurgurte; Waaqi ammoo isa woliin jiraayyu;
10 rakkoo mara keessalle'ee isa baase. Yoseef mooticha lafa Gibxi'ii Fara'oon dura yennaa dhikaate, Waaqi arnyaa fi qarooma isaaf kenne; mootichille bulchaa biyya Gibxi'iitii fi ajajaa qabeenna mana ifii isa godhe.
11 Bara san biyya Gibxi'iitii fi Kana'aanii maratti beelti rakkoo guddoo fidde; abbootiin teennalle waan nyaattu dhaggatuu hin dandeenne.
12 Yaaqoobille biyya Gibxi'ii keessa midhaan akka jiru yennaa dhage'e, yennaa jalqabaatiif, abbootii teenna ka te'ane, ilmaan ifii achi erge.
13 Yennaa isaan lammeessoo dhaqane, Yoseef eennummaa ifii obboleeyyan ifiititti hime; mootichi biyya Gibxi'iille maatii Yoseefii beeke.
14 Maarre Yoseef, worri duudiin nami torbaatamii fi shan martinuu, gara biyya Gibxi'ii akka dhufanu, abbaa ifii Yaaqoobitti erge.
15 Tanaaf Yaaqoob gara biyya Gibxi'ii dhaqee, innii fi ilmaan isaalle achitti du'ane.
16 Lafeen isaanii gara lafa Sheekem jedhantu geeffantee, addee awwaalaa lafa Abrahaam beesee ifiitiin gosa Hamoorii irraa bitetti awwaalante.

17 «Waadaan Waaqi Abrahaamiif gale muummowisaaf yennaa dhikaate, laakkossi kolbaa teennaa ka biyya Gibxii keessaa heddataa deeme.
18 Muummee irratti, mootichi marroo Yoseefii hin beenne tokko biyya Gibxi'ii bulchiisa jalqabe.

19 Mootichi kun abbootii teenna gowwoonsee gadhaa itti
jabaatee, daa'immaan isaanii akka duutuuf, ala baasanee
akka gatanu dirqansiise*.
20 Bara san Muuseen dhalate; inni daa'ima shaggicha; haga
ji'a sadii mana abbaa ifii keessatti guddate.
21 Inni yennaa alatti gatame, intalti Fara'oonii isa fuutee,
akka ilma ifiititti gudditte.
22 Muuseen qarooma worra Gibxi'ii duudii baratee dubbi'ii
fi hujiile'een nama jabaa te'e.
23 «Inni woggaa afurtama yennaa geye, kolbaan Israa'elii
akka itti jirtu ilaaliisaaf yaadate.
24 Muuseen yennaa namichi biyya Gibxi'ii tokko nama
Israa'elii tokko miidhuun dhagge rogeefii, namicha biyya
Gibxi'ii dhowee ijjeese.
25 Muuseen karuma isaatiin Waaqi bilisa akka isaan baasu,
kolbaan waan hubattu seyeeyyu; isaan ammoo hin hubanne.
26 Boruyyaa nami lama ka gosa Israa'elii wol lolanuun
dhaggee, wolitti araarsiisaaf barbaadee, ‹Jarana, isin ob-
boleeyyan; maaf wol loltan?› jedheen.
27 Namichi lola kaase ammoo Muusee achi darbee, ‹Nu'u
irratti eentu bulcha'aa fi abbaa mura'aa si godhe?
28 Akkuma kalee namicha Gibxi'ii ijjeette, analle ijjeesuu
barbaaddaa?› jedheen.
29 Muuseen yennaa tana dhage'e, biyya Gibxi'ii keessaa
dheetee, gara lafa Miidiya'aa galee le'e. Achitti ijoollee lama
uumate.
30 «Woggaa afurtamaan duuba, lafa goomole'ee keessatti
Gaara Siina'aa biratti bobe'a tusee gabbattuu keessatti, erga-
maan Waaqaa Muuse'etti mudhate.
31 Muuseen waan kana yennaa dhagge baaseffatee, ilaali-
isaaf itti dhikaate. Ammoo inni qoonqoo Gootta'aa,
32 ‹Ani Waaqa abbootii teetii, Waaqa Abrahaamii, Waaqa
Yisihaqiitii fi Yaaqoobii ti› jettu dhage'e. Muuseen soda'aan
rorommee, ilaaliisaafille itti hin gamne.
33 Goottaan Muuse'een, ‹Addeen ati dhaabbatteertu lafa
woyyittii waan teeteef, kophee teeti baafadhu.
34 Ani dhugumaan rakkinna kolbaa tiyyaa ta biyya Gibxi'ii
keessaa dhaggeera. Ani iyya isaanii dhage'eera; isaan bil-
isa baasiisaafille gad dhufeera. Amma koy; ani gara biyya
Gibxi'ii si ergaara› jedhe.
35 «Kolbaan Israa'elii Muuse'een, ‹Nu irratti eentu bulcha'aa
fi abbaa mura'aa si godhe?› jettee isa jibbiteertiiyyu. Te'uu
malee Waaqi Muusuma kana karaa ergamaa Waaqaa ka

* **7:19** *Dirqansiise:* Hunnaan tolche

tusee keessatti itti mudhateetiin, bulcha'aa fi ka bilisa baasu godhee gara isaanii erge.
36 Inni Gibxi'ii fi abbaayaa diintuu irratti baasaa fi bilbaasa hujaa, kolbaa sooressaa, biyya Gibxi'ii keessaa baase.
37 ‹Waaqi akkuma na kaase, raagaa tokko odduu teessaniinuu isiniif hin kaasa› jedhe ka dubbate Muusuma kana.
38 Inni abbootii teenna woliin lafa goomolee keessa jiruun, gaara Siinaa gubba'atti ergamaan Waaqaa ka itti dubbate isuma; Jecha Waaqaa ka jiru'uu ka nu'uuf dabarselle Muusuma kana.
39 «Abbootiin teenna ammoo, isaaf ajajamuu diddee, gadhaa ifiititti gara biyya Gibxi'ii deebi'iisaaf yaadatte.
40 Maarre isaan Aaroniin, ‹Muuseen biyya Gibxii keessaa nu baase kun waan te'e wollaallee, waaqota nu sooressanu nuu huji› jedhane.
41 Yennaa san isaan waaqa dharaa jabbii fakkeessanee hujanee, ciincaa dhikeessaneef; waan hujane sanitti gammadane.
42 Waaqi ammoo isaan irraa garagalee, urjoota ol-gubba'aa akka sagadanuuf dabarsee isaan kenne; akkuma kitaaba raagotaa keessatti barreeffante,
«‹Ee, kolbaa Israa'elii!
Woggaa afurtama goomolee keessatti
horii qalmaatii fi ciincaa naaf dhikeessitanee ree?
43 Isin dunkaanii† waaqa molokiitii fi,
fakkii urjii waaqa Reefaan jedhamuu,
harka keessaniin hujjanee, waaqonsiisaaf ba'attane.
Maarre anille biyya Baabilon irraa fagaattutti isin hin dabarsa› jedhe.
44 «Abbootiin teenna goomolee keessatti dunkaanii dhugaa bayaa qaddi. Dunkaaniin sun akka Waaqi Muuse'etti mudhisee, ‹Akkas huji› jedhetti ta hujante.
45 Abbootiin teenna dunkaanii san abbootii ifii irraa fudhatteen duuba, Iyaasuu woliin gara lafa gosa worra Waaqi isaan duraa ari'etti fudhatanee galane; dunkaaniin sunille haga bara Daawitii achi turte.
46 Daawiti Waaqa duratti fudhatama dhaggatee, Waaqa Yaaqoobiitiif mana ijaariisaaf gaafate.
47 Ammoo Waaqaaf ka mana ijaare Solomoon.
48 «Ammoo Waaqi ol aanaan mana harka namaatiin ijaarame keessa hin le'u; kunille akkuma raagichi,
49 «‹Ol-gubbaan barcumaa mootummaa tiyyaa ti;
lattille ijjata miila kiyyaa ti.
Manni isin naaf ijaartanu ka attamii ti ree?
Addeen ani itti foorfadhu eessa ree?

† **7:43** *Dunkaanii:* Godoo

50 Waan san duudii ka huje anaa motii? jedha Goottaan› jedhe.
51 «Isin worra mataa jabaatu! Gadhaan keessan akka gadhaa worra Waaqa hin dhugeeffannee, gurri keessan akka gurra worra Waaqa hin dhageennee ti. Isin akkuma abbootii teessanii yennaa mara Ayyaana Woyyicha mormitan.
52 Raagaan abbootiin teessan hin miidhin tokkolle hin jiraa? Isaan raagota woggaa heddu'uun dura dhufa balchichaa odeessane ijjeesaneeran. Amma isinille isa dabarsitanee kennitanee ijjeettaneertan.
53 Isin karaa ergantoota Waaqaatiin seera Waaqaa fudhattaneertaniiyyu; isin ammoo hin ajajanneef» jedhe.

Isxifaanos Dhaka'aan Tumame

54 Korri Mura'aa waan Isxifaanos jedhe yennaa dhage'ane, aaranee gubatanee, itti ciniinnatane.
55 Isxifaanos ammoo, Ayyaana Woyyichaan guutamee, gara ol-gubba'aa ilaalee, ulfinna Waaqaatii fi Yesuus midda Waaqaa dhaabbateeruun dhaggee,
56 «Kunoo, ol-gubbaan banantee, Ilmi Namaalle midda Waaqaa dhaabbateeruun ani dhagge» jedhe.
57 Korri Mura'aa iyyee gurra ifii qabate; achiin duuba isaan martinuu itti fiiganee,
58 qachaa keessaa harkisanee baasanee, dhaka'aan tumane. Dhugaa bayooti woyaa isaanii akka eeguuf dargaggeessa Saa'ol jedhamu tokko bira keyatane.
59 Adoo isaan dhaka'aan tumiisatti jiranuu, Isxifaanos, «Goottaa Yesuus, ayyaana kiyya fudhadhu» jedhee daadimate;
60 jilbiiffateelle qoonqoo ol qabatee, «Gootta'a, cubbuu tana isaanitti hin laakkowin» jedhee iyyee, du'e.

8

Saa'ol Wolde'a Kiristaanaa Ari'e

1 Saa'ol ijjeefamuu Isxifaanosiititti wolii gale; guyyuma Isxifaanos du'e san wolde'a kiristaanaa ka Yerusaalem keessaatitti miidhaan guddoon jalqadde. Ergantoota malee, dhugeeffattooti duudiin lafa Yihuda'aatii fi Samaariyaa keessaa duudi'itti bittinnowane.
2 Worri Waaqaaf ifi kenneeru Isxifaanosiif guddoo bowanee, reeffa isaa awwaalane.
3 Saa'ol ammoo wolde'a kiristaanaa balleessiisaaf wodhaanee, mana tokko irraa gara mana kaanii deemaa, dhiiraa fi dubartii gara mana hidha'aa seensise.

Wongeelli Samaariya'atti Lallabame

4 Dhugeeffattooti bittinnowane addee mara dhaqanee, Oduu Gammadaa lallabane.

5 Filiphoos gara qachaa Samaariya'aa dhaqee kolbaa achi
jirtuuf marroo Masiihii lallabe.
6 Gumiin waan Filiphoos jedhe yaada tokkoon dhageettee,
baasa inni hujelle dhaggite.
7 Ayyaanni hamaan kolbaa hedduu keessaa qoonqoo
guddo'oon iyyee baye; worri laashowee fi worri hokkolu
hedduulle fayyane.
8 Tanaaf qachaa san keessatti gammadi guddaan te'e.
9 Qachaa san keessa namichi Simoon jedhamu tokko ji-
raayyu; inni hujii xanoo ifiitiin worra qachaa Samaariya'aa
baaseffachiisee, ani nama gudda'a ifiin jedhaa tureera.
10 Worri qachaa sanii diqqa'aa fi guddaan duudiin, «Namichi
kun, hunna Waaqaa ta ‹Hunna guddoo› jedhantu» jedhaa
yaada tokkoon dhage'ane.
11 Isaan, waan Simoon yennaa hedduu xanoo ifiitiin isaan
baaseffachiiseef, yaada tokkoon isa dhage'ane.
12 Isaan ammoo Filiphoos marroo oduu gammada Moo-
tummaa Waaqaatii fi maqaa Yesuus Kiristoosii yennaa
isaanitti lallabe dhage'anee, dhiiraa fi dubartooti dhugeeffa-
tanee cuuphamane.
13 Simooninuu dhugeeffatee cuuphameen duuba, waa'ela
Filiphoosii te'ee, baasotaa fi bilbaasota gugurdaa hujame
yennaa dhagge baaseffate.
14 Ergantooti Yerusaalem keessa jiranu, worri
Samaariya'aa Jecha Waaqaa akka fudhate yennaa dhage'ane,
Pheexroosii fi Yohaannis gara isaanii ergane.
15 Isaan yennaa achi geyane, Ayyaana Woyyicha akka fud-
hatanu dhugeeffattootaaf daadimatane.
16 Worri Samaariya'aa maqaa Goottaa Yesuusii qofaan cu-
uphameera malee, Ayyaanni Woyyichi isaan keessaa nama
tokko irralle'etti bu'ee hin jiruuyyu.
17 Tanaaf Pheexroosii fi Yohaannis harka ifii isaan irra
keyane; isaanille Ayyaana Woyyicha fudhatane.
18 Yennaa ergantooti harka ifii dhugeeffattoota irra keyane,
Simoon akka Ayyaanni Woyyichi namootaaf kenname
dhagge. Maarre inni Pheexroosii fi Yohaannisiif beesee
fidee,
19 «Nami ani harka kiyya irra keyu duudiin, akka Ayyaana
Woyyicha fudhatu hunna tana analle'eef kenna'a» jedhe.
20 Pheexroos ammoo deebisee, «Ati Kennansa Waaqaa
beese'een bitatiisaaf waan yaaddeef, atii fi beeseen teetille
qile'etti bada'a!
21 Gadhaan keeti Waaqa duratti qajeelaa waan hin te'iniif,
ati hirmaannaa yookiin qooda hujii teenna keessaa hin
qaddu.

22 Tanaaf hammeenna yaada gadhaa keetii kana irraa
deebi'i; waan akkana yaadatte kanaaf si'iif araarama fa'a
te'a, gara Gootta'aa daadimadhu.
23 Ati hinaaffaa hadhoottu'uun guutantee, hidhamaa
cubbu'uu akka teete dhaggeera» jedhe.
24 Simoon, Pheexroosii fi Yohaannisiin, «Waan isin anaan
jettane kana keessaa tokkolle akka ana hin dhaqqanne, mag-
anne'ee gara Gootta'aa naaf daadimadha'a» jedhe.
25 Pheexroosii fi Yohaannis dhugaa bayanee, Jecha
Gootta'aa odeessaneen duuba, ollaa worra Samaariya'aa
hedduu keessa Oduu Gammadaa lallabaa gara Yerusaalemii
deebi'ane.

Filiphoosii Fi Guneessicha Itoophiya'aa

26 Ergamaan Waaqaa Filiphoosiin, «Ka'iitii, Yerusaalem ir-
raa karaa kibba goomolee Gaaza'aa geessu dhaqi» jedheen.
27 Maarre Filiphoos ka'ee dhaqe; namichi guneessichi
Itoophiya'aa tokkolle itti dhufe; inniin kun qabeenna giittittii
Itoophiya'aa ta «Kandaakee» jedhantuu irratti qondaala ture;
inni Waaqa waaqonfatiisaaf gara Yerusaalemii dhaqeera.
28 Inni gara biyya ifii yennaa deebi'u garreettaa gee-
jjibaan harkifamu irra tee'ee, kitaaba raagicha Isaayaasii
dubbisaaraayyu.
29 Ayyaanni Woyyichi Filiphoosiin, «Beenu gara garreettaa
geejjibaan harkifamu sanii dhikaadhu» jedhe.
30 Filiphoosille gara garreettaa fardaan harkifamuu
san rukkisee, guneessichi sun kitaaba raagicha Isaayaasii
keessaa dubbisuun dhage'ee, «Wonni ati dubbittu kun sii
galaaraa?» jedhee gaafate.
31 Guneessichi deebisee, «Adoo nami tokko naaf issee hin
himin attamiin hubatiisa dande'a?» jedhe. Maarre inni akka
Filiphoos garreettaa fardaan harkifamu san yaabee isa bira
tee'uuf waame.
32 Addeen inni Barreeffama Woyyicha keessaa dubbisi-
isatti jiru,

«Inni akka hoolee qalantuu oofame;
akka ilmayyoo hoole'ee,
yennaa nami rifeensa irraa muru cadhittuu,
Inni waan tokkolle hin dubbanne.
33 Inni ifi gad qabee, muraa dhuga'aa dhabe.
Jiruun isaa lafa irraa waan fudhatanteef,
eennuttuu sanyii isaa himuu dande'a?» ka jedhu.

34 Guneessichi Filiphoosiin, «Raagichi waan kana marroo
eennuu dubbataara? Marroo ifiiti moo marroo nama dhibi'ii
ti? Me natti himi» jedhe.

35 Achiin duuba Filiphoos dubbatiisa jalqabee,
Barreeffama Woyyicha kana irraa kaasee, Oduu Gammadaa
marroo Yesuus Kiristoosii isatti hime.
36 Isaan adoo karaa san gad deemanuu, bisaan tokko bira
geyane. Guneessichi, «Bisaan kunoo ti; akka ani hin cu-
uphanne wonni na dhooggaa maan?» jedhe. [
37 Filiphoos deebisee, «Gadhaa tokkoon yoo dhugeeffatte hin
dandeetta» jedhe. Guneessichi deebisee, «Yesuus Kiristoos
Ilma Waaqaa akka te'e hin dhugeeffadha» jedhe.]*
38 Guneessichi garreettaa fardaan harkifamu akka dhaab-
batu ajaje; innii fi Filiphoos gara lagaa dhaqanee, Fil-
iphoosille isa cuuphe.
39 Isaan bisaan keessaa yennaa bayane, Ayyaanni
Gootta'aa Filiphoos butee fuudhee deeme. Guneessichi
deebi'ee isa hin dhaggine. Teetuu malee karaa ifiititti
deebi'ee, gammadaa deeme.
40 Filiphoos ammoo qachaa Azooxonii keessatti
dhaggamee, Oduu Gammadaa qachoota maraa keessatti
lallabaa, gara qachaa Qiisaariya'aa dhaqe.

9

Saa'ol Yesuusitti Dhugeeffate
(HuE. 22:6-16; 26:12-18)

1 Saa'ol ammalle barattoota Gootta'aa ijjeesiisaaf dhaa-
dataa, gara Hayyicha gudda'aa dhaqe.
2 Worra karaa Gootta'aa hordofu dhiiraa fi dubartiille
yoo dhagge, hidhee gara Yerusaalemii fidiisaaf akka
dande'u, xalayaa gara Mana Waaqonfannaa Yihudootaa
ka Damaasqo'oo akka isaaf barreessu, Hayyicha Guddaa
gaafate.
3 Saa'ol adoo deemuu qachaa Damaasqo'ootitti dhikaa-
teeruun, dedhuma ifi ol-gubba'aa irraa adaala isaatitti bal-
aqqise.
4 Inni lafatti jigee qoonqoo, «Saa'ol, Saa'ol maaf na miita?»
jettu dhage'e.
5 Saa'olille, «Gootta'a, ati eennu?» jedhee gaafate.
Qoonqoolle, «Ani Yesuusii ati miitu;
6 ammoo, ka'ii gara qacha'aa seen. Wonni ati godhuu
qaddu achitti si'itti himama» jette.
7 Namooti Saa'ol woliin deemiisatti jiranu, qoonqoo
dhage'ane malee, nama dubbatu hin dhaggine; isaan
cadhisanee dhaabbatane.

* **8:37** Barreeffami gogaa duugame irratti barreeffame gariin laakkossa 37 hin dabalata; ka durii ammoo hin dabalatu.

8 Saa'ol addee jigee ka'ee ila ifii yennaa banate, womaa
dhaggiisaaf hin dandeenne. Tanaaf isaan harka isaa qaba-
nee, gara qachaa Damaasqo'oo isa geessane.
9 Inni haga guyyaa sadii womaa dhagguu hin dandeenne;
hin nyaannelle'e yookiin hin unnelle'e.
10 Yennaa san barataan Anaaniiyaas jedhamu tokko,
Damaasqoo keessa jiraayyu. Goottaan mudhi'iin
«Anaaniiyaas» jedheen.
Innille deebisee, «Kunoo ani as jira, Gootta'a» jedhe.
11 Goottaalle, «Qophowiitii, gara karaa ‹Qajeelaa› jedhamu
dhaqiitii, mana Yudaasiititti namicha lafa Xarseesii, ka
maqaan isaa Saa'ol jedhamu tokko iyyaafadhu. Inni amma
daadimatiisatti jira;
12 Saa'ol mudhi'iin namichi Anaaniiyaas jedhamu tokko
dhufee, harka ifii isa irra keyee akka fayyu dhaggeera» jed-
heen.
13 Anaaniiyaas deebisee, «Gootta'a, namichi kun kolbaa teeti
ta Yerusaalem keessa jirtu waan hantuu akka inni godheeru
nami hedduun natti himeera.
14 Inni worra maqaa keeti waammatu mara hidhiisaaf,
sooreyyii hayyootaa irraa baallii dhaggateera» jedhe.
15 Goottaan Anaaniiyaasiin, «Inni maqaa kiyya worra Yi-
hudoota hin te'iniif, moototaa fi kolbaa Israa'eliitiif akka
beessisu, tajaajilaa kiyya ka ani filadhe waan te'eef gara isaa
dhaqi.
16 Akka inni marroo maqaa kiyyaatiif guddoo rakkatu,
aninuu isatti hin mudhisa» jedhe.
17 Maarre Anaaniiyaas deemee, mana Saa'ol jiru seene;
inni harka ifii Saa'ol irra keyee, «Obboleessa kiyya Saa'ol, Goot-
taan Yesuus, as dhufiisatti jirtuun karaa irratti ka si'itti mud-
hate, akka ati deebitee dhaggituu fi Ayyaana Woyyichaan
akka guutantuuf ana ergeera» jedhe.
18 Yoosuma wonni akka solloqqee qurxummi'ii fakkaattu,
ila Saa'olii irraa buutee, deebi'ee dhaggiisaaf dande'e. Inni ol
ka'ee cuuphame;
19 sagalee nyaateen duuba jabaate.

Saa'ol Damaasqo'otti Lallabe

Saa'ol guyyoota diqqa'aaf lafa Damaasqo'oo keessa barat-
toota woliin ture.
20 Saa'ol adoo hin turin mana Waaqonfannaa Yihudootaa
dhaqee, «Yesuus Ilma Waaqaa ti» jedhee lallabiisa jalqabe.
21 Worri isa dhage'e duudiin baaseffatee, «Inni Yerusaalem
keessatti worra maqaa Yesuusii waamu ka balleessaa turee
motii? Ammalle inni isaanuma hidhee gara sooreyyii hayy-
ootaa geessiisaaf as hin dhunnee?» jedhane.

22 Saa'ol ammoo lallabi isaa irra caalaa hunna dhaggataa
deemee, Yesuus Masiihii akka te'e mirkaneessinaan, Yihu-
dooti Damaasqoo keessa le'anu waan jedhanu wollaalane.
23 Guyyaa heddu'uun duuba Yihudooti, Saa'ol ijjeesiisaaf
mala dhowane.
24 Inni ammoo mala isaanii beeke. Isaanille isa ijjeesiisaaf
halkanii fi guyyaa karra qacha'aatitti isa eegane.
25 Hordofattooti Saa'olii ammoo, gaafa tokko halkaniin,
Saa'ol xaxxoo* keessa keyanee, foddaa dalleya dhaka'aatiin
gad buusane.

Saa'ol Qachaa Yerusaalemii Keessatti Lallabe

26 Saa'ol gara Yerusaalemii yennaa dhaqe, barattootatti
makamiisaaf wodhaane; isaan ammoo akka inni dhugu-
maan barataa te'e waan hin dhugeeffatiniif, duudiinuu isa
sodaatane.
27 Baarnaabaas ammoo isa fuudhee gara ergantootaa
geessee, karaa irratti Goottaan attamiin akka isa dhaggee
fi attam akka itti dubbate, akkasuma Damaasqoo keessatti
maqaa Yesuusiitiin sodaa malee akka inni lallabe isaanitti
hime.
28 Maarre Saa'ol isaan woliin te'ee Yerusaalem duudii
keessa dhaqee, sodaa malee maqaa Gootta'aatiin lallabe.
29 Inni Yihudoota afaan Giriiki'ii dubbatanu woliin dub-
bataa itti moromaa ture; isaan ammoo isa ijjeesiisaaf wod-
haanane.
30 Dhugeeffattooti waan kana yennaa beekane, gara Qi-
isaariya'aa geessane; achille'een gara Xarseesii ergane.
31 Achiin duuba wolde'i kiristaanaa ka Yihudaa, Galiilla'aa
fi Samaariyaa keessa jiranu duudiin nageya dhaggatanee
jabaatane; Goottaalle ulfeessaa, Ayyaana Woyyichaan jaj-
jabaataa, laakkossaan heddatane.

Pheexroos Eneyaas Fayyise

32 Pheexroos addee duudii adoo deddeemuu, kolbaa
Waaqaa ta lafa Liidaa keessa leetu ilaaliisaaf dhufe.
33 Inni achitti namicha Eneyaas jedhamu, ka nafi isaa
laashoweeruu fi haga woggaa saddeetii taqee irraa ka'ee hin
dandeenne tokko dhagge.
34 Pheexroos, «Eneyaas, Yesuus Kiristoos si fayyisa ol ka'iitii,
taqee teeti afadhu» jedhe. Yoosuma Eneyaas ol ka'ee dhaab-
bate.
35 Kolbaan Liidaa fi Saaron keessa leetu duudiin isa dhag-
gitee, gara Gootta'aa deebite.

* **9:25** *Xaxxoo* Saaxaraa, qiriccoo

36 Qachaa Yophee keessa dubartittiin dhugeeffattuun,
Xaabiitaa jedhantu takka jirtiiyyu. Maqaan isi'ii afaan Giri-
ikiitiin Dorqa'a; hiikkaan, «Buddannee» jechu'u. Isiin yennaa
mara hujii dansaa hujaa, hiyyeeyyii qarqaaraa turte.
37 Yennaa san isiin dhibantee duunaan, reeffa isi'ii dhiqa-
nee kolloo mana gubba'atti ijaarantee keessa irkisane.
38 Liidaan Yophe'etti dhikoo waan teeteef, dhugeeffat-
tooti Pheexroos Liidaa keessa akka jiru yennaa dhage'ane,
nama lama gara isaa erganee, «Maganne'ee ariifadhuutii gara
keenna koy» jedhanee kadhatane.
39 Maarre Pheexroos ka'ee isaan woliin deeme; yen-
naa inni achi geye, gara kolloo mana gubbaa jirtuu isa
geessane. Haadhotiin hiyyeessaa duudiin isatti naannowa-
nee, hidho'oo fi uffana Dorqaan jiru'uun yennaa jirtu hojjatte
itti mudhisaa bowane.
40 Pheexroos isaan duudii kollo'oon alatti yaasee, jilbiiffa-
tee daadimate; achiin duuba gara reeffaa gara galee, «Xaabi-
itaa, ka'i!» jedhe. Isiin ila ifii banattee, Pheexroos yennaa
dhaggite ol jettee teette.
41 Inni harka isii qabee ol kaase. Achiin duuba dhugeef-
fattootaa fi haadhotii hiyyeessaa duudii waamee, jirtuu isi'ii
isaan duratti dhikeesse.
42 Oduun tun Yophee duudii keessatti beekkante; kolbaan
hedduulle Gootta'atti dhugeeffatte.
43 Pheexroosille namicha gogaa duugu ka Simoon jedhamu
tokko woliin, guyyaa hedduu Yoophee keessa ture.

10

Pheexroosii Fi Qorneelewos

1 Qachaa Qiisaariya'aa keessa namichi Qorneelewos jed-
hamu tokko, kutaa woraana worra Rooma'aa ka «Ixaaliqaa»
jedhamee waamamuuf ajaja dhibbaa ka ite'e jiraayyu.
2 Inni maatii ifii duudii woliin nama Waaqa waaqonfatuu
fi Waaqa sodaatu. Inni ammalle worra Yihudootaa keessaa
hiyyeeyyii guddoo qarqaaraa, yennaa mara Waaqa daadi-
mataa ture.
3 Gaafa tokko saafowa gara saatii sagaliititti, ergamaan
Waaqaa gara isaa dhufee, «Qorneelewos» jedhee isa waamuun
mudhi'iin dhagge.
4 Qorneelewosille erganticha Waaqaa hubatee ilaalee
soda'aan, «Gootta'a, maan?» jedhe.
Ergamaan Waaqaa deebisee, «Waaqi daadimata keeti
dhage'eera; hiyyeeyyii qarqaaruu keetille yaadateera.
5 Ammalle namoota gara qachaa Yophe'ee ergiitii, Simoon
ka Pheexroos jedhamu tokko waansisi.

6 Inni abbaayaa cinaa mana Simoonii gogaa duuguutitti
keessummummaa jira» jedhe.
7 Achiin duuba ergantichi isatti dubbatee biraa
deemeeruun, Qorneelewos tajaajiltoota ifii keessaa nama
lamaa fi loltoota isaaf addatamanu keessaa nama tokko
waamee,
8 waan te'e san duudii isaanitti himeen duuba, gara qachaa
Yophe'ee erge.
9 Boruyyaa worri ergame qachaa Yophe'ee bira geyeeruun,
Pheexroos gara saatii jaatitti daadimatiisaaf gara mana
mana gubba'aa ol baye.
10 Yennaa san Pheexroos beelowee waan nyaatu bar-
baade; adoo sagaleen qophowiisatti jirtuu galaalchee* mud-
hii dhagge.
11 Inni ol gubbaan banantee, wonni akka woyaa guddoo
fakkaattu roga afuriinuu gad bu'aartuun dhagge.
12 Woyaa san keessa bineensoti miila afur qabanu, ka
gadha'aan lowanuu fi sinbirrooti koolaan ka'anu duudiin
jiran.
13 Yennaa san qoonqoon, «Pheexroos, ka'i; bineensota kana
qaladhuutii nyaadhu!» jettu dhage'e.
14 Pheexroos ammoo, «Hin teetu, Gootta'a! Ani waan aadaa
dhugeeffanna'aatiin qulqulluu hin te'in yookiin waan battii
nyaadhee hin beeku» jedhe.
15 Ammalle qoonqoon deebitee, «Waan Waaqi qulqulleesse,
ati akka batti'ii hin laakkowin» jetteen.
16 Tun yennaa sad teetee, wonni akka woyaa guddoo
fakkaattu sun gara ol-gubba'aa fudhatante.
17 Pheexroos mudhiin tun maan jedhee adoo baasef-
fatiisatti jiruu, namooti Qorneelewos erge mana Simoonii
iyyaafatanee dhufanee, balbala dura dhaabbatane.
18 Isaan qoonqoo ol qabatanee, «Keessumtichi Simoon Phe-
exroos jedhamu tokko as jiraa?» jedhanee gaafatane.
19 Pheexroos ammalle marroo mudhi'ii adoo yaadatiisatti
jiruu Ayyaanni, «Kunoo! Namooti sad si barbaadiisatti jiran.
20 Tanaaf ka'iitii gad bu'i; ka isaan erge ana waan te'eef
adoo hin mamin isaan woliin deem» jedhe.
21 Maarre Pheexroos gad bu'ee isaaniin, «Nami isin bar-
baaddanu ana; maaf dhuttane?» jedhe.
22 Isaan deebisanee, «Ajajaa dhibbaa ka te'e, Qorneele-
wositti nu erge; inni nama qajeelaa Waaqa waaqonfatuu fi
kolbaan Yihudootaa duudiin ulfeessitu; inni gara mana ifii si
waansisee, waan ati jettu akka dhage'u, ergamaan Waaqaa
woyyichi isatti himeera» jedhane.

* **10:10** *Galaalchee:* Akka rafuu te'ee

23 Pheexroosille ol isaan waamee, keessumsiisee bulche.
Pheexroos boruyyaa ka'ee isaan woliin deeme; dhugeeffattooti qachaa Yophee keessaalle gariin isa woliin deemane.
24 Guyyaa itti aanu qachaa Qiisaariya'aa geyane; Qorneelewosille firootaa fi jaalota ifii waammatee, isaan eegate.
25 Pheexroos gara manaa yennaa seene, Qorneelewos isaa dhaggee, miila isaatitti jigee sagadeef.
26 Pheexroos ammoo, «Ka'i! Anille namuma akka keetii ti» jedhe.
27 Pheexroos isa woliin haasowaa yennaa mana seene, kolbaan hedduun wolitti qabanteertuun dhagge.
28 Inni isaaniin, «Nami gosa Yihudi'ii tokko, worra Yihudii hin te'in woliin firoomuu yookiin mana wolii dhaquu seerri dhugeeffannaa teennaa akka hin eeyyanne isinuu hin beettan. Waaqi ammoo, akka ani nama tokkolle'een aadaa dhugeeffanna'aatiin qulqullu'uu moti yookiin battii akka hin jenne natti mudhiseera.
29 Tanaaf yennaa isin natti ergitane, ani adoo hin mamin dhufe; yoona maaf akka natti ergitane beekuu barbaada» jedhe.
30 Qorneelewos deebisee, «Guyyaa afuriin dura yennuma tana guyyaa keessa saatii sagalitti, ani mana kiyya keessatti daadimatiisatti jiruun, dedhuma nami woyaa calalaxxuu uffateeru tokko na dura dhaabbattee,
31 ‹Qorneelewos! Waaqi daadimata keeti dhage'eera; hiyyeeyyii qarqaaruu keetille yaadateera› jedhe.
32 Nama gara Yophe'ee ergiitii namicha Simoon Pheexroos jedhamu waansisi. Inni abbaayaa cinaa mana Simoonii gogaa duuguutitti keessummummaa jira.
33 Tanaaf anille yoosuma sitti erge; atille baga dhutte. Amma nuuti duudiin waan Goottaan sitti hime duudii si irraa dhage'iisaaf, fuula Waaqaa duratti asitti wolitti qabanneerra» jedhe.

Lallaba Pheexroosii

34 Pheexroos isaaniin, «Dhugumaan Waaqi akka nama wol hin caalchinne hubadheera.
35 Nama biyya tamiille te'uutii, ka Waaqa sodaatuu fi waan sirrii godhu Waaqa biratti fudhatama qaba.
36 Waaqi Jecha ifii kolbaa Israa'eliitiif erguu isaa, Oduu Gammadaa ta nageyaa, karaa Yesuus Kiristoosii Goottaa nama maraatiin lallabuu isaa hin beettan.
37 Yohaannis marroo cuupha'aa lallabeen duuba, biyya Galiila'aatii jalqabee lafa Yihuda'aa mara keessatti waan te'e hin beettan.
38 Waaqi, Yesuusii Naaziretii Ayyaana Woyyichaan muudee hunna akka isaaf kenne, Yesuusille Waaqi isa woliin

waan jiruuf addee mara dhaqee hujii dansaa hujee, worra Seexanaan qabame duudii akka fayyise hin beettan.

39 Nuuti biyya Yihuda'aatii fi qachaa Yerusaalemiititti, waan Yesuus godhe maraaf dhugaa baatota; isaan ammoo isa fannoo irratti fannisanee ijjeesane.

40 Waaqi ammoo guyyaa sadeesso'oo du'aa isa kaasee, akka inni mudhatu godhe.

41 Mudhatuun isaa nama duudi'iif adoo hin te'in, nu worra dhugaa bayoota isaa akka teenuuf filannee, du'aa ka'a isaatiin duuba isa woliin nyaannee fi unnetti mudhateera.

42 Waaqi akka nuuti wongeela kolba'aaf lallannu, worra jiruu fi du'e irratti abbaa mura'aa akka te'uuf akka isa file, akka dhugaa baanuuf nu ajajeera.

43 Worri isatti dhugeeffatu duudiin, maqaa isaatiin araara cubbu'uu akka dhaggatanu, raagoti duudiin dhugaa bayaneeran» jedhe.

Worri Yihudoota Hin te'in Ayyaana Woyyicha Fudhate

44 Adoo Pheexroos tana dubbatiisatti jiruu, Ayyaanni Woyyichi worra dubbii isaa dhage'iisatti jiru duudii irratti bu'e.

45 Yihudooti dhugeeffataneeranu ka Pheexroos woliin dhufane, Waaqi kennansa Ayyaana Woyyichaa worra Yihudoota hin te'iniifille kennuu isaa dhagganee baaseffatane.

46 Yihudooti dhugeeffatane, worri Yihudoota hin te'in afaan haareya dubbataa Waaqa leellifatanuun dhaggane. Achiin duuba Pheexroos,

47 «Kolbaan tun akkuma keenna Ayyaana Woyyicha fudhatteerti. Akka isaan bisaaniin hin cuuphanne eentu dhoogga ree?» jedhe.

48 Maarre Pheexroos akka isaan maqaa Yesuus Kiristoositiin cuuphamanu ajaje. Achiin duuba isaan akka Pheexroos guyyaa diqqa'aaf isaan woliin turu gaafatane.

11

Pheexroos Waan Hojjatame Wolde'a Yerusaalemiititti Hime

1 Ergantootaa fi dhugeeffattooti biyya Yihuda'aa keessaa, worri Yihudoota hin te'inille Jecha Waaqaa akka fudhatane dhage'ane.

2 Maarre Pheexroos yennaa gara Yerusaalemii ol dhaqe, Yihudooti dhugeeffatane isatti mormanee,

3 «Ati mana worra haqanqabaa hin qabatinii dhaxxee, isaan wolille'een nyaatte» jedhane.

4 Pheexroos ammoo, waan te'e mara tokko tokkoon isaanitti himuu jalqabee:

5 «Ani qachaa Yophe'ee keessatti adoo daadimatiisatti jiruu,
galaalchee* mudhii dhagge. Wonni akka woyaa guddo'oo
fakkaattu roga afuriinuu ol gubbaa irraa dhuttee, na cinaa
buute.
6 Ani hubadhee yennaa ilaale, woyaa san keessa horii
miila afur qabu, bineensota, bineensota gadha'aan lowanuu
fi sinbirroota koolaan ka'anu dhagge.
7 Achiin duuba qoonqoo, ‹Pheexroos, ka'i; bineensota kana
qaladhuutii nyaadhu!› jettu dhage'e.
8 Ani ammoo, ‹Hin teetu, Gootta'a! Wonni aadaa dhugeef-
fanna'aatiin qulqulluu hin te'in yookiin wonni battiin afaan
kiyya seentee hin beettu› jedhe.
9 Ammalle qoonqoon ol-gubbaa irraa, ‹Waan Waaqi
qulqulleesse, ati akka batti'ii hin laakkowin› anaan jette.
10 Tun yennaa sad teeteen duuba, wonni sun duudiin gara
ol-gubba'aa fudhatante.
11 Yennaa san namooti sad ka Qiisaariyaa irraa gara kiyya
ergamane, gara mana ani turee dhufane.
12 Ayyaanni Woyyichi akka ani mama malee isaan woliin
deemu natti hime. Dhugeeffattooti jaan ka as na bira jiran-
ulle na woliin dhaqanee, duudiin keenna mana Qorneele-
wosii seenne.
13 Qorneelewosille, ergamaan Waaqaa mana isaa keessa
dhaabbateeruun akka dhaggee fi ergantichi isaan, ‹Gara
Yophe'ee nama ergiitii, Simoon ka Pheexroos jedhamu waan-
sisi;
14 inni dubbii atii fi worri keeti duudiin ittiin fayyitanu hin
dubbata› akka jedheen nutti hime.
15 Yennaa ani dubbatiisa jalqabe, Ayyaanni Woyyichi
akkuma jalqaba nu irratti bu'e, isaan irralle'etti bu'e.
16 Yennaa san waan Goottaan, ‹Yohaannis bisaaniin cu-
uphe, isin ammoo Ayyaana Woyyichaan cuuphantan› jedhe
qaabadhe.
17 Waaqi yennaa nuuti Goottaa Yesuus Kiristoositti dhuge-
effanne kennansuma nu'uuf kenne san, isaan worra Yihu-
doota hin te'iniifille eega kenne, ka Waaqa dhooggu ani
eennu ree?» jedhe.
18 Isaan yennaa tana dhage'ane, moromaa lakkisanee,
«Waaqi worra Yihudoota hin te'inille akka cubbuu irraa
deebi'anee jiraatanu carraa kenneera» jedhanee Waaqa leel-
lisane.

Wolde'a Kiristaana Anxokiyaa Keessaa

* **11:5** *Galaalchee:* Akka rafuu te'e

19 Miidhaa yennaa Isxifaanos ijjeefame ka'een, dhugeeffattooti bittinnowane haga qachaa Finiqee, Qophiroosii fi Anxokiyaa deemanee, Jecha Waaqaa worra Yihudootaa calla'aaf himane.
20 Te'uu malee dhugeeffattooti qachaa Qophiroosiitii fi Qareena'aatii dhufane gariin, gara qachaa Anxokiya'aa yennaa dhufane, worra Giriikootaalle'eef Oduu Gammadaa ta marroo Goottaa Yesuusii himane.
21 Goottaan hunna ifiitiin isaan qarqaare; kolbaan hedduulle dhugeeffattee gara Gootta'aa deebite.
22 Wolde'i kiristaanaa ka Yerusaalem keessaa oduu tana dhage'ee, Baarnaabaas gara Anxokiya'aa erge.
23 Inni achi geyee, Waaqi attam kolbaa akka badhaase yennaa dhagge, gammadee, duudiinuu gadhaa tokkoon Gootta'aaf addatamanee akka jabaatanu itti gorse.
24 Baarnaabaas nama arjaa Ayyaana Woyyichaa fi dhugeeffanna'aan guutame waan te'eef, kolbaan hedduun gara Gootta'aa deebite.
25 Achiin duuba Baarnaabaas Saa'ol barbaadiisaaf gara Xarseesii dhaqe.
26 Yennaa isa dhagge gara Anxokiya'aa isa fidee, woggaa guutuu isaan lamaanuu wolde'a Kiristaanaa woliin gumii hedduu barsiisane. Dhugeeffattooti qaraa Anxokiya'atti, «Kiristaanota» jedhamanee waamamane.
27 Yennaa san raagoti gariin Yerusaalemii gara Anxokiya'atti gad bu'ane.
28 Isaan keessaa tokkochi Agaabos ka jedhamu ka'ee, biyya lafaa duudii irratti beelti jadduun akka bu'aartu, Ayyaana Woyyichaan raaga dubbate; kunille bara Kilaawudiiyos mootii te'eerutti muummowe.
29 Barattooti tokko tokkoonuu akkuma dandeettii ifiititti, dhugeeffattoota Yihudaa keessa leetu qarqaariisaaf murteeffatte.
30 Isaan tana godhanee, achiin duuba beesee karaa Baarnaabaasiitii fi Saa'oliitiin gara jaarsota wolde'a Kiristaanaa ergane.

12

Ijjeefamuu Yaaqoobiitii Fi Hidhamuu Pheexroosii

1 Bara san mootichi Heroodis*, miseensota wolde'a kiristaanaa tokko tokko miidhuu jalqabe.
2 Inni Yaaqoobii obboleessa Yohaannisii shallaaga'aan ijjeesise.

11:19 HuE. 8:1-4 **11:28** HuE. 21:10 * **12:1** *Heroodis:* Heroodisiin kun Agriiphaa matoomaa ti; inni akaakoo Heroodisii wongeela Maatewoosii, foora lama keessatti dubbinnu; inni akka laakkossa Awuropha'aatitti dhaloota Kiristoosiitiin duuba bara 37-44 bulche

3 Wonni kun Yihudoota akka gammachiitte yennaa dhagge,
itti dabalee Pheexroos qassiise; tunille yennaa Jila Daabboo
Uukoo hin qannee teete.
4 Heroodis yennaa Pheexroos qassiisee mana hidha'aatitti
galche, afur afur te'anee akka isa eeganu loltoota dabaree
afuritti qoodamaneeranutti isa kenne. Jila Irra Dabara-
maatiin duuba kolbaa duratti akka isa dhikeessuuf yaadate.
5 Adoo Pheexroos mana hidha'aa keessatti eegamuu,
wolde'i kiristaanaa ammoo jabaatee gara Waaqaa isaaf
daadimate.

Pheexroos Mana Hidha'aatii Hiikame

6 Halkan bari'een duuba Heroodis silaa Pheexroos kolbaa
duratti dhikeessu, Pheexroos wodaroo sibiilaa lamaan hid-
hamee, loltoota lama odduu rafee, eeddoti balbala mana
hidha'aa dura dhaabbatanee eegane.
7 Dedhuma ergamaan Gootta'aa achi dhaabbatee, manni
hidha'aa keessi ife. Ergantichille cinaacha Pheexroosii tuqee,
isa dammassee, «Ariifadhuu ka'i!» jedheen. Wodaroon sibi-
ilaalle harka isaa irraa buute.
8 Achiin duuba ergamaan, isaan «Hidhadhu! Kophee teetille
keyadhu» jedhe. Pheexroosille akkuma inni itti hime tolche.
Achiin duuba ergantichi, «Woyaa teeti uffadhuu na gula koy»
jedheen.
9 Pheexroos mana hidha'aa keessaa bayee, erganticha gula
deeme; ammoo waan ergamaan Gootta'aa godhe hin beenne;
inni waan duudii oojjuu seye.
10 Isaan worra eedduu tokkeesso'ootii fi lammeesso'oo irra
dabaraneen duuba, balbala sibiilaa ta gara qacha'aa bayanu
bira geyane; balbaltille ifumaan isaan duraa banantee, gad
bayane. Karaa tokko gad deemanee, ergamaan dedhuma
Pheexroos biraa deeme.
11 Pheexroos yennaa bayyanate†, «Goottaan ergamaa ifii
ergee harka Heroodisiitii fi waan worri Yihudootaa na irratti
yaadane mara jalaa akka ana baase, amma dhugumaan bee-
keera» jedhe.
12 Pheexroos tana hubateen duuba, addee namooti
hedduun wolitti qabamee daadimatiisatti jiru, gara mana
Maariyaamii haadha Yohaannisii Maarqoos jedhamuu
dhaqe.
13 Pheexroos achi geyee balbala karra alaa yennaa
dhodhowe, tajaajiltittiin Roodaa jedhantu takka dhuttee
owwaatte.
14 Isiin qoonqoo Pheexroosii beettee, waan guddoo gam-
maddeef, balbala adoo hin baniniif rukkittee gara keessaa

† **12:11** *Bayyanate:* Ifi beeke

seentee, «Pheexroos balbala dura dhaabbateera!» jettee odeessite.
15 Isaan, «Ati maraatteerta!» isi'iin jedhane. Isiin ammoo ittuma deddeebitee, «Lakkii isuma» jette. Achiin duuba isaan, «Ergamaa Waaqaa ka isa eegu te'innaa» jedhane.
16 Pheexroos ammoo balbala dhodhowiisa hin lakkinne; isaan balbala bananee yennaa isa dhaggane baaseffatane.
17 Inni akka isaan cadhisanu harka ifiitiin beessisa itti kennee, Goottaan mana hidha'aa keessaa attam akka isa baase isaanitti odeessee, «Dubbii tana Yaaqoobii fi dhugeeffattoota dhibiille'etti hima'a» jedhee, bayee addee dhibii dhaqe.
18 Yennaa latti bariite, loltooti, «Pheexroos maan te'e?» jedhanee, waan godhanu wollaalanee baaseffatane.
19 Heroodis Pheexroos barbaachisee isa dhagguu dhabee jennaan, eeddota qorateen duuba akka ijjeefamanu ajaje;
Achiin duuba Heroodis Yihudaa irraa gara Qiisaariya'atti gad bu'ee achi ture.

Du'a Heroodisii
20 Heroodis kolbaa Xiiroosiitii fi Sidooniititti guddoo aareeraayyu. Maarre isaan wolii galte'een gara isaa dhufanee, Bilaasxosii tajaajilaa addatamaa mana mootichaa, Heroodisitti dhikaatee araara akka isaaniif gaafatuuf, tole jechisiifataneen duuba, mooticha araara gaafatane; isaan biyya mootichi bulchu keessaa sagalee waan dhaggatanuuf tana jedhane.
21 Guyyaa wol dhaggiisaaf qabatane, Heroodis uffana mootummaa ifii uffatee, barcumaa mootummaa ifii irra tee'ee, kolba'atti dubbate.
22 Isaan, «Tun qoonqoo waaqaa ti malee, ta namaatii moti» jedhaa iyyane.
23 Heroodis ulfinna Waaqaaf waan kennuu dhabeef, ergamaan Waaqaa yoosuma isa dhowe; corroxxille isa nyaattee du'e.
24 Jechi Waaqaa ammoo, gudddataa badhataa deeme.
25 Baarnaabaasii fi Saa'ol ergaa dhaqaneef muummessanee, Yerusaalem irraa deebi'ane; Yohaannisii Maarqoos jedhamulle ifi faana fuudhanee dhufane.

13

Baarnaabaasii Fi Saa'ol Ergamane
1 Wolde'a kiristaanaa ka Anxokiya'aa keessa raagotaa fi barsiisoti jiraniiyyu: isaanille Baarnaabaas, Simoon ka «Gurraacha» jedhamu, Luukiyoosii biyya Qareena'aa, Maanaa'enii Heroodisii bulchaa* woliin guddatee fi Saa'ol fa'a.

* **13:1** *Maanaa'enii Heroodisii bulchaa:* Heroodisii bulchaa lafa Galiila'aa

2 Isaan Goottaa tajaajilaa adoo laamanuu Ayyaanni
Woyyichi isaaniin, «Baarnaabaasii fi Saa'ol hujii ani isaan
waameef, isaan naaf fowa'a» jedhe.
3 Isaan laamanee daadimatanee, harka ifii isaan irra keya-
neen duuba ergane.

Baarnaabaasii Fi Saa'ol Qophiroositti

4 Baarnaabaasii fi Saa'ol Ayyaana Woyyichaan ergamanee,
gara qachaa seluuqiya'aatitti gad bu'anee, hobolo'oon gara
oddoola Qophiroosii dhaqane.
5 Isaan yennaa qachaa Salaamiisii geyane, Jecha Waaqaa
mana waaqonfannaa Yihudootaatitti lallabane. Yohaan-
nisiin Maarqoos jedhamulle isaan woliin jiraatee isaan qar-
qaare.
6 Isaan oddoola Qophiroosii keessa qaccee garanaatii haga
qaccee taanii qaxxaamuranee, qachaa Phaafoosii yennaa
geyane, namicha xanoo xanu Yihudicha Baar-Yesuus jed-
hamu tokko dhaggane; inni raagicha dharaamessa.
7 Inni lansa bulchaa oddoolaa qalbicha ka Sergiiyosii
Phawuloos jedhamuu ti. Bulchaan kun Jecha Waaqaa isaan
irraa dhage'iisaaf barbaadee, Baarnaabaasii fi Saa'ol gara ifii
waame.
8 Namichi xanoo xanu ka afaan Giriikiitiin «Eliimaas» jed-
hamu ammoo, bulchaan biyya sanii akka hin dhugeeffanne
barbaadee, isaaniin morme.
9 Achiin duuba Phawuloos ka jedhame Saa'ol Ayyaana
Woyyichaan guutamee, namicha xanoo xanu hubatee
ilaalee,
10 «Ati ilma Seexanaa ti! Ati diina dhugaa maraa ti! Ati
sobaa fi hammeenna duudi'iin guutanteerta; ati yennaa
mara dhugaa Gootta'aa gara sobaa jijjiiriisa hin lakkittuu?
11 Ammalle harki Gootta'aa si hin dhowa; ballaa hin teeta;
yennaa diqqoolle ifa adu'uu hin dhaggitu» jennaan,
Yoosuma hurri'ii fi dukkanti ila isaa qaddee, nama harka
qabee isa sooressu adaala ifii qaqqabatiisa jalqabe.
12 Bulchaan waan te'e san yennaa dhagge, barsiisiisa
Gootta'aa guddoo waan baaseffateef dhugeeffate.

Qachaa Pherge'eetii Fi Anxokiya'atti Lallabane

13 Phawuloosii fi hordofattooti isaa lafa Phaafoosiitii
hobolo'oon ka'anee, gara qachaa Pherge'ee ka Phamfiliyaa
keessatti dhaggamuu dhaqane; Yohaannisiin Maarqoos
jedhamu ammoo, isaan lakkisee gara Yerusaalemii deebi'e.
14 Isaan ammoo lafa Pherge'eetii ka'anee, gara qachaa Anx-
okiya'aa ka lafa Phisiidiya'aa keessatti dhaggamuu dhaqane;
guyyaa Sanbataa mana waaqonfannaa Yihudootaa seenanee
tee'ane.

15 Kitaab Seera Muuse'eetii fi Raagotaa dubbifameen duuba, bulchitooti Mana Waaqonfannaa Yihudootaa isaanitti erganee, «Obboleeyyan, jecha nama jajjabeessu yoo qabaattane dubbadha'a» jedhane.

16 Yoos Phawuloos ka'ee harkaan isaan haatatee: «Kolbaa Israa'eliitii fi worri Yihudoota hin te'in ka Waaqa waaqonsitanu, waan ani jedhu dhage'a'a!

17 Waaqi kolbaa Israa'elii, abbootii teenna fowatee, yennaa isaan akka ormaatitti biyya Gibxii keessa le'ane, gosa guddoo isaan godhe. Inni hunna guddoo ifiitiin biyya Gibxi'ii keessaa isaan baasee,

18 haga woggaa afurtamaa lafa goomole'ee keessatti isaan ossate.

19 Inni lafa Kana'aanii keessaa gosa biyya adda addaa torba balleessee, lafa isaanii kolbaa ifiitiif kenne.

20 Wonni kun duudiin gara woggaa dhibba afurii fi shantamaa keessatti teete.

«Kanaan duuba Waaqi haga bara Saamu'elii raagichaatitti abbootii mura'aa isaaniif kenne.

21 Yennaa isaan mootii nu'uuf kenni jedhanee gaafatanetti, Waaqi gosa Beniyaaminii keessaa Saa'olii ilma Qiishii isaaniif kenne; innille woggaa afurtama isaan bulche.

22 Saa'ol mootummaa irraa buuseen duuba, Waaqi Daawiti mootii isaanii godhe. Waaqi marroo isaatiif dhugaa bayee, ‹Ani, Daawitii ilma Iseyii nama akka gadhaa kiyyaa, ka fedhii tiyya duudii muummessu dhaggadheera› jedheera.

23 Waaqi akkuma waadaa galetti, sanyii namicha kanaa keessaa fayyisaa Yesuus kolbaa Israa'eliitiif fideera.

24 Dhufa Yesuusiitiin dura Yohaannis, kolbaan Israa'elii marti cubbuu irraa deebitee akka cuuphantuuf lallabeera.

25 Yohaannis tajaajila ifii fixatiisatti adoo jiruu kolba'aan, ‹Isin eennu na seetan? Ani ka isin eegattanu sanii moti. Ammoo ka ani hidhaa kophee isaa hiikiisaafille hin teene, na duubaan dhufaara› jedheen.

26 «Obboleeyyan tiyya, isin sanyiin Abrahaamiitii fi worri Yihudoota hin te'in ka Waaqa waaqonsitanu duudiin, ergaan fayyinnaa tun nu duudi'iif ergante.

27 Kolbaan Yersaalemiitii fi sooressitooti isaaniille Yesuus fayyisaa akka te'e hin beenne; isaan dubbii raagotaa ta Sanbata Sanbataan dubbifantu hubatuu dhabiisaan isatti muranee, dubbiin raagaa akka muummottu godhane.

28 Isaan sababa ittiin Yesuus ijjeesisanu dhabanulle, akka inni ijjeefamuuf Philaaxoos gaafatane.

13:24 Mar. 1:4; Luq. 3:3 **13:25** Mat. 3:11; Mar. 1:7; Luq. 3:16; Yoh. 1:20,27

29 Waan Barreeffam Woyyichi marroo isaatiif jedhu duudii
muummessaneen duuba, muka irratti fannifame irraa gad
buusanee awwaalane.
30 Waaqi ammoo du'a irraa isa kaase.
31 Inni guyyaa hedduu worra isa woliin Galiilaa irraa gara
Yerusaalemii dhufanetti mudhate. Amma isaan kolbaa teen-
naaf dhugaa bayoota.
32 «Nuuti waan Waaqi abbootii teennaaf waadaa gale Oduu
Gammadaa isinitti hinna.
33 Inni Yesuus du'aa kaasiisaan waadaa isaaniif gale, nu'u
ijoollee isaaniitiif muummesseera. Kunille kitaaba Faaru'uu
ka lammeesso'oo keessatti,
« ‹Ati Ilma kiyya;
ani adha si uumadheera› jedhantee barreeffanteerti.
34 Akka inni du'a irraa isa kaasee fi tortoree hin jirre Waaqi
mirkaneessiisaaf,
‹Ani eebba woyyichaa fi addatamaa,
ka Daawitiif waadaa gale isiniif hin kenna› jedheera.
35 Tanaaf kitaaba Faaru'uu ka dhibii keessalle'etti,
‹Ati Woyyichi keeti awwaala keessatti akka tortoru hin
lakkittu› jedha.
36 Daawiti bara ifiititti fedha Waaqaa tajaajilee du'eera; nafi
isaalle abbootii isaa biratti awwaalamee tortoreera.
37 Ka Waaqi du'a keessaa kaase ammoo, nafi isaa hin tortorre.
38 Tanaaf obboleeyyan tiyya, araarri cubbu'uu karaa Yesuusi-
itiin akka isinii lallabame beeka'a.
39 Nami isatti dhugeeffatu duudiin, cubbuu seerri karaa
Muuse'eetiin kenname bilisa baasiisaaf hin dandeenne du-
udii jalaa bilisa baya.
40-41 Tanaaf wonni raagoti,
« ‹Ilaala'a, isin worra shasheessitoota! Baaseffadha'a!
Bada'a!
Waan eennulle yoo isinitti hime hin dhugeeffanne,
ani bara keessanitti hin huja› jedhantee ta dubbatante,
akka isin irratti hin muummonne ifi eegadha'a» jedhe.
42 Yennaa Phawuloosii fi Baarnaabaas Mana Waaqonfan-
naa Yihudootaa keessaa bayanee deemanu, Sanbata itti aanu
dhufanee marroo waan kanaa akka itti himanuuf namooti
isaan kadhatane.
43 Kolbaan wolde'a Mana Waaqonfannaa Yihudootaa irraa
kaateen duuba, Yihudoota heddu'uu fi worri Yihudoota hin
te'in ka gara dhugeeffannaa Yihudootaa deebi'ane, Phawu-
loosii fi Baarnaabaas hordofane. Phawuloosii fi Baarnaabaas
isaan haasessanee, badhaadha Waaqaatiin jabaatanee akka
jiraatanu isaan gorsane.

13:29 Mat. 27:57-61; Mar. 15:42-47; Luq. 23:50-56; Yoh. 19:38-42 **13:31** HuE. 1:3

44 Sanbata itti aanu worra qachaa sanii keessaa hedduun
Jecha Waaqaa dhage'iisaaf wolitti qabamane.
45 Worri Yihudootaa heddummaa namootaa yennaa
dhagge, hinaaffa'aan guutamanee, waan Phawuloos jedhu
moromanee isa arrassane.
46 Phawuloosii fi Baarnaabaas ammoo sodaa malee, «Jechi
Waaqaa dursee isiniif himamuu qabaayyu; isin ammoo fud-
hatuu diddanee, jiruu bara baraatitti galiisaaf worra hin
malle eega ifiin jettane, nuuti isin lakkinnee gara worra
Yihudoota hin te'inii dhaqaarra.
47 Goottaan,
«‹Haga qaccee lafaa duudii fayyinna akka fiddu,
Ani worra Yihudoota hin te'iniif ifa si godheera› jedhee
nu ajajeera» jedhane.
48 Worri Yihudoota hin te'in tana yennaa dhage'e, gam-
madee jecha Waaqaalle ulfeesse; worri jiruu bara baraatiif
filameeru duudiille dhugeeffate.
49 Jechi Gootta'aalle adaala biyya sanii maratti babadhatte.
50 Yihudooti ammoo, dubartoota dureeyyii ta dhugeeffan-
naa Yihudootaa hordottuu fi worra gugurdaa qachaa sanii,
Phawuloosii fi Baarnaabaas irratti miidhaa akka kaasanu
godhanee, adaala biyya sanii keessaa isaan baasane.
51 Phawuloosii fi Baarnaabaas tana isaanitti mormiisaaf
bukuu miila isaanii dhodhowatanee, gara qachaa Iqoniiyu-
mii deemane.
52 Dhugeeffattooti qachaa Anxokiya'aa gammadaa fi
Ayyaana Woyyichaan guutante.

14

Phawuloosii Fi Baarnaabaas Qachaa Iqoniiyumii Keessatti

1 Phawuloosii fi Baarnaabaas qachaa Iqoniiyumii
keessalle'etti gara Mana Waaqonfannaa Yihudootaa
seenanee, akka maltetti waan barsiisaneef, Yihudootii fi
Giriikooti hedduun dhugeeffatane.
2 Yihudooti hin dhugeeffatin ammoo, worra Yihudoota hin
te'in kakkaasanee, dhugeeffattoota akka jibbanu godhane.
3 Tanaaf Phawuloosii fi Baarnaabaas, sodaa malee marroo
Gootta'aa dubbataa yennaa hedduu achi turane; Goottaalle
akka isaan baasaa fi bilbaasota godhanu hunna isaanii ken-
nee, Jecha badhaadha ifii mirkaneesse.
4 Worri qachaa sanii ammoo, gargar qoqoodamee, gariin
gara Yihudootaa, gariin gara ergantootaa gorane.
5 Worri Yihudoota hin te'inii fi Yihudooti, bulchitoota ifii
woliin te'anee, Phawuloosii fi Baarnaabaas rakkisiisaa fi
dhaka'aan tumiisaaf barbaadane.

13:51 Mat. 10:14; Mar. 6:11; Luq. 9:5; 10:11

6 Phawuloosii fi Baarnaabaas yennaa tana beekane, gara
qachoota lafa Liqaa'oniya'aa ka Lisxira'aa fi Derbee jed-
hamanuutii fi biyya adaala sanii baqatane.
7 Isaan achitti Oduu Gammadaa lallabane.

Phawuloosii Fi Baarnaabaas Qachaa Lisxira'aa Fi Derbe'eetitti

8 Qachaa Lisxira'aa keessa namichi miilli isaa naafateeru
tokko jiraayyu; inni guyyaa dhalateenuu jalqabee fafa waan
te'eef, miila ifiitiin deemee hin beeku.
9 Namichi kun achi tee'ee waan Phawuloos jedhu dhage'aa
ture. Phawuloos namicha hubatee ilaalee, dhugeeffannaa isa
fayyittu akka inni qabu yennaa dhagge,
10 «Ka'ii qajeelii, miila keetiin dhaabadhu» jedhee qoonqoo
guddo'oon dubbate. Namichille utaalee ka'ee, asii fi achi
deemuu jalqabe.
11 Gumiin waan Phawuloos godhe yennaa dhaggite, qoon-
qoo guddo'oon, «Waaqoti namoota fakkaatanee gara keenna
gad bu'aneeran» jedhanee afaan Liqaa'oniya'aatiin dub-
batane.
12 Baarnaabaasii, «Ze'os» jedhanee maqaa mootii waaqota
ifiitiin moggaasane; Phawuloos ammoo ka guddoo dubbate
waan te'eef, akka ergamaa waaqota ifiititti, «Hermees» jedha-
nee moggaasane.
13 Hayyichi, galma Ze'osii ka qacha'aan ala jiru keessa ta-
jaajilu, korommi'ii fi daraaraa gara karra qacha'aa fidee, kol-
baa woliin Phawuloosii fi Baarnaabaasiif ciincaa dhikeessi-
isaaf barbaade.
14 Phawuloosii fi Baarnaabaas waan kana yennaa
dhage'ane woyaa ifii tarsaasanee, gara odduu kolba'aa
rukkisane; qoonqoo ifiille ol qabatanee,
15 «Jarana, isin maaf waan kana gootan? Nuutille namuma
akka keessanii ti. Nuuti akka isin waan gatii hin qanne irraa
fagaattanee, gara Waaqa jiraataa ol-gubbaa, lafa, abbaaya'aa
fi waan isii keessa jiru duudii dadee, akka deebitanu Oduu
Gammadaa isiniif lallabaarra.
16 Bara dhaloota dabareetitti kolbaan duudiin karaa ifii
akka deentu Waaqi isaan lakkiseera.
17 Te'uu malee bokkeya ol-gubbaa irraa isiniif kennaa, mid-
haan yennaa ifiititti akka midhaan buusuu godhaa, sagalee
isiniif kennaa, gadhaa keessan gammadaan guutaa, waan
dansaa godhiisaan Waaqummaa ifii mudhiseera» jedhane.
18 Ergantooti tana mara dubbatanulle, rakkinna jaba'aan
ciincaa akka isaaniif hin dhikeessine jara dhooggane.
19 Yihudooti ammoo qachoota Anxokiya'aatii fi Iqoniiyu-
mii dhufanee, akka kolbaan yaada isaanii fudhattee Phawu-

loos irratti kaatu godhanee, dhaka'aan isa tumane; du'eera seyaneelle qachaa keessaa harkisanee gad baasane.
20 Te'uu malee yennaa dhugeeffattooti dhufanee isatti naannowanee dhaabbatane, Phawuloos lafaa ka'ee gara qacha'aa ol deebi'e. Boruyyaa Baarnaabaas woliin gara qachaa Derbe'ee dhaqe.

Phawuloosii Fi Baarnaabaas Gara Anxokiya'aa Deebi'ane
21 Phawuloosii fi Baarnaabaas qachaa Derbe'eetitti Oduu Gammadaa lallabanee, namoota hedduu dhugeeffattoota godhaneen duuba, gara qachoota Lisxira'aa, Iqoniiyumii fi Anxokiyaa biyya Phisiidiyaa keessatti dhaggantuu deebi'ane.
22 Isaan dhugeeffattoota jajjabeessaa, dhugeeffannaalle'een akka jabaatanu gorsaa, «Gara Mootummaa Waaqaa galiisaaf rakkoo hedduu keessa qaxxaamuruu qanna» jedhane.
23 Ergantooti wolde'a kiristaanaa tokko tokkottuu jaarsolee filanee, laamanee daadimataneen duuba, Goottaa itti addatanetti magannee isaan kennatane.
24 Phawuloosii fi Baarnaabaas biyya Phisiidiyaa keessa dabaranee gara biyya Phamfiliya'aa dhufane.
25 Phergeelle'etti Jecha Waaqaa lallabaneen duuba, gara qachaa Ataalii'aatti gad bu'ane.
26 Achille'ee gara addee hujii amma muummessane tanaaf, badhaadha Waaqaatiif itti kennamanee, hoboloo gudditti'iin Anxokiya'atti deebi'ane.
27 Isaan Anxokiyaa yennaa geyane, kolbaa wolde'a kiristaanaa wolitti qabanee, waan Waaqi karaa isaaniitiin godhe duudi'ii fi worra Yihudoota hin te'iniif karaa dhugeeffanna'aa attam akka bane himane.
28 Achille'etti dhugeeffattoota woliin yennaa hedduu turane.

15

Yaa'ii Yerusaalemii
1 Worri gariin biyya Yihuda'aa irraa gara Anxokiya'aa dhufee, «Akka Seerri Muuse'ee ajajutti haqanqabaa yoo qabatane malee, fayyuu hin dandeettanu» jedhaa dhugeeffattoota barsiisuu jalqabe.
2 Wonni kun akka Phawuloosii fi Baarnaabaas, namoota san woliin falmanuu fi moromanu goote. Tanaaf Phawuloosii fi Baarnaabaas dhugeeffattoota dhibii ka biyya Anxokiya'aa keessa jiranu garii woliin gara Yerusaalemii dhaqanee, waan kana ergantootaa fi jaarsolee wolde'a kiristaanaa woliin akka ilaalanu murteeffame.

15:1 HuE. 10:1-43

3 Tanaaf isaan wolde'a kiristaanaatiin ergamanee deemane; isaan Finiiqe'ee fi Samaariyaa keessa taraa, worri Yihudoota hin te'in gara Waaqaa akka deebi'ee fi dhugeeffate himane. Oduun tunille dhugeeffattoota duudii guddoo gammachiitte.
4 Yennaa isaan Yerusaalem geyane, wolde'i kiristaanaa, ergantootaa fi jaarsoleen isaan fudhatane; worri ergamelle Waaqi isaan woliin jiraatee waan godhe mara itti himane.
5 Golii worra Fariisaayotaa keessaa dhugeeffattooti gariin ammoo ol ka'anee dhaabbatanee, «Worri Yihudoota hin te'in akka haqanqabaa qabatuu fi Seera Muuse'ee akka eegatu godhuun barbaachisa'a» jedhane.
6 Ergantootaa fi jaarsoleen dubbii tana ilaaliisaaf wolitti qabamane.
7 Moromaa heddu'uun duuba Pheexroos ol ka'ee, «Obboleeyyan tiyya, worri Yihudoota hin te'in karaa kiyyaan Oduu Gammadaa dhage'ee akka dhugeeffatuuf, tanaan dura Waaqi isin keessaa akka na file hin beettan.
8 Waaqi gadhaa namaa beeku, Ayyaana Woyyicha akkuma nu'uuf kenne, isaanille'eef kennee akka isaan fudhate dhugaa bayeef.
9 Inni gadhaa isaanii dhugeeffanna'aan waan qulqulleesseef, nu'uu fi isaan wodhakka'atti garaa garummaa hin goone.
10 Yoona ba'aa abbootii teennaalle te'e nuuti ba'atiisaaf hin dandeenne, qaacira dhugeeffattootaa irratti feetanee, maaf Waaqa haga ilaaltan?
11 Nuutille akkuma isaanii, badhaadha Goottaa keenna Yesuus Kiristoosiitiin akka fayyine hin dhugeeffanna» jedhe.
12 Baarnaabaasii fi Phawuloos baasaa fi bilbaasota Waaqi karaa isaaniitiin worra Yihudoota hin te'in oddu'utti huje yennaa dubbatanu, gumiin duudiin cadhi jettee dhageette.
13 Isaan dubbatanee fixataneen duuba Yaaqoob deebisee, «Obboleeyyan tiyya, na caqasa'a!
14 Waaqi dursee kolbaa maqaa isaatiin waammantu keessaa filatiisaaf, worra Yihudoota hin te'in attam akka ilaale, Simoon nutti himeera.
15 Dubbiin raagotaa yaada kana woliin guutumatti wolii galti; kunille akkuma Barreeffam Woyyichi,
16 «‹Kanaan duuba ani hin deebi'a;
mana* Daawitii ka jige hin ijaara;
diigama isaalle deebisee ijaaree,
adde'etti hin deebisa.
17 Worri hafe duudiille gara kiyya akka dhufu,
worri Yihudoota hin te'in

15:8 HuE. 2:5; 10:44 * **15:16** *Mana:* Mootummaa

ka ani maqaa kiyyaan waame duudiin kiyya akka te'uuf, Goottaan tana godhu akkas jedha.

18 Kun duriin jalqabee ka beekkameeru› jedhu.

19 «Tanaaf akka yaada kiyyaatitti, worra Yihudoota hin te'in ka gara Waaqaa deebi'anu rakkisuu hin qannu.
20 Addee akkasii, sagalee waaqotaaf dhikaatiisaan battootte hin nyaatina'a; sagaagala irraa fagaadha'a; foon horii hudhamee du'ee akka hin nyaanne, dhiigalle akka hin nyaanne jennee, isaaniif barreessuu qanna.
21 Duriin jalqabee Seerri Muuse'ee sanbata mara Mana Waaqonfannaa Yihudootaatitti dubbifameeraayyu; Jechi isaalle qachaa duudii keessatti lallabama» jedhe.

Xalayaa Dhugeeffattoota Yihudoota Hin Te'iniif Barreeffame

22 Achiin duuba ergantootaa fi jaarsoleen, wolde'a kiristaanaa duudii woliin kolbaa keessaa worra garii filanee, Phawuloosii fi Baarnaabaas woliin gara Anxokiya'aa ergiisaaf murteeffatane. Isaan namoota lama Yihudaa ka Baarnaabaas jedhamuu fi Siilaas, worra dhugeeffattootaan kabajamane filanee ergane.
23 Xalayaan barreeffamee isaanitti kenname ka asii gad jiru:

«Nu ergantootaa fi jaarsoleen obboleeyyan teessan, isin obboleeyyan teenna dhugeeffattoota Yihudoota hin te'in ka qachaa Anxokiya'aa, biyya Sooriya'aatii fi Qiliiqiyaa keessa jirtanuuf nageya keenna dhikeessina.
24 Nu keessaa worri gariin adoo nuuti isaan hin ajajin, gara keessan dhufanee, dubbii isinitti himaneen akka isin rakkisanee fi yaada keessan raasane dhageenneerra.
25 Tanaaf wolitti qabanneen duuba, ifi keessaa namoota foonee, jaalota keenna Baarnaabaasii fi Phawuloos woliin gara keessan ergiisaaf wolii galleerra.
26 Baarnaabaasii fi Phawuloos worra jiruu ifii Goottaa keenna Yesuus Kiristoosiif dabarsee kenneeru.
27 Woma nuuti barreessine, afaan isaaniitiin akka isinitti himanuuf, Yihudaa fi Siilaas isinii ergineerra.
28 Waan barbaachisaa te'e malee, ba'aa dhibii akka isinitti hin feene, Ayyaana Woyyichaa fi nu'utti dansaa teetee mudhatteerti. Kunille:
29 sagalee waaqotaaf dhikaatte hin nyaatina'a; foon horii hudhamee du'ee hin nyaatina'a; dhiiga isaalle hin nyaatina'a; sagaagala irraa fagaadha'a; yoo waan kana duudii irraa ifi eegattane, waan dansaa gootan; nageyaan jiraadha'a.»

30 Worri ergame ka'anee gara Anxokiya'aa gad bu'ane;
achitti wolde'a dhugeeffattootaa wolitti qabanee, xalayaa
san itti kennane.
31 Dhugeeffattooti yennaa xalayaa dubbisane, ergaa jaj-
jabeessitu saniin guddoo gammadane.
32 Yihuda'aa fi Siilaas raagota waan te'aneef, dubbii
heddu'uun dhugeeffattoota gorsanee jajjabeessane.
33 Yihuda'aa fi Siilaas guyyoota diqqaa achi turaneen du-
uba, dhugeeffattootaan nageya wolitti dhaamanee, gara
worra isaan ergee deebi'ane. [
34 Siilaas ammoo achitti hafiisaaf murteeffate.]
35 Phawuloosii fi Baarnaabaas dhugeeffattoota hedduu
woliin te'anee, Jecha Gootta'aa barsiisaa, lallabaalle Anx-
okiyaa keessa turane.

Phawuloosii Fi Baarnaabaas Gargar Bayane

36 Guyyoota diqqa'aan duuba Phawuloos, Baarnaabaasiin,
«Koottu deebinee, qachaa Jecha Waaqaa itti lallanne du-
udii dhandhee, akka dhugeeffattooti dhugeeffanna'aan jaj-
jabaatanee jiranu ilaalla» jedhe.
37 Baarnaabaas ammoo, Yohaannisiin Maarqoos jedhamu
isaan faana akka deemu barbaade.
38 Phawuloos ammoo, akka nami kun isaan woliin deemu
hin eeyyanne; sababille inni Phamfiliya'atti hafee, gara
huji'iille isaan woliin hin deenne.
39 Tanaaf Phawuloosii fi Baarnaabaas wodhakka'atti wol
dhab guddaan ka'ee gargar bayane; Baarnaabaas, Maar-
qoos ifi faana fudhatee, hoboloo gudditti'iin gara Qophiroosii
deeme.
40 Phawuloos ammoo, Siilaas filate; dhugeeffattootille bad-
haadha Gootta'aatitti Phawuloos magannee kennataneen
duuba, inni isaan biraa deeme.
41 Phawuloos wolde'a kiristaanaa jabeessaa, biyya
Sooriya'aatii fi Qiliiqiya'aa keessa dabare.

16

Ximootewoos Phawuloosii Fi Siilaas Woliin Deeme

1 Phawuloos gara qachaa Derbe'ee dhaqee, qachaa
Lisxira'aatitti dabare. Achi dhugeeffataan Ximootewoos
jedhamu tokko jiraayyu. Haati isaa Yihudittii kiristaana
teeteertu; abbaan isaa ammoo nama Giriiki'ii ti.
2 Ximootewoos dhugeeffattoota qachaa Lisxira'aatii fi
Inqoniiyum keessa jiranu duudii biratti gurra dansaa
qabaayyu.
3 Phawuloos akka Ximootewoos isa faana deemu waan
barbaadeef, haqanqabaa isa qabe. Sababille Yihudooti achi

15:38 13:13

jiranu duudiin abbaan Ximootewoosii Giriikii akka te'e waan beekaneef tana godhe.

4 Isaan qachoota keessa yennaa dabaranu, murtee ergantootaa fi jaarsoleen Yerusaalem keessatti muraneef dhugeeffattooti akka ajajamanu itti himane.

5 Maarre wolde'ooti Kiristaanaa dhugeeffanna'aan jajjabaatanee, guyyuma guyya'aan laakkossaan heddatane.

Phawuloos Namicha Lafa Meqedooniya'aa Yaadaan Dhagge

6 Phawuloosii fi Siilaas lafa Asiya'aatitti Jecha Waaqaa akka hin lallanne Ayyaanni Woyyichi waan dhooggeef lafa Firigiya'aatii fi Galaatiya'aa keessa dabaranee deemane.

7 Yennaa fuullee lafa Misiyaasii geyane godina lafa Bitaaniya'aa, dhaqiisaaf wodhaanane. Ayyaanni Yesuusii ammoo isaaniif hin eeyyanne.

8 Maarre isaan lafa Misiyaasii keessa dabaranee, gara Xiiroosii gad bu'ane.

9 Halkan san namichi lafa Meqedooniya'aa tokko dhaabbatee, «Gara lafa Meqedooniya'aa koyiitii nu qarqaar» jedhuun Phawuloos yaadaan dhagge.

10 Phawuloos waan kana yaadaan* dhaggeen duuba, akka nuuti Oduu Gammadaa kolbaa Maqedooniya'aatiif lallannu, Waaqi akka nu waame waan hubanneef, yoosuma gara Maqedooniya'aa dhaqiisaaf qophoonne.

Liidiyaan Gootta'atti Dhugeeffatte

11 Qachaa Xiiroosiitii hoboloo gudditti'iin kaanee, adoo asii achi hin gorin gara oddoola Samotiraaqe'ee dhandhee, boruyyaa gara qachaa Ne'apholiisitti dabarre.

12 Achille'ee qachaa Filiphisiiyuusii geenne; qachaan Filiphisiiyuusii qachaa guddaa Maqedooniyaa keessatti beekkamu, ka worri Rooma'aa itti qubateeru; achille guyyaa hedduu bubbulle.

13 Guyyaa Sanbataa karra qacha'aatiin ala baanee, gara irga lagaa addee Yihudooti daadimataaf wolitti qabamanuu seenee dhandhe; achi teenneelle dubartoota achitti wolitti qabanteertu Jecha Waaqaa barsiinne.

14 Dubartoota nu caqasiisatti jirtu keessaa, dubartiin qachaa Tiyaatira'aatii dhutte, ta woyaa dhiillee gatii guddo'oo gurgurtu takka jirtiiyyu; maqaan isi'ii Liidiyaa jedhama. Isiin dubartii Waaqa waaqonsitu; waan Phawuloos jedhu akka caqattuuf, Goottaan qalbii isi'ii bane.

---

* **16:10** *Yaadaan:* Mudhi'iin

15 Isi'ii fi worri mana isi'ii keessa jiru cuuphameen duuba, «Akka ani Gootta'atti dhugeeffadhe ka fudhattanu yoo te'e, mana kiyya kowa'aa tura'a» jettee jabeessitee kadhatte.

Phawuloosii Fi Siilaas Hidhamane

16 Gaafa tokko gara addee daadimanna'aa adoo deennuu, durrittii garbittii ayyaana hamaa waan gara duraa morsiisu qaddu takkaan woldeenne; isiin moriisaan goottota ifiitiif beesee hedduu galchaa turte.

17 Isiin, «Namooti kun tajaajiltoota Waaqa Ol-aana'aa ti! Isaan karaa fayyinnaa isinitti lallaban» jettee iyyaa Phawuloosii fi nu hordotte.

18 Isiin guyyaa hedduu itti deddeebisaa kana goote. Phawuloos ammoo aaree itti garagalee ayyaanni sun isii keessaa akka bawuuf, «Maqaa Yesuus Kiristoosiitiin akka isii keessaa baatu si ajaja» jedhe; ayyaanni sun yoosuma isii keessaa baye.

19 Goottoti isi'ii, addiin beesee isaan dhaggatanuu akka irraa hatte yennaa hubatane, Phawuloosii fi Siilaas qabanee harkisaa gara badhinna dikko'oo fidanee, worra baallii qabu dura dhikeessane.

20 Qondaaltota worra Rooma'aa duratti isaan fidanee, «Jarri tun Yihudoota; isaan qachaa keenna raasiisatti jiran.

21 Isaan aadaa nu worri Rooma'aa fudhatiisaaf yookiin hujiisaaf seeraan ala te'e nu barsiisan» jedhane.

22 Gumiin wol qabattee Phawuloosii fi Siilaas miidhiisaaf kaate.

Achiin duuba qondaaltoti, woyaa Phawuloosiitii fi Siilaasii tarsaattee akka isaan ule'een dikamanu ajajje.

23 Akka malee dikamaneen duuba gara mana hidha'aa galchisiisane; achitti jabeessee akka isaan eeguuf, eeddicha mana hidha'aa ajajane.

24 Eeddichi ajaja kana fudhateen duuba, kolloo mana hidha'aa ta keessaatitti isaan galchee, miila isaanii jirma ulfaataa lama wodhakka'atti jabeessee hidhe.

25 Gara halkan wodhakka'aatitti Phawuloosii fi Siilaas daadimanna'aa fi faaru'uun Waaqa leellifataaraniiyyu; worri hidhame dhibiille isaan caqasaaraayyu.

26 Dedhuma haga hundeen mana hidha'aa raafantutti tacho'i lafaa guddaan te'e; balbalti duudiin takkumaan banante; wodaroon sibiilaa namoota hidhamane duudii irraa hiikante.

27 Namichi mana hidha'aa eegu hirriibaa dammaqee, balbalti mana hidha'aa bananteertuun yennaa dhagge, worri hidhameeru isa duraa waan miliqeeru seyee, ifi ijjeesiisaaf shallaagaa buqqifate.

28 Phawuloos ammoo qoonqoo guddo'oon, «Nu martinuu
waan as jirruuf, woy ifi hin godhin» jedhaa itti iyye.
29 Yennaa kana namichi mana hidha'aa eegu, ifa fichisiifa-
tee gara mana hidha'aa ol seenee, rorommaa miila Phawu-
loosiitii fi Siilaasititti jige.
30 Achiin duuba inni isaan gad yaasee, «Goottota tiyya! Ani
fayyiisaaf maan godhuu qaba?» jedhe.
31 Isaan deebisanee, «Goottaa Yesuusitti dhugeeffadhu; ati
hin fayyita; maatiin teetille hin fayyiti» jedhane.
32 Achiin duuba Jecha Waaqaa isaa fi worra mana isaa
keessa jiru duudi'iif himane.
33 Halkan saatuma sanitti, namichi mana hidha'aa eegu
isaan fuudhee madaa isaanii dhiqe; yoma san innii fi worri
mana isaa duudiille cuuphame.
34 Kanaan duuba inni Phawuloosii fi Siilaas gara mana
ifii geessee, sagalee isaaniif dhikeesse; inni Waaqatti waan
dhugeeffateef, innii fi maatiin isaa guddoo gammadane.
35 Boruyyaa ganama qondaaltoti worra Rooma'aa, «Jara san
gad dhiisi!» jedhanee namicha mana hidha'aa eegutti akka
himanuuf Poolisoota itti ergane.
36 Maarre namichi mana hidha'aa eegu, «Qondaaltoti worra
Rooma'aa akka isin gad lakkifantanu nutti erganeeran;
tanaaf gad baya'aatii nageyaan deema'a» jedhee Phawu-
loositti hime.
37 Phawuloos ammoo, «Jarri tun nuuti worra Rooma'aa
teenee adoo jirruu, adoo yakkaan nu'utti hin muramin kol-
baa duratti nu dhaananee, mana hidha'aatitti nu galchane;
amma ammoo dhossa'aan gad nu baasanii? Tun hin teetu!
Isaanuu dhufanee nu baasanuu ti» jedhe.
38 Poolisooti waan kana qondaaltota worra Rooma'aatitti
himane; qondaaltoti worra Rooma'aalle Phawuloosii fi Si-
ilaas worra Rooma'aa akka te'ane yennaa dhage'ane so-
daatane.
39 Tanaaf dhufanee araara isaan gaafatanee, mana
hidha'aa keessaa isaan baasane; qachaa keessalle'ee akka
bayanuuf kadhatane.
40 Phawuloosii fi Siilaasille mana hidha'aa keessaa baya-
nee, gara mana Liidiya'aa dhaqane. Achitti dhugeeffattoota
dhagganee jajjabeessane; achiin duuba ka'anee deemane.

17

Phawuloosii Fi Siilaas Tasalonqe'etti

1 Phawuloosii fi siilaas qachoota Amfiipholiisiitii fi
Apholoniya'aa keessa dabaranee, gara qachaa Tasalonqe'ee
dhaqane; achi manni waaqonfannaa Yihudootaa jiraayyu.

2 Phawuloos akkuma yennaa mara godhu mana waaqonfannaa Yihudootaa seenee, Sanbata sad marroo Barreeffama Woyyichaa isaan woliin dubbate;
3 inni dubbii isaaniif issee himaa Masiihiin rakkatiisaa fi du'aa ka'uu akka qabu mirkaneessee, «Yesuusiin ani isinitti lassu kun Masiihii» jedhe.
4 Isaan keessaa gariin, Giriikoota Waaqa waaqonfatanu heddu'uu fi dubartooti beekkamane hedduun dubbii isaa fudhatanee, Phawuloosii fi Siilaas woliin wol qabatane.

5 Yihudooti ammoo isa hinaafanee, namoota hujii malee karaa irra yaa'anu wolitti qabanee, hammeessanee, nageya booressane; isaan qachaa san duudii raasanee, Phawuloosii fi Siilaas kolbaa duratti gad baasiisaaf mana namicha Yaason jedhamuu cassane.
6 Yennaa Phawuloosii fi Siilaas dhabane ammoo, Yaasonii fi dhugeeffattoota garii harkisanee, bulchitoota qacha'aa duratti geessanee, «Worri biyya lafaa duudii rakkise kun, amma gara qachaa keennaalle dhufeera.
7 Yaasonille mana ifiititti isaan fudhateera; isaan duudiin, ‹Mootiin dhibiin ka Yesuus jedhamu jira› jedhaa, seera mooticha mootota worra Rooma'aa morman» jedhaa iyyane.
8 Gumi'ii fi bulchitooti qachaa sanii waan kana yennaa dhage'ane raafamane.
9 Worri bulchitootaa Yaasonii fi worra isa woliin jiranu wobii waansisanee gad lakkisane.

Phawuloosii Fi Siilaas Beriya'atti

10 Halkanuma san dhugeeffattooti, Phawuloosii fi Siilaas gara qachaa Beeriya'aa ergane. Isaan yennaa achi geyane mana waaqonfannaa Yihudootaa dhaqane.
11 Yihudooti Berii'a jiranu worra Tasalonqe'ee caalaa yaada dansaa qaban. Isaan wonni Phawuloos dubbate dhugaa akka teete beekiisaaf, guyyuma guyya'aan fedhii guddo'oon Barreeffama Woyyicha qorqorane.
12 Isaan keessaa worri hedduun, Giriikoota keessalle'ee dubartooti beekkamanee fi dhiirti hedduun dhugeeffatane.
13 Yihudooti Tasalonqee keessa jiranu ammoo, Phawuloos Jecha Waaqaa qachaa Beriya'aalle'etti akka lallabe yennaa dhage'ane, achille dhaqanee kolbaa hammeessanee nageya booressane.
14 Yoosuma dhugeeffattooti Phawuloos gara irga abbaaya'aa ergane; Siilaasii fi Ximootewoos ammoo qachuma Beriya'aatitti hafane.
15 Namooti Phawuloos geegessane qachaa Ateena'aatiin isa geyanee, dhaansa Phawuloos, «Siilaasii fi Ximootewoos ari-

iti'iin gara kiyya dhufanuu ti» jedhe fuudhanee gara qachaa Beeriya'aa deebi'ane.

Phawuloos Ateena'atti Lallabe

16 Phawuloos qachaa Ateena'aa keessatti Siilaasii fi Ximootewoos adoo eeguu waaqoti qachaa san attam akka guutane yennaa dhagge, gadhaan isaa gubate.

17 Maarre inni Mana Waaqonfannaa Yihudootaa keessatti Yihudootaa fi Giriikoota Waaqa waaqonfatanu, worra addee dikko'ootitti dhaggu wolille'een dudubbate.

18 Worra Ephequriyoosii fi Istoyikos jedhamanu keessaa ka waan biyya lafaa qorqoranu isatti falmane; gariin, «Funaantichi kun maan jedhuu barbaada?» jennaan,

Worri dhibiille waan Phawuloos marroo Yesuusiitii fi du'aa ka'a isaa lallabeef, «Inni marroo waaqota ormaa dubbataara fakkaata» jedhane.

19 Maarre isaan Phawuloos qabanee kora gaara Aariyophaagos jedhamuu irratti wolitti qabamu dura geessanee, «Barsiisa haareya ati barsiittu kana maan akka te'e beekuu dandeennaa?

20 Wonni ati jettuun dhageenne gariin haareya nutti teeteerti. Tanaaf wonni kun maan akka teete beekuu barbaanna» jedhaneen.

21 Worri Ateena'aa duudi'ii fi ormi achi le'u duudiin waan haareya odeessu'uu fi dhage'uu malee, yennaa ifii waan dhibii irratti hin dabarsanu.

22 Phawuloos kora mura'aa ka gaara Aariyophaagosii dura dhaabbatee, «Worra Ateena'aa, isin karaa maraanuu namoota dhugeeffanna'aa akka teetane dhaggeera.

23 Ani qachaa keessan keessa dabaruun, addee isin Waaqa waaqonfattanu yennaa ilaale, addee ciinca'aa ‹Waaqa hin beekkanneef› jedhamee irratti barreeffame tokko dhaggeera. Yoona ani Waaqa isin adoo hin beekin waaqonfattanu kana, isinitti lallaba.

24 Waaqi biyya lafaatii fi waan isii keessa jiru mara dade, Goottaan ol-gubba'aatii fi lafaa, galma harka namaatiin ijaarame keessa hin le'u.

25 Inni nama duudi'iif jiru'uu fi hafuura, waan dhibii maralle ka kennu waan te'eef, wonni isa irraa dhidhatu hin jiru; qarqaarsi namaalle isaaf hin barbaachisu.

26 Inni sanyii namaa duudii nama tokko irraa dadee, lafa mara irra akka le'anu godhe; inni bara leetoo isaaniitii fi addee leetoo isaaniille meessaa itti godhe.

27 Waaqi akka namooti isa barbaadanee qorqoranee, akka dhagganuuf tana godhe. Te'uu malee Waaqi tokko tokkoo keenna irraa fagoo hin jiru.

28 Nuuti isaan jiruu dhagganna; isaan tachoona; isaan
leena. Isin keessaa worri weeddisu akkuma jedhu, ‹Nuutille
ijoollee isaa ti›.
29 «Nuuti eega ijoollee Waaqaa teene ‹Waaqi fakkii worqii
irraa yookiin meetii irraa yookiin dhakaa irraa hojjatame
fakkaata› jennee yaaduu hin qannu.
30 Bara durii waan kolbaan wollaalchaan goote, Waaqi
itti hin laakkonne; amma ammoo kolbaan addee mara jirtu
duudiin, akka cubbuu irraa deebitu ajaja.
31 Inni karaa nama filateetiin, biyya lafaa maratti guyyaa
itti muru murteesseera; nama filate san du'aa kaasiisaan,
waan kana nama maraaf mirkaneesseera» jedhe.
32 Phawuloos marroo du'aa ka'iisaa dubbatuun yennaa
dhage'ane, worri gariin itti murge; worri dhibiin ammoo,
«Nuuti marroo waan kanaa ammalle si irraa hin dhageenna»
jedhane.
33 Yennaa san Phawuloos kora mura'aa lakkisee deeme.
34 Worri gariin ammoo waan inni jedhe gula goree dhuge-
effate. Worra dhugeeffate keessaa Diiyoniisiyos ka jedhamu
miseensa kora mura'aa Aariyophaagosii ka te'e, akkasuma
dubartii Damaariis jedhantu takkaa fi worri dhibiille jiran.

18

Phawuloos Qorontoositti Hojjate

1 Kanaan duuba Phawuloos qachaa Ateena'aa lakkisee,
gara qachaa Qorontoosii dhaqe.
2 Achitti Yihudicha biyya Phonxoosiititti dhalate, ka
maqaan isaa Aqiilaa jedhamu tokkoon wol dhagge.
Kilaawudiiyosiin mootichi worra Rooma'aa, Yihudooti
duudiin biyya Rooma'aa keessaa akka bayanu waan
ajajeef, Aqiilaan haadha manaa ifii Pharisiqiilaa woliin
dhiko'otti biyya Ixaaliya'aatii dhufeeraayyu. Phawuloos
isaan dhaggiisaaf dhaqee,
3 hujiin isaalle akkuma isaanii dunkaanii* hodhuu waan
teeteef, isaan bira tee'ee hojjate.
4 Sanbata Sanbata Phawuloos Mana Waaqonfannaa Yihu-
dootaa dhaqee, Yihudootaa fi Giriikoota dhugeeffachiisu'uuf
wodhaane.
5 Siilaasii fi Ximootewoos biyya Maqedooniya'aatii yennaa
deebi'ane, Phawuloos yennaa ifii mara jecha Waaqaa lal-
labaa, Yesuus Masiihii akka te'e Yihudootaaf dhugaa baye.
6 Yihudooti isa mormanee arrassiinaan, inni bukuu woyaa
ifii irraa dhodhowatee, «Dhiigi keessan isinittuu deebi'a; ani

* **18:3** *Dunkaanii:* Woyaa akka manaa godhanee hodhane.

itti hin gaafatamu. Ammaa jalqabee gara worra Yihudoota hin te'inii dhaqa» isaaniin jedhe.

7 Achiin duuba Phawuloos Mana Waaqonfannaa Yihudootaatii ka'ee, gara mana namicha Tiitoosii Yusxos jedhamu, ka Waaqa waaqonfatuu dhaqe; manni namicha sanii mana Waaqonfannaa Yihudootaa bira jiraayyu.

8 Kiriisphos ka jedhamu bulchaan mana waaqonfannaa Yihudootaa, nama ifii duudii woliin Gootta'atti dhugeeffate; Qorontoos keessalle'ee kolbaan dhibiin hedduun, waan Phawuloos dubbate dhageettee dhugeeffattee, cuuphante.

9 Goottaan gaafa tokko oojju'uun Phawuloositti dubbatee, «Hin sodaatin; lallabuma lallabi malee, hin cadhisin.

10 Ani si woliin jira; ani qachaa kana keessaa kolbaa hedduu waan qabuuf, eennulle si hubiisaaf† hin dande'u» jedhe.

11 Maarre Phawuloos woggaa tokkoo fi ji'a jaa, Jecha Waaqaa kolbaa barsiisaa ture.

12 Bara Gaalii'oon bulcha biyya Akaayya'aa te'etti Yihudooti wolii galanee, Phawuloos qabane; isaan gara mana mura'aa isa geessanee,

13 «Nami kun karaa seera keenna mormuun, kolbaa sossobaa akka Waaqa Waaqonfattu godha» jedhane.

14 Phawuloos adoo dubbatiisaaf jedhuu, bulchaan Gaalii'oon Yihudootaan, «Wonni kun yakkaa hantuu yookiin dokonkora hojjatame adoo teete, himata keessan silaa hin dhage'aayyu.

15 Ammoo wonni kun marroo moromaa jechootaa, marroo moromaa maqa'aatii fi seera keessanii eega teete, isinuu fixadha'a. Ani waan kana irratti hin muru» jedhee,

16 mana mura'aa keessaa isaan ari'e.

17 Yennaa kana isaan martinuu, bulchaa Mana Waaqonfannaa Yihudootaa Sostenees qabanee, mana mura'aa duratti tumane. Gaalii'oon ammoo waan kana woyittuu hin laakkonne.

Phawuloos Anxokiya'atti Deebi'e

18 Phawuloos guyyaa hedduu dhugeeffattoota woliin Qorontoos keessa ture; achiin duuba nageya isaanitti dhaamee, hobolo'oon Phirisqiila'aa fi Aqiilaa woliin gara Sooriya'aa dhaqe; Phawuloos waadaa Waaqaaf gale waan qabuuf, lafa Kanchire'aa jedhantutti mataa ifii haadate.

19 Qachaa Efesoonii yennaa geyane, Pharisiqiila'aa fi Aqiilaa achumatti lakkisee, Mana Waaqonfannaa Yihudootaa seenee Yihudoota woliin dubbate.

20 Isaan akka Phawuloos yennaa dheertuu isaan woliin turuuf gaafannaan, inni ammoo hin eeyyanne.

† **18:10** *Hubiisaaf:* Miidhiisaaf

21 Ammoo «Yoo fedha Waaqaa teete deebi'ee hin dhufa» jedhee, nageya isaanitti dhaamee hobolo'oon Efesoonii ka'ee deeme.
22 Inni qachaa Qiisaariya'aa yennaa geye, gara Yerusaalemii dhaqee wolde'a kiristaanaatiif nageya dhikeessee, achiin duuba gara Anxokiya'aa gad bu'e.
23 Yennaa diqqoo Anxokiyaa tureen duuba ka'ee, biyya Galaatiya'aatii fi Firiigiya'aa keessa dabaree, deddeemee dhugeeffattoota duudii jajjabeesse.

Apholoos Biyya Efesooniitii Fi Qorontoosii keessatti

24 Yennaa san Yihudichi Apholoos jedhamu tokko, ka qachaa Iskindriya'atti dhalate gara qachaa Efesoonii dhufe. Inni nama Barreeffama Woyyicha miidhassee beekuu fi nama dandeettii dubbi'ii qabu.
25 Inni nama karaa Gootta'aa baratee fi gammada gudda'aan marroo Yesuusii sirri'itti lallabee barsiise. Te'uu malee inni cuuphaa Yohaannisii callaa beeka.
26 Inni sodaa malee Mana Waaqonfannaa Yihudootaa keessatti dubbatiisa jalqabe. Pharisiqiila'aa fi Aqiilaan dubbii isaa yennaa dhage'ane, gara mana ifii isa fudhatanee marroo karaa Gootta'aa caalchisane sirri'itti itti himane.
27 Apholoos gara Akaayya'aa deemiisaaf yennaa barbaade, dhugeeffattooti Efesoon keessaa isa jajjabeessanee, dhugeeffattooti Akaayyaa keessaa akka isa fudhatanuuf xalayaa barreessaneef. Inni yennaa achi geye, worra badhaadha Waaqaatiin dhugeeffattoota te'aneef qarqaarsa te'e.
28 Inni Yesuus Masiihii akka te'e Barreeffama Woyyicha keessaa isaaniif mirkaneessaa, kolbaa duratti Yihudoota mormi'iin injifate.

19

Phawuloos Efesoon Keessatti

1 Apholoos Qorontoos keessa adoo jiruu, Phawuloos biyya koobittii olii keessa dabaree, gara Efesoonii dhufe; achitti dhugeeffattoota garii dhaggee,
2 «Isin yennaa dhugeeffattane Ayyaana Woyyicha fudhattaneertanii?» jedhee isaan gaafate.

Isaan deebisanee «Hin fudhanne; akka Ayyaanni Woyyichi jiruuyyu nuuti hin dhageenne» jedhane.
3 Phawuloos, «Maarre cuuphaa attamii fudhattane ree?» jedhe.

Isaan deebisanee, «Cuuphaa Yohaannisii ti» jedhane.
4 Phawuloos, «Cuuphaan Yohaannisii ka cubbuu irraa deebi'iisaa ti; Yohaannisinuu ka isaan duuba dhufu,

Yesuusitti akka dhugeeffatanu kolbaa Israa'eliititti himeera» jedhe.
5 Isaan yennaa tana dhage'ane, maqaa Goottaa Yesuusiitiin
cuuphamane.
6 Yennaa Phawuloos harka ifii isaan irra keye, Ayyaanni
Woyyichi isaan irra bu'e; isaan afaan haareya hin beekkanneen dubbatanee, raagalle raagane.
7 Isaan wolumatti gara nama kudhanii lamaa ti.
8 Phawuloos gara Mana Waaqonfannaa Yihudootaa seenee, sodaa malee haga ji'a sadii kolbaa woliin dubbatee,
marroo mootummaa Waaqaa isaan hubachiisaa ture.
9 Isaan keessaa gariin ammoo mataa jabaatanee, marroo
karaa Gootta'aa nama duratti waan hantuu jedhaa, dhugeeffatiisa didane. Maarre Phawuloos isaan lakkisee, dhugeeffattoota qofitti fuudhee, guyyuma guyya'aan mana barumsa
Xiraanosii keessatti woliin dudubbataa ture.
10 Tun haga woggaa lamaa waan teeteef, kolbaan biyya
Asiya'aa keessa jirtu duudiin Yihudootaa fi worri Yihudoota
hin te'in Jecha Gootta'aa dhage'ane.

Ilmaan Iskoyaasii

11 Waaqi bilbaasa te'ee hin beenne karaa Phawuloosiitiin
hujiisatti jiraayyu.
12 Kanaaf woyaa nafa Phawuloosii tuxxee fi hoccuu inni
danfaan haxowatu fuudhanee, worra dhibame yennaa
tuqisiisane, worri dhibame fayye; ayyaanni hamaalle
keessaa baye.
13 Yihudooti asii fi achi deddeemaa ayyaanota hamaa
namoota keessaa baasanu, «Maqaa Yesuusii Phawuloos lallabuutiin akka baatanu isin ajanya» jedhaa, ayyaanota san
baasiisaaf wodhaanane.
14 Ilmaan Iskoyaasii hayyicha Guddaa Yihudootaa torba
tana godhaa turte.
15 Ayyaanni hamaan ammoo, «Ani Yesuus hin beeka;
Phawuloosille hin beeka; isin ammoo eennu?» isaaniin
jedhe.
16 Namichi ayyaanni hamaan qabeeru isaanitti utaalee,
isaan duudii injifate; isaanille mammadowanee woyaan irraa tarsaateertuun mana sanii baqatane.
17 Yihudootaa fi worri Yihudoota hin te'in ka Efesoon
keessa jiranu duudiin, waan kana dhage'anee sodaatane;
maqaan Goottaa Yesuusiille ulfinna guddaa dhaggate.
18 Dhugeeffattoota keessaa worri hedduun dhufanee, cubbuu ifii mudhi'itti himatane.
19 Worri Xanoo huju hedduun kitaabota ifii wolitti qabanee, kolbaa duratti gubane. Gatiin kitaabota sanii hedaan
gara meetii kuma shantamaa hin geya.

20 Karaa hunnaamessa kanaan dubbiin Goottaa'aa badhataa, guddataa deente.

Hogaa Efesoon Keessatti Ka'e

21 Wonni kun marti teeteen duuba, Phawuloos biyya Maqedooniya'aatii fi Akaaya'aa keessa dabaree, gara Yerusaalemii dhaqiisaaf murteeffate; inni, «Ani achi dhaqeen duuba, biyya Rooma'aalle ilaaluu qaba» jedhe.

22 Maarre inni qarqaartota ifii keessaa lamaan Ximoteewoosii fi Eraasxoos gara Maqedooniya'aa ergee, inni haga diqqaa lafa Asiya'aa keessa ture.

23 Yennaa san qachaa Efesoonii keessatti sababa karaa Goottaa'aatiif hogaan guddaan ka'e.

24 Namichi meetii baqisiisuu ka maqaan isaa Demeexroos jedhamu tokko, fakkii waaqota galma Arxemiisii hujee, worra meetii baqisiisuuf bu'aa guddaa galchaa ture.

25 Maarre inni worra meetii baqisiisuu fi worra akkuma isaanii hujulle wolitti qabee, «Jarana, nuuti karra ka dhaggannu hujii tanaan akka teete hin beettan.

26 Namichi Phawuloos jedhamu kun Efesoon keessa calla'atti adoo hin te'in, lafa Asiya'aa duudii keessatti, waaqi harkaan hujamu ijjumaa waaqaa moti jedhaa, kolbaa hedduu sossobee akka dhugeeffachiise, isinuu dhaggitanee dhageettaneertan.

27 Akka kanaan hujiin teenna hin tuffatanti; tana qofa adoo hin te'in galmi Arxemiisii waaqittii gudditti'ii ka Asiya'aa fi biyyi lafaa duudiin waaqonfattu gatii dhabee hafaara; guddinni isi'iille badaara» isaaniin jedhe.

28 Isaan yennaa tana dhage'ane guddoo aaranee, «Arxemiisiin worra Efesoonii gudditti'i!» jedhaa iyyane.

29 Yoosuma hogaan qachaa duudii keessatti ka'e. Worri hogisu jara lamaan Maqedooniya'aa worra Phawuloos woliin deemaa ture Gaayosii fi Arisxaarkos qabanee harkisanee, gara addee tapha itti mudhisanu rukkisane.

30 Phawuloos gumii dura bayee dhaabbatiisaaf barbaadee, dhugeeffattooti ammoo isa dhooggite.

31 Bulchitooti lafa Asiya'aa gariin ka lansa Phawuloosii te'ane, akka inni addee tapha itti mudhisanuu hin dhandhe, itti erganee kadhatane.

32 Gumii wodhakka'atti hogaan guddaan waan jiruuf, tokko waan tokko jedhaa yoo hogisu, kuun waan dhibii jedhaa hogisaaraayyu; hedduun isaaniille maaf akka wolitti qabamane hin beekanuuyyu.

33 Yihudooti gariin namicha Iskindir jedhamu kolbaa duratti darbanee baasane; kolbaa keessaa gariin akka inni

isaaniif falmatu itti himane. Iskindirille akka kolbaan cadhittu harka ifiitiin beessisee, dubbii falmataa dubbatiisaaf qophowe.

34 Isaan ammoo akka inni Yihudii te'e yennaa beekane, «Arxemiisiin Efesoonii gudditti'ii» jedhaa isaan martinuu haga saatii lama iyyane.

35 Barreessaan qachaa sanii gumii cadhisiisee, «Worra Efesoonii! Worri qachaa Efesoonii galma Arxemiisii gudditti'iitii fi fakkii dhakaa isi'ii ka ol-gubba'aa bu'e akka eeganu, nami hin beenne jiraa?

36 Waan kana nami mormu tokkolle waan hin jirreef, cadhisa'a malee waan tokkolle godhiisaaf hin jajjarina'a.

37 Isin adoo jarri tun meya galmaa hin saamin yookiin waaqota keennalle adoo hin faanshessin as fiddaneertan.

38 Demeexroosii fi worri meetii baqisiisu ka isa woliin jiru, waan ittiin nama himatanu yoo qabaatane, guyyaan mura'aa jira; worri muraa kennulle jira; achitti wol falmanuu ti.

39 Tana malee, wonni isin barbaaddanu yoo jiraatte ammoo, kora mura'aa ka qacha'aatiin ilaallama.

40 Waan adha te'e kanaaf, hogaa kaattaneertan jedhannee himatamuu hin dhannu; hogaan kun sababa maaniitiin ka'e jedhane yoo nu gaafatane, waan deebinnu hin qannu» jedhe.

41 Tana dubbateen duuba, wol geyin akka deentu godhe.

20

Phawuloos Biyya Maqedooniya'aatii Fi Giriikii Dhaqe

1 Hogaan qabbanoween duuba, Phawuloos dhugeeffattoota duudii waamee, jajjabeessee, nageya itti dhaamee, isaan lakkisee gara Maqedooniya'aa dhaqiisaaf ka'e.

2 Inni lafa keessa dabaretti dhugeeffattoota gorsa heddu'uun jajjabeessaa, gara biyya Giriikii deemee,

3 ji'a sad achi ture. Inni hobolo'oon Sooriyaa dhaqiisaaf adoo qophowuu, worri Yihudootaa akka mala itti dhowe yennaa beeke, karaa Maqedooniya'aatiin deebi'iisaaf murteeffate.

4 Sophaaxros ilmi Phiirosii nami biyya Beeriya'aa, Arisxaarkosii fi Sekundos nami biyya Tasalonqe'ee, Gaayos nami biyya Derbe'ee, Ximootewoos, Xikiqoosii fi Xirofimoos nami biyya Asiya'aa, Phawuloos woliin deemane.

5 Jarri tun nuun dura dhaxxee Xiro'aasitti nu eedde.

6 Nuuti ammoo guyyaan Jila Daabboo Uukoo hin qanne dabareen duuba, Filiphisiiyuusii irraa hobolo'oon kaanee, guyyaa shaniin duuba isaaniin wol dhagginee, torbaan tokko achi turre.

Phawuloos Xiro'aasitti Dheeressee Lallabe

7 Torbaan keessaa guyyaa qaraa, daabboo caccaffatiisaaf
wolitti qabannee adoo jirruu, Phawuloos boruyyaa deemi-
isaaf waan yaadeef, dubbii ifii dheeressee haga halkan wod-
hakka'aa kolba'atti dubbate.
8 Addee nuuti wolitti qabanne kolloo mana mana gubba'aa
keessa ifi hedduun jiraayyu.
9 Dargaggeessi Oyxikoos jedhamu tokko foddaa* irra
tee'eeraayyu; Phawuloos haasowa dheeressinaan, mugee
dunquuqqayee, mana mana gubba'aatiin gubba'aa irraa
bu'e; yennaa isaan ol isa fuudhane, inni du'eera.
10 Phawuloos ammoo gad bu'ee, gad itti jedhee hanqafatee,
«Hin rifatina'a! Lubbuun isaa keessaa jirti» jedhe.
11 Achiin duuba inni gara mana mana gubba'aatitti ol
deebi'ee, daabboo cassee nyaate; haga latti bariitu isaan
woliin dubbateen duuba deeme.
12 Isaan Dargaggeessa jiraataa te'e san gara manaa geessa-
nee, guddoo jajjabaatane.

Phawuloos Xiro'aas Irraa Gara Miilexoosii Dhaqe

13 Phawuloos karaa lafa irraa qachaa Asosii dhaqiisaaf
waan yaadateef, nuuti isaan dura qachaa Asosii dhandhee,
hoboloo akka isa yaabbachiinnu waan nu ajajeef, tana goone.
14 Asositti wol dhagginee, isa fudhannee hobolo'oon
qachaa Mixileene'eetitti dabarre.
15 Boruyyaa hobolo'oon achii kaanee, oddoola Kiiyosii bira
geenne. Guyyaa itti aanulle oddoola Saamosii dhandhee,
boruyyaa qachaa Miilexoosii geenne.
16 Phawuloos kutaa biyya Asiya'aa keessatti turuu waan
hin barbaadiniif, gara Efesoonii goruu lakkisee, hobolo'oon
dabaru'uuf murteeffate. Yoo dande'ante guyyaa jila shan-
tameesso'oo ta «Phenxeqosxee» jedhantu Yerusaalem geyiisaaf
ariifateeraayyu.

Phawuloos Jaarsolee Wolde'a Efesooniititti Nageya Dhaame

17 Phawuloos qachaa Miilexoosii irraa gara Efesoonii nama
ergee, Jaarsolee wolde'a Efesoonii gara ifii waansise.
18 Isaan gara isaa yennaa dhufane, inni isaaniin, «Ani
guyyaa qara lafa Asiya'aa dhufeen jalqabee, yennaa duudii
attam akka isin woliin jiraadhe isinuu hin beettan.
19 Yihudooti mala natti dhowanee rakkadhulle, ani waan
duudi'iin ifi gad qabee, imimmaaniin Goottaa tajaajile.
20 Waan isiniif te'u mara adoo hin hamburin, wolde'aa fi
mana keessan irra deemaa, lallabee akka barsiise isin hin
beettan.

* **20:9** *Foddaa:* Ifaa fi qilleensa fudhatiisaaf qowa mana uranee baasanu, ka cufanaa diqqaa qabu

21 Cubbuu irraa gara Waaqaatitti deebi'anee, Goottaa
keenna Yesuus Kiristoositti akka dhugeeffatanu, Yihudootaa
fi worra Yihudoota hin te'iniif ani dhugaa bayeera.
22 Amma kunoo achitti waan natti dhufu adoo hin beekin,
akeettii Ayyaana Woyyichaatiin Yerusaalem dhaqaara.
23 Qachaa ani gewu duudii keessatti hidha'aa fi miidhaan
akka ana eegattu, Ayyaanni Woyyichi natti himeera.
24 Te'uu malee ergaa tiyya yoo fixee, hujii Goottaan Yesuus
natti kenne ta Wongeela badhaadha Waaqaalle yoo lallabee
muummesse, jiruu tiyya woyittuu hin laakkowu.
25 «Ani odduu teessan deddeebi'ee, marroo mootummaa
Waaqaa lallabeera; amma ammoo, nami tokkolle deebi'ee
akka na hin dhaggine hin beeka.
26 Tanaaf isin keessaa nami tokko yoo bade, akka ani itti hin
gaafatanne adha isinitti hima.
27 Sababille ani fedhii Waaqaa duudii isinitti himeera
malee, waan isin irraa hambure hin qabu.
28 Maarre ifii fi hoolee Waaqaa akka isin eeddanuuf
isinitti kennantelle'eef ifi eegadha'a; wolde'a kiristaanaa ka
Waaqaa, ka inni dhiiga ilma ifiitiin ka ifii godhate tissa'a.
29 Ani deemeen duuba, worri akka yayyi'ii odduu teessan
akka seenanu ani hin beeka.
30 Yennaan namooti gariin isinuma keessaa, dhugaa dassa-
nee dhugeeffattoota ifi hordofachiisanu hin dhutti.
31 Tanaaf dammaqa'a! Ani woggaa sad halkanii fi guyyaa
adoo gargar hin kutin imimmaaniin, tokko tokkoo keessan
akka gorse qaabadha'a.
32 «Amma ani eeddoo Waaqaatitti, badhaadha ergaa isaa
ka isin ijaariisa dande'uu fi eebba Waaqi kolbaa ifii duudi'iif
kennutti, isin kenneera.
33 Ani meetii, worqii yookiin uffana eennulle hin kajeelle.
34 Anaa fi worra na woliin jiruuf waan barbaachisu maraa
dhaggatiisaaf harka kiyyaan akka huje isinuu hin beettan.
35 Jecha Goottaa Yesuusii, ‹Ka fudhatu caalaa ka kennu
ka eebbifame› jedhe qaabatiisaan, harka keennaan hujaa,
hiyyeeyyii qarqaaruu akka malle ani isinitti mudhiseera»
jedhe.
36 Phawuloos tana dubbatee fixeen duuba, isaan woliin
jilbiiffatee daadimate.
37 Isaan duudiin bowaa morma isaatitti maratanee sun-
qatane.
38 Keessattuu inni isaaniin, haganaa achii deebitanee na
hin dhaggitanu waan jedheef guddoo gaddane; achiin duuba
isaan haga hobolo'oo isa woliin deemane.

20:24 2 Xim. 4:7

21

Phawuloos Yerusaalem Dhaqe

1 Nuuti nageya isaanitti dhaannee karaa irraa adoo hin
gorin hobolo'oon, gara oddoola Qosii deenne; boruyyaa
oddoola Roodoosii geenne; achiin duuba gara qachaa
phaaxara'aa dhandhe.
2 Achitti hoboloo gara Finiiqe'ee deentu dhagginee, yaab-
bannee ittiin deenne.
3 Nuuti Qophiroos ifiin duratti dhagginee, bitaa keen-
natti lakkinnee Sooriya'atti dabarree, gara Xiiroosii addee
hoboloon guddittiin ba'aa itti buufattu dhandhe.
4 Dhugeeffattoota achi jiranu barbaannee dhagginee,
torbaan tokko isaan woliin turre. Isaan Ayyaana
Woyyichaan sooreffamanee, akka Phawuloos gara
Yerusaalemii hin dhandhe itti himane.
5 Yennaan nuuti isaan biraa deennu geennaan, isaan biraa
kaanee deenne. Isaan duudiin haadha manaatii fi ijoollee ifii
woliin haga qachaa keessaa baanutti nu geegessane. Nuuti
duudiille irga abbaaya'aa jilbiiffannee daadimanne.
6 Achiin duuba nageya wolitti dhaannee, hoboloo guddittii
yaabbannee, isaan gara mana ifii deebi'ane.
7 Xiiroosii kaanee, qachaa Phitolemeesii geennee, dhugeef-
fattoota nageya fuunee, guyyaa tokko isaan woliin oolle.
8 Boruyyaa achii kaanee qachaa Qiisaariya'aa geennee,
namoota torba ka ergantoota qarqaariisaaf filamane keessaa
tokko ka te'e, gara mana Filiphoosii lallabaa Wongeelaa
dhandhee, isa bira bubbulle.
9 Inni durra afur ta kennaa raaga dubbatiisaa qaddu
qabaayyu.
10 Nuuti guyyaa hedduu Qiisaariyaa bubbulleen duuba,
raagichi Agaabos jedhamu tokko biyya Yihuda'aatii dhufe.
11 Inni gara keenna dhikaatee, hiituu Phawuloos ittiin
hidhatu fuudhee, miilaa fi harka ifii hidhee, «Yihudooti
Yerusaalem keessa jiranu, abbaa hiituu tanaa, akkana hidha-
nee worra Yihudoota hin te'initti dabarsanee akka kennanu,
Ayyaanni Woyyichi dubbata» jedhe.
12 Tana yennaa dhageenne, nuutii fi kolbaan achi jirtu,
akka Phawuloos gara Yerusaalemii hin dhandhe kadhanne.
13 Inni ammoo deebisee, «Maaf boottanee, guddoo na gad-
disiittan? Ani hidhamuu qofa adoo hin ite'in, marroo
maqaa Goottaa Yesuusiitiif Yerusaalem keessatti du'iisaafille
qophoweera» jedhe.
14 Inni gorsa keenna dhage'uu dhannaan, «Fedha Gootta'aa
te'uu ti» jennee lakkinne.

21:8 HuE. 6:5; 8:5

15 Guyyoota diqqaa achi tureen duuba, qophoonnee gara
Yerusaalemii ol baane.
16 Dhugeeffattooti Qiisaariyaa keessa jiranu gariin, nu
woliin dhufanee, dhugeeffattoota qaraa keessaa tokko ka
te'e, gara mana Minaasonii nama Qophiroosii akka turru nu
geessane.

Phawuloos Yerusaalem Geye

17 Nuuti Yerusaalem yennaa geenne, dhugeeffattooti gam-
madaan nu fudhatte.
18 Boruyyaa Phawuloos nu woliin gara Yaaqoobii ilaaliisaaf
dhaqe; jaarsoleen wolde'a kiristaanaa duudiille achi jirti-
iyyu.
19 Phawuloos nageya isaan fuudheen duuba, waan Waaqi
worra Yihudoota hin te'in oddu'utti karaa isaatiin godhe
duudii, tokko tokkoon tarre'etti galchee itti hime.
20 Yennaa waan kana dhage'ane, isaan martinuu Waaqa
leellifatane. Achiin duuba Phawuloosiin, «Ilaa obboleessa!
Yihudooti kuma heddu'utti laakkowamanu akka dhugeef-
fatanee fi isaan duudiin seera Waaqaatiif hinaattolee akka
te'ane hin dhaggita.
21 Yihudooti biyya worra Yihudootaa hin te'in keessa le'anu
duudiin, ijoollee ifii haqanqabaa akka hin qanne yookiin
aadaa akka hin muummessine barsiisiisaan Seera Muuse'ee
akka diiganu godhuun keeti isaanitti himameera.
22 Isaan akka ati dhutte hin dhage'an; yoona maan godhuu
woyya ree?
23 Amma waan nuuti sitti hinnu godhi! Nu keessa namooti
afur ka woreega qabanu jiran.
24 Isaan fuudhii dhaqiitii, isaan woliin aadaa dhugeef-
fanna'aatiin ifi qulleessi; mataa ifiille akka haadatanu, gatii
isaan ittiin ifi qulleessanu kaffaliif. Akka kanaan wonni si
irratti odeeffame duudiin dhara akka teetee fi atille nama
Seera Muuse'eetiif ajajamu akka teete hin beekan.
25 Worra Yihudoota hin te'in keessaa worri dhugeeffate
ammoo, sagalee waaqota dharaatiif dhikaatiisaan battootte,
dhiigaa fi horii hudhamee du'e akka hin nyaanne, gaarayye-
effatiisa irralle'ee akka ifi eegattanu, ka jedhu xalayaa mur-
tee teennaa barreessinee isaaniif ergineerra» jedhane.
26 Maarre Phawuloos boruyyaa ganama namoota san
fuudhee, isaan woliin aadaa dhugeeffanna'aatiin ifi
qulqulleesse; achiin duuba guyyaan qulqulloomiisa isaanii
yoom akka muummeffamuu fi tokko tokkoo isaaniitiifuu,
ciincaan guyyaa kamitti akka dhikaatu beessisiisaaf gara
Galma Waaqaa seene.

21:21 HuE. 11:28 **21:25** HuE. 21:25

Phawuloos Qabame

27 Guyyaan torba muummowuu geennaan, Yihudooti
gariin ka lafa Asiya'aatii dhufane, Phawuloos Galma Waaqaa
keessatti yennaa dhaggane, gumii duudii itti kakkaasanee,
isa qabanee,
28 «Kolbaa Israa'elii, nu qarqaara'a! Nama keenna, Seera
Muuse'eetii fi Galma kana irratti waan badduu dubbataa,
addee mara dhaqaa nama duudii ka barsiisaaru nama kana.
Ammumaayyuu worra Yihudoota hin te'in, gara Galma
Waaqaa fidee, addee woyyittii tana batteesseera» jedhaa
iyyane.
29 Isaan tanaan qara Xirofimoosii nama biyya Efesoonii
isa woliin qachaa keessatti waan dhagganeef, Phawuloos
gara Galma Waaqaa waan isa fidee seeneen seyanee, tana
jedhane.
30 Qachaan sun guutumatti raafame; kolbaalle rukkisaa
dhuttee, Phawuloos qaddee Galma Waaqaa keessaa harkittee
baatte; balbalti Galma Waaqaalle yoosuma cufante.
31 Namooti isa ijjeesiisaaf adoo wodhaananuu, «Qachaan
Yerusaalemii guutumatti raafameera» oduun jettu, ajajaa
woraana Rooma'aa dhaqqadde.
32 Tanaaf inni loltootaa fi qondaaltotaa fudhatee, rukkisaa
gara kolba'aa dhaqe; kolbaalle yennaa isaa fi loltoota isaa
dhaggite, Phawuloos dikuu lakkitte.
33 Ajajaan kumaa Phawuloositti dhikaatee, isa qabee woda-
roo sibiilaa lamaan akka hidhamu ajaje. Achiin duuba inni,
«Namichi kun eennu? Inni maan balleesse?» jedhee gaafate.
34 Gumii san keessaa worri gariin waan tokko, kuun waan
dhibii jedhane. Ajajaan kumaa hogaa kolba'aatiifuu, waan
sirrii te'e beekiisa waan hin dandeenneef, akka loltooti gara
addee quttuma loltootaa isa geessituuf ajaje.
35 Phawuloos yaabbannoo bira yennaa geye, kolbaan marti
isatti aartee, balaa itti buusiisa waan barbaaddeef, loltooti isa
ba'attee deente.
36 Kolbaan isaan gula deentu duudiin, «Ijjeefamuu ti!» jed-
haa iyyite.

Phawuloos Falmate

37 Loltooti gara addee quttii loltoota ifiititti, Phawuloos
seensisiisaaf yennaa dhikaatane, inni ajajaa woraana
Rooma'aatiin, «Wo dubbadhuu?» jedhe.
Ajajaalle, «Afaan Giriikii beettaa?
38 Ati Gibxicha tanaan qara nageya booressee, namoota
kuma afur ka lubbuu namaa ijjeesane fuudhee, gara
goomole'ee geessee motii?» jedheen.

21:29 HuE. 20:4

39 Phawuloos deebisee, «Ani Yihudicha, qachaa Xarseesii
beekkantuu biyya Qiliiqiya'aa keessatti dhaladhe; maga-
nne'ee kolba'atti dubbadhuu?» jedheen.
40 Yennaa ajajaan woraana Rooma'aa eeyyameef, Phawu-
loos yaabbannoo irra dhaabbatee, akka kolbaan cadhittu
harkaan beessise; yennaa kolbaan cadhitte, afaan worra
Yihudootaatiin isaanitti dubbatuu jalqabe.

22

Falmata Phawuloosii

1 «Obboleeyyanii fi abbootii tiyya! Amma falmata ani isinitti
dhikeeffadhu kana naaf dhage'a'a!» jedhe.
2 Inni afaan Yihudootaatiin dubbatuun yennaa dhage'ane,
irra caalaa cadhisane.
Achiin duuba Phawuloos:
3 «Ani Yihudi'i; qachaa Xarseesii biyya Qiliiqiyaa
keessaatitti dhaladhee, qachaa Yerusaalemiititti guddadhe.
Ka na barsiiselle Gamaali'el; ani Seera abbootii teennaa akka
maltetti ka baradhee fi akkuma isin adhaa gootanu, anille
Waaqaaf hinaafeeraayyu.
4 Ani namoota dhugeeffannaa kiristaanaa hordofanu haga
du'aatitti miidhaa irra geessiseera; dhiiraa fi dubartii qabee,
mana hidha'aatitti galcheera.
5 Tun dhugaa akka teete hayyicha gudda'aa fi korri mura'aa
duudiin dhugaa naaf hin bayan. Ani xalayaa eeyyamaa
ka gara bulchitoota Yihudoota Damaasqoo jiranutti barreef-
fame isaanuma irraa fudhadhee, jara achi jirtu qabee adabi-
isaaf, Damaasqoo dhaqe.
6 «Karaa gubbaa adoo jiruu Damaasqo'otti yennaa
dhikaadhe, gara saatii jaatitti dedhuma ifi guddaan gubbaa
irraa adaala kiyyatti balaqqise.
7 Ani lafatti jigee qoonqoo, ‹Saa'ol, Saa'ol! Maaf na miita?›
jettu dhage'e.
8 Anille, ‹Eennu ati Gootta'a?› jedhee gaafadhe. Inni
deebisee, ‹Ani Yesuusii Naaziretii, ka ati miitu› jedhe.
9 Namooti na woliin jiranu ifa dhaggane; ammoo qoonqoo
natti dubbattu san hin dhageenne.
10 Ani, ‹Maan godhu Gootta'a?› jedhee gaafadhe. Goot-
taalle, ‹Ka'iitii, gara Damaasqo'oo deem; akka ati gootuuf
waan Waaqi murteesse mara, achitti sitti himama› anaan
jedhe.
11 Balaqqeettii ifaa irraa ka ka'e, ilti tiyya dhaggaa waan
dadhaddeef, worri na woliin jiru harka na qabee, gara
qachaa Damaasqo'oo na geesse.

22:3 HuE. 5:34-39 **22:5** HuE. 8:3; 26:9-11

12 «Qachaa san keessa namichi Anaaniiyaas jedhamu tokko,
ka Seera Muuse'ee eegatuu fi Yihudoota Damaasqoo jiranu
duudii biralle'etti, ka ulfeeffame tokko jiraayyu.
13 Inni gara kiyya dhufee, na bira dhaabbatee, ‹Obboleessa
kiyya Saa'ol, ilti teeti deebitee sii dhaggitu!› jedhe. Yoosuma
ilti tiyya banantee, isa dhagge.
14 Achiin duuba inni, ‹Waaqi abbootii teennaa, akka ati
fedha isaa beettu, tajaajilaa isaa balchaa akka dhaggituu fi
afaanuma isaatiin dubbatuun akka dhageettu, si filateera.
15 Ati waan dhageettee fi dhaggite, nama duudi'iif dhugaa
akka baatuuf, inni tana godhe.
16 Amma maan eedda ree? Ol ka'iitii, maqaa isaa waamaa
cuuphamiitii, cubbuu teeti dhiqadhu› anaan jedhe.

Phawuloos Gara Worra Yihudoota Hin te'inii Ergame

17 «Ani gara Yerusaalemii deebi'ee, Galma Waaqaa keessatti
adoo daadimatiisatti jiruu, mudhii dhagge.
18 Mudhii san keessatti Goottaa dhagge. Inni anaan, ‹Kol-
baan asii dhugaa ati naaf baatu waan hin fudhanneef, dafiitii
ariifadhuu Yerusaalem keessaa bayi› jedhe.
19 Ani deebisee, ‹Gootta'a, akka ani Mana Waaqonfannaa
Yihudootaa duudii dhaqee, worra si'itti dhugeeffate qabee
tume, isaanuu hin beekan.
20 Yennaa Isxifanosiin dhugaa bayaan keeti ijjeefame, an-
inuu achi dhaabbadhee, ijjeefamuu isaatitti wolii galee,
woyaa worra isa ijjeesuu eegiisatti jiraayyu› jedhe.
21 Goottaan anaan, ‹Ani fagoo gara worra Yihudoota hin
te'inii waan si ergeef beenu› anaan jedhe» jedhee isaanitti
hime.
22 Gumiin haga Phawuloos tana dubbatu isa dhageette;
duuba irra ammoo, qoonqoo ol qabattee, «Nami akkasii lafa
irraa baduu ti! Inni jiraatuu hin qabu!» jedhaa iyyite.
23 Isaan iyyaa, woyaa ifii gatanee, aarii guddoo mudhisi-
isaaf bukuu gara ol-gubba'aa facaasane.
24 Ajajaan woraana Rooma'aa, Phawuloos qabanee addee
quttii loltoota woraanaa akka geessanuu fi kolbaan maaf
akka itti iyyitu, dikamaa akka qoratamuu ajaje.
25 Yennaa isaan isa dikiisaaf teephaan hidhane ammoo,
Phawuloos ajajaa dhibbaa ka achi dhaabbateen, «Nama
Rooma'aa tokko, muraa malee dikiisi keessan seeraa?» jedhe.
26 Ajajaan dhibbaa yennaa waan kana dhage'e, gara ajajaa
woraana Rooma'aa deemee, «Maan godhiisatti jirta? Namichi
kun nama Rooma'aa ti!» jedheen.
27 Maarre ajajaan woraana Rooma'aa, gara Phawuloosii
dhaqee, «Anatti himi, ati nama Rooma'aatii?» jedheen.

22:20 HuE. 7:58

Phawuloos deebisee, «Ee» jedheen.
28 Ajajaan woraana Rooma'aa deebisee, «Ani nama Rooma'aa te'iisaaf, beesee hedduu kaffaleera» jedhe.
Phawuloosille, «Ani nama Rooma'aa te'ee dhaladhe» jedhe.
29 Tanaaf worri Phawuloos qorqoriisaaf qophowe sun, isa irraa deebi'e; ajajaan woraana Rooma'aalle, Phawuloos nama Rooma'aa akka te'ee fi wodaroo sibiilaatiin akka hiisiseeru yennaa hubate sodaate.

Phawuloos Kora Mura'aa Duratti Dhikaate
30 Boruyya'aa, ajajaan woraana Rooma'aa, worri Yihudootaa maaf Phawuloos akka himate, sababa dhuga'aa beekiisaaf barbaade; tanaaf sooreyyiin hayyootaatii fi miseensoti kora mura'aa duudiin akka wolitti qabamanu ajaje. Achiin duuba inni Phawuloos hiikee, isaan dura dhaabbachiise.

23

1 Phawuloos kora mura'aa hubatee ilaalee isaaniin, «Obboleeyyan tiyya! Ani haga guyyaa adhaatitti, wodanaa qullu'uun fuula Waaqaa duratti jiraadheera» jedhe.
2 Anaaniyaan Hayyichi Guddaan, worri Phawuloos bira dhaabbateeru, akka afaan keessa isa dhowu ajaje.
3 Yennaa san Phawuloos Anaaniya'aan, «Ati dhaaba manaa* ka nooraa dibame fakkaatta! Waaqi si'i hin dhowa! Akka seeraatitti natti muriisaaf achi teetteerta, ifiif ammoo seera malee, akka na dhowanuuf ajajjaa?» jedheen.
4 Worri Phawuloos bira dhaabbateeru, «Ati Hayyicha Guddaa Waaqaa arrassitaa?» jedhaneen.
5 Phawuloos deebisee, «Obboleeyyan tiyya, akka inni Hayyicha Guddaa te'e ani hin beenne. Barreeffam Woyyichi, ‹Bulchaa kolbaa teetii irratti hantuu hin dubbatin› jedha» jedhe.
6 Phawuloos worra san keessaa gariin Saduqoota, ka dhibiin Fariisaayota akka te'ane yennaa beeke, kora mura'aa keessatti qoonqoo ol qabatee, «Obboleeyyan tiyya! Ani Fariisaayii ilma Fariisaayichaa ti. Worri du'ane hin ka'an jedhee waan addadheef, ani amma muraa duratti dhikaadheera» jedhee dubbate.
7 Akkuma inni waan kana jedheen, Fariisaayotaa fi Saduqoota oddu'utti lolli ka'ee, korri mura'aa addee lamatti qoodame.
8 Saduqooti, «Du'aa ka'iis hin jiru, ergantooti Waaqaa yookiin ayyaanoti hin jiranu» jedhan; Fariisaayoti ammoo, «Kun duudiin hin jiran» jedhanee dhugeeffatan.

---

* **23:3** *Dhaaba manaa:* Girgiddaa manaa **23:3** Mat. 23:27-28 **23:6** HuE. 26:5; Filp. 3:5 **23:8** Mat. 22:23; Mar. 12:18; Luq. 20:27

9 Achiin duuba hogaan guddaan ka'e; barsiisoti Seeraa
ka golii Fariisaayotaa te'ane gariin ka'anee, «Nuuti yakkaa
womaa nama kana irratti hin dhaggine! Takki ayyaanatti
yookiin ergamaa Waaqaatitti itti dubbateera!» jedhaa moro-
mane.
10 Ajajaan woraana Rooma'aa moromaan waan o'iteef,
jarri tun Phawuloos hin caccassan jedhee sodaate. Tanaaf
loltooti dhaqanee, Phawuloos odduu isaaniitii baasanee,
addee quttii loltootaa akka geessanu ajaje.
11 Halkanuma san Waaqi Phawuloos bira dhaabbatee, «Hin
sodaatin! Ati Yerusaalemitti akkuma dhugaa naaf baate,
akkasuma qachaa Rooma'aalle'etti dhugaa naaf bawuu
qadda» jedhe.

Phawuloos Ijjeesiisaaf Mala Dhowane

12 Yennaa latti bariite Yihudooti gariin wolitti qabamanee,
«Haga Phawuloos ijjeennutti hin nyaannu, hin unnu» jedha-
nee kakatane.
13 Worri kakuu tana kakatane namoota afurtama caalan.
14 Achiin duuba isaan gara sooreyyii hayyootaatii fi jaar-
sole'ee dhaqanee, «Nuuti haga Phawuloos ijjeennutti, hin
nyaannu, hin unnu jennee jabeessinee kakanneerra.
15 Tanaaf akka waan kora mura'aa woliin wolii
galtanee, marroo Phawuloosii caalchittanee qorqortanuu
fakkeessa'aatii, akka Phawuloos gadi isinii fidanu, ajajaa
woraana Rooma'aa gaafadha'a. Nuuti ammoo adoo inni as
hin geyin, isa ijjeesiisaaf qophoonneerra» jedhaneen.
16 Ilmi obboleettii Phawuloosii ammoo, mala kana waan
dhage'eef, gara addee quttii loltootaa dhaqee, Phawuloositti
hime.
17 Achiin duuba Phawuloos ajajjoota dhibbaa keessaa
tokko waamee, «Dargaggeessi kun ajajaa woraana
Rooma'aatitti waan himu waan qabuuf, gara isaa geessi»
jedheen.
18 Ajajaan dhibbaa isa fuudhee, gara ajajaa woraana
Rooma'aa geessee, «Phawuloosiin hidhameeru na waamee,
dargaggeessi kun waan sitti himu waan qabuuf, gara keeti
akka fiduuf na gaafate» jedhe.
19 Ajajaan woraana Rooma'aa, dargaggeessa harka qabee,
qofitti baasee, «Wonni ati natti himiisaaf barbaaddu maan?»
jedhee isa gaafate.
20 Dargaggeessille, «Yihudooti akka waan marroo Phawu-
loosii caalchisanee qorqoranuu fakkaatanee, akka ati boru
gara kora mura'aa isa isaaniif dhikeessitu, si gaafatiisaaf
wolii galaneeran.
21 Ati ammoo waan isaan jedhanu hin dhage'in. Namooti
afurtama caalanu, haga isa ijjeennutti hin nyaannu, hin

unnu jedhanee kakatanee, riphanee isa eegiisatti jiran. Isaan amma murtee teeti qofa eegataaran» jedhe.
22 Ajajaan woraana Rooma'aa, «Waan natti hinte kana nama tokkolle'etti hin himin» jedhee itti seeree, dargaggeessa gad lakkise.
23 Achiin duuba ajajaan woraana Rooma'aa, ajajjoota dhibbaa ta ifii keessaa lama waamee, «Halkan keessa saatii saditti loltoota dhibba lama, abbootii fardo'oo nama torbaatamaa fi worra ebo'oo nama dhibba lama woliin gara Qiisaariya'aa dhaqiisaaf akka qophowanu godha'a.
24 Phawuloos adoo hin edderamin irra tee'ee gara bulchaa Feeliksii akka dhaqu, geejjiba qopheessa'aaf» jedhe.
25 Achiin duuba xalayaa,
26 «Ana Kilaawudiiyosii Liisiiyaasii irraa, bulchaa kabajamaa Feeliksiif! Nageenni si'iif te'u.
27 Yihudooti namicha kana qabanee, silaa ijjeesaaraniiyyu. Ani ammoo akka inni nama Rooma'aa te'e beekee, loltoota tiyya woliin dhaqee isa hambure.
28 Isaan maaf akka isa himataaranu beekiisaaf barbaadee, gara kora mura'aa ka isaanii isa geesse.
29 Himatam isaa marroo seera isaaniituma malee, yakkaa du'aan yookiin hidha'aan isa geettu, akka inni hin qanne qorqoree hubadheera.
30 Yihudooti namicha kana ijjeesiisaaf mala akka dhowane, yennaa natti himame, yoosuma gara keeti erge. Worri isa himatulle, himata isa irraa qabu akka si duratti dhikeeffatu itti himeera» jedhu barreesseef.
31 Loltooti akkuma ajajamanetti, halkanuma gaafasii Phawuloos fuudhanee Antiiphaaxriisitti geessane.
32 Boruyyaa loltooti worri miilaa gara addee quttii loltootaa deebi'e; worri fardo'oo Phawuloos woliin deeme.
33 Worri fardo'oo Qiisaariyaa yennaa geyane, xalayaa bulchaa biyyaatitti dhikeessanee, Phawuloosille isatti dabarsanee kennane.
34 Bulchaan biyyaa sun xalayaa dubbisee, Phawuloos nama biyya kamii akka te'e gaafate. Inni nama biyya Qiliiqiya'aa akka te'e yennaa beeke,
35 «Worri si himate yennaa as geye ani dubbii teeti hin ilaala» jedhe. Achiin duuba akka Phawuloos mana mootummaa Heroodisii keessatti eegamu ajaje.

24

Yihudooti Phawuloos Himatane
1 Guyyaa shaniin duuba Anaaniiyaasiin Hayyichi Guddaan, jaarsolee gari'ii fi beekaa seeraa ka Xerxilos jedhamu tokko woliin, gara Qiisaariya'aa gad bu'e. Isaan Feeliksii

bulchaa biyyaa dura dhikaatanee, himannaa Phawuloos irratti qabanu dhikeeffatane.

2 Phawuloos waamamee yennaa dhufe, Xerxilos himata ifii jalqabee,

«Kabajamaa Feeliksi! Nuuti karaa keetiin nageya guddaa dhagganneerra; bulchiinsa dansaa keetille'een, jijjiiram kolbaa teennaaf dhaggameera.

3 Nuuti waan kana yennaa mara, addee maratti galata gudda'aan fudhanna.

4 Ani tana caalaa si dadhassiisuu* hin barbaadu; teetuu malee himata gabaabaa nuuti qannu, gadhi-laafinnaan akka nuuf dhageettu si kadhadha.

5 Namichi kun dhukkuba hamaa nutti te'eera; inni Yihudoota biyya lafaa duudii oddu'utti nageya booressaa, golii worra Naaziretiitiif sooressaa te'eera.

6 Inni Galma Waaqaatuu xureessiisaaf wodhaanuun qanneerra; [akka seera keennaatitti isatti muriisaaf yaadanneerra.

7 Liisiiyaasiin ajajaan woraana Rooma'aa dhufee, hunnaan harka keennaa isa fuudhee,

8 achiin duuba worri isa himatu gara keeti akka dhufanu ajaje.] Ati namicha kana yoo qorte, atinuu wonni nuuti himannu duudiin dhugaa akka teete hin mirkaneeffatta» jedhe.

9 Yihudooti, «Wonni kun duudiin dhuga'a» jedhanee himata dhikaate irratti wolii galane.

Phawuloos Feeliksi Duratti Falmate

10 Bulchaan biyyaa akka Phawuloos dubbatu harkaan beessise. Phawuloosille,

«Akka ati woggaa heddu'uuf bulchaa kolbaa tanaa teete waan beekuuf, himata na irratti dhikaateef, si duratti falmatuu kiyya gammadeera.

11 Ani waaqonfatiisaaf gara Yerusaalemii haga ol bayee, guyyaa kudhanii lama akka hin caalin, atinuu mirkaneeffatuu dandeetta.

12 Galma Waaqaa keessatti, Mana Waaqonfannaa Yihudootaa keessalle'etti yookiin qachaa keessatti eennuuyyuu woliin moromuun yookiin kolbaa raasuun na dhagganee hin beekanu.

13 Waan amma ittiin na himatanu kanaaf, tokkolle dhugaa sitti dhikeeffatuu hin dande'anu.

14 Ammoo waan tokko sitti himadha; ani karaa isaan, ‹Dhara› jedhanu san hordofiisaan, Waaqa abbootii teennaa waaqonfadha. Te'uu malee waan Seera Muuse'eetii fi kitaaba raagotaa keessatti barreeffame duudii hin dhugeeffadha.

* **24:4** *Dadhassiisuu:* Ko'oonsuu

15 Worri balcha'aa fi balchaa hin te'inille du'aa akka ka'anu,
akkuma isaan addatanu, anille Waaqatti addii qaba.
16 Ani Waaqaa fi nama duratti wodanaa dansaa akka
qabaadhu yennaa maraa mixiixxadha.
17 «Ani Yerusaalem keessaa bayee, woggaa heddu'uun du-
uba, beesee qarqaarsa kolbaa tiyyaaf geessiisaa fi woreega
Waaqaaf kenniisaaf gara Yerusaalemii dhaqe.
18 Jila aadaa dhugeeffanna'aatiin qulqulloomiisaa
muummessee, woreega kiyya dhikeessiisatti jiruun ana
Galma Waaqaa keessatti dhaggane. Nami hedduun na woliin
achi hin jiru; hogaalle hin kaane.
19 Yihudooti gariin ka Asiya'aa dhufane ammoo, achi jirani-
iyyu; isaan waan si irratti na himatanu adoo qabaatanee,
amma si dura dhikaatanee na himatanuu ti;
20 yookiin yennaa ani kora mura'aa dura dhaabbadhe,
waan ani yakke worri as jiru himuu ti.
21 Ani odduu isaanii dhaabbadhee, qoonqoo tiyya ol qabad-
hee, ‹Ka du'ane hin ka'an› waan jedheef, adha mura'aaf isin
duratti dhikaadhe malee, wonni dhibiin ani huje hin jirtu»
jedhe.
22 Feeliksi ammoo karaa Gootta'aa akka dansaa waan
beekeeruuf, «Ajajaan woraana Rooma'aa Liisiiyaas yennaa
dhufe, dubbii teessan isiniif hin mura» jedhee isaan ifi irraa
geegesse.
23 Achiin duuba inni, ajajaa dhibbaa ka Phawuloos eeguun,
«Itti furiitii Phawuloos eegi; worri isaalle waan isaaf bar-
baachisu fidee yennaa dhufu, irraa hin dhooggin» jedhe.

Phawuloos Feeliksii Fi Dirusilaa Duratti Dhikaate

24 Guyyaa diqqa'aan duuba, Feeliksi haadha manaa ifii
Yihudittii Dirusilaa woliin dhufe. Inni Phawuloos waan-
sisee, marroo Yesuus Kiristoositti dhugeeffatiisaa dubbatuun
caqase.
25 Phawuloos marroo balchumma'aa, marroo ifi toowati-
isaatii fi marroo muraa dhufu'uu jirtuu yennaa dubbate,
Feeliksi sodaatee, «Ammaaf hin geetti; yoo natti tolte aninuu
si waama» jedhe.
26 Feeliksi Phawuloos irraa gubboo† fudhatiisa waan bar-
baadeef, yennaa hedduu isa waansisaa haasesse.
27 Woggaan lamaan duuba, Phorkii'os Fesxoos addee Fee-
liksii bulchaa te'e. Feeliksi Yihudoota gammachiisuu bar-
baadee, Phawuloos akkuma hidhametti lakkise.

25

Phawuloos Fesxoos Dura Dhikaate

24:18 HuE. 21:17-28 **24:21** HuE. 23:6 † **24:26** *Gubboo:* Safuu

1 Fesxoos bulchaa te'ee guyyaa sadiin duuba, Qiisaariya'aa
ka'ee gara Yerusaalemii dhaqe.
2 Achitti sooreyyiin hayyootaatii fi sooreyyiin Yihudootaa,
Phawuloos himatane.
3 Isaan kara'atti riphanee Phawuloos akka ijjeesanu waan
malataneef, isa Yerusaalemitti nuuf ergi jedhanee, Fesxoos
gaafatane.
4 Fesxoos deebisee, «Phawuloos Qiisaariya'atti hidhamee
eegamiisatti jira; anille dafee achi deebi'aara.
5 Sooressitooti teessan na woliin gara Qiisaariya'aa dhaqa-
nee, wonni Phawuloos yakkeeru yoo jiraatte, achitti isa hi-
matanuu ti» jedhe.
6 Fesxoos guyyaa saddeeti yookiin guyyaa kudhan isaan
bira bubbuleen duuba, gara Qiisaariya'aa deeme; boruyyaa
barcumaa mura'aa irra tee'ee, akka Phawuloos dhikeessanu
ajaje.
7 Phawuloos yennaa dhikaate, Yihudooti Yerusaalemii dh-
ufane isa marsanee, himata jajjabaa ka dhugaa hin qanne itti
dhikeessane.
8 Phawuloos ammoo, «Ani Seera Yihudootaa irratti yookiin
Galma Waaqaa irratti yookiin Mootii Mootota Rooma'aa ir-
ratti yakkaa tokkolle hujee hin jiru» jedhee falmate.
9 Fesxoos Yihudoota gammachiisiisaaf barbaadee, Phawu-
loosiin, «Gara Yerusaalemii dhaxxee, dubbii tanaaf akka ani
muraa siif kennu hin feetaa?» jedhee gaafate.
10 Phawuloos deebisee, «Ammumaayyuu ani addee muraa itti
fudhadhu, barcumaa mura'aa ka Mootii Mootota Rooma'aa
dura dhaabbadheera. Akkuma ati miidhassitee beettu, ani
Yihudoota irratti yakkaa tokkolle hin hunye.
11 Ani yakkee waan du'a natti mursiittu yoo godhee
jiraadhe, du'a jalaa bayiisaaf hin gaafadhu. Ammoo
himati isaanii yoo dhugaa hin te'in, eennulle isaanitti
dabarsee na kennuu hin dande'u. Ani amma Mootii Mootota
Rooma'aatitti iyyadha» jedhe.
12 Fesxoos worra isa gorsu woliin mari'atee, «Maarre
mootichatti iyyadha eega jette, gara mootichaa hin dhaxxa»
jedhee itti hime.

Phawuloos Agriipha'aa Fi Berniiqee Duratti Dhikaate

13 Guyyoota diqqa'aan duuba mootichi Agriipha'aa* fi
Berniiqeen, Fesxoos dubbisiisaaf gara Qiisaariya'aa dhufane.

---

* **25:13** *Agriiphaa:* Agriiphaan kun Agriiphaa lammeesso'oo ti; inni ilma Agri-
iphaa matoomaa, ka foora 12 keessatti dubbinnu. Inni biyyoota laga Yordaanosi-
itiin gara aduun baatu jiranu bulcheera. Inni akka laakkossa Awuropha'aatitti,
dhaloota Kiristoosiitiin duuba bara 50-94 bulche.

14 Isaan guyyaa hedduu achi turaneen duuba, Fesxoos
waan dubbii Phawuloosii mooticha Agriipha'atti issee himee,
«Nami Feeliksi hidhee lakkisee deeme tokko as jira;
15 ani yennaa gara Yerusaalemii dhaqe, sooreyyiin hayy-
ootaatii fi jaarsoleen Yihudootaa isa himatanee, akka ani
yakkaa isatti muru na gaafatane.
16 Ani ammoo, ‹Nami himatame tokko worra isa himatu
dura dhaabbatee, deebii falmataa adoo hin kennin dabarsa-
nee kenniis, aadaa worra Rooma'aatii moti› jedhee isaanitti
hime.
17 Worri isa himate wolitti qabamee yennaa as dhufe, ani
adoo hin turin, boruyyaa barcumaa kora mura'aa irra tee'ee,
akka Phawuloos na duratti dhikeessanu ajaje.
18 Worri isa himatu isa himatiisaaf yennaa bira dhaab-
batane, inni waan hantuu hujeera jedhee akka ani yaadetti,
isaan waan himataan isa gewu tokkolle hin dhikeessine.
19 Moromaan isaan isa woliin qabanu marroo dhugeeffan-
naa ifiitii fi marroo Yesuusii du'eeru, ka Phawuloos ammoo,
‹Jiraata'a› jedhuu ti.
20 Ani dubbii tana akka itti qorqoru wollaalee, Phawu-
loosiin, ‹Gara Yerusaalemii dhaxxee, achitti dubbii tanaaf
muraa dhaggatuu feetaa› jedhee isa gaafadhe.
21 Phawuloos ammoo, dubbii tana Mootii Mootota
Rooma'aatitti iyyadha waan jedheef, ani haga achii isa
ergutti, mana hidha'aa keessa akka inni turu ajaje» jedhe.
22 Agriiphaan Fesxoosiin, «Aninuu dubbii namicha kanaa
dhage'uu barbaada» jedheen. Fesxoos, «Boru isa dhageetta»
jedhe.
23 Boruyyaa Agriiphaa fi Berniiqeen, uffana mootummaa
ifii uffatanee, ulfinna gudda'aan dhufanee, sooressitoota
loltootaatii fi jaarsolee qacha'aa woliin, mana muraa itti
kennanu ol seenane. Ajaja Feesxoosiitiin, Phawuloos ol seen-
sisane.
24 Fesxoos, «Mootii Agriipha'a! Isinille worra nu woliin
as jirtanu duudiin keessan! Namichi isin dhaggitanu kun,
jiraatu'uuf hin malle jedhanee, kolbaan Yihudootaa duudiin
Yerusaalemii fi asille'etti natti iyyataneeran.
25 Ani ammoo yakkaa du'aan isa geessittu tokkolle
hin dhaggine. Ammoo waan inni Mootii Mootota,
ka Rooma'aatitti iyyadha jedheef, achi isa ergiisaaf
murteeffadheera.
26 Te'uu malee goottaa kiyyaaf barreessiisaaf, waan
namicha kanaa waan mirkanaaye hin qabu. Tanaaf isin
duudii duraa fi keessattuu si'i mooticha Agriiphaa duratti,
isa qorqoreen duuba marroo isaa waan barreessu akka
qabaadhu, isa asi fideera.

27 Namaa hidhame tokko, waan inni itti himatame adoo hin qulleessin, Mootii Mootota Rooma'aatitti ergiisii, sirrii natti hin fakkaattu» jedhe.

26

Phawuloos Agriiphaa Duratti Falmate

1 Agriiphaan Phawuloosiin, «Ifii keetiif falmatuu hin dandeetta» jennaan, Phawuloos harka ifii diriirsee falmatee,

2 «Mooticha Agriipha'a! Waan Yihudooti na himatane duudii akka falmadhu adha si duratti dhikaatuu kiyyaan guddoo gammada.

3 Keessumattuu aada'aa fi moromaa Yihudootaa duudii miidhassitee beetta. Tanaaf ossataan akka naaf dhageettu si kadhadha.

4 «Ijoollummaa tiyyaan jalqabee, biyya tiyya keessaa fi Yerusaalemille'etti attam akka le'e Yihudooti duudiin hin beekan.

5 Isaan yoo naaf dhugaa bayuu fedhane, worra golii Fariisaayotaa ka dhugeeffannaa teenna jabeeffatanu keessaa, ani tokko akka te'e duruuyyuu beekan.

6 Amma ammoo, waadaa Waaqi abbootii teennaaf gale, waan addadheef ani asitti himatamiisatti jira.

7 Waadaan sun, ta gosi teenna kudhanii fi lama akka dhaggattuuf addattee, halkanii fi guyyaa Waaqaaf tajaajilte. Mooticha Agriipha'a! Sababa addii tanaatiif, Yihudooti amma na himatiisatti jiran.

8 Waaqi worra du'e akka kaasuu, maaf mantan?

9 «Aninuu karaa dande'e maraan, maqaa Yesuusii Naaziretii kanaan mormuu qaba jedhee, yaadadheeraayyu.

10 Ani waanuma kana Yerusaalem keessatti godhe. Ajaja sooreyyii hayyootaa irraa fudhadheen, kolbaa Waaqaa hedduu mana hidha'aatitti galcheera; yennaa isaan ijjeesanulle, worra ijjeesu woliin wolii galeera.

11 Yennaa hedduu Mana Waaqonfannaa Yihudootaa keessatti isaan adabee, akka isaan dhugeeffannaa ifii mormatanu godhiisaaf wodhaaneera. Isaan irralle'etti aaree, qachaa ormaa keessalle'etti isaan miidheera.

Akka Phawuloos Gara Kiristoosii Deebi'e (HuE. 9:1-19; 22:6-16)

12 «Adoo tana irra jiruu baalli'ii fi ajaja sooreyyii hayyootaa irraa fudhadhee, gara Damaasqo'oo dhaqe.

13 Mooticha! Orraa gara saatii jaatitti ani karaa gubbaa adoo jiruu, ifi aduu caalaa balaqqisu gubba'aan gadi dhufuun dhagge; ifi sunille adaala kiyyaa fi namoota na woliin deemiisatti jiranuutitti ife.

26:5 HuE. 23:6; Filp. 3:5

14 Nuuti duudiin lafatti jinneerruun, afaan worra Yihudootaatiin qoonqoo, ‹Saa'ol! Saa'ol! Ati maaf na miita? Sibiila mutaa yoo dhiitte ifuu miita› jettu dhage'e.
15 Anille, ‹Gootta'a, ati eennu?› jedhee gaafadhe. Goottaan deebisee, ‹Ani Yesuusii ati miidhiisatti jirtu.
16 Ammoo ka'iitii miila keetiin dhaabbadhu. Akka ati tajaajilaa kiyya teetu si filatiisaaf, waan kiyya ka adha dhaggitee fi ka ani sitti mudhisu'uu jiru, akka dhugaa baatu ani sitti mudhadhe.
17 Worra ani itti si ergaaru kolbaa Israa'eliitii fi worra Yihudoota hin te'in irraa si fayyisa.
18 Ati ila isaanii bantee, dukkana irraa gara ifaa, hunna Seexanaa jalaa gara Waaqaa isaan hin deebitta; isaanille natti dhugeeffatiisaan, cubbuu ifiitiif araara dhaggatanee, kolbaa Waaqaaf woyyoonte oddu'utti dhaala fudhatan› jedhe.

Phawuloos Hujii Ifii Hime

19 «Maarre mooticha Agriipha'a, ani mudhii ol-gubba'aatiif ajajamuu hin didanne.
20 Jalqaba worra Damaasqoo keessa jiruuf, itti aansee worra Yerusaalemii fi Yihudaa keessa jiru duudi'iif, achiin duuba worri Yihudoota hin te'inille cubbuu irraa deebi'anee, gara Waaqaa akka deebi'anu, cubbuu irraa deebi'uu isaaniille waan mudhisu akka hujanu, isaanitti lallabeera.
21 Yihudooti tanaaf Galma Waaqaa keessatti na qabanee, ijjeesiisaaf wodhaanane.
22 Haga guyyaa adhaatitti Waaqi na qarqaaree, anille as dhaabbadhee, diqqa'aa fi guddaa duudi'iif dhugaa bayiisatti jira. Ani waanuma raagotii fi Muuseen hin te'a jedhane malee, waan tokkolle hin dubbanne.
23 Isaan, ‹Masiihiin rakkatuu qaba; du'aa ka'iisaan ka jalqabaa te'ee, ifa fayyinnaa kolbaa Israa'eliitii fi worra Yihudoota hin te'iniif hin mudhisa› jedhane, jedhee dhugaa isaaniif baye» jedhe.
24 Phawuloos akkana falmatiisatti jiruun, Fesxoos qoonqoo ol qabatee, «Phawuloos! Guddoo baratiisi keeti si maraachaara!» jedhe.
25 Phawuloos deebisee, «Kabajamaa Fesxoos! Ani maraata'aa moti! Dubbii dhuga'aa qalbi'iin dubbatiisatti jira.
26 Mooticha Agriipha'a! Ati waan kana duudii marroo beettuuf, sodaa malee sitti dubbatiisa dande'a. Wonni kun cina'atti dhokattee waan hin te'iniif, waan duudii akka mootichi hubatu hin addadha.
27 Mooticha Agriipha'a! Ati raagotatti hin dhugeeffattaa motii? Akka ati dhugeeffattu aninuu hin beeka» jedhe.

26:20 HuE. 9:20,28-29 **26:23** 1 Qor. 15:20

28 Agriiphaan deebisee, Phawuloosiin, «Yennaa gabaadduu
tana keessatti kiristaana waan na gootu seetaa?» jedheen.
29 Phawuloos deebisee, «Yennaan gabaabbattulle yookiin
dheerattulle, si qofa adoo hin te'in worri adha na dhage'iisatti
jiranu duudiin, hidhamiisa kiyya malee, akka kiyya akka
ite'anu Waaqa daadimadha» jedhe.
30 Achiin duuba Mootichi, bulchaan biyyaa, Berniiqeen,
worri isaan woliin tee'aneeranu duudiille ol ka'anee,
31 yennaa achii deemanu, «Namichi kun du'a yookiin hidhaa
waan isatti mursiisu tokkolle hujee hin jiru» woliin jedhane.
32 Agriiphaan, Fesxoosiin, «Nami kun ‹Mootii Mootota
Rooma'aatitti iyyadha› adoo jedhuu dhabee jiraate, sila
akkanumaan lakkifamaayyu» jedhe.

27

Phawuloos Gara Rooma'aa Geeffame

1 Akka nuuti hobolo'oon gara Ixaaliya'aa dhandhu yennaa
murteessane, Phawuloosii fi worra hidhamane ka dhibii,
kutaa woraana worra Rooma'aa «Awugusxoos» ka jedhamu
keessa ka jiru, ajajaa dhibbaa Yulii'ositti dabarsanee ken-
nane.
2 Hoboloo qachaa Adraamiixosiitii kaatee, gara buufata
hobolo'oo, ka irga lafa Asiya'aa dhaqiisaaf qophootte, yaab-
bannee deenne. Arisxaarkosiin, nami biyya Maqedooniya'aa
ka Tasalonqe'ee dhufe nu woliin jiraayyu.
3 Boruyyaa qachaa Sidoonii geenne; Yulii'os Phawuloosiif
gadhaa laafee, akka inni gara firoota ifii dhaqee, waan bar-
baachisu dhaggatu isaaf eeyyame.
4 Sidoonii kaanee, qilleensi ful-duraan gara keenna waan
dhoweef oddoola Qophiroosiititti gollannee hobolo'oon
deenne.
5 Achiin duuba abbaayaa Qiliiqiya'aatii fi Phamfiliya'aa
buuneen duuba, qachaa Miira'aa ka biyya Liiqiya'aa keessa
jiru geenne.
6 Achitti ajajaan dhibbaa, hoboloo biyya Iskindiriya'aatii
dhuttee, gara biyya Ixaaliya'aa dhaxxu dhaggee, nu yaab-
bachiise.
7 Guyyaa hedduu laana hobolo'oon deennee, rakkoo
guddo'oon qachaa Kiniidoosii bira geenne; bubbeelle gara
duraa deemiisa yennaa nu dhooggite, oddoola Qareexisiititti
gollannee, cinaa Salmooniitiin dabarre.
8 Nuuti rakkoo guddo'oon cinaa abbaaya'aa irra dabar-
ree, gara addee «Buufata hobolo'oo miidhagaa» jedhamu, ka
qachaa Lase'aatitti dhikaatu bira geenne.

9 Yaasuma keenna irratti guyyaan hedduun dabaree,
yennaan laamaalle waan dabarteef, hobolo'oon deemuun
rakkisaa waan te'eef, Phawuloos isaanitti gorsee,
10 «Jarana! Haganaa achi hoboloo gudditti'iin deemiisi
keenna kun akka balaa qabu dhagga; fe'iisaa fi hoboloon
guddittiin baddee, lubbuun namaalle hin dhumatti» jedhe.
11 Ajajaan dhibbaa ammoo, gorsa Phawuloosii caalaa,
waan abbaan hobolo'ootii fi ka hoboloo oofu jedhane dhuge-
effate.
12 Addeen buufata hobolo'oo sun, yennaa gannaa achi turi-
isaaf ta hin tolle waan teeteef, isaan keessa garri caalaan,
achii ka'anee, yoo isaanii dande'ame Finiiqe'etti galanee,
ganna achitti bayiisaaf murteeffatane. Finiiqeen addee buu-
fata hobolo'oo, oddoola Qareexisii irraa gara kaaba dhi'aatii
fi kibba dhi'aa jirti.

Bubbee Abbaayaa Irraa

13 Qilleensi laafaan karaa kibbaatiin bubbisuu yennaa
jalqabe, akkuma isaan hedane waan teeteef seyanee,
hoboloo guddittii hiikanee irga Qareexisiitiin abbaayaa
irra deemane.
14 Ammoo adoo hin turin bubbeen jadduun, «Bubbee kaaba
bahaa» jedhantu, oddoola Qareexisii irraa gara abbaaya'aa
gad bubbitte.
15 Bubbeen hoboloo guddittii dhoottee, gara duraa deemi-
isa waan dadhanneef, itti lakkinnee bubbe'een oofanne.
16 Oddoola diqqayyicha Kaawudaa jedhamu tokko gollaa
godhannee yennaa deenne, rakkoo guddo'oon hoboloo,
hoboloo guddittii teennatti hidhantee harkifantu san,
qilleensa irraa buufatiisa dandeenne.
17 Hoboloo ol harkisanee baasaneen duuba, hoboloon gud-
dittiin akka hin diiganneef wodaro'oon xaxanee hidhane.
Hoboloon guddittiin lafa maansa Sirtis jedhantutti nu duraa
dhowanti jedhanee waan sodaataneef, waan laana isii ideen-
sisu gad hiissanee, bubbe'een oofamaa deemane.
18 Bubbeen nutti jabaataa waan deenteef, boruyyaa fe'iisa
hoboloo guddittii keessa jiru, gara abbaaya'aa darbuu jalqa-
bane.
19 Guyyaa sadeesso'oo, harkuma ifiitiin meya hoboloo gud-
ditti'ii abbaayaa gudditti'itti gatane.
20 Nuuti guyyaa hedduu aduu yookiin urjii hin dhaggine;
bubbeelle ittuma jabaattee waan nutti bubbitteef, hin fayy-
inu jennee addii kutane.

21 Namooti adoo sagalee hin nyaatin guyyaa hedduu tura-
neen duuba, Phawuloos odduu isaanii dhaabbatee, «Jarana,

waan ani isiniin jedhe dhageettanee Qareexisii adoo ka'uu dhaddane, bala'aa fi badiin tun isin hin dhaqqadduuyyu.

22 Amma ammoo, jabaadha'a! Sababille hoboloo guddittii malee, isin keessaa lubbuun nama tokkolle hin baddu.

23 Halkan edaa ergamaan Waaqaa ka Waaqa ani ka isaa te'ee fi ka ani waaqonfadhuu, na bira dhaabbatee,

24 ‹Phawuloos, hin sodaatin! Ati Mootii Mootota Rooma'aa dura dhaabbatuu qadda. Waaqille lubbuu worra si woliin jiruu duudii, si'iif jedhee du'a irraa hin hambura› jedhee natti himeera.

25 Tanaaf, jarana jabaadha'a! Akkuma inni natti hime akka teetu ani Waaqatti hin addadha.

26 Te'uu malee, bubbe'een oofannee, oddoola tokko irratti gatamuu hin oollu» jedhe.

27 Gaafa guyyaa kudhanii arfeesso'oo halkan, abbaayaa Adriiya'aa irra bubbeen asii fi achi nu oofaa, gara halkan wodhakka'aa yennaa geenne, worri hoboloo guddittii keessa jiranu, waan lafatti dhikaatane seyane.

28 Isaan waan ulfaatu qaccee wodaro'ootitti hidhanee gad buusanee, gad fageenni bisaanii meetira afurtama te'ee dhaggane; diqqoo deemaneen duuba akkuma kaan wodaroo bisaan keessa buusanee gad fageenni meetira soddoma te'e.

29 Hoboloon guddittiin rassaa dhootti jedhanee sodaatanee, sibiila ulfaataa afur, hoboloo guddittii duubaan abbaayaa keessa gad buusanee, akka latti bariituuf daadimatane.

30 Achiin duuba worri hoboloo guddittii oofu, dheetiisa barbaadanee, sibiila ulfaataa hoboloo guddittii duraan abbaayaa keessa waan gad buusanu fakkeessanee, hoboloo diqqittii hoboloo guddittii irra jirtu, abbaayaa keessa buusane.

31 Phawuloos ammoo ajajaa dhibbaatii fi loltootaan, «Worri kun hoboloo guddittii irra yoo turuu dhabe, isin hafuu hin dandeettanu» jedhe.

32 Tanaaf loltooti wodaroo hoboloon diqqoon ittiin hidhante irraa kutanee abbaayaa irratti gad lakkisane.

33 Fuullee ganamaa, Phawuloos isaan duudiin sagalee akka nyaatanu kadhatee, «Isin adoo sagalee hin nyaatin adhi bultii kudhanii arfeesso'oo ti; yennaa tana mara womaa afaaniin hin qanne.

34 Tanaaf, akka isin sagalee nyaattanu isin kadhadha; jiraatiisaaf nyaatiisa isin barbaachisa. Isin keessaa mataa nama tokkoo irraayyuu rifeensi tokkolle hin badu» jedhe.

35 Phawuloos tana jedheen duuba, xaltaa ol fuudhee, isaan duudii duratti Waaqa galateeffatee, cassee, nyaatiisa jalqabe.

36 Achiin duuba isaan duudiin jajjabaatanee, sagalee
nyaatane.
37 Nuuti worri hoboloo keessaa wolumatti namoota dhibba
lamaa fi torbaatamii jaa.
38 Isaan duudiin nyaatanee quufaneen duuba, fe'iisa qa-
madi'ii abbaayaa gudditti'itti darbanee hoboloo guddittii sal-
lisane.

Caccabiisa Hoboloo Gudditti'ii

39 Yennaa latti bariite, worri hoboloo oofu latti eessa akka
teete hin beenne; ammoo isaan maansa qarqara abbaaya'aa
dhagganee, yoo dande'ame hoboloo guddittii gara qarqara
lafaa dhiibiisaaf barbaadane.
40 Maarre isaan wodaroo kutanee sibiila ulfaataa san akka
abbaayaa keessa lixu lakkisane; yoosuma wodaroo muka
hobolo'oon oofanulle* hiikane. Marduufa† fuula duraa
bubbe'etti ol kaasanee, akka bubbeen hoboloo guddittii gara
qarqara abbaaya'aa geessitu lakkisane.
41 Hoboloon guddittiin ammoo gara duraatiin lixxee, tu-
ulaa maansaatitti rakkattee tacho'uu dadhadde; gara du-
ubaatiin ammoo hunna danbali'iitiin caccabuu jalqadde.
42 Worra hidhamane keessaa tokkolle abbaayaa daakee
akka hin milindhe, loltooti isaan duudii ijjeesiisaaf yaa-
datane.
43 Ajajaan dhibbaa ammoo Phawuloos lubbuu hamburi-
isaaf waan barbaadeef, akka isaan waan yaadane godhanu
hin lakkinne. Inni worri daakiisa dande'u dursee hoboloo
guddittii irraa utaalee akka lafatti bayanu ajaje;
44 worri hafe ammoo, falaxaa mukaa baxxichaan yookiin
muka hoboloo gudditti'ii ka caccabeen akka bayanu hime.
Akka kanaan isaan duudiin nageyaan lafa irra geyane.

28

Phawuloos Oddoola Malaaxiya'aatitti

1 Nuuti nageyaan lafa irra geenneen duuba, maqaan odd-
oola sanii Malaaxiyaa akka jedhamu beenne.
2 Namooti oddoola sanii, waan baaseffachiisu nuu god-
hane; roobaa fi boojjii waan teeteef, ibidda gabbisanee nu
duudii fudhatane.
3 Phawuloos haasumee wolitti qabee ibiddatti yennaa
kewu, buutiin takka qoraan keessaa o'a ibiddaa adoo dheet-
tuu, harka Phawuloosii ciniinte.
4 Namooti oddoola sanii, buutiin harka Phawuloosiititti
rarrateertuun dhagganee, «Namichi kun nama dhiigaa ti; inni
abbaayaa keessaa nageyaan bawulle, muraa Waaqaa jalaa
bayee, jiru'uun le'iisa hin dandeenne» woliin jedhane.

---

* **27:40** *Muka hobolo'oon oofanu:* Shaffisaa jedhama. † **27:40** *Marduufa:* Yookiin sharaa

5 Phawuloos ammoo, buutii ibidda irratti hargufee buusee,
adoo hin miidhamin hafe.
6 Isaan, «Nafi isaa ammaa iitowa yookiin ammaa lafa
dhowee du'a» jedhaa eegaaraniiyyu. Guddoo eeganeen du-
uba ammoo akka womaa te'aa hin jirre dhagganee, yaada ifii
jijjiiranee, «Inni waaqa» jedhane.
7 Bulchaan oddoolaa ka Phophlii'os jedhamu tokko, addee
san biraa lafa qabaayyu; inni mana ifiititti nu fudhatee, haga
guyyaa sadii akka dansaa nu keessumsiise.
8 Gaafas abbaan Phophlii'osii dhukkuba nafa o'isuu fi al-
baasuun dhibamee irkateeraayyu. Phawuloos gara isaa
ilaaliisaaf seenee, isaaf daadimatee, harka ifii isa irra keyee
fayyise.
9 Wonni kun teeteen duuba, worri dhibiin oddoola sanii ka
dhibamane duudiin, dhufanee fayyane.
10 Isaan ulfinna guddaa nu kennanee, yennaa nuuti
hobolo'oon deemiisaaf kaane, waan kara'aaf nu barbaachisu
mara nuu kennane.

Phawuloos Roomaa Geye

11 Ji'a sadiin duuba hoboloo guddittii Iskindiriya'aa, ta
ji'a gannaa lafa Maalxiya'aatitti baateen kaanee deenne;
hoboloon guddittiin sunille waaqota lakku'uu ka, «Diy-
oosqoros*» jedhamu mataa irraa qaddi.
12 Qachaa Seraakusiititti gallee, guyyaa sad achi bulle.
13 Achii hobolo'oon kaanee, qachaa Reegiyosii geenne.
Boruyyaa bubbeen kibba irraa bubbittu waan kaateef,
guyyaa lamatti gara qachaa Photiyolii dhunne.
14 Qachaa sanitti dhugeeffattoota garii dhagginee, guyyaa
torba isaan woliin akka turru nu gaafatane; achiin duuba
gara qachaa Rooma'aa deenne.
15 Dhugeeffattooti qachaa Rooma'aa keessa jiranu, dhufa
teenna dhage'anee, kuun haga qachaa Aphiyosii, kuun haga
addee «Bultuma sad» jedhantuu nu fudhatiisaaf dhufane.
Phawuloos yennaa isaan dhagge, Waaqa galateeffatee, jaj-
jabaate.

Phawuloos Rooma'atti

16 Qachaa Rooma'aa yennaa geenne, Phawuloos lolticha isa
eegu woliin qofi akka le'u eeyyamameef.
17 Guyyaa sadiin duuba, Phawuloos sooreyyii Yihudootaa
wolitti waansise. Yennaa isaan wolitti qabamane, «Ob-
boleeyyan tiyya; ani kolbaa teenna irratti yookiin aadaa
abbootii teennaa irratti yakkaa tokkolle adoo hin godhin,

* **28:11** *Diyoosqoros:* Afaan Giriikiitiin Diyoosqoros jechuun ilmaan Ze'osii lamaan Kaastorii fi Polokis jechu'u

Yerusaalem keessatti hidhamee, harka worra Rooma'aatitti dabarfamee kenname.
18 Worri Rooma'aa na qoranee, yakkaa du'a natti mursiittu waan dhabaneef, na hiikiisaaf barbaadane.
19 Yihudooti ammoo yennaa waan kana mormane, Mootii Moototaatitti akka iyyadhu hunnaan godhame malee, kolbaa tiyya irratti himata hin qabu.
20 Sababa kanaaf isin dhaggee, isin woliin dubbannuuf isin waame. Ani sababa addii kolbaa Israa'eliitiif jedhee wodaroo sibiilaa tanaan hidhameera» jedhee isaanitti dubbatte.

21 Isaan deebisanee, «Lafa Yihuda'aa irraa xalayaan tokkolle marroo teetiif nuuf hin barreeffanne; yookiin kolbaan teenna ta achii dhutte oduu yookiin waan hantuu tokkolle marroo teeti hin dubbanne.
22 Te'uu malee kolbaan addee duudi'itti golii dhugeeffannaa teetii tana akka mormitu hin beenna; nuuti ammoo yaada keeti dhage'uu barbaanna» jedhane.

23 Maarre isaan guyyaa Phawuloos woliin wol dhagganu qabatanee, guyyaa san heddatanee addee Phawuloos jiru dhufane. Inni ganamaa jalqabee haga galgalaa marroo Mootummaa Waaqaa isaaniif dhugaa bayee, marroo Yesu-usii kitaaba Muuse'eetii fi raagotaa keessaa itti himaa isaan dhugeeffachiisiisaaf wodhaane.
24 Isaan keessaa gariin dubbii inni dubbate dhugeeffatane, worri kuun ammoo hin dhugeeffanne.
25 Maarre isaan wolii hin galle; adoo isaan achii hin ka'in, Phawuloos dubbii takkattii tana isaanitti dubbatee, «Ayyaanni Woyyichi afaan Isaayaasii raagichaatiin abbootii teessanitti dubbatee,

26 « ‹Gara kolbaa tanaa dhaqiitii:
Isin hin dhageettan hin dhageettan, ammoo hin hubattanu:
Isin hin ilaaltan hin ilaaltan, ammoo hin dhaggitanu jedhiin.

27 Sababille qalbiin kolbaa tanaa dillootteerti;
gurri isaanii cuqqalameera;
ila ifiille dunuunfataneeran.
Adoo akkas hin te'inii, silaa ilti isaanii dhaggitee,
gurri isaanii dhage'ee,
qalbiin isaanii hubattee,
sila gara kiyya deebi'anee, anille isaan fayyiseeraayyu› jedhe.

28 «Fayyinni Waaqaa kun worra Yihudoota hin te'iniif akka ergame beeka'a. Isaan hin dhage'an» jedhe. [

29 Phawuloos tana dubbateen duuba, worri Yihudootaa
guddoo wol moromaa isa biraa deemane.]†
30 Phawuloos woggaa lama duudii mana kireeffate keessa
tee'ee, worra isa ilaaliisaaf dhufu duudii fudhate.
31 Inni sodaa malee, namuu adoo isa hin dhooggin moo-
tummaa Waaqaa lallabaa, marroo Goottaa Yesuus Kiristoosi-
ille barsiise.

† **28:29** Woraabbiin durii durii gariin laakkossa 29 hin qabanu

Ergaa Phawuloos
Gara Worra Rooma'aa Erge
Seensa

Ergaan Phawuloosii ta gara worra Rooma'aa barreeffante, Phawuloos wolde'a kiristaanaa ka Roomaa jiru dhaqee ilaaliisaaf yaada waan qabuuf, qophowanee akka isa eeganuuf barreeffante. Yaad Phawuloosii wolde'a kiristaanaa ka Roomaa keessa jiru woliin yennaa diqqoo hujeen duuba, qarqaarsa isaaniitiin, gara Ispeenii dhaqiisa. Marroo dhugeeffannaa kiristaanaa waan isaa galeeruu fi kiristaanoti le'ii isaanii keessatti hujii irra akka oolfatanu itti himiisaaf barreesse. Ergaan Phawuloosii haala guutu'uun ergaa tana keessatti dhagganti.

Phawuloos dhugeeffattoota Rooma'atti dhaggamanuuf nageya ergee, akka daadimatuufille addii isaaniif kenneen duuba, handhurti yaada isaa, «Wongeelli Waaqi dhugeeffanna'aan namoota akka balchoonsu jalqabaa haga dhumaatitti mudhisa» (1:17).

Kanaan duuba Phawuloos yaaduma kana badhisiisaan barreessa. Worri Yihudootaatii fi worri Yihudoota hin te'inille, ilmaan namootaa duudiin, cubbuu jala waan jiranuuf, Waaqa woliin araaramuu isaan barbaachisa. Yesuus Kiristoositti dhugeeffatiisaan, namooti Waaqa woliin araaramuu dande'an. Firooma haareya Waaqa woliin godhatane kana ka fide, jiruu haareya Kiristoos woliin tokko te'ane kana akka te'e Phawuloos himeera. Dhugeeffataan Waaqa woliin nageya qaba. Ayyaana Waaqaatiin cubbu'uu fi du'a jalaa bayeera. Foorota 5-8 keessatti Phawuloos yaada Seera Waaqaatii fi le'ii dhugeeffata'aa keessatti hunna Ayyaana Waaqaa akeeka. Achiin duuba Phawuloos, «Karoora Waaqi sanyii namaatiif qabu keessatti Yihudootaa fi worri Yihudoota hin te'in attam wolii galuu dande'an?» gaaffii jettu woliin wodhaantoo qabata.

Ammalle Yihudooti Yesuus fudhatuu dhabiisi karoora Waaqaa akka teete mudhisa; sababille haala kanaan sanyiin ilmaan namaa marti badhaadha Waaqi Yesuus Kiristoosiin mudhise keessa dabaruu dandeetti; teetuu male, yennaan Yihudooti Yesuus fudhatanu akka dhufu'uu jirtu Phawuloos hin dhugeeffata; dhuma irratti Phawuloos le'ii kiristaanaa attam akka le'uu malane, keessattuu dhugeeffattooti tokkummaa wol wolii qabanu keessatti, karaa jaalalaa hordofiisa akka barbaachisu hima; marroo Waaqa tajaajiliisaa, kiristaanoti biyya ifiitii fi wol wolii ifiitiif itti gaafatama qabanuu

fi gaaffii wodanaa namaa keessatti kaatu, tokko tokkoon hima.

Haadhoo Dubbi'ii

Itti seensa Yaada jabaa kitaaba kana keessaa*1:1-17*
Fayyinni ilma namaatiif barbaachisaa akka te'e *1:18—3:20*
Karaa Waaqi itti fayyisu*3:21—4:25*
Jiruu haareya Kiristoosiin dhaggantu*5:1—8:39*
Karoora Waaqi Israa'eliif qabu*9:1—11:36*
Hujii kiristaanumma'aa*12:1—15:13*
Yaada buufataatii fi nageya*15:14—16:27*

1 Ana Phawuloosii tajaajilaa Yesuus Kiristoosii te'ee fi ergamaa te'iisaaf waamamee, Oduu Gammadaa ta Waaqaa akka lallabuuf Waaqi file irraa:

2 Oduun Gammadaa tun akkuma Barreeffama Woyyicha keessatti barreeffante, ta Waaqi bara heddu'uun duratti karaa raagota ifiitiin waadaa gale.

3 Oduun Gammadaa marroo Ilma isaa, Goottaa keenna Yesuus Kiristoosii, namoomaan sanyii Daawitii keessaa dhalatee dubbatti;

4 akkasuma Goottaan keenna Yesuus Kiristoos Ayyaana Woyyichaan* du'a keessaa ka'iisaan, Ilma Waaqaa akka te'e hunna guddo'oon beekkameera.

5 Karaa isaatii fi maqaa isaatii jedhee, worri Yihudoota hin te'in mara akka dhugeeffatuu fi ajajamu, akka ani qajeelchuuf badhaadha ergamaa te'iisaa, Waaqi naaf kenneera.

6 Isinille worri Roomaa keessaa, ka Yesuus Kiristoosii akka teetanuuf Waaqi waameera.

7 Maarre isin worra Roomaa keessa leetanu, ka Waaqi jaalatee akka kolbaa isaa teetanuuf waame maraaf:

Waaqi Abbaan keennaa fi Goottaa Yesuus Kiristoos badhaadhaa fi nageya kennu.

Daadimata Galataa

8 Duraan dursee, dhugeeffannaan teessan biyya lafaa maratti waan dhage'amiisatti jirtuuf, karaa Yesuus Kiristoosiitiin isin maraaf Waaqa kiyya galateeffadha.

9 Waaqi ani gadhaa tokkochaan Oduu Gammadaa ta marroo Ilma isaa dubbattu lallabiisaan tajaajilu, akka ani yennaa mara daadimannaa tiyyaan isin qaabadhu dhugaa tiyya.

10 Waaqi fedha ifiitiin dhuma irratti akka ani amma dhufee isin dhagguuf akka na dandeessisu gaafadha.

11 Isin jajjabeessiisaaf, eebba Ayyaanaa isiniin geyiisaaf, ani isin dhaggiisaaf guddoo barbaadeera.

---

* **1:4** *Ayyaana Woyyichaan:* Ayyaana woyyummaa ifiitiin

12 Isin dhugeeffannaa tiyyaan anille dhugeeffannaa
teessaniin, nuuti lamaanuu akka wol jajjabeessinu jechuu
kiyya.
13 Obboleeyyan tiyya! Ani akkuma worra Yihudoota hin
te'in oddu'utti dhugeeffattoota hedduu dhagge, isin odd-
uulle'etti dhugeeffattoota dhagguu fedheeraayyu; yennaa
hedduu gara keessan dhufiisaaf karoorfadhee, ammoo akka
naaf hin te'in akka beettanu barbaada.
14 Ani kolbaa maraaf, worra Giriikootaatii fi worra Giri-
ikoota hin te'iniifille, qaroole'ee fi gowwoole'eefille itti gaafa-
tama qaba.
15 Maarre ani isin worra Roomaa keessa leetanuufille,
Oduu Gammadaa lallabiisaaf halchaa qaba.

Hunna Oduu Gammadaa

16 Ani Oduu Gammadaatitti hin fokkifadhu; Oduun Gam-
madaa worra dhugeeffatu mara: duraan dursitee Yihu-
doota, akkasuma worra Yihudoota hin te'in mara fayyisiisaaf
hunna Waaqaa ti.
17 «Balchaan dhugeeffanna'aan jiruu dhaggata» jedhantee
barreeffanteerti; balchummaan Waaqaa huji'iin waan mud-
hatteef, jalqabaa haga dhumaatitti nami dhugeeffanna'aan
balchooma.

Yakkaa Ilmaan Namaa

18 Waaqa sodaa dhabiisaa fi hammeenna kolba'aa, ka ham-
meenna ifiitiin dhugaa mudhii dhoogganu irratti, ol-gubbaa
irraa mufiin Waaqaa mudhatteerti.
19 Waan namooti marroo Waaqaa beekiisaaf dande'anu,
Waaqinuu waan isaanitti mudhiseeruuf, isaanitti mura.
20 Biyyi lafaa haga dadantee jalqabee adabi isaa, jechuulle
hunni isaa ta bara baraatii fi Waaqummaan isaa ilatti ta hin
mudhanne, karaa waan inni dadeetiin mudhattee hubatan-
teerti; maarre namooti waan itti aalatanu hin qabanu.
21 Isaan Waaqa adoo beekaneeranu, ulfinnaa fi galata isaaf
male hin kennineef; yaada ifiitille'een shufuroo te'ane; qal-
biin isaanii duwwaan sun dukkanootte.
22 Qaroolee ifiin jedhan, ammoo isaan gowwoole'e;
23 ulfinna Waaqa hin duuneef kennuu malane, fakkii nama
du'uutiif yookiin sinbirrootaatiif yookiin bineensota miila
afuriitiif yookiin bineensota lafa irra lowanuutiif kennane.
24 Tanaaf akka isaan nafa wolii irratti waan fokkisiisu god-
hanuuf, halchaa isaanii badduu ta battumma'aan guutanteef
akka bitamanu Waaqi dabarsee isaan kenne.
25 Sababille isaan dhugaa Waaqaa dharatti jijjiirane;
Waaqa dade waaqonfatiisa irra waan Waaqi dade

1:13 HuE. 19:21 **1:16** Mar. 8:38

waaqonfatanee tajaajilane; Waaqi ammoo haga bara baraa ka galateeffame! Ameen.

26 Isaan kana waan hujaneef, Waaqi halchaa fokkisiittuuf dabarsee isaan kenne. Dubartiin isaanii aadaa malee dubartii woliin sagaagalte.

27 Akkasuma dhiirtille wol qunnamtii aada'aa ta dubartii woliin gootu lakkittee, halchaa wol woliitiin gubatte. Tanaaf dhiirti dhiira woliin waan fokkisiisu goote; hujii badduu ifiitiif adabbii malte ifitti fidane.

28 Namooti Waaqa beekiisa waan didaneef, Waaqi qalbii jallaametti'iif dabarsee isaan kenne; tanaaf isaan waan hujiisaaf hin malle hujan.

29 Isaan balleessaa adda addaatiin, hammeennaan, joljolaan, hujii gadhe'een, hinaaffa'aan, ijjeecha'aan, lolaan, sobaa fi dabaan guutamane. Akkasuma wol hamatan,

30 maqaa wol balleessan, Waaqa jibban, wol arrassan, hin bondhooran, ifi saadan, karaa heddu'uun hammeenna barbaadan, worra ifiitiif hin ajajamanu,

31 hin qalbeeffatanu, waan dubbatanu hin guutanu, woli hin jaalatanu yookiin woliif naasuu hin qabanu.

32 Isaan Seera Waaqaa ka, «Worra waan akkasii godhu maraaf du'atti male» jedhu hin beekan. Te'uu malee, waan akkasii mara godhiisa qofa adoo hin te'in, worra waan akkasii godhulle'een, «Dansaa gootane» jedhan.

2

Muraa Waaqaa

1 Ati, nama dhibi'itti ka murtu, waan itti aalattu hin qaddu. Ati ka nama dhibi'itti murtu, waanuma inni huje san waan hujjuuf, ifumatti murta.

2 Muraan Waaqaa ka worra waan akkasii huju irratti dhufu sirrii akka te'e nuuti hin beenna.

3 Ati ammoo, namana, yennaa waanuma namatti murte san hujju, waan muraa Waaqaa jalaa milixxe baatu sitti fakkaataa?

4 Yookiin gadhi-laafummaa isaa guddoo, ossata isaatii fi si dande'uu isaa hin tuffattaa ree? Wonni Waaqi gadhi-laafummaa ifii si'iif fakkanseef, gara cubbuu irraa deebi'iisaa si geessiisaaf akka te'e hin beettuu?

5 Ati ammoo mataa jabinnaa fi yaada cubbuu irraa hin deebine hin qadda. Yennaa mufi'ii fi muraan Waaqaa balchittiin mudhattuuf adabbii teeti kuufatiisatti jirta.

6 Waaqi nama tokko tokkoofuu akkuma hujii isaatitti hin kenna.

2:1 Mat. 7:1; Luq. 6:37

7 Inni worra ossee waan dansaa hujaa ulfinna, guddinnaa fi
jiruu hin banne Waaqa biraa dhaggatiisaaf barbaaduuf, jiruu
bara baraa hin kenna.
8 Worri dhibiin mataa ifii jaalatee waan dokonkora te'e
hordofiisaaf dhugaa didane; Waaqi mufi'ii fi muraa ifii
isaanitti hin fida.
9 Dhiphinnii fi rakkinni worra waan hantuu huju mara
irratti, dursee Yihudoota irratti akkasuma worra Yihudoota
hin te'in irralle'etti hin dhufa.
10 Waaqi ammoo ulfinna, guddinnaa fi nageya worra waan
dansaa hujatu maraaf, dursee Yihudootaaf akkasuma worra
Yihudoota hin te'iniifille hin kenna.
11 Waaqi nama wol hin caalchisu.

12 Worri adoo Seera Muuse'ee hin qabaatin cubbuu huju,
Seera dhabulle hin badan; worri Seera adoo qabuu cubbuu
huju maraa ammoo Seeraan itti muranti.
13 Sababille fuula Waaqaa duratti waan Seerri ajaju huji-
isaan balchaa te'an malee, dhage'iisa calla'aanii moti.
14 Worri Yihudoota hin te'in Seera hin qabanu; Seera
qabaatuu dhabanulle, dadama isaaniitiin waan Seerri ajaju
hujan; isaan ifiif seera isaanii ti.
15 Akki isaanii akka wonni Seerri ajaju gadhaa isaanii
keessatti barreeffameeru mudhisa. Yennaa tokko tokko
wodanaan isaanii isaan himata; yennaa tokko tokkolle
isaaniif falmata; tanaaf, wodanaan isaaniille tun dhugaa
akka teete mudhisa.
16 Maarre, akka Oduu Gammadaa ani lallabuutitti, yennaa
Waaqi karaa Yesuus Kiristoosiitiin waan dhossa'a ka namooti
hujane maratti muru tun teeti.

Yihudootaa Fi Seera

17 Kunoo ati, «Ani Yihudi'i» ifiin jetta; seeratti ciqilfatta; ka
Waaqaa te'iisa keetille'een ifi jajja.
18 Ati fedha Waaqaa hin beetta; Seera waan baratteertuuf
waan te'uu fi waan hin teene gargar baattee hin beetta.
19 Worra balla'aaf sooressa, worra dukkana keessa jiruuf
ifa akka teete ifi addatta;
20 Seera keessatti beekkumsaa fi dhugaa waan dhaggiteef,
gowwaa hin gorsita, wollaalaa hin barsiitta.
21 Ati worra dhibii ka barsiittu maaf ifi hin barsiinne ree?
«Hin hatina'a!» jettee lalladda, ifiif ammoo hin hatta;
22 «Hin gaarayyeeffatina'a!» jetta, ifiif ammoo hin gaarayy-
eeffatta; waaqota dharaa waaqonfatiisa hin jibbita, ammoo
galmoota isaanii hin saanta.
23 Seera Waaqaatiin ifi jajja, ammoo seera isaa cassiisaan
Waaqa irratti fokkoo fidda.

24 Tun tama Barreeffam Woyyichi, «Sababa keessaniif,
maqaan Waaqaa worra Yihudoota hin te'in oddu'utti faan-
showeera» jedhu.
25 Ati yoo Seeraaf ajajante, haqanqabaa qabatiisi keeti gatii
qaba; yoo ati ammoo Seeraaf hin ajajamin, akka ijjumaayyuu
haqanqabaa hin qabatin teeta.
26 Worri Yihudoota hin te'in ka haqanqabaa hin qabatin,
ajaja Seeraatiif yoo ajajame, akka haqanqabaa qabateetitti
Waaqi hin laakkowuufii ree?
27 Maarre ati haqanqabaa qabattee Seera barreeffame
qabaattulle, Seera waan cassiteef, worri haqanqabaa hin
qabatin sitti hin mura; isaan nafaan haqanqabaa qabatiisa
dhabanulle, Seeraaf ammoo ajajamaneeran.
28 Nami maqaa calla'aan nama Yihudi'ii te'e nama Yihudii
dhugichaa moti; akkasuma haqanqabaan nafaa mudhatu
qabatanu haqanqabaa dhugichaa moti.
29 Yihudiin dhuga'aa nama keessi isaa Yihudii te'e; haqan-
qabaan dhugichi, haqanqabaa Ayyaana Waaqaatiin te'u,
haqanqabaa qalbi'ii ti malee, haqanqabaa nafaa, ka akka
Seera keessatti barreeffameetii moti. Nami akkasii leellisa
Waaqa biraa dhaggata malee, nama biraanii moti.

3

1 Eegasuu bu'aan Yihudii te'iisaa maan ree? Yookiin gatiin
haqanqabaa qabatiisaa maan?
2 Dhugumaan Yihudii te'iis karaa maraanuu gatii guddoo
qaba! Wonni guddaan Waaqi magannee jecha ifii Yihu-
dootatti kennatiisa.
3 Yihudoota keessaa gariin yoo hin addatamin, addatami-
isa dhabiisi isaanii addatamiisa Waaqaa hin hamburaa ree?
4 Ijjumaa hin hamburu!
«Ati jecha keetiin dhugaamessa teeta;
worra si himatulle hin injifatta» jedhantee
akkuma barreeffante, nami maraayyuu dharaamessa
te'ulle,
Waaqi dhugaamessa.
5 Ammoo balchummaa dhabuun keenna yoo balchummaa
Waaqaa irra caalaa mudhise, nuuti silaa maan jenna ree?
Waaqi yennaa nu adabe balleessaa hujee ree? Tana akkuma
nami dubbatu dubbadha.
6 Ijjumaa waawwo'o! Waaqi balchaa yoo hin te'in, attamiin
biyya lafaatitti mura ree?
7 Ammoo addatamuu dhabuun kiyya addatamiisa Waaqaa
mudhittee, baceenna ulfinna isaa ka mudhittu yoo teete,
maaf haga ammaa akka cubbaalessaa natti murama ree?

8 Namooti gariin, «Waan dansaa fidiisaaf, kowa'a waan hantuu huyna» jedhaa akka waan ani barsiisuu fakkeessanee na himatan; tanaaf worra akkasii irratti muraan murantu tama isaanii malte.

Balchaan Hin Jiru

9 Nuuti Yihudooti worra Yihudoota hin te'in hin caallaa ree? Ijjumaa waawwo'o! Nami duudiin Yihudootaa fi worri Yihudoota hin te'inille hunna cubbu'uu jala akka jiranu ani dursee mudhiseera.

10 Akkuma barreeffante:

«Nami balchaan tokkolle hin jiru,
tokkolle hin jiru;
11 ka hubatulle hin jiru;
ka Waaqa barbaadatulle hin jiru.
12 Martinuu worra gatii hin qanne te'aneeran;
wol qabatanee dokonkoraneeran.
Hujii dansaa ka huju tokkolle hin jiru;
13 Jecha nama miidhu dubbatiisaaf,
afaan isaanii akka awwaala banamee ti;
arraba ifiitiin hin soban;
dubbiin hidhiin isaanii dubbattulle
ta akka hadhaa dhudhuufa'aa nama miitu;
14 afaan isaanii abaarsaa fi
dubbii hadhoottu'uun guutameera.
15 Miilli isaanii dhiiga namaa jissiisaaf ariifata;
16 addee isaan dhaqane mara badi'ii fi deegatti jira.
17 Karaa nageyaalle hin beekanu;
18 Waaqa sodaan isaan bira hin jirtu» jedha.

19 Ajaji Seeraa worra Seera jala jiru akka ilaalu hin beenna; tanaaf namooti waan itti aalatanu dhabanee afaan qabatan; biyyi lafaa duudiin muraa Waaqaa jala galti.

20 Tanaaf eennulle Seera muummessiisaan Waaqa duratti hin balchoomu; Seerri nami maraa cubbicha akka te'e mudhisa.

Dhugeeffanna'aan Balchoomuu

21 Amma ammoo, Seeraaf adoo hin ajajamin karaan Waaqi kolbaa ittiin balchoonsu mudhateera; Seerri Muuse'eetii fi Raagotille karaa kanaaf dhugaa bayaneeran.

22 Waaqi worra Yesuus Kiristoositti dhugeeffatu maraaf adoo wol hin caalchisin balchummaa hin kenna.

23 Nami martinuu cubbuu hujeera; ulfinni Waaqaalle irraa dhidhateera*.

24 Ammoo karaa wodoo te'iisa Yesuus Kiristoosiitiin toluma badhaadha Waaqaatiin balchoomeera.

---

* **3:23** *Ulfinni Waaqaalle irraa dhidhateera:* Ulfinna addee Waaqi jiruu irralle'ee fagaateera

25 Worri isatti dhugeeffatu maraa dhiiga isaatiin araara
cubbuu ifii akka dhaggatuuf, Waaqi Yesuus Kiristoos ciincaa
guma'aa godhee dhikeesse. Inni cubbuu durii ossa ifiitiin
balleessiisaan muraa ifii ta sirrii teete mudhisiisaaf tana
godhe.
26 Bara ammaa kanalle, worra Yesuus Kiristoositti dhuge-
effatu mara balchoonsiisaan, Waaqi balchaa te'iisa ifii mud-
hisa.
27 Yoona wonni ittiin ifi jajnu maanti jira ree? Womaa!
Maaf ifi jajuu dhanna ree? Waan Seera muummessinuufii?
Waawwo'o; ammoo dhugeeffanna'aan.
28 Maarre nami waan Seerri ajaju muummessiisaan adoo
hin te'in, dhugeeffannaa calla'aan Waaqa duratti akka bal-
choomu dhaggina.
29 Yookiin Waaqi Waaqa Yihudootaa calla'aa? Inni Waaqa
worra Yihudoota hin te'iniitille'ee motii? Ee, ka worra Yihu-
doota hin te'iniitille'e.
30 Waaqi tokkocha; Yihudootalle te'e, worra Yihudoota hin
te'in dhugeeffannuma isaaniitiin ka balchoonsu isa.
31 Eegasuu dhugeeffanna'aan Seera hin diinna jechu'uu
ree? Waawwo'o; diigiisaan irra, Seera jabeessinee qabanna.

4

Fakkeenna Te'iisa Abrahaamii

1 Marroo Abrahaamii, abbaa sanyii teennaa maan jenna
ree? Inni maan dhaggate?
2 Adoo waan Abrahaam huji'iin balchoomee jiraate, silaa
inni waan ittiin ifi jaju qabaayyu; ammoo Waaqa duratti ifi
jajuu hin dande'u.
3 Barreeffam Woyyichi, «Abrahaam Waaqatti dhugeeffate,
dhugeeffannaan isaalle balchumma'atti laakkowanteef»
jedha.
4 Mindaan nama hojjateef kaffalamu, gatii hujii isaa ti
malee, akka kennansaatitti hin laakkowamu.
5 Nami hujii dansaa dhabulle, Waaqa cubbaalleyyii
balchoonsutti yoo dhugeeffate, dhugeeffannaan isaa
balchumma'atti hin laakkowantiif.
6 Nami Waaqi hujii dansaa malee balchoonsu, nama bad-
haadhe akka te'e Daawitille dubbatee,
7 «Worri yakkaa isaaniitiif araarri kennamee fi
cubbuun isaaniille haqanteef
ka badhaadhe!
8 Nami Goottaan cubbuu isaa itti hin laakkonne
ka badhaadhe» jedheera.
9 Badhaadhiisi kun worra haqanqabaa qabate qofaaf moo,
yookiin worra haqanqabaa hin qabatinille'eef ree? Worra

3:30 Gal. 3:20

haqanqabaa hin qabatinille'eef. Nuuti, «Abrahaam Waaqatti dhugeeffatee, dhugeeffannaan isaa balchumma'atti laakkowanteef» jenna.

10 Dhugeeffannaan Abrahaamiif, balchumma'atti ka laakkowanteef yoom? Haqanqabaa qabateen dura moo duuba? Adoo haqanqabaa hin qabatin dura malee, duubaa moti.

11 Abrahaam haqanqabaa adoo hin qabatin dura, dhugeeffannaan isaa balchumma'atti akka laakkowanteef, beessisa mirkaneessu akka te'uuf haqanqabaa qabate; tanaaf Abrahaam worra adoo haqanqabaa hin qabatin dhugeeffatuu fi dhugeeffannaan isaaniille balchumma'atti laakkowantu maraaf abba'a.

12 Akkasuma Abrahaam worra haqanqabaa hin qabatinille'eef abba'a; waan isaan haqanqabaa qabatane qofaaf adoo hin te'in, waan isaan dhugeeffannaa inni adoo haqanqabaa hin qabatin dura qabulle hordofaneef, worra haqanqabaa qabateef abbaa te'e.

Waadaan Waaqaa Karaa Dhugeeffanna'aatiin Muummotte

13 Abrahaamii fi sanyiin isaa biyya lafaa akka dhaaltu wonni Waaqi waadaa galeef, marroo balchummaa dhugeeffanna'aan dhaggateetiif malee, waan Seera muummesseefii moti.

14 Worri dhaalu worra Seera muummessu yoo te'e, dhugeeffannaan gatii hin qaddu; waadaan Waaqi galelle gatii hin qabu.

15 Seerri mufii Waaqaa fida; addee Seerri hin jirretti ammoo, Seera dabariis hin jiru.

16 Tanaaf waadaan dhugeeffannaa irratti hundooyeeraayyu; waadaan kunille, ka sanyii Abrahaamii maraaf, Waaqa irraa badhaadhaan kenname akka te'e tanaan mirkanoweera. Kunille, worra akka Abrahaamii dhugeeffate maraaf malee, worra Seera hordofu qofaafii moti; Abrahaam nu maraafuu abba'a.

17 Barreeffam Woyyichi marroo Abrahaamii yennaa dubbatu, «Gosa heddu'uuf abbaa si godheera» jedha; Waaqa worra du'e du'aa kaasuu fi waan hin jirre jiraachisutti Abrahaam waan dhugeeffateef, Waaqi waadaa kana isaaf gale.

18 Abrahaam addee wonni addachiisu hin jirretti addatee, akkuma Barreeffam Woyyichi, «Sanyiin teeti hin heddatti» jedhu, abbaa gosa heddu'uu te'e.

19 Inni nama gara woggaa dhibbaa ti; ammoo nafa ifii ka du'a geye, yookiin gadaamessa Saara'aalle ka dewuu hin dandeenne herregee dhugeeffanna'aan hin dadhanne.

4:16 Gal. 3:7

20 Inni dhugeeffanna'aan jabaatee Waaqa ulfeesse malee,
dhugeeffatiisa dhabee, waadaa Waaqaa hin mamne.
21 Waaqi waadaa gale ka muummessu akka te'elle gadhaa
tokkochaan dhugeeffateeraayyu.
22 Tanaaf dhugeeffannaan Abrahaamii balchumma'atti
isaa laakkowante.
23 Te'uu malee jechi, «Balchumma'atti laakkowameef» jedhu,
Abrahaam calla'aaf adoo hin te'in,
24 nu'ulle'eef barreeffame. Nu worra Waaqa Goottaa
keenna Yesuus du'aa kaasetti dhugeeffannuufille, dhugeeffannaan teenna balchumma'atti nu'uuf hin laakkowanti.
25 Yesuus sababa cubbuu teennaatiif du'aaf dabarfamee
kennamee, nu balchoonsiisaaf du'aa ka'e.

5

Waaqa Duratti Balchoomuu

1 Tanaaf, eega dhugeeffanna'aan Waaqa duratti
balchoonne, karaa Goottaa keenna Yesuus Kiristoosiitiin
Waaqa woliin nageya qanna.
2 Kiristoos gara badhaadha Waaqaa, ka amma ittiin dhaabbannee jirru kanaa nu fideera; nuutille addii ulfinna Waaqaa
ittiin qoodannuun ifi jajna.
3 Tana qofaan adoo hin te'in, rakkinni ciniinnatanee ossiisa
akka nu'uu fidu waan beennuuf, rakkinna keennalle'een ifi
jajna.
4 Ciniinnatanee ossiisille mirkaneessiisa Waaqaa fida;
mirkaneessiis Waaqaalle addii fida.
5 Jaalalli Waaqaa karaa Ayyaana Woyyicha nuuf kennameetiin, gadhaa keenna waan guuteeruuf, addiin nu hin
qaanessitu.
6 Adoo nuuti dadhaboole'eetuu, yennaan Waaqi murteesse
geennaan Kiristoos cubbaaleyyi'iif du'e.
7 Nama addee nama balcha'a du'u dhaggatiis guddoo
rakkisa'a; te'ulle nami addee nama dansa'a du'iisaaf fedhu
dhaggamuu fa dande'a.
8 Ammoo adoo nuuti cubbaaleyyi'iituu Kiristoos addee
teenna du'eera; kunille jaalalli Waaqi nu'uuf qabu attam
attam guddaa akka te'e mudhisa.
9 Amma nuuti dhiiga isaatiin eega balchoonnee, karaa
isaatiin irra caalaa mufii Waaqaa jalaa hin baana.
10 Nuuti diinota Waaqaa ti; inni ammoo karaa du'a Ilma
ifiitiin jaalota ifii nu godhe. Amma eega jaalota Waaqaa
teene, karaa jiruu Kiristoosiitiin irra caalaa hin fayyina.
11 Tana qofa adoo hin te'in, karaa Goottaa keenna Yesuus
Kiristoosii ittiin Waaqa woliin araaranneetille'een, Waaqaan
ifi hin jajna.

Duuti Addaamiin, Jiruun Kiristoosiin

12 Karaa nama tokkochaatiin cubbuun gara biyya lafaa
dhutte; cubbuulle du'a fidde. Akkasuma nami maraa cubbuu
Addaamiitiin waan cubbameef, duuti sanyii namaa maratti
dhutte.
13 Adoo Seerri Muuse'ee hin kennamin dura cubbuun biyya
lafaa irra jirtiiyyuu; te'uu malee addee Seerri hin jirretti,
cubbuun akka cubbu'uutitti hin laakkowantu.
14 Ammoo bara Addaamii irraa jalqaddee haga bara
Muuse'ee, duuti nama mara irratti moote; worruma akka Ad-
daamii Seera Waaqaa dabaree cubbuu hin hunye irralle'etti
moote.
Addaam fakkeenna Kiristoosii dhufuu ti.
15 Ammoo kennaan badhaadha Waaqaa akka cubbuu na-
maatii moti; akkuma sababa cubbuu nama tokkochaatiif
worri hedduun du'e, sababa badhaadha Waaqaatii fi sababa
Yesuus Kiristoosii nama tokkochaatiif, kennansi badhaadhaa
worra heddu'uuf danbalaafamee kennameera.
16 Akkasuma bu'aan badhaadhaa, ka kennansi Waaqaa
tolaa fide, ka akka cubbuun nama tokkochaa fiddeetii moti;
muraan marroo cubbuu nama tokkochaatiif kenname ad-
abbii fide; kennansi tolaa ka sababa cubbuu heddu'uutiif
kenname ammoo balchummaa fide.
17 Eega sababa cubbuu nama tokkochaatiif duuti nama
mara irratti baallii dhaggatte, worri badhaadha Waaqaa ka
danbala'ee fi kennaa tolaa fudhatee balchoome maraa, karaa
nama tokkochaa, karaa Yesuus Kiristoosiitiin le'aa mowan.
18 Maarre, akkuma cubbuun nama tokkochaa nama
maratti yakkaa mursiitte, hujiin balchumma'aa ta nama
tokkochaa nama mara balchoonsitee jiruu hin kenniti.
19 Akkuma ajajama dhabiisa Addaamiitiin worri hedduun
cubbaalleyyii te'e, ajajamiisa Kiristoosiitiin worri hedduun
hin balchooma.
20 Seerri akka cubbuun bacattuuf dhufe; ammoo qixxee
cubbuun bacatte caalaa badhaadhi Waaqaa bacate.
21 Maarre, akkuma cubbuun karaa du'aatiin moote, bad-
haadhi Waaqaalle karaa Goottaa keenna Yesuus Kiristoosi-
itiin, gara jiruu bara baraa nu geessiisaan balchumma'aan
mowa.

6

Cubbuu Jalaa Du'anee Kiristoosiin Le'uu

1 Yoona maan jenna ree? Badhaadhi Waaqaa akka ba-
catuuf ittuma cubbuu hunyaa ree?
2 Waawwo'o! Nu worri cubbuu jalaa duune, attam cub-
buma jala jiraanna ree?

3 Nu worri Yesuus Kiristoos woliin tokko te'iisaaf cuuphanne maraa, du'a isaalle qoodamiisaaf akka cuuphanne hin beettanuu ree?
4 Yennaa cuuphamaan isa woliin awwaalanne, worra du'a isaalle qoodamu teeneerra; tanaaf akkuma Kiristoos ulfinna Abba'aatiin du'aa ka'e, nuutille jiruu haareyaan hin jiraanna.
5 Du'a isaatiin yoo akkas isa woliin tokko teene, du'aa ka'iisa isaatille'een isa woliin tokko hin teena.
6 Le'iin teenna cubbaalettiin akka badduu fi garboolee cubbu'uu te'iis keenna akka hafuuf, nafi keenna dullachi Kiristoos woliin akka fannifame hin beenna.
7 Nami du'e hunna cubbu'uu jalaa bilisa bayeera.
8 Yoona yoo Kiristoos woliin duune, isa woliin jiru'uun akka leenu hin dhugeeffanna.
9 Kiristoos waan du'aa ka'eef, deebi'ee akka hin duunee fi duutille isa irratti baallii akka hin qanne hin beenna.
10 Inni yennaa du'e akka cubbuun isa irratti hunna hin qabaanneef, takkumaan yennaa maraaf du'e; ammalle yennaa jiru'uun le'u, Waaqaaf le'a.
11 Isinille akka cubbuu jalaa duutanee, karaa Yesuus Kiristoosiitiin Waaqaaf leetanuutitti ifi laakkowa'a.
12 Maarre halchaa foon keessaniitiif akka ajajantanu akka isin hin goone, nafa keessan ka du'u keessatti cubbuun akka mootuuf hin eeyyamina'a.
13 Nafa keessan keessaa addee takkaalle meya jallu'uu gootanee cubbu'uuf hin dhikeessina'a; ammoo akka worra du'a keessaa bayee gara jiru'uu dhufee, Waaqaaf ifi dhikeessa'a; nafa keessan duudii meya balchumma'aa godha'aatii Waaqaaf dhikeessa'a.
14 Isin badhaadha Waaqaa jala jirtan malee, cubbuu jala waan hin jirreef, cubbuun isin irratti hin goottontu.

Garboota Balchumma'aa

15 Yoona maan jenna ree? Nuuti badhaadha Waaqaa jala malee, cubbuu jala waan hin jirreef, cubbuu hunyuu ree? Ijjumaa waawwo'o!
16 Isin nama tokkoof ifi garba gootanee ajajamiisaaf yennaa dhiyeessitanu, nama ajajantanu saniif garba akka teetane hin beettanu ree? Akkasuma yoo cubbu'uuf ajajantane, cubbuu du'a fidduuf garba teetan; yoo Waaqaaf ajajantane ammoo balchummaa dhaggatan.
17 Isin dur garboota cubbu'uu ti; amma ammoo barumsa fudhattaneef gadhaa guutu'uun waan ajajantaneef, Waaqi galatoomu.
18 Cubbuu jalaa baatanee garboota balchumma'aa teetaneertan.

19 Isin dadamaan dadhaboolee waan teetaneef, ani dubbii namaa galtuun dubbatiisatti jira. Akkuma tanaan dura qooda nafa keessanii garba battumma'aatii fi jallu'uu gootanee dhikeessitane, amma akka qoodi nafa keessanii maraa woyyoomu garba balchumma'aa godha'aatii dhikeessa'a.

20 Isin yennaa garboota cubbu'uu teetane, balchummaa jalaa bilisa jirtaniiyyu.

21 Waan amma ittiin fokkifattanu kana irraa yennaa san bu'aa maan dhaggattane ree? Muummeen waan saniille du'a!

22 Amma ammoo cubbuu jalaa baatanee garboota Waaqaa waan teetaneef woyyummaa hin dhaggatan; muummeen woyyumma'aalle jiruu bara baraa ti.

23 Gatiin cubbu'uu du'a; kennansi Waaqaa ammoo karaa Goottaa keenna Yesuus Kiristoosiitiin jiruu bara baraa ti.

7

Seera Jalaa Bilisa Te'uu

1 Obboleeyyan tiyya! Ani worra seera beekuuf dubbadha. Seerri haga nami jiru'uun jiru qofa nama irratti baallii qaba.

2 Fakkeennaaf, dubartiin heerumte takka, haga dhirsi isi'ii jiru seeraan itti hidhanteerti; yoo inni du'e ammoo, seera ittiin hidhante san jalaa baateerti.

3 Tanaaf dhirsi isi'ii adoo jiruu, dhiira dhibii yoo heerumte, gaarayyeeffattuu jedhanti. Dhirsi isi'ii yoo du'e ammoo, isiin seera isatti hidhante jalaa hin baati; dhirsa dhibii yoo heerumtelle gaarayyeeffattu'uu moti.

4 Obboleeyyan tiyya! Haalli keessanille kanuma fakkaata; isin qooda nafa Kiristoosii waan teetaneef, Seera jalaa duutaneertan; tanaaf, akka nuuti tajaajila Waaqaatiif midhaan buunnuuf, isin ka Kiristoosii du'a keessaa ka'ee teetaneertan.

5 Yennaa nuuti akka yaada foonii leenu san, halchaan hantuun Seeraan nunnuffantu, akka nuuti du'aaf midhaan buunnu, qoqooda nafa keennaa keessatti hujiisatti jirtiiyyu.

6 Amma ammoo, Seera nu hidheeru jalaa duunee, hidhaansa isaa jalaa baaneerra. Tanaaf haganaa achi karaa haareya Ayyaanaatiin malee, karaa Seera dullacha barreeffameeruutiin hin tajaajillu.

Seeraa Fi Cubbuu

7 Yoona maan jenna ree? Seerrinuu cubbu'u jennuu ree? Waawwo'o! Ammoo cubbuun maan akka teete akka ani beeku ka godhe Seera. Adoo Seerri, «Hin kajeelin» jedhuu dhabe kajeellaan maan akka teete, ani sila hin beekuuyyu.

8 Cubbuun karaa ajaja Seera irraa dhufeetiin, halchaan marti akka na keessatti nunnuffantu goote. Ammoo addee Seerri hin jirretti cubbuun waan du'e.
9 Yennaa dur Seerri hin jirre ani jiru'uun le'eera; ammoo yennaa ajaji Seeraa dhufe cubbuun jiruu dhaggattee,
10 ani du'e. Ajaji Seeraa ka jiru'uuf kennamelle du'a natti fide.
11 Cubbuun karaa ajaja Seeraatiin na soddee, na ijjeette.
12 Maarre, Seerri woyyu'u; ajaji isaalle woyyu'u, balcha'aa fi dansa'a.
13 Eegasuu waanuma dansa'attuu du'a natti fide jechu'uu ree? Waawwo'o! Cubbuun cubbuu teetee akka mudhattuuf, karaa waan dansa'aatiin, du'a natti fidde. Karaa ajajaatiinille, cubbuun irra caalaa cubbuu teete.

Wodhaantoo Jiruu Namaa Keessa Jirtu

14 Seerri ayyaanticha akka te'e hin beenna. Ani ammoo nama foonii, ka garbicha cubbu'uu te'iisaaf gurgurameeru.
15 Ani waan godhu hin hubadhu; ani waan godhiisaaf barbaadu hin godhu, ammoo waan jibbu godha.
16 Ani eega waan hin barbaanne godhu teete, Seerri dansaa akka te'e wolii gala.
17 Ka waan ani godhiisaaf hin barbaanne godhu, cubbuu na keessa jirtu malee anaa moti.
18 Ana keessa yookiin namummaa kiyya keessa wonni dansaan takkattiille akka hin jirre ani hin beeka. Waan dansaa godhiisaaf halchaan na keessa jiraattulle, ani waan dansaa godhiisaaf hin dandeenne.
19 Ani waan dansaa godhiisaaf barbaade hin godhu; ammoo hantuu godhiisaaf hin barbaanne godha.
20 Ani yoo waan godhiisaaf hin barbaanne godhu teete, ka kana godhu cubbuu na keessa jirtu malee, anaa moti.
21 Maarre ani Seerri hujii irra ooluun dhagga; ani yennaa waan dansaa godhiisaa barbaadu, seerri namumma'aa akka ani hantuu qofa godhu na tolcha.
22 Keessi kiyya Seera Waaqaatitti gammada.
23 Te'uu malee seera dhibii ka nafa kiyya keessatti, seera qalbiin tiyya fudhatu woliin wol lolu dhagga. Seerri dhibiin na keessatti hujiisatti jiru sun, seera cubbu'uu ti; inni garba ifii na godhateera.
24 Ani nama farraamessa attamiiti! Foon gara du'aa na geessaaru kana jalaa eentu na baasa?
25 Karaa Goottaa keenna Yesuus Kiristoosiitiin galanni Waaqaaf te'u!

7:15 Gal. 5:17

Maarre, qalbii tiyyaan ani garbicha Seera Waaqaa ti; foon kiyyaan ammoo garbicha seera cubbu'uu ti.

8

Ayyaana Waaqaatiin Jiraachuu

1 Maarre worri Kiristoos Yesuusiin le'u, amma muraa yakka'aa jala hin jiru.
2 Seerri Ayyaana Woyyichaa, ka jiruu kennu karaa Kiristoos Yesuusiitiin, seera cubbu'uutii fi du'aa jalaa na baaseera.
3 Namummaan namaa dadhadduu waan teeteef, waan Seerri godhuu dadhabe, Waaqi godheera. Inni Ilma ifii ka namummaa teenna cubbaalettii fakkaatee, cubbuu haqiisaaf dhufe, ergiisaan cubbuu namummaa namaa keessa jirtutti yakkaa mure.
4 Nu worra akka fedha foonii adoo hin te'in, akka fedha Ayyaanaa leenu keessatti, wonni Seerri nu irraa gaafatu balchichi akka muummowuuf, Waaqi tana godhe.
5 Worri akka fedha foonii le'u waan foonii, worri akka fedha Ayyaanaa le'u ammoo waan ayyaanticha yaadatan.
6 Yaada fooniitiin mowamuun du'a fida; yaada Ayyaanaatiin mowamuun ammoo jiru'uu fi nageya kenna.
7 Nami yaada fooniitiin mowamu diina Waaqaa ti; sababille inni Seera Waaqaatiif hin ajajamu; ajajamiisaafille hin dande'u.
8 Worri yaada fooniitiif ajajamu Waaqa gammachiisuu hin dande'u.
9 Dhugumaan, Ayyaanni Waaqaa isin keessa waan jiruuf, isin akka fedha Ayyaanaa malee, akka fedha foonii hin leetanu. Nami Ayyaana Kiristoosii hin qannelle nama Kiristoosiitii moti.
10 Yoo Kiristoos isin keessa jiraate, sababa cubbu'uutiif nafi* keessan du'ulle, sababa balchumma'aatiif Ayyaanni jiruu isinii kenna.
11 Ayyaanni Waaqaa ka Yesuus du'a keessaa kaase, isin keessa yoo jiraate, ka Kiristoos du'a keessaa kaase, karaa Ayyaana ifiitiin nafa keessan ka du'uufille jiruu hin kenna.
12 Tanaaf, obboleeyyan tiyya! Nuuti waan godhuu qannu qanna; wonni godhuu qannu sunille akka fedha foonii le'iisaa moti.
13 Yoo akka fedha foonii leetane, hin duutan; ammoo hunna Ayyaana Woyyichaatiin hujii fedha foonii yoo ijjeettane jiru'uun leetan.
14 Worri Ayyaana Waaqaatiin sooreffamu mara ijoollee Waaqaa ti.

---

* **8:10** *Nafi:* Foon **8:11** 1 Qor. 3:16

15 Isin Ayyaana ilmoomaa ka, «Abba'a! Abbaa keenna!»
jettanee waantanuun fudhattane malee, soda'aan akka lee-
tanuuf ayyaana ammalle isin garboonsu hin fudhanne.
16 Ayyaanni Waaqaatuu ayyaana keenna woliin wolii
galee, nuuti ijoollee Waaqaa akka teene dhugaa baya.
17 Maarre ijoollee Waaqaa eega teene, isa hin dhaalla;
Kiristoos wolille'een hin dhaalla; amma rakkinna Kiristoosii
eega qoodanne, ulfinna isaalle hin qoodanna.

Ulfinna Dhufu

18 Rakkinni ammaa kun ulfinna gara duraa nu'uuf
mudhatu woliin wol bira qabamee ilaalamuu akka hin
dande'annetti ani laakkowa.
19 Dadi duudiin mudhachuu ijoollee Waaqaa dharraa
gudda'aan eegiisatti jirti.
20 Dadi duudiin ta gatii hin qanne akka teetuuf itti mu-
rameera; kunille fedhii ifiitiin adoo hin te'in, fedhii Waaqa
akka dadi duudiin addi'iin eeggattu godheetiin teete.
21 Addiin sunille ta dadi duudiin gaafa tokko garbummaa
badi'ii jalaa baatee, ulfinna bilisummaa ijoollee Waaqaa
qoodantu.
22 Dadi duudiinuu haga ammaa ciniinsifatiisaan aadiisatti
akka jirtu hin beenna.
23 Dada qofa adoo hin te'in, nuutinuu worri Ayyaana ken-
naa mata'aa te'e qannu, Waaqi ilma isaa ka guddisaa te'iisa
keenna akka mudhisuu fi du'a jalaa wodamiisa keenna ee-
gataa, keessa keennatti aadiisatti jirra.
24 Nuuti yennaa fayyine waan addi'iin eegataa jirrutti jira;
wonni addii godhannu waan fudhanneerru† yoo te'e, addii
te'iisi isaa hin hafa. Waan fudhateeru ka addi'iin eegatu
eennu ree?
25 Waan hin fudhatin yoo addii godhanne ammoo, ossaan
hin eeganna.
26 Akkuma kana Ayyaanni dadhabbii teenna nu qarqaara;
attam akka daadimannu nuuti waan hin beenneef, Ayyaanni
ammoo aaduu dubbi'iin himantee hin dandeenneen nu'uuf
daadimata.
27 Waaqi gadhaa namaa qorqorulle, yaadi Ayyaanaa
maan akka te'e hin beeka; sababille Ayyaanni akka fedha
Waaqaatitti kolbaa Waaqaatiif daadimata.
28 Worra Waaqa jaalatu ka akka fedha isaa waamameef,
Waaqi waan maraa dansa'aaf akka isaanii godhu hin beenna.
29 Worri inni dursee filate akka Ilma isaa fakkaatuu fi Ilmi
isaalle obboleeyyan hedduu oddu'utti angafa akka te'uuf,
waan Waaqi dursee murteesseeruuf tun teete.

8:15 Mar. 14:36; Gal. 4:6 **8:23** 2 Qor. 5:2-4 † **8:24** *Waan fudhanneerru:* Waan ilatti mudhatu

30 Worra dursee murteesse waameera; worra waamelle
balchoonseera; worra balchoonselle ulfeesseera.

Jaalala Waaqaa

31 Marroo waan kanaa, nuuti maan jenna ree? Waaqi nu
woliin yoo jiraate, eentu nu mormee dande'a?
32 Waaqi Ilma ifii adoo hin marariffatin, nu maraaf
dabarsee kenne, waan mara Ilma ifii woliin toluma nuuf hin
kennuu ree?
33 Worra Waaqi fooyate eentu himata? Ka isaan bal-
choonsu Waaqa.
34 Eentu itti mura ree? Kiristoos Yesuusiin du'ee, du'a
keessaa ka'ee midda Waaqaa jiru, nu'uuf daadimatiisatti jira.
35 Eentu jaalala Kiristoosii irraa gargar nu baasa ree?
Rakko'oo moo farra? Miidha'a‡ moo beela? Daara moo
bala'a? Yookiin du'aa ree?
36 Tun tama Barreeffam Woyyichi,
«Si'iif jennee guyyuma guyya'aan ijjeefanna;
akka hoolee qalantuutitti laakkowanneerra» jedhu.
37 Garuu womaa moti; waan kana mara keessatti karaa ka nu
jaalateetiin injifattoota caalleerra.
38 Du'alle te'ee jiruun, ergantoota Waaqaalle te'ee bulchitooti
ol-gubba'aa, wonna amma jirulle te'ee wonni dhufu'uuf jiru,
hunnootalle yoo te'e,
39 wonna gubbaa jirulle te'ee wonni gad jala jiru, wonna dada
mara keessa jirulle yoo te'e, jaalala Waaqi Goottaa keenna
Kiristoos Yesuusiin nu jaalate irraa dande'ee gargar akka nu
hin baanne mirkaneeffadheera.

9

Waaqaa Fi Kolbaa Isaa

1 Ani ka Kiristoosii waan te'eef dhuguma dubbadha; ani
hin sobu. Wodanaan kiyya ka Ayyaana Woyyichaan sooref-
famulle, akka ani hin sonne dhugaa naaf baya.
2 Ani gadda gudda'aa fi laalaa hin lakkinne gadhaa kiyya
keessaa qaba.
3 Gosa tiyya ta hiddaa hidaada kiyya teeteef jedhee, Kiris-
toos irraa gargar bayee adoo abaarame hin jaaladha.
4 Gosi tiyya sun gosa Israa'elii ti; Waaqi ijoollee ifii isii god-
hatee, ulfinna ifiille isi'ii mudhise; gondooroo isii woliin gon-
doorate, Seeralle isi'ii kenne; isiin waaqonfannaa dhuga'aa
qaddi; waadaa hedduulle Waaqi isi'iif gale;
5 isiin sanyii abbootii teenna gugurdo'oo ti; Kiristoosille*,
akka namumma'aatitti gosa isi'ii keessaa dhalate; Waaqi†
waan mara bulchu, haga bara baraa leellifamu! Ameen.

‡ **8:35** *Miidha'aa:* Ari'ama * **9:5** *Kiristoosille:* Masiihiille † **9:5** *Waaqi:* Kiristoosiin

6 Te'uu malee jechi Waaqaa diigameera jechu'uu moti;
kolbaan Israa'elii mara dhugumaan kolbaa Israa'eliitii moti.
7 Akkasuma sanyiin Abrahaamii marti dhugumaan ijoollee
isaatii moti; ammoo, Waaqi Abrahaamiin, «Sanyiin teeti sanyii
Yisihaqiitiin waammanti» jedheera.
8 Kana jechuun ijoolleen akkuma aadaa nami uumatuu-
tiin dhalatte ijoollee Waaqaati jechu'uu moti; ammoo ta
akka sanyi'iititti laakkowantu, ijoollee akka waadaa Waaqi
galeetitti dhalatte.
9 Waadaan sunille jecha, «Bara dhufu yennaa akkasii yen-
naa ani deebi'ee dhufu, Saaraan ilma deetteerti» jedhu.
10 Kana qofaa moti, Ribqaan ilmaan lakkuu abbuma
tokkochaaf, abbaa sanyii teennaa Yisihaqiif yennaa ulfootte,
11 filannoon Waaqaa huji'iin adoo hin te'in, waamichaan
akka te'e mudhisiisaaf, ijoolleen lamaanuu adoo hin dha-
latin, isaan keessalle'ee tokkolle dansaa yookiin hantuu adoo
hin hujin dura,
12 Waaqi Ribqa'aan, «Angafichi maandhicha tajaajila» jedhe.
13 Tun tama Barreeffam Woyyichi,
«Ani Yaaqoob jaaladhe,
Esaawu ammoo jibbe» jedhu.
14 Yoona maan jenna ree? Waaqi sirri'ii moti jedhuu dan-
deennaa? Ijjumaa hin dandeennu!
15 Waaqi Muuse'een, «Ani kama mararuu barbaadeef
marara; kama nawuu barbaadeefille naya» jedhe.
16 Tanaaf, wonni marti marartii Waaqaa qofa irratti hun-
dootti malee, waan nami fedhu yookiin godhu irrattii moti.
17 Barreeffam Woyyichi, marroo mooticha Fara'oonii yen-
naa dubbatu, «Maqaan kiyya biyya lafaa mara keessatti akka
lallabamuu fi hunni tiyya si'iin akka mudhattuuf ani mootii
si godhe» jedha.
18 Maarre Waaqi nama fedhe marara, nama fedhelle mataa
jabeessa.

Mararti'ii Fi Mufii Waaqaa

19 Isin keessaa nami tokko, «Yoo akkana teete, Waaqi attam
dande'ee balleessaa nama irratti dhagga? Fedhii Waaqaa
eentu mormuu dande'a?» anaan hin jedha fa'a.
20 Namana! Waaqa woliin moromiisaaf ati eennu? Okko-
teen faaraa nama isii dhoween, «Maaf akkana na dhootte?»
jedhuu dandeetti?
21 Nami faara dhowu tokko, loobaa faaraa tokkochuma
irraa, meya tokkocha ulfinnaaf, kaan woma te'eef akka te'u
godhee dhowiisaaf baallii hin qabuu?
22 Wonni Waaqi godhelle tanaan wol fakkaatti. Inni hunna
ifii beessisiisaa fi mufii ifii mudhisiisaaf barbaade. Ammoo

worra mufii isaa jala jiru, ka badi'iif qophowe san ciniinnatee ossate.
23 Worra ulfinna ifiitiif dursee qopheesse, ka akka marartiin isaa irratti mudhattu itti dhangalaaseefille, ulfinna ifii guddaa mudhisuu barbaade.
24 Worri inni waame nu fa'aayyu; inni worra Yihudootaa qofa keessaa adoo hin te'in, worra Yihudoota hin te'inille keessaa waameera.
25 Inni kitaaba Hose'aa keessatti,

«Worra kolbaa tiyya hin te'in,
‹Kolbaa tiyya› jedhee hin waama;
kolbaa hin jaalatannelle,
‹Jaalatantuu tiyya› jedhee hin waama.
26 Adduma, ‹Isin kolbaa tiyyaa moti› jedhamanetti,
‹Ijoollee Waaqa jiraata'aa› jedhamanee
hin waamaman» jedha.

27 Isaayaasille marroo Israa'elii qoonqoo ol qabatee, «Laakkossi kolbaa Israa'elii akka maansa abbaayaa qarqaraa yoo heddatelle, worruma diqqaa qofatti fayya;
28 Goottaan adoo hin turin ariifatee kolbaa biyya lafaa maratti hin mura» jedheera.
29 Akkasuma Isaayaas duraan dursee, «Goottaan Waan Mara Dade adoo sanyii garii nu'uuf hamburuu dhabe, sila akkuma qachooti Sodoomiitii fi Gomora'aa badane banneerra» jedheera.

Israa'elii Fi Oduu Gammadaa

30 Yoona maan jennuu ree? Worri Yihudoota hin te'in, ka balchummaa hin hordofin, balchummaa dhaggate; balchummaan tun ammoo ta dhugeeffanna'aan dhaggantu.
31 Israa'eliin Seera balchummaa fidu hordofaa turte ammoo, seera muummessiisa waan hin dande'iniif balchummaa bira hin geenne.
32 Maaf bira hin geyin? Sababille isaan dhugeeffanna'aan adoo hin te'in, huji'iin balchummaa dhaggatiisaaf barbaadane. Isaan dhakaa gufachiisuun gufatane.
33 Tun tama Barreeffam Woyyichi,

«Kunoo, ani dhakaa kolbaa gufachiisu,
rassaa isaan jissu Xiyoon keessa hin keya,
ka itti dhugeeffatu ammoo hin qaanowu» jedhu.

10

1 Obboleeyyan tiyya! Halchaan guddoon gadhaa kiyya keessa jirtuu fi daadimannaan ani gara Waaqaa daadimadhu akka kolbaan Israa'elii fayyitu.

2 Isaan Waaqaaf akka ifi kennaneeranu ani dhugaa isaaniif
baya; ammoo Waaqaaf ifi kenniis isaanii sun beekkumsa
dhuga'aa irratti ka hundayeeruu moti.
3 Isaan karaa Waaqi kolbaa ittiin balchoonfatu wollaala-
nee, karaa ifiif baafatiisaaf wodhaanane; karaa Waaqi kol-
baa ittiin balchoonsutti harka hin kennanne.
4 Nami Kiristoositti dhugeeffatu mara akka balchoomuuf,
Seerri Kiristoosiin muummoweera.

Fayyinni Nama Maraaf

5 Muuseen marroo balchummaa Seeraaf ajajamiisaan
dhaggantuu, «Nami Seera muummessu mara jiru'uun le'a»
jedhee barreesseera.
6 Balchummaan dhugeeffanna'aan dhaggantu ammoo,
«Gadhaa keeti keessatti, ‹Eentu ol-gubbaa baya?› hin jedhin;
sun, Kiristoos gad fidiisa.
7 Yookiin, gadhaa keeti keessatti, ‹Eentu qile'etti gad bu'a?›
hin jedhin; sunille, Kiristoos du'a keessaa ol fidiisa» jetti.
8 Ammoo maan jetti ree?

«Jechi Waaqaa si bira,
hidhii teeti irraa fi gadhaa keeti keessa jira» jetti.
Sunille, jecha dhugeeffanna'aa ka nuuti lallannu.
9 Yesuus Goottaa akka te'e, afaan keetiin yoo dhugaa baate,
Waaqi du'a keessaa akka isa kaaselle, gadhaa keessatti yoo
dhugeeffatte, ati hin fayyita.
10 Nami gadhaa keessatti dhugeeffatee balchooma; afaaniin
dhugaa bayee fayya.
11 Barreeffam Woyyichi, «Nami isatti dhugeeffatu hin
qaanowu» jedha.
12 Worra Yihudootaatii fi Yihudoota hin te'in odduu garaa-
garummaan hin jirtu; Waaqi Goottaa nama maraa ti; worra
isa waammatu maraaf eebba guddaa kenna.
13 Sababille Barreeffam Woyyichi, «Nami maqaa Gootta'aa
waammatu mara hin fayya» jedha.

14 Ammoo yoo itti hin dhugeeffatin attam waammatuu
dande'a? Marroo isaa adoo hin dhage'in attam itti dhuge-
effatan ree? Adoo nami itti hin lallabin attamiin dhage'uu
dande'an ree?
15 Nami lallabu yoo ergame malee, attamiin lallabuu
dande'a ree? Barreeffam Woyyichi, «Worri Oduu Gammadaa
fidee dhufu, attam attam nama gammachiisa!» jedha.
16 Ammoo worra garii malee marti isaanii Oduu Gam-
madaa hin fudhanne. Isaayaasinuu, «Gootta'a, eentu waan
nuuti jenne dhugeeffate?» jedha.

17 Maarre, dhugeeffannaan Oduu Gammadaa dhage'iisa
irraa dhutti; Oduun Gammadaalle karaa jecha Kiristoosiitiin
dhutti.
18 Ani ammoo, isaan dhugumaan hin dhageennee? Jedhee
gaafadha. Dhugumaan isaan dhage'aneeran; sababille Bar-
reeffam Woyyichi,
«Qoonqoon isaanii lafa maratti dhage'ante;
dubbiin isaaniille haga qaccee biyya lafaa dhaqqadde»
jedha.
19 Ani ammalle, kolbaan Israa'elii hin hubannee? Jedhee
gaafadha. Duraan dursee Muuseen,
«Kolbaa tuffatante hinaassisee, isin gaabbisiisa;
kolbaa gowwitti'illeen isin aarsa» jedheera.
20 Isaayaasille,
«Ani worra ana hin barbaadiniif dhaggameera;
worra ‹Waaqi eessa jira› jedhee ana hin gaafatiniifille
mudhadheera» jedhee sodaa malee dubbateera.
21 Marroo Israa'elii ammoo, «Kolbaa finqiltu'uu fi ta hin aja-
janneef, ani harka kiyya guyyaa guutuu badhiseera» jedha.

11

Marartii Waaqi Israa'eliif Qabu

1 Ani hin gaafadha: Waaqi kolbaa ifii gateeraa ree? Ijjumaa
hin ganne! Aninuu nama Israa'elii ti; sanyii Abrahaamii
keessaa gosa Beniyaamii ti.
2 Waaqi kolbaa dursee fooyate hin ganne. Marroo Eliyaasii,
ka Israa'eliin mormee Waaqa itti daadimatee, waan Barreef-
fam Woyyichi jedhu, isin hin beettanuu?
3 Inni, «Gootta'a! Isaan raagota teeti ijjeesaneeran, addee
ciinca'aa keeti diiganeeran; na qofatti hafe; lubbuu tiyyalle
barbaadiisatti jiran» jedha.
4 Deebiin Waaqi isaaf kenne ta maan jettu? «Ani namoota
waaqa dharaa ka Ba'aali jedhamuuf hin jilbiiffanne kuma
torba ifiif hamburadheera» ta jettu.
5 Bara ammaa kanalle akkasuma baraareen Waaqi bad-
haadha ifiitiin fooyate hin jirti.
6 Fooyati isaa waan isaan hujaneeranu irratti adoo hin
te'in, badhaadha isaa irratti hundaya. Yoo fooyati Waaqaa
waan kolbaan hujju irratti hundaye, badhaadhi isaa bad-
haadha dhuga'aa te'uu hin dande'u.
7 Maan te'inna ree? Kolbaan Israa'elii waan barbaaddu hin
dhagganne. Worri dhaggatane worra diqqaa Waaqi fooyate
qofaayyu; worri kuun waamicha Waaqaatiif gurra duudane.
8 Tunille tama Barreeffam Woyyichi,
«Waaqi qalbi'ii fi gadhaa isaanii dilleesse;

haga adhaalle ilaan hin dhagganu;
gurralle'een hin dhage'anu» jedhu.
9 Daawitille,
«Qoriin isaanii tiyyoo qadduu fi
gufuu itti teetee isaan farrisiittu.
10 Akka hin dhaggine
ilti isaanii dukkanoottu;
goorri* isaaniille yennaa mara rakko'oon gad gogu»
jedhu.
11 Ammalle ani hin gaafadha: Yihudooti yennaa gufatane, akka jiganee hafanuuf ree? Ijjumaa waawwo'o; sababa Yihudooti Seera cassaneef worri Yihudoota hin te'in fayyinna dhaggate; worra Yihudoota hin te'in irratti akka Yihudooti hinaafanuuf tun teete.
12 Seera cassiisi Yihudootaa biyya lafaatiif eebba guddaa yoo te'e, jinnanni isaaniille worra Yihudoota hin te'iniif durummaa yoo te'e, adoo Yihudooti fayyanee fa'a eebba caalu attamiititti te'a ree!

Fayyinna Worra Yihudoota Hin Te'inii

13 Ani amma isin worra Yihudoota hin te'initti dubbadha: ani ergamaa worra Yihudoota hin te'inii akkuma te'etti, hujii tiyyatti hin boona.
14 Gosa tiyya hinaassisee, isii keessaa gariin akka fayyitu godhiisaaf tana godha.
15 Yennaa Waaqi isaan gate, eega kolbaan biyya lafaa ta dhibiin Waaqa woliin araarante, yennaa Waaqi isaan fudhatu maanti te'inna laati? Tun qixxee du'aa ka'iisaa ti!
16 Bukoo takkaa irraa diqqoon isi'ii mataa godhantee, Waaqaaf kennante yoo woyyoonte, bukoon duudiinuu woyyuu teeti; akkasuma hiddi muka tokkoolle Waaqaaf kennamee yoo woyyoome, dameeleelle woyyuu hin teeti.
17 Dameeleen ejersa ficha'atti dhaabamee yoo caccadde, dameelee ejersa badda'aa itti qabachiisan. Isin worri Yihudoota hin te'in akka ejersa bada'aa san, eebba isaanii worra qoodamu yoo teetane,
18 Yihudoota akka dameele'ee caccabane san irratti hin koorina'a. Yoo koortane ammoo isin dameelee qofa waan teetaneef, hiddi isin ba'ata malee, isin hidda ba'atuu akka hin dandeenne qaabadha'a.
19 Ati ammoo, «Akka ani addee isi'ii bu'ee itti qabadhuuf† dameeleen sun caccadde» hin jetta fa'a.
20 Sun dhuga'a. Isaan waan dhugeeffatiisa dhabaneef caccabane, ati ammoo waan dhugeeffatteef jabaattee dhaabbatte. Maarre sodaadha'a malee, hin koorina'a.

---

* **11:10** *Goorri:* Duddi † **11:19** *Itti qabadhuuf:* Fayyuuf

21 Waaqi Yihudoota dameelee dadante te'ane yoo adde'etti
hin lakkisin, adde'etti si lakkisa jettee yaadattaa?
22 Asitti Waaqi attam akka gadhaa laafuu fi attam akka gad-
haa jabaatu dhaggina. Inni worra jiganetti gadhaa jabaata,
ati gadhi laafummaa isaatiin ka jabaattee jiraattu yoo teete
si'iif ammoo gadhaa laafa. Ammoo ati yoo gadhi laafummaa
isaatiin jabaattee hin jiraatin, atille irraa hin caccadda.
23 Yihudootille yoo dhugeeffatiisa dhaba isaanii lakkisane,
isaan addee dur jiranutti hin deebi'an; sababille Waaqi san
godhiisaaf dande'a.
24 Isin worri Yihudoota hin te'in, ka dameelee ejersa
badda'aa ta caccadde teetane, ejersaa ficha'atti dhabametti
qassiifamuu yoo dandeettane, Yihudooti dadamaan
dameelee ejersa ficha'a te'ane, addee ifii duriititti deebi'ane
attam qassiifamuu dadhaban ree!

Marartiin Waaqaa Nama Maraaf

25 Obboleeyyan tiyya! Dhugaan dhossa'aa ta akka isin
beettanuuf ani barbaadu takkatti jira; isiin, nuuti qaroole'e
jettanee yaadiisa irraa isin eeddi. Mataa jabeenni kolbaa
Israa'elii akkanumatti hin turu; ammoo worri Yihudoota hin
te'in mara gara Waaqaa haga dhufanu qofa tura.
26 Maarre kolbaan Israa'elii marti hin fayyiti. Barreeffam
Woyyichi,
«Fayyisaan Xiyoon irraa hin dhufa,
hammeenna sanyii Yaaqoobii irraa hin balleessa.
27 Ani yennaa cubbuu isaanii isaan irraa fuudhu,
gondooroo tana isaan woliin gondooradha» jedha.
28 Yihudooti Oduu Gammadaa waan hin fudhatiniif, bu'aa
teessaniif jedhanee diinota Waaqaa te'aneeran. Karaa
filanno'ootiin ammoo, sababa abbootii isaaniitiif jaalota
Waaqaa ti.
29 Kennansaa fi waamichi Waaqaa hin jijjiiramu.
30 Isin worri Yihudoota hin te'in kanaan dura worra
Waaqaaf hin ajajanne; amma ammoo worri Yihudootaa
waan ajajamuu didaneef isin marartii Waaqaa dhaggattane.
31 Akkuma isin marartii dhaggattane, isaaniille marartii
dhaggatiisaaf, amma ka Waaqaaf hin ajajanne te'aneeran.
32 Waaqi nama maraaf marartii mudhisiisaaf jedhee, aja-
jamuu diduu jalatti kolbaan mara ta hidhante akka teetu
godhe.

Galata Waaqaa Gale

33 Durummaan Waaqaa attam attam guddo'o! Beekku-
maa fi qarummaan isaa attam attam gad fagaatti! Muraa
isaa qorqoriisa eentu dande'a? Karaa isaa eentu hubatiisa
dande'a?

34 Barreeffam Woyyichi,
«Yaada Gootta'aa eentu beeka?
Yookiin eentu gorsa isaaf kennu'uu dande'a ree?
35 Yookiin akka inni deebisee isaaf kennuuf,
eentu kennansa Waaqaaf kenneera ree?» jedha.
36 Sababille wonni maraa isaan dadamee,
karaa isaatii fi isaaf jiraata.
Ulfinni haga bara baraa isaaf te'u! Ameen!

12

Le'ii Waaqa Tajaajiliisaaf Malte

1 Maarre obboleeyyan tiyya! Namummaa keessan, ciincaa Waaqa gammachiisu, jiraata'aa fi woyyicha gootanee akka dhikeessitanu, marartii Waaqaatiin isin kadhadha; waaqonfannaan dhugittiin* isii tana.

2 Fedhiin Waaqaa dansitti'ii fi ta isa gammachiittu, ta mijuu teete beekiisa akka dandeettanu, qalbii teessan haaressiisaan jiruun teessan jijjiirantuuti malee, biyya lafaa tana hin fakkaatina'a.

3 Akkasuma isin martinuu qixxee Waaqi dhugeeffannaa isinii kenneetitti ifi gad qabiisaan yaadadha'a malee, haga isinii malteen irra ifi jajiisaan marroo teessaniif hin yaadatina'a jedhee, badhaadha naa kennameen isinii hima.

4 Nuuti nafa keenna tokkocha irratti mitikaa hedduu qanna; mitikaan kun martinuu hujii adda addaa qaba.

5 Maarre nuutille, adoo hedduu teenee jirruu, Kiristoosiin nafa tokkocha; mitikoota nafa tokkochaa akkuma teenetti wol qabanneerra.

6 Akka Badhaadha Waaqi nuuf kenneetitti nuuti kennansa gara garaa qanna. Kennansi keenna raaga raaguu yoo te'e, qixxee dhugeeffannaa qannuutitti raannuu ti;

7 kennansi keenna worra dhibii tajaajiluu yoo te'e, jabaannee tajaajilluu ti; kennansi keenna barsiisiisa yoo te'e, akka maltetti barsiinnuu ti;

8 kennansi keenna gorsiisa yoo te'e, gorsinuu ti; kennansi keenna arjoomuu yoo te'e, gadha'aan arjoonnuu ti; kennansi keenna bulchiisa yoo te'e, jabaannee bulchinuu ti; kennansi keenna mararuu yoo te'e, gammadaan mararruu ti;

9 Jaalalli keessan dhugaamessa te'uu ti. Waan hantuu jibba'a; waan dansaa jabeessa'aa qabadha'a;

10 Akka obboleeyyanii o'isa'aatii wol jaaladha'a; ulfinna woliif kenniisaaf wol doggoma'a.

11 Jabaadha'aa huja'a malee, gadhee hin te'ina'a. Ayyaana finiineen Goottaa tajaajila'a.

11:36 1 Qor. 8:6 * **12:1** *Dhugittiin:* Ayyaantittiin **12:5** 1 Qor. 12:12 **12:8** 1 Qor. 12:4-11

12 Addii qaddanuun gammada'a; rakkinna ossadha'a; yennaa mara daadimadha'a.
13 Kolbaan Waaqaa wo dhaddee yennaa rakkatu waan qaddanu isaan woliin qoodama'a; keessummoota fudhadha'a.
14 Worra isin miidhu eebbisa'a; eebbisa'a malee hin abaarina'a.
15 Worra gammadu woliin gammada'a; worra bowu woliin bowa'a.
16 Yaada tokkoon wolii gala'aatii le'a; ifi ol qabiisa lakkisa'aatii worra gadee woliin le'a; nuuti beekkole'e jedhaa ifi hin saadina'a.
17 Fuula nama maraa duratti waan dansaa godha'a malee, yennaa namooti hantuu isin irratti hujanu, isinille deebittanee hantuu itti hin hujina'a.
18 Yoo dande'ame nama maraa woliin nageyaan le'iisaaf, gama keessaniin waan dande'amu mara godha'a.
19 Jaalota tiyya! Mufiin Waaqaa haluu baatuutii malee, isin ijjumaa haluu hin bayina'a. Barreeffam Woyyichi, «Ka haluu bawuu fi ka gatii halu'uu kaffalu ana jedha Goottaan Waaqi» jedha.
20 Addee haluu baatu, akkuma Barreeffam Woyyichi, «Diinni keeti yoo beelote, nyaachis, yoo dheebote obaas; Yoo akkas goote qaani'iin akka gubatu goota» jedhu tolchi.
21 Hantuu dansa'aan injifadhu malee, hantuun si hin injifatin.

13

Worra Baallii Qabuuf Ajajamiisa

1 Nami marti worra baallii qabuuf ajajamuu qaba! Sababille baalliin fedha Waaqaatiin malee, hin kennantu; worri amma baallii qabulle Waaqaan muudame.
2 Tanaaf nami worra baallii qabu mormu, waan Waaqi ajaje morma; nami mormulle muraa ifi irratti fida.
3 Worra waan hantuu huju malee, worri waan dansaa huju bulchitoota hin sodaatanu. Ati worra baallii qabu akka hin sodaanne barbaaddaa? Waan dansaa huji; galatalle isaan irraa hin dhaggatta.
4 Worri baallii qabu tajaajiltoota Waaqaa ka waan dansaa si'iif godhanu. Ammoo yoo waan hantuu hujje, isaan sodaadhu; sababille isaan worra toluma shallaagaa hidhateeruu moti. Isaan tajaajiltoota Waaqaa, ka mufii Waaqaa mudhisiisaaf, worra hantuu huju adabanu.
5 Tanaaf nami adabbii Waaqaa qofaaf adoo hin te'in, sababa wodana'aatiif jedhee worra baallii qabuuf ajajamuu qaba.

12:14 Mat. 5:44; Luq. 6:28

6 Isin tanaaf gibiralle gabbartan; worri baallii qabulle yennaa waan kana hujii irra oolchu Waaqaaf hujiisatti jira.
7 Waan isaan isin irraa dhaggachu'uuf malane, kenna'aaf; ka gibirri maleef gibira, ka qaraxi maleef qaraxa, ka sodaan malteef sodaa, ka ulfinni maleef ulfinna kenna'a.

Wol Jaalatuu

8 Beenyaa eennuulle hin qabaatina'a; beenyaan isin qabaatuu qaddanu wol jaalatiisa qofa te'uu ti; nami nama jaalatu Seera muummesseera.
9 Ajajooti, «Hin gaarayyeeffatin; hin ijjeesin; hin hatin; hin kajeelin» jedhanuu fi ka dhibiin martinuu, ajaja, «Akka ifi jaalattu nama jaaladhu» jedhuun wolitti qabameera.
10 Nami nama jaalatu, waan hantuu isa irratti ijjumaa hin godhu; tanaaf, nama jaalachuun Seera guutu'u.
11 Yennaan isin hirriibaa dammaxxanu akka geetteertu waan beettanuuf, tana godhuu qaddan. Sababille yennaa itti dhugeeffanne caalaa guyyaan itti fayyinu amma gara keenna dhikaateera.
12 Halkan dabariisa geyeera; guyyaalle dhikaateera. Tanaaf kowa'a hujii dukkanaa lakkinnee, meya woraanaa ka ifaa uffanna.
13 Akka kolbaa ifa guyya'aa keessa leetuutitti, amala keenna miidhaffannuu ti malee, quufanee ficiqqisu'uun yookiin machi'iin, sagaagalaan yookiin fariisa'aan, lolaan yookiin hinaaffa'aan hin te'in.
14 Goottaa Yesuus Kiristoos akka woya'aa uffadha'a malee, halchaa foonii guutatiisaaf hin yaadatina'a.

14

Namatti Hin Murin

1 Nama dhugeeffanna'aan dadhabeeru ifitti qabadha'a malee, yaada isaa irratti isa woliin hin mormina'a.
2 Nami gariin dhugeeffannaa waan mara nyaachittu qaba; nami dhugeeffanna'aan dadhaba'aa ammoo waan ficha'atti dhaabamu* qofa nyaata.
3 Nami waan mara nyaatu ka hin nyaanne hin tuffatin; ka waan ficha'atti dhaabamu qofa nyaatu ka waan mara nyaatu irratti hin murin; sababille Waaqi isalle ifitti qabateera.
4 Ati ka tajaajilaa nama dhibi'ii irratti murtu eennu? Inni yoo dhaabbate, yookiin yoo jige ka murteessu Goottaa isaa ti. Waan Goottaan isa dhaabbachiisuu dande'uuf, inni hin dhaabbata.
5 Nami tokko guyyaan tokko guyyoota kaan caala jedhee yaada; kuun guyyooti martinuu wol qixxe'e jedhee yaada.

13:7 Mat. 22:21; Mar. 12:17; Luq. 20:25 * **14:2** *Waan ficha'atti dhaabamu:* Kuduraa

Waan akkasii irratti namuu waan qalbiin isaa fudhatte godhuu ti.
6 Nami guyyaan tokko guyyoota kaan caala jedhee yaadu
ulfinna Gootta'aatiif jedhee tana godha. Nami waan mara
nyaatulle, sababa sagale'eetiif waan Waaqa galateeffatuuf,
ulfinna Gootta'aatiif nyaata. Ka waan tokko tokko nyaatiisa
didu, ulfinna Waaqaatiif dida. Innille Waaqa galateeffata.
7 Nuuti ifiif hin jiraannu; ifiifille hin duunu.
8 Yoo jiraanne, Gootta'aaf jiraanna; yoo duunelle,
Gootta'aaf duuna; tanaaf, duunulle yookiin jiraannulle,
nuuti ka Gootta'aa ti.
9 Tanaaf Kiristoos Goottaa worra du'eetii fi worra jiruu
te'iisaaf, du'ee deebi'ee ka'e.
10 Ati maaf obboleessa keetitti murta ree? Maaf obboleessa
keeti tuffatta ree? Nuuti martinuu barcumaa muraa Waaqaa
dura hin dhaabbanna.
11 Sababille Barreeffam Woyyichi,

«‹Dhugumaan Ani Waaqa jiraata'a! Nami marti na duratti
hin jilbiiffata;
arrabi martinuu akka ani Waaqa te'e dhugaa baasee hin
dubbata› jedha Goottaan» jedha.

12 Maarre tokko tokkoon keenna waan gooneef Waaqaaf
deebii hin kennina.

Worra Dhibii Hin Gufachiisin

13 Maarre wol wolitti muriisa lakkinnuu ti. Addee
san waan worra dhibii gufachiisu yookiin cubbu'utti jissu
tokkolle ijjumaa akka hin hunye murteeffadha'a.
14 Ani karaa Goottaa Yesuusiitiin te'ee sagaleen takkaalle
ifii isi'iitiin battii akka hin te'in beekeera; ati ammoo sagaleen
gariin akka battitti'iititti yoo dhugeeffatte, isiin battii si'iif
teeti.
15 Waan nyaattuun obboleessa keeti ka miitu yoo teete,
ati nama jaalalaan le'uu moti. Sagaleen ati nyaattu nama
Kiristoos du'eef sababa badi'ii akka teetu hin godhin.
16 Waan isin akka waan dansa'aatitti herreddanu maqaan
badaan itti hin kennamin.
17 Mootummaan Waaqaa mootummaa balchumma'aa,
nageyaatii fi gammada Ayyaanni Woyyichi kennuu ti malee,
mootummaa nyaataatii fi uniisaatii moti.
18 Nami akka kanaan Kiristoos tajaajilu, Waaqa gammachiisa, namoota biralle'etti fudhatama dhaggata.
19 Maarre kowa'a waan nageya buusuu fi tokkummaa
ijaaru hordofanna.

14:6 Qol. 2:16 **14:10** 2 Qor. 5:10

20 Sagale'eef jettee, hujii Waaqaa hin diigin. Sagaleen
martinuu hin nyaatanti, ammoo waan ati nyaatuun worri
dhibiin gufachuun dokonkora.
21 Foon nyaatuu yookiin daadhii woyni'ii unuu yookiin
waan obboleessa keeti gufachiisu hujiisa dhabuun dansa'a.
22 Marroo waan kanaa dhugeeffannaa qaddu, ifii fi Waaqa
oddu'utti eegadhu. Nami waan wonni kun sirri'i jedhee itti
dhugeessu yennaa godhu wodanaan isaa isa hin komanne ka
badhaadhe.
23 Ammoo yoo isaan marroo waan nyaatanuu mama
qabaatane, hujiin isaanii dhugeeffanna'aan waan hin te'iniif,
yennaa nyaatane Waaqi isaanitti mura. Wonni dhugeef-
fanna'aan hin te'in maraa cubbu'u.

15

Ifi Adoo Hin Te'in Worra Dhibii Gammachiis

1 Nuuti worri dhugeeffanna'aan jajjaba teene, ba'aa worra
dadhaboole'ee ba'atuu qanna malee, ifi gammachiisuu hin
qannu.
2 Tokko tokkoon keenna akka nami dhibiin dhugeeffannaa
ifiitiin jabaatu*, dansaa isaatiif isa gammachiisuu qanna.
3 Kiristoos ifi hin gammachiinne; ammoo, akkuma Bar-
reeffam Woyyichi, «Arraba ittiin si arrassanetti na dhaqqabe»
jedhutti isa irratti muummowe.
4 Ossaa fi jajjabeenna Barreeffam Woyyichi nuuf ken-
nuun addii akka qabaannu, wonni Barreeffama Woyyicha
keessatti barreeffamane marti nu barsiisu'uuf barreeffante.
5-6 Waaqi, ossaa fi jajjabeenna namaaf kennu, yaada
tokko qabaattanee, fakkeenna Yesuus Kiristoosii hordotta-
nee, addee tokko qoonqoo takka'aan, Waaqa Abbaa Yesuus
Kiristoosii akka leellifattanu isin dandeessisu.

Oduun Gammadaa Worra Yihudoota Hin Te'iniif

7 Akkuma Kiristoos isin fudhate, isinille ulfinna Waaqaatiif
wol fudhadha'a.
8 Waadaan Waaqi abbootii isaaniitii gale akka muum-
mowuu fi Waaqi addatamaa akka te'e mudhisiisaaf, Kiristoos
tajaajilaa Yihudootaa akka te'e, ani isinitti hima.
9 Akkasuma worri Yihudoota hin te'inille marartii isaatiif,
Waaqa akka leellisuuf tajaajilaa isaanii te'e; kunille kama
Barreeffam Woyyichi,
«Tanaaf ani worra Yihudoota hin te'in oddu'utti
si hin leellisa;
maqaa keetiifille faaruu hin faarfadha» jedhu.
10 Ammalle Barreeffam Woyyichi,
«Isin worri worra Yihudootaa hin te'in,

* **15:2** *Jabaatu:* Yookiin ijaaramu

kolbaa isaa woliin gammada'a» jedha.
11 Ammalle,
«Worri Yihudoota hin te'in marti,
Goottaa galateeffadha'a;
kolbaan marti, isa galateeffadha'a!» jedha.
12 Akkasuma Isaayaasille,
«Ka sanyii Iseyii keessaa dhalatu hin dhufa;
inni worra Yihudoota hin te'in bulchiisaaf hin ka'a;
isaanille isa hin addatan» jedha.
13 Addiin teessan hunna Ayyaana Woyyichaatiin ittuma akka guddattu, Waaqi addii namaaf kennu, isatti dhugeeffachuu keessaniin, gammadaa fi nageya maraan isin guutuu ti.

Sababa Phawuloos Sodaa Malee Barreesse

14 Obboleeyyan tiyya! Dansa'aan akka guutantaneertanu, beekkumsa maraayyuu akka qaddanuu fi wol barsiisuu akka dandeettanu, mama tokko malee aninuu hubadheera.
15 Badhaadhi Waaqaa waan naaf kenneef, marroo waan tokko tokkoo isin yaadachiisu'uuf sodaa malee isinii barreesseera.
16 Badhaadhi kunille, akka ani Oduu Gammadaa, ta Waaqaa, worra Yihudoota hin te'iniif lallabiisaan akka hayyichaa te'ee, Yesuus Kiristoos tajaajiluuf naa kenname. Tanaaf worri Yihudoota hin te'in ka Ayyaana Woyyichaan woyyoomee fi kennaa Waaqa gammachiisu te'ee akka dhikaatu tajaajila.
17 Karaa Kiristoos Yesuusiitiin Waaqa tajaajiliisa kiyyaan ani hin boona.
18 Worri Yihudoota hin te'in dubbi'ii fi hujii tiyyaan akka Waaqaaf ajajamanu, waan Kiristoos karaa kiyyaan godhe qofa malee waan tokkolle dubbatiisaaf ani ila hin jabaadhu.
19 Akkasuma hunna bilbaasotaatii fi baasotaatiin, hunna Ayyaana Waaqaatille'een, Yerusaalemii jalqabee haga Iliiriqumiititti, Oduu Gammadaa ta Kiristoosii guutuma gutu'utti lallabeera.
20 Halchaan tiyya ta yennaa maraa hundee nami dhibiin buuse irratti ijaaruu adoo hin te'in, addee Kiristoos hin dhage'amin maratti Oduu Gammadaa lallabiisa.
21 Ammoo, tun tama,
«Worri marroo isaa isaanitti hin himamin hin dhaggan;
worri hin dhage'in hin hubatan» jedhantee barreeffante.

Phawuloos Roomaa Dhaqiisaaf Yaadate

22 Sababa kanaaf ani yennaa hedduu isin bira dhufiisa dhooggame.

23 Amma ammoo adaala kana keessaa hujii tiyya waan
fixadheeruu fi dhufee isin ilaaliisaafille woggaa hedduu
dharra'aa waan tureeruuf,
24 yennaa gara Isphaaniyaa dhaqu goree isin ilaaliisaaf ka-
roorfadheera. Yennaa diqqoo isin dhaggiisaan gammadeen
duuba, akka ani ittiin achi dhaquuf qarqaarsa akka naa
gootanu hin addadha.
25 Ammaa tana ammoo, kolbaa Waaqaa ta achi jirtu tajaa-
jiliisaaf† ani gara Yerusaalemii deemiisatti jira.
26 Wolde'i kiristaanaa ka Maqedooniya'aatii fi Akaayya'aa,
hiyyeeyyii Yerusaalem keessatti kolbaa Waaqaa odduu jir-
tuuf, qarqaarsa kenniisaaf murteeffataneeran.
27 Murteen tama isaanii ti; ammoo dhuguma isaan,
isaan qarqaaruu qaban; eega Yihudooti eebba Ayyaana
Waaqaa irraa dhaggatane worra Yihudoota hin te'in woliin
qoodamane, worri Yihudoota hin te'inille eebba jiruu
fooniitiin dhaggataneen Yihudoota qarqaaruu qaban.
28 Maarre, ani yennaa hujii tana fixe, beesee isaaniif wolitti
qabante maraayyuu isaanii kenneen duuba, Isphaaniyaa
dhaqaara; yennaa achi dhaqu goree isin ilaala.
29 Yennaa gara keessan dhufu, eebbaa Kiristoosii guutu-
maa guutu'utti fidee akka dhufu ani hin beeka.
30 Obboleeyyan tiyya! Goottaa keenna Yesuus Kiristoosiin,
jaalala Ayyaanni Woyyichi nuu kennelle'een, na woliin itti
cittanee‡ akka naaf daadimattanu isin magannifadha.
31 Akka ani miidhaa worra hin dhugeeffannee, ka Yi-
hudaa keessaa irraa fayyuu fi tajaajilli kiyya Yerusaalem
keessatti kolbaa Waaqaa ta achiitiif fudhatamaa akka te'u
daadimadha'a.
32 Maarre anille fedhii Waaqaa yoo teete, gammadaan gara
keessan dhufee, isin dhaggee isin woliin hin haareffama.
33 Waaqi, maddi nageya keennaa, isin mara woliin jiraatu.
Ameen.

16

Nageya Ergame

1 Obboleettii teenna Feebeen, ta wolde'a kiristaanaa ka
Kanchire'aa keessa tajaajiltu, nama dansaa akka teete akka
beettanu barbaada.
2 Akkuma kolbaa Waaqaatiif maltetti, maqaa Gootta'aatiin
isii fudhadha'a! Isiin kolbaa heddu'uu fi analle waan
qarqaarteertuuf, qarqaarsa isiin isin irraa barbaaddu
maraayyuu isi'iif kenna'a.

† **15:25** *Tajaajiliisaaf:* Yookiin qarqaarsa beese'ee geessiisaaf **15:26** 1 Qor. 16:1-4 **15:27** 1 Qor. 9:11 ‡ **15:30** *Itti cittanee:* Murattanee

3 Worra hujii Kiristoos Yesuusii na woliin huje, Phirisqi-
ila'aa fi Aqiila'atti nageya naaf hima'a.
4 Isaan jireenna isaanii naaf kennaneeran. Ani isaan gala-
teeffadha; na calla'aa motii wolde'i kiristaanaa ka worra
Yihudoota hin te'inille martinuu isaan galateeffatan.
5 Wolde'a mana isaanii keessatti wolitti qabamulle'etti
nageya naaf hima'a.
Jaala kiyya jaalatamaa, biyya Asiya'aa keessaa dursee
Kiristoositti dhugeeffate Ephanexositti nageya naaf hima'a.
6 Maariyaamii isiniif jabeennaan hujjetti, nageya naa
hima'a.
7 Yihudoota na woliin hidhamanee turane Andironikosii fi
Yuniyaasitti nageya naaf hima'a; isaan ergantoota oddu'utti
worra beekkamee fi worra anaan dura kiristaana te'eeru.
8 Jaala kiyya jaalatamaa Gootta'aan jaaladhu, Aphiliiyaax-
ositti nageya naaf hima'a.
9 Jaala kiyya jaalatamaa Isxaakisii fi Urbaanosii karaa
Kiristoosiitiin nu woliin hujutti nageya naaf hima'a.
10 Aphelesii Kiristoositti dhugeeffatiis isaa mirkaneef-
fametti nageya naaf hima'a. Worra maatii Arisxobulosii
te'elle'etti nageya naaf hima'a.
11 Herodiyoonii akkuma kiyya Yihudii te'etti nageya naaf
hima'a. Worra maatii Naarkisosii keessaa kiristaana te'etti
nageya naaf hima'a.
12 Worra tajaajila hujii Gootta'aa huju, Tiriifeenee fi Tiri-
iphaase'etti nageya naaf hima'a. Hujii Gootta'aa guddoo
ta hujje, jaalatantuu jaala tiyya Pharsiisille'etti nageya naaf
hima'a.
13 Ruufoosii hujii Gootta'aatii filamee fi haadha isaa, ta yen-
naa mara akka ilmaatitti ana ilaaltetti nageya naaf hima'a.
14 Asinkiriixositti, Filegoonitti, Hermeesitti, Phaaxrobaa-
sitti, Hermaasii fi kiristaanota dhibii isaan woliin jiranu
maratti nageya naaf hima'a.
15 Filogosii fi Yuliya'atti, Neryoosii fi obboleettii isaatitti,
Olimphaasii fi kolbaa Waaqaa worra isaan woliin jiranu
maratti nageya naaf hima'a.
16 Sunqaa obbolumma'aatiin nageya wol fuudha'a.
Wolde'ooti Kiristoosii marti nageya isinii dhaaman.

Gorsa Gara Dhumaarratti Kenname

17 Obboleeyyan tiyya! Worra barnoota isin fudhatta-
neen mormiisaan, dhugeeffannaa kolba'aalle garagalchuu fi
sababa gargar qoqoodamiisaa te'u irraa akka ifi eegattanu
isin gorsa. Isaan irraa fagaadha'a!
18 Worri waan akkasii godhu kun halchaa nyaata ifiitiif
malee, Kiristoosii Goottaa keennaaf hin hujanu. Dubbii ifii

16:3 HuE. 18:2 **16:13** Mar. 15:21

damma dibiisaa fi sossobiisaan kolbaa gadhaa babadhattu gowwoonfatan.

19 Nami marti Wongeelaaf ajajamuu keessan dhage'eera;
sababa kanaafille ani marroo teessaniif hin gammada. Marroo waan dansa'aatiif qaroo, marroo waan hantu'uutiif ammoo gowwoolee akka teetanu ani barbaada.

20 Maddi nageya keennaa, Waaqille, dafee Seexana miila keessan jalatti hin butucha. Badhaadhi Goottaa keenna Yesuus Kiristoosii isin woliin jiraatu.

21 Ana woliin ka huju, Ximootewoos akkasuma Yihudooti akka kiyyaa Luukiyoos, Yaasonii fi Soosiiphaaxroos nageya isiniif dhaaman.

22 Ani Xirxiwoosiin Phawuloos himaaruun xalayaa kana barreesse, Gootta'aan te'ee nageya isiniif dhaama.

23 Keessummeessaan kiyya Gaayos, ka mana isaa keessatti wolde'i kiristaana wolitti qabamu, nageya isiniif dhaama. Qabataan beesee qacha'aa, Eraasxoos fi obboleessi keenna Ku'arxoos, nageya isiniif dhaaman.

24 Badhaadhi Goottaa keenna Yesuus Kiristoosii isin mara woliin jiraatu.*

Leellisiisaan Muummeffatuu

25 Ulfinna Waaqaaf kenninuu ti! Akka Wongeela ani marroo Yesuus Kiristoosii lallabeetitti, akka mudhachuu dhossaa dhugittii bara duriitii jalqaddee hin mudhatin turtelle'etti, inni dhugeeffanna teessaniin akka isin jabaattanee dhaabbattanu godhuu dande'a.

26 Te'uu male, amma, karaa kitaaba raagoti barreessaneen dhossaan tun ifatti baateerti; martinuu dhugeeffatee akka ajajamu, ajaja Waaqa bara baraatiin kolbaa maratti akka beekkamu godhameera.

27 Karaa Yesuus Kiristoosiitiin, Waaqa qofuu qarichaaf, bara baraan ulfinni te'u.

16:21 HuE. 16:1 **16:23** HuE. 19:29; 1 Qor. 1:14; 2 Xim. 4:20 * **16:24** Laakkossi 24 woraabbii garii qofa irra jira

Ergaa Phawuloos
Gara Worra Qorontoosii Erge
Ta Qaraa
Seensa

Ergaan Phawuloos gara Worra Qorontoosii erge ta qaraa wolde'a kiristaanaa ka Phawuloos lafa Qorontoosiititti ijaare keessatti dhugeeffannaa'aa fi jiruu kiristaanaa irratti rakkoo kaateef fala kenniisaaf ta barreeffante. Yennaa san Qorontoos qachaa Giriikii ka addunyaa maraati; lafa Akaayaa jedhantu ta bulchiinsa Rooma'aa jala jirtuufille qachaa guddicha. Qachaan kun guddinna daldalaatiin, guddinna aada'aatiin, amala badaa babadhatiisatti jiruu fi bacatiisa dhugeeffanna'aatiin ka beekkame.

Ergamaan keessattuu marroo gargar bayiisaa fi jireenna amala bada'aa ka wolde'a kiristaanaa keessa jiruu, marroo sagaagalaa fi fuudhaa heerumaa, marroo yaada wodana'aa, marroo seera wolde'a kiristaanaa, marroo kennansa Ayyaana Woyyichaatii fi du'aa ka'iisaa irratti xiyyeeffata. Inni hubantii guddo'oon, deebii Oduun Gammadaa gaaffii tanaaf kennitu mudhisa.

Foorri kudha sadeesso'oo ka kennansa Waaqi kolbaa ifiitiif kenne keessaa jaalalli ka caalu akka te'e mudhisu, kitaaba kana keessatti addee akka malee beekkante akka teeteetitti yaadatama.

Haadhoo Dubbi'ii

Seensa*1:1-9*
Gargar bayiisa wolde'a kiristaanaa keessatti ka'e*1:10—4:21*
Sagaagalumma'aa fi Wol Himatiisa*5:1—6:1*
Fuudhaa fi Heeruma Kiristaanaa*7:1-40*
Kiristaanotaa fi worra Kiristaanota hin te'in*8:1—11:1*
Le'ii wolde'a Kiristaanaatii fi waaqonfannaa*11:2—14:40*
Du'aa ka'iisa Kiristoosiitii fi kiristaanaa*15:1-58*
Kennansa Kiristaanota lafa Yihuda'aatiif dhikaate*16:1-4*
Haajaa isaatii fi yaada buufataa*16:5-24*

1 Ana Phawuloosii fedha Waaqaatiin ergamaa Yesuus Kiristoosii akka te'uuf waamamee fi obboleessa keenna Sostenees irraa:

2 Wolde'a kiristaanaa ka Waaqaa ka qachaa Qorontoosii keessa jiruuf, worra Yesuus Kiristoosiin woyyoontanee fi ka isaa te'iisaaf* waamantane, akkasuma isaanii fi nu'uuf Goottaa ka te'e, worra maqaa Goottaa keenna Yesuus Kiristoosii addee gara garaatitti waammattanu maraaf:

---

* **1:2** *Ka isaa te'iisaaf:* Isaa fooyamiisaaf

3 Waaqi Abbaan keennaa fi Goottaan keenna Yesuus Kiristoos badhaadhaa fi nageya isiniif kennu.

Waaqa Galateeffachuu

4 Waaqi karaa Yesuus Kiristoosiitiin badhaadha ifii waan isinii kenneef ani yennaa maraa isa galateeffadha.

5 Isin Kiristoosiin waan maraan waan dubbattanuu fi beekkumsaan duroontaneertan.

6 Wonni nuuti marroo Kiristoosiitiif dhugaa baane, isin biratti hidda horattee jabaatteerti.

7 Tanaaf mudhatiisa Goottaa keenna Yesuus Kiristoosii adoo eeggattanuu, Kennansi Ayyaanaa tokkolle isin irraa hin dhidhanne.

8 Haga guyyaa dhufa Goottaa keenna Yesuus Kiristoosiititti worra komii hin qanne teetanee akka jiraattanu, inni jabaattanee akka jiraattanu isin tolcha.

9 Ilma isaa Goottaa keenna Yesuus Kiristoos woliin, tokkummaa akka qabaattanu ka isin waame Waaqi addatama'a.

Gargar Bayiisa Wolde'a Kiristaanaa Keessa Jiru

10 Obboleeyyan tiyya, gargar bayiisi odduu teessanitti hin jiraatin; isin duudiin waan dubbattanutti akka wolii galtanu, yaadaa fi akeettii takka'aan jabaattanee akka leetanu maqaa Goottaa keenna Yesuus Kiristoosiitiin isin gorsa.

11 Obboleeyyan tiyya, wol dhabi odduu teessanitti akka jiru, maatiin Kilo'ee natti himaneeran.

12 Kunille isin tokkoon tokkoon keessan, «Ani ka Phawuloosii ti»; ka dhibiin, «Ani ka Apholoosii ti»; kuun, «Ani ka Pheexroosii ti»; ka biraa, «Ani ka Kiristoosii ti» jettan.

13 Kiristoos gargar qoodameeraa ree? Fannoo irratti isiniif ka du'e Phawuloosii? Yookiin isin maqaa Phawuloosiitiin cuuphantanee?

14 Kiriisphosii fi Gaayos malee, isin keessaa nama tokkolle waan hin cuuphiniif ani Waaqa galateeffadha.

15 Tanaaf nami tokkolle, «Maqaa Phawuloosiitiin cuuphantaneertan» jedhiisa hin dande'u.

16 Ee, ani Isxifaanosii fi maatii isaalle cuupheera; kana malee nama dhibii ka cuupheeru hin qaabadhu.

17 Kiristoos akka ani Oduu Gammadaa lallabuuf ana erge malee, akka cuuphuuf na hin ergine. Fannifamuun Kiristoosii akka hunna hin dhanne, Oduu Gammadaa ka lallabaaru qarummaa namaatiinii moti.

Kiristoos Hunnaa fi Qarummaa Waaqaa ti

18 Ergaan fannifamuu Kiristoosii worra baduuf gowwumma'a; nu worra fayyuuf ammoo hunna Waaqaa ti.

19 Barreeffama Woyyicha keessatti,

«Ani qarummaa worra qaroole'ee hin balleessa;
beekkumsa beekkole'eelle gatii hin dhoogga» jedha.
20 Maarre qaroon meet? Beekaan guddaan hore eessa jira?
Ka waan lafa tanaa qorqoru hore meet? Waaqi qarummaa
lafa tanaa gowwummaa tolchee hin jiruu?

21 Waaqi akka worri lafa tanaa qarummaa ifiitiin isa
hin beenne waan godheef, barsiisa akka gowwumma'aatitti
laakkowamu ka nuuti lallannu worra dhugeeffatu fayyisi-
isaaf fedhii Waaqaa te'eera.

22 Yihudooti bilbaasa dhagguu fedhan, Giriikootille qarum-
maa barbaadan.

23 Nuuti ammoo Kiristoosii fannifame lallanna. Kun
Yihudootaaf gufu'uu, worra Yihudoota hin te'iniifille
gowwumma'a.

24 Ammoo worra Waaqi waame, worra Yihudootaatii fi
worra Giriikootaatiif Kiristoos hunna Waaqaatii fi qarum-
maa Waaqaa ti.

25 Wonni gowwummaa Waaqaa fakkaattu qarummaa na-
maa hin caalti; wonni dadhabbii Waaqaa fakkaattulle hunna
nama hin caalti.

26 Obboleeyyan tiyya, yennaa Waaqi isin waame nama
attamii akka teetane qaabadha'a. Akka yaada namaatitti isin
keessaa worri hedduun qaroolee, yookiin jajjaba, yookiin
worra gugurda'aa moti.

27 Waaqi ammoo qaroolee qaanessu'uuf, worra biyya
lafaatitti akka gowwoole'ee laakkowamanu fowate; worra ja-
jjaba qaanessu'uuf worra biyya lafaatitti akka dadhaboole'ee
laakkowamanu fowate.

28 Waaqi, waan worra biyya lafaa biratti barbaachisa'a
jedhamee ilaallamu akka hin jirre godhiisaaf, waan
biyya lafaatitti gadi qabamee fi tuffatamee, woyittuu hin
laakkowanne fowate.

29 Eennulle fuula Waaqaa duratti akka ifi hin jajneef inni
tana godhe.

30 Isin ammoo Waaqi akka Kiristoos woliin tokkummaa
qabaattanu godhe. Tanaaf Waaqi, akka Yesuus Kiristoos
qarummaa teenna, balchummaa teenna, woyyumma'aa fi
wodoo keenna te'u godhe.

31 Maarre Barreeffam Woyyichi, «Ka ifi jaju Gootta'aan ifi
jajuu ti» jedha.

2

Marroo Kiristoosii Fannifamee Barsiisuu

1 Obboleeyyan tiyya, ani yennaa gara keessan dhufe jechoota gugurda'aa fi qarumma'aan dhossaa Waaqaa isinitti hin lallanne.
2 Ani haga isin bira ture Yesuus Kiristoosii fannoo irratti fannifame malee, waan dhibii waan tokkolle beekuu dhabiisaaf murteeffadheera.
3 Ani dadhabaa te'ee, soda'aan akka malee rorommaa gara keessan dhufe.
4 Haasonni kiyyaa fi lallabi kiyya ayyaanaa fi hunna Waaqaa mudhisiisaan malee, jechoota qarummaa namaatiinii moti.
5 Dhugeeffannaan teessan qarummaa namaa irratti adoo hin te'in hunna Waaqaa irratti ta hundootte akka teetuuf ani tana godhe.

Qarummaa Waaqaa

6 Teetuu malee worra ayyaanaan bilchaateef jecha qarumma'aatiin barsiinna. Qarummaan tun ammoo ta biyya lafaa yookiin muummee irratti ta badu qarummaa bulchitoota lafa tanaatii moti.
7 Nuuti ammoo biyyi lafaa adoo hin dadamin duratti ulfinna keennaaf qarummaa Waaqi qopheessee fi dhossaa isi'ii ta dhokattee turte dubbanna.
8 Bulchitoota biyya lafa tana keessaa qarummaa tana ka beeke tokkolle hin jiru. Adoo beekanee jiraatane, Goottaa ulfinnaa hin fannisanuuyyu.
9 Teetuu malee Barreeffam Woyyichi,

«Waan ilti namaa hin dhaggin,
Waan gurri namaa hin dhage'in,
Waan gadhaan namaa hin yaadatin
Waaqi worra isa jaalatanuuf qopheesseera» jedha.

10 Waaqi ammoo karaa ayyaana ifiitiin dhossaa ifii nutti mudhiseera. Ayyaanni Waaqaa waan duudii, dhossaa Waaqaa ta gadi fago'ootuu hin qorqora.
11 Waan nama tokko keessa jiru mara ayyaanuma nama san keessa jiruttuu beeka malee, nami dhibiin hin beeku. Akkasuma ayyaana Waaqaa malee, marroo Waaqaa ka beeku eennulle hin jiru.
12 Waan Waaqa irraa nuu kenname akka beennuuf, Ayyaana Waaqaa fudhanne malee, ayyaana biyya lafa tanaa hin fudhanne.
13 Tanaaf nuuti dhugaa ayyaanaa ayyaantole'eef ka barsiisaarru, qarummaa Ayyaana Waaqaa irraa dhaggantuun malee, qarummaa nama irraa dhaggantuunii moti.
14 Nami Ayyaana Waaqaa hin qanne gowwummaa waan itti fakkaattuuf, kennansa ayyaana Waaqaa irraa

kennamu hin fudhatu; kennansi sun ka qorqoramu Ayyaana Waaqaatiin waan te'eef hubatiisaaf hin dande'u.
15 Nami Ayyaana Waaqa qabu waan duudii qorqora; inni ammoo ifiif eennulle'een hin qorqoramu.
16 Barreeffam Woyyichi,
«Yaada Gootta'aa ka beeku eennu?
Ka gorsa isaa kennu eennu?» jedha.
Nuuti ammoo, qalbii Kiristoosii qanna.

3

Gargar Bayiisa Wolde'a kiristaanaa Keessatti Ka'e

1 Obboleeyyan tiyya, ani yennaa isin barsiise akka worra yaada foonii gula deemuutii fi Kiristoosiin daa'immaaniititti malee, akka ayyaantole'eetittii moti.
2 Isin sagalee jadduu nyaatiisa waan hin geyiniif, aanan isin areere malee sagalee jajjadduu moti. Ammaan tanalle sagalee jajjadduu nyaatiisa hin geenne.
3 Isin haga ammaa akka worra biyya lafaa worra fedhii foonii gula deemu; isin waan wol hinaattanuu fi wol mormitanuuf, worra fedhii foonii gula deemuu motii ree? Akka yaada namaatitti leetanii motii ree?
4 Isin keessaa tokko, «Ani ka Phawuloosii ti;» ka dhibiille, «Ani ka Apholoosii ti» yennaa jedhu, isin akka worra biyya lafaa te'uu keessanii motii ree?
5 Inni Apholoos eennu? Phawuloosille eennu? Nuuti akka Goottaan hujii ifii nutti kennetti, tajaajiltoota akka isin dhugeeffattanu goone.
6 Ani midhaan dhaabe, Apholoos bisaan obaase, ka guddise ammoo Waaqa.
7 Tanaaf Waaqa isa guddise malee, ka dhaabe yookiin ka bisaan obaase womaayyuu moti.
8 Ka dhaabee fi ka bisaan obaase wol qixa. Namuu akkuma hujii ifiititti gatii ifii fudhata.
9 Nuuti tajaajiltoota wolqabannee Waaqaaf hujaarru; isin ficha'aa fi ijaarsa Waaqaa ti.
10 Akka badhaadha Waaqi naa kennetti akka nama qaricha mana ijaaru tokkoo ani hundee hundeesse; ka dhibiin hundee ani hundeesse irratti ijaara. Ammoo nami tokko tokkooyyuu achi irratti attam akka ijaaru ifi eegatu qaba.
11 Hundee yennaa tokko hundootte malee, eennulle hundee dhibii hundeessiisa hin dande'u. Hundeen tunille Yesuus Kiristoos.
12 Nami hundee tana irratti worqi'iin, meeti'iin*, dhakaa gatii guddo'ootiin, mukaan, buuyyo'oon yookiin huuraan ka ijaaru yoo jiraate,

* **3:12** *Meeti'iin:* Birrii sibiilaatiin

13 guyyaan mura'aa ka hujiin nama tokko tokkootuu ifatti
baatu hin dhufa; guyyaa san hujiin nama tokko tokkootuu ta
attamii akka teete ibiddaan haga ilaalantee mudhatti.
14 Hujiin namichi mana ijaaru hundee san irratti huje,
ibiddaan haga ilaallatantee adoo hin gubatin yoo hatte inni
gatii ifii hin fudhata.
15 Namichi mana ijaaru ka hujiin isaa gubattee baddu
ammoo gatii ifii hin dhaba; teetuu malee inni ifiif akka nama
ibidda keessa taree hin gubatin hafuu hin fayya.
16 Isin galma Waaqaa akka teetanee fi Ayyaanni Waaqaa
isin keessa akka jiru hin beettanuu?
17 Nami galma Waaqaa yoo diige, Waaqi isa hin diiga.
Sababille galmi Waaqaa woyyicha, galmi kunille isinuma.
18 Eennulle ifi hin sobin. Nami isin keessaa akka yaada
biyya lafaatitti qaroo ifi sewu yoo jiraate, dhugumaan qaroo
te'iisaaf akka gowwa'aa ifi laakkowuu ti.
19 Qarummaan biyya lafa tanaa fuula Waaqaa duratti
gowwumma'a. Kunille Barreeffam Woyyichi, «Waaqi qa-
roolee qarummaa isaaniitiinuu isaan qaba» jedha;
20 Barreeffam Woyyichi dhibiille, «Goottaan yaadi worra
qaroolee ka woy hin baane akka te'e hin beeka» jedha.
21 Tanaaf wonni marti teessan waan teeteef eennulle na-
maan ifi hin jajin.
22 Maarre Phawuloosille teenaan, Apholoosille teenaan,
Pheexroosille teenaan, biyya lafaalle teenaan, jireennalle
teenaan, du'alle teenaan, waan ammaalle teenaan, waan
hegeriille teenaan wonni duudiin keessan.
23 Isin ammoo ka Kiristoosii ti; Kiristoosille ka Waaqaa ti.

4

Ergantoota Kiristoosii

1 Namooti akka tajaajiltoota Kiristoosiititti worra dhossaa
Waaqaa mudhisiisaaf itti gaafatamummaan itti kennante
akka teenetti nu laakkowuu qaban.
2 Itti gaafatantooti goottaa isaaniitiif addatamuu qaban.
3 Isin yookiin nami dhibiin akka ulaagaa* namaatitti yoo
natti mure naaf womaa moti; aninuu ifi irratti muriisa hin
dande'u.
4 Wodanaa kiyyaan waan ifi komadhu hin qabu, wonni kun
ammoo dhugumaan akka ani qulluu† te'e hin mirkaneessitu.
Ka na irratti muru Gootta'a.
5 Tanaaf yennaan adoo hin geyin, Goottaan adoo hin dhufin
eennulle'etti hin murina'a. Inni waan dukkana keessatti

* **4:3** *Ulaagaa:* Seera ittiin dandeettii yookiin geyee nama tokkoo madaalanu yookiin ilaalanu † **4:4** *Qulluu:* Nama yakkaa hin qanne

dhokate ifatti hin baasa; yaada gadhaa namaa keessatti dhokatelle diidatti hin baasa. Yennaa san nami martinuu galata isaaf male Waaqa irraa hin dhaggata.

6 Obboleeyyan tiyya, isiniif jedhee tana duudii Apholoosii fi ifii kiyyatti fakkeessee dubbadheera. Hiikkaan Jecha, «Waan barreeffame irra hin tarina'a jedhu» akka nu'u irraa barattanuuf ani tana godhe. Tanaaf eennulle nama tokkoon ifi jajee, nama dhibii tuffatuu hin qabu.

7 Ati worra dhibii maaniin caalta? Waan ati qaddu duudii ka si'ii kenne Waaqaa motii? Maarre yoo isa irraa fudhattee jiraatte, akka kennaa hin te'iniititti maaf ifi jajja?

8 Isin qaata waan barbaaddanu mara dhaggattane! Isin qaata duroontane! Nu'u malee isin qaata mootontane. Nuuti isin woliin akka mootonnu, adoo dhugumaan mootontane hin jaaladha.

9 Waaqi, nu'u ergantoota akka worra du'a itti muranee gara itti ijjeefamanu geeffamanuu, worra gadee waan nu godhe seya. Tanaaf biyya lafaa irratti ergantoota Waaqaatii fi fuula namaa duratti akka waan daaw'ii teenee mudhanna.

10 Nuuti Kiristoosiif jennee gowwoolee teeneerra; isin ammoo Kiristoosiin qaro'o; nuuti dadhaboole'e, isin ammoo jajjaba. Nuuti ulfinna dhanneerra, isin ammoo ulfeeffantaneertan.

11 Haga ammaan tanaalle nuuti beelotaa, dheebotaa, daaraa, dikamaa, mana dhannee rakkataa,

12 harka keennaan hujaa dadhabaarra. Yennaa nu abaaranu, nuuti hin eebbinna; yennaa nu miidhanu, nuuti hin ossina;

13 yennaa nu arrassanu, nuuti waan dansaa deebinnaaf. Haga ammaan tanaalle nuuti kosi'ii fi caffaa biyya lafa ti.

14 Ani akka ijoollee tiyya jaalatanteetitti isin gorsiisaaf malee, isin qaanessiisaaf tana barreessiisatti hin jiru.

15 Isin Kiristoosiin abbootii guddisaa kuma kudhan yoo qabaatanelle, Abbaa tokko callaa qaddan. Ani Oduu Gammadaa barsiisee karaa Kiristoosiitiin abbaa keessan te'eera.

16 Tanaaf fakkeenna kiyya akka fudhattanu isin kadhadha.

17 Sababa kanaaf ani ilma jaalatamaa kiyya, ka Kiristoosiin addatame Ximootewoos gara keessan erga. Inni karaa jiru'uu ka Kiristoosiin dhaggadhe, kama ani wolde'oota kiristaanaa addee maratti barsiisu isin yaadachiisa.

18 Isin keessaa gariin waan ani dhufee isin dhaggaa hin jirre seyanee, guddoo kooraneeran.

19 Yoo fedha Waaqaa teete ammoo, ani dhikoo tanattuu gara keessan dhufee, worri koorameeyyiin kun waan dubbatanu callaa adoo hin te'in hunna isaanille beekuu fedha.

4:16 1 Qor. 11:1; Filp. 3:17

20 Sababille Mootummaan Waaqaa waan dubbi'ii adoo hin
te'in hunna Waaqaa ti.
21 Kam feetan? Ulee fudhadhee isinitti dhufa moo, yookiin
ayyaana jaalalaatii fi qajeelumma'aatiin isinitti dhufa?

5

Sagaagalummaa Wolde'a Kiristaanaa Keessatti Te'e

1 Amma, sagaagalummaan worra Waaqa malee le'u
oddu'uttuu hin godhamin, odduu teessanitti akka jirtu
odeeffamaara. Nami niitii abbaa ifii haadiqqoo ifii akka
niiti'ii godhateeru jira.
2 Maarre, wonni fokkoo akkanaa odduu teessan jirtuun
hin gadditan malee, attam koortan? Nama akkasii odduu
teessaniin baasa'a.
3 Ani nafa kiyyaan isin bira jiraadhuu dhabulle, ayyaanaan
haga ammaa isin bira jira; akka isin bira jiruutitti te'ee nama
waan farra akkasii huje irratti maqaa Goottaa Yesuusiitiin
ani itti mureera.
4 Yennaa isin maqaa Goottaa Yesuusiitiin wolitti
dachaatanu anille hunna Goottaa Yesuusiitiin ayyaanaan
odduu teessan waan jiruuf,
5 nafi namicha kanaa akka baduuf harka Seexanaatitti
dabarsa'a isa kenna'a; guyyaa Goottaan Yesuus dhufu lub-
buun* nama kanaa akka fayyituuf tana gootan.
6 Tanaaf ifi jajuun keessan dansa'aa moti. Uukoon diqqoon
bukoo guddoo akka bukeessitu hin beettanuu?
7 Akkuma amma jirtanutti akka bukoo haareyaa ta uukoo
ifi keessaa hin qannee akka teetanu, uukoo dullattii ifi
keessaa gata'a. Hooleen Jila Irra Dabarama keennaa Kiris-
toos woreegameera.
8 Tanaaf Jila Irra Dabarama keennaa, uukoo dullattii ta
cubbu'uu fi hammeenna qadduun adoo hin te'in, xaltaa qul-
lumma'aatii fi dhuga'aatiin ka uukoo hin qanneen kowa'a
ulfeessina.
9 Sagaagaltoota woliin tokkummaa hin qabaatina'a jedhee
Xalayaa kanaan duraa keessatti ani isiniif barreesseera.
10 Akkas jechuun kiyya guutuma guutu'utti worra Waaqa
malee le'anu sagaagaltoota, yookiin joljoltoota, yookiin hat-
toota, yookiin worra waaqota dharaa waaqonsanuun hin
lansoomina'a jechu'uu moti. Adoo akkas teetee jiraatte biyya
lafaa keessaa bawuu qaddaniiyyu.
11 Ani ammoo nama ifiin ani dhugeeffadheera jedhaa
sagaagalu, yookiin joljolu, yookiin waaqota dharaa
waaqonsu, yookiin maqaa namaa balleessu, yookiin

* **5:5** *Lubbuun:* Ayyaanni **5:6** Gal. 5:9

machowu, yookiin hatuun hin lansoomina'a jedhee isinii barreesse. Nama akkanaa wolille'een hin nyaatina'a.

12 Worra tokkummaa wolde'a kiristaanaa keessa hin jiretti muriis hujii tiyyaa ree? Worra tokkummaa wolde'a kiristaanaa keessan keessa jirutti isin muruu hin dandeettanuu ree?

13 Worra ala jirutti ka muru Waaqa. Barreeffam Woyyichi, «Nama hamaa wodhakkaa teessaniin baasa'a» jedha.

6

Wol Himannaa Wolde'a Kiristaanaa Odduu Jiru Balleessuu

1 Isin keessaa nami tokko dhugeeffataa dhibi'iin yoo wol dhabe, dubbii san kolbaa Waaqaa duratti ilaaluu irra, attam gara Kora Mura'aa ka worra hin balchoominii dhaqiisaaf gantan ree?

2 Kolbaan Waaqaa biyya lafaa irratti akka muru'uu jirtu hin beettanuu? Maarre, biyya lafaa irratti ka murtanu yoo teetane, waan diqqoo akkanaatitti attam muruu dadhaddan?

3 Nuuti ergantoota Waaqaa irratti akka murru hin beettanuu? Irra caalaa waan biyya lafaatitti attam amma muruu dhanna ree?

4 Eegasuu yoo wol dhaddane dubbii teessan worri wolde'a kiristaanaa keessatti hin barbaachinne akka isinii muru attam itti geeffattan ree?

5 Akka isin fokkifattanuuf ani tana jedhaara. Nami qaroon wol dhaba obboleeyyaniititti muru wodhakkaa teessan hin jiruu?

6 Isin keessaa ammoo dhugeeffataan tokko ka dhibi'iin wol dhabee gara Kora Mura'aa ka worra hin dhugeeffatinii geessuu qabaa?

7 Isin wol himattanee falmatiisinuu jigiisa keessan mudhitti. Addee san adoo isin yakkantanee hin woyyuu? Akkasuma adoo saamantanee woyyaa motii?

8 Isin ammoo kiristaana obboleeyyan teessanuuyyuu yakkitanee saamaartan.

9 Jallaameyyiin Mootummaa Waaqaa akka hin dhaalle hin beettanuu? Hin sobamina'a! Sagaagaltooti yookiin worri waaqota dharaa waaqonsu, yookiin gaarayyeffattooti, yookiin dhiirti dhiira bukkoonsitu,

10 yookiin hattooti yookiin joljoltooti, yookiin ka machowu yookiin worri maqaa namaa balleessu, yookiin worri saamu Mootummaa Waaqaa hin dhaalu.

11 Isin keessaa gariin worra akkanaa turtane. Isin ammoo maqaa Goottaa Yesuus Kiristoosiitii fi Ayyaana Waaqa keennaatiin cubbuu dhiqattanee, kolbaa Waaqaa teetanee balchoontaneertan.

Nafa Ifii Ulfinna Waaqaatiif Oolchuu

12 Nami tokko «Wonni marti naaf eeyyatanteerti» jedhuu
dande'a. Wonni marti ammoo bu'aa qaddi jechu'uu moti.
Wonni marti naa eeyyatanteerti, teetuu malee waan maraaf
garba te'ee hin bitamu.
13 Nami dhibiin, «Sagaleen gadha'aaf, gadhaalle sagale'eef»
jedhuu dande'a. Waaqi ammoo waan kana lamaanuu hin
balleessa. Nafi keenna Goottaa tajaajilu'uuf, Goottaalle nafa
kunuunsu'uuf malee, nafa sagaagalaaf itti fayyadamuu hin
qannu.
14 Waaqi Goottaa du'aa kaaseera; innille hunna ifiitiin
du'aa nu hin kaasa.
15 Nafi keessan mitikaa nafa Kiristoosii akka te'e hin beet-
tanuu? Maarre ani mitikaa nafa Kiristoosii fuudhee mitikaa
sagaagaltu'uu godhuu qabaa? Ijjumaa te'uu hin qabu!
16 Nami dubartii sagaagaltitti'iin wolitti maxxane nafi isaa
ka isi'iitiin tokko akka te'e hin beettanuu? Barreeffam
Woyyichi, «Isaan lamaanuu foon tokkocha te'an» jedha.
17 Nami Gootta'atti ifi maxxanse ayyaanaan isa woliin
tokko te'a.
18 Sagaagalummaa irraa fagaadha'a. Cubbuun dhibiin
nami huju nafa namaa hin tuxxu; nami sagaagalu ammoo
nafa ifii irratti cubbuu huja.
19 Nafi keessan galma Ayyaana Woyyicha Waaqi isiniif ken-
nee, ka isin keessa jiraatuu akka te'e hin beettanuu? Yoona
isin ka Waaqaa ti malee ka mataa keessaniitii moti.
20 Waaqi gati'iin isin bitate. Maarre nafa keessaniin Waaqa
ulfeessa'a.

7

Gaaffii Marroo Fuudhaa fi Heeruma Kiristaanaa

1 Marroo gaaffii gara kiyya barreessitanee dhiirti dubartii
adoo fuudhuu dhaddee dansa'a.
2 Sagaagala irraa ifi eegatiisaaf ammoo, dhiirti tokko
tokkoonuu niitii ifii qabaattuu ti; dubartiin tokko tokkoonuu
dhirsa ifii qabaattuu ti.
3 Dhirsi haqa niitii ifii ka dhirsumma'aa hin dhooggatin;
niitiille haqa dhirsa ifii ka niitumma'aa hin dhooggatin.
4 Niitiin nafa ifii irratti baallii hin qaddu; nafa isi'ii irratti
baallii ka qabu dhirsa isi'ii ti. Akkasuma dhirsille nafa ifii
irratti baallii hin qabu; nafa isaa irratti baallii ta qaddu niitii
isaa ti.
5 Akka jabaattanee daadimattanuuf isin lamaanuu wolii
galtanee yennaa murtootteef yoo teete malee, haqa dhirsaa
fi niitumma'aa wol hin dhooggatin. Sababa kanaan ka ka'e

6:12 1 Qor. 10:23 **6:19** 1 Qor. 3:16; 2 Qor. 6:16

ifi qabachuu dadhaddanee Seexanni akka isin hin ataanne, ammalle wolitti deebi'a'a.

6 Ani isiniif eeyyamiisaaf malee, isin ajajiisaafii moti.

7 Nami duudiin akkuma kiyya adoo niitii fuudhuu dhabe hin fedhaayyu. Waaqi ammoo nama tokko tokkoofuu kennaa adda addaa kenneera. Tokkoof kennaa tokko, kaaniif kennaa dhibii kenneera.

8 Amma worri hin fuudhinii fi hin heerumin, akkasuma haadhotiin hiyyeessaa akka kiyya fuudhaa fi heeruma malee adoo jiraatane dansa'a.

9 Ifi qabatiisa* yoo dadhabane ammoo, addee halchaa fooniitiin gubatanu fuudhuu woyya.

10 Worra fuudheef ajaja kennu qaba; ajaji kunille ka Gootta'aa ti malee kiyyaa moti. Dubartiin heerumte dhirsa ifii irraa gargar hin bayin;

11 yoo baate ammoo, adoo hin heerumin qofuu leetuu ti; yookiin dhirsa ifii woliin araarantuu ti. Akkasuma dhirsille niitii ifii hin lakkisin.

12 Worra dhibi'iin ammoo Goottaa adoo hin te'in, ani akkana jedha. Nami dhugeeffate tokko niitii hin dhugeeffatin yoo qabaatee isiin isa woliin le'iisa jaalatte, inni isii hin lakkisin.

13 Dubartiin dhugeeffatte takkalle dhirsa hin dhugeeffatin yoo qabaattee inni isii woliin le'iisa jaalate, isiin isa hin lakkisin.

14 Abbaan manaa ka hin dhugeeffatin karaa haadha manaa ta dhugeeffatteetiin Waaqaa biratti fudhatama qabaata; haati manaa ta hin dhugeeffatinille karaa abbaa manaa ka dhugeeffateetin Waaqa biratti fudhatama qabaatti. Yoo akkas te'uu dhadde, ijoolleen teessan nama Waaqaa te'uu hin dandeettu. Akka kana yoo leetane ammoo, ijoolleen teessan nama Waaqaa hin teeti.

15 Isin keessaa ka hin dhugeeffatin gargar bayiisa yoo fedhe bayuu ti. Dhirsi dhugeeffataa te'e yookiin niitiin dhugeeffattuu teete, haala akkasiitiin hin hidhamanu. Waaqi nageyaan akka leetanu isin waame.

16 Ati dubartii tana, dhirsa dhugeeffataa hin te'in keeti, takki fayyittuu beettaa? Atille namicha kana, niitii dhugeeffattuu hin te'in teeti, takki fayyittuu beettaa?

Akka Waaqi Waametti Jiraatuu

17 Tokko tokkoon keessan akkuma kennansa Goottaan isinii kennee fi akkuma yennaa Waaqi isin waame jirtanutti jiraadha'a. Kun seera ani wolde'a kiristaanaa duudii keessatti barsiisu.

---

* **7:9** *Ifi qabatiisa:* Toowatiisa **7:11** Mat. 5:32; 19:9; Mar. 10:11-12; Luq. 16:18

18 Nami haqanqabaa qabateen duuba yoo Waaqaan waamame, akka haqanqabaa qabatee hin jirree hin te'in; yoo haqanqabaa qabatee hin jiraatin Waaqaan waamamee jiraate haqanqabaa qabatiisaa hin barbaadin.
19 Wonni guddoon ajaja Waaqaa eegatiisa malee, haqanqabaa qabatiis yookiin qabatuu dhabiis womaayyuu moti.
20 Nami tokko tokkoonuu akka yennaa Waaqi isa waame jirutti le'uu qaba.
21 Yennaa Waaqi si waame garbummaa jala turtee? Yoo teetelle womaa moti. Carraa bilisa bayiisaa yoo dhaggatte ammoo si irra hin tarin.
22 Nami adoo garba te'eeruu Gootta'aan waamame, Gootta'aan bilisummaa dhaggateera; akkasuma nami adoo bilisa te'eeruu waamame Kiristoosiif garbicha.
23 Waaqi gati'iin waan isin bitateef, garboota namaa hin te'ina'a.
24 Obboleeyyan tiyya! Nami tokko tokkonuu yennaa waamame akka jirutti Waaqa woliin jiraatuu ti.

Worra Hin Fuudhinii fi Hin Heerumin

25 Amma marroo worra hin fuudhinii fi hin heerumin jiranuu, Goottaan ajaja naaf hin kennine. Ani ammoo, akka nama marartii Gootta'aa dhaggatee addatamaa te'eetitti, yaada kiyya isinitti kenna.
26 Yennaan amma keessa jirru rakkittuu waan iteeteef, nami akkuma jirutti adoo le'e dansaa natti fakkaatti.
27 Yoo niitii fuutee jiraatte isii lakkisiisaa hin barbaadin, Yoo fuutee hin jirre ammoo fuudhiisaa hin barbaadin.
28 Yoo fuute ammoo, cubbuu hujje jechuu kiyyaa moti; akkasuma durrittiin takka yoo heerumte cubbuu hujje jechuu kiyyaa moti. Te'uu malee worri fuudhuu fi heerumu biyya lafaa tana irratti rakkoo le'ii hedduu qabaatan; ani ammoo, rakkinna kana jalaa akka baatanuuf jedhee isin gorsa.
29 Obboleeyyan tiyya! Wonni ani isiniin jedhu barri gabaabbateera; yoona worri niitii qabu akka niitii hin qannee te'ee le'uu ti.
30 Worri gaddu akka hin gaddineetitti, worri gammadu akka hin gammanneetitti le'uu ti; worri meya bitatu akka womaa hin qannee te'uu ti.
31 Worri karra biyya lafaatitti fayyadamu akka womaa hin fayyadannee te'ee le'uu ti. Sababille biyyi lafaa tun hin tarti.
32 Ani akka isin yaaddoo malee leetanu fedha. Nami hin fuudhin waan ittiin Goottaa gammachiisu waan barbaaduuf, yaadi isaa hujii Gootta'aa irratti xiyyeeffata.
33 Nami fuudhe ammoo, niitii ifii gammachiisiisaa waan barbaaduuf, yaadi isaa waan biyya lafaatiif haajama.

34 Akka kanaan yaadi isaa addee lamatti qoodameera. Dubartiin hin heerumin yookiin durrittiin takka nafaa fi ayyaanaan woyyoontee ta Gootta'aa te'iisa waan barbaadduuf, yaadi isi'ii hujii Gootta'aatiif haajama; dubartiin heerumte ammoo, dhirsa ifii gammachiisiisaaf waan barbaadduuf waan biyya lafaatiif haajanti.

35 Ani akka isiniif toltuuf tana jedhe malee, isin hidhiisaaf moti. Isin waan sirrii te'ee fi waan male hujaa, gadhaa tokkoon tajaajila Gootta'aatiif akka ifi kennitanu fedha.

36 Nami tokko durra kadhateeru woliin wonni godhiisatti jiru sirrii yoo itti hin fakkaatin, ganni isi'iille dabariisa yoo geyee jiraate, woli fuudhiisi isaaniille yoo sirrii itti fakkaatte akkuma fedhe san yoo fuudhe cubbuu itti hin teetu.

37 Nami tokko ammoo, gadhaa kutatee, wonni isa dirqansiisu yoo hin jiraatin, halchaa ifiille toowatiisa dande'ee, durrittii kadhateeru san fuudhuu dhabiisaaf yoo murteeffate dansaa godhe.

38 Maarre nami fuudhu dansaa godha; ka hin fuune ammoo san caalaa dansaa godha.

39 Haati manaa haga abbaan manaa isi'ii lubbu'uun jiru seera fuudhaa fi heerumaatiin hidhanteerti; yoo dhirsi irraa du'e ammoo, nama ifii feete heerumiisaaf isiin bilisa. Teetuu malee nami isiin heerumtu sun dhugeeffataa te'uu qaba.

40 Akka yaada kiyyaatitti adoo hin heerumin yoo teette, irra caalaa gammadaan leeti. Anille Ayyaana Waaqaa qaba jedhee heda.

8

Horii Waaqota Dharaatiif Qalame

1 Marroo horii waaqota dharaatiif qalamee gaaffii na gaafattane ilaalchisee:

Nuuti marti beekkumsa akka qannu hin beenna. Beekkumsi akkasii nama bondhoorsa; jaalalli ammoo hin jabeessa.

2 Nami wo beeka ifiin jedhu, haga beeku'uu maleeyyuu hin beenne.

3 Nami Waaqa jaalatu ammoo Waaqaan ka beekkame te'a.

4 Maarre, marroo horii waaqota dharaatiif qalame nyaatiisaa yoo teete, waaqi dharaa dhugumaan jireenna akka hin qanne, akkasuma Waaqa tokkocha malee ka dhibiin akka hin jirre hin beenna.

5 Adoo Waaqa hin te'in waaqota jedhamanee, waaqotii fi goottoti waamamanu hedduun ol-gubba'aa fi lafa irra jiran yoo jedhamanelle,

6 nu'uuf ammoo Waaqa tokkocha calla'atti jira. Inni Waaqa
Abbaa wonni duuchiin isaan dadantee fi nuutille isaaf ji-
raannu; akkasuma Goottaan, Yesuus Kiristoos calla'a. Inni
ka wonni duudiin karaa isaatiin dadantee fi ka nuuti karaa
isaatiin jiraannu.

7 Nami marti ammoo dhugaa tana hin beeku. Worri
gariin haga ammaa waaqota dharaa waaqonfatiisa waan
barataneef, foon horii qalamee san yennaa nyaatanu, akka
foon waaqota dharaatiif qalameetitti yaadatan; wodanaan
isaaniille dadhabaa waan te'eef hin battowan.

8 Sagaleen gara Waaqaa nu hin dhiyeessitu; yoo nyaatuu
dhanne womaa nu irraa hin dhidhatu; yoo nyaannelle
womaa nu'uuf hin ede'amu.

9 Bilisummaan teessan tun ammoo, worra dhugeef-
fanna'aan hin jabaatiniif gufuu akka hin teene ifi eegadha'a.

10 Ani beekkumsa qaba jettee galma waaqota dharaa
keessatti ati nyaatiisatti jirtuun, nami wodanaan isaa dad-
habaa te'e tokko yoo si dhagge, wonni kun akka inni horii
waaqota dharaatiif qalame nyaatuuf isa hin kakkaachuu?

11 Maarre nami dhugeeffanna'aan hin jabaatin, obboleessa
keeti ka te'e, ka Kiristoos du'eef sababa beekkumsa keetiitiin
bada.

12 Karaa kanaan kiristaana dhibii yakkiisaa fi wodanaa
isaanii dadhaba madeessiisaan Kiristoos yakkitan.

13 Tanaaf wonni ani nyaadhu obboleessa kiyya ta gufaachi-
ittu yoo teete, isa akka hin gufachiinneef jedhee ijjumaa foon
hin nyaadhu.

9

Mirga Ergantootaa

1 Ani nama bilisummaa qabuu motii? Ani ergama'aa motii?
Ani Goottaa keenna Yesuus hin dhagginee? Isin Gootta'aan
bu'aa hujii tiyyaatii motii?

2 Ergamaa te'uun kiyya worra dhibii biratti fudhatama
dhabulle, ani isiniif ergama'a. Sababille, Gootta'atti waan
dhugeeffattaneef isinuu beessisa ergamaa te'iisa kiyyaa ti.

3 Worra na busheeshuuf ani deebii qaba:

4 waan nyaannuu fi waan unnu dhaggatiisaaf mirga hin
qannuu ree?

5 Akka Ergantoota dhibi'ii, akka obboleeyyan Gootta'aatii
fi akka Pheexroosii, nuutille niitii dhugeeffatte ifi faana fud-
hannee woliin deemiisaaf mirga hin qannuu?

6 Yookiin anaa fi Baarnaabaas calla'attuu waan le'ii teen-
naatiif hujatuu qannaa?

7 Nami loltuu te'ee mindaa malee beesee ifiitiin tajaajilu
eennu? Nami muka woyni'ii dhaabee midhaan isi'ii hin
nyaanne eennu? Nami horii tissaa aanan hin unne eennu?
8 Ani akka yaada namaa callaa kana jedhaaraa? Seerri
Muuse'eetuu akkana hin jedhuu?
9 Seera Muuse'ee keessatti, «Qotiyyoo midhaan dhowiisatti
jirtu afaan hin hidhin» ka jedhu barreeffameera. Amma
Waaqi marroo qotiyyo'ootiif haajamee tana jedhee?
10 Waaqi marroo teennaafii motii tana jedhe ree? Nami lafa
qotuu fi nami midhaan dhowu qooda midhaanii dhaggadha
jedhee akkuma addii godhatu, dhugumaan wonni kun mar-
roo teennaaf barreeffante.
11 Nuuti waan jireenna ayyaanaatiif barbaachisu isinii fa-
caannee, waan jireenna fooniitiif barbaachisu isin irraa yoo
haammanne waan guddo'oo ree?
12 Worri dhibiinuu waan akkasii isin irraa dhaggatiisaaf
mirga ka qabanu yoo teete, nuuti mirga kana caalu attam
qabaatuu dhanna ree? Nuuti ammoo mirga kanatti hin
fayyadanne. Oduu Gammadaa ta Kiristoosiitiif gufuu akka
hin teeneef, nuuti waan mara ossanne.
13 Worri Galma Waaqaa keessa tajaajilu sagalee ifii Galma
Waaqaa keessaa akka dhaggatuu fi worri addee ciinca'aatitti
ciincaa dhikeessu qooda ciinca'aa akka dhaggatu hin beet-
tanuu ree?
14 Akkasuma worri Oduu Gammadaa lallabu waan ittiin
le'anu hujii tana irraa akka dhaggatanu Goottaan ajajeera.
15 Ani ammoo mirga kana keessaa tokkolle'etti hin
fayyadanne; kana ka barreessaarulle akka tana naa
gootanuufii moti. Waan ani ittiin ifi jaju nami gatii
dhassiisu'uu mannaa du'u naa woyya.
16 Ani Oduu Gammadaa waan odeesseef ifi jajuu hin qabu.
Kana godhuun naaf dirqama; Oduu Gammadaa yoo lallabuu
dhabe naaf aanne'e!
17 Fedha kiyyaan tana yoo godhe, gatii hin dhaggadha;
fedha kiyya malee yoo godhe ammoo, hujii Waaqa biraa
hadara'aan natti kennante muummesse jechu'u.
18 Gatiin dadhabbii tiyyaa maan ree? Gatiin dadhabbii
tiyyaa mirga ifii qabu adoo itti hin fayyadamin, mindaa
malee akkanumaan Oduu Gammadaa lallabu'u.
19 Ani nama bilisa malee, nama tokkolle'eef garbaa moti;
ammoo haga dande'ame worra hedduu fayyisiisaaf garba ifi
godheera.
20 Yihudoota fayyisiisaaf Yihudoota biratti akka Yihu-
dootaa te'e. Ani seeraan jala jiraatuu dhabulle, worra seer-
aan jala jiru biratti akka nama seeraan jala jiruu te'e.

9:11 Rom. 15:27 **9:14** Mat. 10:10; Luq. 10:7

21 Ani Seera Waaqaa ka qabuu fi Seera Kiristoosiitiin jala
jiraadhulle, worra Yihudoota hin te'in ka seera hin qanne
fayyisiisaaf akka nama seera hin qannee te'e.
22 Worra dhugeeffanna'aan dadhabaa te'e fayyisiisaaf,
akka worra dadhaba'aa te'e. Worra garii fayyisiisaaf nama
duudii woliin waan duudii te'e.
23 Ani eebba Wongeelaa qoodamiisaaf, Wongeelaaf jedhee
tana duudii godha.
24 Worri wol doggomu duudiin akka rukkisuu fi isaan
keessaa tokkochi callaan badhaasa akka fudhatu hin beet-
tanuu? Isinille akkasuma badhaasa akka dhaggattanu
rukkisa'a.
25 Worri doggommo'oof qophowu mara leenjii jadduu
leenji'a. Isaan badhaasa taree badu dhaggatiisaaf kana god-
han; nuuti ammoo badhaasa bara baraa akka dhaggannuuf
tana goona.
26 Tanaaf ani akka nama yaada hin qannee toluma hin
rukkisu; ani akka nama qilleensa tuntummu'uun dhowuu
nama toluma aggatuu moti.
27 Worra dhibi'iif Oduu Gammadaa lallabeen duuba, ani
ifiif akka doggommi'iin ala hin teene, nafa kiyya adabaa akka
naaf ajajamu godha.

10

Waaqota Dharaa Hin Waaqonfatina'a

1 Obboleeyyan tiyya! Akka abbootii teenna duumensi
isaaniin gubbaa jiraatee sooressee fi akka isaan martinuu
abbaayaa diintuu keessa qaxxaamurane isin qaabachiisuu
fedha.
2 Isaan duudiin hordofattoota Muuse'ee te'iisaaf duumen-
saa fi Abbaayaa guddoo tanatti cuuphamane.
3 Isaan martinuu sagalee ayyaanaa ta wol fakkaattu
nyaatane.
4 Isaan martinuu unii ayyaanaa ta wol fakkaattu una-
neeran. Uniin isaan unanelle rassaa ayyaanticha isaan hord-
ofiisatti jiru irraa maddite; rassaan sunille kiristoos.
5 Teetuu malee, Waaqi isaan keessaa worra heddu'utti
waan hin gammadiniif reeffi isaanii goomolee keessatti bit-
tinnowee hafe.
6 Isaan waan hantuu akka halchane, nuutille waan hantuu
akka hin halchine wonni kun nu'uuf fakkeenna nu ifi eeg-
gachiisu te'eera.
7 Akkuma Barreeffam Woyyichi, «Kolbaan nyaataa fi
unto'oof teette; caaqaa sirbiisaafille kaate» jedhu, isinille
akka isaan waaqota dharaa waaqonfatane, waaqota dharaa
hin waaqonfatina'a.

8 Isaan keessaa worri gariin sagaagalee nami kum diddamii sad guyyaa tokkotti akkuma dhumate, nuutille sagaagaluu hin qannu.
9 Isaan keessaa gariin Goottaa haga ilaalane akkuma bofaan ijjeefamane, nuutille Goottaa haga ilaaluu hin qannu.
10 Isaan keessaa gariin gungumanee, ergamaa Waaqaa ka balleessuun akkuma badane isinille hin gungumina'a.
11 Wonni kun duudiin nu'uuf fakkeenna akka teetuuf isaan dhaqqadde; nu worra bara muumme'ee keessa jirruuf ammoo, ifi eeggannoo akka teetuuf barreeffante.
12 Tanaaf nami ani dhaabbadheera jedhee yaadatu, akka hin jinne ifi eegatuu ti.
13 Haga ilaallatam namatti dhufee hin beenne, isinitti hin dhunne. Waaqi addatamaa waan te'eef, akka hunna teessaniin ol haga ilaallatantanuuf isinitti hin lakkisu. Ammoo yennaa haga ilaallatantanu jabeenna ittiin ossattanu isinii kennaa, karaa keessaa baatanu isiniif qopheessa.
14 Maarre jaalota tiyya! Waaqota dharaa waaqonfatiisa irraa fagaadha'a.
15 Ani isin worra hubatu waan teetaneef dubbadha; waan ani dubbadhu isinuu mura'a.
16 Muduunuu yennaa Irbaata Gootta'aa fudhannu itti fayyadannu, ta Waaqalle galateeffannuuf keessaa yennaa unnu eebba dhiiga Kiristoosii fudhatiisatti jirraa motii? Daabboo caccaffannulle yennaa nyaannu eebba foon Kiristoosii fudhatiisatti jirraa motii?*
17 Daabboon takkaan waan jirtuuf, nuuti hedduu teenulle, duudiin keenna daabboo takkaa irraa waan qoodannuuf nuuti nafa tokkocha.
18 Me kolbaa Israa'elii ilaala'a; worri waan ciinca'aaf dhikaatu nyaatu, tajaajila addee ciinca'aa qoodamiisatti hin jiruu ree?
19 Eegasuu, ciincaan waaqota dharaatiif dhiyaatu, yookiin waaqoti dharaatuu bu'aa qaban jechuu kiyyaa ree?
20 Waawwoo! Worri waaqota dharaa waaqonsu durriisaaf ciincaa dhikeessa malee, Waaqaafii moti. Akka isin durriisota woliin jaalontanuufille ani hin barbaadu.
21 Isin muduunuu Gootta'aa keessaa unaa, muduunuu durriisotaa keessalle'ee unuu hin dandeettanu; isin qorii Gootta'aa keessaa nyaataa, qorii durriisotaa keessalle'ee nyaatuu hin dandeettanu.

---

* **10:16** Hiikkaan gariin: «Dhiiga Kiristoosii woliin tokkummaa ta qadduu motii ree? Daabboon nuuti irraa caffannee nyaannu foon Kiristoosii woliin tokkummaa ta qadduu motii ree?» jedha. **10:16** Mat. 26:26-28; Mar. 14:22-24; Luq. 22:19-20

22 Yookiin nuuti Goottaa hinaassisaarraa ree? Nuuti isa caalaa jajjabaa ree?
23 «Wonni marti eeyyatanteerti» jedhama, ammoo wonni marti bu'aa hin qaddu. Wonni marti eeyyatanteerti; wonni marti ammoo hin jabeessitu†.
24 Nami tokko tokkonuu bu'aa mataa ifii callaa barbaaduu adoo hin te'in, bu'aa worra dhibi'iitille'eef yaaduu ti.
25 Mama wodanaa keessan keessaa ka'u lakkisa'aatii, foon dikko'otti gurguramu duudii nyaadha'a.
26 Sababille akkuma Barreeffam Woyyichi jedhutti, «Lafaa fi wonni isii irra jiru duudiin ka Gootta'aa ti».
27 Nami hin dhugeeffatin tokko areerti'iif yoo isin waame, isinille dhaqiisaaf yoo murteeffattane, waan isin duratti dhiyaate, mama wodanaa keessan keessaa ka'u lakkisa'aatii nyaadha'a.
28 Ammoo nami tokko, «Kun waaqota dharaatiif ka ciinceffameeru» jedhee yoo isinitti hime, marroo namicha isinitti himeetii fi wodanaa isaatiif jedha'aatii hin nyaatina'a.
29 Wodanaa jechuun kiyya, wodanaa namicha sanii tuqa jechuu kiyya malee, wodanaa keessanii moti.
Eegasuu sababa wodanaa nama dhibi'iitiif, bilisummaa tiyya irratti maaf muranti ree?
30 Ani Waaqa galateeffataa yoo nyaadhe, waan ittiin Waaqa galateeffadhuuf maaf komatama?
31 Maarre yennaa nyaattanulle te'e yennaa untanu, yookiin waan gootanu mara ulfinna Waaqaatiif godha'a.
32 Worra Yihudootaa yookiin worra Yihudoota hin te'in yookiin wolde'a Kiristaana Waaqaa hin gufachiisina'a.
33 Ani nami duudiin akka fayyuuf bu'aa worra dhibi'ii malee, bu'aa mataa kiyyaa adoo hin barbaadin, waan huju maraan nama akkuma gammachiisu isinille akkasuma godha'a.

11

1 Akkuma ani Kiristoos fakkaadhu isinille na fakkaadha'a.

Waaqonfannaa Malte

2 Waan duudi'iin yennaa maraa na qaabataa, barsiisa ani isin barsiise waan qabattaneef isin leellifadha.
3 Ammoo Kiristoos mataa dhiiraa, dhiirti mataa dubarti'ii, Waaqille mataa Kiristoosii akka te'e akka beettanu barbaada.
4 Dhiirti hagooggattee daadimattu yookiin raaga dubbattu ifi salphitti.
5 Akkasuma dubartiin mataa ifii hin hagooggatin daadimattu yookiin raaga dubbattu, dhiira dubartii irratti baallii

† **10:23** *Hin jabeessitu:* Hin ijaartu **10:23** 1 Qor. 6:12 **11:1** 1 Qor. 4:16; Filp. 3:17

qaddu salphitti. Dubartiin mataa ifii hin hagooggatin, akka mataa haadatteetitti laakkowanti.
6 Dubartiin mataa ifii ta hin hagoogganne yoo teete,
rifeensa mataa ifii murattuu ti; rifeensa mata'aa muratiis
yookiin haadatiis ka isii salphisu yoo te'e ammoo, mataa ifii
hagooggattuu ti.
7 Dhiirti bifa Waaqaatii fi ulfinna Waaqaa ta mudhittu
waan teeteef, mataa ifii hin hagooggatin. Dubartiin ammoo
ulfinna dhiiraa mudhitti.
8 Sababille dubarti'ittuu dhiira irraa dhaggame malee, dhi-
irti dubartii irraa hin dhagganne.
9 Akkasuma dubarti'ittuu dhiiraaf dadante malee, dhiirti
dubarti'iif hin dadanne.
10 Marroo kanaa fi sababa ergantoota Waaqaatiif, dubar-
tiin hagoogguu beessisa baalli'ii teete san hagooggatuu ti.
11 Jireenna Gootta'aan qannuun dubartiin dhiira malee hin
jiraattu; dhiirtille dubartii malee hin jiraattu.
12 Akkuma dubartiin dhiira irraa dhaggante, dhiirtille
dubartii irraa dhalatte; wonni duudiin ammoo Waaqa irraa
dhagganti.
13 Me isinuu mura'a; dubartiin adoo mataa ifii hin ha-
googgatin wolde'a kiristaanaa keessatti Waaqa daadimatuun
waan malee?
14 Dhiirti rifeensa mataa ifii dheereffachuun salphinna
akka te'e, aadaan le'ii namaatuu isin hin barsiittuu?
15 Dubartiin ammoo rifeensa dheeraa yoo qabaatte, isi'iif
ulfinnaa motii ree? Rifeensi isi'iille akka ittiin ifi gollattuuf
kenname.
16 Nama yaada kanaan moromuu barbaaduuf ammoo,
nuuti yookiin wolde'ooti kiristaanaa ka Waaqaa, aadaa
dhibii hin qannu.

Irbaata Gootta'aa
(Mat. 26:26-29; Mar. 14:22-25; Luq. 22:14-20)

17 Yennaa waaqonfanna'aaf wolitti qabantanu, dansaa
caalaa hantuu waan gootanuuf, barsiisa amma isinii ken-
nuun isin hin leellifadhu.
18 Waan duudi'iin dura, wolde'i kiristaanaa keessan yen-
naa wolitti qabamu, gargar bayiisi odduu teessan akka jiru
dhage'eera; wonni ani dhage'elle gamis dhugaa akka te'e hin
dhugeeffadha.
19 Isin keessaa worri dhugaa irra jiru fowamee akka
beekkamu, odduu teessanitti gargar bayiisi jiraatuu qaba.
20 Yennaa wolitti qabantanu Irbaati isin nyaattanu ka
Gootta'aatii moti.
21 Sababille yennaa nyaattanu namuu kuun kaan adoo hin
eegin qofuu nyaata. Akka kanaan kuun hin beelowa, ka
dhibiin hin machowa.

22 Isin mana itti nyaattanuu fi untanu hin qaddanuu?
Yookiin wolde'a kiristaanaa ka Waaqaa hin tuffattanii?
Yookiin worra woy hin qanne qaanessitanii? Ani maan
isiniin jedhu ree? Marroo waan kanaatiif isin leellifadhaa
ree? Ani ijjumaa isin hin leellifadhu.
23 Barsiisi ani Goottaa irraa fudhadhee isiniif dabarsee
kenne kana: Goottaan Yesuus halkan dabarfamee kenname
xaltaa daabbo'oo fuudhee,
24 Waaqaaf galata galchee, cassee, «Kun foon kiyya, ka
isiniif te'u; kana qaabbii tiyyaaf godhadha'a» jedhe.
25 Akkasuma Irbaataan duuba muduunuu fuudhee, «Mu-
duunuun tun gondooroo haareya dhiiga kiyyaan teetu; yennaa
isii untanu mara qaabbii tiyyaaf godhadha'a» jedhe.
26 Isin yennaa xaltaa daabbo'oo kana nyaattanuu fi mudu-
unuu tana untanu mara, haga Goottaan deebi'ee dhufutti
du'a isaa lalladdan.
27 Tanaaf eennulle akka hin malleen, daabboo Gootta'aa
yoo nyaate, yookiin muduunuu Gootta'aa yoo une, foonii fi
dhiiga Gootta'aa waan salphiseef itti gaafatama.
28 Maarre, eennulle daabboo tana adoo hin nyaatin, mudu-
unuu tanalle adoo hin unin ifi qorqoruu qaba.
29 Eennulle foon Gootta'aa maan akka te'e adoo hin hu-
batin, foon Gootta'aa yoo nyaate, muduunuu Gootta'aalle yoo
une yakkaamessa ifi godha*.
30 Sababa kanaaf isin keessaa worri hedduun dadhabee,
worri hedduun dhibamee, worri gariille du'e.
31 Adoo dursinee ifi qorqorree† jiraanne, sila Waaqa duratti
yakkaameyyii hin teenu‡.
32 Ammoo biyya lafaa woliin akka nu'utti hin muranne,
Goottaan ammuma nu'utti muree nu adaba.
33 Tanaaf obboleeyyan tiyya! Irbaata Gootta'aatiif yennaa
wolitti qabantanu wol eega'a.
34 Wolitti qabamuun keessan yakkaa ifitti mursiisiisaaf§
akka hin teene, nami isin keessaa beelaye yoo jiraate mana
ifiititti nyaatuu ti. Marroo waan dhibi'ii ani yennaa achi
dhufu, qajeelfama isinii kenna.

12

Kennansa Ayyaana Woyyichaa

1 Obboleeyyan tiyya! Amma marroo kennansa Ayyaana
Woyyichaa akka beettanu barbaada.

---

* **11:29** *Yakkaamessa ifi godha:* Yookiin muraa ifi irratti fida † **11:31** *Ifi qorqoree:* Yookiin ifitti murree ‡ **11:31** *Yakkaameyyii hin teenu:* Yookiin nu'utti hin murantuuyyu § **11:34** *Yakkaa ifitti mursiisiisaaf:* Yookiin mura'aaf

2 Isin duri yennaa Waaqatti hin dhugeeffatin, karaa irraa
gortanee gara waaqota dharaa ka dubbatiisa hin dandeen-
nee, oofamaa akka turtane hin beettan.
3 Tanaaf nami Ayyaana Waaqaatiin sooreffamee, Yesuus
abaaru hin jiru; akkasuma Ayyaana Woyyichaan yoo soor-
effame malee eennulle, «Yesuus Gootta'a» ka jedhu akka hin
jirre akka beettanu barbaada.
4 Kennansi adda addaa jira; Ayyaanni Woyyichi ammoo
tokkochuma.
5 Tajaajilli adda addaa jira; Gootaan ammoo tokkochuma.
6 Hujiin adda addaa jirti; waan mara nama duudii keessatti
ka huju Waaqa tokkochuma.
7 Kennansi Ayyaanaa ka nama duudii keessatti mudhatu,
bu'aa nama duudi'iitiif kenname.
8 Ayyaanni Woyyichi tokkoof dandeettii qaroomaan dub-
batiisaa hin kenna; ka dhibi'iif Ayyaanni sunuu dandeettii
beekkumsaan dubbatiisaa hin kenna.
9 Tokkoof Ayyaanni sunuu dhugeeffannaa hin kenna; ka
dhibi'iif kennansa dhibee irraa fayyisiisaa hin kenna.
10 Tokkoof hunna bilbaasa hujiisaa, kaaniif hunna raaga
dubbataa hin kenna; ka dhibi'iif dandeettii ittiin kennansa
Ayyaana Woyyichaatii fi ayyaana hama'aa addaan baasiisaa,
tokkoof dandeettii afaan haareya adda addaatiin dubbati-
isaa, ka dhibi'iif dandeettii ittiin waan afaan adda addaatiin
dubbatame addaan baasiisaa hin kenna.
11 Ayyaana tokkochuma sanitti tana duudii godha;
Ayyaanni Woyyichi akka fedhetti nama tokko tokkoofuu
kennansa addaa kenna.

Nafi Tokko Qooda Adda Addaa Qaba

12 Nafi tokkochi qooda* adda addaa qaba; nafi tokkochi
qooda hedduu qaba. Akkasuma Kiristoosille akka nafa
tokkocha qooda hedduu qabuu ti.
13 Nuuti Yihudoota yoo teenelle, worra Giriikootaa yoo
teenelle, garboolee yoo teenelle, worra bilisa yoo teenelle,
nafa tokkocha akka teenuuf Ayyaana Woyyichaan cuuphan-
neerra; nuuti duudiinuu akka unnuuf Ayyaanni tokkochi
nu'uuf kennameera.
14 Nafi qooda hedduu irraa hujame malee, qooda tokko
callaa irraa hin hujanne.
15 Miilli harkaan, «Ani harka waan hin te'iniif, qooda
nafaatii moti» yoo jedhe, qooda nafaa te'uun isaa oolchaa hin
qabu.
16 Gurrille, «Ani ila waan hin te'iniif, qooda nafaatii moti»
yoo jedhe, qooda nafaa te'uun isaa oolchaa hin qabu.

---

* **12:12** *Qooda:* Mitikaa **12:12** Rom. 12:4-5

17 Nafi duudiin adoo ila te'e, sila maaniin woy dhage'a? Nafi
duudiin adoo gurra te'e, sila maaniin foolee fuudha?
18 Waaqi ammoo, qooda nafa duudi'ii adda addaan akka ifii
barbaadetti, addee addee isaatitti qopheesse.
19 Qoodi nafaa duudiin, qooda nafaa tokko callaa yoo te'e,
nafi eessa jiraata laati?
20 Kanaaf akka amma jirutti, qoodi nafaa heddu'u; nafi
ammoo tokkocha.
21 Maarre ilti harkaan, «Ati naaf hin barbaachittu» yookiin
mataan miilaan, «Ati naaf hin barbaachittu» jechuu hin
dande'u.
22 Qooda nafaa keessaa irra caalaa dadhabaa fakkaatanee
ka mudhatanuuyyuu, guddoo barbaachisan;
23 qooda nafa keennaa keessaa ka ulfinna diqqaa qabanu
fakkaatanee nu'utti mudhatanuuf, caalchinnee ulfinna ken-
nina; qooda nafa keennaa ka fokkisiisanu fakkaatanee ka
nu'utti mudhatanuuf ammoo, caalchinnee kabajjaa kenni-
nee hin eeganna.
24 Qooda nafa keennaa ka ilatti mudhattuuf ammoo, wonni
kun duudiin hin barbaachittu. Waaqi ammoo, qoodi nafaa
tuffatamaan ulfinna irra caalu akka qabaatu wolitti qabeera.
25 Qooda nafaa wodhakkaa garaa garummaan adoo hin
jiraatin, akka woliif yaadatanuuf inni tana godhe.
26 Qooda nafaa keessaa tokko yoo rakkate, ka hafanelle isa
woliin rakkatan; isaan keessaa tokko ulfinna yoo dhaggate,
ka hafanelle isuma san woliin gammadan.
27 Amma isin duudiin nafa Kiristoosii ti; tokko tokkoon
keessanuu qooda nafa isaa ti.
28 Waaqi wolde'a kiristaanaa keessatti dursee ergantoota,
itti aansee raagota, sadeessoo barsiisota, achiin duuba worra
bilbaasa huju, isaanitti aansee worra kennansa dhibamaa
fayyisiisaa qabu, worra kennansa namoota qarqaariisaa
qabu, bulchitootaa fi worra afaan haareyaan dubbatanu
kaaseera.
29 Duudiinuu ergantootaa ree? Duudiinuu raagotaa ree?
Duudiinuu barsiisotaa ree? Duudiinuu bilbaasa hujanii ree?
30 Duudiinuu kennaa dhibamaa fayyisiisaa qabanii ree?
Duudiinuu afaan haareyaan dubbatanii ree? Duudiinuu
afaan haareyaan ka dubbatame hiikuu dande'anii ree?
31 Isin ammoo kennaa caaltu dhaggatiisaaf jabaadha'a.

Anille karaa duudii irra caalu isinitti hin mudhisa.

13

Jaalala Dhugicha

1 Afaan namootaatii fi ergantoota Waaqaatille'een dubbadhee, jaalala qabaachuu yoo dhabe, ani akka bilbila iyyuu yookiin akka sibiila qilillisuu ti.
2 Raaga dubbatiisaaf kennaa qabaadhee, dhossaa duudii beekee, beekkumsa duudii qabaadhee, dhugeeffannaa guddoo ta gaara adde'ee buqqittu qabaadhee, jaalala qabaatuu yoo dhabe ammoo, ani womaa moti.
3 Waan qabu mara hiyyeeyyi'iif kennee, nafi kiyyalle akka gubatuuf* dabarsee kennee, jaalala qabaatuu yoo dhabe ammoo, womaa naa hin baatu.
4 Jaalalli ossaamessa; jaalalli arja'a; jaalalli hin hinaafu; hin bondhooru; ifi hin jaju.
5 Jaalalli jallichaa moti; jaalalli bu'aa ifii qofa hin barbaadu; jaalalli hin bilinjawu; jaalalli yakkaa hin laakkowu.
6 Jaalalli dhuga'atti malee, hammeennatti hin gammadu.
7 Jaalalli yennaa mara hin ossa; yennaa mara dhugeeffata; yennaa mara hin addata; yennaa mara ciniinnatee ossata.
8 Jaalalli ijjumaa hin badu; ammoo raaga dubbatiisalle yoo te'e, hin hafa; afaan haareyaan dubbatiisalle yoo te'e, hin hafa; beekkumsalle yoo te'e, hin hafa.
9 Sababille wonni nuuti beennu gamisa; raagi nuuti dubbannulle gamisa.
10 Wonni mijuu teete yennaa dhuttu, wonni gamisa teete hin baddi.
11 Ani yennaa ijoolle'ee akka ijoolle'ee dubbadhe; akka ijoolle'ee yaadadhe; akka ijoolle'ee herrege; amma ammoo, guddadheen duuba amala ijoollumma'aa lakkiseera.
12 Wonni amma nuuti dhagginu akka daaw'itii keessatti caararra'aan dhagginuu ti; yennaa san ilumaan hin dhaggina. Wonni ani amma beeku gamisa; yennaa san qixxee Waaqi na beekutti, beekkumsa guutuu hin qabaadha.
13 Yoona dhugeeffannaan, addi'ii fi jaalalli, isaan sadiinuu jabaatanee jiraatan; isaan kana keessaa ka caalu ammoo jaalala.

14

Kennaa Raagaatii Fi Afaan Haareyaan Dubbatiisaa

1 Jaalala hordofa'a; kennaa Ayyaana Woyyichaa, keessattuu raaga dubbatiisaa akka dhaggattanu jabaadha'aa barbaada'a.
2 Nami afaan haareeyaan dubbatu, waan inni dubbatu ka beeku waan hin jirreef, Waaqatti dubbata malee namootatti

13:2 Mat. 17:20; 21:21; Mar. 11:23 * **13:3** Woraabbiin durii durii gariin, «Ifi jajiisaaf» jedhan

hin dubbatu; inni hunna Ayyaana Woyyichaatiin dhossaa dhuga'aa dubbata.
3 Nami raaga dubbatu, namoota ijaariisaaf, jabeessiisaa fi jajjabeessiisaa dubbata.
4 Nami afaan haareyaan dubbatu mataa ifii callaa ijaara; ka raaga dubbatu ammoo wolde'a kiristaanaa ijaara.
5 Isin duudiin afaan haareyaan akka dubbattanu hin jaaladha; ammoo san caalaa kennaa raaga dubbatiisaa akka qabaattanu jaaladha. Waan afaan haareyaan dubbatame san, akka wolde'i kiristaanaa ittiin ijaaramu nami tokko yoo hiike malee, nama afaan haareyaan dubbatu caalaa ka raaga dubbatutti caala.
6 Maarre obboleeyyan tiyya! Ani mudhii yookiin beekkumsa yookiin raaga yookiin barsiisa tokko adoo hin dubbatin, afaan haareya calla'aan dubbataa gara keessan yoo dhufe, maan isinii baya?
7 Suusullee yookiin kiraara meya lubbuu hin qanne irrattuu, qoonqoon afuufantu yookiin dhowantu sun qoonqoo adda addaa yoo hin qabaatin, qoonqoon isaan dhageessisanu ta attamii akka teete attamiin beekkanti ree?
8 Tultullaan afuufamee, qoonqoon isaalle qulloottee yoo beekkamuu dhadde, eennuttuu lolaaf qophowa ree?
9 Akkasuma, wonni isin afaan haareyaan dubbattanu ka hin beekkanne yoo te'e, nami waan isin dubbattane attamiin beekuu dande'a ree? Isin akka waan qilleensatti dubbattanuu teetan.
10 Biyya lafaa irratti afaan hedduun adda addaa jira; isaan keessaa hiikkaa ka dhabe hin jiru.
11 Ani hiikkaa afaan dubbatamuu san yoo beekuu dhabe ammoo, nama dubbatu biratti orma te'a; innille orma natti te'a.
12 Maarre isin kennaa Ayyaana Woyyichaa dhaggatiisaaf eega dharraatane, waan duuchii caalaa kennaa wolde'i kiristaanaa ittiin ijaaramu akka dhaggattanu jabaadha'aa barbaada'a.
13 Tanaaf nami afaan haareyaan dubbatu, waan dubbate san hiikuu akka dande'u daadimatuu qaba.
14 Ani afaan haareyaan* yoo daadimadhe, ayyaanni kiyya hin daadimata; qalbiin tiyya ammoo womaa hin hujju.
15 Maan godhuu qaba? Ani ayyaana kiyyaan hin daadimadha; qalbii tiyyaalle'een ammoo hin daadimadha; ayyaanaan hin faarsa; qalbii tiyyalle'een ammoo hin faarsa.
16 Ati ayyaana keetiin yoo Waaqa galateeffattu, nami wonni ati jettu haareya itti teetee, hiikkaa dubbi'ii hin beekin,

* **14:14** *Afaan haareyaan:* Afaan hin beekkanneen

daadimannaa galataa ta ati dhikeessitutti, «Attam Ameen» jechuu dande'a ree?

17 Daadimannaan galataa ta ati dhikeessite dansaa teetulle, nami dhibiin ammoo ittiin hin jabaatu.

18 Ani isin duudii caalaa afaan haareyaan waan dubbadhuuf, Waaqa galateeffadha.

19 Te'uu malee wolde'a kiristaanaa keessatti, afaan hin beekkanneen jecha kuma kudhan dubbachuu irra, namoota dhibii barsiisiisaaf, jecha shan afaan beekkamuun dubbatuu jaaladha.

20 Obboleeyyan tiyya! Waan hantu'uuf daa'immaan te'a'a; yaada keessaniin ammoo worra guddatane te'aa malee, daa'immaan hin te'ina'a.

21 Barreeffama Woyyicha keessatti,

«‹Ani karaa namoota afaan haareya dubbatanuutii fi
karaa namoota afaan ormaa dubbatanuutiin,
kolbaa tanatti hin dubbadha;
tun teetulle kolbaan tiyya ana hin dhageettu› jedha
Goottaan» jedhantee barreenfanteerti.

22 Tanaaf afaan haareyaan dubbachuun beessisa worra hin dhugeeffanneef kenname malee, worra dhugeeffateef ka kennamee moti; raagi ammoo worra dhugeeffateef malee, worra hin dhugeeffanneefii moti.

23 Maarre wolde'i kiristaanaa marti wolitti qabamee, nami marti afaan haareyaan yoo dubbate, namooti hiikkaa dubbii sanii hin beenne yookiin worri hin dhugeeffatin yoo ol seenane isiniin, «Worri kun maraateera» hin jedhanuu ree?

24 Ammoo isin martinuu adoo raaga dubbatiisatti jirtanuu, nami hin dhugeeffatin yookiin nami dubbiin tun isaaf hin galle yoo ol seene, waan dhage'een cubbuu ifii hubata. Akkasuma dubbii dhage'u duudi'iin isatti muranti.

25 Dhossaan gadhaa isaa keessa jirtulle ifatti hin baati; innille addaan lafatti jigee, «Dhugumaan Waaqi odduu teessan jira» jedhaa Waaqaaf sagada.

Seera Waaqonfannaa Wolde'a Kiristaanaa

26 Obboleeyyan tiyya! Yoona maan jenna ree? Yennaa wolitti qabantanu isin keessaa tokko faarsiisa, tokko barsiisiisa, tokko mudhii, tokko afaan haareyaan dubbatiisa, tokko waan dubbatame hiikiisa hin qabaata. Wonni kun duudiin ammoo, wolde'a kiristaanaa ijaariisaaf te'uu ti.

27 Worri afaan haareyaan dubbatu yoo jiraate, lama yookiin yoo heddate sad callaan, badoo bado'oon dubbatuu ti; nami tokko ammoo waan dubbatame san hiikuu ti.

28 Nami hiiku yoo jiraatuu dhabe, ka afaan haareyaan
dubbatu sun, ifii fi Waaqa calla'atti dubbatuu malee, wolde'a
kiristaanaa keessatti cadhisuu ti.
29 Raagoti lama yookiin sad te'anee dubbatanuu ti; worri
dhibiin ammoo waan isaan jedhane qorqoruu ti.
30 Worra tee'ane keessaa nama dhibi'iif mudhiin yoo ken-
nanteef ammoo, ka duraan dubbatiisatti jiru sun cadhisuu ti.
31 Nami duudiin akka baratuu fi jajjabaatu, tokko tokkoon
keessan badoo bado'oon raaga dubbatuu dandeettan.
32 Ayyaanni raagotaa raagotaaf hin ajajama.
33 Sababille Waaqi Waaqa nageyaa ti malee, ka hoga'aatii
moti.
Akkuma wolde'a kiristaanaa duudii keessatti te'u,
34 dubartooti wolde'a Kiristaanaa keessatti cadhittuu ti.
Akkuma Seerri Muuse'ee jedhutti, dubartooti akka ajajantu
malee, akka dubbattuuf hin eeyyamanne.
35 Wonni tokko tokko ka isaan beekiisaa barbaadanu yoo
jiraatte, abbuma manaa ifii manatti gaafatanuu ti; dubartiin
takka wolde'a Kiristaanaa keessatti dubbachuun fokko'o.
36 Jechi Waaqaa isin irraa dhufee? Yookiin isin qofa geyee?
37 Nami tokko ani raaga'a yookiin kennaa ayyaanaa qaba
ka jedhu yoo jiraate, ajaji ani barreesse kun ka Gootta'aa akka
te'e beekuu ti.
38 Nami tana hin beenne ammoo, inninuu hin beekkamu.
39 Tanaaf obboleeyyan tiyya! Raaga dubbatiisaaf
jabaadha'aa barbaada'a; afaan haareyaan dubbatiisalle
hin dhooggina'a.
40 Wonni duudiin ammoo, karaa qajeela'aa fi seeraan te'uu
ti.

15

Du'aa Ka'iisa Kiristoosii

1 Amma obboleeyyan tiyya! Oduu Gammadaa ta ani
isinitti lallabeeruun fudhattanee, itti jabaattanee dhaabbat-
tane, isin qaabachiisuu fedha.
2 Oduu Gammadaa ta ani isinitti lallabe jabeessitanee yoo
qabattane, ittiin hin fayyitan; yoo san te'uu dhadde ammoo,
dhugeeffannaan teessan gatii hin qaddu.
3 Ani waan ifiif fudhadhe ka waan duudii caalu isinii
dabarseera; wonni ani isinii dabarselle: akkuma Bar-
reeffama Woyyicha keessatti barreenfante Kiristoos cubbuu
teennaaf du'ee,
4 awwaalamee, akkuma Barreeffama Woyyicha keessatti
barreeffantetti, guyyaa sadiin duuba du'aa ka'eera ta jettu.
5 Inni Pheexroositti mudhattee, achiin duuba barattoota ifii
kudhanii lamatti mudhate.

15:5 Mat. 28:16-17; Mar. 16:14; Luq. 24:34,36; Yoh. 20:19

6 Saniin duuba hordofattoota ifii ka dhibba shaniin ol
te'anutti yennaa tokkotti mudhate; hedduun isaanii haga
ammaa hin jiran; gariin ammoo du'aneeran.
7 Yaaqoobitti mudhateen duuba ammoo, ergantoota
maratti mudhate.
8 Muummee irratti ana nama akka sadheessaa te'elle'etti
mudhate.
9 Ani ergantoota duudii keessaa diqqa'a; wolde'a Kiris-
taanaa ka Waaqaa irralle'etti waan miidhaa geessiseeruuf
ergamaa jedhamiisaaf nama te'uu moti.
10 Amma ammoo badhaadha Waaqaatiin akka amma te'e
kana te'ee dhaggama; badhaadhi inni naaf kennelle akkanu-
maan hin hanne. Ani ergantoota taan caalaa dadhabee
hujeera; tana ka huje badhaadha Waaqaa ka na woliin jiru
malee, anaa moti.
11 Maarre analle te'e isaan, woma kana lallanna; isinille
waanuma kana dhugeeffattane.

Du'aa Ka'iisa Worra Du'ee

12 Kiristoos du'aa akka ka'e eega lallabame, isin keessaa
worri gariin attamiin du'aa ka'iis worra du'ee hin jiru jedhan
ree?
13 Du'aa ka'iis worra du'ee yoo hin jiraatin, Kiristoosille
du'aa hin kaane jechu'u.
14 Kiristoosille yoo du'aa ka'ee hin jirre teete, lallabi keenna
gatii hin qabu; dhugeeffannaan teessanille gatii hin qaddu
jechu'u.
15 Waaqi, Kiristoos du'aa kaaseera jennee, dhugaa bayi-
isa keennaan dhugaa baatota Waaqaa, dharaameyyii teenee
dhagganneerra. Worri du'e dhugumaan du'aa ka hin kaane
yoo te'e, Waaqi ammoo Kiristoos du'aa hin kaanne jechu'u.
16 Sababille worri du'e ka hin kaafanne yoo te'e, Kiris-
toosille du'aa ka'ee hin jiru.
17 Kiristoos yoo du'aa kaafamee hin jirre teete, dhugeef-
fannaan teessan gatii hin qaddu; haga ammaan tanaalle
cubbu'uun jirtan.
18 Yoo akkana teete worri Kiristoositti dhugeeffatee du'e
badeera jechu'u.
19 Jiruu biyya lafaa tana calla'aaf Kiristoositti yoo addannee
jiraanne, namoota duudii caalaa ka nayuu qabanuuf nu'u.
20 Kiristoos ammoo dhugumaan du'aa ka'ee, worra du'eef
angafa te'ee du'aa ka'a isaanille mirkaneesse.
21 Duuti karaa nama tokkootiin akkuma dhutte, du'aa ka'iis
worra du'eelle karaa nama tokkootiin dhutte.
22 Nami marti akkuma Addaamiin du'u, akkasuma nami
marti Kiristoosiin jiruu hin dhaggata.

15:8 HuE. 8:3

23 Tun tokko tokkoofuu badoo badoo'oonuu teeti; Kiristoos
du'aa ka'ee angafa akkuma te'e, worri ka Kiristoosii te'anelle,
yennaa inni dhufu du'aa hin ka'an.
24 Achiin duuba Kiristoos bulchitoota, worra baallii qabuu
fi hunna qabu balleessee, mootummaa Waaqa Abba'atti yen-
naa kennu, muummeen biyya lafaa hin teeti.
25 Waaqi diinota isaa mara miila isaa jala haga keyutti,
Kiristoos mowuu qaba.
26 Diinni injifatamee muummee irratti badu du'a.
27 Barreeffam Woyyichi, «Waaqi waan mara miila isaatiin
jala godheera» jedha. «Waan duudii miila isaatiin jala god-
heera» yennaa jedhu, Waaqi waan duudii miila Kiristoosi-
itiin jala godhe, ifiif ammoo miila jala akka hin galiin ifa.
28 Wonni duudiin baallii Kiristoosiitiin jala teeteen duuba,
Ilminuu Waaqa waan duudii isaan jala godhe jala ifi godha;
Waaqille waan mara guutumatti hin bulcha.
29 Worri du'e ka hin kaane yoo te'e, namooti marroo worra
du'eetiif jedhanee cuuphamanu bu'aan isaanii maan ree?
Worri du'e ka hin kaane yoo te'e, kolbaan tun maaf addee
isaanii cuuphanti ree?
30 Nuutille maaf yennaa mara balaa keessa ifi galchina ree?
31 Obboleeyyan tiyya! Guyyaa guyya'aanuu duuti na
dhaqqaddi. Karaa Goottaa keenna Yesuus Kiristoosiitiin
isiniin waan ifi jajuuf, ani tana isinitti hima.
32 Akka yaada namaa qofaan, Efesoon keessatti bineensaan
wol loluun kiyya bu'aan maan ree? Worri du'e ka hin kaane
yoo te'e, «Boru waan duunuuf, kowa'a hin nyaanna, hin unna»
akkuma jedhante te'uu isi'ii ti.
33 Hin gowwoomina'a. «Hari'aan badduun amala dansaa
balleessiti».
34 Gara qalbii teessanii deebi'a'a. Cubbuulle hin hujina'a.
Isin keessaa worri gariin ka Waaqa hin beenne jira. Ani isin
qaanessiisaaf tana dubbadha.

Nafa Du'aa Ka'e

35 Nami tokko, «Worri du'e attamiin ka'a? Yennaa du'aa
ka'anu nafa attamii qabaatan ree?» jedhee gaafata fa'a.
36 Ati gowwa'a! Midhaan ati facaattu yoo du'e* malee,
mudhee jiruu hin qabaatu.
37 Sanyiin qamadi'ii yookiin midhaan dhibiin ka ati fa-
caattu, sanyuma qofa malee, nafa midhaanii ka latu sanii
moti.
38 Waaqi ammoo akka jaalatetti nafa hin kennaaf; tokko
tokkoofille akkuma gosa sanyi'iititti nafa hin kennaaf.

* **15:36** *Du'e:* Shame

39 Foon marti tokkoo moti; foon namaa gosa tokko; foon
bineensaa ka dhibi'i; ka sinbirrootaa ka dhibi'i; ka qurx-
ummi'iille ka dhibi'i.
40 Nafi worra ol-gubba'aa jira; nafi worra lafaalle jira. Tee-
tuu malee ulfinni nafa worra ol-gubba'aa gosa tokko; ulfinni
nafa worra lafaalle gosa dhibi'i.
41 Ulfinni adu'uu gosa tokko; ulfinni ji'aa ka dhibi'i; ulfinni
urjootaalle gosa dhibi'i; urjiin takka ulfinna urjii dhibi'ii irraa
adda te'e qaddi.
42 Ka'iis worra du'eelle akkasuma te'a. Nafi du'ee
awwaalamee badu, nafa jiraataa hin banne te'ee ka'a.
43 Nafi salphinnaan awwaalame, ulfinnaan hin ka'a; nafi
dadhabaan awwaalame, hunnaamessa te'ee hin ka'a.
44 Nafa foonii te'ee ka awwaalame nafa ayyaanticha te'ee
hin ka'a. Maarre nafi foonii eega jiraate, nafi ayyaantichille
jira.
45 Barreeffam woyyichi, «Nami qaraa Addaam foon jiruu
qabu te'e» jedha; Addaamiin duuba ammoo, Ayyaana jiruu
kennu te'e.
46 Ka dura dhufe nafa fooniiti malee, nafa ayyaantichaa
moti. Nafi ayyaantichi nafa foonii saniin duuba dhufe.
47 Nami duraa Addaam lafa irraa waan dadameef, nama
biyya lafaati; namichi lammeesso'oo ol-gubbaa irraa dhufe.
48 Worra lafaa ka te'ane, namicha lafa irraa dadame
fakkaatan; worra ol-gubba'aa ka te'ane nama ol-gubba'aa
dhufe fakkaatan.
49 Nafa nama lafa irraa dadamee akkuma fakkaannu, akka-
suma nafa nama ol-gubba'aalle hin fakkaanna.
50 Obboleeyyan tiyya! Nami foonii fi dhiigaan mootummaa
Waaqaa dhaaluu akka hin dandeenne, yookiin nafi du'aan
badu nafa jiraataa hin banne akka hin dhaalle isinitti hima.
51 Ani dhossaa takka isinitti hima. Nuuti maraa hin jijji-
iranna malee hin duunu.
52 Tultullaan muumme'ee yennaa afuufamu, nuuti akka
lipheettii ilaa takkumaan hin jijjiiranna. Tultullaan hin afu-
ufama; worri du'e ka hin banne te'ee hin ka'a; nuutille hin
jijjiiranna.
53 Nafi badu kun ka hin banne, nafi du'u kunille ka hin
duune uffatuu qaba.
54 Maarre nafi badu kun ka hin banne, nafi du'u kunille
ka hin duune yennaa uffatu, Barreeffam woyyichi, «Duuti
injifacha'aan liqinfante»;
55 akkasuma,
«Du'a! Injifannaan teeti meet?
Du'a! Hunni ati namaan miitu meet?»
jedhu hin muummowa.

15:52 1 Tas. 4:15-17

56 Hunni ilkattii du'aa cubbu'u; hunni cubbu'uulle seera.
57 Ammoo Waaqa Karaa Goottaa keenna Yesuus Kiristoosi-
itiin injifachaa nu'uu kennuuf galanni te'u!

58 Tanaaf obboleeyyan tiyya ta jaalatantane! Jabaadha'aa
dhaabbadha'a. Waan tokkolle'een hin daaqina'a. Hujii
Gootta'aatiif ka dadhaddanu toluma akka hin te'in
beeka'aatii, yennaa mara hujii Gootta'aa hujiisaaf
jabaadha'a.

16

Qarqaarsa Kolbaa Waaqaatiif Guurame

1 Amma marroo qarqaarsa kolbaa Waaqaa ilaalchisee,
waan ani wolde'a kiristaana Galaatiya'aatii hime, isinille
godha'a.
2 Ani yennaa dhufu beesee akka hin guurre, torbaan tor-
baaniinuu guyyaa dilbataa nami tokko tokkonuu, haguma
galii ifiititti baasii addaan baasee keyuu ti.
3 Ani yennaa dhufu, worra isin filattaneef xalayaa
geegessa'aa kennee, kennansa isin kennitane gara
Yerusaalemii akka geessanuuf hin erga.
4 Akka ani dhaquuf barbaachisaa yoo teete ammoo, isaan
na woliin hin dhaqan.

Karoora Phawuloosii

5 Ani karaa Meqedooniya'aatiin dhaqiisaaf waan hedeef,
biyya Meqedooniya'aa keessa tareen duuba, gara keessan
hin dhufa.
6 Qarqaarsa addee ani dhaqu maraaf naa te'u akka naaf
gootanu, ani isin bira hin tura fa'a te'a. Ani ganna guutuulle
isin bira turuu dande'a fa'a.
7 Amma yennaa taru isin dubbisuu hin barbaadu; yoo
Goottaan jedhe, yennaa diqqoo dheertuu isin bira akka turu
hin addadha.
8 Haga guyyaa jila Phenxeqosxe'eetitti ammoo, qachaa Efe-
soonii keessa hin tura.
9 Balbalti badhoon bu'aa qabeettiin naaf bananteerti.
Worri ana mormu ammoo heddu'u.
10 Ximootewoos gara keessan yennaa dhufe, akka inni
sodaa malee isin woliin tee'u akka gootanu hubadha'a; saba-
bille inni akkuma kiyya hujii Gootta'aa hujaara.
11 Nami tokkolle isa hin tuffatin; ammoo akka inni
nageyaan gara kiyya deebi'u isa gargaara'a. Deebi'iisa isaa
obboleeyyan woliin eegiisatti jirra.

16:1 Rom. 15:25-26 **16:10** 1 Qor. 4:17

12 Marroo obboleessa keenna Apholoosiille, akka inni obboleeyyan dhibii woliin dhufee isin ilaaluuf, guddoo isa magannifadhe. Inni ammoo amma dhufiisa hin barbaadu; te'uu malee yoo itti tolte hin dhufa.

Gorsaa Fi Nageya Muumme'ee

13 Dammaqa'a; dhugeeffanna'aan jabaadha'aa dhaabbadha'a; jajjabaadha'aa, jabaadha'a.

14 Waan hujjanu mara jaalalaan huja'a.

15 Obboleeyyan tiyya! Isxifaanosii fi maatiin isaa lafa Akaayya'aa keessatti kiristaana jalqabaa akka te'anee fi dhugeeffattoota tajaajiliisaaf akka ifi kennane hin beettan.

16 Namoota akkasiitii fi worra isaan woliin hujaa dadhabanuuf akka ajajantanuuf isin kadhadha'a.

17 Dhutti Isxifaanosii, Fortunaaxosiitii fi Akaayqosisii guddoo na gammachiitteerti. Sababille waan isin na woliin as hin jiraatiniif, waan na irraa dhidhate naa guutaneeran.

18 Isaan gadhaa kiyyaa fi keessan gabbi tolchaneeran. Worra akkasii kana yaadadha'a.

19 Wolde'ooti kiristaanaa ka Asiyaa keessa jiranu nageya isiniif dhaaman; Aqiila'aa fi Phirsikaan, wolde'a kiristaanaa ka mana isaaniititti wolitti qabamu woliin maqaa Gootta'aatiin nageya isinii dhaaman.

20 Dhugeeffattooti asi jiranu duudiin nageya isinii dhaaman.

Sunqata woyyichaan nageya wol fuudha'a.

21 Nageya kana ani Phawuloos harkuma kiyyaan isinii barreesse.

22 Ka Goottaa hin jaalanne yoo jiraate, ka abaarame te'uu ti! Goottaa keenna koottu!*

23 Badhaadhi Goottaa keenna Yesuusii isin woliin jiraatu.

24 Jaalalli kiyya karaa Kiristoos Yesuusiitiin isin duudii woliin jiraatu. Ameen.

16:15 1 Qor. 1:16 **16:19** HuE. 18:2 * **16:22** *Goottaa keenna koottu:* Afaan Aramaykiitiin, «Maaranaataa» jedhama

Ergaa Phawuloos
Gara Worra Qorontoosii Erge
Ta Lammeesso'oo
Seensa

Ergaan Phawuloosii ta lammeesso'oo, qunnamtiin inni wolde'a kiristaana Qorontoosii woliin qabu yennaa rakkittii teetetti barreeffante. Miseensoti wolde'a kiristaanaa gariin Phawuloos guddoo miidhanulle, inni ammoo halchaa guddoo araaraaf akka qabu mudhisaa, tun yennaa teetutti gammadi guddaan akka itti dhage'amu ifa tolchee hima.

Phawuloos kutaa ergaa tanaa ta qaraa keessatti qunnamtii ifii ta wolde'a kiristaana Qorontoosii woliin qabu beessisaa, arrabaa fi mormii wolde'a kiristaanaa keessatti kaateef deebii jajjadduu maaf akka deebise ifa tolchee hima. Yaaduma kana woliin qassiise xixichi isaa, akka isaan cubbuu irraa deebi'anuu fi gara araaraa akka dacha'anu waan godheef, gammada itti dhage'ame isaanitti mudhisa. Itti aanseelle kiristaana lafa Yihuda'aa qarqaariisaaf arjoomaan akka wo kennanu isaan yaadachiisa. Foorota dhumaa keessatti Phawuloos himannaa ergamaa te'iisa isaa irratti dhikaateef waan falmatu kenna. Sababille wolde'a kiristaana Qorontoosii keessatti worri gariin ergantoota dhugaameyyii ifi godhanee, Phawuloosiin ammoo ergamaa dharaamessa jedhaa himatiisatti jiraniiyyu.

Haadhoo Dubbi'ii

Seensa*1:1-11*
Phawuloosii fi wolde'a kiristaana Qorontoosii*1:12—7:16*
Qarqaarsa wolde'a kiristaana lafa Yihuda'aatiif*8:1—9:15*
Falmata Phawuloos ergamaa te'iisa ifiitiif dhikeeffate*10:1—13:10*
Yaada buufataa*13:11-13*

1 Ana Phawuloosii fedha Waaqaatiin ergamaa Yesuus Kiristoosii te'ee fi obboleessa keenna Ximootewoos irraa:

Wolde'a kiristaanaa ka Waaqaa, ka qachaa Qorontoosii keessa jiruu fi kolbaa Waaqaa ta lafa Akaayya'aa duudii keessa jirtu maraaf:

2 Waaqi Abbaan keennaa fi Goottaan keenna Yesuus Kiristoos badhaadhaa fi nageya isiniif kennu.

Phawuloos Waaqa Galateeffate

3 Waaqa Abbaa Goottaa keenna Yesuus Kiristoosii, Abbaa mararti'iitii fi Waaqa jajjabeenna maraatiif galanni te'u.

1:1 HuE. 18:1

4 Nuuti jajjabeenna Waaqa irraa dhagganeen, worra
rakkinna adda addaa keessa jiru akka jajjabeessinuuf, Waaqi
rakkoo teenna duudii keessatti nu jajjabeessa.
5 Akkuma rakkinna hedduu Kiristoosii qoodanne, akka-
suma Kiristoosiin jajjabeenna hedduu dhagganna.
6 Nuuti yennaa rakkannu isin jajjabeennaa fi fayyinna
dhaggattan; yennaa jajjabaannulle rakkoo akka nuuti fud-
hannee, isinille ossaan fudhattanee hin jajjabaattan.
7 Isin rakkoo teenna akkuma qoodantanu, akkasuma jaj-
jabeenna nuuti fudhannu akka qoodantanu waan beennuuf,
addiin nuuti isin irratti qannu ijjumaa hin tachootu.
8 Obboleeyyan tiyya! Rakkoo lafa Asiya'aa keessatti
nu dhaqqadde, akka beettanu barbaanna. Rakkoon nu
dhaqqadde sun guddoo ulfaattu'uu fi hunna teennaan ol
waan teeteef, addii jiru'uun le'iisaa kutanneerraayyu.
9 Akka waan muraan du'aa nutti murantee nu'utti
dhage'ameeraayyu; ammoo Waaqa worra du'ane kaasu
callaa malee, ifii keenna akka hin addanneef tun teete.
10 Waaqi balaa du'aa ka akkasii jalaa nu baaseera, hin
baasalle'e; ammalle akka nu baasu addii isatti godhanneerra.
11 Isinille daadimannaa teessaniin nu qarqaaruu qaddan.
Daadimannaa heddu'uun qarqaarsa Waaqaa yennaa dhag-
gannu, worri hedduun sababa keennaaf Waaqa hin galateef-
fata.

Phawuloos Karoora Ifii Jijjiire

12 Amma wonni nuuti ifi jajannuun kana: Le'iin nuuti
biyya lafaa tana keessa leene, keessattuu akki nuuti isin
woliin leene, woyyumma'aa fi qajeelummaa Waaqa irraa
dhagganneen akka te'e wodanaan keenna dhugaa baya. Ku-
nille badhaadha Waaqaatiin malee, qarummaa namaatiinii
moti.
13 Nuuti waan isin dubbifattanee hubatu'uu dandeettanu
malee, waan dhibii womaa isiniif hin barreessinu.
14 Isin amma marroo teenna gamisa beettan; duuba irra
ammoo guutattanee akka hubattanu hin addadha. Sababa
kanaan guyyaa Goottaan Yesuus dhufu akkuma nuuti isiniin
ifi jajanu, isinille nu'uun ifi jajjan.
15 Ani waan kana waan beekeeruuf, yennaa lama akka isin
fayyadantanuuf jedhee, matooma gara keessan dhufiisaaf
karoora baafadheeraayyu.
16 Ani gara Maqedooniya'aa yennaa taruu fi achii yennaa
deebi'u isin ilaaliisaaf karoora baafadheera. Isinille yennaa
san deensa kiyya ka ani gara lafa Yihuda'aa dhaquuf na hin
qarqaartan jedhee yaadadheera.

1:8 1 Qor. 15:3 **1:16** HuE. 19:21

17 Yennaa karoora kana baafadhe, nama yaada lamaa isinitti fakkaadhaa? Yookiin tana karoorfatiisaan yennaa tokkotti «Eeti'ii» fi «Waawwo'o» jedhaa yaada namaatiin waan godhe seetanii?
18 Waaqi addatamaa waan te'eef, wonni nuuti isinitti hinnu jecha yaada lamaa ka «Eeti'ii» fi «Waawwo'o» jedhuu moti.
19 Ilmi Waaqaa Yesuus Kiristoos ka Siilaas, Ximootewoosii fi ani odduu teessanitti lallanne jecha yennaa maraa, «Eeti'i» jedhuun malee, jecha yaada lamaa ka, «Eeti'ii» fi «Waawwo'o» jedhuunii moti.
20 Waadaan Waaqi nu'uuf gale duudiin karaa Kiristoosiitiin, «Eetii» te'a. Tanaaf nuutille ulfinna Waaqaatiif karaa Kiristoosiitiin, «Ameen» jenna.
21 Nuuti isin woliin Kiristoositti akka jabaannu ka godhe Waaqa; hujii tanaaf ka nu muudelle isa.
22 Ka isaa te'uu keennaaf beessisa ifii nu irratti godhee, karra hegeri nuu kennuuf akka qaddi'iititti Ayyaana Woyyicha ifii gadhaa keenna keessa ka keye isa.
23 Wonni ani gara lafa Qorontoosii deebi'ee dhufuu dhabeef, akka isin hin gaddisiinne isiniif nayee ti; kanalle'eef Waaqi naaf dhuga'a.
24 Isin dhugeeffanna'aan jabaattanee waan dhaabbattaneef, akka gammaddanuuf isin woliin hujaarra malee, dhugeeffannaa teessan irratti ifi goottonsiisaafii moti.

2

1 Ani deebi'ee isin gaddisiisu'uuf gara keessan akka hin dhunne murteeffadheera.
2 Ani yoo isin gaddisiiselle, isinuma worra ani gaddisiise malee, eentu na gammachiisa ree?
3 Ani gara keessan yennaa dhufu, worri na gammachisu'uu male akka na hin gaddisiinneef jedhee, akka san isiniif barreesse. Sababille gammadi kiyya gammada keessan maraa akka te'e hin addadha.
4 Gadda gudda'aan, gadhaa laalatee fi imimmaan hedduu buusee wonni isiniif barreesse, akka ani guddoo isin jaaladhu akka beettanuuf malee, isin gaddisiisiisaafii moti.

Nama Yakkeef Araaramuu

5 Nami nama gaddisiise yoo jiraate inni ka gaddisiise anaa moti; yakkaa itti o'isiisa hin te'in malee, gara tokkoon inni isin duudii gaddisiise.
6 Nama akkasii kana, adabbiin isin hedduun adaddane hin geetti.

1:19 HuE. 18:5

7 Namichi kun guddoo gaddiisa irraa ka ka'e addii akka hin
kutanne, isaaf araarantanee jajjabeessuu qaddan.
8 Maarre isa jaalatuu keessan akka mirkaneessitanu isin
kadhadha.
9 Ani haga isin ilaalee, waan maraan ka ajajantanu te'iisa
keessan beekiisaaf isiniif barreesse.
10 Nama isin araarantanuuf, anille hin araaramaaf. Wonni
ani namaaf araaramu'uu male yoo jiraatte, sababa keessaniif
jedhee fuula Kiristoosii duratti araarameera.
11 Hujii hantuu seexanaa waan beennuuf, akka inni nu hin
gowwoonsineef jedhee tana godhaara.

Yaaddoo Phawuloos Qachaa Xiro'aasii Keessatti Yaade

12 Oduu Gammadaa ta Kiristoosii lallabiisaaf, yennaa ani
gara qachaa Xiro'aasii dhaqe, Goottaan balbala tajaajilaa
naaf baneeraayyu.
13 Ammoo obboleessa kiyya Tiitoos achitti waan dhagguu
dhabeef, yaadi kiyya hin foorfanne. Maarre worra achi
jirutti nageya dhaamee gara Maqedooniya'aa tare.
14 Waaqa yennaa mara karaa Kiristoosiitiin injifattoota nu
godhee, nu qajeelchuu fi beekkumsa marroo Kiristoosiitiif
qannu akka uddowaa foolee dansaa qabuu, addee mara akka
dhaqqassinnu nu godhuuf galanni te'uu ti.
15 Nuuti worra fayyuufille te'e, worra baduuf akka
dakkara* foolee dansaa qadduu teenee, Kiristoosiin worra
Waaqaaf dhikaateeru.
16 Nuuti, worra baduuf foolee gara du'aa geessitu; worra
fayyuuf ammoo foolee gara jiru'uu geessitu. Yoona hujii
akkasii tanaaf ka dandeettii qabu eennu?
17 Nuuti akka worra Waaqaan ergameetitti tajaajiltoota
Kiristoosii teenee, fuula Waaqaa duratti gadhaa qullu'uun
dubbanna malee, akka namoota hedduu Jecha Waaqaa
bu'a'aaf daldalanuutii moti.

3

Tajaajiltoota Gondooroo Haareyaa

1 Nuuti ammalle ifi saaduu jalqabaarraa? Yookiin akkuma
worri gariin godhu xalayaa deeggarsaa gara keessan fidatuu
yookiin isin irraa fudhatuu nu barbaachisaa ree?
2 Xalayaan keenna ka akka nami duudiin beekuu fi dub-
bisuuf gadhaa keenna keessatti barreeffameeru isinuma.
3 Isin tajaajila keennaan xalayaa Kiristoosii te'uun keessan
ifa. Xalayaan kun hallu'uun adoo hin te'in, Ayyaana Waaqa
jiraata'aatiin, gabatee dhaka'aa irratti adoo hin te'in gadhaa
namaa keessatti barreeffameera.

2:13 HuE. 20:1 * **2:15** *Dakkara:* Uddowaa

4 Nuuti karaa Kiristoosiitiin Waaqatti addii waan qannuuf
tana jenna.
5 Nuuti dandeettii teennaan tana goona waan jennu
takkaalle hin qannu; dandeettiin teenna Waaqa irraa dhutti.
6 Tajaajiltoota Gondooroo Haareyaa akka teenuuf ka
dandeetti nu'uuf kenne isa; gondooroon tun ta Ayyaana
Woyyichaati malee, ta seera qube'een barreeffameetii moti.
Seerri qube'een barreeffame du'a fida; Ayyanni Woyyichi
ammoo jiruu kenna.
7 Seerri dhakaa baxxicha irratti qube'een bocameeraayyu;
ifi yennaa seerri kenname jiru kuun badaa ka deemu te'ulle,
kolbaan Israa'elii fuula muuse'eetitti ila qaddee ilaaliisaaf
hin dandeenne. Eegasuu seerri du'a fide ulfinna akkanaatiin
yoo mudhate,
8 tajaajilli karaa Ayyaana Woyyichaatiin dhaggamu ulfinna
kana caalu attam hin qabaanne ree?
9 Tajaajilli yakkaa namatti muru ulfinna haganaa ka qabu
yoo te'e, tajaajilli nama balchoonsu attam ulfinna caalu
qabaatuu dhaba ree?
10 Ulfinni duuba irraa ka akka malee caalu waan te'eef,
ulfinni dur tare akka woy hin qanneetitti laakkowama.
11 Wonni caararrowaa deentuuyyuu ulfinna haganaa ka
qaddu eega teete, wonni haga bara baraa jiraatu ammoo
ulfinna akka malee caalu attam hin qabaanne ree?
12 Addii akkanaa waan qannuuf, sodaa malee dubbanna.
13 Nuuti akka muuse'eetii moti; inni calalaqa fuulaa ka
badu san kolbaan Israa'elii akka hin dhaggineef fuula ifii
gollate.
14 Qalbiin isaanii dhugumaan dillootteerti; haga guyyaa ad-
haalle kitaaba Gondooroo Qaraa yennaa dubbisanu qalbiin
isaanii gollaa saniin akkuma gollanteen jirti. Gollaan tunille
karaa Kiristoosii qofaan ka baddu waan teeteef tun teete.
15 Haga adhaalle yennaa isaan kitaaba Seera Muuse'ee
dubbisanu mara, qalbiin isaanii golla'aan gollanti.
16 Ammoo yennaa nami gara Gootta'aa deebi'u gollaan hin
baddi.
17 Goottaan Ayyaana; addee Ayyaanni Gootta'aa jirutti bil-
isummaan hin jirti.
18 Nuuti duudiin fuula hin gollamiiniin, ulfinna Waaqaa
akka daaw'iti'iin mudhatuutitti hin calalassina; nuutille
bifa Goottaa Ayyaana te'ee fakkaatiisaaf ulfinna irraa gara
ulfinna hin jijjiiranna.

4

Tajaajila Dhugaamessa

1 Waaqi marartii ifiitiin tajaajila kana waan nu'uu kenneef
addii hin kutannu.
2 Nuuti waan dhossa'aa fi fokkisiisaa te'e lakkinneerra;
maltumma'aan hin hunyu; Jecha Waaqaalle hin micci-
irru; addee akkasii dhugaa ifatti baannee mudhinna; ifille
wodanaa nama maraatiif fuula Waaqaa duratti ifa goona.
3 Oduun Gammadaa ta nuuti lallannu yoo gollantelle,
worra baduuf gollante.
4 Bulchaa biyya lafa tanaa ka te'e Seexanni qalbii worra hin
dhugeeffannee jaamseera; inni Oduu Gammadaa ta ulfinna
Kiristoosii isaanii issitu, ta bifa Waaqaatiin mudhatte akka
isaan hin dhaggine godheera.
5 Nuuti Yesuus Kiristoos Goottaa akka te'ee fi nuutille mar-
roo isaatiif tajaajiltoota teessan akka teene lallabaarra malee,
marroo teennaa moti.
6 Waaqi, «Ifi dukkana keessatti ifuu ti» jedhee dubbate, ifa
beekkumsa ulfinna ifii ka fuula Kiristoosii irraa mudhatu,
gadhaa keenna keessatti akka ifu godhe.
7 Ammoo hunni waan duudii irra caaltu tun, Waaqa irraa
malee nu'u irraa akka hin te'in akka beekkamuuf karra
ayyaantittii tana akka okkotee faaraa teenee qabanneerra.
8 Karaa maraan hin rakkanna, ammoo hin injifatannu;
yennaa hedduu waan goonu hin wollaalla, ammoo addii hin
kutannu.
9 Miidhaan nu'u irra hin geya, ammoo jaalota dhannee hin
beennu; dhowannee hin jinna, ammoo hin duunu.
10 Jiruun Yesuusii nafa keenna irratti akka mudhatu, yen-
naa duudii du'a isaa nafa keenna irratti ba'annee deddeenna.
11 Jiruun Yesuusii nafa keenna ka du'u irratti akka mud-
hattuuf, nuuti worri jirruuyyuu marroo Yesuusiitiif yennaa
mara du'aaf dabarfannee hin kennanna.
12 Maarre nuuti yennaa maraa afaan du'aa jirra, isin am-
moo afaan jiru'u jirtan.
13 Teetuu malee Barreeffama Woyyicha keessatti, «Ani
dhugeeffadhe; tanaaf dubbadhe» akkuma jedhante, nuutille
ayyaanuma dhugeeffanna'aa san waan qannuuf hin dhuge-
effanna. Sababa kanaaf hin dubbanna.
14 Waaqi ka Goottaa Yesuus du'aa kaase, nu'ulle Yesuus
woliin akka kaasuu fi isin wolille'een ifi duratti akka dhi-
keessu hin beenna.
15 Akkuma badhaadhi Waaqaa irra caalaa fakkanaa worra
hedduu dhaqqabaa deemuun, worri ulfinna Waaqaatiif
galata dhikeessu akka heddatuuf tun duudiin isiniif teete.

Dhugeeffanna'aan Jiraatuu

16 Tanaaf addii hin kutannu. Nafi keenna ka gubba'aa
dulloomaa dadhabaa jiraatulle, nafi keenna ka keessaa
guyyuma guyya'aan hin haareffama.

17 Rakkoon teenna diqqo'oo fi ta haga yenna'aa tun, ulfinna
guddaa bara baraa ka haga hin qanne akka dhaggannu nu
gooti.
18 Nuuti ka eegannu waan hin mudhanne malee, waan
mudhatuu moti. Wonni mudhatu ka haguma yenna'aa ti;
wonni hin mudhanne ammoo ka haga bara baraa ti.

5

1 Nafi keenna ka lafa tanaa, ka akka dunkaani'ii keessa
leenu yennaa diigame, mana harka namaatiin hin ijaaramin,
ka Waaqi ol-gubba'atti ijaare akka qannu hin beenna.
2 Ammaa tana nuuti nafa ol-gubba'aa uffatiisaaf
dharra'iisaan aadiisatti jirra.
3 Isa san yennaa uffanne qullaa jiraannee hin dhaggannu.
4 Dunkaana lafa tanaa keessa haga jirru, ba'aan nu'utti
ulfaattee aadaarra; wonni nuuti aadaarruuf duuti jiru'uun
jijjiirantee, nafa ol-gubba'aa akka uffannuuf malee, nafa
keenna ka lafa tanaa irraa adda bayiisa barbaanneetii moti.
5 Jijjiirama kanaaf ka nu qopheesselle Waaqa; san caalaalle
waan nu'uuf kennamu maraaf akka qaddii te'uuf, ayyaana
ifii ka nu'uuf kenne isa.
6 Nafa keenna ka lafa tanaatiin haga jirru, Goottaa irraa
ka fagaanne akka teene yoo beennelle, yennaa maraa isatti
addanna.
7 Nuuti ka jiraannulle dhugeeffanna'aan malee, isa dhaggi-
isaanii moti.
8 Nuuti nafa akka mana keennaa te'e kana irraa adda
baanee, Goottaa woliin jiraatiisaaf hin halchina; tanaaf ifi
addi'iin leena.
9 Nuuti nafa keenna kanaan jiraannulle, jiraatuu dhan-
nulle, yaadi keenna Goottaa gammachiisu'u.
10 Nami tokko tokkonuu nafa ifiitiin adoo jiruu, waan
dansaalle te'e hantuu godheef, akkuma hujii ifiititti gatii
dhaggatiisaaf, nuuti martinuu fuula barcumaa mura'aa ka
Kiristoosii duratti dhikaatuu qanna.

Kolbaa Waaqaan Araarsuu

11 Tanaaf Goottaa sodaatiis maan akka te'e waan beennuuf,
worra dhibii hin hubachiinna. Nuuti maan akka teenelle
Waaqi hin beeka; isinille gadhaa keessan keessatti nuuti
maan akka teene akka beettanu hin addadha.
12 Worra keessa ifiitiin adoo hin te'in, waan alaan
mudhatuun ifi jajanuuf deebii kenniisa akka dandeettanu,
nu'uun akka ifi jajjanuuf malee, nuuti ammalle deebinee ifi
saadiisaafii moti.
13 Nuuti maraataa yoo teene Waaqaaf jennee ti; worra
qalbii qabu yoo teenelle isiniif jennee ti.

5:5 Rom. 14:10

14 Kiristoos nama duudi'iif akka du'ee fi nami duudiin du'a
isaa ka qoodamu akka te'e waan hubanneef, jaalalli isaa nu
dirqansiisa.
15 Worri jiru'uun jiru duudiin, isaaniif jedhee ka du'ee
du'aa ka'eef akka le'anuuf malee, haganaa achi akka ifiif hin
leene, Kiristoos nama maraaf du'e.
16 Maarre nuuti ammaa achi eennulle'etti fuula ilaallee
hin murru. Tanaan qara Kiristoositti akkana gooneelle yoo
jiraanne, haganaa achi akkana hin goonu.
17 Tanaaf eennulle Kiristoosiin yoo jiraate inni dada
haareya; dadi dullattiin tartee, dadi haaretti dhutteerti.
18 Tun duudiin Waaqa karaa Kiristoosiitiin ifi woliin nu
araarsee fi tajaajila araarsiisaa nu'uu kenneen teete.
19 Tunille Waaqi Kiristoosiin kolbaa biyya lafaa duudii ifi
woliin araarsiisatti jiraayyu jechu'u; yakkaa namootaalle
itti hin laakkonne; nu'ulle'eef jecha namoota Goottaa woliin
araarsinu kenne.
20 Waaqi karaa keennaan namoota waan yaamuuf,
nuuti bakka bu'oota Kiristoosii ti; tanaaf, «Waaqa woliin
araarama'a» jennee maqaa Kiristoosiitiin isin kadhanna.
21 Akka nuuti worra karaa Kiristoosiin tokkummaa
dhugaamettii* Waaqaa woliin qoodamu teenu, Waaqi
Kiristoosii cubbuu hin qanne, akka cubbuu teenna mara
ba'atu godhe.

6

1 Nuuti Waaqa woliin ka hunyu waan teeneef, badhaadha
Waaqaa ka fudhattane akkanumaan hin balleessina'a jennee
isin kadhanna.
2 Waaqi,
«Yennaa na biratti fudhatama qaddutti
ani si caqase;
Guyyaa fayyinna keetii,
ani si qarqaare» jedha.
Kunoo dhage'a'a yennaan fudhatama qaddu amma; guyyaan
fayyinnaalle adha.
3 Tajaajilli keenna akka hin tuffatanne, eennulle'eef gufuu
hin teenu.
4 Addee akkasii waan goonu maraan akka tajaajiltoota
Waaqaatitti rakkoo, farraa fi muddama ossiisaan ifi dhi-
keessina.
5 Akki ifi dhikeessinulle: dikamiisaan, hidhamiisaan,
raafamiisaan, huji'iin dadhabiisaan, hirriiba dhabiisaa fi
beelaan;

* **5:21** *Tokkummaa dhugaamettii:* Balchummaa

6 akkasuma qulqullumma'aan, beekkumsaan, ossaan, arjumma'aan, Ayyaana Woyyichaan sooreffamiisaa fi jaalala dhuga'aatiin,
7 jecha dhuga'aatii fi hunna Waaqaatiin. Hubiisaa fi ifi irraa dhooggatiisaafille, mey keenna ka woraanaa balchumma'a.
8 Nuuti ulfinnaa fi salphinnalle fudhanneerra; komatamiisaa fi leellifamiisalle fudhanneerra; dhugaameyyii adoo teeneerruu, dharaameyyii jedhanneerra;
9 ka beekkanne adoo teeneerruu, akka hin beekkamin teene; du'aneeran yoo jedhanu, jiru'uun jiraannee dhagganna; dikannulle hin ijjeefanne;
10 gaddi nu dhaqqabulle, yennaa mara hin gammanna; hiyyeeyyii adoo teeneerruu worra hedduu dureeyyii goona; womaa ka hin qanne adoo teeneerruu, waan maraa qanna.
11 Worra Qorontoos keessa leetanu! Nuuti ifa tolchinee isinitti dubbanneerra; gadhaa keennalle badhinnee isinii banneerra.
12 Isinumatti gadhaa nu irraa kutate malee, nuuti isin irraa hin kutanne.
13 Akkuma nuuti gadhaa isinii badhanne, isinille gadhaa nu'uuf badhadha'aa jedhee akka ijoollee tiyyaatitti isinitti dubbadha.

Worra Hin Dhugeeffanne Woliin Hin Xaxamina'a

14 Worra hin dhugeeffanne woliin hin xaxamina'a. Balchumma'aa fi cubbuun attam wol qabatuu dande'an? Ifaa fi dukkanti attam woliin jiraatuu dande'an?
15 Kiristoosii fi Seexanni attam wolii galuu dande'an? Nami dhugeeffatuu fi nami hin dhugeeffanne maan woliin qaba?
16 Galmi Waaqaa, waaqota dharaa woliin woliigaltee maan qaba? Akkuma Waaqinuu,
«Mana kiyya kolbaa tiyya oddu'utti hin godha;
odduu isaaniille hin le'a;
Ani Waaqa isaanii hin te'a,
isaanille kolbaa tiyya hin te'an» jedhe,
nuuti Galma Waaqa jiraata'aa ti.
17 Ammalle Goottaan,
«Isin odduu isaaniitii fowama'atii baya'a;
waan battii te'e hin tuqina'a.
Anille isin hin fudhadha;
18 Ani Abbaa keessan hin te'a,
isinille ilmaan tiyya ta dhiiraatii fi durraa hin teetan
jedha Goottaan waan mara dande'u» jedheera.

7

1 Jaalota tiyya, addiin tun duudiin waan nu'uu kennanteef, waan nafaa fi ayyaana keenna xureessu duudii irraa kowa'a

ifi qulqulleessina; Waaqalle sodaataa woyyummaan teenna mijuu akka teetu kowa'a goona.

Gammada Phawuloosii

2 Gadhaa nuu badhadha'a. Nuuti nama tokkolle hin yakkine; nama tokkoolle hin miine; yookiin eennulle itti fayyadama keenna* hin godhanne.

3 Ani yakkaa isinitti muru'uuf tana jedhiisatti hin jiru; akkuma ani tanaan qara isinitti hime isin gadhaa keenna keessa jirtan. Tanaaf jiru'uu fi du'alle'een yennaa mara isin irraa gargar hin baanu.

4 Addiin ani isin irratti qabu guddo'o; guddoo isiniin ifi jaja; guddoolle jajjabaadheera; rakkoo teenna mara keessatti ani akka malee gammade.

5 Yennaa lafa Maqedooniya'aa geennelle, rakkoon karaa adda addaatiin nu dhaqqadde malee hin foorfanne; alaan lola, keessa keennaan sodaa qannaayyu.

6 Waaqi worra se'a† cabe jajjabeessu ammoo, dhufa Tiitoosiitiin nu jajjabeesseera.

7 Nuuti dhufa isaa qofaan adoo hin te'in, akka isin isa jajjabeessitanelle waan dhageenneef jajjabaanneerra. Akkasuma dharraa, gaddaa fi yaaddoo naaf qaddanu yennaa nu'utti hime, ani caalaa gammade.

8 Ergaan ani tanaan qara isiniif barreesse ta isin gaddisiittu teetulle, ergaa san waan barreesseef hin gaabbu; gaabbee yoo jiraadhelle ergaan tiyya haga diqqo'oof waan isin gaddisiitteef gaabbe.

9 Amma ammoo waan isin gaddisiiseef adoo hin te'in, gaddi keessan akka cubbuu irraa deebitanu waan isin godheef ani hin gammada. Gaddi keessan akka fedha Waaqaa waan te'eef, nuuti waan tokkolle'een isin hin miine.

10 Gaddi akka fedha Waaqaa te'e, nama cubbuu irraa deebisee gara fayyinnaa geessa malee, hin gaabbisiisu. Gaddi biyya lafaa ammoo du'a fida.

11 Gaddi keessan ka akka fedha Waaqaa te'e kun haajamuu attamii, falmata attamii, mufii attamii, sodaa attamii, dharraa attamii, hinaaffaa attamiitii fi dokonkora adabiisa akka feetanu akka isin godhe ilaala'a. Isin ammoo waan ani tanaan dura isinii barreesse irraa bilisa akka teetane mirkaneessitaneertan.

12 Maarre ani isiniif barreessulle, hinaaffaan isin fuula Waaqaa duratti nu'uuf qaddanu akka isiniif ifa teetu malee, marroo nama yakkaa hujeetii fi yakkametiifii moti.

13 Jajjabeenna keenna caalaa gammada Tiitoos dhaggateen ka caalu gammanneerra; wonni nuuti gammanneefille isin

---

* **7:2** *Itti fayyadama keenna:* Haajaa keenna itti baafata **7:5** 2 Qor. 2:13 † **7:6** *Se'a:* Hamilee

duudiin Tiitoos waan jajjabeessitanee fi yaada isaa foorfachiittaneef.
14 Ani ifi jajiisa isiniin qabu Tiitoositti himeeraayyu; isinille na hin qaanessine; nuuti yennaa maraa dhugaa isinitti hinneerra; maarre ifi jajiis marroo teessaniif Tiitoositti hinne, dhugaa akka teete mirkanootteerti.
15 Isin duudiin Tiitoosiif ajajamaa, soda'aa fi rorommiisaan akka isa fudhattane yennaa qaabatu, jaalaltiin inni isiniif qabu ittuma ede'ante.
16 Ani karaa maraan isinitti addatiisa waan dande'eef guddoo gammadeera.

8

Arjooma Kiristaanaa

1 Obboleeyyan tiyya! Badhaadha Waaqi wolde'oota kiristaana lafa Maqedooniya'aatiif kenne akka beettanu barbaanna.
2 Isaan rakkinna gudda'aan haga ilaallamaneeran; te'uu malee gammadi isaanii gudda'a; isaan akka malee hiyyeeyyii te'anulle, guddoo arjoomaneeran.
3 Isaan haga dande'anuu fi haga dande'anuun caalaa, fedhii ifiitiin akka kennane ani isaaniif dhugaa hin baya.
4 Carraa qarqaarsa kolbaa Waaqaa ta biyya Yihuda'aa keessa jirtuuf kenniisa irratti hirmaatiisaaf magannifatanee nu kadhatane;
5 haga nuuti isaan irraa eenne caalaa godhane; matooma Gootta'aaf ifi kennane; itti aansaneelle fedha Waaqaatiin ifi nu'uuf kennaneeran.
6 Hujii tana matooma ka jalqabe Tiitoos waan te'eef, ammalle hujii arjoomaa tana akka muummessu isuma kadhanneerra.
7 Isin dhugeeffanna'aan, haasowaan, beekkumsaan, qarqaariisaaf quxiquxamiisaan*, jaalala nu'uuf qaddanulle'een waan maraan hin caaltan; hujii arjoomaa tanalle'een ka caaltanu te'a.
8 Maarre quxiquxamiisa worri dhibiin kenniisaaf qabu keessaniin wol bira qabee ilaaliisaan, jaalaltiin teessan ta dhuga'aa akka teete mirkaneessiisaaf jedheeti malee, isin ajajiisaafii moti.
9 Isin badhaadha Goottaa keenna Yesuus Kiristoosii hin beettan; inni dureessa adoo te'eeruu, hiyyummaa isaatiin akka isin dureeyyii teetanuuf isinii jedhee hiyyeessa ifi godhe.

8:4 Rom. 15:26 * **8:7** *Quxiquxamiisaan:* Ququxamiisaan

10 Waan kana irratti gorsa isinii dansaa fakkaatee natti
mudhate isiniif kenna: Bara engeddaa kenniisa qofaaf adoo
hin te'in, waan kana godhiisaaf matooma isinitti barbaade.
11 Tanaaf quxiquxiin isin kenniisaaf qaddanu hujii irra
ooltee akka muummottu, haguma qaddanutti waan yaad-
dane san godha'a.
12 Nami tokko kenniisaaf quxiquxama yoo qabaate, ken-
nansi isaa fudhatama ka qabaatu, haga qabutti yoo kenne
malee, haga hin qanne yoo kennee moti.
13 Kana jechuun kiyya ifii dhaddanee worra dhibii rakkoo
keessaa akka baattanuuf adoo hin te'in, isin lamaanuu akka
wol qixxoottanu.
14 Isin yennaa rakkattanu karri isaanii rakkoo teessaniif
akka ooltu, karri teessan amma rakkoo isaaniitiif ooltuu
ti. Akka kanaan isin wodhakka'atti wol qixxummaan hin
jiraatti.
15 Kunille akkuma Barreeffami Woyyichi, «Ka guddaa
wolitti qabate hagaan ol hin qabaanne, ka diqqoo wolitti
qabatelle hagaan gad hin qabaanne» jedhu.

Tiitoosii Fi Waa'eloota Isaa

16 Akkuma ani isiniif quxiquxamu, Tiitoosille akka isiniif
quxiquxamu Waaqi godhe galatoomu.
17 Tiitoos waan nuuti isa kadhanne qofaaf adoo hin te'in,
fedhii ifiitiin ka'ee gammadaan gara keessan dhufe.
18 Isa woliin obboleessa Oduu Gammadaa lallabiisaan
wolde'oota kiristaanaa duudii keessatti kabajamaa te'e er-
gaarra.
19 Obboleessi kun kana qofa adoo hin te'in, hujii dansaa
tana ulfinna Gootta'aatiif yennaa nuuti muummessinuu fi
fedhii dansaa tajaajiliisaaf qannulle yennaa mudhinnu, nu
woliin deemiisaan qooda huji'ii nu woliin akka fudhatu
wolde'oota kiristaanaatiin fowameera.
20 Kennansa arjoomaa ka wolitti qabame kana qabiisa
irratti eennulle akka nu hin komanne ifi eeganna.
21 Yaad keenna waan sirrii te'e fuula Gootta'aa duratti
callaa adoo hin te'in, fuulaa worra dhibi'ii durale'etti huju'u.
22 Yennaa hedduu karaa heddu'uun haga isa ilaallee, akka
inni nama qarqaariisaaf quxiquxamaa te'e waan dhaggineef
obboleessa keenna Tiitoos woliin ergineerra; addiin inni
isinitti qabu guddoo waan iteeteef, amma hujii tana qar-
qaariisaaf ka durii caalaa inni quxiquxi jedheera.
23 Marroo Tiitoosii beekiisa yoo barbaachise, inni isin
qarqaariisaaf waa'ela kiyya ka na woliin huju; isa woliin
ka dhufanu marroo obboleeyyan dhibi'ii yoo teete, isaan
bakka bu'oota wolde'oota kiristaanaa ka ulfinna Kiristoosi-
itiif dhaabbataneeranu.

24 Tanaaf akka wolde'ooti kiristaanaa jaalalli keessan ka
dhuga'aa akka te'ee fi maaf akka nuuti isiniin ifi jajnu akka
dhagganu, jaalala keessan isaanii mudhisa'a.

9

Qarqaarsa Kolbaa Waaqaatiif Godhame

1 Marroo qarqaarsa kolbaa Waaqaa ta Yihudaa keessa jir-
tuuf godhamuu, isiniif barreessuun barbaachisa'aa moti.
2 Ani quxiquxamuu keessan waan beekuuf, «Worri
Akaayya'aa bara engeddaatiin jalqabee qarqaariisaaf
qophoweera» jedhee marroo teessaniif worra Meqe-
dooniya'aa biratti ifi jaje; quxiquxamuun keessanille worra
hedduu kakkaaseera.
3 Marroo teessaniif wonni ani waan kana irratti ifi jaju,
soba teetee akka hin hanne amma obboleeyyan tana ergaara;
isin ammoo akkuma ani jedhetti qophowa'aa eega'a.
4 Worri Maqedooniya'aa na woliin dhufee, adoo isin hin
qophowin yoo dhagge, nuuti isinitti addachuu keennaan
waan jennu dhannee hin qaanonna; isin fa'a guddoo qaan-
ottan.
5 Maarre obboleeyyan tun anaan dura gara keessan dhu-
fanee, qarqaarsa arjoomiisaaf waadaa galtane dura keessa
akka qopheessitanu akka isin qaabachiisanuuf, gara keessan
erguun barbaachisaa te'ee natti mudhateera. Akka kanaan
ani yennaa dhufu kennansi arjoomaa keessan ka qophowe
te'a; isinille dirqamaan adoo hin te'in fedhi'iin akka kenni-
tanu beessisa.
6 «Ka diqqoo facaase diqqoo galfata; ka hedduu facaase
hedduu galfata» yaada jedhu qaabadha'a.
7 Tanaaf Waaqi nama gammadaan kennu waan jaalatuuf,
nami tokko tokkonuu waan gadhaa ifiitiin kenniisaaf bar-
baade gammadaan kennuuti malee, gaabbaa yookiin hun-
naan hin kennin.
8 Yennaa mara waan isinii barbaachisu maraa ifii qabaatta-
nee, hujii dansa'aafille ka geyee hafu akka qaabattanu Waaqi
badhaadha ifii bira dabarsee isinii kennuu hin dande'a.
9 Kunille akkuma Barreeffam Woyyichi,
«Worra hiyyeeyyi'iif arjoomaan kenne;
balchummaan isaalle haga bara baraa jiraatti» jedhu.
10 Waaqi ka facaasuuf sanyii, ka nyaatuuf sagalee kennu,
sanyii facaattanu mara isinii kennee akka guddattu hin
godha; midhaan arjummaa* teessaniille hin fakkansa.
11 Worri arjummaa teessan karaa keennaan fudhatu mara,
Waaqa akka galateeffatuuf yennaa maraa akka arjoontanu,
Waaqi waan maraan isin hin duroonsa.

* **9:10** *Midhaan arjummaa:* Balchummaa

12 Tajaajilli keessan kun dhidhuu kolbaa Waaqaa guutiisa
qofa adoo hin te'in, akka galata guddaa Waaqaaf dhikeessanu
godha.
13 Tajaajilli arjooma keessanii kun, Wongeela Kiristoosii fud-
hattanee ajajamuu keessan, isaanii fi worra dhibiille'eef ar-
joomuu keessan waan mirkaneessuuf, nami hedduun Waaqa
hin leellisa.
14 Isaanille badhaadha guddaa Waaqi waan isinii kenneef,
isin dharra'aa isinii daadimatan.
15 Kennaa isaa ta hagana hin jedhanneef, Waaqi galatoomu.

10

Phawuloos Tajaajila Ifiitiif Falmate

1 Ani Phawuloos yennaa isin bira jiru nama, «Nama ila
laafu» jedhame; yennaa isin irraa fagaadhe ammoo, «Nama
ila jabaatu» jedhame; gadhi laaffinnaa fi arjummaa Kiris-
toosiitiin,
2 ani yennaa isin bira dhufe ila jabeennaan akka na hin
dubbachiinne isin kadhadha; worra akka yaada fooniititti
deddeebina nu seyanu duratti ammoo, ila jabeennaan dub-
batiisaaf barbaada.
3 Biyya lafaa keessa leenulle, nuuti akka biyya lafaa hin
lollu.
4 Mey woraanaa* keennalle ka kushee diigiisaaf dan-
deessisu, ka hunna Waaqaa qabu malee, meya woraanaa ka
biyya lafaatii moti.
5 Waaqa beekiisa irratti moroma'aa fi kijiba gufuu te'ee
ka'u duudii hin balleessina; yaada namaa duudiille booji'aa
Kiristoosiif akka ajajamu goona.
6 Eega ajajamuun keessan muummowe, ajajama dhaba
duudii adabiisaaf hin qophoonna.
7 Isin waan ila duratti mudhatu qofa ilaaltan. Nami tokko
ani ka Kiristoosii ti jedhee yoo ifi addate, nuutille akkuma
isaatuu ka Kiristoosii te'uu kenna hubatuu ti.
8 Marroo baallii Goottaan nuu kenneetiif, yoo guddoo ifi
jajelle itti hin fokkiffadhu; baalliin tun isin ijaariisaaf malee,
isin diigiisaaf hin kennanne.
9 Ani xalayaa kiyyaan akka waan isin sodaachisiisatti jiruu
akka yaaddanu hin fedhu.
10 Worri gariin, «Ergaan Phawuloosii jajjaddu'uu fi ul-
faattu'u; inni ammoo yennaa nu biratti dhaggamu dad-
haba'a; dubbiin isaalle goofa» jedhan fa'a teeti.
11 Worri akkasii waan nuuti fagoo jiraannee barreessinuu
fi waan yennaa isin woliin jirru hunyu odduu garaa garum-
maan akka hin jirre hubatuu ti.

* **10:4** *Mey woraanaa:* Miyyi woraanaa

12 Nuuti worra ifi saadutti ifi laakkowu'uuf yookiin isaaniin
wol biratti ifi qannee ilaaliisaaf ila hin jabaannu. Isaan
ammoo ifiinuu ifi waan madaalanuu fi ifiinuu ifi wol biratti
qabanee ifi waan ilaalanuuf gowwoole'e.
13 Nuuti ammoo haga isin bira geennulle'etti, meessaa ta-
jaajila Waaqi nuu kenneen ifi jajaarra malee, haga irra tarree
ifi hin jajnu.
14 Isinille meessaa tajaajila keennaa keessa waan jirtanuuf,
nuuti Oduu Gammadaa ta Kiristoosii gara keessan finnee
yennaa dhunne meessaa san hin tarre.
15 Tanaaf meessaa Waaqi nuu murteesse irra dabarree,
hujii worra dhibi'iitiin haga malee ifi hin jajnu; addee akkasii
dhugeeffannaan teessan akka guddattuu fi hujii teennalle
haga meessaa Waaqi nuu murteesseetitti, odduu teessanitti
irra caalaa akka babadhatu hin addanna.
16 Maarre meessaa tajaajila nama dhibi'ii keessa seennee,
hujii tanaan qara hujanteen adoo ifi hin jajin, biyyoota isiniin
gamaatille'etti Oduu Gammadaa lallabuu hin dandeenna.
17 Ammoo akkuma Barreeffam Woyyichi jedhutti, «Ka ifi
jajuu Gootta'aan ifi jajuu ti».
18 Sababille nama Goottaan saadutti fudhatama qaba
malee, nami ifi saadu fudhatama hin qabu.

11

Phawuloosii Fi Ergantoota Sobaa

1 Ani diqqoo gowwoomulle akka naa ossattanu hin ad-
dadha; maganne'ee na ossadha'a.
2 Ani akka durra duudduu qulqullitti'ii Kiristoosii abbaa
manaa tokkochatti, isin heerumsiisiisaaf waan isin kadhad-
heeruuf, akkuma Waaqi hinaafu anille isin hinaafa.
3 Akkuma bofi maltumma'aan Heewwan sobe, yaadi
keessanille gara badee qajeelumma'aa fi qulqullummaa
Kiristoosiif qaddanu irraa isin milissinaa laati jedhee so-
daadha.
4 Nami tokko gara keessan dhufee, Yesuusii nuuti isinitti
lallanne malee, Yesuusii dhibii yoo isinitti lallabe yookiin
ayyaana kanaan dura fudhattane malee, ayyaana dhibii yoo
fudhattane yookiin Wongeela tanaan dura fudhattane malee,
Wongeela dhibii yoo fudhattane, cadhittanee itti ilaaltan*
jechu'u.
5 Ani ammoo karaa tokkolle'een ergantoota guguurddoo
tana irraa waan diqqaadhu hin seyu.

---

* **11:4** *Cadhittanee itti ilaaltan:* Fudhattan

6 Ani dandeettii dubbi'ii dhabulle, beekkumsa hin qaba;
nuuti yennaa maraa karaa maraan waan kana ifa isiniif
gooneerra.
7 Ani gatii malee Oduu Gammadaa ta Waaqaa waan isinii
lallabeef, akka isin ol jettanuuf ifi gad qabuu kiyyaan cubbuu
hujee ree?
8 Isin tajaajiliisaaf, wolde'oota kiristaanaa dhibii irraa qar-
qaarsa waan fudhadheef, ani isaan saameera.
9 Yennaa isin woliin jiraataa woy dhabee rakkadhe, ob-
boleeyyan Maqedooniya'aa dhufane waan naa barbaachisu
maraan waan na qaraqaaraneef, ani nama tokkolle'etti ba'aa
hin teene. Akkuma tanaan dura ba'aa isinitti te'uu dhabe,
gara duraalle ba'aa isinitti hin te'u.
10 Dhugaan Kiristoosii haga na keessa jirtu, eennulle ifi
jajuu kiyya kana lafa Akaayya'aa keessatti na hin dhooggu.
11 Ani waan isin hin jaalanneef kana jedhaa? Akka ani isin
jaaladhu Waaqinuu hin beeka.
12 Ergantooti dhibiin sun, «Nuutille akkuma isaanii hu-
jaarra» jedhaa sababa ittiin ifi jajanu isaan dhassiisiisaaf,
akkuma amma godhiisatti jiru gara duraalle hin godha.
13 Namooti akkasii ergantoota Kiristoosii fakkaatiisaaf
worra ifi jijjiiru, ergantoota sobaatii fi hojjattoota maltoole'e.
14 Kunille waan nama baaseffachiisuu moti; Seexanninuu
ergantoota ifaa fakkaatiisaaf ifi jijjiira.
15 Tanaaf tajaajiltooti Seexanaa tajaajiltoota
balchumma'aa fakkaatiisaaf yoo ifi jijjiirane hin
baaseffachiisu. Muummee irratti gatii hujii ifii hin
dhaggatan.

Phawuloos Ergamaa Te'iisaan Rakkate

16 Ani ammalle isiniin jedha; eennulle gowwaa na hin
seyin; yoo seetane ammoo diqqumalle akka ifi jajuuf akka
gowwa'aatitti na fudhadha'a.
17 Akka kana ifi jajiisaan yennaa dubbadhu akka gowwa'aa
te'eeti malee, akka fedha Gootta'aatii moti.
18 Worri hedduun akka yaada fooniititti ka ifi jaju eega te'e,
anille ifi hin jaja.
19 Isin qaroolee waan teetaneef, gowwoolee gammadaan
hin ossattan.
20 Nami yoo garba isin godhate yookiin yoo isin irra nyaate
yookiin bu'aa ifiitiif yoo isin fayyadame yookiin yoo isin
tuffate yookiin yoo isin dhabanaase hin ossattan.
21 Nuuti ammoo waan saniin dadhaboolee te'uu kennaan
fokkifataa dubbadha.
Eennulle ifi jajiisaaf ila yoo jabaate, anille akkuma isaa ila
jabaadhee ifi jaja. Ammalle akka gowwa'aa te'ee tana jedha.

11:9 Filp. 4:14-18

22 Isaan worra Ibirootaatii? Anille nama Ibirootaa ti. Isaan worra Israa'eliitii? Anille nama Israa'elii ti. Isaan sanyii Abrahaamiitii? Anille sanyii Abrahaamii ti.
23 Isaan tajaajiltoota Kiristoosiitii? Ani isaan caalaa tajaajilaa Kiristoosii ti. Ani akka maraata'aa tana dubbadha; ani isaan caalaa yennaa hedduu huji'iin dadhabeera, yennaa hedduu hidhameera, yennaa hedduu dikameera, yennaa hedduulle du'a geyeera.
24 Ani lichee soddomii sagal sagal yennaa shan harka Yihudootaatitti dhaanameera.
25 Yennaa sad ciira'aan dhaanameera; yennaa tokko dhaka'aan tumameera; yennaa sad caccab hoboloo gudditti'ii na dhaqqabeera; guyyaa tokkoo fi halkan tokko galaana irra oolee buleera.
26 Yennaa hedduu ideensa irra waan tureeruuf, balaan laga guutee, balaan saantotaa, balaan gosa tiyyaatii fi worra Yihudoota hin te'in irraa, balaan qacha'aa fi gammoojjii keessatti, balaan abbaayaa keessalle'etti, balaan kiristaanota dharaameyyii irraa na dhaqqabeera.
27 Hujii hantuu hujee, akka malee eloweera; yennaa hedduu hirriiba dhabeera; yennaa hedduu beelodhee dheebbodheera; yennaa hedduulle sagalee dhabeeraayyu; boojji'ii fi daara dageera.
28 Waan dhibii lakkisii marroo wolde'oota kiristaanaatiif, guyyuma guyya'aan hedaa yaaddowaa ture.
29 Eentu dadhabeeruun, ani dadhabuu dhabeera? Eentu cubbu'uun gufatuun, gadhaan na laalatuu dhabeera?
30 Ifi jajiis yoo barbaachise, ani waan dadhabbii tiyya mudhisuun ifi jaja.
31 Waaqi, Abbaan Goottaa kenna Yesuus Kiristoosii, ka haga bara baraa galateeffame, akka ani sobaa hin dubbanne hin beeka.
32 Yennaa ani qachaa Damaasqo'oo keessa jiru, bulchaan mooticha Areexaasiin jalatti bulchiisatti jiru, na qassiisiisaaf barbaadee, karroota qacha'aa eeddotaan eessisaa ture.
33 Namooti ammoo, qiriccoo keessa na keyanee urata dalleyaatiin na buusaneeranuun isa jalaa miliqe.

12

Mudhii Phawuloosii
1 Ifi jajiisaan bu'aan dhaggamu jiraatuu dhabulle, ifi jajiisa yoo barbaachise yaadaan dhaggu'uu fi mudhii Goottaan naaf kenneen ifi jaja.
2 Nama ka Kiristoosii te'e tokko beeka; nami kun woggaa kudha afuriin dura, haga ol gubbaa olii fudhatame; akki

11:25 HuE. 16:22; 14:19 **11:33** HuE. 9:23-25

inni fudhatamelle nafaan te'uu yookiin te'uu dhabuu ani hin beeku; Waaqi hin beeka.

3 Ifii ammoo nami kun gara addee gammadaa akka fudhatame hin beeka; teetuu malee nafaan te'uu yookiin te'uu dhabuu ani hin beeku; Waaqi hin beeka.

4 Inni gara addee gammadaa fudhatamee, waan jecha namaatiin himamiisaa fi namille dubbatiisaaf hin dandeenne dhage'e.

5 Ani nama akkana jiruun ifi jaja; marroo ifii kiyyaa ammoo, dadhabbii tiyya malee waan ifi jajadhuun hin qabu.

6 Ani dhugaa waan dubbataaruuf, ifi jajiisa yoo barbaadelle ani hin gowwoomu; ammoo eennulle waan na irratti dhagguu fi waan na irraa dhage'u caalaa akka hin herrenneef, ifi jajuu irraa ifi qusadha.

7 Mudhii guddoo tanaan ta kaate akka ani hin koorre, wonni akka qore'ee nafa kiyya woraanee na farrisiisu, ergamaan Seexanaa naa kenname.

8 Wonni na rakkisu kun, akka na lakkittu yennaa sad gara Gootta'aa daadimadhe.

9 Inni ammoo, «Hunni tiyya mijuu teetee ka mudhattu yennaa ati dadhabaa teete waan teeteef, badhaadhi kiyya si hin geya» anaan jedhe. Tanaaf hunni Kiristoosii akka ana irra jiraattu, ka durii caalaa dadhabbii tiyyaan gammadaa ifi jajiisa barbaada.

10 Ani hunna ka dhaggadhu dadhabaa yennaa te'utti waan teeteef Kiristoosiif yennaa dadhabu, yennaa arraffamu, yennaa rakkadhu, yennaa miidhamu fi yennaa yaaddawu hin gammada.

Yaada Phawuloos Worra Qorontoosiitiif Qabu

11 Ani akka gowwa'aa dubbadhe; akka ani akkas dubbadhu isinitti na godhe; na deeggaruu ka qaddanu silaa isin; ani woyittuu laakkowamuu dhabulle, worra ergantoota gugurdoo jedhamane karaa tokkolle'een hin hanqadhu.

12 Ani yennaa odduu teessan jiru, hujiin ani ossaan huje, akka ani ergamaa dhuga'aa te'e hin mirkaneessiti. Kunille beessisa, baasaa fi bilbaasota.

13 Ani ijjumaa isinitti ba'aa te'a dhabuu kiyya malee, ani maaniin wolde'oota Kiristaanaa dhibii isin hanqise? Tunille akka yakka'aatitti ta laakkowantu yoo teete naa araarama'a.

14 Gara keessan dhufiisaaf qophowuun kiyya, amma yennaa sadeesso'oo ti; ani isinitti ba'aa te'iisa hin fedhu; ani ka barbaadu isin malee, beesee teessanii moti. Ijoollee ifiitiif karra ka kuusu worra malee, ijoolleen worra ifiitiif karra hin kuuchu.

15 Ani isiniif jedhee waan qabu duudii, ifille dabarsee adoo
isiniif kenne guddoo hin gammada. Eega ani akkana gud-
disee isin jaaladhe, isin diqquma na jaalatanii ree?
16 Maarre teetuutii, akka ani isin irratti ba'aa hin te'in tana
wolii galla; ammoo maltumma'aa fi sobaan waan harkatti
isin galfadhe seyaartan.
17 Ani namoota gara keessan erge keessaa, karaa nama
tokkochaatille'een woy isin irraa nyaadheera ree?
18 Tiitoos gara keessan akka dhufu kadhadhee, obboleessa
keenna sanille isa woliin ergeera. Tiitoos woy isin irraa
nyaateeraa ree? Anii fi inni ayyaana tokkoonii motii ka isin
tajaajille? Ideensi keennalle tokkoo motii ree?
19 Isin duudiin haga ammaa, waan nuuti isin duratti mar-
roo teennaaf falmataarru gootanee ilaalaartanii? Nuuti
Kiristoosiin jiraannee, Waaqa duratti dubbataarra. Jaalota
tiyya! Nuuti isin ijaariisaaf jennee tana duudii dubbataarra.
20 Yennaa ani gara keessan dhufu akka ani barbaadu adoo
isin hin te'in, anille akka isin barbaaddanu adoo hin te'in,
takki wol dhaggina fa'a jedhee sodaadha. Takki fa'a lolli,
hinaaffaan, aariin, ifi jaalatuun, maqaa namaa balleessuun,
hamiin, kooriisaa fi hogaan odduu teessan jiraatuu jedhee
sodaadha'a.
21 Deebi'ee gara keessan yennaa dhufu, Waaqi kiyya
isin duratti na fokkisiisa jedhee sodaadha; tanaan qara
worri cubbuu battumma'aa, sagaagalumma'aatii fi
baalagumma'aa hujane, waan cubbuu irraa hin deebi'iniif
gaddda keessa bu'innaa jedhee sodaadha.

13

Gorsaa Fi Nageya Muumme'ee

1 Gara keessan dhufiis kiyya kun yennaa sadeesso'oo
ti; akkuma Barreeffam Woyyichi jedhu, «Himannaan marti
dhugaa baatota lamaan yookiin sadiin mirkanootti».
2 Ani yennaa lammeesso'oo isin ilaaliisaaf dhufee isin
woliin jiru, isin ifi eeggachiiseera. Ammalle fagoo jiraad-
hee, worra tanaan qara cubbuu hujee fi worra dhibiille
ifi eeggachiisa; amma yennaa gara keessan deebi'ee dhufu
eennulle hin hilu.
3 Isin ka ana keessa jiraatee dubbatu Kiristoos akka te'e
mirkaneeffatiisaaf barbaaddan; ka isin keessatti mudhatulle
hunna isaa ti malee, dadhabbii isaatii moti.
4 Inni fannoo gubba'atti fannifamee ka du'e dadhabbi'iin
te'ulle, amma hunna Waaqaatiin jiru'uun le'a; nuutille isa
woliin dadhaboolee teeneerra; tokkummaa isin woliin qan-
nuun ammoo, isa woliin hunna Waaqaatiin leena.

5 Dhugeeffanna'aan akka jirtanu beekiisaaf ifi qorqora'a;
haga ifi ilaala'a; Yesuus Kiristoos akka isin keessa jiru hin
hubannee? Yoo akkas hin te'in haga ilaallatamaan jiddaneer-
tan jechu'u.
6 Nuuti haga ilaallatamaan akka hin jigin hin beettan jed-
hee addadha.
7 Waan hantuu akka isin hin hunye, gara Waaqa daadi-
manna; wonni daadimannuufille nuuti haga ilaalcha taruu
dhannee yoo dhagganne, isin yennaa maraa waan dansaa
akka gootanuuf malee, haga ilaalcha tariisa keenna mudhisi-
isaafii moti.
8 Nuuti dhuga'aaf hunya malee, waan dhuga'aan mormu
tokkolle hujiisaaf hin dandeennu.
9 Nuuti dadhaboolee teenee, isin ammoo jajjaba yennaa
teetanu hin gammanna; nuuti akka isin mijuu teetanu daadi-
manna.
10 Ani waan kanaaf, adoo fagoo jiruu ergaa tana isiniif
barreesse; akka kanaan gara keessan yennaa dhufu, baallii
Goottaan naaf kenneen ila isinitti hin jabaadhu; Goottaan
baallii naaf ka kenne akka isin ijaaruuf malee, akka isin
diiguufii moti.

Nageya Muumme'ee

11 Obboleeyyan tiyya! Yoona nageyaan tee'a'a; leetoo
teessan sirreeffadha'a; gorsa kiyya dhage'a'a; wolii gala'a;
nageyaan le'a'a; Waaqi jaalalaatii fi nageyaa isin woliin hin
jiraata.
12 Sunqata woyyichaan wol sunqataa nageya wol fuudha'a.
13 Kolbaan Waaqaa marti nageya isinii dhaanteerti.
14 Badhaadhi Goottaa Yesuus Kiristoosii, jaalalli Waaqaa,
tokkummaan Ayyaana Woyyichaalle isin duudii woliin ji-
raattu.

Ergaa Phawuloos
Gara Worra Galaatiya'aa Erge Seensa

Jechi Oduu Gammadaa ka marroo fayyisaa te'uu Yesuusii dubbatu, addee maratti lallabamaa, worri Yihudoota hin te'in akkuma fudhataa deemaneen, «Kiristaana te'iisaaf Seera Muuse'ee muummessiis barbaachisa'a moo barbaachisa'aa moti?» gaaffiin jettulle kaate. Asiyaa diqqaa keessa, Galaatiyaa bulchiinsa Rooma'aa keessa jiru keessa, wolde'oota kiristaanaa jiru oddu'utti, «Nami Waaqa duratti balchoomiisaaf Yesuus calla'atti dhugeeffatiisa adoo hin te'in, Seera karaa Muuse'eetiin kenname muummessuu qaba» jedhaa, worri Phawuloosiin mormu jiraayyu.

Phawuloos ergaa Galaatiya'aa tana, worra barsiisa kanaan raafamiisatti jiru, gara dhugeeffannaa sirrii teeteetii fi jiruu kiristaanumma'aa qajeelchiisaaf barreesse. Phawuloos ergamaa Yesuus Kiristoosii te'uu ifii mirkaneessiisaan jalqaba. Ergamaa akka te'uuf ka isa waame Waaqa malee nama akka hin te'inii fi ergaan isaalle gara worra Yihudoota hin te'inii akka te'e tokko-lama'aan dubbata. Foorota dhumaa keessatti, jiruun kiristaanumma'aa, jaalala Yesuusitti dhugeeffatiisa irraa maddu akka te'e mudhisa.

Haadhoo Dubbi'ii

Seensa*1:1-10*
Baallii Phawuloosii ta ergamumma'aa*1:11—2:21*
Oduu Gammadaa ta badhaadha Waaqaa*3:1—4:31*
Bilisumma'aa fi itti gaafatamummaa kiristaanaa*5:1—6:10*
Yaada buufataa*6:11-18*

Nageya

1 Namootaan yookiin karaa nama tokkootiin adoo hin te'in,
Yesuus Kiristoosii fi Waaqa Abbaa Kiristoos du'aa kaaseen,
ergamaa te'ee ka ergame, ana Phawuloos biraa,
2 obboleeyyan na woliin jirtu mara biraa: wolde'oota kiristaanaa ka Galaatiyaa keessa jirtanuuf,
3 Waaqi Abbaan keenna, Goottaan keenna Yesuus Kiristoosille badhaadhaa fi nageya isiniif kennu!
4 Akka fedha Waaqa Abbaa keennaatitti, bara hamaa kana keessaa nu bilisa baasiisaaf jedhee, Kiristoos marroo cubbuu teennaatiif ifi dabarsee kenne.
5 Baraa haga bara baraatitti Waaqaaf ulfinni te'u! Ameen.

Oduun Gammadaa Dhugittiin Takka'a

6 Badhaadha Kiristoosiitiin ka isin waame irraa garagaltanee, gara oduu gammadaa ta biraa ariifattanee deebi'uun keessan na baaseffachiitteerti.
7 Worri isin kem'i godhiisaa fi Oduu Gammadaa ta Kiristoosii daddasiisaaf barbaadu waan jiruuf tana jedhe malee, dhugumaan Oduun Gammadaa ta biraa hin jirtu.
8 Te'uu malee, nu'ulle yoo te'e, yookiin ergamaa Waaqaa ka ol-gubba'aalle yoo te'e, Oduu Gammadaa ta nuuti isinitti lallanne irraa ta gorte, yoo lallabe ka abaarame te'uu ti!
9 Akkuma tanaan dura dubbadhe, ammalle irra deebi'ee dubbadha: eennulle Oduu Gammadaa ta isin fudhattane irraa ta gorte, yoo isinitti lallabe ka abaarame te'uu ti!
10 Ani amma nama moo, Waaqa duratti fudhatama dhaggatiisaaf barbaadiisatti jira ree? Yookiin nama gammachiisu'uuf barbaadatiisatti jiraa? Nama gammachiisu'uuf adoo waan barbaadu teete, ani tajaajilaa Kiristoosii hin te'uuyyu.

Phawuloos Ergamaa Te'iisaaf Waamame

11 Obboleeyyan tiyya! Oduun Gammadaa ta ani isiniif lallabe, ta nami ifi keessaa maddisiise akka hin te'in, akka beettanu barbaada.
12 Oduu Gammadaa tana, Yesuus Kiristoositti natti mudhise malee, ani eennulle irraa hin fudhanne, yookiin eennulle na hin barsiinne.
13 Yennaa duri dhugeeffannaa Yihudootaa hordofu, attam akka ani le'e dhageettaneertan; ani wolde'a kiristaana Waaqaa akka malee miidhaa* balleessiisaaf wodhaanaa ture.
14 Worra bara kiyya jiru, lansoota tiyya ta Yihudoota te'ane hedduu, ani dhugeeffannaa Yihudootaa eeggatiisaan hin caala; marroo aadaa abbootii teennaatille'eef akka malee hin hinaafaayyu.
15 Waaqi ammoo adoo ani hin dhalatin dura na filate; badhaadha ifiitille'een na waame.
16 Oduu Gammadaa ta marroo Ilma isaa, worra Yihudoota hin te'in oddu'utti akka ani lallabuuf, yennaa Waaqi Ilma ifii natti mudhisiisa jaalate, ani nama tokkolle woliin hin mari'anne;
17 yookiin gara worra anaan dura ergantoota te'ee Yerusaalem hin dhandhe, ammoo yoosuma gara biyya Arabaa dhaqee, achiin duuba Damaasqo'otti deebi'e.
18 Eegii san woggaa sadiin duuba Pheexroos† ilaaliisaaf gara Yerusaalemii dhaqee, isa bira guyyaa kudha shan ture.
19 Obboleessa Gootta'aa Yaaqoob malee, ergantoota dhibii keessaa tokkolle hin dhaggine.

---

* **1:13** *Miidhaa:* Ari'aa **1:13** HuE. 8:3; 22:4-5; 26:9-10 † **1:18** *Pheexroos:* Afaan Giriikiitiin Keefaa jedham. **1:18** HuE. 9:26-30

20 Wonni ani isiniif barreessu kun dhara akka hin te'in,
Waaqi hin beeka.
21 Ani Yerusaalem dhaqeen duuba gara biyya Sooriya'aatii
fi Qiliiqiya'aa dhaqe.
22 Wolde'ooti kiristaanaa ka Kiristoosii, ka lafa Yihuda'aa
keessa jiru, ilaan na dhagganee hin beekanu.
23 Oduu, «Namichi duri nu miidhaa ture, dhugeeffannaa
balleessiisaaf barbaadu san, amma lallabiisatti jira» jettu
qofa dhage'aneeran.
24 Sababa kiyyalle'eef Waaqa galateeffatane.

2

Phawuloosii Fi Ergantoota Taan

1 Eega san woggaa kudha afuriin duuba, Tiitoos ifi faana
fudhadhee, Baarnaabaas woliin gara Yerusaalemii deebi'ee
dhaqe.
2 Akka ani achi dhaqu, Waaqi natti mudhinnaan dhaqe.
Hujiin ani kanaan dura hujee fi ta amma hujiisatti jiru, tola
akka hin banneef jedhee, Oduu Gammadaa ta worra Yihu-
doota hin te'initti lallabu, sooreyyii gugurdo'oof qofitti hime.
3 Tiitoosiin na woliin jiru, nama Giriikii te'ulle, akka haqan-
qabaa qabatu hunnaan hin godhanne.
4 Te'uu malee obboleeyyan dharaameyyiin tokko tokko,
ka luuxanee nu odduu seenane, akka inni haqanqabaa qa-
batu barbaadaneeraniiyyu. Isaan bilisummaa nuuti Yesuus
Kiristoosiin qannu dooyanee, garbumma'atti nu deebisiisaaf
barbaadanee, luuxanee seenane.
5 Dhugaan Oduu Gammadaa, akka yennaa mara isin woliin
jiraattuuf, nuuti yennaa diqqolle'eef isaaniif hin ajajane.
6 Worri sooreyyii gugurdoo ifi fakkeessuu ammoo, een-
nummaan isaanii ta qaraa womaa natti hin fakkaatu; Waaqi
fuula namaa ilaalee hin golu; isaan Oduu Gammadaa ta ani
lallabu irratti womaa hin daballe.
7 Ammoo akka Waaqi, akkuma Pheexroos Oduu Gam-
madaa worra Yihudootaatiif akka lallabuuf adaraa itti
kenne, anille Oduu Gammadaa worra Yihudoota hin te'iniif,
akka lallabuuf adaraa natti kenneeru beekaneeran.
8 Waaqi akka Pheexroos ergamaa worra Yihudootaa te'ee
tajaajilu godhe, akka anille ergamaa worra Yihudoota hin
te'inii te'ee tajaajilu godheera.
9 Akkasuma sooreyyiin akka utuba'aa ilaalamanu
Yaaqoob, Pheexroosii fi Yohaannis, badhaadha
naaf kenname hubatanee, tokkummaa mudhisiisaaf
Baarnaabaasii fi na woliin harka wol qabanneerra;
Baarnaabaasii fi ani gara worra Yihudoota hin te'inii akka

dhandhu, isaaniille gara worra gosa Waaqaa akka dhaqanu woliif galleerra.
10 Isaan marroo hiyyeeyyi'iitiif akka nuuti yaadannu callaa nutti dubbatane, kun waan ani dhugumaan godhiisaaf fedhuuyyu.

Anxokiya'atti Phawuloos Pheexroosiin Morme

11 Pheexroos gara Anxokiya'aa yennaa dhufe waan dokonkoreeruuf, ani fuula duratti isa morme.
12 Namooti gariin Yaaqoob biraa adoo hin dhufin dura, Pheexroos worra Yihudoota hin te'in keessaa worra dhugeeffate woliin nyaataa ture; yennaa isaan dhufane ammoo, golii worra haqanqabaa qabatee* sodaatee, worra Yihudoota hin te'in irraa ifi gargar baasee qarqarfate;
13 Worri Yihudoota keessaa dhugeeffatanelle, kijiba Pheexroosii hordofaneeran; Baarnaabaasinuu kijiba isaaniitiin duubatti harkifameera.
14 Akka isaan akka dhugaa Oduu Gammadaatitti hujaa hin jirre, ani yennaa dhagge, isaan mara duratti Pheexroosiin, «Ati Yihudii teetee, akka Yihudi'iititti adoo hin te'in, akka nama Yihudii hin te'iniititti eega jiraatte, attamiin worri Yihudoota hin te'in, akka Yihudootaatitti akka jiraatuuf uttitta ree?» jedhe.

Namuu Dhugeeffanna'aan Fayya

15 Nuuti dhalootaan Yihudoota malee, worra Yihudoota hin te'in worra cubbichaa moti.
16 Te'uu malee nami Yesuus Kiristoositti dhugeeffatiisaan malee, Seera eeggatiisaan akka hin balchoonne beenneerra. Nuutille Seera eeggatiisaan adoo hin te'in, Kiristoositti dhugeeffatiisaan akka balchoonnuuf Yesuus Kiristoositti dhugeeffanneerra. Eennulle Seera Muuse'ee eeggatiisaan hin balchoomu.
17 Kiristoositti dhugeeffatiisaan balchoomiisaaf adoo barbaannuu, nuutinuu cubbaalleyyii teenee yoo mudhanne, akka cubbuu tolchinu ka godhiisatti jiru Kiristoos jechu'u ree? Ijjumaa, hin teetu!
18 Ani Seera diige deebisee yoo ka ijaaru te'e, aninuu nama Seera diigu te'uu kiyya mudhisiisatti jira jechu'u.
19 Ani Waaqaaf le'iisaaf, karaa Seeraatiin Seera duraa du'eera; ani Kiristoos woliin fannifameera.
20 Maarre haganaa achi Kiristoos ana keessa le'a malee, ani ifiif hin le'u. Le'ii amma fooniin le'ulle, Ilma Waaqaa ka ana jaalatee, ifi dabarsee naaf kennetti dhugeeffatiisaan le'a.

* **2:12** *Golii worra haqanqabaa qabatee:* Golii, «Worri worra Yihudootaa hin te'in keessaa dhugeeffate haqanqabaa qabatuu qaba» jettu. **2:16** Far. 143:2; Rom. 3:20,22

21 Ani badhaadha Waaqaa gatii hin dhooggu; Seera eeggatiisaan adoo waan balchoomanu teete, Kiristoos toluma du'e jechu'uu motii ree!

3

Balchummaan Seeraan Moo Dhugeeffanna'aan

1 Worra Galaatiya'aa gowwoole'e! Eentu muusessee isin dooche? Yesuus Kiristoos fannifamee, akka waan barreeffamee rarraafamee, ila teessan dura jiraayyuu.

2 Ani waan tokko callaa beekuu barbaada: isin Seera eeggatiisaan moo, yookiin Oduu Gammadaa dhageettanee itti dhugeeffatiisaan Ayyaana Woyyicha fudhattane?

3 Attam akkas gowwitan? Ayyaana Waaqaatiin jalqaddanee, amma ammoo yaada fooniitiin muummessuu barbaaddanii ree?

4 Dhugumaan waan woy hin baaneef yoo te'e, toluma waan isin irra dhaqqabe kana mara fudhattanee ree?

5 Waaqi Ayyaana ifii isinii kennee, bilbaasa isin oddu'utti wonni hujuuf, waan Seera eeggattaneef moo, yookiin Oduu Gammadaa dhageettanee waan itti dhugeeffattaneef?

6 Abrahaam ilaala'a me; Barreeffami Woyyichi, «Abrahaam Waaqatti dhugeeffate; dhugeeffannaan isaalle balchumma'atti laakkowanteef» jedha.

7 Maarre worri dhugeeffatu maraa ilmaan Abrahaamii akka te'e hubadha'a!

8 Barreeffam Woyyichi akka Waaqi worra gosa isaa hin te'in dhugeeffanna'aan balchoonsu, duraan dursee dhaggee Abrahaamiin, «Gosi maraa si'iin hin eebbifama» jedhee, Oduu Gammadaa itti himeera.

9 Tanaaf worri dhugeeffatu maraa, Abrahaamii dhugeeffate woliin ka eebbifame.

10 Barreeffam Woyyichi, «Waan Kitaaba Seeraa keessatti barreeffame mara, nami hin eeganne maraa ka abaarame!» waan jedhuuf, worri Seera eeggatiisatti ciqilfatu abaarsa jala jira.

11 Barreeffam Woyyichi, «Nami balchaan dhugeeffanna'aan le'a» waan jedhuuf, eennulle Waaqa duratti Seeraan balchoomiisaaf akka hin dandeenne ifa.

12 Seerri dhugeeffannaa irratti hin hundeeffamu; te'uu malee Barreeffam Woyyichi, «Nami waan Seerri jedhu guutu, ittiin hin le'a» jedha.

13 Barreeffam Woyyichi, «Nami muka irratti rarraafamu maraa ka abaarame» waan jedhuuf, Kiristoos nu'uuf jedhee abaaramaa te'ee, abaarsa Seerri nutti fidu jalaa nu wode.

14 Eebbi Abrahaam dhaggate, karaa Kiristoos Yesuusiitiin, worra Yihudoota hin te'in maraaf akka kennamuuf, Ayyaana

Waaqi addii kennelle, dhugeeffanna'aan akka fudhannuuf Kiristoos nu wodeera.

Seerri Waadaa Galame Hin Diigu

15 Obboleeyyan tiyya, le'ii guyyuma guyya'aa keessaa fakkeenna tokko fuudhee dubbadha: yoo nami lamaan waan tokko irratti wolii galee, wolii galtee san mallatteesse, eennulle wolii galtee san diigiisaaf, yookiin woy itti dabaliisaaf hin dande'u.

16 Maarre Waaqi Abrahaamii fi sanyii isaatiif addii kenneera; Barreeffam Woyyichi, akka nama heddu'uuf dubbatamuutitti, «Sanyoota» hin jedhu, akka nama tokkoof dubbatamuutitti, «Sanyii» jedha, innille Kiristoos.

17 Kana jechuun kiyyalle, Seerri woggaa dhibba afurii fi soddomaan duuba kenname, gondooroo qara Waaqaan gondoorante diigee, waadaa galame san balleessiisaaf hin dande'u jechuu kiyya.

18 Kennansi Waaqaa* Seeratti ciqilfatiisaan adoo te'ee, waadaa galametti ciqilfatiisaan hin te'uuyyu. Te'uu malee, karaa waadaa galameetiin, Waaqi kennansa ifii Abrahaamiif kenneera.

19 Yoona Seerri maaf kenname ree? Sanyiin Abrahaamiif waadaa galameen kenname haga dhufu, seera tariis maan akka te'e mudhisiisaaf, Seerri dabalamee kenname. Seerri ergantoota Waaqaatiin, karaa araarsaa† tokkochaatiin kenname.

20 Te'uu malee, araarsaan tokko golii lama wolakka'atti malee takkaa calla'aaf hin barbaachisu; Waaqi ammoo tokkocha.

Seerri Maaf Akka Kenname

21 Seerri waadaa Waaqi galeen hin mormaa ree? Ijjumaa hin mormu! Seerri akka jiruu kennuuf adoo kennamee jiraate, sila dhugumaan, Seera eeggatiisaan balchummaan hin dhaggantiiyyu.

22 Waadaan galame, ta Yesuus Kiristoositti dhugeeffatiisaan dhaggantu, worra dhugeeffatuuf akka kennantuuf, Barreeffam Woyyichi biyyi lafaa duudiin cubbu'uuf bitamiisaan hidhantee akka jirtu dubbata.

23 Adoo dhugeeffannaan hin dhufin dura, haga dhugeeffannaan mudhatutti, Seeraan hidhannee, Seera jalatti eegamaa ture.

24 Maarre nuuti dhugeeffanna'aan akka balchoonnuuf, haga Kiristoos dhufu, Seerri guddisoo keenna te'eeraayyu.

25 Amma ammoo, dhugeeffannaan waan dhutteef, haganaa achi guddisoo Seeraa jala hin jiraannu.

---

* **3:18** *Kennansi Waaqaa:* Dhaala dhaaliis, fayyinna dhaggatii. † **3:19** *Araarsaa:* Wodhakkicha

Ijoollee Waaqaa

26 Kiristoos Yesuusitti dhugeeffatiisaan, isin martinuu
ijoollee Waaqaa ti.
27 Isin worri Kiristoos woliin tokko te'iisaaf cuuphantane
maraa, Kiristoos akka woya'aa uffattaneertan.
28 Karaa Kiristoos Yesuusiitiin, isin martinuu tokko waan
teetaneef, worra Yihudi'iitii fi Giriikii, garbichaa fi ka gar-
bicha hin te'in, dhiiraa fi dubartii oddu'utti garaagarum-
maan hin jirtu.
29 Ka Kiristoosii eega teetane, isin sanyii Abrahaamii ti;
waan Waaqi isiniif addii kennelle hin dhaaltan.

4

1 Ammalle wonni ani jedhuu barbaadu kana: ilmi karra ab-
baa ifii dhaalu tokko, karra abbaa ifii mara irratti goottaa yoo
te'elle, haga ijoollumma'aan jiru garbicha tokko hin caalu.
2 Yennaan abbaan isaaf murteesse haga geettu, harka
worra isa guddisuutii fi worra isa bulchuu jala tura.
3 Nuutille akkasuma, ayyaanaan adoo hin guddatin duratti,
seera* biyya lafaatiif garba teenee turre.
4 Barri murtaye sun yennaa geye, Waaqi Ilma ifii nuuf erge.
Inni dubartii irraa dhalatee, Seera jalatti bule.
5 Inni worra Seera jala jiru wodee, ilmaan Waaqaa nu
godhiisaaf tana godhe.
6 Isin ilmaan isaa waan teetaneef, Waaqi Ayyaana Ilma
ifii ka, «Abbaa, Abbaa» jedhee waamu gara keessa† keennaa
ergeera.
7 Maarre yoona, ati ilma malee garbichaa moti; ilma eega
teete, Waaqi akka dhaaltu si godheera.

Phawuloos Worra Galaatiyya'aatiif Haajame

8 Isin dur adoo Waaqa hin beekin, waan dadamaan
waaqota dhuga'aa hin te'iniif garba teetaneertaniiyyu.
9 Amma ammoo Waaqa beettaneertan; dhugumaan Waaqi
isin beekeera. Attam deebitanee gara hunnoota biyya lafaa
dadhaboole'ee fi ka woy hin baane kanatti garagaltan ree?
Ammalle deebitanee garba isaanii te'iisaaf barbaaddan?
10 Guyyaa, ji'a, bonaa-gannaa fi woggaa adda te'e ulfeessi-
tan.
11 Hujiin ani isinii huje mara tola baddeerti jedhee isinii
sodaadha.
12 Obboleeyyan tiyya, waan ani akka keessan te'eef, isinille
akka kiyya akka teetanuuf isin kadhadha. Isin womaa na hin
yakkine.

3:29 Rom. 4:13 * **4:3** *Seera:* Yookiin ayyaanota gugurdaa **4:5** Rom. 8:15-17
† **4:6** *Keessa:* Gadhaa

13 Yennaa jalqabaa, akka ani sababa dhibee tiyyaatiin,
Oduu Gammadaa isinii lallabe, isinuu hin beettan.
14 Dhibeen tiyya ilaallachaa isinitti teetulle, akka ergamaa
Waaqaatii fi akka Kiristoos Yesuusiititti na fudhattane malee,
isin na hin tuffanne, yookiin na hin jibbine.
15 Gammad keessan sun eessa dhaqe ree? Adoo dandeettane ila teessanille ifi keessaa baattanee, worra naaf kennitanu akka teetane anuu dhugaa hin baya.
16 Ani waan dhugaa isinitti himeef diina keessan te'ee ree?
17 Namooti kuun isiniif akka malee yaadatan, te'uu malee
dansa'aafii moti; akka isin isaaniif jabaattanee yaadattanuuf,
nu irraa isin kutiisa barbaadan.
18 Yaada dansa'aaf yoo te'e, namaaf yaadatuun waan
dansa'a; tun ammoo yennaa maraaf malee, yennaa ani isin
bira jiru calla'aaf hin te'in.
19 Ijoollee tiyya, haga bifi Kiristoosii isin keessatti mudhatutti, ani ammalle akka dubartii deettuu isiniif hin ciniinsifadha.
20 Ani marroo teessaniif waan godhu waan wollaaleeruuf,
adoo isin biratti dhaggamee akka dhibi'iin isinitti dubbadhee
hin fedhaayyu.

Fakkeenna Aggaariitii Fi Saara'aa

21 Isin worri Seera jalatti buliisaaf barbaadanu, waan
Seerri jedhu hin dhageennee? Natti hima'a!
22 Abrahaam ilmaan lama qabaayyu; tokkocha dubartii
garbittii irraa, kaan dubartii garbittii hin te'in irraa, akka
uumate barreeffanteerti.
23 Ilmi tokkochi dubartii garbittii irraa, akka fedha foonii
calla'aan dhalate; kuun ammoo dubartii garbittii hin te'in
irraa, addii kennanteen dhalata.
24 Amma kun fakkeenna; dubartooti lamaan sun fakkeenna gondooroo lamaanii ti. Takkattiin ta ijoolleen isi'ii
garbummaa keessatti dhalatte Aggaari; isiin fakkeenna gondooroo Gaara Siina'aa irratti gondoorantee ti.
25 Aggaariin Gaara Siina'aa ka biyya Arabaa keessa jiruun
fakkeeffante sun, fakkeenna Yerusaalemii amma kolbaa ifii
woliin garbummaa keessa jirtuu ti.
26 Yerusaalemiin ol-gubba'aa ammoo bilisoontu'u; isiin
haadha teenna.
27 Barreeffama Woyyicha keessatti,

«Ijoollee dubartii abbaa manaa qadduu caalaa,
ijoolleen dubartii qofi lakkifantee waan heddatteef,
ati maseentittiin deettee hin beenne gammadi;
ati ta ciniinsifattee hin beenne
iyyii ililliisi!» jedhantee barreeffanteerti.

28 Amma obboleeyyan tiyya, akkuma Yisihaqii, isinille
ijoollee addii kennantee ti.
29 Te'uu malee, yennaa san ka akka fedha foonii calla'aan
dhalate, ka fedha Ayyaana Waaqaatiin dhalate akkuma ari'e,
ammalle akkasuma hin te'a.
30 Barreeffami Woyyichi ammoo maan jedha? Wonni
jedhu, «Ilmi garbitti'ii, ilma ta garbittii hin te'inii woliin
dhaala waan hin qoodanneef, garbittii ilma isi'ii woliin ari'i!»
hin jedha.
31 Maarre obboleeyyan tiyya, nuuti ijoollee ta garbittii hin
te'inii ti malee, ijoollee garbitti'iitii moti.

5

Bilisummaa Kiristoosiin Dhaggantu

1 Bilisumma'aan akka leenuuf Kiristoos bilisa nu baase.
Tanaaf jabaadha'aa dhaabbadha'a! Deebitaneelle waanjoo*
garboomaatiin hin hidhamina'a!
2 Dhage'aa! Yoo haqanqabaa ifi qassiittane, akka Kiristoos
ijjumaa isiniif woy hin baane, ani Phawuloos isinitti hima.
3 Nami haqanqabaa qassiifatu mara, dirqama Seera duudii
muummessiisaa akka qabu ani ammalle dhugaa hin bayaaf.
4 Isin worri Seera eeggatiisaan balchoomiisaaf barbaad-
danu, Kiristoos irraa ifi kuttaneertan; badhaadha waaqaa
irralle'ee bayyattaneertan.
5 Nuuti ammoo karaa Ayyaana Waaqaatiin, balchummaa
addii godhannu dhugeeffanna'aan dharra'aa eeganna.
6 Kiristoos Yesuusiin yoo jiraanne, dhugeeffannaa
jaalalaan hujjuttuu gatii qaddi malee, haqanqabaa qabatiisa
yookiin haqanqabaa qabatiisa dhabiisaa moti.
7 Isin akkuma dansaa hujaa turtane; akka isin dhuga'aaf
hin ajajanne eentu gufuu isinitti te'e ree?
8 Hawadiin tun ta Waaqa gara dhuga'aa isin waamu biraa
dhuttee moti.
9 Uukoon diqqoon bukoo duudii bukeessiti.
10 Akka isin yaada kana irraa gore hin qabaatin, ani
Gootta'aan ifi-addii qaba. Eennulle teenaan nami isin jaan-
jursu muraa hin fudhata.
11 Ammoo obboleeyyan tiyya, haqanqabaa qabatiis bar-
baachisaa akka te'e, adoo waan lallabiisatti jiraadhee, maaf
na miidhan ree? Yoo akkasii, fannoon Kiristoosii namaaf
gufuu te'iis, silaa hin hafaayyu.
12 Worri isin jaanjursu sun, haqanqabaa qabatiisa callaa
adoo hin te'in, adoo ifi yakkate ani hin jaaladha.

---

* **5:1** *Waanjoo:* Qambaraa **5:9** 1 Qor. 5:6

13 Obboleeyyan tiyya, isin bilisumma'aaf waammanta-
neertan; jaalalaan wol tajaajila'a malee, bilisummaa teessan
tana halchaa foonii muummeffatiisaaf karaa dagu'uu hin
godhatina'a!
14 Seerri duudiin Jecha, «Akkuma ifi jaalattu nama jaal-
adhu!» jedhuun wolitti qabama†.
15 Yoo ammoo ka wol cicciniittanee wol nyaattanu teete,
akka wol hin balleessine ifi eeggadha'a!

Hujii Ayyaanaatii Fi Hujii Foonii

16 Wonni ani jedhu tana: yoona Ayyaanaan sooreffamaa
le'aa malee, halchaa foonii hin muummessina'a!
17 Halchaan foonii halchaa Ayyaanaatiin mormiti;
halchaan Ayyaanaalle halchaa fooniitiin mormiti; halchaan
lamaan tun waan wol mormituuf, waan jaalattanu
godhiisaaf hin dandeettanu.
18 Yoo Ayyaanaan sooreffantane ammoo, Seera jala hin
jirtanu.
19 Hujiin foonii ta beekkante. Isiille: sagaagaluu, battum-
maa, baalagummaa,
20 waaqota dharaa waaqonsuu, moruu‡, diinummaa, mo-
romaa, hinaaffaa, mufii, ifi jaalatuu, wol dhabuu, wol fojuu,
21 dhiibbaleessa te'uu, machii, sarbicha dhiitu'uu§ fi ta tana
fakkaattu. Akkuma kanaan dura isinitti hime, ammalle itti
deebi'ee isinitti hima: worri waan akkasii huju mootummaa
Waaqaa hin dhaalu.
22 Midhaan Ayyaanaa ammoo jaalala, gammada, nageya,
ossa, arjummaa, dansummaa, addatama,
23 qajeelumma'aa fi ifi qabatiisa. Seerri waan akkasii kana
dhooggu hin jiru.
24 Worri ka Kiristoosii te'e, halchaa hantu'uu fi fedha isaa
woliin foon ifii fanniseera.
25 Worra Ayyaanaan leenu yoo teene, Ayyaanaan soore-
ffannuu ti.
26 Wol aarsaa, wol hinaafaa, tola me ifi jajnuu ti!

6

Ba'aa Wolii Ba'adha'a

1 Obboleeyyan tiyya, yoo nami tokko cubbu'uun qabame,
isin worri ayyaantoleen qajeelumma'aan isa qajeelcha'a!
Ammoo isinille akka hin ataabanne ifi eeggadha'a.
2 Ba'aa wolii ba'adha'a! Akkasiin Seera Kiristoosii
muummessitan.

† **5:14** *Wolitti qabama:* Muummowa **5:17** Rom. 7:15-23 ‡ **5:20** *Moruu:* Xanuu, falfaluu § **5:21** *Sarbicha dhiitu'u:* Nyaatanee unanee caaqu'u

3 Nami woy hin baane tokko, nama woy bawu yoo ifi seye, ifi gowwoonsa.
4 Nami maraa hujii ifii qoree ilaaluu ti! Achiin duuba worra dhibii woliin wol bira qabee ifi ilaaliisaan adoo hin te'in, ifumaaf waan ittiin ifi jaju hin dhaggata.
5 Nami maraa ba'aa ifii ba'atuu qaba.
6 Nami Jecha Waaqaa baratu, barsiisaa ifii woliin waan dansaa mara qoodamuu ti!
7 Ifi hin sobina'a! Waaqatti funnaan hin dhaabanu. Nami waanuma facaase haammata.
8 Nami akka fedha foon ifii facaasu, fedha foon ifii irraa du'a haammata; nami akka fedha Ayyaanaa facaasu, Ayyaana irraa jiruu bara baraa haammata.
9 Yoo addii kutatuu dhanne, yennaan haamma'aa yennaa geette, waan wolitti qabannuuf, hujii dansaa hujiisa me dadhannuu ti.
10 Maarre yennaa daguu dhagganne maratti, nama maraaf, keessattuu worra dhugeeffannaa keessa jiruuf, waan dansaa goonuu ti.

Gorsaa Fi Nageya Muummeffataa

11 Qubee gugurdoo attamiitiin akka ani harka kiyyaan isiniif barreessiisatti jiru ilaala'a!
12 Worri waan nafa namaa irratti alaan mudhatu dhaggisiisuu barbaadu, akka isin haqanqabaa qabattanu hunnaan isin godha. Marroo fannoo Kiristoosiitiif, akka miidhaan isaan hin geenne qofaaf tana godhan.
13 Isaan haqanqabaa qabatiisa keessaniin ifi jajiisaaf, haqanqabaa qabatiisa keessan barbaadan malee, worri haqanqabaa qabateeyyuu Seera hin eegatu.
14 Fannoo Goottaa Keenna Yesuus Kiristoosii, ta biyyi lafaa ana irraa ittiin fannifante, ka anille biyya lafaa jalaa ittiin fannifameen malee, waan biraatiin ifi jajuun ijjumaa naaf hin te'in.
15 Dada haareya te'iisa malee, haqanqabaa qabatiisii, yookiin haqanqabaa qabatiisa dhabiisi womaayyuu moti.
16 Worra seera kana hordofu maraa fi Israa'elii worra Waaqaa teeteef, nageyaa fi marartiin teetu.
17 Gadaannis ani nafa kiyya irratti qabu, garbicha Yesuusii te'uu kiyya waan mudhisuuf, haganaa achi namuu na hin rakkisin.
18 Obboleeyyan tiyya, badhaadhi Goottaa keenna Yesuus Kiristoosii isin woliin jiraatu. Ameen.

Ergaa Phawuloos
Gara Worra Efesoonii Erge
Seensa

Ergaan Phawuloos worra Efesooniitiif barreesse waan maraan dura ka itti xiyyeeffattu, «Karoorri Waaqaa dadi olgubbaa jirtuu fi lafa irra jirtu maraayyuu addee takka'atti baallii Kiristoosii tokkochaa jala akka teetu godhiisa» yaada jedhu (1:10). Itti dabaliisaan karaa Yesuus Kiristoosiitiin, sanyiin namaa mara tokko akka teetu, karoora Waaqaa guddaa kana hujii irra akka oolchanu, kolbaa Waaqaa ta yaadachiittu.

Ergaan gara worra Efesoonii kutaa jalqabaa keessatti, barreessaan marroo tokkummaa mata duree jalqabe badhisiisaan Waaqi Abbaan kolbaa ifii attam akka filate, Ilma isaa Yesuus Kiristoosiin cubbuu isaaniitiif araara dhaggatanee, attam akka bilisa te'anee fi, dubbiin Waaqaa ta addii guddo'oo, karaa Ayyaana Woyyichaatiin attamiin akka mirkanootte dubbatti; kutaa lammeesso'oo keessatti, barreessaan worri ergaa tana dubbifatu jireenna woliin qabanu keessatti, Kiristoosiin te'anee tokkummaan isaan qabanu dhugaamettii akka teetu, attam le'iisa akka isaan barbaachisu, isaan yaadachiisa.

Namooti tokkummaa karaa Kiristoosiitiin qabanuun attam godhanee tokkumma'aan le'iisa akka dande'anu, haala dubbii adda addaatiin mudhifameera; wolde'i kiristaanaa akka nafaa yennaa te'u, Kiristoos akka mataa nafaa ti; wolde'i kiristaanaa akka ijaarsa dhaka'aan ijaaramu yennaa te'u, Kiristoos akka dhakaa roga qaccee ijaarsaa ti; wolde'i kiristaanaa akka niiti'ii yennaa te'u, Kiristoos akka dhirsaa ti; barreessaan ergaa tanaa, marroo badhaadha Waaqaa ka karaa Kiristoosiitiin mudhatee, guddisee maadeffataa yennaa dubbatu, gad fageessee issiisaan dhikeessa; waan maraayyuu karaa jaalala Kiristoosiitiin, karaa woreegamaatiin, karaa araaraatiin, karaa badhaadhaa fi qulqullinnaatiin ilaala.

Haadhoo Dubbi'ii

Itti seensa*1:1-2*
Kiristoosii fi wolde'a kiristaanaa*1:3—3:21*
Kiristoosiin jiruu haareya*4:1—6:20*
Yaada buufataa*6:21-24*

1 Ana Phawuloosii fedha Waaqaatiin ergamaa Kiristoos Yesuusii te'e irraa:

Worra Kiristoos Yesuusiif addatantane, kolbaa Waaqaa ta
Efesoon keessa jirtanuuf,

2 Waaqi abbaan keennaa fi Goottaan keenna Yesuus Kiris-
toos badhaadhaa fi nageya isiniif kennu.

Eebba Ayyaantumma'aa Ka Kiristoosiin Dhaggamu

3 Waaqi Abbaan Goottaa keenna Yesuus Kiristoosii, ka
Kiristoosiin eebba Ayyaana ol-gubba'aa maraan nu eebbise,
galatoomuu ti!

4 Inni dadama biyya lafaatiin duraayyuu, isa duratti woyy-
ootaa fi worra komii hin qanne akka teenu, Kiristoosiin nu
filateera.

Jaalala ifiitiin,

5 karaa Yesuus Kiristoosiitiin ijoollee ifii akka nu godhatuuf
Waaqi akka fedhaa fi halchaa ifii dansa'aatitti duruu mur-
teesseera.

6 Badhaadhi isaa ulfaataan, ka inni Ilma ifii jaalatama'aan
tola nuuf kenne, akka galateeffamuuf tana godhe.

7 Akkuma durummaa badhaadha Waaqaatitti, dhiiga Kiris-
toosiitiin wodannee, araara cubbuu teennaa dhaggane.

8 Badhaadha ifiille qaroomaa fi beekkumsa maraan nuuf
dhangalaase.

9 Waaqi akkuma duraan karaa Kiristoosiitiin karoorfate,
dhossaa fedha ifii akka halchaa ifii dansa'aatitti akka nuuti
beennu godhe.

10 Karoorri Waaqi yennaa barri geye muummessu, dadi ol-
gubbaa jirtuu fi lafa irra jirtu mara, wolitti qabantee baallii
Kiristoosii jala akka teetu godhiisa.

11 Waaqi waan mara akka fedhaa fi gorsa ifiititti hujatu,
jalqaba irrattuu akkuma murteessetti, Kiristoosiin kolbaa
isaa akka teenuuf nu filate.

12 Wonni inni tana godheef, nuuti worri Kiristoositti addii
godhatiisaan worra duraa teene, akka ulfinna Waaqaatiif
galata galchinu*.

13 Isinille ergaa dhuga'aa, Oduu Gammadaa ta fayyinna
keessanii yennaa dhageettane Kiristoositti dhugeeffattanee,
Chaappaa Ayyaana Woyyicha waadaa galame te'een mallat-
teeffantaneertan.

14 Ayyaanni waan Waaqi kolbaa ifiitiif waadaa gale fud-
hatiisa keenna hin mirkaneessa. Ulfinna Waaqaatiif galata
galchinuu ti.

Daadimata Phawuloosii

1:1 HuE. 18:19-21 **1:7** Qol. 1:14 * **1:12** *Akka ulfinna Waaqaatiif galata galchinu:* Yookiin galata ulfinna Waaqaatiif akka leenu

15 Waan kanaaf, ani haga Goottaa Yesuusitti dhugeeffatiisa
keessanii fi kolbaa Waaqaa mara jaalatiisa keessan dhage'ee
jalqabee,
16 daadimata kiyya keessatti isin qaabataa, marroo
teessaniif Waaqa galateeffatiisa hin lakkinne.
17 Abbaa ulfinnaa, Waaqa Goottaa keenna Yesuus Kiris-
toosii, akka isin isa beettanu, Ayyaana qaroo isin godhuu fi
ka Waaqa isinitti mudhisu, akka isinii kennuuf daadimadha.
18 Addiin inni itti isin waame maan akka teete, eebbi
baasaa ka inni kolbaa ifiitiif addii kennu durummaa attamii
akka te'e, qalbiin teessan banantee ifa isaa akka dhaggitanu,
19 nu worra dhugeeffatulle'eef, hunna isaa ta waan du-
udi'iin ol teete, attam guddoo akka teete, akka beettanu
daadimadha. Hunni tun jabeenna guddaa tama akka,
20 yennaa inni Kiristoos du'a keessaa kaasee, ol-gubba'atti
midda ifiititti isa teessise ittiin hujee ti.
21 Waaqi Abbaan bulchitootaa, worra baallii qabu, hun-
nootaa fi goottota maraa ol, akkasuma biyya lafaa tana
qofatti adoo hin te'in, ta dhuttulle'etti, maqaa ulfinnaa ka
maqaa maraa olii kenniisaan Kiristoos midda ifiititti teessise.
22 Waaqi waan mara baallii Kiristoosii jala galchee, waan
mara irratti mataa godhee wolde'a kiristaanaatiif isa kenne.
23 Wolde'i kiristaanaa nafaa fi guutummaa Kiristoosii
waan mara karaa maraan guutuu ti.

2

Du'a Keessaa Gara Jiru'uu Dabaruu

1 Isin sababa yakka'aa fi cubbuu teessaniitiif duutaneer-
taniiyyu.
2 Yennaa san isin karaa hamaa biyya lafaa gula deen-
tane; ayyaana amma kolbaa Waaqaaf hin ajajanne toowatu,
bulchaa hunnoota ayyaanota qilleensa keessaatiif ajajan-
tane.
3 Dhugumaan marti keennaayyuu akkuma isaanii halchaa
foon keennaatii fi qalbii teennaa waan guutu mara hujataa,
akkuma halchaa teennaatitti jiraanne. Nuuti akka dadama
keennaatitti, akkuma namoota kaanii, mufii Waaqaa jala
jirraayyu.
4 Waaqi mararti'iin dureessaa ammoo, jaalala guddaa nu
jaalate irraa ka ka'e,
5 yakkaa teennaan yennaa nuuti duuneerruuyyuu, inni
Kiristoosiin gara jiru'uu nu fide. Isin badhaadha Waaqaatiin
fayyitaneertan.

1:23 Qol. 1:18

6 Waaqi karaa Kiristoos Yesuusiitiin isa woliin du'a keessaa
nu kaasee, isuma woliin addee ol-gubba'aa keessa nu
teessise.
7 Durummaa badhaadha ifii ta hagana hin jedhanne, ta
arjummaa ifiitiin karaa Kiristoos Yesuusiitiin nutti mudhise,
baroota dhufulle mudhisiisaaf inni tana godhe.
8 Isin badhaadha Waaqaatiin karaa dhugeeffanna'aatiin
fayyitane malee, hujii teessaniinii moti; isiin tun kennaa
Waaqaa ti.
9 Akka nami tokkolle ittiin ifi hin jajne, huji'iinii moti.
10 Nuuti hujii harka isaa waan teeneef, hujii inni duraan
dursee qopheesse akka hunyuuf, Waaqi karaa Kiristoos Yesu-
usiitiin hujii dansa'aaf nu dade.

Karaa Kiristoosiitiin Tokko Te'uu

11 Isin worri dhalootaan worra Yihudootaa hin te'in, Yi-
hudoota harka namaatiin haqanqabaa qabattee, «Haqanqabaa
qabanneerra» ifiin jettuun, «Worra haqanqabaa hin qabatin»
jedhantanee waamamaa akka turtane qaabadha'a.
12 Isin yennaa san Kiristoos irraa gargar baatanee, kolbaa
Israa'eliitiif alagaa teetanee, gondooroo addii Waaqi ken-
neetiif orma teetanee, biyya lafaa tana keessatti addi'ii fi
Waaqa malee akka leetane qaabadha'a.
13 Amma ammoo, isin worri dur fagaattanee turtane, Kiris-
toos Yesuus woliin tokkummaa qabaachu'uun, dhiiga Kiris-
toosiitiin dhikaattaneertan.
14 Kiristoos nageya keenna; dalleya diinumma'aa ka isaan
gargar nu baaseeru dhiiga ifiitiin diigee, Yihudootaa fi worra
Yihudoota hin te'in kolbaa tokko godheera.
15 Karaa kanaan nageya fidiisaaf, gosa lamaanuu irraa ka
te'e nama haareya isa woliin wolii galu tokko dadiisaaf, Seera
Yihudootaa ajajootaa fi aadaa seerotaa woliin diige.
16 Fannoo irratti du'iisaan Kiristoos diinummaa isaanii
balleesse; inni fanno'oon worra lamaanuu nafa tokko godhee
Waaqaan wolitti araarse.
17 Maarre Kiristoos dhufee worra Waaqa irraa fagaate, isin
worra Yihudoota hin te'iniif, worra gara Waaqaa dhikaate,
isin worra Yihudootaatiifille, Oduu Gammadaa ta nageyaa
maraafuu lallabe.
18 Yihudootaa fi worri Yihudoota hin te'in, nuuti martinuu
karaa Kiristoosiitiin Ayyaana tokkoon Abbaa bira geyiisa hin
dandeenna.
19 Tanaaf, isin worri Yihudoota hin te'in haganaa achi
orma yookiin alaga'aa moti; isin amma miseensota maatii
Waaqaatii fi kolbaa Waaqaatiin woliin nama biyya tokkoo ti.

20 Isinille hundee ergantootii fi raagoti hundeessan irratti
ijaarantaneertan; dhakaan roga qaccee ijaarsaalle Kiristoos
Yesuus.
21 Kiristoos Yesuusiin ijaarsi duudiin wolitti qabamee,
Galma Waaqaa woyyicha te'iisaaf Gootta'aan guddata.
22 Isinille isumaan worra dhibii woliin addee Waaqi
Ayyaana ifiitiin jiraatu te'iisaan ijaaramiisatti jirtan.

3

Phawuloos Worra Yihudoota Hin Te'iniif Lallabe

1 Sababa kanaaf, ani Phawuloos, isin worra Yihudoota hin
te'iniif jedhee hidhamaa Kiristoos Yesuusii te'eera.
2 Bu'aa teessaniif hujiisaaf akka Waaqi badhaadha ifiitiin
hujii tana naaf kenneeru isin dhugumaan dhageettaneertan.
3 Akkuma ani armaan gubba'atti gabaassee isinii bar-
reesse, Waaqi yaada ifii ka dhossa'aa mudhisee akka ani
beeku godheera.
4 Isin waan ani barreesseeru yoo dubbittane, hubantii tiyya
ta marroo dhossaa Kiristoosii beekuu dandeettan.
5 Dhossaan tun tanaan dura ilmaan namaatitti hin mud-
hifanne, Waaqi ammoo Ayyaanaan ergantoota woyyootaa fi
raagota woyyoota ifiititti amma mudhiseera.
6 Dhossaan tun, worri Yihudoota hin te'in karaa Wongee-
laatiin Yihudoota woliin worra dhaaluu fi miseensa nafa
tokkoo te'anee, waadaa Waaqi karaa Kiristoos Yesuusiitiin
gale keessalle'etti qoodamiisa.
7 Ani karaa kennansa badhaadha Waaqaa, ka hujii hunna
isaatiin naaf kennameetiin tajaajilaa Wongeela kanaa
te'eera.
8 Ani kolbaa Waaqaa mara caalaa diqqaadha; te'uu malee,
Oduu Gammadaa ta marroo durummaa Kiristoosii muum-
mee hin qannee worra Yihudoota hin te'iniif akka lallabuuf
Waaqi badhaadha kana naaf kenne.
9 Akkasuma karoorri dhossaa baroota dabarane keessatti
Waaqa waan mara dadeen dhoffantee turtee, maan akka te'e,
akka mudhisuuf badhaadhi naa kenname.
10 Wonni tun teeteef, bara ammaa, karaa wolde'a kiris-
taanaatiin, bulchitootii fi hunnooti ol-gubba'aa qarooma
Waaqaa bifa adda addaa maraan akka beekanu.
11 Waaqi akkuma karoora isaa ka bara baraatitti, karaa
Goottaa keenna Kiristoos Yesuusiitiin tana muummesse.
12 Nuuti Kiristoosiin waan jirruu fi isatti waan dhugeeffan-
neerruuf, sodaa malee gara Waaqaa dhikaatiisaaf ifi addii
qanna.

3:6 Qol. 1:26-27

13 Sababa ani isiniif rakkatiisatti jiruuf, akka addii hin
kutanne isin kadhadha; wonni martinuu ulfinna keessaniif
teete.

Jaalala Kiristoosii

14 Waan kanaaf ani Abbaa duratti jilbiiffadha.
15 Maatiin ol-gubbaa jirtuu fi lafa irra jirtu marti maqaa
dhuga'aa Waaqa biraa fudhatti.
16 Durummaa ulfinna isaatiin keessi keessan karaa
Ayyaana isaatiin akka jajjabaatu hunna akka isiniif kennu
daadimadha.
17 Karaa dhugeeffanna'aatiin Kiristoos gadhaa keessan
keessa akka qubatu ani hin daadimadha. Ani akka isin
jaalalaan hiddaa fi hundee qabaattanu daadimadha.
18 Jaalalli Kiristoosii hagam akka badhatuu fi dheeratu,
hagam akka ol fagaatuu fi gad fagaatu, akka isin kolbaa
Waaqaa mara woliin hunna hubanti'ii qabaattanu,
19 akkasuma jaalala Kiristoosii ka beekkumsa bira dabare
te'e san beettanee, guutummaa Waaqaa maraan akka guu-
tantanu daadimadha.
20 Hunna amma nu keessa hujiisatti jirtuun waan nuuti
gaafatiisa, yookiin yaadatiisa dandeennu mara irra akka
malee caalchisee hujiisa ka dande'uuf,
21 Karaa wolde'a kiristaanaatii fi karaa Kiristoos Yesuusi-
itiin bara baraan ulfinni Waaqaaf te'u! Ameen.

4

Tokkummaa Nafa Kiristoosiitiin Jiru

1 Ani sababa Goottaa tajaajiluuf hidhamaa ka te'e,
waamicha itti waamantane saniif akka maletti akka leetanu
isin gorsa.
2 Yennaa mara worra ifi gadi qabu, worra qajeela'aa fi
ossaameyyii te'a'a. Jaalalalle'een wol dande'a'a.
3 Nageya wolitti isin qabu ka Ayyaanni Woyyichi kennu
eegatiisaaf waan dandeettanu mara godha'a.
4 Akkuma addiin Waaqi itti isin waame takkaa teete, nafa
tokkoo fi Ayyaana tokkotti jira.
5 Akkasuma Goottaan tokko, dhugeeffannaan tokko, cu-
upham tokko jira;
6 ammalle ka mara caalu, ka mara keessalle huju, ka
mara keessa jiraatu, Abbaa kolbaa maraa ka te'e, Waaqa
tokkochatti jira.
7 Akkuma safara kennansa Kiristoosiititti badhaadhi tokko
tokkoo keennaaf kennameera.
8 Barreeffam Woyyichi,

«Inni gara gubba'aa yennaa ol baye,
boojuu hedduu booji'ee,

namootaaf kennansa kenne» jedha.

9 Amma, «Ol baye» jechuun maan jechuu isaa ti? Duraan
dursee biyya lafaa tana keessa addee gad aantu'utti gad
dhufeera jechu'u.
10 Maarre ka gad dhufe, waan duudii dhaggama ifiitiin guuti-
isaaf kama ol-gubbaa maraan ol baye.
11 Inni worri gariin ergantoota, gariin raagota, gariin lalla-
boota Wongeelaa, gariin toowattoota, gariin barsiisota akka
te'anuuf kennansa isaaniif kenne.
12 Inni nafa Kiristoosii ka te'e wolde'i kiristaanaa akka
ijaaramuuf, kolbaa Waaqaa hujii tajaajila kiristaanaatiif
qopheessiisaaf tana godhe.
13 Maarre marti keenna dhugeeffannaa teennaa fi Ilma
Waaqaa beekiisaan tokko hin teena; ayyaanaan bilchaannee,
nama geyaa teenee, haga Kiristoosii geenna.
14 Nuuti danbali'iin gara duraatii fi duubaa raafamaa,
qilleensa barsiisa kolbaa dokonkorsitu'uu, ka mal-
tumma'aan worra dhibii sobee dokonkorsuu fi asii achi
afuufuun, haganaa achi ijoollee hin teenu.
15 Kanaa mannaa, jaalalaan dhugaa dubbataa, gara Kiris-
toosii mataa te'ee, karaa maraan guddanna.
16 Kiristoosiin nafi duudiin morgeyaan hidhamee wol qaba-
tee, mitikaan nafaa marti wol qaqqabateera. Maarre yennaa
mitikaan martinuu akka hujiisaaf maletti huju, nafi duudiin
jaalalaan guddatee ifi ijaara.

Jiruu Haareya Kiristoosiin Dhaggantu

17 Yoona akka worra yaadi isaanii bu'aa hin qannee,
akka worra Yihudoota hin te'inii akka hin leene, maqaa
Gootta'aatiin jabeessee isin gorsa.
18 Qalbiin isaanii dukkanootteerti; sababa beekuu hin bar-
baannee fi gadhaa jabeenna isaaniitiif jiruu Waaqi kennu
irraa gargar bayaneeran.
19 Isaan fokkoo dhabanee, amala bada'aa fi battummaa
mara hujiisaaf joljolanee ifi dabarsanee kennaneeran.
20 Marroo Kiristoosii wonni isin barattane akkasii moti.
21 Dhugumaan marroo isaa dhageettaneertan; dhugaa
Yesuus keessa jirtulle barattaneertan.
22 Le'ii dullattii dur le'aa turtane, ta halchaa sobaatiin
badde san ifi irraa gata'a.
23 Ayyaana qalbii teessaniitiin haareffama'a.
24 Jiruu haareya, balchumma'aa fi woyyummaa
dhuga'aatiin ifi mudhittu, ta fakkeenna Waaqaatiin dadante
san uffadha'a.

25 Maarre, yoona soba lakkisa'a! Nafa Kiristoosiitiin marti
keenna miseensa wolii waan teeneef, dhugaa wolitti dubban-
nuu ti.
26 Isin yoo mufattane, mufiin teessan gara cubbuu isin hin
geessin; mufii teessan irratti aduun isinitti hin seenin.
27 Seexanaafille karaa hin kennina'a.
28 Ka hatu hanna lakkisee, worra rakkata'aafille waan
kennu akka qabaatu, harka ifiitiin hujii dansaa elowee ad-
datamaan hujuu ti.
29 Dubbii bu'aa qadduu fi akka barbaachittetti ta ijaartu,
worra dhage'uufille badhaadha ta kennitu malee, dubbiin
hantuun afaan keessanii hin bayin.
30 Guyyaa itti wodantanuuf chaappaa* ittiin mallatteeffan-
tane, Ayyaana Woyyicha Waaqaa hin gaddisiisina'a.
31 Hammeenni hadhawaan, mufiin, aariin, caanci mo-
roma'aa, arrabii fi hammeenni martinuu isin irraa fagaattu.
32 Akkuma Waaqi karaa Kiristoosiitiin isiniif araarame,
woliif araarama'a, woliif arjooma'a, gadhaalle woliif laafa'a.

5

Ifa Keessa Jiraachuu

1 Isin jaalatantoota ijoollee Waaqaa eega teetanee, fak-
keenna isaa gula deema'a.
2 Akkuma Kiristoos nu jaalatee, akka kennansa uddowa'aa
fi woreega Waaqa gammachiisuu, jiruu ifii akkuma nu'uuf
kenne, isinille jaalalaan jiraadha'a.
3 Isin kolbaa Waaqaa eega teetanee, sagaagaluun yookiin
battummaan martinuu yookiin joljolummaan wodhakkaa
teessanitti te'uu lakkisiitii, oduunuu dhage'amuu hin qaddu.
4 Waaqa galateeffadha'a malee, dubbii gurratti hin tolle,
dubbii shufuroo, dubbii fokkisiittu hin dubbatina'a.
5 Sagaagaltichi, yookiin battichi, yookiin joljoltichi jechuun
ka waaqa dharaa waaqonfatu mootummaa Kiristoosiitii fi
Waaqaa keessatti qooda akka hin fudhanne beeka'a.
6 Eennulle dubbii dharaatiin isin hin sobin; sababa waan
kanaatiif mufiin Waaqaa worra isaaf hin ajajanne irratti hin
dhutti.
7 Tanaaf kolbaa akkasii woliin tokkummaa hin qabaatina'a.
8 Isin dur dukkana keessa turtane, kolbaa Gootta'aa eega
teetane ammoo, ifa keessa jirtan. Maarre isin akka kolbaa
ifaa jiraadha'a.
9 Sababille wonni dansaan marti, balchumma'aa fi
dhugaan ifa keessaa madditi.
10 Waan Goottaa gammachiisu qorqora'aatii bira geya'a.

---

* **4:30** *Chaappaa:* Beessisa **4:32** Qol. 3:13

11 Hujii dukkanaa, ta bu'aa hin qanne san, ifatti baasa'a
malee, itti hin hirmaatina'a.
12 Waan isaan dhossa'atti hujanee dubbatiisinuu hin fokki-
fachiisa.
13 Wonni marti yennaa gara ifaa baate, bifi isi'ii dhugichi
ifa te'ee hin mudhata;
14 Sababille ifi waan mara mudhisa*. Tanaaf,
«Ati ka rafiisatti jirtu, dammaqi!
Du'a keessaa ka'i!
Kiristoos si'iif hin issa» jedhame.
15 Maarre isin attam akka leetanu ifi hubadha'aa ilaal-
ladha'a. Akka qaroole'ee malee, akka gowwoole'ee hin
le'ina'a.
16 Barri kun hamaa waan te'eef, yennaa dagu'uu maratti
fayyadama'a.
17 Fedhiin Gootta'aa maan akka teete hubadha'a malee,
gowwoolee hin te'ina'a.
18 Ayyaana Woyyichaan guutama'a malee, daadhii woyni'ii
ta isin balleessituun, hin machowina'a.
19 Faaru'uu fi faaruu leellisaatiin, faaruu Ayyaanaatille'een
woliin dudubbadha'a; faaru'uu fi faaruu leellisaatiin gadhaa
keessan keessatti Goottaa galateeffadha'a.
20 Maqaa Goottaa keenna Yesuus Kiristoosiitiin, waan
maraaf, yennaa mara, Waaqa Abba'aaf galata galcha'a.

Abbaa Manaatii Fi Haadha Manaa

21 Ulfinna Kiristoosiitiif jedha'aatii woliif ajajama'a.
22 Haadhotiin manaa, akkuma Goottaa Yesuusiif ajaja-
manu abbootii manaatiif ajajamanuu ti.
23 Akkuma Kiristoos wolde'a kiristaanaatiif mataa te'e, ab-
baan manaa haadha manaatiif mata'a; Kiristoos nafa isaa ka
teete, wolde'a kiristaanaatiifille fayyisa'a.
24 Wolde'i kiristaanaa Kiristoosiif akkuma ajajamu haad-
hotiin manaa abbootii manaa isaaniitiif waan maraan ajaja-
manuu ti.
25 Abbootii manaa! Akkuma Kiristoos wolde'a kiristaanaa
jaalatee ifi dabarsee kenne, isinille haadhotii manaa teessan
jaaladha'a.
26 Inni wolde'a kiristaanaa karaa Jecha ifiitiin bisaaniin
dhiqee qulqulleessee, Waaqaaf woyyoonsiisaaf tana godhe.
27 Maarre akkasiin xurii yookiin shuntuurata fuulaa
yookiin wonni hantuun akkasii irratti adoo hin dhaggamin,
Woyyicha, ka komii hin qanne, shaggaa godhee, wolde'a
kiristaanaa gara ifii dhikeessa.

---

* **5:14** *Ifi waan mara mudhisa:* Yookiin wonni ifa te'ee mudhatu duudiin ifa
5:16 Qol. 4:5 **5:22** Qol. 3:18; 1 Phex. 3:1 **5:25** Qol. 3:19; 1 Phex. 3:7

28 Akkasuma, abbootiin manaa akkuma nafa ifii jaalattu
haadhotii manaa ifiille jaalatuu ti. Ka haadha manaa ifii
jaalatu ifi jaalata.
29 Nami nafa ifii jibbu hin jiru; ammoo akkuma Kiristoos
wolde'a kiristaanaatiif godhu, hin nyaachisa, hin qananiisa.
30 Sababille nuuti mitikaa nafa Kiristoosii ti.
31 Barreeffam Woyyichi, «Sababa kanaaf nami haadhaa fi
abbaa lakkisee, haadha manaa ifiititti maxxana; lamaanuu
tokko hin te'an» jedha.
32 Kun dhossaa guddo'o; ani marroo Kiristoosiitii fi marroo
wolde'a kiristaanaa dubbatiisatti jira.
33 Te'uu malee, isin martinuu akkuma ifi jaalattanu haadha
manaa teessan jaaladha'a; haati manaalle abbaa manaa ifii
ulfeessituu ti.

6

Ijoolle'ee Fi Worra Isaanii

1 Ijoolle! Waan barbaachisaa te'eef, abbooti'ii fi haadhotii
teessaniif akka Goottaan fedhutti ajajama'a.
2 «Abba'aa fi haadha teeti ulfeessi» ajaja jedhu woliin addiin
qara kennante:
3 «Dansaan akka siif teetuu fi lafa irra bara dheeraa akka
leetu» jedha.
4 Abbootii! Ijoollee teessan adabaa fi gorsa Gootta'aatiin
guddisa'a malee, akka aartu hin godhina'a.

Goottotaa Fi Garboota

5 Garboota! Isin akkuma Kiristoosiif ajajantanu, gadhaa
tokkochaan, soda'aa fi rommiisaan goottota teessan ta biyya
lafaatiif ajajama'a.
6 Isaan gammachiisuu qofaaf, ila isaanii dura calla'atti
adoo hin te'in, akka garbicha Kiristoosiititti, gadhaa tokkoon
fedhii Waaqaa muummessa'a.
7 Akkasuma nama adoo hin te'in, akka Goottaa tajaajil-
tanutti, gammadaan tajaajila'a.
8 Garbichalle te'ee yookiin ka garbicha hin te'in, hujii
dansaa hujeef, Goottaa biraa gatii akka fudhatu hin beettan.
9 Isinille goottole'e! Goottaan keessanii fi garboota
teessanii ka nama wol hin caalchinne, akka ol-gubbaa jiru
waan beettanuuf, sossodaachisiisa lakkisa'aatii, garboota
teessaniif dansaa godha'a.

Meya Woraanaa Ka Waaqaa

10 Yoona, Gootta'aa fi hunna isaa jaddu'uun jabaadha'a.
11 Maltummaa Seexanaatiin mormuu akka dandeettanu,
meya woraanaa ka Waaqaa duudii hidhadha'a.

12 Wodhaantoon teenna ilmaan namaatiin mormiisa adoo
hin te'in, bulchitoota, worra baallii qabanuu fi hunna biyya
lafaa ta dukkanaa tana ka te'ane, irree ayyaana hamaalessa
ol-gubba'aatiin mormiisa.
13 Maarre guyyaa hamaa san, hunna diinaa adhatiisa akka
dandeettanuuf, waan mara muummessitanee*, jabaattanee
dhaabbatiisa akka dandeettanu, meya Waaqaa ka woraanaa
mara hidhadha'a.
14 Tanaaf, dhugaa akka hiitu'uu hidha keessanitti hid-
hadha'aatii, balchummaa akka qomoo sibiilaa keyadha'aa
dhaabbadha'a.
15 Wongeela nageyaalle akka Kophe'ee miilatti
keyadha'aatii qophowa'aa dhaabbadha'a.
16 Kana mara woliin, daayota hamaalessaa ka bobe'u mara,
dhugeeffannaa ittiin dhaanfuu dandeettanu, akka wonte'ee
qabadha'a.
17 Fayyinna akka gullee sibiilaa keyadha'a; Jecha Waaqaa
ka Ayyaanni Woyyichi isinii kennulle akka shallaaga'aa
qabadha'a.
18 Yennaa daadimattanuu fi gaafattanu mara Ayyaana
Woyyichaan sooreffamaa daadimadha'a. Akkasiin kolbaa
Waaqaa maraaf dammaqa'aatii jabaadha'aa daadimadha'a.
19 Dhossaa Wongeelaa sodaa malee beessisiisaaf, yennaa
ani dubbatiisaaf qophowe, Waaqi akka jecha naaf kennu
analle'eef daadimadha'a.
20 Ani amma wodaroo sibiilaatiin hidhamee jiraadhulle,
ergamaa Wongeela kanaa ti. Tanaaf akka dubbatu'uuf
maletti, marroo Wongeelaa sodaa malee akka ani dubbadhu
daadimadha'a.

Muummee Irratti Nageya Dhaame

21 Obboleessi keenna Xikiqoosiin jaalatama'aa fi tajaajila
hujii Gootta'aatiin addatamaan, waan ani hujiisatti jiruu fi
attam akka ani jiru akka beettanu, waan mara isinitti hin
hima.
22 Nuuti martinuu attam akka jirru akka beettanuu fi akka
isin jajjabeessuuf, isa gara keessan erga.
23 Waaqa Abbbaa biraa, Goottaa Yesuus Kiristoos bi-
ralle'ee, nageennii fi jaalalli dhugeeffannaa woliin kiristaan-
ota† maraaf te'uu ti.
24 Badhaadhi Waaqaa worra Goottaa keenna Yesuus Kiris-
toos jaalala hin banneen jaalatu maraaf te'uu ti.

---

* **6:13** *Waan mara muummessitanee:* Haga muumme'ee loltanee **6:21** HuE. 20:4; 2 Xim. 4:12 † **6:23** *Kiristaanota:* Obboleeyyan

Ergaa Phawuloos Gara Worra Filiphisiiyuusii Erge

Seensa

Phawuloos ergaa tana wolde'a kiristaana Filiphisiiyuusii, ka bulchiinsa worra Rooma'aa, lafa Meqedooniyaa jedhantu keessatti dhaggamuuf barreesse; wolde'i kiristaanaa kun ka Phawuloos lafa Awuropha'aatitti qara dhaabe; ergaan tun yennaa Phawuloos mana hidha'aa jiru barreeffante; tajaajiltoota kiristaanaa dhibii irraa yennaa mormiin isa dhaqqaddee fi wolde'a kiristaanaa ka Filiphisiiyuusii keessatti barumsa dharaa ka'een yennaa gadhaan isaa gaddaan gubate barreesse. Te'uu malee dhugeeffannaan Phawuloos Yesuus Kiristoositti qabu jadduu waan teeteef, ergaa tana keessatti irra caalaa ka mudhatu gammadaa fi ifi-addii guutu'u.

Sababi Phawuloos ergaa tana barreesseef: ka qaraa, yennaa rakkinna isaa, dhugeeffattooti Filiphisiiyuusii isa qarqaariisaaf kennansa waan erganeeranuuf isaan galateeffatiisa; rakkinni adda addaa isaa fi isaan dhaqqabulle, jabeennaa fi ifi-addii akka qabaatanu, tanuma keessa isaan jajjabeessa. Ifi jajiisaa fi waan qabanuun kooriisa lakkisanee, gadhi-laafummaa Yesuus Kiristoosiitiin akka guutamanu jabeessee yaadachiisa; Yesuus Kiristoos woliin Ayyaanaan tokko te'iisaan jiruu dhaggatane kennansa badhaadha Waaqaa irraa ka maddee fi ka dhugeeffanna'aan fudhatane malee, seera muummessiisaan ka dhaggamee moti jedhiisaan isaan qaabachiisa; worra Yesuus Kiristoos woliin tokkumma'aan jiraatu maraaf nageyaa fi gammada Waaqi kennu, isaaniif barreessa.

Ergaan tun gammada, ifi-addii, tokkummaa, dhugeeffanna'aa fi jajjabeenna jiruu kiristaanaa caalchittee mudhisiisaan beekkanti. Dabalamaan, jaalala guddaa ergamaan Phawuloos wolde'a kiristaana Filiphisiiyuusiitiif qabu mudhisa.

Haadhoo Dubbi'ii

Seensa*1:1-11*
Haala Phawuloos keessa ture*1:12-26*
Le'ii Kiristoosiin le'anu*1:27–2:18*
Yaada Ximootewoosii fi Epafrodiitusiif jiru*2:19-30*
Ifi eeggannoo diinotaa fi worra balaa fidu irratti kename*3:1–4:9*
Galataa fi gorsa Phawuloos dhugeeffattoota Filiphisiiyuusiitiif dhikeesse*4:10-20*

Yaada buufataa*4:21-23*

1 Tajaajiltoota Yesuus Kiristoosii ka teene Phawuloosii fi
Ximootewoos irraa:
Worra qachaa Filiphisiiyuusii keessa le'u, ka karaa Yesuus
Kiristoosiitiin balchoome maraaf, akkasuma toowattootaa*
fi gargaartuu† wolde'a kiristaanaatiif:
2 Waaqi Abbaan keennaa fi Goottaan Yesuus Kiristoos bad-
haadhaa fi nageya isiniif kennu!

Galataa Fi Daadimannaa Phawuloosii

3 Ani yennaa isin qaabadhu maraa Waaqa galateeffadha;
4-5 Guyyaa qaraatii jalqaddanee haga ammaa hujii Oduu
Gammadaa keessatti waan hirmaattaneef, yennaa isin
maraaf daadimadhu maraa gammadaan daadimadha.
6 Waaqi hujii dansaa isin keessatti jalqabe, haga guyyaa
Yesuus Kiristoos deebi'ee dhufuutitti, akka muummessu ani
mama hin qabu.
7 Yennaa ani amma hidhameeruu fi adoo hin hidhamin
Oduu Gammadaatiif falmadhuu fi isii jabeessu, isin mar-
tinuu na woliin badhaadha Waaqaa waan qoodantaneef,
yennaa mara gadhaa kiyya keessa jirtan. Maarre marroo
teessaniif yaadi natti dhage'amiisatti jiru sirri'i.
8 Jaalala Yesuus Kiristoosiitiin attam akka ani isin maraa
dharra'u Waaqi hin beeka.
9 Jaalalli keessan beekkumaa fi hubanti'iin ka guutame
te'ee ittuma akka guddatuuf hin daadimadha.
10 Waan irra caalu qorattanee akka beettanuu fi yennaa
Kiristoos deebi'ee dhufu qulliyye'ee fi komii malee akka
dhaggantanuuf ani tana godha.
11 Akka kanaan jiruun teessan midhaan balchumma'aa,
ka Yesuus Kiristoosiin dhaggamuun ta guutante teetee, ka
ulfinnaa fi galata Waaqaaf dhaggisiittanu hin teetan.

Jiruu Jechuun Kiristoosiin Le'iisa

12 Obboleeyyan tiyya! Wonni na dhaqqabe maraa, Oduun
Gammadaa akka badhattu akka godhe, akka beettanu bar-
baada.
13 Akka ani Kiristoosiif jedhee hidhame, eedduu mana
mootumma'aatii fi worra dhibii maraa biratti beekkameera.
14 Waan ani hidhameef dhugeeffattoota keessaa hedduun
Goottа'atti addataneeran; jecha Waaqaa sodaa malee lallabi-
isaafille ka qaraa caalaa jabeenna dhaggataneeran.
15 Worri gariin hinaaffa'aa fi qoxxe'een Kiristoos lallaban;
worri kuun ammoo fedha dansa'aan lallaban.

1:1 HuE. 16:12 * **1:1** *Toowattoota:* Sooreyyii † **1:1** *Gargaartuu:* Daaqonoota

16 Worri jaalala dansa'aan Kiristoos lallabu, akka ani Oduu
Gammadaatiif falmatiisaaf as keyameeru hin beeka.
17 Worri halchaa fedha ifii hordofiisaan dabaan Kiristoos
lallabu ammoo, hidhamuu kiyya irratti rakkinna dabaliisaaf
yaadatanee lallaban.
18 Womaa moti! Fakkeessiisaanille te'ee, dhuga'aanille
te'u karaa maraan Kiristoos lallabameera! Ani kanatti hin
gammada. Haganaa achille ittuma hin gammada;
19 sababille daadimannaa keessanii fi qarqaarsa Ayyaana
Yesuus Kiristoosiitiin akka bilisa bawu hin beeka.
20 Karaa tokkolle'een akka ani hin qaanonne, halcha'aa
fi addiin tiyya san; ammoo akkuma yennaa maraa tolchu,
amma jiru'uun yookiin du'aan Kiristoos nafa kiyya irratti
akka ulfaatu jabeenna guutuu hin qabaadha.
21 Maarre jiruu jechuun naaf Kiristoosiin le'iisa, duutille
bu'aa tiyya.
22 Ani yoo fooniin jiraadhe, sun naaf hujii midhaan qaddu
ittuma hujiisa; ammoo kam akka filadhu hin beeku.
23 Waan lamaan kanaan rakkadheera: ani le'ii tana
lakkisee, Kiristoos woliin le'uu fedha; kun waan mara caalaa
naaf woyya.
24 Te'uu malee fooniin jiraachuun kiyya isiniif caalaa
barbaachisa'a.
25 Ani kana hubatiisaan, akka isin dhugeeffanna'aan gud-
dattanuu fi akka gammaddanu, isin maraa bira akka turuu fi
akka jiraadhu beekeera.
26 Ani yennaa deebi'ee gara keessan dhufe, booniisi isin
Kiristoos Yesuusiin qaddanu sababa kiyyaan hin fakkana.
27 Isinummaan akka Oduun Gammadaa ta Kiristoosii jet-
tutti jiraadha'a; tana yoo gootane, ani dhufee yoo isin dhagge
yookiin fagoo jiraadhee waan keessan yoo dhage'e, dhuge-
effannaa Oduu Gammadaatiif akka nama tokkoo teetanee
falmatiisaan ayyaana tokkochaan jabaattanee akka dhaab-
battanu hin beeka.
28 Waan tokkolle'een mormitoota teessan sodaattanee hin
raafamina'a! Jabeenni kun Waaqa irraa isiniif kenname;
kunille isaaniif beessisa badi'ii ti; isiniif ammoo beessisa
fayyinnaa ti.
29 Carraa Kiristoositti dhugeeffatiisaa callaa adoo hin te'in,
carraan isaaf rakkinna fudhatiisaalle, isiniif kennameera.
30 Tanaaf akkuma kanaan dura rakkinni na geyeeruun
dhaggitanee fi akkuma ammalle na geyiisatti jiruun dhageet-
tanu, isinille rakkinnuma san fudhatiisatti jirtan.

2

Fakkeenna Te'iisa Ifi Gad Qabuu Kiristoosii

1:30 HuE. 16:19-40

1 Kiristoosiin jabeenna, jaalala isaatille'een jajjabeenna*,
Ayyaana Woyyicha wolille'een tokkummaa yoo qabaattane,
mararti'ii fi gadhi-laafummaa woliif yoo mudhittane,
2 yaada tokko te'iisaan, jaalala tokko qabaatiisaan,
ayyaanaa fi kaayo'oon tokko te'iisaan gammadi kiyya guutuu
akka te'u tolcha'a.
3 Ifi gad qabiisaan worra dhibii ifi caalchisa'aatii ilaala'a
malee, halchaa ifi jaalatiisaatiin, yookiin ifi saadiisaatiin
waan tokkolle hin godhina'a!
4 Nami martinuu bu'aa worra dhibi'iille ilaaluutii malee,
bu'aa ifii callaa hin ilaalin!
5 Yaada Kiristoos Yesuus qabaate isinille qabaadha'a:
6 Inni yennaa maraa adaba waaqumma'aa adoo qabuu,
ulfinna waaqumma'aa, ka Waaqa woliin isa qixxeessu
lakkisiis akka hin malleetitti hin laakkonne.
7 Ammoo ulfinna ifii lakkisee†
akka garbaa te'ee mudhate;
akka namaa te'ee dhalate;
nama fakkaatee mudhate.
8 Ifi gad qabee,
haga du'aatitti,
haga fannifamee du'ulle'etti, ka ajajamu te'e.
9 Tanaaf Waaqi isa guddisee ol aansee,
maqaa maqaa mara caalulle kenneef.
10 Tanaaf worri ol-gubbaa jiru,
worri lafa irra jiruu fi worri lafa jala jirulle martinuu,
ulfinna maqaa Yesuusiitiif hin jilbiiffatan.
11 Arrabi martinuu,
ulfinna Waaqa Abba'aatiif,
Yesuus Kiristoos Goottaa akka te'e,
dhugaa baasee hin dubbata.

Biyya Lafaa Keessatti Akka Ifaa Issuu

12 Tanaaf, obboleeyyan tiyya! Yennaa mara akkuma ajajan-
tane, yennaa ani isin bira jiru callaa adoo hin te'in, irra caalaa
yennaa ani amma isin bira hin jirre ajajama'a! Soda'aa
fi rommiisaan fayyinna keessan muummessiisaaf ittuma
huja'a;
13 sababille yaada isaa muummessiisaaf, fedha akka
qabaattanu ka isin keessatti huju Waaqa.
14 Waan mara gungumiisaa fi moromaa malee godha'a!
15 Yoo tana gootane, ijoollee Waaqaa ta komii hin qannee
fi qulliyyee teetanee, dhaloota micciirama'aa fi hamaa kana
keessatti akka urji'ii hin issitan.

* **2:1** *Jajjabeenna:* Tassiifama «duwwaa ifi godhe» jedha

† **2:7** *Ulfinna ifii lakkisee:* Afaan Giriikiitiin,

16 Jecha jiru'uu jabeessitanee yoo qabattane, rukke'ee fi
dadhabbiin tiyya gatii malee waan hin hanneef, guyyaa Kiris-
toos mura'aaf dhufu waan ittiin ifi jaju hin qabaadha.

17 Ciinca'aa fi kennaa isin dhugeeffanna'aan Waaqaaf
kennitanu irratti, dhiigi kiyyalle akka dhibaayyu'uu adoo
dhibaafamelle'ee ani hin gammada, isinille gammada kiyya
na woliin hin qoodantan.
18 Akkasuma isinille gammaddanee, gammada keessan na
woliin qoodamuu qaddan.

Tajaajila Ximootewoosiitii Fi Ephafrodixosii

19 Marroo teessan dhage'ee gadhaan kiyya akka gam-
maduuf, dafee Ximootewoos gara keessan ergiisaaf Goottaa
Yesuusitti addii godhadha.
20 Nama nageya keessaniif gadha'aan isiniif yaadatu ani isa
malee hin qabu.
21 Worri kuun maraa Yesuus Kiristoosiif adoo hin te'in,
bu'aa ifii barbaadatan.
22 Ximootewoos ammoo nama addatam isaa mirkanaaye
akka te'e, na wolille'een akka abba'aa fi ilmaa teenee, hujii
Oduu Gammadaa hujaa akka turre isinuu hin beettan.
23 Dubbiin tiyya maan akka teetu akkuma beekeen isa gara
keessan akka ergu hin addadha.
24 Aninuu gara keessan dafee akka dhufu Gootta'atti addii
qaba.

25 Akkasuma, obboleessa kiyya Ephafrodixos, ka cinaa
tiyya dhaabbatee loltichaa fi waa'ela hujii tiyyaa te'e, ka
waan naaf barbaachiseen akka ana tajaajiluuf isin ergitane,
ergamaa keessan san deebisee gara keessan erguun bar-
baachisaa teetee natti mudhatteerti.
26 Inni isin maraa dhaggiisaaf dharra'eera; akka inni
dhukkuffateeru waan dhageettanelle'eef yaadeera.
27 Inni dhugumaan akka malee dhukkuffatee du'a geyeer-
aayyu. Waaqi ammoo isaaf marareera; isa calla'aaf adoo hin
te'in, akka ani gadda irratti gadda hin dabalanneef analle'eef
marareera.
28 Tanaaf isin isa deebitanee dhaggitanee akka gammad-
danuu fi gaddi kiyyalle akka goomuuf, isa gara keessan ergi-
isaaf guddoo fedheera.
29 Maarre maqaa Gootta'aatiin gammada guutu'uun isa
fudhadha'a; nama akka isaa jiru mara ulfeessa'a.
30 Qarqaarsa isin naaf kennuu hin dande'in guutiisaaf jed-
hee, adoo jiruu ifiitiifille hin qorin, hujii Kiristoosiitiif du'a
geyeeraayyu.

3

Balchummaa Dhugittii

1 Muummee irratti, obboleeyyan tiyya! Gootta'atti gammada'a; waan kanaan dura isiniif barreesse irra deebi'ee yoo isiniif barreesse na hin bagsiisu; kun isinille dokonkora irraa hin eega.

2 Worra akka sare'ee foon nafa namaa kukkutiisaan*, hantuu godhu irraa ifi eeggadha'a!

3 Nuuti worra Ayyaanaan Waaqa waaqonfannuu fi worra Yesuus Kiristoosiin ifi jajnu malee, worra sirna fooniititti addannu waan hin te'iniif, dhugumaan haqanqabaa qabanneerra.

4 Adoo waan ifi jajiis barbaachisaa te'e, ani waan heddu'uun ifi jajiisaaf hin dande'a; nami sirna fooniitiin ifi jaju yoo jiraate, ani isa caalaa waan ittiin ifi jaju qaba.

5 Dhaladhee guyyaa saddeetesso'oo haqanqabaa qabadhe; sanyii Israa'elii, gosa Beniyaamii keessaa dhaladhe. Abbaan kiyyaa fi haati tiyya Ibroota waan te'aneef ani Ibraawicha makaa hin qanne; karaa seera eegatiisaatille'een, ani worra Fariisaayotaa keessaa tokko.

6 Seera kanaaf hinaafiisaan wolde'a kiristaanaa miidhaa ture; balchummaan seera eegatiisaan waan dhaggantu adoo teetee, ani komii hin qabuuyyu.

7 Amma ammoo Kiristoosiif jedhee, waan bu'aa naaf qabu maraa akka waan bu'aa hin qanneetitti laakkoweera.

8 Kana calla'aa moti; Goottaa kiyya Yesuus Kiristoos beekuun, waan mara waan caaluuf, ani waan maraa akka waan bu'aa hin qanneetitti hin laakkowa; Kiristoos bu'aa kiyya godhatiisaaf kun maraa naaf waan bu'aa hin qanne te'eera; akka kosi'iille laakkoweera.

9 Akkisiin ani ka Kiristoosii te'ee dhaggame. Maarre balchummaan tiyya ta seera eeggatiisaan dhaggante adoo hin te'in, Kiristoositti dhugeeffatiisaan ta dhaggante; balchummaan tun Waaqa irraa dhutti; dhugeeffannaa irralle'etti hundootti.

10 Ani Kiristoosii fi hunna du'aa ka'a isaa beekuu, rakkinna isaa qoodamu'uu fi du'alle'een isa fakkaatuu barbaada.

11 Du'aa ka'ee akka jiraadhu hin addadha.

Gara Waan Yaadatamee Geyiisaaf Rukkisuu

12 Kana maraa dhaggadheera yookiin guutadheera jechu'uu moti; ammoo Kiristoos ka ifii na godhatee badhaasa naaf qopheesse san harkatti galfatiisaaf hin mixiixxadha.

---

* **3:2** *Foon nafa namaa kukkutiisaan:* Haqanqabaa qabiisaan **3:5** HuE. 23:6; 26:5; Rom. 11:1

13 Obboleeyyan tiyya! Ani ammalle akka waan harka keessa galfadheetitti hin laakkowu. Te'uu malee ani waan tokko hin godha; waan duubatti hafe lakkisee, gara waan na dura jiruutitti hiixadha.
14 Badhaasa kiyya dhaggatiisaafille gara yaada na dura jiruu rukkisa; badhaasi kunille jiruu Waaqi karaa Yesuus Kiristoosiitiin gara ol-gubba'aa na waamee naaf kennu.
15 Yoona nuuti worri jiruu ayyaanaatiin bilchaanne maraa yaada tokko qabaatuu qanna; waan tokko tokko irratti yaada adda addaa yoo qabaattanelle, Waaqi sanille isiniif hin mudhisa.
16 Te'uu malee waanuma duraan baranne callaa jabeessinee qabannuu ti.
17 Obboleeyyan tiyya! Fakkeenna kiyya hordofiisatti hirmaadha'a! Worra fakkeenna keenna hordofulle hubadha'aa ilaala'a!
18 Kanaan dura akkuma yennaa hedduu isinitti hime, ammalle imimmaaniin isinitti hima; worri hedduun fannoo Kiristoosiitiif diina te'aneeran.
19 Muummeen isaanii badi'i; gadhaan isaanii waaqa isaanii ti; salphinni isaaniif ulfinna; waan lafaa qofa yaadatan.
20 Nuuti ammoo nama biyya ol-gubba'aa ti; nuuti Goottaa keenna Yesuus Kiristoos, Fayyisaa achii dhufu dharra'aan eeganna.
21 Inni hunna ittiin waan mara baallii ifii jala godhuun, nafi keenna salphataan kun, nafa isaa ka ulfinna qabu san akka fakkaatuuf hin jijjiira.

4

Gorsa Muumme'ee
1 Maarre tanaaf, obboleeyyan tiyya ta ani jaaladhuu fi dharra'u, ta gammadaa fi kallacha kiyya teetane*, Gootta'aan jabaadha'aa dhaabbadha'a.
2 Obboleettoti teenna Ewodiya'aa fi Sinxiikeen maqaa Gootta'aatiin gadhaa tokko akka te'anu daadimadha.
3 Atille waa'elli kiyya addatamaan, dubartoota tana akka qarqaartuuf si kadhadha; dubartooti tun, Kilemensii fi worra dhibii worra maqaan isaanii kitaaba jiru'uu keessatti barreeffame, lansoota tiyya woliin te'anee, Oduu Gammadaa dhaqqassiisiisaaf na woliin jabaatanee hujaneeran.
4 Yennaa mara Gootta'aan gammada'a! Ittuma deebi'ee jedha, gammada'a!
5 Qajeelummaan teessan nama mara biratti ta beekkante teetuu ti; Goottaan dhufiisa geyeera.

3:17 1 Qor. 4:16; 11:1 * **4:1** *Kallacha kiyya teetane:* Ta ani isiniin gammaduu fi boonu

6 Maarre daadimataan, gaaffi'ii fi galataan waan mara
Waaqatti beessisa'a malee waan tokkolle'eef hin yaadina'a.
7 Nageenni Waaqaa ka hubantii namaa mara caalu, karaa
Yesuus Kiristoosiitiin gadha'aa fi qalbii teessan hin eega.
8 Muummee irratti obboleeyyan tiyya! Qalbii teessan waan
dansa'aa fi waan galateeffachiisuun guuta'a: waan dhugaa
te'e, waan ulfinnaa, waan sirrii te'e, waan qulluu te'e, waan
gammachiisuu fi waan galata qabu maraa yaadadha'a!
9 Waan na irraa barattane, waan na irraa fudhattane, waan
na irraa dhageettanee fi waan ani hujuun dhaggitane maraa
isinille tolcha'a! Waaqi abbaan nageyaa isin woliin hin
jiraata.

Phawuloos Kennansa Ergameef Galateeffate

10 Yennaa heddu'uun duuba ammalle naaf yaadatuu waan
jalqaddaneef, ani Gootta'atti guddoo gammada. Duraanuu
dhugumaan naaf yaadataa turtane; huji'iin mudhisiisaaf am-
moo daguu hin dhagganne.
11 Kana jechuun kiyya ani gatameera jechu'uu moti; ani,
«Ka qabuu na geya» jechuu baradheera.
12 Ani waan diqqo'oo fi haga barbaachisuun caalaalle hor-
atiis maan akka te'e beeka; maarre ani dhossaa haala maraa
fi addee maratti quufaa fi beelaan, haga naa barbaachisuun
gadii fi haga naa barbaachisuun ol qabaatiisalle baradheera.
13 Hunna Kiristoos naaf kennuun waan mara godhiisaaf
hin dande'a.
14 Te'uu malee rakkinna kiyya waan qoodantaneef, dansaa
gootaneertan.
15 Yennaa ani jalqaba Oduu Gammadaa lallabiisaaf Maqe-
dooniya'aa baye, isin malee wolde'i kiristaanaa tokkolle ken-
niisaa fi fudhatiisaan na qarqaariisaaf akka hin hirmaatin,
isin worri Filiphisiiyuusii hin beettan.
16 Yennaa ani Tasalonqeelle'etti rakkadhe, itti deddeebita-
nee qarqaarsa naaf ergitaneertan.
17 Kenniisaan ittuma eebba akka dhaggattanuuf malee,
kennaa teessan dhaggatiisaaf barbaadeetii moti.
18 Waan naaf barbaachisuu fi haga naaf barbaachisuun
caalaalle fudhadheera; kennaa isin naa ergitane harka
Ephafrodixosii irraa fudhadhee naa mijootteerti; kennaan
teessan tun, akka ciincaa uddaa qabuu, ka Waaqi fudhatuutii
fi itti gammaduu ti.
19 Waaqi kiyyalle durummaa ulfinna ifiitiin, karaa Yesuus
Kiristoosiitiin, waan isiniif barbaachisu maraa isiniif hin
mijeessa.

4:15 2 Qor. 11:9 **4:16** HuE. 17:1

20 Waaqa Abbaa keennaaf ulfinni bara baraa haga bara baraa te'u! Ameen.

Dhaansa Nageyaa

21 Kolbaa Waaqaa maratti maqaa Yesuus Kiristoosiitiin nageya naaf hima'a; obboleeyyan asi na woliin jirtulle nageya isiniif dhaanti.

22 Kolbaa Waaqaa mara, keessattuu worri mana mootii worra Rooma'aa keessa jiru nageya isiniif dhaama.

23 Badhaadhi Goottaa Yesuus Kiristoosii isin woliin jiraatu.

Ergaa Phawuloos Gara Worra Qolosaayisii Erge Seensa

Ergaan tun wolde'a kiristaanaa ka qachaa Qolosaayisii keessa jiruuf barreeffante; Qolosaayisii ardii Asiyaa diqqaa keessatti qachaa Efesooniitiin gara baya adu'uutitti dhaggama. Wolde'i kiristaanaa kun Phawuloosiin ijaaramuu dhabulle, Efesoonii qachaa guddicha Asiya'aa, ka bulchiinsa Rooma'aa jala jiru irraa ergantoota Wongeelaa waan bobbaaseeruuf, Qolosaayisiifille itti gaafatamummaa qabaayyu. Wolde'a kiristaana Qolosaayisii keessa barsiisoti dharaameyyiin, «Waaqa beekiisaa fi fayyinna guutuu dhaggatiisaaf nami tokko tokkonuu hunnootaa fi baallota ayyaanaatiif sagaduu qaba» jedhanu akka jiranu Phawuloos dhage'eera. Wonni barsiisoti tun jettu ta biraa, «Nami tokko tokkonuu waan akka haqanqabaa qabatiisaatii fi seera sagale'eetii fi waan biraa eegatuu qaba» jetti.

Phawuloos ergaa kiristaanaa dhugicha dhikeessiisaan, barumsa isaanii dharicha mormiisaaf ergaa tana barreesse. Deebiin inni dhikeesse keessaa gugurdoon, «Yesuus Kiristoos fayyinna guutuu kenna; dhugeeffanna'aa fi hujiin dhibiin tun isa irraa fageessiti» ka jedhu. Waaqi Kiristoosiin biyya lafaa dade; karuma isaatiin gara ifii deebisee fida; biyyi lafaa Kiristoositti gadha'aan dhugeeffatiisa qofaan addii fayyiisaa qabaatti; akka kanaan barumsi guddaan kun jiruu dhugeeffattootaa keessatti hujii irra ooliisaaf akka dande'u hubachiisa.

Ergaa tana Phawuloos irraa fuudhee, gara Qolosaayisii akka geessuuf, Tikiqoosii ergame woliin ka jiru Oneesimoos akka te'e ilaaluun bu'aa qabeessa. Phawuloos marroo garbicha Oneesimoos jedhamee kana kaasee, ergaa dhibii Filimoona'aaf barreesseera.

Haadhoo Dubbi'ii

Seensa*1:1-8*
Akeekaa fi hujii Kiristoosii*1:9—2:19*
Jiruu haareya karaa Kiristoosiitiin*2:20—4:6*
Yaada buufataa*4:7-18*

1 Ana Phawuloosii fedha Waaqaatiin ergamaa Yesuus Kiristoosii te'ee fi obboleessa keenna Ximootewoos irraa,

2 dhugeeffattoota Kiristoosiin woyyoontanee fi addatantane, ka qachaa Qolosaayisii keessa jirtanuuf:

Waaqi Abbaan keenna badhaadhaa fi nageya isiniif kennu.

Phawuloos Worra Qolosaayisii Galateeffate

3 Yennaa isiniif daadimannu, yennaa mara Waaqa Abbaa
Goottaa keenna Yesuus Kiristoosii hin galateeffanna.
4 Sababille Kiristoos Yesuusitti dhugeeffatuu keessanii fi
kolbaa Waaqaa mara jaalachuu keessan dhageenneerra.
5 Jecha Waaqaa ka teete Oduun Gammadaa, yennaa
jalqaba gara keessan geette, addii isii keessa jirtu dhageettaneertan; tanaaf dhugeeffanna'aa fi jaalalli keessan addii olgubba'atti qophoottee, isin eegattu irratti hundootte.
6 Isin Oduu Gammadaa tana haga dhageettanee fi dhugummaa badhaadha Waaqaalle guyyaa hubattaneen jalqaddanee, Oduun Gammadaa tun odduu teessanitti akkuma teete,
biyya lafaa duudii keessatti midhaan buusiisaa fi guddatiisatti jirti.
7 Ephafraas jaalatamaa ka addee teenna bu'ee tajaajilaa
addatamaa Kiristoosii te'ee fi ka nu wolille'een hojjatu irraa
tana barattaneertan.
8 Ayyaana Waaqaatiin isin wol jaalatiisa keessanille inni
nutti himeera.
9 Tanaaf guyyaa waan kana dhageennee jalqannee, isin
qaroomaa fi hubantii Ayyaanaa maraan, beekkuma guutuu
ka ittiin fedhii Waaqaa hubatanu akka qabaattanu isiniif
daadimatiisaa fi Waaqa gaafatiisa hin lakkinne.
10 Akka isin akka Gootta'aa maltetti le'iisaan guutuma guutu'utti isa gammachiittanu, hujii dansaa hujiisaan midhaan
akka buuttanuu fi Waaqalle beekiisaan ittuma guddattanu
hin daadimanna.
11 Goottaan hunna ifii ulfaata'aan, jabeenna isiniif kennu;
waan mara ossaan dande'iisaafille ka gammaddanu isin
godhu.
12 Mootummaa ifaa keessatti worra woyyicha woliin
dhaala akka qoodattanu, Waaqa Abbaa isin geessiselle
gammadaan galateeffadha'a.
13 Inni hunna dukkanaa jalaa nu fayyisee gara mootummaa Ilma jaalatamee akka gallu nu tolcheera.
14 Nuuti Ilma isaatiin wodannee, araara cubbuu teennaa
dhagganneerra.

Ol Aantummaa Kiristoosii

15 Kiristoos Waaqa ilaan hin dhagganneef fakkeenna
dhugaamessa. Inni angafa waan dadame maraa ti.
16 Sababilleen wonni ol-gubba'aa fi lafa irra jiru, wonni
mudhatuu fi hin mudhanne, hunnootii fi bulchitooti olgubba'aa, dura aantole'ee fi worri baallii qabanu duudiinuu

1:7 Qol. 4:12; Film. 23 **1:14** Efe. 1:7

isaan dadamane. Waaqi waan duudii karaa isaatii fi isaaf dade.
17 Inni waan duudi'iin duraa jira; wonni duudiin isaan wol
qaqqabatee dhaabbate.
18 Inni wolde'a kiristaanaa ka nafa isaa te'eef mata'a; waan
maraan ka durse te'iisaaf, du'aa ka'iisalle'een ka qaraatii fi ka
jalqabaa ti.
19 Guutummaa waaqumma'aa Ilma isaa keessa akka ji-
raattu, fedha Waaqa Abba'aa waan te'eef tun teete.
20 Waaqi waan ol-gubbaa jirulle te'ee, waan lafa irra jiru
mara ifi woliin araarse; dhiiga Ilma ifii ka fannoo irratti
jigeen nageya buuseera.
21 Duraan Waaqa irraa fagaattanee le'aa turtane; waan
hantuu yaadiisaa fi hujiisaan diina isaa teetaneertaniiyyu.
22 Amma ammoo woyyoole'ee fi qulqulloolee, ka komiille
hin qanne isin godhee fuula ifii duratti dhikeessiisaaf, Ilmi
isaa nafa namumma'aatiin waan du'eef Waaqi ifi woliin isin
araarse.
23 Te'uu malee dhugeeffanna'aan hundoottanee*, jabaat-
tanee dhaabbachu'uun, addii karaa wongeelaatiin dhageet-
tane irraa hin tacho'ina'a. Wongeelli kunille kama isin
dhageettanee fi worra biyya lafaa irra jiru maraaf lal-
labameeru; ani Phawuloosille tajaajilaa wongeela kanaa
te'eera.

Tajaajila Ergamummaa Phawuloosii

24 Ani amma isiniif rakkachuu kiyyaan hin gammada;
marroo wolde'a kiristaanaa ka nafa isaa te'eelle, rakkinna
Kiristoosii qoodamiisa irraa waan naa dhidhate foon kiyyaan
rakkatiisaan hin guuta.
25 Jecha Waaqaa guutuma guutu'utti isiniif mudhisiisaaf,
akkuma itti gaafatamummaan naa kennantetti ani tajaajilaa
wolde'a kiristaanaa te'eera.
26 Jechi Waaqaa kunille, dhossaa baroota dabarane ilmaan
namaa duraa dhokattee turtee, amma ammoo kolbaa isaatitti
mudhifante.
27 Waaqi dhossaa ifii ta ulfinna guutuu qaddu tana worra
Yihudoota hin te'in oddu'utti, kolbaa ifiititti mudhisuu fila-
teera. Dhossaan mudhatte tunille Kiristoosii isin keessa jiru;
inni ulfinna isin dhaggattanuuf addii keessan.
28 Maarre nuuti nama maraaf Kiristoos lallanna. Nami
mara Kiristoosiin ka bilchaate akka te'u, qarooma maraan
nama mara hin gorsina, hin barsiinnalle'e.
29 Tun akka teetuuf, karaa hunna jadduu Kiristoos kennuu,
ta ana keessatti hujiisatti jirtuutiin, ani wodhaantoo qabataa
itti elowa.

1:18 Efe. 1:22-23 **1:20** Efe. 2:16 * **1:23** *Hundoottanee:* Hidda naqattanee

2

1 Ani isinii fi worra Laa'odiiqeyaatiif, akkasuma worra
fuula kiyya hin dhaggin maraaf attam akka elowiisatti jiru
akka beettanu barbaada.
2 Akka gadhaan isaanii jajjabaatuu fi jaalalaan wolitti hid-
hamanee, hubantii durummaa addachiittuu maraa fi dhos-
saa Waaqaa ka te'e Kiristoos akka beekanuuf tana godha.
3 Karri qaroomaatii fi beekkumaa marti Kiristoos keessa
dhoffantee jirti.
4 Akka eennulle jecha dansaa fakkaatuun isin hin sonneef
ani tana jedha.
5 Ani fooniin isin woliin jiraachuu dhabulle ayyaanaan isin
woliin jira; seera dansa'aan le'uu keessanii fi dhugeeffannaa
jadduu isin Kiristoositti qaddanu dhaggiisatti hin gammada.
6 Yoona Yesuus Kiristoos Goottaa godhattanee, akkuma
fudhattanetti isaan le'a'a.
7 Akkuma barattanetti hidda gadi naqadha'aatii, isatti
ijaarama'aatii, dhugeeffannaa teessaniin jabaadha'a; galata
guutee dhangala'ulle dhiyeessa'a.
8 Akka barsiisa Kiristoosiititti adoo hin te'in, qarummaa na-
maatii fi gowwoonsiisa waan tokko ifi keessaa hin qanne, ka
aadaa namaatii fi ayyaanota gubba'aa fi lafa bulchanu irratti
hundayeen, eennulle akka isin hin boojine ifi eegadha'a.
9 Guutummaan waaqumma'aa mijuun Kiristoosiin nafaan
mudhattee jiraatti.
10 Isinille Kiristoosii dada ifii duudii irratti mataa bulchi-
isaatii fi baallii maraa te'een, jiruu guutuu dhaggattane.
11 Isin waan isaan jirtanuuf haqanqabaa qabattaneertan;
haqanqabaa qabatuun keessan kunille namummaa foonii
cubbicha balleessiisaaf ka Kiristoosiin te'e malee, ka harka
namaatiin te'ee moti.
12 Yennaa cuuphantane Kiristoos woliin awwaalantane; isa
wolille'een du'aa kaataneertan; hunna Waaqaa ka Kiristoos
du'aa kaasetti waan dhugeeffattaneef, du'aa kaatane.
13 Cubbaaleyyii te'uu keessanii fi foon cubbaalessi keessan
sun waan haqanqabaa hin qabatiniif isin worra du'eeru;
amma ammoo Waaqi Kiristoos woliin jireeyyii isin godheera;
yakkaa teessanille duudii isiniif araarameera.
14 Inni barreeffama beenya'aa* ka seera keessa jiru, ka
nu himataa nu'uun mormaa ture san balleesseera; fannoo
irralle'etti diree nu irraa balleesseera.
15 Worra hunnaa fi baallii ayyaanaa qabu fannoo saniin
injifatee, hidhata isaaniille hiissisee, badhinnatti bayanee
akka mudhatanu godhee itti geerare.

---

* **2:14** *Beenya'aa:* Lafa tokko tokkotti beenna'aa jedhan.

16 Yoona marroo nyaataatii yookiin marroo unto'ootii,
marroo guyyaa jilaatii yookiin marroo baatii laakkowu'uu,
yookiin marroo Sanbata ulfeessu'uutiif eennulle isinitti hin
murin.
17 Isaan kun waan gara duraa dhufuuf akka gaaddiddu'uu
ti; dhugaan ammoo Kiristoos keessa jirti.
18 Nami sobee ifi gadi qabiisaa fi ergantoota ol-gubba'aa
waaqonsiisaan ifi jaju, worra gatii hin qanne akka isin hin
goone ifi eegadha'a; nami akkasii kun marroo mudhii dhag-
guutiif ifi saadee, waan gatii hin qanneef yaada fooniitiin ifi
jaja.
19 Nami akkasii, Kiristoosii mataa nafaa te'eerutti qabatiisa
lakkiseera; nafa duudii mitika'aa† fi ribu'uun wolitti qassi-
isee ka nyaachisu mata'a; akkasiin guddinna Waaqi fedhu
nafi guddata.
20 Eega Kiristoos woliin duutanee, ayyaanota gubba'aa fi
lafa bulchanu jalaa bilisa baatane, maaf akka waan ka biyyaa
lafaa teetaneetitti leetan ree? Maaf seera,
21 «Kana harkaan hin qabin, san afaaniin hin qabin, kaan
hin tuqin!» jedhuuf ajajantan ree?
22 Kun maraa ajaja nami baasee fi barumsa namaa irratti
waan hundayeeruuf, hujii irra ooleen duuba bu'aa hin qabu.
23 Seeroti akkasii kun, waaqonfannaa fedha ifii, ifi gad
qabiisa dharaatii fi nafa ifii rakkisuu irratti waan xiyyeef-
fatanuuf, waan qarooma qabanu fakkaatan; karaa halchaa
foonii toowatiisaatiin ammoo gatii hin qabanu.

3

Jiruu Haareya Kiristoosiin

1 Yoona eega Kiristoos woliin du'aa kaatane, waan ol-
gubbaa addee Kiristoos midda Waaqaatitti tee'eeru jiru bar-
baada'a!
2 Marroo waan ol-gubbaa jiruu yaadadha'a malee, marroo
waan lafa irra jiruu hin yaadatina'a.
3 Isin duutaneertan; jiruun teessanille Kiristoos woliin
Waaqa keessa dhokatteerti.
4 Kiristoosiin jiruu nuuf te'e yennaa mudhatu, isinille isa
woliin ulfinnaan hin mudhattan.
5 Tanaaf halchaa le'ii lafaa ta isin keessa jirtu: sagaagala,
battummaa, fedhii sagaagalaa, halchaa baddu'uu fi waaqota
dharaa waaqonsuu ka te'e joljoluu ijjeesa'a.
6 Sababa waan kanaatiif worra hin ajajanne irratti mufiin
Waaqaa hin dhutti.

† **2:19** *Mitikaa:* Yookiin mikitaa

7 Isinille yennaa worra waan akkasii huju odduu leetanu
san waan kana tolchaa turtane.
8 Amma ammoo; mufii, aarii, jallu'uu fi maqaa wolii
balleessuu mara ifi irraa balleessa'a; dubbiin nama fokkisi-
ittulle afaan keessan keessaa hin bayin.
9 Namummaa dullacha hujii isaa woliin ifi irraa baattanee
waan gattaneertanuuf, dhara wolitti hin dubbatina'a.
10 Namummaa haareyalle uffattaneertan; isiille ta akka gu-
utuma guutu'utti isa beettanuuf, Waaqi isii dade fakkeenna
ifiititti haaressiisatti jiru.
11 Akka kanaan worra Giriikootaatii fi worra Yihudootaa,
worra haqanqabaa qabatee fi ka haqanqabaa hin qabatin,
orma beekkichaa fi orma gowwicha, ka bilisummaa qabuu fi
ka bilisummaa hin qanne odduu garaa garummaan hin jirtu;
Kiristoos ammoo duudi'i, duudii keessa jira.
12 Yoona worra Waaqaaf filatantane, woyyoontanee fi
jaalatantane akkuma teetanetti naasuu, arjummaa, ifi gad
qabiisa, qajeelumma'aa fi ossata uffadha'a.
13 Wol dande'a; nami namatti quuqameeru yoo jiraate,
woliif araarama'a; akkuma Kiristoos isiniif araarame, isinille
woliif araarama'a.
14 Kana mara caalaa jaalala waan mara tokkummaa
miju'uun wolitti hidhu uffadha'a.
15 Nageenni Kiristoosii, ka isin nafa tokko te'iisaaf itti
waamantane, gadhaa keessan keessatti mowuu ti; worra
galateeffatulle te'a.
16 Jechi Kiristoosii durummaa ifiitiin gadhaa keessan
keessa le'uu ti; qarooma duudi'iin wol barsiisa'a, wol gorsa'a;
faaruu adda addaa, faaruu leellisaatii fi faaruu Ayyaan-
titti'iin Waaqa gadha'aan galateeffataa faarsa'a.
17 Karaa Yesuusiitiin Waaqa Abbaa galateeffataa, jechaan
yookiin huji'iin waan gootanu mara maqaa Goottaa Yesuusi-
itiin godha'a.

Seera Le'ii Maatii Kiristaanaa

18 Haadhotii manaa! Goottaa duratti waan male waan
te'eef abbootii manaa keessaniif ajajama'a.
19 Abbootii manaa! Haadhotii manaa teessan jaaladha'a;
gadhaa jabeeyyiille itti hin te'ina'a.
20 Ijoollee! Kun waan Goottaa gammachiisu waan te'eef,
haadhaa fi abbaa keessaniif ajajama'aatii, waan isaan jed-
hanu mara godha'a.
21 Abbootii! Akka isaan addii hin kutanne, ijoollee teessan
hin aarsina'a.

3:9 Efe. 4:22 **3:10** Efe. 4:24 **3:13** Efe. 4:32 **3:17** Efe. 5:19-20 **3:19** Efe. 6:1 **3:21** Efe. 6:4

22 Worri garbooma jala jirtanu! Goottolee teessan ta
lafaatiif waan maraan ajajama'a; ila isaanii duraa fi isaan
gammachiisuu qofaaf adoo hin te'in, Goottaa sodaatiisaa fi
gadhaa qajeela'aan isaaniif ajajama'a.
23 Woma gootanu maraa namaaf adoo hin te'in, akka waan
Goottа'aaf gootanuutitti, gadhaa tokkochaan godha'a.
24 Sababille Goottaan dhaala ol-gubba'aa gatii tolchee akka
isiniif kennu isin hin beettan; Goottaan isin tajaajiltanulle
Kiristoos.
25 Nama woli caalchisuun Waaqa bira waan hin jirreef,
nami balleessaa huju, balleessaa ifii saniif gatii hin dhaggata.

4

1 Goottole'e! Isinille ol-gubba'atti Goottaa akka qad-
danu beeka'aatii, tajaajiltoota teessan qajeelumma'aa fi wol
qixxumma'aan bulcha'a.

Gorsa Dabalataa
2 Waaqa jabaattanee galateeffatiisaan, adoo addaan hin
kutin daadimadha'a.
3 Akkasuma dhossaa Kiristoosii, ka ani marroo isi'iitiif
hidhamee jirulle lallabiisaaf akka dandeennu, Waaqi ergaa
ifiitiif akka karaa nuu banu daadimadha'a.
4 Anille akka maltetti ifa tolchee ergaa isaa akka dubbadhu
naaf daadimadha'a.
5 Yennaa daguu teete maratti fayyadamaa, worra hin
dhugeeffanne biratti qaroomaan le'a.
6 Nama tokko tokkoofuu deebii malte deebisiisa akka beet-
tanu, haasonni keessan yennuma maraa ka gurratti toluu fi
ka akka sooddaa mi'awu te'uu ti.
7 Tikiqoos, marroo waan kiyyaa waan mara isinitti hin
hima; inni tajaajilaa addatama'aa fi lansa kiyya ka hujii
Goottа'aa na woliin huju.
8 Akka inni marroo teenna isinitti himuu fi gadhaa keessan
jajjabeessuuf, isa gara keessan erge.
9 Isa wolille'een nama keessan ka te'e, obboleessi ad-
datama'aa fi jaalatamaan Oneesimoos gara keessan hin dh-
ufa; isaan waan asitti te'iisatti jiru duudii isinitti hin himan.
10 Arisxaarkosiin na woliin hidhameeru nageya isiniif
dhaama. Durriin Baarnaabaasii Maarqoosiin ani duraan,
«Yennaa inni gara keessan dhufe fudhadha'a jedhee isin
yaadachiiselle» nageya isiniif dhaama.
11 Yoshu'aan Yusxos jedhamulle nageya isiniif erga; worra
marroo mootummaa Waaqaatiif na woliin huju keessaa,
worri Yihudootaa kana qofa; isaan analle jajjabeessaneeran.

3:22 Efe. 6:5-8 **3:25** Efe. 6:9 **4:1** Efe. 6:9 **4:5** Efe. 5:16 **4:8** Efe. 6:21-22
4:9 Film. 10-12 **4:10** HuE. 19:29; 27:2; Film. 24; HuE. 12:12

12 Akkasuma Ephafraasiin nama keessan te'e, tajaajilaan
Kiristoos Yesuusii nageya isiniif erga; jiruu ayyaanaatiin gud-
datiisaan jabaattanee, akka dhaabbattanuu fi fedha Waaqaa
mara akka muummessitanu, inni yennaa mara isiniif jabaa-
tee daadimata.
13 Inni isinii fi worra qachoota Laa'odiiqeya'aatii fi Her-
aapholisii keessa jiruuf guddoo akka elowe aninuu dhugaa
hin bayaaf.
14 Cidheessi jaalatamaan Luqaasii fi Deemaas nageya
isiniif dhaaman.
15 Obboleeyyan Laa'odiiqeyaa keessa jirtu Niimfa'aa fi
wolde'a kiristaanaa ka mana isi'iititti wolitti qabamuuf
nageya naa hima'a!
16 Xalayaa kana ifii dubbifattaneen duuba, wolde'a kiris-
taanaa ka Laa'odiiqeyaa keessa jirulle'etti akka dubbifamu
godha'a. Isinille xalayaa Laa'odiiqeyaa irraa ergamu dubb-
ifadha'a.
17 Arkiphosille'een, «Hujii karaa Gootta'aatiin fudhatte san
akka muummessitu te'i» jedha'aa naa hima'a.
18 Ani Phawuloos nageya kana harkuma kiyyaan isiniif
barreesse; akka ani wodaroo sibiilaatiin hidhamee jiru
yaadadha'a!
Badhaadhi Waaqaa isin woliin jiraatu.

4:14 2 Xim. 4:10-11; Film. 24 **4:17** Film. 2

Ergaa Phawuloos
Gara Worra Tasalonqe'ee Erge
Ta Qaraa
Seensa

Tasalonqeen qachaa guddaa lafa biyyi Rooma'aa bulchu, ta maqedooniyaa jedhamuu ti. Phawuloos, Filiphisiiyuus lakkisee deemeen duuba Tasalonqe'etti wolde'a kiristaanaa dhaabe. Teetuu malee, worri Yihudoota hin te'in ka dhugeeffannaa Yihudootaa fudhatiisaaf dhiyaate, barsiisa dhugeeffanna'aa ka Phawuloos barsiisu waan jaalataneef, worri Yihudootaa gaabbee, Phawuloos irratti moromaa kaase. Tanaaf Phawuloos biyya Tasalonqe'ee lakkisee gara Beeriya'aa deemiisi dirqama itti te'e. Diqqoo turee, qachaa Qorontoosii geyeen duuba, waa'elli isaa Ximootewoos ka isa woliin huju waan wolde'a kiristaana Tasalonqee keessaa tokko tokkoon itti hime.

Phawuloos ergaa ifii ta gara worra Tasalonqe'ee qara erge keessatti, dhugeeffattoota achi jiranu jajjabeessiisaa fi mirkaneeffachiisiisaaf barreesse. Inni marroo dhugeeffanna'aa fi jaalala isaanii, oduu dansaa waan dhage'eef Waaqa galateeffata; wodhakkaa isaaniititti yennaa dhaggame, le'ii attamii akka le'een isaan qaabata; achiin duuba gaaffii marroo dhufa lammoo Kiristoosiitiif, wolde'a kiristaanaa keessatti kaateef deebii kenna. Gaaffii san keessaa gariin: dhugeeffataan Kiristoos adoo deebi'ee hin dhufin dura du'e tokko, jiruu bara baraa ta deebi'ee dhufiis Kiristoosii fidu keessatti qooda hin dhaggataa? Kiristoos yoom deebi'ee dhufa? Ta jettu fa'a. Phawuloos daguu tana keessatti, «Deebi'ee dhufa Kiristoosii addi'iin adoo eegattanuu, cadhisa'aatii hujii teessan hujadha'a» jedhaa isaan gorsa.

Haadhoo Dubbi'ii

Seensa*1:1*
Eebba galataatii fi leellisa*1:2—3:13*
Gorsa adaba dhugeeffattootaatiif kenname*4:1-12*
Gorsa marroo dhufa Kiristoosiitiif kenname*4:13—5:11*
Gorsa muumme'ee*5:12-22*
Yaada buufataa*5:23-28*

1 Phawuloos, Silwaanosii fi Ximootewoos biraa:
Wolde'a kiristaanaa, ka Waaqa Abba'aatii fi Goottaa Yesuus Kiristoosii teetane, ka Tasalonqee keessa jirtanuuf:
Badhaadhaa fi nageenni isiniif te'u.

Jiru'uu Fi Dhugeeffannaa Worra Tasalonqe'ee

1:1 HuE. 17:1

2 Nuuti daadimata keenna keessatti isin qaabataa, yennaa
duudii marroo isin maraatiif Waaqa galateeffanna.
3 Waaqa Abbaa keennaa duratti hujii dhugeeffannaa
teessanii, jaalalaaf jettanee attam akka dadhaddanee fi ad-
diin isin Goottaa keenna Yesuus Kiristoositti qaddanu attam
jadduu akka teete hin qaabanna.
4 Obboleeyyan tiyya, akka Waaqi isin jaalatee isin fooyate
hin beenna.
5 Oduun Gammadaa ta nuuti isiniif lallanne hunnaan,
Ayyaana Woyyichaa fi mirkaneeffata guutu'uun malee, oduu
calla'aan gara keessan hin dhunne. Yennaa isin woliin turre,
isiniif jennee attam akka leene hin beettan.
6 Isin guddoo rakkattanulle, ergaa Ayyaana Woyyicha irraa
dhutte gammadaan fudhattanee, nu'uu fi Goottaa keenna
fakkaattaneertan.
7 Maarre isin dhugeeffattoota Maqedooniya'aa fi Akaayyaa
keessa jirtu duudi'iif fakkeenna teetaneertan.
8 Dubbiin Gootta'aa ta isin biraa kaate, Maqedooniya'aa
fi Akaayya'atti dhage'amuu callaa adoo hin te'in, dhugeef-
fannaan isin Waaqatti qaddanu addee mara dhaqqaddeerti.
Tanaaf marroo waan kanaa womaa dubbatiisa nu hin bar-
baachisu.
9 Yennaa nuuti gara keessan dhunne attam akka nu fud-
hattane, Waaqa jiraata'aa fi dhugicha tajaajiliisaaf, waaqota
dharaa irraa deebitanee, gara Waaqaa attam akka deebitane
isaanuu hin himan.
10 Akkasuma isaan Ilma isaa Yesuus, ka ol-gubbaa irraa
dhufu, ka inni du'a keessaa kaase, ka mufii Waaqaa ta dhuttu
jalaa nu baasu akka eegattanu hin himan.

2

Hujii Phawuloos Tasalonqee Keessatti Huje

1 Obboleeyyan tiyya, gara keessan dhufiis keenna ka gatii
hin qanne akka hin te'in isinuu hin beettan.
2 Nuuti gara keessan adoo hin dhufin dura, Filiphisiiyu-
usitti akka rakkannee fi arraffanne hin beettan. Mormiin
guddoon nu dhaqqaddulle, Oduu Gammadaa ta isa irraa
dhutte akka isiniif hinnu Waaqi keenna jajjabeenna nu'uuf
kenne.
3 Nuuti dokonkoraan, yookiin yaada hammeennaatiin,
yookiin maltumma'aan isin hin gorsine.
4 Waaqi nu addatee, Oduu Gammadaa maganne'een waan
nutti kenneef hin dubbanna. Nuuti nama gammachiisiisaaf
adoo hin te'in, Waaqa gadhaa keenna qoree ilaalu, gam-
machiisiisaaf tana goona.

1:6 HuE. 17:5-9 **2:2** HuE. 16:19-24; 17:1-9

5 Dubbii sossobaatiin, yookiin joljolummaa teenna gollannee gara keessan akka hin dhufin miidhassitanee hin beettan! Waan kana Waaqille hin beeka.

6 Nuuti isin irraa yookiin worra dhibii irraa, nama tokko irralle'ee galata hin barbaanne.

7 Nuuti akka ergantoota Kiristoosiititti waan barbaachisaa te'e isin gaafatuu hin dandeennaayyu. Ammoo akka haadha daa'ima ifii hoosittee guddittuu, qajeelumma'aan odduu teessan leene.

8 Nuuti waan guddoo isin jaalannuuf, Oduu Gammadaa ta Waaqa irraa dhutte callaa adoo hin te'in, jiruu teennalle isiniif qoodiisaaf qophoonneerraayyu. Sababille isin jaalota teenna!

9 Obboleeyyan tiyya, attam akka hunyee fi akka dadhanne hin qaabattan. Nuuti isin keessaa nama tokkolle'etti ba'aa akka hin teene, halkanii fi guyyaa hujataa, Oduu Gammadaa isiniif lallanne.

10 Isin worra dhugeeffattane oddu'utti adabi keenna qulluu, balcha'aa fi ka komii hin qanne akka te'e isin dhugaa baatota; Waaqille nuuf dhugaa baya.

11 Nuuti tokko tokkoo keessan, akka abbaan ijoollee ifii ilaalutti, akka ilaalle hin beettan.

12 Le'ii Waaqa gara mootummaa ifiitii fi ulfinna ifiititti isin waame gammachiittu akka leetanu isin gorsaa, jajjabeessaa, magannee isiniin jenneerra.

13 Nuuti marroo teessaniif yennaa maraa waan Waaqa galateeffannu qanna. Jecha Waaqaa, ka nuuti isiniif lallanne yennaa dhageettane, akka dubbii namaa adoo hin te'in akka jecha Waaqaatitti fudhattaneertan; jechi kun dhugumaan jecha Waaqaa, kama isin worra dhugeeffattane keessatti hujiisatti jiru.

14 Obboleeyyan tiyya, isin fakkeenna worra biyya Yihuda'aa, ka Yesuus Kiristoosiin wolde'oota kiristaana Waaqaa te'anee hordottaneertan. Akkuma isaan harka worra Yihudootaatitti rakkatane, isinille harka kolbaa teessaniititti rakkattaneertan.

15 Worri Yihudootaa Goottaa Yesuusii fi raagota ijjeesanee, nu'ulle miidhane. Isaan Waaqa hin gammachiisanu, nama tokkolle'een wolii hin galanu.

16 Worra Yihudoota hin te'iniif, jecha isaan fayyisuuyyuu akka hin dubbanne nu dhooggan. Akkasiin yennaa maraa cubbuu ifi irratti fakkanfataa deeman. Amma gara muumme'eetitti mufiin Waaqaa isaan irratti dhutteerti.

Dharraa Phawuloos Deebi'ee Isaan Ilaaliisaaf Qabu

2:14 HuE. 17:5 **2:15** HuE. 9:23,29; 13:5; 14:2; 5; 19; 17:5; 13; 18:12

17 Obboleeyyan tiyya, gadhaan keenna adoo isin bira jiruu, yennaa diqqo'oof ilaan wol dhagguu dhannee gargar baanulle, waan guddoo isin dharraaneef ila teennaan isin dhaggiisaaf guddoo wodhaanneerra.
18 Nuuti gara keessan dhufiisaaf barbaanneerraayyu. Keessumattuu ani Phawuloos yennaa hedduu wodhaane; Seexanni ammoo nu kute.
19 Addiin teenna, gammadi keenna, kallachi ulfinnaa ka nuuti Yennaa Goottaan keenna Yesuus dhufu dura dhaabbannee, ittiin ifi jajnu isin malee eennu ree?
20 Dhugumaan, ulfinnii fi gammadi keenna isin.

3

Ximootewoos Gara Tasalonqe'ee Ergame

1 Maarre kana caalaa ossuu dadhannaan, qofii teenna ollaa Ateena'aatitti hafiisaaf murteeffanne.
2 Dhugeeffanna'atti akka isin jabeessuu fi jajjabeessu, obboleessa keenna ka lallabaa Oduu Gammadaa ta Kiristoosii te'ee, nu woliin Waaqaaf tajaajilu Ximootewoos gara keessan ergineerra.
3 Sababa rakkinna kanaatiif nami tokkolle akka hin raafanne tana goone. Rakkinni akkanaa kun ka nu dhaqqabu'uu male akka te'e isinuu hin beettan.
4 Isin bira adoo jirruu akka rakkinni nu dhaqqabu dursineetuu hinneerra. Akkuma isin beettanu dhugumaan wonni kun teeteerti.
5 Waan kanaaf ani kana caalaa ossuu dadhannaan, Seexanni isin ataabee hujiin teennaalle tola fa'a baddee jiraatti jedhee sodaadhee, dhugeeffannaa teessan beekiisaaf Ximootewoos erge.

6 Amma ammoo Ximootewoos isin biraa deebi'ee, marroo dhugeeffanna'aa fi jaalala keessanii oduu nu gammachiittu fidee dhufeera. Akka isin yennaa maraa waan dansa'aan nu yaadattanuu fi akkuma nuuti isin dhaggiisaaf guddoo dharraanu, isinille akka nu dhaggiisaaf dharraatanu inni nutti hime.
7 Tanaaf obboleeyyan tiyya, rakkoo fi farra keenna maraa keessatti, sababa dhugeeffannaa teessaniitiif isiniin jajjabaanneerra.
8 Sababille Gootta'aan jabaattanee yoo dhaabbattane, jiruun teenna haareffantee leeti.
9 Nuuti fuula Waaqa keennaa duratti, gammada marroo teessaniif nutti dhage'ameef Waaqa galateeffanna.

3:1 HuE. 17:15 **3:6** HuE. 18:5

10 Nuuti ila teennaan isin dhaggiisaa fi waan dhugeeffannaa teessan irraa dhidhatte guutiisaaf halkanii fi guyyaa jabeessinee daadimanna.

11 Amma Waaqi Abbaan keennaa fi Goottaan Yesuus gara keessan akka dhunnu karaa nu'uuf qajeelchu!

12 Akkuma nuuti isin akka malee jaalannu, jaalaltiin isin wolii fi worra dhibii maraaf qaddanu ittuma dabalantee akka fakkantu Goottaan godhu.

13 Guyyaa Goottaan keenna Yesuus woyyoota ifii duudii woliin deebi'ee dhufutti, komii malee woyyumma'aan fuula Waaqa Abbaa keennaa dura akka jiraattanu inni isin jabeessu.

4

Jiruu Waaqa Gammachiittu

1 Muummee irratti, obboleeyyan tiyya, Waaqa gammachiisiisaaf attam akka leetanu nu irraa barattaneertan. Ammaa tana dhugumaan akka san le'iisatti jirtan; tana caalaalle akka gootanu, maqaa Goottaa Yesuusiitiin isin gaafataa isin gorsina.

2 Nuuti baallii Goottaa Yesuusiitiin ajaja isinii kennine hin beettan.

3 Waaqi akka isin sagaagalummaa irraa fagaattanee woyyoontanu fedha.

4 Nami duudiin haadha manaa* woyyumma'aa fi ulfinnaan qabatee eegatiisa beekuu ti.

5 Akka worra Yihudoota hin te'inii, ka Waaqa hin beennee halchaa foonii badduu hin qabaatin.

6 Nami tokkolle waan kana irra taree dhugeeffataa dhibii hin yakkin. Akkuma tanaan qara isin ifi eegachiinne, worra waan kana godhu Goottaan hin adaba.

7 Waaqi woyyumma'aan akka leenu malee, akka battumma'aan leenuuf nu hin waanne.

8 Tanaaf, nami barsiisa kana tuffatu, nama adoo hin te'in, Waaqa Ayyaana Woyyicha ifii isiniif kennu tuffata.

9 Marroo wol jaalatiisaa isinuu Waaqa irraa waan barattaneef attam akka wol jaalattanu barreessiisa hin barbaachisu.

10 Isin dhugumaan dhugeeffattoota biyya Maqedooniya'aa keessa jirtulle duudii jaalattan. Maarre obboleeyyan tiyya, kana caalaalle akka jaalattanu isin gorsina.

11 Akkuma tanaan dura isinitti hinne sirnaan le'iisaaf, haajaa keessan baafatiisaa fi harkuma keessaniin hujatiisa yaada qabaadha'a.

---

* **4:4** *Haadha manaa:* Nafa ifii

12 Karaa kanaan worra hin dhugeeffatin biratti ulfinna
dhaggattan; waan isiniif barbaachisulle harka namaa irraa
hin eegattanu.

Dhufa Gootta'aa

13 Obboleeyyan tiyya! Akka namoota addii hin qannee
akka hin gaddine, marroo worra du'ee dhugaa jirtu akka
beettanu barbaanna.
14 Yesuus du'ee, du'a keessaa akka ka'e hin dhugeeffanna;
maarre Waaqi, worra Yesuusitti dhugeeffatee du'e, isa woliin
deebisee akka fidu hin dhugeeffanna.
15 Akka barsiisa Gootta'aatitti waan isinitti hinnu qanna:
nuuti worri guyyaa Goottaan deebi'ee dhufu adoo hin du'in
jirru, worra du'eeru hin dursinu.
16 Qoonqoo ajaja gudda'aatiin, qoonqoo mootii erganticha
Waaqaatiin, qoonqoo tultullaa Waaqaatiin bookarfamee,
Goottaanuu ol-gubbaa irraa gadi hin dhufa. Worri Kiris-
toositti dhugeeffatee du'e, dursee hin ka'a;
17 achiin duuba nuuti worri adoo hin du'in jirru isaanuma
woliin qilleensa irratti Gootta'aan wolde'iisaaf duumensa
keessa ol butanna. Maarre haga bara baraalle Goottaa woliin
leena.
18 Tanaaf jecha kanaan wol jajjabeessa'a.

5

Dhufa Gootta'aatiif Qophowa'a

1 Obboleeyyan tiyya! Marroo baraa fi yennaa wonni kun
itti teetuu isiniif barreessuun hin barbaachisu.
2 Guyyaan Gootta'aa akka hattuu halkaniin dhuttuu akka
dhufu isinuu akka dansaa beettan.
3 Namooti, «Wonni duudiin nageya, qabbana» adoo jed-
hanuu, akkuma ciniinsuun dubartii ulfaatitti dhuttu, badiin
tasa isaanitti dhutti; ijjumaa jalaa hin bayanu.
4 Obboleeyyan tiyya! Isin ammoo dukkana keessa waan
hin jirreef, guyyaan sun akka hattu'uu isinitti hin dhufu.
5 Isin duudiin ijoollee ifaatii fi guyya'aa ti. Nuuti worra
halkanii yookiin worra dukkanaatii moti.
6 Maarre, dammandhee ifi qabatiisaan hagatti leenuutii
malee, akka worra dhibi'ii me rannuu ti.
7 Worri rafu halkan rafa; worri machowulle halkan ma-
chowa.
8 Nuuti ammoo worra guyya'aa waan teeneef, ifi qabannee
hagatti leenuu ti; dhugeeffanna'aa fi jaalala akka qomoo
sibiilaa, addii fayyinnaalle akka gullee sibiilaa keyannuu ti.

4:17 1 Qor. 15:51-52 **5:2** Mat. 24:43; Luq. 12:39; 1 Phex. 3:10 **5:8** Efe. 6:13-17

9 Waaqi akka nuuti karaa Goottaa keenna Yesuus Kiristoosiitiin fayyinna dhaggannuuf malee, mufi'iif nu hin waanne.
10 Nuuti jiraannulle yookiin duunulle isa woliin akka jiraannuuf, Kiristoos nu'uuf du'e.
11 Maarre akkuma amma godhiisatti jirtanu, wol jajjabeessaa wol ijaara'a.

Gorsaa fi Nageya Muumme'ee

12 Obboleeyyan tiyya! Worra odduu teessanitti jabaatee hujaa, karaa Gootta'aatiin isin sooressuu fi gorsu akka ulfeessitanu isin kadhanna.
13 Sababa hujii isaan hujanuutiif jaalalaan guddisa'aa isaan ulfeessa'a. Isinille woliif nageya qabaadha'a.
14 Obboleeyyan tiyya! Worra hujii jibbu akka xixxanu, worra yaraa akka jajjabeessitanu, worra dadhabaa akka qarqaartanu, nama maraaf akka ossattanu isin gorsina.
15 Yennaa duudii wolii keessanii fi namoota duudi'iif dansaa godhiisaaf yaadadha'a malee, nami tokkolle waan hantu'uuf hantuu akka hin deebinne ilaalladha'a.
16 Yennaa mara gammada'a;
17 yennaa mara daadimadha'a;
18 waan maraa keessatti Waaqa galateeffadha'a. Jiruu isin Yesuus Kiristoosiin qaddanu keessatti wonni Waaqi isin irraa barbaadu kana.
19 Ayyaana Woyyicha hin ukkaansina'a;
20 jecha raagaa hin tuffatina'a;
21 ammoo waan maraa qorqora'aa ilaala'a; waan dansaa qabadha'a;
22 waan hantuu duudii irraa fagaadha'a.
23 Waaqi Abbaan nageyaatuu, guutumatti isin woyyoonsu; ayyaanni keessan, lubbuun teessanii fi nafi keessan duudiin komii malee, guyyaa dhufa Goottaa keenna Yesuus Kiristoositiif eegamu.
24 Ka isin waame addatamaa waan te'eef, inninuu tana hin godha.
25 Obboleeyyan tiyya! Nu'uufille daadimadha'a.
26 Sunqata woyyichaan dhugeeffattoota duudii nageya fuudha'a.
27 Ergaa tana akka dhugeeffattoota duudi'iif dubbittanu maqaa Gootta'aatiin maganne'e isiniin jedha.
28 Badhaadhi Goottaa keenna Yesuus Kiristoosii isin woliin jiraatu.

Ergaa Phawuloos
Gara Worra Tasalonqe'ee Erge
Ta Lammeesso'oo
Seensa

Gaaffiin marroo deebi'ee dhufiisa Kiristoosiitiif kaate, wol dhaba waan kaatteef rakkoon wolde'a kiristaana Tasalonqee keessa jirtuu o'ite. Ergaan Phawuloos gara worra Tasalonqe'ee barreesse ta lammeesso'oo, «Guyyaan dhufa Gootta'aa dhiyaateera» addii jettu irratti xiyyeeffatti. Phawuloos dhufa Kiristoosiitiin dura sooressiisa mormitoota Kiristoosiitiin ka, «Nama jallu'uu» jedhamuun, biyya lafaa irratti hammeennaa fi jalluun fakkanaa deenti jedhaa, dhugeeffannaa isaanii sirreessu'uuf wodhaana.

Worri dubbii tana dubbisu, rakko'oo fi farri yoo itti fakkanelle dhugeeffannaa ifiitiin jabaatee, innii fi worri hujii isaa qarqaaru akkuma godhanu, waan jireenna isaaniitiif barbaachisu dhaggatiisaaf jabaatanee akka hujanu, akkasuma hujii dansaa hujiisa irraa akka ifi hin qusanne jabeesse isaan gorsa.

Haadhoo Dubbi'ii

Seensa*1:1-2*
Galataa fi Leellisa*1:3-12*
Gorsa marroo deebi'ee dhufiisa Kiristoosii*2:1-17*
Gorsa marroo adaba kiristaanaatiif kenname*3:1-15*
Yaada buufataa*3:16-18*

1 Phawuloos, Siilaasii fi Ximootewoos biraa:
Wolde'a kiristaanaa ka Waaqa Abbaa keennaatii fi Goottaa keenna Yesuus Kiristoosii teetane, ka Tasalonqee keessa jirtanuuf:
2 Waaqi Abbaan keennaa fi Goottaan Yesuus Kiristoos nageyaa fi badhaadha isiniif kennu.

Muraa Yennaa Kiristoos Deebi'ee Dhufu Kennantu

3 Obboleeyyan tiyya! Nuuti marroo teessaniif yennaa mara Waaqa galateeffatiisa qanna. Dhugeeffannaan teessan akka malee guddataa, jaalaltiin isin woliif qaddanulle ittuma waan dabalamiisatti jirtuuf, akkas tolchuun keenna sirri'i.
4 Tanaaf miidha'aa fi rakkoo isin dhaqqadde duudii keessatti waan ossattanee fi dhugeeffanna'aan jabaattaneef, nuuti wolde'oota kiristaanaa, ka Waaqaa keessatti isiniin ifi jajanna.
5 Wonni kun maraa, muraan Waaqaa qajeeltuu akka teetee fi isinille mootummaa Waaqaa ta rakkatiisatti jirtanuuf, ka maltane akka te'uuf jirtanu mirkaneessa.

1:1 HuE. 17:1

6 Waaqi waan sirrii te'e huja; inni worra isin rakkisutti
rakkoo fida.
7 Isin worra amma rakkatiisatti jirtanu, Yesuus ergantoota
ifii hunnaameyyii woliin ol-gubbaa irraa yennaa mudhatu
nu woliin tana jalaa isin baasa.
8 Inni ibidda bobe'uun mudhata; gaafa san worra Waaqa
hin beennee fi Oduu Gammadaa ta Goottaa keenna Yesuusi-
itiif hin ajajane hin adaba.
9 Isaan fuula Gootta'aatii fi ulfinna hunna isaa irraa gargar
bayanee, badii bara baraatiin adabaman;
10 tun guyyaa inni woyyoota ifii irraa ulfinna dhaggatiisaa
fi worra dhugeeffatu duudii biralle'etti baaseffatamiisaaf
dhufutti teeti. Isinille dhugaa baya teenna waan dhugeeffat-
taneef, woyyoota isaa woliin laakkowantan.
11 Waaqi keenna worra waamicha isaatiif male akka
isin godhuuf, waan dansaa godhiisaaf halchaa qaddanuu
fi hujii dhugeeffannaa teessanii mara hunna ifiitiin akka
muummessuuf, nuuti yennaa mara isiniif daadimanna.
12 Akkasuma maqaan Goottaa keenna Yesuus Kiristoosii
isiniin akka ulfaatuu fi isinille karaa badhaadha Waaqa keen-
naatii fi Goottaa keenna Yesuus Kiristoosiitiin, akka isaan
ulfaattanuuf daadimanna.

2

Nama Jallu'uu

1 Obboleeyyan tiyya! Marroo dhufa Goottaa keenna Yesuus
Kiristoosiitii fi marroo isa woliin wolitti qabamiisa keennaa
akka beettanuuf, waan isin kadhannu qanna:
2 raagaan yookiin jechaan akka himametti, yookiin akka
ergaa nu'u irraa isiniif barreeffantee gootanee «Guyyaan
Gootta'aa dhiyaateera» jedhaa dattanee yaadaan hin raafam-
ina'a, yookiin hin rifatina'a.
3 Finqilli adoo hin ka'in dura jallichi ilmi badi'iille adoo hin
mudhatin guyyaan sun waan hin dhunneef, nami tokkolle
karaa kamiinuu isin hin wollaalchisin.
4 Inni waan waaqa jedhamanu yookiin waaqonfatanu
caalaa ifi ol qaba; ifille'een, «Ani Waaqa» jedhaa Galma
Waaqaa keessa ifi teessisa.
5 Ani yennaa isin woliin jiru waan kana duudii akka isinitti
hime hin qaabattanuu?
6 Yennuma isaatitti akka inni mudhatuuf amma waan isa
dhooggu isinuu hin beettan.
7 Hunni dhossa'aa ta jallu'uu ammumaa hujiisatti jirti;
ammoo wonni amma isa dhooggu haga karaa irraa kaatutti
wonni sila te'uu malte hin teetu.

2:1 1 Tas. 4:15-17

8 Achiin duuba jallaamessi sun hin mudhata; Goottaan
Yesuus hafuura afaan ifiitiin isa ijjeesee, ulfinna deebi'ee
dhufiisa ifiitiin isa balleessa.
9 Jallaamessi sun hunna Seexanaatiin bilbaasota, beessisaa
fi baasota dharaa duudii hujaa dhufa.
10 Akkasuma isaan waan hantuu mara hujiisaan worra
badu gowwoonsan. Isaan dhugaa isaan fayyittu jaalatanee
fudhatuu waan didaneef badan.
11 Tanaaf waan dhugaa hin te'in akka dhugeeffatanuuf,
Waaqi hunna isaan wollaalchittu isaanitti erga.
12 Worra hantu'utti gammadee dhuga'atti hin dhugeef-
fanne duudi'itti akka murantuuf, wonni kun teete.

Isin Fayyinnaaf Fooyantane

13 Obboleeyyan Gootta'aan jaalatantane, Ayyaanaan kol-
baa woyyittii isaa teetanee, dhuga'atti dhugeeffatiisaan akka
fayyitanuuf Waaqi worra jalqabaa godhee waan isin fooya-
teef, yennaa maraa marroo teessaniif, nuuti Waaqa galateef-
fatiisa qanna.
14 Ulfinna Goottaa keenna Yesuus Kiristoosii akka dhaggat-
tanuuf, karaa Oduu Gammadaa ta nuuti lallannuutiin Waaqi
isin waameera.
15 Yoona obboleeyyan teenna, jabaadha'aa dhaabbadha'a;
barsiisa jecha afaaniitiin yookiin ergaa barreeffamaan nu
biraa isiniif ergantelle jabeessa'aa qabadha'a.
16 Amma Goottaan keenna Yesuus Kiristoosii fi Waaqi Ab-
baan keenna ka nu jaalatee, badhaadha ifiitiin jajjabeenna
bara baraatii fi addii jadduu nu'uuf kenne,
17 waan dansaa mara akka gootanuu fi akka dubbattanu
gadhaa keessan jajjabeessee, isin jabeessa.

3

Nu'uuf Daadimadha'a

1 Muummeffata irratti, obboleeyyan teenna! Jechi
Gootta'aa wodhakkaa teessanitti akkuma te'e, ariifatee akka
badhatuu fi ulfaatu nu'uuf daadimadha'a.
2 Ammalle worri hedduun dhugeeffannaa waan hin qan-
neef, harka namoota yakkaameyyi'iitii fi dabaaleyyi'ii irraa
akka inni nu baasu nu'uuf daadimadha'a.
3 Goottaan ammoo addatama'a; inni isin jajjabeessee, waan
hantuu irraa isin eega.
4 Waan isinitti hinne akka hujaartanuu fi gara duraalle
ittuma akka hujjanu Gootta'atti addii qanna.
5 Goottaan gadhaa keessan gara jaalala Waaqaatii fi gara
ciniinnatee ossiisa Kiristoosii isin qajeelchuu ti.

2:9 Mat. 24:24

Harka Maratanee Tee'iis Barbaachisa'aa Moti

6 Obboleeyyan teenna! Kiristaana harka maratee tee'uu
fi akka barsiisa nu'u irraa fudhatetti hin leene irraa akka
fagaattanu, maqaa Gootta Yesuus Kiristoosiitiin isin ajanya.
7 Nuuti yennaa isin bira turre harka marannee hin teenne.
Fakkeenna keenna fudhatiisa akka maltane isinuu miidhaas-
sitanee hin beettan.
8 Nuuti nama tokkolle'etti ba'aa akka hin teene, halkanii
fi guyyaa eloonnee hunye malee, sagalee nama tokkoolle
akkasumaan hin nyaanne.
9 Wonni nuuti tana gooneef fakkeenna keenna akka fud-
hattanuuf malee, waan nu'uuf barbaachisu isin irraa dhag-
gatiisaaf baallii dhanneetii moti.
10 Nuuti yennaa isin bira jirru, «Nami hujiisa jibbu hin
nyaatin» jennee ajaja isiniif kennineerra.
11 Isin keessa worri gariin ka harka maratee tee'u akka jiru
waan dhageenneef tana jenna; isaan waan isaan hin galchine
keessa galan malee, hujii tokkolle hin hujanu.
12 Namooti akkasii, miiranee akka hujatanuu fi waan ittiin
bulanu akka dhaggatanu maqaa Gootta Yesuusiitiin isaan
ajanya; hin gorisinalle'e.
13 Obboleeyyan tiyya! Isin ammoo waan dansaa hujiisa hin
dadhabina'a.
14 Ergaa nuuti xalayaa kana keessatti isiniif ergineef, nami
hin ajajanne yoo jiraate, hubadha'aa beeka'a; akka inni
qaanowuufille waan tokkolle isa woliin hin tolchina'a.
15 Teetuu malee akka obboleessaatitti itti gorsa'a malee,
akka diinaatitti hin laakkowina'a.

Nageya Muumme'ee

16 Goottaan abbaan nageyaa, yennaa mara karaa maraan,
inninuu nageya isiniif kennuu ti. Goottaan isin mara woliin
jiraatu.
17 Ani Phawuloos harkuma kiyyaan nageya kana bar-
reesse. Beessisi ergaa tiyya mara keessatti dhaggamu kana;
akki ani barreessulle akkana.
18 Badhaadhi Goottaa keenna Yesuus Kiristoosii isin mara
woliin jiraatu.

Ergaa Phawuloos
Gara Ximootewoosii Erge
Ta Qaraa
Seensa

Dargaggeessi Kiristaanichi ka Ximootewoos jedhamu, dhalootaan nama Asiyaa diqqa'aa ti; haati isaa nama gosa Yihudi'ii yoo teetu, abbaan isaa ammoo nama gosa Giriikiiti. Inni hujii ergaa Oduu gammadaatiin waa'elaa fi qarqaaraa Phawuloosii te'eera. Ergaan Phawuloos Ximootewoosiif barreesse ta qaraa, yaada gugurdaa sad irratti xiyyeeffatti. Waan duudi'iin qara ergaan isaa tun barsiisa dharaa ka wolde'a kiristaanaa keessatti ka'e irraa ta ifi eeggachiittu. Barsiisi haarenni kun gamis yaada Yihudootaa, kuun yaada worra Yihudoota hin te'inii yoo te'u, «Biyyi lafaa cubbu'uun ta badde waan teeteef, fayyinni ka dhaggamu beekkumsa dhossa'aa ka adda te'een, sagalee gari'ii fi fuudhaa heeruma irraa ifi eegu'uun» yaada jedhu irratti ka hundayeeru. Ammalle ergaan tun marroo bulchiinsaa fi qajeelcha sirna waaqonfata wolde'a kiristaanaa, akkasuma adaba sooreyyi'ii fi qarqaartoleen wolde'a kiristaanaa qabaatiisaaf maltelle ta qaddu. Muummee irratti Ximootewoos tajaajilaa dansaa Yesuus Kiristoosii attam akka te'uu dande'uu fi wolde'a adda addaa irratti baallii qabu irratti gorsa isaa kenne dhaggina.

Haadhoo Dubbi'ii

Seensa*1:1-2*
Qajeelcha wolde'a Kiristaanaatii fi tajaajiltootaaf kenname*1:3—3:16*
Qajeelcha marroo hujii Ximootewoosiitiif kenname*4:1—6:21*

1 Ana Phawuloosii, ajaja Waaqa fayyisaa keennaatii fi
Yesuus Kiristoosii addii teenna te'eetiin, ergamaa Yesuus
Kiristoosii te'e irraa,
2 Ximootewoosii dhugeeffanna'aan ilma dhuga'aa kiyya
ite'e:
Badhaadhi, mararti'ii fi nageenni Waaqa Abba'aatii fi Goottaa keenna Kiristoosii siif te'u.

Barsiisa Sobaa Irraa Ifi Eeggachiisuu

3 Yennaa gara Maqedooniya'aa dhaqu'uuf ka'e akkuma sitti
hime kaan, worra garii ka barsiisa sobaa achitti barsiisu,
biyya Efesoonii keessa teettee akka isaan dhooggitu fedha.

1:2 HuE. 16:1

4 Oduu duriitii fi laakkossa sanyii abbooti'ii ka dhuma hin
qanne, akka lakkisanu isaanitti himi. Wonni isaan godhanu
kun moromaa callaa kaatti malee, hujii Waaqaa ta dhugeeff-
fanna'aan hujantuuf ta teetuu moti.
5 Yaadi ajaja kanaa ammoo jaalala gadhaa qulluu irraa,
wodanaa dansa'aa fi dhugeeffannaa dhuga'aa irraa ka ka'e.
6 Worri gariin kana irraa deebi'anee gara dubbii bu'aa hin
qannee deebi'aneeran.
7 Isaan barsiisota seera Waaqaa te'iisaaf barbaadan,
ammoo waan dubbatanuuyyuu yookiin waan guutannee
beenna jedhanuuyyuu hin hubatanu.
8 Nami akka dansaa ittiin yoo huje seerri dansaa akka te'e
hin beenna.
9 Akkasuma seerri worra balchootaaf akka hin tumamin
hin beenna; seerri worra seera balleessuuf, yakkaameyyi'iif,
worra Waaqa malee jiraatanuuf, worra cubbaaleyyi'iif,
worra woyyummaa hin qanneef, worra dhugeeffannaa hin
qanne, worra abbaa yookiin haadha ijjeesuuf, ijjeettu'uuf,
10 sagaagaltootaaf, dhiira wol bukkoonsituuf*, worra
nama butee gurguruuf, worra nama sobuuf, worra dharaan
kakatuu fi worra waan barsiisa sirrii te'een masaanuu te'u
mara godhuuf tumame.
11 Barsiisi sirrii te'e ammoo Wongeela ulfaataa Waaqa
galateeffama'aa, ka ani lallabuuf inni natti kenne keessatti
dhaggama.

Phawuloos Waaqa Galateeffate

12 Ani Goottaa keenna Yesuus Kiristoos, ka addatamaa
godhee na laakkowee tajaajila ifiitiif muudee na jabeesse hin
galateeffadha.
13 Ani tanaan qara isa faanshessaa, miidhaa irratti
geessisaa nama hunnaan isatti ka'u te'ulle, dhugeeffannaa
dhabaa fi wollaalchaan tana waan godheef marartii
dhaggadheera.
14 Dhugeeffanna'aa fi jaalaltii Yesuus Kiristoosiin dhag-
gantu woliin badhaadhi guddaan Goottaa keennaa naaf
dhangala'eera.
15 Dubbiin, «Kiristoos Yesuus cubbaaleyyii fayyisiisaaf gara
biyya lafaa dhufe» jettu dhugitti'ii fi guutuma guutu'utti ta
fudhatamuu malte. Cubbaaleyyii san keessaalle'ee, cubbaa-
lessi sara tare ana.
16 Teetu malee, Yesuus Kiristoos worra cubbaaleyyii
keessaa, na cubbaalessa sara tareef ossa ifii ka haga hin
qanne mudhisiisaaf, worra isatti dhugeeffatu'uu jiruu fi

* **1:10** *Bukkoonsituuf:* Dabeessituuf yookiin gootuuf **1:13** HuE. 8:3; 9:4-5

worra jiruu bara baraa dhaggatu'uu jiruuf, fakkeenna akka te'uuf marartii isaa dhaggadheera.

17 Amma mootii bara baraa, ka hin duunee fi ka ilatti hin mudhanne, Waaqa tokkochuma saniif, baruma baraan guddinnii fi ulfinni isaaf te'u! Ameen.

18 Ilma kiyya, Ximootewoos, tanaan qara waan keetiif dubbiin raagaa akkuma dubbatte, isii tanaan miidhassitee akka loltuuf ajaja kana magannee sitti kenna.

19 Dhugeeffanna'aa fi wodanaa dansaa qabaadhu. Worri gariin wodanaa ifii tuffatiisaan, akkuma hoboloon guddittiin danbali'iin baddu dhugeeffannaa ifii balleessaneeran.

20 Himnewoosii fi Iskindir fa'alle, jara san keessa jiran; ani akka isaan Waaqa faanshessuu dhiisuu baratanu adaba hunna Seexanaatitti dabarsee isaan kenneera.

2

Waaqonfannaa Wolde'a Kiristaanaa

1 Amma waan duudi'iin dura, iyyannoon, daadimannaan, worra dhibi'iif daadimatu'uu fi galata dhikeessuun Waaqa duratti nama duudi'iif akka godhamuuf gorsa.

2 Nageyaa fi sarmiisaan*, Waaqa soda'aa fi adaba dansa'aan akka leenu, moototaa fi worra baallii ol aantuu qabu duudi'iif daadimadha'a.

3 Daadimati akkasii Waaqa fayyisaa keenna duratti dansa'aa fi ka fudhatama qabu.

4 Inni nami duudiin akka fayyuu fi dhugaa akka beeku barbaada.

5 Waaqi tokkocha; wodhakkaa jiraatee Waaqaa fi nama ka wolitti araarsu tokkocha; inni nama te'ee ka mudhate Yesuus Kiristoos.

6 Ka sanyii namaa duudii wodiisaaf mataa ifii dabarsee kenne isa; isiin tunille yennaa itti te'uu maltetti mirkanootte.

7 Maarre anille sababa kanaaf dhugeeffanna'aa fi dhugaa lallabiisaaf ergama'aa fi barsiisaa te'ee, gara worra Yihudoota hin te'inii ergame. Ani dhugaa dubbatiisatti jira malee hin sobu.

8 Worri dhiiraa addee maratti aari'ii fi moromaa malee, yaada qullu'uun harka isaanii ka woyyoome ol kaasanee akka daadimatanu barbaada.

9 Dubartootille mataa shoobaa dhowattee, yookiin worqi'iin yookiin dooqaan seefatiisa, yookiin woyaa gatii guddo'oo uffatiisa adoo hin te'in, ifi qabattee woyaa isi'iif malte akka uffattu barbaada.

10 Dubartooti Waaqa waaqonfanna jettu akka godhuu maltetti hujii dansa'aan ifi seefattuuti.

---

* **2:2** *Sarmiisaan:* Sirnyaan **2:9** 1 Phex. 3:3

11 Dubartiin cadheessaa fi ajajamaan barattuu ti.
12 Isiin akka barsiittu yookiin dhiira irratti baallii akka qabaattu ani hin eeyyamu; isiin cadhisuu qaddi.
13 Sababille Addaam matooma dadamee, Heewwan ammoo achiin duuba dadante.
14 Ka sobamelle Addaamii moti; sobantee seera Waaqaa ta cassite dubartitti'i.
15 Teetuu malee dubartiin dhugeeffanna'aa fi jaalalaan, woyyumma'aan ifi qabattee yoo jabaatte ilmee deyiisaan hin fayyiti.

3

Ulaagaa Sooreyyii Wolde'a Kiristaanaa

1 Nami tokko sooressaa* Wolde'a kiristaanaa te'iisaaf yoo barbaade, hujii kabajantuu halcha jechi jedhu dhuga'a.
2 Sooressaan wolde'a kiristaanaa nama komii hin qanne, nama niitii takkattii qofa qabu, nama hagatti le'u, nama ifi qabatu, nama kabajjaa qabu, nama keessummaa fudhatu, nama barsiisuu dande'u,
3 nama hin machoonne, nama hunnaan hin lolle, nama qajeelaa, nama moromaa hin jaalanne, nama beesee hin jaalanne,
4 nama maatii ifii sirri'itti bulfatu, nama ijoolleen ulfinnaan isaaf ajajantu te'uu qaba.
5 Nami tokko maatii ifii bulfatiisa yoo hin dandeenne, attam dande'ee wolde'a kiristaanaa ka Waaqaa bulchiisaaf dande'a ree?
6 Kijibaan afuufamee, muraa tanaan qara Seexanatti muranteetti akka hin jinne, nama dhikoo dhugeeffate hin te'in.
7 Maqaa isaa badee tiyyoo Seexanaa keessatti akka hin jinne, nama alaa biratti gurra dansaa qabaachuu qaba.

Ulaagaa Qarqaartota Wolde'a Kiristaanaa

8 Akkasuma qarqaartoti† wolde'a kiristaanaalle worra ulfinna qabu malee, worra arraba lama dubbatu, worra unii fakkansu, worra qarshi'iif joljolu te'uu hin qabanu;
9 wodanaa qullu'uun dhossaa dhugeeffannaa dhuga'aa jabeessanee qabatuu qaban.
10 Isaan dursanee ilaallatamanuu ti; achiin duuba ka komii hin qanne yoo te'ane qarqaartota wolde'a kiristaanaa te'anee tajaajilanuu ti.
11 Akkasuma niitoti qarqaartotaalle ta kabajjaa qaddu, ta hin hamanne, ta hagatti leetu, ta waan maraan addatantu te'uu qaddi.

---

* **3:1** *Sooressa:* Toowataa **3:7** Tit. 1:6-9 † **3:8** *Qarqaartoti:* Diyaaqonooti

12 Qarqaartichi wolde'a Kiristaanaa tokko ka niitii takkaa
qofa qabu te'ee, ijoolle'ee fi maatii ifii akka dansaa ka bulfatu
te'uu qaba.
13 Qarqaartoti wolde'a kiristaanaa, worri hujii dansaa hu-
janu ulfinna guddaa dhaggatanee, marroo dhugeeffannaa
ifii ta Yesuus Kiristoositti qabanuun jabeenna guddaa dhag-
gatan.

Dhossaa Guddoo Dhugeeffanna'aa

14 Ani dafee gara keeti akka dhufu addii qaba, haga sanitti
ammoo gorsa kana si'iif barreessaara.
15 Ammoo yoo ani ture, mana worra Waaqaa keessatti
nami amala attamii qabaachuu akka male akka beettuuf
kun si gargaara; manni kunille utuba'aa fi hundee dhugaa
wolde'a kiristaanaa ka Waaqa jiraata'aa ti.
16 Dhossaan dhugeeffannaa teennaa mama tokko malee
guddo'oo; tanaaf,
«Inni foon uffatee mudhateera;
dhugaa akka te'e Ayyaanaan mirkaneeffameera.
Ergantoota Waaqaatitti mudhateera;
kolbaa biyya lafaatiif lallabameera.
Biyya lafaa duudi'itti dhugeeffatameera;
ulfinnaan gara ol-gubba'aa fudhatameera» jedhamee hi-
mameera.

4

Barsiisota Dharaa

1 Bara duubaatitti namooti gariin, ayyaanota
wollaalchisa'aa fi barsiisa durriisotaa hordofiisaan
dhugeeffannaa irraa akka dacha'anu Ayyaanni Waaqaa
qulleessee hima.
2 Barsiisi akkasii kijiboota dhara dubbatiisaan wodanaan
isaanii akka sibiila o'aan gubamee dillaye irraa dhufa.
3 Worri kun «Fuudhaa fi heeruma, sagalee akkasiitii fi
akkasii nyaatuun dhoogga'a» jedhan. Waaqi ammoo, sagalee
tana akka nyaatanuuf dade; worri dhugeeffatuu fi worri
dhugaa beekiisaaf dhufe daadimata galataatiin nyaata.
4 Wonni Waaqi dade duudiin dansa'a; wonni daadimata
galataatiin fudhatante takkaalle hin jibbatantu,
5 isiin sababa jecha Waaqaatii fi daadimataatiif Waaqa
biratti fudhatama dhaggatti.

Tajaajilaa Dansaa Yesuus Kiristoosii

6 Barsiisa kana dhugeeffattoota yoo barsiitte, jecha dhuge-
effanna'aatii fi barsiisa dhuga'aa ka hordotte saniin gud-
dataa, tajaajilaa dansaa Yesuus Kiristoosii hin teeta.

7 Oduu durii ta beera dulloontee, ta gatii hin qanne hin fudhatin. Addee san leetoo Waaqi fedhuu le'iisaaf ifi leenjis.
8 Nafa jajjabeessu'uuf ifi leenjisuun bu'aa diqqoo qaba; leetoo Waaqi fedhu le'iisaaf ifi leenjisuun ammoo, le'ii ammaatii fi ta dhuttulle'eef addii waan qabuuf karaa maraan bu'aa qaba.
9 Jechi kun jecha dhugicha guutuma guutu'utti fudhatamu'uu male.
10 Nuuti Waaqa jiraataa fayyisaa nama duudi'ii, keessattuu ka worra isatti dhugeeffatuu te'etti waan addannuuf huji'iin dadhabaa farralle dhaggina.
11 Tana duudii isaan ajajii barsiisi.
12 Dubbii afaan keeti keessaa baatuun, haasowaan, le'iin, jaalalaan, dhugeeffanna'aa fi qulqullumma'aan dhugeeffattootaaf fakkeenna te'i malee, dargaggeessa waan teeteef eennulle si hin tuffatin.
13 Haga ani dhufutti, Barreeffama Woyyicha kolba'aaf dubbisiisa, lallabiisaa fi barsiisiisatti jabaadhu.
14 Kennansa yennaa raagoti dubbattee fi jaarsoleen wolde'a kiristaanaa harka ifii si irra keette si'iif kenname, kennansa Ayyaanaa ka si keessa jiru san hin dagatin.
15 Akka nami duudiin guddinna keeti dhaggu waan kana ifi kennii huji.
16 Ati mataa keetii fi barsiisa keeti midhassii ilaalladhu, waan kana itti jabaadhu; akkas godhiisaan mataa keetii fi worra si dhage'u hin fayyitta.

5

Akka Dhugeeffattoota Itti Qabatanu

1 Jaarsa akka abba'aatitti gorsi malee hin xixin; dargaggeeyyii dhiiraa ammoo akka obboleeyyaniititti qabadhu;
2 jaartii akka haadhaatitti, dubartii ka'ima akka obboleettii tiru'uu yaada qullu'uun qabadhu.
3 Dubartii dhugumaan haadha hiyyeessaa teete kabaji.
4 Isiin ijoollee yookiin akkoowwan yoo qabaatte ammoo, ijoolleen sun duraan dursitee maatii ifii qarqaaraa, haadhaa fi abba'aaf, akko'oo fi akaakoo ifiitille'eef haluu guddisaa isaaniif deebisaa, dhugeeffannaa ifii huji'iin mudhisiisa baratanuu ti. Sababille wonni kun Waaqa hin gammachiitti.
5 Haati hiyyeessaa takka, ta nama isii qarqaaru hin qanne, addii ifii Waaqatti godhatee halkanii fi guyyaa qarqaarsa isaa gaafataa daadimataa leeti.
6 Haati hiyyeessaa takka ta gammada lafaa callaa jaalattu, aduma jirtuu duuteerti.

7 Nami tokkolle waan ittiin isaan komatu akka hin qabaanne, gorsa kana isaaniif kenni.
8 Nami tokko fira ifiitiif, keessattuu maatii ifiitii ka hin qarqaarre, nama dhugeeffannaa ifii mormate; inni nama hin dhugeeffatin caalaalle hama'a.
9 Haadha hiyyeessaa ta woggaan isi'ii jaatamaa gadi te'e, galmee haadhotiin hiyyeessaa itti galmeeffantutti hin galmeessin. Isiin sunuu ta dhirsa tokko qofa heerumteertu te'uu qaddi.
10 Akkasuma ijoollee guddisiisaan, keessummaa fudhatiisaan, miila kolbaa Waaqaa dhiqiisaan, worra rakkate qarqaariisaan, hujii dansaa mara hujiisaa fi ifi kenniisaan ta gurra dansaa qaddu te'uu qaddi.
11 Haadhotii hiyyeessaa ta ka'ima teete ammoo, galmee san keessa hin galchin; sababille halchaan foonii yennaa itti hammaatte, Kiristoos irraa deebi'anee heerumuu barbaaddan.
12 Maarre isaan waadaa Kiristoosiif matooma galane diiganee muraa ifi irratti fidatan.
13 Ammalle isaan hujii malee tee'uu fi mana kanaa kaan labiisa baratan; tana qofa adoo hin te'in, nama hamataa dubbii namaa keessa galaa, waan dubbatu'uu hin malle ka dubbatanu te'an.
14 Tanaaf diinni hantuu nu'u irratti dubbatuuf karaa akka hin dhagganne, haati hiyyeessaa ka'intittiin heerumtee ijoollee deettee, mana ifii akka bulfattu gorsa.
15 Isaan keessaa gariin tanaan qaraa Seexana hordofiisaaf karaa dhugeeffanna'aa irraa goraneeran.
16 Dubartiin dhugeeffatte takka ammoo, haadha hiyyeessaa maatii ifii keessaa yoo qabaatte, akka isaan wolde'a Kiristaanaatitti ba'aa hin teene qarqaartuuti; wolde'i Kiristaanaa ammoo, dubartoota abbaan manaa irraa du'e, ta ijjumaa qarqaarsa hin qanne qarqaaruu ti.
17 Jaarsolee wolde'a kiristaanaa akka dansaa sooressitu, keessumattuu ta jabaattee lalladdee barsiittuuf, ulfinna gudda'atti male.
18 Barreeffam Woyyichi, «Qotiyyoo midhaan dhowiisatti jirtu afaan hin hidhin», akkasuma, «Hojjata'aaf mindaan kennamuu qaba» jedha.
19 Dhugaa baatota lama yookiin sad yoo qabaate malee, himata jaarsa tokko irratti dhiyaatu hin fudhatin.
20 Worri dhibiin akka sodaatu, worra cubbuu huju addee nami mara jirutti xixi.
21 Waan gootu mara namuufuu adoo hin golin, yookiin adoo wol hin caalchisin gorsa kiyya akka muummessitu

5:18 Mat. 10:10; Luq. 10:7

Waaqa duratti, Yesuus Kiristoosii fi ergantoota Waaqaa ta fooyante duratti si ajaja.
22 Namoota tajaajila Waaqaatiif muudiisaaf ariifattee harka irra hin keyin. Cubbuu worra dhibi'ii keessa hin galin; mataa keeti qulqullumma'aan eegi.
23 Gadhaa keetii fi dhibee deddeebitee sitti kaatuuf, daadhii woyni'ii diqqoo uni malee haganaa achi bisaan callaa hin unin.
24 Cubbuun worra gari'ii ifa teete waan mudhattuuf, dursitee muraa isaanii akeetti; cubbuun worra gari'ii ammoo duuba irra mudhatti.
25 Akkasuma hujiin dansaan ifa teetee mudhatti, ta hin mudhannelle dhokattee hin hattu.

6

1 Worri waanjoo* garbumma'aa jala jiru maqaan Waaqaatii fi barsiisi keenna akka hin arraffanne, goottoti isaanii ulfinna guutuu akka dhaggatiisaaf malanetti laakkowanuu ti.
2 Garbooleen goottoti isaanii dhugeeffattoota te'ane, lamaanuu woliif Gootta'aan obboleeyyan waan te'aneef, goottota ifii tuffatiisa hin qabanu. Addee san, goottoti isaanii dhugeeffattootaa fi jaalota tajaajila isaanii irraa ka bu'aa dhaggatanu waan te'aneef, ta durii caalaa isaan tajaajilanuu ti. Tana barsiisii gorsi.

Barsiisa Sobaatii Fi Durummaa Dhuga'aa

3 Nami barsiisa sobaa barsiisaa, jecha sirrii te'e ka Goottaa keenna Yesuus Kiristoosiitii fi ka ittiin Waaqa waaqonfatanuun wolii hin galle yoo jiraate,
4 nami akkasii nama kooraan ifi bokossee womaa hin beenne. Inni jechoota irratti moroma'aa fi lolaaf fedha hamaa ifi keessaa qaba. Wonni kun ammoo hinaaffaa, wol dhaba, arrabaa fi mama badaa fiddi.
5 Wol mormiin worra qalbii hin qanne irraa dhutti, isaan dhugaan waan irraa fudhatanteef dhugeeffannaa karaa karra dhaggatiisaa seyan.
6 Dhugeeffannaan, nama waan qabuun dande'ee le'u biratti bu'aa guddaa qaddi.
7 Nuuti waan tokkolle finnee gara biyya lafaa hin dhunne; waan tokkolle isii keessaa fuunee deemiisa hin dandeennu.
8 Ammoo woya'aa fi sagalee yoo qabaanne sun nu hin geetti.
9 Worri durummaa barbaadu ataabe'etti jigee, tiyyoo gowwummaa heddu'uutii fi halchaa isaan miituutiin, ta isaan balleessituu fi dhidhinsituun qabaman.

* **6:1** *Waanjoo:* Qambaraa

10 Sababille beesee jaalatuun hidda hammeenna duudi'ii ti.
Worri gariin durummaa dhaggatuu halchee, dhugeeffannaa
irraa badee qalbii ifii gaddaan laalesseera.

Gorsa Phawuloos Ximootewoosiif Kenne

11 Ati nami Waaqaa ammoo, waan kana duudii irraa fa-
gaadhu; balchummaa, akka nama Waaqaa le'uu, dhuge-
effannaa, jaalala, ciniinnatanee ossu'uu fi qajeelummaa
hordof.
12 Lola dansaa dhugeeffanna'aa loli. Jiruu bara baraa
ta yennaa gara isaa waammante dhugaa baatota hedduu
duratti dhugaa baate qabadhu.
13 Fuula Waaqa waan duudi'iif jiruu kennuutii fi Yesuus
Kiristoosii Phonxoos Philaaxoos duratti dhugeeffannaa ifi-
itiif akka dansaa dhugaa baye duratti si ajaja.
14 Haga guyyaa Goottaan keenna Yesuus Kiristoos deebi'ee
mudhatuutitti ajaja kana balleessa'aa fi komii malee ee-
gadhu.
15 Waaqi eebbifama'aa fi qofuu Bulchaa te'e, Mootichi
moototaa, Goottaan goottotaa guyyaa ifii murteessetti mud-
hiin Kiristoosii teeti.
16 Ka hin duune isa qofa; inni ifa eennulle itti dhiyaatu'uuf
hin dandeenne keessa le'a. Nami tokkolle isa hin dhaggine;
eennulle isa dhaggu'uuf hin dande'u. Ulfinnii fi hunni bara
baraa isaaf te'u! Ameen.
17 Worri amma biyya lafaa tanatti dureeyyii te'ane akka
hin koorre, yookiin addii isaanii karra hin addachiinne irratti
adoo hin te'in, akka ittiin gammannuuf Waaqa waan duuchii
fakkansee nu'uuf kennutti akka addii godhatanu isaan ajaji.
18 Hujii dansaa akka hujanu, akka hujii dansa'aan
dureeyyii te'anu, akka arjoomanuu fi waan qabanu
qoodiisaaf ka qophowane akka te'anu ajaji.
19 Karaa kanaan jiruu dhuga'aa dhaggatiisaaf karra hun-
deen isi'ii jadduu teete bara dhufuuf kuufatan.
20 Ximootewoos! Waan maganne'een sitti kenname
jabeessi eegi. Dubbii midhaan hin qanne, ta waan
dhuga'aatiin mormituu fi moromaa gowwittii ta worri gariin
«Beekkuma» jedhu irraa fagaadhu.
21 Worri gariin beekkumsa kana qanna jedhaa, karaa
dhugeeffanna'aa irraa badeera.
Badhaadhi Waaqaa isin woliin jiraatu.

6:13 Yoh. 18:37

Ergaa Phawuloos
Gara Ximootewoosii Erge
Ta Lammeesso'oo
Seensa

Ergaan Phawuloos Ximootewoosiif barreesse ta lammeesso'oo tun, gorsa inni qarqaaraa isaa ka itti dhiyeennaan isa woliin hujatu, dargaggeessa Ximootewoosiif kenne ifi keessaa qaddi. Yaadi gorsa kanaa irra caalaa marroo ossaan jabaatiisatti. Phawuloos akka Ximootewoos marroo Yesuus Kiristoosii addatamaan dhugaa bayu, barsiisa dhuga'aa ka Oduu Gammadaatii fi Gondooroo Qaraa akka qabaatu, rakko'oo fi moromaan yoo itti guddattelle, barsiisiisaa fi hujii Oduu Gammadaa lallabiisatti akka jabaatu gorse.

Gorsi kun keessumattuu akka Ximootewoos moromaa gowwitti'ii fi bu'aa hin qanne irraa fagaatuuf kenname. Sababille wonni akkasii worra waan akkasii dhage'u balleessiti malee, womaa bu'aa hin qaddu.

Kana duudii keessatti Ximootewoos wonni qabatiisaa male, jiru'uu fi kaayoo leetoo Phawuloosii, keessumattuu dhugeeffannaa, ossata, jaalala, jajjabeenna isaatii fi miidhaa keessatti rakkoo isa dhaqqadde akka fakkeennaatitti hordofu'u.

Haadhoo Dubbi'ii

Seensa*1:1-2*
Galataa fi gorsa*1:3—2:13*
Gorsaa fi ifi eeggannoo*2:14—4:5*
Akka Phawuloos ifiif keessa jiru*4:19-22*
Yaada buufataa*4:19-22*

1 Ana Phawuloosii, waadaa jiru'uu ka Yesuus Kiristoosiin
kenname akka himuuf, fedha Waaqaatiin ergamaa Yesuus
Kiristoosii te'e irraa:
2 Ilma kiyya jaalatamaa Ximootewoosiif,

Waaqi Abbaan keennaa fi Goottaan keenna Yesuus Kiristoos badhaadha, mararti'ii fi nageya siif kennu.

Phawuloos Ximootewoos Jajjabeesse

3 Ani yennaa maraa daadimata kiyya ka halkanii fi
guyya'aa keessatti yennaa si qaabadhu, Waaqa akkuma abbootii tiyyaa wodanaa qullu'uun tajaajilu hin galateeffadha.
4 Imimmaan teeti qaabataa, akka gammadaan guutamu, si
dhaggiisaaf guddoo barbaada.

5 Dhugeeffannaa dhuga'aa ta ati qaddu hin qaabadha;
dhugeeffannaa akkasii akkoon teeti Lo'isii fi haati teeti Ewuniiqeen hin qabaniiyyu. Akka atille qaddu hubadheera.
6 Tanaaf kennaa Waaqi yennaa ani harka kiyya mataa keeti
irra keye siif kenne, tuxxee akka gabbittu si qaabachiisa.
7 Ayyaanni Waaqi nu'uuf kenne ka hunnaa, ka jaalalaatii fi
ka ifi qabatu'uuti malee, Ayyaana soda'aatii moti.
8 Yoona, hunna Waaqi siif kenneen, Oduu Gammadaatiif
na woliin rakkadhu malee, Goottaa keennaaf dhugaa bayuu
yookiin marroo tiyya ka ani Kiristoosiif jedhee hidhame hin
fokkifatin.
9 Waaqi waan nuuti gooneef adoo hin te'in, fedhaa fi badhaadha ifiitiin nu fayyisee akka kolbaa isaa teenu nu waame.
Badhaadhi kun bara heddu'uun dura karaa Kiristoosiitiin
nu'uuf kenname.
10 Amma ammoo karaa dhufiisa fayyisaa keenna Yesuus
Kiristoosii du'a balleessee, karaa Oduu Gammadaatiin
jiru'uu fi badii irraa hafuu, gara ifaa fideetiin, nutti
mudhifameera.
11 Ani Oduu Gammadaa tanaaf lallabaa, ergama'aa fi barsiisaa te'ee filameera.
12 Ani tanaaf rakkatiisatti jira. Ammoo eennutti akka
dhugeeffadhe waan beekuuf isatti hin fokkifadhu; akkasuma
waan maganne'een natti kenname, haga guyyaa sanii akka
inni eeguu dande'u addadheera.
13 Barumsa fayyaalessa* akka fakkeennaatitti hordofiisaaf
na irraa baratte, dhugeeffanna'aa fi jaalala tokkummaa nuuti
Yesuus Kiristoosiin qannu jabeessii qabadhu.
14 Waan dansaa maganne'een sitti kenname san, hunna
Ayyaana Woyyicha nu keessa jiruutiin eegi.
15 Worri biyya Asiya'aa keessa jiru duudiin, Fiigelosii fi
Heromogenesis fa'alle akka na bagane hin beetta.
16 Oneesiforos yennaa hedduu waan na jajjabeesseef, Goottaan maatii isaatiif mararuu ti. Inni ani waan hidhameef hin
fokkifanne;
17 ammoo akkuma biyya Rooma'aa geyeen, asii fi achi
barbaadee na dhagge.
18 Guyyaa muumme'ee san Goottaan marartii isaaf godhu.
Biyya Efesooniititti attam akka inni naaf ergame atinuu akka
dansaa beetta.

2

Loltuu Dansaa Yesuus Kiristoosii

1 Ilma kiyya Ximootewoos, yoona badhaadha Yesuus Kiristoosiin dhaggamutti jabaadhu.

---

* **1:13** *Fayyaalessa:* Sirrii

2 Dhugaa baatota hedduu duratti waan na irraa dhageette,
namoota dhibii barsiisiisaaf worra dandeettii qabu, worra
addatama'atti magannee kenni.
3 Akka loltuu dansaa Yesuus Kiristoosiititti, rakkoo nu
woliin fudhadhu.
4 Nami hujii loltumma'aatiin tajaajilu tokko, ajajaa ifii gam-
machiisiisaaf mixiixxata malee, hujii dhibi'iin ifi hin hidhu.
5 Akkasuma nami rukke'een doggomu tokko, akka seer-
aatitti yoo doggome malee, badhaasa injifanno'oo hin dhag-
gatu.
6 Qonnaan bulaan elowee huju qooda midhaan sanii qara
dhaggatuu qaba.
7 Goottaan waan duudi'iin hubantii waan sii kennuuf,
waan ani jedhu qalbeeffadhu.
8 Akkuma ani Oduu Gammadaa keessatti lallabe, Yesuus
Kiristoosii du'a keessaa ka'e, ka sanyii Daawitii keessaa dha-
late, qaabadhu.
9 Ani Oduu Gammadaa waan lallabeef akka yakkaamessaa
hidhameelle rakkataa jira. Jechi Waaqaa ammoo hin hid-
hamu.
10 Tanaaf, worri fooyame fayyinnaa fi ulfinna bara baraa
ka karaa Yesuus Kiristoosiitiin dhufu akka dhaggatuuf jedhee
waan duuchii hin ossadha.
11 Dubbiin,
«Isa woliin yoo duune,
isa wolille'een jiraanna.
12 Yoo ittuma ossine
isa woliin hin moona.
Yoo isa mormanne,
innille nu hin mormata.
13 Yoo nuuti addatamuu dhanne,
inni waan ifi hin mormanneef,
addatamee jiraata» jettu tun dhuga'a.

Hojjataa Waaqaan Fudhatama Qabu

14 Waan kana isaan yaadachiis, akka jechoota irratti wol
hin mormine Waaqa duratti isaan seeri. Wonni kun worra
dhage'u balleessiti malee, dansa'aa moti.
15 Ati akka hojjataa ilaallamee fudhatamee, ka hujii ifiititti
hin fokkifanne, ka dubbii dhugaa Waaqaa sirri'itti barsiisuu,
fuula Waaqaa duratti ifi dhiyeessiisaaf jabaadhu.
16 Dubbii Waaqi ittiin hin ulfaannee fi marii gowwittii, ta
Waaqa irraa nama fageessitu irraa fagaadhu.
17 Barsiisi akkasii akka madaa foon nyaattee badhataa
deentuu ti. Himnewoosii fi Filexoos worra dubbii akkasii
dubbatane keessa jiran.

2:12 Mat. 10:33; Luq. 12:9

18 Isaan karaa dhuga'aa lakkisanee, du'aa ka'uun
kanaan dura teeteerti jedhaa dhugeeffannaa worra gari'ii
balleessaaran.
19 Teetuu malee hundeen Waaqi keye hin lellexxu; isii
irratti, «Goottaan worra isaa ka te'e hin beeka», ammalle «Nami
maqaa Gootta'aa waamu duudiin hammeenna irraa deebi'uu
ti» ta jettu barreeffanteerti.
20 Mana guddaa tokko keessa mey worqii irraa yookiin
meetii irraa hujame callaa adoo hin te'in, mey muka ir-
raa yookiin faara irraa hujame hin jiraata; mey kun gariin
ulfinnaaf, kuun ammoo tajaajila ulfinna hin qanneef te'a.
21 Yoona worri waan hantuu duudii irraa ifi qulleessu,
waan ulfinnaatiif te'a; sababille isaan fooyamanee, Goottaa
isaaniitiif ka bu'aa qabanu waan te'aneef, hujii dansaa du-
udi'iif qophowaneeran.
22 Halchaa badduu dargaggumma'aa irraa baqadhu; worra
gadhaa qullu'uun Goottaa waammatu woliin balchummaa,
dhugeeffannaa, jaalalaa fi nageya hordof.
23 Moromaan gowwittiin bu'aa hin qanne lola akka fiddu
waan beettuuf, irraa ifi eegadhu.
24 Tajaajilaan Gootta'aa ka lolu te'uu hin qabu. Inni nama
duudi'iif arjaa, dansa'aa fi barsiisaa ossataa te'uu qaba.
25 Worra isa mormulle gadhi-laafinnaan gorsuu qaba.
Akka isaan cubbuu irraa deebi'anee dhugaa beekanu, Waaqi
carraa isaanii hin kenna fa te'a.
26 Yoo san isaan qalbii ifiititti deebi'anee, tiyyoo Seexanaa
ta isaan qaddee fedha isaatiif akka ajajamanu goote jalaa hin
bayan.

3

Hantuu Guyyaa Muumme'ee

1 Guyyoota muumme'eetitti yennaan rakkittu akka dhuttu
beeki.
2 Namooti ka mataa ifii jaalatanu, ka beesee jaalatanu, ka
ifi saadanu, kijiboota, ka nama arrassanu, ka worra ifiitiif hin
ajajanne, ka galata hin qanne, ka woyyummaa hin qanne,
3 ka jaalala hin qanne, ka hin araaranne, ka maqaa namaa
balleessanu, ka ifi hin qabanne, ka gadhaa jabaatanu, ka
waan dansaa jibbanu,
4 ka dabarsanee nama kennanu, jajjartoota, ka ana malee
jedhanu te'an; isaan Waaqa caalaa gammada jaalatan;
5 isaan dhugeeffannaa waan qabanu fakkaatan, ammoo
hunna isi'ii mormataneeran. Worra akkasii irraa ifi eegadhu.
6 Isaan keessaa gariin gara mana namaa dhaqaa, dubar-
toota dadhadduu ta cubbuun irratti tuulantee, halchaa gara
garaatiin asii fi achi oofantu, hin qabatan.

7 Dubartiin akkasii yennaa mara hin baratti, ammoo ijjumaayyuu dhugaa beekiisa bira hin geettu.
8 Akkuma Yaaneesii fi Yaamberes Muuse'een mormane, kolbaan qalbii isi'ii baddee fi dhugeeffannaa irraa jidde tun dubbii dhuga'aa mormiti.
9 Gowwummaan Yaaneesiitii fi Yaamberesii, nama duudi'itti akkuma beekkante, ta isaaniille nama duudi'itti waan beekkantuuf isaan ur hin geyanu.

Gorsa Phawuloos Ximootewoosiif Kenne

10 Ati ammoo barsiisa kiyya, adaba kiyya, akeeka jiruu tiyyaa, dhugeeffannaa tiyya, ossata kiyya, jaalala kiyya, fi ciniinnadhee ossatuu kiyya hin beetta.
11 Miidha'aa fi rakkoo tiyya, ta Anxokiya'atti, Iqoniiyumii fi Lisxira'atti na dhaqqadde mara ossatuu kiyya hin beetta. Goottaan ammoo san duudii jalaa na hambure.
12 Akkasuma nami karaa Yesuus Kiristoosiitiin nama Waaqaa te'ee le'uu fedhu duudiin hin miidhama.
13 Worri hama'aa fi malaan nyaattuun worra dhibii dokonkorsaa ifille'eef dokonkoraa, hammeenna irraa gara hammeennaa ittuma deeman.
14 Ati ammoo waan barattee jabeessitee itti dhugeeffatte, eennuu fa'a irraa akka baratte waan beettuuf itti jabaadhu.
15 Ati Barreeffama Woyyicha, qarooma Yesuus Kiristoositti dhugeeffatiisaan fayyinni ittiin dhaggamu si'iif kenniisa dande'u ijoollummaa teetiin jalqaddee beetteerta.
16 Barreeffam Woyyichi duudiin qajeelfama Ayyaana Waaqaatiin waan barreeffameef, dhugaa barsiisiisaaf, worra dokonkore xixiisaaf, balleessaa sirreessiisaa fi karaa balchumma'aatitti qajeelchiisaaf bu'aa qabeessa.
17 Nami Waaqaa hujii dansaa maraaf ka dandeettii qabu te'ee, ka hidhatee qophowe akka te'u godha.

4

1 Waaqaa fi Yesuus Kiristoosii worra jiruu fi worra du'elle'etti muru'uuf jiru duratti, deebi'ee dhufiisaa fi mootummaa isaa yaadataa jabeessee si gorsa.
2 Jecha Waaqaa lallabi; yennaan toltulle, toluu dhabaattulle qophow; ossa gudda'aan namoota balleessanu sirreessaa, xixaa, jajjabeessaa barsiisi.
3 Yennaan namooti barsiisa sirrii te'e dhage'uu jibbanu hin dhutti; isaan barsiisota hedduu ta akka fedhii isaaniititti, waan gurra isaaniitiif tolu isaan barsiittu wolitti raratan.
4 Isaan dubbii dhuga'aa dhage'uu didanee, gurra ifii gara oduu durii deebifatan.

3:11 HuE. 13:14-52; 14:1-7,8-20

5 Ati ammoo haala mara keessatti ititi; rakkoo ossadhu;
hujii lallaba Oduu Gammadaa huji; hujii itti ergante mara
muummessi.
6 Ani akka dhibaayyu'uu dhibaafamuu geyeera; yennaan
ani du'u geetteerti.
7 Ani akka dansaa wodhaantoo qabadheera; doggommii
tiyya fixadheera; dhugeeffannaa tiyyalle eegadheera.
8 Yoona ammaa achi badhaas balchumma'aa naaf
qophoweera; badhaasa kana guyyaa san Goottaan balchichi
naaf hin kenna; ana qofaaf adoo hin te'in, worra deebi'ee
mudhinnaan dhufa isaa dharra'aan eegatu duudi'iif hin
kenna.

Yaadachiisa Phawuloosii

9 Ariiti'iin akka teete te'ii koy.
10 Sababille Deemaas biyya lafaa tana jaalatee, na
lakkisee gara qachaa Tasalonqe'ee dhaqeera. Kiresqes biyya
Galaatiya'aa, Tiitoos ammoo biyya Dalmaatiya'aa dhaqeera.
11 Luqaas qofattuu na bira jira. Maarqoos huji'iin waan ana
qarqaaruu dande'uuf, yennaa dhuttu isa fidii koy.
12 Xikiqoos ammoo gara qachaa Efesoonii ergeera.
13 Yennaa dhuttu gorfa ani Kaarphoos biratti Xiro'aasitti
lakkise, kitaabota maramaalle, keessattuu ka gogaa du-
ugama'aan hujame naaf fidi.
14 Iskindiriin sibiila tumu akka malee na miidhe; Goottaan
akkuma hujii isaatitti isaaf hin kenna.
15 Inni dubbii teenna jabeessee waan mormeef, atille isa
irraa ifi eegadhu.
16 Ani waan itti himatameef yennaa ani guyyaa qaraa
dhiyaadhee falmadhe, duudiinuu na lakkisane malee, nami
tokkolle na qarqaariisaaf hin dhunne. Tun isaanitti hin
laakkowamin!
17 Ammoo ergaan isaa guutuun karaa kiyyaan lallabantee
worri Yihudoota hin te'in duudiin akka dhage'anu, Waaqi
cinaa tiyya dhaabbatee hunna naaf kenne. Afaan neenqaa
irralle'ee na hambure.
18 Goottaan hammeenna hamaa duudii jalaa na baasee,
gara mootummaa ol-gubba'aa nageyaan na hin geessa.
Ulfinni baraa haga bara baraa isaaf te'u! Ameen.

Nageya Muumme'ee

19 Phirisqiilaa, Aqiila'aa fi worra mana oneesiforosiititti
nageya naa himi.

4:10 Qol. 4:14; Film. 24; 2 Qor. 8:23; Gal. 2:3; Tit. 1:4 **4:11** Qol. 4:14; Film. 24; HuE. 12:12; 25; 13:13; 15:37-39; Qol. 4:10 **4:12** HuE. 20:6 **4:14** 1 Xim. 1:20; Rom. 2:6 **4:19** HuE. 18:2; 2 Xim. 1:16-17

20 Eraasxoos Qorontoositti hafe; Xirofimoosille waan
dhibameeruuf ani qachaa Miilexoosiititti isa lakkise.
21 Adoo ganni hin dhufin akka teete te'ii koy.
Yubuloos, Phudenis, Liinos, Kilaawudiiya'aa fi dhugeeffat-
tooti* dhibiille nageya sii dhaamaneeran.
22 Goottaan ayyaana keeti woliin jiraatu.
Badhaadhi Waaqaa isin woliin jiraatu.

4:20 HuE. 19:22; Rom. 16:23; HuE. 20:4; 21:29 * **4:21** *Dhugeeffattooti:* Kitaab Giriikii obboleeyyan jedha

Ergaa Phawuloos
Gara Tiitoosii Erge
Seensa

Tiitoos worra Yihudoota hin te'in keessaa nama gara kiristaanumma'aa deebi'eeru; inni ergaa Phawuloosii ta Wongeelaa, isa woliin ka huju qarqaaraa isaa ti. Phawuloos ergaa tana qarqaarticha ifii Tiitoosii woggaan isaa diqqo'ootiif barreesse. Yennaa san Tiitoos hujii wolde'a kiristaanaa toowataa, biyya Qarxeesii keessa jiraayyu. Ergaan tun yaada gugurdaa sad ifi keessaa qaddi.

Taakkeessoo, sooreyyiin wolde'a kiristaanaa irra caalaa amala badaa worra Qarxeesii biratti yennaa ilaallamu, amala attamii qabaatiisaaf akka malane Tiitoos qaabachiiseera. Lammeessoo, worra wolde'a kiristaanaa keessatti dhaggamu golii adda addaa, jaarsa, jaartii, dargaggoota dhiiraatii fi dubarti'ii, akkasuma tajaajiltoota attamiin akka barsiisu gorsi kennameera. Muummee irratti marroo amala Kiristaanaa keessattuu nageyaa fi lansumma'aan akka jiraattu, wolde'a kiristaanaa keessaa jibbansa, moroma'aa fi wol fojiisa marroo balleessiisaa gorsaa fi akeettiin Tiitoositti kennanteerti.

Haadhoo Dubbi'ii

Seensa*1:1-4*
Sooreyyii wolde'a kiristaanaa*1:5-16*
Wolde'a kiristaanaa keessatti qooda hujii golii adda addaa*2:1-15*
Gorsaa fi ifi eegannoo*3:1-11*
Yaada Buufataa*3:12-15*

1 Ani Phawuloos tajaajilaan Waaqaatii fi ergamaan Yesuus
Kiristoosii, dhugeeffannaa worra Waaqaa filameetii fi
beekkumsa dhuga'aa ka gara nama Waaqaa te'iisaatitti
geessu akka beekanuuf ka erge,
2 dhugeeffanna'aa fi beekkumsi kun, addii jiruu bara
baraa, ka Waaqi dhara hin dubbanne, jalqaba baraatiin dura
kenne irratti ta hundootte.
3 Yennaan inni murteesse geennaan, ajaja Waaqa fayyisaa
keennaatiin karaa lallaba maganne'een natti kennameetiin,
Jecha ifii mudhiseera.
4 Karaa dhugeeffannaa woliin qannuun, dhugumaan ilma
kiyya ka teete Tiitoos,
Waaqi Abbaan, fayyisaan keenna Yesuus Kiristoos badhaadhaa fi nageya sii kennu.

1:4 2 Qor. 8:23; Gal. 2:3; 2 Xim. 4:10

Tiitoos Oddoola Qarxeesii Keessatti Huje

5 Wonni ani oddoola Qarxeesii keessatti si lakkiseef, waan
karaa hin qabatin hafe akka karaa qassiittuu fi akkuma ani
si ajaje qachaa duudii keessatti jaarsolee wolde'a kiristaanaa
akka filtuufi.
6 Jaarsi wolde'a kiristaanaa ka hin komatanne, ka
niitii takka'aa, ka ijoolleen isaalle dhugeeffattuu fi
baalagumma'aan yookiin ajajama dhabiisaan maqaan
isaanii hin kaane te'uu qaba.
7 Toowataan* wolde'a kiristaanaa tokko maganneen hujii
Waaqaa ka itti kennante waan te'eef, ka hin komatanne te'uu
qaba. Inni nama kooru, yookiin nama dafee aaru, yookiin
nama machowu, yookiin nama lola jaalatu yookiin nama
beese'eef joljolu te'uu hin qabu.
8 Nama keessummaa fudhatu, nama waan dansaa jaalatu,
nama ifi qabatu, nama qajeelaa, nama woyyichaa† fi nama
adaba qabu te'uu qaba.
9 Worra dhibii barumsa sirrii te'een jajjabeessiisaa fi
dokonkora worra moromuu mudhisiisaaf akka dande'u
akkuma baratetti ergaa addatantuu jabeessee qabatuu qaba.
10 Namooti hedduun worri hin ajajane, worri jecha mid-
haan hin qanne dubbatee nama wollaalchisu, keessattuu
worri worra Yihudootaa‡ keessaa dhugeeffate jira.
11 Isaan bu'aa fokkisiisu dhaggatiisaaf jedhanee, waan
barsiisiisaaf hin malle barsiisaa, maatii duudii waan laam-
bubanuuf, haasowa isaan kutiisa barbaachisa.
12 Isaanuma keessaa, raagichi isaanii tokkoo, «Worri Qarx-
eesii yennaa maraa dharaameyyii, bineensota hama'aa fi
booseyyii gadhito'o» jedheera.
13 Ragaan kun dhuga'a. Tanaaf, akka isaan dhugeeffannaa
sirrii teete qabaatanu, jabeessi isaan xixi;
14 haganaa achille isaan oduu Yihudootaa ta durii, yookiin
ajaja worra dhugaa irraa fagaatee akka hin caqanne godhi.
15 Worra qullowaneef wonni marti qullu'u; worra batti'ii
fi worra hin dhugeeffanneef ammoo, waan qalbii fi yaadi
gadhaa isaanii battoweeruuf, wonni takkaalle qullu'uu moti.
16 Isaan Waaqa hin beenna jedhan, hujii ifiitiin ammoo isa
mormatan. Isaan worra jibbama'aa fi worra hin ajajanne,
worra waan dansaa tokkolle hujiisaaf hin dandeenne.

2

Barnoota Sirrii Te'e

1 Ati ammoo waan barnoota sirrii te'een wolii galu barsiisi.

---

* **1:7** *Toowataan:* Afaan Giriikiitiin Ephes Qophos jedhama
† **1:8** *Nama woyyicha:* Nama Waaqaaf ifi kenneeru **1:9** 1 Xim. 3:2-7
‡ **1:10** *Worra Yihudootaa:* Golii worra haqanqabaa qabatuu

2 Jaarsi ka hagatti le'u, ka kabajaa qabu, ka ifi qabatuu fi
ka dhugeeffannaa, jaalalaa fi ossa sirrii te'e qabu akka te'u
barsiisi.
3 Akkasuma jaartiin adaba ifiitiin ta ifi qabattu teetee,
waan dansaa barsiittuutii malee, ta hamattu yookiin ta daad-
hii yortu akka hin teene barsiisi.
4 Isaan, akka dubartooti ka'im abbaa manaatii fi ijoollee ifii
jaalattu,
5 Jechi Waaqaalle akka hin arraffanne, ta ifi qabattuu fi
qulluu, ta akka dansaa mana ifii qabattu, arja'aa fi ta dhirsaaf
ajajantu akka teetu barsiisanuu ti.
6 Akkasuma dargaggooti akka ifi qabattu gorsi.
7 Atinuu waan duudi'iin fakkeenna dansaa isaaniif te'i.
Barsiisiisa keeti keessalle'etti dhugaamessaa fi nama kabaja-
maa te'uu keeti mudhisi.
8 Worri mormu waan badduu nu irratti dubbatu dhabee
akka fokkifatu, jecha sirrii te'e ka hin tuffatanne dubbadhu.
9 Garbooleen goottolee ifiitiif akka ajajantu, waan maraan
akka isaan gammachiittu, akka dubbii ila keessa itti hin
deebinnee fi,
10 akka isaan jalaa wo hin hanne barsiisi. Barnooti marroo
Waaqa fayyisaa keennaa, karaa duudi'iin akka tolu yennaa
mara worra dansa'aa fi addatamaa akka te'ane mudhisanuu
ti.
11 Waaqi badhaadha ifii ka nama maraaf fayyinna kennu
mudhiseera.
12 Badhaadhi kun cubbu'uun jiraatiisaa fi halchaa badduu
biyya lafaa akka lakkinnee, bara kana keessatti ifi qabannee,
qajeellee, akka nama Waaqaatitti akka jiraannu barsiisa.
13 Addii gammachiittuu* fi ulfinnaan mudhatiisa Waaqa
guddaa fayyisaa keenna Yesuus Kiristoosii hin eeganna.
14 Kiristoos hammeenna duudii irraa akka nu fayyisuu fi
waan dansaa hujiisaaf akka dharraanu, kolbaa ifii qulleef-
fatiisaaf mataa ifii dabarsee nuu kenneera.
15 Worra si dhage'u jajjabeessaa yennaa xixxu, baallii teeti
guutu'uun waan kana duudii barsiisi. Nami tokkolle si hin
tuffatin.

3

Waan Dansaa Hujuu

1 Kolbaan bulchitootaa fi worra baallii qabu jalatti akka
bultu, akka ajajantuu fi karaa maraan waan dansaa hujiisaaf
ta qophootte akka teetu qaabachiis.
2 Nama tokko irralle'etti hantuu akka hin dubbanne,
nageelliyye'ee fi nama dansaa te'anee, yennaa mara karaa

* **2:13** *Addii gammachiittu:* Addii eebbifante

maraan nama duudi'iif gadhi-laafinna akka mudhisanu himi.
3 Tanaan qara nuutille gowwoolee, worra hin ajajanne,
worra sobame, worra halcha'aa fi gammachuu foonii ta
adda addaatiif garboolee teeneerru. Nuuti hammeennaa fi
hinaaffa'aan le'aa, worra dhibi'iin jibbatannee wolille jibbaa
turre.
4 Ammoo arjumma'aa fi jaalaltiin Waaqa fayyisaa keennaa
yennaa mudhatte,
5 hujii balchummaa nuuti hunyeef adoo hin te'in, marartii
ifiitiin, karaa dhiqata dhaloota lammeesso'ootii fi Ayyaana
Woyyichaan haareffamiisaatiin nu fayyise.
6 Waaqi karaa Yesuus Kiristoosiitiin Ayyaana Woyyicha nu
irratti fakkansee buuse.
7 Badhaadha isaatiin balchoonnee, jiruu bara baraa ta
addi'iin eegannu san akka dhaalluuf inni tana godhe.
8 Wonni kun jecha dhuga'aa ti.
Worri Waaqatti dhugeeffate hujii dansaa hujiisaaf akka
ifi kennu, jabeessitee akka gorsitu barbaada; wonni kun
dansa'aa fi ta nama maraaf bu'aa qaddu.
9 Ammoo wol mormii gowwootaa, hidda dhalootaa
laakkowuu, wol lolu'uu fi Seera Muuse'ee irratti wol dhabiisa
irraa fagaadhu. Sababille wonni kun bu'aa fi gatii hin qaddu.
10 Nama gargar bayiisa kaasu yennaa tokkoo fi lama itti
gorsi, achiin duuba isa woliin womaa hin qabaatin.
11 Nami akkasii, nama jallatee cubbuu hujee, yakkaa ifitti
mure akka te'e beeki.

Gorsa Muumme'ee

12 Ganna qachaa Niqopholiisii keessatti dabarsu'uuf waan
murteeffadheef, yennaa ani Arxemaas yookiin Xikiqoos gara
keeti erge, haga dandeette ariiti'iin achitti natti dhufiisaaf
wodhaan.
13 Zenaasii seera beeka'aa fi Apholoosiif, deensa kara'aatii
waan barbaachisu maraan haga dandeette gargaar.
14 Kolbaan teenna leetoo bu'aa hin qanne akka hin leene,
waan leeto'oo barbaachisu hujjee dhaggatiisaaf, hujii dansaa
hujiisaaf ifi kenniisa barattuu ti.
15 Worri na woliin jiru duudiin nageya siif dhaameera.
Worra dhugeeffanna'aan nu jaalatuuf nageya keenna himi.
Badhaadhi Waaqaa isin duudii woliin jiraatu.

3:12 HuE. 20:4; Efe. 6:21-22; Qol. 4:7-8; 2 Xim. 4:12 **3:13** HuE. 18:24; 1 Qor. 16:12

Ergaa Phawuloos
Gara Filemoonii Erge
Seensa

Filemoon kiristaana beekkama'a; inni miseensa wolde'a kiristaana Qolosaayisii akka te'etti yaadatama. Filemoon garbicha Oneesimoos jedhamu qabaayyu; garbichi isaa kun goottaa ifii jalaa yennaa miliqee bade Phawuloos mana hidha'aa jiruun wolde'e. Karaa Phawuloosiitiin Oneesimoos dhugeeffannaa kiristaanaa fudhate. Ergaan Phawuloos gara Filemoonii barreesse, akka inni garbicha gara isaa deebi'ee dhufiisatti jiru woliin araaramu ta yaadachiittu. Itti dabaleelle Oneesimoos amma kiristaana waan te'eef, haganaa achi akka obboleessa kiristaanaatitti akka fudhatu malee, akka garbichaatitti akka hin fudhanne hima.

Haadhoo Dubbi'ii

Seensa *1-3*
Galata Phawuloos Filemoona'aaf galche *4-7*
Gaaffii Phawuloos marroo Oneesimoosiitiif Gaafate *8-22*
Yaada buufataa *23-25*

1 Ana Phawuloosii marroo Kiristoos Yesuusiitiif
hidhameeruu fi obboleessa keenna Ximootewoos irraa,
Filemoonii jaalatamaa nu woliin hujuuf,
2 obboleettii teenna Aaphifiiya'aaf, Arkiphosii nu woliin
lolticha te'eeruu fi wolde'a kiristaanaa ka mana keeti
keessatti wolitti qabamuuf:
3 Abbaa keenna Waaqaa fi Goottaa Yesuus Kiristoos biraa
badhaadhii fi nageenni isiniif te'u!

Jaalalaa Fi Dhugeeffannaa Filemoonii

4 Daadimata kiyya keessatti yennaa si qaabadhu, yennaa
mara Waaqa galateeffadha.
5 Sababille dhugeeffannaa ati Goottaa Yesuusitti qadduu fi
jaalala ati kolbaa Waaqaa maraaf qaddu dhage'eera.
6 Hubantii guutuu waan dansa'aa ka nu Kiristoosiin qan-
nuu maraa akka qabaattuuf, dhugeeffannaa teeti worra
dhibi'iif qoodiisatti akka jabaattu hin daadimadha.
7 Obboleessa kiyya, gadhaa kolbaa Waaqaa waan jaj-
jabeessiteef jaalala keeti irraa ani gammadaa fi jajjabeenna
guddaa dhaggadheera.

Gaaffii Phawuloos Oneesimoosiif Gaafate

8 Waan godhu'uu malte akka gootuuf, si ajajiisaaf karaa
Kiristoosiitiin ifi-addii qaba;

1:2 Qol. 4:17

9 te'uu malee jaalalaan si gaafadha. Ani Phawuloosiin
jaarsi, amma ammoo Yesuus Kiristoosiif jedhee ka hid-
hameeru,
10 marroo ilma kiyya Oneesimoosii, ka ani adoo mana
hidha'aa jiruu akka Kiristoos fudhatu tolcheetiif si gaafadha.
11 Dur inni nama si'iif woy bawuu moti, amma ammoo
anaa fi si'iifille woy hin baya.
12 Isa deebisee gara keeti ergeera; ani waan isaa jaaladhuuf
gadhaan kiyyalle isa faana dhufeera.
13 Marroo Oduu Gammadaatiif, yennaa ani mana hidha'aa
jiru, addee teeti akka inni na qarqaaruuf, na woliin as akka
turuuf fedheeraayyu.
14 Te'uu malee hujiin dansaan ati hujju maraa jaalala gad-
haa keetiitiin malee, hunnaan akka hin teeneef, si'iin hin
mari'atin* womaa godhiisaaf hin barbaanne.
15 Oneesimoos yennaa gabaaddu'uuf si irraa gargar bayee
wonni tureef, yennaa mara si woliin akka jiraatuuf deebittee
akka isa fudhattuuf fa'a te'a.
16 Haganaa achi, inni obboleessa jaalatamaa garbicha
caaluu malee, akka garbichaati moti. Inni naaf jaalatama'a,
si'iif ammoo namumma'aa fi Gootta'aan, irra caalaa
jaalatama'a.
17 Maarre waa'ela† keeti te'uu kiyya yoo fudhattu teete,
akkuma na fudhattu isalle fudhadhu.
18 Yoo inni si yakkee jiraate, yookiin si irraa wo liqeeffatee
jiraate natti laakkow!
19 Ani Phawuloos, «Si'iif deebisee hin kaffala» jedhee
harkuma kiyyaan tana barreessa; atuu Kiristoosiin liqaa
kiyya te'uu keeti sitti himuu na hin barbaachisu.
20 Obboleessa kiyya, maqaa Gootta'aatiin waan kana naaf
godhi! Kiristoosiin gadhaa na jajjabeessi.
21 Ajajama keeti addadhee, waan ani si gaafadhu caalchitte
akka ati gootu beekiisaan tana si'iif barreessa.
22 Wonni dhibiin: Waaqi waan isin daadimattane maraaf
deebii kennee, gara keessan deebi'ee akka dhufu waan ad-
dadhuuf, addee itti foorfadhu naaf qopheessa'a.

Nageya Dhaamiisa

23 Ephafraas, ka maqaa Kiristoos Yesuusiitiif jedhee na
woliin hidhamee jiru nageya si'iif dhaama.
24 Akkasuma worri na woliin hujanu Maarqoos, Arisx-
aarkos, Deemaasii fi Luqaas nageya si'iif dhaaman.
25 Badhaadhi Goottaa keenna Yesuus Kiristoosii isin woliin
jiraatu.

---

* **1:14** *Si'iin hin mari'atin:* Adoo ati hin jaalatin, yookiin hin fedhin
† **1:17** *Waa'ela:* Lansa

Ergaa Gara Ibrootaa Ergante Seensa

Ergaan tun gara kiristaanota morimiin guddoon waan dhaqqaddeef dhugeeffannaa ifii lakkisiisa geyaneeranuu barreeffante. Barreessaan Yesuus Kiristoos mudhii Waaqaa dhugitti'ii fi ta muumme'ee akka te'e mudhisiisaan, akka dhugeeffattooti Ibrootaa dhugeeffannaa ifiitiin jabaattu jajjabeessa; tana godhiisaan dhugaa sad ifa baasee mudhisa:

1. Karaa rakkinna fudhateetiin ka Abba'aaf dhugumaan ajajame Yesuus Ilma Waaqaa ka bara baraan jiraatu; Ilma Waaqaa waan te'eef raagota Gondooroo Qaraatiif, ergantoota Waaqaatii fi Muuse'eefuu ol aana'a.

2. Yesuus ol aanaa hayyoota Gondooroo Qaraa, hayyicha bara baraa akka te'e Waaqinuu dubbateera.

3. Dhugeeffataan karaa Yesuusiitiin cubbuu irraa, sodaa irraa fi du'a irraa fayya; Yesuus Hayyicha Guddaa akkuma te'ettuu fayyinni aadota dhugeeffanna'aa fi woreega hori'ii, ka dhugeeffannaa Ibrootaa keessatti akka gaaddiddu'uu ilaalamaa ture, dhugaamessa akka te'u godheera.

Barreessaan dhugeeffannaa worra dabarsii Israa'elii keessatti gurra qabuu foora 11 akka fakkeennaa itti fayyaddamiisaan worri dubbifatu dhugeeffannaa ifiitiin akka jabaatu yaadachiisa; akkasuma foora 12 irratti worri dubbifatu Yesuus irratti xiyyeeffatiisaan dhugeeffannaa ifiitiin akka jabaatuu fi rakkinnii fi farri te'e maraayyuu gewulle akka ossatu gorsa; muummee irratti jecha gorsaatii fi ifi eegganno'oo kenniisaan muummessa.

Haadhoo Dubbi'ii

Seensa: Waaqi Kiristoosiin mudhate*1:1-3*
Kiristoos ergantoota Waaqaa caala*1:4—2:18*
Kiristoos Muuse'ee fi Iyaasuu caala*3:1—4:13*
Caaliisa hayyummaa Kiristoosii*4:14—7:28*
Caaliisa gondooroo Kiristoosii*8:1—9:22*
Caaliisa woreega te'iisa Kiristoosii*9:23—10:39*
Guddoo te'iisa dhugeeffanna'aa*11:1—12:29*
Waaqa gammachiisuu*13:1-19*
Daadimata muummeffataa*13:20-21*
Yaada buufataa*13:22-25*

Waaqi Karaa Ilma Ifiitiin Dubbate

1 Bara durii Waaqi karaa adda addaatiin, yennaa hedduu karaa raagotaatiin abbootii teennatti dubbateera.

2 Ammaa ammoo bara duubaa kanatti karaa Ilma ifii ka
waan mara akka dhaalu godheetiin nutti dubbate; biyya
lafaa duudiille isumaan dade.
3 Inni calalaqa ulfinna Waaqaa ti; akki* isaa guutu-
matti Waaqaan wol qixxe'e. Jecha ifii hunna qabeessaan
waan dadame duudii utubeera. Kolbaalle cubbuu irraa
qulqulleesseen duuba, ol gubba'atti midda Waaqa hun-
naamessaa tee'eera.

Ilmi Waaqaa Ergantoota Waaqaa Caala

4 Maqaan Waaqi isaaf kenne maqaa ergantoota Waaqaa ka
caalu akkuma te'e, Ilmi Waaqaa ergantoota Waaqaa caala.
5 Waaqi ergantoota ifii keessaa eennuun,
«Ati Ilma kiyya, ani adha si uumadheera»
yookiin eennuun,
«Ani isaaf Abbaa hin te'a,
innille Ilma naaf hin te'a» jedhee beeka?
6 Waaqi yennaa Ilma ifii angaficha gara biyya lafaa erge,
«Ergantooti Waaqaa martinuu isaaf sagadanuu ti» jedhe.
7 Ammoo yennaa marroo ergantoota ifii dubbatu,
«Ergantoota ifii qilleensa†,
tajaajiltoota ifiille bobe'a ibiddaa hin godha» jedhe.
8 Marroo Ilmaa ammoo,
«Ee Waaqa, barcumaan mootummaa keetii
bara baraa haga bara baraa hin jiraata;
mootummaa teetille sirri'itti hin bulchita.
9 Ati balchummaa jaalatee yakkaa jibbite;
tanaaf Waaqi keeti si filatee,
muudaa gammachiisuun hari'oota teeti caalaa si
muude» jedhe.
10 Akkasuma,
«Gootta'a, ati jalqabatti hundee lafaa hundeessite;
ol gubbaan marti hujii harka keetii ti.
11 Isaan hin badan;
ati ammoo hin jiraatta;
isaan martinuu akka woya'aa hin dullooman.
12 Ati akka bullukko'oo isaan hin marta;
isaaniille akka woya'aa hin jijjiiraman.
Ati ammoo yennaa mara sanuma;
woggooti keetille dhuma hin qabanu» jedhe.
13 Waaqi ergantoota ifii keessaa eennuun,
«Haga ani diinota keeti ejjata miila keetii‡ jala godhutti
midda kiyyatti tee'i!» jedhee beeka?

---

* **1:3** *Akki:* Adabi † **1:7** *Qilleensa:* Ayyaanota ‡ **1:13** *Miila keeti:* Baallii teeti

14 Maarre, ergantooti Waaqaa martinuu ayyaanota worra
fayyu tajaajiliisaaf ergamanu, tajaajiltoota Waaqaatii motii
ree?

2

Fayyinna Guddaa

1 Tanaaf nuuti waan dhageenne irraa fallaannee akka hin
jinne, marroo waan dhageennee xiyyeeffannaa caalte ken-
nuu qanna.
2 Dubbiin karaa ergantoota Waaqaatiin himante
mirkanootteerti; nami dubbii tana irra taree fi nami isi'iif
hin ajajanne maraa adaba isaaf male hin fudhata.
3 Nuuti fayyinna guddaa kanaaf xiyyeeffannaa yoo kennuu
dhanne attamiin jalaa baana ree? Fayyinna kana ka dursee
lasse Gootta'aayyu; worri isa irraa dhage'elle tanuma nu'uuf
mirkaneesseera.
4 Waaqille beessisoota, baasota, bilbaasota adda addaa
godhiisaa fi kennansa Ayyaana Woyyichaa ka akka fedha
isaa qoodamaneen dhugaa baya ifii itti dabaleera.

Sooressi Fayyinna Ilmaan Namaa Yesuus

5 Waaqi biyya lafaa ta dhuttu, ta amma nuuti marroo isi'ii
dubbannuu tana akka ergantooti isaa bulchanuuf hin goone.
6 Barreeffama Woyyicha keessatti addee takkatti,
«Ee Waaqa, akka isaaf yaadattuuf,
nami maan inni?
Yookiin akka kunuunsituuf,
ilmi namaa maan inni?
7 Diqquma ergantoota Waaqaa isa hanqitte;
kallacha ulfinnaatii fi guddinnaa itti keette*;
8 waan mara baallii ilma namaatiin jala goote» hin jedha.
Waaqi waan mara baallii ilma namaatiin jala yennaa godhu,
baallii isaatiin jala adoo hin godhin wonni inni hambure
tokkolle hin jiru. Te'uu malee wonni mara baallii ilma na-
maatiin jala akka jiru ammaa tanalle nuuti hin dhaggine.
9 Amma ammoo ka yennaa diqqo'oof ergantoota Waaqaatiin
jala te'ee ture, ka rakkinna du'aa waan fudhateef kallachi
ulfinnaatii fi guddinni itti keyame, Yesuus hin dhaggina; inni
badhaadha Waaqaatiin nu maraaf du'eera.
10 Waaqi wonni duudiin isaa fi isumaanuu dadame, ilmaan
hedduu gara ulfinnaa fidiisaaf, sooressi fayyinna isaanii
rakkinnaan guutuu akka te'u godhiis barbaachisaa te'e.
11 Ka kolbaa woyyoonsuu fi worri isaan woyyoomelle il-
maan abbaa tokkochaa ti; waan kanaaf Yesuus isaaniin,
«Obboleeyyan tiyya» jedhee waamiisaaf hin fokkifatu.

* **2:7** Barreeffami durii gariin, «Hujii harka keetii irralle'etti isa muudde» yaada jedhulle qaba

12 Bareeffama Woyyicha keessalle'etti Waaqaan,
«Maqaa keeti obboleeyyan tiyyatti hin lassa;
wolde'a odduulle'etti faaru'uun si hin leellifadha» jedha.
13 Akkasuma, «Ani isatti hin addadha» jedha; ammalle,
«Kunoo, anii fi ijoolleen Waaqi naaf kennelle as jirra» jedha.
14 Ijoolleen tun namoota foonii fi dhiiga qabanu akkuma
te'ane, Yesuusille du'a ifiitiin, Seexana du'a irratti baallii
qabu balleessiisaaf, akkuma isaanii nama te'e.
15 Akkasuma worra du'a sodaatiisaan bara ifii duudii gar-
bummaa jala turelle bilisa baase.
16 Yesuus sanyii Abrahaamii qarqaariisaaf malee, ergan-
toota Waaqaa gargaariisaaf hin dhunne.
17 Tanaaf inni Waaqa tajaajiliisaan Hayyicha Guddaa ad-
datama'aa fi mararticha te'ee, kolbaan araara cubbu'uu akka
dhaggattuuf, waan maraan obboleeyyan ifii fakkaatiis isaaf
barbaachise.
18 Inni ifiifuu ataabamee rakkinna waan fudhateeruuf,
worra ataabamu qarqaariisaaf hin dande'a.

3

Yesuus Muusee Caala

1 Tanaaf dhugeeffattooti woyyoontanee, worra waamicha
ol-gubba'aa qoodamu teetane, ka Waaqi ergee fi Hayyicha
Guddaa dhugeeffannaa teennaa Yesuus yaadadha'a.
2 Muuseen mana Waaqaa mara keessatti addatamaa
akkuma te'ee ture, Yesuusille Waaqa isa muudeef
addatama'a.
3 Nami mana ijaaru mana san caalaa ulfinna akkuma qabu,
Yesuusille, Muuse'een caalaa ulfinna dhaggatuu qaba.
4 Manni maraa namaan ijaarame; waan mara ka ijaare
ammoo Waaqa.
5 Muuseen waan gara duraa jedhamu'uu maleef dhugaa
bayiisaaf, akka tajaajilaa tokkootitti mana Waaqaa duudii
keessatti addatamaa te'e.
6 Kiristoos ammoo mana Waaqaatitti akka ilmaatitti ad-
datama'a. Nuutille waan itti addannuu fi addii ittiin koorru
jabeessinee yoo qabanne mana isaa ti.

Foora Kolbaa Waaqaa

7 Maarre akkuma Ayyaanni Woyyichi jedhu,
«Adha, qoonqoo Waaqaa
yoo dhageettane,
8 akkuma guyyaa ilaallacha'aa lafa goomolee keessatti
Waaqa finqiltanee san
mataa hin jabaatina'a!
9 Waaqi, ‹Abbootiin teessan achitti na ilaallatte; na wodhaan-
telle'e;

woggaa afurtama waan ani godhelle dhaggite.

10 Tanaaf ani dhaloota sanitti aaree,
gadhaan isaanii yennaa mara na irraa gora,
isaan karaa kiyyalle hin beenne.

11 Maarre addee fooraa ta ani isaanii kennutti ijjumaa hin galanu jedhee aarii tiyyaan kakadheera› jedhe».

12 Obboleeyyan tiyya, isin keessaa eennulle gadhaa hama'aa fi hin dhugeeffanne, ka Waaqa jiraataa irraa garagalu akka hin qabaanne ifi eeggadha'a!

13 Ammoo eennulle isin keessaa cubbu'uun sobamee akka mataa hin jabaanne, yennaan «Adha» jedhantu tun adoo hin tarin guyyuma guyya'aan wol jajjabeessa'a!

14 Nuuti dhugeeffannaa teenna ta qara qannu haga muumme'eetitti jabeessinee yoo qabanne, worra Kiristoos woliin qooda qabaannu hin teena.

15 Tun akkuma Barreeffami Woyyichi,

«Adha qoonqoo Waaqaa yoo dhageettane,
akkuma yennaa finqilaa gootane san mataa hin jabaatina'a!» jedhu.

16 Worri qoonqoo Waaqaa dhage'ee finqile eennu fa'a? Worruma Muuse'een sooreffamee biyya Gibxiitii baye maraayyuu motii?

17 Waaqi woggaa afurtama eennufa'atti aare? Worruma cubbuu hujee, lafa goomole'ee keessatti reeffi isaa jigee badee motii?

18 Akkasuma worra hin ajajamin san yoo te'e malee, «Addee fooraa ta ani kennutti hin galtanu» jedhee ka itti kakate eennu fa'a?

19 Maarre worri itti galiisa dadhabe, dhugeeffatiisa dhabi-isaan akka te'e dhaggina.

4

1 Tanaaf addee fooraa ta inni nu'uuf kennutti galiisaaf waadaan galame ammalle waan banaa jiruuf, isin keessaa eennulle carraa itti galiisaa adoo hin dhaggatin akka hin hanne, kowa'a ifi eeggannaa!

2 Oduu Gammadaa tama akka nuuti dhageennee isaanille dhage'ane; te'uu malee isaan jecha dhage'ane san dhugeeffanna'aan waan hin fudhatiniif isaaniif wo hin baane.

3 Hujiin isaa haga biyyi lafaa dadanteen jalqaddee fixantulle, «Addee fooraa ta ani kennutti isaan ijjumaa hin galanu jedhee aarii tiyyaan kakadheera» akkuma jedhe, ammalle nuuti worri dhugeeffanne addee fooraa ta waaqi nu'uuf kennu sanitti hin galla.

4 Marroo guyyaa torbeesso'ootiif addee takkatti, «Waaqi
hujii ifii duudii irraa guyyaa torbeesso'oo foorfate» jedhantee
barreeffanteerti.
5 Ammalle adduma tanatti, «Addee fooraa ta ani kennutti
ijjumaa hin galanu» jedha.

6 Addee fooraa sanitti worri galu gariin jira; worri Oduu
Gammadaa dursee dhage'e sun ajajamiisa waan dhabeef
addee fooraa ta Waaqi isaaf kennutti hin galle.
7 Tunille akkuma kanaan dura,

«Adha qoonqoo isaa yoo dhageettane;
mataa hin jabaatina'a» jedhee,
Waaqi bara heddu'uun duuba karaa Daawitiitiin dubbii dub-
bateen, guyyaan dhibiin ka, «Adha» jedhamee waamame
waan murtoweef mirkanoweera.
8 Iyaasuun addee fooraa san adoo isaaniif kennee jiraate,
Waaqi ammalle, «Adha» jedhaa marroo guyyaa biraa hin
dubbatuuyyu.
9 Yoona kolbaa Waaqaatiif foorri foora guyyaa Sanbataa
fakkaatu ammalle hafeera.
10 Akkuma Waaqi hujii ifii irraa foorfate, nami foora Waaqi
kennutti galu huji ifii irraa hin foorfata.
11 Maarre eennulle akka worra sanii ajajamiisa dhabiisaan
jigee akka hin hanne, kowa'a addee fooraa sanitti galiisaaf
jabaannaa!

12 Jechi Waaqaa jiraata'aa fi ka huju; shallaagaa qara lama
qabu caalaa qara qaba; lubbuu ayyaana irraa, morgeya
dhuka irraa muree gargar hin baasa; yaadaa fi halchaa
gadhaa namaalle qoree itti hin mura.
13 Dadi Waaqa duraa dhokattu takkaalle hin jirtu; wonni
maraa fuula isaa duratti mulqama'aa fi qullaa te'ee mudhata;
nuutille marroo teennaaf ka deebii kennuu qannu fuula isaa
duratti te'a.

Yesuus Hayyicha Guddaa Guddicha

14 Yoona Hayyicha Guddaa guddicha ka gara ol-gubba'aa
dabare, Yesuusii Ilma Waaqaa waan qannuuf dhugeeffannaa
teenna jabeessinee qabannuu ti.
15 Hayyichi Guddaan nuuti qannu ka dadhabbii teenna
nu'uuf nayuu dande'u; inni waan maraan akkuma keenna
ataabameera; te'uu malee ijjumaa cubbuu hin hunye.
16 Yoona yennaa qarqaarsi nu'uuf barbaachisetti akka
marartii fudhannuu fi badhaadha dhaggannu, kowaa gara
badhaadhi itti dhaggamu, gara barcumaa mootumma'aa ka
Waaqaa sodaa malee dhikaannaa.

5

1 Hayyichi guddaan mara namoota keessaa filamee, haajaa
Waaqa woliin woldeessisu irratti addee kolba'aa bu'ee ken-
nansaa fi woreega cubbu'uu dhikeessiisaaf muudama.
2 Inni ifiifuu dadhabbii akkasii waan qabuuf, worra wol-
laala'aa fi worra karaa irraa bade gadhi-laafumma'aan ilaali-
isaaf hin dande'a.
3 Inninuu dadhabbii waan qabuuf, akkuma cubbuu
kolba'aatiif dhikeessu, cubbuu ifiitille'eef woreega
dhikeessuu qaba.
4 Akkuma Aaronii ka Waaqaan waamame malee, eennulle
ulfinna kana ifiin hin fudhatu.
5 Akkasuma Kiristoos ulfinna Hayyicha Guddaa te'iisaa
ifiin hin fudhanne; ammoo Waaqa isaan,

«Ati Ilma kiyya,
ani adha si uumadheera!» jedhettuu ulfinna kana ken-
neef.
6 Addee dhibiille'etti,
«Akkuma hayyummaa,
Malkiisedeqii,
ati haga bara baraa hayyu'u» hin jedha.

7 Yesuus biyya lafaa tana irra yennaa le'e, iyyansa gudda'aa
fi imimmaaniin, daadimanna'aa fi gaaffii gara Waaqa du'a
irraa isa fayyisiisaaf dande'uu dhikeesse; ifi gadi qabee waan
ajajameef Waaqi daadimannaa isaa dhage'eef.
8 Ilma Waaqaa te'ulle, rakkinna fudhateen ajajamiisa
barate.
9 Guutuu te'een duuba worra isaaf ajajamu maraaf madda
fayyinna bara baraa te'e.
10 Waaqi akkuma hayyummaa Malkiisedeqii, Hayyicha
Guddaa godhee isa muude.

Akka Dhugeeffannaa Hin Lakkinne Ifi Eeggachiisa

11 Marroo waan kanaa waan jennu waan hedduu qanna;
ammoo hubatiisaaf waan rinciccanuuf*, ifa tolchanee
himuun rakkisa'a.
12 Yennaa kana barsiisota te'uu maltane; amma ammoo
jecha Waaqaa barumsa jalqabaa nami biraa ammalle akka
isin barsiisu barbaachisa; silaa sagalee jaddu'utti isinii male;
ammoo ammalle aananitti isiniif barbaachisa.
13 Nami aananiin jiraatu annuu waan te'eef, barsiisa
dansa'aa fi hamaa gargar baasiisaa hin baranne.
14 Sagaleen jadduun ammoo worra gugurdaa, worra
dansa'aa fi hamaa gargar baasiisa barateeruuf barbaachitti.

---

* **5:11** *Waan rinciccanuuf:* Waan hubantii diqqoo qaddanuuf **5:13** 1 Qor. 3:2

6

1 Yoona kowa'a barsiisa marroo Kiristoosiitiif kenname,
ka jalqabaa lakkinnee gara barsiisa guutu'uu dabarra.
Nuuti hundee hujii gara du'aa geessitu irraa deebi'iisaatii
fi Waaqatti dhugeeffatiisaa, deebinee hin hundeessinu.
2 Akkasuma barsiisa marroo cuuphiisaa, marroo harka
mataa namaa irra keyiisaa, marroo du'aa ka'iisaa, marroo
muraa bara baraa deebinee hin hundeessinu.
3 Yoo Waaqi jedhe tana hin goona.

4 Worra dhugeeffannaa ifii mormate gara cubbuu irraa
deebi'iisaa deebisiis attamiin dande'ama? Kanaan qaraa ifi
isaaniif ifeera; kennansa ol-gubba'aalle dhandhamaneeran;
Ayyaana Woyyicha wolille'een qoodamaneeran.
5 Dansummaa jecha Waaqaatii fi hunna bara dhufiisaaf
jiruulle dhandhamaneeran.
6 Kanaan duuba yoo isaan dhugeeffannaa ifii mormatane,
Ilma Waaqaa ifiifuu deebisanee waan fannisanuu fi waan
ifaataan salphisanuuf, isaan gara cubbuu irraa deebi'iisaa
deebisiis hin dande'amu.
7 Latti bokkeya isii irratti roobu yennaa hedduu untee,
abbaa biqiltuu irratti dhaabeef bu'aa buuchu Waaqa irraa
eebba hin dhaggatti.
8 Qore'ee fi qumi'uuduu yoo baache ammoo, gatii hin
qaddu; yennaa gabaadduu keessatti hin abaaranti; duubi
isi'iille ibiddaan gubatiisa.

9 Lansoota tiyya akkas dubbannulle, isin ejjannoo caal-
tuu ta fayyinna keessan isiniif fiddu irra jiraachuu keessan
mirkaneeffanneerra.
10 Waaqi Waaqa sirri'itti muru; inni hujii teessanii fi jaalala
isin kolbaa isaa gargaariisaan maqaa isaatiif mudhittanee fi
ammalle gargaariisaan mudhisiisatti jirtanu hin dedhu.
11 Isin martinuu waan addi'iin eeggattanu haga harkaan
qabattanutti, jabeenna keessan haga muumme'eetitti akka
mudhittanu barbaanna.
12 Worra dhugeeffanna'aa fi ossatiisaan jabaatee, waan
waadaan galameef dhaalu akka fakkaattanu barbaanna
malee, worra rincicaa akka teetanu hin barbaannu.

Waadaan Waaqaa Addachiisa'a

13 Waaqi, Abrahaamiif yennaa waadaa gale, ittiin kakati-
isaaf ka isa caalu waan hin jirreef, ifiin kakatee,
14 «Ani dhugumaan si hin eebbisa, sanyii teetille hin
fakkansa» jedhe.
15 Abrahaam ossataan eeggatee waan waadaan galameef
dhaggate.

16 Namooti yennaa kakatanu maqaa nama isaan caaluutiin
kakatan; dubbii ifiille kaku'uun jabeessiisaan, wol mormii
isaan wodhakkaa jirtu maraa balleessan.
17 Waaqi akki yaada isaa ka hin jijjiiranne akka te'e irra
caalaa ifa tolchee mudhisiisaaf barbaadee, worra waadaa
galame dhaaluuf, waadaa ifii gale kaku'uun jabeesse.
18 Akkuma kanaan Waaqi waan lama ka hin jijjiirannee fi
ka ittiin hin sonne addi'ii fi kakuu nu'uuf kenneera; karaa
waan lama kanaatiin addii nu dura jirtu jabeessinee qabati-
isa akka dandeennu, nu worri isatti baqanne jajjabeenna
guddaa hin dhagganna.
19 Akka hookkoon sibiilaa, hoboloo guddittii* qabee
dhaabu, nuutille addii addatantu'uu fi jadduu ta lubbuun
teenna qabattee dhaabbattu qanna; addiin tun golla'aan
duuba dabartee gara addee woyyittii Galma Waaqaa ka
ol-gubba'aa hin seenti.
20 Addeen sun addee Yesuus akka seera hayyummaa Malki-
isedeqii, Hayyicha Guddaa bara baraa te'ee, nu'uuf nu'uun
dura seeneeru.

7

Hayyicha Malkiisedeq

1 Malkiisedeqiin kun mootii Saalemiitii fi hayyicha Waaqa
Ol Aana'aa ti; inni yennaa Abrahaam mootota injifatee
deebi'u kara'atti wolde'ee isa eebbise.
2 Abrahaam waan duudii keessaa, kudhan keessaa tokko
baasee kenneef; hiikkaan maqaa Malkiisedeqii tokkeessoon,
«Mootii balchumma'aa ti», akkasuma «Mootii Saalemii»
jechuun «Mootii nageyaa» jechu'u.
3 Malkiisedeq abbaa, haadha, yookiin hidda dhalootaa hin
qabu*; barri jireenna isaalle jalqabaa fi dhuma hin qabu;
akka Ilma Waaqaa haga bara baraa hayyuu te'ee jiraata.
4 Abbaan sanyii teennaa Abrahaam waan booji'e keessaa,
kudhan keessaa tokko eega isaaf kenne, nami kun attam
guddaa akka te'e ilaala'a!
5 Worri sanyii Lewwi'ii te'anee hujii hayyumma'aatitti ra-
madamanu, sanyii Abrahaamii te'anulle kolbaa ifii irraa
jechuun obboleeyyan ifii irraa kudhan keessaa tokko akka
fudhatanu seerrii hin ajaja.
6 Malkiisedeq ammoo sanyii Lewwi'ii te'uu dhabulle, Abra-
haamii waadaan galameef irraa kudhan keessaa tokko fud-
hatee, isa eebbise.

---

* **6:19** *Hoboloo guddittii:* Markaba
* **7:3** Malkiisedeq haadhaa fi abbaa isaa ka barreeffamaan beekkamane waan dhabaneef, barreessaan akka fakkeenna hayyummaa Yesuusii ta bara baraa godhanee itti fayyadameera

7 Diqqaan gudda'aan eebbifamiis mama hin qabu.
8 Karaa tokkoon kudhan keessaa tokko worri fudhatu
worra du'a'a; karaa kaaniin ammoo kudhan keessaa tokko
ka fudhatu, hayyicha jiraataa akka te'e ka dhugaan hinteef
Malkiisedeq.
9 Lewwiin kudhan keessaa tokko fuudhuuyyu, yennaa san
karaa Abrahaamiitiin, «Kudhan keessaa tokko baaseera» jed-
hiisaaf hin dande'ama.
10 Sababille yennaa Malkiisedeq Abrahaamiin wolde'e,
Lewwiin gudeeda Abrahaamii abbaa ifii keessa jiraayyu.
11 Karaa hayyummaa Lewwi'iitiin seerri kolba'aaf ken-
name; karaa hayyummaa Lewwootaa kanaan guutummaan
adoo dhaggantee jiraatte, muudaa hayyummaa Aaronii adoo
hin te'in, hayyichi biraa ka muudaa hayyummaa Malkiisede-
qii qabu dhufiis sila hin barbaachisuuyyu.
12 Yennaa hayyummaan jijjiirantu seerrille jijjiiramuu
qaba.
13 Goottaan keenna ka marroo isaatiif amma dubbatamu
kun ka gosa dhibii keessaa ti; gosa tana keessaa addee ci-
inca'aa dhiyaatee nami tajaajileeru tokkolle hin jiru.
14 Goottaan keenna gosa Yihuda'aa keessaa dhalatiis ka
beekkame; te'uu malee Muuseen yennaa marroo hayyootaa
dubbate, waan gosa Yihuda'aa womaa hin dubbanne.

Kiristoos Hayyicha Akka Malkiisedeqii ti

15 Hayyichi biraa ka akka Malkiisedeqii gaafa ka'u, wonni
kun caalaa ifa teeti.
16 Inni karaa aada'aa fi seera sanyi'iitiin adoo hin te'in,
karaa hunna jireenna isaa ka dhuma hin qanneetiin hayyuu
te'e.
17 Marroo isaatiif barreeffama Woyyicha keessatti,
«Akkuma hayyummaa
Malkiisedeqii,
ati haga bara baraa hayyuu hin teeta»
jedhamee dhugaan bayameeraaf.
18 Ajaji duraa dadhaba'aa fi ka wo hin baane waan te'eef
diigameera.
19 Seera Muuse'eetiin wonni tokkolle guutuu te'iisaaf hin
dandeenne; amma ammoo addiin caaltuun ta ittiin gara
Waaqaa dhikaannu nu'uuf kennanteerti.
20 Hayyummaan tun kakuu Waaqaatiin malee hin teene;
worri duraan hayyoota te'ane kakuu malee te'ane.
21 Yesuus ammoo kakuu Waaqaatiin hayyuu te'e; marroo
isaatiif Barreeffama Woyyicha keessatti,
«Waaqi, ‹Ati haga bara baraa hayyu'u› jedhee kakateera,
inni yaada ifii hin jijjiiratu» jedhantee barreeffanteerti.

22 Sababa kakuu tanaatiin Yesuus gondooroo caaltu'uuf
wobii te'eera.
23 Hayyooti duraa hujii hayyummaa ifii akka itti hin fufne
duuti waan dhooggituuf, laakkossi isaanii heddu'u.
24 Yesuus ammoo haga bara baraa waan jiraatuuf, hayyum-
maan isaa hin jijjiirantu.
25 Tanaaf inni isaaniif gaafatiisaaf yennaa duudii waan ji-
raatuuf, worra karaa isaatiin gara Waaqaa dhiyaatu ijjumaa
fayyisiisaaf hin dande'a.
26 Yoona Hayyicha Guddaa: Woyyicha, ka komii hin
qanne, qulqulluu, ka cubbaalleyyii irraa gargar baye, ka ol-
gubba'aan irra ol aaneeru ka waan nu'uuf barbaachisu mara
godhu nu'uuf barbaachisa.
27 Inni akka hayyoota gugurdoo dhibi'i, dursee cub-
buu ifiitiif, achiin duuba cubbuu kolba'aatiif guyyuma
guyya'aan woreega dhiyeessiis hin barbaachisuuf; yennaa
ifi woreega tolchee dhikeesse, takkumaan yennaa maraaf
muummesseera.
28 Seerri Muuse'ee worra dadhabaa hayyoota gugurdoo
godhee muuda; jechi kaku'uu ka Seera Muuse'eetiin duuba
dhufe ammoo, haga bara baraa guutuu ka te'e Ilma Waaqaa
muudeera.

8

Yesuus Hayyicha Guddaa Gondooroo Haareyaa ti

1 Yoona waan dubbannu keessaa wonni guddaan, «Nuuti
Hayyicha Guddaa ol-gubba'atti midda barcumaa mootum-
maa Waaqa ol-aana'aatitti te'eeru qanna» ka jedhu.
2 Inni addee woyyittii dunkaanii dhugittii teete, keessatti
tajaajila; dunkaaniin tun harka namaatiin adoo hin te'in
Gootta'aan dhaabbante.
3 Hayyooti gugurdoon martinuu, kennansaa fi woreega
dhiyeessiisaaf muudaman; tanaaf hayyichi kun waan dhiy-
eessu qabaatiisa barbaachisa.
4 Akka seeraatitti hayyooti kennansa dhiyeessanu waan
jiranuuf, inni adoo lafa tana irra jiraatelle'e hayyuu hin
te'uuyyu.
5 Dunkaaniin hayyooti keessatti tajaajilanu tun, dunkaanii
ol-gubbaa jirtuuf fakkeennaa fi gaaddiddu'u; yennaa
Muuseen dunkaanii ijaarsaaf ka'e Waaqi, «Waan mara
malaan akkuma fakkeenna gaara irratti sitti mudhiseetitti
tolchi!» jedheen.
6 Amma ammoo, gondooroon Yesuus wodhakkaa namaatii
fi Waaqaa itti te'e, ta waadaa caalu irratti hundeeffante,
akkuma Gondooroo Qaraa caaltu, tajaajilli isaaf kennamelle
caala'a.

7 Gondooroon duraa ta komii hin qanne adoo teete, gondo-
oroon lammeesso'oo sila hin barbaachittuuyyu.
8 Waaqi kolbaa ifii irratti balleessaa dhaggee,
«‹Kunoo, guyyaan ani kolbaa Israa'eliitii fi kolbaa Yihuda'aa
woliin,
gondooroo haareya gondooru hin dhufa› jedha Goot-
taan.
9 ‹Gondooroon tun,
ta akka yennaa biyya Gibxiitii harka qabee isaan baase,
abbootii isaanii woliin gondooreetii moti;
waan isaan gondooroo tiyyatti hin jabaatiniif,
anille xiyyeeffannaa isaaniif hin kennine› jedha Goot-
taan.
10 ‹Yennaa saniin duuba,
kolbaa Israa'elii woliin gondooroon ani gondooru,
Seera kiyya qalbii isaanii keessa hin keya;
gadhaa isaanii keessalle'etti hin barreessa.
Ani isaaniif Waaqa hin te'a;
isaanille kolbaa tiyya hin te'an;
ta jettu› jedha Goottaan.
11 ‹Nami tokkolle ollaa ifiitiin yookiin obboleessa ifiitiin,
Goottaa beeki! Jedhee hin barsiisu;
diqqa'aa haga gudda'aatitti martinuu na beekan.
12 Yakkaa isaaniille isaaniif hin araarama,
cubbuu isaaniille haganaa achi hin qaabadhu› jedheera»
jedhe.
13 Yoona Waaqi, «Gondooroo haareya» jedhee dubbatiisaan,
gondooroo duraa dulloonseera jechu'u; wonni dulloomee fi
moofoye maraa badiisa geyeera.

9

Waaqonfannaa Lafa Irraatii Fi Ol-Gubba'aa

1 Gondooroon duraa seera waaqonfanna'aatii fi Galma
Waaqaa ka lafaa qaddi.
2 Dunkaaniin kolloo lama qaddu qopheeffanteertiiyyu.
Kolloon balbalatti aantu ta wonni ifa irra keyanu, xara-
pheessa'aa fi daabboon Waaqa dura dhikaattu keessa jirtu,
«Addee Woyyittii» jedhanti.
3 Gollaa lammeesso'ootiin gara duubaa addeen jirtu ta
keessaa, «Addee Irra Caalaa Woyyittii» jedhanti.
4 Achi keessa addeen ciinca'aa, ta worqi'iin hujantee
hixaanni irratti aarfamuu fi Saanduqi* Gondooro'oo ka
worqi'iin gonfameeru jiran; Saanduqa Gondooro'oo tana
keessa okkoteen worqi'iin hujanteertu ta sagaleen mannaa

* **9:4** *Saanduqi:* Saaxiniin

jedhantu keessa jirtu, uleen Aaronii ta lattee fi dhakaan baxxichi lamaan ka ajaji kudhan irratti barreeffame jiran.

5 Saanduqa Gondooro'oo irra dadi ol-gubba'aa ta koola qaddu† ta ulfinnaa, ta qadaaddaa addee araarri cubbu'uu kennamuu, koola ifiitiin golliteertu jirti; amma ammoo marroo waan kana maraa tokko tokkoon dubbatiisaaf hin dandeennu.

6 Wonni mara akkasitti qopheeffameen duuba, hayyooti tajaajila ifii muummessiisaaf, yennaa mara gara kolloo dunkaani'ii ta balbalatti aantuu seenan.

7 Kolloo gara boro'oo Hayyicha Guddaa calla'atti seena; innille wogga'atti yennaa tokko callaa seena; inni cubbuu ifiitii fi cubbuu kolbaan wollaalaan huje maraaf, dhiiga dhikeessu adoo hin qabatin hin seenu.

8 Dunkaaniin qaraa haga jirtu karaan gara addee woyyittii woyyootaa geessu, ammalle akka hin banamin Ayyaanni Woyyichi akkasiin mudhisa.

9 Kunille fakkeenna yennaa ammaa ti; kenna'aa fi woreegaan akka kanaan dhikaatanu wodanaa nama waaqonfatuu qulqulleessiisaaf ijjumaa hin dande'anu.

10 Wonni kun mara marroo nyaataatii fi uni'ii, marroo aadaa ifi qulleessiisa adda addaa waan te'eef, seera foonii ka haga yennaan seera haareyaa dhuttutti huju.

11 Kiristoos ammoo waan dadansaa dhufaaruuf Hayyicha Guddaa te'ee mudhateera; dunkaaniin inni seene guddo'oo fi guutu'u; dunkaaniin tun ta harka namaatiin hin hujaminii fi ta dada tana keessaa hin te'in.

12 Kiristoos woreega dhikeessiisaaf dhiiga re'e'eetii fi dardaraa qabatee adoo hin te'in, takkumaan yennaa maraaf dhiiga ifii qabatee, addee woyyittii woyyoota seene; akkasiin wodama bara baraa akka dhagganu nu'uuf godhe.

13 Dhiigii re'e'eetii fi dardaraa, daadhaan goronsa ciinceffameelle namoota battowane irratti facaasuun, battummaa foon isaanii irraa isaan ka qulleessu yoo te'e,

14 dhiigi Kiristoosii ka karaa Ayyaana bara baraatiin, woreega fokkoo hin qanne godhee, Waaqaaf ifi dhikeesse, Waaqa jiraataa akka Waaqonsinuuf, hujii du'atti geessitu irraa attam attam irra caalaa wodanaa keenna qulleessa ree!

15 Worri waamamane dhaala bara baraa ka waadaan galameef akka fudhatanu, Kiristoos Gondooroo Haareyaaf wodhakkicha. Yennaa Gondooroo duraa jala jiranu san cubbuu hujane irraa bilisa baasiisaaf wodoo te'ee du'e.

16 Yoo dhaamati dhaalaa jiraate, du'a nama dhaamatuu san mirkaneeffatiis barbaachisa'a.

† **9:5** *Dadi ol-gubba'aa ta koola qaddu:* Dadi koola qaddu ta dhaggama Waaqaa bakka buutu.

17 Dhaamati dhaalaa gaafa namichi dhaala kenne sun du'e
callaa hujii irra oola malee, adoo inni jiruu hujii irra ooluu
hin dande'u.
18 Tanaaf Gondooroon duraatuu dhiigaan malee hujii irra
hin oolle.
19 Muuseen ajaja Seeraa tokko tokkoon kolbaa maraaf
himeen duuba, dhiiga dardaraatii fi re'e'ee bisaan woliin
fuudhee, baala muka hisoophiitii fi rifeensa hoole'ee di-
ima'aan, Kitaaba Seeraatii fi kolbaa maratti fiffixaa,
20 «Dhiigi gondooro'oo ka akka eeggattanuuf Waaqi isin
ajaje kana» jedhe.
21 Akkasuma dunkaani'ii fi meya waaqonfanna'aaf tajaa-
jilu maratti diiga fiffixe.
22 Dhugumaan akka Seera Muuse'eetitti waan diqqoo
malee, wonni maraa dhiigaan qulleeffama; adoo dhiigi hin
dhangala'in araarri cubbu'uu hin jiru.

Woreegamiis Kiristoosii Cubbuu Balleessa

23 Wonni fakkeenna waan ol-gubba'aa te'e mara, waan
kana maraan qulloomiis barbaachisa'aayyu; wonni ol-
gubbaa jiru maraa ammoo ifiifuu woreega kana caaluun
qulleeffama.
24 Kiristoos Galma Waaqaa ka harka namaatiin ijaarame,
ka fakkeenna dunkaanii dhugitti'ii te'e hin seenne; inni
amma nu'uuf Waaqa duratti mudhatiisaaf jedhee ol-gubbaa
seene.
25 Hayyichi guddichi Yihudootaa dhiiga ka isaa hin te'in
qabatee, wogguma wogga'aan addee woyyittii Woyyoota
seenaa ture; Kiristoos ammoo yennaa hedduu woreega god-
hee ifi dhikeessiisaaf hin seenne.
26 Adoo akkas te'ee, haga biyyi lafaa dadanteen jalqabee,
sila Kiristoos yennaa hedduu rakkinna fudhatiisa qabaayyu.
Amma ammoo bara muumme'eetitti, ifi woreegiisaan cub-
buu balleessiisaaf, takkumaan yennaa maraaf mudhateera.
27 Nami mara akka du'uu fi achiin duuba mura'aaf akka
dhikaatu murtayeera.
28 Kiristoos cubbuu nama heddu'uu ba'atiisaaf yennaa
takkaa woreegameera; ammalle cubbuu ba'atiisaaf adoo hin
te'in, worra dharra'aan isa eeggatu fayyisiisaaf lammeessoo
hin dhufa.

10

1 Seerri waan dansaa dhufuuf gaaddiddu'u malee,
akka akki isaa jiru ka dhuga'aatii moti; tanaaf wogguma
wogga'aan yennaa mara woreega woreegamu worra gara
Waaqaa dhikaatu guutuu godhiisaaf ijjumaa hin dande'u.

2 Adoo Seerri isaan guutuu godhiisaaf dande'ee jiraate,
worri waaqonfatiisaaf dhikaatu karaa itti deddeebii hin qanneen cubbuu irraa waan qulqulloomuuf, wodanaa isaaniititti cubbuun isaanii waan hin dhage'anneef, sila woreega dhikeessiisa hin lakkisaniiyyu.
3 Woreegi kun marti ammoo wogguma wogga'aan ka isaan cubbuu ittiin qaabatanu.
4 Sababille dhiigi dardaraatii fi re'e'ee cubbuu balleessiisaaf hin dandeenne.
5 Tanaaf Kiristoos gara biyya lafaa yennaa dhufe,
«Ati woreegaa fi kenna'atti hin gammanne,
ammoo nafa naaf qopheessite.
6 Woreega ciinca'aatii fi,
woreega cubbu'uuf woreegamutti ati hin gammanne.
7 Yennaa san ani,
‹Waaqa kiyya, Kitaaba Maramu keessatti
akkuma marroo tiyyaaf barreeffante,
ani fedhii teeti muummessiisaaf dhufeera› jedhe» jedhee
dubbate.

8 Seerri akka inni tana tolchuuf ajajulle, inni ammoo asiin olitti, «Ati woreegaa fi kennaa, woreega ciinca'aatii fi woreega cubbu'uu hin barbaanne, ittille hin gammanne» jedhe.
9 Itti dabaleelle, «Kunoo, ani fedhii teeti muummessiisaaf dhufeera» jedhe; woreega lammeesso'oo addee buusiisaaf, woreega qaraa diige.
10 Akka fedhii Waaqaatitti, karaa foon* Yesuus Kiristoosiitiin takkumaan yennaa maraaf woreega woreegameen woyyuu teeneerra.
11 Hayyichi mara guyyuma guyya'aan dhaabbatee tajaajila hayyumma'aa tajaajila; woreega cubbuu balleessiisaaf hin dandeenne sanille yennaa mara dhikeessa.
12 Kiristoos ammoo woreega tokkocha yennaa maraaf te'u dhikeesseen duuba, midda Waaqaatitti tee'eera.
13 Yennaa sanii jalqabee diinoti isaa ejjata miila isaa akka te'anu eeggatiisatti jira.
14 Sababille inni worra woyyoome san woreega tokkochaan haga bara baraa guutuu akka te'u godheera.
15 Ayyaanni Woyyichille marroo waan kanaa dhugaa nu'uuf hin baya. Inni duraan dursee,
16 «Guyyooti sun yennaa geyane,
gondooroon ani isaan woliin gondoorradhu,
Seera kiyya gadhaa isaanii keessa hin keya,

* **10:10** *Foon:* Kitaab Giriikii nafa jedha

qalbii isaanii keessalle'etti hin barreessa ta jettu jedha Goottaan» jedhee dhugaa bayeef.

17 Itti dabaleelle,

«Ani cubbu'uu fi jalluu isaanii deebi'ee hin qaabadhu» jedhe.

18 Eega kana araarri maraaf kenname, haganaa achi woreegi cubbu'uuf dhikeeffamu hin jiraatu.

Kowa'a Gara Waaqaa Dhikaanna

19 Obboleeyyan tiyya, yoona dhiiga Yesuusiitiin addee woyyittii woyyootaa seeniisaaf ifi-addii dhagganneerra.

20 Nuuti karaa golla'aatiin, jechuun karaa haareyaa fi jiraataa inni foon ifiitiin nu'uuf baneen seenna.

21 Nuuti Hayyicha Guddaa mana Waaqaa irratti baallii qabu qanna.

22 Tanaaf wodanaa hamaa irraa akka qulloonnu yaada gadha'aa qulleeffannee, nafa keennalle bisaan qullichaan dhiqannee, gadhaa qajeela'aa fi dhugeeffannaa dhugittii qabannee, kowa'a gara Waaqaa dhikaannaa.

23 Waaqi waadaa nu'uuf gale addatamaa waan te'eef, addii dhugeeffannee dhugaa baanuuf tana, kowa'a adoo asii fi achi hin jedhin jabeessinee qabanna.

24 Jaalalaa fi hujii dansa'aan dammandhee akka leenuuf, kowa'a wolii yaadannaa.

25 Yennaa mara wolitti qabamaa wol jajjabeessinuuti malee, akkuma worri gariin lakkisiisa barate, wolitti qabamiisa me lakkinnuu ti; guyyaan dhufiisa Gootta'aa akka dhikaate qaabataa waan kana irra caalaa godha'a.

26 Dhugaa beenneen duuba, beekaatuma cubbuu yoo hunye, haganaa achi woreegi cubbu'uuf dhikaatu hin jiru.

27 Amma ammoo, muraa sodaachisuu fi ibidda hamaa mormitoota Waaqaa nyaatu eeggatiisatti hafeera.

28 Nama Seera Muuse'eetiif ajajama dhabe, yoo nami lama yookiin nami sad itti dhugaa baye, marartii malee du'aan adabama.

29 Nami Ilma Waaqaa tuffate, ka dhiiga gondooro'oo ka ittiin balchoome shasheesse, ka Ayyaana badhaadhaa arrasse, adabama kana caalu attamiititti barbaachisaaf isinitti fakkaata?

30 Nuuti, «Haluu ka baasu ana, ani gatii malte deebisee hin kaffala», akkasuma, «Goottaan kolbaa ifiititti hin mura» ka jedhe eennu akka te'e hin beenna.

31 Harka Waaqa jiraata'aa seenuun akka malee sodaachisa'a.

32 Ifi isiniif ifeen duuba, guyyoota duri rakkinna fudhattanee wodhaantoo guddo'oon ossattane san qaabadha'a.

33 Yennaa tokko tokko nama duratti arraffantanee, farritaneertan; yennaa dhibii worra rakkinna akkasii fudhatu wolille'een rakkinna fudhattaneertan.
34 Isin karra caaltuu fi yennaa mara jiraattu akka qaddanu waan beettanuuf, worra hidhameef gadhaa laattane; yennaa karri teessan saamantulle gammadaan fudhattane.
35 Yoona ifi-addii Waaqatti qaddanu, ta gatii guddoo ittiin dhaggattanu san hin gatina'a!
36 Fedhii Waaqaa muummessitanee, waan Waaqi isiniif waadaa gale fudhatiisaaf ossataan eeggatiisa barbaachisa.
37 Sababille Barreeffam Woyyichi,
«Yennaa diqqo'oon duuba,
ka dhufu'uu male hin dhufa,
hin turu;
38 Nami balchaan kiyya ammoo,
dhugeeffanna'aan jiruu dhaggata.
Yoo duubatti sissiqe ammoo ani itti hin gammaddu» hin jedha.
39 Nuuti worra dhugeeffatee fayyu malee, worra gara duubaatitti sissiqee baduu moti.

11

Dhugeeffannaa

1 Dhugeeffannaa jechuun waan addi'iin eeggatamu tokko, «Dhuguma hin te'a» jedhanee fudhatiisa; waan ilaan hin dhaggine tokkolle akka waan dhaggamuutitti laakkowiisa.
2 Worri durii dhugeeffanna'aan Waaqa biraa fudhatama dhaggate.
3 Ol-gubba'aa fi biyyi lafaa jecha Waaqaatiin akka dadamane dhugeeffanna'aan hin hubanna; waan kanaaf wonni ilaan dhaggamu maraa waan ilaan hin dhaggine irraa akka hujame hin beenna.
4 Abeel dhugeeffanna'aan woreega ka Qaayinii caalu Waaqaaf dhikeesse; Waaqi woreega Abeelii gammadaan yennaa fudhate, Abeel dhugeeffanna'aan balchaa akka te'e dhugaa bayeef; Abeel du'ulle karaa dhugeeffanna'aatiin ammalle dubbatiisatti jira.
5 Heenoki akka duuti isa hin dhaqqanne dhugeeffanna'aan ol fudhatame; waan Waaqi isa fudhateef inni hin dhagganne; adoo hin fudhatamin dura akka inni Waaqa gammachiiseeru dhugaan bayameeraaf.
6 Dhugeeffanna'aan malee Waaqa gammachiisuun hin dande'amu; nami gara Waaqaa dhiyaatu, akka Waaqi jiruu fi

10:38 Ibr. 2:3-4

worra isa barbaaduuf ka gatii kennu akka te'e dhugeeffatuu qaba.
7 Nohi marroo waan ilaan hin dhagginee yennaa Waaqi ifi
eeggachiise, Waaqa sodaatee maatii ifii fayyisiisaaf hoboloo
guddittii dhugeeffanna'aan huje. Sababa dhugeeffannaa
isaatiif biyya lafaatitti yakkaan murante; innille balchum-
maa dhugeeffanna'aan dhaggantu dhaale.
8 Abrahaam biyya ifiitii bayee, addee akka dhaalaa fudhatu
akka dhaquuf yennaa waamame gara itti dhaqaaru beekuu
dhabulle, dhaqiisaaf dhugeeffanna'aan ajajame.
9 Inni Yisihaqii fi Yaaqoobii isa woliin waadaa galame
dhaalanu woliin, biyya waadaan galame keessa, akka ormaa
dunkaanii keessa dhugeeffanna'aan le'e.
10 Inni qachaa guddaa hundee jabaa qabu, ka Waaqi akka
inni itti ijaaramu qopheessee ijaare waan eeggataa tureef
tana godhe.
11 Abrahaam guddoo dulloomulle, Saaraan ta deya hin
qanne* teetulle, Waaqi waadaa gale addatamaa akka te'e
waan beekeeruuf, dhugeeffanna'aan hunna uumatiisaa
dhaggate†.
12 Tanaaf Abrahaamii tokkocha akka nama du'eetitti
laakkowamu irraa, finni akka urjii ol-gubba'aa fakkanuu
fi akka maansa abbaayaa qarqaraa laakkossa hin qanne
dhaggame.
13 Worri kun duudiin waadaa isaaniif galame adoo
hin fudhatin dhugeeffanna'aan adoo jiranuu du'ane;
ammoo fago'otti dhagganee, akka waan dhaggataneetitti
gammadaan fudhatane. Lafa tana irralle'etti ormaa fi
keessummoota akka te'ane beekaneeraniiyyu.
14 Worri akkas dubbatanu biyya ifii eegatiisatti akka jiranu
mudhisan.
15 Biyya keessaa bayane san adoo yaadaa jiraatane itti
deebi'iisaaf sila hin dande'aniiyyu.
16 Amma ammoo, isaan biyya san caalu ka ol-gubbaa
jirtu dharra'an; tanaaf Waaqi qachaa guddaa waan isaaniif
qopheesseeruuf, «Waaqa isaanii» jedhamee waamamiisaaf
hin fokkifanne.
17 Abrahaam yennaa Waaqi isa haga ilaale,
dhugeeffanna'aan Yishaaqi woreega godhee dhikeesse.
Abrahaamiin waadaa fudhate sun ilma ifii tokkochuma san
woreega godhee kenniisaaf qophoweeraayyu.
18 Ilmi isaalle ka Waaqi, «Sanyiin teeti Yisihaqiin waam-
manti» jedheen san.

---

* **11:11** *Ta deya hin qanne:* Maseena † **11:11** Woraabbiin gariin, «Saaraan ka isi'iif waadaa gale addatamaa akka te'e waan beetteef dulloontee deya dhaddulle dhugeeffanna'aan hunna gadhaachottu dhaggatte» jedhe

19 Waaqi du'aa kaasiisaaf dandeettii akka qabu Abrahaam
waan hubateeruuf, akka waan du'aa ka'eetitti deebi'ee Yisi-
haq dhagge.
20 Yisihaq waan gara duraa te'u yaadatee dhugeeff-
fanna'aan Yaaqoobii fi Esaawu eebbise.
21 Yaaqoob yennaa du'a geye, qaccee borjoo ifiititti irki-
fatee Waaqaaf sagadaa, dhugeeffanna'aan ilmaan Yoseefii
tokkuma tokkoon eebbise.
22 Yoseefille yennaa du'a geye, dhugeeffanna'aan kolbaan
Israa'elii biyya Gibxii keessaa akka baatu dubbatee, lafee
isaalle maan godhuu akka malane ajaja kenne.
23 Yennaa Muuseen dhalate, haatii fi abbaan isaa akka inni
shaggicha te'e dhagganee, ajaja mootichaa adoo hin sodaatin
ji'a sad dhugeeffanna'aan dhossane.
24 Muuseen yennaa guddate, dhugeeffanna'aan ilma intala
Fara'oonii jedhamee waamamuu dide.
25 Inni yennaa gabaaddu'uuf gammada cubbu'uutiin gam-
madu'uun irra, kolbaa Waaqaa woliin rakkatuu filate.
26 Gatii gara duraa fudhatu waan ilaaleeruuf, marroo Masi-
ihiitiif‡ salphatuun, karra biyya Gibxiitiin irra, ta caaltu akka
teete yaadate.
27 Inni dhugeeffanna'aan, mufii mootichaa adoo hin so-
daatin biyya Gibxiitii baye; Waaqa ilaan hin dhagginelle akka
waan dhaggeetitti te'ee yaada qabutti jabaate.
28 Ergamaan Waaqaa ka akka ilmaan angafoota ijjeesuuf
ajajame, angafoota kolbaa Israa'elii akka hin ijjeenneef jed-
hee, dhugeeffanna'aan Jila Irra Dabaramaatii fi aadaa fixiisa
dhiigaa godhe.
29 Kolbaan Israa'elii Abbaayaa Diintuu keessa, akkuma
lafa goddu'uu dhugeeffanna'aan qaxxaamurte; worri Gibxii
ammoo akkuma isaanii godhiisaaf wodhaanee liqinfame.
30 Worri Israa'elii dhugeeffanna'aan Yerikoo marsee,
guyyaa torba irra naannoween duuba dalleenni dhaka'aa
jige.
31 Sagaagaltittiin Rahaab jedhantu dootuu§ waan
nageyaan fudhatteef, worra hin ajajane woliin du'iisa irraa
dhugeeffanna'aan hatte.
32 Yoona tana caalaa maan jedhu ree? Marroo Giide-
wonii, Baaraaqii, Samsoonii, Yifta'aa, Daawitii, Saamu'eliitii
fi raagotaa isinitti odeessiisaaf yennaan naa hin geettu.
33 Isaan dhugeeffanna'aan mootota injifatane; sirri'itti
bulchane; waan waadaa galamelle fudhatane; afaan neen-
qaa cufane;

‡ **11:26** *Masiihiitiif:* Kiristoosiitiif § **11:31** *Dootuu:* Miillammee

34 bobe'a ibiddaa dhaanfane; qara shallaaga'aa jalaa
bayane; dadhabbii ifii irraa jajjabaatane; lolaan janna te'ane;
loltoota ormaa ari'ane.
35 Dubartooti firoottan isaanii duraa du'anee, du'aa ka'ane,
deebisanee fudhatane. Worri kuun ammoo du'aa ka'anee
jiruu caalte dhaggatiisaaf, hiikkamuu didanee, farra dhag-
gane.
36 Worri kuun taphatamanee liche'een dhaanamanee,
wodaroo sibiilaatiille'een hidhamanee, mana hidha'aatitti
hidhamane.
37 Dhaka'aan tumamane; magaazi'iin addee lamatti
baqaffamane; shallaaga'aan ijjeefamane; gogaa hoole'eetii
fi re'e'ee uffatanee asii fi achi deemane; hiyyoommatanee,
miidhamanee*, akka malee tolfamane.
38 Biyyi lafaa isaaniif ta malte hin teene! Isaan akka worra
baqatuu goomole'ee fi gaara, godaa fi boolla lafaa keessa olii
gadi deemane.
39 Dhugeeffannaa isaan maraatiifuu dhugaan bayantulle,
waadaa isaaniif galame ammalle hin fudhanne.
40 Waaqi waan caalu waan nu'uuf qopheesseeruuf, isaan
nu woliin malee, qofuu guutuu te'iisaaf hin dande'anu.

12

Waaqi Abbaa Keenna

1 Maarre dhugaa baatota akka duumensaa adaala keenna
naannessane kana mara waan qannuuf, kowa'a waan ba'aa
nu irratti te'e maraa fi cubbuu nu'utti maxxante ifi irraa
balleessinee, doggommii rukkee nu dura jirtuu ciniinnannee
ossatiisaan rukkinna.
2 Nuuti jalqaba'aa fi muummessaa dhugeeffannaa teennaa
ka te'e Yesuus ilaaliisaan rukkinna; inni waan gammadi
fuula isaa dura jiruuf, salphinna fannoo irratti du'iisaa adoo
woyitti hin laakkowin, rakkinnaa fi du'a fanno'oo ossatee
midda barcumaa mootumma'aa ka Waaqaatitti tee'e.
3 Yoona akka hifattanee addii hin kutanne, mormii cubbaa-
leyyi'ii tana mara ka ossate Yesuus ilaala'a.
4 Isin cubbu'uun woliin wodhaantoo qabatiisaan haga dhi-
iga keessan dhangalaasiisaatitti haga ammaa hin falmanne.
5 Gorsa Waaqi akka ijoollee ifiititti isinitti dubbate deeta-
neertan; inni,
«Ilma kiyya! Yennaa Goottaan sirreessiisaaf si xixu,
akka kaso'ootitti hin ilaalin;
yennaa inni si adabelle,
gadhaa hin kutatin!
6 Sababille Goottaan nama jaalatu hin xixa;

* **11:37** *Miidhamanee:* Ari'amanee

nama akka ilma ifiititti fudhatulle
hin adaba» jedha.
7 Waaqi akka ijoollee ifiititti waan isin ilaaluuf, rakkoo ad-
abbi'ii ossadha'a! Ilmi abbaan hin adabane kam inni?
8 Adabbii ijoolleen fudhattu maraa isinille yoo hin fudhanne,
isin baana* malee ijoolle'ee moti.
9 Kana maleelle nuuti martinuu abbootii nu adabanu qanna;
nuutille isaan hin ulfeessina. Akka jiru'uun leenuuf irra
caalaa Abbaa keenna ka ayyaanaatiif ajajamu'uu mallee
motii ree?
10 Abbootiin teenna yennaa diqqo'oof akkuma dansaa
fakkaattee isaanitti mudhattetti nu adabane; Waaqi ammoo
akka nuuti woyyummaa isaa qoodannuuf, bu'aa teennaaf
nu adaba.
11 Adabbiin kennantu yennaa san ka nama gaddisiittu malee,
ka nama gammachiittu hin fakkaatu; duuba ammoo worra
itti barateef midhaan balchumma'aa ka nageyaan guutame
hin buuchi.

Gorsaa Fi Ifi Eeggachiisa

12 Tanaaf harka keessan ka isin irraa bu'ee fi jilba keessan
ka dadhabe jabeessa'a!
13 Miilli keessan ka naafate akka fayyu malee akka
adde'een hin kaane, miila keessaniif karaa qajeelfadha'a.
14 Nama maraa woliin nageyaan le'a! Woyyumma'aan
malee, eennulle Goottaa dhaggiisaaf waan hin dandeenneef,
woyyumma'aan le'iisaaf jabaadha'a.
15 Isin keessaa eennulle irraa badhaadhi Waaqaa akka hin
dhidhanne, akkasuma hiddi hadhowaan isin keessatti latee
akka isin hin rakkinnee fi worra hedduu akka hin xureessine
ifi eeggadha'a.
16 Eennulle baalagee, yookiin akka Esaawuu sagalee yen-
naa takka'aatiif jedhee, angafummaa ifii gurguree ka Waaqa
malee le'u te'ee, akka hin teene ifi eeggadha'a.
17 Duuba irra Esaawu eebba dhaggatiisaaf yennaa bar-
baade, akka dhooggame isinuu hin beettan; bowaa eebba
dhaggatiisaaf barbaadatulle, waan huje irraa deebi'iisaaf
carraa hin dhagganne.
18 Isin akka Israa'elootaa gara gaara Siina'aa ka harkaan
qabamuu dande'uu, ka ibiddaan bobe'uu hin geenne; gara
dukkanaa, gara dimmaa, gara bubbe'ee,
19 gara qoonqoo tultulla'aatii fi qoonqoon jechaan himantu
dhage'antuu hin dhikaanne; worri jecha san dhage'ane akka
jechi dhibiin dabalamee itti hin dhage'anne kadhatane.

* **12:8** *Baana:* Baana'a

20 Ajaji, «Bineensille gaara san yoo tuqe, dhaka'aan tumamee
du'uu ti» jedhu waan isaanitti ulfaateef, ba'atiisaaf hin dan-
deenne.
21 Wonni achitti dhaggame akka malee sodaachisaa waan
te'eef, Muuseenuu, «Ani sodaadhee holladhe» jedhe.
22 Isin ammoo gara gaara Xiyoonii dhikaattaneertan; Xiy-
oon qachaa Waaqa jiraata'aa ka teete Yerusaalemii ol-
gubba'aa ti; isin gara ergantoota Waaqaa ta kuma heddu'utti
laakkowantuu, ta gammadaan wolitti qabanteertuu dhikaat-
taneertan.
23 Gara Wolde'a worra maqaan isaanii ol-gubba'atti bar-
reeffamee, ka angafoota ijoollee Waaqaa te'anee dhikaatta-
neertan. Gara Waaqa kolbaa duudi'itti muruutii fi lubbuu
balchoole'ee ta guutuu teetee dhikaattaneertan.
24 Gara Yesuusii wodhakkicha gondooroo haareyaa te'ee,
gara ka dhiiga Abeelii caalaa dubbatuutii fi dhiiga isaa ka
fixamee dhikaattaneertan.
25 Ka dubbatiisatti jiru san akka hin didanne ifi eeggadha'a!
Worri Waaqi biyya lafaa irratti dubbatuun didane jalaa bayi-
isa eega dadhabane, nuuti ka ol-gubbaa irraa nutti dubbatu
yoo didanne attamiin jalaa baana ree!
26 Yennaa san qoonqoon isaa lafa tachooteerti; amma am-
moo, «Ani ammalle yennaa tokko, lafa callaa adoo hin te'in,
ol-gubbaalle hin tachoosa» jedhee waadaa galeera.
27 Jechi, «Ani ammalle yennaa tokko» jedhu kun, wonni hin
tachoone jabaatee akka le'u, wonni tacho'u yookiin wonni
dadame akka badu mudhisa.
28 Yoona nuuti mootummaa hin tachoone waan dhaalluuf
kowa'a Waaqa galateeffanna; karaa inni itti gammaduun,
ulfinnaa fi soda'aan kowa'a isa Waaqonfanna.
29 Sababille Waaqi keenna ibidda gubee balleessu.

13

Tajaajila Waaqa Gammachiisu

1 Yennaa mara akka obboleeyyanii wol jaaladha'a!
2 Keessummaa fudhattanee keessummeessiisa hin dedh-
ina'a; sababille akkas godhiisaan namooti gariin adoo
hin beekin ergantoota Waaqaa fudhatanee keessummeessa-
neeran.
3 Akka isaan woliin hidhantanee jirtanuutitti, worra hid-
hameeru yaadadha'a! Akka isaan woliin rakkatiisatti jir-
tanuutitti, worra rakkinna fudhatiisatti jiru yaadadha'a!
4 Fuudhaa fi heerum nama mara biratti ulfinna qabaatuu
ti; Waaqi worra sagaagaluu fi worra gaarayyeeffatutti waan
muruuf, abbaan manaatii fi haati manaa woliif addata-
manuu ti.

5 Jaalala beese'ee irraa if qusadha'a; wonni isin qaddanu
isin gewuu ti. Waaqi, «Ani ijjumaa si hin lakkisu, ijjumaa si
hin gatu» jedheera.
6 Maarre sodaa malee,
«Goottaan gargaaraa kiyya,
ani hin sodaadhu;
nami maan na godhuu dande'a ree?» hin jenna.
7 Worra jecha Waaqaa isinitti dursee hime sooreyyii
teessan qaabadha'a! Leetoo isaanii keessaa waan dhaggame
ilaala'a, fakkeenna dhugeeffannaa isaaniille fudhadha'aatii
hordofa'a.
8 Yesuus Kiristoos kaleelle, adhaalle, haga bara baraalle
sanuma!
9 Barsiisa adda addaa, barsiisa orma te'e maraan hin
booji'amina'a! Gadhaan keenna seera sagale'ee eeggatiisaan
adoo hin te'in, badhaadha Waaqaatiin adoo jabaate dansa'a;
worri seera sagale'ee eeggateeyyuu womaa hin dhagganne.
10 Nuuti addee ciincaan itti ciinceffamu qanna; te'uu malee
worri dunkaanii Yihudootaa san keessa tajaajilu akka addee
ciincaan itti ciinceffamu irraa nyaatuuf hin eeyyamamu.
11 Hayyichi guddichi Yihudootaa, dhiiga hori'ii ka araara
cubbu'uu fidu qabatee addee woyyittii woyyootaa seena;
foon horii sanii ammoo addee itti qubataneen alatti gubama.
12 Akkasuma Yesuus dhiiga ifiitiin kolbaa woyyoonsiisaaf,
karra qachaa gudda'aatiin alatti rakkate.
13 Kowa'a nuutille addee quttumaatii baanee gara isaa
dhandha; worra salphinna inni fudhatelle qoodannu teena.
14 Nuuti qachaa guddicha dhufu eeggatiisatti jirra malee,
qachaa guddicha hin banne lafa tana irratti hin qannu.
15 Yoona, karaa Yesuusiitiin woreega galataa adoo gar-
gar hin kutin, kowa'a Waaqaaf kennina. Kunille woreega
galataa, ka afaan maqaa isaatiif dhugaa bawu irraa dhikaatu.
16 Waan dansaa godhiisaa fi waan qaddanu worra dhibi'iin
geyiisa hin dedhina'a! Woreegi akkasii Waaqa hin gam-
machiisa.
17 Sooreyyii teessaniif ajajama'a; baallii isaaniitille'een
jalatti bula'a; isaan baallii Waaqaan itti gaafatamanu waan
qabanuuf, lubbuu teessan jabaatanee tissan; yoo isin isaaniif
ajajantane, isaan kana gammadaan hujan; yoo akkas hin
te'in, gaddaan hujan; kun isiniif dansa'aa moti.
18 Nu'uuf daadimadha'a; nuuti karaa maraan waan dansaa
hujiisaaf halchaa waan qannuuf, wodanaa qulqulluu akka
qannu beenneerra.
19 Irra caalaa akka ani dafee gara keessan deebi'ee dhufuuf
akka daadimattanu, jabeessee isin kadhadha.

Daadimata Muumme'ee

20 Waaqi Abbaan nageyaa, ka dhiiga gondooroo bara
baraatiin, tissee hoole'ee guddicha, Goottaa keenna Yesuus
du'aa kaase,
21 fedhii isaa akka muummessitanuuf waan dansaa
maraan isin hidhachiisu; waan isa gammachiisulle, karaa
Yesuus Kiristoosiitiin nu keessatti hujuu ti. Ulfinni haga bara
baraa Yesuus Kiristoosiif te'u! Ameen.

Nageya Dhaamiisa

22 Obboleeyyan tiyya! Ergaan ani isiniif barreesse tun
gabaadduu waan teeteef, dubbii gorsaa tana ossataan akka
fudhattanu jabeessee isin kadhadha.
23 Obboleessi keenna Ximootewoosille mana hidha'aatii
akka hiikame akka beettanu fedha. Yoo inni dafee as dhufe,
isa woliin dhufee isin dhagga.
24 Sooreyyii teessanii fi kolbaa Waaqaa maratti nageya
naa hima'a! Obboleeyyan biyya Ixaaliya'aatii dhutte nageya
isinitti dhaanti.
25 Badhaadhi Waaqaa isin mara woliin jiraatu! Ameen.

Ergaa Yaaqoob Erge Seensa

Ergaan Yaaqoobii ta qajeelfama leetoo guyyaa guyya'aatiif teetu qabatteertu tun, «Kolbaa Waaqaa ta biyya lafaa duudii irratti bittinnootte maraaf» barreeffante. Barreessaan marroo mala qarummaa hujii irra oolchinuu, marroo waan ilaalchaa fi amala kiristaanaatiif qajeelfama te'uu, dubbii itti fakkeessa'aa ta ifa teete heddu'uun dhikeessa. Marroo hiyyumma'aatii fi durumma'aa, marroo ataabe'ee, marroo amala dansa'aa, marroo hinaaffa'aa, dhugeeffanna'aatii fi hujii dansa'aa, marroo fayida'aa fi miidhaa arrabaa, marroo qarumma'aa, marroo wol loliisaa, marroo kooriisaatii fi ifi gad qabu'uu, marroo namatti muriisaa, marroo ifi jajiisaa, marroo ossatiisaatii fi marroo daadimanna'aa, marroo waan kiristaanoti godhiisaaf malanee tokko tokkoon barreesseera.

Ergaan tun haala dhugeeffannaan jiruu kiristaanaa keessatti huji'iin mudhattuu, ifa gootee mudhitti.

Haadhoo Dubbi'ii

Seensa*1:1*
Dhugeeffanna'aa fi qarummaa*1:2-8*
Hiyyumma'aa fi durummaa*1:9-11*
Haga ilaallatamu'uu fi ataabamuu*1:12-18*
Jecha Waaqaa dhage'anee hujii irra oolchuu*1:19-27*
Nama wol caalchisuu irraa ifi eeggachiise*2:1-13*
Dhugeeffanna'aa fi hujii*2:14-26*
Kiristaanaa fi arraba isaa*3:1-18*
Kiristaanaa fi biyya lafaa*4:1—5:6*
Gorsa adda addaa*5:7-20*

1 Ana Yaaqoobii tajaajilaa Waaqaatii fi Goottaa keenna Yesuus Kiristoosii irraa, gosa kudhanii lama ta biyya lafaa duudi'itti bittinnoottaneef:
Nageenni isiniif te'u.

Dhugeeffanna'aa Fi Qarummaa

2 Obboleeyyan tiyya! Haga ilaallatama adda addaatiin ilaallatamuun yoo isinitti dhuttelle, akka gammadaatitti fudhadha'a!
3 Sababille haga ilaallatamuun dhugeeffannaa teessanii ciniinnattanee ossiisa akka fidu hin beettan.
4 Haga muumme'ee ciniinnattanee ossiis keessan worra bilchaatee fi guutuu te'e, ka dhidhinna hin qanne akka teetanu isin gootuu ti.

1:1 Mat. 13:55; Mar. 6:3; HuE. 15:13; Gal. 1:19

5 Nami isin keessaa qarummaan dhidhatte yoo jiraate,
Waaqa nama maraaf arjumma'aa fi komii malee kennu
gaafatuu ti! Innille isaaf hin kenna.
6 Ammoo adoo hin mamin dhugeeffanna'aan gaafatuu ti;
nami mamu akka danbalii abbaaya'aa ta qilleensaan asii fi
achi darbantuu ti.
7-8 Nami akkasii, ka yaada lamaatii fi karaa maraan
raafamaa waan te'eef, Goottaa biraa waan tokkolle hin dhag-
gadha jedhee hin eegatin.

Hiyyumma'aa Fi Durummaa

9 Obboleessi gad aanaan, waan Waaqaan ol qabamuuf ifi
jajuu ti!
10 Durummaalle akkuma daraara'aa waan dabartuuf, ob-
boleessi dureessille yoo Waaqi isa gad qabe ifi jajuu ti!
11 Aduun o'a isi'ii ka woxaluun baatee daraaraa qoorsiti;
daraaraan hin harca'a, dansummaan isaalle hin baddi. Akka-
suma dureessille, hujii ifii adoo hujatuu hin bada.

Haga Ilaallatamu'uu Fi Ataabamuu

12 Nami ataabee ciniinnatee ossatu ka badhaadhe. Saba-
bille ataabamee haga ilaallameen duuba, gatii* jiru'uu ka
Waaqi worra isa jaalatuuf waadaa gale hin fudhata.
13 Nami yennaa ataabamu, «Waaqi na ataabe» hin jedhin;
Waaqi hantu'uun hin ataabamu; ifille'eef nama hin ataabu.
14 Ammoo nami martinuu halchuma ifiitiin yennaa sos-
sobamee sobamu ataabama.
15 Achiin duuba, halchaan sun yennaa ulfootte, cubbuu
dhalti; cubbuun sunille, yennaa guddattee geette, du'a dhalti.
16 Obboleeyyan tiyya ta jaalatantane, hin sobamina'a.
17 Arjummaa dansa'aa fi kennansi mijuun mara abbaa ifa
ol-gubba'aa dade, ka akka gaaddisaa garagaggaliis yookiin
jijjiiramiis bira hin jirre biraa dhufa.
18 Nuuti dada isaa maraaf angafa akka teenuuf, Waaqi
fedhii ifiitiin jecha dhuga'aatiin nu uume.

Dhage'anee Hujii Irra Oolchuu

19 Obboleeyyan tiyya ta jaalatantane, tana hubatuu qad-
dan! Nami martinuu dhage'iisaaf ka ariifate, dubbatiisaa fi
aariisaaf ka hin ariifanne te'uu ti;
20 sababille aariin namaa balchummaa Waaqaa hin fiddu.
21 Tanaaf battumma'aa fi bacatiisa hammeennaa mara ifi
irraa balleessa'a; jecha lubbuu teessan fayyisiisaaf hunna
qabu, ka isin keessatti dhaabame san gadhi laafumma'aan
fudhadha'a.
22 Worra jecha hujii irra oolchu te'aa malee, worra dhage'u
qofa teetanee ifi hin sobina'a.

* **1:12** *Gatii:* Kallacha

23 Nami jecha dhage'ee hujii irra hin oolchine ammoo, akka
nama fuula ifii daaw'iti'iin ilaaluu ti;
24 inni ifi ilaalee deemeen duuba, yoosuma maan akka
fakkaatu hin dedha.
25 Ammoo nami Seera Waaqaa ka dhidhinna hin qanne, ka
bilisa baasu hubatee ilaalu, ka ittille ossatu, ka dhage'ee hujii
irra oolchuu fi ka hin deene hujii ifiitiin ka eebbifame hin te'a.
26 Nami, nama dhugeeffannaa qabu ifi seyee, arraba ifii hin
eeganne ammoo ifi soba malee, dhugeeffannaan isaa gatii
hin qaddu.
27 Waaqa Abbaa duratti dhugeeffannaan qullitti'ii fi xurii
hin qanne tana: rakkinna ijoollee abba'aa fi haadha hin
qannee, dubartoota abbaan manaa irraa du'eelle gargaaraa,
xurii biyya lafaa irralle'ee ifi eeggachu'u.

2

Nama Wol Caalchisuu Irraa Ifi Eeggachiise

1 Obboleeyyan tiyya! Goottaa ulfinnaa keenna Yesuus
Kiristoositti dhugeeffannaa eega qabaattane, nama wol hin
caalchisina'a.
2 Nami dureessi tokko qubee worqi'ii keyatee, woyaa
dansaalle uffatee gara wolitti qabama keessanii yoo dhufe,
namichi hiyyeessi woyaa ciccittu'uulle yoo ol seene,
3 isin namicha woyaa dansaa uffate san ulfeessiisaan, «Ati
addee dansaa tana tee'i» jettanee, namicha hiyyeessa saniin
ammoo, «Ati achi dhaabbadhu yookiin as miila kiyya jala
tee'i» yoo jettane,
4 odduu teessanitti nama wol caalchittanee, worra yaada
hama'aan muru te'uu keessanii motii ree?
5 Obboleeyyan tiyya ta jaalatantane, dhage'aa! Waaqi akka
isaan dhugeeffanna'aan dureeyyii te'anuu fi mootummaa
inni worra isa jaalatanuuf waadaa gale san akka dhaalanuuf,
worra biyya lafaatitti hiyyeeyyii te'ane filateeraa motii?
6 Isin ammoo worra hiyyeeyyii ulfinna dhooggitane;
worri isin hacuucu, worri gara kora mura'aa isin harkisu
dureeyyi'ii motii?
7 Maqaa dansaa isin ittiin waamantanu ka faanshessu
isaanii motii?
8 Seera mootummaa Waaqaa akka Barreeffam Woyyichi,
«Ollaa keeti akka ifi jaalattutti jaaladhu» jedhutti, yoo
muummessitane dansaa gootane.
9 Nama yoo wol caalchittane ammoo cubbuu hujjan; akka
yakkaamessa tokkootitti seerri isinitti mura.
10 Nami tokko seera kaan mara eegatee, tokkocha yoo
balleesse, akka waan maraayyuu balleesseetitti yakki itti hin
murama.

11 Ka, «Hin gaarayyeeffatin» jedhettuu, «Hin ijjeesin» waan
jedheef, ati yoo gaarayyeeffatuu dhaddelle, eega ijjeette
yakkaamessa teeteerta.
12 Akka worra seera bilisummaa kennu duratti dhikaatee
muraa dhaggatuu dubbadha'a, hujadhaalle'e.
13 Nama marartii hin qannetti, marartii malee itti hin mu-
ranti; marartiin muraa hin injifatti.

Dhugeeffanna'aa Fi Hujii

14 Obboleeyyan tiyya! Nami tokko, «Ani dhugeeffannaa
qaba» jedhee, hujii dansa'aan dhugeeffannaa ifii yoo hin
mudhisin, maan isaa baati? Dhugeeffannaan akkasii sun isa
fayyisuu hin dandeettii?
15 Obboleeyyan yookiin obboleettoti, waan uffatanuu fi
nyaatanu hin qanne yoo jiraatane,
16 isin keessaa nami tokko, waan le'ii isaaniitiif bar-
baachisu adoo hin kenniniif, «Nageyaan deema'a, hin booj-
jatina'a, quufa'a!» yoo jedheen, maan isaaniif baati?
17 Maarre dhugeeffannaan hujii dansaa hin qanne ta
duute.
18 Nami tokko, «Ati dhugeeffannaa qadda; ani hujii dansaa
qaba» yoo jedhe, ani, «Dhugeeffannaa teeti hujii irraa gar-
gar baasiitii natti mudhisi; anille dhugeeffannaa tiyya hujii
tiyyaan sitti mudhisa» hin jedhaan.
19 Ati Waaqi tokkochi akka jiru hin dhugeeffatta; dansaa
goote! Durriisotille tana hin dhugeessan, sodaataneelle hin
hollatan.
20 Namicha gowwa'a! Dhugeeffannaan huji'iin malee ta
gatii hin qanne* akka teete beekiisaaf dhugaa itti barbaad-
daa?
21 Abbaan keenna Abrahaam ilma ifii Yisihaq, addee ciin-
caan itti ciinceffamu irratti yennaa dhikeesse, huji'iinii motii
ka balchoome?
22 Tanaan dhugeeffannaan isaa hujii isaa woliin hujataa
akka turte, dhugeeffannaalle huji'iin akka muummotte hin
dhaggituu?
23 Barreeffam Woyyichi, «Abrahaam Waaqa dhugeeffate,
dhugeeffannaan isaalle balchumma'atti laakkowante» jedhu
muummowe; innille jaala Waaqaa jedhame.
24 Nami huji'iin malee, dhugeeffannaa qofaan akka hin
balchoonne hin dhaggitan.
25 Akkasuma, Rahaabiin sagaagaltittiille yennaa worra Is-
raa'elii ka ergamee dhufe san fudhattee, karaa dhibi'iin akka
bayanu goote, hujii ifiitiin balchoontee motii?

* **2:20** *Ta gatii hin qanne:* Ta duute

26 Nafi hafuura† hin qanne ka du'e; dhugeeffannaan hujii
hin qannelle ta duute.

3

Arraba Leenjisuu

1 Obboleeyyan tiyya! Isin keessaa nami hedduun barsiisota
hin te'ina'a. Sababille nuuti worri barsiisota teene worra
kaan caalaa muraa akka fudhannu hin beettan.
2 Nuuti martinuu dokonkora hedduu goona; nami dub-
bii ifiitiin hin dokonkorre, nama nafa ifii duudii toowatuu
dande'u, nama miju'u.
3 Fardi akka nu'uuf ajajamu bixaala afaan keessa keenna;
gara feene isa geessina.
4 Me hoboloo guddittii ilaala'a! Hoboloon guddoon adoo
guddo'ootuu, qilleensa jabaalle'een adoo oofantuu, nami
hoboloo oofu shaffisaa diqqaa tokkoon gara fedhe oofa.
5 Akkasuma, arrabille qoqoodama nafaa keessaa waan
diqqaa tokko adoo te'eeruu, waan gugurdo'oon ifi jaja.
Gongomaan guddaan ibidda diqqaa tokkoon attam akka gu-
batu hubadha'a!
6 Arrabille ibidda. Inni qoqoodama nafaa oddu'utti ka
dhaggamu, biyya lafaa ta hammeennaa ti; nafa duudii bat-
teessa; akka ibidda qilee ibiddaa keessaa bayuulle ideensa
le'ii teennaa duudii hin guba; ifille'eef ibidda qile'eetiin gu-
bata.
7 Nami bineensota adda addaa, sinbirroota, bineensota lafa
irra lowu, bineensota bisaan keessaa leenjisuu hin dande'a;
leenjiseeralle'e.
8 Nami arraba leenjisuu dande'u ammoo hin jiru; inni
hadhaa du'aatiin ka guutamee fi hamaa hin toowatanne.
9 Nuuti arrabaan Waaqa Abbaa keenna galateessina,
isumaanuu namoota fakkeenna Waaqaatiin dadamane
abaarra.
10 Afaanuma tokkocha keessaa galataa fi abaarsi baya;
obboleeyyan tiyya! Kun te'uu hin malle.
11 Maddi tokkochi bisaan mi'owuu fi hadhowu hin mad-
daa?
12 Obboleeyyan tiyya! Muki harru'uu midhaan ejersaa,
muki woyni'iille midhaan harru'uu buusuu hin dande'aa?
Akkasuma maddi horaa bisaan nami unu madduu hin
dande'u.

Qarummaa Ol-gubba'aatii Fi Lafaa

13 Isin keessaa qarichaa fi hubataan eennu? Inni le'ii
ifii dansa'aan, waan ifi gadi qabiisaa fi qaroomaan hujuun
mudhisuu ti.

† **2:26** *Hafuura:* Ayyaana

14 Gadhaa keessan keessatti hinaaffaa hadhoottu'uu fi ifi
jaalachuu yoo qabaattane ammoo, ifi hin jajina'a! Dhugaa
irralle'etti soba hin dubbatina'a!
15 Qarummaan akkasii tun ta lafaa, ta ayyaantummaa hin
qannee fi ta durriisaa ti malee, ta ol-gubbaa irraa dhuttee
moti.
16 Addee hinaaffa'aa fi ifi jaalatiis jirtutti hoga'aa fi waan
hantuu maratti jira.
17 Qarummaan ol-gubbaa irraa dhuttu matooma
qulqullitti'i; akkasuma nageellitti'i, qajeeltu'u, ifi kennitu'u,
mararti'ii fi midhaan dansa'aan ta guutante; wol
caalchisiisaa fi kijibille ta keessa hin jirre.
18 Worri nageya buusu, nageya facaasee, midhaan
balchumma'aa wolitti qabata.

4

Biyya Lafaa Woliin Jaalomuu

1 Lolaa fi falmiin odduu teessan jirtu, eessaa dhutte?
Halchaa nafa keessan keessatti wol loltu irraa dhuttii motii?
2 Isin waan tokko hin halchitan, ammoo hin dhaggattanu;
tanaaf nama ijjeettan. Jabaattaneelle woy halchitan, dhag-
gatiisaaf hin dandeettanu; tanaaf wol falmaa wol loltan.
Waan hin daadimanneef, waan barbaaddanu hin dhaggat-
tanu.
3 Yennaa daadimattanulle, gammada foonii irra oolchi-
isaaf, yaada hama'aan waan daadimattanuuf hin dhaggat-
tanu.
4 Isin kolbaa Waaqaaf hin addatanne! Biyya lafaatiin
jaalomuun diina Waaqaa akka nama gootu hin beettanuu?
Tanaaf nami jaala biyya lafaa te'uu halchu, diina Waaqaa hin
te'a.
5 Yookiin Barreeffam Woyyichi, «Waaqi, ayyaana nu keessa
keyeef hin hinaafa» yennaa jedhu, akkasumaan ka dubbatu
isinitti fakkaataa?
6 Waaqi ammoo badhaadha irra caalu hin kenna; tanaaf
Barreeffam Woyyichi,
«Waaqi worra kooru hin morma,
worra gad ifi qabuuf badhaadha hin kenna» jedha.
7 Maarre Waaqaaf ajajama'a; Seexana ammoo morma'a,
innille isin baqata.
8 Gara Waaqaa dhikaadha'a, innille gara keessan hin
dhikaata. Isin cubbaaleyyiin, harka keessan qulqulleef-
fadha'a. Isin worri yaada lamaa, gadhaa keessan qulleef-
fadha'a.
9 Laaleffadha'a, gadda'a, bowa'a! Kolli keessan gara gad-
daa, gammadi keessan gara bowiisaa jijjiiramuu ti.
10 Goottaa duratti gad ifi qaba'a, innille ol isin hin qaba.

Akka Wolitti Hin Murre Ifi Eeggachiise

11 Obboleeyyan tiyya, waan hantuu wol irratti hin dubbatina'a! Nami waan hantuu obboleessa irratti dubbatu yookiin obboleessa ifiititti muru, seera irratti hantuu dubbata, ittille hin mura; ati seera irratti yoo murte ammoo, nama seera irratti muru malee, nama seera hujii irra oolchuu moti.
12 Ka seera baasuu fi murulle Waaquma tokkocha; ka fayyisiisaa fi balleessiisa dande'ulle isuma calla'a; ati ka namatti murtu eennu ree?

Ifi Jajuu Irraa Ifi Eeggachiise

13 Isin worri, «Adha yookiin boru qachaa akkasiitii fi akkasii dhandhee woggaa tokko achi turra, hin daddalanna, bu'aalle keessaa buufanna» jettanu, caqasa'a!
14 Isin waan boru te'u hin beettanu; jiruun teessan maan? Isin akka hurrii yennaa diqqo'oof mudhattee deebitee badduu ti.
15 Addee san, «Yoo Goottaan jedhee fi yoo jiraanne, kana yookiin san hin goona» jedhuu maltane.
16 Amma ammoo isin hin koortan, ifille hin jajjan; ifi jajuun akkasii duudiin hantu'u.
17 Nami waan dansaa godhiisa adoo beekuu, hin goone, godhuu dhabiis isaa cubbuu itti teeti.

5

Ifi Eeggachiisa Dureeyyi'iif Kenname

1 Amma isin dureeyyiille caqasa'a! Gaddi waan isinitti dhufaaruuf, wiiccifadha'aa bowa'a.
2 Karri teessan alootteerti; woyaan teessanille bili'iin* nyaatanteerti.
3 Worqi'ii fi meetiin† teessan ciilteerti; ciilli isaanii kun isin irratti dhugaa hin baya, akka ibiddaalle foon nafa keessanii hin nyaata. Guyyoota gara muumme'ee kana keessatti karra wolitti qabattaneertan.
4 Caqasa'a! Worra fichaa keessan haamaa ooleef mindaan isin kaffaluu dhaddane isin irratti iyyiisatti jira; Goottaan Waan Mara Dade iyyansa isaanii dhage'eera.
5 Isin qanani'ii fi gammadaan lafa irra leetaneertan; guyyaa itti qalantanuuf ifi gabbifattaneertan.
6 Isin nama balchaa isin hin morminetti murtanee ijjeettaneertan.

Rakkinna Keessatti Ossatuu

7 Obboleeyyan tiyya! Haga Goottaan deebi'ee dhufutti ossadha'a. Qonnaan bulaan tokko haga latti isaa bokkeya

* **5:2** *Bili'iin:* Qooqqanna'aan † **5:3** *Meetiin:* Birriin sibiilaa

matoomaatii fi eege'ee dhaggattutti ossataa, midhaan gatii-qabeessa fichaan isaa kennu, akka inni eegatu ilaala'a.

8 Isinille akkasuma ossadha'a! Guyyaan Goottaan dhufu waan dhikaatteef, gadhaa keessan jabeeffadha'a.

9 Obboleeyyan tiyya! Akka isinitti hin muranne wolitti hin gungumina'a! Kunoo yennaan abbaan mura'aa dhufu geetteerti.

10 Obboleeyyan tiyya! Marroo rakkatiisaatii fi ossatiisaa, raagota maqaa Gootta'aatiin dubbatane akka fakkeennaatitti fudhadha'a!

11 Worra ciniinnatee ossaa ture san, nuuti akka worra badhaadheetitti isaan ilaalla. Iyoob attam akka ciniinnatee osse dhageettaneertan; muummee irratti waan Goottaan godhe dhaggitaneertan; sababille Goottaan marara'aa fi gadhi-laafessa.

12 Obboleeyyan tiyya! Waan mara caalaa hin kakatina'a! Ol-gubba'aan yookiin lafaan yookiin waan dhibiille'een hin kakatina'a! «Eetiin» teessan eeti, «Waawwoon» teessan waawwoo teetuu ti. Yoo akkas hin te'in, isinitti hin muranti.

Daadimata Dhugeeffanna'aa

13 Odduu teessan nami rakkatiisatti jiru jiraa? Inni daadimatuu ti! Nami gammadeeru jiraa? Inni faaruu galataa faarfatuu ti.

14 Odduu teessan nami dhibameeru jiraa? Inni jaarsolee wolde'a kiristaanaa waammatuu ti; isaan maqaa Gootta'aatiin zayitii issanee isaaf daadimatanuu ti.

15 Daadimannaan dhugeeffanna'aan godhantu dhibamaa hin fayyitti; Goottaalle dhibee irraa isa hin fayyisa; yoo cubbuu hujee jiraatelle araarri hin kennamaaf.

16 Tanaaf akka dhibee irraa fayyitanuuf, cubbuu teessan wolitti himadha'a, woliifille daadimadha'a! Daadimannaan nama balcha'aa hunnaametti'ii fi bu'aa qabeetti'i.

17 Eliyaas namuma akka keennaatiiyyu; akka bokkeenni hin roonne yennaa jabeesse daadimate, woggaa sadii fi ji'a jaa lafa sanitti bokkeenni hin roonne.

18 Yennaa inni deebi'ee daadimate ammoo, gubbaan bokkeya kennitee, lattille midhaan baache.

19 Obboleeyyan tiyya! Isin keessaa nami tokko dhugaa irraa goreeruun, nami dhibiin dhuga'atti yoo isa deebise,

20 ka nama cubbaalessa cubbuu irraa deebisu, lubbuu nama cubbaalessaa du'a irraa fayyisee, cubbuu heddu'uufille akka inni araara dhaggatu akka godhe beekuu ti.

5:14 Mar. 6:13 **5:20** 1 Phex. 4:8

Ergaa Pheexroos Erge
Ta qaraa
Seensa

Ergaan Pheexroosii ta qaraa Kiristaanota ergaa tana keessatti, «Kolbaa Waaqaaf fowante» jedhamanu, ka biyya Asiyaa diqqittii gara kaabaa keessatti bittinnowaneef barreeffante. Yaadi guddaan ergaa tanaa, worra isii dubbifatu ka sababa dhugeeffanna'aatiif miidha'aa fi rakkoon irra geette jajjabeessiisa. Barreessaan Oduu Gammadaa ta Yesuus Kiristoosii, ta du'a isaa, du'aa ka'a isaatii fi waadaa deebi'ee dhufiisa isaa hintu akka qaabatanu godhiisaan isaan jajjabeessa. Inni akka isaan fakkeenna jireenna Yesuus Kiristoosii ilaaliisaan, rakkoo ossataan fudhatanu yaadachiisa; kanumatti aansee, rakkinni qulqullinna dhugeeffannaa isaanii akka haga ilaaluu fi «Guyyaa Yesuus Kiristoos mudhatu» gatii isaaniif malte akka fudhatanu hubachiisa.

Barreessaan rakkinna keessatti isaan jajjabeessiisa biratti, worri Kiristoos hordofu akka le'uu maletti akka le'anu worra dubbifatu yaadachiisa.

Haadhoo Dubbi'ii

Seensa*1:1-2*
Yaadannoo fayyisiisa Waaqaa*1:3-12*
Woyyumma'aan le'iisaaf gorsa kenname*1:13–2:10*
Yennaa rakko'oo waan Kiristaana irraa eeggatamu*2:11–4:19*
Ifi gad qabiisaa fi tajaajila Kiristaanaa*5:1-11*
Yaada buufataa*5:1-11*

1 Ana Pheexroosii ergamaa Yesuus Kiristoosii irraa:

Worra Waaqaa fowantane ka biyya jirtanuu baatanee kutaa biyya Phonxoosiititti, Galaatiya'aatitti, Qaphadooqiya'aatitti, Asiya'aatii fi Bitaaniya'aatitti bittinnoottanee jirtanu,

2 ka akkuma Waaqi Abbaan duraanuu karoorfatetti filantanee, Yesuus Kiristoosiif ajajamiisaa fi dhiiga isaatiin qulqulloomiisaaf Ayyaana Woyyichaan woyyoontaneef:

Badhaadhii fi nageenni isiniif fakkanu.

Addii Jiraattuu

3 Waaqa Abbaa Goottaa keenna Yesuus Kiristoosiitiif galanni te'u! Inni marartii ifii guddo'oon du'a keessaa ka'iisa Yesuus Kiristoosiitiin addii jiraattuu tanatti akka jiraannuuf haareya godhee nu uumateera.

4 Akkasuma inni karra guddoo hin banne, yookiin
hin aloonne, yookiin hin dulloonne Ol-gubba'atti isiniif
qopheesseera.
5 Kun isin worra karaa dhugeeffannaa fayyinna bara
muumme'eetitti mudhatuuf qophowee jiruuf, hunna
Waaqaatiin eegantanee jirtanuuf te'a.
6 Amma yennaa gabaaddu'uuf haga ilaallatama gara
garaatiin gadditanulle, marroo waan kanaa guddoo
gammada'a.
7 Worqiin badduuyyuu, ibiddaan haga ilaallatanti; dhuge-
effannaan teessan ammoo ta worqii caalaa gatii guddo'oo,
ta dhuga'aa te'uu isi'ii mirkaneessiisaaf ilaallachaan tun isin
dhaqqaddi. Achiin duuba guyyaa Yesuus Kiristoos deebi'ee
mudhatu galata, ulfinnaa fi leelloo dhaggattan.
8 Isin isa dhagguu dhaddanulle isa hin jaalattan; isin amma
isa dhagguu dhaddanulle, isatti dhugeeffattanee gammada
gudda'aa fi ulfinna hagana jedhamee hin himanneen gam-
maddan.
9 Sababille fayyinna lubbuu teessanii, ka dhugeeffanna'aan
eeggattanu fudhattan.
10 Raagoti badhaadha Waaqi isiniif kennu kana raagane,
fayyinna kana akka maltetti qoranna'aa fi qu'annaa godha-
neeran.
11 Ayyaanni Kiristoosii ka isaan keessa jiru, rakkoo Kiris-
toos dhaqqadduu fi saniin duubatti ulfinna inni dhaggatu
dursee waan isaanitti beessiseeruuf, yennaan tun yoomii fi
attam akka muummottu qorqoraa turane.
12 Raagoti tun isiniif malee, mataa ifiitiif akka hin tajaajilin
Waaqi isaanitti mudhiseera. Kun hunna Ayyaana Woyyicha
Ol-gubbaa irraa ergameen karaa worra Oduu Gammadaa lal-
labuutiin isinitti himame. Waan kana ergantooti Waaqaatuu
hubatiisaaf halchaneeran.

Woyyumma'aan Le'uu

13 Tanaaf, waan gootanuuf qalbii teessan qopheessa'a;
worra ifi qabatu te'a'a; addii teessan guutuma guutu'utti bad-
haadha yennaa Yesuus Kiristoos mudhatu isiniif kennamutti
godhadha'a.
14 Akka ijoollee ajajantuu te'aa malee, halchaa badduu
durii ta adoo hin beekin leetanu hin hordofina'a.
15 Ammoo Waaqi isin waame woyyuu akkuma te'e, isinille
waan gootanu duudi'iin woyyuu te'a'a.
16 Barreeffam Woyyichi, «Ani woyyuu waan te'eef isinille
woyyuu te'a'a» jedha.
17 Waaqa nama adoo wol hin caalchisin, nama maraafuu
akka hujii isaatitti muru «Abbaa» jettanee ka waantanu yoo

teetane, biyya lafaa ta akka keessumma'aa irra jirtanu tanatti isa sodaataa le'a'a.
18 Jireenna abbootii teessan irraa isinitti tare, ka woy hin baane, waan badu ka akka meeti'iin* yookiin worqi'iitiin akka hin wodamin, isinuu hin beettan.
19 Isin dhiiga Kiristoosii, ka gatii guddo'oo, ka akka dhiiga korbeessa komi'ii fi dhidhuu hin qanneetiin wodantaneertan.
20 Inni biyyi lafaa tun adoo hin dadamin duraanuu Waaqaan fowamee, bara muumme'eetitti isiniif jedhee mudhifame.
21 Isin karaa isaatiin, Waaqa isa du'a keessaa kaasee ulfinna isaa kenne dhugeeffattane; maarre tanaaf dhugeeffanna'aa fi addiin teessan Waaqatti godhattane.
22 Isin dhuga'aaf ajajamiisaan ifi qulqulleessitanee, worra dhibiille jaalala dhuga'aatiin jaalattaneertan; maarre gadhaa tokkochaan guddisa'aa wol jaaladha'a.
23 Isin karaa jecha Waaqaa jiraata'aa fi bara baraan jiraatuutiin, sanyii baddu adoo hin te'in sanyii hin banne irraa lammoo dhalattaneertan.
24 Sababille Barreeffam Woyyichi
«Nami foon uffate duudiin akka marraa ti;
ulfinni isaalle akka daraaraa badda'aa ti;
marri hin qoora; daraaraalle hin harca'a.
25 Jechi Waaqaa ammoo haga bara baraa le'a.
Jechi Oduu Gammadaa ka isiniif lallabamelle kana» hin jedha.

2

Dhakaa Jiraata'aa Fi Kolbaa Woyyittii

1 Yoona hammeenna duudii, maltummaa duudii, kijibummaa, hinaaffa'aa fi hamii duudii irraa ifi fageessa'a.
2 Akkuma daa'immaan reef dhalatte aanan barbaaddu, isinille gara fayyinnaa akka ittiin guddattanu aanan Ayyaanticha hin caamolamin* dharra'a'a.
3 Isin akka Goottaan arjaa te'e waan beettaneertanuuf tana hin gootan.
4 Maarre gara dhakaa jiraata'aa, gara Goottaa Yesuusii dhikaadha'a; Inni dhakaa namaan tuffatamee Waaqaan filatamee gatii guddoo qabu.
5 Isin hayyoota woyyuu te'uuf, ciincaa ayyaanaa ka karaa Yesuus Kiristoosiitiin Waaqa duratti fudhatama qabu dhikeessiisaaf, akka dhakaa jiraata'aa ijaarsa galma ayyaanaatiif te'a'a.

* **1:18** *Meeti'iin:* Birrii sibiilaatiin Barumsa Ayyaanticha qullicha
* **2:2** *Aanan Ayyaantichi hin caamolamin:*

6 Barreeffam Woyyichi,
«Kunoo, dhakaa roga ijaarsaa ka filatamee fi ka gatii guddo'oo
qachaa Xiyoonii keessatti hin dhaaba;
nami isatti dhugeeffattu tokkolle hin qaanowu» jedha.
7 Isin worra dhugeeffattanuuf dhakaan kun dhakaa gatii
guddo'ooti; worra hin dhugeeffanneef ammoo,
«Dhakaan worri mana ijaaru tuffate,
dhakaa dhakaa maraa caalaa barbaadamu te'e» jedha.
8 Akkasuma Barreeffami Woyyichi dhibiin,
«Dhakaan nama gufachiisu,
rassaa nama jissu hin te'a» jedha.
Isaan Jecha Waaqaatiif waan ajajamuu dhabaneef hin gufatan. Kun duraanuu waan isaaniif yaadameeru.
9 Isin ammoo sanyii fowante, hayyoota mooti'ii, kolbaa woyyittii, kolbaa Waaqaa teetanee, baasa hujii Waaqaa akka lalladdanuuf, inni dukkana keessaa gara ifa baasaa isin waame.
10 Tanaan qara isin kolbaa Waaqaatii moti; amma ammoo kolbaa isaa ti; tanaan qara isin marartii Waaqaa hin dhagganne, amma ammoo marartii isaa dhaggattaneertan.

Tajaajiltoota Waaqaa

11 Obboleeyyan tiyya! Biyya lafaa ta akka ormaatii fi keessumma'aa irra leetanu tana keessatti, halchaa foonii ta lubbuu teessan aatu irraa akka fagaattanu isin maganni-fadha.
12 Worri Yihudoota hin te'in akka isin hantuu godhaartanuutitti isin himatanulle, hujii dansaa teessan dhagganee guyyaa dhufa Waaqaa akka isa galateeffatanu, isaan wodhakka'atti amala dansa'aan le'a'a.
13 Gootta'aaf jedha'aatii lafa tanatti worra baallii qabu maraaf: mootii moototaa ka baallii ol aantuu qabuuf,
14 yookiin bulchitoota biyyaa ka akka yakkaameyyii adabanuu fi worra dansaa godhanu akka galateeffatanuuf, mootii moototaa biraa ergamaneef ajajama'a.
15 Sababille Waaqi akka isin waan dansaa hujaa, haasowa worra gowwoole'ee afaan qabachiittanu barbaada.
16 Akka worra bilisaa, Waaqaaf garboolee te'aatii le'aa malee, bilisummaa teessan gollata waan hantu'uu hin godhatina'a.
17 Nama duudii ulfeessa'a; dhugeeffattoota jaaladha'a; Waaqa sodaadha'a; mootii ulfeessa'a.

Fakkeenna Rakkoo Kiristoosii

18 Isin worri garbooleen goottota teessaniif ulfinnaan ajajama'a; goottota dansa'aa fi qajeelota calla'aaf adoo hin te'in, hamaaleyyi'iifille ulfinnaan ajajama'a.

19 Waaqaaf jettanee, rakkoo sababa malee isin dhaqqaddu
yoo ossitane, inni isin hin eebbisa.
20 Hantuu gootaneef dikantanee yoo ossitane, galata maan
qaddan ree? Ammoo dansaa gootanee rakkoo fudhattanee
yoo ossitane, Waaqi isin hin eebbisa.
21 Waaqi waan kanaaf isin waame; Kiristoos ammoo isiniif
rakkatee isa faana akka horddottanu fakkeenna isiniif te'e.
22 Inni ijjumaa cubbuu hin hunye; sobille afaan isaa
keessaa hin baane.
23 Inni yennaa arraffame deebisee hin arrassine; yen-
naa rakkate, Waaqa muraa qajeeltuu murutti addii godhate
malee, isaan hin sossodaachinne.
24 Akka nuuti cubbu'uuf duunee balchumma'aan leenu,
Kiristoosinuu cubbuu teenna nafa ifiitiin fannoo irratti
ba'ate; isin madaa isaatiin fayyitaneertan.
25 Isin akka hoolee karaa irraa baddee joonjaa turtane;
amma ammoo gara tisse'ee fi eegaa lubbuu teessanii deebi-
taneertan.

3

Haadhotii Manaatii Fi Abbootii Manaa

1 Akkasuma isin haadhotiin manaa, abbootiin manaa
teessan gariin, Jecha Waaqaatitti ka hin dhugeeffanne tee-
tulle, isin waan tokko adoo hin dubbatin amala isin mud-
hittanuun booji'amanee dhugeeffatan fa'a te'a, isaaniif aja-
jama'a.
2 Sababille isaan qulqullumma'aa fi amala dansaa keessan
yennaa dhaggane tana godhan.
3 Shaggummaan teessan waan alaan mudhatuun mataa
dhowatiisaan, worqii naqatiisaan, yookiin woyaa gatii
guddo'oo uffatiisaan ifi seefatiisaan hin te'in.
4 Ammoo shaggummaan teessan, ka ayyaanni qajeela'aa
fi sirnaamessi Waaqa duratti gatiin isaa guddaa te'e keessa
jiru, ka yennaa mara hin banne, seefata keessa nafa keessanii
te'uu ti.
5 Bara durii haadhotiin manaa ta woyyoonte, ta addii ifii
Waaqatti godhatte, abbootii manaa ifiitiif ajajamaa ifi seefat-
teerti.
6 Isaan akkuma Saaraan Abrahaamiin, «Goottaa kiyya» jed-
haa ajajanteef ajajamane. Isinille amma dansaa godhaa
waan tokkolle yoo sodaatuu dhaddane ijoollee isi'ii ti.
7 Akkasuma isin abbootiin manaa, akka haadhotiin manaa
teessan isin caalaa dadhaddu'uu isi'iif beeka'aatii woliin
le'a'a; ulfinna isaaniif kenna'a; sababille isaan isin woliin
badhaadha jiru'uu ka Waaqi kennu dhaggatan. Yoo akkas
gootane wonni daadimata keessaniif gufuu te'aa hin jiraattu.

Dansaa Hujiisaan Rakkoo Fudhatuu

8 Muummee irratti, isin duudiin yaada tokkoon wolii
gala'a; woliif dhiiga'a; akka obboleeyyanii wol jaaladha'a;
arjoole'ee fi worra ifi gad qabu te'a'a.
9 Eebbisa'a malee, hammeenna hammeennaan, arraba
arrabaan hin deebisina'a; sababille isin waan akkasii kana
godhiisaan eebba akka dhaaltanuuf waammantane.
10 Barreeffam Woyyichi,
«Nami jiruu barbaaduu fi
bara dansaa dhagguu fedhu,
arraba ifii hantuu dubbatiisa irraa,
hidhii ifii soba dubbatuu irraa dhooggatuu ti.
11 Inni hammeenna irraa garagalee dansaa godhuu ti.
Nageya barbaaduu ti; hordofatuutille'e.
12 Ilti Gootta'aa gara worra balchootaa ilaalti;
gurri isaalle daadimata isaanii hin dhage'a;
worra hantuu godhutti ammoo nyaara guura» jedha.
13 Waan dansaa godhiisaaf yoo hinaattane ka isin irratti
hantuu huju eennu?
14 Waan dansaa hujiisaan rakkoo yoo fudhattanelle eebba
hin dhaggattan; sossodaachisiisa namaa hin sodaatina'a; hin
raafaminaalle'e.
15 Kiristoos ammoo akka Gootta'aatitti adda baasa'aatii
ulfeessa'a. Marroo addii isin keessa jirtuu, nama isin gaafatu
maraaf deebii kenniisaaf yennaa maraa ka qophoottane
te'a'a.
16 Ammoo deebiin teessan qajeelumma'aa fi kabajja'aan
teetuu ti. Ka Kiristoosii waan teetaneef, amala dansaa
keessan worri hammeessee dubbatu hantuu dubbataneen
akka qaanowanu wodanaa dansaa qabaadha'a.
17 Yoo fedha Waaqaa te'e, hantuu hujiisaan rakkinna fud-
hatu'uu mannaa, waan dansaa hujaa rakkinna fudhatuu
woyya.
18 Kiristoos gara Waaqaa nu dhikeessiisaaf jedhee, adoo
balchaa te'ee jiruu, nu worra balchummaa hin qanneef
sababa cubbuu teennaatiif, yennaa maraaf yennaa takkatuu
du'e. Inni fooniin du'ee ayyaanaan ammoo jiraataa te'e.
19 Inni Ayyaanuma saniin dhaqee ayyaanota* mana hidhaa
keessa jiranuuf lallabe.
20 Ayyaanoti mana hidha'aa keessa jiranu sun, bara Nohi
hoboloo guddittii ijaarrate adoo Waaqi ossataan isaan eegi-
isatti jiruu worra ajajama didane. Worri bisaan badi'ii irraa
hafe, nama saddeet ka hoboloo guddittii keessa seene qofa.
21 Bisaan kun fakkeenna cuuphama amma isin fayyisuu ti;
cuuphami kunille xurii nafaa dhiqatiisa adoo hin te'in, gaaffii

* **3:19** *Ayyaanota:* Lubbuu

wodanaa qullicha dhaggatiisaaf gara Waaqaa dhikaattu. Innille karaa du'aa fi ka'a Yesuus Kiristoosiitiin isin fayyisa.

22 Kiristoos amma gara ol gubba'aa dhaqee maddii midda Waaqa Abba'aatitti tee'eera; ergantooti Waaqaa, worri baallii qabuu fi hunnooti, baallii isaa jala jiran.

4

Akka Fedha Waaqaa Le'uu

1 Eega Kiristoos nafa ifiitiin rakkate, isinille akka nama meya woraanaa hidhatee yaada kanaan jabaadha'a; sababille nami nafa ifiitiin rakkatu cubbuu dhiiseera.

2 Haganaa achi bara le'ii isaa ta lafa irraa, akka halchaa foonii adoo hin te'in akka fedhii Waaqaa le'uu qaba.

3 Tanaan qara barri isin akkuma worri Yihudoota hin te'in huju: baalagumma'aan, halchaa baddu'uun, machi'iin, akka malee nyaataa caaqu'uun, akka malee uniisaa fi waaqonfannaa farra teete waaqota dharaa waaqonsu'uun dabarsitane hin geya.

4 Amma lansooti teessan ta durii waan isin isaan woliin samaamuruu dhaddaneef maadeffatanee, isin arrassan.

5 Isaan ammoo waan godhane kanaaf, Waaqa worra jiruu fi du'etti muriisaaf qophoweef, deebii mataa ifii hin kennan.

6 Tanaaf Oduun Gammadaa worra du'anelle'eef lallabante; akka kanaan akkuma nama maratti murante nafa isaaniititti hin muranti; ayyaanaan ammoo akka Waaqi jiraatutti jiraatan.

7 Muummeen waan maraa dhikaatteerti; tanaaf akka daadimatiisa dandeettanu, worra ifi qabatuu fi dammaqe te'a'a.

8 Jaalalli cubbuu hedduu waan golluuf, waan duudii caalaa gadhaa tokkoon wol jaaladha'a.

9 Adoo hin gungumin keessummummaa wol fudhadha'a.

10 Akka toowataa addatamaa kennansa Waaqaa ka adda addaa hujii irra oolchu tokkoo, tokko tokkoon keessan kennansa adda addaa ka Waaqa irraa fudhataneen wol tajaajila'a.

11 Nami lallabu akka Jecha Waaqaatitti lallabuu ti; ka tajaajilu hunna Waaqi isaaf kenneen tajaajiluu ti; maarre Waaqi waan duudi'iin karaa Yesuus Kiristoosiitiin hin galateeffama. Isaaf ulfinnii fi hunni baraa haga bara baraatitti te'u! Ameen.

Yennaa Rakko'oo Ossatuu

12 Obboleeyyan tiyya! Rakkoon jadduun ta akka ibiddaa guddu haga isin ilaaliisaaf yoo isin dhaqqadde, wonni teetee hin beenne akka isin irra dhaqqaddeetitti hin baaseffatina'a.

13 Addee akkasii yennaa Kiristoos ulfinna ifiitiin mudhatu gammadi keessan guddaa akka te'u, rakkoo isaa worra qoodamu waan teetaneef gammada'a.
14 Maqaa Kiristoosiitiif yoo arraffantane, Ayyaanni ulfinnaa, Ayyaanni Waaqaa waan isin irratti foorfatuuf isin worra badhaadhe.
15 Isin keessaa nami rakkoo fudhatu tokko, nama ijjeesee yookiin hatee yookiin yakkee yookiin waan isa hin galchine keessa galiisaan rakkoo hin fudhatin.
16 Kiristaana waan te'eef nami rakkinna fudhatu yoo jiraate, marroo maqaa Kiristoosiitiif Waaqa galateeffatuu ti malee, hin fokkifatin.
17 Guyyaan muraan jalqabantu geetteerti; muraan tun worra mana Waaqaa keessa jiru irratti jalqabanti. Eega muraan nu irratti jalqabantu teete, muummeen worra Oduu Gammadaa ta Waaqaatiif hin ajajannee maan te'itti ree?
18 Barreeffam Woyyichi,
«Nami balchaanuu eega rakko'oon fayyu teete,
nami Waaqa malee jiraatuu fi
cubbamaan attam te'uu jira ree?» jedha.
19 Maarre worri akka fedha Waaqaatitti rakkatu, ifi Abbaa dadaa addatama'atti magannee kennatee, waan dansaa ittuma hujuu ti.

5

Gorsa Worra Kolbaa Waaqaa Bulchuuf Kenname

1 Ani akkuma isaanii jaarsi wolde'a Kiristaanaa, dhugaa bayaan rakkinna Kiristoosii, akkasuma ulfinna Kiristoosii ka mudhatu'uu jiru ka qoodamu, jaarsolee wolde'a kiristaanaa ta wodhakkaa teessan jirtu gorsa.
2 Hoolee Waaqaa ta Waaqi akka tissitanuuf isinitti kenne hunnaan adoo hin te'in akka Waaqi barbaadutti, fedhii teessaniin tissa'a; bu'aa nama irraa dhaggatiisaaf joljoliisaan adoo hin te'in, halchaa tajaajiliisaaf qaddanuun te'uu ti.
3 Akkasuma hoolee saniif fakkeenna te'iisaan malee, hoolee tika keessan jala jirtu irratti goottomiisaan hin te'in.
4 Yennaa tisseen guddaan mudhatu, kallacha ulfinnaa ka ijjumaa hin banne hin fudhattan.
5 Akkasuma isin dargaggooti jaarsole'eef ajajama'a. Isin martinuu ifi gad qabiisa akka woya'aa uffadha'aatii wol tajaajila'a. Barreeffam Woyyichi, «Waaqi worra kooru hin morma; worra gad ifi qabuuf ammoo badhaadha hin kenna» jedha.
6 Maarre Waaqi yennaa ifii murteessetti akka isin ol qabu, harka Waaqa hunnaamessaa jalatti ifi gad qaba'a.

7 Waan Waaqi isiniif yaaduuf, waan isin yaachisu duudii
isa irratti gata'a.
8 Gumeeffadha'a; dammaqa'a! Diinni keessan Seexanni,
akka neenqa waan liqinsu barbaadee dhangaa dhowuu,
adaala keessan garmaama.
9 Obboleeyyan teessan ta biyya lafaa duudii keessa jirtu,
rakkoo akkasii akka fudhatu beeka'aatii, dhugeeffanna'atti
jabaadha'aatii Seexana morma'a.
10 Yennaa diqqoo rakkattaneen duuba ammoo, Waaqi ab-
baan badhaadha duudi'ii, ka karaa Kiristoosiitiin ulfinna
isaa ka bara baraa akka qoodantanuuf isin waame, inninuu
akka duriititti isin deebisee, isin utubee, isin jabeessee hin
hundeessa.
11 Hunni bara baraa haga bara baraa isaaf teetu! Ameen.

Nageya Muumme'ee

12 Ani karaa Silwaanosii akka dhugeeffataa
addatama'aatitti laakkowuutiin ergaa gabaadduu tana isiniif
barreesseera; ani isin gorsiisaa fi kun badhaadha Waaqaa
dhugicha akka te'e dhugaa bayiisaaf jedhee barreesse.
Badhaadha Waaqaa kanatti jabaadha'aa dhaabbadha'a.
13 Wolde'i kiristaanaa ka biyya Baabilonii keessa jiru, ka
akkuma keessan filame nageya isinii dhaama; ilmi kiyya
Maarqoosille nageya isinii dhaama.
14 Jaalala kiristaanumma'aatiin wol sunqataa nageya wol
fuudha'a.
Nageenni isin worra ka Kiristoosii teetane maraaf te'u.

Ergaa Pheexroos Erge
Ta Lammeesso'oo
Seensa

Ergaan Pheexroosii ta lammeesso'oo, kiristaanota durii ka lafa adda addaa jiranuuf barreeffante. Yaadi guddaan ergaa tanaa, hujii badduu barsiisota dharaatii fi jiruu baalagumma'aa ta barsiisa isaanii irraa dhuttu mormiisa. Rakkoo kaate tanaaf wonni fala te'u, karaa barumsa worri Yesuus ila ifiitiin dhaggee fi inni barsiisuun gurra ifiitiin dhage'e dabarseetiin, marroo Waaqaatii fi Goottaa Yesuus Kiristoosii beekkumsa qabatamaa te'e dhaggatiisa. Barreessaan kitaaba kanaa, keessumattuu barsiisa dharaa worra Kiristoos deebi'ee hin dhufu jedhuu irratti xiyyeeffateera. Inni waan kana ilaalchisee yennaa dubbatu, «Deebiin Kiristoosii wonni turtuuf, waan Waaqi nami duudiin cubbuu irraa akka deebi'u malee, nami tokkolle akka badu hin barbaanneef» jedha.

Haadhoo Dubbi'ii

Seensa*1:1-2*
Waamamiisa Kiristaanaa*1:3-21*
Barsiisota dharaa*2:1-22*
Deebi'ee dhufiisa Kiristoosii*3:1-18*

1 Ana Simoon Pheexroosii, tajaajila'aa fi ergamaa Yesuus
Kiristoosii te'e irraa:
Worra karaa balchummaa Waaqa keennaatii fi fayyisaa
keenna Yesuus Kiristoosiitiin, dhugeeffannaa gatii guddo'oo,
tama akka nuuti dhaggannee dhaggattaneef:
2 Waaqaa fi Goottaa Keenna Yesuus Kiristoos beekiisaan,
badhaadhaa fi nageenni isiniif fakkanu.

Waamichaa Fi Filiisa Waaqaa

3 Waaqa ulfinnaa fi dansummaa ifiitiin nu waame beekiisaan, hunni Waaqummaa isaa, waan jiruu teennaa fi ayyaantummaa dhuga'aatiif* nuu barbaachisu duudii kenniteerti.
4 Ulfinnaa fi dansummaa isaatiin, waadaa isaa ka akka
malee gudda'aatii fi ka gatii gudda'aa dhagganneerra; karaa
waan kanaatiin, sababa halchaa baddu'uutiin ta kaate, badii
biyya lafaa keessa jirtu jalaa baatanee, amala Waaqumma'aa
worra qoodamu teetaneertan.
5 Sababa kanaaf, dhugeeffannaa irratti dansummaan akka
dabalantu, dansummaa irratti beekkumsa,

* **1:3** *Ayyaantumaa dhuga'aatiif:* Nama Waaqaa akka teenu

6 beekkumsa irratti ifi qabatiisa, ifi qabatiisa irratti ciniinnatanee ossiisa, ciniinnatanee ossiisa irratti nama Waaqaa te'iisa,
7 nama Waaqaa te'iisa irratti, akka obboleeyyanii woliif yaadiisa, akka obboleeyyanii woliif yaadiisa irratti jaalala nama maraa qabaadha'a.
8 Wonni kun isin keessa jiraattee heddataa yoo deente, Goottaa keenna Yesuus Kiristoos beekiisaan, akka isin worra woy hin baanee fi midhaan hin buunne akka hin teene isin hin eega.
9 Nami waan kana hin qanne ammoo, nama fagoo hin dhagginee fi balla'a; inni cubbuu durii irraa qulloomuu ifii dedheera.
10 Tanaaf obboleeyyan tiyya! Waamamiisaa fi filamiisa keessan mirkaneessiisaaf, worra caalchittanee dharraatanu te'a'a; tana yoo gootane dhugeeffannaa teessan irraa ijjumaa hin jiddanu.
11 Akka kanaan, gara mootummaa Goottaa keennaatii fi fayyisaa keenna Yesuus Kiristoosii, ta bara baraatitti akka galtanu middi guutuun isiniif hin kennama.
12 Maarre isin amma waan kana beettanee, dhugaa qabattaneen jabaattanee jiraattanulle, ani yennaa maraa waan kana isin yaadachisiisa hin lakkisu.
13 Ani haga jiruu keessummumma'aa tanaan jiru, yaada keessan dammassuun kiyya sirrii te'ee natti mudhata.
14 Sababille Goottaan keenna Yesuus Kiristoos akka natti mudhisetti jiruu lafa tanaa dafee lakkisee akka deemu hin beeka.
15 Ani deemeen duubale'etti, waan kana duudii akka isin yennaa mara qaabattanu godhu'uuf hin jabaadha.

Dhugaa Baatota Ulfinna Kiristoosii Ila Ifiitiin Dhaggite

16 Nuuti hunnaa fi deebi'ee dhufiisa Goottaa keenna Yesuus Kiristoosii yennaa isinitti beessinne, guddinna isaa iluma teennaan dhaggineeti malee, mammaassa beekkumsa namaatiin dadame irratti hundoonneetii moti.
17 Inni qoonqoon, «Kun Ilma kiyya ka ani jaaladhu, ani isatti guddoo gammadeera» jettu ulfinna gudda'aan yennaa dhutte, Waaqa Abbaa irraa guddinnaa fi ulfinna fudhateera.
18 Yennaa isa woliin gaara woyyicha gubbaa jirru, nuutinuu qoonqoon tun ol-gubbaa irraa dhuttuun dhageenneerra.
19 Maarre dubbiin raagoti dubbatane irra caalaa nuu mirkanootteerti. Isin haga boruun dayya'ee bakkalchi ganamaa gadhaa keessan keessatti bawutti, dubbii tana akka ifa addee dukkanaatitti ifuuf xiyyeeffannaa kennitanu, dubbii

1:18 Mat. 17:1-5; Mar. 9:2-7; Luq. 9:28-35

raagoti dubbatte tanaaf yoo xiyyeeffannaa kennitane dansaa gootan.

20 Waan duudi'iin dura, dubbii raagaa ta Barreeffama Woyyicha keessa jirtu, eennulle yaada ifiitiin hiikiisaaf akka hin dandeenne hubatuu qaddan.

21 Sababille dubbiin raagaa worra Ayyaana Woyyichaan sooreffameen Waaqa irraa dhutte malee, ijjumaa fedha namaatiin hin dhunne.

2

Barsiisota Dharaa

1 Akkuma tanaan qara raagoti dharaa kolbaa oddu'utti ka'ane, barsiisoti dharaa isin oddu'utti hin ka'an. Isaan akka barsiisi dharaa ka badii fidu dhokaataan babadhatu godhan; Goottaa isaan wodelle mormatanee, badii ariifattuu ifi irratti fidan.

2 Namooti hedduun karaa isaanii fokkisiisaa hordofan; waan isaan godhanuun ta kaate karaan dhuga'aa hin arraffama.

3 Barsiisoti dharaa tun joljolummaa ifiitiin mammaassa ifuma keessaa fuudhaa dubbataa isin irraa nyaatan. Muraan bara duriitiin jalqaddee isaanii qophootteerti. Badiin isaaniille rattee hin jirtu!

4 Waaqi yennaa ergantooti isaatuu cubbuu hujane, isaan gad darbatee, boolla qilee dukkanaa keessatti wodaroo sibiilaatiin hidhamanee, guyyaa mura'aatiif akka eegamanu godhe malee, isaan hin mararre.

5 Akkasuma, Inni biyya lafaa ta durii, ta namoota Waaqa malee le'anuu irratti bisaan badi'ii fidee, Nohii waan balchumma'aa lallabe qofa, namoota dhibii torba woliin hambure malee, isii hin mararre.

6 Waaqi waan worra Waaqa malee le'u irratti dhufuuf akka fakkeenna te'uuf, qachoota Sodoomiitii fi Gomora'aatitti muree ibiddaan balleessee daadhaa godhe.

7 Inni Looxii balchicha, hujii fokkisiittu worra seera malee le'uutiin farraa le'u ammoo hambureera.

8 Namichi balchaan sun yennaa odduu isaanii le'u hujii isaanii ta seera male'ee, ta dhagguu fi dhage'uun guyyuma guyya'aan lubbuun isaa balchittiin farraa turte.

9 Maarre Goottaan, namoota Waaqaa haga ilaalcha jalaa attam akka baasu, worra jalloota ammoo haga guyyaa mura'aatitti attam akka adabama jala tursu hin beeka;

10 keessumattuu worra halchaa badduu fedha foon ifii hordofuu fi worra baallii Waaqaa jibbu guyyaa mura'aatiif eega.

Barsiisoti dharaa tun worra sodaan keessa hin jirree fi koorameeyyii waan te'aneef, dada ulfinnaa ta ol-gubba'aa hin arrassan malee hin ulfeessanu.
11 Ergantooti Waaqaa, barsiisota dharaa tana caalaa hunnaa fi baallii qabaatanulle, Goottaa duratti dubbii arrabaatiin isaan hin himatanu.
12 Barsiisoti dharaa tun ammoo waan ifiif hubatuu dadhabane arrassan; isaan akka bineensa duuddittii le'uutii fi yaadee wo gargar hin baannee, ka qabamu'uu fi ijjeefamu'uuf dhalatee ti; akkuma bineensi sun badu, isaaniille ijjumaa hin badan.
13 Isaan hantuu tolchaneef hantuu dhaggatan. Isaan ila guyya'aatiin halchaa nafa ifii guutatiisaaf waanuma fedhane godhaa gammadan; yennaa nyaataaf isin woliin waamamane, isaan worra hujii isaanii maltitti'iin fokkisiisuu fi qaanessu.
14 Iltii isaanii yennaa duudii halcha'aan gara gaarayyeeffataa ilaalti; halchaan isaaniille cubbuu hujiisa irraa dheebuu hin baatu. Namoota dadhaboolee wollaalchisanee tiyyoo ifiititti galfatan. Qalbiin isaanii joljoliisa baratteerti. Isaan abaarsa Waaqaa jala jiran!
15 Isaan karaa qajeelaa dhiisanee, karaa Bala'aamii ilma Be'orii ka waan hantuu hujiisaan beesee dhaggantu jaalatuu faana goranee dokonkoraneeran.
16 Inni ammoo yakkaa ifiitiif xixame. Harreen dubbatuu hin dandeenne qoonqoo namaatiin dubbattee maraattummaa raagichaa dhooggiteerti.
17 Worri akkanaa kun akka bisaan madda gogeetii fi duumensa bubbe'een oofamuu ti; dukkanti dimmille isaan eegatti.
18 Isaan ifi saadaa dubbii gara hin qannelle dubbatiisaaf, halchaa badduu fedha fooniitiin, worra dokonkora keessa le'anu keessaa reefuu baqatanee dhufane sossobaa tiyyoo ifii keessatti galchan.
19 Adoo ifiifuu garbummaa badi'ii jala jiranuu, worra kaaniin ammoo bilisa baatan jedhaa, addii kennaniif; sababille nami tokko waan isaaf goottome maraaf garba.
20 Goottaa keennaa fi fayyisaa keenna Yesuus Kiristoos beekiisaan, battummaa biyya lafaa jalaa bayaneen duuba, deebi'anee itti qabamanee yoo mowamane, akki isaan itti le'anu ka duubaa ka duraa caalaa itti hammaata.
21 Karaa balchumma'aa beekaneen duuba, ajaja woyyicha isaaniif kenname beekanee, addee irraa deebi'anu adoo duruu beekuu dhabanee woyya.
22 Mammaassi dhugichi, «Sareen diddiga ifiitittuu deebiti» jedhu, akkasuma «Booyyeen dhiqatte dhoqqee keessatti gan-

galatiisaaf deebiti» jedhu isaan irratti te'eera.

3

Waadaa Dhufiisa Gootta'aa

1 Jaalota tiyya! Ergaan ani amma isiniif barreessiisatti
jiru tun, ta lammeesso'oo ti. Waan kana qaabatiisaan yaada
qajeelaa akka qabaattanuuf, isin kakkaasiisaaf jedhee, ergaa
lamaanuu isiniif barreesse.
2 Kanaan dura jechoota raagoti dubbatanee fi ajaja
Gootta'aa fi Fayyisaa keennaa, ka karaa ergantoota isin
tajaajiltuutiin kenname akka qaabattanu barbaada.
3 Waan duudi'iin qara, guyyoota muumme'eetitti
worri shasheessuu fi worri halchaa badduu ifii hordofu
shasheessaa akka dhufu hubatuu qaddan.
4 Isaan, «Yesuus deebi'ee akka dhufu waadaa galeeraa
motii? Inni meet ree? Haguma abbootiin teenna ta durii duu-
teenuu jalqabee, wonni duudiin jalqaba dadaatiin jalqaddee
akkuma jirtu jirti!» jedhan.
5 Isaan akka bara heddu'uun duratti, ol-gubbaan jecha
Waaqaatiin dadantee fi akka latti bisaan irraa fi bisaaniin
hujante adoo beekanu akka hin beennee te'an.
6 Biyyi lafaa ta yennaa san jirtulle, bisaaniin liqinfantee
badde.
7 Ol-gubba'aa fi latti amma jirtu tun ammoo, akka ibiddaan
badanuuf, haga guyyaan mura'aatii fi badiin worra Waaqa
malee le'uu geettutti, jechuma kanaan eegaman.
8 Jaalota tiyya, waan tokko hin dedhina'a! Goottaa biratti
guyyaan tokko akka woggaa kumaa ti; woggaan kum akka
guyyaa tokkoo ti.
9 Akka namooti gariin tura seyanutti Goottaan waan
waadaa gale muummessiisaaf hin turu. Ammoo nami du-
udiin cubbuu irraa akka deebi'uuf malee, nami tokkolle akka
badu waan hin barbaanneef, isiniif ossa.
10 Guyyaan Gootta'aa ammoo akka hattu'uu dedha dhufa;
guyyaa san ol-gubbaan qoonqoo guddo'oon dhidhinti; dadi
ol-gubba'aalle ibiddaan gubattee baddi; latti waan isii irra
jiru duudii woliin hin baddi.
11 Wonni kun duudiin akka kanaan ta baddu yoo teete, isin
attam le'iisaaf maltane ree? Isin woyyumma'aa fi Waaqaaf ifi
kenniisaan le'iisa qaddan.
12 Yoona worra guyyaa dhufa Waaqaa dharra'aan eegat-
tanuu fi worra akka inni ariifatee dhufu hujanu te'a'a. Gaafa
ol-gubbaan ibiddaan gubattee baddu, dadi marti o'aan hin
baxxi.

13 Nuuti ammoo akkuma inni waadaa nu'uuf galetti,
ol-gubbaa haareya, addee hujiin balchumma'aa itti hun-
deefantu san hin eeganna.
14 Tanaaf jaalota tiyya! Waan kana adoo eegattanuu, fuula
Waaqaa duratti worra xuri'ii fi komii hin qanne teetanee
jirtanuun, akka nageyaan isin dhaggu jabaadha'aa le'a'a.
15 Ossiis Goottaa keennaalle akka isin fayyitanuuf akka te'e
beeka'a! Akkasuma obboleessi keenna jaalatamaan Phawu-
loosille qaruu Waaqi isaaf kenneen tanuma isiniif barreesse.
16 Inni ergaa ifii duudii keessatti marroo dubbii tanaa
akkuma kana barreesseera. Ergaa isaa keessatti wonni tokko
tokko ka hubatiisaaf nama dhibu jira. Worri wollaala'aa fi
afaan lama dubbatu akkuma Barreeffama Woyyicha dhibii
dassee hiiku, waan kanalle daddassa. Maarre isaan badii ifi
irratti fidan.
17 Isin ammoo, jaalota tiyya! Waan kana waan duruu beet-
tanuuf dokonkora worra jalliye'eetiin harkifantanee ijjanoo
teessan jadduu irraa akka hin banne, ifi eegadha'a.
18 Ammoo badhaadhaa fi beekkuma Gootta'aa fi Fayyisaa
keenna Yesuus Kiristoosiitiin ittuma guddadha'a. Ammaa fi
haga bara baraa ulfinni isaaf te'u! Ameen.

Ergaa Yohaannis Erge
Ta Qaraa
Seensa

Ergaan Yohaannisii ta qaraa yaada jajjaba lama qaddi. Isaanille worri dubbifatu Waaqaa fi Ilma isaa Yesuus Kiristoos woliin tokkummaa akka qabaatu jajjabeessiisaa fi tokkummaa tana balleessiisaaf ka dande'u barumsa dharaa irraa akka fagaatanu ifi eegachisiisa. Yennaa san barumsi dharaa ka burqu biyya lafaa tana woliin qunnamtii godhamuun waan te'eef Ilmi Waaqaa Yesuus ijjumaa nama te'iisaaf yookiin amala namumma'aa qabaatiisaaf hin dande'u ka jedhu. Barsiisoti sun «Fayyinna jechuun le'ii biyya lafaatiif yaaduu irraa bilisa bayiisa» jedhan; kana wolille'een, «Amala dansumma'aa fi nama dhibi'iif jaalala mudhisuun fayyinna woliin ijjumaa qunnamtii hin qabu» jedhan.

Barreessaan barumsa kana mormiisaan Yesuus Kiristoos nama guutu'u, worri Yesuusitti dhugeessuu fi worri Waaqa jaalatu maraa wol wolille jaalachuu qaba jedhee gorseera.

Haadhoo Dubbi'ii

Seensa*1:1-4*
Ifaa fi Dukkana*1:5—2:29*
Ijoollee Waaqaatii fi Ijoollee Durriisaa*3:1-24*
Dhuga'aa fi Dhara*4:1-6*
Dirqama Jaalalaa*4:7-21*
Dhugeeffannaa Injifattu*5:1-21*

Jecha Jiru'uu

1 Marroo jecha jiru'uu ka jalqabaa jalqabee jiruu, ka gurra
keennaan dhageenne, ka ila teennaan dhaggine, ka ilaallee fi
ka harka keennaan qaqqannee isiniif barreessina.
2 Jiruun tun mudhifanteerti; nuutille dhaggineerra,
dhugaalle hin baana. Jiruu bara baraa ta Abbaa woliin
turtee, nu'utti mudhifante tana isinitti hinna.
3 Isinille nu woliin tokkummaa akka qabaattanuuf, waan
dhagginee fi waan dhageenne isinitti hinna; tokkummaan
teennalle Abba'aa fi Ilma isaa Yesuus Kiristoos woliin.
4 Gammadi keenna guutuu akka te'uuf tana barreessina.

Waaqi Ifa

5 Ergaan nuuti isa irraa dhageennee isinitti hinnu, «Waaqi
ifa; dukkanti isa keessa ijjumaa hin jirtu» ta jettu tana.

1:1 Yoh. 1:1

6 Waaqa woliin tokkummaa qanna jedhaa, dukkana keessa
yoo deddeebine hin sonna; dhugaan nu keessa hin jirtu.
7 Ammoo akkuma inni ifa keessa jiru, nuutille ifa keessa
yoo deddeebine woli woliif tokkummaa qanna; dhiigi Ilma
isaa ka Yesuusii, cubbuu teenna mara irraa nu qulleessa.
8 Cubbuu hin qannu yoo jenne ifi sonna; dhugaalle nu
keessa hin jirtu.
9 Cubbuu teenna yoo Waaqatti dhugaa baanne inni ad-
datama'aa fi qajeelaa* waan te'eef cubbuu teenna nu'uuf hin
araarama; jalluu teenna mara irralle'ee nu hin qulleessa.
10 Nuuti cubbuu hunyee hin jirru yoo jenne, Waaqa
dharaamessa goona; jechi isaalle nu keessa hin jiru.

2

Kiristoos Wobii Keenna

1 Ijoollee, akka isin cubbuu hin hunyeef tana isiniif bar-
reessa; eennulle cubbuu yoo huje ammoo, wobii Abbaa biraa
qanna; innille Yesuus Kiristoosii balchicha.
2 Inni woreega gumaa cubbuu teennaa ti; cubbuu biyya
lafaa duudi'iif malee, cubbuu teenna calla'aaf moti.
3 Yoo ajaja isaatiif ajajanne, Waaqa beekiisa keenna hin
beenna.
4 Nami, «Ani isa beeka» jedhaa, ajaja isaatiif hin ajajanne
dharaamessa; dhugaalle isa keessa hin jirtu.
5 Nami jecha Waaqaatiif ajajamu ammoo, jaalaltiin inni
Waaqaaf qabu guutu'u. Isaan jiraatuu keenna tanaan
beenna.
6 Nami «Waaqaan jiraadha» jedhu, akka Yesuus le'e le'uu
qaba.

Ajaja Haareya

7 Jaalota tiyya! Ani ka isiniif barreessaaru, ajajuma dul-
lacha dur jalqabaa jalqaddanee isin qaddanu san malee,
ajaja haareyaa moti. Ajaji dullachi jechuma isin dhageettane.
8 Te'uu malee, dukkanti dabariisatti, ifi dhugichi ifiisatti
waan jiruuf, Kiristoosii fi isin biratti dhugaa ka te'e, ajaja
haareya isiniif barreessa.
9 Nami, «Ani ifa keessa jira» jedhaa obboleessa ifii jibbu,
ammalle dukkanuma keessa jira.
10 Nami obboleessa ifii jaalatu ifa keessa le'a; wonni nama
gufachiisulle isa keessa hin jiru.
11 Nami obboleessa ifii jibbu ammoo dukkana keessa le'a,
dukkana keessa ideema, dukkantille ila isaa waan qaddeef
gara itti ideemiisatti jiruuyyu hin beeku.

1:7 Yoh. 13:34 * **1:9** *Qajeelaa:* Sirrii **2:1** Yoh. 1:12

12 Ijoolle! Cubbuu teessaniif maqaa Kiristoosiitiin araarri
waan kennameef isiniif barreessa.
13 Abbooti'i! Ka jalqabaa jalqabee jiru waan beettaneer-
tanuuf isiniif barreessa. Dargaggoota! Hamaalessa* waan
injifattaneef isiniif barreessa.
14 Ijoolle! Abbaa waan beettaneef isiniif barreessa. Ab-
booti'i! Ka jalqabaa jalqabee jiru waan beettaneef isiniif
barreessa. Dargaggoota! Jajjaba waan teetaneef, jechi
Waaqaalle isin keessa waan jiruu fi hamaalessa waan injifat-
taneef isiniif barreessa.

Biyya Lafaa Hin Jaalatina'a

15 Biyya lafaa yookiin waan biyya lafaa hin jaalatina'a;
nama biyya lafaa jaalatu, jaalaltiin Waaqa Abba'aa isa keessa
hin jirtu.
16 Wonni biyya lafaa keessa jiru maraa: halchaan foonii,
halchaan ilaatii fi waan qabanuun kooruun†, biyya lafaa
irraa dhutti malee, Waaqa Abbaa irraa hin dhuttu.
17 Biyyi lafaatii fi halchaan isi'ii marti hin tarti; nami fedhii
Waaqaa muummessu ammoo haga bara baraa le'a.

Ka Kiristoos Mormu Irraa Ifi Eegadha'a

18 Ijoolle! Saatiin tun ta muumme'ee ti. Ka Kiristoos
mormu akka dhufu kanaan duraa dhageettaneertan; ammu-
maayyuu worri Kiristoos mormu hedduun dhufeera. Maarre
akka saatiin muumme'ee geette nuuti tanaan beenna.
19 Isaan nu keessaa bayane malee, keennaa moti; adoo
keenna te'anee sila nu'uma woliin jiraataniiyyu. Isaan am-
moo nu lakkisanee deemiisaan keenna te'uu dhabuu isaanii
mudhisane.
20 Isin ammoo Kiristoos Ayyaana Woyyichaan muudeera;
waan maraa isin martinuu hin beettan.
21 Isin dhugaa beekuu dhaddaneef adoo hin te'in, dhuga'aa
fi dhugaa keessaa dharti akka hin baane waan beettanuuf
isiniif barreessa.
22 Yesuus Masiihii moti jedhee ka mormatu malee,
dharaamessi eennu ree? Ka Abba'aa fi Ilma mormatu kun
mormattuu Kiristoosii ti.
23 Nami Ilma mormatu Abbaa hin fudhatu; nami Ilma
dhugeessu Abbaalle hin dhugeessa.
24 Wonni isin jalqabaa jalqaddanee dhageettane gadhaa
keessan keessa jiraattuu ti! Wonni isin jalqabaa jalqadda-
nee dhageettane gadhaa keessan keessa yoo jiraatte, isinille
Ilmaa fi Abba'aan hin jiraattan.
25 Addiin inni nu'uuf kenne tun jiruu bara baraa ti.

---

* **2:13** *Hamaalessa:* Seexana † **2:16** *Kooruun:* Baleeluun

26 Marroo worra isin dokonkorsuutiif, ani tana isiniif barreessa.
27 Ayyaanni‡ isin Kiristoos irraa fudhattane ammoo isin keessa hin jiraata; inni waan isin barsiisuuf, eennulle akka isin barsiisuuf hin barbaachisu. Inni waan mara isin hin barsiisa; wonni inni barsiisulle dhuga'a, dharti keessa hin jirtu. Maarre akkuma Ayyaanni Woyyichi isin barsiisetti Kiristoosiin jiraadha'a!
28 Yoona, ijoolle! Yennaa Kiristoos mudhatu sodaa malee akka jiraannuu fi guyyaa dhufa isaa akka hin fokkifanne isaan jiraadha'a!
29 Akka inni balchaa te'e yoo beettane, nami balchummaa huju maraa ilma Waaqaa akka te'e hin beettan.

3

Ijoollee Waaqaa

1 Ijoollee Waaqaa jedhannee akka waammannuuf, Abbaan attam guddisee akka nu jaalate ilaala'a! Maarre nuutille ijoollee isaa ti. Biyyi lafaa Waaqa waan hin beenneef, nu hin beettu.
2 Jaalota tiyya! Nuuti ijoollee Waaqaa ti; duuba maan akka teenu haga ammaatitti beekkamee hin jiru. Te'uu malee yennaa Kiristoos deebi'ee dhufu* akkuma inni jiruun waan isa dhagginuuf, akka isaa akka teenu hin beenna.
3 Nami Kiristoositti addii tana qabu mara, akkuma Kiristoos qulqullichaa ifi hin qulqulleessa.
4 Cubbuun seera balleessiisa waan teeteef, nami cubbuu huju mara seera Waaqaa balleessee yakka.
5 Kiristoos cubbuu teenna balleessiisaaf akka dhufee fi ifii ammoo akka cubbuu hin qanne isin hin beettan.
6 Nami Kiristoosiin le'u cubbuu hin huju; nami cubbuu huju isa hin dhaggine, yookiin isaa hin beenne.
7 Ijoolle! Eennulle me isin sobuu ti! Akkuma Kiristoos balchaa te'e, nami balchummaa huju balcha'a.
8 Durriisi jalqabaa jalqabee cubbuu waan hujuuf, nami cubbuu huju maraa ilma Durriisaa ti. Ilmi Waaqaa hujii Durriisaa balleessiisaaf mudhate.
9 Nami Waaqa irraa dhalate adabi† Waaqaa isa keessa waan jiraatuuf cubbuu hin huju, hujiisaafille hin dande'u.
10 Nami balchummaa hin hunyee fi nami obboleessa ifii hin jaalanne mara ka Waaqaatii moti; ijoolleen Waaqaatii fi ijoolleen Durriisaa kanaan gargar baafamanee beekkaman.

Wol Jaaladha'a

---

‡ **2:27** *Ayyaanni:* Muudaan * **3:2** *Deebi'ee dhufu:* Mudhatu † **3:9** *Adabi:* Kitaab Giriikii «Sanyii» jedha; akkas jechuulle hunna jiruu kennitu jechu'u

11 Ergaan isin jalqabaa jalqaddanee dhageettane, «Wol
jaalatuu qanna» ta jettu tana.
12 Akka Qaayinii te'uu hin qannu; inni ka hamaalessaa te'ee
obboleessa ifii ijjeese. Inni maaf isa ijjeese? Hujiin isaa
hantuu teetee, hujiin obboleessa isaa balchittii waan teeteef
isa ijjeese.
13 Obboleeyyan tiyya! Kolbaan biyya lafaa yoo isin jibbite
hin maadeffatina'a!
14 Nuuti obboleeyyan teenna waan jaalanuuf du'a keessaa
gara jiru'uutitti akka dabarre hin beenna. Nami nama hin
jaalane du'a keessatti hafa.
15 Nami obboleessa ifii jibbu, nama nama ijjeese; nami
nama ijjeese, jiruu bara baraa akka ifi keessaa hin qanne
isinuu hin beettan.
16 Kiristoos lubbuu ifii dabarsee waan nu'uuf kenneef,
jaalaltiin maan akka teete tanaan beenna; nuutille lubbuu
teenna dabarsinee obboleeyyan teennaaf kennuu qanna.
17 Nami karra qabu tokko obboleessi isaa rakkatuun dhag-
gaa yoo gadhaa itti jabaate, attamiin jaalaltiin Waaqaa isa
keessa jiraatti ree?
18 Ijoolle! Dubbi'iin yookiin afaan calla'aan adoo hin te'in,
huji'ii fi dhuga'aan wol jaalannuu ti.

Waaqa Duratti Ifi-addii Nuuti Qannu

19 Nuuti ka dhuga'aa te'uu keennaa fi fuula Waaqaa dura
ifi-addi'iin dhikaatu'uuf akka dandeennu tanaan beenna.
20 Yennaa wodanaan keenna nutti muru maraa, Waaqi
wodanaa keenna waan caaluuf, waan maraa beeka.
21 Jaalota tiyya! Yoo wodanaan keenna nutti muruu dhabe,
Waaqa duratti ifi-addii qanna.
22 Nuuti ajaja Waaqaatiif waan ajajannuu fi waan isa gam-
machiisu waan hunyuuf, waan isa gaafanne maraa isa irraa
hin fudhanna.
23 Ajaji Waaqaa, Ilma isaa Yesuus Kiristoositti akka dhuge-
effannuu fi akkuma inni nu ajaje akka wol jaalannu.
24 Worri ajaja Waaqaatiif ajajamu Waaqaan le'a; Waaqille
isaan keessa le'a. Ayyaana inni nu'uuf kenneen, akka Waaqi
nu keessa jiru beenna.

4

Ayyaana Dhugaamessaa Fi Ayyaana Dharaamessa

1 Jaalota tiyya! Ayyaana maraayyuu hin dhugeeffatina'a;
raagoti dharaameyyiin hedduun gara biyya lafaa waan
yaa'aneeranuuf, ayyaanni isaan qabanu Ayyaana Waaqaa
akka te'e qorqora'aatii ilaala'a.

3:23 Yoh. 13:34; 15:12; 17

2 Ayyaana Waaqaa kanaan beettan: Ayyaanni akka Yesuus
Kiristoos fooniin dhufe dhugeessu maraa ka Waaqaa ti;
3 ayyaanni akka Yesuus Kiristoos fooniin dhufe hin
dhugeessine maraa ka Waaqaatii moti; inniin kun ka akka
inni dhufu isin dhageettane, ayyaana Kiristoos mormu. Inni
ammumaa biyya lafaa keessa jira.
4 Ijoolle! Isin ka Waaqaati; ka isin keessa jiru ka biyya
lafaa keessa jiru waan caaluuf, raagota dharaameyyii injifat-
taneertan.
5 Raagoti dharaameyyiin ka biyya lafaa waan te'aneef,
waan biyya lafaa dubbatan, biyyi lafaalle isaan dhageetti.
6 Nuuti ka Waaqaa ti. Nami Waaqa beeku maraa nu
dhage'a; nami ka Waaqaa hin te'in mara ammoo nu hin
dhage'u. Kanaan Ayyaana dhugaamessaa fi ayyaana
dharaamessa gargar baannee beenna.

Waaqi Jaalala

7 Jaalota tiyya! Jaalaltiin Waaqa irraa waan teeteef, kowa'a
wol jaalannaa! Nami jaalatu maraa ilma Waaqaa ti, Waaqalle
hin beeka.
8 Waaqi jaalala waan te'eef nami hin jaalanne maraa,
Waaqa hin beeku.
9 Akka nuuti jiruu isaan dhaggannuuf, Waaqi Ilma ifii
tokkochuma san gara biyya lafaa ergiisaan, jaalala ifii nu'uuf
mudhise.
10 Jaalala jechuun kana: nuuti Waaqa hin jaalanne, inni
ammoo nu jaalatee, Ilma ifii cubbuu teennaaf woreega
guma'aa akka te'uuf erge.
11 Jaalota tiyya! Waaqi akkana yoo nu jaalate, nuutille wol
jaalatuu qanna.
12 Eennulle Waaqa ijjumaa hin dhaggine; yoo wol jaalanne
Waaqi nu keessa hin jiraata, jaalaltiin isaalle nu keessatti
guutuu teeti.
13 Inni Ayyaana ifii irraa waan nu'uuf kenneef, nuuti isa
keessa, innille nu keessa akka jiraatu hin beenna.
14 Abbaan Ilma ifii Fayyisaa biyya lafaa godhee akka erge
nuuti dhaggineerra, dhugaalle hin baana.
15 Yesuus Ilma Waaqaa akka te'e nami dhugeessu maraa,
Waaqi isa keessa, innille Waaqa keessa hin jiraata.
16 Nuuti jaalala Waaqi nu'uuf qabu beennee, dhugeeffan-
neerra.
Waaqi jaalala; nami jaalalaan jiraatu Waaqaan jiraata,
Waaqille isaan jiraata.
17 Biyya lafaa tana irratti akkuma Kiristoos le'e waan lee-
neef guyyaa mura'aa ifi-addii hin qabaanna; akka kanaan
jaalaltiin Waaqaa nu keessatti guutanteerti.

4:12 Yoh. 1:18

18 Jaalala keessa sodaan hin jirtu; jaalaltiin guutuun sodaa
baattee gatti; sodaan adabama woliin waan wol qabatteer-
tuuf, nami sodaatu jaalaltiin isaa guutu'uu moti.
19 Waan Waaqi dursee nu jaalateef nuutille hin jaalanna.
20 Eennulle «Ani Waaqa hin jaaladha» jedhaa, obboleessa
ifii ammoo yoo jibbe, inni dharaamessa; obboleessa ifii ka
ilaan dhaggu ka hin jaalanne, Waaqa ilaan hin dhaggine
jaalatuu hin dande'u.
21 Nami Waaqa jaalatu, obboleessa ifiille jaalatuu qaba,
ajaja jedhu Kiristoos nu'uuf kenneera.

5

Biyya Lafaa Injifatiisa

1 Yesuus Masiihii akka te'e nami dhugeeffatu maraa ilma
Waaqaa ti; nami Abbaa jaalatu, ilma isaalle hin jaalata.
2 Waaqa yennaa jaalannuu fi ajaja isaatiif ajajannu, ijoollee
Waaqaa jaalachuu keenna tanaan beenna.
3 Waaqa jaalachuu jechuulle ajaja isaatiif ajajamiisa; ajaji
isaalle ulfaata'aa moti.
4 Sababille nami Ilma Waaqaa te'e maraa biyya lafaa hin
injifata. Hunni nuuti ittiin biyya lafaa injifannu tunille,
dhugeeffannaa teenna.
5 Eentu biyya lafaa injifatuu dande'a? Yesuus Ilma Waaqaa
akka te'e nama dhugeeffatu calla'atti biyya lafaa injifatuu
dande'a.

Worra Yesuus Kiristoosiif Dhugaa Bayane

6 Ka bisaan cuuphama isaa akeekuu fi dhiiga du'a isaa
akeekuun dhufe kun Yesuus Kiristoos. Inni bisaanii fi dhi-
igaan dhufe malee, bisaan calla'aan hin dhunne. Ayyaanni
dhugaa waan te'eef, Ayyaanni ifiifuu tun dhugaa akka teete
dhugaa baya.
7 Dhugaa baatoti sad jiran;
8 isaanille Ayyaana, bisaanii fi dhiiga; isaan sadiin kun
wolii galan.
9 Nuuti dhugaa baya namaa hin dhugeeffanna; dhugaa
bayiisi Waaqaa ammoo, tana caalti. Dhugaan Waaqaa tun ta
inni Ilma ifiitiif dhugaa baye.
10 Nami Ilma Waaqaatitti dhugeeffatu, dhugaa baya tana
ifi keessaa qaba; nami Waaqa hin dhugeeffanne ammoo,
dhugaa baya Waaqi Ilma ifiitiif baye dhugeeffatiisa waan
dhabeef, Waaqa dharaamessa godheera.
11 Dhugaan inni baye tana: Waaqi jiruu bara baraa nu'uuf
kenneera, jiruun tun Ilma isaa keessa jirti.

5:3 Yoh. 14:15 **5:11** Yoh. 3:36

12 Nami Ilma Waaqaa qabu jiruu qaba; nami Ilma Waaqaa
hin qanne jiruu hin qabu.

Jiruu Bara Baraa

13 Isin worri maqaa Ilma Waaqaatitti dhugeeffattanu, jiruu
bara baraa akka qaddanu akka beettanuuf, ani tana mara
isiniif barreessa.
14 Waaqa dura dhikaatiisaaf ifi-addiin nuuti qannu tana:
waan mara akka fedha isaa yoo isa gaafanne inni nu hin
dhage'a.
15 Waan isa gaafannu mara akka inni nu'uu dhage'u yoo
beenne, yennaa isa gaafannu mara akka fudhannu hin
beenna.
16 Eennulle obboleessi isaa cubbuu du'atti [bara baraatitti]
isa hin geessine hujuun yoo dhagge, isaaf daadimatuu ti.
Waaqi jiruu bara baraa nama saniif hin kenna. Tun worra
cubbuu du'a [bara baraatitti] isaan hin geessine hujane
calla'aaf teeti. Cubbuun du'a [bara baraatitti] nama geessittu
jirti, ta akkanaatiif daadimadhu isaan hin jedhu.
17 Balleessaan marti cubbu'u; ammoo cubbuun du'a [bara
baraatitti] nama hin geessine jirti.
18 Ijoolleen Waaqaa cubbuu hujaa hin teettu; Ilmi Waaqaa
waan isaan tissuuf hamaalessi isaan miidhu'uuf hin dande'u.
19 Nuuti ijoollee Waaqaa akka teenee fi biyyi lafaa duudiin
hunna hamaalessaa jala akka jirtu hin beenna.
20 Ilmi Waaqaa dhufee Waaqa dhugaamessa akka been-
nuuf, hubantii akka nu'uuf kenne hin beenna. Nuuti Waaqa
dhugaamessaa fi Ilma isaa Yesuus Kiristoos keessa leena.
Waaqi dhugaamessi kana, jiruun bara baraalle tana.
21 Ijoollee tiyya, waaqota dharaameyyii irraa ifi eeg-
gadha'a!

Ergaa Yohaannis Erge
Ta Lammeesso'oo
Seensa

Ergaa Yohaannis erge ta lammeesso'oo ka barreesse jaarsicha ergamaa Yohaannis. Inni giittittii filatantee fi ijoollee isi'iitiif barreesse; jechuulle wolde'a kiristaanaa tokkoo fi miseensa isaatiif te'uu hin dhabu. Ergaan gabaadduun tun, akka wol jaalatanu yaadachiisiisaaf, barsiisota dharaameyyi'ii fi barsiisa isaanii irraa ifi eeggachiisiisaaf barreeffante.

Haadhoo Dubbi'ii

Seensa *1-3*
Jaalaltiin Waan Maraa Caalti *4-6*
Gorsaa fi ifi eeggachiisaa *7-11*
Nageya Dhaamiisa *12-13*

1 Ana jaarsa biraa, giittittii filatantee fi ijoollee isi'iitiif:
Ani dhugumaan isin jaaladha, na calla'aa moti, ammoo worri dhugaa beeku duudiinuu isin jaalata.
2 Sababille dhugaan nu keessa jirtu tun haga bara baraa nu woliin hin jiraatti.
3 Badhaadhi, arjumma'aa fi nageenni, Waaqa Abba'aa fi Yesuus Kiristoosii Ilma Abba'aa biraa, dhuga'aa fi jaalalaan nu woliin jiraatuu ti.

Dhuga'aa Fi Jaalala

4 Akkuma Abbaan nu ajajetti, ijoollee teeti keessaa gariin dhuga'aan jiraatanuun dhaggiis guddoo na gammachiiseera.
5 Ammalle giitti'i! Akka wol jaalannuuf, ajaja jalqabaa jalqannee qannu san si yaadachiisiisaaf malee, ajaja haareya si'iif barreessiisaaf moti.
6 Jaalala jechuun ajaja Waaqaatiif ajajamiisaan le'iisa. Akkuma isin martinuu jalqabaa jalqaddanee dhageettane, ajaji isaa akka jaalalaan leetanu.
7 Akka Yesuus Kiristoos fooniin* gara biyya lafaa dhufe worri dhugaa hin baanne, worri nama dokonkorsanu hedduun gara biyya lafaa bayaneeran. Eennulle nami akkasii nama nama dokonkorsuu fi nama Kiristoos mormu.
8 Gatii guutuu akka dhaggattanu malee, gatii waan hujjanee akka hin dhanne ifi eeggadha'a!
9 Nami barsiisa Yesuusiitiin hin jiraannee fi irraa goree deemu mara Waaqa hin qabu; nami barsiisa Kiristoosii qabatee ittiin jiraatu mara ammoo Abba'aa fi Ilma qaba.

* **1:7** *Fooniin:* Nafa namumma'aatiin

10 Barsiisa kana adoo hin qabatin eennulle gara keessan
yoo dhufe, mana keessanitti isa hin fudhatina'a! Nageyalle
hin fuudhina'a!
11 Nami nageya isa fuudhu, hujii isaa hantuu san qoodama.

Nageya Dhaamiisa

12 Waan isiniif barreessu waan hedduu qaba; te'uu malee
woraqataa fi hallu'uun isiniif barreessiisaaf hin barbaadu;
ammoo gammadi keenna guutuu akka te'uuf, gara keessan
dhufee ilaan wol dhagginee, isin woliin haasowiisaaf addii
qaba.
13 Ijoolleen obboleettii teeti filatantu'uu nageya si'iif
dhaanti.

Ergaa Yohaannis Erge
Ta Sadeesso'oo
Seensa

Ergaa Yohaannis erge ta sadeesso'oo, jaarsicha ergamaa Yohaannisitti barreesse. Ergaan tun namicha Gaayos jedhamu ka sooressa wolde'a kiristaanaa te'eeruuf barreeffante. Abbaan barreesse gara kaaniin, waan dhugeeffattoota qarqaareef Gaayos galateeffata; gara kaaniin ammoo namicha jallaamessa ka Diyotreefes jedhamu irraa akka ifi eeggatuuf isa yaadachiisa.

Haadhoo Dubbi'ii

Seensa *1-4*
Galateeffamiisa Gaayosii *5-8*
Dokonkora Diyotreefesii Himiisa *9-10*
Galateeffamiisa Demeexroosii *11-12*
Nageya Dhaamiisa *13-15*

1 Ana jaarsa biraa:

Jaala kiyya ka ani dhugumaan jaaladhuuf:

2 Jaala kiyya! Akkuma lubbuun teeti tolte, akka fayyaa
teetuu fi wonni maraa si'iif tolu hin daadimadha.
3 Obboleeyyan gariin dhufanee dhuga'aaf addatamu'uu fi
dhuga'aan jiraachuu keeti yennaa natti himane ani guddoo
gammade.
4 Ijoolleen tiyya dhuga'aan jiraachuu isi'ii dhage'iisaan irra
wonni na gammachiisu hin jiru.

Gaayos Galateeffame

5 Jaala kiyya! Obboleeyyan si'iif keessummaa haareya
te'anulle, ati isaan addatamaan hin qarqaarta.
6 Isaanille marroo jaalala keetii wolde'a kiristaanaatitti
himaneeran; karaa Waaqa gammachiisuun deemsa isaaniitiifille isaan qarqaartee yoo geegessite waan dansa'a.
7 Isaan Kiristoos tajaajiliisaaf yennaa bayane, worra
dhugeeffattoota hin te'in irraa womaa hin fudhanne.
8 Nuuti hujii dhuga'aa tana worra qoodamu akka teenuuf
namoota akkasii kana qarqaaruu qanna.

Diyotreefesii Fi Demeexroos

9 Ani wolde'a kiristaanaatiif xalayaa barreesseera; Diyotreefesiin sooressa te'iisaaf barbaadu ammoo yaada kiyya
hin fudhanne.

10 Maarre ani yoo dhufe, dharaan nu hamataa hantuu inni
hujaa ture maraa dubbadha; tunille isa gewuu dhaddee ob-
boleeyyan fudhata dida. Worri dhibiille akka isaan hin fud-
hanne dhooggee, wolde'a kiristaanaa keessaa isaan baasa.
11 Jaala kiyya! Waan dansaa fakkaadhu malee waan hamaa
hin fakkaatin. Nami waan dansaa huju ka Waaqaa ti; nami
waan hamaa huju Waaqa hin dhaggine.
12 Nami maraa dansaa Demeexroosii dubbata; dhugaalle
dansaa isaa dubbatti. Nuutille dansaa isaa hin dubbanna;
dhugaa bayiisi keenna dhugaa akka teete ati hin beetta.

Nageya Dhaamiisa

13 Waan si'iif barreessu waan hedduu qaba; ammoo feeni'ii
fi hallu'uun si'iif barreessiisaaf hin barbaadu.
14 Dhiko'ottuu akka si dhaggu hin addadha; yennaa san
ilaan wol dhagginee hin haasonna.
15 Nageenni si'iif te'u.

Jaaloti teeti nageya si'iif dhaaman. Jaalota teennatti
tokkuma tokkoon nageya nu'uuf himi.

Ergaa Yihudaan Erge Seensa

Ergaan Yihuda'aa, worra dhugeeffattoota adoo hin te'in, dhugeeffattoota fakkaatee, barsiisa dharaa facaasu irraa dhugeeffattoota ifi eeggachiisiisaaf barreeffante. Ergaan tun dubbii ifi keessaa qadduun, ergaa Pheexroosii ta lammeesso'oo ta fakkaattu, ergaa gabaadduu tana keessatti, barreessaan, «Marroo dhugeeffannaa Waaqi kolba'aaf, yennaa takkattii akkaataa itti deddeebii hin qanneen kennee, jabeennaan akka falmatanu» worra dubbifatu jabeessee yaadachiisa.

Haadhoo Dubbi'ii

Seensa *1-2*
Barsiisa barsiisota dharaameyyi'ii, amalaa fi jigiisa *3-16*
Dhugeeffannaa akka eegatanuuf gorsa kenname *17-23*
Eebba *24-25*

1 Ana Yihudaa garbicha Yesuus Kiristoosii, obboleessa Yaaqoobii biraa:

Isin worra waamantanee, Waaqa Abba'aan jaalatantanee, Yesuus Kiristoosiin tiffantaneef:

2 Marartiin, nageennii fi jaalalli isiniif fakkanu.

Barsiisota Dharaameyyii

3 Jaalota tiyya! Marroo fayyinna woliin qoodannuu isiniif barreessiisaaf ani guddoo barbaadeeraayyu; amma ammoo marroo dhugeeffannaa yennaa takka'atti yennaa maraaf Waaqi kolbaa ifiitiif kennee, jabaattanee akka falmattanu isin gorsiisaaf barreessuun, barbaachisaa te'ee natti dhage'ameera.

4 Worri Waaqa hin sodaanne gariin, dhokaataan luuxanee wodhakkaa teenna seenaneeran. Isaan worra badhaadha Waaqa keennaa akka fedhane le'iisatti jijjiiranuu fi Yesuus Kiristoos callaan bulcha'aa fi Goottaa akka te'e mormanu. Akka isaanitti muramu yennaa heddu'uun duraa barreeffameera.

5 Waan kana maraa isin duruu beettan, te'uu malee, akka Goottaan kolbaa ifii biyya Gibxii keessaa baasee fayyisee fi worra isatti hin dhugeeffatinille duuba irra akka balleesse isin yaadachiisu'uuf barbaada.

6 Akkasuma ergantoota Waaqaa ta baallii isaanii kennante irra dabaranee, addee tee'anu gad lakkisane qaabadha'a! Waaqi wodaroo sibiilaa ta hidhaa bara baraatiin dukkana keessatti hidhee, haga guyyaa muraa guddo'oo isaan eegaa turseera.

1:1 Mat. 13:55; Mar. 6:3

7 Akkasuma worri qachoota Sodoomiitii fi Gomora'aa,
worri qachoota adaala saniille sagaagaltuu* te'anee, seera
dadamaatiinille ala sagaagalane. Isaan worra ibidda bara
baraatiin adabamiisaan rakkatuuf fakkeenna te'aneeran.
8 Akkasuma, worri kun oojjuu ifii hordofiisaan nafa ifii bat-
teessan; baallii Waaqaalle hin tuffatan, worra ol-gubba'atti
ulfinna qabulle† hin arrassan.
9 Mikaa'eliin angafi ergantoota Waaqaatuu, yennaa reeffa
Muuse'ee irratti Seexanaan wol mormane, «Goottaan si xixu»
jedhe malee, arrassee itti muriisaaf itti hin gamne.
10 Namooti kun ammoo waanuma hin hubanne arrassan;
akka bineensota wo yaadanee gargar hin baannee, wonni
isaan duuddittii yaada dhalootaatiin beekanu kun waan
isaan balleessu.
11 Isaaniif aanne'e! Isaan karaa Qaayiniititti goraneeran;
adoo beese'eef joljolanuu dokonkora Bala'aamii keessa gala-
neeran; akkuma Qoraahii finqilanee badane.
12 Jarri tun fokkoo malee isin woliin nyaatiisaan jila
jaalalaa keessan batteessan. Isaan gadhaa ifii calla'aaf
yaadan; isaan akka duumensa bokkeya ifi keessaa hin qan-
nee, ka qilleensaan oofamuu ti. Isaan akka muka yennaa
midhaan buusu'uuf maletti midhaan buusuu dhabee, hid-
daan buqqa'ee gogee killi jedhee ti.
13 Isaan akka danbalii abbaaya'aa, hoomacha fokkoo ifii
hoomachowaa, akka urjii taattottee ta addeen dukkana du-
udduu bara baraa isi'ii qophoottee ti.
14-15 Addaamii jalqabee dhaloota torbeesso'oo ka te'e
Heenoki, marroo namoota kanaatiif raagee, «Kunoo, Goot-
taan nama duudii irratti muriisaaf woyyoota ifii bindillaa
woliin hin dhufa. Inni hujii badduu worri Waaqa hin so-
daanne hujee fi dubbii arrabaa ta cubbaaleyyiin Waaqa hin
sodaanne isa irratti dubbatte maraaf itti hin mura» jedhe.
16 Namooti kun yennaa mara worra gungumanuu fi worra
namoota dhibii komatanu; isaan halchaa badduu ifii hord-
ofan, ifi hin jajan, bu'aa ifiitiif jedhanee kolbaa sobanee
saadan.

Ifi Eeganno'oo Fi Gorsa

17 Jaalota tiyya, isin ammoo dubbii ergantooti Goottaa
keenna Yesuus Kiristoosii tanaan dura dubbatte qaabadha'a!
18 Isaan isiniin, «Bara muumme'eetitti worri Waaqa hin so-
daanne worri halchaa badduu ifii hordofu, worri shasheessu
hin dhufa» jedhaneeran.

* **1:7** *Sagaagaltuu:* Sultoolee † **1:8** *Worra ol-gubba'atti ulfinna qabulle:* Ergan-
toota Waaqaa

19 Worri kun worra isin gargar qoodu, worra Ayyaana
Woyyicha hin qanne, worra duudditti halchaa ifii ta biyya
lafaa gula yaa'u.
20 Jaalota tiyya, isin ammoo dhugeeffannaa teessan ta
waan duudi'iin irra woyyittii teete irratti dhaabbadha'aatii
jabaadha'a! Hunna Ayyaana Woyyichaatiin daadimadha'a!
21 Marartiin Goottaa keenna Yesuus Kiristoosii, ta gara
jiruu bara baraatitti isin geessitu eeggataa, jaalala Waaqaa
keessatti ifi eega'a!
22 Worra mama qabuuf marartii qabaadha'a!
23 Worra kaan ibidda keessaa buta'aa baasa'aatii ham-
bura'a! Worra kaan worra uffanni isaanii foon cub-
bama'aan‡ battowelle jibbaa, soda'aan marara'aaf!

Daadimata Galataa

24 Akka isin hin jinne isin tissiisaa fi komatama malee,
gammadaan ulfinna ifii dura isin dhikeessiisaaf ka dande'u,
25 Waaqa fayyisaa keenna tokkochaaf, karaa Goottaa
keenna Yesuus Kiristoosiitiin, ulfinni, guddinni, hunnii fi
baalliin bara durii mara duraan jalqabee, bara ammaatii fi
haga bara baraa isaaf te'u! Ameen.

‡ **1:23** *Foon cubbama'aan:* Halchaa cubbitti'iin

Mudhii Yohaannisitti Mudhatte Seensa

Wolde'ooti kiristaanaa Yesuus Kiristoos Goottaa ifii godhatanee waan itti dhugeeffataneef, yennaa miidha'aa fi rakkinni isaan geyiisatti jiru, mudhiin Yohaannisii barreeffante. Xiyyeeffannaan barreessa'aa guddoon, addiin worra dubbifatuu guutuu akka teetuuf, isaan jajjabeessiisaa fi miidha'aa fi rakkinna isaan geye keessatti dhugeeffanna'aan akka jabaatanu uttisiisa*.

Kutaan Kitaaba kanaa irra caalaa mudhii heddu'uu fi ta wol gula himantu ka qabateeru; mudhiin hedduun tunille ta wolde'i kiristaanaa hubatiisaa dande'anu, worra dhibi'iif ammoo dhossaa teetee ta turtu ta okol-gombisaan† ta dhiyaateertu. Akkuma itti deddeebiin faaru'uu itti deddeebi'antu mata dureen kitaaba kanaalle karaa mudhii adda addaatiin, bifa adda addaatiin itti deddeebi'iisaan dhiyaateerti. Marroo hiikkaa kitaaba kanaa yaadi adda addaa jiraatulle, yaadi guddaan ifa; yaadi kunille Waaqi karaa Goottaa Kiristoosiitiin diinota ifii duudii, Seexanalle, takkumaan guutuma guutu'utti hin injifata; yennaa injifachaan tun muummotte, worra isaa ka addatameef eebba ol-gubbaa haareyaatii fi lafa haareyaa hin dhaalchisa ta jettu.

Haadhoo Dubbi'ii

Seensa*1:1-8*
Itti keyata Mudhi'iitii fi xalayaa wolde'oota kiristaanaa torbaaf ergame*1:9–3:22*
Kitaaba marama'aa fi chaappaa torba*4:1–8:1*
Tultullaa torba*8:2–11:19*
Jawwe'ee fi bineensa lamaan*12:1–13:18*
Mudhii adda addaa*14:1–15:8*
Muduunuu mufii Waaqaa torba*16:1-21*
Badii Baabilonii, injifatamiisa bineensaa, injifatamiisa raagaa dharichaatii fi Seexanaa*17:1–20:10*
Muraa muumme'ee*20:11-15*
Ol-gubbaa haareya, lafa haareya, Yerusaalemii haareya*21:1–22:5*
Yaada buufataa*22:6-21*

1 Mudhiin Yesuus Kiristoosii, ta akka inni waan dafee te'uu
qabu tajaajiltoota ifiititti mudhisuuf Waaqi itti kenne tana;
Yesuusille ergamaa Waaqaa ergee tajaajilaa ifii Yohaannisitti
waan kana beessise.
2 Yohaannisille marroo Jecha Waaqaatii fi marroo dhugaa
baya Yesuusiitiif waan dhagge mara dhugaa baye.

* **:** *Uttisiisa:* jajjabeessiisa † **:** *Okol-gombisaan:* Dubbii woyiin fakkeessanee dubbatanu

3 Barri waan dhiyaateeruuf, dubbii raagaa tana nami dubbisu, worri dhage'uu fi worri waan keessatti barreeffame eeggatu ka badhaadhe.

Nageya Wolde'oota Kiristaanaa Torbaaf Ergame

4 Ani Yohaannis, wolde'oota kiristaanaa torba ka lafa Asiyaa keessa jirtanuuf:

Badhaadhii fi nageenni Waaqa amma jiru, ka duri jiru, ka dhufu'uu jiru biraa, ayyaanota torba ka barcumaa mootummaa isaa dura jiranu biraa,

5 Yesuus Kiristoosii dhugaa-bayaa addatamaa, ka worra du'e keessaa angafa te'ee kaafamee fi bulchaa mootota lafa tanaa te'e biralle'ee isiniif te'u jedha.

Ka nu jaalatee cubbuu teenna jalaa dhiiga ifiitiin bilisa nu baasee,

6 Waaqa Abbaa isaa akka tajaajilluuf mootumma'aa fi hayyoota ka nu godheef, ulfinnii fi hunni bara baraa, haga bara baraa teetu! Ameen.

7 Kunoo, inni duumensaan dhufaara,
ilti marti isa hin dhaggiti;
worri isa woraaneeyyuu hin dhagga;
kolbaan lafa irraa marti sababa isaatiin hin bowan.
Ee! Akkasuma hin teeti. Ameen.

8 Waaqi Goottaan amma jiru, ka durille jiru, ka dhufu, ka waan duudii dande'u, «Alfa'aa fi Omeegaan Ana» jedha; [akkasi jechuun ani ka duraatii fi duubaati jechu'u].

Mudhii Kiristoosii

9 Ani obboleessi keessan Yohaannis, ka waa'ela keessan te'ee Yesuusiin rakkinna, mootumma'aa fi ciniinnatanee ossiisa qoodame, marroo Jecha Waaqaatii fi marroo dhugaa-bayiisa Yesuusiitiif oddoola Phaaximoo jedhantu keessa jiraayyu.

10 Guyyaa Gootta'aa, ani Ayyaana Waaqaatiin jiraayyu; qoonqoo guddoo ta akka tultulla'aa‡ ifi duubatti dhage'e.

11 Qoonqoon sun, «Waan dhaggitu kitaaba marama'atti barreessiitii, wolde'oota kiristaanaa torba ka qachaa Efesoonii, ka qachaa Simiirnaa, ka qachaa Phergamoonii, ka qachaa Tiyaatiraa, ka qachaa Saardeesii, ka qachaa Filaadelfiya'aatii fi ka qachaa Laa'odiiqeya'aa keessa jiruuf ergi!» naan jette.

12 Anille qoonqoo natti dubbatiisatti jirtu ilaaliisaaf ifi irra garagale; yennaa ifi irra garagale waan issaan irra keyamu torba ka worqi'iin hujame dhagge;

13 waan issaan irra keyamu odduulle'etti waan ilma namaa fakkaatu tokko dhagge; inni uffana dheeraa hirba bira gewu uffatee, hidhata worqi'iitiin qoma ifii hidhateera.

1:6 Mudh. 5:10 **1:7** Mat. 24:30; Mar. 13:26; Luq. 21:27; 1 Tas. 4:17; Yoh. 19:34,37 ‡ **1:10** *Tultulla'aa:* Magalataa

14 Mata'aa fi rifeensi isaa adii akka rifeensa hoolee adi'iitii fi
adii akka dhakaa bokkeyaa ti; ilti isaalle akka bobe'a ibiddaa
fakkaatti.
15 Miilli isaa akka sageettuu dhiillee boolla ibiddaa
keessatti finiintee morodantee ittuu ti; qoonqoon isaalle
akka shookkessa gootuu bisaanii ti.
16 Harka middichaan urjoota torba qabateera; afaan isaa
keessaa shallaagaa§ qara lamaa ka qarametti baya; fuulli
isaalle akka aduu orra'aa ifa.
17 Yennaa isa dhagge akka nama du'ee te'ee miila isaa
jallatti jige. Inni ammoo harka ifii middicha ana irra keyee,
«Hin sodaatin! Ka duraatii fi duubaalle ana;
18 ani Jiraata'a; ani du'eeraayyu, amma ammoo baraa haga
bara baraa jiraadha; furtuun du'aa fi balbala addee worri
du'e jiru bantu harka kiyya jirti.
19 Maarre waan dhaggite, waan amma jiruu fi waan
kanaan duuba te'u barreessi.
20 Hiikkaan dhossaa urjoota torbaatii fi wonna issaan irra
keyamuu ka worqi'iin hujame torbaa, ka ati harka kiyya mid-
dichatti dhaggitee kana: Urjooti torba ergantoota Waaqaa ta
wolde'oota kiristaanaa torbaa ti; wonni issaan irra keyamu
ka worqi'iin hujame torba, wolde'oota kiristaana torba.

2

Ergaa Wolde'a Efesooniitii Ergante

1 «Ergamaa wolde'a kiristaana Efesooniitiif akkas jedhii bar-
reessi:
«Urjoota torba ka harka middichaan qabateeru, waan is-
saan irra keyamu ka worqi'iin hujame torbaanuu odduu ka
deddeebi'u akkana jedha:
2 Hujii teeti, itti dadhabuu keetii fi ciniinnattee ossatuu
keeti beekeera. Worra hamaa cadhittee akka ati hin
lakkinne, worra ergantoota adoo hin te'in ‹Nuuti ergantoota›
ifiin jedhanu qortee ilaaltee sobaaleyyii akka te'ane akka
dhaggitelle ani hin beeka.
3 Ciniinnattee ossattee, maqaa kiyyaaf rakkinna fudhattee,
tana mara akka ati hin dadhabin ani hin beeka.
4 «Te'uu malee, waan si ciicadhu* qaba; sunilleen, jaalala
duri qaddu lakkitteerta.
5 Yoona maan irraa akka jidde yaadadhu! Cubbuu irraa
deebi'iitii hujii duri hujju huji! Yoo cubbuu irraa hin deebi'in,
ani sitti dhufee waan issaan keeti irra keyamu addee isaatii
fuudha.

---

§ **1:16** *Shallaagaa:* Shiifa dheeraa tokko. **1:17** Mudh. 2:8; 22:13 * **2:4** *Ciicadhu:* Boodhu

6 Ammoo waan dansaa kana qadda: Hujii Niqolaawotaa ta
ani jibbu atille hin jibbita.
7 «Nami gurra qabu, waan Ayyaanni Waaqaa wolde'oota
kiristaanaatiin jedhu dhage'uu ti! Nami injifatu, muka jiruu
kennu ka fichaa Waaqaa† keessa jiru irraa akka nyaatu hin
tolcha.

Ergaa Wolde'a Simiirna'aatii Ergante

8 «Ergamaa wolde'a kiristaana Simiirnaatiif akkas jedhii
barreessi:
«Ka duraatii fi duuba, ka du'ee, deebi'ee jiraataa te'e akkasi
jedha:
9 Rakkinnaa fi hiyyummaa teeti hin beeka; te'uu malee
ati dureessa. Yihudoota adoo hin te'in nuuti Yihudoota ifiin
jedhaa worra maqaa keeti balleessu ani hin beeka; isaan
wolde'a Seexanaa ti.
10 Rakkinna sitti dhufaaru hin sodaatin. Kunoo, Seexanni
isin haga ilaaliisaaf, isin keessaa garii mana hidha'aatitti hin
galcha; guyyaa kudhan hin rakkatan. Haga du'aatitti ka
addatante te'i; anille kallacha jiru'uu si'iif hin kenna.
11 «Nami gurra qabu, waan Ayyaanni Waaqaa wolde'oota
kiristaanaatiin jedhu dhage'uu ti! Nami injifatu du'a lam-
meesso'ootiin hin miidhamu.

Ergaa Wolde'a Phergamooniitii Ergante

12 «Ergamaa wolde'a kiristaana Phergamooniitiif akkasi jed-
hii barreessi:
«Ka shallaagaa qara lamaa, ka qarame qabu akkas jedha:
13 Addee barcumaan mootummaa Seexanaa jiru akka ati
leetu ani hin beeka; te'uu malee maqaa kiyya jabeessitee
qabatteerta. Bara dhugaa-bayaan addatamaan kiyya An-
tiiphaas qachaa keessan ka Seexanni keessa le'u keessatti
ijjeefamelle, dhugeeffannaa na irratti qaddu hin mormanne.
14 «Te'uu malee waan si irratti ciicadhu waan diqqaa qaba:
Ijoolleen Israa'elii sagalee waan Waaqa hin te'iniif woree-
gante akka nyaattuu fi akka sagaagaltu gufuu dura keyiisaaf,
barsiisa Bala'aamii ka Baalaaq barsiise worri hordofu isin
keessa jira.
15 Akkasuma barsiisa worra Niqolaawotaa worra hordo-
fulle qadda.
16 Tanaaf cubbuu irraa deebi'i; yoo akkas hin te'in, ani
ariifadhee dhufee, shallaagaa afaan kiyyaatiin isaan hin lola.
17 «Nami gurra qabu, waan Ayyaanni Waaqaa wolde'oota
kiristaanaatiin jedhu dhage'uu ti! Nama injifatuuf sagalee
mannaa jedhantu ta dhokatteertu hin kennaaf. Akkasuma

† **2:7** *Fichaa Waaqaa:* jannata **2:7** Mudh. 22:2 **2:8** Mudh. 1:17; 22:13 **2:11** Mudh. 20:14; 21:8

dhakaa adii ka maqaan haarenni irratti barreeffameeru, ka nama fudhatu san malee eennulle hin beenne hin kennaaf.

Ergaa Wolde'a Tiyaatira'aatii Ergante

18 «Ergamaa wolde'a kiristaana Tiyaatira'aatiif akkas jedhii barreessi:
«Ilmi Waaqaa, ka ilti isaa bobe'a ibiddaa fakkaattu, ka miilli isaalle sageettuu dhiillee morodante fakkaatu akkas jedha:
19 Hujii teeti, jaalala keeti, dhugeeffannaa teeti, tajaajilaa fi ciniinnatee ossatuu keeti ani hin beeka; akkasuma hujiin teeti ta qaraa ta ammaa akka caaltu ani hin beeka.
20 «Te'uu malee waan si irratti ciicadhu qaba: Dubartii Iizaabel jedhantu ta ifiin, ‹Ani raaddu'u› jettu cadhittee itti lakkitteerta. Isiin barsiisa ifiitiin akka tajaajiltooti tiyya sagaagaltuu‡ fi sagalee waaqa dharaatiif woreegante akka nyaattu dokonkorsiti.
21 Akka isiin cubbuu sagaagalumma'aa irraa deebituuf yennaa isi'iif kenneeraayyu; isiin ammoo deebi'uu didatte.
22 Maarre ani akka isiin dhukkuffattee taqee irra ciittu godha§, worri isii gaarayyeeffatulle hujii isi'ii hantuu irraa yoo hin deebi'in, ani rakkinna guddaa itti fida.
23 Ijoollee* isi'iille hin ijjeesa; kanaan wolde'ooti kiristaanaa duudiin, ka yaadaa namaatii fi gadhaa namaa qorqoru ana akka te'e hin hubatan. Tokko tokkoo keessanii ifuu akkuma hujii teessaniititti isiniif hin kenna.
24 «Tiyaatiraa keessatti, isin worra barsiisa isi'ii hin hordofinii fi ‹Dhossaa guddoo Seexanaa› ta jedhante worra hin baratin hattaneen ammoo, waan jedhu: Ba'aa dhibii isin irratti hin fe'u;
25 haga ani dhufutti woma qaddanu san jabeessa'aa qabadha'a.
26-27 Akkuma ani abbaa kiyya biraa baallii fudhadhe, nama injifatuu fi nama hujii tiyya haga muumme'eetitti hujuuf, gosa mara irratti baallii hin kennaaf; innille, ulee bokku'uu ta sibiilaatiin gosa san hin bulcha; akka okkotee faaraalle isaan caccassee butucha.
28 Bakkalcha bari'iille ani isaaf hin kenna.
29 «Nami gurra qabu waan Ayyaanni Waaqaa wolde'oota kiristaanaatiin jedhu dhage'uu ti!» ta jettu.

3

Ergaa Wolde'a Sardeesiitii Ergante

1 «Ergamaa wolde'a kiristaana Sardeesiitiif akkas jedhii barreessi:

‡ **2:20** *Sagaagaltuu:* Ofattuu § **2:22** *Taqee irra ciittu godha:* Taqee dhibe'eetitti isii qolaansa * **2:23** *Ijoollee:* Hordofattoota

«Ayyaanota Waaqaa torbaa fi urjoota torba ka harkatti qabateeru akkas jedha: Hujii teeti hin beeka; maqa'aan hin jirta, ammoo duuteerta.
2 Maarre dammaqi! Waan hafe ka du'a geyeeru jabeessi! Hujiin teeti Waaqa kiyya duratti guutuu teeteertuun hin dhaggine.
3 Yoona, waan fudhattee fi waan dhageette qaabadhu; ajajamiif, cubbuu irralle'ee deebi'i. Yoo dammaquu dhadde ammoo akka hattu'uu sitti dhufa; saatii tam akka ani sitti dhufulle hin beettu.
4 Te'uu malee, qachaa Saardeesii keessa namooti diqqaan ka woyaa ifii hin xureessin si woliin jiran. Waan isaanii male waan te'eef, isaan woyaa adii uffatanee na woliin hin ideeman.
5 Nami injifatulle akkuma isaanii woyaa adii hin uffata; anille Abbaa kiyyaa fi ergantoota isaa duratti dhugaa hin bayaaf; maqaa isaalle kitaaba jiru'uu keessaa hin haqu.
6 «Nami gurra qabu, waan Ayyaanni Waaqaa wolde'oota kiristaanaatiin jedhu dhage'uu ti.

Ergaa Wolde'a Filaadelfiya'aatii Ergante

7 «Ergamaa wolde'a kiristaana Filaadelfiya'aatii akkasi jedhii barreessi:
«Woyyichaa fi dhugaamessa ka te'e, ka furtuu Daawitiille harkatti qabateeru, ka waan inni cufe eennulle banuu hin dandeenne, ka waan inni banelle eennulle cufuu hin dandeenne akkasi jedha:
8 Ani hujii teeti hin beeka. Akka ati hunna diqqoo qaddu hin beeka; te'uu malee, dubbii tiyya eeggateerta; maqaa kiyyalle hin mormanne. Kunoo, balbala banante ta eennulle cufiisaaf hin dandeenne si dura keyeera.
9 Worri Yihudoota adoo hin te'in nuuti Yihudoota ifiin jedhu, worri dharaameyyiin, worri wolde'a Seexanaa te'e, gara keeti dhufee miila keeti jalatti akka sagadu, akka ani si jaaladhelle akka beekanu hin tolcha.
10 Ciniinnattee akka ossattuuf ajaja ani kenne waan eeggatteef, anille saatii haga ilaalchaa, ta worra lafa irra le'u haga ilaaliisaaf biyya lafaa duudii irratti dhuttu irraa si eega.
11 «Ani ariifadhee hin dhufa. Eennulle kallacha keeti akka hin fudhanne waan qaddu jabeessii qabadhu.
12 Nama injifatu Galma Waaqa kiyyaa keessatti utubaa tolcha; ijjumaa keessaa hin bawu. Maqaa Waaqa kiyyaa, maqaa qachaa Waaqa kiyyaa ka Yerusaalemii haareya Waaqa kiyya biraa ol-gubba'aa gadi buutuu, maqaa kiyya haareyalle isa irratti hin barreessa.

3:12 21:2

13 «Nami gurra qabu, waan Ayyaanni Waaqaa wolde'oota
kiristaanaatiin jedhu dhage'uu ti.

Ergaa Wolde'a Laa'odiiqeya'aatii Ergante

14 «Ergamaa wolde'a kiristaana Laa'odiiqeya'aatii akkas jed-
hii barreessi:
«Ka ‹Ameen› jedhamu, ka dhugaa-bayaa addatama'aa fi
dhugaamessa te'e, ka madda dada Waaqaa te'e akkas jedha:
15 Ani hujii teeti hin beeka; ati o'aa yookiin qabbanowa'aa
moti. O'aa yookiin qabbanowaa adoo teetee jiraate sila hin
jaaladhaayyu.
16 Ati ammoo bulluqowa'a malee, o'aa yookiin
qabbanowaa waan hin te'iniif, afaan kiyya keessaa si tufaara.
17 «Ati, ‹Ani dureessa, ani quufaleessa, womaa naaf hin
barbaachisu› jetta; ammoo, ati deegaa, naasisaa*, hiyyeessa,
balla'aa, fi nafa-qullaa akka ka jirtu akka teete ifi hin beettu.
18 Maarre akka duroontuuf, worqii ibiddaan qulqulloonte
akka bitattu, nafi-qullaan fokkisiisu akka hin mudhanneef
woyaa adii akka bitattu, dhaggiisaafille akka dandeettu qorsa
ilatti buufattu akka na irraa bitattu si gorsa.
19 Ani worra jaaladhu duudii hin xixa, hin adaballe'e.
Tanaaf jabaadhu, cubbuu irralle'ee deebi'i.
20 Kunoo, ani balbala dura dhaabbadhee balbala dhod-
howa; eennulle qoonqoo tiyya dhage'ee yoo balbala naaf
bane, ani seenee isa woliin nyaadha, innille na woliin nyaata.
21 Akkuma ani injifadhee Abbaa kiyya woliin barcumaa
mootummaa isaa irra tee'e, nami injifatulle na woliin bar-
cumaa mootummaa tiyyaa irra akka tee'u hin tolcha.
22 «Nami gurra dhage'u qabu, waan Ayyaanni Waaqaa
wolde'oota kiristaanaatiin jedhu dhage'uuti!» jedha.

4

Waaqonfannaa Ol-Gubba'aa

1 Kanaan duuba ani ilaalee, ol-gubba'atti balbala banante
dhagge. Qoonqoon tanaan dura akka tultulla'aa anaan dub-
battuun ani dhage'e, «Asi koy, waan kanaan duuba te'u ani
sitti mudhisa!» jette.
2 Anille yoosuma Ayyaanaan jiraayyu; kunoo, ol-
gubba'atti barcumaan mootumma'aa keyameera, barcumaa
mootumma'aa san irra ka tee'eerutti jira.
3 Ka barcumaa mootumma'aa irra tee'eeru sunille, akka
dhakoota Yaasiphisiitii fi Saardiyonii ka gatiin guddo'oo,
calaqqisee mudhata. Adaala barcumaa mootumma'aa

* **3:17** *Naasisaa:* Gaddisiisaa **3:19** Ibr. 12:6

san hiituun Waaqaa ta akka dhakaa gatiin guddo'oo ka Simaaragidos jedhamuu fakkaattu jirtiiyyu.

4 Adaala barcumaa mootumma'aa san, barcumaan mootumma'aa diddamii afur jiraayyu; isaan san irralle maanguddoon diddamii afur woyaa adii uffatanee, kallacha worqi'iin hujame keyatanee tetee'aneeraniiyyu.

5 Barcumaa mootumma'aa san keessaa ifi balaqqeetti'ii, qoonqo'oo fi gikkeessi mandiisu'uu baye. Barcumaa mootumma'aa san fuula duratti ifi torba ifiisatti jiraayyu; isaan sunille Ayyaanota Waaqaa torba.

6 Akkasuma, barcumaa mootumma'aa san fuula dura abbaayaan daaw'iti'ii, qulqulluun cabbii fakkaattu jirtiiyyu.

Oddu'uu fi adaala barcumaa mootumma'aa, dadi lubbuu qaddu arfan ta duraa fi duubaan ila hedduu qaddu jirtiiyyu.

7 Dadi lubbuu qaddu ta qaraa neenqa fakkaatti; ta lammeesso'oo qotiyyoo fakkaatti; ta sadeesso'oo fuula fuula namaa fakkaatu qaddi; ta arfeesso'oo risaa koolaan ka'u fakkaatti.

8 Dadi lubbuu qaddu arfanuu koola jaan jaan qaddi; keessaa fi gubbaalle'een ila hedduu qaddi. Halkanii fi guyyaa adoo hafuura hin fudhatin,

«Goottaan Waaqi waan mara dande'u,
ka duri jiru, ka amma jiruu fi ka dhufu,
Woyyicha, Woyyicha, Woyyicha!» jedhaa faarfatti.

9 Yennaa dadi arfanuu, ka barcumaa mootumma'aa irra te'eeruu fi ka haga bara baraa jiraatuuf ulfinna, guddinna fi galata kennitu maraa,

10 maanguddooti diddamii afur, ka barcumaa mootumma'aa irra tee'eeru duratti jiganee, ka haga bara baraa jiraataa te'e le'uuf sagadaaraniiyyu; kallacha ifiille barcumaa mootumma'aa dura keyanee,

11 «Ati waan mara waan daddeef,
isaaniille fedha keetiin waan dadamanee fi waan jiraataneef,
Waaqa Goottaa keenna,
ulfinna, guddinnaa fi baallii fudhatuu qadda» jedhiisatti jiraniiyyu.

5

Kitaaba Marama'aa Fi Hoolicha

1 Achiin duuba ka barcumaa mootumma'aa irra tee'eeru, kitaaba maramaa ka keessaa fi gubbaa barreeffamee, chaappaa torbaan dhowameeru harka middichaan qabateeruun dhagge.

4:5 Mudh. 8:5; 11:19; 16:18; 1:4

2 Ergamaan Waaqaa jabaan tokko qoonqoo guddo'oon, «Ka
chaappaa irraa rigee* kitaaba maramaa san banu'uu male
eennu?» jedhaa lallabuun dhagge.
3 Te'uu malee ol-gubbaa keessa yookiin lafa irra, lafaan
jalalle, ka kitaaba maramaa san banee keessa isaa ilaaluu
dande'u tokkolle hin jiruuyyu.
4 Ka kitaaba maramaa san banee keessa isaa ilaalu'uu male
waan hin jirreef, ani laalleffadhee bowe.
5 Achiin duuba maanguddoota keessaa tokkochi, «Hin
bowin! Kunoo, neenqi gosa Yihuda'aa, sanyiin Daawitii
injifateera; inni kitaaba maramaa san baniisaa fi chaappaa
torbaanuu irraa rigiisaaf hin dande'a» naan jedhe.
6 Achiin duuba, ka Hoolicha qalame fakkaatu tokko, dada
lubbuu qaddu afurii fi maanguddootaan naanneffamee,
odduu barcumaa mootumma'aa dhaabbateeruun dhagge.
Hoolichi sun gaafa torbaa fi ila torba qaba; isaaniille Ayyaan-
ota Waaqaa torba ka gara lafa duudi'ii ergamane.
7 Hoolichi sun dhufee, harka middicha ka barcumaa moo-
tumma'aa irra tee'eeru irraa kitaaba maramaa san fuudhe.
8 Yennaa inni kitaaba maramaa san fuudhe, dadi lubbuu
qaddu afurii fi maanguddooti diddamii afur Hoolicha san
fuula duratti gad lafatti jigane; tokkoon tokkoon isaanii waan
daadimata kolbaa Waaqaa te'e kiraara gudda'aa† fi girgiraa
worqi'iin hujame ka hixaanaan guutame qabataneeraniiyyu.
9 Isaan faaruu haareya faarfataa,

«Ati kitaaba maramaa san fudhatiisaaf,
chaappota irraa rigiisaafille ka malte;
sababille ati qalantee,
dhiiga keetiin gosa maraa keessaa, afaan maraa keessaa,
kolbaa maraa keessaa, sanyii nama maraa keessaa,
namoota Waaqaaf wodatteerta.
10 Waaqa keennaaf, akka isaan mootumma'aa fi
hayyoota te'anu gooteerta;
isaaniille lafa irratti hin mowan» jedhane.

11 Kanaan duuba ilaalee, qoonqoo ergantoota heddu'uu
dhage'e; laakkossi isaaniille kuma heddu'uu fi miliyoona
heddu'u. Isaan adaala barcumaa mootumma'aa, adaala dada
lubbuu qadduutii fi maanguddootaa naannowaneeran.
12 Isaan qoonqoo guddo'oon,

«Hoolichi qalame sun,
baallii, durummaa, qarummaa, hunna,
ulfinna, guddinnaa fi
galata fudhatu'uu male» jedhanee faarsane.

* **5:2** *Rigee:* Balleessee, hiikee † **5:8** *Kiraara gudda'aa:* Baganaa

13 Achiin duuba dadi ol-gubba'aa, ta lafa irraa, ta laafaan
jalaa, ta abbaayaa keessaatii fi ta isaan mara keessa jirtu
marti,
«Galanni, guddinni, ulfinnii fi baalliin,
ka barcumaa mootumma'aa irra tee'eeruu fi Hoolichaaf,
bara baraa haga bara baraa te'u» jedhaa faarfatanuun
dhage'e.
14 Dadi lubbuu qaddu arfan, «Ameen!» jette; maangud-
dootille gad jiddee sagadde.

6

Chaappaa Torba

1 Achiin duuba Hoolichi sun chaappaa torba keessaa ka
qaraa banuun dhagge; dada lubbuu qaddu arfan keessalle'ee
tokkochi qoonqoo akka mandiisu'uutiin, «Koy!» jedhuun
dhage'e.
2 Anille midhadhee, farda adii tokko dhagge; ka farda san
irra tee'eerulle guubee qabateera; kallachi isaaf kennamee,
innille akka mowataa tokkoo mowatiisaaf gad baye.
3 Yennaa Hoolichi sun chaappaa lammeessoo bane, dadi
lubbuu qabu ka lammeesso'oo, «Koy!» jedhuun dhage'e.
4 Achiin duuba fardi dhibiin diimaan ibiddi gad baye; ka
farda san irra tee'eerulle, akka nageya lafa irraa balleessuu fi
akka namooti wol qalanu akka godhuuf baalliin kennanteef;
shallaagaan guddaalle kennameef.
5 Yennaa Hoolichi sun chaappaa sadeesso'oo bane, dadi
lubbuu qabu ka sadeesso'oo, «Koy!» jedhuun dhage'e. Anille
achi midhadhee farda gurraacha tokko dhagge; ka farda san
irra tee'eeru waan ittiin madaalanu* harkatti qabateera.
6 Qoonqoo dada lubbuu qaddu afur keessaa baatu
fakkaattu dhage'e; qoonqoon sun, «Qamadiin waan ittiin
safaranu diqqaa tokkocha te'u mindaa hujii guyyaa tokkoo,
garbuun waan ittiin safaranu diqqaa sad te'u mindaa
guyyaa tokkoo te'uu ti! Ejersa zayiti'iitii fi muka woynii
hin balleessin» jettuun dhage'e.
7 Yennaa Hoolichi sun chaappaa arfeesso'oo bane, dadi
arfeesso'oo, «Koy!» jedhuun dhage'e.
8 Ani midhadhee, farda borora tokko dhagge; ka farda san
irra tee'eeru maqaan isaa, «Du'a» jedhama; mootummaan
du'aalle duubaan isa hordofiisatti jirtiiyyu. Du'aa fi moo-
tummaan du'aa shallaaga'aan, beelaan, bala'aa fi bineensota
lafa irraatiin akka ijjeesanuuf, lafa irratti harka afur keessaa
harka tokko baalliin isaaniif kennante.

* **6:5** *Waan ittiin madaalanu:* Miizana

9 Yennaa Hoolichi sun chaappaa shaneesso'oo bane, lubbuu worra marroo Dubbii Waaqaatii fi marroo dhugaa bayaneef qalamanee, addee ciincaan ciinceffamu jalatti dhagge.
10 Isaanille qoonqoo guddo'oon, «Goottaa Ol Aana'a, woyyichaa fi dhugaamessa, worra lafa tana irra le'u irratti murtee, dhiiga keenna nu'uuf adoo hin baasin, haga yoomii turta?» jedhaa iyyane.
11 Achiin duuba tokkoo tokkoofuu woyaan adiin kennante; haga laakkossi tajaajiltoota isaaniif lansaatii fi obboleeyyan isaanii, ka akkuma isaanii ijjeefamanuu guutuu te'utti, haga diqqoo akka ossatanu itti himame.
12 Hoolichi chaappaa jayeesso'oo banuun dhagge. Tacho'i lafaa guddaan te'e; aduun akka cile'ee gurraachotte; jiinille guutuma guutu'utti akka dhiigaa diimate.
13 Akkuma midhaan harru'uu ka hin bilchaatin qilleensa jaba'aan hargufamee harca'u, urjooti gubba'aa gadi lafatti harcaate.
14 Gubbaan akka kitaaba marama'aa marantee tarte; gaarotaa fi oddoolli duudiin addee ifii irraa balleeffamane.
15 Kanaan duuba, moototi lafaa, bulchitooti, abbootiin duulaa, dureeyyiin, hunnaameyyiin, garbichaa fi ka garbicha hin te'in marti, godootaa fi rassoota gaarotaa keessa dhokatane.
16 Gaarotaa fi rassootalle'een, «Nu irratti jiga'a, ila ka barcumaa mootumma'aa irra tee'eeruutii fi mufii Hoolichaa jalaa nu dhossa'a.
17 Guyyaan guddaan isaan mufatanu geyeera; eentu dura dhaabbachuu dande'aa ree?» jedhane.

7

Kolbaan Israa'elii 144,000 Mallatteeffante

1 Kanaan duuba ergantooti Waaqaa arfan, moggaa lafaa arfanuu dhaabbatanee, akka lafatti yookiin abbaaya'atti, yookiin muka kamille'etti qilleensi hin dhoonne, qilleensa maddii arfanii dhoogganuun dhagge.
2 Achiin duuba ergamaan Waaqaa ka dhibiin ka chaappaa Waaqa jiraata'aa qabu gara aduun baatuun dhufuun dhagge; innille, ergantoota Waaqaa arfan, ta akka lafaa fi abbaayaa miidhanuuf baalliin isaanii kennanteen, qoonqoo ol qabatee,
3 «Adda tajaajiltoota Waaqa keennaatitti haga chaappaa dhoonnu, lafa yookiin abbaayaa, yookiin mukoota hin miidhina'a» jedhee iyye.
4 Ani laakkossa worra chaappaan itti dhowameelle dhage'e; worri gosa Israa'elii mara keessaa chaappa'aan dhowame kuma dhibba tokkoo fi kuma afurtamii afur.

5 Gosa Yihudaa keessaa kuma kudha lama, gosa Ruubenii
keessaa kuma kudha lama, gosa Gaadii keessaa kuma kudha
lama,
6 gosa Aseerii keessaa kuma kudha lama, gosa Niftaalemii
keessaa kuma kudha lama, gosa Minaase'ee keessaa kuma
kudha lama,
7 gosa Shimi'oonii keessaa kuma kudha lama, gosa Lewwi'ii
keessaa kuma kudha lama, gosa Yisaakorii keessaa kuma
kudha lama,
8 gosa Zebuloonii keessaa kuma kudha lama, gosa Yoseef
keessaa kuma kudha lama, gosa Beniyaaminii keessaa kuma
kudha lamatti chaappaan dhowame.

Gumii Bindillaa

9 Kanaan duuba gumiin bindillaan ta nami tokkolle
laakkowee hin dandeenne gosa biyya adda addaa mara
keessaa, gosa mara keessaa, kolbaa maraa fi afaan adda
addaa mara keessaa dhufane dhaabbataneeranuun dhagge;
isaan woyaa adii uffatanee, baala meexxi'ii harkatti
qabatanee, barcumaa mootumma'aatii fi Hoolichaa dura
dhaabbataneeraniiyyu.
10 Isaan qoonqoo guddo'oon, «Fayyinni Waaqa keenna ka
barcumaa mootumma'aa irra tee'eeruu fi Hoolicha biraa
dhaggama!» jedhanee iyyane.
11 Ergantooti Waaqaa martinuu naannoo barcumaa moo-
tumma'aa, maanguddootii fi dadi lubbuu qaddu arfan
dhaabbataneeraniiyyu; barcumaa mootummaa Waaqaa du-
ratti addaan gad gombifamanee Waaqaaf sagadanee,
12 «Ameen! Waaqa keennaaf leelloon, guddinni, qaruun,
galanni, ulfinni, hunnaa fi jabeenni bara baraa haga bara
baraa te'u! Ameen!» jedhane.
13 Achiin duuba maanguddoota keessaa tokkochi, «Worri
woyaa adii uffateeru kun eennu fa'a? Eessaa dhufane?»
jedhee na gaafate.
14 Anille, «Goottaa kiyya, si'ittuu beeka» jedheen. Innille,
«Isaan worra rakkinna guddaa keessaa bayanee dhufane;
woyaa ifiille dhiiga Hoolichaatiin dhiqatanee addeeffata-
neeran.
15 Tanaaf isaan barcumaa mootumma'aa ka Waaqaa dura
dhaabbatanee, halkanii fi guyyaa Galma Waaqaa keessatti
isa tajaajilan; ka barcumaa mootumma'aa irra tee'eerulle
dunkaanii ifii isaan gubba'atti hin diriirsa.
16 Haganaa achi hin beelowanu; deebi'aneelle hin dheeb-
otanu, aduun isaan hin dhoottu, o'i finiinaalle isaan hin gubu.
17 Sababille, Hoolichi odduu barcumaa mootumma'aa jiru
tissee isaanii hin te'a; gara madda bisaan jiru'uulle isaan hin

7:14 Mat. 24:21; Mar. 13:19

geessa. Waaqille ila isaanii irraa imimmaan mara hin haqa» anaan jedhe.

8

Chaappaan Torbeesso'oo Baname

1 Yennaa Hoolichi chaappaa torbeesso'oo bane, ol-gubba'atti gara daqiiqaa soddomaa cadheessi te'e.

2 Achiin duuba ani ergantoota Waaqaa torba ta Waaqa dura dhaabbattu dhagge; tultullaan torballe isaaniif kenname.

3 Ergamaan Waaqaa ka dhibiille girgiraa worqi'iin hujame qabatee dhufee, addee ciincaan itti ciinceffamu bira dhaab-bate; innille addee ciincaan itti ciinceffamu ta worqi'iin hujantee barcumaa mootummaa Waaqaa dura jirtu irratti, daadimata worra Waaqaaf woyyoome maraa woliin akka dhiyeessuuf, hixaanni bacaan itti kenname.

4 Aarri hixaanaalle daadimata worra Waaqaaf woyyoomee woliin harka ergamaa Waaqaa irraa gara fuula Waaqaa ol ka'e.

5 Ergamaan Waaqaa sunille girgiraa san harkatti qabatee ibidda ciinca'aa itti guutee gad gara lafaa qolaanse; gikkeessi mandiisu'uu, huuruun, balaqqeessi balaqqeetti'iitii fi tacho'i lafaalle te'e.

Tultullaa Torba

6 Achiin duuba ergantooti Waaqaa torba ta tultullaa torba qabatteertu tultullaa afuufiisaaf qophootte.

7 Ergamaan Waaqaa ka qaraa tultullaa ifii afuufe. Dhakaan bokkeyaatii fi ibiddi dhiigaan makame lafatti gad bu'ane; lattille harka sad keessaa harki tokko gubatte; mukootille harka sad keessaa harki tokko gubatane; marri bisileelle martinuu gubate.

8 Ergamaan Waaqaa ka lammeesso'oolle tultullaa ifii afu-ufe. Wonni akka gaara gudda'aa fakkaatulle ibiddaan gu-bataa abbaaya'atti qolaanfame; abbaayaan guddoolle harka sad keessaa harki tokko dhiiga teete.

9 Dadi lubbuu qaddu ta abbaayaa keessa jirtu, harka sad keessaa harki tokko duute; hobolooti gugurddootille* harka sad keessaa harki tokko muxuqqi jedhane.

10 Ergamaan Waaqaa ka sadeesso'oolle tultullaa ifii afuufe. Urjiin guddoon ta akka xassa'aa† bobeettu lagoota harka sad keessaa harka tokkoo fi maddoota bisaaniititti ol-gubbaa irraa buute.

11 Maqaan urjii saniille, «Hadheesso» jedhama. Bisaanille harka sad keessaa harki tokko hadhowaa te'e; bisaan had-howaa waan te'eef namooti hedduun du'ane.

---

* **8:9** *Hobolooti gugurdootille:* Markabootille † **8:10** *Xassa'aa:* Umeessaa

12 Ergamaan Waaqaa ka arfeesso'oo tultullaa ifii afuufe. Ifi
isaanii harka sad keessaa harki tokko akka dukkanowuuf,
ka adu'uu harka sad keessaa harki tokko, ka ji'aa harka sad
keessaa harki tokkoo fi ka urji'ii harka sad keessaa harki
tokko dhowame; ifi guyya'aa harka sad keessaa harka tokko,
ifi halkaniille harka sad keessaa harka tokko ifa akka hin
kennine dhooggame.
13 Achiin duuba midhadhee, risaan tokko waaqa keessa
koolaan ka'aa qoonqoo guddo'oon, «Ergantooti Waaqaa sad
ta hatte, waan tultullaa afuuttuuf, worra lafa irra le'uuf
aanne'e! Aanne'e! Aanne'e!» jedhaa iyyuun dhage'e.

9

1 Ergamaan Waaqaa ka shaneesso'oo tultullaa afuufe. Ani
urjii ol-gubbaa irraa gadi buuteertu dhagge; urjii saniif fur-
tuun boolla qile'ee kennante.
2 Yennaa urjiin sun boolla qilee san bante, aarri akka
aara boolla ibiddaa guddaa keessaa bawu fakkaatu keessaa
baye. Aara boolla keessaa bayeen, adu'uu fi qilleensi
dukkanowane.
3 Aara san keessaa awwaannisooti bayanee lafatti bu'ane;
baalliin akka baallii makkaa* jirtu kennanteef.
4 Isaan namoota adda ifii irratti chaappaa Waaqaa hin
qanne callaa malee, marra lafaa, yookiin waan latee bisilee
te'e mara, yookiin muka akka hin miine itti himame.
5 Awwaannisootille ji'a shan callaa akka isaan farrisi-
isanuuf malee, akka ijjeesanuuf baalliin isaaniif hin ken-
nanne; farri isaan farranu sunille farra akka yennaa makki
nama ciniine namatti dhage'amuu ti.
6 Guyyoota san namooti du'a barbaadan, ammoo hin dhag-
gatanu; du'iisaafille hin halchan, duuti ammoo isaan duraa
hin baqatti.
7 Awwaannisooti fardoo lolaaf qophootte fakkaatan;
mataa ifii irralle'etti waan akka kallacha worqi'ii fakkaatu
keyataneeran; fuulli isaaniille fuula namaa fakkaata;
8 rifeensi isaanii akka rifeensa mataa dubarti'ii fakkaata;
ilkaan isaaniille ilkaan neenqaa fakkaata.
9 Isaan qomoo, qomoo sibiilaa fakkaattu qaban; qoonqoon
koola isaaniille hididdeessa garreettota lolaa ka fardo'oon
harkifamanu heddu'uu, ka gara lolaa gulufanuu fakkaatti.
10 Isaan akka makkaa eege'ee fi ilkattii qaban. Hunni isaan
ittiin namoota ji'a shan farrisiisanulle eegee isaanii irra jirti.
11 Isaan mootii qaban; innille ergamaa boolla qile'eeti;
maqaan ergantichaa afaan Ibrootaatiin, «Abadoon», afaan

* **9:3** *Makka:* Gaadduu, qaajjibbuu

Giriikiitiin, «Apholiyon» jedhama; akkas jechuulle, «Balleesso» jechu'u.

12 Aanneen qaraa dabarteerti; kunoo kanaan duuba ammalle aanneen lama ta dhibiin hin dhutti.

13 Ergamaan Waaqaa ka jayeesso'oo tultullaa ifii afuufe. Gaafa arfan addee ciincaan itti ciinceffamuu, ka worqi'iin hujamee fuula Waaqaa dura jiruu irraa qoonqoon dhuttuun ani dhage'e.

14 Qoonqoon sunille ergamaa Waaqaa ka tultullaa jayeesso'oo qabateeruun, «Ergantoota Waaqaa arfan ta laga Efraaxiisii guddichaatitti hidhamane hiiki!» jette.

15 Sanyii namaa harka sad keessaa harka tokko akka ijjeesanuuf, saatii tanaaf, guyyaa kanaaf, ji'aa kanaa fi woggaa kanaaf, ergantooti Waaqaa arfan ta qophowaneeranu hiikamane.

16 Ani laakkossa loltoota fardaan loltuulle dhage'e; laakkossi isaanii miliyoonii dhibba lama.

17 Fardo'oo fi worra fardoo san irra tee'eerulle ani mudhi'iin dhagge. Isaan qomoo sibiilaa diintuu akka ibiddaa, gurraattii akka baddeessa'aatii, fi bifa bookaa fakkaattu qaban. Mataan fardoo sanii mataa neenqaa fakkaata; afaan isaanii keessalle'ee ibiddi, aarrii fi dhakaan bobe'u baya.

18 Balaa sadiin afaan fardo'oo keessaa bayeen, jechuun ibiddaan, aaraa fi dhakaa bobe'uun sanyiin namaa harka sad keessaa harki tokko ijjeefante.

19 Sababille hunni fardoo sanii afaanii fi eegee isaanii keessa jirti; eegeen isaanii bofa fakkaatti; isiille mataa waan qadduuf, isaan isi'iin kolbaa miidhan.

20 Worri balaa kanaan hin du'in hafane ammalle hujii harka ifii irraa hin deebine. Isaan durriisota, akkasuma waaqota dharaa ka worqii, meetii, sageettuu, mukaa fi dhakaa irraa hujamane, ka dhagguu, yookiin dhage'uu, yookiin ideemuu hin dandeenne waaqonfatiisa hin lakkinne.

21 Isaan ijjeechaa, xanuu, sagaagaluu yookiin hatuu irraa hin deebine.

10

Ergamaa Waaqaatii Fi Kitaaba Diqqicha

1 Kanaan duuba ergamaan Waaqaa ka dhibiin hunnaamessi ol-gubbaa irraa gadi bu'uun dhagge. Inni duumensa maratee, mataa ifii irratti hiituu Waaqaa qaba; fuulli isaa aduu fakkaata; miilli isaalle utuboota ibiddaa fakkaata.

2 Inni Kitaaba maramaa diqqaa banameeru harkatti qabateera; miila ifii middicha abbaayaa irra, miila bitaacha lafa irra keyate;
3 qoonqoo guddoo ta akka neenqa dhangaa dhowuutiin iyye. Yennaa inni iyye mandiisuun torba qoonqoo ifii dhageessitte*.
4 Yennaa mandiisuun torba mandiite, ani barreessiisaaf qophoweeraayyu; ol-gubbaa irraa ammoo, «Waan mandiisuun torba dubbatte cufii gadha'atti qabadhu malee, hin barreessin» qoonqoo jettu dhage'e.
5 Kanaan duuba ergamaa Waaqaa ka abbaaya'aa fi lafa irra dhaabbateeruun dhagge sun harka ifii middicha gara ol-gubba'aa ol kaase.
6 Innille maqaa Waaqa bara baraa haga bara baraa jiraatuutiin, ka ol-gubba'aa fi waan isii keessa jiru, ka lafaa fi waan isii keessa jiru, ka abbaaya'aa fi waan isii keessa jiru dadeetiin kakatee, «Yoona hin turu!
7 Guyyoota ergamaan Waaqaa ka torbeesso'oo tultullaa ifii afuufutti ammoo, akkuma inni tajaajiltoota ifii raagotatti mudhisetti dhossaan Waaqaa hin muummotti» jedhe.
8 Achiin duuba qoonqoon ani ol-gubbaa irraa dhage'e tuun ammalle, «Dhaqiitii harka ergamaa Waaqaa, ka abbaaya'aa fi lafa irra dhaabbateeru irraa, Kitaaba diqqicha maramaa, ka banameeru fudhadhu» jettee natti dubbatte.
9 Anille gara erganticha Waaqaa dhaqee Kitaaba diqqicha maramaa san akka naaf kennu gaafadhe; innille, «Fudhadhuu nyaadhu! Inni afaan keeti keessatti akka dammaa hin mi'owa, gadhaa keeti keessatti ammoo hin hadhowa» naan jedhe.
10 Kitaaba diqqicha san harka ergamaa Waaqaa irraa fuudhee nyaadhe; afaan kiyya keessatti akka dammaa mi'owe; nyaadheen duuba ammoo gadhaa kiyya keessatti hadhowe.
11 Achiin duuba, «Ati marroo kolbaa adda addaa, marroo gosa biyya adda addaa, marroo afaan adda addaatii fi marroo mootota adda addaa raaga dubbatuu qadda» jedhamee natti himame.

11

Dhugaa Baatota Lama

1 Achiin duuba uleen ittiin mikanu* ta leemma fakkaattu naaf kennante; analle'een, «Dhaqiitii Galma Waaqaatii fi addee ciincaan itti ciinceffamu miki; worra achitti waaqonfatulle laakkow.

* **10:3** *Dhageessitte:* Mandiite ittiin ilaalanu, yookiin likkanu
* **11:1** *Mikanu: Hagam akka dheeratuu fi badhatu*

2 Addee Galma Waaqaatiin fuula dura jirtu ammoo hin
mikin. Sababille addeen sun worra Yihudoota hin te'iniif
kennanteerti. Isaan qachaa woyyicha ji'a afurtamii lama irra
hirbeessan.
3 Ani dhugaa baatota tiyya lamaaf hunna hin kenna; isaani-
ille woyaa gaddaa uffatanee, guyyaa kuma tokkoo fi dhibba
lamaa fi jaatama hin raagan» jedhame.
4 Dhugaa baatoti lama, ta Waaqa Goottaa biyya lafaa dura
dhaabbattu tun, muka ejersaa lamaa fi waan ifi irra keyamu
lama.
5 Eennulle isaan miidhiisaaf yoo barbaade, ibiddi afaan
isaanii keessaa bayee diina isaanii hin balleessa; ka isaan
miidhiisaaf barbaadu mara akka kanaan ijjeefaman.
6 Isaan guyyoota raaga raaganu san, akka bokkeenni hin
roonne gubbaa cufiisaaf baallii qaban; akkasuma bisaan dhi-
iga godhiisaa fi yennaa fedhane mara balaa te'e maraanuu
lafa dhowiisaaf baallii qaban.
7 Yennaa isaan dhugaa bayiisa fixatane, bineensi hamaan†
boolla qilee keessaa bayee isaan adhee injifatee, hin ijjeesa.
8 Reeffi isaaniille hodhicha guddaa qachaa gudda'aa irra
hin ciciisa; qachaan kun addee Goottaan isaanii itti fanni-
fame, ta yennaa fakkeennaan dubbatantu‡ Sodoom yookiin
Gibxi jedhantu.
9 Kolbaa adda addaa keessaa, gosa adda addaa keessaa,
afaan adda addaatii fi gosa biyya adda addaa keessaa
worri dhufane, guyyaa sadii fi wodhakkaa reeffa isaanii hin
daaw'atan, hin awwaalchisanulle'e.
10 Raagoti lamaan tun worra lafa irra le'anu waan farrisi-
isaneeranuuf, worri lafa irra le'anu du'a raagota tanaatitti
gammadanee jilifatan; woliifille kennansa hin kennan.
11 Guyyaa sadii fi wodhakka'aan duuba ammoo, hafuurri
jiru'uu Waaqa biraa dhufee itti gale; isaanille ka'anee miila
ifiitiin dhaabbatane; worri isaan dhagge duudiin bararaqe.
12 Achiin duuba ol-gubbaa irraa qoonqoo guddoo ta, «Asi
baya'a!» isaaniin jettu dhage'ane; diinoti isaanii adoo
ilaalanu duumensa keessa gara ol-gubba'aa bayane.
13 Saatuma sanitti tacho'i lafaa guddaan te'ee, qachaan sun
harka kudhan keessaa harki tokko diigame; tacho'a lafaa
saniin namooti kum torba du'ane; worri hafanelle bararaqa-
nee, Waaqa ol-gubba'aatiif ulfinna kennane.
14 Aanneen lammeesso'oo dabarteerti; kunoo aanneen
sadeesso'oo dhufaarti.

Tultullaa Torbeesso'oo

† **11:7** *Bineensi hamaan:* Doobbaan yookiin bineensi Iyyaa fakkaatu **11:8**
‡ *Yennaa fakkeennaan dubbatanu:* Yookiin ila ayyaanaatiin ilaalamu **11:13**
Mudh. 6:12; 16:18

15 Ergamaan Waaqaa ka torbeesso'oolle tultullaa ifii afu-
ufe. Ol-gubbaalle'etti qoonqoon hedduun guddoon, «Mootum-
maan biyya lafaa, ta Goottaa keennaatii fi ta Kiristoosii§ isaa
teete; innille bara baraa haga bara baraatitti hin mowa» jettu
dhage'ante.
16 Maanguddooti diddamii afur, ka fuula Waaqaa duratti
barcumaa ifii ka mootumma'aa irra tee'aneeranulle, addaan
gombifamanee Waaqaa sagadanee,
17 «Waaqa Goottaa waan mara dandeettu,
ka ammaa fi durille jirtu,
hunna teeti guddoo fudhattee waan mooteef,
si galateeffanna.
18 Worri Yihudoota hin te'in mufate;
mufiin teetille dhutte.
Yennaan worri du'e muraa dhaggatulle geette;
yennaan tajaajiltooti teeti raagotii fi
worri si'iif woyyoome,
worri maqaa keeti ulfeessu
worri didiqqa'aa fi worri gugurdaan,
gatii ifii dhaggatanu geette.
Yennaan worra lafa balleesse,
balleessitulle geette» jedhane.
19 Achiin duuba Galmi Waaqaa ka ol-gubba'aa baname;
Galma Waaqaa keessatti saanduqi Gondooroo* isaa mud-
hate. Balaqqeettiin balaqqittee, huuruun dhage'antee,
mandiisuun mandiitee, latti tachootee, dhakaan bokkeyaa
guddaalle bu'e.

12

Dubartitti'ii Fi Bineensa Jawwee Fakkaatu

1 Kancirri guddaan tokko ol-gubba'atti mudhate; dubartiin
aduu uffattee, ji'a miila jala keyattee, kallacha urjoota kudha
lamaa* mata'atti keyatteertu takka mudhatte.
2 Isiin ulfa qaddi; yennaa deyiisaaf ciniinsifattu, cini-
insu'uun rakkattee iyyite.
3 Kancirri dhibiille ol-gubba'atti mudhate; jawween† gud-
doon diintuun, ta mataa torbaa, ta gaafa kudhan qadduu fi
kallacha torba mata'atti keyatteertu takka mudhatte.
4 Eegeen isi'ii urjoota harka sad keessaa harka tokko ol-
gubba'aa harkittee gad lafatti qolaansite. Jawween sun,

§ **11:15** *Kiristoosii:* Masiihii * **11:19** *Saanduqi Gondooroo:* Amaariffaan, «Taabota» **11:19** Mudh. 8:5; 16:18; 21 * **12:1** *Kallacha urjoota kudha lamaa:* Urjoota kudha lama akka kallachaa keyatteertu † **12:3** *Jawween:* Muusageessi, bineensi akka jawwe'ee

akkuma dubartittiin deetteen mucaa isiin deettu liqinsiisaaf, isii deya geette dura dhaabbatte.

5 Isiin ilma gosa biyya maraa ulee sibiilaa ta bokku'uutiin
bulchu deette; mucaan gara Waaqaatii fi gara barcumaa
mootummaa ifii ol fudhatame.
6 Dubartittiille, gara addee Waaqi akka isiin guyyaa kuma
tokkoo fi dhibba lamaa fi jaatamaaf, waan ittiin leetu dhag-
gattuuf‡ qopheessee, gara lafa goomole'ee baqatte.
7 Kanaan duuba ol-gubbaalle'etti lolli ka'e. Mikaa'elii fi
ergantooti isaa jawwee san lolane; jawwe'ee fi ergantuun
isi'iille deebisane isaan lolane;
8 te'uu malee jawwe'ee fi ergantooti isi'ii injifatamane;
addee ol-gubba'atti qabanulle dhabane.
9 Jawween guddoon gad qolaanfante; isiin Diyaabiloosii
yookiin Seexana biyya lafaa duudii wollaalchise jedhamu,
dhudhuufaa bara durii ti. Isiin gad gara lafaa qolaanfante;
ergantooti isi'iille isii woliin qolaanfante.
10 Anille ol-gubbaa keessaa qoonqoo guddoo dhage'e; isi-
illeen,
«Amma fayyinni, hunni, mootummaan Waaqa keennaatii fi
baalliin Kiristoosii isaa dhutteerti.
Himattooti obboleeyyan teennaa,
ta halkanii fi guyyaa Waaqa keenna duratti
isaan himataa turtelle gad qolaanfanteerti.
11 Obboleeyyan teennalle,
dhiiga Hoolichaatii fi jecha dhugaa bayiisa ifiitiin
isa mowataneeran;
lubbuu ifii adoo hin jaalatin
du'aaf dabarsanee ifi kennaneeran.
12 Maarre yoona ol-gubbootii fi
worri isaan keessa leetanu gammada'a!
Lafaa fi abbaayaa guddo'o, isiniif ammoo aanne'e!
Sababille Seexanni yennaa gabaadduu callaa akka qabu bee-
kee,
mufii gudda'aan gadi gara keessan dhufeera» jedhe.
13 Jawween sun gara lafaatitti akka gad qolaanfante yen-
naa beette, dubartittii ilma deette san ari'utti kaate.
14 Dubartittiin ammoo gara lafa goomole'ee, addee itti
woggaa sadii fi wodhakka'aaf waan ittiin leetu dhaggattu
sanii, akka koolaan kaatuuf koolli risaa guddichaa lama isi'iif
kenname.
15 Achiin duuba jawween sun akka dubartiin sun lola'aan
fudhatantuuf, bisaan akka lagaa, afaan ifii keessaa, dudda
isi'ii duubaan gadi naxxe.

‡ **12:6** *Waan ittiin leetu dhaggatuuf:* Kunuunfantuuf

16 Latti ammoo dubartittii gargaarte; afaan ifii bantee laga
jawween afaan ifii keessaa gadi naxxe san liqinsite.
17 Jawween sunille dubartii sanitti aartee, ijoollee isi'ii
ta hatte woliin loliisaaf dhaxxe; isaan worra ajaja Waaqaa
eeggatuu fi dhugaa baya Yesuusii qabatu.
18 Jawween sun maansa cinaa abbaaya'aa irra dhaabbatte.

13

Bineensota Lama

1 Kanaan duuba bineensi tokko abbaayaa keessaa bayuun
dhagge. Bineensi sun gaafa kudhanii fi mataa torba qaba;
gaafota ifii irralle'etti kallacha kudhan, mataa ifii irralle'etti
maqoota Waaqa faanshessanu qaba.
2 Bineensi ani dhagge sun qeeransa fakkaata; miilli isaa
ammoo miila doobba'aa* fakkaata, afaan isaalle afaan neen-
qaa fakkaata. Jawween tun hunna ifii, barcumaa mootum-
maa ifiitii fi baallii ifii guddoo bineensa sanii kennite.
3 Matoota bineensa sanii keessaa mataan tokkochi madaa
ijjeettu waan qabu fakkaata; ammoo madaan sun fayyiteerti.
Biyyi duudiin baaseffattee, bineensa san hordotte.
4 Jawween baallii ifii bineensa kanaaf waan kenniteef,
namooti isi'iif sagadane; akkasuma bineensa sanille'een,
«Ka akka bineensa kanaa jiru eennu? Eentu isa loliisaaf
dande'a?» jedhaa sagadaneef.
5 Afaan jecha kooraa ittiin dubbatuu fi Waaqa ittiin faan-
shessu bineensa saniif kenname; ji'a afurtamii fi lama
baalli'iin akka hujuufille eeyyam kenname.
6 Innille Waaqa, maqaa Waaqaa, addee ulfaattuu Waaqi
le'uu fi worra ol-gubbaa keessa le'u faanshessiisaaf afaan
banate.
7 Akka inni woyyoota lolee injifatuuf hunni isaaf kennante.
Gosa, kolbaa, afaanii fi gosa biyya adda addaa mara ir-
ralle'etti baalliin kennanteef.
8 Haga biyyi lafaa dadantee jalqabee, worri maqaan isaanii
kitaaba jiru'uu ka Hoolicha qalamee keessatti hin barreef-
famin, namooti lafa irra le'anu marti bineensa saniif hin
sagadan.
9 Nami gurra qabu dhage'uu ti!
10 Nami booji'amu, hin booji'ama; nami shallaaga'aan ij-
jeefamu shallaagumaan ijjeefama. Ciniinnatanee ossiisaa fi
addatamiisi kolbaa Waaqaa yennaa tana barbaachitti.
11 Achiin duuba bineensi dhibiin lafa keessaa bayuun
dhagge. Akka hoole'ee gaafa lama qaba, ammoo akka
jawwe'ee dubbate.

---

* **13:2** *Doobba'aa:* Iyya'aa

12 Inni maqaa bineensa qaraatiin baallii guutu'uun hujiisatti jiraayyu; lafaa fi worri isii irra le'anu maraa, bineensa qaraa ka madaa ijjeettu irraa fayye akka waaqonfatanu godhe.
13 Kolbaa duralle'etti haga ibidda ol-gubbaa irraa gad gara lafaa buusiisaatitti bilbaasa gugurddaa huje.
14 Maqaa bineensa qaraatiin bilbaasa akka hujuuf baalliin waan kennanteertuuf, worra lafa irra le'anu wollaalchise; bineensa shallaaga'aan madayee, ammoo ka lubbu'uun jiruuf, fakkii akka dhaassisanuufille ajaje.
15 Fakkiin bineensa qaraa dubbatiisa akka dandeettu hafuura akka isi'iif kennuu fi worra fakkii tanaaf hin saganne maraa akka ijjeesisuuf baalliin kennante.
16 Akkasuma diqqa'aa fi guddaan, dureessii fi hiyyeessi, gootta'aa fi garbichi marti harka middicha irratti yookiin adda ifii irratti beessisa akka godhatanu hunnaan tolche.
17 Beessisa bineensa qaraa ka maqaa isaa yookiin laakkossa maqaa isaa mudhisu, yoo ifi irraa qabaate malee, nami tokkolle bitatu'uu fi gurguratuu akka hin dandeenneef akkasi tolche.
18 Wonni tun qarummaa barbaaddi. Laakkossi kun laakkossa namaa waan te'eef, nami qalbii qabu maraa laakkossa bineensa kanaa herregee bira gewuu ti; laakkossi isaalle, dhibba jaa fi jaatamii fi ja.

14

Hoolichaa Fi Kolbaa Isaa
1 Achiin duuba midhadhee, Hoolichi gaara Xiyoonii irra dhaabbatuun dhagge; worri maqaan isaatii fi maqaan Abbaa isaa adda isaaniititti barreeffameerulle, namooti kuma dhibbaa fi kuma afurtamii fi afur isa woliin jiraniiyyu.
2 Qoonqoo akka qoonqoo bisaan heddu'uutii fi gikkeessa mandiisuu guddo'oo jirtu ol-gubbaa keessaa dhage'e; qoonqoon ani dhage'e sun qoonqoo kiraara gugurda'aa* ka worri kiraara dhowu dhowuu fakkaatti.
3 Isaanille barcumaa mootumma'aa duratti, dadi lubbuu qaddu afurii fi maanguddoo diddamii fi afur duratti faaruu haareya faarsane. Worra lafa irraa wodame, worra kuma dhibbaa fi kuma afurtamii fi afur malee, nami tokkolle faaruu san baratiisaaf hin dandeenne.
4 Worri kun waan qulqullumma'aan ifi eegataneeranuuf, worra dubartii bira dhaqiisaan ifi batteesseeruu moti; isaan qeedho'o. Isaan gara Hoolichi deemu mara gula deeman; isaan kun worra Waaqaa fi Hoolichaaf akka angafoota te'anuuf, sanyii namaa keessaa wodamane.

* **14:2** *Kiraara gugurda'aa:* Bagana'aa

5 Afaan isaanii keessalle'etti dharti ijjumaa hin dhagganne;
isaan worra komii hin qanne.

Ergantoota Waaqaa Sadiin

6 Achiin duuba ergamaan Waaqaa ka dhibiin wodhakkaa
ol-gubba'aa keessa koolaan ka'uun dhagge; innille Oduu
Gammadaa ta bara baraa, ta worra lafa irra le'u maraaf,
gosa biyya adda addaa maraaf, gosa maraaf, afaanii fi kolbaa
maraaf lallabu qabateera.
7 Inni qoonqoo guddo'oon, «Guyyaan muraa isaa waan gey-
eef, Waaqa sodaadha'a, ulfinnalle kenna'aaf! Ka ol-gubba'aa
fi lafa, abbaaya'aa fi madda bisaanii dadeef sagada'a!» jedhe.
8 Ergamaan Waaqaa dhibiin, ka lammeesso'oo, ka
qaraatitti aanee, «Baabiloniin guddoon jidde! Jidde! Isiin
gosi biyya adda addaa marti, daadhii woyni'ii ta sagaagala
isi'ii, ta macheessitu akka untu tolchiteerti» jedhe.
9 Ergamaan Waaqaa dhibiin, ka sadeesso'oolle, isaanitti
aanee qoonqoo guddo'oon, «Nami bineensaa fi fakkii isaatiif
sagadu, ka beessisa isaalle adda ifii irratti yookiin harka ifii
irratti godhatu mara,
10 daadhii woyni'ii ta mufii Waaqaa hin una; daadhiin
woyni'ii sunille ta adoo hin makamin muduunuu mufii
Waaqaatitti naqanteertu; akkasuma inni ergantoota Waaqaa
woyyootaa fi Hoolicha fuula duralle'etti ibiddaa fi dhakaa
bobe'uun hin farra.
11 Aarri farra isaaniille bara baraa haga bara baraa ol hin
baya; worri bineensaa fi fakkii bineensaatiif sagadu, yookiin
worri beessisa maqaa isaa godhatu mara halkanii fi guyyaa
foora hin qabu» jedhe.
12 Kolbaa Waaqaa ta ajaja Waaqaa eeggatanuu fi Yesu-
usille'eef addatamiisaan jabaatanu irraa ciniinnatanee ossiis
yennaa tana barbaachitti.
13 Achiin duuba ol-gubbaa keessaa, «Haganaa achi worri
Gootta'aan jiraataa du'u, worra badhaadhe jedhii barreessi»
qoonqoo jettu dhage'e. Ayyaannille, «Ee, hujiin isaanii waan
isaan hordottuuf, dadhabbii ifii irraa hin foorfatan» jedha.

Mufii Gootta'aa Lafa Irratti

14 Achiin duuba midhadhee, duumensa adii tokko dhagge;
ka ilma namaa fakkaatu tokkolle, kallacha worqi'ii mata'atti
keyatee, haantuu qara qaddu harkatti qabatee, duumensa
san irra te'eeraayyu.
15 Ergamaan Waaqaa dhibiin, Galma Waaqaa san
keessaa bayee, ka duumensa irra tee'e saniin, «Wonni lafa
tanaa ta haammantu guutumatti bilchaateerti; yennaan

14:8 Mudh. 18:2

haamma'aalle waan geetteertuuf, haantuu teetiin haam!» jedhee qoonqoo guddo'oon iyye.
16 Maarre, ka duumensa irra tee'eeru sun haantuu ifii lafa
irra wolaase; lattille haamante.
17 Ergamaan Waaqaa ka dhibiin, Galma Waaqaa ka ol-
gubbaa keessa jiru keessaa baye; innille haantuu qara qaddu
qabaayyu.
18 Ergamaan Waaqaa ka dhibiin, ka ibidda irratti baallii
qabu, addee ciincaan itti ciinceffamu biraa baye; inni erga-
maa Waaqaa ka haantuu qara qaddu qabateeruun, «Unkuru-
urri midhaan muka woyni'ii waan bilchaateeruuf, haantuu
teetiin unkuruura midhaan muka woyni'ii, muka woynii lafa
irraa muriitii wolitti qabi» jedhee qoonqoo guddo'oon iyye.
19 Ergamaan Waaqaa sunille, haantuu ifii lafa irra
wolaasee, unkuruura midhaan muka woynii lafaa mara
muree, addee midhaan woynii mufii Waaqaa guddo'oon itti
cunfantutti qolaanse.
20 Woyniin sunille qacha'aan alatti addee woyniin itti cun-
fantutti cunfante; dhiigi haga lugaama fardaa ol dheeratuu
addee woyniin itti cunfantu san keessaa bayee, haga kiiloo
meetira dhibba sadii lola'e.

15

Ergantoota Waaqaa Torbaa Fi Balaa Torba

1 Achiin duuba beessisa gudda'aa fi kancira te'e tokkolle ol-
gubba'atti dhagge. Ergantoota Waaqaa ta balaa muumme'ee
torba qabatteertu dhagge; mufiin Waaqaa isaaniin waan
muummottuuf, ka muumme'ee jedhamane.
2 Ammalle waan ibiddaan makameeru ka abbaayaa
daaw'iti'ii fakkaatu tokko dhagge; worra bineensa, fakki'ii
fi laakkossa maqaa isaa injifateerulle, cinaa abbaayaa sanii
dhaabbataneeranuun dhagge. Isaanille kiraara guddicha
Waaqa biraa kenname qabatanee,
3 faaruu garbicha Waaqaa ka Muuse'eetii fi Ka Hoolichaa
faarfatanee,
«Waaqa Goottaa waan mara dandeettu,
hujiin teeti guddo'oo fi baasa!
Ati mootii gosa biyya adda addaa*,
karaan keeti qajeela'aa fi dhuga'a!
4 Gootta'a! Nami si hin sodaanne,
ka maqaa keetille hin guddinne eennu?
Si calla'attuu woyyicha;
hujiin† teeti balchittiin waan mudhatteef,

14:20 19:15 * **15:3** *Mootii gosa adda addaa:* Woraabbiin gariin mootii bara baraa jedha † **15:4** *Hujii:* Muraan

gosi biyya adda addaa mara dhufee,
si'iif hin sagada» jedhane.
5 Kanaan duuballe'etti waan dhibii dhagge. Galmi Waaqaa
ka ol-gubba'aa, ka dunkaanii dhugaa bayaa jedhamu ba-
name;
6 ergantooti Waaqaa ta balaa torba qabatteertu, Galma
Waaqaa keessaa gadi bayane; isaan woyaa quncee talba'aa
irraa hujante, adii calalaxxu uffatanee qoma ifiille hidhata
worqi'iitiin hidhataneeran.
7 Achiin duuba dada lubbuu qaddu afur keessaa tokkochi,
qorii worqi'ii torba ta mufii Waaqa bara baraa haga bara
baraa jiraatuutiin guutanteertu, ergantoota Waaqaa torba
sanii kenne.
8 Galmi Waaqaa sunille aara ulfinnaa fi hunna Waaqaatiin
guutame; haga balaan torba ka ergantoota Waaqaa torbaa
muummottutti, eennulle gara Galma Waaqaa seeniisaaf hin
dandeenne.

16

Muduunuu Mufii Waaqaa Torba

1 Achiin duuba Galma Waaqaa keessaa, qoonqoon gud-
doon ergantoota Waaqaa torbaaniin, «Dhaqa'aatii, qorii mufii
Waaqaa torba lafatti gadi naqa'a!» jettuun ani dhage'e.
2 Ergamaan Waaqaa ka qaraa dhaqee qorii ifii lafatti gadi
naqe; worra beessisa bineensaa ifi irratti qabuu fi worra
fakki'iif sagade irratti madaan hantuun farrisiittu baate.
3 Ergamaan Waaqaa ka lammeesso'oo, qorii ifii abbaayaa
irratti gadi naqe; abbaayaan guddoon sunille akka dhiiga
nama du'ee teete; wonni lubbuu qabanu ka abbaayaa san
keessa le'anu mara du'ane.
4 Ergamaan Waaqaa ka sadeesso'oo qorii ifii lagaa fi madda
bisaanii irratti gadi naqe; isaaniille dhiiga te'ane.
5 Achiin duuba ergamaan Waaqaa ka bisaan irratti baallii
qabu dubbatuun dhage'e; inni,
«Ee, Woyyicha,
ka amma jirtuu fi durille jirtu,
waan akkas murteef,
ati sirri'i;
6 isaan dhiiga woyyootaatii fi
raagotaa dhangalaasaneeran;
atille akka isaan dhiiga unanu gooteerta;
kun waan isaaniif male!» jedhe.
7 Qoonqoon takkalle addee ciincaan itti ciinceffamu irraa,
«Ee, Goottaa Waaqa waan mara dandeettu,
muraan teeti dhuga'aa fi sirri'i»
jettuun dhage'e.

8 Ergamaan Waaqaa ka arfeesso'oolle, qorii ifii aduu irratti
gadi naqe; aduulle ibidda ifiitiin akka namoota woxaltuuf
baalliin kennanteef.
9 Isaanille finiina hama'aan woxalamane; isaan maqaa
Waaqa balaa kana mara irratti baallii qabuu abaarane
malee, cubbuu irraa hin deebine, ulfinnalle isaaf hin ken-
nine.
10 Ergamaan Waaqaa ka shaneesso'oolle, qorii ifii bar-
cumaa mootummaa bineensaa irratti gadi naqe; mootum-
maan bineensaalle dukkanaan liqinfante; namootille farra
irraa ta kaateen arraba ifii cicciniinane.
11 Farraa fi madaa ifii irraa ta kaateen Waaqa ol-gubba'aa
abaarane malee, hujii ifii hantuu irraa hin deebine.
12 Ergamaan Waaqaa ka jayeesso'oolle, qorii ifii laga
Efraaxiisii guddicha irratti gad naqe; mootota gara aduun
baatuu dhufanuuf, akka karaan qophowuuf bisaan lagaa sun
goge.
13 Achiin duuba afaan jawwe'ee keessaa, afaan bineensaa
keessaa fi afaan raagicha dharaamessaa keessaa, ayyaanoti
battooti sad ka raacha fakkaatanu bayanuun dhagge.
14 Isaan ayyaanota durriisaa, ka bilbaasota godhanu;
ayyaanoti kun Guyyaa guddaa Waaqa waan mara
dande'uutitti lola te'uuf, mootota wolitti qabiisaaf gara
mootota biyya lafaa duudii dhaqan.
15 «Kunoo, ani akka hattu'uu yennaa hin beekkanne dhufa!
Nami akka qullaa hin teenee fi akka nafi fokkoo isaa hin
mudhanneef, dammaqee, woyaa ifii eeggatu ka badhaadhe!»
16 Ayyaanoti hamooti sun mootota san addee afaan Ib-
rootaatiin, «Armaagedoon» jedhantutti wolitti qabane.
17 Ergamaan Waaqaa ka torbeesso'oo qorii ifii qilleensa
irratti gadi naqe; barcumaa mootumma'aa ka Galma Waaqaa
keessa jiru irraa, qoonqoon guddoon, «Muummotte» jettu
baate.
18 Achiin duuba balaqqeettiin balaqqitte, huuruun
dhage'ante, mandiisuun mandiite, lattille akka malee
tachoote; haga nami lafa irratti dadameen jalqabee tacho'i
lafaa guddaan akkasii te'ee hin beeku.
19 Qachaan akka malee gudddaan sun addee saditti gar-
gar baye; qachaan guddaan gosa biyya adda addaalle di-
igame. Waaqi Baabilon guddoo qaabatee, muduunuu daad-
hii woyni'ii ta mufii jaddu'uun guutante keessaa akka untu
tolche.
20 Oddoolli marti baqatane; gaarotille dhabamane.
21 Dhakaan bokkeyaa gugurdaan, ka tokkoon tokkoon isaa
gara kiiloogiraama afurtamii shanii ulfaatu, gubba'aa gad
namoota irra bubbu'e; balaan sun farrisiisaa waan te'eef,

balaa dhakaa bokkeyaa saniin ta kaate, namooti Waaqa abaarane.

17

Sagaagaltuu Guddittii

1 Ergantoota Waaqaa torba ta muduunuu torba qaddu keessaa tokkochi dhufee anaan, «Koy, muraa sagaagaltittii gudditti'ii, ta bisaan hedduu irra teeteertuu sitti mudhisa.

2 Moototi lafa tanaa isii woliin sagaagalteerti; worri lafa irra le'ulle daadhii woyni'ii ta sagaagala isi'iitiin machoweera» jedhe.

3 Achiin duuba ergamaan Waaqaa sun gara lafa goomole'ee Ayyaanaan na geesse; achille'etti dubartiin takka, bineensa diimaa ka nafi isaa duudiin maqoota faansho'ootiin guutameeru, ka mataa torbaa fi gaafa kudhan qabu irra teeteertuun dhagge.

4 Dubartittiin sun woyaa dhiille'ee fi diintuu uffattee, worqii, dooqaa fi dhakaa gatii guddo'oo naqattee, ifi seefatteerti; harkalle'etti muduunuu worqi'iin hujante, ta waan diqachiisuu fi battii sagaagala isi'iitiin guutanteertu qaddiiyyu.

5 Maqaan dhossa'aa ka, «Baabilonii gudditti, haadha sagaagaltootaatii fi battoota lafaa» jedhu adda isi'ii irratti barreeffameera.

6 Dubartittiin sunille, dhiiga woyyootaatii fi dhiiga dhugaa baatota Yesuusiitiin machootteertuun dhagge; ani yennaa isii dhagge akka malee baaseffadhe.

7 Achiin duuba ergamaan Waaqaa, «Maaf baaseffatta? Dhossaa dubartitti'iitii fi bineensa isiin irra teetteertuu, ka mataa torbaa fi gaafa kudhan qabuu san, ani sitti hima.

8 Bineensi ati dhaggite sun duri jira, amma ammoo hin jiru; boolla qilee keessalle'ee ol bayee, gara badii ifii hin deema. Haga biyyi lafaa dadantee jalqabee, worri maqaan isaanii kitaaba jiru'uu keessatti hin barreeffamin, worri lafa irra le'anu akka bineensichi duri jiru, amma ammoo akka hin jiraatin, deebi'eelle akka dhufu, yennaa dhagganu hin baaseffatan.

9 «Wonni tun qalbii qaruu qaddu barbaaddi; mataan torba sun gaara torba dubartittiin irra teettu; isaan sunille mootota torba.

10 Isaan keessaa shan jiganeeran; tokkochi hin jira, ka dhibiin haga ammaa hin dhunne; yennaa dhufu ammoo yennaa diqqoo qofaaf turuu* qaba.

---

* **17:10** *Turuu:* Bulchuu

11 Bineensi duri jiru, ka amma ammoo hin jirre sun,
mooticha saddeetesso'oo ti; innille mootota torba san keessaa
tokko; gara badi'iille hin deema.
12 «Gaafi kudhan ati dhaggite sun, mootota kudhan ta
haga ammaa mootummaa hin fudhatin; te'uu malee saatii
takka'aaf, bineensa san woliin mootota te'anee mowiisaaf
baallii hin fudhatan.
13 Isaan yaada tokko qaban; hunna ifiitii fi baallii ifii bi-
neensa saniif hin kennan.
14 Isaan Hoolicha hin lolan; Hoolichi ammoo Goottaa goot-
totaatii fi mootii moototaa waan te'eef, isaan hin mowata.
Worri isa woliin jiru, worri waamame, worri filamee fi worri
addatamelle isa woliin hin mowata» jedhe.
15 Ergamaan Waaqaalle anaan, «Bisaan hedduun sagaa-
galtittiin irra teetteertuun ati dhaggite sun kolbaa hedduu,
namoota bindillaa, gosa biyya adda addaatii fi afaan adda
addaa ti.
16 Bineensii fi gaafi kudhan ati dhaggite sun sagaagaltittii
san hin jibban; isaan isii onsanee qullaa lakkisan; foon isi'ii
hin nyaatan, ibiddalle'een isii hin guban.
17 Haga Jechi Waaqaa muummowu, karoora isaa akka
muummessanuu fi yaada tokko te'anee baallii ifii bineensa
saniif akka kennanuuf, ka yaada kana gadhaa isaanii keessa
keye Waaqa.
18 Dubartittiin ati dhaggite sunille, qachaa akka malee
guddaa te'e ka mootota lafaa irratti mootomu» jedhe.

18

Jigiisa Baabilonii

1 Kanaan duuba ergamaan Waaqaa ka baallii guddoo qabu
ka dhibiin ol-gubbaa irraa gadi bu'uun dhagge; calalaqa
ulfinna isaatiin ta kaate latti itte.
2 Innille qoonqoo guddo'oon iyyee:
«Baabiloniin gudditiin jidde! Jidde!
Isiin mana durriisotaa,
addee ayyaanni battichi mara itti baqatu,
addee sinbirreen battitti'ii fi diqachiittu marti
itti qubatu teete!
3 Gosi biyya adda addaa marti, daadhii woyni'ii
ta sagaagala isi'ii waan unteertuuf,
moototi lafa irraa isii woliin sagaagalaneeran;
daddaltooti lafa irraalle qananummaa hunna isi'iitiin ta
kaate
duroomaneeran» jedhe.
4 Achiin duuba qoonqoo dhibii ol-gubbaa irraa dhage'e;
isiille:

« ‹Kolbaa tiyya! Cubbuu isi'ii keessaa akka harka hin qabaanne,
balaa isi'iille akka hin qoodanne,
isii keessaa baya'a!
5 Cubbuun isi'ii haga ol-gubba'aa waan tuulanteertuuf,
Waaqi yakkaa isi'ii qaabateera.
6 Haga isiin isinii kennite, deebisa'aatii kenna'aaf,
waan isiin gootelle'eef
dachaa lama deebisa'aatii godha'aaf!
Muduunuu isiin itti bulbultetti,
harka lama xiyya godha'aatii bulbula'aaf!
7 Qixxee isiin ulfinna ifiif kennitee, qanannumma'aan leete,
farraa fi gadda kenna'aaf.
Isiin gadhaa ifii keessalle'etti, ‹Ani mootittii te'eera;
ani haadha hiyyeessaatii moti;
ijjumaa hin gaddu› ifiin jetti.
8 Tanaaf balaan isi'ii hedduun:
duuti, gaddaa fi beelti,
guyyuma tokkotti itti hin dhufan.
Waaqi Goottaan isi'itti muru hunnaamessa waan te'eef
isiin ibiddaan hin gubanti.

9 «Moototi lafa irraa ta isii woliin sagaagaltee fi qananumma'aan leete, aara yennaa isiin gubattu aaru yennaa dhaggane, isi'iif waacifanee bowan.

10 Farra isi'ii kanalle sodaatanee, fagoo dhaabbatanee, ‹Qachaa gudda'a, si'iif aanne'e! Aanne'e! Qachaa Baabilonii hunnaamessa, muraan teeti saatii takkaa keessatti dhuteerti› jedhan.

11 «Nami haganaa achi fe'iisa isaanii bitatu waan hin jirreef, daddaltooti lafaalle isi'iif waacifanee bowan.

12 Fe'iis sunille: Worqii, meetii*, dhakaa gatii guddo'oo, dooqa, woyaa miila talba'aa irraa hujante, woyaa dhiillee, woyaa haarri'ii, woyaa diintuu, muka uddowu mara, waan ilka arbaa irraa, muka gatii guddo'oo irraa, sageettuu irraa, sibiila irraa fi waan dhakaa adii irraa hujame mara,

13 qarafaa, qimamii, hixaana, qumbii, uddowaa iffataa, daadhii woyni'ii, zayitii ejersaa, bullaa, qamadii, loon, hoolee, fardoo, garreettota fardaan harkifamanu, garboole'ee fi namoota.

14 «Daldaltootille isi'iin, ‹Wonni dansaan ati halchite si irraa bayyatteerti; durumma'aa fi ulfinni keeti mara badeera; deebi'eelle hin dhufu› jedhan.

15 Daddaltooti waan kana gurguratаа isi'iin duroomane farra isi'ii sodaatanee fagoo dhaabbatan; waacifaa bowaa,

* **18:12** *Meetii:* Birrii sibiilaa

16 qoonqoo guddo'oon iyyaa:
« ‹Qachaa guddicha,
woyaa quncee talba'aa irraa hujante,
woyaa dhiille'ee fi diintuu uffataa tureef,
ka worqi'ii fi dhakaa gatii gudda'aa,
dooqalle naqataa tureef aanne'e! Aanne'e!
17 Saatii takkaa keessatti
durummaan sun duudiin badde!› hin jedhan.
« ‹Worri hoboloo guddittii† ajaju, worri hoboloo gudditti'iin ideemu, worri hoboloo guddittii keessa huju, worri abbaayaa irratti daddaliisaan le'anu duudiin irraa fagaatanee hin dhaabbatan.
18 Qachaan kun gubatuun aara bawu yennaa dhaggane, «Qachaan guddaan qachaa kana fakkaatu ka biraa hin jiraayyuu?» jedhan.
19 Bukuu mataa ifii irratti firfirsanee, waacifaa bowaa,
« ‹Qachaan guddichi
ka worri abbaayaa irratti
hoboloo guddittii qabanu duudiin,
karra isaatiin duroomane,
saatii takkaa keessatti waan badeef
aanne'e! Aanne'e!› jedhaa iyyan.
20 « ‹Ol-gubba'a, badii qachaa kanaatitti gammadi!
Waan Waaqi marroo teessaniif itti mureef,
isin kolbaan Waaqaa,
ergantootii fi raagoti,
gammada'a!› jette» ta jettu.
21 Kanaan duuba ergamaan Waaqaa jabaan tokko dhakaa akka dhakaa daaku'uu guddaa tokko fuudhee abbaaya'atti darbee:
«Qachaan Baabilonii guddichi
akkas hunnaan qolaanfamee,
gad darbama,
deebi'eelle hin dhaggamu!
22 Qoonqoon worra kiraara guddicha dhowuu,
qoonqoon worra weeddisuu,
ka worra susulle'ee fi tultullaa afuufuu,
deebitee si keessatti hin dhage'antu.
Ogeeyyiin hujii adda addaa hujju,
deebitee si keessatti hin dhaggantu.
Qoonqoon dhakaa daaku'uulle,
deebitee si keessatti hin dhage'antu.
23 Ifi issa'aa,
deebi'ee si keessatti hin ifu.
Qoonqoon waajibichaatii fi waajibitti'ii,

† **18:17** *Hoboloo guddittii:* Markaba

deebitee si keessatti hin dhage'antu.
Daddaltooti keeti
namoota gugurdoota biyya lafaa ti.
Ati xanoo teetiin kolbaa duudii
dokonkorsiteerta.
24 Dhiigi raagotaatii fi
kolbaa Waaqaa,
ka worra lafa irratti ijjeefamee duudiin,
qachaa Baabilonii keessatti dhaggameera» jette.

19

1 Kanaan duuba qoonqoo, qoonqoo kolbaa bindilla'aa
fakkaattu, qoonqoo guddoo ol-gubbaa irraa dhage'e; isiille,
«Halle luuyyaa! Fayyisiis, ulfinnii fi hunni ta Waaqa keennaa
ti!
2 Muraan isaa dhuga'aa fi sirrii waan teeteef, inni sagaa-
galtuu guddittii sagaagalummaa ifiitiin lafa balleessite sanitti
mureera; dhiiga tajaajiltoota ifii ta isiin dhangalaattelle
baaseera» ta jettu.
3 Ammalle itti dabalanee, «Halle luuyyaa! Aarri qachaa
gubatu sanii, bara baraa haga bara baraa ol ka'a» jedhane.
4 Maanguddooti diddamii afurii fi dadi lubbuu qaddu arfan
gadi lafatti jiganee, Waaqa barcumaa mootummaa ifii irra
tee'eeruuf sagadanee, «Ameen, halle luuyyaa!» jedhane.

Jila Fuudha Hoolichaa

5 Qoonqoon takka barcumaa mootumma'aa biraa baa-
tee, «Isin tajaajiltooti isaa marti, isin worri isa sodaattanu,
diqqa'aa fi guddaan, Waaqa keenna leellisa'a!» jette.
6 Kanaan duuballe waan akka qoonqoo kolbaa bindilla'aa,
ta akka shookkessa bisaan yaa'uutii fi gikkeessa mandiisuu
jaddu'uu fakkaattu takka dhage'e, isiille, «Halle luuyyaa!
Goottaan keenna Waaqi, ka waan mara dande'u mooti'i.
7 Guyyaan jila fuudha Hoolichaa waan geyee fi waajibit-
tiin isaalle waan ifi qopheeffatteef, kowa'a gammannee
ilillinnaa! Ulfinnalle isaaf kennina!
8 Woyaan quncee talba'aa irraa hujante, ta calalaxxuu fi
qulqullittiin, akka isiin uffattuuf isi'ii kennante» ta jettu;
woyaan quncee talba'aa irraa hujante sunille hujii balchittii
kolbaa Waaqaa ti.
9 Ergamaan Waaqaa sun anaan, « ‹Worri gara jila fuudha
Hoolichaa waamame worra badhaadhe› jedhii barreessi»
jedhe. Itti aanseelle, «Kun jecha Waaqaa dhugicha» naan
jedhe.
10 Anille isaaf sagadiisaaf miila isaatitti jige; inni ammoo,
«Lakkisi! Tana hin godhin! Anille, si'ii fi obboleeyyan teeti ta

19:9 Mat. 22:2-3

dhugaa baya Yesuusii fudhatte woliin tajaajila'a; dhugaa bayi Yesuusii Ayyaana raagaa waan te'eef, Waaqaaf sagadi» naan jedhe.

Ka Farda Adii Irra Tee'eeru

11 Achiin duuba ol-gubbaan banantee, fardi adiin tokkolle achi jiruun dhagge. Farda san irralle, «Addatama'aa fi dhugaamessa» ka jedhamu tee'eeraayyu; inni balchumma'aan mura, hin lolalle'e.

12 Ilti isaa akka bobe'a ibiddaa ti; mataa ifii irralle'etti kallacha bacaa qaba. Maqaan isa malee nami tokkolle hin beenne isa irratti barreeffameera.

13 Inni woyaa dhiiga keessa cuuphanteertu uffateera; maqaan isaalle Jecha Waaqaa ti.

14 Loltooti ol-gubba'aa woyaa quncee talba'aa irraa hujante adi'ii fi qulqullittii uffatanee, fardoo adaadii irra tetee'anee isa gula deemiisatti jiraniiyyu.

15 Shallaagaan qara qabu ka inni ittiin gosa biyya adda addaa dhowu afaan isaa keessaa baye; ulee bokku'uu ta sibi-ilaatiille'een isaan hin bulcha. Inni addee daadhiin woyni'ii ta mufii hantuu Waaqa waan mara dande'uu itti cunfantu hin dhiita.

16 Woya'aa fi gudeeda isaa irratti maqaan, «Mootii moototaatii fi Goottaa goottotaa» jedhu barreeffameera.

17 Achiin duuba ergamaan Waaqaa tokko aduu keessa dhaabbateeruun dhagge. Innille allaattota wodhakkaa gubba'aa keessa koolaan kaatu mara qoonqoo guddo'oon waamee, «Kowa'a, irbaata guddaa Waaqi isinii qopheesseef wolitti qabama'a!

18 Foon moototaa, foon abbootii duula, foon hunnaameyyi'ii, foon fardo'ootii fi worra fardoo irra tee'uu, akkasuma foon nama maraa, ka garbaatii fi ka garba hin te'inii, ka diqqa'aatii fi gudda'aa kowa'aatii nyaadha'a!» jedhe.

19 Achiin duuba bineensii fi moototi lafa irraa loltoota ifii woliin, ka farda irra tee'eeruu fi loltoota isaa loliisaaf wolitti qabamaneeranuun dhagge.

20 Bineensi sun ammoo qabame; raagichi dharaamessi fuula isaa duratti bilbaasota godhaa ture sunille isa woliin qabame. Inni, worra beessisa bineensaa ifi irraa qabuu fi worra fakkii isaatiif sagade, bilbaasota kanaan dokonkorse. Lamaanuu, akkuma lubbu'uun jiranuun abbaayaa dhakaa bobe'uun gubattutti qolaanfamane.

21 Worri hafanelle, shallaagaa afaan ka farda irra tee'eeruu keessaa bayuun ijjeefamane; allaattiin sun marti foon isaanii nyaattee quutte.

20

Mootummaa Woggaa Kumaa

1 Achiin duuba ergamaan Waaqaa dhibiin, ka furtuu boolla
qile'eetii fi wodaroo sibiilaa harkaa qabu tokko ol-gubbaa
irraa gadi bu'uun dhagge.
2 Inni jawwee qabee woggaa kumaaf hidhe; jawween tun
ta Diyaabiloos yookiin Seexana jedhantu, dhudhuufaa durii
ti.
3 Haga woggaan kum tokko sun muummottutti, akka
jawween deebitee gosa biyya adda addaa hin dokonkorsineef
qile'etti isii qolaansee, itti cufee chaappaa itti dhowe. Achiin
duuba yennaa diqqo'oof hiikamuu qaddi.
4 Kanaan duuba barcumoota mootumma'aa dhagge; bar-
cumoota mootumma'aa san irra worri akka muruuf baalliin
kennanteertu tetee'eeraayyu. Akkasuma lubboota worra
marroo dhugaa baya Yesuusiitii fi Jecha Waaqaatiif mormi
kutamee dhagge. Isaan bineensaaf yookiin fakkii bineen-
saatiif hin saganne; adda yookiin harka ifii irratti beessisa bi-
neensa sanii hin godhanne. Isaanille du'aa ka'anee Kiristoos
woliin woggaa kuma tokkoof mowan.
5 Worri du'e ka hafe ammoo, haga woggaan kum tokko sun
muummotutti du'aa hin kaane. Kun du'aa ka'a qaraa ti.
6 Worri du'aa ka'a qaraa kana keessatti qooda qabu worra
badhaadhee fi worra woyyu'u. Duuti lammeesso'oo isaan ir-
ratti baallii hin qaddu; isaan hayyoota Waaqaatii fi Kiristoosii
te'an; isa wolille'een woggaa kuma tokkoof mowan.

Seexanni Injifatame

7 Yennaa woggaan kum tokko sun muummotte, Seexanni
addee itti hidhame sanii hin hiikama;
8 gosa biyya adda addaa ta maddii lafaa arfanuu keessa
jirtu: Gosa Googiitii fi Maagoogii dokonkorsaa, lolaaf wolitti
isaan qabiisaaf hin baya; laakkossi isaaniille akka maansa
cinaa abbaaya'aa ti.
9 Isaan gara lafa maraa bayanee, addee kolbaan Waaqaa
jirtuu fi qachaa Waaqaan jaalatame marsane; te'uu malee
ibiddi ol-gubba'aa irraa bu'ee isaan nyaate.
10 Seexanni isaan dokonkorselle, addee bineensii fi
raagichi dharaamessi jiranu, abbaayaa ibiddaa fi dhakaa
bobe'uutitti qolaanfame. Isaaniille halkanii fi guyyaa, bara
baraa haga bara baraa farran.

Muraa Muumme'ee

11 Achiin duuba barcumaa mootumma'aa adi'ii fi ka isa
irra te'eeru dhagge. Ol-gubba'aa fi latti isa duraa baqatane;
addeelle isaaniif hin dhagganne.

12 Worri du'e diqqa'aa fi guddaan, barcumaa
mootumma'aa san dura dhaabbateeruun dhagge;
kitaabotille banamane. Kitaab dhibiille kitaab jiru'uu
baname; akkuma kitaabota san keessatti barreeffamee
jirutti, worra du'etti akkuma hujii isaaniititti murame.
13 Abbaayaan guddoolle worra du'e ka isii keessa jiru ken-
nite; du'aa fi addeen worri du'e jiru* worra du'ane ka isaan
keessa jiranu kennane; tokko tokkottuu akkuma hujii isaatitti
itti murame.
14 Achiin duuba du'aa fi addeen worri du'e jiru abbaayaa
ibiddaatitti qolaanfamane; abbaayaan ibiddaa sun du'a lam-
meesso'oo ti.
15 Nami maqaan isaa kitaaba jiru'uu keessatti bareeffamee
hin dhaggamin marti abbaayaa ibiddaatitti qolaanfame.

21

Ol-gubbaa Haareyaa Fi Lafa Haareya

1 Achiin duuba ol-gubbaa haareyaa fi lafa haareya dhagge;
ol-gubbaan duriitii fi latti durii dabaraneeran, abbaayaan
guddoolle deebitee hin jiraattu.
2 Qachaan woyyichi, Yerusaalemiin haaretti, akka waa-
jibittii dhirsa ifiitiif ifi seefattee, qophoottee ol-gubbaa irraa
Waaqa biraa gadi buutuun dhagge.
3 Ani qoonqoo guddoo takkalle dhage'e; isiin barcumaa
mootumma'aa san biraa, «Kunoo, bultumi Waaqaa ulfaataan
odduu kolba'aa jira; kolbaa wolille'een hin jiraata; isaanille
kolbaa isaa hin te'an. Waaqinuu isaan woliin le'a; Waaqa
isaaniille te'a.
4 Imimmaan duudii ila isaanii irraa haqa; wonni durii
waan dabarteertuuf, haganaa achi duuti, yookiin gaddi,
yookiin bootti, yookiin farri hin jiraattu» jedhe.
5 Ka barcumaa mootumma'aa irra tee'eeru sunille, «Kunoo,
ani waan mara haareya godha!» jedhe; itti dabaleelle, «Jechi
kun addatama'aa fi dhugaa waan te'eef barreessi» naan
jedhe.
6 Akkasuma, «Muummotte! Alfa'aa fi Omeegaan, jalqabaa fi
muummeen ana; ka dheeboteef madda bisaan jiru'uu irraa
toluma kenna.
7 Ka injifatu, kana duudii hin dhaala; anille Waaqa isaaf
te'a, innille ilma naaf te'e.
8 Qoodi worra yara'aa, worra hin dhugeeffannee, worra
battiyye'ee, worra nama ijjeesuu, worra sagaagaluu, worra
xanuu, worra waaqa dharaa waaqonfatuutii fi worra
dharaameyyi'ii ammoo, abbaayaa dhakaa bobe'uutii fi

* **20:13** *Addeen worri du'e jiru:* Mootummaan du'aa yookiin qileen yookiin si'ool
21:1 2 Phex. 3:13

ibiddaatitti qolaanfamuu hin te'a. Kun du'a lammeesso'oo ti» naan jedhe.

Yerusaalemii Haareya

9 Ergantoota Waaqaa torba, ta qorii torba ta balaa
muumme'ee torbaan guutanteertu harkatti qabataneeranu
keessaa tokkochi dhufee, «Koy; haadha manaa ta Hoolichaa,
waajibittii sitti mudhisa» naan jedhe.
10 Ayyaanalle'een gara gaara gudda'aa fi dheera'aa tokko
na geessee, qachaan woyyichi Yerusaalem, ol-gubbaa
keessaa Waaqa biraa gadi bu'uun natti mudhise.
11 Qachaan sun ulfinna Waaqaatiin ifiisatti jiraayyu;
calalaqi isaalle akka dhakaa gatii guddo'oo, akka Yaasphisii,
qulqulluu akka cabbi'ii ti.
12 Dalleya dhaka'aa gudda'aa fi dheeraa, ka karra kud-
hanii lama qabu qaba; karroota san irra ergantooti Waaqaa
kudhanii lama dhaabbatanee eegiisatti jiran; maqaan gosa
Israa'elii ka kudhanii lamaaniituu irratti barreeffameera.
13 Karaa aduun baatuun karra sad, karaa oliitiin karra sad,
karaa gadiitiin karra sad, karaa aduun seentuun karra saditti
jira.
14 Dalleenni dhaka'aa ka qachaa sanii hundee kudhanii
lama qaba; isaan san irralle'etti, maqaan ergantoota
Hoolichaa ka kudhanii lamaaniituu barreeffameera.
15 Ergamaan Waaqaa ka na woliin dubbatiisatti jiru sun
mikii* ulee worqi'ii ta ittiin qachaa, karrootaa fi dalleya
dhaka'aa miku qabaayyu.
16 Dheerinnii fi badhinni qachaa sanii haguma tokko te'ee,
maddii arfaniinuu wol qixxe'e; ergamaan Waaqaa qachaa
san ulee ittiin mikanuun mikee, dheerinni isaa staadiyaa†
kuma kudhanii lama te'e; badhinnaa fi ol dheerinni isaalle
haguma san te'e.
17 Ergamaan Waaqaa dalleya dhaka'aa san mike; yennaa
ergamaan Waaqaa mike, waan ittiin mikanu ka beekkameen
ciqilee dhibba tokkoo fi afurtamii afur te'e.
18 Dalleenni dhaka'aa sun dhakaa Yaasphisiitiin
hujameera; qachaan sunille worqii qulloontee akka
daaw'iti'ii ca'a jetteen hujameera.
19 Hundeen dalleya qacha'aa dhakaa gatii guddo'oo ka
adda addaatiin seefameera. Dhakaan gatii guddo'oo ka hun-
deen irra dhaabbate sunille: ka qaraa Yaasphis, ka lam-
meesso'oo Safiiros, ka sadeesso'oo Kaalqedon, ka arfeesso'oo
Simaaragidos,

* **21:15** *Mikii:* Ulee ittiin safaranu † **21:16** *Staadiyaa:* Staadiyaan waan dheerinna woyii beekiisaaf itti fayyadamanu; staadiyaan kum kudhanii lama kiiloomeetira kuma lamaa fi dhibba lama te'a

20 ka shaneesso'oo sardoniikis, ka jayeesso'oo saardiyon,
ka torbeesso'oo kirisoliixos, ka saddeetesso'oo beerilos, ka
sagaleesso'oo tophaaziyon, ka kudhaneesso'oo kirisophiraa-
sos, ka kudha tokkeesso'oo Hiiyaakinxos, ka kudha lam-
meesso'oo ametiisxos.
21 Karri kudha lamaanuu dooqa kudha lama qaddi; karri
sunille tokko tokkonuu dooqa irraa hujameera; karaan
qachaa sanii worqii qulqulluu akka daaw'itii ifa ifi keessa
dabarsituutiin hujameera.
22 Waaqi Goottaan waan mara dande'uu fi Hoolichi Galma
Waaqaa ka qachaa sanii waan te'aneef, qachaa san keessatti
Galma Waaqaa ani hin dhaggine.
23 Ulfinni Waaqaa, qachaa saniif ifa waan kennuu fi
Hoolichille ifa isaa waan te'eef, qachaa saniif aduun yookiin
jiin akka issuuf hin barbaachisu.
24 Gosi biyya adda addaa ifa qachaa sanii keessa deddee-
man; moototi lafaalle karra ifii ta ulfinnaa gara qachaa sanii
fidan.
25 Halkan achi waan hin jirreef, karri qachaa sanii guyyaa
tokkolle hin cufantu.
26 Ulfinnii fi guddinni gosa biyya adda addaa gara qachaa
kanaa galan.
27 Worra kitaaba jiru'uu, ka Hoolichaa keessatti barreef-
fame malee, worri battii hujuu fi worri dhara dubbatu du-
udiin itti hin galu.

22

Laga Jiru'uu

1 Achiin duuba ergamaan Waaqaa laga bisaan jiru'uu, ka
akka cabbi'ii calalaqu, barcumaa mootummaa Waaqaatii fi
Hoolichaa irraa yaa'uun natti mudhise.
2 Lagi sunille hodhicha guddicha qachaa sanii wodhakkaa
lola'iisatti jiraayyu. Laga san gamaa fi gamana muki jiru'uu
jira; muki kun wogga'atti yennaa kudha lama waan midhaan
buusuuf, ji'uma ji'aan midhaan irraa dhaggama. Baalli muka
kanaalle ka gosi biyya adda addaa ittiin fayyitu.
3 Haganaa achi wonni Waaqaan abaaramu tokkolle achitti
hin dhaggamu. Barcumaan Waaqaatii fi Hoolichaa qachaa
san keessa jiraata; tajaajiltooti isaalle isa waaqonfatan.
4 Isaan fuula isaa hin dhaggan, maqaan isaalle adda isaanii
irratti hin jiraata.
5 Haganaa achi halkan hin jiraatu; Waaqi Goottaan ifa
isaanii waan te'uuf, ifi issa'aa, yookiin ifi adu'uu isaaniif
hin barbaachisu. Isaan bara baraa haga bara baraatitti hin
mowan.

Deebi'ee Dhufiisa Yesuusii

6 Ergamaan Waaqaalle, «Jechooti kun ka addatamanee
fi dhugaammeyyi'i. Waaqi Goottaan Ayyaanota raagotaaf
kennu, waan dhiko'otti te'u, tajaajiltoota ifiititti mudhisiisaaf,
ergamaa ifii ergeera» anaan jedhe.
7 Yesuusille, «Kunoo, ani dafee hin dhufa; nami jecha raa-
gaa, ka kitaaba kanaa eeggatu, ka badhaadhe» jedhe.
8 Ka waan kana dhage'ee fi dhagge, ana Yohaannis. Yennaa
waan kana dhaggee fi dhage'e, ergamaa Waaqaa ka waan
kana natti mudhiseef sagadiisaaf, miila isaatitti gadi jige.
9 Inni ammoo, «Lakkii! Waan akkasii godhuu hin qaddu!
Ani si'ii fi obboleeyyan teeti raagotaa fi worra jecha Kitaaba
kanaa eeggatu maraa woliin tajaajila'a; Waaqaaf sagadi»
naan jedhe.
10 Itti dabaleelle, «Yennaan waan geetteertuuf, jecha raagaa,
ka Kitaaba kanaa chaappa'aan hin cufin.
11 Ka hantuu huju, ittuma hujuu ti; battichille ittuma
battowuu ti; balchaalle ittuma balchoomuu ti; woyyichille
ittuma woyyoomuu ti» jedhe.
12 «Kunoo, ani dafee hin dhufa! Nama tokko tokkoofuu gatii
akkuma hujii isaatitti kennulle qabadheera.
13 Alfa'aa fi Omeegaan, ka duraatii fi ka duubaa, ka
jalqabaatii fi ka muumme'ee ana.»
14 Muka jiru'uu irraa midhaan nyaatiisaa fi karaa kar-
raatiin gara qachaa sanii seeniisaaf, akka haqa* qabaatu,
worri woyaa ifii dhiqatu ka badhaadhe.
15 Worri sareeleen, worri xanu, sagaagaltooti, worri nama
ijjeesu, worri waaqa dharaa waaqonsu, worri dhara jaalatuu
fi sobu mara ammoo alatti hafa.
16 «Akka dhugaa baya tana isiniif kennuuf, ani Yesuus erga-
maa kiyya wolde'oota kiristaanaatiif ergeera; ani hiddaa fi
sanyii Daawitii ti; ani bakkalcha bari'ii ifaalessa.»
17 Ayyaanaa fi waajibittiin, «Koy» jedhan; ka dhage'ulle,
«Koy» jedhuu ti; ka dheebote mara dhufuu ti; ka barbaadulle
mara bisaan jiru'uu toluma fudhatuu ti.
18 Ani nama jecha raagaa, ka Kitaaba kanaa dhage'u mara
ifi eeggachiisa; eennulle jecha kana irratti waan tokkolle yoo
ede'e, Waaqi balaa Kitaaba kana keessatti barreeffame isatti
ede'a;
19 eennulle jecha raagaa ka Kitaaba kana keessatti bare-
effame keessaa waan tokkolle yoo dhidhise, Waaqille muka
jiru'uutii fi qachaa woyyicha kitaaba kana keessatti bar-
reeffamane keessaa qooda isaa dhidhisa.
20 Ka waan kana dhugaa bawu, «Ee, dafee hin dhufa» jedha.
Ameen! Goottaa Yesuus, koy.

* **22:14** *Haqa:* Midda, mirga

21 Badhaadhi Goottaa Yesuusii, kolbaa Waaqaa woliin jiraatu. Ameen!